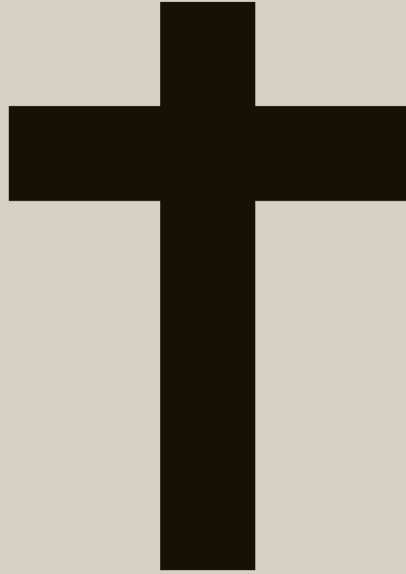

YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN
SABA

araboro, Eastern: YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA New Testamer

YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA

Karaboro, Eastern: YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA New Testament

copyright © 1993 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Eastern Karaboro

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
15120496-00e2-503a-8d40-2d7cfd1ba5b

Contents

Matêhε	1
Marêkε	53
Luke	85
Nsân	139
Yesu tēnlêhε tēŋ	176
Wormefa	229
Kōrtifa cir	255
Kōrtifa saba syāŋ wuhu	277
Galasyifa	292
Yefesyifa	301
Filipefa	310
Kolosyifa	316
Tesalonifa saba cir	322
Tesalonifa saba syāŋ wuhu	327
Timuti saba cir	330
Timuti saba syāŋ wuhu	337
Tyite	342
Filemu	345
Yebεrεfa	347
Syake	367
Pyar saba cir	373
Pyar saba syāŋ wuhu	381
Nsân saba cir	386
Nsân saba syāŋ wuhu	392
Nsân saba tãã wuhu	393
Yudi saba	394
Kayar	396

Mathe Kapāyī Yesu wī na

*Yesu wāle myar
(Luke 3.23-38)*

1 Yāhā ke Yesu Crise yīn yi nwoŋ gii laam wo, ke nwoŋ wāle myar nde, te yrūhū nwo. Tuhufar na, Yesu Crise pye Dawide kur kue puee, Dawide -sē pye Brama kur kue puee.

2 Pe wāle myar nde:

Brama pye Yisyake tuhufua,
Yisyake -sē pye Dyakuba tuhufua,
Dyakuba -sē pye Yudaha ye tuhufua u cīifa ne.

3 Yudaha pye Farehe ye tuhufua,
Sarahā ne; Tamar pye pe nahafua;

Farehe -sē pye Yesron tuhufua,
Yesron -sē pye Aran tuhufua.

4 Aran -sē pye Aminada tuhufua,
Aminada -sē pye Nasūū tuhufua,
Nasūū -sē pye Samu tuhufua.

5 Samu pye Baasya tuhufua, Arabe pye u nahafua.

Baasya pye Wobedi tuhufua,
Wurti pye u nahafua.

Wobedi pye Yisay tuhufua,

6 Yisay -sē pye u yīnfua Dawide tuhufua.

Dawide pye Salmuu tuhufua, u nahafua pye Yuri cō.

7 Salmuu -sē pye Worbua tuhufua,
Worbua -sē pye Dabya tuhufua,
Dabya -sē pye Yasaha tuhufua.

8 Yasaha -sē pye Yosafaha tuhufua,
Yosafaha -sē pye Yoran tuhufua,
Yoran -sē pye Yosyase tuhufua.

9 Yosyase -sē pye Syatan tuhufua,
Syatan -sē pye Yakasyi tuhufua,
Yakasyi -sē pye Secas tuhufua.

10 Secas -sē pye Manasye tuhufua,
Manasye -sē pye Manō tuhufua,
Manō -sē pye Syosya tuhufua.

11 Syosya pye Syekonya ye tuhufua u cīifa ne; koo cāā kē pe bii Yiisrefa yigi ga fānga na

kāntraha gaa na, pe naa n yee Babilon.

12 Pe bii Yiisrefa yigi ga fānga na koo Babilon kāntraha na, loo kur ye, Syekonya pye Salatel tuhufua,

Salatel -sē pye Sohobal tuhufua.

13 Sohobal -sē pye Yabuhu tuhufua,

Yabuhu -sē pye Lyasyim tuhufua,
Lyasyim -sē pye Yasōo tuhufua.

14 Yasōo -sē pye Sadoke tuhufua,
Sadoke -sē pye Kimu tuhufua,

Kimu -sē pye Ledyuhu tuhufua.

15 Ledyuhu -sē pye Lesyari tuhufua,

Lesyari -sē pye Matān tuhufua,

Matān -sē pye Dyakuba tuhufua.

16 Dyakuba pye Yosefe tuhufua,
Yosefe wii tuu pye Maari puai. U Maari woo kē tuu pye Yesu nahafua, Yesu wii u ma u Crise, ke yīntaha kē, u Yāhā Yīndefua.

17 Ma gbe Brama na, ma ba no Dawide na, wāle sēnsye resyar pye. Ma gbe Dawide na, ma ba no cāā gii na pe bii Yiisrefa yigi ga fānga na Babilon kāntraha na, wāle sēnsye resyar pye. Ma gbe Yiisrefa wāyigi cāā na, ma ba no u Crise wāsee cāā* na, wāle sēnsye resyar pye.

*Yesu Crise wāsee
(Luke 2.1-7)*

18 Yesu Crise tuu see mii syi dyan le nde: Pe ba yer u nahafua Maari wāwāā wī na cō naa waa kē, u myaha ba kē Yosefe. Yosefe sē ba u cā wa ge cā wa cō ye, Yāhā Yrā Fānga n u Maari ta u n nii lai ne.

19 U Yosefe wii tuu -sē ga ba nii u puai, u pye naweeyō. U sē naa n traha u Maari lai wī gbe yi nanihi wo ye, u n yee woo ga koho kuā u na, waa ge ma n yi le cān na ye.

20 U pye too laangar na; per gaa tuu ba sā wāy, yāhāyīn tēnlehe waa n pa u ye mlūhū wo, ma ba u pye ma yee: «Yosefe, yīnfua Dawide kur, ma'a n fya Maari wāsyān na cō ye.

* 1:17 1.17 Yesu wāsee cāā na, pe Yiifee- bii yir wa Babilon wo, ma dur ga pe kāntraha na.

Ma sē yāā, Yāhā Yrā Fānga kē ke ta u n nii lai ne.

²¹ U ga ba naa kicar see, ma ba u myaha taha Yesu, ke yīntaha kē Syayahafua; ma sē yāā, u ga ba u nawee- sya yaha kapee- wāpyeŋ koho wo.»

²² Yāhā ke bii kai lii cāā pāā yaha ke kaplāŋ tōrfua waa yē ne, loo kai ne le nii n pye loo yale wo. U bii yee:

²³ «U capua wii tuu sē naa cā wa ye, u ga nii lai ne, u ba naa kicar see.

Pe ga ba u myaha taha Manuel.»
Ke Manuel yīntaha kē, Yāhā ma wo ne.

²⁴ Yosefe n ba yir pe wāy na. Lii u yāhāyīŋ tēnlēhe ba yar u na, u n loo pye, ma Maari sya cōo.

²⁵ U sē -sē naa n sāy u ne ye, u n sya ba u naa kicar see. Yosefe n u myaha taha Yesu.

2

Kaicāfa mpāy ka, ma ga Yesu yāŋ

¹ Yesu ba see Yude kāntraha klo laa wo pe n yee Betelēmu. Koo cāā na, Yerōte kē u pye ke Yude kāntraha yahaseefua. Yesu tuu see wa, kaicāfa mpāy n yir kāntraha gaa na, yainsaha dar kue ye, ma pa kungbāy nde wo pe n yee Yurusalem.

² Pe n le yey nawee- ye ma yee: «Kicar wii tuu see u n pai nii Yiifee-yīŋfua, u ma na? Ye sē yāā, wo u yrompua yāā, u yi yainde darkue ye, wo n pa wo n pai u sey.»

³ Yahaseefua Yerōte tuu nde luhu, u n fya, pe Yurusalemfa bye ne.

⁴ U n pe Yāhā yūndefa yīŋfa bye yee ba, ma suhu pe Yāhā kaiyarfa bye ne, ma ba pe yey ma yee: «U Yāhā Yīndefua Crise ga see na?»

⁵ Pe n u yē sya ma yee: «U ga ba see Yude kāntraha klo lii wo pe n yee Betelēmu. Yāhā kaplāŋ tōrfua waa bii le yrūhū yaha ma yee, Yāhā yee:

⁶ «Ah yii Betelēmufa, ye klo ma Yude kāntraha wo;

le sē kloŋ tāŋ Yude kāntraha kui bye na ye.

Ye sē yāā, yīŋfua waa ga yi ye klo wo.

U ga ba nii ta nawee- Yiisrefa yīŋ na mii mbanaha wāŋ syi dyaŋ u mbaa ne.»

⁷ Pe loo pāā wa, Yerōte n pe kaicāfa yee ba, u sē ta waa n yi le cāŋ na ye. U n pe yey u yrompua yiyale ne.

⁸ U n pe lēhe wāā Betelēmu wo ma yee: «-Ye ka yaa u kicar fla ke yō; ye ma u yāā, -ye ra yar, ta bya n ka n ga u sey nii ndoŋ.»

⁹ Pe u yahaseefua kaplāŋ luhu wa, pe n ke Betelēmu kānde sya. Kānde wo, pe n u yrompua yāā, wii pe ba yāā wa yainsaha darkue kāntraha wo. Pe n maha u yrompua yāā, tuu n fā pe yahasee ye yāhāyīŋ na. U kicar tuu pye kaha gii wo, u yrompua tuu ga nō ke kaha yīŋ ne, u n yer.

¹⁰ Pe kaicāfa pe u yrompua yāā ke syi, pe n nuhu di gboho.

¹¹ Pe n dye ke kaha laam wo, ma u kicar yāā u nahafua Maari ne. Pe n kānklūy gbāā, ma u kicar sey. Loo kur ye, pe n pe wān sāhā, ma wān taa yi wāā u kicar kē: Sān, tesē wusuna ne, tesē lasekole waa ter ne pe n yee myer.

¹² Loo kur ye, Yāhā n ba pe yar mlūhū wo ma yee, pe ma n dur ga Yerōte fla na ye. Pe n kānde laa ter gbe, ma dur ter pe kui wo.

Yāhā Yesu seefa ta pe n fā ter u ne

¹³ Pe kaicāfa pe ba ter wa, yāhāyīŋ tēnlēhe waa n ba pa u Yosefe ye mlūhū wo, ma ba u pye ma yee: «Yir, u kicar gbe u nahafua ne, ma fā ter Syipte kāntraha wo! Kuee koo fla na, ta n sya ba ma yar ma dur ba! Ma sē yāā, Yerōte ga ba naa u kicar ke, woo ga u boo.»

¹⁴ Loo na, Yosefe n yir, ma u kicar gbe u nahafua ne, ma fā ter pe ne yīmper wo Syipte kue ye.

¹⁵ U n ga kuee ke fla na, Yerōte n sya ba ku. Yāhā ke bii kai lii cāā pāā yaha, ke kaplāŋ tōrfua waa yē na, loo ne le pye. U bii yee: «N ta Dya yee yi Syipte kāntraha wo.»

Naam kicar wāboo

16 Yerote tuu -sē ba yi le cāṅ na ma yee pe kaicāfa sye, pe sē dur ba u yar u kicar wīī ne ye, ncafūhū n u yigi ma sya ga ta ter. U n yir ma yee, pe pe naam kicar bye boo tāṅ Betelēmu wo, tesē le klo kānkāy kui bye ne. Pe kaicāfa pe -sē ba u yar u kicar seeyale ne, u n ta, naam kicar pii mpāy pe sē ba ter dyε- syāṅ yaha ye, pe n poo boo.

17 Yāhā kaplāṅ tōrfua Yermii tuu bii lii cāā pāā yaha, loo ne le pye. U bii yee:

18 «Pe wram wīī luhu Arma* na, kubεhe ne busāā.

Arsyel kē tuu u pii mii wūn.

U wāflaṅ wīī sye, u pii tee mii pe wee nantāṅ ye.»

Yesu seefa yi u ne ke Syipte wo

19 Yerote wāku kur ye, yāhāyīṅ tēnlεhe waa n maha ba pa u Yosefe ye mlūhū wo, ke Syipte kāntraha wo.

20 U n u pye ma yee: «Yir, ma u kicar gbe u nahafua ne, ma dur ga Yiisre kāntraha na! Ma sē yāā, mpāy bye pe naa u kicar wāboo ke, pe ku wa.»

21 Loo na, Yosefe n yir ma u kicar gbe u nahafua ne, ma dur ga ke Yiisre kāntraha wo.

22 U n ga le luhu ma yee, Arkelusi ma u u tuhufua Yerote draha gbe, ma nii Yude kāntraha kui yīṅ na. Loo n u ta u n fya, u sē sya ma nii Yude kāntraha klo laa wo ye. Yāhā n u yar mlūhū gaa wo, u ga nii Galele kāntraha wo.

23 U n ka, maa nii koo kāntraha klo laa wo pe n yee Nasarete. Pe Yāhā kaplāṅ tōrfa pe bii lii cāā pāā yaha u kicar wīī na, loo ne le pye. Pe bii yee: «Pe ga ba naa u yee Nasaretēfa naa.»

* 2:18 2.18 Arma pye kusyīnde Betelēmu tāy. Faale wo, pe bii nabuar boo le wo. Pe bii wram yay tii le too naboos wīī na, too syi yay kē pe le pe naam kicar wīī na. Arsyel pye faale Yiifeesya, u gbīī pye Betelēmu tāy.

3

Nsān nawee- tāāfua kayar
(Mar 1.1-8; Luke 3.1-18; Nsān 1.19-28)

1 Le yale n ba nō Nsān wii u nawee- tāā naa n yi loho wo, u n yi Yude drawaha fla wo, ma nii Yāhā kaplāṅ pāā nawee- ye ma yee:

2 «-Ye le sya ye cā ye kapee- sē yō ye, -tee ke miy yaha! Ye sē yāā, Yāhā Yai nō gbe taha wa.»

3 Nsān wīī ne Yāhā kaplāṅ tōrfua Yisa tuu naa n pāā ma yee:

«Naa waa yīmbui ne

le n yir drawaha fla wo ma yee:
«-Ye Yīṅfua Yāhā wāpaṅ kānde gbihi yaha ke kē,

-ye ke kāmbehe ta ke n sroṅ yō!»

4 Nsān nayroho fai pye yūhūmii sraha yor, pe ta ma ke tyīn. U ba sapaha ta ma u ya pua naa n cer nsīī wo. Jīmblē te pye u digi, sōr ne.

5 Yurusalem klofa naa n pai u ye, Yude kāntrahafa bye ne, ma suhu Yurdane lafeṅ kuεfa bye ne.

6 Kapee- nkāy pe naa n pye, pe naa ke tōr Yāhā ye nawee- bye yīnde na. Nsān n -sē pe tāā naa n yi Yurdane lafeṅ loho wo.

7 Yiifēe- yahaseefa mpāy, Farisyē ye, Sadyūyē ye ne, poo busāā naa n pai Nsān fla na, u n ba pe tāā naa n yi loho wo. Nsān n pe pye ma yee: «Nwoho terfa mii! Yoo ye yar ma yee, tee ga waha wloho yi kāā te Yāhā kasāhā laam wo, tii te n pai?»

8 -Ye naa kayūhū pye mii katyiyūhū dyaṅ ke piiyōm sa! Loo na, le ga cā tee yi kāā kapee- wāpyeṅ kānde wo, ma kayūhū wāpyeṅ kānde gbe.

9 Ye tee le ga ye laam wo, a ye ma wo faale wādyaha Brama kur, loo nde wīī na Yāhā ga ta ye n wlohoyisaha yāā. Ye sē yāā, Yāhā ga waha ntēmbar nde ta te n wā klaha nii naweeyōm, pe n ye draha gbe, pe nii Brama kur.

¹⁰ Ta n ye yar: Mbaapuai gbihi cai ta nii wa, ma ga katyir cãār te nnen fla na. Katyigi gii ma yee ke sē sa yō ye, ke ga ba cēr le naa wo.

¹¹ Ndo, n ye tãā n yi loho wo, loo nde le yar ma yee, ye ye kapee- miy yaha, ma kayũhũ wãpyeŋ kãnde gbe. Waa ter -sē ma tuu n pai; u fãnga ter ra wãŋ yaha. Ta syi saa waha nii u tēntēle, n u ntãy gbe yigi u kē ye. Woo, u ga ba naa ye tãā Yãhã Yrã Fãnga ne, tesē naa ne.

¹² U ma mii nawee dyaŋ tuu ma sēncrihi ne u koho wo. U ga sēmuhu fua yi pua laam wo. Loo kur ye, u ga u pua le mploho wo, tuu naa le te sēmuhu na, naa gii wãfegeyãā wee ke na ye.»

*Yesu wãtãāyi loho wo
(Mar 1.9-11; Luke 3.21-22)*

¹³ Loo kur ye, Yesu n yir Galele kãntraha wo, ma pa Yurdane lafeŋ fla wo. U n pa Nsãn fla na, ma yee Nsãn n u tãā yi loho wo.

¹⁴ Nsãn n yee, woo ga sye ma yee: «Ndo kē tē yai n tãā mboo ye, ah mboo -sē maha n pai ndoo ye!»

¹⁵ Yesu n u yē sya ma yee: «Tyii le n nii ke dyaŋ yagaa. Kai- nkãy bye ke sroŋ Yãhã ye, wo yai wo naa ke pye koo syi.» Loo na, Nsãn n le sya.

¹⁶ Yesu tuu tãā wa, u n yi loho wo. Le yalebya wo, yãhãyiŋ n fe yãr, u n Yãhã Yrã Fãnga yãā, le tege u na mii kãnsyã waa ter dyaŋ.

¹⁷ Yĩmbui laa n yir yãhãyiŋ kue ye ma yee: «Ta Dya kē ma ne, ma ntãŋ dye gboho ra tãy, ma ra laam yĩn yalebye.»

4

Setane Yesu tyĩn ga yãŋ kapee- wãpyeŋ kue ye

(Mar 1.12-13; Luke 4.1-13)

¹ Loo kur ye, Yãhã Yrã Fãnga n ta Yesu n ka drawaha fla wo, sãndãpee yĩnfua Setane n ga u tyĩn ga yãŋ kapee- wãpyeŋ kue ye.

² Yesu n ga plii gbeesĩ pye, ke yai ke yĩmper u sē ngaa di ye. Fãā n u yigi.

³ U sãndãpee yĩnfua n pa u tãy, ma ba u pye ma yee: «Ma'a pye Yãhã Dya cĩnde, ntēmbēhe ngĩ wã klaha digi.»

⁴ Yesu n u yē sya ma yee: «Le ma le yrũhũ ta Yãhã sabangbãŋ laam wo ma yee: «Nawee saa waha poho digi ya ne ye, cã, Yãhã yē kapãn loo ne le nawee poho.» »

⁵ Loo na, u sãndãpee yĩnfua n ka u ne Yãhã kungbãŋ Yurusalem wo, maa u ta u n dugu nii Yãhã kangbãŋ yãāsyi na.

⁶ U n dur, ma u pye ma yee: «Ma'a pye Yãhã Dya cĩnde, yir nwo, ma kur ye tege kãntraha na. Ma sē yãā, le yrũhũ ta Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Yãhã ga ba ke yãhãyiŋ tēnlehe no wãā,

pe n ba naa n sēŋ ma na.

Pe ga ba ma yigi pe klue ne, ma saa yãā mii kor ntēmlaha na ye.»

Loo ne ta n yee, ma kur ye tege kãntraha na.»

⁷ Yesu n maha u yē sya ma yee: «Le maha yrũhũ ta Yãhã sabangbãŋ wo ma yee: «Yãhã gii ke ma ma Yĩnfua, ma'a syi ma ke tãn yãŋ ye.» »

⁸ Loo na, u sãndãpee yĩnfua n ka Yesu ne yãŋ gaa yĩŋ na, ke wãjruhu! Ke yãŋ yĩŋ na, u n kãntraha kui bye yar tãŋ Yesu na, tesē te nayōr ne,

⁹ ma u pye ma yee: «N ga koo ngĩ bye wãā ma kē, ma'a sya ma kãnkũy gbãā ra yahasee ye, ma ra sey.»

¹⁰ Yesu n u pye ma yee: «Ter kãā ra yahasee ye, Setane! Yãŋ, le ma le yrũhũ ta Yãhã sabangbãŋ wo ma yee: «Naa Yãhã ya gboho, koo ya ke ma ma Yĩnfua, -taa mii le soho koo ya koho wo!» »

¹¹ Yagaa woo, u sãndãpee yĩnfua n tyii u na. Loo na, yãhãyiŋ tēnlehe mpãy n pa Yesu fla na, ma ba nii koho le u ye.

*Yesu u tēn fe gbe Galele kue kãntraha na
(Mar 1.14-15; Luke 4.14-15)*

12 Yesu tuu luhu pe Nsân le nwom-pihi wo, u n dur ga Galele kue kântraha na.

13 U sê ga nii kuae Nasarète wo ye, ma ga nii Kapornu wo, klo laa ne le ma Galele langbân yê na, Sabuloho kântraha kue ye, Nataale kântraha kue ne.

14 Yâhâ ke bii kai lii cãã pãã yaha too kântrê nde wîi na, ke faale kaplân tîrfua Yisa yê na, loo ne le pye Yesu wãpaŋ ne. U Yisa bii yee:

15 «Sabuloho kântraha, Nataale kântraha, langbân kue kântraha, Yurdane lafeŋ kue kântraha, ma suhu Galele gii ne, pe klofa fãnga sê cîinde Yâhâ cã ye,

16 too kântrê ndefa pe nii wam wo Yâhâ kue ye, pe ga ba cãã- yãã, cããngbân! Tesê mpây pe gbã fya, cãã- ga ba yi pe ye.»

17 Yesu n ta ter yir le Yâhâ kapâyîi wãpãã ne. U naa le pãã nawee- ye ma yee: «Yâhâ Yai nɔ gbe taha wa. -Ye le sya ye cã ye kapee- sê yõ ye, -tee ke miy yaha!»

Yesu u kãnyãrwai cir ye yãŋ yi (Mar 1.16-20; Luke 5.1-11)

18 Yesu tuu naa n yâr Galele langbân yê na, u n fuayigifa syãm mpây yãã. Syimu wii pe naa n yee Pyar, woo ba kê, u cîifua Andere ne. Pe pye pe naa joo miy ke langbân wo, ma naa fua- yigi.

19 Yesu n pe pye ma yee: «-Ye naa n taha ra na ye kuãŋ ne! Tee naa fua- le joo wo mii, yagaa, nawee- me tee ga naa n le kãnfuê wo ke syi.»

20 Le yalebya wo, pe n pe joo- ta yaha, ma taha u na pe kuãŋ ne.

21 U n ka yahasee ye, maa nawee- syãm mpây yãã. Sewede pii ba me, Syake tesê u cîifua Nsân ne. Pe pye pe tuhufua Sewede ne pe salangbân wo, ma naa pe joo- gbihi. Yesu n pe yee.

22 Le yalebya wo, pe n ke salangbân ta yaha, pe tuhufua ne, ma taha Yesu na pe kuãŋ ne.

Yesu nawee- klaha, ma yanfa jaa

23 Yesu naa n yâr Galele kântraha bye na. U naa nawee- klaha Yiifee- yawãhã nwey wo, ma naa le Yâhâ kapâyîi wîi yar pe na, Yâhâ kapâyîi lii le Yâhâ Yai wîi pãã. Pe laam wo, mpây pe pye yan ne, u naa pe bye jaa.

24 U myaha n sya ba yi Syire kântraha kui bye wo, pe n -sê pa u fla na yanfa ter bye ne, ma suhu mpây bye ne pe kadye teelaa fla klaha- pe ye. Mpây pye, sãndãpee pye pe yîŋ na, wãtookufa pye, mpây ne pe naa fen sya yan koho wo. Yesu n pe bye jaa.

25 Nabuar n nii n taha u na; pe ba yi Galele wo, ma suhu te kui sênsye kântraha ne, Yurusalem ne, Yude kântraha ne, ma suhu Yurdane lafeŋ kue ngaa kue ne.

5

Yesu kaplân, yãŋ gaa yîŋ na

1 Yesu tuu pe nabuar yãã, u n dugu nii yãŋ gaa yîŋ na. U kãnyãrwai n yûhû crã u na.

Mpây wîi le sron n tây Yâhâ ye (Luke 6.20-23)

2 Yesu n gbe, ma nii pe nawee- klaha kaplân ngîi ne ma yee:

3 «Mpây pe cã pe wee ngaa ge Yâhâ ye ye, ma nii ke ke, poo wîi n tây Yâhâ ye. Yâhâ Yai ma poo wãŋ.

4 Mpây pe cã pe pyer sê yõ ye, le n nii pe fãy, poo wîi n tây Yâhâ ye. Yâhâ ga ba koho le pe ye.

5 Mpây pe ma prafa, poo wîi n tây Yâhâ ye. Pe ga ba kântraha gaa ter yãã.

6 Mpây pe wãsron ke mii fããfa dyan pe digi ke, loho ne, poo wîi n tây Yâhâ ye. Yâhâ ga ba loo nde wãã pe kê.

7 Mpây pe pe nampyeŋ- fen di, poo wîi n tây Yâhâ ye. Yâhâ ga ba pe bya fen di.

8 Mpây pe laam ma gbege,

poo wĩ n tã Yāhā ye.
 Pe ga ba Yāhā yāā yĩnde ne.
⁹ Mpāy pe n pai yrĩṅ yĩmbui ne,
 poo wĩ n tã Yāhā ye.
 Yāhā ga ba naa poo yee ke pii.
¹⁰ Pe kapee- pye mpāy na pe sron,
 ma yee pe tee pe troho tāhā
 Yāhā yor wo,
 poo wĩ n tã Yāhā ye.
 Yāhā Yai ma poo wāṅ.

¹¹ Nawee- ma yee ye tee n taha ra
 na, ma nii ye tyehē, ma nii kapee-
 pye ye na, ma nii kawar fua n taha
 ye na, ma wāpee pāā ye wĩ na, ye
 wĩ n tã Yāhā ye.

¹² -Ye naa nuhu di loo wĩ na, ye
 cā ye wĩ n tã Yāhā ye. Yāhā ga ba
 ye dāān wāā ye kē yāhāyĩṅ na. Pe
 bii naa kapee- pye faale Yāhā kaplāṅ
 tōrfa na koo syi.»

*Yesu kakuācran pāā tetege wĩ ne
 tesē cāā- wĩ ne
 (Mar 9.50; Luke 14.34-35)*

¹³ Yesu n maha yee: «Yii me tee
 ma mii tetege wāṅ syi dyaṅ driyēfa
 laam wo. Tetege ma sar, pe ga waha
 pye mii, pe ke ta ke n maha dur naa
 n tã? Ke saha laa yō nantāṅ ye. Pe
 ga ke kaha woo nkur ye, nawee- n
 tāhā naa n ter ke na.

¹⁴ Yii maha me tee ma mii cāā-
 dyaṅ driyēfa laam wo. Ye ma
 klo lii dyaṅ le fāā nii yāṅ yĩṅ na,
 wūhūsaha wee le na ye.

¹⁵ Waa sē naaloho ndyan tar ma
 katan cĩn n tã le na ye. Ah ndee pe
 ma le tar, pe ne le wra ta kāānkui
 na, mpāy bye pe ma nwoṅ wo, pe n
 cāā- yāā.

¹⁶ Ye cāā- yai pe naa n yehē koo
 syi dyaṅ nawee- laam wo, pe n naa
 ye kayūhū yāā, pe naa ye Tuhufua
 Yāhā sey ke kayūhū wĩ na.»

Yāhā kānde katan wūhū

¹⁷ Yesu n maha pe yar ma yee:
 «Yāhā kānde katan nkāy ke yar
 yaha, tesē pe faale Yāhā kaplāṅ tōrfa
 pe bii kai- nkāy yar yaha, n sē pa ma
 yee ye koo miy yaha ye. N pa n n pai
 ke gbihi yar ye na, tesē kai- nkāy bye

pe cāā yrūhū yaha ra wĩ na, n koo
 bye pye.

¹⁸ Ta n cĩnde nde pāā ye ye, Yāhā
 ke ke kānde katan nkāy ta ke ga nii
 ke wānii na, kāntraha tesē yāhāyĩṅ
 ne, too nde n sya ba kua. Ke kānde
 katan kaplāṅ teelaale ge saa miy
 yaha ye, ke yrūhūsaha teelaale ge
 saa yi kāā ye. Ke ga kuee kai- bye
 kuayale n sya ba nō.

¹⁹ Wii ma le Yāhā kānde katan nen
 laa ya yi kāā, lii le kloṅ tāṅ ke bye
 na, ma maha ga nii loo klaha nawee-
 ye, ufua ga ba kloṅ tāṅ nawee- bye
 nsoho wo Yāhā yai klo wo. Wii
 woo tuu -sē Yāhā kānde katan gbihi
 yigi, ma ke yār, ma nawee- klaha
 ke wāyār ne, woofua ga ba yĩṅ yāā
 Yāhā yai klo wo.

²⁰ Ta n ye yar, ye ma yee ye sē n
 luhu Yāhā kapān ye ma ta ter Farisyē
 ye yaha, tesē Yāhā kaiyarfa ne ye, ye
 saa ba yāā dye Yāhā yai klo wo ye.

²¹ Ye faale wāle naa Yāhā kānde
 katan nkāy yār, ye ke cā. Koo wĩ
 nen laa nde: «Ma'a syi ma nawee
 boo ye!» Mboo wii ma nawee boo,
 pe ga ma yigi ga, pe ga ma sāhā
 kasāhāfua fla na.

²² Ndoo -sē ga ye yar: Wii ma
 u laam war u nampyeṅ ne, Yāhā
 ye u yai u yigi ga kasāhāfua fla
 na. Wii ma u nampyeṅ tyehē ma
 yee naplege, Yāhā ye u yai u yigi
 ga kasāhā yĩṅfa fla na. Wii ma
 u nampyeṅ tyehē ma yee nafāā,
 Yāhā ye u yai naa fla ne, naa gi
 wāfegeyāā wee ke na ye.

²³ Loo ne, maa ka diṅ yisaha wo
 Yāhā kē, ma laam ma ga too ma n
 cā ma laa tee pye ma nampyeṅ na,

²⁴ ma diṅ ta yaha ke fla na, -taa ka
 maa wāā le ma nampyeṅ ne! Loo
 na, ma cā dur ba ma diṅ yi Yāhā ye.

²⁵ Wii ma yee ma laa tee pye, ma
 ma yigi n gaha kasāhā saha wo, tee
 sē nō wa ke fla na ye, cāā naa u nar
 ye n wāā le. Mii loo sē ne ye, u n
 gaha ma le soho u kasāhāfua koho
 wo, woo n ma le soho fāngafa koho
 wo, pe n ma le nwompipi wo.

²⁶ Ta n cĩnde nde pāā ma ye: Ma'a

yee ma sē le kafue bye dāā tāŋ ye, ma saa yāā yi ke nwompihi wo ye.

²⁷ Ke kānde katan nkāy tee cā, loo wīi nen laa maha nde: <Ma'a syi ma cayor le ye!>

²⁸ Ndoo -sē ga ye yar: Wii ma nii waa cōo yāŋ, ma nii u wāke wīi ga u laam wo, Yāhā ye ufua laam wo u cayor pye wa.

²⁹ Ke syi ne, ma'a yāā ma yīnde lii le yō, le ma ke wālen ne kapee-wāpyen wo, le loho yi, ma le miy wāā deydey! Ma kadye teele nen laa ya ma yee le wee ye, koo puar ma kadye kur bye n ba miy le wāā naa laam wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye.

³⁰ Ke ma pye ma kāndigi koho ge ke ma ke wālen ne kapee-wāpyen wo, ke cer kāā, ma ke miy wāā deydey! Ma ma koho nen ya yāā ke wee ye, koo puar ma ba ka ma kadye kur bye ne naa fla wo.

(Mat 19.9; Mar 10.11-12; Luke 16.18)

³¹ Ye faale wāle kānde laa maha nde: <Wii ma u ya koho cōo sye, ufua yai u u cōo wāsyen saba wāā u kē!>

³² Ndoo -sē ga ye yar: Ma ya koho cōo ma yee u sē naa waa di ye, ma'a u sye, u n ga naa waa gbe, ma u le kapee wāpyen wo. Tesē, cōo wii u puai u sye, mboo wii ma u gbe, ma bya kapee pye, ma cayor pye.

³³ Ye faale wāle kānde laa maha nde: <Taa Yāhā di lii ne, ma sē yai ma ma yē dur ye, ma yai ma le pye!>

³⁴ Ndoo -sē ga ye yar: Ye ma syi ye naa Yāhā di kueekuee ge ye! Ye ma syi ye yāhāyīŋ myaha yee ye, Yāhā niisaha kē!

³⁵ Ye ma syi ye kāntraha myaha yee ye, Yāhā trε tasaha kē! Ye ma syi ye Yurusalem myaha yee ye, Yāhā gii ke ma Yīŋfuangbāŋ koo kungbāy kē!

³⁶ Ye ma syi ye naa ye yīŋ yee ye, ye tee mii ye saha ye yīnyoho nen ge ta ke n flege ye; ye saha maha waha ke ta ke n wo ye.

³⁷ Lii ma pye cīinde, -ye yee <āwā>, lii ma yee le wee cīinde ye, -ye yee

<aye>! Kapān laa ma taha loo na, sāndāpee yīŋfua wīi ne loo ne.

(Luke 6.29-30)

³⁸ Ye faale wāle kānde laa maha nde: <Ma'a ra tee pye yīnde na, ta bya, n ga ma tee pye yīnde na. Ma'a ra tee pye nkāi na, ta bya, n ga ma tee pye nkāi na.>

³⁹ Ndoo -sē ga ye yar: Wii ma ye tee pye laa ne, ye ma syi ye le kafue yi ye! Wii ma ma fey kāndigi kuc ndicīi syi na, tyii u na u n maha ma fey taha kāman kue ndicīi na!

⁴⁰ Wii ma yee u ga ma sāhā, u ma nayroho sya ma ye, tyii u na u n ma nayrengbāŋ bya gbe.

⁴¹ Wii ma yee ma ka teelaa wo fānga na, ma koo syi yrāhā fle sīi yār ufua kē!

⁴² Wii ma ma nar ngaa ne, u kē! Wii ma yee u ga fue cer ma ye, ma'a n sye ye!

(Luke 6.27-28, 32-36)

⁴³ Ye faale wāle kānde laa maha nde: <Tyii ma nampyen ntāŋ n dye ma tāy, ma napīi wīi n fūhū ma ye!>

⁴⁴ Ndoo -sē ga ye yar: Ye tyii ye napīi- ntāŋ n dye ye tāy; mpāy pe kapee- pye ye na, -ye naa Yāhā nar pe kē!

⁴⁵ Loo na, nawee- ga cā pe yee, ye ma ye Tuhufua Yāhā pii. Ye sē yāā, ke ke yai ta ke n yi napee- na, tesē naweeyōm bya ne wācen. Mpāy pe sron, tesē mpāy bya ne pe sē sron ye, ke ke sesaha ta ke n too pe bye na wācen.

⁴⁶ Ye ma yee ye tāāfa ya wīi n tāy ye ye, ye yee la Yāhā ga ba dāān wāā ye kē loo nde wīi na? Kufar wāāfa ge pe sya ma fufor difa, pe bya n pye ke dyan.

⁴⁷ Ye ma yee ye ga naa ye nampyen- poo ya syar, ye yee la ye kayīi pye gboho n ter loo ne? Mpāy ge pe sē cīinde Yāhā cā ye, pe bya loo pye.

⁴⁸ Ye tyii ye laam n nii tāŋ gbegbe, ye pyer n maha yō tāŋ ye Tuhufua Yāhā wāŋ syi dyan!»

6

Kayĩ wāpye wĩ nawām kē

¹ Yesu n maha yee: «-Ye yāŋ, kainkāy bye tee n pye Yāhā myaha ne, ye ma syi ye naa ke pye nanihi wo, nawee- bye n ye yāā yīnde ne ye! Ye ma nii ke pye n yar nawee- na ke syi, ye Tuhufua Yāhā saa ba ye dāān wāā ye kē ye.

² Loo na, ma'a ga kla wāā nawām kē, ma'a syi ma ta, nawee- bye n le cā ye! Dawarfa poo me pe loo pye Yiiffee- yawāhā nwey wo, tesē nkur ye kāmbehe yē na. Pe n pye ke syi, nawee- bye n pe yāā, pe naa pe sey. Ta n cīinde nde pāā ye ye, pe pe dāān yāā wa ke syi.

³ Mboo, ma'a ga kla wāā nawām kē ma kāndigi koho ne, ma'a syi ma ta ma kamaŋ koho ge n le cā ye!

⁴ Le n nii, waa ge ma n yi yāā le cāŋ na ye. Taa kayĩ lii pye, waa sē le cā ye, ma Tuhufua Yāhā koo le cā; ke ga ba ma dāān wāā ma kē.»

Ye yai ye naa n pāā Yāhā ne mii? (Luke 11.2-4)

⁵ Yesu n maha yee: «Ye ma n pāā Yāhā ne, ye ma n naa n pye dawarfa wāŋ syi dyaŋ ye! Pe ga yir yer Yiiffee- yawāhā nwey wo, tesē nkur ye kāmbehe yē na, pe naa Yāhā nar nawee- bye n pe yāā yīnde ne. Ta n cīinde nde pāā ye ye, pe pe dāān yāā wa ke syi.

⁶ Mboo, ma'a ga pāā Yāhā ne, dye ma nwoŋ laam wo, ma ke gbāā tā, ma pāā ma Tuhufua Yāhā ne. U ma ke fla na. Taa lii pye, waa sē le cā ye, ma Tuhufua Yāhā koo le cā; ke ga ba ma dāān wāā ma kē.

⁷ Ye ma nii n pāā Yāhā ye, ye ma syi ye le ta kaplāmbuar mii mpāy dyaŋ pe sē cīinde Yāhā cā ye. Pe laam wo, pe le ga poo ma nii kaplāmbuar pāā, Yāhā ga ba pe kaplāŋ sya pe ye.

⁸ Ye ma n naa n yāŋ pe na ye! Ye sē yāā, ngii wĩ ma pye ye na, Yāhā gi ke ma ye Tuhufua ke le cāā cā wa, ye ma sya yee ye sē ke nar wa le ne ye.

⁹ Ye yai ye naa n pāā Yāhā ne mii, le nde:

<Wo Tuhufua Yāhā mboo wii taa ma yāhāyīŋ na,

¹⁰ ta, nawee- n cā ma miingbāŋ kailaha.

Ta, ma Yai n pa nawee- ye.

Ta, ma laam wūhū n naa n pye kāntraha na,

mii ke n pye yāhāyīŋ na mii syi dyaŋ.

¹¹ Wo yē digi wāā wo kē nanga, peplii wāŋ syi dyaŋ.

¹² Wo kapee- gbe kāā wo yīŋ na.

Mpāy pe kapee- pye wo na, wo bya wo n tyii pe kapee- fohona wo kuāŋ ne.

¹³ Ma'a n wo miy yaha, wo n tyīn naa n gaha kapee- wāpyeŋ kuε ye ye.

-Taa wo yi naa n kāā sāndāpee yīŋfua koho wo.

[Mboo ya kē taa ma tāŋ yīnfar ne, fāŋga ne,

miingbāŋ ne, too rii wākuayāā wee te na ye.

Amen, le nii ke syi!]> »

¹⁴ Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Ye sē yāā, mpāy pe kapee- pye ye na, ye ma nii n tyii pe kapee- fohona ye kuāŋ ne, ye Tuhufua Yāhā bya ga ba ye kapee- gbe kāā ye yīŋ na.

¹⁵ Mpāy pe kapee- pye ye na, ye ma -sē yee ye sē n tyii pe kapee- fohona ye kuāŋ ne ye, ye Tuhufua Yāhā bya saa ba ye kapee- gbe kāā ye yīŋ na ye.»

Yē wātā wĩ digi na

¹⁶ Yesu n maha yee: «Ye ma ye yē tā digi na, ye ma syi ye yīntaha tāhā mii dawarfa wāŋ syi dyaŋ ye! Poo ne pe yīntar ta kaa syi, nawee- bye n waha le yāŋ cā, pe yee poo pe yē tā digi na. Ta n cīinde nde pāā ye ye, pe pe dāān yāā wa ke syi.

¹⁷ Mboo, ma'a ma yē tā digi na, ma yīntaha yee gbεgbε, -taa ma yīŋ yir,

¹⁸ nawee- ma n waha cā pe yee ma ma yē tā digi na ye. Taa ma mii ya teelii wo, ma Tuhufua Yāhā woo le cā ma ne. Taa lii pye waa sē le cā

ye, ma Tuhufua Yāhā woo le cā; u ga ba ma dāān wāā ma kē.»

Yāhā wūhū wāke puar kai- bye na (Luke 12.33-34; 11.34-36)

¹⁹ Yesu n maha yee: «Ye ma syi ye nangbān wān ke naa n ta driyē nge wo ye! Driyē wo, fyār ma tesē korfyāhā ne, too nde wān pye n klaha- Yuhu- maha ma, pe kāānklee gbā n ka ma wān yuhu.

²⁰ -Ye Yāhā wūhū ke naa n ta busāā yāhāyīn na! Too nde, fyār tesē korfyāhā ne, te saha te pye klaha- ye. Yuhu- bya saha te yuhu ye.

²¹ Taa ma laam wān ta na, ma laam bye ma koo fla na.

²² Yīnde ma mii naaloho dyaŋ kadye na. Ma yīnde ma yō ma ye, ma kadye bye ga nii cāā- na.

²³ Ma yīnde ma klaha- ma ye, ma kadye bye ga nii wam wo. Cāā-mpāy pe -sē ma ma laam wo, poo ma -sē nii wam fla, ma cā ma yee wam mpāy pe ma ma laam wo, pe wo gboho ter.»

-Ye yii le soho Yāhā koho wo! (Luke 16.13; 12.22-31)

²⁴ Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Waa saha yīnfa syām wūhū wāā le pye ye. Waa wīi ga tāy u ye, le ter waa wīi yaha. U ga sroŋ waa ye, tuu waa wīi sye. Le ma ke syi, ye saha nii Yāhā tēntē-, tee maha nii wale tēntē- ye.

²⁵ Loo ne, n ga ye yar nde ne: Dir rii tee ga naa n di, tesē loho gii ne tee ga naa n wo ye waha nii yīnwēr na, tesē nayre rii ne tee ga le tā ye kadye na, ye ma syi ye naa ntāŋ cēr too nde bye wīi na ye! Ye sē yāā, yīnwēr puar dir na, kadye puar nayre na.

²⁶ Kānsyām mpāy pe n yir ncaha ye, ye sē pe yāā la? Pe sē digi tāhā, pe sē dir gbe, teelaa wee pe ye pe dir kōŋ n yaha ye. Ye Tuhufua Yāhā sē pe yē digi wāā la pe kē? Ye wīi n tāy Yāhā ye ma ter kānsyām yaha.

²⁷ Ye laam wo, yoo ma u ga waha u kuper yūhū wāā carle ge laangar ya kāmāy na?

²⁸ -Ye tee maha laam ga nayre wīi na! Nyē fyār te n fīy tar wo, ye sē te nayōr yāā la? Te sē tēn tē ye, te sē faha wān tyīn ye.

²⁹ Ta n -sē le pāā ye ye, faale yīnfua wii pe naa n yee Salmuu, u nangbān naa bye ne, u nayre nayōr sē -sē bii nō nyē fyār wāŋ neŋ gaa ge nayōr na ye.

³⁰ Nyē nge ge ke n fīy tar wo nanga, koo gii pe n pai miy le wāā naa laam wo sukūhū, Yāhā nayōr wāā ke kē. Ke -sē ga pye mii ke tyii yii ge na, ke saa nayre wāā ye kē ye? Ye sē koho taha yaha Yāhā na busāā ye.

³¹ Ye ma syi ye naa laam ga ye yee: Wo n pai nwa di? Wo n pai nwa wo? Wo n pai nwa le wo kadye na?

³² Mpāy pe sē cīinde Yāhā cā ye, poo pe too nde bye ke fānga ne. Ma -sē yee yii na, Tuhufua Yāhā ma ye ye, ke cā te wīi ma ye na.

³³ -Ye cāā Yāhā Yai wīi ke wa, -tee Yāhā ta ye Yīnfua, -ye naa ye troho tāhā ke yor wo! Loo na, ngii wīi ke ma ye na, ke -sē ga ba ke wāā taha ye kē.

³⁴ Ye ma syi ye naa laam ga sukūhū wīi na ye! Sukūhū laangar wīi ga ba pye le ya ya. Nanga fen yai ye ne ke dyaŋ.»

7

Wāsāhā wīi (Luke 6.37-38, 41-42)

¹ Yesu n maha pe yar ma yee: «Ye ma n naa ye nampyeŋ- kaa ye, Yāhā bya sē -sē ga ba ye sāhā ye.

² Ye sē yāā, mboo nawee, taa ma nampyeŋ sāhā mii syi dyaŋ, Yāhā ga ba ma bya sāhā koo syi. Lii taa n pāā ma nampyeŋ pyer wīi na, Yāhā ga ba naa loo pāā ma bya pyer wīi na.

³ Loo ne, n ga ye yar: Kānkāāle lii le ma ma nampyeŋ yīnde wo, nwa ta ma n nii le yāŋ? Tēngbāŋ gii ke -sē ma ma yīnde wo, ma sē koo yāā la?

⁴ Mboo wii taa sē waha ke tēngbāŋ yāā ma yīnde wo ye, ma ga waha

ma nampyen pye la u yer, ma n le kãnkãale yi kãã u yĩnde wo u kē?

⁵ Dawarfua kē ma ne, cãã ke tēngbãñ yi kãã wa ma yĩnde wo, loo na maa waha gbihi yãñ, ma le kãnkãale yi kãã ma nampyen yĩnde wo.

⁶ Ye ma syi ye naa Yãhã wũhũ pãã napee- mpãy ye pe ma pãm wãñ syi dyañ ye! Mii loo sē ne ye, pe ga waha wã klaha pe kapee pye ye na. Ye ma syi ye naa Yãhã wũhũ yar nawee- mpãy na pe ma tyε- wãñ syi dyañ, pe wũhũ sē laha ye. Mii loo sē ne ye, pe ga ke Yãhã wũhũ wluhu pye klaha-»

*Wãnar wĩ
(Luke 11.9-13)*

⁷ Yesu n maha yee: «-Ye naa n nar, ngaa ga wãã ye kē. -Ye naa n ke, yaa ngaa yãã. -Ye naa kããnklihi gbã, pe ga ke yãr ye kē!

⁸ Ye sē yãã, mboo nawee, ma'a n nar, Yãhã ga ngaa wãã ma kē. Ma'a n ke, Yãhã ga ta ma n ngaa yãã. Ma'a kããnklihi gbã, Yãhã ga ta ke n yãr ma kē.

⁹ Ye laam wo, waa ma la u dya ma ngaa digi nar u ye, u ga u kē ntĩn ne?

¹⁰ Laa, u ma fua nar u ye, u ga u kē nwoho ne?

¹¹ Tee sya pee mii, ye kayũhũ pye ye pii kē. Ke syi ne, ye yai ye cã, ye Tuhufua Yãhã kayũhũ wãã mpãy kē pe ke nar u ye.

¹² Kãnde lii Yãhã le ta, wo faale wãdyaha Musa ke katan yrũhũ le yaha ke Yãhã sabangbãñ wo. Tesē, pe faale Yãhã kaplãñ tãrfa maha kaplãñ nkãy yrũhũ le yaha ke wo. Koo kaplãñ ngĩ bye yĩñ nge tē ga pãã ye ye nde kapãngberle: <Lii tee n ke ye nampyen- pe naa le pye ye kē, yii gε -ye naa loo pye pe kē!> »

*Yesu kakuãcran pãã nawee- ye
(Luke 13.24; 6.43-44)*

¹³ Yesu n maha kakuãcran ngĩ pãã pe ye ma yee: «Nwonyẽ gii ke fĩhĩ, -ye dye koo ne! Nwonyẽ gii ke cay, tesē kãnde lii ne le cay, too nde n gaha nawee ne u plahasaha wo. Too -sē kē nawee- busãã pe n sya.

¹⁴ Nwonyẽ gii ke -sē fĩhĩ, tesē kãnde lii ne le fĩhĩ, too nde n gaha nawee ne u yrã yããsaha wo. Mpãy pe -sē too yãã, pe sē nihi ye.

¹⁵ -Ye yii yigi kawar Yãhã kaplãñ tãrfa ne! Pe ma pa ye ye, yaa yee pe ma mbapĩy wãñ syi dyañ, pe sē pee ye. Pe laam -sē wo, waygapyãhã gε sē pee ma ter pe yaha ye.

¹⁶ Yaa ba pe yãñ naa n cã pe pyer na. Waa sē defĩ katiyipi tai yãã ngur katiyigi na ye. Waa sē maha nkugu tai yãã ncũwãã na ye.

¹⁷ Katiyiyũhũ puayõ sa, katiyipihi - sē puapihi sa.

¹⁸ Katiyiyũhũ saha puapihi sa ye, tesē katiyipihi saha puayõ sa ye.

¹⁹ Katiyigi gii ma yee ke sē puayõ sa ye, ke ga ba cer kãã, ke miy le wãã naa laam wo.

²⁰ Ye ga ba kawar Yãhã kaplãñ tãrfa yãñ naa n cã pe pyer na koo syi.»

*Yãhã laam wũhũ wãpye wĩ
(Luke 13.25-27)*

²¹ Yesu n maha yee: «Mpãy bye pe ra yee: <Yĩñfua, Yĩñfua,> poo bye sē me pe ga ba dye Yãhã yai klo wo ye. Mpãy pe ta Tuhufua Yãhã laam wũhũ pye, poo ya me pe n pai dye Yãhã yai klo wo.

²² Yãhã kasãhã per maa no, nawee- busãã ga ba ra pye: <Yĩñfua, Yĩñfua, wo ba naa Yãhã kaplãñ tãr nawee- ye ma myaha ne. Wo ba sãndãpee kar tege naa n kãã nawee- yĩñ na ma myaha ne. Wo ba naa yẽkã wũhũ busãã pye ma myaha ne.>

²³ Loo na, n -sē ga ba pe yar, n yee: <N sē ye cã ye, kapeepyefa mii, ye ma n crã ra na ye!> »

*Te nwey sĩ
(Luke 6.47-49)*

²⁴ Yesu n maha kakuãcran nde pãã pe ye ma yee: «Ye sē yãã, kaplãñ nkãy tē pãã ter ye ye ngĩ, wii ma ke luhu, ma u troho tãhã koo syi dyañ, ufua ma mii nawee wii dyañ tuu kai- cã, ma ga u nwoñ fãã ntẽmlaha fla na.

²⁵ Sesaha ke gbã, lafir cããŋ yi ba dye ke laam wo, teflahangbãŋ ke fua fãnga ne, ke sê -sê too ye. Ke nwoŋ nakũy ba ta ntẽmlaha fla na koo kē.

²⁶ Wii tuu ra kaplãŋ ngĩ luhu, u ma yee u sê -sê u troho tãhã ke yor wo ye, ufua ma mii naplege dyaŋ, tuu ga u nwoŋ fãã tẽyãfũũ laam wo.

²⁷ Sesaha ke gbã, lafir cããŋ yi ba dye ke laam wo, teflahangbãŋ ke fua fãnga ne, ke n too pye klaha- tãŋ.»

²⁸ Yesu tuu ba kaplãŋ ngĩ bye pãã kua, u wãklaha ter ba pe nabuar fe gbe, ma sya yẽ gbãã pe na.

²⁹ U sê naa nawee- klaha Yãhã kaiyarfa wãŋ syi dyaŋ ye, u ba kai-bye cã tãŋ.

8

Yesu gber waa jaa

(Mar 1.40-45; Luke 5.12-16)

¹ Yesu tuu tege ke yãŋ yĩŋ na, nabuar n nii n taha u na.

² Gber waa n pa u tãy, ma ba kãŋklũy gbãã u yahasee ye ma yee: «Yĩŋfua, le ma tãy ma ye, ma ga waha ta ra n jaa n nii gbegebe nayõr saha na.»

³ Yesu n koho nã wãã, ma tẽ u na ma yee: «Ãwã le tãy ra ye, jaa ma nii gbegebe nayõr saha na!» Le yalebya wo, ke yãhã n ta ter laha kãã u dya na, u n nii gbegebe nayõr saha na.

⁴ Yesu n u pye ma yee: «Luhu yõ, ma'a syi nde pãã waa ye ye! -Taa ka, maa mii yar Yãhã yũndefua na, ma ma wãjaa diŋ yi, diŋ gii faale wãdyaha Musa tuu tõr yaha mpãy kē pe pye yãhã ne pe kadye na, ma jaa. Ke syi ne nawee- ga waha cã ma jaa.»

Yesu seraasyi yĩŋfua waa tẽntẽle jaa

(Luke 7.1-10)

⁵ Yaliile Yesu tuu dye Kapornu wo, seraasyi yĩŋfua waa n pa u fla na, maa u nar waha ma yee:

⁶ «Yĩŋfua, ta tẽntẽle ma u sãy nii kaha wo, kadye n ku u na, u n fãy cĩinde wãfãy.»

⁷ Yesu n u pye ma yee: «N ga ka n ga u jaa.»

⁸ U seraasyi yĩŋfua n -sẽ u pye ma yee: «Yĩŋfua ta syi sê yai ma dye ra kaha wo ye. Kapãngberle laa ya pãã, le n ta ra tẽntẽle n jaa.

⁹ N ma seraasyi, n n luhu ra yĩŋfa ye. N -sẽ ma nii ndoŋ seraasyi mpãy yĩŋ na. N ga nen waa pye: Ka n waa, u n ka. N ga nen nwo pye: Pa nwo, u n pa. N ga maha ra tẽntẽle pye: Nde pye, u n le pye.»

¹⁰ Yesu tuu u kaplãŋ ngĩ luhu, ke n u fe gbe. Le n tãy ter u ye, mpãy pe naa n taha u na, u n sya pe pye ma yee: «Ta n cĩinde nde pãã ye ye: Dya nwo, u ra ta u Yater u laam bye wo cĩinde. Pe Yiifee- kur bye gẽ laam wo, n sê waa yãã yãã tuu ra ta u Yater woo wãŋ syi ye.

¹¹ Ta n ye yar, mpãy ter ga ba yir kãntre raa wo, driyẽ kue bye ye. Pe ga ba pa, pe ba nii gbar dir na Yãhã yai klo wo, wo faale wãle Brama ye ne, Yisyake ne tesẽ Dyakuba ne.

¹² Yiisre kur, poo mpãy pe -sẽ yai pe dye Yãhã yai klo wo, pe ga ba miy yi wãã nkur ye wam fla wo, pe naa n wũn ke fla na, pe yĩntaha tãhã, pe cã pe wãfãy saa kua yãã ye.»

¹³ Loo kur ye, Yesu n u seraasyi yĩŋfua pye ma yee: «Ka ma kaha wo, taa ra ta ma Yater, ma kai lii ga yigi, le ga pye yagaa.» U seraasyi yĩŋfua tẽntẽle n ta ter jaa le yalebya wo.

Yesu yanfa buar jaa

(Mar 1.29-34; Luke 4.38-41)

¹⁴ Loo kur ye, Yesu n ka Pyar kaha wo. U n ga Pyar cõõ nahafua yãã, u ba sãy nii. U kadye ba war.

¹⁵ Yesu n tẽ u koho na, ke kadye n u miy yaha. U n yir, ma nii pe nampay yi.

¹⁶ Yainkõŋ wo, pe n pa nawee-busãã ne Yesu fla na. Sãndãpee pye pe yĩŋ na. U kapãn n pe sãndãpee kar tege kãã pe nawee- yĩŋ na, u n maha pe yanfa bye jaa.

¹⁷ Tuu koo ngĩ pye, kai lii faale Yãhã kaplãŋ tõrfua Yisa tuu bii cãã

pää yaha, loo ne le pye. U Yisa bii yee:

«U wo yan ter bye gbe kää wo yīn na,
ma suhu wo kadye teebhe nkāy bye ne
ke klaha- wo ye.»

Yesu wātahanaha wīi
(*Luke 9.57-62*)

¹⁸ Loo kur ye, Yesu n nabuar yāā u ya tāy. Loo na, u n u kānyārwei pye pe ka ke langbān kūndi ngaa ye.

¹⁹ Yāhā kaiyarfa waa n yūhū crā u na, ma u pye ma yee: «Yīnfua, ma'a sya n gaha teelii teelii, n ga naa n taha ma na.»

²⁰ Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Yēsrē ma te syāsar ne, kānsyām ma pe nsej ne. Teele sē -sē wee u Nawee Puee myaha na ye.»

²¹ Dya waa, u pye Yesu kānyārwe u ya ndon, u n u pye ma yee: «Yīnfua, kānde wāā ra kē, n ma ga ra tuhufua nakugu le wa, n ga pa.»

²² Yesu n u pye ma yee: «Tyii nakur na te n naa te nakurwai le. Mboo, ma naa n taha ra na ma kuān ne.»

Yesu teflahangbān yer
(*Mar 4.35-41; Luke 8.22-25*)

²³ Loo kur ye, Yesu n dugu dye ke salangbān wo, woo tesē u kānyārwei ne.

²⁴ Yalaale wo, teflahangbān gaa n ba ta ter yir ke langbān yīn na, ma sya loho fua gbe le wāā n taha pe na, ke salangbān wo. Yesu -sē ba sā wāy.

²⁵ Pe kānyārwei n yūhū crā u tāy, ma u gbā yir ma yee: «Yīnfua, waa ku, wo sya yaha!»

²⁶ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Nwa ye n fya ke syi! Ye Yater klon ter la ye ye?» Loo na, u n yir, ma gbey ke teflahangbān na tesē ke langbān loho ne, te n yer, ke fla n nii seyī.

²⁷ Le n pe kānyārwei bye fe gbe, pe n sya nii le pää pe ya ye ma yee: «Hāā, nawee wii ter syi kē dya nwo ne, u n gbey teflaha na tesē ke langbān loho ne, te n sya n luhu u ye?»

Sāndāpee pye nawee- syām mpāy yīn na, Yesu n pe jaa

(*Mar 5.1-20; Luke 8.26-39*)

²⁸ Yesu tuu ga nō ke langbān kue ngaa kue ye, Jerasinefa kue ye, naam syām mpāy n yi gbūhū fla wo, ma Yesu wāā ba. Sāndāpee pye pe yīn na, ma ba pe ta pe n ba pee cīinde wāpee. Nawee- sē sya naa n ter pe kue kānde ne ye. Pe Yesu yāā, pe n nii n kui ma yee:

²⁹ «Yāhā Dya, nwa taa ga pye wo na? Ma'a n cāā wo pēn wo pēnyale yaha ye!»

³⁰ Kaha tyē- busāā pye ke fla na, pe naa pe digi ke, pe fla ba faa dey.

³¹ Pe sāndāpee n Yesu nar ma yee: «Ma'a yee maa wo kar, tyii wo n ga dye tyē- mii laam laam wo.»

³² Yesu n le sya pe ye. Pe sāndāpee n tege kää pe naam syām yīn na, ma ga dye pe tyē- laam laam wo. Le yalebya wo, pe tyē- n fā tege ga too dye ke langbān wo, ma ku.

³³ Pe tyē- sēnfā pe koo ngī yāā, pe n fā ter le klo wo, ma ga ke kai- bye tōr pe naam syām mii wīi na, mpāy, Yesu sāndāpee kar tege kää pe yīn na.

³⁴ Loo na, pe klofa bye n yi ga Yesu wāāsaha wo. Pe ga u yāā, pe n u nar u ter kää poo fla kāntraha yaha.

9

Yesu tānkurfua waa jaa
(*Mar 2.1-12; Luke 5.17-26*)

¹ Loo kur ye, Yesu n salangbān gbe, ma dur ga ke langbān kūndi ngaa ye, tuu ba nii na.

² Pe n tānkurfua waa gbe ba u fla na u kasāy wān ne, tuu sāy nii ke na. Pe koho taha yaha Yesu na ke syi, u n le yāā, ma u tānkurfua pye ma yee: «Cīifua mii waha, ma kapee- laha kää ma yīn na.»

³ Yāhā kaiyarfa mpāy pye ke fla na, pe n nii le ga pe laam wo ma yee: «Eh, dya nwo n gbar Yāhā ne cīinde.»

⁴ Yesu n pe laam wūhū cā, ma pe pye ma yee: «Nwa ta ye n nii kapee- ngī syi ga ye laam wo?»

⁵ N ga waha yee: Ma kapee- laha kãã ma na. N ga maha waha yee: Yir naa n yãr! Koo kate- syãŋ ngĩ wo, lii loo le cã waha?

⁶ N -sẽ n yãŋ ye cã Yãhã kãnde wãã u Nawee Puee kē kãntraha nge na, u n ga waha kapee- gbe kãã nawee yĩŋ na.» Yesu n wã klaha loo na, ma u tãnkurfua pye ma yee: «N ma yar, yir, ma ma kasãy wãŋ gbe, ma yãr naa n gaha ma kaha wo!»

⁷ U tãnkurfua n yir, ma yãr ter u kaha wo.

⁸ Pe nabuar pe loo yãã, le n pe laam wo pe n sya fya, ma nii Yãhã sey koo fãnga nge wĩ na, fãnga gii ke wãã nawee- kē.

*Yesu Matehe yãŋ yi
(Mar 2.13-17; Luke 5.27-32)*

⁹ Yesu n ter ke fla yaha. U n nii n ter, ma ga kufar wããfua waa yãã tuu tege nii kufar wããsaha wo. Pe naa u yee Matehe.

Yesu n u pye ma yee: «Naa n taha ra na!» Matehe n yir, ma nii n taha u na u kuãŋ ne.

¹⁰ Loo kur ye, Yesu pye dir na u kãnyãrwai ne, Matehe kaha wo. Kufar wããfa pye pe ba nihi, ma suhu kãmpēe- yãrfa mpãy ter ne. Pe bye wãã naa n di pe ne.

¹¹ Pe Farisyẽ n loo yãã, ma Yesu kãnyãrwai pye ma yee: «Nwa ta ye Yĩŋfua n nii wãã n di kufar wããfa ne, ma suhu kãmpēe- yãrfa mpãy ter ne?»

¹² Yesu n pe kapãn luhu, ma pe pye ma yee: «Yĩnwerfa poo sē me pe tyinfua tay ye, yanfa poo pe u tay.

¹³ Ye sē Yãhã kaplãŋ ngĩ war ye, ngĩ ke yrũhũ yaha ma yee: «Laanyõm tē n ke, n sē yee diŋ wãyiŋ ye.» Ye yai ye koo war!» Yesu n maha yee: «Ye sē yãã, n pa kãmpēe- yãrfa wĩ na; mpãy pe pe ya yãŋ poo ma kãnyĩ yãrfa, n sē pa poo wĩ na ye.»

*Kale saha wãã le kafũhũ ne ye
(Mar 2.18-22; Luke 5.33-39)*

¹⁴ Loo kur ye, Nsãn nawee- tããfua kãnyãrwai n ba pa Yesu fla na, ma ba u yey ma yee: «Nwa ta, wii tesē

pe Farisyẽ ne, wo ne wo yẽ tã digi na, mboo kãnyãrwai sē -sē le syi pye ye?»

¹⁵ Yesu n pe yẽ sya kakuãcran ne ma yee: «Ah ye laam wo, cafãn yigifa ga waha pye la yĩntawahar na, u cafãn yigifua tuu ma pe ne? Ye cã le syi saha pye ye rehe! Per gaa - sē ma ke n pai, u cafãn yigifua ga ba yigi kãã pe laam wo. Koo per maa no, pe ga ba cã naa pe yẽ tã digi na.

¹⁶ Waa sē faafuẽ faagblaha ta, ma ga nayredyaha wihi pãhã n tã ke ne ye. Ma'a loo pye, le faafuẽ ga ke nayredyaha tyĩn cer, kaa n maha taha ke cersadyaha fla na.

¹⁷ Waa sē maha sēmpēer le srafũhũ sakueeler wo ye. Ma'a loo pye, pe sēmpēer ma ba yir, te srafũhũ sakueeler ga fe, pe sēm n woo tãŋ, te srafũhũ sakuee tii maha klaha-taha le na. Koo kē sēmpēer yai pe le srafũhũ sakueefãn too laam wo. Ke syi ne, pe sēm tesē te srafũhũ sakuee ne, ngaa saa te yãã ye.»

*Syase pueesya, tesē cõõ wii ne tuu te Yesu nayroho na
(Mar 5.21-43; Luke 8.40-56)*

¹⁸ Yesu naa koo kaplãŋ ngĩ pãã, Yiifēe- yahaseefua waa n pa, ma ba kãnkũy gbãã u yahasee ye ma yee: «Ta pueesyale ku ke yagaa nge na; pa, ma ba koho taha le na, le n yir gbã wo le nii yrãŋ na.»

¹⁹ Yesu n yir u kãnyãrwai ne, ma taha u dya na.

²⁰ Cõõ waa pye, u ntõr kuee naa n woo u ye dye- sēnsye syãŋ, wãyer wee ye. U n yũhũ crã Yesu na kur kue ye, ma te u nayroho yẽ na.

²¹ U ba le ga yigi ma yee: «N ma yãã te u nayroho yẽ ya na, n ga jaa.»

²² Yesu n wã klaha, ma u yãã ma yee: «Cõõ, mii waha, taa ra ta ma Yater, loo le ma jaa.» Le yalebya wo, u cõõ n jaa.

²³ Yesu tuu ga dye u yahaseefua kaha wo, u n pe kapēnfa yãã, pe nabuar ne, pe nii n gble u kicar wãkelaa wĩ na.

²⁴ U n yee: «Ye yi kãã nwo, u kicar sê ku ye, wãy ya u sã wãy.» Pe n nii u ler.

²⁵ Pe nawee- pe yi wa ke nakugu nwoŋ wo, Yesu n dye, maa le kicaale yigi koho na, le n yir, ma dur nii korkor.

²⁶ Le kapãn n cããŋ ga koo kuε teebεhe byε wo.

Yesu fũũ- syãm mpãy jaa

²⁷ Yesu n ter ke fla yaha. U nii n ter, fũũ- syãm mpãy n nii n taha u na, ma nii n kui ma yee: «Dawide Dya, wo fen di!»

²⁸ Yesu tuu ga dye kaha wo, pe fũũ- n pa u fla na, u n pe yey ma yee: «Ye laam wo, ye yee la n ga waha ye jaa?» Pe n u yě sya ma yee: «Ãwã, Yĩnfua.»

²⁹ Loo na, Yesu n te pe yĩmpε na ma yee: «Tee ra ta ye Yater, ma yee n ga waha ye jaa, loo na ye ga jaa.»

³⁰ Pe yĩmpε n ta ter n yãŋ. Yesu n le pãã waha pe ye ma yee: «-Ye luhu yõ, ye ma syi ye le gbe yi ye!»

³¹ Pe -sê ka, ma ga Yesu wĩ pãã koo kuε teebεhe byε wo.

Yesu bebe waa jaa

³² Pe nawee- syãm pe naa n ter, mpãy n pa Yesu fla na, dya waa ne sãndũpee pye u yĩŋ na, ma u ta u sê waha naa n pãã ye.

³³ Yesu tuu kãhã u sãndũpee kar tege kãã u bebe yĩŋ na, u n nii n pãã.

Le n yě gbãã pe nabuar na, pe n sya yee, waa sê nde syi yãã yãã Yiisrefa kãntraha wo ye.

³⁴ Pe Farisyẽ poo -sê naa le pãã ma yee, a sãndũpee yĩnfua kê u fãnga wãã Yesu kê u n waha sãndũpee kar tege n kãã nawee- yĩŋ na.

Pe nabuar fen Yesu yigi

³⁵ Yesu naa n yãr kungbãhã byε wo, tesê kusyĩmbεhe byε ne. U naa nawee- klaha Yiiffee- yawãhã nwey wo, ma naa le Yãhã Yai kapãyĩ wĩ yar nawee- na, ma naa yanfa ter byε jaa, ma suhu mpãy ne pe kadye teelaa fla klaha- pe ye.

³⁶ Tuu naa nabuar mpãy yãã, pe fen n u yigi, pe ba fãy, pe laam ba wlãhã; pe pye mii mbaa dyaŋ mbanaha wee pe na ye.

³⁷ Loo na, Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee: «Te nabuar nde ma mii dingbãn wãŋ syi dyaŋ te wãgbe yale no tar wo, tẽntẽ- sê -sê wee ma ga te gbe ye.

³⁸ Yãhã gii ke -sê ma mii u dingbãnfua dyaŋ, -ye naa ke nar ke n tẽntẽ- no wãã, pe n ba te nabuar le ke kãnde wo!»

10

Yesu u kãnyãrwai sênsye syãm lehe wãã

(*Mar 3.13-19; 6.7-13; Luke 6.12-16; 9.1-6*)

¹ Loo kur ye, Yesu n u kãnyãrwai sênsye syãm yee ba, maa kãnde wãã pe kê pe waha sãndũpee kar tege naa n kãã nawee- yĩŋ na, pe waha naa yan ter byε jaa, tesê mpãy byε ne pe kadye teelaa fla klaha- pe ye.

² Pe tẽnlehe sênsye syãm myar nde:

Syimu wii pe naa n yee Pyar, u cãã woo yee,

woo tesê u cĩfua Andere ne;

ma suhu Syake ne, tesê u cĩfua Nsãn ne,

Sewede pii me pe syãm byε ne.

³ U n Filipe yee, Bateremi ne; ma suhu Tema ne,

tesê Matehe ne, kufar wããfua kê u ne.

U n Alefe dya Syake yee, tesê Tadee ne,

⁴ ma suhu Syimu wii ne klokai- wãgbihi n tãy u ye,

tesê Syikaryote klofa Yuda ne,

wii tuu ga ba Yesu yi u napĩ- kê.

⁵ Yesu n poo nawee- sênsye syãm mii lehe wãã, ma pe yar ma yee: «Mpãy pe wee Yiiffee- ye, -ye ma n ka pe kui wo ye, -ye ma n ka Syamarifa kui wo ye!

⁶ Mpãy pe ma Yiiffee-, ma plaha mii mbaa dyaŋ u mbanaha wee pe ne ye, -ye ka poo ye!

7 -Ye Yāhā kapāyī pāā naa n gaha kānde wo ye yee: Yāhā Yai nɔ gbe taha wa!

8 Ye ga naa yanfa jaa. Ye ga naa nakur ta te n yir gbā wo, te dur ba yrān na gbaafa ye! Ye ga naa gber-jaa, pe n naa nii gbegbe nayōr saha na! Ye ga sādāpee kar tege naa n kāā nawee- yīn na! Loo kānde nde, le wāā ye kē faa, ye bya ye ga naa n pye faa!

9 Ye ma syi ye sān gbe war ne ye! Ye ma syi ye ntēn war gbe le ye sapar jifaa wo ye!

10 Ye ma ga ke yrāhā yi, ye ma syi ye ngaa gbe ke n naa ye ndege ye, nkānfaha dyan, kalen sānsī ne, ntān ne, kāi gē ne ye! Ye sē yāā, tēntēfua yai pe naa u yē digi wāā u kē.

11 Ye ma ga dye klo lii wo, kungbāy woo, kusiinde woo, -ye yān wii tuu yai u waha syāsaha wāā ye kē, -ye kuee woofua fla na ye sya ba ter!

12 Ye ma dye kaha gii wo, -ye yee: Yāhā ke yrīn wāā ye kē.

13 Koo kaha ngefa ma ye yigi yō, tee pa yrīn syaha gii ne, pe ga ke yrīn yāā. Pe ma -sē yee pe sē ye yigi yō ye, tee pa yrīn gii ne, ke ga kuee ye ye.

14 Kaha giifa, laa na klo liifa ma sye, pe sē ye yigi yō ye, laa na pe sē luhu ye kaplān ye ye, -ye ter kāā ke fla yaha, -tee ye trē mplēm kor yaha pe na, pe n cā lii ma pe dye poo pe le ke.

15 Ta n cīnde nde pāā ye ye: Yāhā kasāhā per maa nɔ, Sodō klofa* tesē Gumor klofa ne pe sya bii pee ter, poo fēn gē saa ba nɔ loo klo ndefa fēn na ye.»

*Kayīhī nkāy ke n pai
(Mar 13.9-13; Luke 21.12-17)*

16 Yesu n maha pe kānyārwei pye ma yee: «-Ye yān, n ye lehe wāā mbaa dyan waygapyār nsoho wo. Tee -sē yii wāyigi cā nwōr wān syi,

-ye nii kānsyām mpāy wān syi dyan pe saha kapee- pye ye.

17 -Ye kacān yāā yii na! Mpāy ga ba ye yigi naa n gaha kasāhā saha wo, pe ga ba naa ye gbā sāngblā ne, pe Yiifēe- yawāhā nwey wo.

18 Pe ga ba ye yigi naa n gaha yahaseefa mpāy yaha ye, tesē yīnfa mpāy ne, ndoo wīī na. Loo gē ga ba nii yīn, ye n waha ta wīī pāā pe yaha ye, poo tesē mpāy ne pe sē cīinde Yāhā cā ye.

19 Pe ma ba ye yigi ga kasāhā saha wo, kaplān nkāy tee n pai pāā, tesē ye n pai ke pāā mii syi dyan, ye ma n naa ntān cer koo ngīī ne ye! Kaplān nkāy tee n pai pāā, ke ga ba le ye yē wo loo yale wo.

20 Ke saa ba nii ye laam kaplān ye, ye Tuhufua Yāhā Yrā Fānga kē, ke ga ba naa n pāā ye yē ne.

21 Nawee- mpāy ga ba pe nampye-sey wāā pe n boo, tuhufa mpāy ga ba loo pye pe pii na. Kicar mpāy ga ba wā klaha pe pe seefa laha, pe ta pe n pe boo.

22 Ye wīī ga ba fūhū nawee- bye ye ta wīī na. Wii ma -sē waha plāhā kuee ra kur ye ke kānkai- bye wo, Yāhā ga ba u sya yaha.

23 Pe ma ba nii ye ke yīntayāhā ne klo lii wo, -ye loo klo ta yaha, ye fā ga klo laa wo! Ta n cīnde nde pāā ye ye: Ye saa ba Yiifēe- kui bye fā tān mii, u Nawee Puee sē dur ba wa ye.

24 Ye le cā ma yee, wii tuu n klaha nantān, u sē ter u klahafua yaha ye. Tēntēle sē ter u yīnfua yaha ye.

25 Wii tuu n klaha nantān, pe ga waha u pye u klahafua wān syi, tesē pe ga waha tēntēle pye u yīnfua wān syi. Ye sē yāā, ndoo wii tē ma mii kahafua dyan, pe ma ra yee Sebulehe sādāpee yīnfua, yii mpāy tee ma ra kahafa, pe ga naa ye bya yee ke syi, loo laha.»

*Wii nawee- yai pe naa n fya u na
(Luke 12.2-9)*

* **10:15 10.15** Faale cāā na, Sodōfa tesē Gumorfa ne, pe bii pee ter. Yāhā kasāhā n too pe na, naa gaa ter n pe wāā le suhu pe kui ne.

²⁶ Yesu n maha yee: «Ye ma syi ye naa n fya nawee- na ye! Ngii ngii ke wũhũ nii, ke ga ba yãã gbaa na. Kainkãý ke maha ma, waa sê ke cã ye, ke ga ba cã.

²⁷ Ke syi ne, kaplãn nkãy tẽ n pãã yii ya ye yĩmperwoho wo, -ye ke pãã nawee- bye ye yaiwaha na; tesẽ nkãy yii ya tee n luhu ra ye, -ye ke pãã nanihi fla wo nawee- bye ye!

²⁸ Mpãy syi pe ga waha nawee kadye boo, pe sê -sê ga waha u yrã boo ye, ye ma syi ye naa n fya poo na ye! -Ye naa Yãhã koo fya, koo gii ke ga waha nawee kadye pye klaha-tãn, tesẽ u yrã bya ne naa laam wo, naa gii wãfegeyãã wee ke na ye.

²⁹ Kãnsyãyi mii syi wãm syãm sê n par la warpua ya ne? -Ye cã ye yee, poo nen waa ge sê n too kãntraha na mii, ye Tuhufua Yãhã sê le cã wa ye.

³⁰ Ye yĩnyor nde ge Yãhã te bye yẽ cã yaha wa.

³¹ Ye ma syi ye naa n fya laa ne ye; -ye cã ye yee, ye wĩ gboho Yãhã ye, ma ter kãnsyãyi mii syi wãbuar yaha.

³² Wii ma le pãã nawee- yĩnde na ma yee woo u ya le soho ra koho wo, ta bya ga ba le pãã ta Tuhufua Yãhã ye, n yee woofua ma ra wũũ.

³³ Wii ma -sê le pãã nawee- yĩnde na ma yee woo sê ra cã ye, ta bya ga ba le pãã ta Tuhufua Yãhã ye, n yee n sê woofua cã ye.»

*Yesu wãpaŋ ta nawee- ga cër
(Luke 12.51-53; 14.26-27)*

³⁴ Yesu n maha yee: «Ye ma syi ye le ga ye yee, n pa nawee- yĩmbuhu wããlesaha wo pe ya ne ye. N pa pe wãcër yĩmbui ne pe ya na.

³⁵ N pa
n n pai dya cër u tuhufua na;
n n pai pueesya cër u nahafua na;
n n pai cõc cër u nansya na.

³⁶ Nawee nawee woo,
u nwoŋfa poo pe ga nii u napĩ-

³⁷ Wii tuhufua wĩ ma n tãý u ye, u nahafua wĩ ne, ma ter ndoo wĩ yaha, woofua syi saha nii ra

kãnyãrwe ye. Wii dya wĩ ma n tãý u ye, u pueesya wĩ ne, ma ter ndoo wĩ yaha, woofua syi saha nii ra kãnyãrwe ye.

³⁸ Wii ma cã u ga waha wãfãý sya ra wĩ na, u ma sya ga gbãpee ku, woofua syi yai u naa n taha ra na.

³⁹ Wii tuu u ya yĩŋ ke, ma suhu u laam wãn ne, woofua ga ba too bye ke laa; wii tuu -sê ga le sya u u yĩŋ ke laa, ma suhu u laam wãn ne ndoo wĩ na, woofua kẽ tuu cã ga ba too nde bye yãã.»

*Yãhã kayũhũ wãýãã
(Mar 9.41)*

⁴⁰ Yesu n maha yee: «Nawee wii ma ye gbihi yigi, ndoo kẽ tuu gbihi yigi; nawee wii ma -sê ndoo gbihi yigi, ta Tuhufua Yãhã gii ke ra lehe wãã, koo kẽ ufua gbihi yigi.

⁴¹ Wii ma Yãhã kaplãn tõrfua yãã, ma yee Yãhã kaplãn tõrfua kẽ u ne, ma u gbihi yigi, ufua ga ba kayũhũ yãã Yãhã ye, Yãhã kaplãn tõrfua wãn syi dyaŋ. Tesẽ, nawee wii tuu sroŋ Yãhã yĩnde na, wii ma u yãã, ma yee u sroŋ Yãhã yĩnde na, ma u gbihi yigi, ufua ga ba kayũhũ yãã Yãhã ye, nasroŋ wãn syi dyaŋ.

⁴² Ta n cĩnde nde pãã ye ye: Mpãy pe ma naflam ta kãnyãrwai laam wo, wii ma poo nen waa yãã ma yee u ma ndoo kãnyãrwe, ma sekuyĩ nen wãã u kẽ lawoŋ ya ne, ufua ga ba kayũhũ yãã Yãhã ye.»

11

*Nsãn u nawee- lehe wãã Yesu ye
(Luke 7.18-35)*

¹ Yesu tuu u kãnyãrwai sãnsye syãm klaha wa koo kai- ngĩ ne, u n yir ke fla na ma ter. U n ka kui nkãy wo, ma ga nii nawee- klaha, ma Yãhã kapãýĩ pãã pe ye.

² Nsãn nawee- tããfua pye nwom-pihi wo. U Yãhã Yĩndefua Crise tuu naa kai- nkãy pye, u n ke luhu. U n u kãnyãrwai mpãy lehe wãã Yesu ye.

³ Pe n ga u yey ma yee: «U Yãhã Yĩndefua wii wãpaŋ too n sãn,

mboo la woo laa, u kuee wāpaŋ na kur ye?»

⁴ Yesu n pe yē sya ma yee: «Nkāy tee n luhu, ma suhu nkāy ne tee n yāā yīnde ne, -ye ka yaa ke tōr yar Nsān na ye yee:

⁵ Fūū- n yāŋ, tānklahafa gbihi n yār, gber- wā klaha n nii gbege nayōr saha na, nditēy n luhu, nakur n yir gbā wo, le Yāhā kapāyī n pāā nawām ye.

⁶ Wii ma yee u sē ba dur yi ta kur ye ye, ta n nii yai tāŋ u Yater, woofua wī n tāy Yāhā ye!»

⁷ Nsān kānyārwai pe ter wa, Yesu n nii Nsān wī pāā pe nabuar ye ma yee: «Tee ka Nsān fla na drawaha fla wo, ye -sē ka ma ga nwa yāŋ? Kipua sē kē tee ga yāŋ teflaha ke u yehē ye.

⁸ Ye -sē ka maa nwa yāā? Ye sē ka maa dya waa yāā tuu nangbāŋ nayreyōr le yer ye rēhē. Ye cā mpāy pe nangbām nayreyōr le, pe n nii nangbām kangbāy wo.

⁹ Tee ka, Yāhā kaplāŋ tōrfua la tee ga yāā? Awā, ta n ye yar, Nsān wii tee ga yāā u ter ge ter Yāhā kaplāŋ tōrfua yaha.

¹⁰ Woo wī kē, le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee:

«N nwo, n ta tēnlēhele nō wāā ma yahasee ye,
u n gaha ta kānde gbihi yaha ma kē.» »

¹¹ Yesu n maha yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Naa wii u ter Nsān yaha, usyi sē see wa ye. Wii u kloŋ Yāhā Yai wo, woo -sē ter Nsān yaha.

¹² Nsān tuu yir, ma nii nawee- yar ma yee, Yāhā Yai nō wa ge nō wa, ma gbe koo cāā na, ma sya ba nō nanga na, fāngafa n ke poo ga dye Yāhā Yai wo fānga na.

¹³ Ma gbe faale cāā na, ma sya ba nō Nsān cāā na, pe Yāhā kaplāŋ tōrfa bye bii Yāhā Yai wāpa wī yar yaha. Ke maha cāā yar yaha le Yāhā kānde saba laam wo.

¹⁴ Ye ma yee yaa le sya cīinde, pe bii Yeli wādurba wī cāā pāā yaha mii syi dyaŋ, Nsān pa koo syi.

¹⁵ Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!

¹⁶ N ga waha yagaafa tōr mpāy ter syi ne? Pe ma mii kicar dyaŋ, pe tege nii nanihi nantrangbāŋ fla wo. Mpāy n nii pe nampyeŋ- pye ma yee:

¹⁷ «Wo fleŋ wuu ma yee -ye yoo,
ye sē -sē yoo ye.

Wo n dur, ma kasii yay le,
ye sē -sē wūn ye.»

¹⁸ Ye sē yāā, Nsān tuu yir, u sē bur di ye, u sē maha defī wo ye. Nawee- n loo yāā ma yee sāndāpee ma u yīŋ na!

¹⁹ U Nawee Puee tuu yir, u bur di ma defī wo. Nawee- n loo yāā, ma maha n yee: «Ye sē dya nwo yāā? U ma tefeŋ, ma maha ma sēnwoplaha. U maha naambiyār le kufar wāāfa poo ne, tesē kāmpee- yārfa mpāy ter syi ne.» » Yesu n pe yar taha ma yee: «Mpāy pe pe troho tāhā Yāhā laantor yor wo, pe kai- sroŋ.»

Kukuifa mpāy pe sē Yesu ta pe Yater ye

(Luke 10.13-15)

²⁰ Loo kur ye, kui nkāy Yesu tuu cā ba laanwo wūhū pye nihi, ma ter tebehe bye yaha, u n nii n kuān koo kui ngūifa na. Pe tee ba sye, pe sē koho klaha ma pe kapee- wāpyeŋ miy yaha ye.

²¹ U naa n kuān ma yee: «Korasyifa, ye wī pee Yāhā ye! Gbesyatafa, ye wī pee Yāhā ye! Laanwo wūhū nkāy ke pye ye yīnde na, koo syi ma ne pye faalefa Tyirfa yīnde na, tesē faalefa Syidōfa ne, pe ne ga pye pe ta ter le cā kāā wa le yalebya wo pe kapee- sē yō ye. Loo nde na, pe ne ga wram wī pye, pe nfāāper ta pe fen nayre pāhā, pe le.

²² Loo ne, n ga ye yar, Yāhā kasāhā per ma ba nō, le ga ba pee ye na, le ta ter pe Tyirfa na tesē pe Syidōfa ne.

²³ Ah yii Kapornufa, ye yee la pe ga ba ye kuā yir ga ta yāhāyīŋ na? Ya'a n naa loo ge ga ye laam wo ye! Ye ga ba tege ga ta tāā ye, nakur fla wo. Ye sē yāā, laanwo wūhū nkāy ke pye ye yīnde na, ke ma ne pye pe Sodōfa

yĩnde na, pe ga ne koho klaha, Yāhā saa ne pye ke loo klo nde wĩ kua ye.

²⁴ Loo ne, n ga ye yar, Yāhā kasāhā per ma ba nɔ, ye wāpēn ga ba gboho ta ter pe Sodōfa wāpēn yaha.»

*Cĩnde yrĩn fla ma na?
(Luke 10.21-22)*

²⁵ Loo yale wo, Yesu n maha yee: «Ta Tuhufua Yāhā, mboo taa ma yāhāyĩn Yĩnfua tesē kāntraha ne. Lii taa sē yar kaicāfa na tesē sabacāfa ne ye, ma loo yar mpāy na pe ma pra kicar wān syi dyaŋ. N ma sey loo wĩ na.

²⁶ Āwā Tuhufua, le tāy ma ye, koo kē ma n le ta ke dyaŋ.»

²⁷ Yesu n dur, ma pe nawee- pye ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā kai- bye le soho ra koho wo. Nawee- sē cā yoo kē ra ne ye. Ta Tuhufua ya ke le cā. Pe sē maha cā yoo kē ra Tuhufua Yāhā ne ye. Ndoo ya n ke cā, tesē mpāy ne tē ke yar pe na.

²⁸ Yii mpāy wāfāy gboho ye na, tesē fengbān ma ye yĩn na, -ye pa ra fla na, ta n ba koo bye gbe kāā ye na, tē yrĩn wāā ye kē.

²⁹ Ye tyii ye naa ra tēn tē, ta n naa ye klaha ta kaklaha ne, ye -sē ga yrĩn yāā ye laam wo. Ye sē yāā, ta laam n tāy, n maha ma pra.

³⁰ Ta tēn wĩ n tāy, tesē ta teger ma yaayaa.»

12

*Yesu tesē kani per wĩ ne
(Mar 2.23-28; Luke 6.1-5)*

¹ Plii raa kur ye, Yesu ba tar raa yi naa n yaha u kānyārwei ne. Koo per pye kani per. Fāā ba pe kānyārwei yigi, pe n nii te tar kasan kāy n kũ.

² Pe Farisyē pe loo yāā, pe n Yesu pye ma yee: «Wo kānde le kai- nkāy yar ke sē yai ke naa n pye kani per wo ye, nwa ta ma kānyārwei n le syi laa pye!»

³ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye le kal yāā Yāhā sabangbān wo, faale yĩnfua Dawide u bii lii pye, per gii fāā bii war pe na, woo tesē u nawee- ne.

⁴ U dye Yāhā nwoŋ laam wo, bur rii te pye te bii kē Yāhā ye, u n te gbe di u nawee- ne. Pe sē -sē ba yai pe te di ye. Wo kānde na, Yāhā yūndefa ya sē na, pe yai too bur nde ne?

⁵ Lii le yrūhū ta le Yāhā kānde saba laam wo Yāhā yūndefa wĩ na, ye maha le cā. Le yrūhū ta, a pe yai pe pe tēn tē Yāhā kangbān wo kani per na, kapee wee le na ye.

⁶ Kaklaha nkāy tē ye klaha ke ne yagaa, ke -sē ter Yāhā kangbān wĩ gɛ na!

⁷ Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee, laanyōm poo me Yāhā n ke nawee- ye, ke sē yee diŋ wāyiŋ ye. Ye sē kaplān ngĩ yĩntaha war ye, mii loo sē ne ye, tee baha mpāy na, yaa ne cā kapee sē kē pe pye ye.

⁸ Ye sē yāā, u Nawee Puee kē u ma kani per yĩn na.»

*Yesu kånwaagefua waa jaa ke kani per wo
(Mar 3.1-6; Luke 6.6-11)*

⁹ Loo kur ye, Yesu n ka pe Yiifee- yawāhā nwoŋ wo.

¹⁰ Dya waa pye kånwaage ne ke fla na.

Mpāy pe pye ke fla na, pe naa n ke pe laa taha Yesu na. Loo ne, pe n u yey ma yee, pe wāle kānde na nawee ga waha yanfua jaa la kani per wo.

¹¹ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Ye laam wo, waa ma pye mbua nen ne, u n too dye wuhu gaa laam wo kani per wo, ufua ga yee la, a woo saa u yi ye?

¹² Nawee sē puar la mbua na? Ye yai ye cā wo kānde wo, waa ga waha kayĩ pye waa kē kani per wo.»

¹³ Loo na, Yesu n u dya pye ma yee: «Ma koho dii wāā.» U n ke dii wāā, ke n dur yō nii u ye.

¹⁴ Pe Farisyē n ter, ma ga pe ya wāā, ma ga cā pe ga waha Yesu yāā pe u boo mii syi dyaŋ.

Tēntē wii Yāhā u yān yi

15 Yesu tuu luhu pe u ke wāboo ne, u n ter koo fla yaha. Nabuar naa n yār u ne.

16 U n pe yanfa bye jaa, ma pe yar waha ma yee, pe ma syi le pāā yoo kē u ne ye.

17 Yesu tuu koo kai- ngī pye, Yāhā yē kaplān nkāy faale Yāhā kaplān tōrfua Yisa tuu bii cāā yar yaha, koo kē ke pye. Yāhā bii yee:

18 «Ta tēntē wii tē yān yi, woo kē nwo.
Woo ntān dye ra tāy, u ra laam yīn yalebye.

N ga ra Yrā Fānga tege u na,
u n ta laam wīi tōr yar kāntre bye nawee- na.

19 U saa ba naa kaplān tyīn waa ne ye,
u saa ba naa n gbey waa na ye.
U saa ba naa kaplān pāā nanihi teebhe wo ye.

20 Mpāy, fānga wee pe na ye,
mii kipua kāi dyan le ga naha ka,
tesē naaloho dyan ke ga fege,
u ga ba pe gbihi ta.

U ga ba yia kai- bye na, u ke ta ke n sronj.

21 Kāntre bye nawee- ga ba koho taha yaha u na.»

Kai lii ne pe Farisyē pāā taha Yesu na?

(Mar 3.20-30; Luke 11.14-23)

22 Pe n pa dya waa ne Yesu kē. Sāndāpee pye u yīn na, ma u ta u n nii fūū, ma maha nii bebe. Yesu n u dya jaa, u n waha n pāā ma maha n yān.

23 Pe nabuar mpāy pe pye, le n yē gbāā pe na, pe n sya n yee, a Dawide Dya ga kē Yesu ne.

24 Pe Farisyē, pe -sē loo kapān nde luhu pe nawee- yē na, pe n yee: «Sāndāpee yīnfua Sebulehe kē tuu fānga wāā dya nwo kē, koo kē u n waha sāndāpee kar tege n kāā nawee- yīn na!»

25 Yesu -sē ba pe laam wīi cā wa. U n pe pye ma yee: «Kāntraha nenfa ma kuee n wāā pe ya ne, koo kāntraha nge ga too. Klo liifa ma

kuee n wāā pe ya ne, loo klo nde wīi saa waha gbihi nii ga yahasee ye ye. Nwoŋ nenfa ma kuee n wāā pe ya ne, koo nwoŋ nge saha gbihi nii ga yahasee ye ye.

26 Sāndāpee yīnfua Setane ma nii u ya koho kla kar, u n wāā u ya ne. U fānga saa waha ka yahasee ye ye, ke ga klaha-.

27 Ye yee n sāndāpee kar tege n kāā nawee- yīn na, sāndāpee yīnfua Setane kē tuu koo fānga wāā ra kē. Cīnde sē ne ye. Mii loo sē ne ye, ye nampyen- mpāy pe sāndāpee kar n tege, ye ma yee pe bya loo pye Setane fānga kāmāy na, poo ge ga ye yar pe yee, cīnde sē ne ye.

28 Ta n ye yar: N sāndāpee kar tege n kāā nawee- yīn na Yāhā Yrā Fānga ne. Loo na, ye yai ye cā, Yāhā Yai pa wa ye ye.

29 Waa saha dye fāngafua waa kaha wo, u u wān yuhu gbe mii, u sē cāā u pua yigi yaha wa ye. U ma -sē waha yia u na ma u pua, u ga waha u kaha wān bye yuhu gbe u ye.

30 Wii ma yee u wee ra ne ye, woofua ma ra napīi. Tesē, wii ma yee u saa koho le ra ye u nawee- wāā ba ra kē ye, woofua u pe kar n kāā ra na.

31 Loo ne, n ga ye yar nde ne: Yāhā ga waha nawee kapee- laha kāā u yīn na, u yorpeer bye ne. Ma -sē yee, wii woo na tuu ga yorpeer pāā Yāhā Yrā Fānga kē, Yāhā saa woofua nwo kapee nde laha kāā u yīn na ye.

32 Nawee wii ma tee pāā u Nawee Puee wīi na, Yāhā ga ba loo kapee laha kāā u yīn na. Wii ma -sē tee pāā Yāhā Yrā Fānga wīi na, loo kapee nde saa laha kāā u yīn na, nanga nge na tesē sukūhū gaa ne ye.»

Nawee yē kaplān ma mii katyipua dyan

(Luke 6.43-45)

33 Yesu n maha yee: «Katyipūhū koo ke puayō sa. Ye ma pye katyipihi ne, ke ga naa puapihi sa ye kē. Nawee ga waha katyigi yān cā ke pua na, pua wii ke n sa.

³⁴ Nwoho terfa me ye ne! Ye pee, loo ne kayũhũ saha yi ye yẽ wo ye. Nawee laam ke yĩ nkãy ne, koo kẽ ke n yi u yẽ wo.

³⁵ Nawee wii ma yõ, kayũhũ ga naa n yi u laam wo, u n naa ke pye. Nawee wii ma pee, kapee- ga naa n yi u laam wo, u n tee naa n pye.

³⁶ Ta n ye yar: Yãhã kasãhã per ma ba nɔ, mpãy pe naa kaplãn nkãy pãã ke sã yai wãpãã ne ye, Yãhã ga ba pe sãhã loo nde wĩ na.

³⁷ Ye sã yãã, mboo wii kaplãn ma yõ, ma ga ba wloho yi. Mboo wii kaplãn ma yee ke sã yõ ye, ma ga ba kuee le wo.»

Yahaseefa laanwɔ wĩ lii kɛ Yesu ye?

(Mar 8.11-12; Luke 11.29-32)

³⁸ Loo kur ye, Yãhã kaiyarfa mpãy ma suhu Farisyẽ mpãy ne, pe n Yesu pye ma yee: «Yĩnfua, wo n traha ma laanwɔ wĩ laa pye, wo n yãŋ.»

³⁹ Yesu n pe yẽ wãã sya ma yee: «Yagaafa pee, pe sã maha n sron Yãhã ye ye! Ma -sẽ yee poo n traha pe laanwɔ wĩ laa yãã yĩnde ne. Aye, laanwɔ wĩ laa saa pye ye n yãã yĩnde ne ye, mii lii syi sã ne le bii faale Yãhã kaplãn tɔrfua Yonase dye ye.

⁴⁰ Ye sã yãã, Yonase plii tãã pye yĩmplii tãã ne fuangbãŋ laha wo, ma bii yi u laam wo. Koo syi dyaŋ u Nawee Puee ga ba tugu le gbĩ wo, u plii tãã pye yĩmplii tãã ne le laam wo.

⁴¹ Yonase bii Yãhã yẽ kapãn pãã faalefa Nenefufa ye. Pe n le luhu, ma koho klaha ma pe kapee- wãpyeŋ miy yaha. Yãhã kasãhã per maa nɔ, pe Nenefufa ga ba le pãã pe yee, yagaafa pe sã koho klaha ye, pe tee pye. Kaplãn nkãy tẽ -sẽ n pãã ye ye, ke ter Yonase wũhũ yaha.

⁴² Yãhã kasãhã per maa nɔ, faale Syeba kãntraha yĩnfasya ga ba le pãã u yee, yagaafa pe sã koho klaha ye, pe tee pye. Woo bii yir deydey kui wo, ma pa faale yĩnfua Salmuu fla na, ma bii u kacãyor

luhu. Kaplãn nkãy tẽ -sẽ n pãã ye ye, ke ter Salmuu wũhũ yaha!»

Sãndũpee dur n pai mii?

(Luke 11.24-26)

⁴³ Yesu n maha yee: «Sãndũpee ma pye nawee yĩŋ na, ma ba tege kãã u na, u sãndũpee ga ka drawaha fla wo, u ga tay naa n klaha, u ma teelaa yãã u nii naa n wũũ. U ma yee u sã teelaa yãã ye,

⁴⁴ u ga yee tuu ter u niisaha gii yaha, u ga dur ga nii ke fla na. Loo na, tuu pye nawee wii yĩŋ na, ma ba tege kãã u na, u ga dur ga u fla na. U n gaha u nawee laam yãã mii nwonwaha dyaŋ pe ke pe, ma ke gbihi ta.

⁴⁵ Loo na, u sãndũpee ga yir, u ga u nampyeŋ- kuasĩ mpãy yigi ba, mpãy pe maha pee woo na. Pe bye ga pe ya wãã ba nii u nawee yĩŋ na. U nawee wĩ ga pee le ta ter faale yaha. Yagaafa pe yee poo pee, pe wĩ ga ba nii koo syi.»

Yesu nna

(Mar 3.31-35; Luke 8.19-21)

⁴⁶ Yesu naa n pãã nantãŋ nabuar ne, u nahafua n pa, Yesu cĩfa ne. Pe n kuee nkur ye. Pe naa n ke pe pãã Yesu ne.

⁴⁷ Waa n ba Yesu pye, a u nahafua ma nkur ye tesẽ u cĩfa ne, pe n ke pe pãã u ne.

⁴⁸ Yesu n ufua yẽ wãã sya ma yee: «N ga ye yar mpãy poo pe sron ma ta nahafua, ta cĩfa ne cĩinde.»

⁴⁹ Loo na, u n kãnde kã u kãnyãrwai na ma yee: «Ye sã yãã, ta nahafua ma nwo wo, tesẽ ta cĩfa ne.

⁵⁰ Mpãy pe ra Tuhufua Yãhã wũhũ pye, poofa pe ma ta cĩfa, ta syafa, ta nahafa.»

13

Yesu kakuãcran pãã digi yãrfua wĩ na

(Mar 4.1-20; Luke 8.4-15)

¹ Koo per na, Yesu n yi kaha wo, ma ga tege nii ke langbãŋ yẽ tãy, ma nii nawee- klaha.

² Pe nawee- ba nihi ga ta ter, u n sya dugu dye nii salangbāŋ gaa laam wo. Pe nabuar -sē pye ke langben na.

³ Yesu naa Yāhā wūhū busāā tōr pe ye kakuācranj ne. U n pe yar ma yee: «Naa waa yi u kaha wo, ma ga digi yār u tar wo.

⁴ Tuu naa ke digi yār u tar wo, pii mpāy n ga too kānde ngben na. Kānsyām n pa, maa pe wāy di kāā.

⁵ Pii mpāy n ga too ntēmbakor fla wo, kāntraflūhū sē pye yō ke fla na ye. Loo n ta pe pii sē waha dye ga laam wo ye, ma ta ter fīy.

⁶ Yaliile yai ke ba war dye yīndai wo, ke n too dir wān suhu boo. Te nnen sē waha ba ser yigi yō ye, ke fla tee pye ntēmbakor fla.

⁷ Pii mpāy n ga too ngur wān taa nsoho wo. Pe n ba fīy, te ngur wān n pe puār, pe sē waha le dye ye.

⁸ Pii mpāy n -sē too kāntrayūhū na. Poo n fīy, ma ba sa. Taa n pii le gboho, taa n faa le gboho, taa n le car.»

⁹ Yesu n pe yar taha ma yee: «Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

¹⁰ Pe kānyārwai n yūhū crā Yesu na, ma u yey ma yee: «Nwa ta ma n nii ke kai- tōr pe ye kakuācranj ne?»

¹¹ U n pe yē wāā sya ma yee: «Kai- nkāy nawee sē ke cā yāā Yāhā Yai wīi na ye, Yāhā ta yii ga waha ke war. Ma -sē yee poo na, pe saha koo kai- war ye.

¹² Wii ma waha ke war cacar, u ga ba ke war naa n gboho, u sya ba busāā cā. Wii ma -sē ke wāwar sye, car gii tuu cā, ke ga faha u na.

¹³ Pe n yāŋ, pe sē -sē ngaa yāā ye. Pe ndityuhu cre, pe sē -sē laa luhu ye, pe sē -sē laa war ye. Loo ne ta n nii ke kai- tōr pe ye kakuācranj ne.

¹⁴ Faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yisa, tuu bii kai- nkāy cāā yrūhū yaha pe wīi na, koo kai- kē ke nii n pye loo yale wo. U bii yee, Yāhā yee:

«Ye ga ba luhu naa n yō,
ye sē -sē ga ba naa laa war ye.
Ye ga ba yāŋ naa n yō,
ye sē -sē ga ba naa ngaa yāā ye.

¹⁵ Ye laam tee waha ter;
ye ndityuhu gbāā tā,
ma yīmpe tyīn tā,
ma yee ye yīmpe ma n ngaa yāā ye,

ye ndityuhu ma n laa luhu ye,
ye ma n laa war ye laam ne ye.

Mii loo sē ne ye, ye ga faha ba ta kānde yigi,

ta n ye jaa ye kapee- wāpyen na.» »

¹⁶ Yesu n u kānyārwai pye ma yee: «Yii poo na, ye wīi n tāy: Ye yīmpe n yāŋ, ye ndityuhu n luhu.

¹⁷ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Yāhā kaplāŋ tōrfa busāā, tesē nawee- busāā mpāy ne pe naa n yār Yāhā kānde wo, poo mii bye naa n ke pe nii ye dyaŋ. Yii tee nkāy yāā yagaa, pe naa n ke pe ke yāā yīnde ne, pe sē ke yāā ye. Nkāy tee n luhu yagaa, pe naa n ke pe ke yāā luhu ndityuhu ne, pe sē ke yāā luhu ye.»

¹⁸ Yesu n maha yee: «Ye luhu ke digi yārfua wīi yīntaha ne!

¹⁹ Nawee wii ma Yāhā Yai kapāyīi yāā n luhu, u laam ma -sē pye mii pii mpāy dyaŋ pe too le kānde ngben na, u saa le kapāyīi war ye, u sāndāpee yīnfua ga pa, u ba le yi kāā u laam wo.

²⁰ Wii ma le kapāyīi luhu, u laam ma -sē plāhā ntēmbakor fla dyaŋ pe pii pe too na, u ga le sya nuhu ne le yalebya wo.

²¹ U sē -sē ga tyii le n nii gbāā u laam wo ye. Le ma ba nii mii wāfāy dyaŋ u na, tesē fen ne le kapāyīi wīi na, u ga le miy yaha.

²² Wii ma le kapāyīi luhu, u laam ma -sē pye mii pii mpāy dyaŋ pe too ngur fla wo, u saa kuee le kapāyīi kur ye ye. Kayaan ne gboho ter usyifua wo, tesē wale wāke ne. Too wīi ma ba gboho ta ter u laam wo, te ga nii tā le kapāyīi na.

²³ Wii ma le kapāyīi luhu ma le war, u laam ma mii pii mpāy dyaŋ pe too kāntrayūhū na. Le kapāyīi pii ga le u laam wo, le kayūhū sa; mpāy pe sa gboho, mpāy pe sa yai, mpāy pe sa car.»

Nyēpihi wī

²⁴ Yesu n maha kakuācran laa tōr pe ye ma yee: «Yāhā Yai wī ma mii nde dyan tē ga tōr ye ye: Dya waa ba yēy tāhā u tar wo.

²⁵ Per gaa yīmper wo, nawee- bye ba sā wāy, u tarfua napī n pa, ma ba nyēpihi tāhā le wlāhā te dir wān laam wo ma ter.

²⁶ Te dir wān n ba fīy, ma nii n le. Ke nyēpihi bya n fīy.

²⁷ U tarfua tēntē- n ke nyē yāā, ma ba u pye ma yee: «Yīnfua, te yēy ba yō ma ye, taa ba tāhā ma tar wo; ah ke nyēpihi nge -sē yir na?»

²⁸ U n pe yē sya ma yee: «Ta napī waa kē tuu loo pye.» Loo na, u tēntē- n u yey ma yee: «Wo ka la, waa ke nyēpihi kuā kāā?»

²⁹ U n yee: «Aye, ye ma syi ye ke nyēpihi kuā ye; mii loo sē ne ye, ye ga waha te dir wān wāā le kuā ke nyēpihi ne.

³⁰ Ye tyii te na, te n wāā naa n le ke digi gbeyale n ba nō. Le yale wo, tēntē- mpāy pe n pai ke digi gbe, n ga ba pe yar n yee: «-Ye cāā ke nyēpihi kuā yi kāā, ye ke pua yigi nkloŋ nkloŋ, ye ba ke suhu! Loo kur ye, -ye te dir gbe le ta kē pen laam wo!»

Yāhā Yai ga cāā kloŋ ke cā ba gboho

(Mar 4.30-32; Luke 13.18-21)

³¹ Yesu n maha kakuācran laa tōr pe ye ma yee: «Yāhā Yai wī ma mii ngaa puale dyan, dya waa tuu gbe, ma tāhā le u tar wo.

³² Le tāhāyale wo le kloŋ pii bye na. Le ma fīy yi, le ga yir, le gboho ta ter tāŋ dir wān ter bye na. Le ga kayay yi katyigi dyan, kānsyām n sya ba naa pe nsen ta te kayay laam wo.»

³³ Yesu n maha pe yar kakuācran laa ne ma yee: «Yāhā Yai wī ma mii ncasur wāŋ ter syi dyan, cōō waa tuu gbe carle ya, ma wlāhā bur miy busāā wo gbengbeyī tāā syi, ma pe tūhū. Te ncasur carle ya n ta, pe n sya fua yir.»

Yesu tesē kakuācran wī ne (Mar 4.33-34)

³⁴ Yesu naa kaplāŋ ngī bye pāā pe nawee- ye kakuācran ne. U sē naa pāā pe ne mii kakuācran sē kē ye.

³⁵ Tuu naa n pāā ke syi, lii faale Yāhā kaplāŋ tōrfua waa bii cāā yrūhū yaha, loo ne le nii n pye loo yale wo. U bii yee, Yāhā yee:

«N ga ba naa kai- nkāy yar pe na kakuācran ne.

Koo kai- ngī driyē ke tāhā mii, waa sē ke cā yāā ye.»

Yesu ke nyēpihi wī yīntaha gbihi tōr

³⁶ Loo kur ye, Yesu n kānde wāā pe nabuar kē, ma ter kaha wo. Pe kānyārwai n yūhū crā u na, ma u nar u ke nyēpihi wī yīntaha tōr pe ye.

³⁷ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Wii tuu ke digi tāhā, u Nawee Puee kē.

³⁸ Te tar, driyē kē too ne. Dir rii te tāhā, too ne nawee- mpāy bye ne pe ma Yāhā Yai wām. Ke nyēpihi, koo kē nawee- mpāy bye ne pe ma sāndāpee yīnfua wām.

³⁹ Napī wii tuu ke nyēpihi tāhā, Setane kē. Ke digi gbeyale, koo kē driyē kuayale ne. Tēntē- mpāy pe ga ba te dir gbe, poo me pe yāhāyīŋ tēnlehe ne.

⁴⁰ Pe nyēpihi kuā n yi, ma ke miy le n wāā naa laam wo mii syi dyan, ke driyē kuayale wo, le ga ba nii koo syi.

⁴¹⁻⁴² Ke yale wo, u Nawee Puee ga ba u yāhāyīŋ tēnlehe ye nō wāā, pe n ba nawee- tyōr. Mpāy pe pe nampyen- ta pe n kapee- pye, tesē mpāy ne pe kapee- pye, pe yāhāyīŋ tēnlehe ga ba poo bye tyōr yi miy le wāā naa fla wo, naa gi wāfegeyāā wee ke na ye, pe n naa n wūn, pe naa nkāhā yīhī.

⁴³ Mpāy pe ma nasroŋ Yāhā ye, pe ga ba naa n yehe palpal, yai wāŋ syi dyan, pe Tuhufua Yāhā yai klo wo.

Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

Mpāy pe pe wān bye miy n yaha, ma ga Yāhā Yai yāā

⁴⁴ Yesu n maha kaplāṅ nkāy kuā cra pāā pe ye ma yee: «Yāhā Yai wī ma mii wangbāy laa dyaṅ, le wūhū ta tar raa laam wo, kacān wee le wāgboho na ye. Dya waa n ga yi le wangbāy na, ma ke fla wūhū. U laam n tāy ter, u n sya ka maa u koho wān bye par tāṅ, ma ba te tar par, te n nii u wān, le wangbāy bya ne.

⁴⁵ Yāhā Yai wī maha ma mii cātrohofua dyaṅ, tuu sāmuuyōm ke.

⁴⁶ U n ga waa ter yāā kacān wee u dir na ye. U n ga u koho wān bye par tāṅ, ma ba woo sāmuu ter par, u n nii u wūhū.»

Joo wī

⁴⁷ Yesu n maha yee: «Yāhā Yai wī ma mii joo wāṅ syi dyaṅ pe n miy langbāṅ wo, u n fua- ter bye yigi.

⁴⁸ U ma yī fua- ne, pe joo miyfa ga u tyīn yi ta langben na, pe tege nii pe pe fua- tyōr. Fua- mpāy pe yō, pe ga poo le takūhū wo, mpāy pe sē yō ye, pe ga poo miy yaha.

⁴⁹ Le ga ba pye koo syi dyaṅ, driyē kuayale wo. Pe yāhāyīṅ tēnlehe ga ba pa, pe ba pe napee- tyōr yi kāā pe naweeyōm wo.

⁵⁰ Pe ga pe napee- miy le wāā naa fla wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye, pe n naa n wūn, pe naa nkāhā yīhī.»

Yagaa kai- ma suhu faale wāle kai- ne

⁵¹ Yesu n u kānyārwai yey ma yee: «Ye ke kakuācraṅ bye war la?» Pe n yee āwā.

⁵² Loo na, u n pe yar ma yee: «Mpāy pe ke Yāhā kānde katan yār, ma maha nii Yāhā Yai wām, poo mii pe faale wāle kai- cā, ma maha Yāhā kai- cā yagaa. Poo ma mii kahafua wii dyaṅ, tuu ma faale nangbān wān ne, ma maha ma yagaa nangbān wān ne, ma nii te yar nawee- na.»

Nasarētefa sē Yesu ta pe Yater ye (Mar 6.1-6; Luke 4.16-30)

⁵³ Yesu tuu koo kakuācraṅ ngī pāā wa, u n yir loo klo wo,

⁵⁴ ma ter klo lii wo tuu ba le na. U n nii nawee- klaha, ke fla Yiifee- yawāhā nwoṅ wo. Nawee- mpāy pe pye, le n pe fe gbe, pe n nii n yee: «U yir na laantor nde ne, ke laanwo wūhū ne?»

⁵⁵ Woo sē na u katyir tafua dya? U nahafua sē na Maari ne? U cīfa sē na Syake ne, Yosēfe ne, Syimu ne, tesē Yuda ne?

⁵⁶ U syafa bye sē na pe ma wo ne, wo teende wo? U -sē yir na, ma waha kai- ngī syi bye pye?»

⁵⁷ Loo n ta, pe sē waha Yesu wī sya ye.

Yesu tuu yāā ke syi, u n plāhā nge tōr pe ye ma yee: «Ma yi kāā Yāhā kaplāṅ tōrfua kusey nawee- na tesē u kahafa ne, teebehe bye nawee- u yāṅ.»

⁵⁸ Pe sē Yesu ta pe Yater ye, u sē sya ma laanwo wūhū busāā pye ke fla na ye.

14

Nsān nawee- tāāfua wāku wī (Mar 6.14-29; Luke 9.7-9)

¹ Koo cāā na, Galele kāntraha kui yīṅfua Yerōte n Yesu wī luhu.

² U n u tēntē- pye ma yee: «Nsān nawee- tāāfua kē. N ba ta pe n u yīṅ cer. U yir gbā wo, ma dur ba gbaafa ye. Loo ne u n waha laanwo wūhū pye.»

³ Lii le ba dye Yerōte nsoho wo Nsān ne, le nde: Yerōte ba ta pe n Nsān yigi, ma u pua, ma u le nwompīhi wo. Yerōte ba loo pye u cīfua Filipe cōo Yerōtyade wī na.

⁴ Nsān naa Yerōte yar, a u sē yai u u cīfua cōo tyīn sya u ye u u ta u wūhū ye.

⁵ Yerōte n naa Nsān wāboo ke, ma -sē ba fya pe Yiifee- na, pe bye naa n yee Nsān ma Yāhā kaplāṅ tōrfua.

⁶ Yerōte seese per gbar -sē na, u cōo pueesya ba yōo u Yerōte nampay ye yīnde na. Le ba tāy ter Yerōte ye,

⁷ u n sya Yāhā di ma yee, u kicar ma ngii wī pāā, woo ga ke wāā u kē.

⁸ U kicar n ga le pāā u nahafua ye, u nahafua n u yar u n dur ga Yerōte

pye ma yee: «Nsān yīn cēr wāā ra kē nwo wo, tasa wo!»

⁹ Le n Yerote laam wlāhā, u kapān ba u yigi. Tuu -sē ba Yāhā di pe nampay yīnde na, u n le sya.

¹⁰ U n waa lehe wāā, u n ka ke nwompihi wo ma ga u Nsān yīn cēr.

¹¹ Pe n pa ke yīn ne tasa laam wo, ma ba ke wāā u capua kē, u n ke sya wāā u nahafua kē.

¹² Nsān kānyārwei n pa, ma ba u nakugu gbe ma ga u tugu le. Loo kur ye, pe n ga Yesu yar ke kai- bye ne.

Yesu nawee- nyersū yībua yē woo (Mar 6.30-44; Luke 9.10-17; Nsān 6.1-14)

¹³ Yesu tuu u Nsān wāboo wīl luhu, u n yir ma salangbān gbe, ma yee woo ga ka u ya ya dragba gaa laam wo. Pe nabuar n -sē yi le cān na. Pe n yi ke kui wo, ma yār n taha Yesu na ke langben na.

¹⁴ Yesu tuu yi ke salangbān wo, u n nabuar yāā kacān wee ye. Pe nawee- fən n u yigi fānga ne, u n nii pe yanfa jaa pe kē.

¹⁵ Yainkōn wo, Yesu kānyārwei n yūhū crā u tāy, ma u pye ma yee: «Yai kua kua wa, wo maha ma dragba wo. Pe nawee- ta pe n ka kusyīmbehe wo, pe ga waha ngaa par di.»

¹⁶ Yesu n pe yē sya ma yee: «Pe saha ter loo ya wīl na ye; yii gε, -ye digi wāā pe kē pe n di!»

¹⁷ Pe n u pye ma yee: «Bur bua ya te ma wo ye nwo, ma suhu fua- syām ne.»

¹⁸ Yesu n pe pye, pe pa te ne woo fla na.

¹⁹ Loo kur ye, u n pe nabuar ta pe n tege nii ke nyē na. U n te bur bua gbe, pe fua- syām ne, ma yīntaha kuā yir wāā yāhāyīn kuε ye, ma Yāhā pye ma yee: «Ma syaha kē.» U n te bur la cēr, ma te wāā u kānyārwei kē, pe n te la klaha pe nabuar kē.

²⁰ Pe bye n di, ma di yai. Pe n takūyīhī sēnsye syān gbe ter te gber ne, tii pe di yaha.

²¹ Mpāy pe ba di, pe pye nawee- nyersū yībua syi, pe ca yē wee pe kicar ne ye.

Yesu yār ke langbān loho na (Mar 6.45-52; Nsān 6.15-21)

²² Loo kur ye, Yesu n ta ter pe kānyārwei ta pe n dugu dye ke salangbān wo, ma ga dii ga langbān kūndi ngaa ye, u yahasee ye. Woo n kuee kur ye, u kānde wāā pe nabuar kē.

²³ Tuu kānde wāā wa pe kē, u n dugu yān gaa yīn na, ma ga nii u laam wūhū tōr Yāhā ye u ya ya. Yīmper n ba wo, ma Yesu yāā ke fla na u ya ya.

²⁴ Le yale wo, ke salangbān ba dey ke kāntraha fla ne. Teflaha naa ke wāā, ke n gbe naa n gbā loho na.

²⁵ Ngupa cir kuiyale wo, Yesu n nii yār n gaha ke langbān loho na, u kānyārwei kuε ye.

²⁶ Pe kānyārwei pe u yāā tuu n yār ke loho na, pe n sron fya ma yee kusrāhā kē, ma too kule na ma n kui.

²⁷ Yesu n ta ter pāā pe ne ma yee: «-Ye ye laam waha, ye ma syi fya ye, ndoo kē.»

²⁸ Loo na, Pyar n yē kuā ma Yesu pye ma yee: «Yīnfua, le ma pye mboo, ra ta ra n waha yār ga ke loho yīn na ma fla na!»

²⁹ Yesu n u pye u pa. Pyar n yi ke salangbān wo, ma yār n gaha ke loho yīn na Yesu fla na.

³⁰ Tuu yāā teflahangbān ma, u n fya, ma -sē yāā u sē waha tāhā yer ke loho yīn na ye, ma nii n tege ke wo. U n tē sya ma yee: «Yīnfua, ta sya yaha!»

³¹ Yesu n ta ter koho nō wāā ma u yigi, ma u pye ma yee: «Ma Yater klon ter la ma ye? Nwa ma n ba fya?»

³² Pe n dugu dye ke salangbān wo, pe syām, ke teflaha n yer.

³³ Pe kānyārwei mpāy pe pye ke salangbān wo, pe n kānklūy gbāā Yesu yaha ye ma yee: «Yāhā Dya kē ma ne cīinde!»

Yesu yanfa jaa Genesare kântraha na (Mar 6.53-56)

³⁴ Yesu n ba ke langbãñ dii wa u kãnyãrwai ne, pe n tâhã Genesare kuε kântraha na.

³⁵ Koo flafa n Yesu yãñ cã, ma u wãpa wĩĩ pãã pe kuεfa byε ye. Pe n yanfa byε gbe ba u fla na.

³⁶ Pe n nii u nar u tyii pe yanfa n tε u nayrengbãñ yẽ ya na. Mpãy byε pe -sẽ yãã naa n tε ke na, pe naa n jaa.

15

Yesu Yiffee- wãle kãnde wũhũ ne (Mar 7.1-13)

¹ Per gaa, Farisyẽ mpãy tesẽ Yãhã kaiyarfa mpãy ne, pe ba yir Yurusalem wo, ma pa Yesu fla na, ma ba u yey ma yee:

² «Nwa ta ma kãnyãrwai sã wo wãle kãnde yãr ye? Ma sã yãã, pe sã pe klue yee wo wãle kãnde wãyee na ma cã pe dir di ye.»

³ Yesu n pe yẽ sya ma yee: «Ah yii, nwa ta ye n nii Yãhã kãnde wũhũ miy n yaha, ma nii ye wãle kãnde wũhũ pye?

⁴ Ye sã yãã, Yãhã yee: «Ma ma tuhufua gboho, ma nahafua ne,» tesẽ «Wii ma u tuhufua miipihii yee u nahafua ne, u yai pe u boo kãã.»

⁵ Yii -sẽ nawee- klaha, a nawee ga waha u tuhufua pye u nahafua ne, u yee: «Ta koho kla gii tẽ ne ga waha wãã ma kẽ ma n di, n ke ta yaha Yãhã kẽ.» Loo na, u sã maha yai u u seefa gboho ye.

⁶ Ye n pye koo syi, ma Yãhã kaklaha miy n yaha, ma ye wãle kaklaha wũhũ pye.

⁷ Dawarfa me ye ne! Faale Yãhã kaplãñ tãrfua Yisa tâhã kẽ tuu bii nde cãã yar yaha ye wĩĩ na, ma le yrũhũ ta Yãhã sabangbãñ wo ma yee, Yãhã yee:

⁸ «Nawee- mii, pe ra gboho pe yẽ kaplãñ ya ne, ma -sẽ yee pe laam wo pe fla dey ter ra ne.

⁹ Pe ra gboho mii syi dyañ, yĩñ wee le na ye.

Nawee- pe kãnde lii ta, pe tee loo ta, ma n klaha ma yee Yãhã kãnde ne.» »

Kai- nkãy ke nawee le kapee- wãpyeñ wo (Mar 7.14-23)

¹⁰ Loo kur ye, Yesu n pe nabuar yee ba, ma ba pe pye ma yee: «-Ye kaplãñ ngĩĩ luhu yõ, -tee ke yĩntar war:

¹¹ Ngii ke n dye nawee yẽ wo, ke sã u le kapee- wãpyeñ wo ye. Ngii ke n yi u yẽ wo, koo kẽ ke u le kapee- wãpyeñ wo.»

¹² Yesu kãnyãrwai n yũhũ crã u na, ma u pye ma yee: «Yãñ, taa nde pãã, le pe Farisyẽ laam war.»

¹³ U n pe yẽ wãã sya kakuãcran ne ma yee: «Ngii ke wee ta Tuhufua Yãhã wãñ ye, ke ma mii katyigi gii dyañ ke sã ke tâhã ye, ma n pai ke kuã kãã.

¹⁴ Ye tyii pe Farisyẽ na! Pe ma mii fũũ- dyañ, pe pe fũũwai yigi, pe n yãr n taha pe na kãnde wo. Fũũ ma u fũũwai yigi, u n yãr n taha u na kãnde wo, pe syãm byε n gaha too dye wuhu wo.»

¹⁵ Pyar n yee u le kakuãcran yĩntaha yar poo na, kakuãcran nde le nawee wãle wĩĩ pãã kapee- wãpyeñ wo.

¹⁶ Yesu n yee: «Ye bya, ye maha le kakuãcran yĩntaha war gblihi laa ke?»

¹⁷ Ye sã le war la ma yee, ngii ke n dye nawee yẽ wo, ke n gaha u nfẽñ wo, ke ga yi kãã u laha wo nyẽ wo?

¹⁸ Ngii ke -sẽ n yi nawee yẽ wo, ke n yir u laam wo. Koo ke nawee le kapee- wãpyeñ wo.

¹⁹ Ye sã yãã, nawee tuu kapee- nkãy ga u laam wo, koo ke ne u taha naboor na, cayor wãleñ ne, tyatyãhã ne, yuhur ne, kawar wãfua ne, tesẽ wãplanpãã ne.

²⁰ Koo kai- ngĩĩ kẽ ke nawee le kapee- wãpyeñ wo. Ma -sẽ yee, ma'a yee ma sã ma klue yee wo wãle kãnde wãyee na ma cã ma dir di ye,

loo nde sē nawee le kapee- wāpyen wo ye.»

Cɔɔ waa tuu wee Yiifee ye, Yesu u pueesya jaa

(Mar 7.24-30)

²¹ Loo kur ye, Yesu n yir ke fla na, ma ka Tyir t̄āy, Syidõ ne.

²² Kanaafasya waa pye, tuu ba nii ke fla na. Kanaafa sē pye Yiifee- ye. U n pa Yesu t̄āy, ma ba tē sya ma yee: «Dawide Dya, ta fen di! Sāndūpee ma ra pueesya yīn na, ma nii u f̄āy, u k̄ā n yaa!»

²³ Yesu sē -sē u yē gē sya laa ne ye. U k̄ānyārwei n yūhū cr̄ā u t̄āy, ma u nar ma yee u u cɔɔ ta u n t̄er, u tee ma u kui n taha poo na.

²⁴ Yesu n pe yē sya ma yee: «Yiisrefa mp̄āy pe ma mii mbaa dyan mbanaha wee pe na ye, pe ra lehe w̄āā poo ya w̄ī na.»

²⁵ U cɔɔ n ke kapl̄ān luhu, ma sye ma ba k̄ānklūy gb̄āā Yesu yahasee ye, ma u nar ma yee: «Yīnfua, ta kue yān!»

²⁶ Yesu n u yē sya ma yee: «Ma'a kicar digi gbe miy yaha p̄āmpii* kē, le sē yō ye.»

²⁷ U cɔɔ n yee: «Cīinde ne, Yīnfua. P̄āmfā ma -sē tii bir miy yaha te n too k̄āntraha na, p̄āmpii sē -sē ga gbe di la?»

²⁸ Loo na, Yesu n u yē sya ma yee: «Cɔɔ nwo, ma ra sron ta ma Yater cīinde! Taa lii ke, le ga pye ma kē.» Le yalebya wo, u s̄āndūpee n tege k̄āā u pueesya yīn na, u n jaa.

Yesu yanfa buar jaa

²⁹ Yesu n yir ke fla na, ma ka Galēle langb̄ān yē na. U n ga dugu nii yān gaa yīn na.

³⁰ Nabuar raa n t̄ānklahafa gbe ba u fla na, fūū- ne, tesē bebe ne, mp̄āy ne pe kadye teelaa fla ku pe ye, ma suhu yanfa bus̄āā mp̄āy ter ne. Pe n ba pe tege ta Yesu t̄āy, u n pe jaa.

³¹ Pe nawee- n pe bebe yāā pe n p̄āā; mp̄āy pe kadye teelaa fla ku pe ye, pe n pe yāā pe jaa, ma pe

t̄ānklahafa yāā pe yr̄āhā sron, ma pe fūū- yāā pe n yān. Le n yē gb̄āā pe nawee- bye na ma sya ga ta t̄er, pe n nii Yāhā sey, koo gii ke ma Yiisrefa Yāhā.

Yesu nawee- nyersū yē woo, tahar ne

(Mar 8.1-10)

³² Loo kur ye, Yesu n u k̄ānyārwai yee ba, maa pe pye ma yee: «Nawee- mii fen ra yigi, pe plii t̄āā nanga pe ma ra ne. Yagaa, ngaa wee pe ye nant̄ān pe n ga di ye. N sē n traha n k̄ānde w̄āā pe kē pe n t̄er, mii pe sē ngaa yāā di ye. Mii loo sē ne ye, pe n gaha too w̄āf̄āy na k̄ānde wo.»

³³ Pe k̄ānyārwai n u yey ma yee: «Dragba nge syi laam wo, waa dir yāā na wo w̄āā nabuar mii syi kē pe n di?»

³⁴ Yesu n pe yey ma yee, bur nii te ma pe ye. Pe n yee, w̄āy kuasī tesē fuabir raa ne.

³⁵ Loo na, Yesu n pe nabuar ta pe n tege nii k̄āntraha na.

³⁶ U n te bur kuasī gbe pe fuabir ne, ma Yāhā pye ma yee: «Ma syaha kē». U n te bur la cer, ma te w̄āā u k̄ānyārwai kē, pe n te la klaha pe nabuar kē.

³⁷ Pe bye n di, ma sya di yai. Tii pe di yaha, pe n te gbe t̄er takūyīhī kuasī.

³⁸ Mp̄āy pe ba di, pe pye nawee- nyersū, pe ca yē wee pe kicar ne ye.

³⁹ Loo na, Yesu n k̄ānde w̄āā pe nabuar kē, ma dugu dye salangb̄ān wo, ma ka Magadā kue k̄āntraha na.

16

Mp̄āy pe sē yagaa kai- yīntaha war ye

(Mar 8.11-13; Luke 12.54-56)

¹ Loo kur ye, pe Farisyē tesē pe Sadusyē ne, pe n pa Yesu fla na. Pe n yee, poo ga u le namihi wo ma u pye, u laanwo w̄ī laa pye poo n yāā, pe waha c̄ā Yāhā kē ke k̄ānde w̄āā u kē.

* 15:26 15.26 Koo c̄āā na, mp̄āy pe sē pye Yiifee- ye, Yiifee- naa pe yee p̄ām.

2 Yesu n -sē pe yē sya ma yee: «Yaintege na, yāhāyīn ma yrāhā, ye ne yee sukūhū yai ga yō.

3 Yūhū yē na, ye ma yāhāyīn yāā ke yrāhā car ma maha wɔ, ye ga yee sesaha ga too nanga. Ye yāhāyīn wūhū yīntaha war, ma -sē gblihi laa, Yāhā wūhū nkāy ke n pye ye yīnde na yagaa, ye sē ke war ye.

4 Yagaafa pee, pe sē n sron Yāhā ye ye, ma maha yee, poo n ke pe laanwɔ wī laa yāā yīnde ne! N sē -sē ga laanwɔ wī laa pye yar pe na ye. Lii le bii faale Yonase dye, loo syi ter ya kē, pe ga ba yāā yīnde ne.»

Loo kur ye, u n ter pe yaha ke fla na.

Yoo wī ma mii ncasur wān ter syi dyan?

(Mar 8.14-21)

5 Pe kānyārwai pe ba dii ga ke langbān kūndi ngaa ye, pe ba faha bur yaha.

6 Yesu n pe pye ma yee: «-Ye yii le yaha, -tee yii yigi Farisyē ye ne tesē Sadusyē ye ne; pe wī ma mii ncasur wān syi dyan.»

7 Pe kānyārwai n nii pe ya yey ma yee: «Too sē bur gbe ye, loo la u n nii n pāā ke syi?»

8 Yesu n pe laam wūhū cā, u n pe yey ma yee: «Nwa ye n yee, tee sē bur gbe ye, loo la n n pāā ke syi? Ye sē ra sron ta ye Yater ye!

9 Ye sē laa war wa ye. Tē ba bur bua la cer wāā nawee- nyersī yībua kē, ye ba te gber wāā gbe ter takūyīhī nii, le faha la ye na?

10 Tē maha ba te bur kuasī la cer pe nawee- nyersī kē, ye ba te gber wāā gbe ter takūyīhī nii, le faha la ye na?

11 Yaliile wo, tē ye pye ye yii yigi Farisyē ye ncasur wān ter syi ne, Sadusyē ye ne, n sē naa n pāā bur wī na ye. Nwa ta ye sē waha le war ye?»

12 Loo na, pe kānyārwai n cā le war ma yee ncasur wān gii ke n le bur wo, koo sē kē Yesu naa n yān ye. Farisyē wī ne u naa n yān, Sadusyē wī ne, ma yee pe pe ya yigi le ne.

Yoo kē Yesu ne?

(Mar 8.27—9.1; Luke 9.18-27)

13 Yesu n ka u kānyārwai ne Filipe Syesarē klo kue ye. U n ba pe yey ma yee: «Lii ge nawee- pe n pāā ndoo u Nawee Puee wī na?»

14 Pe n u yē sya ma yee: «Mpāy n yee, a Nsān nawee- tāāfua kē ma ne. Mpāy maha n yee, a Yeli kē ma ne. Mpāy maha ma pe n yee, a le ma pye mboo sē kē faale Yermii ye, ma -sē ma poo faale Yāhā kaplān tōrfa nen waa.»

15 Yesu n pe yey ma yee: «Ah yii, ye yee yoo kē ra ne?»

16 Syimu wii pe n yee Pyar, u n u yē sya ma yee: «Mboo kē u Yāhā Yīndefua Crise, ma maha ma ke Dya, koo gii wākuyāā wee ke na ye.»

17 Loo na, Yesu n u pye ma yee: «Nsān dya Syimu, ma wī n tāy. Ma sē yāā, nawee sē kē tuu koo kai- ngī yar ma na ye. Ta Tuhufua Yāhā kē, ke ke yar ma na.

18 Ndoo -sē ga ma yar nde ne: Mboo, ma ma Pyar, ke yīntaha kē ntēmlaha. Ma ma mii ntēmlaha dyan, pe ga waha nwon fāā ke yīn na. Loo ne, mboo taa ga ba ta wī cāā gbe yi, ma naa le tōr mpāy ye pe sē ra kānde cā ye. Gbāfua fānga ge sē n pai waha yia ra kāndeyārfa yawāhā na ye.

19 Fānga gii tē ga wāā ma kē mpāy nsoho wo pe cā Yāhā ma yīn na, koo fānga ma mii karndohopii dyan, pe ga waha nwonyē yār, pe maha waha ke tā. Ma'a ba kai- nkāy sye driyē nge wo, Yāhā kē ke ma ta, ma n ke sye. Ma'a maha ba kai- nkāy sya driyē nge wo, Yāhā kē ke ma ta, ma n ke sya.»

20 Yesu n u kānyārwai yar waha, pe ma n le pāā waa ye pe yee woo kē u Yāhā Yīndefua Crise ye.

21 Loo kur ye, Yesu n nii ke kai- pāā u kānyārwai ye gbaa na. U naa pe yar ma yee: «N yai n ka Yurusalem wo. Koo fla na, pe Yiffee- wāle, pe Yāhā yūndefa yīnfa ne, pe Yāhā kaiyarfa ne, pe ga ba ra fāy gboho. Pe ga ba ta ge ta pe n ta boo. Ta

wāku plii tãã wuhu na, n ga yir gbã wo, n dur ba yrãŋ na gbaafa ye.»

²² Pyar n u yee ga kãnkãy na, maa nii le kuãn u ye ma yee: «Yĩŋfua, Yãhã ke paha ma na! Nde sã yai le ma dye ye!»

²³ Yesu n wã klaha, ma Pyar pye ma yee: «Yũhũ kãã ra tãy Setane nwo! Ma n ke ma yer tã ra na ta kãnkai- wo! Ma sã laam ga Yãhã laantor ter ne ye, ma laam ga nawee-kacãn ter ya ne.»

²⁴ Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee: «Wii ma yee woo ga naa n yãr ta kãnde wo, u u laam wũhũ ta yaha, tuu u ya gbihi, u ma sya ga ba gbãpee ku ra wĩ na. Wii ma loo sya, u naa ra kãnde yãr.

²⁵ Ye sã yãã, wii tuu u ya yĩŋ ke, ma suhu u laam wãn ne, woofua ga ba too bye ke laa; wii tuu -sã ga le sya u u yĩŋ ke laa, ma suhu u laam wãn ne ndoo wĩ na, woofua kã tuu cã ga ba too nde bye yãã.

²⁶ Mboo nawee, taa ga driyẽ wãn bye yãã tãŋ, ma'a yee ma sã ba ma yĩŋ yãã Yãhã ye ye, le wãyĩ -sã ma na taa yãã? Tesã, koo kla ma na, nawee tuu ga ba waha kã, u u ya yĩŋ yãã Yãhã tãy?

²⁷ Ye sã yãã, u Nawee Puee ga ba pa u Tuhufua Yãhã nayõr ne, tesã u yãhãyĩŋ tẽnlẽhe ye ne. U ma ba dur ba, nawee nawee woo tuu kai- nkãy bye pye ter, u ga koo bye draha dãã ufua kã.

²⁸ Ta n cĩnde nde pãã ye ye: Nawee- mpãy ma ye laam wo, pe saa ku mii pe sã u Nawee Puee yãã tuu nii yĩŋ na ye.»

17

Kãnyãrwai tãã mpãy Yesu yãhãyĩŋ nayõr yãã

(Mar 9.2-13; Luke 9.28-36)

¹ Plii kuay kur ye, Yesu n Pyar yigi taha u ya na, Syake ne, u Syake cĩifua Nsãn ne, ma ka pe ne yãnjruhu gaa yĩŋ na, poo pe ya ya.

² Pe n u yãã, u wã klaha pe yĩnde na, u yĩntaha n nii n yehe yai wãŋ

syi dyaŋ, u nayre n flege ma nii cãã-wãŋ syi dyaŋ.

³ Pe kãnyãrwai n faale wãle Musa yãã tesã Yeli ne, pe ya kai na. Pe ba fe gbe yi, ma nii n pãã Yesu ne.

⁴ Loo na, Pyar n Yesu pye ma yee: «Wo Yĩŋfua, wo niisaha sron yõ nwo wo. Le ma tãy ma ye, n ga kajar tãã gbã, neŋ ma wãŋ, neŋ Musa wãŋ, neŋ nge Yeli wãŋ.»

⁵ Tuu naa n pãã nantãŋ, yãhãsyõr raa n ba paha pe na, ma n yehe pal-pal. Yãhã yĩmbui n yir te yãhãsyõr laam wo ma yee: «Ta Dya kã nwo, u ntãŋ dye gboho ra tãy, u ra laam yĩn yalebye. -Ye naa n luhu u ye!»

⁶ Pe kãnyãrwai pe kaplãŋ ngĩ luhu, pe n fya ma too tã pe yĩntar na.

⁷ Yesu n yũhũ crã pe na, ma pe pye pe yir, pe ma n fya ye.

⁸ Pe n yĩntar kuã yir, pe sã maha waa yãã mii Yesu ya sã kã ye.

⁹ Pe naa ke yãŋ tege, Yesu n pe yar waha ma yee: «Tee kai- nkãy yãã ke yãŋ yĩŋ na, ye ma n ke tõr waa ye ye, mii u Nawee Puee sã yir gbã wo, ma dur ba gbaafa ye ye.»

¹⁰ Pe kãnyãrwai n Yesu yey ma yee: «Nwa ta pe Yãhã kaiyarfa n yee, a Yeli ga cãã pa u Yãhã Yĩndefua Crise yaha?»

¹¹ Yesu n pe yẽ sya ma yee: «Cĩnde ne, Yeli yai u pa, u ba ke kai-bye gbihi ta.

¹² Ta n ye yar: Yeli pa wa, nawee-sã cã woo kã ye, ma u nuhu pe laam wãnuhu. Pe ga ba u Nawee Puee bya nuhu koo syi.»

¹³ Loo na, pe kãnyãrwai n cã le war ma yee, Nsãn nawee- tããfua wĩ kã Yesu tuu pãã pe ye, ma Yeli myaha yee.

Yesu sãndũpee kar tege kãã kicar waa yĩŋ na

(Mar 9.14-29; Luke 9.37-43)

¹⁴ Pe ga no nabuar raa fla na, dya waa n pa Yesu fla na, ma ba kãnkũy gbãã u yahasee ye

¹⁵ ma yee: «Yĩŋfua, ta dya fen di, wãtooku ma u na. Ke ma yir u na,

ke ne pee u na. Kaa na u ga too dye naa woo, kaa na u ga too dye loho wo.

¹⁶ N pa u ne ma kānyārwei fla na, pe sē -sē waha u jaa ye.»

¹⁷ Yesu n kuān pe na ma yee: «Yii poo na, laanyōm wee ye ye ye, ye sē ra ta ye Yater ye. Ye yee la n kuee ye wāwlaha na yalebye? Ye yee la n naa n fāy ye ne yalebye? -Ye pa ra kē u kicar ne nwo!»

¹⁸ Yesu n sā u sāndūpee na, u n tege kāā u kicar yīn na, u n jaa le yalebya wo.

¹⁹ Loo na, pe kānyārwei n yūhū crā Yesu na kānkāy na, ma u yey ma yee: «Nwa wo sē ba waha u sāndūpee kar tege kāā ye?»

²⁰ Yesu n pe yar ma yee: «Ye sē ra ta ye Yater ye laam bye ne ye, koo kē. Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye ma Yāhā ta ye Yater carle ya mii ntāāfī pua nen ya dyaŋ, ye ga waha yāŋ nge pye ke yūhū ga nwaa, ke n yūhū ga. Kai laa saa ye yia ye. [

²¹ Ya 'a ye yē tā digi na, ma nii Yāhā nar, loo na, ye ga waha sāndūpee nwo syi kar tege nawee yīn na.]»

Yesu maha u gbā wī pāā, tesē u wāyir wī ne gbā wo

(Mar 9.30-32; Luke 9.43-45)

²² Yesu pye yrāhā na u kānyārwei ne Galele kāntraha wo, u n ba pe pye ma yee: «Pe ga ba u Nawee Puee yi u napī- kē,

²³ pe n u boo; u gbā plii tāā wuhu, u ga yir gbā wo, u pa gbaafa ye.» Loo kapān nde n pe kānyārwei laam wlāhā pe kē, ma sya ga ta ter.

Yesu ye kufar dāā

²⁴ Yesu tuu ga dye Kapornu wo u kānyārwei ne, Yāhā kangbāŋ kufar wāāfa n yūhū crā Syimu Pyar tāy, ma u yey ma yee: «Ye Yīnfua sē Yāhā kangbāŋ kufar dāā la?»

²⁵ Pyar n pe pye āwā, u pe dāā.

Pyar tuu ga dye kaha wo, Yesu n cāā kapān gbe, ma u pye ma yee: «Syimu, ma laam wo, mpāy poo pe yai pe naa pe kufar dāā, tesē pe koho

wān kufar ne kāntraha nge yīnfa kē, pe klofa laa, pe nampay?»

²⁶ Pyar n yee pe nampay. Yesu n u pye ma yee: «Le ma pye pe nampay, ma cā klofa sē yai pe naa te dāā ye.

²⁷ Wo sē -sē n kε nawee- mii n wāpee pāā wo wī na ye. Loo ne, ka ke langbāŋ wo, maa fuesān miy. Fua wii taa ga cāā yigi, u yē yār, maa ntēn war yāā u laam wo. U war gbe, maa ra kufar dāā, tesē ma wān ne!»

18

Mpāy pe kloŋ, Yesu kayūhū pāā pe wī na

(Mar 9.33-37; Luke 9.46-48)

¹ Loo yale wo, Yesu kānyārwei n yūhū crā u na, ma u yey ma yee: «Yoo syi u ma yīn na Yāhā Yai wo?»

² Loo na, Yesu n kicaalaale yee ba ta pe yaha ye, ma pe yar ma yee:

³ «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye ma yee ye sē koho klaha ma nii kicar wāŋ syi dyaŋ ye, ye saa dye Yāhā Yai wo ye.

⁴ Wii ma u ya ta pra kicaale nde wāŋ syi dyaŋ, woo kē u ga ba yīn yāā nawee- bye laam wo, Yāhā Yai wo.

⁵ Wii ma kicaale nde syi gbihi yigi ndoo myaha na, ndoo gε kē tuu gbihi yigi.»

Kapee- wāpyeŋ le lii kua?

(Mar 9.42-48; Luke 17.1-2)

⁶ Yesu n maha yee: «Mpāy pe ma pra kicar wāŋ syi, ma ra ta pe Yater, wii ma poo nen waa ta u n yi kāā ra kānde wo, le ga pee woofua na. Pe ma sya cāā ntēmbangbāŋ pua u yīntyigi na, ma u gbe miy le wāā langbāŋ wo u sē yāā loo kapee nde yāā pye ye, ke puar u na.

⁷ -Ye yāŋ, driyē laam wo, kapee- wāpyeŋ syar. Kapee- wāpyeŋ saha kua yāā ye. Wii ma -sē u nampyeŋ ta u n kapee- pye, woofua wī pee!

⁸ Le ma pye ma koho ke ma le kapee- wāpyeŋ wo, laa na ma troho ke ma le kapee- wāpyeŋ wo, te cer kāā, ma te miy wāā dey dey. Ma cīinde yrā yāā koho neŋ ne, tesē troho neŋ ne, ke puar ma kuee ma

klue sīi ne, tesē ma trε sīi ne, pe n ba ma miy le wāā naa fla wo, naa giī wāfegeyāā wee ke na ye.

⁹ Le ma pye ma yīnde le ma le kapee- wāpyeŋ wo, le loho yi, ma le miy wāā dey dey. Ma cīinde yrā yāā yīnde nen ne, koo puar ma kuee ma yīmpε syāŋ ne, pe n ba ma miy le wāā naa fla wo, naa giī wāfegeyāā wee ke na ye.»

Mbua wii tuu plaha, ma ba yāā
(Luke 15.3-7)

¹⁰ Yesu n maha yee: «-Ye yii yigi, kicar mii nanem byε ne, ye ma syi ye naa pe yāŋ ye yee pe wee ngaa ye! Ta n ye yar: Pe kicar yāhāyīŋ tēnlεε n pai ta Tuhufua Yāhā tāy yalebyε. [

¹¹ Mpāy pe plaha, u Nawee Puee pa pe wāsyayaha yīmbui ne.]

¹² -Ye yāŋ, wii ma pye mbaa gbeebua ne, nen n plaha u ye, u ga pye mii? Ye cā ma yee, u ga pe mbaa gbeeresyar sēnsye kuaresyar mii ta yaha disaha wo, yāŋ yīŋ na, u ga u nen nwo ke, nen wii tuu plaha.

¹³ Ta n ye yar: U ma woo mbua yāā, u ga nuhu di woo nen ya wīi na, u ta ter pe mbaa gbeeresyar sēnsye kuaresyar mii wīi yaha.

¹⁴ Ye Tuhufua Yāhā ma koo syi dyaŋ. Ke sē n yāŋ pe kicar mii nen waa gε n plaha ye.»

Wo yai wo tyii wo nampyeŋ-kapee- foho na

¹⁵ Yesu n maha yee: «Ma nampyeŋ ma laa tee pye ma na, ka mii ya u fla na; tuu lii tee pye, le yar u na. U ma luhu ma ye, ma ta u n dur ba kānyīi wo.

¹⁶ U ma -sē sye, u saa luhu ma ye ye, ta kāndeyārfa nawee nen waa yigi taha mii na, kaa na nawee- syām syi, ye n ka u fla na. Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, kai yai le gbihi ta nawee- syām yīnde na, laa na nawee- tāā syi.

¹⁷ U ma sye, u saa luhu pe ye ye, ka maa le pāā ta kāndeyārfa yawāhāfa ye, ye fla wo. U ma maha sye, u saa luhu pe ye ye, naa u yāŋ nawee wii

syi draha wo, u sē cīinde Yāhā cā ye. Tesē, naa u yāŋ kufar wāāfa ne wācεŋ, poo mpāy pe fufor di.

¹⁸ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye ma kai lii sye nawee- ye driyē nge wo, Yāhā kē ke ye ta ye n le sye. Ye ma kai lii sya nawee- ye driyē nge wo, Yāhā kē ke ye ta ye n le sya.

¹⁹ Ta n maha ye yar: Yii mpāy tee ma kāntraha na, ma Yāhā kānde yār, yii nawee- syām syi ma yīmbuhu wāā le, ma ngii ngii nar ra Tuhufua Yāhā ye, u ga le pye pe kē.

²⁰ Ye sē yāā, teelii teelii nawee- syām ma pe ya wāā ta myaha na, laa na nawee- tāā syi, n ma pe telai wo.»

²¹ Loo na, Pyar n yūhū crā Yesu na, ma u yey ma yee: «Yīŋfua, ta nampyeŋ ma kuee kapee- pye ra na yalebyε, n yai n tyii u kapee- foho na tehe nii? Tehe kuasīi syi yai la?»

²² Yesu n u yē sya ma yee: «Aye, tehe kuasīi sē yai ye; naa n tyii u kapee- foho na ma kuāŋ ne yalebyε.»

Tētē wii u sē tyii u nampyeŋ fuc na ye

²³ Yesu n maha yee: «Kapee- foho wātyii wīi Yāhā Yai wo, le ma mii nde dyaŋ: Yīŋfua waa ba yir, ma yee woo ga yāŋ u foho ma pye u tētē- mpāy na, pe ke dāā u kē.

²⁴ U n nii ke foho tōr, pe n ga u tētē waa yigi ba u fla na. Fue lii le pye woo yīŋ na, le pye war nagbeebua raa.

²⁵ Ngaa gε sē pye u dya ye u n ga le fue dāā u yīŋfua kē ye. U yīŋfua n yee, pe u dya yigi ga par yāmpuai wāŋ syi dyaŋ, woo tesē u cōo ne, tesē u pii ne, tesē u koho wān byε ne. Loo na, fue lii le ma u dya yīŋ na, pe war ga yāā.

²⁶ U tētē n kānklūy gbāā u yīŋfua yahasee ye, ma u nar waha ma yee: «Ma laam yīn, ma ra sēŋ, n ga ba pe war byε dāā ma kē.»

²⁷ U yīŋfua n u fen di, ma kace yaha u na, ma sya yee u tyii le fue wādāā na, ma kānde wāā u kē u n ter.

28 Woo tēntē n yi ke fla na, ma u tēntēwe waa wāā sya. U fue -sē pye u tēntēwe nwo na, war naha syi. U n u fyāhā yigi yīmbui na, u saha wūū ge wūū ye, ma nii u pye ma yee: <Ta fue ma ma na, pe war dāā ra kē!>

29 U tēntēwe n kānklūy gbāā u yahasee ye, ma u nar waha ma yee: <Ma laam yīn, ma ra sēn, n ga ba pe war bye dāā ma kē.>

30 U sē yer le na ye, ma sya ta pe n u le nwompihi wo ma yee, le fue le dāā u n cā yi.

31 Tēntē- mpāy pe pye ke fla na, pe loo nde yāā, le n pe laam war, pe n ga ke kai- bye tōr pe yīnfua ye.

32 U yīnfua n -sē u tēntē yee ba, ma ba u pye ma yee: <Tēntē napee nwo! Taa ra nar, n ma fue gbe kāā ma yīn na.>

33 Tē ma fen di mii, ma bya sē ne yai la ma ma nampyen fen di koo syi?>

34 Ncafūhū n u yīnfua yigi. U n ta pe n u tēntē tā nwompihi wo, ma yee pe u pēn, ma maha yee, le fue le dāā tān u n cā yi.>

35 Yesu n maha yee: «Ye ma yee ye sē n tyii ye nampyen- kapee- foho na ye kuān ne ye, ta Tuhufua Yāhā bya ga ba ye pye mii tēntē napee nwo wān syi dyan.»

19

Nawee ga waha u ya koho cōo sye la?

(Mar 10.1-12)

1 Yesu tuu nawee- klaha wa, u n yir Galēle kāntraha na, ma ka Yude kāntraha kue gii ye ke ma Yurdane lafen kūndi ngaa ye.

2 Nabuar naa n taha u na, u n pe yanfa jaa.

3 Farisyē mpāy n yūhū crā u na, ma yee poo ga u le namihi wo, ma u yey ma yee: «Wo kānde na, nawee ga waha u cōo sye la, laa ma dye pe nsoho wo u cōo ne?»

4 Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye cā le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee: <Ke kai- fegbecāā na Yāhā nawee- tāhā, naa tesē cōo ne.>

5 Yāhā n le pāā pe wīī na ma yee: <Koo syi kē, naa ricar koho ma ba dye, u n cōo sya, u ga u ya yē yi kāā u seefa tāy, u ke wāā le u cōo wān ne, pe n nii nawee nen dyan.> »

6 Yesu n pe yar taha ma yee: «Loo na, pe wee syām nantān ye, pe ma mii nawee nen ya dyan. Yāhā ke tii gbra te ya na, nawee ma syi u te cāān te ya na ye.»

7 Pe Farisyē n u yey ma yee: «Ah wo faale wādyaha Musa sē bii yee la, naa ga waha u cōo wāsyen saba wāā u kē, tuu u sye?»

8 Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye laam waha ter, koo kē Musa n bii kānde wāā ye kē, tee ga waha ye ca sye. Ma -sē yee ke kai- fegbecāā na, le sē pye koo syi ye.

9 Ta n ye yar: Wii cōo ma yee u sē naa waa yuhu di ye, u n u sye ma cōo waa gbe, ufua kapee pye, u cayor pye.»

10 U kānyārwai n u pye ma yee: «Naa wīī ma pye koo syi u cōo kue ye, le puar waa ma n cōo sya ye.»

11 Yesu n pe yē sya ma yee: «Nawee- bye sē me pe ga waha yia pe tyii cōo wāsyen na, pe naa loo kānde yār ye. Mpāy, Yāhā loo fānga wāā pe kē, poo ya pe ga waha yia, pe naa loo kānde yār.

12 Kai- busāā ma, ke ga waha naa ta u saa cōo sya ye; ca mpāy bya ma ke syi. Mpāy ma pe see ke dyan, pe saha cōo wīī yō ye; ca mpāy bya ma ke syi. Mpāy ma pe poo sā, ma pe ta ke syi, pe saha cōo wīī yō ye; ca mpāy bya ma ke syi. Mpāy ter maha ma, Yāhā Yai tēn wīī na, pe cōo wāsyā wīī sye; ca mpāy bya ma ke syi. Wii ma cā u ga waha yia u kaklaha ngīī sya, u ke sya.»

Yesu kaa taha kicaabir na (Mar 10.13-16; Luke 18.15-17)

13 Nawee- n pa kicaabir ne Yesu fla na, tuu koho taha pe na, u Yāhā nar pe wīī na. Pe kānyārwai n sye pe na.

14 Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Ye tyii pe kicaabir na pe n pa ra ye! Ya'a n sye pe na ye. Ye sē yāā, mpāy

pe ma pra poo wāŋ syi dyaŋ, Yāhā Yai ma poo wāŋ.»

¹⁵ U n koho taha pe kicaabir na, ma yir ke fla na ma ter.

Nangbām ga waha dye la Yāhā Yai wo?

(Mar 10.17-31; Luke 18.18-30)

¹⁶ Naanfuē waa n yūhū crā Yesu na, ma u yey ma yee: «Yīŋfua, n ga waha kayī lii pye, n waha cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.»

¹⁷ Yesu n u pye ma yee: «Nwa ma n ta yey kayī wī ne? Yāhā ya ke yō. Ma'a yee ma ga cīnde yrā yāā, naa Yāhā kānde kataŋ wūhū pye!»

¹⁸ U dya n Yesu yey, a Yāhā kānde wūhū nkāy? Yesu n u yē sya ma yee: «Ma'a syi ma nawee boo ye; ma'a syi ma cayor le ye; ma'a syi ma yuhu ye; ma'a syi ma kawar fua ye;

¹⁹ naa ma tuhufua gboho, ma nahafua ne! Ma ya wī le n tāy ma ye mii syi dyaŋ, tyii ma nampyen wī n naa n tāy ma ye ke syi.»

²⁰ U naanfuē n Yesu pye ma yee: «Ndoo koo ngī bye yigi, n yai n maha lii pye?»

²¹ Yesu n u pye ma yee: «Ma'a yee ma ga kua, ka, ma ga ma koho wān bye par tāŋ, -taa pe war bye wāā tāŋ nawām kē. Loo na, ma -sē ga ba nii nangbāŋ Yāhā yīnde na. -Taa pa, ma ba taha ra na!»

²² U naanfuē tuu kaplāŋ ngī luhu, u laam bye n wlāhā u ye, u n ter. U tee pye nangbāŋ.

²³ Loo na, Yesu n u kānyārwei pye ma yee: «Ta n cīnde nde pāā ye ye: Nangbām wādye wī Yāhā Yai wo, le war!

²⁴ -Ye yāŋ, yūhūmii wādyeyiter mensān wihi ne, le ma fāhāfāhā ma ter nangbām wādye yaha Yāhā Yai wo.»

²⁵ Pe kānyārwei pe kaplāŋ ngī luhu, le n pe fe gbe pe n sya yee, a nangbām ma yee pe saa waha pe yīy yi yaha ye, yoo syi -sē ma u ga waha u yīŋ yi yaha?

²⁶ Yesu n pe yāŋ, ma pe pye ma yee: «Kai laa ne le nawee yia; ma

-sē yee Yāhā koo na, koo n yia kai-bye na.»

²⁷ Loo na, Pyar n kapān gbe ma yee: «Yīŋfua, yāŋ, wii mpāy too -sē ter wo kānkai-bye yaha, ma taha ma na, wo wī ga ba pye mii?»

²⁸ Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīnde nde pāā ye ye: Yāhāyīŋfāŋ ga ba pye, kāntrafāŋ ne. U Nawee Puee ma ba nii kai-bye yīŋ na u niisayūhū fla na, yii sēnsye syām mii tee n taha u na, ye bya ga ba nii yīŋ na, nangbāniisar wo, ye Yiisre ter sēnsye syāŋ ngī nawee-bye sāhā.

²⁹ Mpāy bye pe ter pe kle yaha, pe nampyesey ne, pe tuhufa ne, pe nahafa ne, pe ca ne, pe pa ne, pe pii ne, pe tar ne ta wī na, poofa ga too syi fle gbeebua yāā kāntraha nge na. Sukūhū gaa laam wo, pe ga cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

³⁰ Mpāy pe ma yahasee ye yagaa, poo busāā ga ba nii kur ye, mpāy pe -sē ma kur ye yagaa, poo busāā ga ba yahasee yāā.»

20

Kakuācran tēntēbir wī na

¹ Yesu n maha yee: «-Ye yāŋ, Yāhā Yai wī ma mii tēntēbir mpāy wī dyaŋ, tarfua waa ne. U tarfua ba cāā yir sukūhūntāy na, yainsaha daryale wo, woo ga tēntēbir ke ba le u tar wo.

² U n mpāy yāā, ma yee woo ga pe dāā per neŋ tēn war ne. Pe n yer le na. U n pe ta pe n ga nii tēn tē u tar wo.

³ Yai n faa dugu, u tarfua n maha yi, ma ka tēntēbir kesaha fla wo, ma ga mpāy yāā pe ka nii, laa sē ne pe n pye ye.

⁴ U tarfua n pe pye ma yee: Ye ga waha ka yii ndoŋ, ye ga naa tēn tē ra tar wo. N ga ba ye tēn draha dāā ye kē.

⁵ Pe tēntēbir n ka. Yai n ba dye yīŋ wo, u tarfua n maha yi, ma ga tēntēbir mpāy ke ba le te tar wo. Yai n ba yīn, u n maha yi ga mpāy ke ba le te tar wo.

⁶ Yai n ba kua, u n yi, ma maha ga mpây yâã, pe ba tege nii nantân tèn kesaha fla wo. U n pe yey, a nwa pe n tege nii ke fla na ma yai kua, laa sê ne pe n pye ye.

⁷ Pe n yee, waa sê poo gbe tèn na ye, koo kē. U tarfua n yee, le ma pye koo syi, pe tēntēbir pe ka pe ya ndon, pe ga tē u tar wo.

⁸ Yai n ba kua tāj, u tarfua n u war yīnfua pye ma yee: <Pe tēntēbir bye yee ba, ma ba pe dāān wāā pe kē. Mpây pe gbe kur kuε ye, cāā naa poo dāā, ma ba kua mpây na pe cāā gbe.>

⁹ Mpây pe ba dye tèn wo yainkōŋ yale wo, poo n cāā pa loo na, maa per nanen tèn war yâā.

¹⁰ Tēntēbir mpây pe ba cāā dye tèn wo, poo n ba pa, ma naa le ga laa na poo war ga gbōho tēr. Pe n pe bya dāā per nanen tèn war ne.

¹¹ Pe n pe war sya ma yee, poo sē u tarfua ne,

¹² ma u pye ma yee: <Tēntēbir mpây taa gbe kur kuε ye yainkōŋ wo, ma cā pe sē ma- le tèn na ye. Ma pye mii ma pe dāā wācēŋ wo ne, wii mpây too per wihi wāfāy sya, ke yaiwlan wāsuho ne?>

¹³ U tarfua n poo nen waa yē sya ma yee: <Ta naambiyā, n sē dawar pye ma na ye. Ma ba le pāā laha ma yee, mboo yer per nen tèn dāān na. Cīinde sē na?>

¹⁴ Ma dāān sya, taa naa n gaha. Wii tē gbe kur kuε ye yainkōŋ wo, n yee n ga u dāā ma ne wācēŋ.

¹⁵ N ma yee n ga naa ra war pye mii, le yai n waha naa pe pye koo syi. Tē ma naweeyō loo la le laanyar yigi ma kē, ma n yīntaha waha? »

¹⁶ Loo na, Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Mpây pe ma kur ye yagaa, pe ga ba yahasee yâā. Mpây pe -sē ma yahasee ye yagaa, poo pe ga ba nii kur kuε ye.»

Yesu tεhe tāā wuhu tuu nii u wāku wī pāā u wāyir wī ne

(Mar 10.32-34; Luke 18.31-34)

¹⁷ Yesu naa n gaha Yurusalem wo, nabuar naa n taha u na. U naa n yār,

ma ba u kānyārwai cer yi pe ya ya, ma pe pye ma yee:

¹⁸ «-Ye yāŋ, Yurusalem kē too dugu n gaha. U Nawee Puee ga ba yi pe Yāhā yūndefa yīŋfa kē, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne. Pe ga yer u wāboo wī na,

¹⁹ pe u wāā mpây kē pe sē cīinde Yāhā cā ye. Poo pe ba naa u lēr, pe naa u gbā sāngblā ne, pe ba u kuey mar boo trā na. U wāku plii tāā wuhu, u ga yir gbā wo u pa gbaafa ye.»

Yoo ma myaha ne Yesu ye?

(Mar 10.35-45)

²⁰ Loo na, Sewede pii nahafua n pa Yesu fla na, u dyam syām ne. U n kānklyū gbāā, woo ga laa nar Yesu ye.

²¹ Yesu n u yey, u ma nwa wī na. U n u pye ma yee: «Ma'a ba nii kai-bye yīŋ na, ma yīnfar wo, ma tyii ta pii n nii nen nwo ma kāndigi koho kuε ye, nen nwo ma kāman koho kuε ye.»

²² Yesu n pe pye ma yee: «Tee lii nar, ye sē le cā ye. Wāfāy tii tē n pai sya, yaa waha te sya la?» Pe n u pye poo ga waha yia.

²³ Yesu n pe pye ma yee: «Cīinde ne, yaa ra wāfāy syi sya. Ma -sē yee mpây pe ga ba nii ra kāndigi koho kuε ye, ta kāman koho kuε ne, n saha poofa yāŋ yi ye; Yāhā too niisar gbihhi ta mpây kē, poo niisar kē te ne.»

²⁴ Pe kānyārwai sēnsye mii pe le luhu, pe laam n war pe kānyārwai syām mii wī ne.

²⁵ Loo na, Yesu n pe bye yee ba, maa pe pye ma yee: «Ye cā mpây pe ma kāntre kui yīŋfa, pe nawee- nar-, tesē pe nangbām bya maha pe fānga yar pe na.

²⁶ Le sē -sē wee ke syi ye ne ye. Wii ma yee u ga yīŋ yāā ye laam wo, woofua yai u nii ye bye tēntēle.

²⁷ Wii ma yee u ga yahasee fla yāā ye laam wo, woofua yai u nii ye bye yāmpuai.

²⁸ Loo ne, u Nawee Puee sē pa nangbān yīmbui ne ye, u pa u n pai

nii tēntēle nawee- bye ye, u u yrā wāā u ku, u nabuar par sya, u pe yi pe kapee- wāpyeŋ wo.»

*Yesu fūū- syām mpāy jaa
(Mar 10.46-52; Luke 18.35-43)*

²⁹ Pe naa n gaha Yurusalem wo, ma ga dye Yerekoo wo, ma sya le yi yaha wa. Nabuar naa n taha Yesu na.

³⁰ Fūū- syām pye, pe ba nii kānde yē na. Pe le luhu, a Yesu kē u n ter, pe n nii n tē ma yee: «Yīnfua, mboo Dawide Dya, wo fēn di!»

³¹ Pe nabuar naa n kuān pe na, ma yee pe yaha le; pe n cā maha naa n tē fānga ne loo na ma yee: «Yīnfua, mboo Dawide Dya, wo fēn di!»

³² Yesu n luhu, ma yer ma pe yee ba, ma pe pye ma yee: «Ye yee n nwa pye ye kē?»

³³ Pe n u pye, u ta poo yīmpē n waha naa n yāŋ.

³⁴ Pe fēn n Yesu yigi, u n te pe yīmpē na. Pe fūū- syām yīmpē n ta ter jaa, pe n maha waha n yāŋ gbegebe faale dyaŋ, ma nii n taha Yesu na.

21

*Nawee- Yesu sey ga dye Yurusalem wo
(Mar 11.1-11; Luke 19.28-40; Nsān 12.12-19)*

¹ Yesu tesē u kānyārwai ne, pe n ga no gbe taha Yurusalem na, kusyīnde laa wo pe n yee Gbefasye, yāŋ gaa tāy. Katyir raa ter pye ke fla na, pe naa re yee wolifye katyir.

Yesu n u kānyārwai syām mpāy lehe wāā yahasee ye ma yee:

² «-Ye ka kusyīnde ndaa wo ye yahasee ye! Ya'a kāhā ga n dye, yaa kankonsyoho gaa yāā, ke pua yaha nii ke pua ne. -Ye te sāhā ba ra kē!

³ Wii ma ye yey laa ne, -ye yee te wīi ma wo Yīnfua na. U ga tyii, ye n pa re ne.»

⁴ Kai lii Yāhā kaplāŋ tōrfua waa bii cāā yrūhū yaha, loo ne le nii n pye loo yale wo. Le ma le yrūhū ta ma yee:

⁵ «-Ye ga Syō klofa yar ye yee:

-Ye yāŋ, ye Yīnfua nwo u n pai ye ye, laantār ne.

U ma u dugu nii kankon na, kankonyainge kē.»

⁶ Pe kānyārwai n ter. Yesu tuu ba pe yar mii, pe n ga pye koo syi.

⁷ Pe n pa ke kankonsyoho ne, ke pua ne, ma pe nayrengbāy taha ta te na, Yesu n nii te na ke kankonyainge na.

⁸ Nabuar n te ya wāā Yurusalem kānde yē na. Pe n nii u gboho, pe fānga n pe nayrengbāy yi, ma yaha ta le kānde wo, mpāy n -sē katyir wan ka ba ta le kānde wo.

⁹ Mpāy pe naa n yār Yesu yaha ye, tesē mpāy ne pe naa n taha u na, pe n nii nuhu di, ma nii le gble, ma n yee:

«Wo wādyaha Dawide Dya, ma myaha ke gboho!

Mboo wii taa n pai Yāhā myaha ne, Yāhā ke kaa taha ma na!

Nawee- bye pe naa Yāhā miingbāŋ gboho!»

¹⁰ Yesu tuu dye Yurusalem wo, loo n gbleŋ yir le klo wo. Pe n nii le yey ma yee, yoo kē dya nwo ne.

¹¹ Pe nabuar mpāy pe pye Yesu ne, poo n nii pe klofa yar ma yee, Yāhā kaplāŋ tōrfua Yesu wii u n yi Nasarete wo, woo kē.

Yesu laam war pe Yiifee- ne ke Yāhā kangbāŋ wīi na

(Mar 11.15-19; Luke 19.45-48; Nsān 2.13-22)

¹² Loo kur ye, Yesu n ga dye Yāhā kangbāŋ laam wo. Mpāy pe naa cāā troho, ma suhu mpāy ne pe naa wān par ke Yāhā kangbāŋ laam wo, u n pe kar. U n warturfa tabal ye kuā cāār, tesē nasar kate parfa kānay ne.

¹³ U n pe pye ma yee: «Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee: «Ta kangbāŋ yai ke naa n yee ta seysaha.» Yīi -sē ke ta yuhu- dyeniisaha.»

¹⁴ Fūū- mpāy, tesē tānklahafa mpāy ne, pe n yūhū crā Yesu na ke Yāhā kangbāŋ laam wo, u n pe jaa.

¹⁵ Yesu naa laanwo wūhū ngīi pye, kicaabir naa u sey ke Yāhā kangbāŋ

wo ma yee: «Dawide Dya myaha ke gboho!» Koo sē tāy pe Yāhā yūndefa yīnfa ye, ma suhu pe Yāhā kaiyarfa ne ye.

¹⁶ Loo na pe n Yesu pye ma yee, a pe nkāy pāā, u sē ke luhu la? Yesu n pe yē sya ma yee: «Āwā, n ke luhu. Yii ge le kal yāā Yāhā sabangbāŋ wo, lii le yrūhū ta ma yee: «Ma ta, kicar n sya nii ma sey, pēyār bya ne.» »

¹⁷ Loo kur ye, u n ter ma yi le klo wo, ma ga syā Gbetane wo.

Yesu laam war nasar nkugu katyigi gaa ne

(Mar 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Ke yīnsyii wo, pe dur naa n pai le klo wo, fāā n Yesu yigi.

¹⁹ U n nasar nkugu katyigi gaa yāā kānde yē na, ma yūhū crā ke na. U sē -sē ngaa yāā ke na mii wan ya sē kē ye. Loo na, u n ke katyigi pye ma yee: «Ma saa pii sa yāā yāā nantāŋ ye.» Ke katyigi n ta ter waha ku le yalebya wo.

²⁰ Pe kānyārwai pe nde yāā, le n yē gbāā pe na, ma sya ga far ter. Pe n Yesu yey ma yee, ke nasar nkugu katyigi pye mii, ma waha ku ke syi le yalebya wo.

²¹ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye ma Yāhā ta ye Yater, ye sē laalaa pye ye, tē lii pye nasar nkugu katyigi nge na, yaa waha le pye. Ye ga maha waha yāŋ nge ge pye: Yūhū kāā, ka ma ga too dye langbāŋ laam wo, le n -sē pye cīinde ye yīnde na.

²² Ye ma Yāhā sron ta ye Yater, ma ngii ngii nar ke ye, yaa ke yāā.»

Yoo kānde wāā Yesu kē u naa kai-ngī pye?

(Mar 11.27-33; Luke 20.1-8)

²³ Loo kur ye, Yesu n ga dye Yāhā kangbāŋ laam wo, ma nii nawee-klaha. Pe Yāhā yūndefa yīnfa, ma suhu pe wāle ne, pe n yūhū crā Yesu na, ma u yey ma yee: «Kai- ngī bye raa n pye, ma ke pye kānde lii ne? Yoo kānde wāā ma kē ma naa ke pye?»

²⁴ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta bya, n ga ye yey kate nen ya ne; ya'a ra yar, ta bya -sē ga ye yar n kai- ngī pye kānde lii ne.

²⁵ Yoo tuu ba Nsān lehe wāā, u n ba nawee- tāā naa n yi loho wo? Yāhā laa, nawee-?»

Pe n ga nii le klāŋ n pāā pe ya ya ma yee: «Wa'a yee Yāhā kē ke ba u nō wāā, u ga wo pye, a nwa wo sē -sē ba u Nsān kaplāŋ sya cīinde ye.

²⁶ Wo saha yee nawee- me pe u lehe wāā ye. Wo yai wo fya pe nabuar na, pe bye le sya cīinde ma yee Nsān pye Yāhā kaplāŋ tōrfua.»

²⁷ Loo na, pe n ba Yesu pye ma yee, poo cā na? Yesu n -sē pe pye ma yee: «Ya'a yee ke syi, ta bya n saa ye yar n kai- ngī pye kānde lii ne ye.»

Naam kicar syām wī

²⁸ Yesu n maha pe yar kakuācran ne ma yee: «-Ye yāŋ le yāŋ nde wo:

Dya waa pye naam kicar syām ne. U n u dyadyaha pye ma yee: «Ta dya, ka maa tēn tē tar wo nanga.»

²⁹ U n yee woo saa ka ye, ma maha ba sye kur kuε ye, ma ka te tar laam wo, ma ga tē.

³⁰ Loo kur ye, u tuhufua n loo wī nen ya pāā u dyasyīnde ye. U n u yē sya ma yee, āwā tuhufua. U sē -sē ka te tar wo ye.»

³¹ Yesu n pe yey, a pe kicar syām mii laam wo, wii woo u pe tuhufua laam wī pye? Pe n yee, a u dyadyaha woo kē.

Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Kufar wāāfa, ma suhu canaandi ne, pe ga cāā dye ye yaha Yāhā Yai wo.

³² Ye sē yāā, Nsān nawee- tāāfua pa, ma ba le kānsron yar ye na, ye n sye ye sē u wī sya cīinde ye. Pe kufar wāāfa, ma suhu pe canaandi ne, poo -sē u wī sya cīinde. Tee sya maha loo yāā, ye sē sya ma ye kapeemiy yaha, ma u wī sya cīinde ye.»

Yiifee- yahaseefa wī ma kra tawarfa wī nde ne

(Mar 12.1-12; Luke 20.9-19)

33 Yesu n maha kakuãcran nde pãã pe ye ma yee: «Dya waa ba defii katyir tar le, ma te klaha tã, ma ke defii pii yiityaha cer ntẽmbangbãñ wo, ma dur ma te tar sẽn̄saha fla fãã. Tuu koo pye wa, u n te tar yaha tawarfa mpãy ye, ma ter yrãhã ye.

34 Te defii pii yiyale le ba n̄o, u tarfua n kuee, ma u tẽntẽbir mpãy lehe wãã pe tawarfa ye, pe ga woo lay sya ba.

35 Pe tawarfa n ga pe tẽntẽbir yigi, ma nen gbã, ma nen boo, ma nen waa boo ntẽmbar ne.

36 U tarfua n dur ma maha u tẽntẽbir mpãy lehe wãã pe tawarfa ye, poo ba nihi faale wãm na. Pe tawarfa n maha poo yigi. Pe ba faale wãm pye mii, pe n maha pe yagaa wãm pye koo syi.

37 U tarfua n u dya lehe wãã pe ye kur kuε ye, ma nii le ga ma yee, laa na pe n gaha nagboho ta woo na.

38 Pe tawarfa pe u dya yãã, pe n nii pe ya pye ma yee: «Wii tuu ga ba nii tarfua, woo kẽ nwo. -Too u boo, te wãn byε n ba nii wo wãn.»

39 Pe n u dya yigi, ma u miy yi wãã te tar nkur ye, ma u boo.»

40 Yesu n pe nawee- yey ma yee: «U tarfua ma ba pa, u ga ba pe tawarfa pye mii?»

41 Pe n u yẽ sya ma yee: «U ga ba pe napee- mii byε boo tãñ, u saa pe fɛn di ye; tuu te tar yaha tawarfa mpãy kẽ, poo n ba naa u lay wãã u kẽ u defii yiyale wo.»

42 Loo kur ye, Yesu n pe pye ma yee: «N cã ye kapãñ nde yãã kal Yãhã sabangbãñ wo, kapãñ lii le n yee:

<Ntẽmblaha gii nwonfããfa pe ba sye yaha,
 koo ntẽmblaha kẽ,
 ke dur yĩñ yãã ke nwoñ wãfãã wo.

Yãhã ke lii pye loo ne nde.

Laanwo wĩ ne too n yãã yĩnde ne.»

43 Yesu n pe yar taha ma yee: «Loo ne, n ga ye yar, Yãhã Yai ga ba sya kãã ye ye, ke wãã mpãy kẽ pe Yãhã

laam wũhũ pye, ma yai ke wãyãã ne. [

44 Wii ma too tã koo ntẽmblaha nge na, u ga u ya waa yraha ke na. Koo ntẽmblaha ma -sẽ maha too tã wii na, ke ga ufua waa yraha migimigi.]»

45 Pe Yãhã yũndefa yĩñfa, ma suhu pe Farisyẽ ne, pe Yesu kaplãñ luhu, pe n cã poo wĩ ne Yesu tuu pãã.

46 Pe n nii u yigisaha ke, ma -sẽ ba fya pe nabuar na. Pe nabuar naa n yee, a Yãhã kaplãñ tõrfua kẽ Yesu ne.

22

Casyadir wĩ *(Luke 14.15-24)*

1 Yesu n maha nii n pãã pe nabuar ye kakuãcran ne. U n pe pye ma yee:

2 «Yãhã Yai wĩ ma mii nde dyañ tẽ ga tõr ye ye: Yĩñfua waa ba casyadir soho u dya myaha na.

3 Tuu ba mpãy yee te casyadir na, u n u tẽntẽ- lehe wãã, pe ga pe yee ba. Pe s̄ẽ -s̄ẽ sya ma pa ye.

4 Loo na, u n maha tẽntẽ- mpãy lehe wãã, ma pe yar ma yee: «Tẽ mpãy yee te casyadir na, ye ga pe yar ye yee: Te dir byε soho tãñ wa. Ta napa, tesẽ ra naampiy tii ne te gboho, n ta pe n te byε boo, te wãn byε gbihi ta wa. -Ye pe yar pe pa te casyadir na!»

5 Pe nawee- s̄ẽ le ta kai ye, ma ta ter pe kapyen ye: Nwo n ka u tar wo, nwo n ka ma ga nii u cãã troho.

6 Mpãy n pe tẽntẽ- yigi, ma pe nuhu, ma pe boo.

7 U yĩñfua laam n war. U n ser-aasyi lehe wãã, pe n ga pe naboofa mii boo, ma pe klo suhu.

8 Loo kur ye, u n u tẽntẽ- mpãy pye ma yee: «Te casyadir byε soho tãñ wa. Mpãy pe -s̄ẽ ba yee te na, pe s̄ẽ yai te wãdiñ ne ye.

9 -Ye ka nanihi tebehe wo, mpãy byε tee ga yãã, -ye pe yee ba te dir na!»

10 Pe tẽntẽ- n ka te nanihi tebehe wo, nawee- mpãy pe ga yãã pe n pe byε yee ba, napee- ma suhu naweeyõm ne. Loo na, nwongbãñ

gii te dir te pye ke laam wo, ke n yīi nawee- ne.

¹¹ U yīnfua n dye loo na, woo ga pe nawee- yāñ. U n dya waa yāā, u sē ba te cagbar nayroho le ye.

¹² U n u pye ma yee: «Naambiyā, ma pye mii ma sē ma nayre fer ma te cagbar nayroho le ye, ma dye ba nwo?» U dya sē laa pāā ye.

¹³ Loo na, u yīnfua n u tēntē- pye ma yee: «-Ye u tre pua, u klue ne, ye u gbe miy yi wāā nkur ye, wam wo, u n naa wūn, u naa nkāhā yīhī.» »

¹⁴ Yesu tuu koo kaplāñ pāā wa pe ye, u n pe yar taha ma yee: «Ye sē yāā, nawee- busāā ga ba yee; mpāy pe -sē ga ba yāñ yi poo laam wo, pe saa ba nihi ye.»

*Nawee- yai la kufar wādāā ne?
(Mar 12.13-17; Luke 20.20-26)*

¹⁵ Pe Farisyē n ka, maa pe ya wāā, ma yee poo ga waha Yesu plaha yigi kayey lii syi ne.

¹⁶ Loo kur ye, pe n pe nawee- mpāy lehe wāā Yesu ye, ma suhu Yerote nawee- mpāy ne. Pe n ga Yesu pye ma yee: «Yīnfua, wo cā ma cīinde ya pāā. Ma nawee- klaha cīinde ya ne Yāhā kānde wāyār wīi na. Ma sē n fya nawee yīnde na ye. Nawee ma sya nii mii syi dyañ, le sē kai kua ma ye ye.

¹⁷ Loo ne waa ma yey laa ne, ma'a lii yāā le na, ma wo yar: Wo kānde na, wo yai la kufar wāwāā ne u fāngafa bye yīnfua kē laa, wo sē yai te wāwāā ne u kē ye?»

¹⁸ Yesu -sē ba cā pe wāpee ga yigi pe laam wo. U n pe yē sya ma yee: «Dawarfa me ye ne! Nwa ta ye n ta wāleñ ke namihi wo?

¹⁹ Tee kufar dāā war mpāy syi ne, -ye waa yar ra na!» Pe n ntēn war waa yar u na.

²⁰ Yesu n pe yey ma yee: «Yoo yirfua pe pye ta u na nwo, u myaha ne?»

²¹ Pe n yee, a u fāngafa bye yīnfua yirfua kē, u myaha ne. Yesu n pe

pye ma yee: «Ah -ye naa fāngafa bye yīnfua dāā u myaha wān ne, tee naa Yāhā dāā ke myaha wān ne!»

²² Pe u kapān nde luhu, le n pe laam wo. Pe n tyii u na, ma ter.

*Mpāy pe ku wa pe ga ba yir gbā wo
(Mar 12.18-27; Luke 20.27-40)*

²³ Ke per bya wo, Sadusyē mpāy n pa pe ya ndoñ, Yesu fla na. Poo me pe n yee, a mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbā wo ye.

²⁴ Pe n Yesu yey ma yee: «Yīnfua, wo faale wādyaha Musa bii kānde laa yar wo na, le nde: «Naa ma ku, kicar sē kē u ye ye, u cīifua yai u u calangusya gbe, pe n kicar see u lefua kē, wii tuu ku.»

²⁵ Āhā, dya waa -sē pye wo fla na, cīifa kuay ne. U dya n ba cōo sya, ma ku u yaha, puee sē kē ye. U taha n u calangusya gbe.

²⁶ Woo bya n maha ku u cōo yaha, puee sē kē ye. U tāā wuhu n u gbe, loo kate nen ya. Koo syi ya, koo syi ya, poo kuasīi bye n ba ku tāñ u cōo yaha nanem.

²⁷ Loo kur ye, u cōo n ba ku u ya ndoñ.

²⁸ Mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbā wo per gii, u cōo ga ba nii yoo wūū pe laam wo? Poo bye sē u yāā cā la cōo?»

²⁹ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye plaha loo nde ne ma yee, a mpāy pe ku wa, pe saa yir gbā wo ye. Ye sē Yāhā sabangbāñ wūhū cā ye, ye sē maha Yāhā fānga cā ye, koo kē.

³⁰ Ye sē yāā, mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbā wo, pe ga nii mii yāhāyīñ tēnlehe wāñ syi dyañ yāhāyīñ na. Naam tesē ca ne, pe saa ba naa pe ya gbe ye.

³¹ Mpāy pe ku wa, ma n pai yir gbā wo, Yāhā pe wīi yar laha ye na. -Ye yāñ, lii le yrūhū yaha Yāhā sabangbāñ wo, nakur wāyir wīi na gbā wo, -ye ye laam too le na!

* **22:32 22.32** Brama, Yisyake ne, tesē Dyakuba ne, poo mii me pe ma Yiifee- faale wāle. Yāhā ma yee koo ma Yāhā pe ye yagaa, le yīntaha kē pe wee nakur ye, pe ma yrāñ na.

32 Yāhā yee: <Ndoo tē ma Yāhā Brama* ye, Yisyake ne, Dyakuba ne.>
»

Loo na, Yesu n pe yar taha ma yee: «Mpāy pe ku, pe ma yrāṅ Yāhā yīnde na.»

33 Nabuar mpāy pe naa n luhu Yesu ye, u kaklaha n yē gbāā pe na.

Yāhā kānde katan wo, lii loo le ma yīṅ?

(Mar 12.28-34; Luke 10.25-28)

34 Pe Farisyē pe le luhu, a Yesu pe Sadusyē yē wāā sya, ma sya yē gbāā pe na, pe Farisyē n pe ya wāā.

35 Poo nen waa pye Yāhā kai-yarfua. U n yee woo ga Yesu le namihi wo, ma u yey ma yee:

36 «Yīṅfua, Yāhā kānde katan laam wo, lii loo le ma yīṅ?»

37 Yesu n u yē sya ma yee: «Lii le ma yīṅ le nde: <Ta, ma Yīṅfua Yāhā wīi n naa n tāy ma ye, le ter wān bye yaha, le gboho tāṅ ma laam bye wo, le nii tāṅ ma yrā bye na, ma kacān bye n pye tāṅ loo na.>

38 Yāhā kānde katan laam wo, nde loo ne le ma yahasee ye, ma maha ma yīṅ.

39 Lii le taha le yahasee wīi na, le ka le kuε ye. Loo ne nde: <Ma ya wīi le n tāy ma ye mii syi dyaṅ, tyii ma nampyeṅ wīi n naa n tāy ma ye ke syi.>

40 Ke Yāhā kānde katan bye, ma suhu pe faale Yāhā kaplāṅ tōrfa kaklaha ne, too nde bye sron koo katan syāṅ ngīi ne.»

Yagaa Yesu pe Farisyē yey laa ne

(Mar 12.35-37; Luke 20.41-44)

41 Pe Farisyē pe pye pe ba pe ya wāā nii, Yesu n pe yey ma yee:

42 «Ye laam wo, ye yee yoo kē u Yāhā Yīndefua Crise ne? Yoo kur kuε puee kē?» Pe n yee, a Dawide kur kuε puee kē u ne.

43 Yesu n pe pye ma yee: «Le ma pye ke dyaṅ, Dawide -sē maha pye mii ma u yee Yīṅfua? Ye sē yāā, Yāhā Yrā Fāṅga pye Dawide na, ma bii u ta u n le pāā ma yee:

44 <Yīṅfua Yāhā ta Yīṅfua pye ma yee:

Pa tege nii ra kāndigi koho kuε ye kai- bye yīṅ na,
ta n sya ba ma napīi- yīy kor le ma kē,
pe n nii mii ma tānde fyāhā tā pe na.> »

45 Yesu n pe yey ma yee: «Dawide gε tuu naa u Yāhā Yīndefua yee Yīṅfua, u Yīṅfua -sē ga maha pye mii u nii Dawide kur kuε puee waa?»

46 Pe Farisyē sē waha u yē wāā sya laa ne ye. Ma gbe koo per na, waa sē maha sya ma u yey yāā laa ne ye.

23

Yesu pe nabuar yar pe pe ya yigi mpāy ne

(Mar 12.38-39; Luke 11.43, 46; 20.45-46)

1 Loo na, Yesu n pe nawee- pye tesē pe kānyārwai ne ma yee:

2 «Pe Yāhā kaiyarfa, tesē pe Farisyē ne, poo me pe le kānde yar nawee- na, kānde lii Yāhā bii le le soho Musa koho wo. Pe taha loo na.

3 Loo na, -ye naa n luhu pe ye, pe ma kai- nkāy bye pāā, -ye naa ke pye! Ye ma syi ye sē pe pyer yāṅ gbe ye! Ye sē yāā, pe nawee- klaha lii ne, poo gε sē le pye ye.

4 Pe nawee- fāy kai- busāā ne, kai- nkāy ke ma mii teger dyaṅ, pe sē -sē koho le pe ye, pe n waha re tēṅ ye.

5 Nkāy bye pe n pye, pe n ke nawee- n pe yāā yīnde ne, pe naa pe sey. Pe ga pe Yāhā kaplāṅ sabar fe, te n paha ta ter nawee- bye wān yaha, pe n naa n pua. Tesē, pe nayrengbāy namihi nkāy ke n yon tāā ye, ke tyīi n ter nawee- bye wūhū na.

6 Nanihi dir disaha wo, pe ga naa niisayōr fla ke, tesē pe yawāhā nwey wo, niisar tii nawee- bye yīnde le yi n too re na, too syi niisar pe ne ke pe nii.

7 Pe n ke pe naa pe syar nangbāsyaha ne nanihi teebehe wo, tesē pe naa pe yee kaicāfa.

8 Yii poo na, ye ma n tyii waa n naa ye yee kaicāfa ye! Ye bye ma wāceŋ, kaicāfua neŋ ya kē u ma ye ye.

9 Kāntraha nge na, ye ma syi ye naweete waa yee ye tuhufua ye! Tuhufua nen ya kē u ma ye ye, woo kē Yāhā ne.

10 Ye ma syi ye ta pe n naa ye yee yīŋfua ye! Yīŋfua nen ya kē u ma ye ye, woo kē u Yāhā Yīndefua Crise ne.

11 Wii u n traha u nii yīŋ na, u yai u nii ye bye tēntēle!

12 Nawee wii ma u ya ta yīŋfua draha wo, ufua ga kloŋ. Wii ma -sē u ya kloŋ, ufua ga kuā yir.»

Yāhā kaiyarfa tesē Farisyē ye ne, pe wī pe Yāhā ye

(Mar 12.40; Luke 11.39-52; 20.47)

13 Yesu n maha yee: «Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wī pe Yāhā ye. Ye nawee- ta pe saha dye Yāhā Yai wo ye. Yii sē n dye ye, mpāy pe n ke pe dye, ye maha n sye pe na. [

14 Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wī pe Yāhā ye. Yii me, ye calangusyam wān kur bye sya n kāā pe klue wo, ye dur ye yii ta naweeyōm dyaŋ, ye Yāhā ka syar kaplāmbuar ne, ye sya ma-. Koo bye wāpēn draha ga ba ye dye, ke la ke sya gboho ter.]

15 Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wī pe Yāhā ye. Ye ne ter yrāhātrūhū ye, kaa na kāntraha na, kaa na salangbāy ne, ye ga nawee nen ya ke, u n naa n yār ye kānde wo. U ma ye kānde yigi, yaa u ta u n yai naa fla ne, ye wāŋ syi dyaŋ ngbey syāŋ.

16 Yii mpāy nawee- n taha ye na, fūū- me ye ne! Ye wī pe Yāhā ye. Ye n yee: Wii ma Yāhā di Yāhā kangbāŋ myaha ne, laa wee le na ye. Wii ma -sē Yāhā di Yāhā kangbāŋ sān myaha ne, tuu lii pāā, u yai u le pye.

17 Napley me ye ne, fūū- me ye ne! Ye sē yāā, sān wān tii te ma Yāhā

kangbāŋ wo, koo kangbāŋ kē ke te ta, te n nii Yāhā wān.

18 Ye maha n yee: Wii ma Yāhā di Yāhā diŋ yisaha fla myaha ne, laa wee le na ye. Diŋ gii ke -sē ma koo fla na, wii ma Yāhā di koo diŋ nge myaha ne, tuu lii pāā u yai u le pye.

19 Fūū- me ye ne! Ye sē yāā, diŋ gii ke ma Yāhā diŋ yisaha fla wo, koo fla kē ke ke diŋ ta ke n nii Yāhā kla.

20 Wii ma Yāhā di Yāhā diŋ yisaha fla myaha ne, ufua Yāhā di ke Yāhā diŋ yisaha fla myaha ne, tesē diŋ wān tii bye ne te ma ke yīŋ na.

21 Wii ma Yāhā di Yāhā kangbāŋ myaha ne, ufua Yāhā di Yāhā kangbāŋ myaha ne, tesē Yāhā bya ne, koo gii ke ma ke fla na.

22 Wii ma Yāhā di yāhāyīŋ myaha ne, ufua Yāhā di Yāhā nangbāniisaha myaha ne, tesē Yāhā ge ne, koo gii ke ma ke nii ke fla na.

23 Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wī pe Yāhā ye. Ye ma ne ye digi gbe, tyūhū wān ge ne, ye te la fle sēnsye, ye fla neŋ wāā Yāhā kē. Kānde lii Yāhā le ta, le wo klaha kainkāy ne ke ma yīŋ, ye sē -sē koo pye ye. Ye sē n sroŋ ye, ye sē nawee- fēn di ye, ye sē Yāhā laam wūhū pye ye. Koo kai- ngī -sē kē tee yai ye gbihi yigi, ye koo ta yīŋ. Ke kai- ngī n -sē taha, ye ma syi ye faha laa yaha ye.

24 Yii mpāy, nawee- n taha ye na, fūū- me ye ne! Ye lakue loho fī, ma tepūū yi n kāā ke wo ma cā ke wo; yūhūmii ma -sē too ku ke lakue loho wo, ye ga ke wo ke dyaŋ.

25 Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wī pe Yāhā ye. Ye ma mii nawee- mpāy dyaŋ, pe crāŋ kur kue yee, tesē tasa kur kue ne, ma n tyii ke laam na. Ye bya, ye yii ta naweeyōm nkur kue ye, ye laam sē -sē wee gbegbe ye. Nawee- wāyuhu wī ya le ma ye laam wo, tesē kai- nkāy ne ke sē yō ye.

26 Yii Farisyē, fūū- me ye ne! -Ye cāā ye laam ta pe n nii gbegbe, ye

-sē ga yō gbaa na. Le ma mii crāṅ dyaṅ ke laam ma yee laha, ke nkur kuε bya -sē ga laha.

27 Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wīi pee Yāhā ye. Ye ma mii nakur gbūhū wāṅ syi dyaṅ; pe ga ke nkur kuε tuhu ngaa ne ke n yō, ke nii perper. Ke laam -sē wo, ke yīi nakur kacεr ne, tesē wāfūhū wān ter bye ne.

28 Ye bya ma koo syi. Nawee ma ye yāā, u ga yee ye ma naweeyōm. Dawar wīi ya -sē kē le gboho ye laam wo, tesē kapee- wāpye wīi ne.

29 Yii Yāhā kaiyarfa, tesē yii Farisyē ye ne, dawarfa me ye ne! Ye wīi pee Yāhā ye. Nakur gbūhū nkāy ke yō, koo kē tee n gbihi Yāhā kaplāṅ tōrfa kē. Ye maha nasron gbūhū gbihi n yō.

30 Ye maha n yee: <Wa'a ne pye wo faale wāε cāā na, wo saa ne yīmbui wāā le pe ne, wo pe Yāhā kaplāṅ tōrfa boo ye!>

31 Tee loo pāā pe faale Yāhā kaplāṅ tōrfa wāboo wīi na, ye le cā laha ma yee, mpāy pe bii naa poo Yāhā kaplāṅ tōrfa mii boo, pe kur kuε pii mē ye ne.

32 Le yō! Ye faale wāε pe tēn lii koho yigi, tee -sē le tē kua!

33 Nwōr terfa me ye ne, ye pee ter! Ye laam wo, ye yee la ye saa ba sāhā ye ka naa fla wo ye, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye?

34 Ye sē yāā, loo ne n ga Yāhā kaplāṅ tōrfa nō wāā ye ye, laantorfa ne, sabacāfa ne. Ye ga ba mpāy boo, ye mpāy kuey mar boo trāṅ na. Ye ga maha ba mpāy gbā sāngblāṅ ne, ye yawāhā nwey wo, ye mpāy kar taha naa n gaha teebehe bye wo.

35 Loo ne, naboortii bye te boo faale wo, too nde bye wāpēn draha ga ye dye. Too naboortii nde bii gbe nasron Abel wāboo cāā na, ma sya ba waa Basyi dya Dyakaridya wāboo cāā na, woo wii pe bii boo ke Yāhā kangbāṅ nsoho wo ke Yāhā diṅ yisaha fla ne.

36 Ta n cīinde nde pāā ye ye, ntōr rii te woo, le kapee fue ga yi yagaafa na.»

Yesu tesē Yurusalemfa wīi ne
(Luke 13.34-35)

37 Yesu n maha yee: «Yurusalemfa, Yurusalemfa, ye Yāhā kaplāṅ tōrfa boo, tesē nawee- mpāy Yāhā pe nō n wāā ye kē, ye pe waa n boo ntēambar ne. Yalebye n n ke n ye wāā ta nii tāy, mii nguyīṅ dyaṅ ke ne ke pii wāā ta ke nkaasyir flāhā tāy. Ye sē -sē le sya yāā ye.

38 Tee n pye ke syi, Yāhā ga ba kur waa ye klo na.

39 -Ye yāṅ, n ga ye yar: Ma gbe yagaa na, ye saa ra yāā yāā nantāṅ ye. Per gaa, n ga dur ba, ye n -sē ba naa n yee: <Mboo wii taa n pai Yīṅfua Yāhā myaha na, ke kaa taha ma na.> »

24

Kayīhī nkāy ke n pai kāntrahafa dye driyē n cā kua

(Mar 13.1-27; Luke 21.5-28)

1 Yesu n yi ke Yāhā kangbāṅ wo, ma n ter u kānyārwai ne. Pe kānyārwai n yūhū crā u na, ma u pye u ke Yāhā kangbāṅ nwey wāfāā nayōr ter yāṅ.

2 Loo na, Yesu n pe yar ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ke Yāhā kangbāṅ nwey nde bye tee n yāā nde, te ga ba too, ntēmlaha neṅ gaa gε saa ba taha ta nii ke nampyen na ye; te bye ga ba traha.»

3 Yesu n ga dugu nii te wolifye katyir yāṅ yīṅ na. Pe kānyārwai ya n yūhū crā u tāy, ma u yey ma yee: «Wo Yīṅfua, taa naa ke Yāhā kangbāṅ wātoo wīi pāā, wo yar ke tooyale ne cigege, ma suhu kayar lii ne le ga ba waha ta, nawee- n ma wādurba yale cā, tesē driyē wākua yale ne.»

4 Yesu n -sē too ke kai- na, ma nii pe yar ma yee: «-Ye naa yii yigi, waa kawar ma syi waha ba ye yīntar figi ye!

5 Ye sē yāā, nawee- busāā ga ba ta myaha taha pe ya na, pe naa

kawar fua pe yee, a poo me u Yāhā Yīndefua. Pe ga ba nawee- busāā wlaŋ koo ne.

⁶ Ye ga ba naan wūhū luhu, te ma tūntūn, kaa na te ma deydey. Ya'a syi ye fya ye! Koo kayīhī ngī yai ke ba dye, le sē -sē ga ba pye driyē wākuan ye.

⁷ Nawee- tergaafa ga ba naa naan miy ter gaa ne. Yīnfua waa ga ba yir u nawee- ne, u ga naan miy yīnfua waa ter ne. Fāāpihi ga ba dye tebehe nkāy wo, tesē kāntraha wāyehē ne.

⁸ Kānkai- ngī bye ga ba nii mii calaifua wān dyaŋ, te ma ne yir u na, te naa u yaa.

⁹ Nawee- ga ba ye yigi wāā, pe n ye nuhu, pe sya ye boo. Ye wī ga ba fūhū nawee- bye ye ta wī na.

¹⁰ Koo cāā na, nawee- busāā ga ba Yāhā kānde miy yaha. Pe ga ba yār naa n yaha pe ya na; pe wī ga ba naa n fūhū pe ya ye.

¹¹ Kawar Yāhā kaplāŋ tōrfa ga ba yi nihi, pe nawee- busāā wlaŋ le kapee- wāpyeŋ wo.

¹² Loo nde ga ba pee, le sya ta, nawee- busāā saa ba naa pe nampyeŋ- yāŋ nawee- ye.

¹³ Wii ma -sē waha plāhā kuee ta kur ye ke kānkai- bye wo, Yāhā ga ba u sya yaha.

¹⁴ Le Yāhā kapāyī nde ga ba tōr kāntrahafa bye ye, pe bye n ke kai- cā. Loo na, ke driyē ga cā kua.»

¹⁵ Kaplāŋ nkāy ke n taha, wii ma ke kal u yai u ke war yō! Yesu n maha yee: «Faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Dāyel, tuu bii cīinde kapihi gii wī pāā, yaa ba ke yāā Yāhā niisaha wo.

¹⁶ Loo yale wo, mpāy pe ga ba pye Yude wo, pe fā naa n gaha yāy kue koho na.

¹⁷ Wii ma ba pye u gbegbaha yīntraha wo, u ma syi yee woo ga tege dye nwoŋ wo, u wān taa gbe yigi ye. U naa n fā.

¹⁸ Wii ma ba pye u tar wo, u ma syi yee woo nayrengbāŋ kuee kaha

wo, woo ga dur ga ke gbe ye. U naa n fā.

¹⁹ Too plii nde na, ca mpāy pe ma laha ne, tesē mpāy ne pe ma pii ne pe n wār, pe fen ga ba gboho ter.

²⁰ -Ye naa Yāhā nar too fee plii nde ma syi sroŋ werngbān cāā ne, tesē kani per ne ye!

²¹ Ye sē yāā, ma gbe driyē wātāhā na, ma sya ba waa yagaa na, too plii nde fen wāpee syi sē yāā yāā ye. Te syi saa maha ba yāā yāā ye.

²² Yāhā ma ne yee ke sē yer kaa wāyikāā na te wāfāy plii yē na ye, waa yīŋ ge saa ne wloho yi ye. Ke -sē yer koo kaa wāyikāā na ke laampii wī na, mpāy ke yāŋ yi.

²³ Loo na, wii ma ye pye, a u Yāhā Yīndefua ma nwo, u Yāhā Yīndefua ma nwaala, ya'a syi le sya ye!

²⁴ Ye sē yāā, kawar Yāhā yīndefa, tesē kawar Yāhā kaplāŋ tōrfa ne, pe ga ba yi. Pe ga ba naa yēkā wūhū pye tesē laanwo wūhū ne, pe naa nawee- wlaŋ. Mpāy ge Yāhā pe yāŋ yi, pe ma yee pe sē waha pe ya na ye, pe ga waha wlaŋ.

²⁵ -Ye luhu naa n yō! N nwo, tē ye cāā n yar ke kai- ne.

²⁶ Loo na, pe ma ba ye pye, a -ye yāŋ u ma drawaha fla wo, laa na u ma nwoŋ laam wo, ye ma n le sya ye!

²⁷ Ye sē yāā, u Nawee Puee wādurbaŋ ga ba pye mii yāhā wāyehē dyaŋ, ke ne ncaha bye gbe tā, nawee- bye n ke yāā.

²⁸ Ye sē yāā, kakugu ma pye na, yān ga te ya wāā ke fla na.

²⁹ Too fen plii nde ma kāhā ter wa, yai ga ba gbā tā, yroŋ saa ba pye cāā- ne ye. Yrompii ga ba kuā too kāntraha na; ke yāhāyīŋ wān bye ga ba gbā wlāhā te ya wo.

³⁰ Loo na, u Nawee Puee wādurba kayar wī ga yāŋ cā gbaa na, yāhāyīŋ na. Kāntraha terfa bye ga ba naa pe ya mii wūn. Pe ga ba u Nawee Puee yāā yāhāsyōr na, tuu n pai fānga ne, maha yāhāyīŋ nayōr ne kacān saa pye ye.

31 Tūūtūū ma ba wuu, u Nawee Puee ga u yāhāyīn tēnlēhe nō wāā driyē teebēhe bye wo. Nawee- mpāy tuu yān yi, pe yāhāyīn tēnlēhe ga pe bye wāā driyē kur bye wo.»

Nasar nkugu ke wo klaha lii ne?
(Mar 13.28-31; Luke 21.29-33)

32 Yesu n maha pe yar kakuācran ne ma yee: «Nasar nkugu ke wo klaha lii ne, ye yai ye le cā. Ye sē yāā, ke katyigi ma kayampēn yi, ma maha wampēn fe, yaa cā ke wāsayale nō gbe taha.

33 Koo syi dyaŋ, ye ma ba kai- ngīi yāā ke n pye, ye -sē cā u Nawee Puee ma u dur n pai.

34 Ta n cīinde nde pāā ye ye: Yagaafa bye saa ku tān mii kai- ngīi sē pye poo mpāy yīnde na ye.

35 Ke yāhāyīn tesē ke kāntraha ne, te ga ba kua kāā te saa ba pye ye; ta kaplān koo -sē na, koo ga nii wākuayāā saa pye ke na ye.»

Driyē wākuayale ga ba nawee- fe gbe
(Mar 13.32-37; Luke 17.26-30, 34-36)

36 Yesu n maha pe gbihi yar taha ma yee: «U Nawee Puee wādurbaŋ ke n pai pye per gii, waa sē koo per cā tesē le yale ne ye. Pe yāhāyīn tēnlēhe ge sē ke per cā ye. Ndo ke Dya, ta bya sē ke per cā ye. Ta Tuhufua Yāhā ya ke le cā.

37 Kai- nkāy ke naa n pye faale wādyaha Nuwe cāā na, koo syi kai- ke ga ba naa n pye u Nawee Puee wādurba yale wo.

38 Ye cā, Nuwe cāā na, te driyē lafir te sē ba yi wa ye, nawee- naa dir di ma naa n wo, ma naa ca sya ma naa pe pueesyam wāā naam kē, ma sya ba waa Nuwe wādye per na ke salangbān wo, kangbān dyaŋ.

39 Pe sē ba le sya ma yee laa ga ba pe dye cīinde ye, te lafir n sya ba yi tā kāntraha bye na, ma nawee- bye boo tān. U Nawee Puee wādurbaŋ ga ba pye koo syi dyaŋ, nawee- saa ba le sya pe yee kai- ngīi ga pe dye cīinde ye.

40 Koo per na, naam syām syi ma pye tar wo pe ya tāy, pe ga ba nen yigi ba ra fla na, pe tyii u nen na.

41 Ca syām syi ma pye pe tra tre pe ya tāy, pe ga ba nen gbe ba ra fla na, pe tyii u nen na.

42 Tee sē ndoo, ye Yīnfua, wādurba per cā ye, ya'a syi ye sā wāy faha yii na ye!

43 -Ye nde cā laha: Kahafua ma ne u yuhu payale cā ke yīmper wo, u ga ne kuee yrān na, u sye u yuhu ma n dye u kaha wo ye.

44 Loo ne, ye bya -ye yii gbihi naa n ta, yaliile tee sē ga yigi ye, u Nawee Puee ga ba dur ba loo yale wo.»

Tētēyō u yīnfua sēn mii?
(Luke 12.41-48)

45 Yesu n maha yee: «Tētēle wii syi kē u n sroŋ u yīnfua ye, ma maha kai- cā? Woo kē wii ne u yīnfua ter, ma u taha u naa u tētēwai bye yān, u naa pe dir wāā pe kē sediyale wo.

46 U yīnfua ma dur ba, maa u yāā loo tēn na, woo tētēle wīi n tāy.

47 Ta n cīinde nde pāā ye ye: U yīnfua ga u taha u koho wān bye yīn na.

48 U tētēle ma pee, u ga le ga yigi, a woo yīnfua saa pa yagaa ye.

49 Loo na, u ga too u tētēwai wāgbān na, u ga naa n di, u sēm wo naa n ter sēnwofa ne.

50 U tētēle tuu sē per gii ga yigi, tesē yale lii ne ye, u yīnfua ga pa koo na.

51 U ga u pēn cīinde wāpēn, tuu u pye pyer riī ne te yai dawarfa ne, u n naa n wūn, u naa nkāhā yīhī.»

25

Cabii sēnsye cafān yigifua sēn mii?

1 Yesu n maha kakuācran nde gbā pe ye ma yee: «U Nawee Puee ma ba dur ba, Yāhā yai klo wādyen ga ba nii mii cabii sēnsye mpāy wīi dyaŋ. Pe cabii sēnsye pe naalor gbe, ma yi ma n gaha cafuē yigifua wāāsaha wo.

² Pe laam wo, cabii bua pye napley, pe sē ba kai- cā ye. Bua mii -sē ba kai- cā, pe pye laantorfa.

³ Pe cabii napley n pe naalor gbe, pe sē sēm- gbe yigi ye.

⁴ Pe cabii laantorfa poo n pe naalor gbe, ma suhu sēm- ne ngaa laam wo.

⁵ U cafuē yigifua sē naa n pai ye, wāy n sya ba pe cabii bye yigi, pe n sā wāy.

⁶ Yīndyaha n ba dye, waa n tē sya ma yee: <U cafuē yigifua nwo, -ye ka yaa u wāā!>

⁷ Loo na, pe cabii bye n yir wāy na, poo ga pe naalor gbihi, pe sēm-mpāy le taha.

⁸ Pe cabii napley n pe laantorfa pye ma yee: <-Ye ye sēm- mpāy laha wo kē! Ye sē yāā, wo naalor n fege wo ye.>

⁹ Pe laantorfa n pe yē wāā sya ma yee: <Aye, sēm- mpāy pe ma wo ye, pe saha wo lay yi ye lay ne ye. -Ye ka sēm- parsaha fla wo, yaa mpāy par, ye le!>

¹⁰ Pe cabii napley n ka loo na sēm-parsaha wo, u cafuē yigifua n pa loo yale wo. Mpāy pe ba pe ya gbihi ta, pe n dye u cafuē yigifua ne te cafān didi nwongbān laam wo, pe n ke nwonyē tā tā.

¹¹ Loo kur ye, pe cabii bua mii n ba pa, maa tē sya ma yee: <Yīnfua, Yīnfua, ke nwonyē yār wo kē.>

¹² U cafuē yigifua n pe yē sya ma yee: <Ta n cīinde nde pāā ye ye, n sē ye cā ye.> »

¹³ Yesu tuu ke kaplān pāā wa pe ye, u n pe yar taha ma yee: «Tee sē u Nawee Puee wādurba per cā, ke yale ne ye, -ye ma n faha yāā yii na ye!»

Pe tēntē- tāā pe yīnfua sēn mii?
(Luke 19.11-27)

¹⁴ Yesu n maha kakuācran laa gbā pe ye u wādurba wīī na ma yee: «Ta wādurba wīī ga ba nii mii dya waa dyan, tuu ga yrāhā yi. Tuu ga yrāhā yi, u n u tēntē- yee ba, ma ba u koho wale le soho pe koho wo.

¹⁵ U n war milyō bua le soho u tēntē nen waa koho wo, ma milyō syām le soho waa koho wo, ma milyō nen le soho u tāā wuhu koho wo. Tuu u tēntē- cā wa, pe nanem ga waha yia pe tēn lii tē, u n pe war la pe kē koo syi, ma tēr.

¹⁶ Wii tuu pe war milyō bua yāā, u n yir le yalebya wo, ma ga nii tēn tē pe war ne, ma sya ba war milyō bua mpāy yāā.

¹⁷ Wii tuu ba pe war milyō syām yāā, u bya n ga tēn tē pe war ne, ma sya ba war milyō syām mpāy yāā.

¹⁸ Wii tuu -sē ba pe war milyō nen yāā, u n ga wihi tugu kāntraha wo, ma u yīnfua war wūhū yaha ke fla na.

¹⁹ Le n ba ma- pe tēntē- yīnfua n dur ba. U n nii pe yey, pe waha tēn lii tē pe war ne.

²⁰ Wii, u yīnfua ba war milyō bua le soho u koho wo, u n yūhū crā, ma pe war milyō bua flē sīī yar ma yee: <Yīnfua, ma ba war milyō bua le soho ra koho wo. Yān, n maha war milyō bua mpāy yāā taha.>

²¹ U yīnfua n u pye ma yee: <Le yō; ma ma tēntēyō, ma maha n sron. Ma sron kasyīmbehe wo; loo nde na n ga ma taha kai- nkāy na ke yīn ke gbaha. Pa, wo n ba gbar.>

²² Tēntē wii, u yīnfua ba pe war milyō syām le soho u koho wo, u bya n yūhū crā, ma pe war milyō syām flē sīī yar ma yee: <Yīnfua, ma ba war milyō syām le soho ra koho wo. Yān, n maha war milyō syām mpāy yāā taha.>

²³ U yīnfua n u pye ma yee: <Le yō; ma ma tēntēyō, ma maha n sron. Ma sron kasyīmbehe wo, loo nde na n ga ma taha kai- nkāy na ke yīn ke gbaha. Pa, wo n ba gbar.>

²⁴ Loo kur ye, wii u yīnfua ba war milyō nen le soho u koho wo, u n yūhū crā ma yee: <Yīnfua, n ba cā ma laam waha. Tar rii nawee- pe n war, ma n ta pe ma myaha taha re na. Dir rii nawee- pe n gbihi, ma n ta pe te le ma myaha pen wo.

25 N ba fya, ma ga ma war wūhū yaha kântraha wo. Yāŋ, ma war mii, sya pe ne.>

26 U yīŋfua n u yē sya ma yee: <Tēntē napee nwo, napar difua kē ma ne! Ma cā, tar rii nawee- pe n war, n n ta pe ta myaha taha re na. Ma maha cā, dir rii nawee- pe n gbihi, n n ta pe te le ta myaha pen wo.>

27 Ma ne pye ma ga ra war wāā fue na war cātrohosaha wo. Loo na, tē dur ba, n saa ne yāā la u war see, ta n sya?>

28 Loo kur ye, u n pe nawee- pye ma yee: <-Ye pe war milyō nen sya kāā u koho wo, ye pe wāā wii kē u ma pe war milyō bua ne!

29 Ye sē yāā, wii ma pye ngaa ne, pe ga ba wāā taha u kē dege. Wii ma -sē yee u wee ngaa ne ye, car gii ke ma u koho wo, ke ga ba tyīn sya kāā u ye.

30 Ma yee u tēntē nwo na, tuu saha laa yō ye, -ye u gbe miy yi wāā nkur ye wam fla wo, u n naa n wūn, u naa nkāhā yīhī.> »

Nawee- bye ga ba tyōr pe kapyen ne

31 Yesu n maha yee: «Yaliile wo u Nawee Puee ma ba pa u yāhāyīŋ nayōr ne, pe yāhāyīŋ tēnlēhe bye ne, u ga ba nii u nangbāŋ niisayūhū wo.

32 Teebēhe bye nawee- ga ba wāā ta u yaha ye, u n pe tyōr mii mbanaha dyaŋ, tuu mbaa tyōr n yi sēngaa wo.

33 U ga pe mbaa ta u kāndigi kue ye, tuu pe sēngaa ta u kāmaŋ kue ye.

34 Loo na, mpāy pe ga ba pye u yīŋfua kāndigi kue ye, u ga pe pye: <Ye wīi n tāy ta Tuhufua Yāhā ye. -Ye pa, ye ba Yāhā Yai kayūhū sya, kayūhū nkāy ke bii cāā gbihi yaha wa ye kē, driyē wātāhā cāā na.

35 Ye sē yāā, fāā ba ra yigi, ye n ba dir wāā ra n di, koo kē. Loho fāā ba ra yigi, ye n ba loho wāā ra n wo. N pye nampay, ye n ba ra yigi yō.

36 Nayroho sē pye ra ye ye, ye n ba kaa wāā ra n le. N pye yanfua, ye n

ba ra traha. N pye nwompihi wo, ye n ba pa ra fla na maa ra yāŋ.>

37 Loo na, pe nasroŋ ga ba u yē sya pe yee: <Yīŋfua, wo ma yāā na, fāā ba ma yigi, wo n ma kē dir ne ma n di, loho fāā ne, wo n ma kē loho ne ma n wo?>

38 Ma pye nampay teelii wo, wo n ma yāā, ma ma yigi yō? Wo ma yāā na, nayroho sē pye ma ye ye, wo n kaa wāā ma kē ma n le?>

39 Ma pye yanfua na, ma pye nwompihifua teelii wo, wo n ka maa ma yāŋ?>

40 U yīŋfua ga pe yar, u yee: <Ta n cīinde nde pāā ye ye: Tee naa kai- ngī pye ta nawee- kē, mpāy ge pe ma naflam, le ma mii ye naa ke pye ndoo ge kē.>

41 Loo kur ye, mpāy pe ga ba pye u kāmaŋ kue ye, u ga pe pye: <-Ye dey kāā ra na, Yāhā yoosēn ma ye na! -Ye ka naa fla wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye! Koo naa gbihi Setane kē, tesē u sāndāpee ne.

42 Ye sē yāā, fāā ba ra yigi, ye sē ngaa wāā ra n di ye, koo kē. Loho fāā ba ra yigi, ye sē loho wāā ra n wo ye.

43 N pye nampay, ye sē ba ra yigi yō ye. Nayroho sē pye ra ye ye, ye sē ba kaa wāā ra n le ye. N pye yanfua, n pye nwompihifua, ye sē pa maa ra yāŋ ye.>

44 Pe ga ba u pye pe yee: <Yīŋfua, wo ba ma yāā na, fāā ba ma yigi, loho fāā ne, ma pye nampay, nayroho sē pye ma ye ye, ma pye yanfua, ma pye nwompihi wo, wo sē kayī pye ma kē ye?>

45 U Yīŋfua -sē ga ba pe pye: <Ta n cīinde nde pāā ye ye: Tee sē naa kai- ngī pye ta nawee- mpāy kē pe ma naflam ye, le ma mii ye sē naa ke pye ndoo ge kē ye.> »

46 Yesu n pe yar taha ma yee: «Poo mpāy pe wee nasroŋ ye, pe ga ba wāpēn yāā, kii wākuayāā wee ke na ye. Mpāy pe -sē ma nasroŋ, pe ga ba cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.»

26

Yiifee- yahaseefa Yesu ke wāboo ne

(Mar 14.1-2; Luke 22.1-2; Nsān 11.45-53)

¹ Yesu tuu kaplān ngī bye pāā wa, u n u kānyārwai pye ma yee:

² «Ye cā te syayaha gbar ma plii sī wo. Loo yale wo, u Nawee Puee ga ba yi nawee- kē, pe n u kuey mar boo trā na.»

³ Pe Yāhā yūndefa yīnfa n pe ya wāā pe wāle ne, u Yāhā yūndefa yīnfua kaha wo. U myaha ba kē Kayifu.

⁴ Pe n le pāā ta poo ga Yesu yuhu yigi, pe u boo.

⁵ Pe n le pāā ma yee: «Wo saha u yigi te gbaryale wo ye. Mii loo sē ne ye, pe nawee- ga waha yir pe yee, le sē yai poo ye ye.»

Cɔɔ waa lasekole wāwoo Yesu yīn na

(Mar 14.3-9; Nsān 12.1-8)

⁶ Yesu pye Gbetane wo, Syimu kaha wo, Syimu wii tuu pye gber.

⁷ Cɔɔ waa n pa u tāy, yablater ntēmlaha bule ne u koho wo. Lasekole waa ter pye le wo, nawām sē naa u dir yey ye. Yesu pye u naa n di, u cɔɔ n u lasekole woo u yīn na.

⁸ Pe kānyārwai pe loo yāā, le sē tāy pe ye ye, pe n nii le pāā ma yee: «Kaklaha- ne nde!

⁹ Pe ma ne lasekole nwo par, ma wangbāy yāā ma wāā fenfa kē, loo sē puar la?»

¹⁰ Yesu n -sē cā pe ne, ma pe pye ma yee: «Ye tyii u cɔɔ na, u kayī pye ra kē!

¹¹ Ye sē yāā, yalebye fenfa ma ye ne. Ndo -sē nwo, n saa ba pye ye ne per gaa ye.

¹² Ye sē cā la, u cɔɔ tuu lasekole nwo woo ra kadye na, ta nakugu kē tuu gbihi wa gbī wāleŋ na?

¹³ Ta n cīnde nde pāā ye ye: Pe ma ba le Yāhā kapāyī wūhū tōr teelii teelii kāntraha nge na, pe ga u cɔɔ nwo bya wī pāā, lii tuu pye ra kē. U wī ma syi le faha yāā nawee- na ye.»

Yuda Yesu wāyi wī ke

(Mar 14.10-11; Luke 22.3-6)

¹⁴ Pe Yesu kānyārwai sēnsye syām mii wo, waa pye pe naa u yee Syikaryotefa Yuda. U n yir, ma ka pe Yāhā yūndefa yīnfa fla na,

¹⁵ ma ga pe pye ma yee, a woo ma Yesu yi pe kē, pe ga woo kē nwa ne? Pe n wargbe warpii gbey sēnsye tōr, ma pe wāā u kē.

¹⁶ Yuda n ta ter nii Yesu wāyi wī ke pe kē.

Yesu kur kue syayaha gbar dir

(Mar 14.12-21; Luke 22.7-14, 21-23; Nsān 13.21-30)

¹⁷ Te gbar rii Yiifee- sē ncasur bur di ye, te ba nɔ wa. Ke per cir na, Yesu kānyārwai n u yey ma yee: «Ma laam wo, ma yee too ga te syayaha gbar dir yīntaha yi na ma kē?»

¹⁸ Loo na, Yesu n waa yar pe na, pe ka woofua fla na, le klo laam wo, pe ga u yar pe yee: «Wo Yīnfua yee: Ta yale nɔ wa; n ga ba te syayaha gbar dir di ma fla na, ta kānyārwai ne.»

¹⁹ Yesu tuu pe kānyārwai yar mii, pe n pye koo syi, ma ga te syayaha gbar dir yīntaha yi.

²⁰ Yainkɔŋ wo, Yesu pye u ba dran nii, ma naa n di u kānyārwai ne.

²¹ Pe n nii n di, Yesu n yee: «Ta n cīnde nde pāā ye ye: Ye laam wo, waa ma u ga ra yi ta napī- kē.»

²² Le n pe bye laam wlāhā, pe n nii u yey pe ya wuhu na ma yee: «Yīnfua, ndoo la?»

²³ Yesu n pe yē sya ma yee: «Wii tuu u koho wāā le ra ne wācɛŋ tasa laam wo, woo tuu ga ba ra yi ra napī- kē.

²⁴ Cīnde ne, u Nawee Puee ga ku mii le yrūhū ta nii Yāhā sabangbāŋ wo mii. Wii fen te -sē ga cā pee, woo kē wii ne tuu u yi u napī- kē; myaha ne, u ma ne see gɛ see ye.»

²⁵ Yuda wii, tuu ne ga ba u yi u napī- kē, u n kapān gbe ma yee: «Yīnfua, ndoo la?» Yesu n u yē sya ma yee: «Ma le pāā.»

Yesu bur rii la defū wii ne u kānyārwai kē, nwa kē?

(Mar 14.22-26; Luke 22.15-20; 1 Kor 11.23-25)

²⁶ Pe naa n di, Yesu n bur gbe, ma syaha kē Yāhā ye, ma ke la cēr wāā u kānyārwai kē ma yee: «-Ye sya di, ke ma ta kadye draha wo.»

²⁷ U n maha defū sekuyī gbe, ma syaha kē Yāhā ye, ma le sekuyī wāā pe kē ma yee: «Ye bye -ye wō!»

²⁸ Pe ma ta ntōr draha wo, ta tōr rii te ga woo, nabuar ntāṅ n cā dye Yāhā tāy, naambiyārfān tii ke bii le pe ne te n cā yīntaha ta. Loo na, nabuar kapee- ga laha kāā pe yīṅ na.

²⁹ Ta n le pāā ye ye: N saa maha defū wō yāā kāntraha nge na ye. N ga ka Yāhā yai klo wo, n cā ga koo fla defū wō ye ne.»

³⁰ Loo kur ye, pe n Yāhā sey yay taa ne, ma yir ma ka te wolifye katyir yāṅ yīṅ na.

Yesu Pyar yar u ga woo wī kai tehe tāā

(Mar 14.27-31; Luke 22.31-34; Nsān 13.36-38)

³¹ Ke wolifye katyir yāṅ yīṅ na, Yesu n u kānyārwai pye ma yee: «Nanga yīmper wo, ye bye ga ba dur yi ta kur ye. Le ma le yrūhū ta yaha Yāhā sabangbāṅ wo ma yee, Yāhā yee: «N ga ba u mbanaha gbā boo, pe mbaa bye n fā cāāṅ.» »

³² Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Ta wāku kur ye, n ma ba yir gbā wo, n ga ba cāā ter ye yaha Galēle kāntraha wo.»

³³ Pyar n kapān gbe, ma u pye ma yee: «Mii bye ma sya ga ba dur yi ma kur ye, ndoo saa yi kāā yāā ma kur ye ye.»

³⁴ Yesu n u pye ma yee: «Ta n cīnde nde pāā ma ye: Ke nanga yīmper nge bya wo, ngupuai saa kui gē kui wa ye, maa ta wī kai tehe tāā, ma yee ma sē ndoo cā ye.»

³⁵ Pyar n u yē sya ma yee: «N saa ba le kai n yee, n sē ma cā ye, n ma sya ga gbā ku ma ne.» Pe kānyārwai mii bye n loo nen ya pāā pe ya ndoṅ.

Yesu Yāhā wānar Gesane fla na (Mar 14.32-42; Luke 22.39-46)

³⁶ Loo kur ye, Yesu n ka u kānyārwai ne fla ngaa wo pe n yee Gesane. U n pe pye ma yee: «-Ye nii kuee nwo, ta n ka yaha ye, n ga Yāhā nar.»

³⁷ U n Pyar yigi taha u ya na, pe Sewede pii syām ne. U laam ba nii n wlāhā u ye, u ntāṅ n maha nii u cēr.

³⁸ U n pe pye ma yee: «Ta laam bye wlāhā, ma nii mii gbāku wī laa dyaṅ. -Ye kuee nwo wo ra ne, ye ma syi ye sā wāy ye!»

³⁹ U n faa ka yaha ye, ma ga kānklūy gbāā, ma yīṅ kuē le ma pāā Yāhā ne ma yee: «Yāhā, ra Tuhufua, ma n yia kai- bye na. Le kayīhī yale kuā ter ra na, lii le n pai nde. N sē -sē yee ta laam wī le pye ye, ma laam wī loo le naa n pye.»

⁴⁰ Tuu loo pāā wa, u n dur ba u kānyārwai tāā mii fla na, ma ba pe yāā pe sā wāy. U n Pyar pye ma yee: «Ye sē waha kuee yrāṅ yale nen ge ra ne ye!

⁴¹ Ye bye, ya 'a syi maha sā wāy ye! -Ye naa Yāhā nar, ye ma syi ye ba dye kapee- wāpyeṅ wo ye! Nawee laam yī kayūhū wāpye wī ne, u -sē no gber ke wāpyeṅ na.»

⁴² U n maha ter u ya ya yahasee ye, ma maha ga pāā Yāhā ne ma yee: «Ta Tuhufua, wāfāy nge ma yee ke saha kuā ter ra na ye, lii le ma ma laam wī, ma loo pye.»

⁴³ U n dur ba, ma maha ba u kānyārwai yāā wāy na; pe wāy n sya naa pe yīnkaasyikuey ndege pe kē.

⁴⁴ U n ter pe yaha, ma ka yaha ye, ma ga koo kaplāṅ tee nen ya pāā Yāhā ye, ke tehe tāā wuhu na.

⁴⁵ Loo kur ye, u n ka u kānyārwai fla na, maa pe pye ma yee: «Ye maha sā wāy, ma n wūū kē. Le nde, le yale no wa. -Ye naa n yāṅ, pe ga u Nawee Puee yi kapeepyefa kē yagaa.

⁴⁶ -Ye yir wo n ter! Ye sē yāā, dya wii tuu ra yi ta napī- kē, u nwo u n pai.»

Yesu wāyigi
(*Mar 14.43-50; Luke 22.47-53; Nsān 18.3-12*)

⁴⁷ Yesu naa n pãã nantãŋ, Yuda n pa. Pe kãnyãrwai sãnsye syãm mii waa ba kê u ne. Nabuar raa pye u ne, yũntruẽ ne pe ye koho wo, tesẽ kãhã ne. Yãhã yũndefa yĩŋfa, ma suhu pe wãle ne, poo me pe ba pe lehe wãã, pe ba Yesu ke yigi.

⁴⁸ U Yuda wii tuu ba yi kãã Yesu kur ye, u n pe nawee- yar yaha naambiyãr syaha gaa ter ne, pe n waha Yesu cã. U ba pe pye ma yee: «Dya wii tẽ ga ba syar naambiyãr syaha ne, yaa cã woo kê tee n ke, ye ba u yigi.»

⁴⁹ Yuda n ta ter yũhũ crã Yesu na, ma u syar ma yee: «Yĩŋfua, n ma syar,» ma u syar ke naambiyãr syaha ne.

⁵⁰ Yesu n u pye ma yee: «Ta naambiyã, taa pa lii na, le pye!» Pe nawee- n -sẽ yũhũ crã, ma koho taha Yesu na, ma u yigi.

⁵¹ Yesu kãnyãrwai mpãy pe pye u ne, poo nen waa n yũntrũhũ kuã, ma Yãhã yũndefa yĩŋfua tẽntele gbã, ma sya nditye gbã cer kãã u kê.

⁵² Yesu n u pye ma yee: «Ma yũntrũhũ le yaha ke niisaha wo; ma sã yãã, mpãy bye pe yũntrũhũ gbe pe nampyen- na, pe yũntrũhũ gbã ku.

⁵³ Ma laam wo ma yee la, n saha ra Tuhufua Yãhã nar u n yãhãyiŋ tẽnlehe seraasyi ndren sãnsye syãŋ syi wãã ra kê, tahar ne, ke yagaa nge na ye?

⁵⁴ Kai- nkãy ke -sẽ n pye yagaa, ke ma ke yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee, ke yai ke pye.»

⁵⁵ Yesu tuu loo pãã wa, u n wã klaha ma pe nabuar pye ma yee: «Tee pa ra yigisaha wo yũntruẽ ne tesẽ kãhã ne, kapeepyfua la ra ne? Plii bye n pye n ba tege nii ye ne, ma naa nawee- klaha Yãhã kangbãŋ laam wo, ye sã -sẽ ra yigi koo fla na ye.

⁵⁶ Yãhã kaplãŋ tãrfa pe bii cãã kai- nkãy yar yaha, koo kê ke n pye

yagaa.» U kãnyãrwai bye n fã ter u yaha.

Yesu tesẽ pe kaplãŋ cerfa ne
(*Mar 14.53-65; Luke 22.54-55, 63-71; Nsān 18.13-14, 19-24*)

⁵⁷ Mpãy pe ba Yesu yigi, pe n ka u ne Yãhã yũndefa yĩŋfua Kayifu fla na. Pe Yãhã kaiyarfa pye pe ba pe ya wãã ke fla na, ma suhu pe wãle ne.

⁵⁸ Pyar -sẽ pye u yuhu dey naa n taha Yesu na, ma sya ga dye u Yãhã yũndefa yĩŋfua kaha wo, ma tege nii wlãhã pe kaha sãnfa ne, woo ga le kuasaha yãã yĩnde ne.

⁵⁹ Pe Yãhã yũndefa yĩŋfa tesẽ pe kaplãŋ cerfa bye ne, pe n nii kapee- ke gbe pãã n taha Yesu na, kapee- nkãy syi ke ga waha ta, pe n yee Yesu yai wãboo ne.

⁶⁰ Nawee- busãã n kawar fua naa n taha Yesu na, pe sã -sẽ waha laa yãã, lii syi le u wãboo wĩ kua ye. Nawee- syãm mpãy n pa kur kue ye, ma ba yee:

⁶¹ «Dya nwo yee, woo ga waha ke Yãhã kangbãŋ yoho pye klaha-, tuu dur u ke fãã plii tãã nsoho wo.»

⁶² U Yãhã yũndefa yĩŋfua n yir, ma Yesu pye ma yee: «Nkãy nawee- mii pe pãã n taha ma na, ma saa pe yẽ wãã sya la laa ne?»

⁶³ Yesu n yaha le. U Yãhã yũndefa yĩŋfua n u yey ma yee: «Ndoo tesẽ ke Yãhãngbãŋ ne, wo yar nde ne: Mboo la u Yãhã Yĩndefua Crise, u Yãhã Dya?»

⁶⁴ Yesu n u yẽ sya ma yee: «Ma le pãã. Ma gbe yagaa na, ye ga ba u Nawee Puee yãã, tuu tege nii kai- bye yĩŋ na, Yãhãngbãŋ kãndigi koho kue ye. Yaa maha ba u yãã tuu n pai yãhãsyõr yĩŋ na.»

⁶⁵ U Yãhã yũndefa yĩŋfua, tuu Yesu kaplãŋ ngĩ luhu, u laam n war u n sya u ya nayre tyĩn cer, ma pe nawee- pye ma yee: «U n gbar Yãhã ne. Wo sã maha laa ke waa ye u wĩ na ye. Tuu n gbar Yãhã ne, ye bye le luhu, ah ye lii yãã le na?»

⁶⁶ Pe nawee- bye n yee, a Yesu yai wãboo ne.

⁶⁷ Pe n ta ter yir, ma nii yēsyōr tu n woo Yesu na, ma nii u gbā kǎntaklo ne, ma nii u fey, ma n yee:

⁶⁸ «Ma sē yee la u Yāhā Yīndefua Crise kē ma ne? Yoo u ma gbā? Le cā mii ya, taa wo yar.»

Pyar Yesu wīl kai tēhe tǎā
(*Mar 14.66-72; Luke 22.56-62; Nsān 18.15-18, 25-27*)

⁶⁹ Kai- ngīl pyeyale wo, Pyar -sē pye u ba tege nii nkur ye, kǎndi wo. Tēntēsyaale n yūhū crā u na, ma u pye ma yee: «Ma bya pye u Galele kǎntrahafa Yesu ne.»

⁷⁰ Pyar n le kai nawee- bye yīnde na ma yee: «Taa lii pǎā, n sē le cā ma ne ye.»

⁷¹ U n yir, ma yār n gaha kapahayē kue ye, tēntēsyaale n maha u yāā. Mpāy pe pye ke fla na, le n pe pye ma yee: «Nwo bya pye u Nasaretfa Yesu ne.»

⁷² Pyar n maha le kai, ma sya Yāhā di ma yee, woo sē dya nwo cā ye.

⁷³ Saa n pye, mpāy pe pye ke fla na, pe n yūhū crā, ma Pyar pye ma yee: «Le ga waha pye cīnde, poo nawee- mii nen waa kē ma ne, ma pe yor pǎā.»

⁷⁴ Pyar n -sē nii le pǎā n waha ma yee: «Ndoo sē kē ye rēhe! Ke ma pye kawar tē n fua, Yāhā ke ra pēn! Ndoo tesē ke Yāhā ne, n sē u dya cā ye ne ye.»

Le yalebya wo, ngupuai n kui.

⁷⁵ Pyar laam n too Yesu kaplān na, tuu ba yee: «Ngupuai saa ba kui wa ye, ma -sē ga ba ra wīl kai tēhe tǎā, ma yee ma sē ra cā ye.» U n yi nkur ye, ma too mii na, ma nii n wūn.

27

Pe ka Yesu ne fāngafua Pilati fla na

(*Mar 15.1; Luke 23.1-2; Nsān 18.28-32*)

¹ Yīn ke kǎhā syii wa, pe Yāhā yūndefa yīnfa n pe ya wāā pe wāle ne, pe ga waha Yesu boo mii syi dyan pe le cā.

² Loo kur ye, pe n ta pe n Yesu pua, ma ka u ne u fāngafua Pōsyi Pilati fla na.

Naniicā Yuda yigi
(*Tēnl 1.18-19*)

³ Koo kai- ngīl kur ye, Yuda wii tuu ba Yesu yi u napīl- kē, tuu yāā pe Yesu wāboo wīl ta, naniicā n u yigi. U n yir, ma ga pe wargbe warpii gbey sēnsye dur wāā pe Yāhā yūndefa yīnfa kē, pe wāle ne, ma pe pye ma yee:

⁴ «Wii tuu sē kapee pye ye, n ta pe n ga ba u boo; le naniicā ra yigi.» Pe n u yē sya ma yee: «Le wo gbe lii ne? Ma wīl ne le ne.»

⁵ Yuda n pe war miy yaha ke Yāhā kangbān wo, ma yi ma ga u ya yon boo.

⁶ Pe n pe war gbe, ma yee nawee ntōr wāwoo dir kē, pe sē yai pe pe wlāhā ke Yāhā kangbān diŋ war ne ye.

⁷ Pe n pǎā ta, ma ga poor tēntēfua waa tar par, ma ta nampay nakur lesaha.

⁸ Loo ne, pe n nii too tar nde yee te ntōr tar, ma sya ba waa ke nanga na.

⁹ Faale Yāhā kaplān tōrfua Yermii tuu bii kaplān nkāy cāā pǎā yaha, koo kē ke pye. U bii yee: «Pe n pe wargbe warpii gbey sēnsye gbe. Yīisrēfa mpāy ba pǎā ta, ma poo war dāā u wīl na.

¹⁰ Pe n poo war ta, ma u poor tēntēfua tar par, mii Yīnfua Yāhā bii ra yar mii.»

Pilati Yesu sǎhā
(*Mar 15.2-5; Luke 23.3-5; Nsān 18.33-38*)

¹¹ Pilati n Yesu sǎhā. U n Yesu yey ma yee: «Mboo la pe Yiifee-Yīnfua?» Yesu n u yē sya ma yee: «Ma le pǎā.»

¹² Pe Yāhā yūndefa yīnfa ma suhu pe wāle ne, pe n kai- ke gbe pǎā n taha Yesu na, Yesu sē laa wāā sya pe ye ye.

¹³ Loo na, Pilati n u pye ma yee: «Ma sē n luhu la kai- ngīl bye ye, pe pǎā n taha ma na?»

14 Yesu n yaha le, u sē kapān laa ter wāã sya ye; loo n yē gbāã u Pilati na.

Pe Yiiffee- Pilati ta u n Yesu wāboo wīi ta

(Mar 15.6-15; Luke 23.13-25; Nsān 18.39—19.16)

15 Dye- bye, syayaha gbar ma nɔ, u fāngafua ma ne nwompihifua waa yi yaha, wii nawee- pe ne yāñ yi.

16 Nwompihifua waa -sē pye, pe naa u yee Barebaa. U myaha ba yi u kapee- wāpye wīi na.

17 Nawee- pe ba nihi ke fla na, Pilati n pe yey ma yee: «Ye yee, n wii woo yi yaha ye kē, Barebaa laa, Yesu wii pe n yee u Yāhā Yīndefua Crise?»

18 U ba cā, pe Yesu yigi ba u kē laanyar na.

19 U Pilati pye nantāñ te kasāhā na, u cɔɔ n lehe wāã u ye, ma u yar, laa ma syi le dye pe nsoho wo u nasron nwo ne ye, a woo tee mlūhūpihi wāy ter u wīi na.

20 Pe Yāhā yūndefa yīñfa -sē mii, pe wāle ne, pe ba pe nabuar sūū wa, a pe Barebaa woo wāyiyaha wīi pāã, pe Yesu wāboo wīi pāã.

21 U Pilati n kapān gbe, ma pe yey ma yee: «Ye yee, n wii woo yi yaha ye kē pe syām mii laam wo?» Pe n yee Barebaa.

22 Pilati n pe pye ma yee: «Ah u Yesu wii pe n yee u Crise, n ga woo pye mii?» Pe bye n yee: «U yai pe u kuey mar boo trā na.»

23 Pilati n yee, a nwa kapee u pye? Pe nabuar n le gbey pāã fānga ne ma yee: «U yai pe u kuey mar boo trā na.»

24 Pilati tuu yāã, u sē naa u laam wīi yāã ye, kaa n cā maha n taha pe nawee- gbleñ na, u n loho gbe, ma u klue yee pe nabuar yīnde na, ma pe yar ma yee: «Ta kalaa* wee u nasron nwo ntōr wāwoo wīi na ye. Ye yīñ wīi ne le ne.»

25 Te nabuar bye n u yē wāã sya ma yee: «Āwā, u ntōr wāwoo wīi, le nii wii yīñ wīi tesē wo pii ne!»

26 Loo na, Pilati n Barebaa yi yaha pe kē. U n ta pe seraasyi n Yesu gbā sāngblā ne, u n maha pe ta pe ga u kuey mar yaha trā na.

Seraasyi Yesu ler

(Mar 15.16-20; Nsān 19.2-3)

27 U fāngafua seraasyi mpāy n Yesu yigi yi u fāngafua tētēsaha kangbāñ ndyin wo, ma dur ma ke seraasyi ndreñ bye yee ba.

28 Pe n ba nii u ler. Pe n u nayre fer u na, ma dur ma yīñfua nayreyāhā le u kē.

29 Pe n ngur maha ta u yīñ na yīñfua nkifai dyañ, ma kipua kái le soho u kāndigi koho wo. Loo kur ye, pe n maha nii u ler, ma kānkūy gbāã u yaha ye, ma nii u syar ma n yee: «Wo ma syar Yiiffee- Yīñfua!»

30 Pe n nii yēsyōr tu n woo u na, ma nii le kipua kái sya u ye, ma gbā n le u kē yīñ wo.

31 Pe ba u ler wa, pe n yir ma ke yīñfua nayreyāhā yi kāã u na, ma u faale nayre le u na. Pe n yi ga u ne nkur ye, pe n gaha u kuey mar yaha trā na.

U fāngafua seraasyi Yesu kuey mar yir yaha trā na

(Mar 15.21-32; Luke 23.26-43; Nsān 19.17-27)

32 Pe seraasyi pe yi, pe n nampay waa wāã sya, u pye Syirēfa naa. Pe n u ta u n Yesu kueymartrā tēñ fānga na. U myaha ba kē Syimu.

33 Pe n ga nɔ teelaa wo, pe n yee Gblegbeta, le yīntaha kē, yīnkluhu fla.

34 Pe n defīi wlāhā tyinsruhu ne, ma wāã Yesu kē tuu sya wɔ. Tuu pe wɔ yāñ, u n pe sye.

35 Pe seraasyi, pe Yesu kuey mar yir yaha wa trā na, pe n pyer raa pye, pe waha cā pe ga Yesu nayre la mii syi dyañ. Pe n te la koo syi.

* 27:24 27.24 Pilati tuu sya yee woo kalaa wee ye, woo -sē kē u Yesu wāboo wīi ta, ma u wāã pe seraasyi kē pe ga u kuey mar trā na.

³⁶ Loo kur ye, pe n tege nii, ma nii u sēŋ.

³⁷ Tuu kai lii pye, pe n u kuey mar yaha trā na, pe n le yrūhū gbāa yaha u yīŋ kue ye le trā na ma yee: «yesu kē NWO NE, YIIFEE- YĪŋfua.»

³⁸ Pe n maha kapeepyefa syām mpāy kuey mar yir yaha trāŋ na pe ya wuhu na. Nen nwo Yesu kāndigi kue ye, nen nwo u kāman kue ye.

³⁹ Kānterfa naa u tyehē, ma naa yīŋ figi u na, ma naa n yee:

⁴⁰ «Mboo taa naa n yee, a ma ga waha ke Yāhā kangbāŋ cāār, taa dur ma ke fāā plii tāā nsoho wo, ma saa mii sya yaha la yagaa? Ma'a pye Yāhā Dya, ma tege kāā le trā na kē!»

⁴¹ Pe Yāhā yūndefa yīŋfa, ma suhu pe Yāhā kaiyarfa ne, ma suhu pe wāle ne, pe bya naa u ler ma naa n yee:

⁴² «U nawee- mpāy sya yaha, u sē-sē ga waha u yīŋ yi yaha ye. Le ma pye u ma Yiisrefa Yīŋfua cīinde, u tege kāā yagaa le trā na kē! Wo yīnde ma loo yāā, waa u wīi sya cīinde.

⁴³ U u ya le soho Yāhā koho wo; le ma pye u wīi n tāy Yāhā ye, ke u sya yaha yagaa. U sē yee la woo kē u Yāhā Dya?»

⁴⁴ Kapeepyefa mpāy pe ba kuey mar yir yaha trāŋ na pe ya wuhu na u ne, pe bya naa u tyehē koo syi pe ya ndoŋ.

Yesu wāku
(*Mar 15.33-41; Luke 23.44-49; Nsān 19.28-30*)

⁴⁵ Ma gbe yaiwlan yale wo, ma sya ba yai yīn, wam mpāy syi n paha tā le klo kur bye na.

⁴⁶ Yaiyīn yale n ba nɔ, Yesu n tē sya fānga ne ma yee: «Yeloyi, Yeloyi, lema sebaketani.» Koo yīntaha kē: «Yāhā, Yāhā, nwa ma n ra miy yaha?»

⁴⁷ Nawee- mpāy pe pye ke fla na, pe n le luhu, ma le pāā, a u ma u faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yeli yee.

⁴⁸ Poo nen waa n ta ter fā ga, maa flūhūflūhū wāŋ gaa kā le defīitāhāpihi gaa wo, ma ke yi ba kā

gbāa kipua kāi na, ma ke wāŋ kuā yir wāā Yesu kē, tuu u defīi wār naa n wɔ.

⁴⁹ Pe nawee- n nii u pye ma n yee: «Tyii wo n yāŋ, ncā Yeli ga ba u sya yaha, laa.»

⁵⁰ Yesu n maha tē sya fānga ne, ma ku.

⁵¹ Loo yalebya wo, Yāhā kangbāŋ nwonuŋ nwonyē faasreŋ gii ke ba pua tā menmen ke nwonyē na, ke n fe jūū fle sīi, ma gbe ncaha ye ma tege tāā ye. Kāntraha n sege, ntēmbangbāy n fe yoho.

⁵² Gbūhū n fe yār, Yāhā nawee- mpāy pe ba ku faale wo, poo mpāy n yir gbā wo, ma nii yrāŋ na.

⁵³ Yesu tuu ba yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, loo kur ye, pe Yāhā nawee- mii n dye le Yāhā kungbāy Yurusalem laam wo, ma pe ya yar nabuar na.

⁵⁴ U seraasyi yīŋfua, ma suhu mpāy ne pe pye u ne ma naa Yesu sēŋ, pe ke kāntraha wāsege yāā, ma suhu kai- nkāy bye ne ke pye loo yale wo, pe n sroŋ fya ma nii n yee: «Dya nwo pye Yāhā Dya cīinde.»

⁵⁵ Ca mpāy pye, pe ba dey yer Yesu wākueymar trā na, ma naa ke kai- yāŋ. Poo ca mii ba yir Yesu ne Galēle kāntraha na, ma naa n taha u na, ma naa tēŋ nkāy tē u kē tesē u kānyārwei ne.

⁵⁶ Pe laam wo, Madalafa Maari pye, tesē Maari waa ne wii tuu pye Syake ye nahafua Yosēfe ne, ma suhu Sewede pii nahafua ne.

Yesu wālen gbīi wo
(*Mar 15.42-47; Luke 23.50-56; Nsān 19.38-42*)

⁵⁷ Yai ke ba kua wa, Yarimatefa nangbāŋ gaa n pa. U myaha ba kē Yosēfe, u ba pye Yesu kur ye.

⁵⁸ U n ka Pilati fla na, ma ga Yesu nakugu nar u ye. Pilati n ta pe n ke wāā u kē.

⁵⁹ U Yosēfe n ke nakugu gbe, ma faafīi laa maha tā ke na,

⁶⁰ ma ga ke le u myaha gbĩifuẽ wo, le ba gbã fer† ntẽmlaha wo. Tuu Yesu nakugu le wa loo gbĩ wo, u n ntẽmbangbãṅ gaa kloṅ ba paha tã le gbĩ yẽ na, ma ter.

⁶¹ Madalafa Maari pye, u ba tege nii le gbĩ yahasee ye, ma suhu u Maari nen nwo ne.

Le gbĩ wãseṅ

⁶² Ke yĩṅsyii pye kani per, pe Yãhã yũndefa yĩṅfa, tesẽ pe Farisyẽ ne, pe n pe ya wãã ga Pilati fla na.

⁶³ Pe n ga u pye ma yee: «Yĩṅfua, wo sã faha ye, dawarfua nwo tuu sã ba ku wa ye, u ba yee, a plii tãã woo wãku kur ye woo ga ba yir gbã wo, u dur ba yrãṅ na gbaafa ye.

⁶⁴ Seraasyi ta, pe n le gbĩ sēṅ te plii tãã nde na, mii loo sã ne ye, Yesu kãnyãrwai ga waha ba u nakugu yuhu yi, pe ga nawee- pye, a ter u ma u yir gbã wo, ma dur ba yrãṅ na gbaafa ye. Too kur kue kawar nde ga waha ba pee ter faale wãṅ yaha.»

⁶⁵ Pilati n pe pye ma yee: «-Ye seraasyi mpãy gbe, pe n ga naa le gbĩ sēṅ, mii le yai ye ye mii.»

⁶⁶ Pe n ter, ma ga le gbĩ yẽ fla maan tã, ma le gbĩ sēṅfa ta.

28

Yesu wãyir gbã wo

(*Mar 16.1-10; Luke 24.1-12; Nsãṅ 20.1-10*)

¹ Ke kani per ba ter wa, koo yĩṅsyii kã cãwãã per cir*. Koo per sukũhũntãṅ na, yĩnwõṅ wo, Madalafa Maari ma suhu u Maari nen nwo ne, pe n yir ga le gbĩ yãṅsaha wo.

² Kãntraha n yehe fãṅga ne, yãhãṅ tẽnlẽhe waa n tege yãhãṅ na, ma ba ke ntẽmbangbãṅ kloṅ kãã le gbĩ yẽ na, ma nii ke yĩṅ na.

³ U naa n yehe mii yãhã wãyehe kalkal wãṅ syi dyaṅ. U nayre pye wãfir perper mii sesantĩhĩ wãṅ syi dyaṅ.

⁴ Le gbĩ sēṅfa n nii n sege fyar koho wo, ma ser yigi nii ke fla na mii cĩnde nakur dyaṅ.

⁵ U yãhãṅ tẽnlẽhe n yẽ kuã ma pe ca pye ma yee: «Yii poo na, ye ma n fya ye! Yesu wii pe kuey mar boo trã na, n cã woo kẽ ree n ke.

⁶ U wee nwo ye. Tuu ba le yar mii, u yir gbã wo, ma dur ba yrãṅ na gbaafa ye. U nakugu ke ba sãṅ ta na, -ye pa ye ba ke fla yãṅ,

⁷ -tee ta ter ga, yaa u kãnyãrwai yar ye yee, u yir gbã wo, ma dur ba yrãṅ na gbaafa ye. -Ye yãṅ, u ga ba cãã ter ye yaha Galẽle kãntraha wo; koo fla kẽ tee n gaha u yãã. Koo kai-ṅgĩ kẽ tẽ ba yee, n ga pãã ye ye. Tẽ ye yar mii, le ga nii koo syi.»

⁸ U yãhãṅ tẽnlẽhe kaplãṅ n nuhu yigi pe ca kẽ, pe -sã maha ba fya. Pe n ter kãã le gbĩ fla yaha farfar, ma n fã ma n gaha ke kai- tõr Yesu kãnyãrwai ye.

⁹ Yesu n pe wãã kãnde wo, ma pe syar ma yee: «N ye syar.» Pe ca n yũhũ crã u na, ma kãṅklũy gbãã, ma u tre yigi yãṅ, ma u sey.

¹⁰ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Ye ma n fya ye! -Ye ka, yaa ra kãnyãrwai yar, pe ka Galẽle kãntraha na. Koo fla kẽ pe n gaha ra yãã.»

Pe kawar fua Yesu wãyir wĩ na gbã wo

¹¹ Pe ca pye nantãṅ kaṅ na, mpãy pe naa le gbĩ sēṅ, pe n dye le klo wo, ma ke kai- bye tõr pe Yãhã yũndefa yĩṅfa ye, kai- nkãy ke pye.

¹² Poo n pe ya wãã pe wãle ne, ma pãã ta, ma wangbãṅ wãã le gbĩ sēṅfa kẽ,

¹³ ma pe pye ma yee, a pe kawar fua nawee- ye, a yĩmper wo pe pye wãṅ na, Yesu kãnyãrwai n pa, maa u nakugu yuhu gbe yi le gbĩ wo.

¹⁴ Pe n maha le gbĩ sēṅfa pye ma yee, a Pilati ma le luhu, poo ga u laam yĩn, laa saa pe dye ye.

† **27:60 27.60** Le gbĩ pye nkoṅ pe gbã fer yãṅ mpĩy ntẽmlaha fla wo, ma le laam ta wleṅwleṅ, le yẽ ne nwonyẽ dyaṅ. Le yẽ n tã ntẽmbangbãṅ ne. * **28:1 28.1** Koo per kã jimaasyi per ne.

¹⁵ Le gbĩ sēŋfa n pe war sya. Pe pe yar mii, pe n pye koo syi. Too kawar nde n cãñ pe Yiifee- nsoho wo, ma sya ba waa ke nanga na.

Yesu tēn lii le soho u kãnyārwei koho wo

(Mar 16.14-18; Luke 24.36-49; Nsãñ 20.19-23; Tēnl 1.6-8)

¹⁶ Yesu tuu ba yãñ gii yar yaha Galele kãntraha na u kãnyārwei sēnsye nen na, pe n ka ke fla na.

¹⁷ Pe ga u yãã, pe n u sey. Pe laam wo, mpãy sē -sē ba le sya ma yee Yesu kē cĩinde ye, ma naa laalaa pye.

¹⁸ Yesu n yũhũ crã pe na, ma pãã pe ne ma yee: «Yãhã kai- bye fãnga wãã ra kē, yãhãyĩñ na tesē kãntraha ne.

¹⁹ -Ye ka, yaa naa kãntrahafa bye klaha ta kaklaha ne, pe n naa ra kãnde yãr, tee naa pe tãã Tuhufua Yãhã myaha ne, tesē ke Dya myaha ne, ma suhu ke Yrã Fãnga myaha ne!

²⁰ Tē kai- nkãy bye tōr ye ye, -ye ke yar pe na, -ye pe ta pe n naa ke yãr! -Ye yãñ, n ma ye ne plii bye, driyẽ n sya ba kua.»

Mareke kapâyî

Nsân tuu ba fe yi nawee- wo
(*Mat 3.1-12; Luke 3.1-18; Nsân 1.19-28*)

¹ Le kapâyî ne nde, kapâyî lii le Yâhâ Dya wîi tîr, wii u ma ke Yîndefua Crise.

² Ke kai- ba fe gbe mii faale Yâhâ kaplân tîrfua Yisa bii le cãã yrûhû yaha Yâhâ sabangbân wo mii. U bii le yrûhû, a Yâhâ ke Dya Yesu pye ma yee:

«Awa, n nwo, n ta tēnlēhē nō wãã ma yahasee ye,
u n ga kãnde gbihi yaha ma kē.»

³ «Naa waa yîmbui ne,
le n yir drawaha fla wo ma yee:
«-Ye Yînfua Yâhâ wãpan kãnde gbihi yaha u kē,
-ye ke kãmbēhē ta ke n sron yō!»

⁴ Dya waa ba yi drawaha fla wo, ma u ya yar nawee- na. U myaha ba kē Nsân. Woo pye Yâhâ tēnlēhē. U nawee- tãã naa n yi loho wo, ma maha pe yee naa n pai, maa naa pe yar ma yee: «-Ye le sya ye cã ye kapee- wãpyen sē yō ye, -ye ke miy yaha! -Tee pa, ta n ba ye tãã yi loho wo. Yâhâ -sē ga ye kapee- laha kãã ye yîñ na.»

⁵ Yurusalem klofa, tesē Yude kãntrahafa ne, pe bye -sē naa n pai u ye. Nawee- bye yînde na pe naa pe kapee- tîr Yâhâ ye, Nsân n -sē pe tãã naa n yi Yurdane lafen loho wo.

⁶ Nsân nayroho fai pye yûhûmii sraha yor, pe ta ma ke tyîñ. U ba sapaha ta ma u ya pua naa n cer nsîi wo. Jîmblē te pye u digi, sîr ne.

⁷ U naa nawee- pye ma yee: «Waa ter -sē ma tuu n pai. Woo cer yaha ra kē mahamaha. Ta syi gē sē yai n kue tege, n u ntân sale fer u trē na ye.

⁸ Ndoo ye tãã n yi loho ya wo, woo -sē ga ba naa ye tãã Yâhâ Yrã Fãnga ne.»

Yesu wâtããyi, u wãtyînyãñ ne kapee- wãpyen kue ye
(*Mat 3.13—4.11; Luke 3.21-22; 4.1-13*)

⁹ Too plii na, Yesu n -sē yir Galele kue klo laa wo pe n yee Nasarete, ma pa Nsân n ba u tãã yi Yurdane lafen loho wo.

¹⁰ Yaliile Yesu naa n yi ke loho wo, yâhâyîñ n fe yâr, u n yãã Yâhâ Yrã Fãnga tege u na kãnsyã waa ter dyan.

¹¹ Yîmbui laa n yir yâhâyîñ kue ye ma yee: «Ta Dya kē ma ne, ma ntân dye gboho ra tãy, ma ra laam yîñ yalebye.»

¹² Le yalebya wo, Yâhâ Yrã Fãnga n Yesu ta u n ka drawaha fla wo.

¹³ U n ga kuee ke fla na plii gbeesî, Setane, sãndãpee yînfua n u tyîñ naa n yãñ kapee- wãpyen kue ye. Yesu pye waha wãñ nsoho wo. Yâhâyîñ tēnlēhē n pa, ma ba nii koho le u ye.

Yesu u kãnyãrwai cir ye yãñ yi
(*Mat 4.12-22; Luke 4.14-15; 5.1-11*)

¹⁴ U Nsân n ba le nwompihi wo. Yesu n yir loo na, ma ka Galele kue ye, maa nii Yâhâ kapâyî tîr nawee- ye.

¹⁵ U naa n yee: «-Ye luhu yō, Yâhâ Yai nō gbe taha, Yâhâ n traha ke dye ye kue ye. -Ye le sya ye cã ye kapee- wãpyen sē yō ye, -tee le kapâyî sya!»

¹⁶ Yesu tuu naa n ter Galele langbãñ yē na, u n fuayigifa syãm mpây yãã. Syimu ba kē u cîifua Andere ne. Pe pye pe naa joo- miy ke langbãñ na.

¹⁷ Yesu n pe pye ma yee: «-Ye naa n taha ra na ye kuãñ ne! Tee naa fua- le joo wo mii, yagaa, nawee- me tee ga naa n le kãnfuē wo ke syi.»

¹⁸ Le yalebya wo, pe n pe joo- miy yaha, ma taha u na pe kuãñ ne.

¹⁹ U n ka yahasee ye, maa nawee- syãm mpây yãã. Sewede pii ba me, Syake tesē u cîifua Nsân ne. Pe pye pe salangbãñ wo, ma naa pe joo- gbihi.

²⁰ Yesu n pe yee, pe naa n taha woo na. Le yalebya wo, pe n pe tuhufua ta yaha ke salangbãñ wo, u tẽntẽ- ne, ma taha Yesu na pe kuãñ ne.

Sãndũpee wãkartege dya waa yĩñ na kanii per wo
(Luke 4.31-37)

²¹ Yesu n ka u kãnyãrwai ne klo laa wo pe n yee Kapornu. Kanii per wo u n ka Yiiffee- yawãhã nwoñ wo, ma ga nii nawee- klaha.

²² U kaklaha ter n nawee- fe gbe, ma maha yẽ gbãã pe na. U kaklaha sã pye mpãy wãñ syi dyañ pe n yee Yãhã kaiyarfa ye, u kaklaha pye fãnga ne.

²³ Ke yawãhã nwoñ wo dya waa pye, sãndũpee pye u yĩñ na. U n tẽ sya ma yee:

²⁴ «Eh, Nasaretefa Yesu, maa nwa pye wo na? Ma pa la ma n pai wo wĩi klaha- tãñ? N cã yoo kẽ ma ne: Mboo kẽ wii ne u ma Yãhã wũũ.»

²⁵ Yesu n sã waha u sãndũpee na ma u pye: «Yaha le, -taa tege kãã dya nwo yĩñ na!»

²⁶ U sãndũpee n tege kãã u dya na, ma n tẽ fãnga ne, ma u yehe mii wãtookufua dyañ.

²⁷ Le n pe bye fe gbe ga far ter, pe n sya nii n yee: «-Ye naa laa yãñ nde! U kai- bye cã tãñ, waa sã u kaklaha syi ter yãã yãã ye. Dya nwo n sã sãndũpee ge na, pe n nii n luhu u ye.»

²⁸ Yesu myaha n ta ter yi Galele kãntraha kui bye wo.

Yesu yanfa buar jaa
(Mat 8.14-17; Luke 4.38-41)

²⁹ Loo kur ye, Yesu n yi ke Yiiffee- yawãhã nwoñ wo, ma ka Syimu ye kaha wo Andere ne. Syake tesẽ Nsãñ ne pe bya pye pe ne.

³⁰ Syimu cõ nahafua pye, u ba sãñ nii, u kadye ba war. Yesu wãdyetãñ pe n u cõ wĩi pãã u ye.

³¹ U n yũhũ crã, ma u yigi u koho na ma u ta u n yir. Ke kadye n u miy yaha, u n nii pe nampay yi.

³² Yainkõñ wo, yainde le ba dye ter wa, nawee- n yanfa bye gbe ba Yesu

fla na, tesẽ mpãy ne sãndũpee pye pe yĩñ na.

³³ Pe klofa bye n pe ya wãã ba yer tã ke kapahayẽ na.

³⁴ Yesu n yanfa ter bye jaa, ma maha sãndũpee kar tege kãã mpãy yĩñ na. U sã naa n tyii pe sãndũpee na pe n naa laa pãã u wĩi na ye, poo ba cã yoo kẽ u ne.

Yesu le kapãyĩ wĩi pãã Galele kus ye
(Luke 4.42-44)

³⁵ Ke yĩñsyii wo, sukũhũntãy pẽmpẽm na yĩnwoñ wo, Yesu n yir yi ke kaha wo. U n ter dragba gaa laam wo, le klo kãnkãy na, ma ga nii u laam wũhũ tõr Yãhã ye.

³⁶ Syimu tesẽ mpãy ne pe pye u ne, pe n ter u taysaha wo.

³⁷ Pe ga u yãã, pe n u pye ma yee: «Nawee- bye ma pe ma ke.»

³⁸ Yesu n pe pye ma yee: «Waa ka kue ngaa ye kãnkãy kui wo. N yai n le Yãhã Yai kapãyĩ tõr pe bye ye. Ta wãpañ yĩñ kẽ nde.»

³⁹ Koo syi kẽ u n ba Galele kãntraha bye tay klaha tãñ. U naa le kapãyĩ tõr pe nawee- ye te Yiiffee- yawãhã nwey wo, ma maha sãndũpee kar tege naa n kãã nawee- yĩñ na.

Yesu gber waa jaa
(Mat 8.1-4; Luke 5.12-16)

⁴⁰ Too plii nsoho wo, gber waa n ba pa Yesu ye, ma ba kãnkũy gbãã u yahasee ye, ma u nar ma yee: «Le ma tãy ma ye, ma ga waha ta ra n jaa n nii gbegbe nayõr saha na!»

⁴¹ U fen n Yesu yigi, u n koho no wãã ma te u na, ma u pye ma yee: «Ãwã le tãy ra ye, jaa ma nii gbegbe nayõr saha na.»

⁴² Le yalebya wo, ke yãhã n ta ter laha kãã u dya na, u n nii gbegbe nayõr saha na.

⁴³ Yesu n ta ter u dur wãã, ma -sẽ u yar waha ma yee:

⁴⁴ «Luhu yõ, ma'a syi nde pãã waa ye ye! -Taa ka, maa mii yar Yãhã yũndefua na, ma ma wãjaa diñ yi, diñ gii faale wãdyaha Musa tuu bii

tõr yaha mpây kê pe pye yãhã ne pe kadye na, ma jaa. Ke syi ne nawee-ga waha cã ma jaa.»

⁴⁵ U dya sê -sê waha le kai le yaha u laam wo ye. U n ka, maa le tõr teebɛɛ byɛ wo. Ke syi ne, Yesu sê waha naa u ya yar klo laa gɛ wo ye, u naa n kuee dragba wo. Nawee- n maha naa n yir teebɛɛ byɛ wo, ma naa n pai u ye.

2

*Yesu tãnkurfua waa jaa
(Mat 9.1-8; Luke 5.17-26)*

¹ Plii raa n ter, Yesu n dur ba Kapornu wo. Pe nawee- n luhu u ma kaha wo.

² Nabuar raa n yi, ma te ya wãã ba ta, tersaha gɛ sê pye nkur ye nwonyɛ kue ye ye. Yesu naa Yãhã kapâyĩ tõr pe ye.

³ Nawee- resyar mpây n pa. Pe ba tãnkurfua waa gbe, ma naa n pai u ne Yesu kê.

⁴ Pe sê waha u yar Yesu na ye, pe nabuar tee ba nihi ter. Pe n gblihi laa, ma dugu ke nwoŋ na, ma wihi fer, ma u tãnkurfua yoŋ tege le wãã u kasây wãŋ na ma sroŋ Yesu niisaha fla ne.

⁵ Yesu tuu yãã pe nawee- mii u ta pe Yater, u n u tãnkurfua pye ma yee: «Cïifua, ma kapee- laha kãã ma yĩŋ na.»

⁶ Yãhã kaiyarfa mpây pye ke fla na, pe ba tege nii. Pe Yesu kapãn luhu, pe n nii laam ga ma yee:

⁷ «Eh, dya nwo n gbar Yãhã ne cïinde. Yoo ma u ga waha kapee- laha kãã nawee yĩŋ na mii Yãhã ya sê kê ye?»

⁸ Yesu -sê ta ter pe laam wĩ cã kãã, ma pe pye ma yee: «Nwa ta ye n nii kai- ngĩ syi ga ye laam wo?»

⁹ N ga waha u tãnkurfua pye: Ma kapee- laha kãã ma yĩŋ na. N ga maha waha u pye: Yir, ma ma kasây wãŋ gbe, ma yãr naa n gaha. Koo katɛ- syãŋ ngĩ wo, lii loo le cã waha?

¹⁰ N -sê n yãŋ ye cã Yãhã kãnde wãã u Nawee Puee kê kãntraha nge na, u n ga waha kapee- laha kãã

nawee- yĩŋ na.» Yesu n wã klaha loo na, ma u tãnkurfua pye ma yee:

¹¹ «N ma yar, yir, -taa ma kasây wãŋ gbe, ma yãr naa n gaha ma kaha wo!»

¹² U dya n yir le yalebya wo, ma u kasây wãŋ gbe, ma yãr n ter nawee- byɛ yĩnde na. Le n yɛ gbãã pe na, pe n nii Yãhã sey ma yee, a poo yĩnde sê taha yãã nde syi na ye.

*Yesu Lewi yãŋ yi
(Mat 9.9-13; Luke 5.27-32)*

¹³ Yesu n dur ba Galele langbãŋ tãy. Nabuar naa n pai u ye, u n naa pe klaha Yãhã wũhũ ne.

¹⁴ U naa n ter ma ba Alefe dya kufar wããfua Lewi yãã, tuu tege nii kufar wããsaha wo. Yesu n u pye: «Naa n taha ra na!» Lewi n yir, ma taha u na u kuãŋ ne.

¹⁵ Loo kur ye, Yesu pye dir na u kãnyãrwai ne Lewi kaha wo. Kufar wããfa pye pe ba nihi, poo tesê kãmpɛ- yãrfa mpây ter ne. Pe byɛ wãã naa n di pe ne. Poo nawee- mii ter me pe ba syar, ma naa n taha u na.

¹⁶ Yãhã kaiyarfa mpây pe pye yĩmbui nen na Yiifɛ- yahaseefa mpây ne pe n yee Farisyɛ, poo me pe pye ke fla na. Pe n Yesu yãã, tuu wãã n di kufar wããfa ne ma suhu kãmpɛ- yãrfa mpây ter ne, pe n le pãã u kãnyãrwai ye ma yee: «Ah nwa ta u n nii wãã n di kufar wããfa ne, ma suhu kãmpɛ- yãrfa ne?»

¹⁷ Yesu n pe kapãn luhu, ma pe pye ma yee: «Yĩnwerfa sê me pe tyinfua tay ye, yanfa poo pe u tay. N pa kãmpɛ- yãrfa myaha na, ma n ke pe koho klaha. Mpây pe pe ya yãŋ poo ma kãnyĩ yãrfa, n sê pa poo mii myaha na ye.»

*Kalɛ saha wãã le kafũhũ ne ye
(Mat 9.14-17; Luke 5.33-39)*

¹⁸ Per gaa, Nsãn nawee- tããfua kãnyãrwai ba pe yɛ tã digi na, tesê Farisyɛ ye ne. Nawee- mpây n ba Yesu pye ma yee: «Nsãn kãnyãrwai pe yɛ tã digi na, tesê Farisyɛ kãnyãrwai ne, mboo kãnyãrwai sê -sê le syi pye ye.»

19 Yesu n pe yě sya kakuācran ne ma yee: «Ah ye laam wo, cafān yigifa ga waha fān wādi sye la cafān yigisaha wo, u cafān yigifua yīnde na? Ye cā le saha pye ye rēhē!

20 Per gaa -sē ma ke n pai, u cafān yigifua ga ba yigi kāā pe laam wo. Koo per maa nō, pe ga ba cā naa pe yě tā digi na.

21 Waa sē faafuē faagblaha gbe, ma nayredyaha wihi pāhā n tā ye. Mii loo sē ne ye, le faafuē faagblaha ga le wādyaha tyīn jūū, kaa n maha gbihi taha ke cersadyaha fla na.

22 Waa sē maha sēmpēr le srafūhū sakueeler wo ye. Ma'a loo pye, pe sēmpēr maa yir, te srafūhū sakueeler ga fe, pe sēm n woo tān, te srafūhū sakuee tii maha klaha-taha le na. Koo kē sēmpēr yai pe le srafūhū sakueefān too laam wo.»

*Yesu tesē kani per wī ne
(Mat 12.1-8; Luke 6.1-5)*

23 Kani per gaa na, Yesu ba tar raa yi naa n yaha u kānyārwai ne. Pe kānyārwai nii n yār, ma te tar kasan kāy, ma te wihi kū n tēr.

24 Pe Farisyē n Yesu pye loo na ma yee: «Yān lii pe n pye! Wo kānde le kai- nkāy yar ke sē yai ke naa n pye kani per wo ye, nwa ta ma kānyārwai n nii le syi laa pye?»

25 Yesu n pe yě sya ma yee: «Ye le kal yāā Yāhā sabangbān wo, faale yīnfua Dawide u bii lii pye, per gii fāā bii war pe na woo tesē u nawee-ne, ngaa sē pye pe ye ye.

26 Dawide n dye Yāhā kangbān laam wo, bur rii re bii kē Yāhā ye, u n te gbe di. Ke cāā na, Abyatare kē ruu pye Yāhā yūndefa yīnfua. Wo kānde na, yūndefa ya sē na pe yai too bur nde ne? Dawide -sē bii taa gbe di te wo, ma sya ba taa wāā u nawee- kē.»

27 Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Yāhā kani per ta nawee wāyōn wī na, tesē u wāwūū wī ne. Yāhā sē nawee tāhā ma yee u naa fēn sya kani per wo ye.

28 Koo gē kē, u Nawee Puee kē u ma kani per yīn na.»

3

Yesu kānwaagefua waa jaa ke kani per wo

(Mat 12.9-14; Luke 6.6-11)

1 Yesu n maha dur ga Yiifee-yawāhā nwoŋ wo. Ke per, dya waa pye kānwaage ne.

2 Farisyē mpāy pe pye ke fla na, pe naa Yesu yān ncā u ga yee, u ga u dya jaa ke kani per wo laa? U ma le pye, pe n waha yee, a ter u ma u tee pye.

3 Yesu n u kānwaagefua pye ma yee: «Yir ba yer nwo wo, nawee-telai wo!»

4 Mpāy pe naa n yān, u n dur yagaa, ma poofa yey: «Wo kānde wo, lii wāpyen le yō? Kayī wāpyen yō kani per wo laa, kapee wāpyen loo le yō? Wo nawee yrā sya yaha laa, wo u wī pye klaha-?» Pe n yaha le, pe sē laa pāā ye.

5 Yesu n pe yān ncafūhū ne, u laam bye maha ba wlāhā, tuu yāā pe nawee- laam ba waha tēr. U n u dya pye ma yee: «Ma koho dii wāā!» U n ke dii wāā, ke koho n dur yō nii u ye.

6 Pe Farisyē n ta tēr yi ke Yiifee-yawāhā nwoŋ wo, maa pe ya wāā Galele kui yīnfua Yerōte nawee-mpāy ne. Pe n le yān, pe ga waha Yesu boo wāboo ter gii syi na.

Nabuar n pai Yesu ye

7 Yesu n yi, ma ka Galele langbān fla na u kānyārwai ne. Nabuar pye, pe naa n taha u na.

8 Pe naa n yi Yurusalem wo, Galele kui ne, Yude kui ne, Yidume kui ne, tesē kui nkāy ne ke ma Yurdane lafēn kue ngaa kūndi ye, tesē kui nkāy ne ke ma Tyir tāy Syidō ne. Yesu u naa kai- nkāy pye, pe naa ke luhu, koo syi kē nabuar n te ya wāā naa n pai u ye.

9 Yesu n sya u kānyārwai pye, pe salangbān gaa ke ta u kē, u n dugu dye, pe nawee- ma syi pe u waa yigi fānga ne ye.

10 Tuu naa nabuar jaa, koo syi kē mpāy bye pe naa n yaa, pe n naa u ke ma ga te u na.

11 Sāndāpee pye, pe ma u yāā pe ga ba kānklūy gbāā u tāy, pe naa n kui pe yee: «Yāhā Dya kē ma ne.»

12 Yesu -sē le pāā naa n waha pe ye, pe ma syi pe u wīl tōr naa n yar ye.

Yesu kānyārwai sēnsye syām yān yi

(Mat 10.1-4; Luke 6.12-16)

13 Loo kur ye, Yesu n ba dugu ga yān gaa yīn na. Tuu pye nawee-mpāy wīl na, u n pe yee pe n pa u ye.

14 Nawee- sēnsye syām ba me tuu yān yi, pe n ga nii u kānyārwai. U n pe yān yi pe nii u ne, u n ba pe lehe wāā, pe n ga naa Yāhā wūhū yar.

15 U n fānga wāā pe kē, pe n waha sāndāpee kar tege naa n kāā nawee-yīn na.

16 Nawee- sēnsye syām mpāy u yān yi, pe myar nde:

Syimu wii Yesu Pyar myaha taha u na.

17 Syake tesē u cīfua Nsān ne. Sewede pii me.

Yesu n Ponoreke myaha taha pe na;

le yīntaha ne, pe ma mii yāhāgbāā tēn dyaŋ.

18 U n maha Andere yee, Filipe ne, Bateremi ne, Matehe ne, Tema ne, Alefe dya Syake ne, Tadee ne,

Syimu ne wii klokai- wāgbihi n tāy u ye,

19 tesē Syikaryote klofa Yuda ne, wii ruu ga ba Yesu yi u napīl- kē.

Kai- nkāy pe pāā taha Yesu na
(Mat 12.22-32; Luke 11.14-23; 12.10)

20 Yesu n tege ke yān yīn na u kānyārwai ne, pe n dur ga kaha wo. Nabuar n maha te ya wāā ba ta. Draha ge sē yāā Yesu ye u n ga di u kānyārwai ne ye.

21 U nna pe le luhu, pe n yee, a ter u yīn yir. Pe n kānde sya ma pa, poo n pai u yigi ter.

22 Yāhā kaiyarfa mpāy ba yir Yurusalem wo, ma tege ba klo lii wo Yesu pye na. Pe n nii le pāā Yesu wīl na ma yee: «Sāndāpee yīnfua Sebulehe kē u ma u dya nwo yīn na. Pe sāndāpee yīnfua kē tuu fānga wāā u kē, u n waha sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīn na.»

23 Koo kē Yesu n pe yee ba, maa pe yar ma yee: «Setane, sāndāpee yīnfua saa sya naa u kur kar ye.

24 Kāntraha nenfa ma kuee n wāā pe ya ne, koo kāntraha saa waha gbihi nii ga yahasee ye ye.

25 Nwoŋ nenfa ma kuee n wāā pe ya ne, koo nwoŋ saa waha gbihi nii ga yahasee ye ye.

26 Ke syi ne, Setane ma kuee n wāā u ya ne, wāhā ma pye u kāntraha wo, u fānga saha ka yahasee ye ye, ke ga klaha-.

27 Waa saha dye fāngafua waa kaha wo, u u wān yuhu gbe, mii u sē cāā u pua yigi yaha wa ye. U ma -sē waha yia u na ma u pua, u ga waha u wān bye yuhu gbe u ye.

28 Ta n cīinde nde pāā ye ye, Yāhā ga waha nawee kapee- laha kāā u yīn na, u yorpeer bye ne.

29 Ma -sē yee wii woo tuu ga yorpeer pāā Yāhā Yrā Fānga wīl na, loo kapee nde saa kua yāā u yīn na ye.»

30 Pe tee naa n pāā ma yee sāndāpee ma Yesu yīn na, koo kē u n kai- ngīl pāā pe ye.

Yesu nna
(Mat 12.46-50; Luke 8.19-21)

31 Loo na, Yesu nahafua n ba dye Yesu cīifa ne. Pe n kuee nkur ye, ma waa lehe wāā Yesu ye tuu pa.

32 Yesu pye tuu ba tege nii nabuar raa telai wo, pe n ba u pye, a u nahafua ma nkur ye tesē u cīifa ne, pe u yee tuu ka pe fla na.

33 Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Ta nahafua kē wii ne, ta cīifa me mpāy ne?»

34 Loo na, u n pe nawee- yān, pe tege nii ma u gbey le. U n dur ma yee: «Ye sē yāā, ta nahafua ma nwo wo, tesē ta cīifa ne.

³⁵ Mpāy pe Yāhā wūhū pye, poofa pe ma ta cīifa, ta syafa, ta nahafa.»

4

Yesu kakuācran pāā digi yārfua wī na

(Mat 13.1-23; Luke 8.4-15)

¹ Yesu n maha ka ke Galēle langbāŋ yē na, ma ga nii nawee-klaha. Pe nawee- ba nihi ga ta ter, u n sya dugu dye nii salangbāŋ gaa laam wo. Ke salaŋ pye loho yīŋ na, pe nawee- -sē pye langbeŋ na.

² U n nii kaplāŋ kuā cra n pāā, ma nii pe klaha kabuar ne. Tuu naa pe klaha, u n ba pe pye ma yee:

³ «Ye yaha le, ye ra kapān luhu! Dya waa yi u kaha wo, ma ga digi yār u tar laam wo.

⁴ Tuu naa ke digi yār u tar wo, pii mpāy n ga too kānde ngbeŋ na. Kānsyām n pa, maa pe wāy di kāā.

⁵ Pii mpāy n ga too ntēmbakor fla wo. Kāntraflūhū sē pye yō ke fla na ye. Loo n ta pe pii sē waha dye ga laam wo ye, ma ta ter fīy.

⁶ Yaliile yai ke ba war dye yīndai wo, ke n too dir wān suhu boo. Te nnen sē waha ba ser yigi yō ye, ke fla tee pye ntēmbakor fla.

⁷ Pii mpāy n ga too ngur wān taa nsoho wō. Te n ba fīy, te ngur wān n te puār, te sē waha le dye ma sa ye.

⁸ Pii mpāy n -sē too kāntrayūhū na. Poo n fīy, ma yir, ma le dye, ma sa. Taa n pii le car, taa n faa le gboho, taa n le gboho.»

⁹ Yesu n pe yar taha ma yee: «Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

¹⁰ Pe nabuar pe ba ter wa, nawee-mpāy pe pye Yesu tāy, tesē u kānyārwei ne, pe n yee u ke kaplāŋ yīntaha gbihi tōr yar poo na.

¹¹ U n pe pye ma yee: «Kai- nkāy nawee- sē cā yāā Yāhā Yai wī na ye, Yāhā ta yii n ke cā. Ma -sē yee mpāy na pe sē ke yīntaha ke ye, ke ga naa n tōr pe ye kakuācran ya wo.

¹² Ke syi,
 <pe n waha yāŋ naa n yō,
 ngaa sē -sē ga naa n yāā ye.

Pe n waha luhu naa n yō,
 laa sē -sē ga naa n war ye.

Mii loo sē ne ye, pe ga faha ba Yāhā kānde yigi,

ke n pe kapee- laha kāā pe na.»

¹³ Yesu n pe pye ma yee: «Tee sē kapān nde yīntaha war ye, ye -sē ga ba pye mii ye te nampyen- too war, tii tē ga ba tōr ye ye? Ta n le kapān yīntaha tōr ye yar.

¹⁴ Nawee wii tuu Yāhā kaplāŋ tōr, u ma mii digi yārfua dyaŋ.

¹⁵ Nawee- mpāy laam plāhā mii le kānde ngbeŋ dyaŋ, pe pii pe too na. Pe ma le Yāhā kapāyī luhu, loo yalebya wo Setane sāndāpee yīnfua ga ba le yi kāā pe laam wo.

¹⁶ Nawee- mpāy laam ma mii ntēmbakor fla dyaŋ, pe pii pe too na. Pe ma le kapāyī luhu, loo yalebya wo pe ga le sya nuhu ne.

¹⁷ Le sē -sē ga nii gbāā pe laam wo ye. Le ma ba nii mii wāfāy dyaŋ pe na tesē fen ne le kapāyī wī na, pe ga loo bye miy yaha.

¹⁸ Mpāy ter maha ma, pe ga le kapāyī sya pe laam wo mii pii mpāy dyaŋ pe too ngur fla wo.

¹⁹ Poosyifa ma le kapāyī yāā luhu, driyē laangar -sē gboho ter pe laam wo, wale wāke ne, yīnde wān wāke ne. Too wī ma ba gboho ta ter pe laam wo, te ga nii tā le kapāyī na, pe saa yer le kapāyī kur ye ye.

²⁰ Mpāy -sē ma, pe ga le kapāyī sya pe laam wo mii pii dyaŋ pe too kāntrayūhū fla wo. Pe ma le kapāyī luhu, pe ga le sya cīinde, le n nii gbāā pe laam wo. Le kapāyī pii ga le pe laam wo, le kayūhū sa; mpāy pe sa gboho, mpāy pe sa yai, mpāy pe sa car.»

Yāhā Yai wī ma mii naaloho dyaŋ (Luke 8.16-18)

²¹ Yesu n maha kakuācran nde pāā pe nabuar ye ma yee: «Pe ne naaloho ndyan tar ba la, pe ba le ta pe katan cīn tā le na laa, pe ba le le wāā gbāngbahara flāhā tāy? Ta n yee, pe ne le wra yaha kāānkui na.

22 Ngii ngii ke wūhū nii, ke ga ba nii gbaa na, lii nawee sē le cā yāā ye, le ga ba cā yō.

23 Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

24 Yesu n maha le pāā pe ye ma yee: «Tee nkāy luhu, -ye ye laam yaha ke na! Tee n luhu mii syi, Yāhā ga ba kaa taha ye wāwar na koo syi.

25 Wii ma waha ke war cacar, u ga ba ke war naa n gboho; wii ma -sē ke wāwar sye, car gii tuu cā ke ga faha u na.»

Yāhā Yai wī ma mii digi dyan ke n fīy

26 Yesu n maha yee: «Yāhā Yai wī ma mii dya waa dyan tuu yēy tāhā u tar wo.

27 Te yēy ga fīy, te naa n le, u saa laa cā le na ye. U sā wāy faha woo, u ma yrān woo, te yēy ga naa n fīy ke yai ke yīmper.

28 Kāntraha sē na, ke ne re ta te n fīy te ya ya, te ba nduan kūū, te sa, te pii le?

29 Te pii ma ba le koo na, u tarfua ga pa u ba re yaa.»

Yāhā Yai ga cāā kloṅ ke cā ba gboho

(Mat 13.31-32, 34; Luke 13.18-19)

30 Yesu n maha yee: «Waa maha waha Yāhā Yai wī tōr nwa ne? N ga waha le yar ye na kakuācran lii syi ne?

31 Le ma mii ngaa puale dyan. Le tāhāyale wo, le kloṅ pii bye na.

32 Le ma fīy yi, le ga yir, le gboho ta ter tāṅ dir wān ter bye na, le sya kayangbāy yi, kānsyām n sya ba naa pe nser ta yīm wo te kayay laam wo.»

33 Yesu naa nawee- klaha kakuācran busāā ne ke syi. Pe nawee- pe ne ga waha kakuācran nkāy war, u naa koo tōr pe ye.

34 U sē naa n pāā pe ne mii kakuācran sē kē ye. U ma -sē ba nii u ya ya u kānyārwai ne, u ga cā ke kaplān yīntaha gbihi tōr yar pe na.

Yesu teflahangbān yer

(Mat 8.23-27; Luke 8.22-25)

35 Koo per yaiyīn na, Yesu n u kānyārwai pye ma yee: «-Ye pa wo n dii ter kūndi ngaa ye.»

36 U kānyārwai n wloho yi kāā te nabuar wo, ma ga dugu dye ke salangbān wo Yesu tuu ba dye nii kii wo, pe n nii n ter. Salangbāy taa pye ke langben na, nawee- mpāy n dugu dye te wo, ma ter.

37 Teflahangbān gaa n yir wāfua ne, ma sya loho fua gbe le wāā n taha pe na ke salangbān wo, ke n sya yī naa n wa.

38 Yesu pye ke salangbān namlā kue ye, tuu ba sā wāy, ma yīn gbā yigi yīngbūhū ne. U kānyārwai n u gbā yir, ma u pye ma yee: «Wo Yīnfua, ma sē yāā la waa kuee le wo?»

39 Yesu n yir, ma sā ke teflaha na, ma pāā ke loho ne ma yee: «Yaha le, nii sūū!» Ke teflaha n yer loo na, ke fla n nii seyī.

40 Yesu n u kānyārwai pye ma yee: «Nwa ye n nii n fya? Ye Yater wee la ye ne?»

41 Pe -sē ba fya, ma naa le pāā pe ya ye ma yee: «Hāā, -ye naa dya nwo yān, teflaha n luhu u ye ke langbān loho bya ne.»

5

Yesu sāndāpee kar tege kāā dya waa yīn na

(Mat 8.28-34; Luke 8.26-39)

1 Pe n ga nō ke kāntraha langbān kūndi ngaa ye, Jerasinefa kāntraha wo.

2 Yesu wātegekāā ke salangbān wo, dya waa n yi gbūhū fla na, ma u wāā n pai.

3 Sāndūpee waa pye u dya yīn na, ma u ta u n naa n nii gbūhū fla na. Ntēn namihi ge ne pe sē waha u dya pua yigi naa n yaha nantān ye.

4 U dya pye, pe ma yir, pe ga u tre pua ntēn namihi ne. U -sē ga te ntēn namihi cer, tuu te ntēn wān ka. U wāyigiyaha fānga sē pye waa ye ye.

5 Ke yai ke yīmper, u naa wātay ya tay gbūhū laam wo, tesē yāy yīn

ne, ma naa n kui, ma maha naa u ya duai ntēmbar ne.

⁶ U n Yesu yāã deydey, ma fā ba kānklūy gbāã u yaha ye,

⁷ ma tē sya fānga ne ma yee: «Ke Yāhāngbāŋ Dya Yesu, nwa taa ga pye ra na? N ma nar, Yāhā yāŋ, ma'a syi ma ra pēn ye.»

⁸ Yesu naa n gbey u na ma yee: «Sāndūpee nwo, tege kää u dya yīŋ na!»

⁹ U n u dya yey ma yee: «Ma myaha mii?» U n yee: «Ta myaha Nihinihi, wo ma wo nihi.»

¹⁰ U n nii le sron nar Yesu ye, tuu ma syi pe sāndāpee kar kää ke fla draha wo ye.

¹¹ Kaha tyε- mpāy -sē pye, pe wānihi; pe pye pe naa n di ke yāŋ fla na.

¹² Pe sāndāpee n Yesu nar ma yee: «Wo nɔ wāã tyε- mii fla na, wo n ga dye nii pe laam laam wo.»

¹³ Yesu n le sya pe ye. Pe sāndāpee n tege kää u dya yīŋ na, maa dye pe tyε- laam laam wo. Pe tyε- n ke ngben fā tege, maa too dye ke langbāŋ laam wo, ma ku. Pe ba tyε- naha kua.

¹⁴ Mpāy pe naa pe tyε- naha, pe n fā ter, maa le kapān pāã pe klofa ye, tesē wlēfa ne. Nawee- n pa, maa yāŋ lii le ba pye.

¹⁵ Pe ba nɔ Yesu fla na, pe n u dya yāã, dya wii sāndāpee busāã pye u yīŋ na. U dya yīntaha ba too, u n ba faha wān le tege nii, nafāã pyer sē pye u na nantāŋ ye. Pe nawee- n fya, ma sya nii n sege.

¹⁶ Mpāy pe ba ke kai- byε yāã yīnde ne, poo n u dya wīi gbe, ma tōr pe ye, tesē pe tyε- wīi bya ne.

¹⁷ Pe n too Yesu wānar na, tuu ter kää, u pe klo ta yaha.

¹⁸ Yesu tuu dugu naa n dye ke salangbāŋ wo, u dya wii sāndāpee pye u yīŋ na, u n Yesu pye woo ga ka u ne.

¹⁹ Yesu sē le sya u ye ye, ma u pye ma yee: «Dur ga ma kaha wo, ma nna fla na. Yāhā ke ma fen di, ma nkāy byε pye ma kē, ka maa ke tōr pe ye!»

²⁰ U dya n ter. Yesu tuu lii pye u kē, u n ga nii le pāã nawee- ye ke kui sēnsye teebehe byε wo. Mpāy pe naa le luhu, le naa pe laam wo.

Syase pueesya tesē cɔɔ wii tuu te Yesu nayroho na

(Mat 9.18-26; Luke 8.40-56)

²¹ Yesu n dur ga u kānyārwei ne ke langbāŋ kūndi nge na, ke salangbāŋ ne. U pye ke loho tāy, tuu ba yer nabuar ne te ba wo tā u na.

²² Yiiffee- yawāhā nwoŋ yīŋfua waa n pa, u myaha Syase. U n Yesu yāã, ma kānklūy gbāã u yaha ye,

²³ ma nii u nar u fihī yō woo na, ma u pye ma yee: «Ta pueesyale ma le ga ku, n ma nar, pa maa klue taha le na, le n kāhā yir, le nii yrāŋ na!»

²⁴ Yesu n ka u ne. Nabuar naa n taha u na, ma u wāã sya naa n kor kue byε ye.

²⁵ Te nabuar laam wo, cɔɔ waa - sē pye. U ntōr kuee naa n woo u ye dyε- sēnsye syāŋ, wāyer wee ye.

²⁶ U ba fāy gboho ter tyinfa busāã koho wo; u wale byε ba ka tāŋ pe ye. U sē -sē naa n puar ye, te yan too ma cā ba naa n sye u ye.

²⁷ U n Yesu wīi luhu, ma -sē pa pe nabuar wo Yesu kur kue ye, ma ba te u nayroho na.

²⁸ U ba le ga yigi ma yee: «N ma yāã te u nayroho ya na, n ga jaa.»

²⁹ Tuu te Yesu nayroho na ke syi, le yalebya wo u ntōr wāwoo n yer, u n yāã u yan te yi kää u wo.

³⁰ Yesu n le cā le yalebya wo, ma cā ma yee fānga gaa yi u wo. U n wā klaha pe nabuar laam wo ma yee: «Yoo te ra nayroho na?»

³¹ U kānyārwei n u pye ma yee: «Ma pe nawee- yāã pe ma kor n klaha teebehe byε wo, taa -sē maha n yey yoo te ma na.»

³² Yesu -sē ba yāŋ gbey naa n klaha yoo nde pye.

³³ U cɔɔ n nii n sege fyar koho wo, tuu ba cā wa lii le u yāã. U n pa, maa kānklūy gbāã Yesu yaha ye, ma le cīinde byε tōr u ye.

³⁴ Yesu n u pye ma yee: «Coo, taa ra ta ma Yater, loo le ma jaa. Naa n gaha pra, ma yan tii yi kãã ma wo.»

³⁵ Yesu tuu naa koo pãã, tēnlēhe mpāy n yir Syase kaha wo, ma ba u Syase pye ma yee: «Ma pueesya ku, maa maha Yīnfua fāy ma nwa pye?»

³⁶ Pe n nii n pãã, Yesu sē -sē pe kue yāŋ ye, ma Syase woo pye ma yee: «Ma'a syi fya ye, ra ta ma Yater, loo ya!»

³⁷ Loo kur ye, Yesu n Syase kaha kãnde sya u ne. U sē -sē sya waa n ka u ne ye mii Pyar ya sē kē ye, ma suhu Syake ne, u cīfua Nsān ne.

³⁸ Pe n ga no Syase kaha wo, Yesu n pe nawee- yãã, pe fã gbey n klaha, mpāy ne pe n wūn ma n kui.

³⁹ U n dye ga ke kaha laam wo, maa pe pye ma yee: «Lii tee fã gbey n klaha ke syi? Nwa ta ye n nii n wūn? U kicar sē ku ye, wāy ya tuu sã wāy.»

⁴⁰ Pe n u ler. U n pe bye ta pe n yi. U n u kicar tuhufua ya yigi, u nahafua ne, ma suhu kãnyārwei tãã mii ne. U kicar tuu pye nwoŋ gii laam wo, pe n dye ga ke fla na.

⁴¹ U n u kicar yigi koho na, ma u pye Yiifee- yor wo ma yee: «Taleta kume.» Loo yīntaha kē, kicaale yir!

⁴² Le kicaale n yir le yalebya wo, ma nii n yār. Le pye dye- sēnsye syāŋ ne. Pe nawee- pe nde yãã, le n yē gbãã pe na, ma sya ga ta ter.

⁴³ Yesu n -sē pe yar waha, pe ma syi nawee waa n le cã ye. U n maha pe yar ma yee, pe ngaa wãã u kicar kē u n di.

6

Nasarētefa Yesu wīl sye (*Mat 13.53-58; Luke 4.16-30*)

¹ Yesu n yir ke fla na, ma ka klo lii wo, tuu ba le na. U kãnyārwei pye u ne.

² Kanii per, u n nii ma nawee-klaha Yiifee- yawāhã nwoŋ wo. Nabuar mpāy pe naa n luhu u ye, le n pe fe gbe, pe n nii n yee: «U pye mii ma Yāhã wūhū bye cã tōr n yar? Yoo tuu roo laantor le u laam

wo? Laanwo wūhū ngīl bye ne tuu n pye, u koo fānga yãã na?

³ Woo sē na Maari dya, wii u ma katyigi tafua? U cīfa sē me la Syake ne, Syose ne, Yuda ne, tesē Syimu ne? U syafa poo sē na pe ma wo ne nwo?» Loo n ta pe sē waha Yesu wīl sya ye.

⁴ Yesu n plāhã nge tōr pe ye ma yee: «Ma yi kãã Yāhã kaplāŋ tōrfua kusey nawee- na, u nwoŋfa ne, u kahafa ne, teebēhe bye nawee- u yāŋ.»

⁵ Yesu sē waha laanwo wūhū busãã pye ke fla na ye, mii yanfa mpāy ya sē me tuu klue taha pe na, ma pe jaa ye.

⁶ Tuu yãã u gbenteefa pe u wātan sye pe Yater, le n laam wo u kē. Loo kur ye, u n ka maa nawee- klaha kãnkāy kukui wo.

Yesu u kãnyārwei sēnsye syām *lēhe wãã* (*Mat 10.5-15; Luke 9.1-6*)

⁷ Yesu n u kãnyārwei sēnsye syām bye yee ba, maa nii pe lēhe n wãã nawee- sãnsyām. U n fānga wãã pe kē pe waha sãndāpee kar tege naa n kãã nawee- yīŋ na.

⁸ U n maha pe yar waha ma yee: «Ye n gaha yrāhã ye, ya'a syi ngaa gbe yigi ke n naa ye ndege ye. - Ye yrāhāyār kãi ya gbe yigi, ye ma syi ngaa kadiŋ gbe tesē nkānfaha ne, tesē war ne jifaa wo ye.

⁹ -Ye ntāāfey le, -ye kalen nanen ya le!»

¹⁰ U n maha pe yar ma yee: «Ya'a ga dye klo lii wo, pe ma syāsaha wãã ye kē kaha gii wo, -ye kuee koo kaha wo ye sya ba ter.

¹¹ Teelii nawee- ma ye yē yor sye, tesē ye wāyigita wīl ne, -ye ter pe klo yaha! Ye ma nii n ter, -ye ye tre mplēm kor yaha pe na, pe n cã lii ma pe dye, poo pe le ke.»

¹² Yesu kãnyārwei n ka loo na, ma ga Yāhã kaplāŋ tōr n yar nawee- na, ma yee pe le sya pe le cã pe kapee- wāpyen sē yō ye.

¹³ Pe sãndāpee buar kar tege naa n kãã nawee- yīŋ na, ma naa yanfa

busã tuhu sēm- ne, pe n kãhã naa n yir.

*Nsãn tesē Yerote ne
(Mat 14.1-12; Luke 9.7-9)*

¹⁴ Yesu myaha tēn n ba teebēhe bye kua. Galele kui yīnfua Yerote n Yesu wīi luhu. Nawee- mpāy naa n pãã ma yee: «Nsãn nawee- tããfua wii tuu ba ku, u dur ba yrãn na, koo kē u n waha laanwo wūhū pye.»

¹⁵ Mpāy naa n pãã ma yee: «Faale Yãhã kaplãn tōrfua Yeli kē.» Mpāy maha naa n yee: «Faale Yãhã kaplãn tōrfua waa kē u ne.»

¹⁶ Yerote tuu Yesu wīi luhu, u n yee: «Nsãn nawee- tããfua kē! N ba ta pe n u yīn cer, u maha dur ba yrãn na.»

¹⁷⁻¹⁸ Lii le ba dye Yerote nsoho wo Nsãn ne, le nde: Yerote ba u cīifua Filipe cōo Yerotyade tyīn sya u ye. Nsãn naa le kuān u ye ma yee: «Ma sē yai ma ma cīifua cōo gbe ta ma wūū ye.» Yerote n yir, ma ta pe n Nsãn yigi, ma u pua ma u le nwompihi wo.

¹⁹ Nsãn wīi naa u Yerote cōo yaa, u n sya naa u ke gbã ne.

²⁰ Yerote sē -sē naa le sya u ye ye. U naa Nsãn fya, u ba cã Nsãn ba sron, u maha pye Yãhã nawee. Koo kē Yerote n koho naa n paha u na. Nsãn kaplãn naa u fãy, ma -sē naa n tãy u ye.

²¹ Yerote cōo yīn -sē ba tãy Nsãn wīi na, Yerote seese gbar per. Ke per na, Yerote ba u tēntē- yīnfua yee ba dir na, tesē u naanmiy yīnfua ne, ma suhu Galele yahaseefa ne.

²² Yerote cōo pueesya n dye ke nwongbãn laam wo, ma yōo. Le n tãy Yerote ye, pe nawee- bye ne. Yerote n u capua pye loo na ma yee: «Ngii wīi ma tãy ma ye, ta yar ta n ke wãã ma kē.»

²³ U n Yãhã di, ma u pye ma yee: «Ma'a ngii wīi pãã, maa ke yãã, ke ma sya pye ra kãntraha kui kãnkãyaha ne.»

²⁴ U kicar n yi, ma ga u nahafua yey ma yee: «Ma laam wo, ma yee n ngii wīi pãã?» U nahafua n yee:

«U yar u Nsãn nawee- tããfua yīn cer wãã ma kē.»

²⁵ U capua n dur ga farfar Yerote fla na, maa u pye ma yee: «N n yãn, ma Nsãn yīn cer wãã ra kē yagaa nge na, tasa laam wo.»

²⁶ Yerote yīntaha bye n tãhã. Tuu ba Yãhã di pe nawee- yīnde na, u sē sya ma u yē dur ye.

²⁷ U n ta ter loo na, ma seraasyi naa waa lehe wãã, ma u pye u ga pa Nsãn yīn ne.

²⁸ U seraasyi naa n yi ter, ma ka ke nwompihi laam wo, maa Nsãn yīn cer, ma pa ke ne tasa wo maa wãã u capua kē. U capua n -sē ke sya wãã u nahafua kē.

²⁹ Nsãn kãnyãrwai pe ba le luhu, pe n pa, ma ba u nakugu gbe maa le gbīi wo.

*Yesu nawee- nyersū yībua yē
woo, tahar ne*

(Mat 14.13-21; Luke 9.10-17; Nsãn 6.1-14)

³⁰ Yesu tēnlehe n ba dur ba u fla na. Lii bye pe ga pye, nkãy bye ne pe ga nawee- klaha, pe n ke tōr u ye.

³¹ Nawee- mpāy pe naa n pai, ma dur naa n ter, pe ba nihi ter; Yesu sē draha ge yãã, ma ga di u kãnyãrwai ne ye. U n u kãnyãrwai pye ma yee: «-Ye pa, wo n ka dragba gaa laam wo, ye n ga faa wūū dye.»

³² Pe n salangbãn gbe, poo n gaha nii teelaa wo pe ya ya.

³³ Nabuar n -sē pe yãã tersaha wo, ma pe yãn cã. Pe n yir kukui bye wo, ma tyī yãr ga cãã dye ke teele wo Yesu yaha u kãnyãrwai ne.

³⁴ Yaliile Yesu tuu yi ke salangbãn wo, u n pe nabuar yãã kacãn wee ye. Pe nawee- fɛn n u sron yigi, pe pye mii mbaa dyaŋ u mbanaha wee pe ne ye. U n too kai- na, ma nii pe klaha, ma pe klaha.

³⁵ Yai ke ba kua kua naa n wa ke syi, Yesu kãnyãrwai n pa, maa u pye ma yee: «Yai kua kua wa, wo maha ma dragba wo.»

³⁶ Pe nawee- ta pe n ka tũntũn kle wo, kusyĩmbēhe ne, pe ga waha ngaa par di.»

³⁷ Yesu n pe yē sya ma yee: «Yii ge -ye digi wāā pe kē pe n di!» Pe n u yey ma yee: «Waa war nagbey bur yāā na, wo waha par wāā?»

³⁸ Yesu n pe yē wāā sya loo na, ma yee: «Bur wāy nii te ma ye ye? -Ye ka yaa yāŋ!» Pe n ga yāŋ, ma ba u yar ma yee: «Bur wāy bua te ma wo ye tesē fua- syām ne.»

³⁹ Yesu n kānde wāā u kānyārwei kē, pe n pe nawee- ta pe n tege nii ga ke nyēpēŋ na, flē flē.

⁴⁰ Pe n pe ya to to nii ga, kaa na nawee- gbeebua, kaa na nawee- gbeesī sēnsye.

⁴¹ Yesu n te bur bua gbe, pe fua- syām ne, ma yīntaha kuā yir wāā yāhāyīŋ kue ye, ma Yāhā pye ma yee: «Ma syaha kē.» U n te bur la cer, ma re wāā u kānyārwei kē, pe n te la klaha nawee- kē. U n maha pe fua- syām la ke syi pe bye kē.

⁴² Pe bye n di, ma sya di yai.

⁴³ Pe n takūyīhī sēnsye syāŋ gbe ter te gber ne, tii pe di yaha.

⁴⁴ Mpāy pe ba te bur di, pe naam ya ba nawee- nyersī yīlbua tā.

*Yesu yār ke langbāŋ loho na
(Mat 14.22-33; Nsān 6.15-21)*

⁴⁵ Loo kur ye, Yesu n ta ter u kānyārwei pye ma yee pe dugu dye ke salangbāŋ wo, pe dii ga ke langbāŋ kūndi ngaa ye, u yahasee ye, klo laa wo pe n yee Gbesyata. Woo n kuae kur ye, u kānde wāā pe nabuar kē.

⁴⁶ Tuu kānde wāā wa pe kē, u n ka yāŋ gaa yīŋ na, ma ga nii u laam wūhū tōr Yāhā ye.

⁴⁷ Yai n kua tā, ma ke salangbāŋ ta yaha ke langbāŋ telai wo. Yesu -sē pye u ya ya kāntraha na.

⁴⁸ U n yāā ke salaŋ sē waha naa n fā pe ye ye, teflaha tee naa pe wāā. Ke -sē pye ngupa cir kuiyale syi, u n yir ma n gaha pe kue ye, ma nii yār n gaha ke loho na, ma sya ne ga pe far ter.

⁴⁹ Pe kānyārwei n u yāā tuu n yār ke loho na, pe n yee kusrāhā kē, ma too kule na ma n kui.

⁵⁰ Pe bye yīnde pye u na, pe n fya ser yigi nii. Yesu n ta ter pāā pe ne ma yee: «-Ye ye laam waha, ye ma syi fya ye, ndoo kē.»

⁵¹ U n dugu dye pe ne ke salangbāŋ wo, ke teflaha n yer. Le n u kānyārwei laam wo maa far ter.

⁵² Pe laam kacān tee ba kloŋ ter, pe sē ba Yesu fānga cā yō ye, yaliile wo tuu ba te bur bua la cer te n nihi.

*Yesu yanfa jaa Genesare
kāntraha na
(Mat 14.34-36)*

⁵³ Yesu n ba ke langbāŋ dii wa u kānyārwei ne. Pe n tāhā Genesare kue kāntraha na, ma pe salangbāŋ pua yaha ke langben yē na.

⁵⁴ Pe kāhā yi ke salangbāŋ wo, pe nawee- n ta ter Yesu yāŋ cā.

⁵⁵ Pe n fā ga teebehe bye wo, maa yanfa tēŋ n pai u kē pe kasāy wān na. Mpāy pe naa u wīi luhu teebehe bye wo, pe naa n pye koo syi.

⁵⁶ Teelii teelii Yesu naa n gaha, kusyīmbehe wo woo, kungbāhā wo woo, kle wo woo, nawee- naa n pai pe yanfa ne nanihi fla wo. Pe naa u nar u tyii pe yanfa n te u nayrengbāŋ yē ya na. Mpāy bye pe -sē yāā naa n te ke na, pe naa n jaa.

7

*Yesu tesē Yūifēe- wāle kānde wūhū
ne
(Mat 15.1-9)*

¹ Per gaa, Farisyē ye tesē Yāhā kaiyarfa ne, pe ba yir Yurusalem wo, ma pa Yesu fla na.

² Pe n ba yāā Yesu kānyārwei mpāy sē naa pe klue yee pe wāle kānde wāyee na, ma cā naa pe dir di ye.

³ Le -sē pye ke dyaŋ, Farisyē ye ma suhu pe nampyeŋ- Yūifēe- bye ne, pe sē naa ngaa di mii pe sē cāā pe klue yee gbegebe pe wāle kānde wāyee na ye.

⁴ Pe ma yir nanihi teebehe wo ma ba dye, pe saa di mii pe sē cāā loho wey wa gbegebe ye. Pe wāle kānde wūhū ba nihi, pe -sē ba ke bye yigi mii crāŋ wāyee ter dyaŋ ke

ya ya, sekuhu wāyee ne, ntēngbāhā wāyee ne.

⁵ Koo kē pe Farisyē tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n Yesu yey ma yee: «Nwa ta ma kānyārwai sē wo wāle kānde wūhū pye ye? Ma sē yāā, pe sē pe klue yee wo wāle kānde wāyee na ma cā pe dir di ye.»

⁶ Yesu n pe pye ma yee: «Dawarfa me ye ne! Faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yisa tāhā kē tuu bii nde cāā yar yaha ye wī na, ma le yrūhū ta Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee:

«Nawee- mii, pe ra gboho pe yē kaplāŋ ya ne,

ma -sē yee pe laam wo pe fla dey ter ra na.

⁷ Pe ra gboho mii syi dyaŋ, yīŋ wee le na ye.

Nawee- pe kānde lii ta, pe tee loo ta, ma n klaha ma yee Yāhā kānde ne.» »

⁸ Yesu n maha pe pye ma yee: «Ye Yāhā kānde ta yaha kānkāy na, ma nii nawee- kānde loo yar.

⁹ Ye -sē Yāhā koo kānde wūhū miy yaha cā, ye ye wāle kānde wūhū ta.

¹⁰ Ye sē yāā, wo faale wādyaha Musa bii le pāā Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee: «Ma tuhufua gboho, ma nahafua ne;» tesē: «Wii ma u tuhufua miipihī yee u nahafua ne, u yai pe u boo kāā.»

¹¹ Yii -sē nawee- klaha, a nawee ga waha u tuhufua pye u nahafua ne, u yee: «Ta koho kla gii tē ne ga waha wāā ma kē ma n di, ke ma korobaa;» le yīntaha ne, n ke ta yaha Yāhā kē.

¹² Ke syi, woofua ga waha tyii u tuhufua wākēŋ na, u nahafua ne.

¹³ Ye n pye koo syi, ma Yāhā kaklaha miy n yaha, ma ye wāle kaklaha gbe n yar nawee- na. Kai-busāā maha ma tee n pye ngī syi dyaŋ.»

Kai- nkāy ke nawee le kapee- wāpyeŋ wo

(Mat 15.10-20)

¹⁴ Yesu n maha pe nabuar yee ba, maa pe yar ma yee: «Ye bye, -ye yaha le ye luhu ra ye, -tee le cā!

¹⁵ Ngaa wee ke n yir nkur ye, ma nawee le kapee- wāpyeŋ wo ye. Kai- nkāy nawee tuu n ga, koo kē ke u le kapee- wāpyeŋ wo.» [

¹⁶ Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!]

¹⁷ Yesu tuu ba pe nabuar ta yaha, ma ga dye nwoŋ laam wo, u kānyārwai n ga u yey le kakuācran yīntaha ne.

¹⁸ U n pe pye ma yee: «Ye bya, ye maha le kakuācran yīntaha war gblihi laa ke? Ye sē cā la ngii ke n dye nawee nfēŋ wo, koo sē kē ke u le kapee- wāpyeŋ wo ye?

¹⁹ Ke ma sya dye ga u nfēŋ wo, ke n gaha yi kāā u laha wo nyē wo, ke sē ma ne dye ga u laam gasaha wo ye.» Yesu le yar ke syi nawee- n waha cā wāfāŋ wee digi gaa ter na ye.

²⁰ Yesu n maha pe yar ma yee: «Nkāy nawee tuu n ga, koo ke u le kapee- wāpyeŋ wo.

²¹ Ye sē yāā, nawee tuu kapee- nkāy ga u ya laam wo, koo kapee- kē ke ne u taha tyatyāhā na, yuhur ne, naboer ne,

²² cayor wāleŋ ne, war yīnde ne, laangbān ne, dawar ne, wāplanpye ne, yīnde wāyitoo ne nawee- wān na, kawar wāfua ne, yataŋ ne, nafaān pyer ne.

²³ Koo kapee- ngī bye nawee tuu n ga, ke u le kapee- wāpyeŋ wo.»

Coo wii tuu wee Yiifee ye, Yesu u pueesya jaa

(Mat 15.21-28)

²⁴ Yesu n ter ke fla yaha, ma ka Tyir kue syi ye, Syidō ne. U n ga dye kaha gaa wo, u sē naa n traha pe u wāpa wī luhu ye. Pe -sē le luhu.

²⁵ Coo waa, sāndūpee pye u pueesya yīŋ na, u n Yesu wī luhu, ma ta ter ga u fla na, ma ga kānklyū gbāā u tāy.

²⁶ U cōo sē pye Yiifeesya ye, u naa n yi Fenisye wo, Syire kāntraha na. U n Yesu nar, u u sāndūpee tege kāā u pueesya yīŋ na.

27 Yesu n u pye ma yee: «Ma' a kicar digi gbe miy yaha pāmpii* kē, le sē yō ye.»

28 U cɔɔ n yee: «Cīinde ne Yīnfua, kicaabir ma car gii miy yaha kāntraha na, pāmpii sē -sē ga gbe di la?»

29 Loo na, Yesu n -sē u pye ma yee: «Kapān nde wīi na, maa waha dur ga ma kaha wo, u sāndūpee tege kāā wa ma pueesya yīn na.»

30 U n dur ga u kaha wo, maa u pueesya yāā tuu sāy nii kasāy wān na. U sāndūpee ba tege kāā u pueesya yīn na.

Yesu nditēn bebe waa jaa

31 Yesu n ba ter kāā Tyir kue yaha, ma ter Syidō klo wo, ma dye yi ter te kui sēnsye wo, ma dur ba Galēle langbān kue ye.

32 Nawee- mpāy n pa u kē nditēn naa waa ne, u sē maha waha pāā naa n yō ye. Pe Yesu nar tuu koho taha u na, u u jaa.

33 Yesu n u yigi yi pe nabuar laam wo, ma ka u ne kānkāy na, maa u kāmbehe le u ndityuhu wo, ma yēsyōr tu ma ta u yīnkāi na.

34 Loo na, u n yīntaha kuā yir wāā yāhāyīn kue ye, ma wūū tege, ma u dya pye Yiifēe- yor wo ma yee: «Efata,» loo yīntaha ne, yār!

35 U dya ndityuhu n ta ter yār, u yīnkāi n sāhā yaha, u n nii n pāā nayōr saha na.

36 Nawee- mpāy pe pye ke fla na, Yesu n pe yar, pe ma syi le pāā waa ye ye. Tuu le pāā naa n waha pe ye mii syi dya, pe -sē ke kai- pāā naa n yi ke syi.

37 Le wājaa wīi n pe nawee- fe gbe ga ta ter, pe n sya nii le pāā ma yee: «Nkāy bye u n pye, ke yō cīinde. U nditēy ta pe n luhu, ma bebe bya ta pe n pāā.»

8

Yesu nawee- nyersī yē woo tahar ne
(Mat 15.32-39)

1 Too plii na, nabuar maha ba te ya wāā ba ta. Ngaa sē pye pe nawee- ye pe n ga di ye. Yesu n u kānyārwai yee ba, maa pe pye ma yee:

2 «Nawee- mii fen ta yigi, pe plii tāā nanga pe ma ra ne, yagaa ngaa wee pe ye pe n ga di ye.

3 N ma pe dur wāā fāā ne pe kle wo, pe n gaha too wāfāy na kānde wo. Ye sē yāā, mpāy ma pe nihi, pe yir deydey ma pa.»

4 U kānyārwai n u yey ma yee: «Dragba nge syi laam wo, waa dir yāā na pe kē pe n di?»

5 Yesu n pe yey ma yee: «Bur nii te ma ye ye?» Pe n yee wāy kuasīi.

6 Loo na, Yesu n pe nabuar ta pe n tege nii kāntraha na. U n te bur kuasīi gbe, ma Yāhā pye ma yee: «Ma syaha kē.» U n te bur la cer, ma te wāā u kānyārwai kē, pe te la klaha pe nabuar kē; u kānyārwai n te la.

7 Fuabir raa maha pye pe ye. Yesu n maha syaha wāā Yāhā kē, ma u kānyārwai ta pe n maha te fuabir la.

8 Pe bye n di, ma di yai. Tii pe di yaha, pe n te gbe ter takūyīhī kuasīi.

9 Nawee- mpāy pe pye ke fla na, pe ba nawee- nyersīi kua.

Loo kur ye, Yesu n kānde wāā pe kē,

10 ma dugu dye ke salangbān wo u kānyārwai ne, ma ka Dalameta kāntraha na.

Yesu laanwo wīi wāpye sye Farisyē ye kē
(Mat 16.1-4)

11 Loo kur ye, Farisyē ye n pa Yesu fla na. Pe n yee, poo ga u le namihi wo, ma u pye u laanwo wīi laa pye, poo n waha cā Yāhā kē ke fānga wāā u kē.

12 Yesu n wūū tege u ya laam wo ma yee: «Nwa ta yagaafa n ke pe laanwo wīi yāā? Ta n cīinde nde pāā ye ye, poo ge saa laanwo wīi laa ge yāā yīnde ne ye.»

* 7:27 7.27 Koo cāā na, mpāy pe sē pye Yiifēe- ye, Yiifēe- naa pe yee pām.

13 Loo kur ye u n ter pe yaha, maa dugu dye ke salangbān wo, ma ter ke langbān kūndi ngaa ye.

Yoo wīl ma mii ncasur wān ter syi dyan?

(Mat 16.5-12)

14 Koo per na, pe kānyārwai ba faha pe sē bur gbe yigi pe ya ne ye. Bur neŋ ya kē ke pye pe ye ke salangbān wo.

15 Yesu n ba pe pye ma yee: «Ye yii le yaha, -tee yii yigi Farisyē ye ne, tesē Yerote ne! Pe wīl ma mii ncasur wān syi dyan.»

16 Pe kānyārwai n nii pe ya yey ma yee: «Too sē bur gbe ye, loo la u n nii n pāā ke syi.»

17 Yesu n pe laam wūhū cā, ma pe yey: «Nwa ta ye n yee, bur kē te wee wo ye ye, koo syi kē? Ye kacān fihī kloŋ. Ye sē laa war wa ye. Ye laam yāā waha ter?»

18 Yīmpe ne ye ye, ye sē n yān la? Ndityuhu ne ye ye, ye sē n luhu la? Ye laam yāā faha wa?

19 Tē ba te bur bua la cer wāā pe naam nyersīl yīl bua kē, takūyīhī nii ye ba gbe te bur gber ne, pe ba tii di yaha?» Pe n yee takūyīhī sēnsye syān.

20 Yesu n maha pe yey ma yee: «Tē ba te bur kuasīl la cer wāā pe nawee-nyersīl kē, takūyīhī nii tee ba gbe te bur gber ne, pe ba tii di yaha?» Pe n yee takūyīhī kuasīl.

21 Yesu n pe pye loo na ma yee: «Ke n ta ye sē le war wa ma yee, bur wīl sē ne tē naa n pāā ye?»

Yesu fūū naa waa jaa Gbesyata wo

22 Loo kur ye, pe n ka Gbesyata wo. Nawee- n pa fūū naa waa ne Yesu fla na, maa u nar u te u fūū naa na, u u jaa.

23 Yesu n u fūū yigi koho na, ma yi u ne le klo kānkāy na, ma ga yēsyōr tu woo u fūū yīmpe na, ma klue taha u na, ma u yey: «Ma waha ngaa yāā la?»

24 U fūū n yīmpe tēn wāā ma yee: «N nawee- yāā, n pe yāā katyir dyan te n yār.»

25 Yesu n maha klue taha u dya yīmpe na, u n yān wāā u yahasee ye temm. U ba jaa wa, ma waha wān bye yāā naa n tān gbegbe.

26 Loo na, Yesu n kānde wāā u kē u ter u kaha wo, ma -sē u pye ma yee, tuu ma syi ka le klo wo ye.

Yoo kē Yesu ne?

(Mat 16.13-28; Luke 9.18-27)

27 Yesu n ter Filipe Syesaree kue kui ye, u kānyārwai ne. Kānde wo, u n pe yey yān ma yee: «Lii ge nawee-pe n pāā ra wīl na?»

28 Pe n yee: «Mpāy n yee, a Nsān nawee- tāāfua kē ma ne. Mpāy maha n yee, a faale Yāhā kaplān tōrfua Yeli kē ma ne, mpāy maha ma pe n yee, a faale Yāhā kaplān tōrfua waa kē ma ne.»

29 U n dur yagaa, ma pe yey ma yee: «Ah yii, ye yee yoo kē ra ne?» Pyar n u yē sya ma yee: «Mboo kē u Yāhā Yīndefua Crise.»

30 Yesu n le pāā waha pe ye ma yee, pe ma syi pe le tōr waa ye ye.

31 Loo kur ye, Yesu n yir, ma nii u kānyārwai pye ma yee: «U Nawee Puee yai u fāy gboho. Pe Yiifee- wāle ga ba u wīl sye, pe Yāhā yūndefa yīnfa ne, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne. Pe ga ba ta ge ta pe n u boo. Plii tāā kur ye, u ga yir gbā wo u dur ba yrān na gbaafa ye.»

32 Yesu naa ke kai- gbegbe pāā pe ye. Pyar n u yee ga kānkāy na, maa nii le kuān u ye.

33 Yesu n dur, ma u kānyārwai yān klaha, ma sā Pyar na ma yee: «Yūhū kāā ra tāy Setane nwo! Ma sē Yāhā wūhū cā ye, ma laam ga nawee kacān ter ya ne.»

34 Loo na, Yesu n pe nabuar yee ba u kānyārwai ne, maa pe yar ma yee: «Wii ma yee woo ga naa n yār ta kānde wo, u u laam wūhū ta yaha, tuu u ya gbihi, u ma sya ga ba gbāpee ku ra wīl na. Wii ma loo sya, u naa ta kānde yār.

35 Ye sē yāā, wii tuu u ya yīn ke ma suhu driyē wān ne, woofua ga ba too bye ke laa. Wii tuu -sē ga le sya, u u yīn ke laa ma suhu driyē wān ne,

ta wĩ na tesē le Yāhā kapāyĩ wĩ ne, woofua kē tuu cā ga ba too nde bye yāā.

³⁶ Mboo nawee, taa ga driyē wān bye yāā tāŋ, ma'a yee ma sē ba ma yīŋ yāā Yāhā ye ye, le wāyĩ -sē ma na taa yāā?

³⁷ Koo kla ma na, nawee tuu ga ba waha kē tuu u ya yīŋ yāā Yāhā tāy?

³⁸ Ye sē yāā, yagaafa Yāhā kānde miy yaha, ma nii kapee- pye. Wii ma yee fyar woo yigi pe yīnde na, ndoo wĩ na tesē ra kaplāŋ wĩ ne, u wĩ bya ga ba fyar yigi ndoo u Nawee Puee kē, yaliile n n pai dur ba ra Tuhufua Yāhā nayōr ne tesē pe yāhāyīŋ tēnlēheyōm ne.»

9

¹ Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Ta n cīnde nde pāā ye ye: Nawee-mpāy ma ye laam wo, pe saa ku mii pe sē Yāhā Yai yāā ke pa fānga ne ye.»

Kānyārwai tāā mpāy Yesu yāhāyīŋ nayōr yāā

(Mat 17.1-13; Luke 9.28-36)

² Plii kuay kur ye, Yesu n Pyar yigi taha u ya na, Syake ne, Nsān ne, ma ka pe ne yānjruhu gaa yīŋ na, poo pe ya ya.

Yesu n wā klaha pe yīnde na.

³ U nayre n nii n yehe palpal, kacān ge sē pye ye, ma maha flege, waa sē ke syi wāflege ter syi yāā yāā ye.

⁴ Pe n faale wāle Yeli yāā tesē Musa ne, pe ya kai na. Pe ba fe gbe yi, ma nii n pāā Yesu ne.

⁵ Pyar n Yesu pye ma yee: «Wo Yīŋfua, wo niisaha sroŋ yō nwo wo! Waa kajar tāā gbā, neŋ ma wāŋ, neŋ Musa wāŋ, neŋ nge Yeli wāŋ.»

⁶ Pe ba fya yigi nii, woo tesē pe kānyārwai syām mii ne, koo kē tuu ga lii pāā u sē cā ye.

⁷ Yāhāsyōr raa n yi, ma yīm paha tā pe bye na. Yāhā yīmbui n yir te yāhāsyōr laam wo ma yee: «Ta Dya

kē nwo ne, u ntāŋ dye gboho ra tāy, -ye naa n luhu u ye!»

⁸ Le yalebya wo, pe kānyārwai n yāŋ klaha pe ya tāy, pe sē maha waa yāā nantāŋ ye. Yesu ya u pye pe ne.

⁹ Pe naa ke yāŋ tege yaliile wo, Yesu n pe pye ma yee: «Tee lii yāā, ya'a syi le tōr waa ye ye, mii u Nawee Puee sē ba ku, ma yir wa gbā wo, ma pa gbaafa ye ye.»

¹⁰ Pe n le sya, ma -sē nii pe ya yey ma yee: «Nwa syi wāyir wĩ ne gbā wo?»

¹¹ Pe kānyārwai n Yesu yey ma yee: «Nwa ta pe Yāhā kaiyarfa n yee, a Yeli woo tuu ga cāā pa u Yāhā Yīndefua Crise yaha?»

¹² U n pe yar ma yee: «Cīnde ne, Yeli woo tuu ga cāā pa, u ba ke kai-bye gbihi ta. Nwa le n -sē yrūhū ta ke Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, a u Nawee Puee ga ba wāfāy yāā gboho ter, u wĩ le maha ba fūhū nawee-ye?»

¹³ Ta n le pāā ye ye, Yeli* -sē pa kāā wa, pe nawee- n ba u nar- pe laam wānar-, mii le ba yrūhū yar yaha ke Yāhā sabangbāŋ wo mii syi dyaŋ.»

Yesu sāndūpee kar tege kāā kicar waa yīŋ na

(Mat 17.14-21; Luke 9.37-43a)

¹⁴ Yesu n yir u kānyārwai tāā mii ne, ma n pai u kānyārwai mii fla na. Mpāy pe ba kuae, nabuar raa ba wo tā pe na. Yāhā kaiyarfa pye, pe naa kaplāŋ tyīn pe kānyārwai ne.

¹⁵ Pe nawee- pe Yesu yāā, le n pe fe gbe, pe n fā ga u wāā syaha ne.

¹⁶ Yesu n u kānyārwai yey: «Lii ne tee n tyīn pe ne?»

¹⁷ Dya waa n kuae pe nabuar laam wo, ma u yē sya ma yee: «Yīŋfua, n pa ra dya ne ma fla na, sāndūpee waa ma tuu sye u na u sē waha n pāā ye.

¹⁸ Teelii teelii u sāndūpee ma u kicar yigi, u ga u gbe miy kāntraha na, u n naa yēsyōplay yi, tuu naa nkāhā gbā, u kadye ke ser tā nii. N

* **9:13 9.13** Nsān nawee- tāāfua wĩ kē tesē u wāboo wĩ ne, Yesu tuu tōr.

ma kãnyãrwai nar pe u sãndũpee kar kãã u yĩŋ na, pe sã waha yia ye.»

¹⁹ Yesu n kuãn pe na, ma yee: «Yii poo na, laanyõm wee ye ye ye, ye sã ra ta ye Yater ye! Ye yee la n kuee ye wãwlaha na yalebye? Ye yee la n naa n fãy ye ne yalebye? -Ye pa ra kã u kicar ne.» Pe n pa u ne u kã.

²⁰ U kicar tuu kãhã Yesu yãã, u sãndũpee n ta ter u kicar sege gbe fãnga ne. U n too, ma nii kloŋ n klaha kãntraha na, yẽsyõplay ne u yẽ na.

²¹ Yesu n u tuhufua yey: «Le yale dey la u na?» U tuhufua n yee: «Ãwã, u sãndũpee u gbe u kicar cãã na, ma sya ba waa yagaa na.

²² U sãndũpee ne u tra le wãã naa laam wo loho ne, ma ga u boo. Ma'a ga waha laa pye, ma wo fen di, ma fihĩ yõ wo na!»

²³ Yesu n u pye ma yee: «Ma sã yee la, a n ma ga waha laa pye? Wii woo u ra ta u Yater, kai laa sã wee le ga waha u yia ye.»

²⁴ U kicar tuhufua n ta ter tã sya ma yee: «N ma ta ra Yater. Koho le ra ye, ta n ma sronj ta ra Yater.»

²⁵ Yesu n yãã te nabuar n pai pe fla na, u n sã u sãndũpee na ma yee: «Mboo sãndũpee wii raa kicar yẽ pua n tã, ma u ndityuhu mar n tã, tege kãã kicar nwo yĩŋ na! Ma'a syi maha dugu yãã u yĩŋ na ye!»

²⁶ U sãndũpee n kui, ma u kicar yehẽ fãnga ne, ma tege kãã u yĩŋ na. U kicar n sãy nii nakugu wãŋ syi. Pe nawee- busãã n sya yee u ku.

²⁷ Yesu n u yigi koho na, ma u ta u n yir, ma tãhã yer ncaha ye.

²⁸ Yesu tuu ba dye kaha wo, u kãnyãrwai n u yee kãnkãy na, ma u yey ma yee: «Nwa ta wo sã ba waha u sãndũpee kar tege kãã ye?»

²⁹ Yesu n pe yar ma yee: «Sãndũpee nwo syi waha kar tege n kãã Yãhã wãnar ya ne.»

*Yesu kãnyãrwai sã u kai- war ye
(Mat 17.22-23; 18.1-5; Luke 9.43-50)*

³⁰ Yesu tesã u kãnyãrwai ne pe n ter ke fla yaha, ma dye yi ter Galele kãntraha wo. U sã naa n traha nawee- pe cã u ma teelii wo ye,

³¹ u naa u kãnyãrwai klaha, koo kã. U naa pe yar ma naa n yee: «Pe ga ba u Nawee Puee yi u napĩ- kã, pe n u boo. U gbã plii tãã wuhu, u ga yir gbã wo u pa gbaafa ye.»

³² U kãnyãrwai sã naa kaplãŋ ngĩ yĩntaha cã u ne ye, ma -sã ba fya, pe sã ba u yey laa ne ye.

³³ Loo kur ye, pe n ga dye Kapornu wo. Yaliile Yesu tuu pye kaha laam wo, u n u kãnyãrwai yey ma yee: «Ye naa lii pãã kãnde wo?»

³⁴ Pe n yaha le. Kãnde wo, pe tee naa pe ya ke, ma naa n yee poo laam wo yoo ma yĩŋ na?

³⁵ Yesu n tege nii, ma u kãnyãrwai sãnsye syãm yee, maa pe yar ma yee: «Wii ma yee woo ga yĩŋ yãã, woofua u naa n nii ye bye kur ye, -tuu maha nii ye bye tãntãle!»

³⁶ Loo na, u n kicaalaale gbe ta pe yahasee ye, ma le gbe yigi u klue wo ma yee:

³⁷ «Wii ma kicaabir mii syi waa gbihi yigi ta myaha na, ndoo ge kã tuu gbihi yigi. Wii ma -sã ra gbihi yigi, ndoo ya sã kã u gbihi yigi ye. Yãhã ge kã tuu gbihi yigi, koo gii ke ra lehẽ wãã.»

³⁸ Loo kur ye, Nsãn n Yesu pye ma yee: «Wo Yĩnfua, wo dya waa yãã tuu sãndũpee kar tege naa n kãã nawee- yĩŋ na ma myaha ne. Wo n ba yee, u wee wo ne ye, ma u kar tã.»

³⁹ Yesu n u pye ma yee: «Ya'a n sye u na ye, wii tuu laanwo wĩ pye ra myaha ne, woofua saha ta ter dur u wãpee pãã ra wĩ na ye.

⁴⁰ Wii ma yee u sã wo laha ye, u ma wo ne.

⁴¹ Wii ma yee ye ma u Yãhã Yĩndefua Crise nna, ma sekuyĩ nen wãã ye kã loho ne u myaha na ye n wo, ta n le pãã ye ye cĩnde, ufua ga ba kayũhũ yãã Yãhã ye.»

*Kapee- wãpyer le lii kua?
(Mat 18.6-9; Luke 17.1-2)*

⁴² Yesu n maha yee: «Mpāy pe ma pra kicar wāŋ syi, ma ra ta pe Yater, wii ma poo nen waa ta u n yi kãã ra kãnde wo, le ga pee woofua na. Pe ma sya cãã ntëmbangbāŋ pua u yĩntyigi na, ma u gbe miy le wãã langbāŋ wo, u sē yãã loo kapee nde yãã pye ye, ke puar u na.

⁴³⁻⁴⁴ Le ma pye ma koho ma le kapee- wāpyeŋ wo, cãã ke cēr kãã. Ma cĩnde yrã yãã koho neŋ ne, koo puar ma kuee ma klue sīi ne, taa ba ka naa fla laam wo, naa gii wāfegeyãã wee ke na ye.

⁴⁵⁻⁴⁶ Le ma pye ma troho ma le kapee- wāpyeŋ wo, cãã ke cēr kãã. Ma cĩnde yrã yãã troho neŋ ne, koo puar ma kuee ma trε sīi ne, pe n ba ma gbe miy le wãã naa fla laam wo, naa gii wāfegeyãã wee ke na ye.

⁴⁷ Le ma pye ma yĩnde ma le kapee- wāpyeŋ wo, le loho yi. Ma cĩnde yrã yãã yĩnde nen ne, koo puar ma kuee ma yĩmpε syāŋ ne, pe n ba ma gbe miy le wãã naa fla wo, naa gii wāfegeyãã wee ke na ye.

⁴⁸ Koo fla wo, fyār rii te nawee kadye kaa yalebyε, te sē n ku ye; ke naa sē maha fege n yãã ye.

⁴⁹ Tetege n le diŋ wo, ke diŋ n gbihi ta Yāhã kē. Koo syi, nawee bya yai u dye wāfāy naa wo, u gbihi ta Yāhã kē.

⁵⁰ Tetege ma kayūhū. Ke ma -sē sar, le kua. Waa saha ke ta ke n dur naa n tāy ye. Ye yai ye tetege le ye laam wo, -tee naa n nii yrīŋ ne yii ne!»

10

Nawee ga waha u ya koho cɔɔ sye la?

(Mat 19.1-12; Luke 16.18)

¹ Yesu tesē u kānyārwai ne, pe n ter ke fla yaha, ma ka Yudee kue ye, ma maha ka Yurdane lafeŋ kūndi ngaa ye. Nabuar n maha pe ya wãã ba ta u tāy, u n nii pe klaha peplii wāŋ syi dyaŋ.

² Farisyē mpāy n yūhū crã u na, ma yee poo ga u le namihi wo, ma

u yey ma yee: «Ma laam wo, nawee ga waha u cɔɔ sye la?»

³ Yesu n pe yē sya kayey laa ne ma yee: «Wo faale wādyaha Musa bii kãnde lii yar le wīi na?»

⁴ Pe n yee, a Musa yee ma cãã saba yrūhū wãã ma cɔɔ kē, taa cã ba u sye.

⁵ Loo na Yesu n pe pye ma yee: «Ye laam waha, koo syi kē u n bii loo kãnde nde yrūhū yar ye na.

⁶ Ke kai- fegbecãã na, Yāhã bii wān byε pye, ma nawee tãhã, naa tesē cɔɔ nē.

⁷ Le ma le yrūhū Yāhã sabangbāŋ wo ma yee: «Koo syi kē, naa ricar koho ma ba dye, u n cɔɔ sya, u ga u ya yē yi kãã u seefa tāy,

⁸ u ke wãã le u cɔɔ wāŋ ne, pe n nii pe ya ne.» »

Yesu n pe yar taha ma yee: «Loo na, pe wee syām nantāŋ ye, pe ma mii nawee nen ya yagaa.

⁹ Yāhã ke tii gbra te ya na, nawee ma syi u te cããŋ te ya na ye.»

¹⁰ Yaliile Yesu loo pãã wa, u n dye u kānyārwai ne kaha laam wo. Pe kānyārwai n maha u gbihi yey le ne.

¹¹ U n pe pye ma yee: «Naa wii ma u ya koho cɔɔ sye, ma cɔɔ waa gbe, u cayor pye, u kapee pye u cɔɔ na wii tuu sye.

¹² Cɔɔ bya ma u puai sye, ma ga naa waa gbe, u cayor pye, u kapee pye u puai na wii tuu sye.»

*Yesu kaa taha kicaabir na
(Mat 19.13-15; Luke 18.15-17)*

¹³ Nawee- n pa kicaabir ne Yesu fla na, tuu koho taha pe na, u Yāhã nar pe wīi na. Pe kānyārwai n kuān pe na.

¹⁴ Yesu tuu nde yãã, le n fyar yigi u kē. U n u kānyārwai pye ma yee: «Ye tyii pe kicaabir na, pe n pa ra ye! Ya'a n sye pe na ye! Ye sē yãã, mpāy pe ma pra poo wāŋ syi dyaŋ, Yāhã Yai ma poo wāŋ.

¹⁵ Ta n cĩnde nde pãã ye ye: Wii ma yee u sē Yāhã Yai wīi sya yigi yaha u laam wo kicar wāŋ syi dyaŋ ye, woofua saa dye yãã Yāhã Yai wo ye.»

16 Loo na, u n pe kicaabir gbe yigi u klue wo, ma koho taha pe bye na, ma Yāhā nar pe wī na.

Nangbām ga waha dye la Yāhā Yai wo?

(Mat 19.16-30; Luke 18.18-30)

17 Yesu n ba kānde sya wa u kānyārwai ne, ma n ter. Dya waa n fā ba, maa kānklūy gbāā u yahasee ye, ma u yey ma yee: «Yīnfua, n ga waha lii pye n cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye?»

18 Yesu n u pye ma yee: «Nwa ta ma n yee n yō? Waa sē yō mii Yāhā ya sē kē ye.

19 Ma sē Yāhā kānde katanj wūhū cā la, nkāy ke yar yaha ma yee: «Ma'a syi ma cayor le ye; ma'a syi ma nawee boo ye, ma'a syi ma yuhu ye; ma'a syi ma kawar fua ye; ma'a syi ma dugu waa na ye; naa ma tuhufua gboho, ma nahafua ne!» »

20 U dya n u pye ma yee: «Yīnfua, ta ricar wo n koo ngī bye yigi, ma sya ba waa yagaa na.»

21 Yesu n u yānj, u wī n tāy u ye, u n u pye ma yee: «Kate nen laa kuee ma ye: Ka, maa ma koho wān bye par tānj, -taa pe war bye wāā tānj nawām kē! Loo na, ma -sē ga ba nii nangbānj Yāhā ye. -Taa pa, ma ba taha ra na!»

22 Kaplānj ngī sē tāy u dya ye ye, u n ter. U laam ba wlāhā, u tee pye nangbānj.

23 Yesu n u kānyārwai yānj klaha, ma pe pye ma yee: «Nangbām wādye wī Yāhā Yai wo, le war!»

24 Kaplānj ngī n pe kānyārwai fe gbe. Yesu n maha pe yar ma yee: «Cīifa, Yāhā Yai wādye wī sronj war mpāy ye pe pe koho taha yaha wale na!

25 Yūhūmii wādyeyiter mensān wihi ne, le ma fāhāfāhā ma ter nangbām wādyeyaha Yāhā Yai wo.»

26 Kaplānj ngī n maha pe kānyārwai laam wo ma ga ta ter. Pe n nii pe ya yey, a nangbām ma yee pe saa waha pe yīy yi yaha ye, yoo syi -sē ma u ga waha u yīnj yi yaha?

27 Yesu n pe yānj ma pe pye ma yee: «Kai laa nē le nawee yia, n sē yee Yāhā ye. Ye sē yāā, Yāhā koo n yia kai- bye na.»

28 Pyar n nii u pye ma yee: «Yīnfua, yānj, wo ter wo kānkai- bye yaha, ma taha ma na.»

29 Yesu n yee: «Ta n cīnde nde pāā ye ye: Wii ma ter u kaha yaha, tesē u nampyese ye ne, u nahafua ne, u tuhufua ne, u pii ne, u tar ne, ta wī na tesē le Yāhā kapāyī wī ne,

30 u ga too syi fle gbeebua yāā kāntraha nge na. U ga kle yāā, tesē nampyese ye ne, nahafa ne, kicar ne, tar ne, wāfāy bya ne ta wī na. Sukūhū gaa laam wo u ga cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

31 Mpāy pe ma yahasee ye yagaa, poo fānga ga ba nii kur ye, mpāy pe -sē ma kur ye yagaa, poo ga ba yahasee yāā.»

Yesu tēhē tāā wuhu tuu nii u wāku wī pāā u wāyir wī ne

(Mat 20.17-28; Luke 18.31-34)

32 Yesu tesē kānyārwai mpāy ne, pe ba kānde sya yagaa, ma dugu naa n ter Yurusalem wo. Yesu naa n yār pe yahasee ye, pe ba fya. Yesu n maha u kānyārwai sēnsye syām cer yi, maa nii kai- tōr pe ye, kai- nkāy ke ga ba u dye ke yagaa nge na.

33 U n pe pye ma yee: «Ye yānj, Yurusalem kē too dugu n gaha. U Nawee Puee ga ba yi pe Yāhā yūndefa yīnfā kē tesē pe Yāhā kai- yarfa ne. Pe ga yer u wāboo wī na, pe u wāā mpāy kē pe sē cīnde Yāhā cā ye.

34 Poo pe ba naa u ler, pe yēsyōr tu naa n woo u na, pe naa u gbā sāngblā ne, pe ba u boo. Plii tāā kur ye, u ga yir gbā wo, u pa gbaafa ye.»

35 Loo na, Sewede pii n pa Yesu tāy, Syake tesē Nsān ne, ma ba u pye ma yee: «Wo Yīnfua, waa ma nar kai laa ne, ma'a le pye wo kē le ga tāy wo ye.»

36 Yesu n pe yey ma yee: «Ye yee n nwa pye ye kē?»

³⁷ Pe n yee: «Ma'a ba nii kai- bye yīn na ma nayōr fla wo, tyii wo n nii nen nwo ma kāndigi koho kue ye, nen nwo ma kāman koho kue ye.»

³⁸ Yesu n pe pye ma yee: «Tee lii nar ye sē le cā ye. Wāfāy tii tē n pai sya, yaa waha te sya la laa, yaa waha wāfāy wātāā nge sya la, kii tē n pai tāā?» Pe n yee poo ga waha yia.

³⁹ Yesu n pe pye ma yee: «Cīinde ne, yaa ra wāfāy syi sya, tee maha ra wāfāy wātāā syi yāā.

⁴⁰ Ma -sē yee mpāy pe ga ba nii ra kāndigi koho kue ye, ta kāman koho kue ne, n saha poofa yān yi ye. Too niisar gbihi ta mpāy kē poo niisar ne te ne.»

⁴¹ Pe kānyārwai sēnsye mii pe le luhu, pe laam n war Syake ye ne Nsān ne.

⁴² Yesu n pe bye yee ba, maa pe yar ma yee: «Ye cā mpāy pe ma kāntre kui yīnfa, pe nawee- nar-, tesē pe nangbām bya maha pe fānga yar pe na.

⁴³ Le sē -sē wee ke syi ye ne ye. Wii ma yee u ga yīn yāā ye laam wo, woofua yai u nii ye bye tēntēle.

⁴⁴ Wii ma yee u ga yahasee fla yāā ye laam wo, woofua yai u nii ye bye yāmpuai.

⁴⁵ Ye sē yāā, u Nawee Puee sē pa nangbān yīmbui ne ye, u pa u n pai nii tēntēle nawee- bye ye, u u yrā wāā u ku, u nabuar par sya, u pe yi pe kapee- wāpyen wo.»

*Yesu fūū naa Bartemi jaa
(Mat 20.29-34; Luke 18.35-43)*

⁴⁶ Pe naa n gaha Yurusalem wo, ma ga dye Yerekō wo. Yesu ba le klo yi yaha wa u kānyārwai ne, pe nabuar ne. Fūū naa waa -sē pye, tuu ba tege nii kānde yē na, ma naa n nar. Pe naa u yee Time dya Bartemi.

⁴⁷ Tuu luhu pe yee Nasaretfa Yesu n pai, u n nii n tē ma yee: «Dawide Dya Yesu, ta fen di!»

⁴⁸ Nawee- naa n kuān u na ma yee, tuu yaha le; u n cā maha naa n kui fānga ne loo na ma yee: «Dawide Dya, ta fen di!»

⁴⁹ Yesu n luhu, ma yer ma yee: «- Ye u yee ba!» Pe n u fūū yee, ma u pye ma yee: «Ma laam yīn, ma yir, u ma yee».

⁵⁰ U fūū n u nayrengbān miy yaha, ma kur ye yir, ma pa Yesu ye.

⁵¹ Yesu n u yey ma yee: «Ma yee n nwa pye ma kē?» U fūū n yee: «Yīnfua, ta ra n waha naa n yān faale wān syi.»

⁵² Yesu n u pye ma yee: «Naa n gaha, taa ra ta ma Yater, loo le ta ma n jaa.»

⁵³ U yīmpē n ta ter yār le yalebya wo, u n nii n taha Yesu na le kānde wo.

11

Nawee- Yesu sey ga dye Yurusalem wo

(Mat 21.1-11; Luke 19.28-40; Nsān 12.12-19)

¹ Yesu tesē u kānyārwai ne, pe n ga no gbe taha Yurusalem wo, Gbefasye tesē Gbetane kusyīmbehe kue ye, yān gaa tāy. Katyir raa ter pye ke fla na, pe naa te yee wolifye katyir. Yesu n u kānyārwai syām mpāy lehe wāā yahasee ye ma yee:

² «-Ye ka kusyīnde ndaa wo ye yahasee ye! Ya'a kāhā ga n dye, yaa kānkonyainge gaa yāā, ke pua yaha nii, waa sē dugu yāā ke na ye. -Ye ke sāhā ba nwo!

³ Wii ma ye yey ma yee, nwa ye n ke sāhā, -ye ufua pye ye yee, ke wī ma wo Yīnfua na. U ma pye wa ke ne, u ga ke dur wāā ye kē yagaa nge na.»

⁴ Pe n ka, maa kānkonyainge gaa yāā, ke pua yaha nii nkur ye kapahayē gaa na. Pe n ke sāhā.

⁵ Nawee- mpāy pe pye, poo mpāy n pe yey ma yee: «Nwa tee n pye, nwa ta ye n ke kānkonyainge sāhā?»

⁶ Yesu tuu ba pe yar lii ne, pe n le pāā pe nawee- ye, pe n tyii pe na pe n ter.

⁷ Pe n pa ke kānkonyainge ne Yesu kē, ma pe nayrengbāy taha ta ke na, Yesu n dugu nii te na.

⁸ Nabuar raa n te ya wāā Yurusalem kānde yē na. Pe n nii u

gboho, poo busää n pe nayrengbäy yaha ta le kände wo, mpäy n kayay ka te wan ne tar laam wo ma ba ta le kände wo.

⁹ Mpäy pe naa n yār Yesu yaha ye, tesē mpäy ne pe naa n taha u na, pe n nii nuhu di, ma nii le gble ma n yee:

«Ma myaha ke gboho!

Mboo wii taa n pai Yīnfua Yāhā myaha ne,

Yāhā ke kaa taha ma na.

¹⁰ Yāhā ke kaa taha wo faale wādyaha Dawide yai na,

kii ke n pai wo ye.

Nawee- bye pe naa Yāhā miingbān gboho!»

¹¹ Yesu n dye Yurusalem wo, ma ka ke Yāhā kangbān laam wo. Tuu ke yān klaha wa, u n ta ter ga Gbetane wo, u kānyārwei sēnsye syām ne, yai tee ba kua kua wa.

Yesu laam war nasar nkugu katyigi gaa ne

(Mat 21.18-19)

¹² Ke yīnsyii wo pe naa n yi Gbetane wo, fāā n Yesu yigi.

¹³ U n nasar nkugu katyigi gaa yāā. Tuu ke yāā deydey ke wan ne, u n ka, maa ke yān, ngaa ma pye ke na u tai di. Tuu yūhū crā ke katyigi na, u sē n ngaa yāā ke na mii wan ya sē kē ye. Ke wāsa cāā sē ba kē ye.

¹⁴ Yesu n pāā ke katyigi ne ma yee: «Waa saa ma pii yāā di nantān ye.» U kānyārwei n luhu ke kaplān ne tuu pāā.

Yesu laam war Yiifee- ne ke Yāhā kangbān wī na

(Mat 21.12-17; Luke 19.45-48; Nsān 2.13-22)

¹⁵ Pe n ga dye Yurusalem wo. Yesu n ga dye ke Yāhā kangbān laam wo. Mpäy -sē mii pe pye, pe naa cāā troho ke Yāhā kangbān laam wo. Yesu n pe kar yir, ma warturfa tabal ye kuā cāār, tesē nasar kate parfa kānay ne.

¹⁶ U sē tyii waa na u n kapar kla gaa gbe n tay ke Yāhā kangbān laam wo ye.

¹⁷ U n pe klaha ma yee: «Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee, Yāhā yee:

«Ta kangbān ga nii ta seysaha nawee- ter bye ye.»

Yii -sē ke ta yuhu- dyeniisaha.»

¹⁸ Pe Yāhā yūndefa yīnfa pe le luhu tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n nii u wāboo wī ke, ma -sē ba fya u na. U wāklaha ter ba naa n tāy pe nawee- bye ye, koo kē.

¹⁹ Koo per yainkōn wo, Yesu n maha yi le klo wo u kānyārwei ne.

Ke katyigi wī nawee klaha lii ne?

(Mat 21.20-22)

²⁰ Koo yīnsyii sukūhūntāy na, Yesu tesē u kānyārwei ne, pe n maha ba ter loo kände nen ne, ma ke nasar nkugu yāā. Ke ba waha tān ke nnen bya ne.

²¹ Pyar laam n too Yesu niinge kaplān na, nkāy tuu ne pāā ke katyigi ne. U n Yesu pye ma yee: «Yīnfua, yān, taa ne katyigi giī sē yoosēn ne, ke nge ke waha tān nii.»

²² Yesu n u kānyārwei yar ma yee: «Ye Yāhā ta ye Yater!

²³ Ta n cīnde nde pāā ye ye: Wii ma Yāhā ta u Yater, u ga waha yān nge pye: Yūhū kāā, ka ma ga too dye langbān laam wo! U ma yee u sē laalaa gbā u laam wo ye, ma le ga yigi ma yee le ga pye, tuu lii pāā le -sē ga pye cīnde u yīnde na.

²⁴ Koo kē n ga ye yar: Ya'a nii ngii ngii nar Yāhā ye, -ye le ga yigi ye laam wo, ye yee ye ke kla yāā wa; ke -sē ga wāā ye kē.

²⁵ Tesē, ya'a yir yer, ma nii ye laam wūhū tōr Yāhā ye, waa kayaan -sē nde ye laam wo, ye tyii u kapee fue na ye kuān ne. Ke syi, yāhāyīn na ye Tuhufua Yāhā bya -sē ga ba ye kapee- gbe kāā ye yīn na. [

²⁶ Ya'a -sē yee, ye sē n tyii waa kapee- fue na ye kuān ne ye, ye Tuhufua Yāhā bya sē -sē ga ba ye kapee- gbe kāā ye yīn na ye.]»

Yoo kände wāā Yesu kē u naa kai- ngū pye?

(Mat 21.23-27; Luke 20.1-8)

27 Pe n maha ba pa Yurusalem wo. Yesu tuu maha ba gbey n klaha ke Yāhā kangbāŋ laam wo, pe Yāhā yūndefa yīŋfa n pa maa yer u tāy, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, ma suhu pe wāle ne.

28 Pe n u yey ma yee: «Kai- ngī bye raa n pye, ma ke pye kānde lii na? Yoo kānde wāā ma kē ma naa ke pye?»

29 Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta bya, n ga ye yey kate nen laa ne; ya'a ra yar, ta bya -sē ga ye yar n kai- ngī pye kānde lii na.

30 Yoo tuu ba Nsān lehe wāā u n ba nawee- tāā naa n yi loho wo? Yāhā laa, nawee-? -Ye ra yar!»

31 Pe n ga nii le klāŋ n pāā pe ya ya ma yee: «Wa'a yee Yāhā kē ke ba u nō wāā, u ga wo pye, a nwa wo sē -sē ba u Nsān kaplāŋ sya cīinde ye?

32 Wo sē -sē ga waha yee nawee- me pe ba u lehe wāā ye.» Pe ba fya pe nabuar na, pe bye le sya cīinde ma yee Nsān pye Yāhā kaplāŋ tōrfua.

33 Loo na, pe n ba Yesu pye ma yee, poo cā na? Yesu n -sē pe pye ma yee: «Ya'a yee ke syi, ta bya n saa ye yar n kai- ngī pye kānde lii na ye.»

12

Yiifee- yahaseefa wī ma kra tawarfa wī nde ne

(Mat 21.33-46; Luke 20.9-19)

1 Loo kur ye, Yesu n kakuācran nde pāā pe ye ma yee: «Dya waa ba defī katyir tar le, ma te klaha tā, ma ke defī pii yīityaha ceɾ, ma dur ma te tar sēnsaha fla fāā. Tuu koo pye wa, u n te tar yaha tawarfa mpāy ye, ma ter yrāhā ye.

2 Te defī pii yiyale le ba nō, u tarfua n kuee, ma tēntēle waa lehe wāā pe tawarfa ye, u ga woo lay sya ba.

3 Pe tawarfa n ga u yigi, ma u gbā, ma u dur wāā kānwai ne.

4 U tarfua n dur, ma maha u tēntēle waa lehe wāā pe tawarfa ye. Pe n maha ga woo gbā yīŋ kue ye, ma dur ma u tyehε.

5 U tarfua n maha waa ter lehe wāā ke tēhε tāā wuhu na. Pe n ga woo yigi, ma u boo. U tarfua n maha tēntēbir busāā nō wāā koo syi. Pe tawarfa n gbār taha mpāy na, ma mpāy boo.

6 U tarfua dya nen waa pye, u ntāŋ ba dye gboho u tāy. U n woo lehe wāā pe ye kur ye ma yee: «Laa na, pe n gaha nagboho ta woo na.»

7 Pe tawarfa n ga pe ya pye ma yee: «Wii tuu ga ba nii tarfua, woo kē nwo. -Too u boo, te wān bye n ba nii wo wān!»

8 Pe n u dya yigi, ma u boo, ma u nakugu gbe miy yi wāā te defī tar nkur ye.»

9 Yesu n pe nawee- yey ma yee: «Yagaa, u tarfua ga lii pye? U ga ba pa, u ba pe tawarfa mii boo kāā, tuu te tar yaha nawee- mpāy ye.

10 N cā ye kapān nde yāā kal Yāhā sabangbāŋ wo, lii le n yee:

«Ntēmlaha gii nwonfāāfa pe ba sye yaha,
koo ntēmlaha kē ke dur yīŋ yāā
ke nwon wāfāā wo.

11 Yāhā ke lii pye, loo ne nde. Laanwo wī ne too n yāā yīnde ne.»

12 Pe Yiifee- yahaseefa pe yāā Yesu tuu kakuācran nde pāā wāā pe kē, pe n nii u yigisaha ke, ma -sē ba fya pe nabuar na. Pe n tyii u na ma ter.

Nawee yai la kufar wādāā ne?

(Mat 22.15-22; Luke 20.20-26)

13 Loo kur ye, pe Yiifee- yahaseefa n ga Farisyē mpāy nō wāā Yesu ye, tesē Yerote nawee- mpāy ne ma yee, pe ba u plaha yigi kayey laa ne.

14 Pe n pa, maa Yesu pye ma yee: «Yīŋfua, wo cā ma cīinde ya pāā. Ma sē n fya nawee yīnde na ye. Nawee ma sya nii mii syi dyaŋ, le sē kai kua ma ye ye. Ma nawee- klaha cīinde ya ne Yāhā kānde wāyār wī na. Wo yar nde ne: Wo kānde na, wo yai la kufar wāwāā ne fāngafa bye yīŋfua kē laa, wo sē yai te wāwāā ne u kē ye? Wo naa re wāā laa, wa'a syi naa re wāā ye?»

¹⁵ Yesu -sē ba cā pe sē laha u ye ye. U n pe pye ma yee: «Nwa ta ye n ta wāleŋ ke namihi wo? -Ye ga pa ra kē ntēn war waa ne ta n ba yāŋ!»

¹⁶ Pe n ga pa ntēn war waa ne. Yesu n pe yey ma yee: «Yoo yirfua pe pye ta u na nwo, u myaha ne?» Pe n yee, a u fāngafa bye yīnfua yirfua kē u myaha ne.

¹⁷ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Ah -ye naa u fāngafa bye yīnfua dāā u myaha wān ne, -tee naa Yāhā dāā ke myaha wān ne!» Yesu kapān nde n pe laam wo.

Mpāy pe ku wa pe ga ba yir gbā wo

(Mat 22.23-33; Luke 20.27-40)

¹⁸ Yiifēe- yahaseefa mpāy pe naa n yee Sadusyē, pe n pa Yesu fla na. Poo me pe n yee, a mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbā wo ye.

¹⁹ Pe n Yesu yey ma yee: «Yīnfua, wo faale wādyaha Musa bii kānde laa yar wo na, le nde: «Naa ma pye cīifua ne, ma ba ku u cōo yaha, kicar sē kē u ye ye, u cīifua yai u u calangusya gbe, pe n kicar see u lefua kē, wii tuu ku.»

²⁰ Āhā, dya waa -sē pye, cīifa kuay ne. U dya n ba cōo sya, ma ku u yaha, puee sē kē ye.

²¹ U taha n u calangusya gbe, ma ba ku u yaha, puee sē maha kē. U taha n u gbe, loo katē nen ya.

²² Koo syi ya, koo syi ya, poo kuasīi bye n u cōo yāā cā cōo, pe sē -sē puee yāā see u na ye. Loo kur ye, u cōo n ba ku u ya ndoŋ.

²³ Mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbā wo per giī, u cōo ga ba nii yoo wūū pe laam wo? Poo kuasīi bye sē u yāā cā la cōo?»

²⁴ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye plaha loo nde ne ma yee, a mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbā wo ye. Ye sē Yāhā sabangbāŋ wūhū cā ye, ye sē maha Yāhā fānga cā ye, koo kē.

²⁵ Ye sē yāā, mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbā wo, pe ga nii mii yāhāyīŋ

tēnlehe wāŋ syi dyaŋ yāhāyīŋ na. Naam tesē ca ne, pe saa ba naa pe ya gbe ye.

²⁶ -Ye yāŋ, Musa lii yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo nakur wāyir wīi na gbā wo, -ye ye laam too le na! U yee Yāhā yīmbui yi le ngur wambule fla na, ma u pye ma yee: «Ndo tē ma Yāhā Brama* ye, Yisyake ne, Dyakuba ne.»

²⁷ Loo na, Yesu n pe yar laha ma yee: «Mpāy pe ku, pe ma yrāŋ Yāhā yīnde na. Yīi tee n yee nakur saa ba yir gbā wo ye, ye sroŋ plaha loo nde ne.»

Yāhā kānde kataŋ wo, lii loo le ma yīŋ?

(Mat 22.34-40; Luke 10.25-28)

²⁸ Yāhā kaiyarfua waa ba luhu ke kaplāŋ ne pe Sadusyē pe naa n tyīn Yesu ne. Tuu yāā Yesu pe Sadusyē yē sya ma pe gbihi yar cīinde ne, u n yūhū crā u na, ma u yey ma yee: «Yāhā kānde kataŋ wo, lii loo le ma yīŋ?»

²⁹ Yesu n u yē sya ma yee: «Yāhā kānde kataŋ wo, lii le ma yīŋ, loo ne nde: «Yiisrēfa, -ye naa n luhu! Yāhā neŋ ya ke ma, Yāhā giī ke ma wo Yīnfua.»

³⁰ Tesē: «Ta, ma Yīnfua Yāhā wīi n naa n tāy ma ye, le ter wān bye yaha, le gboho tāŋ ma laam bye wo, le nii tāŋ ma yrā bye na, ma kacān bye n pye tāŋ loo na, ma fānga bye ne.»

³¹ Liī le -sē taha le na, loo ne nde: «Ma ya wīi le n tāy ma ye mii syi dyaŋ, tyii ma nampyeŋ wīi n naa n tāy ma ye ke syi.» Yāhā kānde kataŋ wo, laa sē ter koo syāŋ ngīi yaha ye.»

³² U Yāhā kaiyarfua n Yesu pye loo na ma yee: «Āwā Yīnfua, lii raa pāā le cīinde pua kē: Yāhā ya kē ke ma Yāhā. Yāhā gaa sē maha wee nantāŋ mii koo ya sē kē ye.

³³ Loo ne, nawee yai Yāhā wīi le gboho tāŋ u laam bye wo, u kacān bye n pye tāŋ loo na, le n nii tāŋ u yrā bye na, u fānga bye ne. Tesē, u

* **12:26 12.26** Brama, Yisyake ne, tesē Dyakuba ne, poo mii me pe ma Yiifēe- faale wāle. Yāhā ma yee koo ma Yāhā pe ye yagaa, le yīntaha kē pe wee nakur ye, pe ma yrāŋ na.

ya wĩ le n tã y u ye mii syi dyaŋ, u nampyeŋ wĩ le tã y u ye ke syi. Koo katanj syãŋ ngĩ puar wãn wãboo tesẽ te wãsuhi na Yãhã kē, ma suhi diŋ wãyiŋ ne.»

³⁴ Yesu tuu yãã u Yãhã kaiyarfua kai- ngĩ pãã laantor ne, u n u pye ma yee: «Ma laam wo, ma le sya gbe taha wa ma yee ma ma Yãhã Yai wũũ.» Loo kur ye, waa sē maha sya, ma u yey laa ne ye.

Lii pe Yũfee- yahaseefa pãã u Yãhã Yĩndefua Crise wĩ na

(Mat 22.41-46; Luke 20.41-44)

³⁵ Yesu pye ke Yãhã kangbãŋ laam wo, ma naa nawee- klaha. U n ba kayey nde yey ma yee: «Yãhã kaiyarfa pye mii ma yee, a u Yãhã Yĩndefua Crise ma wo faale wãdyaha Dawide kur kuẽ puee waa?»

³⁶ Yãhã Yrã Fãnga ke pye Dawide na, woo gē bii le pãã ma yee:

«Yĩŋfua Yãhã ta Yĩŋfua pye ma yee: Pa tege nii ta kãndigi koho kuẽ ye kai- bye yĩŋ na, ta n sya ba ma napĩ- yĩy kor le ma kē, pe n nii mii ma tãnde fyãhã tã pe na.» »

³⁷ Yesu n pe yey ma yee: «Dawide gē tuu naa u Yãhã Yĩndefua yee Yĩŋfua, u Yĩŋfua -sē ga maha pye mii u nii Dawide kur kuẽ puee waa?»

Yesu pe nabuar yar pe pe ya yigi mpãy ne

(Mat 23.1-36; Luke 20.45-47)

Pe nabuar naa n luhu Yesu ye nuhi ne.

³⁸ U naa pe klaha, ma naa pe yar ma yee: «Ye ma syi ye naa n yãŋ Yãhã kaiyarfa na ye, poo mpãy pe pe ya yi nayrengbãŋ ne, pe le n tay. Pe maha n yãŋ pe naa pe syar nangbãsyaha ne nanihi tebehe wo.

³⁹ Yiiffee- yawãhã nwey wo, tesē nanihi sedi fle wo, niisar rii nawee- bye yĩnde le yi n too re na, too syi niisar pe ne ke pe nii.

⁴⁰ Poo me pe calangusyam koho wãn bye sya n kãã pe ye, pe dur pe pe ya ta naweeyõm dyaŋ, pe Yãhã

ka syar kaplãmbuar ne, pe sya ma- Koo bye wãpēn draha ga ba pe dye, ke la ke sya gboho ter.»

Calangusya nawũũ waa ba ngaa kē

(Luke 21.1-4)

⁴¹ Ke Yãhã kangbãŋ laam wo, tee- laa fla ma, nawee- pe ne ga war le yaha Yãhã kē. Yesu n ka, ma ga nii ke fla na, ma nii pe nawee- yãŋ war lesaha wo. Walefa mpãy naa war le dege.

⁴² Calangusya nawũũ waa n ba n, ma ntēn war puabehe nkãy le, wãm syãm ya.

⁴³ Yesu n u kãnyãrwai yee ba, maa pe yar ma yee: «Ta n cĩnde nde pãã ye ye: U calangusya nwo kla le, ma sya ta ter pe nawee- mii bye yaha.

⁴⁴ War mpãy nawee- mii pe sya n le dege, pe wee kla pe yĩnde na ye. Coo nwo u nawãn ne, tuu car gii le, koo ya ke -sē pye u ye. Ngaa sē maha wee u ye u n ga di ye.»

13

Kayĩhĩ nkãy ke n pai kãntrahafa dye driyē n cã kua

(Mat 24.1-31; Luke 21.5-28)

¹ Yesu tuu naa n yi ke Yãhã kangbãŋ wo u kãnyãrwai ne, u kãnyãrwai waa n u pye ma yee: «Wo Yĩŋfua, te Yãhã kangbãŋ nwey wãfãã yãŋ! Ntēmbar rii pe ta, ma re fãã te wãyõŋ!»

² Yesu n u yē sya ma yee: «Yãhã kangbãŋ wãgboho nge taa yãã, ke ga ba too. Ntēmlaha neŋ gaa gē saa ba taha ta nii ke nampyeŋ na ye; te bye ga ba traha.»

³ Loo kur ye, Yesu pye ke wolifye katyir yãŋ yĩŋ na. U pye u ba nii, ma yĩntaha sronj ke Yãhã kangbãŋ ne. U kãnyãrwai resyar mpãy n yũhũ crã u tã y. Pyar ye ba me, Syake ne, Nsãn ne tesē Andere ne. Poo ya n Yesu yey ma yee:

⁴ «Wo Yĩŋfua, taa naa ke Yãhã kangbãŋ wãtoo wĩ pãã, wo yar ke tooyale ne cigege, ma suhi kayar lii

ne le ga ba waha ta nawee- n koo kai- ngĩ pyeyale cã.»

⁵ Yesu n -sẽ too ke kai- na, ma nii pe yar ma yee: «-Ye naa yii yigi, waa kawar ma syi waha ba ye yĩntar figi ye!

⁶ Ye sã yãã, nawee- busãã ga ba ta myaha taha pe ya na, pe naa kawar fua pe yee, a poo me u Yãhã Yĩndefua. Pe ga ba nawee- busãã wlan̄ koo ne.

⁷ Ye ma ba luhu pe yee naan ma tũntũn woo, te ma deydey woo, ya'a syi ye fya ye! Koo kayĩhĩ yai ke dye, le sã -sẽ ga ba pye driyẽ wãkuan̄ le yalebya wo ye.

⁸ Nawee- tergaafa ga ba naa naan miy ter gaa ne. Yĩnfua waa ga ba yir u nawee- ne, u ga naan miy yĩnfua waa ter ne. Kãntraha wãyehe ga ba nihi kubeh̄ nkãy wo. Fããpihi ga ba dye. Ke kãnkai- ga ba nii mii calaifua wãn dyan̄ te ma ne yir u na, te naa u yaa.

⁹ Yii poo na, -ye naa yii yigi ye kãnkai- wo! Nawee- mpãy ga ba ye yigi naa n gaha kasãhã saha wo, pe ga naa n sãhã. Gbãr, ye wãn kẽ te ne Yiifee- yawãhã nwey wo. Pe ga ba ye yigi naa n gaha fãngafa mpãy yaha ye, tesẽ yĩnfa mpãy ne ndoo wĩ na. Loo gɛ ga ba nii yĩn̄, ye n waha ta wĩ pãã pe yaha ye.

¹⁰ Le Yãhã Yai kapãyĩ yai le cãã pãã kãntraha terfa bye n le luhu, kai- ngĩ n cã ba pye.

¹¹ Pe ma ye yigi per gii ma n gaha ye ne kasãhã saha wo, ye ma syi ye ntãn̄ cɛr ye naa n yee, kapãn sã n gaha yãã ye yẽ na ye. Ke fla na, kaplãn nkãy ma ga too dye ye laam wo, -ye koo pãã! Ke saa pye ye laam kaplãn ye, Yãhã Yrã Fãnga wũhũ kẽ.

¹² Nawee- mpãy ga ba pe nampye- sey wãã pe n boo ta wĩ na. Tuhufa mpãy ga ba loo pye pe pii na. Kicar mpãy ga ba wã klaha pe pe seefa laha, pe ta pe n pe boo.

¹³ Ye wĩ ga ba fũhũ nawee- bye ye ta wĩ na. Wii ma -sẽ waha plãhã kuee ra kur ye ke kãnkai- bye wo, Yãhã ga ba u sya yaha.»

¹⁴ Kaplãn nkãy ke n taha, wii ma ke kal u yai u ke war yõ! Yesu n maha yee: «Yaa ba cĩnde kapihi yãã fla ngii wo ke sã yai ke pye ye. Loo yale wo, mpãy pe ga ba pye Yude wo, pe fã naa n gaha yã y kuee koho na.

¹⁵ Wii ma ba pye gbegbaha yĩntraha wo, u ma syi yee woo ga tege dye nwon̄ wo, u ga wãn taa gbe yigi ye. U naa n fã!

¹⁶ Wii ma ba pye u tar wo, u ma syi yee woo nayrengbãn̄ kuee kaha wo, woo ga dur ga ke gbe ye. U naa n fã!

¹⁷ Too plii nde na, ca mpãy pe ma laha ne, tesẽ mpãy ne pe ma pii ne pe n wãr, pe fen ga ba gboho tɛr.

¹⁸ -Ye naa Yãhã nar te fee plii nde ma syi sron̄ werngbãn̄ cãã ne ye!

¹⁹ Ye sã yãã, Yãhã ke driyẽ tãhã, ma sya ba waa yagaa na, too plii nde fen wãpee syi sã yãã yãã ye. Te syi saa maha ba yãã yãã ye.

²⁰ Yãhã ma ne yee ke sã yɛr kaa wãyikãã na te wãfãy plii yẽ na ye, waa yĩn̄ gɛ saa ne wloho yi ye. Ke -sẽ yɛr koo kaa wãyikãã na ke laampii wĩ na, mpãy ke yãn̄ yi pe nii ke wãm.

²¹ Loo na, wii ma ye pye, a u Yãhã Yĩndefua ma nwo, u Yãhã Yĩndefua ma nwaala, ya'a syi le sya ye!

²² Ye sã yãã, kawar Yãhã yĩndefa tesẽ kawar Yãhã kaplãn̄ tõrfa ne, pe ga ba yi. Pe ga ba naa yẽkã wũhũ pye, tesẽ laanwo wũhũ ne, pe naa nawee- wlan̄. Mpãy gɛ Yãhã pe yãn̄ yi, pe ma yee pe sã waha pe ya na ye, pe ga waha wlan̄.

²³ -Ye naa yii yigi, n nwo tẽ ye cãã n yar ke kai- bye ne!

²⁴ Too fen nde plii kur ye, yai ga ba gbã tã, yron̄ saa ba pye cãã- ne ye.

²⁵ Yrompii ga ba kuã too kãntraha na; ke yãhãyĩn̄ wãn bye ga ba gbã wlãhã te ya wo.

²⁶ Loo na, nawee- bye ga ba u Nawee Puee yãã yãhãsyõr na, tuu n pai fãngangbãn̄ ne, maha yãhãyĩn̄ nayõr ne.

²⁷ U ga ba yãhãyĩn̄ tẽnlehe nɔ wãã driyẽ teebehe bye wo. Nawee- mpãy

pe yāŋ yi, pe yāhāyīŋ tēnlēhε ga pe byε wāā driyē kur byε wo.»

*Nasar nkugu ke wo klaha lii ne?
(Mat 24.32-35; Luke 21.29-33)*

²⁸ Yesu n maha pe yar kakuācran ne ma yee: «Nasar nkugu ke wo klaha lii ne, ye yai ye le cā. Ye sē yāā, ke katyigi ma kayampēn yi, ma maha wampēn fe, yaa cā ke wāsa yale nɔ gbe taha.

²⁹ Koo syi dyaŋ, ye ma ba kai- ngīī yāā ke n pye, ye -sē cā u Nawee Puee ma, u dur n pai.

³⁰ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Yagaafa byε saa ku tāŋ mii kai- ngīī sē pye poo mpāy yīnde na ye.

³¹ Ke yāhāyīŋ tesē ke kāntraha ne, te ga ba kua kāā te saa ba pye ye; ta kaplāŋ koo -sē na, koo ga nii wākuayāā saa pye ke na ye.»

*Driyē wākuayale ga ba nawee- fe gbe
(Mat 24.36-44)*

³² Yesu n maha pe gbihi yar taha ma yee: «U Nawee Puee wādurbaŋ ke n pai dye per gii, waa sē koo per cā tesē le yale ne ye. Yāhāyīŋ tēnlēhε gε pe ma yāhāyīŋ na, pe sē ke per cā ye. Ndoo ke Dya, ta bya sē ke per cā ye. Ta Tuhufua Yāhā ya ke le cā.

³³ Tee sē ke per cā ye, -ye yii yigi, ye ma syi ye ba pye ye sā wāy ye!

³⁴ Le ga ba nii mii dya waa wāŋ syi dyaŋ, tuu ka yrāhā ye. Tuu ga tεr, u u kaha yaha u tēntēbir kē, pe naa ke yigi. U ke tēŋ la klaha pe byε kē, ma u kapahayē sēŋfua pye u yīntaha ta, u ma syi u sā wāy ye.

³⁵ Ye byε, ya'a syi ye sā wāy ye, ye ma n faha yii na ye! Ndoo wii, n ma mii u kahafua dyaŋ, ye sē ta wādurba yale cā ye: Yainkɔŋ laa, yīndyaha laa, ngupa wākui yale laa, sukūhūntāy laa, ye sē le cā ye.

³⁶ Ta wādurbaŋ ga ba ye fe gbe; ye ma syi ta n ba ye yāā tee sā wāy ye.

³⁷ Tē lii pāā ye ye, n le pāā nawee- byε ye: Ye ma syi ye ba sā wāy ye faha yii na ye!»

14

*Pe Yiiffee- yahaseefa Yesu ke wāboo ne
(Mat 26.1-5; Luke 22.1-2; Nsān 11.45-53)*

¹ Yiiffee- gbar tii pe n yee syayaha gbar, te wādyen ba kuee plii sīī. Too plii ba wāā dye gbar tii ne pe sē ncasur bur di te na ye. Pe Yāhā yūndefa yīŋfa tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe Yesu yuhu naa n ke, pe ma u yigi pe u boo.

² Pe n pe ya klaha ta ma yee: «Wo saha u yigi te gbar yale wo ye. Mii loo sē ne ye, pe nawee- ga waha yir, pe yee le sē yai poo ye ye.»

*Cɔɔ waa lasekole woo Yesu yīŋ nā
(Mat 26.6-13; Nsān 12.1-8)*

³ Yesu pye Gbetane wo u kānyārwai ne, Syimu kaha wo, Syimu wii tuu pye gber. Yesu ba tege nii wa nawee- ne, ma ga sro di. Cɔɔ waa n ba dye yablater ntēmlaha bule ne u koho wo. Lasekole waa ter pye le wo, pe n yee nardi, nawām sē naa u dir yey ye. U cɔɔ n le bule yē naha ka, ma u lasekole woo Yesu yīŋ na.

⁴ Nawee- mpāy pe pye ke fla na, le sē tāy mpāy ye ye. Pe n yē kuā ma yee: «Lasekole nwo ter syi wāklaha- yīŋ?

⁵ Pe ma ne u par war nagbey sēnsye syi, ma pe war wāā fēnfa kē, loo sē puar la?» Pe n nii n tyōr ma yee, u cɔɔ sē le pye yō ye.

⁶ Yesu n -sē pe pye loo na ma yee: «Ye tyii u cɔɔ na, u kayīī pye ra kē.

⁷ Ye sē yāā, yalebyε fēnfa ma ye ne. Per gii ma yai ye ye, ye ga waha naa kayūhū pye pe kē. Ndoo -sē nwo, n saa ba pye yāā ye ne nantāŋ ye.

⁸ Cɔɔ nwo tuu yia lii na, loo tuu pye ra kē. Ye sē cā la, ta nakugu kē tuu cāā gbihi wa gbīī wāleŋ na?

⁹ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Pe ma ba le Yāhā kapāyīī wūhū tōr teelii teelii kāntraha nge na, pe ga u cɔɔ nwo bya wīī pāā, lii tuu pye ra kē. U wīī ma syi le faha yāā nawee- na ye.»

Yuda Yesu wāyi wīl kē
(*Mat 26.14-16; Luke 22.3-6*)

¹⁰ Pe Yesu kānyārwai sēnsye syām mii wo, waa pye pe naa u yee Syikaryotefa Yuda. U n ka, maa Yāhā yūndefa yīnfa pye, woo n traha u Yesu yi pe kē.

¹¹ Pe le luhu, le n tāy pe ye, pe n yee pe ga ba u kē war yē gaa ne, Yuda n nii Yesu wāyi wīl kē pe kē.

Yesu kur kue syayaha gbar dir
(*Mat 26.17-25; Luke 22.7-14, 21-23; Nsān 13.21-30*)

¹² Te gbar rii Yiifēe- sē ncasur bur di ye, te ba nō wa. Ke per cir na, pe ne mbapēnge boo. Koo per na Yesu kānyārwai n u yey ma yee: «Ma laam wo, ma yee too ga te syayaha gbar dir yīntaha yi na ma kē?»

¹³ Yesu n u nawee- syām mpāy lēhē wāā, ma pe pye ma yee: «Ye ka Yurusalem laam wo, ye n gaha dya waa wāā sya lakugbāi ne, tuu tēn yīn na. -Ye naa n taha u na!

¹⁴ U ma ga dye kaha gii wo, -ye u kahafua pye ye yee: Wo Yīnfua yee, nwoŋ gii tuu n pai syayaha gbar dir di u kānyārwai ne, ke ma na?

¹⁵ U ga ye yar nwongbān gaa na, ke kaha gbegbaha yīn na. Yaa ke nwoŋ yāā ke laam ne, ke gbihi ta nii wa, wān bye ne ke wo. Koo fla kē tee ga te dir yīntaha yi wo kē.»

¹⁶ Pe kānyārwai mii n ka le klo wo. Yesu tuu ba pe yar mii, pe n ga yāā ke syi, ma te syayaha gbar dir yīntaha yi.

¹⁷ Ke yainkōŋ wo, Yesu n pa u kānyārwai sēnsye syām ne.

¹⁸ Pe pye pe naa n di nantān, Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Yii mpāy tee n di ra ne, ye laam wo waa ma u ga ra yi ta napīl-kē.»

¹⁹ Le n pe kānyārwai bye laam wlāhā, pe n nii u yey pe ya wuhu na ma n yee: «Yīnfua, ndoo la?»

²⁰ Yesu n pe yē sya ma yee: «Yii nawee- sēnsye syām mii nen waa kē, wii ruu u koho wāā le ra ne wācēn tasa laam wo.

²¹ Cīinde ne, u Nawee Puee ga ku mii le yrūhū ta nii Yāhā sabangbān wo mii. Wii fēn te -sē ga cā pee, woo kē wii ne tuu u yi u napīl-kē; myaha ne u ma ne see ge see ye.»

Yesu bur rii la defīl wii ne u kānyārwai kē, nwa kē?

(*Mat 26.26-30; Luke 22.14-20; 1 Kōr 11.23-25*)

²² Pe naa n di, Yesu n bur gbe, ma syaha kē Yāhā ye, ma ke la cēr wāā u kānyārwai kē ma yee: «-Ye sya di, ke ma ta kadye draha wo!»

²³ U n maha defīl sekui gbe, ma syaha kē Yāhā ye, ma le sekui wāā pe kē, pe bye n wo.

²⁴ U n pe pye ma yee: «Pe ma ta ntōr draha wo, ta ntōr rii te ga woo, nabuar ntān n cā dye Yāhā tāy, naambiyārfān tii ke bii le pe ne te n cā yīntaha ta.

²⁵ Ta n cīinde nde pāā ye ye: N saa maha defīl wo yāā kāntraha nge na ye. N ga ka Yāhā yai klo wo, n cā ga koo fla defīl wo.»

²⁶ Loo kur ye, pe n Yāhā sey yay taa ne, ma yir ma ka ke wolifye katyir yān yīn na.

Yesu Pyar yar u ga woo wīl kai tēhē tāā

(*Mat 26.31-35; Luke 22.31-34; Nsān 13.36-38*)

²⁷ Ke wolifye katyir yān yīn na, Yesu n u kānyārwai pye ma yee: «Ye bye ga ba dur yi ta kur ye. Le yīntaha ma le yrūhū ta yaha Yāhā sabangbān wo ma yee, Yāhā yee: «N ga ba u mbanaha gbā boo, pe mbaa bye n fā cāān.» »

²⁸ Yesu n pe yar taha ma yee: «Ta wāku kur ye, n ma ba yir gbā wo, n ga ba cāā ter ye yaha Galele kāntraha wo.»

²⁹ Pyar n u yē wāā sya ma yee: «Mii bye ma sya ga ba dur yi ma kur ye, ndoo saa yi kāā ma kur ye ye.»

³⁰ Yesu n u pye ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ma ye: Ke nanga yīmper nge bya wo, ngupuai saa kui u tēhē syān tā ye, ma -sē ga ta wīl kai tēhē tāā, ma yee ma sē ndoo cā ye.»

31 Pyar n maha le gbihi gbey pãã taha ma yee: «N saa ba le kai n yee n sê ma cã ye, n ma sya ga gbã ku ma ne.» Pe kãnyãrwai mii bye n loo nen ya pãã pe ya ndoŋ.

*Yesu Yãhã wãnar Gesane fla na
(Mat 26.36-46; Luke 22.39-46)*

32 Loo kur ye, pe n ga nɔ fla ngaa na pe n yee Gesane. Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee: «-Ye nii kuee nwo, ta n ga Yãhã nar.»

33 U n Pyar yigi taha u ya na Syake ne, Nsãn ne. Pe naa n gaha, u ntãŋ n nii u cêr fãnga ne.

34 U n pe pye ma yee: «Ta laam bye wlãhã, ma nii mii gbãku wĩ laa dyaŋ. -Ye kuee nwo wo, ye ma syi ye sã wã ye!»

35 U n faa ka yaha ye, ma ga kãnkũy gbãã kãntraha na, ma pãã Yãhã ne ma yee, a le ma yai ke ye, loo yale wãfãy le kuã ter woo na.

36 Tuu naa n pãã Yãhã ne mii le nde: «Yãhã ra Tuhufua, ma yia kai-bye na. Le kayĩhĩ yale kuã ter ra na, lii le n pai nde. N sê -sê yee ta laam wĩ le pye ye, ma laam wĩ loo le n naa n pye.»

37 Tuu loo pãã wa, u n dur ba u kãnyãrwai tãã mii fla na, ma ba pe yãã pe sã wã. U n Pyar pye ma yee: «Syimu, ma sã wã! Ke n ta ma sê waha kuee yrãŋ, ma yalaale ge dye ye?»

38 Ye bye, ya'a syi maha sã wã ye! -Ye naa Yãhã nar ye ma syi ye ba dye kapee- wãpyeŋ wo ye! Nawee laam yĩ kayũhũ wãpye wĩ ne, u -sê nɔ gber ke wãpyeŋ na.»

39 U n maha ter u ya ya yahasee ye, ma maha ga pãã Yãhã ne ke faale wãŋ syi dyaŋ.

40 U n dur ba, ma maha ba u kãnyãrwai yãã wã na; pe wã n sya naa pe yĩnkaasyikuey ndege pe kē. Pe ga u yē sya lii ne pe sē le cã ye.

41 Tuu ga dur ke tehe tãã wuhu na, u n pe pye ma yee: «-Ye maha sã wã, ma n wũũ! Le kua, ke yai ke dyaŋ, le yale nɔ wa. -Ye naa n yãŋ,

pe ga u Nawee Puee yi kapeepyefa kē yagaa.

42 -Ye yir wo n ter! Ye sē yãã, dya wii tuu ra yi ta napĩ- kē, u nwo u n pai.»

*Yesu wãyigi
(Mat 26.47-56; Luke 22.47-53;
Nsãn 18.3-12)*

43 Yesu naa n pãã nantãŋ, Yuda n pa. Pe kãnyãrwai sēnsye syãm mii waa ba kē u ne. Nabuar raa pye u ne, yũntruē ne, tesē kãhã ne. Pe Yãhã yũndefa yĩŋfa, tesē pe Yãhã kaiyarfa ne, ma suhu pe wãle ne, poo kē pe ba pe lehe wãã, pe ba Yesu ke yigi.

44 U Yuda wii tuu ba yi kãã Yesu kur ye, u n pe nawee- yar yaha naambiyãr syaha gaa ter ne, pe n waha Yesu cã. U ba pe pye ma yee: «Dya wii tē ga ba syar naambiyãr syaha ne, yaa cã woo kē tee n ke. -Ye ba u yigi yō kãnkãŋ, ye ka u ne!»

45 Yuda tuu ba nɔ, u n ta ter yũhũ crã Yesu na, ma u pye ma yee: «Yĩŋfua», ma u syar ke naambiyãr syaha ne.

46 Pe nawee- mii n -sē koho taha Yesu na, ma u yigi.

47 Yesu kãnyãrwai mpãy pe pye, poo nen waa n u yũntrũhũ kuã, ma Yãhã yũndefa yĩŋfua tēntēle gbã, ma sya nditye gbã cêr kãã u kē.

48 Yesu n pe nawee- pye ma yee: «Tee pa ra yigisaha wo yũntruē ne tesē kãhã ne, kapeepyefua la ra ne?»

49 Plii bye n pye ye ne, ma naa nawee- klaha Yãhã kangbãŋ laam wo, ye sē -sē ra yigi koo fla na ye. Nkãy ke bii cãã yrũhũ yar yaha Yãhã sabangbãŋ wo, koo kē ke n pye yagaa.»

50 Loo na, u kãnyãrwai bye n fã ter u yaha.

51 Naanfãnde laa naa n taha Yesu na. U pye fai laa ya ne u kadye na. Pe n yee pe ga u yigi.

52 U n le fai miy yaha, ma fã ter kadyepua ne.

Yesu tesē pe kaplāṅ cērfa ne
(*Mat 26.57-68; Luke 22.54-55, 63-71; Nsān 18.13-14, 19-24*)

⁵³ Loo kur ye, pe Yesu yigifa n ka u ne Yāhā yūndefa yīṅfua fla na. Pe Yāhā yūndefa yīṅfa bye, pe wāle ne, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n pe ya wāā ba ke fla na.

⁵⁴ Pyar -sē pye u yuhu dey naa n taha Yesu na, ma sya ba dye u Yāhā yūndefa yīṅfua kaha wo, ma tege nii wlāhā ke kaha sēṅfa ne ndyin wo, ma naa waha pe ne.

⁵⁵ Pe Yāhā yūndefa yīṅfa tesē pe kaplāṅ cērwai bye ne, pe n nii kapee- ke gbe pāā n taha Yesu na, kapee- nkāy syi ke ga waha ta pe n yee Yesu yai wāboo ne. Pe sē -sē waha laa kapee yāā u wī na ye.

⁵⁶ Nawee- kawar fua naa n taha Yesu na, ke kaplāṅ sē -sē naa ke ya gbe ye.

⁵⁷ Mpāy ter n yir loo na ma yee,

⁵⁸ a poo le luhu u yē na tuu yee, a ter Yāhā kangbāṅ nge nawee- pe fāā nge, woo ga ba ke yoho, tuu dur u ke fāā plii tāā nsoho wo. Ke saa maha pye nawee- pe ke fāā ye.

⁵⁹ Pe kaplāṅ sē maha ke ya gbe loo nde na ye.

⁶⁰ U Yāhā yūndefa yīṅfua n yir loo na, nawee- bye yīnde na, ma Yesu yey ma yee: «Nkāy nawee- mii pe pāā n taha ma na, ma saa pe yē wāā sya la?»

⁶¹ Yesu n yaha le u sē laa wāā sya ye. U Yāhā yūndefa yīṅfua n maha u yey: «Mboo la u Yāhā Yīndefua Crise, ke Yāhāngbāṅ Dya?»

⁶² Yesu n u yē sya ma yee: «Āwā ndoo kē. Ye ga ba u Nawee Puee yāā, tuu tege nii kai- bye yīṅ na, ke Yāhāngbāṅ kāndigi koho kue ye. Yaa maha ba ra yāā tē n pai yāhāsyōr yīṅ na.»

⁶³ U Yāhā yūndefa yīṅfua tuu Yesu kaplāṅ ngī luhu, u laam n war u n sya u ya nayre tyīn cer, ma pe nawee- pye ma yee: «Le kua, wo sē maha laa ke waa ye u wī na ye.

⁶⁴ Tuu n gbar Yāhā ne, ye bye le luhu. Ah ye lii yāā le na?» Pe bye n yee, a tuu yai wāboo ne.

⁶⁵ Mpāy n yir, ma nii yēsyōr tu n woo u na, ma dur ma u yīmpē paha tā, ma nii u gbā kāntaklon ne, ma nii u yey: «Yoo u ma gbā, le cā mii ya, -taa wo yar!» Pe n Yesu wāā ke kaha sēṅfa kē, pe n u yigi ma u fey kāntaha ne.

Pyar Yesu wī kai tēhe tāā
(*Mat 26.69-75; Luke 22.56-62; Nsān 18.15-18, 25-27*)

⁶⁶ Kai- ngī pyeyale wo, Pyar pye tāā ye ndyin wo, Yāhā yūndefa yīṅfua tēntēsyale n pa.

⁶⁷ Tuu Pyar yāā u nii naa waha, u tēntēsyale n u gbihi yāṅ, ma u pye ma yee: «Ma bya pye u Nasaretefa Yesu ne.»

⁶⁸ Pyar n le kai ma yee: «N cā na? Taa lii pāā, n sē le war ma ne ye.» U n yi ma ka kāndi wo kapahayē na. Ngupuai n kui.

⁶⁹ U tēntēsyale n u yāā, ma maha yir, ma nii le pāā nawee- ye ke fla na, ma yee: «Poo nen waa kē dya nwo ne.»

⁷⁰ Pyar n maha le kai.

Saa n pye, mpāy pe pye ke fla na pe n maha Pyar pye ma yee: «Le ga waha pye cīnde. Taa n yi Galēle wo, poo nawee nen waa kē ma ne.»

⁷¹ Pyar n -sē nii le kai ma yee: «Ndoo sē kē ye rēhe! Ke ma pye kawar tē n fua, Yāhā ke ra pēn! Ndoo tesē ke Yāhā ne, tee dya wii wī pāā, n sē u cā ye.»

⁷² Le yalebya wo, ngupuai waa n kui. Pyar laam n too le kapān na, Yesu tuu naa lii pāā u ye ma ba yee: «Ngupuai wākui saa ba tēhe syāṅ wuhu tā wa ye, ma -sē ga ba ra wī kai tēhe tāā, ma yee mboo sē ra cā ye.» Pyar n too mii na ma n wūn.

15

Pe ka Yesu ne fāngafua Pilati fla na
(*Mat 27.1-2, 11-14; Luke 23.1-5; Nsān 18.28-38*)

¹ Ke yĩnsyii sukũhũntāy yĩŋ na, pe Yāhā yũndefa yĩŋfa n pe ya wāã Yesu wĩ na, pe wāle ne, pe Yāhā kaiyarfa ne, tesē pe kaplāŋ cērwai bye ne. Loo kur ye, pe n ta pe n Yesu pua, ma ka u ne u fāngafua Pilati fla na.

² Pilati n u yey: «Mboo la pe Yiiffee- Yĩŋfua?» Yesu n u yē sya ma yee: «Ma le pāã.»

³ Pe Yāhā yũndefa yĩŋfa kai- busāã pāã naa n taha Yesu na.

⁴ Pilati n maha Yesu yey loo na ma yee: «Ma sē luhu la kai- ngĩ bye ne, pe pāã n taha ma na? Ma saa laa wāã sya la pe ye?»

⁵ Yesu sē -sē maha laa wāã sya ye. Nde n yē gbāã Pilati na.

Pe Yiiffee- Pilati ta u n Yesu wāboo wĩ ta

(Mat 27.15-26; Luke 23.13-25; Nsān 18.39—19.16)

⁶ Dyε- bye, syayaha gbar ma nɔ, u fāngafua ma ne nwompihifua waa yi yaha, wii nawee- pe ne yāŋ yi.

⁷ Nwompihifua waa pye, pe naa u yee Barebaa. U pye nwompihi wo u kapeepyewai ne. Pe pye nasyey, ma wāhā cēr ma sya nawee boo le na.

⁸ Nabuar n dugu taha ga Pilati na, ma ga nii u yey dyε- bye pyer ne, tii u ma ne pye pe kē.

⁹ Pilati n pe yē sya ma yee: «Ye n yāŋ la, n Yiiffee- Yĩŋfua yi yaha ye kē?»

¹⁰ U ba cā, pe Yāhā yũndefa yĩŋfa ba Yesu yigi ba le soho u koho wo, pe laanyar wĩ na. Koo kē u n pe yey ke syi.

¹¹ Pe Yāhā yũndefa yĩŋfa -sē mii, pe ba pe nabuar sũu wa, pe n yee, Pilati tuu Barebaa woo yi yaha.

¹² Pilati n maha pe pye ma yee: «Ah wii tee n yee Yiiffee- Yĩŋfua, ye -sē yee n woo pye mii?»

¹³ Pe n tē sya ma yee: «U kuey mar boo trā na!»

¹⁴ Pilati n pe yey: «U -sē kapee lii loo pye?» Pe n maha tē sya fānga ne ma yee: «U kuey mar boo trā na!»

¹⁵ Pilati tuu ba yee wa woo ga pe nawee- laam yĩn, u n Barebaa yi

yaha pe kē. U n ta pe seraasyi n Yesu gbā sāngblā ne, u n maha yee pe ga u kuey mar yaha trā na.

Seraasyi Yesu ler

(Mat 27.27-31; Nsān 19.2-3)

¹⁶ Pe seraasyi mpāy n Yesu yigi ga u fāngafua tētēsaha kangbāŋ ndyin wo, ma dur ma ke seraasyi ndrenj bye yee ba.

¹⁷ Pe n yĩŋfua nayreyāhā le u kē, ma ngur maha ta u yĩŋ na yĩŋfua nkifai dyaŋ,

¹⁸ ma nii u ler syaha ne ma yee: «Wo ma syar Yiiffee- Yĩŋfua.»

¹⁹ Pe n nii gbā n le u kē yĩŋ wo, kipua kāi ne, ma yēsyoŋ tu n woo u na, ma kānklūy gbāã u tāy nangbāŋ wāŋ syi dyaŋ.

²⁰ Pe ba u ler wa, pe n yir ma ke yĩŋfua nayreyāhā yi kāã u na, ma u faale nayre le u na. Pe n yi ga u ne nkur ye, pe n gaha u kuey mar yaha trā na.

U fāngafua seraasyi Yesu kuey mar yir yaha trā na

(Mat 27.32-44; Luke 23.26-43; Nsān 19.17-27)

²¹ Pe seraasyi n ga Syirēfa naa waa wāã sya, tuu naa n gaha le klo laam wo. Pe n u ta u n Yesu kueymartrā tēŋ fānga na. U myaha ba kē Syimu, Lesyāānder ye tuhufua ba kē u ne Wurfoo ne.

²² Pe n ka Yesu ne teelaa wo pe n yee Gblegbeta; le yĩntaha kē, yĩnkluhu fla.

²³ Pe n defĩ gbe, ma myer le u wo, ma wāã Yesu kē tuu sya wo. Yesu n pe sye.

²⁴ Pe seraasyi n u kuey mar yir yaha le trā na, ma pyer raa pye pe waha cā, yoo ga Yesu nayre wān fai lii yāã.

²⁵ U kueymaryale pye ntāŋ gbāyale syi.

²⁶ Tuu kai lii pye pe n u kuey mar, pe ba le kai yrũhũ gbāã yaha le trā ncaha kue ye ma yee: «yiiffee- yĩŋfua kē.»

²⁷ Pe n maha kapeepyefa syām mpāy kuey mar yir yaha trāŋ na pe

ya wuhu na, nen nwo Yesu kändigi kue ye, nen nwo u kãmanj kue ye. [

28 Ke syi ne, kapãn lii le bii cãã yrũhũ yaha Yãhã sabangbãnj wo ma yee: «Pe u tãr kapeepyefa ne wãcɛnj,» loo ne le nii n pye loo yale wo.]

29 Kãnterfa naa u tyehɛ, ma naa yĩnj figi u na, ma naa n yee: «Ah mboo wii taa naa n yee, a ma ga waha ke Yãhã kangbãnj cããr, taa dur ma ke fãã plii tãã nsoho wo,

30 ma saa mii sya yaha la yagaa? Tege kãã le trã na ke!»

31 Pe Yãhã yũndefa yĩnfa bya, tesẽ pe Yãhã kaiyarfa ne, pe n nii Yesu ler ke syi, ma nii pe ya pye ma yee: «U nawee- mpãy sya yaha, u sã -sã ga waha u yĩnj yi yaha ye.

32 U Yãhã Yĩndefua Crise, wii u ma Yisrefa Yĩnfua, u tege kãã yagaa le trã na ke! Wo yĩnde ma loo yãã, waa cã u wĩi sya cĩinde.» Kapeepyefa syãm mpãy pe ba kuey mar yir yaha trãnj na pe ya wuhu na, pe naa u tyehɛ pe ya ndonj.

Yesu wãku
(*Mat 27.45-56; Luke 23.44-49; Nsãn 19.28-30*)

33 Yaiwlanj ba kã, wam mpãy syi n paha tã le klo kur byɛ na, ma sya ba yai yĩn.

34 Yaiyĩn yale le ba nɔ Yesu n tã sya fãnga ne ma yee: «Yeloyi, Yeloyi, lema sabaketani.» Koo yĩntaha kã: «Yãhã, Yãhã, nwa ma n ta miy yaha?»

35 Nawee- mpãy pe pye ke fla na, pe n le luhu ma le pãã, a u ma u faale Yãhã kaplãnj tãrfua Yeli yee.

36 Poo nen waa n fã ga flũhũflũhũ wãnj gaa kã le defĩtãhãpihi gaa wo, ma ke yi ba kã gbãã kipua kãi na, ma ke wãnj kuã yir wãã Yesu kã tuu ke defĩtãhãpihi wãr naa n wo. U n dur ma nawee- pye ma yee: «Ye tyii wo n yãnj, ncã Yeli ga ba u tege le trã na, laa?»

37 Yesu n tã sya fãnga ne, ma ku.

38 Loo yalebya wo, Yãhã kangbãnj nwonunj nwonyẽ faasrɛnj gii ke ba pua tã menmen ke nwonyẽ na, ke n fe jũũ flɛ sũi, ma gbe ncha ye ma tege tãã ye.

39 Seraasyi yĩnfua wii u pye Yesu yaha ye, tuu u wãku yãã, u n yee: «Dya nwo pye Yãhã Dya cĩinde.»

40 Ca mpãy pye pe ya ndonj, pe ba dey yɛr ma naa n yãnj. Pe laam wo, Madalafa Maari pye, Salme ne, tesẽ Maari waa ne wii tuu pye Syakesyĩnde ye nahafua tesẽ Syose ne.

41 Cãã gii cãã na Yesu naa n tay Galele kãntraha wo, pe ca mii naa n taha u na, ma naa tẽnj nkãy tẽ u kã, tesẽ u kãnyãrwai ne. Ca mpãy maha pye ke fla na, pe ba dugu ba Yesu ne Yurusalem wo.

Yesu wãlej gbũ wo
(*Mat 27.57-61; Luke 23.50-56; Nsãn 19.38-42*)

42 Koo per -sẽ pye, kani per ga dye koo yainkɔnj wo. Nawee- yai pe cãã kani kai- gbihi, yai n cã kua.

43 Koo yainkɔnj wo, Yosɛfe wii tuu n yi Yarimate wo, u n pa Pilati fla na, ma ba ser Yesu nakugu nar u ye. U Yosɛfe pye Yiifɛe- yahaseefua waa; pe naa u yãnj. U laam wo, u bya naa Yãhã Yai wãpanj yehɛ.

44 Pilati tuu le luhu Yesu ku wa, le n u fe gbe. U n u seraasyi yĩnfua yee ba, ma u yey ke ma pye Yesu wãku yale dey.

45 Tuu u seraasyi yĩnfua nwo yẽ kapãn luhu wa, u n Yosɛfe pye ma yee u ga waha Yesu nakugu gbe.

46 Yosɛfe n ga faafĩ laa par, ma ba ta pe n Yesu nakugu tege le trã na, ma le fai maha tã ke na, ma ga ke le gbũ laam wo, ma ntẽmbangbãnj gaa klɔnj ba paha tã le gbũ yẽ na. Le gbũ ba gbã fer* ntẽmlaha wo.

47 Madalafa Maari, tesẽ Syose nahafua Maari ne, pe pye pe ba naa Yesu nakugu yãnj lesaha wo.

* 15:46 15.46 Le gbũ pye nkɔnj pe gbã fer yãnj mpĩy ntẽmlaha fla wo, ma le laam ta wlenwlenj, le yẽ ne nwonyẽ dyanj. Le yẽ n tã ntẽmbangbãnj ne.

16

Yesu wāyir gbā wo
(*Mat 28.1-8; Luke 24.1-12; Nsān 20.1-10*)

¹ Ke kani per yai ba kua wa, Madalafa Maari, Salme ne, ma suhu Syake ye nahafua Maari ne, pe n yi ma ga lasekole par. Pe ba yee pe n gaha u woo Yesu nakugu na.

² Ke kani per yīnsyii wo, cāwāā per cir* kē, koo sukūhūntāy na yīnwōŋ wo, pe n yir ga le gbīi fla na.

³ Pe naa pe ya yey: «Yoo n gaha ke ntēmbangbāŋ kloŋ kāā wo kē le gbīi yē na?»

⁴ Pe ga nō ke fla na, pe n yee poo ga yāŋ, ma yāā ke ntēmbangbāŋ ba kloŋ kāā wa le gbīi yē na.

⁵ Pe n dye le gbīi laam wo, ma naanfuē waa yāā. U ba tege nii kāndigi kue ye, nayrengbāŋ ne wāfigi tuu le, yāhāyīŋ tēnlhe ba kē. Pe n fya.

⁶ U n pe pye ma yee: «Ye ma syi ye fya ye! Nasaretefa Yesu wii pe kuey mar boo trā na, woo tee n kē. Yāhā u yir gbā wo, u n dur ba yrāŋ na gbaafa ye, u wee nwo ye. -Ye yāŋ, pe ba u sāy ta teeli wo, ke fla nge!

⁷ -Ye ka yagaa, yaa le pāā Pyar ye, tesē pe kānyārwei mii bya ye, ye yee Yesu ga cāā ter pe yaha Galēle kāntraha wo. Koo fla kē pe n gaha u yāā, mii tuu ba pe yar wa mii.»

⁸ Pe n yi le gbīi wo, ma fā ter. Pe ba fya ma sya ba naa n sege. Pe sē n ga laa pāā waa ge ye ye, pe tee ba fya ter.

Yesu u ya yar nawee- mpāy na
(*Mat 28.9-10; Luke 24.13-35; Nsān 20.11-18*)

[
⁹ Ke kani per yīnsyii wo, Yesu n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. U n cāā ga u ya yar Madalafa Maari na, tuu ba sāndāpee kuasīi kar tege kāā wii yīn na.

¹⁰ U Maari n ka, ma ga le pāā Yesu kānyārwei ye. Pe laam ba wlāhā, pe n ba naa n wūn.

¹¹ Pe kānyārwei pe le luhu u cōō yē na, tuu yee Yesu yir gbā wo, woo n u yāā yīnde ne, pe sē le sya cīinde ye.

¹² Loo kur ye, Yesu n maha u ya yar kaa syi ter kānyārwei syām mpāy na. Pe kānyārwei pye kānde wo, ma naa n gaha wlaaha wo.

¹³ Pe n dur ba, maa le pāā pe nampyeŋ- ye. Pe n maha yee cīinde sē ne ye.

Yesu tēn lii le soho u kānyārwei koho wo

(*Mat 28.16-20; Luke 24.36-49; Nsān 20.19-23; Tēnl 1.6-8*)

¹⁴ Pe kānyārwei sēnsye nen pye pe naa n di, Yesu n cā ba u ya yar pe na loo na. Mpāy pe ba cāā u yāā gbaa na, ma ba naa le pāā pe ye, pe naa n yee cīinde sē ne ye; Yesu n loo kuān pe ye ma yee pe laam waha ter, pe sē u kaplāŋ sya cīinde ye.

¹⁵ Loo na, Yesu n ba pe pye ma yee: «Ye ka driyē kur bye wo, ye ga naa le Yāhā Yai kapāyīi tōr nawee-ter bye ye!

¹⁶ Wii ma le kapāyīi wīi sya cīinde, pe n ba u tāā yi loho wo, woofua ga sya yaha. Wii ma -sē yee u sē le sya cīinde ye, woofua saa wāsyayaha yāā ye.

¹⁷ Mpāy pe ga ba le sya cīinde, pe ga ba naa laanwō wūhū nkāy pye, koo kē ngīi: Pe ga ba sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīn na; pe ga ba naa yor raa ter pāā.

¹⁸ Pe ma sya nwōr wāā sya gbe yigi koho wo ke syi, pe ma maha sya naboo tyin wāā sya wō, ngaa saa pe pye ye. Pe ga ba naa klue taha yanfa na, pe n naa n jaa.»

Yesu dur ga Yāhā tāy
(*Luke 24.50-53; Tēnl 1.9-11*)

¹⁹ U Yīnfua Yesu tuu loo pāā wa pe kānyārwei ye, Yāhā fānga n ta u n kuā yir ter fāā yāhāyīŋ na, ma ga

* 16:2 16.2 Koo per kē jimaasyi per ne.

tege nii Yāhā kāndigi koho kuse ye
kai- bye yīŋ na.

²⁰ Pe kānyārwai n tēr teebēhē bye
wo, ma ga nii le kapāyī tōr nawee-
ye. U Yīŋfua Yesu pye pe kur ye, pe n
waha laanwo wūhū pye naa n taha
pe kaplāŋ na.]

Luke Kapāyī Yesu wī na

Saba nwo wāyrūhū yīŋ

¹ Tohofile, waa u wādyaha ne. Kai- nkāy ke pye wo nsoho wo Yesu cāā na, nawee- mpāy ke wāyrūhūyaha fe gbe.

² Mpāy ter ke kai- fegbesaha yāā yīnde ne, ma ke yar wo na. Poofa n nii le Yāhā kapāyī pāāfa.

³ Wādyaha Tohofile, ta bya tē ke kai- luhu, n ke gbe ke ya wuhu na, ma ke yey fūū, ma ke tersaha cā. Koo kē ta n yee n ga ke yrūhū yaha, ma gbe ke fegbecāā na, ma ga waa ke kuasaha na.

⁴ N ke yrūhū ma kē, ma waha cā kai- nkāy nawee- ma yar Yesu wī na, cīinde wūhū kē ke ne.

Dyakaridya u cō Lisabete ne

⁵ Cāā gii cāā na Yerote tuu pye Yude kui yahaseefua, Yāhā yūndefua waa pye pe naa n yee Dyakaridya. Pe Yāhā yūndefa laam wo, mpāy pye pe naa n yee Dabyafa. U Dyakaridya pye poo waa. Pe naa u Dyakaridya cō yee Lisabete. U Dyakaridya tesē u Lisabete ne, pe pye u faale Yāhā yūndefua Yarō nwoŋ pii.

⁶ Dyakaridya tesē Lisabete ne, pe syām bye ba sroŋ Yāhā yīnde na, ma naa n yār Yāhā kānde wo.

⁷ Lisabete -sē pye cayroŋ. Nanler n sya ba nō pe na, pe sē kicar nen waa ge yāā see ye.

U yāhāyīŋ tēnlēhe Gaburele Nsān wāsee wī cāā yar yaha

⁸⁻⁹ Per gaa, Dabyafa tēn tē lay ba maha nō ke Yāhā kangbāŋ laam wo. Dyakaridya n yāŋ yi loo tēn na. Loo ne u Dyakaridya pye ke Yāhā kangbāŋ laam wo, ma naa wusuna le naa laam wo.

¹⁰ U wusuna leyale wo naa wo, nabuar pye nkur ye, pe yer naa Yāhā nar.

¹¹ Loo nde pyeyale wo, Yīnfua Yāhā yāhāyīŋ tēnlēhe waa n fe gbe yi u Dyakaridya na ke Yāhā kangbāŋ laam wo, ke wusuna suhusaha fla kāndigi koho kue ye.

¹² Dyakaridya n u yāā, ma nii n sege fyar koho wo.

¹³ U yāhāyīŋ tēnlēhe n u pye ma yee: «Dyakaridya, ma'a n fya ye, taa naa Yāhā nar lii ne, ke le sya ma ye. Ma cō ga lai gbe, u naa kicar waa see, ma u myaha taha Nsān.

¹⁴ U wāsee wī ga ba ma laam sroŋ flege ma kē. Nabuar ga ba naa nuhu di loo na.

¹⁵ U ga ba nii naweengbāŋ Yīnfua Yāhā ye. U saa ba naa defī wo, tesē sēm mpāy syi ne pe nawee yigi ye. U wāyitāŋ u nahafua laha wo, Yāhā Yrā Fānga ga ba dye u wo, ke u laam yī.

¹⁶ U ga ba ta Yiisrefa busāā n dur naa n yār Yīnfua Yāhā kānde wo.

¹⁷ Yāhā ga ba ta u n Yāhā kai- cā, tuu maha fānga yāā mii faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yeli wāŋ syi dyaŋ. Loo ga ba ta u n tuhufa wāā le pe kicar ne, tuu kapeepyefa ta pe n koho klaha, pe naa pe troho tāhā naweeyōm yor wo. U ga ba nawee- gbihi ta Yīnfua Yāhā kē.»

¹⁸ Dyakaridya n u yāhāyīŋ tēnlēhe pye ma yee: «Lii raa tōr nde, n waha le syi sya la n yee cīinde? Ndoo ta cō ne, wo sē le ter la syihi wāsee na?»

¹⁹ U yāhāyīŋ tēnlēhe n u yē wāā sya ma yee: «Ndoo kē Gaburele, n ma Yāhā tāy ma ke laam wūhū pye. Koo ke ra lēhe wāā ma ye, n ba le kapāyī nde tōr ma ye.

²⁰ Kaplāŋ nkāy tē pāā ma ye, le kai pyeyale ma ba nō, le ga pye. Taa sē -sē ra kaplāŋ sya cīinde ye, maa nii bebe ma yē ga mar ma ye, ma saa waha naa n pāā ye. Kai- ngī ga ba pye, ma yē n cā kuā, ma n waha dur naa n pāā.»

²¹ Loo yale wo, te nabuar rii te pye nkur ye, te naa Dyakaridya sēŋ. U tee ba ma kuee ter ke Yāhā kangbāŋ laam wo, le n pe laam wo.

22 U n ba yi, u sē waha pāã pe nabuar ne ye, pe n cã ma yee u ba ngaa yãã wãytãã wo ke Yãhã kangbãñ laam wo. U ba naa klue ya yãhã kaplãñ draha wo, u yẽ ba mar.

23 Dyakaridya kai- wãpyen lay n ba kua ke Yãhã kangbãñ wo, u n dur ga u kaha wo.

24 Loo kur ye, u Dyakaridya цо Lisabete n ba lai gbe, ma naa n kuee kaha ya laam wo yrey bua, u sē naa n yi ye. U laam wo, u naa le ga ma naa n yee:

25 «Ye naa Yãhã yãñ ke nde pye ra kē. Ke sron yer yagaa ra fyar wãgbekãã wĩ na ra na, ta n ga waha yĩñ kuã yir naa nawee- yãñ. Pe saa naa ra yãñ cayron nantãñ ye.»

U yãhãyĩñ tēnlɛhɛ Gaburele Yesu wãsee wĩ cã yar yaha

26 Lisabete lai yrey kuay wuhu, Yãhã n ke yãhãyĩñ tēnlɛhɛ Gaburele nɔ wãã Galele kãntraha klo nde laam wo pe n yee Nasarete.

27 U n ka capua waa fla na pe naa n yee Maari. U sē -sē ba naa cã wa ye. Pe ba yer u wãwãã wĩ na цо, naa waa kē pe naa n yee Yosefe. U Yosefe faale wãdyaha bii kē Dawide ne, wii tuu bii pye Yiisrefa yĩñfua faale wo.

28 U yãhãyĩñ tēnlɛhɛ n dye ga u Maari fla na, maa u pye ma yee: «N ma syar Maari, mboo wii, ma yãñ yi. Yĩñfua Yãhã ma ma ne.»

29 Maari tuu kaplãñ ngĩ luhu, tuu ga lii pye u sē le cã ye. U n nii le ga u laam wo ma yee: «Syaha nge yĩñ kē lii ne?»

30 Loo na, u yãhãyĩñ tēnlɛhɛ n u pye ma yee: «Maari, ma'a n fya ye. Yãhã ke laantãr yar ma na.

31 Maa ba lai gbe, ma naa kicar waa see, ma ba u myaha taha Yesu.

32 U myaha ga ba gboho, pe ga ba naa u yee ke Yãhãngbãñ Dya. Yãhã ga ba u faale wãdyaha Dawide yĩñfar wãã u kē.

33 U ga ba nii Yiisre kur Yĩñfua. Too yĩñfar nde saa ba sya kãã yãã u koho wo ye, u n kuee yai tãñ Yĩñfua.»

34 Maari n u yãhãyĩñ tēnlɛhɛ pye ma yee: «Eh, n ga pye mii n waha lai gbe, tē sē -sē naa cã wa ye?»

35 U yãhãyĩñ tēnlɛhɛ n u pye ma yee: «Yãhã Yrã Fãnga ga ba tege ma na, Yãhãngbãñ Fãnga ga ba paha tã ma na mii yĩm wãñ syi dyan. Koo syi kē, kicaryõ wii u n pai see, pe ga ba naa u yee Yãhã Dya.

36 Ma nwonfua Lisabete, u wãle naa bye ne, u ma lai ne, u ga ba naa kicar see. Pe sē ba naa n yee la, a u ma cayron? Yagaa u ma yrey kuay lai ne.

37 Cã, laa sē Yãhã yia ye.»

38 Loo na, Maari n yee: «N nwo, n ma Yãhã koho wo. Taa le tãr mii, le -sē pye koo syi.» Loo kur ye, u yãhãyĩñ tēnlɛhɛ Gaburele n ter.

Maari ka Lisabete fla na

39 Too plii na, Maari n yir ma Yude yãy klo laa kãnde sya, ma ter farfar Lisabete fla na. Loo klo nde wo, Lisabete ye pye ke fla na u puai Dyakaridya ne.

40 Maari n ga dye pe kaha wo, ma Lisabete syar.

41 Yaliile Lisabete tuu u syaha yĩmbui luhu, kicar wii tuu pye u laha wo u n u ya yehɛ. Yãhã Yrã Fãnga n dye u Lisabete wo, ma u laam yĩ.

42 U n tē sya ma yee: «Maari, Yãhã kaa taha ma na, ma ter ca bye yaha. Ke maha kaa taha u kicar na, wii raa n pai see.

43 Nawee la ta syi ne, ta Yĩñfua nahafua n sya yir ba ra fla na?

44 Ma sē yãã, yaliile tē ma syaha luhu, nuhu n u kicar yigi, u n sya u ya yehɛ ta laha wo.

45 Ma wĩ yõ, mboo wii taa Yĩñfua Yãhã kaplãñ sya cĩnde, kaplãñ nkãy ke ba tãr ma ye.»

Maari Yãhã sey

46 Maari n too Yãhã wãsey na ma yee:

«N Yĩñfua Yãhã sey,

47 n nuhu di, Yãhã ma ra Syayahafua.

48 Ke fāy sya, ma kue tege ma ra syi
yāŋ,

ndoo wii tē ma ke koho wo.
Yagaa, ta myaha ga ba dye kuee yai
tāŋ

kāntrahafa bye yē wo,
pe n naa le pāā pe yee:
Coo nwo wīi fihī yō cīinde.

49 Ye sē yāā, Yāhā kayūhū pye ra kē,
nkāy ke gbaha.

Ke miingbāŋ kai- laha.

50 Mpāy bye pe n luhu ke ye,
ke ke laantār yar pe na yalebye.

51 Ke kānkai- sroŋ pye ke ya koho
fānga kāmāy na.

Ke fyar ta yatanfa na.

52 Ke nangbām ta pe n kuā too,
ma naflam ta pe n kuā yir.

53 Ke fāāfa ta klafa,
pe n yāā ma sya ta ter pe wādiŋ
yaha.

Ke walefa dur wāā kānwai ne.

54 Yāhā ke laantār yar wo faale wāle
na.

Ke dye Yiisrefa kue ye,
Yiisrefa mpāy pe pye ke koho
wo.

55 Ke bii yē ter Brama ye tesē u kur
ne,
ma yee ke ga naa ke laantār yar
pe na yalebye.»

56 Loo kur ye, Maari n kuee yrey
tāā syi Lisabete fla na, ma cā ba dur
ter u kaha wo.

Nsān wāsee

57 Lisabete seeper n ba no, u n naa
ricar see.

58 Loo kafuē n yi, u kasohowai n le
luhu tesē u kahafa ne. Pe n nii nuhu
di, ma nii n yee Yāhā ke laantār yar
Lisabete na.

59 Plii kuatāā wuhu, nawee- n pe
ya wāā ba u kicar kūūsaha wo. Pe
n yee poo ga u tuhufua Dyakaridya
myaha gbe pe taha u na.

60 U kicar nahafua n pe pye ma
yee: «Aye, ye tyii u myaha n nii
Nsān.»

61 Pe n u pye ma yee, a u nwonfua
waa myaha sē pye yāā Nsān ye, a
poo saa waha koo myaha nge gbe pe
taha u kicar na ye.

62 U kicar tuhufua tuu sē -sē waha
naa n pāā ye, pe n klue yāhā wāā

u ye, a ter myaha gii yai ke taha u
kicar na.

63 Dyakaridya n klue yāhā wāā pe
ye, pe n kla wāā u kē, u n yrūhū
ke na ma yee: «Nsān ke ma u kicar
myaha.» Le n pe bye fe gbe.

64 Loo yalebya wo, Dyakaridya yē
n kuā, u n too Yāhā wāsey na ma
sya nii yimbui yir.

65 Loo nde le pye ke syi, pe klofa
bye n fya, le kapān n cāāŋ yi Yude
yāy tebehe bye wo.

66 Le n nii, wii ma le luhu, u ga naa
laam ga u yee, a kicar nwo ma ba
le, u ga ba nii nwasyipyefua? Yāhā
yīnde -sē pye u kicar na yalebye.

Dyakaridya Yāhā sey, ma kai- yar yaha

67 Yāhā Yrā Fānga n dye u kicar
tuhufua Dyakaridya laam wo, ma u
yīi. Kai- nkāy ke n pai pye, u n too
ke na ma nii ke yar n yaha ma yee:

68 «Wo Yīnfua wii u ma Yiisrefa
Yāhā,
ke myaha yai ke gboho nawee-
bye yē wo.

Ke wo kue yāŋ, ma wo sya yaha.

69 Ke u Syayahafua yīŋ yi
wo faale yīnfua Dawide nwon
wo,
ma fānga wāā u kē.

70 Yīnfua Yāhā bii ke kaplāŋ
tōrfayōm ta
pe n bii loo nde cāā yar yaha
faale wo ma yee,

71 Yāhā ga ba dye wo kue ye.

Ke u Syayahafua no wāā wo ye,
u n wo sya yaha wo napīi- koho
wo,
tesē mpāy ne wo wīi fūhū pe ye.

72 Ke bii wo wāle pye ma yee,
koo ga ba ke laantār yar pe na,
koo saa faha yāā ke naambiyār
na ye.

73 Ke sē bii yē ter la
wo faale wādyaha Brama ye koo
syi?

74 Ke ga ba wo sya yaha wo napīi-
fānga koho wo,
wo n waha naa ke laam wūhū
pye,
ntāncer saa pye nantāŋ ye.

- 75 Loo na, wo ga nii Yāhā nawee-,
wo ga maha naa n sron ke yaha
ye yalebye.
- 76 Ta dya, mboo na, pe ga ba naa ma
yee
Yāhāngbān kaplān tōrfua.
Maa ba cāā yi Yīnfua yahasee ye,
ma u kānde gbihi yaha u kē.
- 77 Taa u nawee- yar, u n pai pe sya
yaha,
u pe kapee- laha kāā pe yīn na.
- 78 Ye sē yāā,
Yāhā n traha ke ke laantār yar
wo na,
koo syi kē ke ga ba ta ke cāā- n
pa wo ye,
mii yainsatāhā wān syi dyan.
- 79 Loo na, mpāy pe nii wam wo Yāhā
kue ye,
tesē mpāy ne pe gbā fya,
poo cāā- ga pa pe ye.
Ke syi, wo bye n waha naa n yār
Yāhā yrīn kānde wo.»
- 80 U kicar nii n le, u yīntaha nii n
too. Tuu ba nii naanfuē, u n ga kuee
dragba gaa laam wo yatata. Per gaa,
u n cā ba u ya yi Yiisre kur n u yāā.

2

Yesu wāsee Betelēmu wo (Mat 1.18-25)

- 1 Koo kai- wāpyen cāā na, Woguse
tuu pye kāntre fāngafa bye yīnfua.
U bii yir ma yee, a pe kāntre nawee-
ter bye myar yrūhū.
- 2 Too nayrūhū nde ne te pye
nayrūhū cir. Koo cāā na, Cirimusu
tuu pye Syire kui fāngafua.
- 3 Nawee- bye naa n gaha, maa naa
pe myar yrūhū pe wāle kle na.
- 4 U Yosefe -sē pye klo lii wo pe
n yee Nasarete, Galēle kāntraha na.
Tuu -sē pye faale yīnfua Dawide
kur waa, u n yir le klo wo, ma ka
Betelēmu wo Yude kāntraha laam
wo. U nwoŋ wādyaha Dawide kusey
ba kē.
- 5 U n ka, woo tesē Maari ne wii tuu
ga nii u cōo, pe n ga yrūhū. Maari
pye lai ne.
- 6 Pe pye ke Betelēmu laam wo,
Maari seeper n ba nō.

7 U n ke syihi cir nge see, naa
ricar. U n u kicar maha tā kompua
fai ne, ma u sāy ta mbaa didi katan
wo. Draha sē ba yāā pe ye nampay
syāsaha fla wo ye. Pe n gblihi laa,
ma ga dye nii yraha sāysaha fla wo.

8 Le klo kānkāy na mbanaha mpāy
pye, pe naa n kuee nyē wo yīmper
wo ma naa pe mbaa sēn.

9 Yāhāyīn tēnlehe waa n fe gbe yi
pe na, Yāhā nayōr cāā- n yehe pe
telai wo. Pe n fya nii.

10 U yāhāyīn tēnlehe n pe pye
ma yee: «Ye ma n fya ye, kapāyī
laa ne tē ga tōr ye ye, lii le ga ba
nuhungbān yigi ye kāntraha nawee-
bye kē.

11 Yīmper nge laam wo, ye
wādyaha Dawide klo nde laam
wo, ye Syayahafua ma tuu see,
Syayahafua wii u ma u Yāhā
Yīndefua.

12 Ta n ye yar laa ne, lii le ga ta
ye n waha ga u yān cā: Ye ma ga
pēyāhā gii yāā pe maha tā kompua
fai ne, ma ke sāy ta mbaa didi katan
wo, yaa cā koo kē.»

13 Loo yalebya wo, yāhāyīn
tēnlehe mpāy n maha fe gbe yi pe
na, ma ba yer u yāhāyīn tēnlehe nen
nwo tāy, ma nii Yāhā sey ma yee:

14 «Miingbān, Yāhā wān kē
ke ne yāhāyīn na.

Ke ke yrīn wāā kāntrahafa kē,
poo mpāy wīi le n tāy ke ye.»

15 Pe yāhāyīn tēnlehe pe dur ter
yāhāyīn na, pe mbanaha n pe ya
pye ma yee: «Ye tyii wo n yir ga ke
Betelēmu laam wo; Yāhā ke wo yar
lii ne, wo ga le yāā wo yīnde ne.»

16 Pe loo pāā wa, pe n yir farfar,
maa dye ma Maari yāā Yosefe ne,
tesē le pēyāle ne pe kompua fai
maha tā le na, ma le sāy le yaha
mbaa didi katan wo.

17 Pe le pēyāle yāā pe yīnde ne, pe
n too ke kai- na ma nii n tōr, kai-
nkāy u yāhāyīn tēnlehe ba yar pe na
le pēyāle wīi na.

18 Nawee- mpāy pe naa ke luhu, ke
n pe laam wo.

19 Maari n -sē ke byε le yaha u ya laam wo, ma nii ke wūū u ya ya.

20 Pe mbanaha pe ba le pēyāle yāā wa, pe n dur ma pe nakoho kānde sya. U yāhāyīn tēnlēhε tuu ba ke kaitōr pe ye mii, pe n ga ke yāā koo syi. Pe n nii Yāhā miingbān gboho ke kaitōr wī na.

21 U kicar wāsee plii kuatāā wuhu na, pe n u kūū, ma u myaha taha Yesu. Koo myaha kē u yāhāyīn tēnlēhε u ba yar yaha, u nahafua n cā u lai gbe.

Yesu wāyar Yāhā kangbān wo

22 Per gii Maari wāsee wor yai te yee kāā, mii le yar mii kānde* lii wo Yāhā bii le le soho Musa koho wo faale wo, Yosefe tesē Maari ne, pe n u kicar gbe ba Yurusalem kungbāy wo, ma ga u yar Yāhā na ke kangbān wo.

23 Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee: «Naa kicar wii ma cāā see u nahafua na, woo ter ga nii Yīnfua Yāhā wūū.»

24 Diŋ gii u faale wādyaha Musa bii yar yaha Yāhā kānde wo, Yosefe ye n ke yi. Koo diŋ nge n yi kate syām mpāy ter ne, laa na nasar katepir syām.

Syimu tesē Ana ne, pe u Syayahafua yāā Yāhā kangbān wo

25 Le Yurusalem klo wo, naa waa pye pe naa n yee Syimu. U ba sron, ma naa Yāhā kānde yār. U naa u Syayahafua wāpan yehε, Syayahafua wii ruu n pai Yiisrēfa yi kāā pe fεn wo. Yāhā Yrā Fānga pye u ne,

26 ma ba u yar ma yee u saa ku mii u sē u Syayahafua yāā ye, u Crise wii u ma Yāhā Yīndefua.

27 Per gii Yesu seefa pe ba u gbe ga, pe n gaha u yar Yāhā na mii Yāhā kānde le yar mii, Yāhā Yrā Fānga n Syimu gbe ga Yāhā kangbān wo, pe fla na.

28 Syimu n u kicar gbe yigi klue wo, ma syaha wāā Yāhā kē ma yee:

29 «Yīnfua Yāhā, taa yē ter ra ye lii ne,
le nii cīinde.

Yagaa, maa waha tyii ra na ra n ku laanyīn ne,
ndoo wii tē ma ma koho wo.

30 Ma nwo, taa ra ta
ra n u Syayahafua yāā yīnde ne.

31 U Syayahafua wii taa gbihi,
u n ga ter kāntrahafa byε yahasee ye,
pe wāsyayaha yīmbui ne.

32 Syayahafua nwo sē na tuu ga ba ta,

kāntrahafa byε n ma cā,
u maha ta, Yiisrēfa myaha n gboho,

Yiisrēfa mpāy pe ma ma koho wo?»

33 Syimu tuu naa kai- nkāy pāā Yesu wī na, koo ngī n Yesu tuhufua laam wo tesē u nahafua ne.

34 Syimu n Yāhā nar pe kē, ke kaa taha pe na. Loo kur ye, u n Yesu nahafua Maari pye ma yee: «Yāhā kē ke kicar nwo yān yi, u ba ta, nabuar mpāy n too Yiisrē kāntraha na, nabuar mpāy n kuā yir. U ga ba Yāhā wūhū pye naa n yar nawee- na. Pe nawee- -sē ga ba u sye.

35 U ga ba ta, nabuar laam wūhū nkāy pe ga yigi, ke n yi yaha gbaa na. Ma -sē yee mboo na cōō, kayaan ga ba too ma na, le n naa ma yaa mii sān dyan pe ma waa.»

36-37 Cōō waa pye Yāhā kaplān tōrfua, pe naa n yee Ana. U pye Yaser nwonfua, Fayer pueesya ba kē u ne. U ba sron ε, u ba dyε- gbeeresyar yāā wīhī resyar ne. U cabir laam wo, u ba puai yāā, pe n dyε- kuasī pye pe ya ne, u puai n ku u yaha. U n kuae calangusya u kuān ne. U sē naa n cεr Yāhā kangbān na ye, ma naa tēn tē Yāhā kē ke yai ke yīmper. Kaa na u ga yai plan, ngaa saa le yē wo ye, u naa Yāhā nar.

38 Yaliile Syimu tuu ba naa koo kaplān ngī pāā Yesu wī na, Ana n ba dye Yesu seefa fla na, ma naa

* 2:22 2.22 Faale wādyaha Musa bii Yāhā kānde laa yar yaha ma yee, cōō ma kicar see, u wāsee plii gbeesī pe yai pe ba u cōō wor yee kāā u na, u n nii gbege.

Yāhā sey. Loo kur ye, u n nii u kicar wīl pāā nawee- mpāy ye pe naa Yurusalem wāsyayaha wīl kē.

³⁹ Yesu seefa pe ba Yāhā kai- bye pye kua wa, pe n dur ter Yesu ne Galele kāntraha klo laa wo pe n yee Nasarete. Pe niisaha ba kē.

⁴⁰ U kicar nii n le, u yīntaha nii n too. Wāle kacān pye u ye, u wīl naa n tāy Yāhā ye.

Yesu Yāhā kangbāṅ wo u kicar cāā na

⁴¹ Dye- bye Yesu seefa naa n gaha Yurusalem wo, syayaha gbar na.

⁴² Yesu tuu ba dye- sēnsye syāṅ yāā dye lii, pe n ka u ne too gbar nde na, mii Yiifēe- kānde le yar mii.

⁴³ Te gbar te ba kua wa, nawee- bye n dur ma n ter pe kui wo. Yesu n wlāhā kuee Yurusalem wo, u seefa sē le cā ye, ma ter u yaha.

⁴⁴ Pe naa le ga ma yee, a ter u ma pe yrāhāyārwai ne. Pe n sya yār per wihi, ma cā yir u wātay na pe nampyeṅ- laam wo, tesē pe naambiyām ne.

⁴⁵ Pe sē u yāā ye, pe n gblihi laa, ma dur ma u tay n gaha, ma sya ga dye ke Yurusalem laam wo.

⁴⁶ Pe n u tay plii tāā ke Yurusalem laam wo, ma cā ga u yāā Yāhā kangbāṅ laam wo. U pye Yiifēe- yahaseefa telai wo, tuu dye nii, ma nii n luhu pe ye, ma pe yey kai- ne.

⁴⁷ Yesu ba kai- busāā cā, ma maha pe yahaseefa yē wāā naa n sya kacān ne. Nde n yē gbāā mpāy na pe pye ke fla na.

⁴⁸ U seefa pe u yāā, le n pe sroṅ fe gbe. U nahafua n u pye ma yee: «Tā dya, lii raa pye wo na ke dyaṅ? Ma sē yāā, ma wo ta wo n fya, ma nii ma tay teebehe bye wo, wo syām ma tuhufua ne.»

⁴⁹ U n pe yē wāā sya ma yee: «Nwa ta ye n ga ra tay teelaa wo? Ye sē cā la, n yai n nii ta Tuhufua Yāhā kangbāṅ wo?»

⁵⁰ U seefa sē -sē u kaplāṅ yīntaha war ye.

⁵¹ Yesu n yir, pe n wāā kūn ter Nasarete wo. U naa n luhu pe ye.

Koo kai- ngīl pye ter, u nahafua Maari n ke bye le yaha u ya laam wo.

⁵² Yesu nii n le, kaa nii n taha u kadye na, tesē u laantor ne. U wīl naa n tāy Yāhā ye ma suhu nawee- ne.

3

Nsān nawee- tāāfua kayar
(*Mat 3.1-12; Mar 1.1-8; Nsān 1.19-28*)

¹ Dye lii kāntre fāngafa bye yīṅfua Tyibere fānga wāma- ke ba nō dye- sēnsye bua na, koo cāā kē fāngafua Pōsyi Pilati u pye Yude kāntraha kur bye yīṅ na. Yerote u pye Galele kui yahaseefua, u nampyesey Filipe pye Lityire kui yahaseefua ma suhu Trakūhū kui ne. Lesāhā u -sē pye Labyile kui yahaseefua.

² Yana tesē Kayifu ne, poo pe pye Yāhā yūndefa yīṅfa.

Loo dye Dyakaridya dya Nsān tuu pye drawaha fla wo, ma Yāhā yē kapān luhu.

³ Loo na, u n yir ma Yurdane lafen tūntūn kui tay n klaha, ma nii le gble nawee- ye ma yee: «-Ye le sya ye cā ye kapee- wāpyeṅ sē yō ye, -ye ke miy yaha! -Tee pa, ta n ba ye tāā yi loho wo. Yāhā -sē ga ye kapee- laha kāā ye yīṅ na.»

⁴ Faale Yāhā kaplāṅ tōrfua Yisa, tuu bii lii cāā yrūhū ta Yāhā sabangbāṅ wo Nsān wīl na, loo ne le nii n pye loo yale wo. Loo ne nde:

«Naa waa yīmbui ne le n yir drawaha fla wo ma yee:

-Ye Yīṅfua Yāhā wāpaṅ kānde gbihi yaha ke kē,

-ye ke kāmbehe ta ke n sroṅ yō!

⁵ Teelii fla ma pye nfaha, ke fla ke yīl.

Yāygbāy ma suhu te wāsyīmbir ne, te bye te traha kāā.

Kāmbehe nkāy ke kuāy klaha, ke bye ke sroṅ.

Kāmbehe nkāy ke pee, ke bye ke gbihi,

ke nii diidii.

⁶ Yāhā ke lii pye ma ga wo sya yaha,

kāntrahafa byɛ ga ba le yāā pe yīnde ne.»

Nsān lii tōr naa n yar nawee- na

⁷ Nabuar naa n gaha Nsān ye wātāā yīmbui ne. U naa pe pye ma yee: «Nwoho terfa mii! Yoo ye yar ma yee tee ga waha wloho yi kāā te Yāhā kasāhā laam wo, tii te n pai?»

⁸ -Ye naa kayūhū pye mii katyiyūhū dyaŋ ke piyōm sa. Loo na, le ga cā tee yi kāā kapee- wāpyeŋ kānde wo, ma kayūhū wāpyeŋ kānde gbe. Ye tee le ga ye laam wo, a ye ma wo faale wādyaha Brama kur, loo nde wī na, Yāhā ga ta ye n wlohoyisaha yāā. Ye sē yāā, Yāhā ga waha ntēmar nde ta te n wā klaha nii naweeyōm, pe n ye draha gbe, pe nii Brama kur.

⁹ Ta n ye yar: Mbaapuai gbihi cai ta nii wa, ma ga katyir cāār te nnen fla na. Katyigi gii ma yee ke sē sa yō ye, ke ga gbā cɛr le naa wo.»

¹⁰ Pe nabuar n u yey ma yee: «Wo yai wo naa n pye mii wo nii naweeyōm?»

¹¹ Nsān n pe yē wāā sya ma yee: «Nayrɛ sī ma pye wii ye, u neŋ wāā waa kē, wii ruu wee kaa ne ye. Digi ma yāā mboo wii ye, ke la fāāfa ne.»

¹² Kufar wāāfa mpāy n pa Nsān fla na tāāsaha wo, ma ba u yey ma yee: «Yīŋfua, wii yai wo naa n pye mii?»

¹³ U n pe yē wāā sya ma yee: «Yē gii pe tōr yar ye na, ye ma syi ye kufar wale sya le n ta naa n tɛr koo yaha ye!»

¹⁴ Seraasyi mpāy n pa pe ya ndoŋ, ma ba u Nsān yey loo nen ya ne ma yee: «Ah wii, wo yai wo naa n pye mii?» U n pe yē wāā sya ma yee: «Ye ma syi ye naa wale sya fānga na nawee- ye ye! Ye ma syi ye maha kawar fua naa n taha nawee- na ye naa war sya pe ye ye. Ye yīnfa pe ye dāā war mpāy ne, -ye naa n kuee poo ya ne!»

¹⁵ Nawee- mpāy pe pye ke fla na, ma naa u Yāhā Yīndefua wāpaŋ yɛhɛ, pe naa le ga ma naa n yee, a laa na Nsān kē u ne.

¹⁶ Loo na, Nsān n pe byɛ pye ma yee: «Ndoo, n ye tāā n yi loho wo. Waa ter -sē ma tuu n pai, woo cɛr yaha ra kē mahamaha. Ta syi gɛ sē yai u ntān sale wāfer ne u tɛr na ye. Woo ga ba naa ye tāā Yāhā Yrā Fānga ne, tesē naa ne.

¹⁷ U ma mii nawee dyaŋ tuu ma sēncrihi ne u koho wo. U ga sēmuhu fua yi pua wo. Loo kur ye, u ga u pua le mploho wo, tuu naa le te sēmuhu na, naa gii wāfege yāā wee ke na ye.»

¹⁸ Nsān maha ba naa kai- busāā yar nawee- na, ma naa le Yāhā kapāyī tōr pe ye.

¹⁹ U n ba yāā Galsɛ kui yahasee- fua Yerɔte tuu yir, ma u ya lɛfuasey cɔɔ Yerɔtyade tyīn sya u ye ma u ta u cɔɔ, u n le kuān u ne, ma suhu kainkāy byɛ ne tuu tee naa n pye.

²⁰ U Yerɔte sē luhu u ye ye, u ga cā lii pye le taha kapee, ma ta pe n u Nsān yigi le nwompihi wo.

Yesu u tēn koho yigi

(Mat 1.1-17; 3.13-17; Mar 1.9-11)

²¹ Nawee- mpāy pe ba pa Nsān fla na tāāsaha wo, Yesu pye pe laam wo. Nsān n Yesu tāā u ya ndoŋ. Loo kur ye, Yesu tuu naa n pāā Yāhā ne, yāhāyīn n fe yār,

²² Yāhā Yrā Fānga n tege ba Yesu na. Le n le ya klaha mii kānsyā waa ter dyaŋ. Yīmbui laa ter n yir yāhāyīn kuɛ ye ma yee: «Ta Dya kē ma ne, ma ntāŋ dye gboho ra tāy, ma ra laam yīn yalebyɛ.»

²³ Yesu tuu ba dyɛ- gbey sēnsye syi kua, tuu see ba lii wāpyeŋ myaha ne, u n le wāpyeŋ koho yigi.

Nawee- ye Yesu pye Yosɛfe dya.

Yosɛfe -sē pye Yeli dya.

²⁴ Yeli pye Matar dya,

Matar -sē pye Lewi dya,

Lewi -sē pye Melsyi dya,

Melsyi -sē pye Yanay dya,

Yanay -sē pye Yosɛfe dya,

²⁵ Yosɛfe -sē pye Matetya dya,

Matetya -sē pye Amose dya,

Amose -sē pye Namuhu dya,

Namuhu -sē pye Yesele dya,

Yesele -sē pye Nagaa dya,

Nagaa -sē pye Mataha dya,
 Mataha -sē pye Matetya dya,
²⁶ Matetya -sē pye Semii dya,
 Semii -sē pye Yosenge dya,
 Yosenge -sē pye Yoda dya,
²⁷ Yoda -sē pye Yɔnaa dya,
 Yɔnaa -sē pye Yarsa dya,
 Yarsa -sē pye Dyɛrbaha dya,
 Dyɛrbaha -sē pye Syalatye dya,
 Syalatye -sē pye Naari dya,
²⁸ Naari -sē pye Marki dya,
 Marki -sē pye Yaadii dya,
 Yaadii -sē pye Kuasāhā dya,
 Kuasāhā -sē pye Lemada dya,
 Lemada -sē pye Yɛr dya,
²⁹ Yɛr -sē pye Yosya dya,
 Yosya -sē pye Yelidye dya,
 Yelidye -sē pye Yɔɔri dya,
 Yɔɔri -sē pye Matar dya,
 Matar -sē pye Lewi dya,
 Lewi -sē pye Syimɔ̄ dya,
³⁰ Syimɔ̄ -sē pye Yuda dya,
 Yuda -sē pye Yosɛfe dya,
 Yosɛfe -sē pye Yɔnaha dya,
 Yɔnaha -sē pye Yelaake dya,
 Yelaake -sē pye Melaa dya,
³¹ Melaa -sē pye Menaa dya,
 Menaa -sē pye Matataa dya,
 Matataa -sē pye Natā dya,
 Natā -sē pye Dawide dya,
 Dawide -sē pye Yisay dya,
³² Yisay -sē pye Yobɛde dya,
 Yobɛde -sē pye Buase dya,
 Buase -sē pye Sala dya,
 Sala -sē pye Naasūhū dya,
 Naasūhū -sē pye Aminada dya,
³³ Aminada -sē pye Adamen dya,
 Adamen -sē pye Yarne dya,
 Yarne -sē pye Yesrūhū dya,
 Yesrūhū -sē pye Parase dya,
 Parase -sē pye Yuda dya,
³⁴ Yuda -sē pye Dyakuba dya,
 Dyakuba -sē pye Yisyake dya,
 Yisyake -sē pye Brama dya,
 Brama -sē pye Tyera dya,
 Tyera -sē pye Nasyɔɔ dya,
³⁵ Nasyɔɔ -sē pye Seru dya,
 Seru -sē pye Yarwuhu dya,
 Yarwuhu -sē pye Pege dya,
 Pege -sē pye Yɛbɛr dya,
 Yɛbɛr -sē pye Sala dya,

Sala -sē pye Kanaa dya,
³⁶ Kanaa -sē pye Yarpasye dya,
 Yarpasye -sē pye Syam dya,
 Syam -sē pye Nuwɛ dya,
 Nuwɛ -sē pye Lemeke dya,
 Lemeke -sē pye Matesyela dya,
³⁷ Matesyela -sē pye Yɛnake dya,
 Yɛnake -sē pye Yaare dya,
 Yaare -sē pye Malɛɛ dya,
 Malɛɛ -sē pye Kɛna dya,
 Kɛna -sē pye Yenose dya,
³⁸ Yenose -sē pye Sɛte dya,
 Sɛte -sē pye Dama dya.
 U Dama kadye -sē pye Yāhā dya.

4

Setane Yesu tyīn ga yāŋ kapee-wāpyeŋ kue ye

(Mat 4.1-11; Mar 1.12-13)

¹ Yesu wātāāyi kur ye, Yāhā Yrā Fānga n u yī, ma u ta u n yir ke Yurdane lafeŋ wo, ma ka dragba wo.

² U n ga kuee ke dragba wo plii gbeesī. Sāndāpee yīŋfua Setane n nii u tyīn ga n yāŋ kapee-wāpyeŋ kue ye.

Too plii gbeesī nsoho wo, Yesu sē ngaa di ye. Loo kur ye, fāā n u yigi.

³ U sāndāpee yīŋfua n u pye ma yee: «Ma'a pye Yāhā Dya cīnde, ntēmblaha nge wā klaha digi.»

⁴ Yesu n u yē sya ma u pye ma yee: «Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbāŋ laam wo ma yee: <Nawee saa waha poho digi ya ne ye.> »

⁵ Loo na, u sāndāpee yīŋfua n Yesu yigi ga ncaha ye, ma kāntraha kui byɛ yar tāŋ u na, teele nen ya. U n dur ma u pye ma yee:

⁶ «Kāntraha nge byɛ fānga, tesē te nangbān ne, n ga waha te wāā ma kē. Too nde byɛ le soho ra koho wo, te ma ta wān. Wii wīi ma tāy ra ye, n ga waha te wāā ufua kē.

⁷ Ma'a kānklūy gbāā ra yahasee ye ma ra gboho, n ga te byɛ wāā ma kē.»

⁸ Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: <Naa Yāhā ya gboho, koo ya

ke ma Yīnfua, -taa mii le soho koo ya koho wo!» »

⁹ Loo na, u sãndãpee yīnfua n ka u ne Yurusalem wo, maa u ta u n dugu nii Yãhã kangbãŋ yããsyi na. U n dur ma u pye ma yee: «Ma'a pye Yãhã Dya cĩinde, yir nwo ma kur ye tege kãntraha na.

¹⁰ Ma sã yãã, le yrũhũ ta Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Yãhã ga ba ke yãhãyiŋ tẽnlẽhe ye nɔ wãã,
pe n ba naa n sãn ma na.

¹¹ Pe ga ba ma yigi pe klue wo, ma saa mii kor ntẽmblaha na ye.»

Loo ne ta n yee, ma kur ye tege kãntraha na!»

¹² Yesu n maha u yẽ wãã sya ma yee: «Ta n ma yar, le ma le yrũhũ ta Yãhã sabangbãŋ wo ma yee: «Yãhã ke ma ma Yīnfua, ma'a syi ma ke tãn yãŋ ye.» »

¹³ Setane tuu u kacãn bye ta ma Yesu tyĩn ga yãŋ kapee- wãpyeŋ kue ye, u n dur ter ma u wãtyĩnyãŋ ta yaha per gaa na.

Yesu u tẽn koho fe yigi Galele kãntraha na

(Mat 4.12-17; Mar 1.14-15)

¹⁴ Loo kur ye, Yesu n dur ter Galele kãntraha wo. U ba yĩ Yãhã Yrã Fãnga ne. Pe n nii u wĩ pãã ke kue kãntraha kur bye wo.

¹⁵ U ba naa nawee- klaha Yiifeyawãhã nwey laam wo. Nawee- bye naa u sey.

Nasarẽtefa Yesu wĩ sye

(Mat 13.53-58; Mar 6.1-6)

¹⁶ Yesu n ka Nasarẽte wo. U u kicar cãã pye ke fla na. Teebẽhe bye wo kani per na, Yesu sã ke naa n laa Yiifeyawãhã nwoŋ wo ye. Koo per ke ba nɔ, u n dye Yiifeyawãhã nwoŋ wo ke Nasarẽte wo. U n yir yer, ma yee woo ga Yãhã kaplãŋ nkãy kal nawee- ye.

¹⁷ Pe n saba waa gbe wãã u kã, saba wii faale Yãhã kaplãŋ tãrfua Yisa bii yrũhũ ta. U n u saba yãr, ma draha gaa kal nawee- ye, draha gi ke yrũhũ ta ma yee:

¹⁸ «Yãhã Yrã Fãnga ma ra yĩn na, Yīnfua Yãhã ra yãŋ yi ma yee n naa koo kapãyĩ yar fẽnfa na.

¹⁹ Ke ra nɔ wãã n ba yãmpa ta pe n wlohoyisaha yãã, ma suhu fũũ- ne, pe n naa n yãŋ gbẽgbẽ, tesẽ mpãy ne pe fẽn sya ma yee tẽ ba poofa yi kãã napee- koho wo.

Yãhã maha ra nɔ wãã n ba nawee- yar yaha dye lii ne ke ga ba ke laantãr yar pe na.»

²⁰ Loo na, Yesu n u Yãhã sabangbãŋ tã tã, ma u wãã kaha sãn fua kã, ma dur tege nii maa nawee- klaha. Nawee- mpãy bye pe pye ke nwoŋ laam wo, pe n yĩnde gbãã u na ma nii u yãŋ.

²¹ Yesu n -sẽ gbe ma nii pe yar ma yee: «Kai- ngĩ tẽ kal ye ye ke Yãhã sabangbãŋ wo ye n luhu, koo kã tee n yãã nanga, ke yagaa nge na.»

²² Yesu tuu naa kapãyũhũ nkãy pãã, ke ba yẽ gbãã pe na. Pe n nii le klãŋ n pãã ma yee, a Yosefe dya woo syi ya la u n pãã ke syi?

²³ Yesu n pe pye ma yee: «N cã, yaa plãhã nge pãã wãã ra kã: Tyinfua cãã mii jaa mii ya. Yaa maha waha ra pye ye yee: Kai- nkãy bye taa pye Kapornu wo, wo ke luhu. Maha koo syi pye ma kusey wo nwo wo.»

²⁴ U n maha yee: «Ta n le pãã ye ye cĩinde: Yãhã kaplãŋ tãrfua klofa sã u wũhũ sya cĩinde ye.

²⁵ -Ye Yeli cãã kai- wũũ yãŋ, cãã gi cãã sesaha dye- tãã pye gblihi ne, ke sã too ye. Fãã n bii dye taha nawee- bye na.

²⁶ Koo cãã kã Yãhã ke bii Yeli nɔ wãã calangusya waa fla na Sarẽte wo, Syidõ kãntraha na. Le -sẽ nde calangusyam pye busãã Yeli klo wo Yiisrẽfa kãntraha na. Nwa ta Yeli sã ka poo nen waa fla na ye?

²⁷ Yelisye bya cãã na, gber- pye busãã Yiisrẽfa kãntraha na. Nwa ta poo nen waa gẽ sã waha jaa ye? Namaha woo n jaa, woo wii u pye kulaafua, Syirefa naa waa.»

28 Mpāy bye pe pye ke yawāhā nwoŋ laam wo, pe Yesu kaplāŋ ngī luhu ga n kua na, ncafūhū n pe yigi ma sya nafāān taha pe na.

29 Pe n tyīn yir, ma u yigi ga le klo kānkāy na. Le klo pye yānjruhu gaa yīŋ na. Pe n ka u ne ke ncaha ye, ma yee poo ga u miy tege wāā tāā ye kāntraha na.

30 Le n ga pe yia, Yesu n wloho yi pe laam wo ma ter.

Sāndūpee wākartege dya waa yīŋ na kani per wo
(Mar 1.21-28)

31 Loo kur ye, Yesu n tege ga Galele kāntraha klo laa wo pe n yee Kapornu. U naa nawee- klaha kani per gaa na Yiifee- yawāhā nwoŋ wo.

32 U kaklaha ter ba nawee- fe gbe, ma maha pe laam wo. U ba kai- bye cā ma naa nawee- klaha te ne.

33 Ke yawāhā nwoŋ wo, dya waa pye sāndūpee ne u yīŋ na. U n nii n tē fānga ne ma yee:

34 «Eh, Nasaretefa Yesu, maa nwa pye wo na? Ma pa la ma n pai wo wī klaha-? N cā wii kē ma ne: Mboo kē wii ne u ma Yāhā wū.»

35 Yesu n sā waha u sāndūpee na, ma u pye ma yee: «Yaha le, -taa tege kāā dya nwo yīŋ na!» U sāndūpee n u dya cāār nawee- bye yīnde na ma tege kāā u yīŋ na, u sē -sē laa wāpee pye u na ye.

36 Le n pe bye fe gbe ga far ter, pe n sya nii pe ya yey ma yee: «U kaplāŋ pye mii ma n yia sāndāpee na? Dya nwo n sā sāndāpee ge na fānga ne, pe n nii n luhu u ye, ma tege n kāā nawee- yīŋ na.»

37 Yesu myaha n yi koo kāntraha fla kur bye wo.

Yesu yanfa buar jaa
(Mat 8.14-17; Mar 1.29-34)

38 Loo kur ye, Yesu n yir ke yawāhā nwoŋ wo, ma ka dya waa kaha wo, u myaha Syimu. U Syimu cō nahafua kadye ba kā war. Pe n Yesu nar u u jaa.

39 U n kue tege u yīŋ na ma sā te yan na. Ke kadye n u miy yaha, u n ta ter yir ma nii pe nampay yi.

40 Yainkōŋ wo, yainde le ba dye ter wa, nawee- mpāy pe pye yanfa ne pe kle wo, pe n poo yanfa ter bye gbe ba Yesu fla na. U n klue taha pe nanem bye na ma pe jaa.

41 Sāndāpee pye yanfa mpāy yīŋ na, pe n nii tege n kāā pe yīŋ na kule ne. Pe naa n kui ma naa n yee: «Yāhā Dya kē ma ne!» Pe ba cā Yāhā Yīndefua Crise kē u ne, koo kē. Yesu naa n sā pe na, u sē naa n sya pe n naa u wī pāā ye.

Yesu Yāhā kapāyī pāā Yude wo
(Mar 1.35-39)

42 Koo yīŋsyii, Yesu n yi le klo wo, ma ka dragba gaa laam wo. Nabuar raa n yir ma nii u tay. Pe ga u yāā, pe n yee poo ga u yigi ta pe ya ne, u ma syi u ter poo yaha ye ye.

43 Yesu n pe pye ma yee: «N yai n le Yāhā Yai kapāyī tōr yar kānkāy kuifa bye na. Yāhā ra nō wāā loo na.»

44 U n nii le kapāyī wūhū tōr Yiifee- kui yawāhā nwey wo.

5

Yesu u kānyārwai cir ye yāŋ yi
(Mat 4.18-22; Mar 1.16-20)

1 Per gaa, Yesu pye u ba yer Genesare langbāŋ tāy. Nawee- ba wo tā u na ma naa Yāhā kaplāŋ luhu.

2 U n salangbāy raa yāā ke langben na, wāy sī. Pe fuayigifa ba tege kāā te wo, ma naa pe jōo- yee.

3 Yesu n dugu dye salaŋ neŋ gaa laam wo, ke pye Syimu wāŋ. Yesu n Syimu ta u n faa ke salangbāŋ fā dur yi kāā ke langben na. Yesu n tege nii ke salangbāŋ wo, ma nii pe nawee- klaha.

4 Tuu ba pe nawee- klaha wa, u n Syimu pye ma yee: «Teeli fla ke n cuhu, -ye ka ke salangbāŋ ne ke fla na, ye ga ye jōo- miy le!»

5 Syimu n u yē sya ma yee: «Yīŋfua, wo tēn tē yīmper wihi, wo sē ngaa ge yāā yigi ye. Le nii mboo

kapān, n le sya n ga pe joo- miy le yāŋ.»

⁶ U n ta pe n pe miy le, fua- n gbe pe laam wo, dege. Pe joo- namihi n sya n traha ke naa n cɛr.

⁷ Loo na, pe n klue yāhā wāā pe nampyeŋ- mii ye ke salangbāŋ neŋ ngaa wo, pe ba koho le pe ye. Pe n pa, pe n ba te salangbāy sī yī pe fua- ne, te n sya nii n kɛ te ne dye tɛr loho laam wo.

⁸ Syimu Pyar tuu nde yāā, u n ga kānklūy gbāā Yesu yaha ye, ma u pye ma yee: «Yīŋfua, kapeepye fua kē ra ne, ma'a syi kuee naa n crā ra na ye!»

⁹ Syimu ba fya yigi nii, tesē mpāy bye ne pe pye ke fla na. Pe fua- ba gbobo ga far tɛr, le n sya pe laam wo.

¹⁰ Syake pye Nsān ne, Sewede pii ba me. Syimu tēntēwai mpāy ba me pe ne. Pe ba fya pe ya ndoŋ. Yesu n Syimu pye ma yee: «Ma'a syi ma fya ye! Taa naa fua- le joo wo mii, yagaa, nawee- me taa ga naa n le kānfue wo ke syi.»

¹¹ Loo na, pe bye n ka te salangbāy ne ngbāŋ na, ma pe wān kur bye ta yaha, ma taha Yesu na pe kuāŋ ne.

*Yesu gber waa jaa
(Mat 8.1-4; Mar 1.40-45)*

¹² Yesu pye klo laa wo, gber waa n pa u fla na, te yāhā ba u kadye bye gbe tā. Tuu Yesu yāā, u n ga kānklūy gbāā u yahasee ye, ma u nar ma yee: «Yīŋfua, le ma tāy ma ye, ma ga waha ta ra n jaa, n nii gbegbe nayōr saha na.»

¹³ Yesu n koho no wāā, ma tɛ u na ma yee: «Āwā le tāy ra ye, jaa ma nii gbegbe nayōr saha na!» Le yalebya wo, ke yāhā n ta tɛr laha kāā u dya na, u n nii gbegbe nayōr saha na.

¹⁴ Yesu n le pāā waha u ye ma yee: «Ma'a syi nde pāā waa ye ye! -Taa ka, maa mii yar Yāhā yūndefua na, ma ma wājaa diŋ yi, diŋ gii faale wādyaha Musa tuu tōr yaha mpāy kē pe pye yāhā ne pe kadye na, ma jaa. Ke syi ne nawee- ga waha cā ma jaa.»

¹⁵ Loo nde kur ye, Yesu myaha yi naa n gaha tebehe bye wo. Nabuar n te ya wāā naa n pai u kaplāŋ luhusaha wo, tesē pe ya wājaa saha wo.

¹⁶ Yesu woo -sē naa n kɛ u naa n nii u ya ya, u naa n gaha dragba wo, u ga naa u laam wūhū tōr Yāhā ye.

*Yesu tānkurfua waa jaa
(Mat 9.1-8; Mar 2.1-12)*

¹⁷ Per gaa, Yesu naa nawee- klaha. Pe nawee- laam wo, Yiifee- yahaseefa mpāy pye, pe naa n yee Farisyē, tesē Yāhā kaiyarfa mpāy ne. Pe ba yi Galele kui bye wo, tesē Yude kui bye ne, ma suhu Yurusalem ne. Yīŋfua Yāhā fānga pye Yesu ne, ma u ta u n waha naa yanfa jaa.

¹⁸ Nawee- mpāy n ba pa tānkurfua waa ne, pe u gbe u kasāy wāŋ na. Pe naa n kɛ pe dye u ne Yesu tāy nwoŋ laam wo, pe ga u ta u yaha ye.

¹⁹ Pe sē waha dye ye, nawee- tee ba nihi tɛr. Pe n gblihi laa, ma dugu ke nwoŋ yīŋ na maa wihi fer, ma u tānkurfua yoŋ tege le wāā u kasāy wāŋ na pe nawee- telai wo, Yesu yaha ye.

²⁰ Yesu tuu yāā poo nawee- mii pe u ta pe Yater, u n u yanfua pye ma yee: «Cīifua, ma kapee- laha kāā ma yīŋ na.»

²¹ Pe Yāhā kaiyarfa tesē pe Farisyē ne, pe n nii le ga pe laam wo ma yee: «Yoo ma u ga waha kapee- laha kāā nawee yīŋ na mii Yāhā ya sē kē ye? -Ye naa dya waa syi yāŋ! U n gbar Yāhā ne cīinde.»

²² Yesu -sē ba pe laam wūhū cā. U n pe pye ma yee: «Nwa ta ye n nii kai- ngī syi ga ye laam wo?»

²³ N ga waha yee: Ma kapee- laha kāā ma na. N ga maha waha yee: Yir naa n yār! Koo katɛ- syāŋ ngī wo, lii loo le cā waha?

²⁴ N yāŋ ye cā Yāhā kānde wāā u Nawee Puee kē kāntraha nge na, u n ga waha kapee- laha kāā nawee yīŋ na.» Yesu n wā klaha loo na, ma u tānkurfua pye ma yee: «N ma yar, yir, -taa ma kasāy wāŋ gbe, ma yār naa n gaha ma kaha wo!»

25 U tãnkurfua n ta ter yir nawee- bye yĩnde na, ma u kasã y wãŋ gbe, kii tuu ba sã y nii, ma yãr n ter ma Yãhã sey n gaha u kaha wo.

26 Le n yẽ gbãã pe nawee- bye na, pe n sya fya, ma nii Yãhã sey ma yee, a poo laanwo wũhũ yãã koo per.

*Yesu Lewi yãŋ yi
(Mat 9.9-13; Mar 2.13-17)*

27 Loo kur ye, Yesu n yi ma kufar wããfua waa yãã, tuu tege nii kufar wããsaha wo. Pe naa u yee Lewi. Yesu n u pye ma yee: «Naa n taha ra na!»

28 Lewi n te wãn kur bye ta yaha, ma yir, ma nii n taha Yesu na u kuãŋ ne.

29 Loo kur ye, Lewi n gbar ta u kaha wo Yesu myaha na u kãnyãrwai ne, ma ta pe n dir soho. Pe pye pe wãã naa n di kufar wããfa busãã ne, tesẽ nawee- mpãy ter ne.

30 Farisyẽ mpãy pye ke fla na, tesẽ Yãhã kaiyarfa mpãy ne pe pye yĩmbui nen na pe Farisyẽ ne. Poo mii pe Yesu yãã, tuu wãã n di nawee- mii ter syi ne, le sã tã y pe ye ye. Pe n Yesu kãnyãrwai pye ma yee: «Nwa ta ye n nii wãã n di kufar wããfa ne, ma suhu kãmpee- yãrfa mpãy ter ne?»

31 Yesu n pe yẽ wãã sya ma yee: «Yĩnwerfa poo sã me pe tyinfua tay ye, yanfa poo pe u tay.

32 N pa kãmpee- yãrfa myaha na, ma n ke pe koho klaha. Mpãy pe pe ya yãŋ poo ma kãnyĩ yãrfa, n sã pa poo mii myaha na ye.»

*Kale saha wãã le kafũhũ ne ye
(Mat 9.14-17; Mar 2.18-22)*

33 Loo kur ye, nawee- mpãy n ba Yesu pye ma yee: «Nsãn kãnyãrwai ne pe yẽ tã digi na, pe Yãhã nar. Farisyẽ kãnyãrwai bya loo pye. Ah nwa ta mboo kãnyãrwai -sẽ n di ma n wo?»

34 Yesu n pe yẽ sya kakuãcran ne ma yee: «Ah ye laam wo, cafãn yigifa ga waha fãn wãdi sye la te cafãn yigisaha wo, u cafãn yigifua yĩnde na? Ye cã le syi saha pye ye rehe!»

35 Per gaa -sẽ ma ke n pai, u cafãn yigifua ga ba yigi kãã pe laam wo. Koo per maa no, pe ga ba cã naa pe yẽ tã digi na.»

36 Yesu n maha kakuãcran nde pãã pe ye ma yee: «Waa sã nayrefãŋ fai kuã y n cer, ma nayredyaha wihi pãhã n tã le ne ye. Ma'a loo pye, ma ke nayrefãŋ cer pye klaha-, ke nayrefãŋ faagblaha wãser ga maha ke nayredyaha tyĩn jũũ taha.

37 Waa sã maha sẽmper le srafũhũ sakueeler wo ye. Ma'a loo pye, pe sẽmper maa yir, te srafũhũ sakueeler ga fe, pe sãm n woo tãŋ, te srafũhũ sakuee tii maha klaha- taha le na.

38 Koo kã sẽmper yai pe le srafũhũ sakueefãn too laam wo.

39 Wii tuu sãndyaha wo wa, u sã maha sẽmper ke nantãŋ ye. Pe sã n yee la sãndyaha poo n tã y?»

6

*Yesu tesẽ kani per wĩ ne
(Mat 12.1-14; Mar 2.23-28; 3.1-6)*

1 Kani per gaa na, Yesu dye yi naa n ter tar raa wo, u kãnyãrwai ne. U kãnyãrwai n nii te tar kasan kã y, ma te pii wihi kũ n ter.

2 Farisyẽ mpãy pye ke fla na. Pe n u kãnyãrwai yey ma yee: «Wo kãnde le kai- nkã y yar ke sã yai ke naa n pye kani per wo ye, nwa ta ye n nii le syi laa pye?»

3 Yesu n pe yẽ sya ma yee: «Ye le kal yãã Yãhã sabangbãŋ wo, faale yĩnfua Dawide u bii lii pye, per gii fãã bii war pe na, woo tesẽ u nawee- ne.

4 U dye Yãhã nwoŋ laam wo, bur rii te pye te bii kã Yãhã ye, u n te gbe di, ma taa wãã u nawee- kã. Wo kãnde na, Yãhã yũndefa ya sã na pe yai too bur nde ne?»

5 Yesu n maha pe pye ma yee: «U Nawee Puee kã u ma kani per yĩn na.»

6 Kani per gaa maha ba no, Yesu n ga dye Yiifee- yawãhã nwoŋ gaa wo, ma nii nawee- klaha. Dya waa pye ke fla na, u kãndigi koho ne wãwaage.

7 Yāhā kaiyarfa mpāy pye ke fla na, tesē Farisyē mpāy ne. Pe naa Yesu yāŋ, ncā u ga ba sya u yee, woo ga waa jaa ke kanii per wo laa. U ma le syi pye pe n waha yee, a ter Yesu ma tuu tee n pye.

8 Yesu -sē ba pe laam wūhū cā wa. U n u kånwaagefua pye ma yee: «Yir ba yer nawee- telai wo.» U dya n yir ga yer ke fla na.

9 Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «N ga ye yey laa ne: Wo kände wo lii wāpyeŋ le yō? Kayī wāpyeŋ yō kanii per wo laa, kapee wāpyeŋ loo le yō? Wo nawee yrā sya yaha laa, wo u wī pye klaha-?»

10 Loo na, u n pe bye yāŋ klaha, ma dur ma u kånwaagefua pye ma yee: «Ma koho dii wāā!» U n le pye, ke koho n dur yō nii u ye.

11 Mpāy pe pye ke fla na, ncafūhū n -sē pe yigi, pe n sya nii n pāā pe ya nsoho wo, kapee lii pe ga waha pye Yesu na.

Yesu kånயārwai sēnsye syām yāŋ yi

(Mat 10.1-4; Mar 3.13-19)

12 Per gaa, Yesu n ba dugu ga yāŋ nsoho wo, ma ga nii n pāā Yāhā ne ke per yīmper bye wo.

13 Yīŋ ke ba syii wa, u n u kånயārwai yee ba, maa nawee-sēnsye syām yāŋ yi pe laam wo ma poo ta u tēnlē. Pe myar nde:

14 Syimu wii Yesu Pyar myaha taha u na,

tesē u cīifua Andere ne,
Syake tesē Nsān ne,
Filipe tesē Bateremi ne.

15 U n Matehe yee, tesē Tema ne,
Alefē dya Syake ne,
tesē Syimu Selote wii ne
klokai- wāgbihi n tāy u ye.

16 U n Syake dya Yuda yee,
tesē Syikaryote klofa Yuda ne,
wii tuu ga ba Yesu yi u napī- kē.

Yesu nawee- klaha, ma maha yanfa jaa

(Mat 4.23-25)

17 Yesu n tege kāā poo mii ne te yāŋ nsoho wo, ma ba yer trahatrahā

fla gaa na. Koo fla na, u kånயārwai mpāy pye, pe ba nihi. Nabuar raa maha pye, te ba yi Yude kui bye wo, tesē Yurusalem ne, ma suhu Tyir ne tesē Syidō ne, langbāŋ yē kui kē.

18 Pe ba pa pe n pai naa u kaplāŋ luhu, u n maha naa pe yanfa jaa. Tuu naa pe jaa, mpāy pye sāndāpee ne pe yīŋ na, u n maha pe sāndāpee kar tege kāā pe yīŋ na.

19 Fāŋga gaa syi naa n yi u na ma naa pe bye jaa. Pe nawee- bye n -sē naa n ke pe te u na.

Wāyī tesē wāpee ne
(Mat 5.1-12)

20 Loo na, Yesu n u kånயārwai yāŋ, ma nii pe yar kai- nkāy ne ma yee: «Yii mpāy tee mii nawām, ye wī n tāy Yāhā ye.

Yāhā Yai ma ye wāŋ.

21 Yii mpāy tee mii fāāfa yagaa, ye wī n tāy Yāhā ye.

Ye ga ba digi yāā, ke saa pye wādītāŋ wāŋ ye.

Yii mpāy tee mii miiwūnfa yagaa, ye wī n tāy Yāhā ye.

Ye ga ba naa nuhu di.

22 Ye wī ma pee nawee- ye, pe ma kur waa ye na, pe ma ye tyēhe, pe ma ye myar klaha- u Nawee Puee wī na, ye wī n tāy Yāhā ye.

23 Koo kai- ngī maa ye dye per gii, ye naa nuhu di ye sya naa n yōō. Yāhā ga ba kayūhū wāā ye kē yāhāyīŋ na. Nawee- mpāy pe ga ba kapee- ngī pye ye na, poo nawee- mii wāle bii koo syi pye pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa na.

24 Yii mpāy tee -sē mii walefa, ye wī pee Yāhā ye.

Ye ye kayūhū lay yāā wa.

25 Yii mpāy tee -sē mii diyaiifa yagaa, ye wī pee Yāhā ye.

Ye ga ba nii fāā ne.

Yii mpāy, tee -sē mii nuhudifa yagaa, ye wī pee Yāhā ye.

Ye miiwūn ga ba gboho ter.

26 Nawee- bye ma nii ye miiyūhū yee, ye wī pee Yāhā ye. Ye sē yāā, poo nawee- mii wāle bii naa n pye

koo syi pe faale kawar Yāhā kaplān tōrfa ne.»

Ye tyii ye napīi- wīi n naa n tāy ye ye!

(Mat 5.38-48; 7.12)

²⁷ Yesu n maha yee: «Ta n le pāā ye ye, yii mpāy ye n luhu ra ye: Ye tyii ye napīi- wīi n naa n tāy ye ye! Ye wīi pee mpāy ye, -ye naa kayūhū pye pe kē!

²⁸ Mpāy pe yoosēn pāā n wāā ye kē, -ye naa Yāhā nar ke n kaa taha pe na! Mpāy pe ye nuhu, -ye naa wāyīi nar Yāhā ye pe kē!

²⁹ Waa ma ma fey ndicīi nen na, maha ndicīi nen nde gbihi ta u kē. Waa ma ma nayrengbān gbe, tyii u n ke wāsyīnge bye gbe taha!

³⁰ Nawee wii woo u ma nar ngaa ne, u kē; wii ma ma kla gbe, ma'a n ke wīi yey u ye ye.

³¹ Lii le n tāy ye ye pe naa n pye ye kē, -ye naa koo syi pye nawee- kē!

³² Ye ma yee ye tāāfa ya wīi n tāy ye ye, ye yee la ye kayūhū pye gboho n ter? Mpāy ge pe sē Yāhā kānde yār ye, pe tāāfa wīi n tāy pe ye.

³³ Mpāy pe kayūhū pye ye kē, ye ma yee ye kayūhū pye poo ya kē, ye yee la ye kayūhū pye gboho n ter? Mpāy ge pe sē Yāhā kānde yār ye, pe ke syi pye pe ya kē.

³⁴ Mpāy tee n yān ma yee pe ga waha fue dāā, ye ma yee ye foho le poo ya na, ye yee la ye kayūhū pye gboho n ter? Aye, mpāy ge pe sē Yāhā kānde yār ye, pe foho le pe nampyeŋ- na, ma yee pe ba loo wale yē dāā pe kē.

³⁵ Ye tyii ye napīi- wīi n naa n tāy ye ye, -ye naa kayūhū pye pe kē, -ye naa foho le pe na; ye ma syi ye naa le wale wādur wīi ga ye, Yāhā -sē ga ba kayūhū wāā ye kē. Loo na, nawee- ga cā ye ma Yāhāngbān pii. Mpāy pe sē kayīi fue cā ye tesē napee- ne, Yāhā n yō pe bye na.

³⁶ Wo Tuhufua Yāhā u yō nii mii, ye bya -ye nii u wān syi dyaŋ!»

Nampyeŋ wākaa wīi
(Mat 7.1-5, 16-20; 12.33-35)

³⁷ Yesu n maha yee: «Ye ma n naa ye nampyeŋ- kaa ye, Yāhā bya sē -sē ga ba ye sāhā ye. Ye ma yee ye sē ye nampyeŋ- le kawlan wo ye, Yāhā sē -sē ga ba ye le kawlan wo ye. Ye tyii ye nampyeŋ- kapee- foho na, Yāhā -sē ga ba tyii ye bya kapee- foho na.

³⁸ -Ye naa ye nampyeŋ- kē, Yāhā -sē ga ba ye kē; ke ga ba ye kē ye n sya toho yigi laa ntraŋ na. Tee tāt n wāā ye nampyeŋ- kē mii, Yāhā -sē ga ba tāt wāā ye kē ke syi.»

³⁹ Yesu n maha pe yar plāhā gaa ne ma yee: «Fūū waa saha fūū waa yigi koho na u ka u ne fla ngaa na ye. Mii loo sē ne ye, pe n gaha too dye wuhu gaa laam wo, pe syām bye.

⁴⁰ Ye le cā ma yee, wii tuu n klaha nantān, u sē ter u klaha fua yaha ye. U ma -sē u ya waha, u ga ba nii u klaha fua dyaŋ.

⁴¹ Kānkāāle lii le ma ma nampyeŋ yīnde wo, nwa ta ma n nii le yān? Tēngbān gii ke -sē ma ma yīnde wo, ma sē koo yāā la?

⁴² Mboo wii taa sē waha ke tēngbān yāā ma yīnde wo ye, ma ga waha ma nampyeŋ pye la u yer, ma n le kānkāāle yi kāā u yīnde wo u kē? Dawarfua kē ma ne, cāā ke tēngbān yi kāā wa ma yīnde wo, loo na maa waha gbihi yān, ma le kānkāāle yi kāā ma nampyeŋ yīnde wo.

⁴³ Katyiyūhū sē puapihi sa ye, tesē katyipihi sē puayō sa ye.

⁴⁴ Katyigi yān n cā ke pii mpāy na ke n sa. Waa sē nasar nkugu tai yāā ncūwāā na ye. Waa sē defīi katyipiir tai yāā ngur katyigi na ye.

⁴⁵ Nawee wii ma yō, kayūhū ga naa n yi u laam wo, u n naa ke pye. Nawee wii ma pee, kapee- ga naa n yi u laam wo, u n tee naa n pye. Nawee laam ke yīi nkāy ne, koo kē ke n yi u yē wo.»

Te nwey sīi
(Mat 7.24-27)

⁴⁶ Yesu n maha yee: «Tee ra yee Yīnfua, Yīnfua, nwa ta tē -sē kānde lii ta ye kē, ye n le wāyār sye?

⁴⁷ Nawee wii woo u n pai ra ye, maa ra kaplāṅ luhu, ma u troho tāhā ke yor wo, woofua ma ngii wāṅ syi dyaṅ n ga ye yar:

⁴⁸ Woofua ma mii nawee wii dyaṅ tuu nii nwoṅ fāā. U ga cāā ke kāntraha tugu, u sya ga nō ntēmlaha fla na. Loo kur ye, u ga ke nwoṅ nakūy ta, tuu ke fāā. Lakue yīi loho ne, lafir n cāāṅ yi ga, maa ke nwoṅ sugu, te sē -sē waha ke sugu cāār ye. Koo nwoṅ wāfāā ba yō.

⁴⁹ Nawee wii u ra kaplāṅ luhu, u sē -sē u troho tāhā ke yor wo ye, woofua ma mii nawee wii dyaṅ tuu u nwoṅ fāā kāntraha ya na. U sē ke nwoṅ nakūy fla tugu dye ga nō ntēmlaha fla na ye. Lafir n cāāṅ yi ga, maa ke nwoṅ sugu; ke n too pye klaha- tāṅ.»

7

Yesu seraasyi yīṅfua waa tēntēle jaa

(Mat 8.5-13)

¹ Yesu tuu ba kaplāṅ ngīi bye pāā wa pe nawee- ye, u n ter Kapornu wo.

² Loo klo nde wo, seraasyi yīṅfua waa pye tēntēle waa ne. U tēntēle wīi sron naa n tāy u ye. Woo tēntēle n yigi, ma ga kuee wale nen.

³ U seraasyi naa, tuu Yesu wīi luhu, u n Yiiffee- wāle mpāy lehe wāā, pe ga Yesu yar u ba u tēntēle jaa.

⁴ Pe n ga Yesu yāā, ma nii u sron nar ma u yar ma yee: «Seraasyi yīṅfua nwo yai ma laa pye u kē.

⁵ Wo klofa wīi n tāy u ye. Woo kē u ta pe n wo yawāhā nwoṅ fāā.»

⁶⁻⁷ Yesu n kānde sya pe ne. Pe ba nō gbe taha ke kaha na, u seraasyi yīṅfua n u naambiyām mpāy lehe wāā, pe n ga Yesu pye ma yee: «Yīṅfua, ma'a syi mii fāy ye. Ma ra yāā la tē n ka ma fla na? Ta syi sē yai ma ba dye ta kaha wo ye. Koo syi kē, n sē sya ma ka nii ya ma fla na ye. Kapāngberle laa ya pāā, le n ta ra tēntēle n jaa.

⁸ N ma seraasyi, n n luhu ra yīṅfa ye. N -sē ma nii ndoṅ seraasyi mpāy

yīṅ na. N ga nen waa pye: Ka nwaa, u n ka; n ga nen nwo ter pye: Pa nwo, u n pa. N ga maha ra tēntēle pye: Nde pye, u n le pye.»

⁹ Yesu tuu u kaplāṅ ngīi luhu pe nawee- mii yē na, le n u fe gbe. Nabuar mpāy pe naa n taha u na, u n wā klaha ma pe pye ma yee: «Ta n ye yar, dya nwo tuu sē sya wee Yiiffee- ye, u ra ta u Yater u laam bye wo cīinde. Yiiffee- kur bye gē laam wo, n sē waa yāā yāā tuu ra ta u Yater woo wāṅ syi ye.»

¹⁰ Pe tēnlehe n dur ter u seraasyi yīṅfua kaha wo, maa u tēntēle yāā u jaa ma nii korkor.

Yesu nakugu gaa ta ke n yir gbā wo

¹¹ Loo kur ye, Yesu n ka klo laa wo pe naa n yee Nani. U kānyārwei pye u ne tesē nabuar raa ne.

¹² Pe ga nō le klo kapahayē na, pe n nawee- wāā sya pe n gaha nakugu gaa lesaha wo. Calangusya waa dyapuai nen ba kē. Le klo nawee- busāā pye u cōo ne, ke nakugu lesaha wo.

¹³ Yīṅfua Yesu tuu u cōo yāā, u fen n u yigi ga ta ter, u n u pye ma yee: «Ma'a naa n wūn ye!»

¹⁴ U n yūhū dye, maa te wāṅ giī na pe ba ke nakugu le. Ke gbefa n yer. Yesu n ke nakugu pye ma yee: «Cīifua, yir yāṅ!»

¹⁵ U dya wīi tuu ba ku u n yir nii, ma n pāā. Yesu n u dya wāā u nahafua kē.

¹⁶ Pe nawee- bye n fya nii, ma nii Yāhā sey ma yee: «Yāhā kaplāṅ tōrfuangbāṅ waa ma wo ne.» Tesē: «Yāhā pa ke n pai dye ke nna kue ye.»

¹⁷ Yude kue kui wo, tesē kui nkāy ne ke pye tūntūn, Yesu tuu lii pye nawee- bye n le cā kāā.

Nsān u nawee- lehe wāā Yesu ye (Mat 11.2-19)

¹⁸ Nsān nawee- tāāfua kānyārwei n ke kai- bye luhu, ma ba ke tōr Nsān ye.

¹⁹ U n syām mpāy yee ba pe laam wo, maa pe lehe wāā pe ga u Yīṅfua

Yesu yey pe yee: «U Yāhā Yīndefua wii wāpaŋ too n sēŋ, mboo la woo laa, u kuee wāpaŋ na kur ye?»

²⁰ Pe Nsān kānyārwai syām n ka Yesu fla na, maa u pye ma yee: «Nsān wo lehε wāā, wo ba ma yey laa ne: U Yāhā Yīndefua wii wāpaŋ too n sēŋ, mboo la woo laa, u kuee wāpaŋ na kur ye?»

²¹ Loo yalebya wo, Yesu n yanfa buar jaa pe yan na. Mpāy pye sāndāpee ne pe yīŋ na, u n pe sāndāpee kar tege kāā pe yīŋ na. Fūū- pye, u n pe jaa pe n nii n yāŋ gbegbe.

²² U n Nsān tēnlehε pye ma yee: «Tee nkāy yāā yīnde ne ma nkāy luhu, -ye ka yaa ke tōr yar Nsān na ye yee: Fūū- n yāŋ, tānklahafa gbihi n yār, gber- wā n klaha n nii gbegbe nayōr saha na, nditēy n luhu, nakur n yir gbā wo, le Yāhā kapāyī n pāā nawām ye.

²³ Wii ma yee u sē ba dur yi ta kur ye ye, ta n nii yai tāŋ u Yater, woofua wī n tāy Yāhā ye.»

²⁴ U Nsān tēnlehε pe ter wa, Yesu n nii Nsān wī pāā pe nabuar ye ma yee: «Tee ka Nsān fla na drawaha fla wo, ye -sē ka ma ga nwa yāŋ? Kipua sē kē tee ga yāŋ teflaha ke u yehε ye.

²⁵ Ye -sē ka maa nwa yāā? Ye sē ka maa dya waa yāā tuu nangbāŋ nayreyōr le yer ye rehε? Ye cā mpāy pe nangbām nayreyōr le, ma maha ma katār ne, pe n nii nangbām kangbāy wo.

²⁶ Tee ka, Yāhā kaplāŋ tōrfua sē na tee ga yāŋ? Āwā, ta n ye yar, Nsān wii tee ga yāā u ter ge ter Yāhā kaplāŋ tōrfua yaha.

²⁷ Nsān wī kē le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee: «N nwo, n ta tēnlehε nō wāā ma yahasee ye, u n ga ta kānde gbihi yaha ma kē.» »

²⁸ Yesu n maha yee: «Ta n ye yar, naa wii u ter Nsān yaha, usyi sē see wa ye. Wii u kloŋ Yāhā Yai wo, woo -sē ter Nsān yaha.

²⁹ Pe nawee- byε tesē pe kufar wāāfa ne, pe byε naa n luhu u Nsān ye. Pe ba le yāŋ cā ma yee Yāhā kai-sronŋ, ma ka Nsān n ga pe tāā yi loho wo.

³⁰ Farisyē poo tesē Yāhā kaiyarfa ne, Yāhā ke n yāŋ pe lii pye, pe n le sye pe sē ka Nsān n ga pe tāā yi loho wo ye.

³¹ N ga waha yagaafa tōr mpāy ter syi ne? Pe ma nawee- mpāy ter syi dyaŋ?

³² Pe ma mii kicar dyaŋ, pe tege nii nanihi nantrangbāŋ fla wo. Mpāy n nii pe nampyeŋ- pye ma yee:

«Wo fleŋ wuu ma yee -ye yoo, ye sē -sē yoo ye.

Wo n dur ma kasii yay le, ye sē -sē wūn ye.»

³³ Ye sē yāā, Nsān nawee- tāāfua tuu yir, u sē bur di ye, u sē maha defī wo ye. Ye n loo yāā ma yee, sāndūpee ma u yīŋ na!

³⁴ U Nawee Puee tuu yir, u bur di ma defī wo. Tee loo yāā ye maha n yee: «Ye sē dya nwo yāā? U ma tefεŋ, ma maha ma sēnwōplaha. U maha naambiyār le kufar wāāfa poo ne, tesē kāmpee- yārfa mpāy ter syi ne.» »

³⁵ Yesu n pe yar taha ma yee: «Ye sē yāā, mpāy pe pe troho tāhā Yāhā yor wo, pe kai- sronŋ.»

Yesu tesē cōō waa ne Farisyē naa Syimu kaha wo

³⁶ Farisyē naa waa pye pe naa n yee Syimu. Per gaa, u ba Yesu nampay yi u kaha wo. Yesu n ga draŋ nii, ma ga di.

³⁷ Loo klo wo cōō waa pye, u myaha ba klaha-. Tuu Yesu wī luhu, u ma u n di u Farisyē Syimu kaha wo, u n pa yablater ntēmlaha bule ne lasekole ne le laam wo.

³⁸ Tuu ba dye, u n ga kānklūy gbāā Yesu kur kuε ye u tre tāy, ma nii n wūn, ma u yīntām ta ma nii Yesu tre tuhu. U n ba u yīnyor ta ma te kluā, ma te te n tege u kē, ma dur ma pe lasekole kaha woo te na.

³⁹ U Farisyē naa wii tuu Yesu yee ba, u n le yāā, ma nii laam ga ma

yee: «Dya nwo ma ne pye u ma Yāhā kaplān tōrfua cīnde, u ne ga cā nawee wii syi ter kē cōo nwo ne, u n tε u na. Ehe, u myaha klaha-»

⁴⁰ Yesu n kapān gbe, ma u Farisyē naa pye ma yee: «Syimu, yān, n ga ma yar laa ne.» Syimu n u yē sya ma yee: «Āwā, ta yar Yīnfua!»

⁴¹ Yesu n kaplān kuā cra pāā u ye ma yee: «Foholefua waa ba foho le nawee- syām mpāy na: Nen pye war nagbeesī sēnsye fue ne, nen nwo -sē pye war nyerbua fue ne.

⁴² Pe sē waha naa pe war dāā u kē ye, u n ba pe pye pe tyii ke foho na, pe syām byε. Yagaa, u fuelefua wīi ga cā tāy ter wii woo ye?»

⁴³ Syimu n u yē sya ma yee: «Ta laam wo, wii fue le ba gboho, u wīi ga cā tāy ter woo ye.» Yesu n yee: «Cīnde ne.»

⁴⁴ U n wā klaha u cōo kue ye, ma Syimu pye ma yee: «Ma sē cōo nwo yāā? Mboo kaha tē dye, ma sē ra kē loho ne ta n ta tre yee ye, woo -sē ta tre yee u yīntām ne, ma te kluā u yīnyor ne.

⁴⁵ Mboo, ma sē ra wāā yigi ma ra syar nampay syaha ne ye. Tē ba dye, u cōo woo -sē kuee ra tre tε n tege.

⁴⁶ Ma sē sēm- woo ra kē yīn na ye, woo -sē lasekole woo ra kē tre na.

⁴⁷ Koo ta n ga le pāā ma ye: U cōo kapee- ba nihi ter, yagaa ke byε laha kāā u yīn na, loo ne ta wīi n tāy ga ta ter u ye. Kapee- car ma -sē laha kāā wii yīn na, ta wīi saha tāy ter ufua ye ye.»

⁴⁸ Yesu n u cōo pye ma yee: «Ma kapee- laha kāā ma yīn na.»

⁴⁹ Mpāy pe naa n di Yesu ne, pe n nii laam ga ma yee: «Yoo kē dya nwo ne, u n sya yee woo ma tuu kapee- laha n kāā nawee- yīn na?»

⁵⁰ Yesu n -sē u cōo pye ma yee: «Taa ra wīi sya ma ra ta ma Yater, ma sya yaha, naa n gaha pra.»

8

Ca mpāy pe naa tēn nkāy tē Yesu kē

¹ Loo kur ye, Yesu n ka kungbāhā wo, tesē kusyīmbehe ne, ma le kapāyīi wūhū pāā naa n yar nawee- na, kapāyīi lii le Yāhā Yai wīi tōr. Pe kānyārwai sēnsye syām naa n taha u na.

² Ca mpāy bya pye pe naa n taha u na. Yesu ba sāndāpee kar tege kāā poo ca mpāy yīn na, ma mpāy jaa pe yan na. Pe ca myar nde: Maari wii pe naa n yee Madala klofa Maari, Yesu ba sāndāpee kuasīi kar tege woo cōo yīn na,

³ tesē Syane ne, u puai myaha ba kē Susya ma pye Yerote wale yīn na, tesē Sisane ne, ma suhu ca mpāy ne. Poo ca mii naa koho le Yesu ye u kānyārwai ne pe koho wān ne.

Yesu kakuācran pāā digi yārfua wīi na

(Mat 13.1-23; Mar 4.1-20)

⁴ Nawee- naa n yir kui byε wo, ma naa n pai Yesu fla na. U n kaplān nkāy kuā cra pāā pe nabuar ye ma yee:

⁵ «Dya waa yi u kaha wo, ma ga dir yār u tar wo. Tuu naa ke digi yār u tar laam wo, pii mpāy n ga too kānde ngbenj na. Nawee- n tāhā ter pe na, kānsyām n maha pe wāy di kāā.

⁶ Pii mpāy n ga too ntēmbakor fla wo. Pe pii n fīy, ma -sē ta ter waha ku, yrīn sē pye ke fla wo ye.

⁷ Pii mpāy n ga too ngur wān taa nsoho wo. Te ngur n fīy wācεn te dir wān ne, ma ba te puār, te sē waha le dye ye.

⁸ Pii mpāy n -sē too kåntrayūhū fla wo. Too dir wān n yir, ma sa ma pii le gboho.»

Yesu n pe yar taha ma yee: «Wii ma n traha u le yīntaha cā, u luhu yō!»

⁹ U kānyārwai n u yey u le kakuācran yīntaha gbihi tōr yar poo na.

¹⁰ U n pe yē wāā sya ma yee: «Kainkāy nawee sē ke cā yāā Yāhā Yai wīi na ye, Yāhā ta yii ga waha ke war. Ma -sē yee mpāy na, pe sē ke yīntaha

wāwar ke ye, pe ga naa ke kai- luhu kakuācran ne. Ke syi,

<pe n waha naa n yāŋ,
ngaa sē -sē ga naa n yāā ye.

Pe n waha naa n luhu,
laa sē -sē ga naa n war ye.> »

¹¹ Yesu n maha pe kānyārwei pye ma yee: «Le kakuācran yīntahande: Yāhā kaplāŋ ma mii te dir wān dyaŋ pe yār.

¹² Nawee- mpāy ma pe laam plāhā mii le kānde yē dyaŋ, pe pii pe too na. Pe ma le Yāhā kapāyī luhu, sāndāpee yīnfua -sē ga pa, u ba ke kaplāŋ wāy yi kāā pe laam wo, pe ma syi pe ke sya pe waha sya yaha ye.

¹³ Mpāy laam ma mii te ntēmbakor fla dyaŋ. Pe ma le kapāyī luhu, pe ga le sya nuhu ne. Pe sē -sē ga tyii le na le n nii gbāā pe laam wo ye. Wāfāy ma pa, pe ga ke kaplāŋ miy yaha.

¹⁴ Mpāy laam ma mii pii mpāy dyaŋ, pe too ngur fla wo. Pe ma le kapāyī luhu, kayaan tesē wale wāke ne tesē driyē yīnde wān wāke ne, too nde bye ga ba yir tā ke kaplāŋ na, pe saa kuee le kapāyī kur ye ye.

¹⁵ Mpāy laam -sē ma mii pii mpāy dyaŋ pe too kāntrayūhū fla wo. Pe ma le kapāyī luhu, le ga pii see pe laam wo, pe laam mpāy pe sroŋ ma maha yō. Poofa ga kuee yai tāŋ le kapāyī kur ye, pe naa kayūhū pye.»

*Yāhā Yai wī ma mii naaloho dyaŋ
(Mar 4.21-25)*

¹⁶ Yesu n maha yee: «Waa sē naaloho ndyan tar ma katan cīn n tā le na ye. Le sē maha n tar ma le n yaha gbāngbahara flāhā tāy ye. Pe ne le wra yaha kāānkui na, wii ma dye u waha naa n yāŋ cāā- na.

¹⁷ Ta n ye yar, ngii ngii ke wūhū nii, ke ga ba nii gbaa na, lii nawee-sē le cā yāā ye, le ga ba cā.

¹⁸ Tee nkāy luhu, -ye ye laam yaha ke na! Wii ma waha ke war cacar, u ga ba ke war naa n gboho, wii ma -sē ke wāwar sye, car gii tuu yee u cā, ke ga faha u na.»

*Yesu nna
(Mat 12.46-50; Mar 3.31-35)*

¹⁹ Loo kur ye, Yesu nahafua n pa u fla na, tesē Yesu cīfa ne. Nawee- ba nihi ter, pe sē waha no u na ye.

²⁰ Pe n Yesu yar ma yee, a u nahafua ma nkur ye, tesē u cīfa ne, pe n traha pe u yāā.

²¹ Yesu n -sē pe nawee- bye pye ma yee: «Mpāy pe Yāhā kaplāŋ luhu, ma maha ke laam wūhū pye, poo pe ma ta nahafa tesē ta cīfa.»

*Yesu teflahangbāŋ yer
(Mat 8.23-27; Mar 4.35-41)*

²² Per gaa, Yesu ba dugu dye salangbāŋ gaa laam wo, woo tesē u kānyārwei ne, ma pe pye ma yee: «Waa dii ter kue ngaa kūndi ye.» Pe n nii n ter.

²³ Pe naa n gaha, Yesu n sā wāy. Teflahangbāŋ gaa n ta ter yir n fua ke langbāŋ na. Ke salangbāŋ naa n yī loho ne, kapee.

²⁴ Pe kānyārwei n yūhū crā Yesu tāy, ma u gbā yir ma u pye ma yee: «Yīnfua, Yīnfua, waa ku!» Yesu n yir, ma gbey ke teflahangbāŋ na tesē loho sēmpiy ne, te n yer. Ke fla n nii seyī.

²⁵ Yesu n pe kānyārwei pye ma yee: «Ye Yater wee la ye ne?» Pe -sē ba fya. Le n maha pe fe gbe, pe n naa pe ya pye ma yee: «Hāā, -ye naa dya nwo yāŋ, u n gbey teflaha na tesē loho ne, te n sya n luhu u ye.»

*Sāndāpee pye dya waa yīŋ na,
Yesu n u jaa*

(Mat 8.28-34; Mar 5.1-20)

²⁶ Loo kur ye, pe n ga no langbāŋ kue ngaa kue ngben na Jerasinefa kue ye, Galele kāntraha kūndi ye.

²⁷ Yesu tuu naa n tege kāntraha na, loo klofua waa n u yāā ma pa. Sāndāpee pye u dya yīŋ na. Le yale wādey, u dya sē naa nayre le ye, u sē maha naa n dye nwoŋ wo ye, ma naa n nii nakur lesaha fla wo.

²⁸ Tuu Yesu yāā, u n too mii na ma nii n tē, ma kānklūy gbāā Yesu tāy ma yee: «Ke Yāhāngbāŋ Dya Yesu,

nwa taa ga pye ra na? N ma nar, ma'a syi ra pën ye!»

²⁹ Yesu naa n gbey u sândūpee na, u tege kãã u dya yīn na, koo kē u dya n naa koo pãã. U sândūpee pye u ma yir u dya na, pe ga u dya pua yigi yaha, u ma n waha ka teelaa wo ye. Pe ga ntën namihi ta, pe u klue pua u trε ne, u -sē ga ba te ntën namihi cεr, u sândūpee n u ta u n ka dragba wo.

³⁰ Yesu n u yey ma yee: «Ma myaha mii?» U dya n yee: «Ta myaha Nihinihi.» Pe sândāpee ba nihi u dya yīn na, koo u n ba loo pãã ke syi.

³¹ Pe sândāpee n nii Yesu nar, u ma syi u poo nɔ wãã tãã ye wãfãy fla wo ye.

³² Kaha tyε- mpāy -sē pye ke fla na yān yīn na, ma ke naa n di. Pe ba nihi. Pe sândāpee n Yesu nar u tyii poo n ga dye pe tyε- mii laam laam wo. U n le sya pe ye.

³³ Pe sândāpee n tege kãã u dya yīn na, maa dye pe tyε- laam laam wo. Pe n ke ngenj fã tege, maa too dye ke langbān laam wo ma ku.

³⁴ Mpāy pe naa pe tyε- sēn, pe yãã le pye ke dyan, pe n fã ter maa le pãã klofa ye tesē wlefa ne.

³⁵ Pe nawee- n yir ba, pe n pai yān lii le pye. Pe ba nɔ Yesu tãy, pe n u dya yãã pe sândāpee ba tege kãã u yīn na. U yīntaha ba too, u n nayrε le, ma tege nii Yesu tãy. Pe n fya yigi nii.

³⁶ Mpāy pe ba ke kai- byε yãã, poo n le tōr pe nawee- ye, pe sândāpee tege kãã u dya yīn na mii syi.

³⁷ Pe Jerasine klofa byε n nii Yesu nar ma yee, u ter u poo klo ta yaha. Pe tee ba fya ter. Yesu n dugu dye ke salangbān wo, ma ga ter.

³⁸ Pe sândāpee ba tege kãã dya wii yīn na, u n nii Yesu nar woo ga kuee u ne. Yesu n u dur wãã ma yee:

³⁹ «Dur ga ma fla na, maa le pãã ma nna ye Yāhã ke lii pye ma kē.» U dya n ter loo na, maa le pãã pe klofa byε ye, lii Yesu u pye u kē.

Syase pueesya tesē cɔɔ wii tuu te Yesu nayroho na

(Mat 9.18-26; Mar 5.21-43)

⁴⁰ Yaliile Yesu tuu ba yir ke langbān kue ngaa kūndi ye ma pa, te nabuar tii te naa u sēn, te n u wãã.

⁴¹ Dya waa pye, pe naa n yee Syase. U pye ke fla Yiifee- yawāhã nwon yīnfua. U n pa, maa kãnklyū gbãã Yesu tãy, ma u nar u ka woo fla na,

⁴² ma yee pueesyale nen le ma woo ye. Le ma dye- sēnsye syān syi, a le ma le kuee wale nen ma ga ku.

Yesu naa n gaha ke fla na, te nabuar u waa naa n yigi kue byε ye.

⁴³ Te nabuar laam wo, cɔɔ waa - sē pye. U ntōr kuee naa n woo u ye dyε- sēnsye syān, wāyer wee ye. [U wale byε ba ka tāj tyinfa ye,] waa sē -sē ba waha u jaa ye.

⁴⁴ U n yūhū crã Yesu na kur kue ye, maa te u nayroho yē na. Loo yalebya wo, u ntōr wāwoo n ta ter yer.

⁴⁵ Loo kur ye, Yesu n pe nawee- yey ma yee: «Yoo te ra nayroho na?» Waa sē yee ndoo n le pye ye. Pyar n yee: «Ah wo Yīnfua, ma sē pe nawee- yãã la pe ma waa yigi kue byε ye?»

⁴⁶ Yesu n -sē yee: «Āwã, n yee waa te ra na, n yãã fānga gaa yi ra wo.»

⁴⁷ U cɔɔ tuu yãã pe cã woo kē, u n nii n sege fyar koho wo. U n pa loo na, maa kãnklyū gbãã Yesu yaha ye, ma le pãã nawee- byε yīnde na nwa ta u n te u na, tesē u jaa mii ke fla byε wo.

⁴⁸ Yesu n u pye ma yee: «Cɔɔ, taa ra ta ma Yater, loo le ma jaa. Naa n gaha pra.»

⁴⁹ Yesu tuu naa ngī pãã, tēnlehele waa n yir Syase kaha wo, ma ba u Syase pye ma yee: «Ma pueesya ku, ma'a n maha naa u Yīnfua fāy ye.»

⁵⁰ Yesu n luhu u dya kaplān ne, ma Syase pye ma yee: «Ma'a n fya ye, ra ta ma Yater loo ya, u -sē ga jaa.»

⁵¹ Yesu tuu ga nɔ ke nakugu nwon na, u sē sya waa n dye ga u ne ye mii Pyar ye ya sē kē, Nsān ne, Syake

ne ye, tesē le kicaale tuhufua ne u nahafua ne.

⁵² Ke gbā kaha wo, nawee- bye naa n wūn ma naa fɛn le, le kicaale wīi na. Yesu n pe pye ma yee: «Ya'a n naa n wūn ye! Le sē ku ye, le sã wāy.»

⁵³ Pe ba cã le ku wa, pe n nii u lɛr.

⁵⁴ Yesu n dye ke nwoŋ wo, ma le kicaale yigi koho na, ma gbey pãa ma yee: «Kicaale yir!»

⁵⁵ Le kicaale yrã n dur ba le ye, le n ta tɛr yir. Yesu n pe yar, ma yee: «Ye ngaa wãã le kē le n di!»

⁵⁶ Le kicaale wãdurba yrãŋ na, le n u seefa laam wɔ ga ta tɛr. Yesu n -sē pe yar waha ma yee, lii le pye pe ma syi le pãa waa ye ye.

9

Yesu u kãnyãrwai sēnsye syãm lɛhɛ wãã

(Mat 10.5-15; Mar 6.7-13)

¹ Yesu n u kãnyãrwai sēnsye syãm yee, ma pe wãã ta ma kãnde wãã pe kē tesē fãnga ne pe waha sãndãpee kar tege naa n kãã nawee- yīŋ na, pe maha waha naa yanfa jaa.

² Tuu kãnde wãã wa pe kē tesē fãnga ne, u n pe lɛhɛ wãã, pe ga naa Yãhã Yai wīi tɔr naa n yar nawee- na, pe maha naa yanfa jaa.

³ Tuu ga pe lɛhɛ wãã, u n pe yar ma yee: «Ye ma ga ke yrãhã yi, ye ma syi ye ngaa gbe ke n naa ye ndege ye. Ye ma n kãi gɛ gbe ye, nkãnfaha ne ye, ngaa kadiŋ ne ye, war ne ye! -Ye kalɛŋ nanɛŋ ya gbe yigi!»

⁴ Pe ma syãsaaha wãã ye kē na, -ye kuee koo kaha wo ye sya ba tɛr!

⁵ Teelii nawee- ma sye pe saa ye yigi yɔ ye, -ye tɛr pe klo yaha! Ye ma nii n tɛr, -ye ye tɛr mplɛm kor yaha pe na, pe n cã lii ma pe dye poo pe le kɛ.»

⁶ Tuu koo pãa wa pe kãnyãrwai ye, pe n tɛr. Pe naa n gaha kui bye wo, ma le Yãhã Yai kapãyīi tɔr naa n yar nawee- na, ma maha naa yanfa jaa teebɛhɛ bye wo.

Yerɔte ntãncɛr Yesu wīi na
(Mat 14.1-12; Mar 6.14-29)

⁷ Yesu tuu naa kai- nkãy bye pye, Yerɔte naa ke tɛŋ luhu, u laam n wlãhã. Nawee- mpãy naa n yee, a Nsãn kē u dur ba yrãŋ na.

⁸ Mpãy maha naa n yee, a faale Yeli kē tuu u ya yi yar nawee- na. Mpãy ter maha naa n yee, a faale Yãhã kaplãŋ tɔrfua waa kē, u dur ba yrãŋ na.

⁹ Yerɔte -sē naa le pãa ma yee: «N ta pe n Nsãn yīŋ cɛr. Yoo -sē kē dya nwo ne, pe n sya nii kai- ngīi bye pãã u wīi na?» U n naa traha u Yesu yãã.

Yesu nawee- nyersū yībua yě woo, tahar ne

(Mat 14.13-21; Mar 6.30-44; Nsãn 6.1-14)

¹⁰ Yesu tɛnlɛhɛ n dur ba, maa u yar nkãy bye ne pe ga pye. U n tɛr poo ya ne, klo laa kuɛ ye pe n yee Gbesyata.

¹¹ Pe nabuar n -sē le cã ma taha u na. Yesu n ga pe yigi ta, ma Yãhã Yai wīi pãa pe ye ma maha yanfa jaa pe kē.

¹² Yai ke naa n gaha kuasaha wo, pe kãnyãrwai sēnsye syãm n yūhū crã Yesu na, ma u pye ma yee: «Kãnde wãã pe nabuar kē, pe n ka tũntũn kusyĩmbɛhɛ wo tesē kle ne, pe ga ngaa par di, pe maha syãsaaha kɛ. Wo tee ma dragba wo.»

¹³ Yesu n pe yě sya ma yee: «Yii gɛ, -ye digi wãã pe kē pe n di!» Pe n yee: «Wo ga waha pe yě woo mii? Bur wãy bua ya te ma wo ye, tesē fua- syãm ya ne. Ma n traha la wo ka wo ga dir par pe nabuar mii bye kē?»

¹⁴ Nawee- mpãy pe pye ke fla na, pe naam ya ba nawee- nyersū yībua kua.

Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee: «Ye pe ta pe n nii ga flɛ flɛ, nawee- gbeesãnsīi sesãnsyihi.»

¹⁵ Pe kãnyãrwai n le sya u ye, ma pe nawee- ta pe n tege nii ga ke syi.

¹⁶ Yesu n te bur bua gbe pe fua- syãm ne, ma yĩntaha kuã yir wãã yãhãyīŋ kuɛ ye, ma yee Yãhã n kaa taha pe na. U n dur ma te la cɛr ma

te wãã u kãnyãrwai kē, pe n te la klaha pe nabuar kē.

¹⁷ Pe bye n di, ma sya di yai. Pe n takũyĩhĩ sēnsye syãŋ gbe ter te gber ne, tii pe di yaha.

Yoo kē Yesu ne?
(*Mat 16.13-28; Mar 8.27—9.1*)

¹⁸ Per gaa Yesu pye u ya ya, ma naa n pãã Yãhã ne. U kãnyãrwai n taha ba u na. U n pe yey ma yee: «Lii gē pe nawee- pe n pãã ta wĩ na?»

¹⁹ Pe n yee: «Mpãy n yee, a Nsãn nawee- tããfua kē ma ne. Mpãy maha n yee, a faale Yeli kē ma ne, mpãy maha ma pe n yee, a faale Yãhã kaplãŋ tãrfua waa kē ma ne tuu dur ba yrãŋ na.»

²⁰ Yesu n pe yey ma yee: «Ah yii, ye yee yoo kē ra ne?» Pyar n u yē sya ma yee: «Mboo kē u Yãhã Yĩndefua Crise.»

²¹ Loo na, Yesu n pe kãnyãrwai yar waha ma yee, pe ma syi pe u wĩ pãã waa ye ye.

²² U n maha pe pye ma yee: «U Nawee Puee yai u fãy gboho. Pe Yiifēe- wãle ga ba u wĩ sye, tesē pe Yãhã yũndefa yĩŋfa ne, tesē pe Yãhã kaiyarfa ne. Pe ga ba ta gē ta pe n u boo. U wãku plii tãã wuhu na, u ga yir gbã wo, u dur ba yrãŋ na gbaafa ye.»

²³ Loo na, Yesu n pe nawee- bye pye ma yee: «Wii ma yee woo ga naa n yãr ta kãnde wo, u u laam wũhũ ta yaha, -tuu u ya gbihi naa n ta plii bye, u ma sya ga ba gbãpee ku ra wĩ na. Wii ma loo sya, u naa ra kãnde yãr.

²⁴ Ye sē yãã, wii tuu u ya yĩŋ ke, ma suhu u laam wãn ne, woofua ga ba too bye ke laa; wii tuu -sē ga le sya u u yĩŋ ke laa, ma suhu u laam wãn ne ndoo wĩ na, woofua kē tuu cã ga ba too nde bye yãã.

²⁵ Mboo nawee, taa ga driyē wãn bye yãã tãŋ, ma'a -sē ba yãã ma plaha mii ya, ma sē maha ba ma yĩŋ yãã Yãhã ye ye, le wãyĩ -sē ma na taa yãã?

²⁶ Nawee wii ma yee ta wĩ fyar yigi woo kē tesē ra kaplãŋ ne, u wĩ

bya ga ba fyar yigi ndoo u Nawee Puee kē yaliile n n pai dur ba ra nayõr ne, ta Tuhufua Yãhã nayõr ne, tesē pe yãhãyĩŋ tēnleheyõm nayõr ne.»

²⁷ Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Ta n cĩnde nde pãã ye ye: Nawee-mpãy ma ye laam wo, pe saa ku mii pe sē Yãhã Yai yãã ye.»

Kãnyãrwai tãã mpãy Yesu yãhãyĩŋ nayõr yãã

(*Mat 17.1-8; Mar 9.2-8*)

²⁸ Yesu tuu kaplãŋ ngĩ pãã wa, plii kuasĩ syi n ter, u n Pyar yigi taha u ya na, Nsãn ne, tesē Syake ne. U n ka pe ne yãŋ gaa yĩŋ na, u n gaha pãã Yãhã ne.

²⁹ Tuu ga nii n pãã Yãhã ne, u yĩntaha n wã klaha, u nayre n flege ma sya n yehē palpāl.

³⁰⁻³¹ Naam syãm mpãy n fe gbe yi yãhãyĩŋ nayõr ne. Faale wãle syãm ba me, Musa ma suhu Yeli ne. Yesu tuu ga ba ku mii syi dyaŋ Yurusalem wo, tuu pa lii myaha na kãntraha na le n pye tãŋ, loo pe naa n pãã Yesu ne.

³² Pyar tesē u nampyeŋ- ne, pe ba sã wãy faha. Pe n yir, ma Yesu yãhãyĩŋ nayõr yãã, tesē pe naam syãm ne pe yir yer u ne.

³³ Yaliile pe naam syãm pe naa n ter Yesu yaha, Pyar n Yesu pye ma yee: «Wo Yĩŋfua, wo niisaha sron yõ nwo wo! Waa kajar tãã gbã, neŋ ma wãŋ, neŋ Musa wãŋ, neŋ nge Yeli wãŋ.» U ba le pãã ke dyaŋ, u sē laam ga ye.

³⁴ Tuu naa koo pãã, yãhãsyõr raa n yi nii ma yĩm paha tã pe bye na. Pe kãnyãrwai pe te yãhãsyõr yãã te pe gbey le, pe n fya.

³⁵ Yãhã yĩmbui n yi te yãhãsyõr laam wo ma yee: «Ta Dya kē nwo ne, woo kē tē yãŋ yi. -Ye naa n luhu u ye!»

³⁶ Loo kapãn le pãã wa, pe kãnyãrwai n Yesu nen ya yãã ke fla na.

Pe kãnyãrwai n ke kai- bye yaha le. Koo cãã na, pe sē laa pãã waa ye ye.

Yesu kānyārwei sē Yesu kai-war ye

(*Mat 17.14-23; 18.1-5; Mar 9.14-40*)

³⁷ Ke yīn̄syii wo, pe n tege ke yān̄ yīn̄ na, nabuar raa n pa maa Yesu wāā.

³⁸ Dya waa n kuee pe nabuar laam wo, ma gbey pāā wāā Yesu ye ma yee: «Yīn̄fua, n ma nar, ta dya yān̄ ta kē, ta dyapuai nen ya.

³⁹ Sāndūpee ma u yīn̄ na, ma n yir u na tugutugu. U ma yir u na, u ga u ta u n naa n kui, tuu naa u yehe fānga ne, tuu u ta u n naa yēsyōplay yi. U sāndūpee ma yir u na, u ga u nuhu gboho ke syi tuu cā ba u miy yaha.

⁴⁰ N ma kānyārwei nar pe u sāndūpee kar tege kāā u na, pe sē waha yia ye.»

⁴¹ Yesu n kuān pe na ma yee: «Yii poo na, laanyōm wee ye ye ye, ye sē ra ta ye Yater ye. Ye yee la n kuee ye wāwlaha na yalebye? Ye yee la n naa n fāy ye ne yalebye?» U n u kicar tuhufua pye ma yee: «Pa ma dya ne nwo wo!»

⁴² U kicar tuu yūhū naa n pai, u sāndūpee n u yār gbe miy kāntraha na ma u yehe fānga ne. Yesu n sā waha u sāndūpee na, ma u kicar jaa ma u wāā u tuhufua kē.

⁴³ Pe nawee- bye pe Yāhā fāngangbān̄ yāā ke syi, le n pe laam wo ma sya ta ter.

Nawee- pe naa Yesu tēn̄ tē u kai-wī na, u n u kānyārwei pye ma yee:

⁴⁴ «Yii poo na, n ga laa pāā ye ye, -ye le le yaha ye laam wo: U Nawee Puee ga yi u napī- kē.»

⁴⁵ Pe kānyārwei sē -sē naa ke kaplān̄ ngī war u ye ye. Le kapān̄ ba pāā ke syi, pe ma n waha le tersaha cā ye. Pe ba fya Yesu na, pe sē u yey le kapān̄ tersaha ne ye.

⁴⁶ Yesu kānyārwei n ba sānker ke pe ya nsoho wo, ma ga cā yoo woo u ma yīn̄ na poo laam wo.

⁴⁷ Yesu n -sē pe laam wī cā. U n kicaalaale gbe ba ta u yahasee ye,

⁴⁸ ma pe pye ma yee: «Wii ma ki-caale nde syi gbihi yigi ndoo myaha na, ndoo ge kē tuu gbihi yigi. Wii ma -sē ra gbihi yigi, Yāhā ge kē tuu gbihi yigi, koo gii ke ra lehe wāā. Wii ma -sē u ya ta ma nii ye bye kurkuēfua, woo tuu ma yīn̄ ye bye na.»

⁴⁹ Nsān n kapān̄ gbe ma yee: «Wo Yīn̄fua, wo dya waa yāā tuu sāndūpee kar tege n kāā nawee- yīn̄ na ma myaha ne. Wo n ba yee u wee wo ne ye, ma u kar tā.»

⁵⁰ Yesu n u yē sya ma yee: «Ya'a n sye u na ye. Ye sē yāā, wii ma yee u sē ye laha ye, u ma ye ne.»

⁵¹ Yesu terper yāhāyīn̄ na ke ba nō gbe naa n taha, u n u laam waha ma yee u yai u ka Yurusalem wo.

⁵² U n tēnlehe mpāy nō wāā u yahasee ye, pe n ka Syamarifa kāntraha klo laa wo, pe n gaha fla ngaa gbihi ta u kē.

⁵³ Pe klofa n sye ma yee, u tee n gaha Yurusalem wo, poo saa syāsaha wāā u kē ye.

⁵⁴ U Yesu kānyārwei syām mii Syake tesē Nsān ne, pe ba le luhu ke dyan̄, pe n Yesu pye ma yee: «Yīn̄fua, le ma tāy ma ye, waa naa ta ke n yir yāhāyīn̄ na, ke ba too tā pe na ke pe suhu muu.»

⁵⁵ Yesu n wā klaha pe kue ye, ma loo kuān pe ye.

⁵⁶ Pe n ter klo laa ter wo.

Yesu kānde wāyār wī

(*Mat 8.19-22*)

⁵⁷ Yesu tesē u kānyārwei ne, pe pye kānde wo ma naa n yār.

Dya waa n pa, maa Yesu pye ma yee: «Yīn̄fua ma'a sya n gaha teelii teelii, n ga naa n taha ma na.»

⁵⁸ Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Yēsre ma te syāsar ne, kānsyām ma pe nsen̄ ne, teele sē -sē wee u Nawee Puee myaha na ye.»

⁵⁹ U n dya waa pye ma yee: «Naa n taha ra na.» U dya n u pye ma yee: «Yīn̄fua, kānde wāā ra kē, n ma ga ra tuhufua nakugu le wa, n ga pa.»

⁶⁰ Yesu n u yē sya ma yee: «Tyii nakur na te n naa re nakurwai le.

Mboo, ka maa naa Yāhā Yai wīi yar nawee- na!»

⁶¹ Dya waa n maha Yesu pye ma yee: «Yīnfua, ndoo ga naa n taha ma na, -taa -sē kānde wāā ra kē, ra n ka n ga ra nna yar, tē dur ba.»

⁶² Yesu n u pye ma yee: «Wii ma nii mii wii dyaŋ u nii tar war yar ne, ma maha nii yāŋ n klaha u kur kuε ye, woofua saha laa yō Yāhā Yai wīi na ye.»

10

Yesu nawee- busāā nō wāā Yāhā tēn wīi na
(Mat 11.20-24)

¹ Loo kur ye, Yīnfua Yesu n maha nawee- gbeetāā sēnsye syām yāŋ yi. Kui nkāy byε tesē teebεε nkāy byε tuu naa n traha u ka, u n poo nawee- mii cāā lehe wāā sānsyām koo kui wo tesē koo teebεε ne.

² U n pe yar kakuācran nkāy ne ma yee: «Dir busāā ma wāgbe wān tar wo. Tēntēfa sē -sē syar yai, ma ga waha te byε gbe dye tāŋ kaha wo ye. -Ye u tarfua nar u n tēntēfa busāā mpāy nō wāā, pe n ba te dir gbe dye kaha laam wo u kē.

³ -Ye naa n gaha, n ye lehe wāā mii mbapīy dyaŋ waygapyār nsoho wo.

⁴ Ye ma syi ye war gbe ye, nkānfaha ne ye, ntāy ne ye. Ye ma n taha kuee naa nawee- syar kānde wo ye.

⁵ Ya'a ga dye kaha gii laam wo, ye cāā syaha nge syar ye yee: Yāhā ke yrīŋ le kaha nge wo.

⁶ Waa ma pye ke fla na Yāhā yrīŋ ne, ye yrīŋ syaha nge ga kuee u na. Le ma -sē pye woosyifua sē kē ye, ye syaha nge saa laa yō u kē ye.

⁷ -Ye kuee koo kaha wo, pe ye kē loho gii ne, -ye ke wo, pe ye kē digi gii ne, -ye ke di! Tēntēfua yai pe naa u dāā. Ye ma syi ye yi kaha gaa wo, ye ga dye kaha gaa laam wo ye.

⁸ Ya'a ga dye klo lii wo pe n syāsaha wāā ye kē, pe ma pa ye kē digi gii ne, -ye ke di!

⁹ -Ye naa loo klo yanfa jaa, -tee naa pe nawee- yar Yāhā Yai nō wa ge nō wa.

¹⁰ Ya'a -sē ga dye klo lii wo, pe ma yee pe saa syāsaha wāā ye kē ye, -ye ka yaa le pāā nanihi fla wo ye yee:

¹¹ «Ye klo tēyāhā mplēm mpāy ge pe yir too wo tε na, wo mii wo poo mplēm mii kor yaha ye na. -Tee -sē le cā ye yee Yāhā Yai pa wa ye ye.»

¹² Ta n le pāā ye ye, Yāhā kasāhā per ma ba nō, le ga ba pee klo ndefa na le ter Sodō klofa* yaha.»

¹³ Yesu n kuān kui raafa na ma yee: «Korasyifa, ye wīi pee Yāhā ye! Gbesyatafa, ye wīi pee Yāhā ye! Laanwo wūhū nkāy ke pye ye yīnde na, ke syi ma ne pye faale Tyirfa yīnde na, tesē faale Syidōfa ne, pe ne ga pye pe ta ter le cā kāā wa le yalebya wo, pe kapee- wāpyeŋ sē yō ye. Loo nde na, pe ne ga wram wīi pye, pe nfāāper ta, pe fen nayre pāhā pe le.

¹⁴ Loo ne, Yāhā kasāhā per ma ba nō, le ga ba pee ye na le ta ter pe Tyirfa yaha, tesē pe Syidōfa ne.

¹⁵ Ah yii Kapornufa, ye yee la pe ga ba ye kuā yir ga ta yāhāyīŋ na? Ye ma n naa loo ge ga ye laam wo ye! Ye ga ba tege ga ta tāā ye nakur fla wo.»

¹⁶ Yesu n maha u kānyārwai pye ma yee: «Wii ma n luhu ye ye, ke nii mii u n luhu ndoo ge ye. Wii ma ye wīi sye, ke nii mii ndoo ge wīi kē tuu sye. Wii ma -sē ndoo wīi sye, ke nii mii wii u ra lehe wāā woofua wīi kē tuu sye.»

Pe nawee- gbeetāā sēnsye syām wādurban

¹⁷ Pe nawee- gbeetāā sēnsye syām n dur ba laanfīr ne, ma ba nii le pāā nuhu ne ma n yee: «Wo Yīnfua, sāndāpee ge n luhu wo ye, wa'a gbey pe na ma myaha ne!»

¹⁸ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Yalaale wo, n naa u Setane yāā yāhāyīŋ kuε ye, tuu tege naa n too mii yāhāyīŋ dyaŋ ke yeεε.

* **10:12 10.12** Faale cāā na, Sodōfa tesē Gumorfa ne, pe bii pee ter. Yāhā kasāhā n too pe na, naa gaa ter n pe wāā le suhu pe kui ne.

19 -Ye luhu yõ ra ye: N fānga wāã ye kē ye waha naa n yia nwɔr na tesē sānam ne, ye tāhā naa n ter te na. N fānga wāã ye kē ye waha yia ye napī Setane na, ye u fānga bye pye klaha- tāj, ngaa ma n waha kapee pye ye na ye.

20 Sāndāpee n luhu ye ye, loo yõ, le sē -sē nɔ nuhu wādi na ye. Ye myar te yrūhū ta wa yāhāyīn saba laam wo, -ye naa nuhu di loo ne!»

*Yesu bya nuhu di
(Mat 11.25-27; 13.16-17)*

21 Loo yalebya wo, Yāhā Yrā Fānga n Yesu laam yī nuhu ne, u n yee: «Ta Tuhufua Yāhā, mboo taa ma yāhāyīn Yīnfua tesē kāntraha ne. Lii taa sē yar kaicāfa na, tesē sabacāfa ne ye, ma loo yar mpāy na pe ma pra kicar wāj syi dyaŋ. N ma sey loo wī na. Āwā Tuhufua, le tāj ma ye, koo kē ma n le ta ke dyaŋ.»

22 Yesu n dur ma pe nawee- pye ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā kai- bye le soho ra koho wo. Nawee- sē cā yoo kē ra ne ye. Ta Tuhufua ya ke le cā. Pe sē maha cā yoo kē ra Tuhufua ne ye. Ndoo ya n ke cā, tesē mpāy ne tē ke yar pe na.»

23 Loo na, Yesu n wā klaha u kānyārwei kue ye, ma poo ya pye ma yee: «Yii, tee nii lii yāã yagaa, ye wī n tāj, -ye naa nuhu di loo ne!

24 Ta n ye yar nde ne: Nkāy bye tee n yāã yīnde ne, tesē nkāy bye ne tee n luhu nditye ne, Yāhā kaplāj tōrfa busāã pye tesē kui yīnfua busāã ne, pe naa n ke pe kai- ngī syi yāã yīnde ne tesē pe ke yāã luhu nditye ne, pe sē -sē ke yāã ye.»

Yesu kakuācran pāã Syamarifa naa wī na

25 Yāhā kaiyarfua waa n ba yir ma yee woo ga Yesu le namihi wo, ma u yey ma yee: «Yīnfua, n ga pye mii n waha cīnde yrā yāã, lii wākuayāã wee le na ye?»

26 Yesu n u yē sya ma yee: «Kānde lii Yāhā le ta, le yāj! Lii ne le yrūhū yaha loo wī na? Ma lii war le na?»

27 U dya n yee: «Lii le yrūhū ta le nde: <Ta, Yīnfua Yāhā wī n naa n tāj ma ye, le ter wān bye yaha; le gboho tāj ma laam bye wo, le nii tāj ma yrā bye na, ma fānga bye ne, ma kacān bye n pye tāj loo na.> Tesē: <Ma ya wī le n tāj ma ye mii syi dyaŋ, tyii ma nampyeŋ wī n naa n tāj ma ye ke syi.> »

28 Loo na, Yesu n u pye ma yee: «Ma le pāã yõ. Ma'a loo nde pye, ma -sē ga cīnde yrā yāã, lii wākuayāã wee le na ye.»

29 U Yāhā kaiyarfua -sē naa n traha u tāj wāã u ya kē. U n Yesu yey ma yee: «N ga waha wii syi yee ra nampyeŋ?»

30 Yesu n u yē sya ma yee: «Dya waa ba yir Yurusalem wo, ma Yerekɔɔ kānde sya ma tege naa n ter. Yuhu- mpāy n ga u yāã kānde laam wo, ma wo toho u na ma u yuhu, ma u nayre tyīn cer u na ma u gbā cār yaha.

31 Yāhā yūndefua waa n yir u ya ndoŋ, ma tege n ter loo kānde nen ya ne. Tuu ga u dya yāã, u n laha yi, ma ga le kānde wāã sya ma ter, u sē yer ge yer ye.

32 Loo kur ye, Lewi kur kue puee waa n ba yir u ya ndoŋ. U n ba nɔ ke fla na, ma u dya yāã. U n laha yi, ma ga le kānde wāã sya ma ter, u sē yer ge yer ye.

33 Syamarifa naa waa -sē ba yrāhā yi u ya ndoŋ. Yiifee- sē pe Syamarifa yāj ngaa ye. U bya naa n ter loo kānde nen ya ne. U n ba nɔ u dya na, ma u yāã pe u duai yaha. Tuu u dya yāã ke syi, u fen n u sroŋ yigi fānga ne.

34 U n yūhū crā u dya na, ma u nar yee u kē defī ne, ma re tuhu sēm- ne, ma dur ma re pua u kē. U n dur loo na ma u gbe taha u kānkoŋ na, ma ter u ne nampay syāsaha fla wo ma ga u gbihi.

35 Ke yīnsyii wo, u n war yi ma wāã u nwoŋfua kē, ma u pye ma yee: «Naa u dya gbihi ra kē. Ma'a sya u gbihi ma ta ter war mii draha yaha tē wāã ma kē, n ma ba dur ba

nwo, n ga ba pe war draha dāā ma kē.> »

³⁶ Loo na Yesu n dur, ma u Yāhā kaiyarfua yey ma yee: «Ma laam wo, wii woo tuu nii u dya nampyeŋ, dya wii pe ba gbā cāār yaha kānde wo?»

³⁷ U Yāhā kaiyarfua n Yesu yē wāā sya ma yee: «Wii tuu yō u na, woo tuu sron ma u nampyeŋ.» Loo na, Yesu n u pye ma yee: «Ka, ma ga naa n pye koo syi!»

Yesu ka Marti ye fla na Maari ne

³⁸ Yesu ye naa n yār kānde wo, u kānyārwei ne. Pe n ba laha dye kusyīnde laa wo. Coo waa n pe wāā ma pe yigi ga u kaha wo, woo n gaha pe nampay yi. U coo myaha ba kē Marti.

³⁹ U cīfua pye u ne, pe naa u yee Maari. Yesu naa le Yāhā kapāyī tōr pe ye, u Maari woo n ba tege nii u tāy ma nii ke kaplāŋ luhu.

⁴⁰ Marti woo -sē pye tuu ba dye kuee tēŋ laam wo. U n ba Yesu pye ma yee: «Yīŋfua, ma sē yāā ta cīfua ra ta yaha nii ya ke tēŋ laam wo, le yō la? Ma saa u yar la u ba koho le ra ye?»

⁴¹ Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Yāŋ, Marti! Ma laam wlāhā nii ma ye, ma n nii n gber kai- busāā na.

⁴² Kate nen ya -sē ne le ma yīŋ. Maari ka le wāyī kue ye. Le saha tyīn sya kāā u ye ye.»

11

Yāhā n nar mii? (Mat 6.9-13; 7.7-11)

¹ Per gaa, Yesu naa n pāā Yāhā ne teelaa wo. Tuu ba nar wa, u kānyārwei waa n u pye ma yee: «Wo Yīŋfua, wo klaha Yāhā wānar ne, mii Nsān dyaŋ tuu u kānyārwei klaha le ne mii.»

² Yesu n pe yar ma yee: «Ye ma ga Yāhā nar, -ye yee:

<Wo Tuhufua Yāhā,
ta, nawee- n cā ma miingbāŋ kai-
laha.

Ta, ma Yai n pa nawee- ye.

³ Naa wo yē digi wāā wo kē plii wuhu na.

⁴ Wo kapee- gbe kāā wo yīŋ na.

Mpāy pe kapee- pye wo na,
wo bya wo n tyii pe kapee- foho
na
wo kuāŋ ne.

Ma'a n wo miy yaha,
wo n tyīn naa n gaha
kapee- wāpyeŋ kue ye ye.> »

⁵ Yesu n maha pe yar ma yee: «Laa na, ye laam wo, waa ma naambiyā ne. Per gaa, u ga yir u ka u naambiyā fla na yīndyaha wo, u ga u pye: <Naambiyā, bur wāy tāā fue le ra na.

⁶ Ta naambiyā nen waa yir yrāhā ye, ma pa ra fla na, ngaa wee tē ga wāā u kē ye.>

⁷ U naambiyā nwo ga waha kuee nwoŋ laam wo, u pāā yi wāā u kē u u pye: <Tyii ra na dya, ma sē yāā nwonyē gbāā tā wa karndohopua ne. Ma sē cā la, wo sā wāy wa ta pii ne. N wee n ga waha yir n bur gbe wāā ma kē ye!> »

⁸ Yesu n pe yar taha ma yee: «Ta n le pāā ye ye: Pe sya nii naambiyām, nen nwo ga waha sye u saa yir ye. U nkurfua ma -sē naa tā u nwoŋfua na, ma nii u yee u kadye ga ba war, u n yir, u nwonyē yār, u te wān bye gbe wāā u naambiyā kē, tii wī te ma u na.

⁹ Koo kē n ga ye yar nde ne: -Ye naa n nar, ngaa ga wāā ye kē. -Ye naa n ke, yaa ngaa yāā. -Ye naa kāānklihi gbā, pe ga ke yār ye kē.

¹⁰ Ye sē yāā, mboo nawee, ma'a n nar, Yāhā ga ngaa wāā ma kē. Ma'a n ke, Yāhā ga ta ma ngaa yāā. Ma'a kāānklihi gbā, Yāhā ga ta ke n yār ma kē.

¹¹ Ye ma pye tuhufua, ye dyale ma fuale nar ye ye, yaa u kē la nwoho ne?

¹² Laa na, u ma ngucī nar ye ye, yaa u kē la sānuē ne?

¹³ Tee sya pee mii, ye kayūhū pye ye pii kē. Ke syi ne, ye yai ye cā, ye Tuhufua Yāhā ga Yāhā Yrā Fānga wāā mpāy kē pe le nar u ye.»

Kai lii ne pe pãã taha Yesu na?

(Mat 12.22-30, 43-45; Mar 3.20-27)

¹⁴ Sãndüpee pye dya waa yĩn na, ma u ta u n nii bebe. Yesu n u kar tege kãã u dya yĩn na. U sãndüpee n tege kãã u dya yĩn na, u nii n pãã gbege. Le n yẽ gbãã pe nabuar na ma sya ta ter.

¹⁵ Mpãy n yir ma yee: «Sãndãpee yĩnfua Sebulehe kẽ tuu fãnga wãã u kẽ, u n waha sãndãpee kar tege n kãã nawee- yĩn na.»

¹⁶ Mpãy ter n yee, poo ga u le namihĩ wo, ma u pye ma yee, tuu yẽkã wĩ laa pye poo n yãã yĩnde ne, pe cã cã Yãhã fãnga kẽ ke ma u ye.

¹⁷ Yesu -sẽ ba pe laam wĩ cã wa. U n pe yar ma yee: «Kãntraha nenfa ma kuee n wãã pe ya ne, koo kãntraha nge ga too. Kaha nenfa ma kuee n wãã pe ya ne, koo kaha ga too.

¹⁸ Ke syi ne, Setane ma kuee n wãã u ya ne, u fãnga saa waha ka yahasee ye ye, ke ga klaha. Ye -sẽ yee, n sãndãpee kar tege n kãã nawee- yĩn na, sãndãpee yĩnfua Setane kẽ tuu koo fãnga wãã ra kẽ!

¹⁹ Cĩinde sã ne ye. Mii loo sã ne ye, ye nampyen- mpãy pe sãndãpee kar n tege, ye ma yee pe bya loo pye Setane fãnga kãmay na, poo gɛ ga ye yar pe yee, cĩinde sã ne ye.

²⁰ Ta n ye yar, n sãndãpee kar tege n kãã Yãhã Fãnga ne. Loo na, ye yai pe cã Yãhã Yai pa wa ye ye.

²¹ Fãngafua ma pye naanmiy wãn ne ma nii u kaha sɛn, nawee waa saa ser u kla gaa gbe ye.

²² Waa ter ma -sẽ pa, woo fãnga ma ter nwo wãn na, u n yia u na, u ga u naanmiy wãn bye tyĩn sya u ye, tii tuu ba ta ma naa u ya paha. Loo na, u ga u kahafua nwo koho wãn bye gbe u ye, u te la u nampyen- ne.

²³ Wii ma yee u wee ra ne ye, woofua ma ra napĩ. Tesẽ, wii ma yee u saa koho le ra ye, u nawee-wãã ba ra kẽ ye, woofua u pe kar n kãã ra na.

²⁴ Sãndüpee ma pye nawee yĩn na ma ba tege kãã u na, u sãndüpee ga

ka drawaha fla wo, u ga tay naa n klaha, u ma teelaa yãã u nii naa n wũũ. U ma yee u sã teelaa yãã ye, u ga yee tuu ter u niisaha giĩ yaha, u ga dur ga nii ke fla na.

²⁵ Loo na, tuu pye nawee wii yĩn na ma ba tege kãã u na, u ga dur ga u fla na. U n gaha u nawee laam yãã mii nwon dyan pe ke pe ma ke gbihi ta.

²⁶ Loo na, u sãndüpee ga yir, u ga u nampyen- kuasĩ mpãy yigi ba, mpãy pe maha pee woo na. Pe bye ga pe ya wãã ba nii u nawee yĩn na. U nawee wĩ ga pee, le ta ter faale yaha.»

²⁷ Yesu tuu ba koo pãã wa, cɔɔ waa n kuee pe nabuar laam wo, ma u pye ma yee: «Cɔɔ wii tuu ma see ma maha u yrã ta ma kẽ, u wĩ n tãy.»

²⁸ Yesu n -sẽ u yẽ wãã sya ma yee: «Mpãy pe Yãhã kapãyĩ luhu, ma maha Yãhã kãnde yãr, poo wĩ le n tãy!»

Yagaafa pe laanwo wĩ lii ke Yesu ye?

(Mat 12.38-42)

²⁹ Nawee- wo naa n tã Yesu na, u n nii pe pye ma yee: «Yagaafa pee, ma -sẽ yee poo n traha pe laanwo wĩ laa yãã yĩnde ne. Aye, laanwo wĩ laa saa pye ye n yãã yĩnde ne ye, mii lii syi sã kẽ le bii faale Yãhã kaplãn tõrfua Yonase dye ye.

³⁰ Ye sã yãã, mii Yonase wĩ bii nii kayar wĩ faalefa Nenefufa ye mii, u Nawee Puee wĩ bya ga ba nii kayar wĩ yagaafa ye koo syi.

³¹ Yãhã kasãhã per ma ba nɔ, faale Syeba kãntraha yĩnfasya ga ba le pãã u yee, yagaafa pe sã koho klaha ye, pe tee pye. Woo bii yir deydey kui wo, ma pa faale yĩnfua Salmuu fla na ma ba u kacãyor luhu. Kaplãn nkãy tẽ -sẽ n pãã ye ye, ke ter Salmuu wũhũ yaha!

³² Yãhã kasãhã per ma ba nɔ, pe faale Nenefufa ga ba le pãã pe yee, yagaafa pe sã koho klaha ye, pe tee pye. Faale wo, Yonase bii Yãhã yẽ kapãn pãã pe Nenefufa ye, pe n le

luhu ma koho klaha ma pe kapee-wāpyeṅ miy yaha. Kaplāṅ nkāy tē -sē n pāā ye ye, ke ter Yonase wūhū yaha!»

*Nawee kadye naaloho
(Mat 5.15; 6.22-23)*

³³ Yesu n maha yee: «Waa sē naaloho ndyan tar ma ga le wūhū teelaa wo ye, waa sē maha le tar ma katanṅ cīn n tā le na ye. Ah ndee, pe ma le tar, pe ne le wra ta kāānkui na, wii ma dye u naa n yāṅ cāā- na.

³⁴ Yīnde ma mii naaloho dyanṅ kadye na. Ma yīnde ma yō ma ye, ma kadye bye ga nii cāā- na; ma yīnde ma -sē klaha- ma ye, ma kadye bye ga nii wam wo.

³⁵ Loo na, nawee woo yai u u ya yigi, cāā- mpāy pe ma u na, wam ma syi pe sya tāṅ ye.

³⁶ Ke syi ne, nawee kadye bye ma nii cāā- na, teelaa sē wee wam wo ye, u kadye kur bye ga nii tāṅ cāā- na, ke naa n yeḣe palpal mii naaloho cāā- dyanṅ.»

*Yesu kuān pe Farisyē na tesē pe
Yāhā kaiyarfa ne*

(Mat 23.1-36; Mar 12.38-40)

³⁷ Yesu tuu ba pāā wa, Farisyē naa waa n u yee u ga di u kaha wo. Yesu n dye ke kaha wo, maa nii ma ga di.

³⁸ U Farisyē naa n ba yāā Yesu sē u klue yee pe wāle kānde na ye, ma nii n di, le n u fe gbe.

³⁹ Loo na, Yīṅfua Yesu n u pye ma yee: «Yii Farisyē, ye ma mii nawee-mpāy dyanṅ pe crāṅ kur kue yee, tesē tasa kur kue ne, ma n tyii ke laam na. Ye bye ye yii ta naweeyōm nkur kue ye, ye laam sē -sē wee gbegbe ye. Nawee- wāyuhu wī ya le ma ye laam wo, tesē kapee- wāpyeṅ ne.

⁴⁰ Ye plege, ye sē kai- cā ye! Yāhā gii ke nkur kue pye, koo neṅ ya sē na ke laam bya pye?

⁴¹ -Ye ye crāṅ yī kayūhū ne, tesē ye tasa bya ne, ye ke wāā nawām kē, loo na ye kānkai- bye ga cā nii gbegbe.

⁴² Yii Farisyē, ye wī pee Yāhā ye! Ye ma ne ye digi gbe, le tāy ke nii

wanṅ kla woo, tyūhū wāṅ woo, ye ne ke la fle sēnsye, ye fla neṅ wāā Yāhā kē. Ma -sē yee ye wāsrōṅ wī na, tesē Yāhā wī wātāy ne ye laam wo, ye kalaa wee koo na ye. Koo -sē kē tee yai ye gbihi yigi, ye koo ta yīṅ. Ke kai- ngī n -sē taha, ye ma syi ye faha laa yaha ye.

⁴³ Yii Farisyē, ye wī pee! Yiifee-yawāhā nwey wo niisar rii nawee-bye yīnde le yi n too re na, too syi niisar ye ne ke ye nii. Ye tee maha n yāṅ pe naa ye syar nangbāsyaha ne nanihi tebeḣe wo.

⁴⁴ Ye wī pee! Ye laam wluhu, ye ma mii nakur gbūhū nkāy syi dyanṅ nawee saa cā ye, u tāhā naa n ter te na!»

⁴⁵ Yāhā kaiyarfa waa n u pye ma yee: «Yīṅfua, taa nii n pāā ke syi, ma wo bya wāā le n tyeḣe.»

⁴⁶ Yesu n u yē sya ma yee: «Yii Yāhā kaiyarfa, ye bya wī pee! Ye nawee- taha kai- nkāy na ke ma mii teger dyanṅ pe saha tēṅ ye. Ye saa maha koho le pe ye, pe n waha re tēṅ ye.

⁴⁷ Ye wī pee! Gbūhū nkāy syi ke yō, ye ne koo fāā Yāhā kaplāṅ tōrfa kē, poo mpāy ye wāle pe boo!

⁴⁸ Le nii mii ye wāle pe lii pye, le tāy ye ye. Poo pe Yāhā kaplāṅ tōrfa boo, yii -sē pe gbūhū fāā!

⁴⁹ Loo ne, Yāhā gii ke kai- bye cā tāṅ, ke n le yar yaha ye wī na ma yee: «N ga ba ra kaplāṅ tōrfa mpāy nō wāā pe ye, tesē ra tēntēfa mpāy ne. Pe ga ba mpāy boo pe laam wo, pe mpāy nar- gboho.»

⁵⁰ Ke syi ne, ma gbe driyē wātāhā na, ma ba waa ke yagaa na, Yāhā kaplāṅ tōrfa mpāy bye pe boo ter, yagaafa ga ba loo kapee fue dāā.

⁵¹ Too naboer nde bii gbe Abel wāboo cāā na, ma sya ba waa Dyakaridya wāboo cāā na, woo wii pe bii u boo ke Yāhā kangbāṅ nsoho wo, ke Yāhā diṅ yisaha fla ne. Āwā, cīinde ne tē n pāā ye ye, ntōr rii te woo, le kapee fue ga yi yagaafa na.

⁵² Yii Yāhā kaiyarfa, ye wī pee! Lii le ga waha nawee ta u n Yāhā wī cā,

yii ge le sye, ma -sē maha yer tā le na nawee- ma n le yāā ye. Ye ma mii nawee waa dyaŋ u nwoŋ gaa yē gbāā tā ma sye u karndohopua na.»

⁵³ Yaliile Yesu tuu ba yi ke kaha wo, pe Yāhā kaiyarfa tesē pe Farisyē ne, pe n nii ncafühū di u ne, ma nii u yey kai- ter bye ne.

⁵⁴ Pe naa n ke pe Yesu ta u n plaha pāā pe n luhu.

12

Yesu nawee- klaha kai- nkāy ne (Mat 10.26-27)

¹ Loo yale wo, nabuar n ba wo tā ma sya pe ya tre tāhā, Yesu n cāā u kānyārwei pye ma yee: «Ye yii yigi Farisyē ye ne, pe wī ma mii ncasur wāŋ ter syi dyaŋ. Pe naweeyōm pyer pye gbaa na, pe laam wo ma -sē pee.

² Ngii ngii ke wūhū nii, ke ga ba yāā gbaa na. Kai- nkāy ke maha ma waa sē ke cā ye, ke ga ba cā.

³ Loo ne, kaplāŋ nkāy tee n pāā yii ya yīmperwoho wo, ye ga ba naa ke pāā nawee- bye ye yaiwaha na. Tesē, lii bye tee yuhu pāā waa nditye wo, nwonuŋ laam wo, le ga ba gbey pāā nanihi fla wo.»

Wii nawee- yai pe naa n fya u na (Mat 10.28-31)

⁴ Yesu n maha yee: «Ta n le pāā ye ye, yii mpāy tee ma ra naambiyām: Mpāy syi pe ga waha nawee kadye boo wāboo ya, pe sē -sē ga waha laa pye nantāŋ ye, ye ma syi naa poo fya ye.

⁵ Wii tee yai ye naa n fya, n ga u yar ye na: Ye yai ye naa Yāhā koo fya, koo gii ye ma ba ku, ke ga waha ye le naa fla wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye. Āwā, n le pāā ye ye, ye yai ye naa koo ya fya!

⁶ Kānsyāyi mii syi wām bua sē n par la warpii syām ya ne? Ye cā poo kānsyāyi mii wee ngaa ye, Yāhā sē -sē n faha poo nen waa ge yaha ye.

⁷ Ye wī n tāy Yāhā ye, ma ter kānsyāyi mii syi wābuar yaha. Ye

yīnyor nde ge Yāhā te bye yē cā yaha wa. Ye ma syi naa n fya laa na ye!»

Lii yai le pāā Yesu wī na nanihi wo?

(Mat 10.32-33; 12.32)

⁸ Yesu n maha yee: «Ta n nde pāā ye ye: Wii ma le pāā nawee- yīnde na ma yee woo u ya le soho ra koho wo, ndoo u Nawee Puee, ta bya ga ba le pāā pe Yāhā yāhāyīŋ tēnlēhe yīnde na n yee, woofua ma ra wūū.

⁹ Wii ma -sē le pāā nawee- yīnde na ma yee woo sē ndoo cā ye, ta bya ga ba le pāā pe Yāhā yāhāyīŋ tēnlēhe yīnde na n yee, n sē woofua cā ye.

¹⁰ Nawee wii ma tee pāā u Nawee Puee wī na, Yāhā ga ba loo kapee laha kāā u yīŋ na. Wii ma -sē tee pāā Yāhā Yrā Fāŋga wī na, loo kapee nde saa laha kāā u yīŋ na ye.

¹¹ Pe ma ba ye yigi ga Yiifee- yawāhā nwey wo, laa na yahaseefa yahasee ye, laa na fāŋgafa yahasee ye, ye ma syi ye fya ye! Ye ma syi ye naa ntāŋ ceŋ, ye yee tee ga ba lii pāā le n nii wāyī, tesē tee ga ba lii pāā ye waha ye yīŋ yi yaha, ye sē cā ye.

¹² Loo yale wo, kaplāŋ nkāy ke yai ke yi ye yē wo, Yāhā Yrā ga ye klaha ke ne.»

Cūnde nangbān ne tii ne?

¹³ Dya waa pye pe nabuar laam wo, ma ba Yesu pye ma yee: «Yīŋfua, ta lefua yar, u tyii wo n wo tuhufua kloho la wii na.»

¹⁴ Yesu n u yē sya ma yee: «Naambiyā, yoo u ra taha ye nwoŋ kai- wāsāhā na, tesē ye koho wān wālaŋ na ye nsoho wo?»

¹⁵ U n wā klaha, ma pe nawee- bye pye ma yee: «Ye yii yigi, ye ma n pua yaha wale wī na, tesē nangbān wān ne ye. Nawee koho wān sē ne te ga waha ta u n kuee yrāŋ na ye.»

¹⁶ Loo na, Yesu n kakuācran pāā pe ye ma yee: «Nangbāŋ gaa pye tangbān ne, dir n ba yi u ye kacān sē pye ye.

¹⁷ U n nii laam ga ma yee: «N ga pye mii, dir nde bye lesaha wee ra ye ye.»

¹⁸ U n ba u ya pye ma yee: <Tē ga lii pye, n le cā yagaa. Loo ne nde: N ga ra mple nde yoho kāā, n dur n taa fāā, tii te cā gboho faale wān na, n ta dir wān bye le yaha te laam wo ta koho wān bye ne.

¹⁹ N ma loo pye wa, n ga dur n nii yar n yee: Naambiyā, diyōr ma ma ye kacān wee ye, te ga waha ta ma di yai dye- buar. Yagaa, fihī nii naa n wūū, ma naa n di ma naa n wo, -taa naa nuhu di.>

²⁰ Yāhā n -sē u dya pye ma yee: <Naplege nge! Yimper nge gē laam wo, ma ga ku. Taa ga ku, dir nde bye taa gbihi ta ma myaha na, te ga nii yoo wān yagaa?> »

²¹ Loo na, Yesu n maha le pāā taha ma yee: <Wii woo na tuu driyē nangbān wān ya ke wāā n ta u ya myaha na, u sē -sē wee ngaa nangbān Yāhā ye ye, woofua wīi ma mii ke nangbān naplege nge wīi dyan.>

-Ye yii le soho Yāhā koho wo ye kuān ne!

(Mat 6.19-34)

²² Loo kur ye, Yesu n u kānyārwai pye ma yee: <Loo ne, n ga ye yar nde ne: Dir rii tee ga naa n di, tesē loho gii ne tee ga naa n wo ye waha nii yīnwēr na, tesē nayrē rii ne tee ga le tā ye kadye na, ye ma syi ye naa ntān cēr too nde bye wīi na ye!

²³ Ye sē yāā, yīnwēr puar dir na, kadye puar nayrē na.

²⁴ -Ye naa kānsyām yān, pe sē digi tāhā, pe sē digi gbe, teelaa wee pe ye pe dir kōn n yaha ye. Yāhā sē pe yē digi wāā la pe kē? Ye wīi n tāy Yāhā ye, ma ter kānsyām yaha.

²⁵ Ye laam wo, yoo ma u ga waha u kuper yūhū wāā carle gē laangar ya kāmay na?

²⁶ Ye ma gblihi laa ndele syi ya wāpyen na, lii tee -sē laam ga ke kai-ngīi wīi na?

²⁷ Nyē fyār te n fiy tar wo, ye sē te nayōr yāā la? Te sē tēn tē ye, te sē faha wān tyīn ye. Ta n -sē le pāā ye ye, u faale yīnfua Salmuu, u

nangbān naa bye ne, u nayrē nayōr sē -sē bii nō nyē fyār wān nen gaa ge nayōr na ye.

²⁸ Nyē nge gē ke n fiy tar wo nanga, koo gii pe n pai miy le wāā naa laam wo sukūhū, Yāhā nayōr wāā ke kē. Ke -sē ga pye mii ke tyii yii gē na, ke saa nayrē wāā ye kē ye? Ye sē koho taha yaha Yāhā na busāā ye.

²⁹ Ye ma syi ye naa ntān cēr, ye yē digi wāke ne tesē ye lawōn ne ye!

³⁰ Nawee- mpāy pe sē cīinde Yāhā cā ye, poo pe too nde bye ke fānga ne. Ma -sē yee yii na, Tuhufua Yāhā ma ye ye, ke cā te wīi ma ye na.

³¹ -Ye cāā Yāhā Yai wīi ke wa! Loo na, ngii wīi ke ma ye na, ke -sē ga ba wāā taha ye kē.

³² Yii mpāy tee sē nihi ye, ye ma syi ye fya ye! Le tāy ye Tuhufua Yāhā ye, loo ne u n ye le Yāhā Yai wo.

³³ -Ye ye koho wān par, -tee pe war wāā nawām kē! Wale lii syi le sē n klaha ye, -ye naa loo ke! -Ye Yāhā wūhū ke naa n ta busāā yāhāyīn wo, koo fla gii wāplaha wee te na ye, yuhu saha nō te na ye, fyār saha te pye klaha- ye.

³⁴ Tee ye laam wān ta na, ye laam bye ma koo fla na.»

Tēntē- yai pe ma n sā wāy faha ye (Mat 24.45-51)

³⁵ Yesu n maha yee: <-Ye yii gbihi ra tēn wīi ne, -ye ye nsīi cēr pua, -ye ye naaloho tar yaha!

³⁶ -Ye yii gbihi mii tēntē- mpāy dyan pe yīnfua ka cagbar na. U ma dur ba ke kapahayē gbā, pe yir ga ke yār u kē.

³⁷ U yīnfua tuu ga dur ba tēntē- mpāy yāā yrān na, poo wīi n tāy! U ga u ya gbihi, u pe ta pe n tege nii, u n ba dir la klaha pe bye kē.

³⁸ U ma dur ba yīndyaha wo, le tāy yīndyaha kur ye, ma ba u tēntē- yāā yrān na, pe wīi n tāy.

³⁹ -Ye nde cā laha: Kahafua ma ne u yuhu payale cā, u ga ne kuee yrān na, u sye u yuhu ma n dye u kaha wo ye.

40 Ye bya -ye yii gbihi naa n ta, yaliile tee sē ga yigi ye, u Nawee Puee ga ba dur ba loo yale wo.»

41 Pyar n ba le pãã ma yee: «Yĩnfua, ma kaplãŋ ngĩ kuã cra pãã wãã wii ya kē laa, ma ke pãã nawee- kur bye kē?»

42 Yesu n u yē sya ma yee: «Tēntēle wii syi kē u n sron u yĩnfua ye, ma maha kai- cã? Woo kē wii ne u yĩnfua ter ma u taha u naa ke kaha yãŋ, tuu naa u tēntēwai bye yãŋ, u naa pe dir wãã pe kē sediyale wo.

43 U yĩnfua ma dur ba, maa u yãã loo tēn na, woo tēntēle wĩ n tãy.

44 Ta n cĩinde nde pãã ye ye. U yĩnfua ga u taha u koho wãn bye yĩn na.

45 U tēntēle ma -sē le ga yigi, a woo yĩnfua saa pa yagaa ye, u ga too u tēntēwai wãgbãŋ na, u naa dir ya di, u naa sēm wo pe n u yigi.

46 U tēntēle tuu sē per gii ga yigi ye, u yĩnfua ga pa koo per na. U ga u pēn cĩinde wãpēn, tuu u pye pyer rii ne te yai mpãy ne pe sē sron ye.

47 Tēntēle wii tuu u yĩnfua laam wĩ cã, u sē -sē u ya gbihi ye, u sē -sē u yĩnfua laam wĩ pye ye, u ga ba gbãr sya busãã.

48 Ma -sē yee tēntēle wii tuu sē u yĩnfua laam wũhũ cã ye, u ma sya tee pye ma yai gbãr ne, u ga gbã car ya. Yãhã ma wii kē busãã, ke ga ba ufua yey kai- busãã ne. Yãhã ma kai- busãã le soho wii koho wo, ke ga ba woofua yey kai- busãã ne ke n sya gbho ter.»

*Yesu wãpaŋ ta nawee- ga cēr
(Mat 10.34-36)*

49 Yesu n maha yee: «N pa nawee- wãcēr naa ne kãntraha na. Koo naa nge ma ne pye ke le wa, le ne ga tãy ra ye.

50 N ga ba tãã fēn laam wo, ta laam bye n wlãhã nii. Loo n ba pye wa, ta laam n cã tege nii.

51 Ye laam wo, ye yee la n pa nawee- yĩmbuhu wããlesaha wo? Aye rēhe, n pa pe wãcēr wĩ loo ne.

52 Ma gbe yagaa na, nwoŋ giifa ma pye nawee- bua, nawee- tãã ga wãã

le, pe cēr nawee- syãm mii na. Kaa na, nawee- syãm ga wãã le, pe cēr nawee- tãã mii na.

53 Tuhufa ga ba napĩr le pe dyam ne, dyam -sē ga ba napĩr le pe tuhufa ne. Nahafa ga ba napĩr le pe pueesyam ne, pueesyam -sē ga ba napĩr le pe nahafa ne. Nansyam ga ba napĩr le pe pii ca ne, pii ca -sē ga ba napĩr le pe nansyam ne.»

Mpãy pe sē yagaa kai- yĩntaha war ye

(Mat 16.2-3; 5.25-26)

54 Yesu maha naa pe nawee- yar ma yee: «Ye ma sesaha yãã ke wo ke pakue ye, ye sē ne yee la, ke ga pa? Ke n -sē pa cĩinde.

55 Ye ma tefay yãã pe yir yãhãyĩŋ kãndigi koho kue ye ma fua n pai, ye sē ne yee la kar ga war? Le n -sē pye cĩinde.

56 Dawarfa me ye ne! Tee waha yãhãyĩŋ wũhũ yĩntaha war, tesē kãntraha wũhũ ne, Yãhã wũhũ nkãy ke -sē n pye ye yĩnde na yagaa, nwa ta ye n koo wãwar wĩ sye?

57 Tee ga lii pye le n sron, nwa ta ye n loo sye?

58 Wii ma yee ma laa tee pye, ma ma yigi n gaha kasãhã saha wo, tee sē nō wa ke fla na ye, cãã naa u nar ye n wãã le. Mii loo sē ne ye, u n gaha ma le soho u kasãhãfua koho wo, woo n ma le soho fãngafa koho wo, pe n ma le nwompihi wo.

59 Ta n le pãã ma ye: Ma'a yee ma sē le kafue bye dãã tãŋ ye, ma saa yãã yi ke nwompihi wo ye.»

13

-Ye le sya ye kapee- sē yō ye, -tee ke miy yaha!

1 Per gaa, nawee- mpãy n pa Yesu fla na, ma ba Galēlefa mpãy wĩ pãã u ye. Pe Galēlefa ka Yãhã kangbãŋ laam wo, u fãngafua Pilati n ta pe n pe boo wlãhã pe kaboo wãn ne.

2 Yesu n pe yē sya ma yee: «Galēlefa mii pe boo, ye laam wo ye yee la, poo pye kapeepyefa ma ta ter Galēle kãntrahafa bye yaha?

³ Ye bya ma -sē yee, ye sē le sya ye kapee- sē yō, ma maha ke wāpyen miy yaha ye, ye bye wī ga ba klaha-

⁴ Ye yai ye ye laam too nwonjruhu gii na ke pye Syilwee wo, ma ba too tā nawee- sēnsye kuatāā na, pe n ku. Ye laam wo ye yee la, poo pye kapeepyefa ma ta ter Yurusalem klofa kur bye yaha?

⁵ Ye bya ma -sē yee, ye sē le sya ye kapee- sē yō, ma maha ke wāpyen miy yaha ye, ye bye wī ga ba klaha-koo syi.»

Yiisrefa wī ma mii katyigi gii dyan, ke sē n sa ye

⁶ Yesu n maha kakuācran pāā pe ye ma yee: «Dya waa ba nasar nkugu katyigi sī kántrayūhū fla wo, ke n le. U dya n pa u n pai nkugu tai, u sē ngaa yāā ye.

⁷ U n te tar gbihifua pye ma yee: «Yān, ke dye- tāā kē yagaa, n ma pa n pai nkugu tai katyigi nge na, n saa ngaa yāā ye. Ke cer kāā! Ke tee nii ma draha ka sya, ke sē n sa ye.»

⁸ U tar gbihifua n u yē sya ma yee: «Yīnfua, maha tyii ke na naandyē; n ga ke yīn tugu klaha, n nafuhu le ke tāy.

⁹ Ke syi ne, laa na ke ga ba sa dye laa; ke maa yee ke sē maha sa ye, ma ta ke n cer.» »

Yesu maha cō waa jaa kani per gaa na

¹⁰ Kani per gaa na, Yesu pye u maha naa nawee- klaha Yiifee-yawāhā nwon gaa laam wo.

¹¹ Cō waa -sē pye ke fla na, u sē pye korkor ye. Ke dye- sēnsye kuatāā ba kē sāndūpee waa pye, u ba u cō ta u n kur nii, u saha kántuhu sron ye.

¹² Yesu tuu u cō yāā, u n u yee ba, ma ba u pye ma yee: «Cō, ma yan ma miy yaha.»

¹³ Yesu n koho taha u na, ke kántuhu n ta ter sron u ye, u n nii Yāhā sey.

¹⁴ Yesu tuu maha nawee jaa kani per wo ke syi, le sē tāy u Yiifee-

yawāhā nwon yīnfua ye ye. U n kapān gbe, ma pe nabuar pye ma yee: «Plii kuay ma, nawee yai u tēn tē too plii na. -Ye naa too plii yān, ye naa n pai ye yan wājaa wī na, tee ke kani per yāā ye ke ta yaha!»

¹⁵ Yīnfua Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Dawarfa me ye ne! Kani per na, ye sē ne ye naha sāhā la, laa na ye kánkon, ye ka ke ne lawosaha wo?»

¹⁶ Ah cō nwo wii tuu -sē ma Brama kur waa, Setane tuu pua yigi yaha dye- sēnsye kuatāā, ye yee la woo ma syi u sāhā yaha kani per na u sāndūpee namihi wo ye?»

¹⁷ Yesu kapān nde n nii u napī-ye fyar wī. Laanwo wūhū nkāy tuu naa n pye, ke -sē naa nuhu yigi pe nabuar kē.

Yāhā Yai ga cāā klon, ke cā ba gboho

(Mat 13.31-33; Mar 4.30-32)

¹⁸ Loo na, Yesu n maha pe nawee-yar kakuācran ne ma yee: «N ga waha Yāhā Yai wī tōr nwa ne? Ke ngii tay, n ga ke kla yar ye na.

¹⁹ Ke ma mii ngaa puale dyan, dya waa tuu gbe, ma tāhā le kántraha wo u lankua wo. Loo puale klon tān pii bye na. Le -sē fīy ma jruhu katyigi dyan, kānsyām n sya ba pe nsen ta te kayay laam wo.»

²⁰ Yesu n maha yee: «N ga maha ye yar Yāhā Yai ma mii syi dyan?»

²¹ Yāhā Yai wī maha ma mii ncasur wān ter syi dyan, cō waa tuu gbe carle ya, ma wlāhā bur miy busāā wo gbengbeyīhī tāā syi, ma pe tūhū. Te ncasur carle ya n ta pe n sya fua yir.»

Nawee- busāā ga yāā dye la Yāhā yai klo wo?

(Mat 7.13-14, 21-23)

²² Yesu naa n gaha Yurusalem wo. Tuu naa n ter kungbāhā nkāy wo, tesē kusyimbēhe nkāy ne, u nawee-klaha naa n gaha too bye wo.

²³ Waa n ba u yey ma yee: «Yīnfua, nawee- mpāy pe n pai sya yaha pe dye Yāhā fla wo, pe saa syar

ye, cīinde sē na?» Yesu n u yē sya, ma pe yar ma yee:

²⁴ «Yāhā fla wādye wīi waha mii nwonyē gii dyaŋ ke fihī. -Ye yii waha ye dye koo ne! Ta n ye yar, nawee- busāā ga ba yee poo ga dye, pe -sē ga ba gblihi laa.

²⁵ Koo nwonyē nge kahafua ma ba yir, ma ke nwonyē gbāā tā, yaa ba yii yāā nkur ye, ye naa ke kāānklihi gbā ye yee: <Yīnfua, nwonyē yār wo kē!> U ga ye yē sya u yee: <N sē ye yisaha cā ye.>

²⁶ Loo na, yaa u pye ye yee: <Wii me too wāā naa n di ma ne, ma maha wāā naa n wo ma ne. Ma naa nawee- klaha wo klo wo, nanihi teebehe wo.>

²⁷ U ga maha ye pye u yee: <N sē ye cā ye kapeepyefa mii, ye ma n crā ra na ye!>

²⁸ Loo yale wo, ye ga ba faale wāle Brama ye yāā, Yāhā yai klo wo, tesē Yisyake ne, Dyakuba ne, ma suhu pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa bye ne. Yii -sē ga ba pye nkur ye, ye naa n wūn wāwūn, ye laam ga ba war ye n sya naa nkāhā gbā!

²⁹ Nawee- ga ba yir yaidar kuε ye, tesē ke dyeter kuε ye, tesē kāntraha teebehe bye wo, pe pa Yāhā Yai gbar na, pe ba dir di.

³⁰ Loo na, mpāy pe ma kur ye yagaa, poo mpāy ga ba yahasee fla yāā. Mpāy pe -sē ma yahasee fla wo yagaa, poo mpāy ga ba nii kur ye.»

*Yesu tesē Yurusalemfa wīi ne
(Mat 23.37-39)*

³¹ Loo yale wo, Farisyē mpāy n yūhū crā Yesu na, ma u pye ma yee: «Ter kāā, ka fla ngaa na. Yerote n traha u ta pe n ma boo.»

³² Yesu n pe yē sya ma yee: «-Ye ka, yaa kacāmpuai nwo yar ye yee: Ta tēn ne kāntraha nge na sāndāpee wākar ne, yanfa wājaa ne. N ma le na nanga tesē sukūhū ne, le tēn n sya ba kua.

³³ N yai n ta ter ta yrāhā ne nanga, sukūhū, n sya ga no. Ye sē yāā, Yāhā kaplāŋ tōrfua sē yai pe u boo kulaa wo mii Yurusalem sē kē ye.»

³⁴ Yesu tuu naa pe Yurusalemfa wīi pāā, pe fen n u yigi, u n yee: «Yurusalemfa, Yurusalemfa, ye Yāhā kaplāŋ tōrfa boo, tesē nawee- mpāy Yāhā pe no n wāā ye ye, ye pe waa n boo ntēambar ne! Yalebye, n n ke n ye wāā ta nii tāy, mii nguyīŋ dyaŋ ke ke pii wāā n ta ke nkaasyir flāhā tāy. Ye sē -sē le sya yāā ye.

³⁵ Tee n pye ke syi Yāhā ga ba kur waa ye klo na. Ta n ye yar: Ye saa ra yāā mii per gii sē kē, tee n pai naa n yee: <Mboo wii taa n pai Yīnfua Yāhā myaha na, ke kaa taha ma na.> »

14

*Farisyē naa waa Yesu yee ba dir na
(Mat 22.1-10)*

¹ Kanii per gaa maha wo, Yesu ba ka Farisyē ye yīnfua waa kaha wo. Pe ba u yee dir na ke fla na. Mpāy pe pye ke fla na, pe naa Yesu yāŋ kayi ne, ncā u ga pye mii laa?

² Dya waa ba yer u yahasee ye. Yan pye u dya na, u n ba tē.

³ Yesu n kapān gbe, ma pe Farisyē yey tesē pe Yāhā kaiyarfa ne ma yee: «Kānde lii Yāhā le ta, wo yai wo yanfua jaa kanii per wo laa, wo sē yai wo le syi pye ye?»

⁴ Pe n yaha le, pe sē sya ma laa wāā sya ye. Loo na, Yesu n u yanfua yigi ma u jaa, ma kānde wāā u kē u n ter.

⁵ Yesu n dur yagaa, ma pe nawee-pye ma yee: «Ye laam wo, waa dya ne too dye u ye kualan laam wo, laa na naha syi, ufua saa u yi la le yalebya wo, le ma sya pye kanii per?»

⁶ Loo kapān nde na, pe ga u yē sya lii ne pe sē cā ye, ma yaha le.

⁷ Dir disaha wo, nawee- mpāy pe ba yee ba te dir na, pe bye naa niisayōr ke. Yesu tuu pe yāā, u n kakuācran nde pāā pe ye ma yee:

⁸ «Nawee ma ma yee, taa ga fān di casyar na, ma'a ka, ma'a n ga ke niisayūhū yāŋ ma nii ye. Ma'a ga nii koo syi fla wo, laa na pe ma pe

nawee waa ter yee te dir na, wii syi tuu ter ma yaha ma maha ma yĩnfua waa.

⁹ Wii tuu ye yee ba, mboo tesē woo ne, u ga waha pa u ba ma pye: <Dya, ah ma saa ke niisayũhũ wãã la u kē?> Ma -sē ga yir te fyar ne, maa nii kur kuε niisaha wo.

¹⁰ Ma'a yãã pe ma yee ke syi fla na, ma'a ka, cãã ga nii kur kuε niisaha wo. Ke syi ne, wii tuu ma yee ba, u ma ba ma yãã, u ga ma pye: <Naambiyã, yir ba nii yahasee ye niisayũhũ fla na.> Taa yir ga wãã nii mpãy ne, pe ga nagboho ta ma na.

¹¹ Ye sē yãã, nawee wii ma u ya ta yĩnfua draha wo, ufua ga klon. Wii ma -sē u ya klon, ufua ga ta yĩnfua draha wo.>

¹² Dya wii tuu ba Yesu yee ba te dir na, Yesu n wã klaha ma u yar ma yee: «Ma'a ga nawee- yee dir na, ma'a n ma naambiyãm yee ye, tesē ma nampyesey ne ye, tesē ma nwonfa ne ye, tesē ma niisahafa mpãy ne pe ma walefa ye. Mii loo sē ne ye, pe ga waha yia pe le dur ma kē. Kayĩ lii raa yee ma pye, le n kua kãã.

¹³ Ma'a ga nawee- yee dir na, ma naflam poo yee, tesē mpãy ne pe kadye sē ke ya kua ye, tesē tãnklahafa ne, ma suhu fũũ- ne.

¹⁴ Poo mii pe saha le dur ma kē ye, ma wĩ n tãy. Yãhã ga ba ma dãã per gii kasron pyefa ga ba yir gbã wo, pe nii yrãñ na.>

¹⁵ Mpãy pe naa n di, pe kaplãn ngĩ luhu wa, poo nen waa n Yesu pye ma yee: «Wii tuu ga ba u dir lay yãã te yãhãyñ gbar wo, u wĩ n tãy!»

¹⁶ Yesu n kakuãcran nde pãã u ye ma yee: «Dya waa ba per gaa yar nabuar raa ye, dingbãn wĩ na.

¹⁷ Te sedi yale n ba nɔ, u n u tẽntẽle lɛhɛ wãã u ga pe nawee- yar, te wãn byɛ pye wa, pe pa.

¹⁸ U ma ga wii yãã, ufua ga naa yor raa ter pãã. U tẽntẽle tuu ga cãã dya wii yar, u dya n u pye ma yee: <Dya, n ma n tar raa par nii kē, fihĩ

tyii ta n ga te fla yãñ. Ye ma n tege ra na ye.>

¹⁹ Waa ter n yee: <N ma n tawar nyer sɛnsye par nii kē, fihĩ tyii ta n ga re pye yãñ. Ye ma n tege ra na ye.>

²⁰ Waa ter n maha yee: <N ma n cɔɔ sya yagaa, n wee n ga yãã ka ye.>

²¹ U tẽntẽle n dur ga, maa ke kaplãn tɔr u yĩnfua ye. U yĩnfua laam n war, u n u tẽntẽle pye ma yee: <Ka le klo teeɛhɛ wo, tesē te nanihi fla ne, maa naflam yee ba, tesē mpãy ne pe kadye sē ke ya kua ye, tesē fũũ- ne, ma suhu tãnklahafa ne.>

²² U tẽntẽle n ka, ma dur ba u yĩnfua pye ma yee: <Yĩnfua, taa lii pãã, n le pye. Niisar raa -sē maha ma te kuee>

²³ U yĩnfua n u tẽntẽle pye ma yee: <Ka klo kãnkãy wo tesē tar kãnkãy ne, maa nawee- ta pe n ba dye, ta kaha n yĩ.> »

²⁴ Yesu n pe nawee- pye ma yee: «Ta n ye yar, mpãy pe ba cãã yee, poo saa too dir nde yãã di ye.»

Cũnde Yesu kãnyãrwɛ yai u pye mii?

(Mat 10.37-38; 5.13; Mar 9.50)

²⁵ Loo kur ye, nabuar naa n yãr Yesu ne, u n ba wã klaha, ma pe pye ma yee:

²⁶ «Wii ma yee u ga taha ra na u kuãñ ne, ta wĩ yai le naa n gboho u laam wo, le ta ter u tuhufua wĩ na, u nahafua wĩ ne, u cɔɔ wĩ ne, u pii wĩ ne, u nampyesey wĩ ne, tesē u ya wĩ gɛ ne. Mii loo sē ne ye, u saha nii ta kãnyãrwɛ ye.

²⁷ Wii ma cã u saha wãfãy sya ra wĩ na u sya gbãpee ku ra kur ye ye, ufua saha nii ra kãnyãrwɛ ye.

²⁸ Ye laam wo ye cã, wii ma yee u ga nwongbãñ fãã, kii syi ke jruhu, u ga cãã tege nii, u yãñ ke nwongbãñ wãfãã dir ga war yẽ gii kua, u waha cã poo war yẽ ma ga waha yãã u ye, ke tẽñ byɛ n waha kua.

²⁹ Mii loo sē ne ye, u ma cãã koo nwongbãñ nakũy ta, war n ba klon

u ye, ke nwongbān sē fāā kua ye, mpāy pe loo yāā, pe ga naa u ler.

³⁰ Pe ga yee: «Ye naa n yān dya nwo ne, u nwoŋ wāfāā tēn fe gbe, ma ba gblihi laa, le tēn sē kua u ye ye.»

³¹ Tesē, yīnfua waa ma yee u ga naan miy yīnfua waa ne, u ga cāā tege nii, u le fla yān wa. Tuu ma naan miyfa nawee- nyerbua ya ne, u ga yān, u ma ga waha yigi u nampyeŋ yīnfua nwaa ye, tuu -sē ma naan miyfa nawee- nyersēnsye ne, u ga cā.

³² U ma -sē cā, u saha yigi u nampyeŋ yīnfua nwaa ye ye, u ga cāā nawee- lehe wāā u ye, pe n ga u crā tā, pe u yey pe ga waha pye mii ke wāhā n kua pe nsoho wo.»

³³ Loo na Yesu n pe pye ma yee: «Yii waa saha nii ra kānyārwe mii u sē cāā tyii u koho wān kur bye na ye.

³⁴ Ye sē tetege yāā? Tetege ma kayūhū. Ke ma -sē sar, le kua. Waa saha ke ta ke n dur naa n tāy ye.

³⁵ Loo yale wo, ke saha kāntraha gbihī, ke saha le nafuhu wo ye. Pe n gaha ke miy wāā nkur ye nafēnten na. Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

15

Mbua wii tuu ba plaha, ma ba yāā (Mat 18.12-14)

¹ Pe kufar wāāfa, tesē mpāy ne pe naa kāmpee- yār, pe bye naa n crā Yesu na, ma ba naa u kaplān luhu.

² Le sē naa n tāy pe Farisyē ye, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne ye, pe n sya le wlūhū naa n pāā pe ya ye ma yee: «Dya nwo n tāy kāmpee- yārfa ne, ma sya wāā n di pe ne.»

³ Yesu n pe yē sya kakuācran laa ne ma yee:

⁴ «Mbaa gbeebua syi ga waha pye waa ye ye laam wo. Nen ya ga waha plaha pe wo. Ufua saa pe mbaa gbeeresyar sēnsye kuaresyar mii ta yaha la nyē wo, u ga nen nwo ke wii tuu plaha, u sya u yāā?

⁵ U ma u yāā, le ga tāy u ye. U ga u mbua gbe taha kāmāyīn na.

⁶ U ga ka kaha wo, u u naambiyām yee, tesē u niisahafa ne, u pe pye: «Ye naa nuhu di ra ne, ta mbua wii tuu ba plaha ra ye, n u yāā.» »

⁷ Yesu n pe yar taha ma yee: «Ta n ye yar, le ma ke syi yāhāyīn wo. Yāhāyīnfa nuhu dir ne gboho nawee nen wī na, wii tuu u kapee-wāpyeŋ miy yaha ma dye kānyī wo, ke ter nawee- gbeeresyar sēnsye kuaresyar mpāy yaha, pe n yee poo ma naweeyōm, kapee- wāmiyaha wee pe na ye.»

War wii tuu ba plaha, ma ba yāā

⁸ Yesu n maha kakuācran laa pāā pe ye ma yee: «Coo waa ma pye war sēnsye syi ne, warpua nen ya ne plaha u ye, u saa naaloho tar la, u ke nwoŋ pe, u u warpua tay kayi ne u sya ga u yāā?

⁹ U ma u yāā, u ga u cabiyām yee ba, tesē u niisahafa ne, u pe pye: «Ye naa nuhu di ra ne, ta warpua wii tuu ba plaha ra ye, n u yāā.» »

¹⁰ Yesu n maha le pāā taha ma yee: «Kapeepyefua nen ya ma yi kāā u kapee- wo, ma kānyī gbe wāfuē, loo nde ga nuhu yigi yāhāyīn tēnlehe ye kē.»

Dya wii tuu ba plaha, ma ba yāā

¹¹ Yesu n maha kakuācran nde pāā taha ma yee: «Dya waa pye naam kicar syām ne.

¹² U dyasyīnde n ba pe tuhufua pye ma yee: «Ta tuhufua, wo wale wān la, ma ra lay wāā ra kē.» U tuhufua n -sē u koho wān la.

¹³ Plii raa n ter, u dyasyīnde n yir, ma u lay wān bye par, ma ter pe war ne deydey kulaa wo. U n ga taha kuee gbar ya na, ma u wale bye pye klaha- tān.

¹⁴ Pe war pe ba kua u ye, fāāpihi gaa n dye le klo wo, u yē digi saha yāā u ye ye.

¹⁵ U n ka ma ga tēn ke klofua waa ye, u n u gbe le u tar wo, u naa kaha tyē- naha.

¹⁶ Pe tyē- pe naa katyipi rii di, te di laam pye u na, waa sē -sē naa te wāā u kē ye.

17 Loo na, u n nii u ya wĩ ga ma yee: <Dir rii gɛ te ma ta tuhufua tẽntẽ- ye, pe saha te di tãŋ ye, ndoo -sẽ nwo tee nde wo, n n ku fãã ne!

18 N ga dur ga ra tuhufua ye, n n gaha u yar n yee, ta tuhufua, n kapee- pye Yãhã na, n kapee- pye ma na.

19 N sã maha yai ma naa ra yãŋ ma dya draha wo ye. Naa ra yigi mii ma tẽntẽle waa dyaŋ.>

20 U n yir, ma kãnde sya ma n ter u tuhufua fla na. Tuu ga kaha yãŋ n wãã deydey, u tuhufua n u yãã. U dya fen n u sron yigi, u n sya yir fã ga maa u wãã, ma u pua yigi.

21 Loo na, u dya n u pye ma yee: <Ta tuhufua, n kapee- pye Yãhã na, n kapee- pye ma na. N sã maha yai ma naa ra yãŋ ma dya draha wo ye.>

22 Pe -sẽ ga dye kaha wo, u tuhufua n u tẽntẽ- pye ma yee: <Nayroho gii ke yõ tãŋ te nayrɛ byɛ na, -ye ka farfar, yaa koo gbe ba le u na, -ye kãncrã le u kã kõnde na, -tee maha ntãn le u kã trɛ na!

23 Naampɛŋ gii ke gboho, ye ga ke yigi ba boo, waa nuhu dir di.

24 Ye sã yãã, ta dya nwo tee yãã nwo, le ma mii u ba ku ra ye, ma dur ba yrãŋ na; le ma mii u ba plaha ra ye, ta n u yãã.> Pe n yir gbar na, ma nii nuhu di.

25 Loo yale wo, u dyadyaha pye tar wo. Tuu dur n pai ma ba nɔ kaha yẽ na, u n luhu kapɛn mii ye, yɔr ne.

26 U n tẽntẽle waa yee ba, ma ba u yey nwa kã.

27 U tẽntẽle n u yẽ sya ma yee: <Ma cĩfua kã u dur ba. Koo kã, naampɛŋ gii ke ba gboho, ma tuhufa ta pe n ke boo, ma yee woo dya dur ba u ye wãwee.>

28 U dyadyaha laam n war, u n sye u sã dye kaha wo ye. U tuhufua n yi ma yee, woo ga u laam yĩn u n dye.

29 U dya n u pye ma yee: <Yãŋ, ke dye- nii yagaa n kai- pye n wãã ma kã. Ma sã maha laa pãã yãã ra ye, ta n le sye ye. Ma ra kã yãã la sãmbua gɛ ne, ma yee n sya n ga nuhu dir di ra naambiyãm ne?

30 Ma dya nwo, tuu -sẽ ka maa ma wale byɛ pye klaha- tãŋ canaandi na, ma dur ba, naampɛŋ gii ke ba gboho ma ta pe n koo yigi boo u kã!>

31 U tuhufua n u pye ma yee: <Ta puee, ma ma ra ne yalebyɛ, wãn tii byɛ te ma ra wãn, ma bya wãn ne.

32 Ma sã yãã, ma cĩfua nwo taa yãã nwo, le ma mii u ba ku wo ye, ma dur ba yrãŋ na; le ma mii u ba plaha wo ye, wo n u yãã. Wo yai wo loo gbar nuhu ne, -too dir di wo laam n yĩn!> »

16

Wale wĩ

1 Yesu n maha kakuãcran pãã u kãnyãrwai ye ma yee: «Walefua waa ba tẽntẽ waa gbe ta u wale yĩŋ na. Pe n ba u walefua pye ma yee, u tẽntẽ ma tuu u wale pye n klaha-»

2 U yĩŋfua n u tẽntẽ yee ba, maa u pye ma yee: <N laa luhu ma wĩ na, le sã yai ra ye ye. N saa maha ma ta ra wale yĩŋ na ye. Taa ra wale pye mii, ke byɛ tɔr ra n cã.>

3 U wale tẽntẽ n laam ga ma yee: <Ta yĩŋfua nwo u ga ra tege kãã ra tẽn na. N ga pye mii? Fãnga wee ra na ta n ga waha kãntraha tẽn tẽ ye; n ma yee ndoo ga naa n nar, le ga nii fyar wĩ.>

4 Tẽ ga lii pye n le cã yagaa. Ke syi ne, ta tẽn maa klaha- ra ye, mpãy ga waha ra yigi ta pe ya tãy!>

5 Loo na, u yĩŋfua foho ke pye mpãy na, u n pe byɛ yee ba nanem. U n u wãcir yey ma yee: <Ma yai ma fue lii dãã ra yĩŋfua kã?>

6 U n u yẽ sya ma yee: <Sẽm- nasuhu gbeebua.> U tẽntẽ n u pye ma yee: <Ma myaha fla nge saba wo, tege nii ma sãm- nasuhu gbeesĩ sãnsye ya yrũhũ.>

7 U n waa ter yey ma yee: <Ah mboo, fue lii ne le ma ma na?> U n u yẽ sya ma yee: <Dir nfããper kure gbeebua.> U tẽntẽ n u pye ma yee: <Ma myaha fla nge saba wo, tege nii ma nfããper kure gbeesĩ ya yrũhũ.> »

8 Yesu n pe yar taha ma yee: «U tēntē wii u sē ba sronj ye, tuu -sē pe fohofa pye ke syi, u yīnfua gē n u pye ma yee u le pye kacān ne. Ye sē yāā, driyēfa cir pe ya ne ma sya ta ter cāāfa na.

9 Ndoo -sē ga ye yar laa ne: -Ye ye driyē wale ta, ye naa koho le ye nampyeŋ- ye. Ke syi ne, ya'a ba cēr kāā le wale na yaliile wo, ye waha niisaha gaa yāā Yāhā yai klo wo.

10 Wii ma sronj kasyīmbēhe wo, ufua ga sronj cīinde wūhū wo. Wii ma yee u sē sronj kasyīmbēhe wo ye, ufua saha sronj cīinde wūhū wo ye.

11 Ye ma yee ye sē sronj driyē nangbān tēn fla wo ye, Yāhā saa ba ye taha cīinde nangbān tēn na ye.

12 Ya'a yee ye sē sronj nawee waa ter koho kla ne ye, Yāhā -sē ga ba ye koho kla wāā la ye kē?

13 Tēntē nawee nen saha yīnfua nawee- syām wūhū wāā le pye ye. Waa wīi ga tāy u ye, le ter waa wīi yaha. U ga sronj waa ye, tuu waa wīi sye. Le ma ke syi, ye saha nii Yāhā tēntē-, tee maha nii wale tēntē- ye.»

Yesu kai- nkāy yar nawee- na
(Mat 11.12-13; 5.31-32; Mar 10.11-12)

14 Pe Farisyē naa Yesu kaplāŋ ngīi luhu, ma naa u ler, wale wīi tee tāy naa n ter pe ye.

15 Yesu n pe pye ma yee: «Ye yii ta yii sronj, Yāhā -sē ye laam wūhū cā tāŋ. Lii syi le ma yīŋ nawee- ye, loo -sē ne le fūhū Yāhā ye.»

16 Yesu n maha pe yar ma yee: «Kānde lii Yāhā bii le le soho Musa koho wo faale wo, tesē faale Yāhā kaplāŋ tōrfa kai- ne, koo ngīi bye kē ke naa n klaha nawee- ye, ma sya ba waa Nsān nawee- tāāfua wāpaŋ na. Ma -sē gbe Nsān wāpaŋ cāā na, le Yāhā kapāyīi n pāā nawee- ye, kapāyīi lii le Yāhā Yai wīi pāā. Nawee- bye -sē pe ya waha, ma n kē fānga ne pe dye Yāhā Yai wo.

17 Yāhāyīŋ tesē kāntraha ne te wīi ga ba kua kāā. Ma -sē yee kānde lii na Yāhā le ta, le kaplāŋ teelaale gē saa miy yaha ye!

18 Ke syi, naa wii ma u ya koho cōō sye ma waa sya, u kapee pye, u cayor pye. Tesē cōō wii u puai u sye, mboo wii ma u gbe, ma bya kapee pye, ma cayor pye.»

Walefua waa tesē fenfua waa ne

19 Yesu n maha kakuācraŋ pāā pe ye ma yee: «Walefua waa pye, u naa nayreyōr ya le, tii syi nawām sē naa te dir yey ye. Plii bye u naa nuhu di, ma naa diyōr ya soho.

20 Fenfua waa -sē pye, pe naa u yee Laasar, u kadye bye pye nar fla. U sāy naa n nii u walefua kapahayē ya na.

21 Dir rii bir re tege naa n too kāntraha na, u naa n kē u re yāā u di. Pām maha ba u nar lai naa n di u ye.

22 U fenfua n ba ku, yāhāyīŋ tēnlehe ye n u gbe ga ta Brama tāy, nakur klo niisayūhū wo. Loo kur ye, u walefua n ba ku u ya ndoŋ, pe n u tugu le.

23 U walefua naa fen sya nakur klo niisapihi wo, naa fla wo. U n yīntaha kuā yir wāā, ma Brama yāā deydey, Laasar ne u tāy.

24 U n tē sya ma yee: <Ta tuhufua Brama, ta fen di ma Laasar lehe wāā, u n ga u kōnde ya kā le car ya loho wo, u ba ra yīnkāi yīn ta kē. Ma sē yāā, ta fen gboho ter naa nge wo.>

25 Brama n -sē u pye ma yee: <Ta dya, taa pye kāntraha na, ma koho wān pye la wākua wān, Laasar woo sē pye la fen ya? Le faha la ma na? Yagaa taa nwo fen laam wo, u lay kē u n di yagaa.

26 Tesē wuhungbāŋ ma wo nsoho wo ye ne. Ma sē yāā, mpāy ma yee pe ga yir nwo pe ka ye fla na, pe saha ka ye. Nawee wii ma maha pye ye fla na, u saha pa nwo ye.>

27 U walefua n Brama pye ma yee: <Le ma pye ke syi, ma Laasar lehe wāā ta tuhufua kaha wo,

28 nampyesey ma ra ye, wām bua. U lehe wāā, u n ga pe yar pe ma syi ra wāŋ syi pye pe ba pa fen fla nge wo ta wāŋ syi dyaŋ ye.>

²⁹ Brama n u yě sya ma yee: <Yāhā kaplāŋ nkāy Musa tuu bii cāā yrūhū yaha, nkāy ne pe Yāhā kaplāŋ tōrfa pe bii cāā yrūhū yaha, ke ma ma nampyeŋ- ye kaha wo, pe naa n luhu ke ye.>

³⁰ U walefua n u pye ma yee: <Ta tuhufua Brama, loo saha yai ye. Nawee ma yir nakur klo wo nwo, maa pe yar pe ga cā pe kapee-wāpyeŋ sē yō ye, pe gbihi naa n yār Yāhā kānyī wo.>

³¹ Brama n u pye ma yee: <Pe ma yee pe saa luhu Yāhā kaplāŋ nkāy ye ke ma pe ye ye, waa ma sya yir nakur klo wo, ma dur ga yrāŋ na pe ye, pe ga yee woofua bya kaplāŋ wee cīnde ye.> »

17

Kapee- wāpyeŋ tesē wātyii ne kapee- foho na

(Mat 18.6-7, 21-22; Mar 9.42)

¹ Yesu n maha u kānyārwei pye ma yee: «Ye yāŋ, kapee- wāpyeŋ saha kua yāā ye. Wii ma -sē u nampyeŋ ta u n kapee pye, ufua wīl pee!

² Mpāy pe ma pra kicar wāŋ syi, ma ra ta pe Yater, wii ma poo nen waa ta u n yi kāā ra kānde wo, le ga pee woofua na. Pe ma sya cāā ntēmbangbāŋ pua woofua yīntyigi na, ma u gbe miy le wāā langbāŋ wo u sē yāā loo kapee nde yāā pye ye, ke puar u na.

³ -Ye yii yigi! Ma nampyeŋ ma laa tee pye ma na, le pāā u ye. U ma le sya u kadugun ma cā le sē yō ye, tyii u kapee fue na ma kuāŋ ne!

⁴ U ma sya tee pye ma na tehe kuasī per neŋ ya wo, ma -sē le sya ke tehe kuasī bye na ma cā le sē yō ye, tyii u kapee- foho na ma kuāŋ ne ke tehe kuasī ngī bye na.»

⁵ Yīŋfua Yesu tēnlehe ye n ba u pye ma yee: «Kaa taha wo na, Yāhā wīl n waha sroŋ gboho wo laam wo.»

⁶ Yesu n pe yě sya ma yee: «Ye laam wo, ya'a Yāhā ta ye Yater carle ya, ye ga waha pāā katyigi nge ne ye

yee: Mii kuā kāā tee nde wo, ma ka maa mii sī langbāŋ wo. Ke katyigi -sē ga luhu ye ye, ke le pye cīnde ye yīnde na.»

Tētēle wīl ma lii ne?

⁷ Yesu n maha yee: «Tētēle syi ne pye waa ye ye laam wo, tuu gbe u naa tar war, laa na u naa mbaa naha, u ne u yāā tuu yir tar laam wo ma n pai, u ga u pye la, u pa farfar u ba nii u loho wo, tuu di?

⁸ Aye rehe, tuu ga lii pāā u ye u ga yee: <Ta sro soho ra kē! N ma ba nii maa di yaliile wo, ma ka maa ma tētē nayre yi kāā, -taa raa le, ma ba naa wān pye ra kē ta n naa n di! N ma ba di wa, ma cā ba di kur kuc ye.>

⁹ U tētēle kē u ne, tuu u taha nkāy na u n ke pye, u ga maha syaha wāā la u kē nantāŋ?

¹⁰ Ye wīl bya ma ke syi: Tē ye taha nkāy bye na, ya'a ba koo bye pye kua wa, -ye yee: <Tētē- ya me wo ne; wo tēn ya sē na too tē? Ah lii maha kuae?> »

Nawee ma jaa, u yai u lii pye?

¹¹ Yesu n ta ter Yurusalem kānde ne. U n ba Syamarifa kāntraha yertersaha fla sya, tesē Galele kāntraha yertersaha fla ne, ma naa n ter.

¹² U naa n dye kusyīnde laa wo, gber- sēnsye mpāy n u wāā ba, ma ba yer deydey.

¹³ Pe n nii n tē ma yee: «Yīŋfua Yesu, wo fen di!»

¹⁴ Yesu n pe yāā, ma pe pye ma yee: «-Ye ka, yaa yii yar Yāhā yūndefa na.» Pe n nii n gaha, ma ga jaa kānde wo.

¹⁵ Poo nen waa, tuu yāā u jaa, u n dur ma nii Yāhā sey n pai fānga ne.

¹⁶ U n ba kānklūy gbāā Yesu tre tāy, ma yīŋ kor le ma syaha wāā u kē. U dya pye Syamarifa naa.

¹⁷ Loo na, Yesu n yě kuā ma yee: «Poo sēnsye mii bye pe jaa, pe kuaresyar mii -sē ma na?

¹⁸ Waa sē yāā yee ge yee u ga dur ba syaha wāā Yāhā kē, mii tergaafua nwo ya sē kē ye.»

19 Loo kur ye, Yesu n u Syamarifa naa pye ma yee: «Yir, ma naa n gaha, taa ra ta ma Yater, loo le ma sya yaha.»

Yāhā Yai wāpa yale ga ba nawee-fe gbe

(Mat 24.23-28, 37-41)

20 Pe Farisyē n ba Yesu yey Yāhā Yai wāpa yale ne. U n pe yē sya ma yee: «Yāhā Yai wāpaṅ sē waha yāṅ n cā ye.

21 Ye yee la le ga ba naa n pāā Yāhā Yai ma nwo, laa na ke ma nwaa? Tee -sē le cā ye yee Yāhā Yai ma wa ye telai wo.»

22 U n dur ma u kānyārwei pye ma yee: «Cāā gaa ma ke n pai, yaa ba naa u Nawee Puee yīnfar ke, le ma sya ga pye per neṅ wāyāā ya. Ye sē -sē ga ba u yāā ye.

23 Ye ga ba naa n luhu nawee- yē na, u ma nwo, laa na u ma nwaa. Ye ma n fā taha waa na ye.

24 Ye sē yāā, u Nawee Puee wādurbaṅ ga ba pye mii yāhā wāyēhe dyaṅ, ke ne yēhe ke ncha bye gbe tā, nawee- bye n ke yāā.

25 N -sē yai n cāā wāfāy yāā gboho, n yai yagaafa n cāā ra wīī sye.

26 Kai- nkāy ke naa n pye faale wo Nuwe cāā na, koo syi kai- ga ba naa n pye u Nawee Puee wādurba yale wo.

27 Koo cāā na, nawee- naa n di, ma naa n wo, ma naa ca sya, ma naa pe pueesyam wāā naam kē. Pe naa loo pye, te lafir n sya bii yi tā kāntraha bye na ma nawee- bye boo tāṅ. Nuwe woo n bii sya yaha u salangbāṅ wo, u nna ne.

28 Kai- nkāy ke naa n pye faale wo Lote cāā na, koo syi kai- ga ba naa n pye u Nawee Puee wādurba yale wo. Lote cāā na, nawee- naa n di, ma naa n wo, ma naa wān par, ma naa tar war, ma naa nwey fāā.

29 Per gii Lote yi Sodō wo ma ter, naangbāṅ tesē naatarmiy ne te n yir yāhāyīṅ kuē ye, ma n too le klo na, ma sya pe klofa bye suhu boo.

30 U Nawee Puee wādurba yale wo, ke syi ga ba naa n pye.

31 Koo per na, wii ma ba pye u gbegbaha yīntraha wo, u ma syi yee woo ga tege dye nwoṅ wo, u ga u wān gbe ke fla na ye. Wii ma ba pye tar wo, u ma syi yee woo ga dur ga u kaha wo ye.

32 -Ye ye laam too lii na le bii Lote cōō* dye.

33 Wii tuu u ya yīṅ ke, ma suhu u laam wān ne, woofua ga ba too bye ke laa; wii tuu -sē ga le sya u u yīṅ ke laa, ma suhu u laam wān ne, woofua kē tuu cā ga ba too nde bye yāā.

34 Ta n ye yar, koo per na, nawee-syām ma pye pe wāā sāy nii kasāy wāṅ neṅ na yīmper wo, pe ga ba nen yigi ba ra fla na, pe tyii u nen na.

35 Ca syām ma pye, pe tra tre pe ya tāy, pe ga ba nen yigi ba ra fla na, pe tyii u nen na. [

36 Naam syām ma pye tar wo pe ya tāy, pe ga ba nen yigi ba ra fla na, pe tyii u nen na.]»

37 Loo na, pe kānyārwei n u yey ma yee: «Yīṅfua, kai- ngīī ga ba pye na?» U n pe yē wāā sya plāhā ne ma yee: «Ye sē yāā, kakugu ma pye na, yān ga te ya wāā koo fla na.»

18

Yesu kakuācran pāā calangusya waa wīī na

1 Loo kur ye, Yesu n maha kakuācran laa pāā u kānyārwei ye, pe waha cā pe naa Yāhā nar yalebye, pe ma syi pe fāy naa n sya loo ne ye.

2 U ba pe pye ma yee: «Klo laa wo, kasāhāfua waa pye. U sē naa n fya Yāhā na ye, u sē naa nawee yāṅ ngaa ye.

3 Loo klo nen ya wo, calangusya waa maha pye, u naa n pai u kasāhāfua fla na, u tāhā wīī laa na. U naa u kasāhāfua pye ma yee: «Le kai nde sāhā wo nsoho wo ra napīī ne, ta n waha ra tāhā yāā.»

* 17:32 17.32 Lote tuu bii fā naa n yi Sodō klo wo u nna ne, u cōō bii sye, ma klaha yāṅ kur ye, ma -sē ku ma nii tetege ntāmbege.

4 Le n kuee ma sya ma-, u kasāhāfua sē naa n traha u laa pye ye. U n ba u ya pye ma yee: <Cīinde ne, n sē n fya Yāhā na ye, n sē maha nawee yāŋ ngaa ye.

5 Cɔɔ nwo ra fāy gboho n ter, n ga u tāhā wāā u kē, nawee- n cā. Mii loo sē ne ye, n saa wūūsaha yāā ye.> »

6 Yīŋfua Yesu n u kānyārwei yar taha ma yee: «Kasāhāfua nwo ge tuu sē n sron ye, tuu lii pāā ye sē le yāā la?»

7 Yāhā nge ge mpāy ke pe yāŋ yi, poo mii ma ba n wūn pe tāhā wīi laa na ke yai ke yīmper, ke saa laa pye la pe kē? Ke ga ma- la mii ke sē koho le pe ye ye?

8 Ta n ye yar: Ke ga pe tāhā wāā pe kē le yalebya wo. Ma -sē yee u Nawee Puee ma ba dur ba kāntraha na, u ga ba poosyifa mpāy yāā la mpāy syi pe u sron ta pe Yater?»

Yoo sron Yāhā ye?

9 Mpāy pe naa pe ya yāŋ ma yee poo sron Yāhā ye, ma yee mpāy pe kuee pe sē yō ye, Yesu n kaplāŋ ngīi kuā cra pāā pe kē ma yee:

10 «Nawee- syām mpāy ba dugu ga Yāhā kangbāŋ wo, Yāhā narsaha wo; nen pye Farisyē naa, nen nwo -sē pye kufar wāāfua.

11 U Farisyē naa n ga yer u ya ya, ma nii Yāhā nar ma yee: <Yāhā, nawee- bye n yuhu, pe pee ma maha cayɔr le. Ndoō tē wee wācɛŋ pe ne ye, n syaha wāā ma kē loo nde wīi na. N sē maha wee kufar wāāfua nwo dyaŋ ye, n syaha wāā ma kē loo wīi na.

12 Plii kuasīi nsoho wo, n ne plii sīi raa yāŋ yi, n ta yē tā digi na n saa ngaa di ye. Tesē, n ma ngii koo yāā, n ga ke la flē sēnsye, n fla neŋ wāā ma kē.>

13 U kufar wāāfua woo n fya ma ga dey yer, u sē sya ma yīntaha ge kuā yir wāā yāhāyīŋ kue ye ye, ma nii u ya ntraŋ gbā ma yee: <Yāhā, n ma kapeepyefua, ta fɛn di, ma fihī ta kapee- bye laha kāā ra yīŋ na.> »

14 Yesu n maha pe nawee- pye ma yee: «Ta n ye yar, u kufar wāāfua tuu dur ter u kaha wo, Yāhā ba u yāŋ ma yee u sron ma ta ter u Farisyē naa na. Ye sē yāā, wii ma u ya ta yīŋfua draha wo, ufua ga kloŋ. Wii ma sē u ya kloŋ, ufua ga kuā yir yīŋfua draha wo.»

Yesu kaa taha kicaabir na (Mat 19.13-15; Mar 10.13-16)

15 Nawee- n pa kicaabir ne Yesu fla na, tuu koho taha pe na, u Yāhā nar pe wīi na. Pe kānyārwei n pe yāā, ma kuān pe na.

16 Yesu n pe kicaabir yee ba u tāy ma yee: «Ye tyii pe kicaabir na, pe n pa ra ye! Ya'a n sye pe na ye! Ye sē yāā, mpāy pe ma pra poo wāŋ syi dyaŋ, Yāhā Yai ma poo wāŋ.

17 Ta n cīinde nde pāā ye ye: Wii ma yee u sē Yāhā Yai wīi sya yigi yaha u laam wo kicar wāŋ syi dyaŋ ye, woofua saa dye yāā Yāhā Yai wo ye.»

Nangbām ga waha dye la Yāhā Yai wo?

(Mat 19.16-30; Mar 10.17-31)

18 Yiifēe yīŋfua waa n ba Yesu yey ma yee: «Yīŋfuayō, n ga waha lii pye n cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye?»

19 Yesu n u pye ma yee: «Nwa ta ma n yee n yō? Waa sē yō mii Yāhā ya sē kē ye.

20 Ma sē Yāhā kānde katan wūhū cā la, nkāy ke yar yaha ma yee: <Ma'a syi ma cayɔr le ye, ma'a syi ma nawee boo ye, ma'a syi ma yuhu ye, ma'a syi ma kawar fua ye; naa ma tuhufua gboho, ma nahafua ne!> »

21 U dya n u pye ma yee: «Ta kicar wo, n koo ngīi bye yigi, ma sya ba waa yagaa na.»

22 Yesu tuu kapān nde luhu, u n u dya pye ma yee: «Kate nen laa kuee ma ye. Ka, ma ga ma koho wān bye par tāŋ, -taa pe war bye wāā tāŋ nawām kē! Loo na, ma -sē ga ba nii nangbāŋ Yāhā ye. -Taa pa, ma ba taha ra na!»

23 U dya tuu kaplāṅ ngī luhu, u laam bye n wlāhā u ye, u tee pye nangbāṅ.

24 Yesu tuu yāā u dya laam ba wlāhā, u n le pāā ma yee: «Nangbām wādye wī Yāhā Yai wo, le war!»

25 -Ye yāṅ, yūhūmii wādyeyiter mensān wihi ne, le ma fāhāfāhā ma ter nangbāṅ wādye yaha Yāhā Yai wo.»

26 Mpāy pe naa n luhu Yesu ye, pe n u pye, a nangbām ma yee pe saa waha pe yīy yi yaha ye, yoo syi -sē ma u ga waha u yīṅ yi yaha?

27 Yesu n pe yē sya ma yee: «Kai lii le nawee yia, le sē Yāhā koo yia ye.»

28 Loo na, Pyar n u pye ma yee: «Yīṅfua, yāṅ, wii mpāy too -sē ter wo kānkai- bye yaha, ma taha ma na, wo wī ga ba pye mii?»

29 Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīnde nde pāā ye ye: Wii ma ter u kaha yaha, tesē u cō ne, u nampyesey ne, u seefa ne, u pii ne, Yāhā Yai wī na,

30 u ga too syi yāā nanga kāntraha nge na, te n sya gboho ter. Sukūhū gaa laam wo, u ga cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.»

Yesu tehe tāā wuhu tuu nii u wāku wī pāā u wāyir wī ne

(Mat 20.17-19; Mar 10.32-34)

31 Nabuar naa n taha Yesu na, u n ba u kānyārwai sēnsye syām cer yi, ma pe yar ma yee: «-Ye yāṅ, wo dugu n gaha Yurusalem wo. Faale Yāhā kaplāṅ tōrfa pe bii kai- nkāy cāā yrūhū yar yaha u Nawee Puee wī na, ke bye ga pye yagaa.

32 Pe ga ba ra wāā mpāy kē pe sē cīnde Yāhā cā ye. Poo, pe ba naa ra ler, pe naa ra tyehē, pe yēsyoṛ tu naa n woo ra na.

33 Pe ga ba naa ra gbā sāngblā ne, pe ba ra boo. Ta wāku plii tāā wuhu, n ga ba yir gbā wo, n pa gbaafa ye.»

34 Pe kānyārwai sē -sē laa war nde na ye. Ke kaplāṅ yīntaha tee ba waha ter, pe sē ba cā Yesu naa lii pāā ye.

Yesu fūū naa waa jaa

(Mat 20.29-34; Mar 10.46-52)

35 Yesu ba dye gbe taha Yerekō wo, nabuar pye u ne. Fūū naa waa -sē pye, tuu ba tege nii kānde yē na, ma naa n nar.

36 U n luhu nawee- ne pe gble n pai, u n le yey ma yee nwa kē.

37 Pe n u yar ma yee, a Nasarētefa Yesu kē u n pai ter.

38 Tuu loo luhu, u n nii n tē ma yee: «Dawide Dya Yesu, ta fen di!»

39 Mpāy pe naa n yār yahasee ye, pe nii n kuān u na ma yee, tuu yaha le. U n sye, ma cā maha nii n tē fānga ne ma yee: «Dawide Dya, ta fen di!»

40 Yesu n luhu, ma yer, ma pe nawee- pye pe pa u ne u kē. Pe n pa u fūū naa ne, Yesu n u yey ma yee:

41 «Ma yee n nwa pye ma kē?» U n Yesu yē wāā sya ma yee: «Yīṅfua, ta ra n waha naa n yāṅ faale wāṅ syi dyaṅ.»

42 Yesu n u pye ma yee: «Naa n yāṅ! Taa ra ta ma Yater, loo le ta ma n jaa.»

43 U yīmpē n ta ter yār ke fla bye wo, u n nii Yāhā sey, ma nii n taha Yesu na. Pe nawee- bye pe loo yāā, pe n nii Yāhā sey pe ya ndoṅ.

19

Lii le ta Sahasye n wā klaha nii naweeyō

1 Yesu n ba dye Yerekō wo, ma le klo yōr yi naa n yaha u kānyārwai ne.

2 Le klo wo dya waa pye, pe naa n yee Sahasye. U pye kufar wāāfa yīṅfua, ma pye walefua.

3 U naa n ke u Yesu yāā yīnde ne, u u cā. Nawee- ba wo tā Yesu na. U Sahasye pye nagberle, u sē waha Yesu yāā ye.

4 U n gblihi laa, ma fā ga yahasee ye, ma ga dugu nii katyigi gaa na, u waha ba Yesu yāā tersaha wo.

5 Yesu tuu ba nō ke fla na, u n yīṅ kuā yir, ma Sahasye pye ma yee:

«Sahasye, tege yāŋ farfar, n yai n syā ma kaha wo nanga.»

⁶ Sahasye n tege farfar, ma Yesu wāā sya nuhu ne, ma ka u ne u kaha wo.

⁷ Mpāy bye pe le yāā, pe n yee le sē yō ye, ma nii le pāā, a u dya ka maa nampay le kāmpee yārfua ne.

⁸ Kaha wo, Sahasye n yir yer u Yīnfua Yesu yahasee ye, ma u pye ma yee: «Yīnfua, n ga ra koho wān bye la fle sānsī, tē fle naney wāā nawām kē. N ma cā n wii wale sya u ye fufor na, n ga loo syi wale fle resyar dāā ufua kē.»

⁹ Yesu n u pye ma yee: «Mboo tesē ma kahafa ne, ye sya yaha nanga, ma bya ma Brama kur waa mii ndon, koo kē.

¹⁰ Ma sē yāā, nawee- mpāy pe plaha, u Nawee Puee pa pe wāsyayaha yīmbui ne.»

Pe tēntē- sēnsye pe yīnfua sēŋ mii?

(Mat 25.14-30)

¹¹ Mpāy pe ba naa n luhu Yesu ye, u n maha kaplāŋ nkāy kuā cra pāā pe ye. Tuu ba gbe taha Yurusalem na, nawee- naa le ga ma yee, laa na Yāhā Yai ga pa le yalebya wo.

¹² Yesu n yee: «Nangbāŋ puee waa ba yir, ma ka deydey klo laa wo yīnfuangbāŋ fla na, u n gaha fānga sya u ye, u dur ba nii yīnfua u klo wo.

¹³ Tuu yee u ga koo yrāhā yi, u n u tēntē- nawee- sēnsye mpāy yee ba, maa per neŋ tēn war la klaha pe nanem bye kē. U n pe pye ma yee: «Nawee nawee woo, u naa cāā troho u war ne, ta n sya ba dur ba.» Loo kur ye, u n ter.

¹⁴ U dya -sē nwo, u wīī ba pee u klofa ye. Mpāy n yir ma tēnlēhe taha u na, pe ga u yīnfuangbāŋ yar, a poo wee dya nwo wīī na u nii pe yīnfua ye.

¹⁵ Loo naa bye ne, pe n ga yīnfar wāā u kē, u n dur ba u klo wo. Tuu ba war wāā u tēntē- mpāy kē, u n pe yee ba loo na, ma ba pe yey pe cāā troho ma war nanii yāā taha.

¹⁶ U wācir n yir ma yee: «Yīnfua, taa war wāŋ gii wāā ra kē, n cāā troho ke ne, ma te syi wāy sēnsye raa yāā taha.»

¹⁷ U nangbāŋ n woo pye ma yee: «Le yō; tēntēyō kē ma ne. Taa sron kasyīmbēhe wo, n ga ma taha kui sēnsye raa yīŋ na.»

¹⁸ U tēntē syāŋ wuhu n pa, ma ba yee: «Yīnfua, taa war wāŋ gii wāā ra kē, n cāā troho, ma te syi wāy bua raa yāā.»

¹⁹ U nangbāŋ n maha woo ter pye ma yee: «Mboo na, n ga ma taha kui bua yīŋ na.»

²⁰ Tēntē waa ter n pa, ma ba yee: «Yīnfua, ma war wāŋ nge. N ba ke gbihi ta fatar wo, ke ma n plaha ye.

²¹ N tee ba fya ma na, ma laam waha ter. Ngii ke wee ma myaha wāŋ ye, ma ke yey n sya. Tar rii nawee- pe n war, ma n ta pe ma myaha taha re na.»

²² U nangbāŋ n u pye ma yee: «Tēntē nwo, ma sē yō ye. N ga ma sāhā ma yē kaplāŋ ne. Ma yee ra laam waha, a ngii ke wee ta myaha wāŋ ye, n ke yey n sya. Ma maha yee, a tar rii nawee- pe n war, n n ta pe ta myaha taha re na.

²³ Taa yee ke syi, nwa ma sē ka, maa ke war wāŋ wāā fue na war cātrohosaha wo ye? Loo na tē dur ba, n saa ne yāā la u war see, ta n sya?»

²⁴ Nawee- mpāy pe pye, u n dur yagaa ma poo pye ma yee: «-Ye u war wāŋ sya kāā u ye, ye ke wāā te wāy sēnsyefua kē.»

²⁵ Pe n u pye ma yee: «Yīnfua, ah woo nwo wee wa la wāy sēnsye ne?»

²⁶ U n yee: «Ta n ye yar, wii ma pye ngaa ne, pe ga ba wāā taha u kē. Wii ma -sē yee u wee ngaa ne ye, car gii ke ma u koho wo, ke ga ba tyīn sya kāā u ye.

²⁷ Ta napīī- mii wīī na, pe ba yee poo wee ra wīī na pe yīnfua ye, -ye pe yigi ba nwo, ye ba pe boo ra yīnde na!» »

Nawee- Yesu sey ga dye Yurusalem wo

(Mat 21.1-11; Mar 11.1-11; Nsān 12.12-19)

²⁸ Yesu tuu koo pāā wa, u n ta ter yir, ma Yurusalem kue kānde sya. Nabuar naa n taha u na.

²⁹ Pe n ga nɔ gbe taha Gbefasye tesē Gbetane kusyĩmbehe kue ye, yāŋ gaa tāy. Katyir raa ter pye ke fla na, pe naa te yee wolifye katyir. Yesu n u kānyārwai syām mpāy lehe wāā u yahasee ye ma yee:

³⁰ «Ye ka kusyĩnde ndaa wo ye yahasee ye! Ya'a ga n dye, yaa kānkonyainge gaa yāā, ke pua yaha nii, waa sē dugu yāā ke na ye. -Ye ke sāhā ba nwo!»

³¹ Wii ma ye yey ma yee nwa ye n ke sāhā, -ye ufua pye ye yee, ke wīi ma wo Yīnfua na!»

³² Pe kānyārwai syām n ka. Yesu tuu ba pe cāā yar yaha mii, pe n ga yāā koo syi.

³³ Pe naa ke kānkonyainge sāhā, kefa n pe yey, a nwa ta pe n ke kānkoŋ sāhā?

³⁴ Pe n yee: «Ke wīi ma wo Yīnfua na.»

³⁵ Pe n ka ke kānkoŋ ne Yesu kē, ma pe nayrengbāy taha ta ke na, Yesu n dugu nii te na.

³⁶ Pe n nii n gaha Yurusalem kue ye, nabuar tii te pye te n nii u gboho, ma pe nayrengbāy yaha n gaha le kānde wo.

³⁷ Yesu tuu ba dye gbe taha Yurusalem wo kānde lii ne le n yir ke wolifye katyir yāŋ na, ma tege n gaha le klo wo, nuhu n pe kānyārwaibuar yigi. Pe n nii Yāhā sey laanwo wūhū nkāy bye wīi na ke pye ter, pe n yāā yĩnde ne.

³⁸ Pe naa n yee:

«Yīnfua, mboo wii taa n pai Yāhā myaha ne,

Yāhā ke kaa taha ma na.

Yāhā yrĩŋ nɔ wāā wo ye,

nawee- bye pe naa Yāhā mi- ingbāŋ gboho!»

³⁹ Farisyē mpāy pye pe nabuar laam wo. Pe n Yesu pye ma yee: «Yīnfua, ma nawee- ta pe n yaha le.»

⁴⁰ Yesu n pe yē sya ma yee: «Poo ma sya yaha le, ntēambar ge ga naa n gble pe draha wo!»

Yesu wūn Yurusalem wīi na

⁴¹ Yesu tuu ba crā Yurusalem na ma yĩnde taha ke na, u n nii n wūn le klo wīi na ma yee:

⁴² «Yrĩŋ wīi lii le n pai ma nawee- ye, ke nanga nge na, pe ma ne pye pe ga waha le yāŋ cā pe ya ndoŋ, le ne ga puar pe na! Yagaa, le -sē nde, le wūhū pe na, pe saha le yāŋ cā gbaa na ye!»

⁴³ Plii raa ma re n pai, ma nawee- napīi- ga ba pe klofa gbey le, pe naa naan miy pe na kue bye ye.

⁴⁴ Yaliile Yāhā pa ke n pai pe Yurusalemfa sya yaha, pe sye ma yee pe sē cā ye. Koo kē pe napīi- ga ba yia pe na, pe pe boo tāŋ, pe le klo yoho tāŋ migimigi, waa saa ntēmlaha gaa ge yāā ke taha ta nii ke nampyeŋ na ye.»

Yesu laam war pe Yiifee- ne ke Yāhā kangbāŋ wīi na

(Mat 21.12-17; Mar 11.15-19; Nsān 2.13-22)

⁴⁵ Yesu n ga dye ke Yāhā kangbāŋ laam wo, ma too pe cātrohofa na, ma nii pe kar n yi.

⁴⁶ U naa pe pye ma yee: «Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee: <Ta kangbāŋ yai ke nii ta seysaha.> Yii -sē ke ta yuhu- dyeniisaha!»

⁴⁷ Plii raa nsoho wo, Yesu naa nawee- klaha ke Yāhā kangbāŋ laam wo. Pe Yāhā yūndefa yīŋfa, pe Yāhā kaiyarfa ne, tesē pe Yiifee- yahaseefa ne, pe naa Yesu ke wāboo ne.

⁴⁸ Pe ga pye mii pe waha u yigi boo, pe sē le cā ye. Pe ba fya pe klofa na, poo naa Yesu kaplāŋ luhu nuhu ne yalebye.

20

Yoo kānde wāā Yesu kē u naa kai- ngūi pye?

(Mat 21.23-27; Mar 11.27-33)

¹ Too plii nsoho wo, Yesu naa nawee- klaha Yāhā kangbāŋ laam

wo, ma naa le Yāhā kapāyī wūhū tōr pe ye. Pe Yāhā yūndefa yīnfa tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, ma suhu pe wāle ne, poo mii n pa Yesu fla na.

² Pe n ba u yey ma yee: «Kai- ngī bye raa n pye, wo yar ma ke pye kānde lii ne? Yoo kānde wāā ma kē ma naa ke pye?»

³ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta bya, n ga ye yey katε nen laa ne:

⁴ -Ye ra yar yoo tuu ba Nsān lehe wāā, u n ba nawee- tāā naa n yi loho wo? Yāhā laa, nawee-?»

⁵ Pe n ga nii le klān n pāā pe ya ya ma yee: «Wa'a yee Yāhā kē ke ba u nō wāā, u ga wo pye, a nwa wo sē -sē ba u Nsān kaplān sya cīinde ye?

⁶ Wo saha yee nawee- me pe u lehe wāā ye. Mii loo sē ne ye, pe klofa ga wo waa boo ntēmbar ne, pe bye le sya cīinde ma yee Nsān pye Yāhā kaplān tōrfua.»

⁷ Loo na, pe n ba Yesu pye ma yee, a wii ruu Nsān lehe wāā u ba nawee- tāā naa n yi loho wo, poo sē ufua cā ye.

⁸ Yesu n -sē pe pye ma yee: «Ya'a yee ke syi, ta bya, n saa ye yar n kai- ngī pye kānde lii na ye.»

Yiifee- yahaseefa wī ma cra tawarfa wī nde ne

(Mat 21.33-46; Mar 12.1-12)

⁹ Loo kur ye, Yesu n kakuācran pāā pe nabuar ye ma yee:

«Dya waa ba defīi katyir tar le, ma te tar yaha tawarfa mpāy ye, ma ter yrāhā ye ma n gaha ma-.

¹⁰ Te defīi pii yiyale le ba nō, u tarfua n kuee, ma u tēntēle waa lehe wāā pe tawarfa ye, u ga woo lay sya ba. Pe tawarfa n ga u tēntēle gbā, ma u dur wāā kānwai ne.

¹¹ U tarfua n maha tēntēle waa lehe wāā. Pe tawarfa n maha ga woo bya gbā, ma u tyehε, ma maha u dur wāā kānwai ne.

¹² U tarfua n maha tēntēle waa lehe wāā, ke tehe tāā wuhu na. Pe n ga woo yigi, ma u duai, ma u gbe miy yi wāā te tar nkur ye.

¹³ Loo na, u tarfua n laam ga ma yee: «N ga pye mii? Ta dya nen wii u

ntān dye ra tāy, n ga woo lehe wāā. Laa na, pe n gaha nagboho ta woo na.» U n u lehe wāā.

¹⁴ Pe tawarfa pe ba u yāā, pe n pe ya pye ma yee: «Wii tuu ga ba nii tarfua woo kē nwo. -Too u boo, te wān bye n ba nii wo wān.»

¹⁵ Pe n u gbe miy yi wāā te tar nkur ye, ma u boo.»

Yesu n pe yar taha ma yee: «Yagaa u tarfua ga lii pye?

¹⁶ U ga ba pa, u ba pe tawarfa mii boo kāā, tuu te tar yaha nawee- mpāy ye.» Pe nawee- pe kaplān ngī luhu, pe n yee: «Yāhā ma n pa le ne ye!»

¹⁷ Yesu n pe yān, ma pe pye ma yee: «Ye laam wo, kapān nde yīntaha kē lii ne, kapān lii le yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Ntēmblaha gi nwonfāāfa pe ba sye yaha,

koo ntēmblaha kē ke dur yīn yāā

ke nwon wāfāā wo.» »

¹⁸ Yesu n pe yar taha ma yee: «Nawee wii ma too tā koo ntēmblaha nge na, u ga u ya waa yraha ke na. Koo ntēmblaha ma -sē maha too tā wii na, ke ga ufua waa yraha migimigi.»

¹⁹ Yesu tuu koo kaplān ngī pāā wa pe nawee- ye, pe Yāhā yūndefa yīnfa tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n nii n ke pe Yesu yigi le yalebya wo. Pe tee ba cā poo me Yesu tuu naa n yān ke kakuācran ngī ne. Pe -sē ba fya pe klofa na.

Nawee yai la kufar wādāā ne?

(Mat 22.15-22; Mar 12.13-17)

²⁰ Pe Yāhā yūndefa yīnfa tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n nii Yesu kīhi n yān. U ma laa plaha pye, pe u yigi. Loo na, pe n mpāy lehe wāā Yesu ye. Ma'a pe yāā maa yee naweeyōm me. Pe ba pe lehe wāā ma yee pe ba Yesu plaha yigi kayey laa ne. U ma plaha pāā, pe u yigi ga wāā u klo fāngafua kē.

²¹ Pe n ga Yesu yey kayey nde ne ma yee: «Yīnfua, wo cā ma yee nkāy bye taa n pāā, tesē nkāy bye ne taa

n klaha, ke bye sronj. Nawee ma sya nii mii syi dyanj, le sē kai kua ma ye ye. Ma nawee- klaha cīinde ya ne Yāhā kānde wāyār wīi na.

²² Wo yar nde ne: Wo kānde na, wo yai la kufar wāwāā ne fāngafa bye yīnfua kē laa, wo sē yai te wāwāā ne u kē ye?»

²³ Yesu -sē ba le cā wa pe n traha pe u plaha yigi. U n pe pye ma yee:

²⁴ «-Ye ntēn war waa yar yānj ta na! Yoo yirfua pe pye ta u na nwo, u myaha ne?» Pe n yee, a u fāngafa bye yīnfua kē, u myaha ne.

²⁵ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Ah -ye naa fāngafa bye yīnfua dāā u myaha wān ne, -tee naa Yāhā dāā ke myaha wān ne!»

²⁶ Pe sē laa wāpee yāā u kapān nde na, ma ga waha u yigi nawee-yīnde na ye. Le kapān maha pe laam wo, pe n sya yaha le, pe sē maha laa pāā ye.

Mpāy pe ku wa pe ga ba yir gbā wo
(*Mat 22.23-33; Mar 12.18-27*)

²⁷ Yiiffee- yahaseefa mpāy pe naa n yee Sadye, poo mpāy n pa Yesu fla na. Poo me pe n yee, a mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbā wo ye.

²⁸ Pe n Yesu yey ma yee: «Yīnfua, wo faale wādyaha Musa bii kānde laa yar wo na, le nde: <Naa ma pye cīifua ne, ma ba ku u cōo yaha kicar sē kē u ye ye, u cīifua yai u u cōo gbe, pe n kicar see u lēfua kē wii tuu ku.>

²⁹ Āhā, dya waa -sē pye cīifa kuay ne. U dya n ba cōo sya, ma ku u yaha, puee sē kē ye.

³⁰ U taha n u calangusya gbe, ma ku u yaha, puee sē kē ye.

³¹ U tāā wuhu n u gbe. Koo syi ya, koo syi ya, poo kuasīi bye n ba ku tānj u cōo yaha nanem. Nen waa gē sē puee yāā see u na ye.

³² Loo kur ye, u cōo n ba ku u ya ndonj.

³³ Mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbā wo per gii, u cōo ga ba nii yoo

wūū pe laam wo? Poo kuasīi bye sē u yāā cā la cōo?»

³⁴ Yesu n pe yē sya ma yee: «Driyē nge wo, naam tesē ca ne, pe pe ya sya.

³⁵ Ma -sē yee, naam mpāy tesē ca mpāy ne, pe ku wa driyē nge yaha, Yāhā n pe yānj yi, ma pe ta pe n yir gbā wo, ma nii yrānj na Yāhā tāy, poo mii saa ba naa pe ya sya ye.

³⁶ Pe saha maha ku nantānj ye. Pe ma mii yāhāyīnj tēnlēhē wānj syi dyanj. Pe yir gbā wo, ma dur ba yrānj na Yāhā tāy, pe nii Yāhā pii.

³⁷ Musa gē le yar gbaa na ma yee, mpāy pe ku wa pe ga ba yir gbā wo. Tuu lii yāā ngur wambule fla na, ye le cā. Koo fla na, u ma ga Yāhā myaha yee, Yāhā gii ke ma nawee- bye Yīnfua, u ga yee Brama* ye Yāhā, Yisyake ne, Dyakuba ne.»

³⁸ Loo na, Yesu n pe yar taha ma yee: «Mpāy pe ku, pe ma yrānj Yāhā yīnde na. Ye sē yāā, nawee ma sya ku, u ma yrānj Yāhā yīnde na.»

³⁹ Loo na, Yāhā kaiyarfa mpāy n yē kuā ma Yesu pye ma yee: «Yīnfua, ma le pāā yō.»

⁴⁰ Waa sē maha ser Yesu yey laa ne ye.

Yagaa Yesu pe Yiiffee- yahaseefa yey laa ne

(*Mat 22.41-46; 23.1-36; Mar 12.35-40*)

⁴¹ Loo kur ye, Yesu n pe pye ma yee: «Nawee- pye mii ma yee, a u Yāhā Yīndefua Crise ma wo faale wādyaha Dawide kur kue puee?

⁴² Dawide gē sē bii le pāā la Yāhā wāsey yay saba wo ma yee:

<Yīnfua Yāhā ta Yīnfua pye ma yee: Pa tege nii ra kāndigi koho kue ye

kai- bye yīnj na,

⁴³ ta n sya ba ma napīi- yīy kor le ma kē,

pe n nii mii ma tānde fyāhā tā pe na.> »

⁴⁴ Yesu n pe yey ma yee: «Dawide gē tuu naa u Yāhā Yīndefua yee

* **20:37 20.37** Brama, Yisyake ne, tesē Dyakuba ne, poo mii me pe ma Yiiffee- faale wāle. Yāhā ma yee koo ma Yāhā pe ye yagaa, le yīntaha kē pe wee nakur ye, pe ma yrānj na.

Yīnfua, u Yīnfua -sē ga maha pye mii u nii Dawide kur kuε puee?»

⁴⁵ Pe nabuar naa n luhu Yesu ye, u n ba u kānyārwai pye ma yee:

⁴⁶ «Ye ma syi ye naa n yāŋ Yāhā kaiyarfa na ye, poo mpāy pe pe ya yi pe nayrengbāy ne, pe le n tay. Pe maha n yāŋ pe naa pe syar nangbāsyaha ne nanihi teebēhe wo. Yiiffee- yawāhā nwey wo, tesē nanihi sedi flε wo, niisar rii nawee- byε yīnde le yi n too re na, too syi niisar pe ne ke pe nii.

⁴⁷ Poo me pe calangusyam koho wān byε sya n kāā pe ye, pe dur pe pe pe ya ta naweeyōm dyaŋ, pe Yāhā ka syar kaplāmbuar ne, pe sya ma- Koo byε wāpēn draha ga ba pe dye, ke la ke sya gboho tεr.»

21

Calangusya nawūū waa ba ngaa kē

(Mar 12.41-44)

¹ Ke Yāhā kangbāŋ laam wo, fla gaa ma nawee- pe ga war le n yaha Yāhā kē. Yesu n yāŋ klaha ke kuε ye, ma walefa mpāy yāā pe naa pe war le.

² U n ba calangusya nawūū waa yāā u ya ndoŋ, tuu ntēn war puabehe nkāy le, wām syām ya.

³ Yesu tuu loo yāā, u n yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Calangusya nwo kla le, ma ta tεr pe nawee- byε yaha.

⁴ War mpāy pe nawee- pe sya le dege, pe wee kla pe yīnde na ye. Coo nwo u nawān ne, tuu car gii le, koo ya ke -sē pye u ye. Ngaa sē maha wee u ye u n ga di ye.»

Kayīhī nkāy ke n pai kāntrahafa dye driyē n cā kua

(Mat 24.1-21, 29-31; Mar 13.1-19, 24-27)

⁵ Yesu kānyārwai naa ke Yāhā kangbāŋ nayōr wīī pāā, tesē te ntēmbar nayōr ne, tii pe ta ma ke fāā, tesē te kayōr tii byε ne, nawee- pe wāā Yāhā kē pe n ta ta ga ke kangbāŋ na. Yesu n -sē pe pye ma yee:

⁶ «Plii raa ma re n pai, Yāhā kangbāŋ nge tee n yāā nge, ke ga ba yoho pye klaha-, ke ntēmlaha nen gaa gε saa ba pye ke taha ta nii ke nampyeŋ na ye, te byε ga ba traha.»

⁷ Pe kānyārwai n Yesu yey loo na ma yee: «Yīnfua, wo yar ke Yāhā kangbāŋ wātoo yale ne cigege. Kayar lii ga ba ta nawee- n waha ke pyeyale cā?»

⁸ Yesu n pe yē sya ma yee: «-Ye naa yii yigi, waa kawar ma syi waha ba ye yīntar figi ye. Ye sē yāā, nawee- busāā ga ba ta myaha taha pe ya na, pe naa kawar fua pe yee, a poo me u Yāhā Yīndefua, a le yale no wa yagaa. Ye ma syi ye naa n taha pe na ye!

⁹ Ye ma ba luhu pe yee naan ma, tesē ye ma ba luhu pe yee mpāy wāhā cεr, ye ma syi ye fya ye. Koo kayīhī yai ke ba cāā dye, le sē -sē ga ba pye driyē wākuaŋ le yalebya wo ye.»

¹⁰ Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Nawee- tergaafa ga ba naa naan miy ter gaa ne. Yīnfua waa ga ba yir u nawee- ne, u ga naan miy yīnfua waa ter ne.

¹¹ Kāntraha wāyεhe ga ba pee. Fāāpihi ga ba dye kāntraha teebēhe nkāy wo, tesē yampeer ne. Kai- nkāy syi nawee- sē yāā yāā ye, pe ga ba ke yāā, pe sya fya. Kai- nkāy ga ba naa n pye yāhāyīŋ kuε ye, nawee- n fya.

¹² Kai- ngīī byε yahasee ye, nawee- ga ba ye yigi, pe ye fāy, pe ka ye ne Yiiffee- yawāhā nwey wo, pe ga ye sāhā, pe ye le nwompihi wo. Pe ga ba ye yigi ga fānga na, yīnfā mpāy yahasee ye, tesē fāngafa mpāy ne, ndoo wīī na.

¹³ Le ga ba nii ye ye kai laa dyaŋ, ye n waha ra wīī pāā laha pe ye.

¹⁴ Loo na, tee ga ba lii pāā ye wlohoyisaha yāā, -ye ma n naa ntāŋ cεr loo ne ye.

¹⁵ Pe ma ye yigi ga kasāhāfa fla na, n ga ba kaplāŋ nkāy le ye yē wo, tesē laantor raa ne ye laam wo. Ye ma ga lii pāā, ye napīī- saha yer pe laa cā pāā pe yee, cīinde sē ne ye wīī ne ye.

16 Ye seefa ge ga ba ye yi fāngafa kē. Ye nampyese bya ga ba loo pye ye na, ye nwonfa ne, ye naambiyām ne. Pe ga ba ta pe n mpāy boo ye laam wo.

17 Ye wīi ga ba fūhū nawee- bye ye ta wīi na.

18 Ye saa ye yīnyoho neŋ gaa ge ke laa le na ye.

19 -Ye yii waha, loo le ga ta ye n ba waha cīinde yrā yāā.

20 Ye ma ba yāā yaliile wo naan miyfa pe Yurusalem gbey le, loo yale wo yaa cā, Yurusalem yohoyale ne.

21 Loo yale wo, mpāy pe ga ba pye Yude wo, pe fā naa n gaha te yāy kue koho na. Mpāy pe ga ba pye Yurusalem laam wo, pe fā dey. Mpāy pe ga pye wle wo, pe ma n pa le klo wo ye.

22 Yāhā ga ba nawee- sāhā too plii na. Kai- nkāy bye ke bii cāā yrūhū yar yaha Yāhā sabangbāŋ wo, ke bye ga pye too plii na.

23 Too plii nde na, ca mpāy pe ma laha ne, tesē mpāy ne pe ma pii ne pe n wār, pe fen ga ba gboho ter. Nawee- ga ba fāy cīinde wāfāy kāntraha nge wo. Yāhā laam ga ba war kāntraha ngefa ne.

24 Pe ga ba mpāy boo yūntruē ne. Mpāy pe ga kuee, pe ga poo yigi fānga na, pe ga pe cāāŋ le wlāhā kāntrahafa bye laam wo. Nawee- mpāy pe sē cīinde Yāhā cā ye, poo mii ga ba troho tāhā ter Yurusalem na, koo fānga n sya ba kua pe ye.

25 Kakoryar ga ba pye yai kadye wo, yron ne, tesē yrompii ne. Kāntraha na, nawee- bye ga ba fya muhulangbāŋ wāyehē mii ne.

26 Yāhāyīŋ bye ga ba wlāhā nii, ke wān bye n naa n yehē. Kayīhī nkāy ke ga ba driyēfa dye, nawee- mpāy ga ba naa koo wīi ga, pe cāā ku fyar koho wo.

27 Loo na, nawee- bye ga ba u Nawee Puee yāā yāhāsyōr na, tuu n pai fānga ne, maha yāhāyīŋ nayōr ne kacān saa pye ye.

28 Koo kai- ngīi bye ma ba yir wāpyeŋ na, -ye yii waha, ye yīy kuā

yir loo yale wo, ye wāsyayaha yale gbe taha.»

*Nasar nkugu ke wo klaha lii ne?
(Mat 24.32-35; Mar 13.28-31)*

29 Yesu n maha pe yar kakuācran ne ma yee: «Ye sē nasar nkugu katyigi yāā la, tesē katyir nde bye ne?»

30 Ya'a yāā te wampēn fe, yaa cā te wāsa yale nō gbe taha.

31 Koo syi dyaŋ, ye ma kai- ngīi yāā ke n pye, ye -sē cā Yāhā Yai wāpa yale gbe taha.

32 Ta n cīinde nde pāā ye ye: Yagaafa bye saa ku tāŋ mii, kai- ngīi sē pye poo mpāy yīnde na ye.

33 Ke yāhāyīŋ tesē ke kāntraha ne, te ga ba kua kāā te saa ba pye ye. Ta kaplāŋ koo -sē na, koo ga nii wākuayāā saa pye ke na ye.»

-Ye naa n nii yrāŋ na Yesu wādurba wīi na!

34 Yesu n maha yee: «-Ye naa yii yigi gbar ne, sēnwōr ne, tesē driyē nge laangar ne. Mii loo sē ne ye, too nde bye ga ba ter ye laam kacān bye ne. Ya'a yee ye sē yii yigi ye, Yāhā kasāhā per ga ba ye fe gbe.

35 Le ga ba nii mii joo dyaŋ pe par yaha, ke n too tā kāntrahafa kur bye na.

36 Ye ma syi ye sā wāy faha ye, - ye naa Yāhā nar yalebye! Loo ya ga waha ta ye n fānga yāā kai- ngīi na, ke ma ba dye, ye waha fer sya, ye ba yer u Nawee Puee yahasee ye.»

37 Yai na, Yesu naa nawee- klaha Yāhā kangbāŋ wo. Yai ma -sē ba kua, u ga ter, u ga syā wolifye katyir yāŋ yīŋ kānkāy na.

38 Yūhū ma syii, sukūhūntāy pēmpēm na, nawee- bye naa n pai ke Yāhā kangbāŋ wo, ma ba naa n luhu u ye.

22

*Yiifee- yahaseefa Yesu ke wāboo ne
(Mat 26.1-5; Mar 14.1-2; Nsān 11.45-53)*

1 Yiifee- gbar tii pe n yee syayaha gbar, te ba dye gbe taha. Pe maha

naa te gbar yee gbar rii ncasur bur sê n di ye.

² Yāhā yūndefa yīnfa tesē Yāhā kaiyarfa ne, pe naa Yesu wāboo wīl ke, ma -sē ba fya pe klofa na.

*Yuda Yesu wāyi wīl ke
(Mat 26.14-16; Mar 14.10-11)*

³ Le -sē nde, Yuda wii pe naa u yee Syikaryote, Setane n dye u laam wo, ma u yīn wā klaha. U pye Yesu kānyārwei sēnsye syām mii waa.

⁴ Yuda n ka, maa pāā ta pe Yāhā yūndefa yīnfa ne tesē ke Yāhā kangbān sēnfa yīnfa ne, tuu ga waha Yesu yi pe kē mii syi dyaŋ.

⁵ Le n tāy pe ye, pe n yee pe ga ba u kē war yē gaa ne.

⁶ Yuda n le sya, ma nii n yān u ga waha Yesu yi pe kē mii syi dyaŋ, pe klofa ma n yi le cān na ye.

*Yesu kur kue syayaha gbar dir
(Mat 26.17-25; Mar 14.12-21;
Nsān 13.21-30)*

⁷ Te gbar rii Yiiffee- sē ncasur bur di ye, te n ba nō. Koo per cir nawee-yai pe mbapīy boo, pe te syayaha gbar dir di.

⁸ Yesu n Pyar lehe wāā loo na Nsān ne, ma pe pye ma yee: «-Ye ka yaa syayaha gbar dir yīntaha yi wo kē!»

⁹ Pe n u yey ma yee: «Ma yee wo ga te yīntaha yi fla ngii na?»

¹⁰ U n pe yar ma yee: «-Ye yān, ye ma ga n dye Yurusalem laam wo, ye ga dya waa wāā sya lakugbāi ne tuu tēn yīn na. -Ye naa n taha u na! U ma ga dye kaha gii wo, -ye dye!

¹¹ -Tee u kahafua pye ye yee: «Wo Yīnfua yee, nwon gii tuu ga syayaha gbar dir di u kānyārwei ne, ke ma na?»

¹² U ga ye yar nwongbān gaa na, ke kaha gbegbaha yīn na. Yaa ke nwon yāā ke laam ne, ke gbihi ta nii wa. Koo fla kē tee ga te dir yīntaha yi wo kē.»

¹³ Yesu tuu ba cāā pe yar yaha mii, pe n ka maa yāā koo syi, ma te syayaha gbar dir yīntaha yi.

Yesu bur rii la defī wii ne u kānyārwei kē, nwa kē?

(Mat 26.26-30; Mar 14.22-26; 1 Kōr 11.23-25)

¹⁴ Sediyaale n ba nō, Yesu n nii, ma ga di u tēnlēhe sēnsye syām ne.

¹⁵ U n pe pye ma yee: «Tē ga syayaha gbar dir nde di ye ne, n cā ra fēngbān sya, le sron tāy ra ye!

¹⁶ Ta n ye yar, n saa maha te syi raa di ye ne mii nde yīntaha sē ba yi wa Yāhā yai klo wo ye.»

¹⁷ U n defī sekuyī gbe, ma syaha wāā Yāhā kē ma yee: «-Ye sekuyī nde sya, ye wo ye bye!

¹⁸ Ta n ye yar, ma gbe yagaa na n saa defī wo yāā mii Yāhā Yai sē ba pa wa ye.»

¹⁹ Loo kur ye, u n bur gbe, ma syaha wāā Yāhā kē, ma ke la cer wāā pe kē ma yee: «-Ye sya di, ke ma ta kadye draha wo, ta kadye gii ke wāā ye wīl na. -Tee ba naa koo syi pye, ke syi ne ye saa faha yāā ra wīl ne ye.»

²⁰ Pe wādin kur ye, u n maha le defī sekuyī wāā pe kē pe n wo. U n yee: «Defī nwo ma Yāhā naambiyārfān. Too naambiyārfān n waha le ye wīl na, ta ntōr wāwoo kāmāy na.

²¹ -Ye yān, wii tuu ga ba dur yi ra kur ye, u ra yi ta napīl- kē, ufua ma nwo tuu wāā n di ra ne!

²² Cīinde ne, u Nawee Puee ga ku mii le ta mii syi dyaŋ. Wii fēn te -sē ga cā pee, woo kē wii ne tuu u yi u napīl- kē.»

²³ Pe n nii pe ya yey ma yee, poo laam wo yoo kē tuu ga ba loo pye?

Yoo ma yīn na Yesu ye?

²⁴ Loo kur ye, pe kānyārwei n nii kaplān tyīn pe ya ne, poo ga cā, yoo woo u ma yīn na poo laam wo.

²⁵ Yesu n pe pye ma yee: «Kāntraha nge wo, mpāy pe ma yīn na, nawee- bye n luhu pe ye. Poo mpāy pe -sē ma fānga ne pe nawee-yīn na, pe maha n yān pe naa pe yee naweeyōm.

²⁶ Ye wīl wee koo syi dyaŋ ye. Wii u ter ye bye yaha, ufua yai u nii mii

ye cīfua dyaŋ. Wii tuu -sē ma ye bye yīŋ na, ufua yai u nii mii ye bye tēntēle dyaŋ.

²⁷ Ye sē yāā, wii tuu tege nii sedisaha wo, tesē wii ne tuu te dir soho n pai, yoo woo u ma yīŋ? Wii tuu tege nii sedisaha wo, woo sē na u ma yīŋ? Ndoo woo na tesē yii ne, ndoo ma mii ye tēntēle dyaŋ.

²⁸ Yii poo na, tē pye wāfāy na, ye sē yi yāā ra kur ye ye.

²⁹ Koo kē, ta Tuhufua Yāhā tuu ke Yai yīnfar ta ra kē mii syi dyaŋ, ta bya n ga ke ta ye kē koo syi dyaŋ.

³⁰ N ma ba nii ta yīnfar na Yāhā yai klo wo yaliile wo, waa ba naa n di wii na, too naa n wo wii na ye ne. Ye ga ba nii nangbāniisar wo, ye Yisre ter sēnsye syāŋ ngī nawee-bye sāhā.»

Yesu Syimu Pyar yar u ga woo wīl kai tēhe tāā

(Mat 26.31-35; Mar 14.27-31; Nsān 13.36-38)

³¹ Yesu n Syimu Pyar yee ma yee: «Syimu, naa n luhu! Mii pe sepua wee ma sēmuhu yi n kāā u wo mii, Setane ye nar sya Yāhā ye, woo ga ye wee yāŋ ke syi.

³² N -sē Yāhā nar ma kē, ta wīl le waha nii gbāā ma laam wo. Ma'a ba dur n taha ra na, mpāy pe n yār ra kānde wo, ma -sē fānga le pe na pe n waha kuee ra kur ye.»

³³ Pyar n u pye ma yee: «Tē ma teelii wo yagaa, n ga waha ka ma ne nwompīhi wo, n sya ku ma ne.»

³⁴ Yesu n u yē sya ma yee: «Ta n cāā le pāā ma ye, Pyar: Yīmper nge wo, ngupuai saa ba kui wa ye, maa ba ra wīl kai tēhe tāā, ma yee ma sē ndoo cā ye.»

Yesu u kānyārwai yar kayīhī wīl na

³⁵ Yesu n maha ba pe pye ma yee: «Tē ba ye lēhe wāā faale wo, ye sē ba war gbe ye, ye sē ba nkānfaha gbe ye, ye sē ba ntāy gbe ye. Tee ka ke dyaŋ, ngaa ga ke laa la ye ye?» Pe n yee, a ngaa sē ga ke laa poo ye ye.

³⁶ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Yagaa, wii ma pye war ne, u pe

gbe, wii ma pye nkānfaha ne, u ke gbe yigi. Wii ma yee u wee naanmiy yūntrūhū ne ye, u ga u nayrengbāŋ par, -tuu ga koo yūntrūhū gaa ke par!

³⁷ Ye sē yāā, ta n le pāā ye ye, kai laa ma Yāhā sabangbāŋ wo, le bii yrūhū yaha ra wīl na, le yai le pye. Loo kai ne nde: «Pe u tōr kapeepyefa ne wācēŋ.» Lii le bii yrūhū yaha ra wīl na, le ga pye yagaa.»

³⁸ Pe kānyārwai n u pye ma yee: «Naa miy yūntruē raa nde wāy sīl.» Yesu n pe pye ma yee: «Te yai ke dyaŋ.»

Yesu Yāhā nar wolifye katyir yāŋ yīŋ na

(Mat 26.36-46; Mar 14.32-42)

³⁹ Yesu n ba yi kaha wo, ma naa n gaha wolifye katyir yāŋ yīŋ na, peplii wāŋ syi dyaŋ. Pe kānyārwai naa n taha u na.

⁴⁰ Pe ga nō ke fla na, u n pe pye ma yee: «-Ye Yāhā nar Setane ma n ba ye tyīn ga kapee- wāpyeŋ kue ye ye!»

⁴¹ U n pe ta yaha, ma faa dey pe na, ma ga kānklūy gbāā kāntraha na, ma nii n pāā Yāhā ne u ya ya.

⁴² U naa n pāā ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā, le ma tāy ma ye, ma le kayīhī yale kuā ter ra na, lii le n pai nde. N -sē n traha ma laam wīl loo le pye, n sē yee ndoo laam wīl ye.»

⁴³ Loo na, yāhāyīŋ tēnlēhe waa n yir yāhāyīŋ na, ma fānga gaa taha u na.

⁴⁴ Yesu pye fyar koho wo. U n nii Yāhā gbihi n nar fānga ne. Ntōr n wlāhā u kasyā ne, ma nii n woo kāntraha na.

⁴⁵ Tuu Yāhā nar wa, u n yir ma pa u kānyārwai fla na. Pe laam ba wlāhā, pe n ba sā wāy.

⁴⁶ U n pe pye ma yee: «Nwa ye n sā wāy? -Ye yir, -ye naa Yāhā nar ye ma syi ye ba dye kapee- wāpyeŋ wo ye!»

Yesu wāyigi

(Mat 26.47-56; Mar 14.43-50; Nsān 18.3-11)

⁴⁷ Yesu naa n pãã nantãŋ, nabuar raa naa n pai. Yuda pye pe yaha ye. Yesu kãnyãrwai sãnsye syãm mii waa ba kê u ne. U n yũhũ crã Yesu na, woo ga naambiyãr syaha wãã u kê.

⁴⁸ Yesu n -sẽ u pye ma yee: «Yuda, maa u Nawee Puee syar la naambiyãr syaha ne, ma u yi u napĩ- kê?»

⁴⁹ Mpãy pe pye Yesu ne, pe yãã lii le ga pye, pe n u yey ma yee: «Yĩnfua, wo nawee- mii gbã la wo yũntruẽ ne?»

⁵⁰ Loo na, poo nen waa n waa kãndigi kue nditye gbã cer kãã u kê. Yãhã yũndefa yĩnfua tẽntẽle ba kê u ne.

⁵¹ Yesu n pe pye ma yee: «Ye tyii, le yai ke dyaŋ.» U n te u dya nditye na, le n jaa.

⁵² Yãhã yũndefa yĩnfa mpãy, tesẽ ke Yãhã kangbãŋ sãnfa yĩnfa ne, tesẽ wãle mpãy ne, pe pa Yesu yigisaha wo, Yesu n pe pye ma yee: «Tee pa ra yigisaha wo yũntruẽ ne tesẽ kãhã ne, kapeepyefua la ra ne?»

⁵³ Plii bye n pye ye ne Yãhã kangbãŋ wo, ye sã -sẽ ra yigi koo fla na ye. Yagaa nge na, ye ga waha ye laam wĩ pye Setane fãnga ne. Woo kê u ma wam fãnga ne.»

Pyar Yesu wĩ kai tẽhe tãã

(Mat 26.57-58, 69-75; Mar 14.53-54, 66-72; Nsãn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Pe n Yesu yigi, ma ka u ne Yãhã yũndefa yĩnfua kaha wo. Pyar naa n taha pe na deydey.

⁵⁵ Naa pye le ndyin telai wo. Mpãy pe ba nii klaha ke naa tãy, Pyar n nii wlãhã pe ne.

⁵⁶ Tẽntẽsya laale n u yãã, tuu tege nii ke naa tãy. U n u gbihi yãŋ ma yee: «Dya nwo bya pye Yesu ne.»

⁵⁷ Pyar n le kai, ma sya le pye ma yee: «Coo, n sã u cã ye.»

⁵⁸ Saa n pye, waa ter n ba u yãã, ma maha yee: «U Yesu nawee- nen waa kê ma bya ne!» Pyar n u dya yẽ wãã sya ma yee: «Dya, n wee poo waa ye.»

⁵⁹ Le n ma-, waa ter n maha yir, ma le gbey pãã fãnga ne ma yee:

«Dya nwo pye pe ne cĩnde, u tee n yi Galele wo.»

⁶⁰ Pyar n maha woo yẽ wãã sya ma yee: «Dya, taa lii pãã, n sã le cã ma ne ye.» Loo yale wo, tuu naa n pãã nantãŋ, ngupuai waa n kui.

⁶¹ Yĩnfua Yesu n wã klaha, ma Pyar yãŋ wãã. Loo na, Pyar laam n too Yĩnfua kaplãŋ na, kaplãŋ nkãy tuu ba pãã u ye ma yee: «Ngupa cir saa ba kui wa ye, maa ba ra wĩ kai tẽhe tãã, ma yee mboo sã ra cã ye.»

⁶² Loo na, Pyar laam bye n wlãhã, u n yir yi ma ga n wũn.

Yesu tesẽ pe kaplãŋ cerfa ne

(Mat 26.59-68; Mar 14.55-65; Nsãn 18.19-24)

⁶³ Nawee- mpãy pe naa Yesu sãŋ, pe naa u ler, ma maha naa u gbã.

⁶⁴ Pe u yĩmpe paha naa n tã, ma naa u yey ma yee: «Yoo u ma gbã? Le cã mii ya, -taa wo yar!»

⁶⁵ Pe maha naa u tyehẽ kaplãmpee busãã ne.

⁶⁶ Yũhũ ke ba syii, pe wãle n pe ya wãã pe Yãhã yũndefa yĩnfa ne, ma suhu Yãhã kaiyarfa ne. Pe n ka Yesu ne pe kaplãŋ cersaha fla na.

⁶⁷ Pe n ga u yey ma yee: «Mboo la u Yãhã Yĩndefua Crise ne? Le pãã wo ye.» U n pe yẽ sya ma yee: «N ma le pãã ye ye ma yee ndoo kê u Yãhã Yĩndefua ne, ye ga yee cĩnde sã ne ye.»

⁶⁸ N ma maha ye yey kayey laa ne, n cã ye saa ra yẽ sya ye.

⁶⁹ Ma gbe yagaa na, u Nawee Puee ga ba nii kai- bye yĩŋ na, Yãhãngbãŋ kãndigi koho kue ye.»

⁷⁰ Loo na, nawee- bye n yẽ kuã ma yee: «Yãhã Dya kê ma ne kê?» U n pe yẽ sya ma yee: «Tee le pãã mii, le ma ke syi.»

⁷¹ Loo na, pe n le pãã ma yee: «Wo sã maha laa ke waa ye u wĩ na ye, wii ge u yẽ kaplãŋ luhu wa!»

23

Pe ka Yesu ne fāngafua Pilati fla na

(*Mat 27.1-2, 11-14; Mar 15.1-5; Nsān 18.28-38*)

¹ Pe nawee- byε n yir, ma Yesu yigi ga fāngafua Pilati fla na.

² Koo fla na, pe n nii kawar fua n taha Yesu na ma yee: «Wo dya nwo yāā, tuu naa wo klofa sūū. U naa pe pye ma yee, a pe sē yai kufar wādāā ne fāngafa byε yīnfua kē ye. U maha naa le pāā ma yee, a woo gε kē u Yāhā Yīndefua Crise ne, wii u ma yīnfua.»

³ Pilati n Yesu yey ma yee: «Mboo la pe Yiifee- yīnfua?» Yesu n u yē sya ma yee: «Ma le pāā.»

⁴ Pilati n pe Yāhā yūndefa yīnfa pye tesē pe nabuar ne ma yee: «Ta laam wo, dya nwo sē laa kapee pye ye.»

⁵ Pe Yesu napīi- n le gbihi gbey pāā fānga ne ma yee: «U nawee- sūū pe yīnfa na u kaklaha ne. U cāā yir le ne Galēle kāntraha wo, ma ga yi Yude kāntraha ne. Yagaa u nwo u sya ba nō nwo.»

Pe Yesu nō wāā Galēle yahaseefua Yerote fla na

⁶ Pilati tuu kaplān ngī luhu, u n le yey ma yee: «Dya nwo n yi la Galēle kāntraha fla wo?»

⁷ Pe n u yar, a Yesu n yi Galēle kāntraha wo. U n u nō wāā ke fla yahaseefua Yerote ye. Yerote pye Yurusalem wo too plii nsoho wo, koo kē Pilati n ba Yesu nō wāā u ye.

⁸ Yerote tuu Yesu yāā, le n tāy u ye. U ba u wīi luhu, ma naa n kε u u wāā sya le yale wādey. U laam wo u ba yee, laa na Yesu ga yēkā wīi laa pye, u n yān.

⁹ U n Yesu yey kayey buar ne, Yesu sē -sē laa wāā sya u ye ye.

¹⁰ Pe Yāhā yūndefa yīnfa tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe pye ke fla na, ma kawar fua naa n taha Yesu na fānga ne.

¹¹ Yerote tesē u seraasyi ne, pe n Yesu ler ma u pye nafla wāpyen. Pe

la pe nangbān nayreyūhū le u na, ma u dur wāā Pilati ye.

¹² Yerote tesē Pilati ne pe pye napīifa. Koo per, pe n wā klaha nii naambiyāfa.

Pe Yiifee- Pilati ta u n Yesu wāboo wīi ta

(*Mat 27.15-26; Mar 15.6-15; Nsān 18.39—19.16*)

¹³ Loo kur ye, Pilati n pe Yāhā yūndefa yīnfa wāā, tesē le klo yahaseefa ne, ma suhu pe klofa ne.

¹⁴ U n pe pye ma yee: «Ye dya nwo yigi ba ra fla na ma yee, u ma u nawee- sūū. Tee nkāy byε pāā taha u na, n u yey ye yīnde na. Ndoo laam wo, u sē laa kapee pye ye.

¹⁵ Yerote bya sē laa kapee yāā tuu pye ye, ma sya u dur wāā wo kē. Ye cā dya nwo sē laa kapee pye, pe n ga waha u boo le wīi na ye.

¹⁶ Loo na, n ga ta pe n u gbā sāngblā ne, tē u miy yaha.»

¹⁷ [Dyε- byε, syayaha gbar na, Pilati yai u nwompihifua waa yi yaha Yiifee- kē.]

¹⁸ Pe byε n nii wāā n tē ma yee: «Ta, pe n dya nwo boo, -taa Barebaa woo yi yaha wo kē!»

¹⁹ Barebaa ba nawee- mpāy ta pe n wāā yahaseefa ne. U maha ba nawee nen waa boo yāā. Pe ba u Barebaa yigi loo na, ma u tā nwompihi wo.

²⁰ Pilati tuu naa Yesu wāiyaha wīi kε, u n maha u faale kapāntee nen ya pāā pe nawee- ye.

²¹ Pe n sye, ma nii n tē ma yee: «U kuey mar boo trā na, u kuey mar boo trā na!»

²² Pilati n maha yē kuā ma le pāā ke tēhē tāā wuhu na, ma pe pye ma yee: «U kapee lii pye? Ndoo sē laa kapee yāā tuu pye ye. U sē yai u ka boo ke dyan ye. Loo na, n ga ta pe n u gbā sāngblā ne, tē u miy yaha.»

²³ Pe n maha sye, ma nii n tē fānga ne ma yee, pe Yesu kuey mar boo trā na. Le n sya kuee pe wīi na.

²⁴ Pilati n yer pe wīi wāpyen na.

²⁵ Pe naa Barebaa wii wāiyaha kε, Pilati n u yi yaha. Woo kē dya

wii ne u ba ta wāhā n yir u n sya nawee boo, pe n u le nwompihi wo. Yesu woo na, Pilati n yee pe nawee-laam wīi ga pye u na.

U fāngafua seraasyi Yesu kuey mar yir yaha trā na

(Mat 27.32-44; Mar 15.21-32; Nsān 19.17-27)

²⁶ Pe seraasyi pe Yesu yigi naa n ter, pe n ga le klo yi yaha, pe nawee-ne. Pe n ga Syirefa naa waa wāā sya, tuu naa n gaha le klo laam wo. Pe seraasyi n u ta u n Yesu kueymartrā tēŋ fānga na, ma n taha Yesu na. U myaha ba kē Syimu.

²⁷ Pe klofa busāā naa n taha Yesu na, ca bya pye pe naa Yesu wīi wūn.

²⁸ Yesu n wā klaha, ma pe pye ma yee: «Yurusalemfasyam, ye ma syi ye naa n wūn ndoo wīi na ye! -Ye naa ye wīi loo wūn tesē ye pii wīi ne!

²⁹ Ye sē yāā, plii taa ma te n pai, nawee- ga ba naa n yee: «Cayrey, ma suhu mpāy ne pe sē yrā ta yāā kicar kē ye, poo ca mii, pe wīi n tāy!»

³⁰ Nawee- ga ba naa n yee: «Yāy ge ma too tā wo na, loo ga puar wo na. Yāybir nde ge ma gbe tā wo na, loo ga tāy wo ye!»

³¹ Ye sē yāā, nde le syi le n pye nankōmper na, nankōnwar wīi loo -sē ga ba pye mii?»

³² Naam syām mpāy maha ba pye, pe ba pe yigi pe n gaha pe boo Yesu ne. Kapeepyefa ba me pe ne.

³³ Pe n ga nō fla ngaa na pe n yee yīnkluhu fla. Pe seraasyi n Yesu kuey mar yir yaha trā na koo fla na, ma maha pe kapeepyefa syām mii bya kuey mar yir yaha trāŋ na, nen nwo u kāndigi koho kue ye, nen nwo u kamaŋ koho kue ye.

³⁴ Loo na, Yesu n yē kuā ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā, pe kapee- yee laha kāā pe na; lii pe n pye ra na nde, pe sē le cā ye.» Pe seraasyi n pyer raa pye, ma ga cā yoo ga ka u nayre wān fai lii ne.

³⁵ Pe klofa pye pe ba yer, ma naa n yāŋ. Pe Yiiffee- yahaseefa naa Yesu ler ma yee: «Pe sē yee la u nawee-

mpāy sya yaha. Le ma pye cīinde woo kē u Yāhā Yīndefua Crise, u u ya sya yaha ke!»

³⁶ Pe seraasyi bya n nii u ler. Pe n yūhū crā u na, ma defīitāhāpihi ta u kē ma yee:

³⁷ «Ma'a pye Yiiffee- yīŋfua cīinde, mii sya yaha mii ya!»

³⁸ U yīŋ ncaha kue ye le trā na, pe ba le yrūhū gbāā yaha ma yee: «nwo kē u YIIFEE- YĪŊfua.»

³⁹ Kapeepyefa mpāy pe ba kuey mar yaha trāŋ na pe ya wuhu na, poo nen waa n Yesu tyehē ma yee: «Ma -sē yee la ma ma u Crise, mii sya yaha mii ya, -taa wo sya yaha ke!»

⁴⁰ U nen nwo n le kuān u ye, ma u pye ma yee: «Pe ma kuey mar trā na u wāŋ syi dyaŋ, ma n ga ku ma kapee- wāpye wīi na, ma sē maha n fya Yāhā na ye ke?»

⁴¹ Wii ya dyaŋ pe wo kuey mar trāŋ na wo n ga ku, le yai wo ne. Kapee- nkāy too pye, koo foho kē too n dāā. Woo -sē yāŋ, u sē laa kapee ge pye ye.»

⁴² U n dur ma Yesu pye ma yee: «Yesu, ma'a ba nii nawee- bye yīŋ na, ma'a n ba faha ra wīi na ye.»

⁴³ Yesu n u yē sya ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ma ye: Ma sukūhū yāā wa Yāhā yai klo wo ra ne nanga.»

Yesu wāku
(Mat 27.45-56; Mar 15.33-41; Nsān 19.28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Yaiwlan yale syi ba kē, wam mpāy syi n paha tā ke kāntraha kur bye na, ma sya ga yai yīn. Yāhā kangbāŋ nwonuŋ nwonyē faasreŋ gi ke ba pua tā menmen ke nwonyē na, ke n fe jūū telai wo.

⁴⁶ Yesu n tē sya fānga ne ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā, n ta yrā le soho ma koho wo.» Tuu kaplāŋ ngīi pāā wa, u n ku.

⁴⁷ Pe seraasyi yīŋfua tuu kai- ngīi yāā ke pye, u n Yāhā myaha gboho ma yee: «Dya nwo ba sron cīinde.»

⁴⁸ Nabuar mpāy bye pe ba pa yāŋsaha wo, pe n ke kai- bye yāā

yĩnde ne. Le sē tāy pe ye ye, pe n sya gbã n le pe ya kē ntran wo, ma dur n ter.

⁴⁹ Yesu nacãñ bye pye, tesē ca mpāy ne pe ba yir u ne Galēle kãntraha na, ma naa n taha u na ma naa tēñ nkāy tē u kē u kãnyārwei ne. Poo mii bye pye, pe ba dey yer ma naa ke kai- yãñ.

Yesu wãlenj gbĩ wo
(*Mat 27.57-61; Mar 15.42-47; Nsãñ 10.38-42*)

⁵⁰⁻⁵¹ Dya waa pye pe naa n yee Yosefe. U naa n yi Yiifēe- klo laa wo pe naa n yee Yarimate. Woo dya pye naweeyō, ma maha ba sronj. U laam wo u naa Yãhã Yai wãpanj yehē. U pye Yiifēe- yahaseefua waa, ma pye pe kaplãñ cērfa waa. U kaplãñ cērwai pe -sē ba lii pãã ta Yesu wãboo wĩ na ma sya ba le pye, u yē sē pye le wo ye.

⁵² U n yir, ma ka Pilati fla na, maa Yesu nakugu nar u ye.

⁵³ U n ta pe n Yesu nakugu tege le trã na, ma fai maha tã ke na, maa ke le gbĩ laa laam wo, le ba gbã fer* ntēmbłaha fla wo. Waa sē ba le yãã wa loo gbĩ wo ye.

⁵⁴ Koo per -sē pye kani per ga dye koo yainkōñ wo. Nawee- yai pe cãã kani per kai- gbihi yai n cã kua.

⁵⁵ Ca mpāy pe ba yir Yesu ne Galēle kãntraha na, ma naa n taha u na, ma naa tēñ tē u kē u kãnyārwei ne, pe n ka Yosefe ne. Pe n ga le gbĩ fla yãñ, ma Yesu nakugu yãã, tesē u wãlenj ne le gbĩ laam wo.

⁵⁶ Pe n dur ter klē wo, maa sēm- ke gbihi ta, lasekole ne, poo ga ba woo Yesu nakugu na. Ke kani per ke ba nō, pe ca n -sē nii ma wũũ. Yiifēe- kãnde na, le ma ke dyanj.

24

Yesu wãyir gbã wo
(*Mat 28.1-10; Mar 16.1-8; Nsãñ 20.1-10*)

* **23:53 23.53** Le gbĩ pye nkōñ pe gbã fer yãñ mpĩy ntēmbłaha fla wo, ma le laam ta wlenjwlenj, le yē ne nwonyē dyanj. Le yē n tã ntēmbangbãñ ne. * **24:1 24.1** Koo per kē jimaasyi per ne.

¹ Ke cãwãã per cir* yĩnwōñ wo, pe ca n cãã yir, ma ka le gbĩ fla wo, pe sēm- mpāy ne pe ba pye gbihi ta pe lasekole ne.

² Ntēmbangbãñ gi ke ba paha tã le gbĩ yē na, pe n ga yãã le kloñ kãã le gbĩ yē na.

³ Pe n dye le gbĩ laam wo, pe sē -sē Yĩnfua Yesu nakugu yãã ye.

⁴ Pe ca pe ga lii ga, pe sē cã ye. Naam syãm mpāy n fe yi pe na, pe nayre ne te n yehē palpal.

⁵ Pe ca ba fya nii, ma yĩñ kor le. Pe naam n pe pye ma yee: «Wii u ma yrãñ, nwa ye n ba nii u tay nakur nsoho wo?»

⁶ [U wee nwo ye. U yir gbã wo, ma dur ba yrãñ na gbaafa ye.] Tuu pye Galēle wo, ma ba lii pãã ye ye, -ye ye laam too le na.

⁷ U sē ba yee la u Nawee Puee yai u yi kapeepyefa kē, pe n ba u kuey mar trã na u n ku, tuu ba yir gbã wo, u dur ba yrãñ na ke plii tãã wuhu na?»

⁸ Loo na, pe ca laam n cã too Yesu kaplãñ na.

⁹ Pe n ter le gbĩ fla yaha, ma ga le pãã pe kãnyārwei sēnsye nen ye, tesē mpāy bye ne pe naa n taha Yesu na.

¹⁰ Poo ca mii laam wo, Madalafa Maari pye, Syane ne, tesē Syake nahafua Maari ne.

¹¹ Pe kãnyārwei n yee, pe ca ka n pãã, ma sye pe sē pe kaplãñ sya cĩinde ye.

¹² [Pyar woo n sye, ma yir ma fã ga le gbĩ fla na. U n kue tege, ma yãñ le wãã le gbĩ laam wo, ma te faasyĩmbēhē ya yãã, tii pe ba Yesu nakugu maha tã. Tuu ga lii yãã yĩnde ne, le n laam wo u kē, u n dur ter kaha wo.]

Yesu kãnyārwei syãm u wãã sya Yemawuse kãnde wo
(*Mar 16.12-13*)

¹³ Koo per bya, Yesu kãnyārwei syãm mpāy naa n gaha kusyĩnlaale wo pe n yee Yemawuse. Le klo

wādey pye, ma'a yir Yurusalem wo yaiyīn na, ma n gaha dye ke fla wo yainkoŋ wo.

¹⁴ Kai- nkāy bye ke ba pye, pe koo pāā naa n gaha.

¹⁵ Pe n nii n pāā, Yesu ge n ba wāā kūn n ter pe ne.

¹⁶ Pe n nii u yāā, le -sē nii mii laa dyaŋ pe sē maha u yāŋ cā ye.

¹⁷ Yesu n ba pe yey ma yee, «Lii tee n pāā le kānde wo?» Pe laam n wlāhā, pe n yer.

¹⁸ Nen waa myaha ba kē Klepasyi. U sē cā Yesu ye ma yee: «Kai- nkāy bye ke pye ter plii nde na, Yurusalemfa bye le cā. Mboo ya la raa kuee, ma sē ke cā ye?»

¹⁹ Yesu n pe yey ma yee: «Kai- nkāy syi kē?» Pe n u yē sya ma yee: «Ah Nasaretefa Yesu wīi loo sē na? U pye Yāhā kaplāŋ tōrfuangbāŋ. Yāhā yīnde na nawee- ne, u naa laanwo wūhū pye, ma naa nawee- klaha.

²⁰ Wo Yāhā yūndefa yīŋfa tesē wo yahaseefa ne, pe u ka yigi sāhā ma yee u yai wāboo ne. Pe n u wāā, pe n ga u kuey mar trā na, u n ku.

²¹ Wo laam wo, wo ba yee woo tuu n pai wo Yiisrefa bye sya yaha. Kai- ngīi bye pye, ke plii tāā wuhu -sē kē nanga.

²² Ca mpāy pe naa n taha Yesu na wo wāŋ syi dyaŋ, pe n pa, maa wo sroŋ fe gbe laa ne. Nanga sukūhūntāy na, pe cāā yir ga le gbīi fla wo,

²³ pe sē -sē ga Yesu nakugu yāā ye. Pe n dur ba, maa wo pye ma yee, yāhāyīŋ tēnlēhe mpāy yi poo na, ma pe pye ma yee Yesu ma yrāŋ na.

²⁴ Wo nampyeŋ- mpāy n ka le gbīi fla wo, maa yāā pe ca ba le pāā mii. Pe sē -sē Yesu yāā yīnde ne ye.»

²⁵ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Yii nawee-, ye kacān fihī kloŋ cīinde! Faale Yāhā kaplāŋ tōrfa pe kai- nkāy cāā yar yaha, ye laam fihī yīn ter, ye saha ke sya cīinde ye laam wo farfar ye.

²⁶ U Yāhā Yīndefua Crise sē yai la u koo wāfāy ngīi bye sya, u cā yīŋ yāā Yāhā ye?»

²⁷ Kai- nkāy bye ke cāā yrūhū yaha u wīi na Yāhā sabangbāŋ laam wo, Yesu n dye ke wo ma ke bye tōr yar pe na, ma cāā gbe faale wādyaha Musa kaplāŋ fla wo, ma ga yi pe Yāhā kaplāŋ tōrfa mii bye kaplāŋ fla wo.

²⁸ Pe naa n gaha kusyīnde lii wo, pe n ga dye gbe taha, Yesu n ta mii u ga ta ter ga yahasee ye.

²⁹ Pe n sye u na, ma u pye ma yee: «Kuee, ma syā wo ne, yai kua wa, yīmper maha nge ke wo wa.» Yesu n dye kaha wo ke wāsyā wīi na.

³⁰ U n ba nii pe ne, ma ga di. U n bur gbe, ma cāā syaha wāā Yāhā kē, ma ke bur la cer ma wāā pe kē.

³¹ Loo na, pe yīntar n cā yār, pe n u yāŋ cā ma yee Yesu kē. U n plaha pe na le yalebya wo, pe sē maha waha u yāā ye.

³² Pe n nii pe ya pye ma yee: «Tuu naa n pāā wo ne kānde wo, ma Yāhā sabangbāŋ wūhū tōr naa n yar wo na, le sē pye la mii nuhu cāā- dyaŋ ke naa n tar wo laam wo?»

³³ Pe n yir ke fla bye wo, ma dur ter Yurusalem wo. Pe n ga pe Yesu kānyārwai sēnsye nen yāā pe pye pe nampyeŋ- mpāy ne.

³⁴ Poo kānyārwai naa le pāā ma yee: «Wo Yīŋfua yir gbā wo, ma dur ba gbaafa ye cīinde! Syimu u yāā yīnde ne.»

³⁵ Poo syām bya n -sē pe wīi pāā pe ye, lii le ba pye kānde wo, tesē pe ba Yesu yāŋ cā yaliile wo tuu bur la naa n cer pe kē.

*Yesu u ya yar u kānyārwai na
(Mat 28.16-20; Mar 16.14-18;
Nsān 20.19-23; Tēnl 1.6-8)*

³⁶ Pe naa n pāā nantāŋ, Yesu n fe gbe yi pe telai wo, ma pe pye ma yee: «Yāhā n yrīŋ wāā ye kē!»

³⁷ Pe n fya ma sya n sege. Pe laam wo pe ba yee kusrāhā kē.

³⁸ Yesu n -sē pe pye ma yee: «Nwa ye n fya? Lii ge ye n nii laalaa pye ra wīi na?

³⁹ -Ye ra klue yāŋ ke, ta tre ne. Ndoo ge kē! -Ye te yāŋ ra na,

kusrāhā ma la kadye ne ye n ga waha tε ke na ta dyaŋ?»

⁴⁰ [Tuu koo kaplāŋ ngī pāā wa, u n u klue yar pe na u tɛ ne, pe n te kueysar yāā.]

⁴¹ Le n pe fe gbe, ma nuhu yigi tɛr pe kē pe n sya yee cīinde sē ne ye. Yesu tuu pe yāā ke dyaŋ, u n pe yey ma yee: «Ngaa ma la ye ye wādi wāŋ nwo wo?»

⁴² Pe n pa u kē fuawle ne.

⁴³ U n le sya, ma le kaa pe yīnde na.

⁴⁴ U n pe pye ma yee: «Tē pye ye ne nantāŋ, n sē naa ye yar la ma yee, kai- nkāy byε ke bii cāā yrūhū yaha ra wī na, koo ngī byε ga naa n pye ke sya ba kua? Koo kai- kē nkāy ne, wo faale wādyaha Musa bii cāā yrūhū yaha Yāhā kānde katan saba laam wo, tesē nkāy byε ne pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa bii cāā yrūhū yaha, tesē nkāy ne ke bii cāā yrūhū yaha Yāhā wāsey yay saba wo.»

⁴⁵ U n pe yīntar yār ke syi, pe n waha ke Yāhā sabangbāŋ kaplāŋ war.

⁴⁶ Loo na, u n pe yar ma yee: «Nkāy ke yrūhū yar yaha ke ngī: <U Yāhā Yīndefua Crise yai u fāy gboho, u ba ku, ke plii tāā wuhu u yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na gbaafa ye.>

⁴⁷ Kai- nkāy tuu naa n yar nawee- na, ke yai ke ba klaha kāntɛ byε nawee- ye, u myaha ne. Le ga fe gbe Yurusalem na. Le ga ba yar nawee- na, pe yai pe le sya pe kapee- wāpyeŋ sē yō ye, pe ke miy yaha, woo -sē ga ba pe kapee- gbe kāā pe yīŋ na.

⁴⁸ Yii koo ngī byε yāā yīnde ne, ye yai ye ke byε tōr yar nawee- na.

⁴⁹ Yāhā ke bii Yāhā Yrā Fānga gii wākē wī pāā, ndoo gε ga ba ke tege wāā ye na. Ye yai ye -sē kuee ke Yurusalem laam wo, koo Fānga n sya ba tege ye na.»

*Yesu dur ga Yāhā tāy
(Mar 16.19-20; Tēnl 1.9-11)*

⁵⁰ Loo kur ye, Yesu n yi pe ne le klo wo, ma ka pe ne kusyīnlaale tāy

pe n yee Gbetane. U n ga yer pe ne koo fla na, ma klue kuā yir wāā, ma Yāhā nar ke naa kaa taha pe na.

⁵¹ Tuu nii Yāhā nar u kānyārwai kē ke syi, Yāhā fānga n u ta u n kuā yir tɛr fāā yāhāyīŋ na.

⁵² Pe kānyārwai n u sey ke fla na. Nuhu ba gboho pe laam wo, pe n dur tɛr Yurusalem wo.

⁵³ Pe naa n gaha yalebye ke Yāhā kangbāŋ laam wo, maa naa Yāhā sey.

Nsân Kapâyĩ Yesu wĩ na

Yesu Crise ma ngii

¹ Driyẽ wātāhā yaha, wii tuu ma Yāhā Yē Yor u pye le nii wa. U pye Yāhā ne, woo gε pye Yāhā.

² Ke fegbecāā na, u pye Yāhā ne.

³ Woo kāmāy na wān byε tāhā; ngaa wee yīnde na mii woo sē kē u ta ke n nii ye.

⁴ Woo u ma yrā, yrāᅇ wān byε ye, loo yrā n nii cāā- nawee- ye.

⁵ Woo wii u ma pe Cāāfua, u ba dye wamfa nsoho wo, pe wamfa -sē pe cāā- wĩ sye.

⁶ Yāhā n ba dya waa nɔ wāā, pe naa u yee Nsān.

⁷ Woo n pa ma ba u Cāāfua wĩ gbe yi nawee- ye, pe waha u Cāāfua ta pe Yater.

⁸ U Nsān woo sē kē tuu pye u Cāāfua ye; woo kē Yāhā u nɔ wāā ma yee u ba u Cāāfua wĩ tōr yar nawee- na.

⁹ Woo Cāāfua nwo ma cīnde cāā- ne. Woo kē tuu pa driyẽ wo, ma nii cāā- le nawee- wo.

¹⁰ Woo kē, Yāhā driyẽ tāhā u kāmāy na. U pye driyẽ laam wo, pe driyẽfa sē ba u yāᅇ cā ye.

¹¹ U pa u terfa ye, u terfa sē -sē ba u sya ye.

¹² Mpāy pe -sē u wĩ sya cīnde, ma u ta pe Yater, u koho klahasaha wāā poo kē, pe waha nii Yāhā pii.

¹³ Poo mpāy pe see ke syi, waa ntōr kalaa wee ye, waa tyāhā kalaa wee ye, waa syihi wĩ sē ne ye, Yāhā wĩ ne.

¹⁴ Yāhā Yē Yor wā klaha nawee, woo kē Yāhā Dya Yesu Crise ne. U n tege ba nawee- nsoho wo. U pa Yāhā laantār wūhū ne, tesē cīnde wūhū ne, wākuayāā wee te na ye. Wo sē u nayōr yāᅇ naa n yai ye, nayōr tii syi Yāhā Dyapuai nen ya kē u ga waha te yāā u Tuhufua Yāhā ye.

¹⁵ Nsān u wĩ tē yi nawee- ye ma yee: «Woo wĩ kē tē ba pāā ma yee:

Wii tuu ga pa ta kur ye, u cεr yaha ra kē, u cāā pye le nii wa ra yaha.»

¹⁶ Wākuayāā wee u laantār wūhū na ye. U ke wāā wo kē, ma maha kaa taha wo na, wākuayāā wee ye.

¹⁷ Wo faale wādyaha Musa bii ke Yāhā kānde yar wo na. Ma sē yee ke laantār wūhū na, tesē ke cīnde wūhū ne, u Yāhā Yīndefua Yesu Crise woo kē tuu pa koo ngĩ ne.

¹⁸ Waa sē Yāhā yāā yāā ye, Yesu wii u ma ke Dyapuai nen ya, ma maha ma Yāhā, ma crā nii Yāhā tāy, woo kē tuu Yāhā wĩ gbe yi nawee- n ke cā.

*Nsān nawee- tāāfua yē kaplāᅇ
(Mat 3.1-12; Mar 1.1-8; Luke 3.1-18)*

¹⁹ Le kungbāy Yurusalem laam wo, pe Yiifē- yahaseefa pye. Pe n Yāhā yūndefa mpāy lehe wāā, tesē Lewi kur kuε pii mpāy ne Nsān ye. Pe n yir ke Yurusalem wo, ma ga yi u Nsān na, ma u yey ma yee: «Nwasyifua kē ma ne?»

²⁰ U Nsān sē gbā tā pe na ye, u n le tōr yi gbεgbe pe yīnde na ma yee: «Ndoo sē kē u Yāhā Yīndefua Crise ne ye.»

²¹ Pe n maha u yey ma yee: «Ah nwasyifua -sē kē ma ne? Mboo la Yeli?» Nsān n pe pye ma yee: «Aye, ndoo sē kē ye.» Pe n maha u yey taha ma yee: «Mboo la u Yāhā kaplāᅇ tōrfua?» U n maha yee: «Aye».

²² Pe n u yey taha yahamba ma yee: «Ah nwasyifua -sē kē ma ne? Wo yai wo laa loo cā ma wĩ na, wo ga tōr mpāy ye pe wo lehe. Mii tōr wo yar nawee wii ter syi kē ma ne.»

²³ Nsān n pe pye ma yee: «Yāhā kaplāᅇ tōrfua Yisa bii le pāā yaha Yāhā sabangbāᅇ wo ma yee:

<Waa yīmbui n yi drawaha fla wo, ma nii n yee:

-Ye Yīᅇfua Yāhā wāpaᅇ kānde gbihi yaha ke kē!> »

Nsān n maha le pāā pe ye ma yee: «Yīmbui lii le n yi drawaha fla wo, ndoo yīmbui ne.»

24 Pe tēnlɛɛ mpây pe lɛɛ wãã Nsân ye, Yiiifee- yahaseefa mpây pe n yee Farisyẽ, poo mpây -sẽ pye pe ne.

25 Poo mii n u yey ma yee: «Ke ma pye ma wee u Yãhã Yĩndefua Crise ye, ma wee Yeli ye, ma maha wee u Yãhã kaplãn tǒrfua ye, ah nwa -sẽ ta ma n nii nawee- tãã n yi loho wo?»

26 Nsân n -sẽ pe pye ma yee: «Ndoo, n nwo, tẽ n nii nawee- tãã loho ne; waa sã ma pe nawee- laam wo, tee sã cã ye.

27 Woo nwo ga ba le koho yigi ra kur ye. U cɛr yaha ra kã, ta syi gɛ sã yai u ntãn sale wãfer ne u trɛ na ye.»

28 Koo ngĩ byɛ pye Gbetane wo, Yurdane lafɛn kũndi ngaa ye, Nsân tuu naa nawee- tãã loho ne na.

Nsân Yesu yee u Yãhã Mbapẽnge

29 Koo yĩnsyii wo, Nsân n Yesu yãã tuu n pai u fla na, u n pe nawee- pye ma yee: «U Yãhã Mbapẽnge nwo, wii Yãhã u ta, ma ga driyẽ nawee- kapee- foho gbe kãã pe na.

30 Woo wĩ kã tẽ ba naa n pãã ma yee: Waa ma tuu ga pa ta kur ye, u cɛr yaha ra kã. U cãã pye lɛ nii wa ra yaha.

31 Ndoo bya, n sã ba u cã ye. N pa, ma ba nawee- tãã n yi loho wo, loo le ga waha ta, Yiisrefa n waha cã yoo kã u ne.»

32 Nsân n le yãã, ma le pãã ma yee: «N Yãhã Yrã Fãnga yãã, le tege yãhãyiñ na kãnsyã waa dyan, ma ba too kuee u yĩñ na.

33 N sã ba u cã ye, Yãhã gii ke -sẽ ra nɔ wãã ta n ba nii nawee- tãã n yi loho wo, koo ke ba ra pye ma yee: «Wii raa ga ba yãã, ta Yrã Fãnga le ga tege kuee u na, woo kã u ga ba naa nawee- tãã ta Yrã Fãnga ne.»

34 Ndoo Nsân loo nde yãã ra yĩnde ne, ma ga le pãã yi, n ye yar woo kã u Yãhã Dya.»

Mpây Yesu u cãã yãñ yi u kãnyãrwai

35 Koo yĩnsyii wo, Nsân maha pye loo teele nen ya wo, u kãnyãrwai syãm mpây ne.

36 U n maha ba Yesu yãã tuu n tɛr. U n maha yee: «U Yãhã Mbapẽnge nwo!»

37 U Nsân kãnyãrwai syãm mpây pe pye u ne, pe u kapãn luhu ke syi, pe n taha Yesu na.

38 Yesu n ba klaha yãñ, ma pe yãã pe u taha n naha, u n pe yey ma yee: «Ah le ma mii?» Pe n u pye pe yor wo ma yee: «Arbi, ma n syã na?» Ke Arbi yĩntaha kã kaicãfua.

39 U n pe pye ma yee: «-Ye pa yaa yãñ!» Pe n ka, maa u syãsaha yãñ. Ke -sẽ pye yaiyĩn tratra. Pe n koo per yai kua u ne.

40 Poo nawee- syãm mii, pe ba Nsân kaplãn luhu, ma dur yi u kur kue ye, ma taha Yesu na pe kuãñ ne, pe laam wo Syimu Pyar cĩfua Andere pye.

41 Andere n cãã ka, ma ga u lɛfua Syimu wãã, ma u pye ma yee: «Wo u Meesi yãã.» Ke Meesi yĩntaha kã: Yãhã Yĩndefua Crise.

42 U Andere n Syimu yigi ga Yesu fla na. Yesu n u yãã ma yee: «Mboo sã na Nsân dya Syimu? Pe naa ma yee yagaa Sefase.» Ke Sefase myaha ma wãcɛñ Pyar myaha ne. Te myar yĩntaha ntẽmblaha.

43 Koo yĩnsyii wo, Yesu n le ta woo ga ka Galele kue kãntraha na. Tuu Filipe wãã sya, u n u pye ma yee: «Naa n taha ra na.»

44 U Filipe -sẽ wãã naa n yi Pyar ne, tesẽ u cĩfua Andere ne klo nen wo, lii pe naa n yee Gbesyata.

45 Loo kur ye, Filipe n ga Natanelu wãã sya, ma u pye ma yee: «Faale wo, wii wĩ Musa tuu yrũhũ le yaha Yãhã sabangbãñ wo, tesẽ pe Yãhã kaplãn tǒrfa u wĩ pãã, wo u yãã: Nasaretɛfa Yosefe dya Yesu kã.»

46 Natanelu n u pye ma yee: «Kayĩ lii syi -sẽ ma, le ga waha yi Nasarɛte wo?» Filipe n u pye ma yee: «Pa yãñ!»

47 Yesu tuu Natanelu yãã tuu n pai u fla na, u n nde pãã u wĩ na ma yee: «Cĩĩnde Yiisrefa naa waa nwo, dawar wee u laam wo ye.»

⁴⁸ Natanelu n u yey ma yee: «Ma pye mii ma ra cã?» Yesu n u pye ma yee: «N naa ma yãã. Ma sê pye la nasar nkugu flâhã tãy, Filipe n cã ga ma yee?»

⁴⁹ Loo na, Natanelu n u pye ma yee: «Yĩnfua, Yãhã Dya kē ma ne, mboo maha ma Yiisrε kãntraha Yĩnfua.»

⁵⁰ Yesu n u pye ma yee: «Tē ma pye ma yee, n ma yãã nasar nkugu flâhã tãy, loo ya la le ma ta ma n ra ta ma Yater? Maa maha ba kai- nkãy yãã, ke gboho loo nde na.

⁵¹ Ta n cĩinde nde pãã ye ye, yaa ba naa yãhãyĩn yãã ke yãr n yaha, ye n naa yãhãyĩn tēnlehe ye yãã pe n dugu, ma dur tege n pai u Nawee Puee fla na.»

2

Yesu loho wã klaha defĩ

¹ Plii tãã kur ye, pe n nii cafãn taa yigi Galele kãntraha na, klo laa wo pe n yee Kana.

² Yesu nahafua pye pe cafãn yigifa ne. Pe n Yesu yee, woo tesē u kãnyãrwai ne, pe n ka te cafãn disaha wo.

³ Pe n nii te cafãn dir di, defĩ n ba kua pe cafãn yigifa ye. Yesu nahafua n u pye ma yee: «Defĩ yãŋ, tuu kua pe ye.»

⁴ Yesu n u pye ma yee: «Ah yaa, lii ma wo nsoho wo ma ne? Ta yale sē nɔ wa ye.»

⁵ Yesu nahafua n pe dirlafa pye ma yee: «U ma sya yee tee pye mii, -ye pye ke syi!»

⁶ Ke fla -sē na, ntēmbar gbããwɔr kuay raa -sē pye, Yiiffee- pe ba ta, ma naa pe kãnde kapĩ loho ku le naa n yaha.

⁷ Yesu n pe dirlafa pye ma yee: «-Ye loho ku, ye too gbããwɔr nde yĩ!» Pe n loho ku te yĩ tata.

⁸ Loo na, u n pe pye ma yee: «-Ye kaa ku gblãhã gaa laam wo, ye ga wãã yãŋ diryĩntaha yifua kē!» Pe n kaa ku, ma ga wãã u kē.

⁹ Te lɔr bye -sē ba wã klaha defĩ. U diryĩntaha yifua, tuu u wɔ yãŋ,

u defĩ wãtãy n u laam wɔ. U sē cã woo defĩtãhã nwo syi yi na ye, mpãy pe -sē ba ke loho ku, poo ba u yisaha cã. U diryĩntaha yifua n u cafãn yigifua yee ba,

¹⁰ ma ba u pye ma yee: «Ah ndee ngaa dyan, defĩtãhã woo pe ma ne cãã la wãã nawee- kē, u ma pe yigi wa pe cã naa ke sahasaha la, ah mboo -sē koho far u defĩtãhã na u n sya yagaa dye.»

¹¹ Yesu u laanwɔ wũhũ wãpyen koho fe yigi koo syi. Le pye Galele kãntraha klo nde wo pe n yee Kana. U u ya yi yar ke syi, u kãnyãrwai n u wĩ sya cĩinde.

¹² Loo kur ye, u n ka Kapornu wo, u nahafua ne u cĩifa ne ma suhu u kãnyãrwai ne. Pe n ga kuee ke fla na, ma plii raa pye.

Yesu laam war pe Yiiffee- ne Yãhã kangbãŋ wĩ na

(Mat 21.12-13; Mar 11.15-17; Luke 19.45-46)

¹³ Yiiffee- syayaha gbar te ba nɔ gbe taha, Yesu n ka Yurusalem wo.

¹⁴ Yãhã kangbãŋ kãndi wo, u n nyer parfa yãã, mbaa parfa ne, nasar kate parfa ne, ma maha war turfa bya yãã pe tege nii ga pe tabal tãy.

¹⁵ Yesu n namihi ta, ma sãngblã fan, ma pe bye kar yi wãã ke Yãhã kangbãŋ nkur ye, pe mbaa ne, pe nyer ne. Ma dur, ma war turfa tabal tra cããr wãã pe kē, pe war n yrãhã,

¹⁶ ma nasar kate parfa pye ma yee: «-Ye pe gbe yi kãã nwo! Ya'a syi ta Tuhufua Yãhã kaha ta ye cãtrohosaha ye!»

¹⁷ Yesu tuu nde pãã, u kãnyãrwai n Yãhã sabangbãŋ kapãn nde tai cã, nde le n yee:

«Yãhã, ma kaha wĩ sron gboho ra laam wo,
mii naa dyan ke ga ba ra suhu tãŋ.»

¹⁸ Yiiffee- yahaseefa pe u yãã nde pyesaha wo, pe n ba u yey ma yee: «Taa nwo taa nde pye ke syi, laanwɔ wĩ lii loo taa -sē ga pye, wo n waha cã ma tãhã kē le wãpyen ne?»

¹⁹ Yesu n pe pye ma yee: «-Ye Yâhâ kangbân̄ nge yoho yân̄, yaa yâã plii tãã wuhu, n ke fãã le!»

²⁰ Pe Yiifee- yahaseefa n u pye ma yee: «Yâhâ kangbân̄ nge wãfããtân̄ ke dye- gbeesîi wũhũ kuay gbe, mboo ma -sê yee, pe ma ke traha, taa ga waha ke dur fãã kua plii tãã ya!»

²¹ Yesu -sê nwo, ngii u naa n yân̄, koo kê u ya koho kadye ne.

²² Koo kê tuu ba ku, plii tãã wuhu u n yir gbã wo, ma pa gbaafa ye, u kãnyârwei n ke kaplân̄ tai cã, tuu ba nkãy pãã. Loo nde n pe ta pe n Yâhâ sabangbân̄ kai- sya cĩnde, ma suhu Yesu yẽ kaplân̄ nkãy ne tuu ba tãr.

²³ Yesu tuu pye ke dyan̄ Yurusalem wo, te syayaha gbar cãã na, laanwo wũhũ nkãy tuu naa n pye, koo ngii n ba ta nawee- mpãy n u wii sya cĩnde.

²⁴ Yesu sê -sê ba sya ma koho taha yaha pe wii na ye. U tee ba pe cã laha, poo tesê pe laam wũhũ bye ne.

²⁵ U sê naa n ke pe naa nawee wii tãr u ye ye; u ma nawee yân̄, u u laam wũhũ bye yãã.

3

Yesu Nikodemu ne

¹ Yiifee- yahaseefua waa -sê nwo tuu pye, pe naa n yee Nikodemu. Farisyẽ ba kê u ne.

² Per gaa yĩmper wo, u n ba yi Yesu na, ma u pye ma yee: «Yĩnfua, wo cã Yâhâ kê ke ma no wãã, taa ba wo klaha. Mii loo sê ne ye, laanwo wũhũ nkãy taa n pye ngii, waa wee tuu ga waha ke syi pye Yâhâ ma yee ke wee ufua ne ye.»

³ Yesu n u pye ma yee: «Ta n cĩnde nde pãã ma yee: Waa wee tuu ga waha Yâhâ Yai yãã mii u sê gbihi dur see ye.»

⁴ Nikodemu n u yey ma yee: «Le ga waha pye mii? Naweedyaha ga maha waha gbihi see la? U ga waha dur dye la u nahafua laam wo, u maha gbihi see?»

⁵ Yesu n u pye ma yee: «Ta n cĩnde nde pãã ma ye: Wii ma yee u

sê see loho ne tesê Yâhâ Yrã Fãnga ne ye, u saa waha dye Yâhâ Yai wo ye.

⁶ Wii ma see kadye sraha na, u ga nii kadye sraha kla ya; wii ma see Yâhâ Yrã ne, u ga nii Yâhâ Yrã Fãnga kla.

⁷ Ma'a syi ta nde n ma laam wo ye, nde tẽ pãã ma yee: Ye yai ye gbihi dur see!

⁸ Teflaha ga naa n gbã teelii ma ke tãy, ma n naa ke gblen̄ luhu, ma sê -sê ga waha ke yirsaha cã ke kasaha ne ye. Yân̄, nawee wii ma gbihi dur see Yâhâ Yrã Fãnga ne, u ma ke syi.»

⁹ Nikodemu n maha u pye ma yee: «Loo nde syi -sê ga waha pye mii?»

¹⁰ Yesu n u pye ma yee: «Mboo wii taa Yiisrefa klaha Yâhâ kai- ne, ma -sê maha pye mii ma sê koo ngii cã ye!

¹¹ Ta n cĩnde nde pãã ma ye: Nkãy too cã, koo too n pãã; nkãy too yãã yĩnde ne, koo too n yar nawee- na. Ye -sê koo ngii bye sye yaha wo na.

¹² N ma nii kãntraha wũhũ tãr ye ye, ye ma yee ye sê -sê koo sya ye, ye -sê ga ba pye mii ye yãhãyĩn̄ wũhũ koo sya ra ye, nkãy yĩn̄ ke n yi yãhãyĩn̄ na?

¹³ Ma yi kãã u Nawee Puee na, woo wii u yir yãhãyĩn̄ na ma tege ba kãntraha na, waa wee wii tuu dugu ga yãã yãhãyĩn̄ na, ma yãhãyĩn̄ kai- cã ye.

¹⁴ Faale wo, tẽyãfũ klo wo, Musa sê bii kayãrnwoho wra ta la kãi na, ma ke kuã yir ta? U Nawee Puee bya yai u ba kuã yir ta ke syi.

¹⁵ Loo nde n nii, wii ma u ta u Yater, u cĩnde yrã yãã wa, lii wãkuayãã wee le na ye.»

¹⁶ Nawee- ntãn̄ sron̄ dye Yâhâ tãy, ke n sya ke Dyapuai nen ya yi wãã, nawee wii ma u ta u Yater, u wii saa klaha- yãã ye, u cĩnde yrã yãã wa, lii wãkuayãã wee le na ye.

¹⁷ Yâhâ sê ke Dya no wãã driyẽ wo ma yee u ba nawee- sãhã pe kapee- wãpye wii na ye. Ke u no wãã nawee- wãsyayaha yĩmbui ne.

18 Wii ma u ta u Yater, ufua saa wâpên yâã ye. Wii ma -sê kântuhu le u wo, woofua u ya le wa wâpên kânde wo, u tee sye u saa Yâhã Dyapuai nen ta u Yater ye.

19 Nwa ta nawee ga ba pên u kapee- wâpye wîi na? Wii u ma Cããfua, u pa driyẽ laam wo, wam wîi n -sê tãý nawee- ye, ma ter cãã-yaha. Pe pyer tee pee ter, koo kê.

20 Nawee wii woo ma kapee- pye n wa, cãã- wîi ma ne fũhũ u ye. U saa pa cãã- fla na ye. U ntãncer ma ne gboho u pyerpeer wãyi wîi ne cãã-na, koo kê.

21 Wii ma -sê kayĩ yigi, u ga pa cãã- fla na, u ga naa u kai- pye Yâhã yor wo, u troho wâtãhã ter ne, te n naa n yãã cãã- na.

Yesu tesê Nsân nawee- tããfua ne

22 Loo kur ye, Yesu n ka u kãnyãrwai ne Yude kãntraha na. Pe n kuee koo fla na, ma nawee- tãã naa n yi loho wo.

23 Nsân bya -sê pye, tuu naa nawee- tãã Yeno wo, loho pye gboho koo fla nge na. Ke Yeno pye Salimu tãý. Nawee- naa n gaha ke fla na, maa naa n tãã u ye.

24 Koo cãã nge na, pe sê ba u Nsân le wa nwompihi wo ye.

25 Per gaa, sãnker n dye Nsân kãnyãrwai mpãy nsoho wo Yiifee naa waa ne, gbegbe wãni wîi na.

26 Pe n pa Nsân fla na, ma ba u pye Yesu wîi ne ma yee: «Yĩnfua, dya wii tuu pye ma ne Yurdane kũndi ngaa ye, wii wîi taa ba yee mboo tãr ma nawee- yar, awa, u bya nwo tuu yee woo nawee- tãã naa n yi loho wo, nawee- bye ter n tãñ u kue ye.»

27 Nsân n pe yẽ sya ma yee: «Waa saa waha ngaa ka yãã, mii Yâhã sê kê ke ke wãã u kê ye.

28 Yii ge le cã, ye ga waha le tãr nawee- ye tẽ yee, ndoo sê kê u Yâhã Yĩndefua Crise ye. Ndoo kê tẽ no wãã u yahasee ye.»

29 Nsân n nde pãã kakuãcran ne pe ye ma yee: «Cafãn yigifua, cafuẽ ma woo wũũ. U cafãn yigifua

naambiyã, woo -sê ga yer u tãý, u naa u kaplãñ luhu. U cafãn yigifua yĩmbui ga naa nuhu yigi u kê. Too nuhu nde syi ma ndoo wãn, ta laam n flege yi tãñ.

30 Yesu woo na tesê ndoo ne, woo myaha yai ke naa n yi, ndoo wãñ ke naa n too.»

Yesu woo tuu yi yãhãýĩñ na

31 Wii tuu n yi ncaha ye, u ma wãn bye yĩñ na, nawee- bye ne. Wii tuu -sê n yi kãntraha na, kãntrahafua kê u ne, u kãntraha kai- cã n pãã. Wii tuu n yi yãhãýĩñ na, woo tuu ma wãn bye yĩñ na.

32 Nkãy tuu yãã, nkãy ne tuu luhu yãhãýĩñ na, koo tuu n pãã. Nawee- sê u kaplãñ sye.

33 Wii u yi yãhãýĩñ na, nawee wii ma -sê yĩntaha sron woo kaplãñ ye, ma u troho tãhã u yor wo, ufua le cã ma maha le yar Yâhã wîi ma cĩnde.

34 Wii Yâhã u no wãã, Yâhã kaplãñ koo kê u n pãã. Yâhã ke Yrã Fãnga wãã u kê wãkuayãã wee ye.

35 U Dya ntãñ dye u Tuhufua Yâhã tãý, ke n -sê ke kai- bye le soho u koho wo.

36 Wii ma u Dya ta u Yater, u cĩnde yrã yãã wa, lii wãkuayãã wee le na ye. Wii ma -sê yee u sê u ya le soho u Dya koho wo ye, u saa loo cĩnde yrã yãã ye. Yâhã ncafũhũ ga kuee woofua na yalebye.

4

Yesu tesê Syamarifasya waa ne

1 Farisyẽ ye n luhu, a ter nawee- naa n taha Yesu na; tesê u maha nawee- tãã naa n yi loho wo, ma ter Nsân yaha.

2 Yesu ge sê kê u naa pe tãã ye, u kãnyãrwai me pe naa pe tãã.

3 Yesu tuu yi nde cãñ na, u n yi Yude kãntraha na u kãnyãrwai ne, ma ter Galele kãntraha kue ye.

4 Yesu ba yai u ter Syamari kãntraha ne.

5 U n ga no gbe taha Syamari kãntraha klo laa na, pe naa n yee Syisyar. Le pye tũntũn tar raa ne,

tar rii Dyakuba tuu bii wãã u dya Yosefe kē faale wo.

⁶ Koo fla nge na, u Dyakuba kualan pye. Yai pye yīn wo, yrāhā n Yesu fāy, u n tege nii ke kualan ngben na.

⁷⁻⁸ U kānyārwei ba ter le klo laam wo, dir kēparsaha wo.

Syamarifasya waa n -sē pa loho kusaha wo. Yesu n u pye ma yee: «Yō ra na lawon ne.»

⁹ U Syamarifasya n Yesu pye ma yee: «Ah ndee Yiiffee naa kē ma ne. Ah le yigi mii, ma n lawon ke ndoo Syamarifasya ye?» Yiiffee- naa n fā Syamarifa na, koo kē u cōo n naa n pãã ke syi.

¹⁰ Yesu n u pye ma yee: «Kayī lii Yāhā le ta, ma'a ne pye taa le cã, ma suhu wii ne nwo tuu nii lawon nar ma ye, mboo raa ne ga dur, ma u nar u ma kē cīinde loho ne.»

¹¹ U cōo n u pye ma yee: «Yīnfua, laku kla sē -sē wee ma ye ye, ke kualan maha n cuhu, mboo -sē ga waha pye mii ma koo loho yãã?»

¹² Wo faale wādyaha Dyakuba kē, tuu koo kualan nge yaha wo kē. Kualan gii tuu loho wo ke na, woo, tesē u pii ne, ma suhu u yar ne. Mboo laam wo, ma yee la ma ter u yaha?»

¹³ Yesu n u pye ma yee: «Wii ma sya kualan nge loho wo, loho fãã ga maha ba u yigi.

¹⁴ Wii ma -sē loho nge wo, kii tē ga wãã u kē, loho fãã saa u yigi yãã ye. Koo loho gii tē ga wãã u kē, ke ga nii plege dyan u laam wo, plege gii ke cīinde yrā wãã, lii wākuayãã wee le na ye.»

¹⁵ U cōo n u pye ma yee: «Yīnfua, ta kē koo loho nge ne, loho fãã ma n maha ra yigi yãã ye. Loo na, n saa maha pa yãã lakusaha wo ye.»

¹⁶ Yesu n u pye ma yee: «Ka, ma ga ma puai yee, -taa pa!»

¹⁷ U cōo n u yē sya ma yee: «Puai wee ra ye ye.» Yesu n u pye ma yee: «Cīinde ne taa pãã nde, puai wee ma ye ye.

¹⁸ Ma nii ter wa pa bua ye; taa sya maha ma naa wii ye yagaa, ma puai

sē kē u ne ye. Ma cīinde pãã loo nde ne.»

¹⁹ U cōo n u pye ma yee: «Yīnfua, Yāhā kaplān tōrfua kē ma ne.

²⁰ Wo faale wāle Yāhā wãã le sey pe ya na yān nge yīn na, ah yii Yiiffee- -sē yee Yāhā yai ke naa n sey Yurusalem ya wo.»

²¹ Yesu n u pye ma yee: «Cōo, koho taha yaha ngī na tē ga tōr ma ye: Yale laa nde le n pai, Yāhā wāsey sē pai nii Yurusalem ya wo, ma suhu yān nge fla ya ne ye.

²² Yii Syamarifa, tee ngii sey ye sē ke cã ye; wii Yiiffee- -sē mii, too ngii sey wo ke cã, ma cã u Syayahafua yīn yi Yiiffee- wo.

²³ Yale laa sē ma le n pai, le no wa ge no wa, mpāy pe Tuhufua Yāhā sey cīinde, pe ga ba naa ke sey ke Yrā Fānga ne, ma suhu cīinde ne. Tuhufua Yāhā poosyi Yāhā seyfa ke.

²⁴ Yāhā ma ke Yrā Fānga. Nawee-yai pe naa ke sey ke Yrā Fānga ne, ma suhu cīinde ne.»

²⁵ U cōo n u pye ma yee: «N le cã, u Yāhā Yīndefua wii pe n yee Crise, u ga pa. U ma pa, u ga ba ke bye yīntaha tōr u wo yar.»

²⁶ Yesu n u pye ma yee: «Ndo kē woo, ndoo wii tē n pãã ma ne.»

²⁷ Loo yale nde -sē wo, Yesu kānyārwei n ba dye. Pe Yesu yãã tuu n pãã cōo ne, le n pe laam wo. Pe sē -sē sya ma u yey nde ne ma yee, lii raa n pãã u ne laa, nwa ta ma n nii n pãã u ne.

²⁸ Loo na, u cōo n u laku kla ta yaha ke fla na, ma dur ga klo laam wo, ma ga nawee- pye ma yee:

²⁹ «-Ye pa ye ba dya waa syi yān! Kai- nkāy bye tē pye ter, u ke bye tōr ma ra yar. Laa na, woo ga kē u Yāhā Yīndefua Crise ne.»

³⁰ Pe bye n yi le klo wo, ma n gaha Yesu fla na.

³¹ Yaliile u cōo tuu ba ter klo laam wo, Yesu kānyārwei naa u nar ma naa n yee: «Yīnfua, ngaa sya di.»

³² U n -sē pe pye ma yee: «Ndo, kadiñ kla gaa ma ra ye, tee sē kii cã ye.»

33 Pe kânyârwai n nii pe ya yey ma yee: «Waa yâã pa la u kê digi kla ne?» Yesu n pe pye ma yee:

34 «Ta digi kê lii ne, n naa n luhu ta Tuhufua Yâhâ ye, koo gii ke ra lehê wâã. Tesê, kai- nkây tuu yee tē pye, n koo bye pye kua.

35 Yii sê n yee la, a digi ma tâhâ le kântraha wo, mii yrey resyar sê kê ye, ke sê yâã n gbe ye? Ndoo -sê ga ye yar, -ye yîŋ kuã yir ye nabuar nde yâŋ te n pai, te ma mii tar digi dyan ke nɔ wa wâgbenj na!

36 Mii wii dyan tuu dir gbe ma te le pen wo, u dããn yâã, wii tuu nawee-wâã ma pe le Yâhâ kânde wo, u ma pe yâã pe cîinde yrã yâã, u nuhu di. Loo ne, wii tuu n tâhâ, tesê wii ne tuu re gbe, pe nuhu wâã n di pe syâm.

37 Cîinde ne pe le pãã ma yee: Nawee waa n tâhâ, waa -sê re gbe.

38 Ndoo, n ye nɔ wâã, yaa dir gbe tar wo, tii tee sê te tēn tē ye. Mpây me pe re tēn tē, yii -sê ga ta ter le tēn ne.»

39 Le klo wo, Syamarifa busãã ba Yesu ta pe Yater. U cɔɔ tuu ba le pãã u klofa ye, a kai- nkây bye woo ba pye ter, Yesu ke pãã woo ye, koo kê.

40 Loo ne, pe n pa Yesu fla na, maa u sron nar tuu ga kuee poo ne. U n kuee pe ne plii sîi.

41 Mpây pe -sê ba u Yesu yê kaplãn luhu, ma u ta pe Yater, poo wânihi ba ter pe faale wâm yaha.

42 Pe n nii u cɔɔ pye ma n yee: «Ma kapãn ya sê ne le wo ta wo n u ta wo Yater ye. Too lii luhu u ye wii ya, loo bya le wo ta wo n u ta wo Yater. Wo cã cîinde, woo kê driyêfa Syayahafua.»

Yesu klokai- yahaseefua waa dyalaale jaa

43 Yesu tuu plii sîi pye wa pe Syamarifa fla na, u n yir, ma ka Galele kântraha na.

44 Woo gɛ naa le pãã, a ter Yâhâ kaplãn tɔrfua woo sê fihî nagboho yâã u kusey wo ye.

45 Tuu -sê ga dye Galele wo, pe Galelefa n u yigi yô. Pe ba Yesu yâã pe ya ndon, tuu naa laanwo wũhũ pye Yurusalem wo, syayaha gbar na. Pe bya ba ka te gbar na.

46 U n dur ba ke syi Kana wo. Koo fla kê u ba loho wã klaha defîi. Klokai- yahaseefua waa pye Kapornu wo, u dyale sê pye wãwee u ye ye.

47 U klokai- yahaseefua tuu le luhu, a ter Yesu ma tuu yir Yude kântraha na, ma pa Galele wo, u n yir ga u fla na, ma ga u nar u pa Kapornu wo, u ba woo dya jaa woo kê, a u ma tuu kuee wale nen ya ma ga ku.

48 Yesu n yee: «Yii poo na, ya'a yee ye sê yêkã wũhũ yâã laanwo wũhũ ne ye, ye saha ra ta ye Yater ye.»

49 U klokai- yahaseefua n u pye ma yee: «Yînfua, pa wo n ter ra fla na, ta dyale ma syi le ba ku wo yaha ye.»

50 Yesu n u pye ma yee: «Dur ga ma kaha wo, ma dya wloho yi, u ma yrãŋ na.» U yahaseefua n Yesu kapãn sya cîinde, ma ter.

51 Kânde wo, u tēntē- mpây n u wâã, ma u pye ma yee: «Ma dya sê yâã ku ye, u yir.»

52 U n pe yey u wâpuar yale ne. Pe n u yê wâã sya ma yee: «Niinge yaiwlanj kê, yrîŋ ke ne dye u tãy.»

53 U dya tuhufua n cã loo yale ne Yesu u ne u pye u dya wloho yi wa. Woo tesê u nna ne, pe n Yesu ta pe Yater.

54 Yesu tuu yir Yude wo, ma ka Galele wo, ke tehê syãŋ wuhu ba kê tuu laanwo wîi pye Galele wo.

5

Yesu tãnkurfua jaa kanii per wo

1 Loo kur ye, Yiifee- gbar raa pye, Yesu n dugu ga Yurusalem wo.

2 Le klo dyesaha neŋ gaa pye, pe naa ke yee mbaa dyesaha. Loho gaa pye ke fla na, pe naa ke yee yebere yor wo Gbesyata. Pe ba ntēmbar laankongbây wây bua raa fãã ke loho tãy.

³ Yanfa sây naa n nii ke flâhâ tây: Fũũ-, tãnklahafa ne, tãnkurfa ne. [Pe naa ke loho wâyir sêŋ.]

⁴ Yâhâyĩŋ tẽnlehe waa pye, yalaale wo u ga tege dye, u ke loho gblaha ke n yir. Ke loho ma yir wa, yanfua wii ma cãã tege dye pe yanfa bye yaha, u ga jaa, te ma sya pye yan tii syi ter.]

⁵ Koo fla na, yanfua waa pye, ke dye- gbey sênsye wĩhĩ kuatãã ba kē yan pye u na.

⁶ Yesu tuu ba nɔ ke fla na, u n u yanfua yãã tuu sây nii, u n cã yan ma- u na. U n u yanfua yey ma yee: «Ma n traha la ma jaa?»

⁷ U yanfua n u yě sya ma yee: «Yĩnfua, ke loho ma yir, waa wee ma ga ra gbe dye farfar ke laam wo ye. N ma yir ma n gaha, n gaha yãã waa cãã dye ra yaha.»

⁸ Yesu n u pye ma yee: «Yir, ma ma kasây wãŋ gbe, ma naa n yâr!»

⁹ Le yalebya wo, u dya n jaa, ma u kasây wãŋ gbe ma n yâr.

Koo per pye Yiiffee- kani per.

¹⁰ Wii tuu ba jaa, Yiiffee- yahaseefa n u pye ma yee: «Kani per kē nanga, ma sē yai ma ma kasây wãŋ gbe ma naa n yâr ke ne ye.»

¹¹ U n pe yě sya ma yee: «Wii u ra jaa, woo u ra pye, n ta kasây wãŋ gbe, n naa n gaha.»

¹² Pe n u yey ma yee: «Dya wii woo tuu ma pye, ma ma kasây wãŋ gbe, ma naa n gaha?»

¹³ Dya wii tuu ba jaa, u sē ba cã yoo kē ye. Yesu ba wloho yi pe nabuar laam wo, ma ter, koo kē.

¹⁴ Loo kur ye, Yesu n ba u yãã Yâhâ kangbãŋ wo, ma u pye ma yee: «Ma sē yãã, ma jaa. Ma'a syi ma kapee- pye nantãŋ ye. Mii loo sē ne ye, kapee laa ga waha ma dye, lii le pee ter.»

¹⁵ U dya n ter, maa le pãã pe Yiiffee- yahaseefa ye ma yee, a Yesu kē tuu ba u jaa.

¹⁶ Loo nde n ta pe n nii Yesu ke yĩntayãhã ne. Pe n ba u yãã ma u pye, a u tee kai- ngĩ pye kani per wo.

¹⁷ Yesu n -sē pe yě sya ma yee: «Ta Tuhufua Yâhâ ma tẽn na yalebye; ta bya, n ma tẽn na yalebye.»

¹⁸ Pe Yiiffee- yahaseefa n yee, a nwa ta Yesu n nii Yâhâ yee u Tuhufua, ma yee woo ma wãcɛŋ ke ne. Tuu maha plaha, ma yanfua jaa kani per wo. Koo ngĩ wĩ na, pe naa u ke wãboo yĩmbui ne.

¹⁹ Yesu n pe yě sya ma yee: «Ta n cĩnde nde pãã ye ye: -Ye yãŋ, u Yâhâ Dya saha laa pye u ya kãmay na ye. Tuhufua Yâhâ ke lii pye, loo ne u n yãã ma n pye. Lii Tuhufua Yâhâ ke n pye, loo cɛŋ ya kē ke Dya n pye.

²⁰ Ye sē yãã, u Dya ntãŋ dye Tuhufua Yâhâ tây. Kai- nkây bye ke n pye, ke ke bye yar u na. Kai- nkây ke gbaha ngĩ na, ke ga ba ke yar u na, le n yě gbãã ye na.

²¹ Ye sē yãã, Tuhufua Yâhâ ke nakur ta te n yir gbã wo, ma dur n pai yrãŋ na gbaafa ye mii syi dyan, wii ntãŋ ma dye ke Dya tây, u bya ga waha yrã wãã ufua kē.

²² Tuhufua Yâhâ sē waa sãhã ye, ke te kasãhã bye le soho ke Dya koho wo.

²³ Ke yee nawee- pe naa ke Dya sey, mii pe koo gɛ sey mii syi dyan. Wii ma yee u sē ke Dya sey ye, ufua sē Tuhufua Yâhâ gɛ sey ye, koo gii ke ke Dya nɔ wãã.

²⁴ Ta n cĩnde nde pãã ye ye: -Ye yãŋ, wii ma ra kaplãŋ luhu, ma maha Tuhufua Yâhâ ta u Yater, koo gii ke ra nɔ wãã, ufua cĩnde yrã yãã wa, lii wãkuayãã wee le na ye. Ufua saa pẽn nantãŋ ye. U ma mii u ku, ma yir wa gbã wo, ma cĩnde yrã yãã wa.

²⁵ Ta n cĩnde nde pãã ye ye: -Ye yãŋ, yalaa ma le n pai, le nɔ wa gɛ nɔ wa, mpãy pe ku wa pe ga ba naa Yâhâ Dya yĩmbui luhu. Mpãy ma ba le luhu, pe ga ba cĩnde yrã yãã.

²⁶ Ye sē yãã, yrã le n yi Tuhufua Yâhâ ye mii, ke ke Dya ta yrã ga waha yi u bya ye koo syi.

²⁷ Ye sē yãã, nawee- wãsãhã kãnde wãã u Nawee Puee kē.

28 Ta kaplân ngĩ yě gbãã la ye na? -Ye yãŋ, yalaa ma le n pai, mpây pe ku ter wa, pe ga ba u Yãhã Dya yĩmbui luhu, pe yir gbã wo, pe nii yrãŋ na.

29 Pe laam wo, mpây pe naa kayũhũ pye, pe ga ba yir pe cĩnde yrã yãã, lii wãkuayãã wee le na ye. Mpây pe -sẽ naa kapee- pye, poo ga ba yir pe wãpën yãã, kii wãkuayãã wee ke na ye.

30 N saha laa pye nii ya ye. Yãhã yee n naa n pye mii syi dyaŋ, n nawee- sãhã koo syi. Ta kasãhã n sron, ta ya laam wĩ sã ne tẽ n kar ye. Yãhã gii ke ra nɔ wãã, koo laam wĩ ne tẽ n kar.

31 Le ma pye ndoo ya tẽ nii wĩ pãã, nawee- saha cã cĩnde ne ye.

32 Yãhã ra wĩ pãã; n cã ke kaplân ma cĩnde.

33 Ye mpây lehe wãã Nsân ye, u n ga le cĩnde wĩ pãã pe ye ra wĩ na.

34 N sã -sẽ n ke nawee u naa ra wĩ pãã ye. N kai- ngĩ pãã ye ye, ye n waha ba sya yaha.

35 Nsân pye mii naaloho wãŋ syi dyaŋ ke n tar, ma n yehẽ. Ye n pa, ma ba faa ma- pe cãã- na, ma nuhu di.

36 Kai- nkãy ma ke ter Nsân wũhũ yaha. Ye sã yãã, Tuhufua Yãhã tuu ra taha tẽŋ nkãy na, ta n nii n tẽ, koo tẽŋ ngĩ le yar ma yee Tuhufua Yãhã kẽ ke ra nɔ wãã.

37 Tuhufua Yãhã gii ke ra nɔ wãã, koo gẽ ra wĩ pãã. Ye sã ke yĩmbui luhu yãã ye, ye sã ke yĩntaha yãã yãã ye.

38 Ke ndoo wii nɔ wãã, ye sã ra ta ye Yater ye, koo kẽ ye sã ke kaplân le yaha ye laam wo ye.

39 Ye Yãhã sabangbãŋ wũhũ kal, ma cã ke ga waha ta ye n cĩnde yrã yãã, lii wãkuayãã wee le na ye. Koo sabangbãŋ -sẽ kẽ ke ra wĩ pãã.

40 Ye -sẽ maha sye, ye saa pa ra ye, ye ba cĩnde yrã yãã ye.

41 N sã n ke nawee- pe naa ra myaha gboho ye.

42 N -sẽ cã ma yee, ye laam wo Yãhã wĩ sã n tãŋ ye ye ye.

43 N pa Tuhufua Yãhã myaha ne, ye -sẽ ra wĩ sye. Wii syi u n pai u ya myaha na, ye woosyifua wĩ sya.

44 Tee mii, ye myaha ke yii ye, ye sã myaha ke Yãhã ya ye ye, loo ne ye saha ra ta ye Yater ye.

45 Ye ma syi ye le ga ye yee, ndoo tẽ ga ba ye wãpee wĩ pãã ta Tuhufua Yãhã yaha ye ye. Yãhã kãnde nkãy faale wãdyaha Musa ke yar, koo kẽ ke n pai ye yigi, koo nkãy tee koho taha yaha ke na.

46 Ye sã yãã, Musa ra wĩ cãã yrũhũ yaha; ye ma ne pye ye u kaplân sya cĩnde, yaa ne ra bya kaplân sya cĩnde.

47 Nkãy tuu cãã yrũhũ yaha, ye ma yee ye sã koo sya cĩnde ye, ye -sẽ ga pye mii ye ra kaplân sya cĩnde?»

6

Yesu digi wãã naam nyersũ yĩbua kẽ

(Mat 14.13-21; Mar 6.30-44; Luke 9.10-17)

1 Loo kur ye, Yesu n ka Galele langbãŋ kũndi ngaa ye; pe maha ke yee Tyiberyati langbãŋ.

2 Nabuar naa n taha u na. Pe naa u yãã u laanwo wũhũ pye ma yanfa jaa, koo kẽ.

3 Yesu n dugu nii yãŋ gaa yĩŋ na, u kãnyãrwai ne.

4 Yiifee- gbar tii pe n yee syayaha gbar, te ba gbe taha.

5 Yesu n yee woo ga yãŋ, ma yãã nabuar n nii n pai u ye kacãn wee ye. U n Filipe pye ma yee: «Waa dir yãã na, wo par wãã pe bye kẽ pe n di?»

6 Yesu tuu ga lii pye, woo gẽ ba le cã wa; u ba Filipe yey yãŋ ke dyaŋ, ncã u ga lii pãã laa.

7 Filipe n u yẽ sya ma yee: «Wa'a sya war nagbey bur yãã par, te saa yai gẽ yai pe bye n waha yãã pe pye di yãŋ cacar gẽ ye.»

8 U kãnyãrwe waa, u myaha Andere, Syimu Pyar cĩfua kẽ, woo n Yesu pye ma yee:

9 «Dyalaale ma nwo, bur bua ne tesê fua- syâm ne le ye. Te ga waha lii yõ nabuar nde syi kê?»

10 Yesu n yee, pe pe nabuar ta pe n tege nii. Nyê pye ke fla na busâã. Pe n tege nii. Pe ba naam nyersî yîbua kua.

11 Yesu n te bur gbe, ma Yâhã pye ma yee: «Ma syaha kê,» ma te bur la klaha mpây bye kê pe ba tege nii. U n maha fua- wãã pe kê koo syi. Pe bye n dir yãã busâã, pe laam wâyãã.

12 Pe ba di, ma di yai. Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee: «Dir rii pe di yaha, -ye te gbe, ngaa ma n kuee ye!»

13 Pe bye pe ba di yai wa, pe n te bur bua gber wãã gbe, ma sya takÿyîhî sênsye syãñ yî.

14 Yesu tuu laanwo wîi nde pye, pe nabuar n le yãã yînde ne, pe n nii le pãã ma yee: «U Yâhã kaplãñ tãrfua wii tuu ne yai u pa driyê wo, woo kê dya nwo ne!»

15 Yesu n cã pe ga ba u gbe fãnga na, pe u ta pe fla kãntraha yînfua. U n maha wloho yi pe laam wo, ma ga nii ke yãñ yîñ na u ya ya.

*Yesu yãr ke langbãñ loho na
(Mat 14.22-33; Mar 6.45-52)*

16 Loo kur ye, yai ke ba kua wa, Yesu kãnyãrwai n tege ga ke langbãñ yê tãy.

17 Pe n dugu dye salangbãñ gaa laam wo, ma dii n gaha Kapornu kue ye. Yîmper n ba wo, Yesu sê ba taha ga wa pe na ye.

18 Teflahangbãñ gaa n yir, ma nii n fua, ma ke langbãñ loho gblaha fãnga ne.

19 Pe n ba fã ma- ke salangbãñ ne, ke langbãñ yîñ na, ma sya dey. Pe n Yesu yãã, tuu yãr n pai ke langbãñ loho na, ke salangbãñ kue ye. Pe n fya.

20 Yesu n pe pye ma yee: «Ndoo kê, ye ma n fya ye!»

21 Pe n yee, poo ga u gbe ke salangbãñ wo, ma yãã ke te kãntraha na. Pe ba dye wa pe kasaha wo.

22 Ke yînsyii wo, pe nabuar mpây pe ba kuee ke langbãñ kûndi ngaa na, pe ba cã ma yee ke salangbãñ neñ gii ke pye, Yesu kãnyãrwai ba dugu dye ke wo pe ya ya, ma ter. Yesu sê -sê ba dye pe ne ye.

23 Salangbãñ taa -sê ba yir klo laa wo pe n yee Tyiberyati, ma ba yer fla ngii na, Yesu ba syaha cãã wãã Yâhã kê te bur wîi na, ma te la pe nabuar kê pe n di.

24 Pe nabuar pe sê Yesu yãã u kãnyãrwai ne ye, pe n dugu dye too salangbãñ nde wo, ma ka Kapornu wo Yesu taysaha wo.

Yesu ma mii digi gii syi dyan?

25 Loo kur ye, pe nabuar n ga Yesu yãã ke langbãñ kûndi ngaa na, ma u pye ma yee: «Yînfua, ma pa nwo yaliile wo?»

26 Yesu n pe yê sya ma yee: «Ta n cîinde nde pãã ye ye: Ye bur yãã di ma sya di yai, koo kê ye n nii ra fla ke. Laanwo wûhû ngîi tẽ n pye, le sê nii mii ye koo kê yîntaha war, koo kê ye n nii ra fla ke ye.

27 -Ye yãñ, digi gii ke n klaha-, ye ma syi ye naa tẽn tẽ koo wîi na ye! Digi gii ke sê n klaha- ye, ma cîinde yrã wãã nawee kê, lii wãkuayãã wee le na ye, -ye naa tẽn tẽ koo wîi na! Koo digi nge, u Nawee Puee kê u ga ba ke wãã ye kê. Ye sê yãã, Yâhã u lehe wãã loo wîi na, ma loo fãnga wãã u kê.»

28 Loo na, pe n u yey ma yee: «Kainkãy ke n tãy Yâhã ye, wo yar ke ne wo n naa ke pye.»

29 Yesu n pe yê sya ma yee: «Kai lii le n tãy Yâhã ye, ke n yee ye yai ye naa le pye, loo ne nde: Ke wii lehe wãã, -ye u ta ye Yater!»

30 Pe n u pye ma yee: «Ma ga waha kai lii pye laanwo wîi, wo n yãã yînde ne, wo ma ta wo Yater? Ma ga kai lii loo pye?

31 Wo faale wãle bii digi gaa di tẽyãfũũ klo wo, pe naa n yee man. Loo ne le yrũhũ yaha Yâhã sabangbãñ wo ma yee: «Kẽ yãhã yîñ digi tege wãã pe kê pe n di.» »

³² Yesu n pe yě sya ma yee: «Ta n cīnde nde pãa ye ye: Musa sē kē tuu bii ke yāhāyīn digi wāa ye wāle kē faale wo ye, ta Tuhufua Yāhā bii kē. Ta Tuhufua Yāhā maha kē ke cīnde yāhāyīn digi wāa ye kē.

³³ Ye sē yāa, Yāhā digi gii wāa ke yir yāhāyīn na, ma ba cīnde yrā wāa driyēfa kē.»

³⁴ Loo na, pe n u pye ma yee: «Yīnfua, naa koo digi nge wāa wo kē yalebye.»

³⁵ Yesu n pe yar ma yee: «Ndo tē ma koo digi nge, koo digi gii ke cīnde yrā wāa nawee kē. Wii ma pa ra ye, fāa saa ufua yigi yāa ye; tesē wii ma ra ta u Yater, loho fāa saa ufua yigi yāa ye.

³⁶ N ye yar le ne, ye maha ra yāa, ye sē -sē ra ta ye Yater ye.

³⁷ Ta Tuhufua ke mpāy ta ra wām, pe ga pa ra ye; tesē wii ma pa ra ye, n saa ufua sye ye.

³⁸ Ye sē yāa, n sē yir yāhāyīn na, ma tege ba nii laam wī pyesaha wo ye; Yāhā gii ke ra lehe wāa, n pa koo laam wī pyesaha wo.

³⁹ Koo gii ke ra lehe wāa, ke laam wī le -sē ma lii ne, mpāy bye ke le soho ra koho wo, n ma syi poo nen waa n plaha ra ye ye, n ba pe bye ta pe n yir gbā wo, pe dur ba yrān na, driyē plii kuaper na.

⁴⁰ Ta Tuhufua Yāhā laam wī le ma lii ne, wii woo ma ra yāa ma ra ta u Yater, u ga cīnde yrā yāa, lii wākuayāa wee le na ye. N ga ba ufua ta u n yir gbā wo, u dur ba yrān na.»

⁴¹ Yesu tuu yee woo kē cīnde digi gii ne ke yir yāhāyīn na, ma tege ba, pe Yiifee- n nii wlūhū n pāa pe ya nsoho wo loo wī na.

⁴² Pe naa n yee: «Yosēfe dya Yesu sē na u ne? Wo bye u tuhufua cā u nahafua ne; u pye mii ma yee woo yir yāhāyīn na, ma tege ba kāntraha na?»

⁴³ Yesu n pe yě sya ma yee: «Ye tee wlūhū n pāa ye nsoho wo.

⁴⁴ Waa saha pa ra ye mii ta Tuhufua Yāhā sē kē ke ufua yee ba ra kē

ye, ta Tuhufua Yāhā gii ke ra lehe wāa. Ufua ma -sē pa ra ye, ndoo ga ba u ta u n yir gbā wo, u dur ba yrān na, driyē plii kuaper na.

⁴⁵ Faale Yāhā kaplān tōrfa le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee, nawee- bye ga ba klaha Yāhā kaklaha ne. Wii ma luhu ta Tuhufua Yāhā ye, ma u kaklaha sya, ufua n pai ra ye.

⁴⁶ Waa sē Tuhufua Yāhā yāa yāa ye, ma yi kāa wii na tuu yir Yāhā tāy ma pa, woo Tuhufua Yāhā yāa.

⁴⁷ Ta n cīnde nde pāa ye ye: Wii ma ra ta u Yater, ufua cīnde yrā yāa wa, lii wākuayāa wee le na ye.

⁴⁸ Ndo kē digi gii ne ke cīnde yrā wāa nawee kē.

⁴⁹ Ke yāhāyīn digi gii pe naa n yee man, ye faale wāle n bii ke di tēyāfūū klo wo, pe ba kuee la mii pe sē ku ye? Pe ba ku.

⁵⁰ Cīnde digi gii ke yir yāhāyīn na, ma tege ba, koo kē nge; wii ma ke di, ufua saa ku yāa ye.

⁵¹ Ndo kē ke cīnde digi gii ne ke yir yāhāyīn na, ma tege ba kāntraha na. Wii ma koo digi nge di, ufua ga kuee yai tān yrān na u kuān ne, u saa ku yāa ye. Digi gii tē ga ba wāa, koo kē ta koho kadye ne; n ga ke wāa driyēfa n waha cīnde yrā yāa, lii wākuayāa wee le na ye.»

⁵² Loo nde na, pe Yiifee- n nii pe ya ke ma yee: «U ga waha u ya koho kadye wāa wo kē wo n di mii syi dyan?»

⁵³ Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīnde nde pāa ye ye: Ye ma yee ye sē u Nawee Puee kadye di ma u ntān wo ye, cīnde yrā wee ye ye ye.

⁵⁴ Wii ma ra kadye di ma ra ntān wo, ufua ma cīnde yrā ne, lii wākuayāa wee le na ye. N ga ba u ta u n yir gbā wo, u dur ba yrān na, driyē plii kuaper.

⁵⁵ Ye sē yāa, ta kadye ma cīnde digi, ta ntān ma cīnde lawon.

⁵⁶ Wii ma ta kadye di ma ra ntān wo, ufua ga nii loho saa naa n yi u nsoho wo ra ne ye, n -sē ga nii loho saa naa n yi ra nsoho wo u ne ye.

⁵⁷ Yrã kur bye n yi ta Tuhufua Yãhã ye, koo gii ke ra lehe wãã, n ma cĩnde yrã ne koo kãmay na. Ke syi, wii ma ra kadye di, ufua ga cĩnde yrã yãã ra kãmay na.

⁵⁸ Cĩnde digi gii ke yir yãhãyĩn na, ma tege ba kãntraha na, koo wĩi kē tē n pãã ye ye. Ke wee mii faale digi nge dyan pe naa n yee man ye. Ye faale wãle pe bii ke man di, pe sē kuee mii pe sē ku ye. Wii ma cĩnde digi nge di, ufua ga kuee yai tãn yrãn na u kuãn ne.»

⁵⁹ Yesu naa nawee- klaha, ma naa kai- ngĩ pãã pe ye Kapornu wo, Yiifee- yawãhã nwoŋ wo.

⁶⁰ Yesu tuu ba pãã wa, u kãnyãrwai busãã mpãy n yir ma yee: «Kaplãn ngĩ waha ter, yoo ma u ga waha naa ke syi luhu?»

⁶¹ Yesu tuu le cã u laam wo, a pe ma pe wlũhũ n pãã ke syi, u n pe pye ma yee: «Kaplãn ngĩ ma la wãpee ye ye?

⁶² Ah ye ma -sē ba u Nawee Puee yãã tuu dugu ga tuu pye na faale wo, ye ga pye mii?

⁶³ Yãhã Yrã Fãnga ne le cĩnde yrã wãã nawee kē; nawee ya dyan, u saha laa pye u ya ya ye. Kaplãn nkãy tē pãã ye ye, Yãhã Yrã Fãnga ma ke na, ke cĩnde yrã wãã nawee kē.

⁶⁴ Mpãy -sē ma ye laam wo, pe sē ra ta pe Yater ye.» Ma gbe ke kai-fegbecãã na, mpãy pe sē Yesu ta pe Yater ye, u ba pe cã wa, poo tesē wii gē ne u ga ba woo Yesu yi u napĩ-kē.

⁶⁵ U n maha pe pye ma yee: «Loo ne ta n ye yar ma yee, waa saha pa ra ye mii ta Tuhufua Yãhã sē loo ta ye.»

⁶⁶ Tuu loo pãã wa, u kãnyãrwai busãã n dur yi u kur ye, pe sē maha naa n taha u na nantãn ye.

⁶⁷ Loo na, u n u kãnyãrwai sēnsye syãm pye ma yee: «Ah yii, ye saa ter la ra yaha yii ndoŋ?»

⁶⁸ Syimu Pyar n u yē sya ma yee: «Yĩnfua, ma yee wo ka yoo woo ye? Mboo kaplãn cĩnde yrã wãã nawee kē, lii wãkuayãã wee le na ye.

⁶⁹ Wo le sya cĩnde, ma maha cã mboo kē u Crise, u Yãhã Yĩndefua.»

⁷⁰ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye cã ndoo kē tē ye yãn yi, yii sēnsye syãm mii! Waa -sē ma ye laam wo, sãndũpee kē u ne!»

⁷¹ Syikaryotefa Syimu dya Yuda wĩi ne u naa n pãã. Woo kē tuu ga ba Yesu yi u napĩ-kē; u pye pe kãnyãrwai sēnsye syãm mii waa.

7

Yesu cĩifa sē u ta pe Yater ye

¹ Loo kur ye, Yesu naa n tay Galele kãntraha kui wo. U sē naa n ke u naa n tay Yude kãntraha kui wo ye; pe Yiifee- yahaseefa naa u wãboo wĩi ke, koo kē.

² Yiifee- ngbaabir gbar pye, te yale ba gbe taha.

³ Yesu cĩifa n u pye ma yee: «Yir, ma ka Yude kãntraha wo. Ma kãnyãrwai mpãy pe ma ke fla na, pe bya n waha ma yãã ma tēn na pe ya ndoŋ.

⁴ Wii ma n traha u myaha ke yi nawee- bye n u cã, ufua sē u kai-wũhũ waa na ye. Ma'a ke syi kai-pye, ke pye naa n yar nawee- bye na mii ya.»

⁵ U cĩifa bya sē ba u ta pe Yater ye, koo kē.

⁶ Yesu n pe pye ma yee: «Ta yale sē nɔ wa ye. Yii poo na, yalebye yai ye ye.

⁷ Ye wĩi saha fũhũ driyēfa ye ye; ndoo wĩi fũhũ pe ye, n pe yar n laha pe pyer sē yõ ye, koo kē.

⁸ Yii poo na, -ye dugu ga te gbar na! Ndoo sē n gaha yagaa ye, ta yale sē nɔ wa ye, koo kē.»

⁹ Tuu koo pãã wa pe ye, u n kuee Galele kãntraha wo.

Yesu ka te ngbaabir gbar na

¹⁰ Yesu cĩifa pe ba dugu ga wa te gbar na, u bya n dugu ga; u sē -sē u ya yar nanihi wo ye, ma ta waa sē yi le cãn na ye.

¹¹ Yiifee- yahaseefa naa u ke te gbar na, ma naa le yey u ma na.

12 Pe nabuar naa u wĩ pãã. Mpãy naa n yee naweeyõ kē u ne, mpãy - sē naa n yee, a u nawee- plaha n le kãmpee wo.

13 Nawee- -sē naa n fya pe Yiiffee-yahaseefa na, pe sē waha naa Yesu wĩ pãã pe laam ye.

14 Te gbar plii ba la cer wa, Yesu n dugu ga ke Yãhã kangbãŋ wo, ma ga nii nawee- klaha.

15 Le n pe Yiiffee- yahaseefa fe gbe, pe n sya nii n yee, a u pye mii ma Yãhã sabangbãŋ wũhũ cã, woo wii u sē klaha yãã waa ye ye.

16 Yesu n pe pye ma yee: «Tē nawee- klaha kai- nkãy ne, ta ya wũhũ sē kē ye. Yãhã gii ke ra no wãã, koo wũhũ kē.

17 Wii ma yee u ga Yãhã laam wĩ pye, ufua ga cã, le ma pye Yãhã kaklaha tē n klaha; le ma pye ta ya wĩ ne tē n klaha, u ga maha le cã.

18 Wii tuu u ya wĩ pãã, u n ke u ya myaha ke gboho; wii u no wãã, u ma nii u nowããfua myaha gboho, woofua cĩnde pãã, u wĩ laa wee kawar wĩ ye, u wĩ laa wee le kããŋ ye.

19 Kãnde lii Yãhã le ta, Musa le yar ye na; yii nawee nen waa gε sē -sē wee u le yãr ye. Nwa ye n nii ra wãboo wĩ ke?»

20 Pe nabuar n u yē sya ma yee: «Sãndũpee ma ma yĩŋ na. Yoo ma u ma wãboo wĩ ke?»

21 Yesu n pe yē sya ma yee: «N kai laa pye kani per wo, le n ye fe gbe.

22 Wãkũũ nge gii faale wãle pe cãã yir le ne, kur kue ye, Musa bii le wãpye kãnde ta ye n nii le pye. Ah ndee, wãkũũ per gii ma sron kani per ne, ye ma ne le pye koo kani per wo?

23 Tee -sē wãkũũ kũũ kani per na, ma yee loo sron Musa kãnde na, ah nwa ta ye n nii ra ke yĩntayãhã ne, ma yee n tee nawee ta u n jaa kani per wo?

24 Ye ma syi ye nawee sãhã kai ne ke dyan, mii ye sē le kai war ye! Ye yai ye yãŋ le le kai wo, -tee maha sron ye cã ufua sãhã!»

25 Yurusalemfa mpãy naa le pãã ma yee: «Wii wãboo wĩ pe n ke, woo sē na nwo?»

26 U nwo u nii n pãã pra, pe sē maha laa gε pãã u ne ye! Pe yahaseefa ga pye pe le yãŋ cã cĩnde ma yee, woo kē u Yãhã Yĩndefua Crise ne.

27 Wo -sē dya nwo woo yisaha cã; Crise woo -sē na, woo ma ba pa, waa saa ba u yisaha cã ye.»

28 Yesu pye pe nawee- wãklaha na ke Yãhã kangbãŋ wo, u n tē sya ma yee: «Ye yee ye ra cã, ma maha ra yisaha cã! N sē pa nii ya wãpan na ye. Koo gii ke -sē ra no wãã, cĩnde na ke ma; ye sē ke cã ye.

29 Ndoo ke cã, n yir koo fla na, koo maha kē ke ra no wãã.»

30 Pe n nii u yigisaha ke, waa sē - sē koho taha u na ye; u yale sē ba no wa ye, koo kē.

31 Pe nabuar mpãy n u ta pe Yater, ma nii le pãã ma yee, a u Crise ma ba pa, u ga ba laanwo wũhũ pye la u ta ter nwo yaha?

32 Pe nabuar pe naa kai- ngĩ wlũhũ naa n pãã Yesu wĩ na, pe Farisyẽ n ke luhu. Loo na, pe Yãhã yũndefa yĩŋfa n yir pe Farisyẽ ne, ma Yãhã kangbãŋ sēŋfa no wãã pe ba Yesu yigi.

33 Yesu tuu yãã ke syi, u naa mpãy klaha, u n pe yar ma yee: «N ga faa kuee ye ne n ba yalaa dye, tē ba ter kii fla na ke ra no wãã.

34 Ye ga ba naa ra ke, ye sē -sē ga ba ra yãã ye. Tē ga ba pye fla ngii na, ye saha ka ke fla na ye.»

35 Pe Yiiffee- yahaseefa pe loo luhu, pe n nii pe ya yey ma yee: «U ga ba ka na, wo saa ba u yãã ye? Yiiffee-mpãy pe cããŋ ma ga nii Jrekefa fla na, u ga ba ka la poo fla na, u ga naa pe klaha?

36 U maha le pãã ma yee, too ga ba naa woo ke, wo sē -sē ga ba u yãã ye, tuu ga ba pye fla ngii na, wo saha ka ke fla na ye. Koo kaplãŋ ngĩ yĩntaha kē lii ne?»

Loho gii ke cĩnde yrã wãã nawee kē

³⁷ Te gbar kuaper, koo gii ke ma te gbar perngbāṅ, Yesu n yir yer pe nawee- telai wo, ma tē sya ma yee: «Loho fāā ma wii yigi, u pa ra ye u ba wo.»

³⁸ Wii ma ra ta u Yater, loho gii ke cīinde yrā wāā nawee kē, ke ga ba fā naa n dye ufua laam wo, mii le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo mii.»

³⁹ Yāhā Yrā Fānga ne Yesu u naa n yāṅ, loo lii mpāy pe ba u ta pe Yater, pe ne ga ba le yāā, pe sē -sē ba le yāā wa ye. Loo yale wo, le Yāhā Yrā Fānga sē ba kē wa ye. Yāhā sē ba Yesu miingbāṅ ta ke n yi wa ye, koo kē.

Nawee- kaplāṅ pye ke ya wuhu na Yesu wīi na

⁴⁰ Pe nabuar pe ba Yesu kaplāṅ luhu, mpāy naa n yee, a Yāhā kaplāṅ tōrfua kē u ne cīinde.

⁴¹ Mpāy naa n yee, a u Yāhā Yīndefua Crise kē u ne. Mpāy naa n yee: «U Crise yai la u yi Galele kāntraha wo cīinde?»

⁴² Le sē yrūhū yaha la Yāhā sabangbāṅ wo, a u Crise ga ba nii wo faale yīnfua Dawide kur kuε puee waa, u yi klo nde wo pe n yee Betelēmu, Dawide u pye na?»

⁴³ Pe nabuar kaplāṅ n nii ke ya wuhu na Yesu wīi na.

⁴⁴ Mpāy n yee poo ga u yigi; waa sē -sē koho taha u na ye.

⁴⁵ Pe Yāhā yūndefa yīnfa, tesē pe Farisyē ne, pe ba Yāhā kangbāṅ sēnfa mpāy nō wāā pe ga Yesu yigi. Pe n dur ba pe fla na kānwai ne, pe n pe yey nwa ta pe sē u Yesu yigi ba ye.

⁴⁶ Pe n pe yē sya ma yee, poo sē waa yāā yāā tuu n pāā Yesu wāṅ syi dyaṅ ye.

⁴⁷ Pe Farisyē n pe pye ma yee: «Ye bya yāā u kaplāṅ luhu u n ye yīy wā klaha?»

⁴⁸ Yahaseefua waa yāā u ta u Yater laa, Farisyē naa waa?

⁴⁹ Nabuar nde, te sē Yāhā kānde cā ye, yoosēn mā pe na!»

⁵⁰ Nikodemu wii tuu ba yir yīmper wo, ma ka Yesu fla na, u pye pe

Yiifee- yahaseefa nen waa. U n pe pye ma yee:

⁵¹ «Wo kānde na, pe ga waha wāpēn ta la nawee na, mii pe sē cā u lii pye ye, mii pe sē maha u yē yor luhu ye?»

⁵² Pe n u pye ma yee: «Ma bya ma la Galelefa naa? Ma 'a le yāṅ Yāhā sabangbāṅ wo, maa yāā Yāhā kaplāṅ tōrfua sē yi yāā Galele kāntraha na ye.»

Cɔɔ wii u naa waa di

⁵³ Loo kur ye, nawee- byε n ter pe kle wo,

8

¹ Yesu n -sē ka wolifyε yāṅ yīṅ na. Katyir raa ter pye ke fla na, pe naa te yee wolifyε katyir.

² Ke yīṅsyii wo, sukūhūntāy na, u n maha dur ga ke Yāhā kangbāṅ wo, nawee- byε n pe ya wāā ba u fla na. U n tege nii, ma nii pe klaha.

³ Pe Yāhā kaiyarfa, tesē pe Farisyē ne, pe n pa cɔɔ waa ne, pe ba u tā yigi naa ne. Pe n u cɔɔ le pe nabuar telai wo,

⁴ ma Yesu pye ma yee: «Yīnfua, wo cɔɔ nwo tā yigi naa ne.

⁵ Musa kānde na le yee, cɔɔ nwo syi yai pe u waa boo ntēambar ne. Ah mboo -sē yee mii?»

⁶ Pe naa n ke pe u le namihi wo, u ma plaha pāā, pe waha yee u tee pye. Yesu ba yīṅ kor le, ma naa n yrūhū kōnde ne kāntraha na.

⁷ Pe kuee naa u yīntaha war ke kayey ne, u n ba yīṅ kuā yir, ma pe pye ma yee: «Ye laam wo, wii ma pye kapee laa wee u yīṅ na ye, u cāā u cɔɔ waa yāṅ ntēmlaha ne.»

⁸ U n maha yīṅ kor le, ma nii n yrūhū kāntraha na.

⁹ Pe nawee- pe kaplāṅ ngīi luhu, laam sē sya pe ye ye, pe n nii n ter nanem nanem, ma cāā gbe pe wāle na, ma sya ga kua. U cɔɔ ya n ba kuee Yesu ne, cɔɔ wii pe ba le telai wo.

¹⁰ Yesu n ba yīṅ kuā yir loo na, ma u cɔɔ ya yāā, ma u pye ma yee:

«Coo, mpây pe le kai nde pãã taha ma na, pe ma na? Waa sê ngaa pye la ma na?»

¹¹ U coo n yee: «Aye, Yĩnfua.»
Yesu n u pye ma yee: «Ta bya, n saa laa pye ma na ye; ka, ma'a syi ma kapee pye nantãñ ye!»]

Yoo u cãã- le driyẽ wo?

¹² Loo kur ye, Yesu n maha te nabuar pye ma yee: «Ndoos tẽ ma cãã- driyẽ wo. Wii ma n taha ra na, u saa naa n yãr wam wo ye, ufua ga cãã- yãã, cãã- mpây pe cĩnde yrã wãã nawee kẽ.»

¹³ Pe Farisyẽ n u pye ma yee: «Ma ya wĩ ne raa n pãã mii ya; ma kapãñ saha nii cĩnde ye.»

¹⁴ Yesu n pe yẽ sya ma yee: «Tẽ sya nii wĩ pãã nii ya, ta kapãñ ma cĩnde; ye sê yãã, n ta yisaha cã, ma maha ra kasaha cã; yii sê -sê ra yisaha cã ye, ye sê maha ra kasaha cã ye.»

¹⁵ Ye nawee sãhã ke dyan ye laam wũhũ ya ne. Ndoos sê wee tẽ waa sãhã ye.

¹⁶ N ma sya waa sãhã, ta kaplãñ ma cĩnde, ndoo ya yẽ kaplãñ sê kẽ ye; ta Tuhufua Yãhã gii ke ra no wãã, ke ma ra ne.

¹⁷ Ye wãlε kãnde na, le ma le yrũhũ yaha ma yee, nawee- syãm yẽ kaplãñ ma pye wãcεñ, pe kapãñ ma cĩnde.

¹⁸ N ta wĩ pãã nii ya, ta Tuhufua Yãhã gii ke ra no wãã, ke bya maha ra wĩ pãã.»

¹⁹ Loo na, pe n u pye ma yee: «Ma Tuhufua ma na?» U n pe yẽ sya ma yee: «Ye sê ra cã ye, ye sê ra Tuhufua bya cã ye. Ye ma ne pye ye ra cã, yaa ne ra Tuhufua bya cã.»

²⁰ Yesu pye Yãhã kangbãñ wo, war lesaha fla tãy, ma naa ke kaplãñ pãã. Waa gε sê koho taha u na ma yee u ga u yigi ye. U yale sê ba no wa ye, koo kẽ.

Yesu driyẽfa yar yaha pe wĩ ne

²¹ Yesu n maha pe yar ma yee: «N ga ba tɛr. Ye ga ba naa ra kε, ye sê -sê ga ba ra yãã ye. Ye ga ba ku ye

kapee- koho wo. Tẽ ga ba ka fla ngii na, ye saha ka ke fla na ye.»

²² Pe Yiiffee- yahaseefa n yee: «Tuu yee woo ga ba ka fla ngii na, wii saha ka ke fla na ye, ah u yãã ga u ya boo, ma n pãã ke syi?»

²³ Yesu n pe pye ma yee: «Kãntraha nge nawee- me ye ne, ndoo -sê yi yãhãñ na. Driyẽ nge nawee- me ye ne, ndoo sê -sê yi driyẽ nge wo ye.»

²⁴ Loo ne, ta n ye pye ma yee, yaa ku ye kapee- koho wo. Tẽ ma ngii, ye ma yee ye sê loo sya cĩnde ma ra ta ye Yater ye, ye ga ku ye kapee- koho wo.»

²⁵ Pe n u yey ma yee: «Nwa kẽ ma ne?» Yesu n pe yẽ sya ma yee: «Tẽ cãã lii pãã ye ye, loo ne.»

²⁶ Kai- busãã ma tẽ ga pãã ye wĩ na, tesê kai- busãã ne tẽ ga sãhã ye wĩ na; wii tuu -sê ra no wãã, u wĩ ma cĩnde; tẽ lii luhu u ye, loo ne tẽ n pãã driyẽfa ye.»

²⁷ Pe sê ba cã ma yee u Tuhufua Yãhã wĩ ne u n pãã pe ye ye.

²⁸ Yesu n pe pye loo na ma yee: «Ye ma ba ndoo u Nawee Puee kuã yir ta, yaa cã cã n ma ngii. Ye ga maha cã, ta ya wũhũ sê kẽ tẽ n pye ye. Ta Tuhufua Yãhã ke ra klaha kai- nkãy ne, koo kẽ tẽ n pãã ye ye.»

²⁹ Koo gii ke ra no wãã, ke ma ra ne. Ke sê ra ta yaha nii ya ye, lii le n tãy ke ye, n loo pye yalebyε, koo kẽ.»

³⁰ Yesu tuu koo kaplãñ pãã ke syi, nawee- busãã n u ta pe Yater.

Mpây pe ma kapee- wãpyen yãmpa

³¹ Yiiffee- mpây pe ba Yesu wĩ sya cĩnde, u n pe pye ma yee: «Ye ma ra kapãñ le yaha ye laam wo, ye ma ra kãnyãrwai cĩnde.»

³² Ye ga ba le cĩnde wĩ cã, le n ye yi kãã yãmpar wo.»

³³ Pe n u yẽ sya ma yee: «Wo faale Brama kur me wo ne, wo sê nii yãã waa yãmpa ye; ma -sê maha pye mii ma yee, wo n pai yi kãã yãmpar wo?»

34 Yesu n pe yě sya ma yee: «Ta n cĩnde nde pãã ye ye: Wii u kapee-pye, u ma kapee- wãpyen yãmpuai.

35 Yãmpuai sē kuee yai n tãŋ u yĩŋfua kaha na ye. U yĩŋfua dya woo na, woo kuee yai n tãŋ ke kaha wo u kuãŋ ne.

36 U Yãhã Dya ma ye yi kãã kapee-wãpyen yãmpar wo, ye ga tefay yãã ye kuãŋ ne.

37 N cã ma yee Brama kur kuε pii me ye ne; ye -sē ra wãboo wĩ ke, ta kaplãŋ sē n tãy ye ye ye, koo kē.

38 Tē lii yãã ra Tuhufua Yãhã ye, loo ne tē n pãã. Yii, tee -sē lii luhu ye tuhufua ye, loo ne tee n pye.»

39 Pe n Yesu pye ma yee, poo tuhufua kē Brama ne. Yesu n pe pye ma yee: «Ye ma ne pye Brama pii, tuu naa kai- nkãy pye, ye ne ga naa koo pye.

40 Yagaa, ye mii ye ndoo wãboo wĩ ke, ndoo wii tē le cĩnde pãã ye ye, cĩnde lii tē luhu Yãhã ye. Ye wĩ nde, Brama sē loo pye ye rεε.

41 Ye tuhufua wĩ ne tee n pye.»

Pe n u pye ma yee, tããndya pii sē me poo ne ye, a tuhufua nen ya u ma poo ye, woo kē Yãhã ne.

42 Yesu n pe pye ma yee: «Yãhã ma ne pye ye Tuhufua, ta ntãŋ ne ga dye ye tãy. Ye sē yãã, n yi Yãhã fla na, koo fla kē tē yir, ma pa. N sē pa nii ya wĩ na ye, koo ke ra no wãã.

43 Nwa ta ye sē ra kaplãŋ war ye? Ke wãluhu laam wee ye na ye, koo kē.

44 Ye tuhufua kē sãndãpee yĩŋfua Setane ne. Ye n ke ye naa ye tuhufua laam wĩ pye. U yir u naboor ne ke kai- fegbecãã na, u sē tãhã n yer cĩnde fla na ye. Woo gε, u wĩ laa wee cĩnde ye. Kawar wãfua koo ke ma woo tēn. Ye sē yãã, u ma kawarfuafua, ma maha ma kawar tuhufua.

45 Ndoo wii tē -sē cĩnde pãã ye ye, ye sē ra wĩ sya cĩnde ye.

46 Ye laam wo, yoo ma u ga waha yee n kapee pye? Tē cĩnde pãã ye ye, nwa ta ye sē ra wĩ sya cĩnde ye?

47 Wii u ma Yãhã wũũ, ufua ke kaplãŋ luhu; yii sē n luhu ke ye ye, ye wee ke wãm ye, koo kē.»

Yesu cãã pye wa Brama yaha

48 Pe Yiiffee- yahaseefa n u pye ma yee: «Wo tãhã sē na, too ne yee Syamarifa naa kē ma ne, ma maha n yee, a sãndũpee ma ma yĩŋ na?»

49 Yesu n pe pye ma yee: «Ngaa sãndũpee wee ra yĩŋ na ye. N ta Tuhufua Yãhã miingbãŋ gboho, ye -sē ra tyεε.

50 N sē n ke ra myaha ke yi ye; waa -sē ma u n ke ra myaha ke yi, u kasãhã ma nawee- na.

51 Ta n cĩnde nde pãã ye ye: Wii ma ra kapãn sya, ufua saa ku yãã ye.»

52 Pe Yiiffee- n u pye ma yee: «Yagaa taa nde pãã, wo cã sãndũpee ma ma yĩŋ na. Wo faale wãdyaha Brama ku, pe faale Yãhã kaplãŋ tãrfa byε ku; mboo -sē yee, a wii ma mboo kapãn sya, ufua saa ku yãã ye.

53 Wo wãdyaha Brama wii tuu ku, ma ter la u yaha? Pe Yãhã kaplãŋ tãrfa gε, pe byε sē ku la? Mboo -sē mii ta nwasyifua?»

54 Yesu n pe yě sya ma yee: «N ma pye n nii myaha sey nii ya, koo wee ngaa ye. Ta Tuhufua Yãhã kē ke ra myaha sey, koo gii tee ne yee ke ma ye Yãhã,

55 ye sē maha ke cã ye. Ndoo ke cã; n ma yee n sē ke cã ye, n ga nii kawarfuafua ye wãŋ syi dyaŋ. N ke cã, n ke kaplãŋ le n yaha ra laam wo.

56 Wo wãdyaha Brama cãã cã, u ga ba ra wãpaŋ yãã; le n tãy u ye. U n -sē ba ke yãã, ma sya nuhu di le na.»

57 Pe n u pye ma yee: «Ma sē dye-gbeesĩ sēnsye gε yãã wa ye, ma -sē yee, a mboo wo faale Brama yãã!»

58 Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cĩnde nde pãã ye ye: Brama sē bii see wa ye, ndoo -sē cãã pye wa.»

59 Pe Yiiffee- pe nde luhu, pe n yee poo ga u waa ntẽmbar ne. Yesu n plaha pe na ke Yãhã kangbãŋ wo, ma yi ter.

9

Yesu fũu naa waa jaa

¹ Per gaa, Yesu naa n ter, ma ba fũu naa waa yãã. U ba see ke dyaŋ.

² Yesu kãnyãrwai n Yesu yey ma yee: «Yĩnfua, fũu naa nwo tuu see ke syi, yoo kapee wãpyeŋ kē le ta loo nde n u dye? Woo tuu kapee pye, laa u seefa?»

³ Yesu n pe yě sya ma yee: «Le sē nii mii u kapee pye, laa na u seefa ye. U see ke syi, Yãhã ga laa pye u na, nawee- bye n le yãã yĩnde ne, pe ke miingbãŋ gboho.

⁴ Koo gii ke ra nɔ wãã, n yai n ke tēn tē yagaa, yai ke sē kua wa ye. Yĩmper ma ke ga ba wɔ. Waa wee u tēn tē yĩmper wo ye.

⁵ Tē nwo driyě laam wo, n ma cãã-driyěfa ye.»

⁶ Yesu tuu koo pãã wa, u n yěsyɔr tu kãntraha na, ma poor tũhũ, ma te pye ta u fũu naa yĩmpɛ na,

⁷ ma u pye ma yee: «Ka, maa ma yĩntaha yee loho nge wo pe n yee Syilwee.» Ke Syilwee yĩntaha kē: Wii pe u nɔ wãã. U fũu n ka, maa u yĩntaha yee ke wo. Tuu dur ga kaha wo, u naa n yãŋ.

⁸ U kasohofa, ma suhu mpãy ne pe ba u cã, ma cã u naa n nar, pe u yãã pe n nii n yee: «Wii u ba tege nii naa nawee- nar, woo sē na?»

⁹ Mpãy naa n yee woo kē, mpãy - sē naa n yee, a u tayfua kē. Woo -sē naa pe yar ma yee woo kē.

¹⁰ Pe n u yey loo na ma yee: «Ma yĩmpɛ pye mii ma jaa ma ye, ma n waha n yãŋ?»

¹¹ U n pe yě sya ma yee: «Dya wii pe n yee Yesu, woo u poor pye ta ra yĩmpɛ na, ma ra pye n ga ra yĩntaha yee loho nge na pe n yee Syilwee. Ta n ka, maa ra yĩntaha yee, ma yãã n waha n yãŋ.»

¹² Pe n u yey ma yee, u dya ma na. U n yee woo cã na.

¹³ Dya wii tuu pye fũu, pe n ka u ne Farisyě ye fla na.

¹⁴ Kanii per -sē ba kē Yesu tuu ba te poor ta, ma u yĩmpɛ jaa u kē.

¹⁵ Pe Farisyě n maha u yey ma yee, u pye mii ma waha jaa, ma n yãŋ. U n pe pye ma yee: «U poor pye ta ra yĩmpɛ na, ta n ga ra yĩntaha yee, ma yãã n n yãŋ.»

¹⁶ Loo na, Farisyě mpãy n le pãã ma yee, Yãhã sē kē ke dya nwo nɔ wãã ye, a u ke kanii per kapĩ wĩ pye n klaha-. Mpãy n -sē yee, a kapeepyefua ga waha laanwɔ wũhũ ngĩ syi pye mii? Pe yě kaplãŋ n nii ke ya wuhu na.

¹⁷ U dya wii tuu pye fũu, pe n maha u yey ma yee: «U dya wii tuu ma yĩmpɛ jaa ma kē, mboo yee nwasyifua kē u ne?» U n pe yě sya ma yee: «Yãhã kaplãŋ tɔrfua kē u ne.»

¹⁸ Pe sē le sya cĩinde ma yee u pye fũu, ma ba jaa ma waha n yãŋ ye; pe n sya ta pe n u seefa yee ba.

¹⁹ Pe n pe yey ma yee: «Ye dya wii tee yee u see fũu, woo la nwo? Ah u pye mii ma waha n yãŋ yagaa?»

²⁰ U dya seefa n pe yě sya ma yee: «Wo cã wo dya kē u ne, u see fũu.

²¹ Tuu -sē pye mii ma waha n yãŋ yagaa, tesē yoo tuu u jaa, loo too sē cã ye. -Ye woo gɛ yey, kicar sē kē u ne ye, u ga waha u ya yĩŋ wĩ pãã.»

²² U seefa naa n fya pe Yiifee-yahaseefa na, koo kē pe n ba pãã ke syi. Pe Yiifee- yahaseefa ba le pãã ta wa ma yee, wii ma yee Yesu kē u Yãhã Yĩndefua Crise ne, ufua saa naa n dye pe Yiifee- yawãhã nwoŋ wo nantãŋ ye.

²³ Koo kē u dya seefa n ba yee pe u dya gɛ yey, a kicar sē kē u ne ye.

²⁴ U dya wii tuu pye fũu, pe Farisyě n u yey ke tɛhɛ syãŋ wuhu na ma yee: «Yãhã yãŋ, ma cĩinde pãã. Wo cã kapeepyefua kē dya nwo ne.»

²⁵ U n pe yě sya ma yee: «U ma pye kapeepyefua, n sē waha loo cã ye. Lii ya tē cã, n pye fũu, yagaa n n yãŋ.»

²⁶ Pe n u pye ma yee, Yesu u pye mii, u u yĩmpɛ jaa mii?

²⁷ U n pe yě sya ma yee: «N le pãã wa ye ye, ye sē ra kapãn luhu la? Ye

yee yaa maha le luhu ye nwa pye?
Ye n traha la ye nii u kânyârwai?»

28 Pe n u tyehε, ma dur ma u pye ma yee: «Mboo kê raa ma u kânyârwe, wii ma wo faale wâdyaha Musa kânyârwai.

29 Wo câ Yâhâ bii pâã Musa ne; nwo woo na, wo sê u yisaha câ ye.»

30 U dya n pe yê sya ma yee: «Tee yee ye sê u yisaha câ ye, le yê gbãã ra na; woo -sê kê u ta ra yîmpε n jaa.

31 Mpây pe ma kapee- wâpyeñ wo, wo câ Yâhâ wee ke n luhu poo wânar ye ye. Wii tuu -sê ke myaha gboho, ma ke laam wûhû pye, ke n luhu woofua wânar ye.

32 Ma gbe driyê wâtâhâ na, waa sê le luhu yãã pe yee waa fûu yîmpε jaa yãã ye, wii syi u see fûu.

33 Ke ma ne pye Yâhâ sê kê ke dya nwo nɔ wãã ye, u saa ne waha laa gε pye ye.»

34 Pe n u pye ma yee: «Ma see yi tãñ kapee- wâpyeñ wo, yoo raa yee maa klaha?» Pe n u tâ pe Yiifee-yawâhâ nwoñ wâdyeñ na.

Mpây me pe ma fûu- Yâhâ kânde na

35 Yesu n u dya wâkar wîi luhu, u n u yãã, maa u pye ma yee: «Ma u Nawee Puee ta la ma Yater?»

36 U n u yê sya ma yee: «Yîñfua, yoo kê u ne? U yar ra na, ra n u ta ra Yater.»

37 Yesu n u pye ma yee: «Ma u yãã; woo gε kê tuu n pâã ma ne yagaa.»

38 U dya n kânklûy gbãã Yesu yaha ye, ma u pye ma yee: «Yîñfua, n ma ta ra Yater.»

39 Loo kur ye, Yesu n yee: «N pa driyê wo, n n pai kasâhâ raa yîntaha yi, n ta, mpây pe sê n yãñ ye, pe waha naa n yãñ; tesê, mpây pe yee poo n yãñ, pe nii fûu- wãñ syi.»

40 Farisyê mpây pe pye u ne, pe kaplãn ngîi luhu, pe n u pye ma yee: «Wo bya ma la fûu- wãñ syi?»

41 Yesu n pe pye ma yee: «Ye ma ne pye fûu- wãñ syi dyañ, kapee saa ne pye ye yîñ na ye; tee -sê yee yii n yãñ, ye kapee- ga kuee ye yîñ na.»

10

U mbanaha u mbaa ne

1 Loo kur ye, Yesu n maha kaplãn kuã cra pâã pe nawee- ye ma yee: «Ta n cîinde nde pâã ye ye: Wii ma yee u sê dye mbaa naklaha yê ne ye, ma teele laa yãñ ke kânkây na ma dugu dye, yuhu naboofua kê woosyifua nwo ne.

2 Ma -sê yee wii woo na tuu n dye ke mbaa naklaha yê ne, u mbanaha kê woo ne.

3 Yuhu- sêñfua pe mbaa na, u n sya ma ke naklaha yê yâr u mbanaha kê. Pe mbaa byε, pe n sya ma n luhu u ye. U myaha taha pe mbaa byε na, ma pe yee te ne, pe n yi n taha u na nkur ye.

4 U ma ta u mbaa byε n yi taha tãñ wa u na nkur ye, pe mii pe u yîmbui câ wa, u ga naa n yâr pe yahasee ye, pe n naa n taha u na.

5 Pe saa sya pe taha naweete ne ye, wii pe sê câ ye. Pe sê woo yîmbui câ ye, pe ga fã dey u na.»

6 Yesu tuu kakuãcran nde tôr pe nawee- ye, pe sê laa gε war le wîi na u ne ye.

Yesu woo tuu ma ke naklaha yê

7 Yesu n maha yee: «Ta n cîinde nde pâã ye ye: Ndoe tẽ ma pe mbaa naklaha yê.

8 Mpây byε pe câã pa ra yaha, pe pye yuhu- naboofa. Pe mbaa sê -sê naa n luhu pe ye ye.

9 Ndoe kê ke naklaha yê. Wii ma ra ta u Yater, ma dye ra kue koho ye, u yîñ pahasaha yãã. U ga waha naa n dye u laam, tuu dur naa n yi, tuu naa u digi yãã.

10 Yuhu woo n pai wâyuhu troho ne, wãboo yîmbui ne, kaklaha- koho ne. Ma -sê yee ndoe woo na, n pa ma yee, mpây byε pe ga naa n dye ra kue koho ye, n ga cîinde yrã wãã pe kê; tesê, ngaa saa ke laa pe ye ye.»

Yesu woo tuu ma u mbanahayõ

11 Yesu n maha yee: «Ndoe tẽ ma u mbanahayõ. U mbanahayõ u mbaa gbã ku.

12 Tëntële ma pye mbaa na, u tēn tē wale myaha na. Woo sē -sē kē u mbanaha ye; woo sē kē u mbaafua ye. U ma waygapyāhā yāā, ke n pai pe mbaa ye, u ga fā ter pe yaha, ke n ba dye yigi pe laam wo, ke pe ta pe n fā cāñ.

13 Lii le ma ne usyifua ta u n le pye ke syi, wale wī ya le ma ne pye u na, u kalaa sē ma ne pye pe mbaa poo na ye.

14 Ndoo kē u mbanahayō. N ta mbaa wī cā, pe bya ra wī cā.

15 Ta Tuhufua Yāhā ke ra wī cā mii syi dyañ, ta n -sē u wī cā mii, n ma ke syi ra mbaa ne. N ga pe gbā ku.

16 Mbaa mpāy maha ma ra ye. Poo ter wee naklaha nge wo ye. N yai n ga pe bya kuar ba le taha, n ba naa n naha. Pe ga ba naa ra yīmbui luhu. Pe bye ga ba wāā le, pe nii naklaha neñ, mbanaha nen ne.

17 Ta ntāñ dye ra Tuhufua Yāhā tāy. N yer ta yrā wāwāā wī na, n ku, tē ba dur, n maha le sya. Loo ne, ta ntāñ n dye ta Tuhufua Yāhā tāy.

18 Nawee waa sē kē tuu ga waha ta yrā sya ra ye ye. Le tāy ra ye, koo kē n ga le wāā, n ku. Le wāwāā fānga ma ra ye, le wāsyā fānga ne. Ta Tuhufua Yāhā ke ra taha lii na, loo kē loo nde ne.»

19 Yesu kaplāñ n maha ta, Yiiffee- n nii n pāā wuhu na creñcreñ.

20 Poo busāā naa n yee: «Sāndūpee waa u yīñ wūhū wlāhā, u n sroñ cōñ. Waa ma n ndityuhu yaha u ye ye.»

21 Mpāy, ma -sē naa n yee: «Sāndūpeefua kaplāñ sē kē ngī ye. Nawee wii sāndūpee ma u yīñ na, u ga waha fūū yīmpε yār la u kē, u n waha naa n yāñ?»

Yiiffee- yahaseefa Yesu wī sye

22 Pe ba naa ke Yāhā kangbāñ wāfāā gbar gbar, dyadyε wāñ syi dyañ, Yurusalem wo. Le pye wer cāā.

23 Yesu -sē pye, u naa n tay ke Yāhā kangbāñ wo, ntēambar laankongbāñ gaa flāhā tāy, pe naa ke yee Salmuu laankon.

24 Pe Yiiffee- yahaseefa n pa, ma ba u gbey le, ma u pye ma yee: «Le ma pye mboo kē u Yāhā Yīndefua Crise ne, le pāā laha wo ye. Ma sē yāā, ma wo ta wo n nii laalaa pye n ter ma wī na.»

25 Yesu n pe yē sya ma yee: «N le pāā wa ye ye, ye sē -sē ra wī sya cīinde ye. Ta Tuhufua Yāhā kai- ngī wāpyeñ kānde wāā ra kē; loo nde ge ra wī pāā n laha ye ye.

26 Ye sē -sē ra wī sya cīinde ye; ye wee ra mbaa ye, koo kē.

27 Ta mbaa ra yīmbui luhu. Ndoo pe cā, pe n taha ra na.

28 N cīinde yrā wāā pe kē, lii wākuayāā wee le na ye. Pe wī saa klaha- yāā ye, waa saha pe tyīn sya ra koho wo ye.

29 Ta Tuhufua Yāhā gii ke pe le soho ra koho wo, koo kē ke ma fānga bye yīñ na, waa saha pe tyīn sya ke koho wo ye.

30 Ndoo, tesē ra Tuhufua Yāhā ne, wo ma nen.»

31 Loo na, pe Yiiffee- yahaseefa n maha yee poo ga u waa ntēambar ne.

32 Yesu n pe pye ma yee: «N kayūhū busāā pye yar ye na, ta Tuhufua Yāhā kāmāy na. Ye yee yaa ra waa ntēambar ne koo kayūhū ngī lii loo wī na?»

33 Pe n u yē sya ma yee: «Wo sē yee waa ma waa ntēambar ne kayī laa wī na ye, wo yee ma n gbar Yāhā ne, koo kē; taa ma nawee, ma sē yai ma yee ma ma Yāhā ye.»

34 Yesu n pe yē sya ma yee: «Yāhā sabangbāñ wo, le ma le yrūhū yaha ma yee, Yāhā yee: <Ye ma Yāhā pii.>

35 Wo cā Yāhā sabangbāñ ma lii pāā, le saha kuā kāā ye. Le Yāhā kapān le pāā wāā nawee- mpāy kē koo fla na, Yāhā yee pe ma Yāhā pii.

36 Yāhā ma -sē yee pe ma Yāhā pii, ndoo wii Yāhā ra yāñ yi, ma ra no wāā driyē wo, ye pye mii ma yee n n gbar Yāhā ne, a n tee yee n ma Yāhā Dya?

37 Le ma pye ra Tuhufua Yāhā kai- sē kē tē n pye ye, ye ma syi ye ra kaplāñ sya cīinde ye.

³⁸ N ma -sê ke pye, ye ma sya yee ye saa ra kaplân sya cîinde ye, tē -sê kai- nkây pye, -ye koo sya cîinde! Loo na, ye ga le cã laha ye yee, ndoo tesê ta Tuhufua Yâhâ ne, loho sê n yi wo nsoho wo ye.»

³⁹ Pe n maha yee, poo ga u yigi, u n wloho yi pe laam wo ma tɛr.

⁴⁰ Loo kur ye, Yesu n ka maa kuee Yurdane lafeŋ kûndi ngaa ye. Koo fla kê Nsân tuu cãã pye, ma ba naa nawee- tãã naa n yi loho wo.

⁴¹ Nabuar n pa Yesu fla na, ma ba nii le pãã pe ya ye ma yee: «Nsân sê ba laanwo wîi laa pye ye, tuu -sê ba kai- nkây bye cãã pãã yaha dya nwo wîi na, ke bye nii cîinde.»

⁴² Nawee- busãã n Yesu ta pe Yater ke fla na.

11

Yesu gbã yia

¹ Yan ba dya waa yigi, u myaha Laasar. U pye klo laa wo pe naa n yee Gbetane. U syafa pye ke fla na, Maari ma suhu u lɛfua Marti ne.

² Woo Maari nwo kê tuu ba lasekole woo Yesu na, ma u yînyor ta ma Yesu tɛr kluã u kê. Woo lan Laasar kê tuu pye yanfua.

³ U syafa n lɛhɛ wãã, pe ga Yesu yar u naambiyãbua wee wãwee ye.

⁴ Yesu tuu le luhu, u n yee: «Laasar yan nde saha u boo ye; te ga ta nawee- n Yâhâ fãngangbãŋ yãã yînde ne, loo nde kãmay na Yâhâ Dya myaha ga yi.»

⁵ Marti ma suhu u cîifua Maari ne, ma suhu Laasar ne, pe bye ntãŋ ba dye Yesu tãy.

⁶ Yesu tuu u Laasar yan wîi luhu, tuu pye teeli wo, u n kuee ma plii sîi pye ke fla na,

⁷ ma ba u kãnyãrwai pye ma yee, pe dur ga Yude kãntraha na.

⁸ U kãnyãrwai n u pye ma yee: «Yînfua, yagaa ya pe Yîiffee- naa n ke pe ma waa boo ntẽmbar ne ke fla na, ma maha yee mboo ga dur ga ke fla na!»

⁹ Yesu n pe yẽ sya kakuãcran ne ma yee: «Per neŋ laam wo,

yai wee la lɛr sênsye syãm, ma gbe sukũhũntãy na, ma sya ga waa yainkɔŋ wo? Wii u n yãr yai na, u sê n kũn ye, u yãhãcãã- yãã, koo kê.

¹⁰ Wii u -sê n yãr yîmper wo, u n kũn, cãã- wee u na ye, koo kê.»

¹¹ Yesu tuu koo kaplân pãã wa pe ye, u n pe pye ma yee: «Wo naambiyã Laasar sã n wãy; n n gaha u gbã yir.»

¹² U kãnyãrwai n u pye ma yee: «Yînfua, u ma sã n wãy, u ga kãhã yir.»

¹³ U Laasar wãku wîi ne Yesu tuu ba pãã pe ye, pe sê le war ye, ma yee cîinde wãy Yesu u n yãŋ.

¹⁴ Yesu n le pãã laha pe ye loo na ma yee: «Laasar ku.

¹⁵ Too sê pye ke fla na ye, le tãy ra ye. Loo ga ta ye n ta sroŋ ta ye Yater. -Too ka u fla na!»

¹⁶ Loo na, Tema wii pe naa n yee Didim, koo yîntaha wuhuwãã, u n pe kãnyãrwai mii pye ma yee: «Wo bya, -too yir taha u na, waa ku u ne.»

¹⁷ Yesu n ga dye gbe taha, ma luhu pe Laasar le wa gbîi wo ke plii resyar kê.

¹⁸ Gbetane ke -sê pye Yurusalem tãy kilo tãã syi,

¹⁹ Yîiffee- busãã n ba pa Marti ye fla na Maari ne, maa pe lan gbã syar pe ye.

²⁰ Marti tuu luhu Yesu ma u n pai, u n ka maa u wãã; Maari -sê pye u ba tege nii kaha wo.

²¹ Marti n Yesu pye ma yee: «Yînfua, ma'a ne pye nwo, ta lan saa ne ku ye.

²² Ke yagaa nge gɛ na, n cã, ma'a ngii nar Yâhâ ye, ke ga le pye ma kê.»

²³ Yesu n u pye ma yee: «Ma lan ga yir gbã wo, u dur ba yrãŋ na.»

²⁴ Marti n u yẽ sya ma yee: «Driyẽ ma ba kua per gi, nawee- n ga yir gbã wo, pe nii yrãŋ na, n cã Laasar bya ga ba yir gbã wo, u nii yrãŋ na.»

²⁵ Yesu n u pye ma yee: «Ndoo tẽ ma gbã yiafua, tesê ndoo tẽ ma yrã wããfua. Wii ma ra ta u Yater, u ma sya ku, u ga ba nii yrãŋ na.

26 Tesē, wii ma pye yrāṅ na, ma ra ta u Yater, ufua saa ku yāā ye. Ma loo nde sya la cīinde?»

27 Marti n u yē sya ma yee: «Āwā Yīṅfua, n cā mboo kē u Yāhā Yīndefua Crise ne, woo wii u ma Yāhā Dya, woo wii u wāpaṅ bii cāā pāā yaha drier nge wo.»

28 Marti tuu koo pāā wa, u n ter, ma ga u cīifua Maari yee, u sē ta waa n yi le cāṅ na ye, ma u pye ma yee: «U Yīṅfua ma nwo, u ma yee.»

29 Maari tuu kaplāṅ ngī luhu, u n yir farfar, ma ka Yesu fla na.

30 Yesu sē ba dye wa le klo wo ye. Marti tuu ba u wāā sya teelii wo, u pye nantāṅ koo fla na.

31 Yiiffee- mpāy pe pye Maari ne kaha wo, ma naa u flaṅ, pe yāā u yir yi farfar, pe n taha u na, ma yee u yi n ter u n gaha wūn le gbī fla wo.

32 Maari tuu ga nō Yesu fla na, ma u yāā yīnde ne, u n kānkūy gbāā Yesu yaha ye, ma u pye ma yee: «Yīṅfua, ma'a ne pye nwo, ta laṅ saa ne ku ye.»

33 Maari naa n wūn, woo ma suhu pe Yiiffee- mpāy ne pe ba pa u ne. Yesu tuu pe yāā, u laam bye n wlāhā.

34 U n pe yey ma yee, pe u le na? Pe n u pye ma yee: «Yīṅfua, pa ma ba yāṅ.»

35 Yesu yīntām n yi.

36 Pe Yiiffee- pe loo yāā, pe n yee u dya ntāṅ dye Yesu tāy cīinde.

37 Poo mpāy n -sē le pāā ma yee: «Woo wii tuu u fūū naa yīmpē jaa u n waha n yāṅ, u saa ne pye la u ta, dya nwo ma n ku ye?»

38 Yesu n ka le gbī fla na, u laam maha ba wlāhā u ye. Le gbī pye nkōṅ dyaṅ yāṅ mpīy ntēmlaha fla na. Ntēmbangbāṅ gaa pye, ke ba paha tā le gbī yē na.

39 Yesu n yee pe ke ntēmbangbāṅ kloṅ kāā. U Laasar syafua Marti n Yesu pye ma yee, ke nakugu dugu n yi, pe ke le le gbī wo ke plii resyar nānga.

40 Yesu n u pye ma yee: «N sē ma pye la ma'a ra ta ma Yater, maa Yāhā fāngangbāṅ yāā yīnde ne?»

41 Pe n ke ntēmbangbāṅ kloṅ kāā. Yesu n yīntaha kuā yir wāā yāhāyīṅ kuē ye ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā, taa ra wānar sya, n syaha wāā ma kē.»

42 N cā ma ra wānar sya yalebye. N le pāā nabuar mii wī na, pe ra gbey le, pe n waha cā mboo ma ra nō wāā.»

43 Yesu tuu koo pāā wa, u n tē sya fānga ne ma yee: «Laasar, yir yi!»

44 Laasar wii u ba ku, u n yir yi, te trē ne tesē te klue ne te maha tā faasyīmbehe taa ne; u yīntaha ba maha tā fai wo. Yesu n pe nawee-pye ma yee: «Ye u sāhā yaha, tee tyii u na u n ter!»

Pe Yiiffee- yahaseefa Yesu ke wāboo ne

(Mat 26.1-5; Mar 14.1-2; Luke 22.1-2)

45 Pe Yiiffee- mpāy pe ba pa Maari ye fla na, poo busāā pe Yesu yāā tuu nde pye, pe n u wī sya cīinde.

46 Mpāy n -sē yir, ma ka Farisyē ye fla na, maa le pāā pe ye Yesu lii pye.

47 Loo na, pe Yāhā yūndefa yīṅfa n yir pe Farisyē ne, ma pe kaplāṅ cērfa wāā, ma le pāā ma yee: «Waa pye mii dya nwo ne? Ye sē yāā, u laanwo wūhū busāā pye.

48 Waa tyii u na, nawee- bye ga ba u wī sya cīinde, Wormefa ga ba wo Yāhā kangbāṅ yoho pye klaha-, pe wo ter bye boo tāṅ.»

49 Mpāy pe ba pe ya wāā, poo nen waa pye, u myaha Kayifu, woo kē tuu pye pe Yāhā yūndefa yīṅfua loo dye. U n yir ma pe pye ma yee: «Ye sē laa cā ye.

50 Ye sē laam ga ye. Le puar wo dya nen nwo ya boo, u n ku nawee- kur bye wī na, wo terfa bye ma n ku tāṅ ye.»

51 Kapān nde le sya yi u yē wo, u sē cā ma yee u ya laam kapān sē ne le ba yi u yē wo ye. Tuu pye Yāhā yūndefa yīṅfua loo dye, koo kē Yāhā n u ta u n kapān nde cāā pāā yaha

ma yee, Yesu yai u ku pe klofa wī na.

⁵² Le sē maha pye pe terfa ya wī na ye. Le pye Yāhā laampii kur bye wī na, pe nii yīmbui nen na, Yāhā laampii mpāy bye pe cāān driyē teebēhe bye wo.

⁵³ Koo per na, pe n Yesu wāboo wī ta.

⁵⁴ Loo n ta Yesu sē maha naa u ya yar gbaa na pe Yiifee- na ye; u n ka tūntūn kusyīnde laa wo, tēyāfūū klo tāy, pe le yee Yeḑlami, maa kuee ke fla na u kānyārwei ne.

⁵⁵ Yiifee- syayaha gbar ba gbe taha. Nawee- busāā n yir kui bye wo, ma dugu ga Yurusalem wo, pe n gaha pe kapī loho wey, pe nii gbēgbē te gbar n cā dye.

⁵⁶ Pe pye Yāhā kangbān wo, ma naa Yesu fla ke, ma nii pe ya yey, ncā u ga pa te gbar na laa?

⁵⁷ Pe Yāhā yūndefa yīnfa tesē pe Farisyē ne, pe ba yee, wii ma Yesu niisaha cā, u le pāā pe n ga u yigi.

12

*Maari lasekole woo Yesu trē na
(Mat 26.6-13; Mar 14.3-9)*

¹ Te syayaha gbar ba kuee plii kuay, Yesu n ka klo nde wo pe n yee Gbetane, Laasar fla na, wii Yesu ba u ta u n yir gbā wo, ma nii yrān na.

² Pe n u nampay yi. Marti naa te dir yīntaha yi, Laasar pye pe sedifa ne Yesu ne.

³ Maari n lasekole waa gbe bui laa wo, le faa gboho. Pe woo lasekole yee nardi, nawām sē u dir yey ye. U n woo lasekole gbe, ma u woo Yesu trē na, ma dur ma u yīnyor ta ma Yesu trē kluā; ke kaha bye n ga nii u lasekole dugu fla.

⁴ Yesu kānyārwe waa pye, Syikaryotefa Yuda, woo kē u n pai Yesu yi u napī- kē. U n le pāā ma yee,

⁵ a nwa pe sē u lasekole par war nagbey sēnsye syi, ma pe war wāā fenfa kē ye?

⁶ Le sē nii mii u naa fenfa fen di koo u n kapān nde pāā ye, u naa n yuhu, koo kē. Pe kānyārwei war

sakole pye woo ye, pe ma war le, u ga mpāy yuhu yi.

⁷ Yesu n u pye ma yee: «Tyii cōo nwo na, ta kadye kē tuu gbihi wa wāleḑ na gbī wo ke syi.

⁸ Fenfa ya dyaḑ, pe ma ye ne yalebye. Ndoo -sē nwo, n saa ba pye ye ne per gaa ye.»

⁹ Yiifee- busāā n Yesu wāpa wī luhu ke Gbetane na, ma pa le klo wo. Le sē -sē ba nii mii pe pa Yesu ya wī na ye; pe ba pa pe n pai Laasar bya yāā yīnde ne, woo wii Yesu ba u ta u n yir gbā wo, ma nii yrān na.

¹⁰ Pe Yāhā yūndefa yīnfa n Laasar bya wāboo wī pāā ta.

¹¹ U wī ba Yiifee- busāā ta pe n dur naa n yi poo kur ye, ma naa Yesu woo ta pe Yater, koo kē.

*Nawee- Yesu sey ga dye Yu-
rusalem wo*

*(Mat 21.1-11; Mar 11.1-11; Luke
19.28-40)*

¹² Ke yīnsyii wo, nabuar mpāy pe ba ka te gbar wī na, pe n luhu Yesu ma u n pai ke Yurusalem wo.

¹³ Pe n mpēn wan gbe, ma yi ga Yesu wāā, ma nii nuhu di, ma nii le gble ma n yee:

«Yīnfua mboo wii taa n pai Yāhā myaha ne,
Yāhā ke kaa taha ma na,
mboo wii taa ma Yiisrefa
Yīnfua.»

¹⁴ Yesu n kānkonyainge gaa yāā, ma dugu nii ke na ma n gaha, mii le bii cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

¹⁵ «Syō klofa, ye ma n fya ye,
ye yīnfua nwo u n pai,
kānkonyainge gaa na, tuu dugu
nii.»

¹⁶ Yesu kānyārwei n kai- ngī yāā wāyāā ya, pe sē waha ke yīntaha war le yale wo ye. Kur kuē ye, Yesu tuu ba kuā yir ga yāhāyīn na nayōr ne, pe n cā le tai cā ma yee, le ma le bii cāā yrūhū yaha wa Yāhā sabangbān wo ma yee, nawee- ga ba Yesu sey, koo kē pe n ba le yāā le pye koo syi.

17 Yesu tuu ba Laasar yee le gbĩ laam wo, ma u ta u n yir gbã wo, ma nii yrãŋ na, mpãy bye pe ba pye ke fla na, pe naa Yesu wĩ pãã le ne.

18 Loo nde n ta, pe nabuar pe le luhu ma yee Yesu laanwo wĩ nde pye, pe n pe ya wãã ga ta u yahasee ye.

19 Pe Farisyẽ n nii pe ya pye ma yee: «Ye sã yãã, nawee- bye n gaha u ye, nde saa laa yõ wo kã ye.»

Jrɛkefa mpãy, Yiifee- sã me ye, pe Yesu wĩ yey

20 Jrɛkefa mpãy ba pa te gbar na Yurusalem wo, Yãhã seysaha wo.

21 Poo mpãy n pa Filipe fla na, u n yi klo nde wo pe naa n yee Gbesyata, Galɛɛ kãntraha na. Pe n Yesu wĩ yey waha u ye ma yee: «Yĩnfua, wo n ke wo Yesu yãã.»

22 Filipe n le pãã Andere ye, pe n ka pe syãm, maa le pãã Yesu ye.

23 Loo kur ye, Yesu n pe pye ma yee: «U Nawee Puee myaha yiyale no wa.

24 Ta n kakuãcran nde pãã ye ye: Sepua nen le ya ya, le ma yee le sã tãhã le kãntraha wo ma fiy ye, le - sã ga kuee le ya ya. Le ma -sã tãhã le kãntraha wo, ma ku, ma fiy, le ga pii buar see.

25 Wii ma yee u ya yĩŋ wãke wĩ ya le n tãy u ye, woofua ga ba u yĩŋ ke laa; wii tuu -sã ga u ya yĩŋ wãke wĩ sye driyẽ nge wo, woofua ga ba cĩinde yrã yãã, lii wãkuayãã wee le na ye.

26 Wii ma yee u ga ra wĩ pye, u naa n taha ra na; n ma pye na, u bya ga pye ke fla na. Wii ma ra wĩ pye, ta Tuhufua Yãhã ga ta u myaha n yi.

27 Yagaa, ta laam bye ma pe wlãhã nii ra ye. Tã ga lii gɛ pãã n sã cã ye; n yee la Yãhã ta Tuhufua, le wãfãy yale kuã ter ra na, lii le n pai nde? Aye, n saa loo pãã ye. N pa koo wãfãy nge wĩ na, n ga ke sya.

28 Ta Tuhufua Yãhã, ma miingbãŋ ta ke n gboho!» Yĩmbui laa n yir yãhãyiŋ na ma yee: «N ke gboho wa, n ga maha ke ta ke n gboho.»

29 Nabuar rii te pye ke fla na, ma ba le yĩmbui luhu, te n yee, a yãhãgbãã tẽŋ kã. Mpãy naa n yee, a yãhãyiŋ tẽnlɛɛ waa kã tuu pãã Yesu ne.

30 Yesu n pe pye ma yee: «Yĩmbui nde sã pãã ndoo wĩ na ye, le pãã yii wĩ na ma yee ye le luhu.

31 Yagaa, Yãhã kasãhã ga too driyẽfa na. Yãhã ga driyẽ nge yĩnfua Setane kar wãã.

32 Ndoos ma ba kuã yir ta, n ga ba ta, nawee- ter bye n pa ra ye.»

33 Yesu kaplãŋ ngĩ naa le yar, gbã mpãy ter syi u n pai ku.

34 Pe nabuar n u yẽ sya ma yee: «Kãnde lii Yãhã le ta, le ma le yrũhũ yaha ma yee, u Yãhã Yĩndefua Crise saa ku yãã ye. Mboo -sã pye mii ma yee, u Nawee Puee ga ba kuã yir ta? Yoo kã u Nawee Puee ne?»

35 Yesu n pe yẽ sya ma yee: «U Cããfua ga maha yalaale ya dye ye nsoho wo. Tee -sã ma u Cããfua ne, ye naa n yãr u ne, wam ma syi pe ba ye fe gbe ye. Wii u n yãr wam wo, u sã u ya kakue cã ye.

36 Tee ma u Cããfua ne, -ye u ta ye Yater, ye nii cããfa.»

Yesu tuu koo pãã wa, u n ter, maa wũhũ pe na deydey.

Mpãy pe sã Yesu ta pe Yater ye

37 Yesu tuu sya laanwo wũhũ busãã pye pe nawee- yĩnde na, pe sã -sã u ta pe Yater ye.

38 Loo gɛ -sã ne faale Yãhã kaplãŋ tãrfua Yisa bii cãã pãã yaha. U bii yee:

«Too ke Yãhã wũhũ pãã,
yoo ke sya wo ye?

Yoo Yãhã koho fãnga yãã,
ma le sya cĩinde?»

39 Poofa mii wĩ na, u Yisa maha bii le cãã pãã yaha ma yee:

40 «Yãhã pe ta fũũ- wãŋ syi;
ke maha pe ta pe laam n waha.

Mii loo sã ne ye, pe ma n yãŋ,
pe ga ke kai- yãã yĩnde ne,
pe ga ke war pe laam wo.

Pe ga ka Yãhã ye, ke n pe jaa yi kãã
pe kapee- wãpyeŋ wo.»

41 Yisa tuu bii Yesu nayõr yãã, koo kē u n bii kaplāŋ ngĩ pãã.

42 Pe yahaseefa mpāy -sē ba Yesu wĩi sya cĩinde. Pe sē -sē le pãã ye. Pe ba fya pe Farisyē na, ma yee poo ma le pãã, pe ga pe kar tã ke Yiifee-yawãhã nwoŋ na.

43 Ye sē yãã, pe naa myaha ke nawee- ye, pe sē naa myaha ke Yãhã ye ye, koo kē.

44 Yesu -sē ba le gbey pãã pe ye ma yee: «Wii ma ra wĩi sya cĩinde ma ra ta u Yater, ndoo ya sē kē u ta u Yater ye, ufua ra Nõwããfua bya ta u Yater.

45 Wii ma ra yãã, ufua ra Nõwããfua bya yãã.

46 N pa driyēfa ye cãã- wãŋ syi dyaŋ, wii ma ra ta u Yater, ufua ma n kuee wam wo ye.

47 Wii ma ra kaplāŋ luhu, ma -sē ke sye, ndoo sē kē tē ga ufua sãhã ye. Ye sē yãã, n sē pa driyēfa wããhã yĩmbui ne ye, n pa pe wãsyayaha yĩmbui ne.

48 Wii ma ra sye, ma maha ra kaplāŋ sye, u sãhãfua ma; kaplāŋ nkãy tē n pãã, koo kē ke n pai u sãhã, driyē ma ba kua.

49 Ye sē yãã, ta ya wĩi sē ne tē n pãã ye; ta Tuhufua Yãhã gii ke ra nõ wãã, koo ge ra yar kai- nkãy ne, n yai n ke tõr yar nawee- na.

50 N -sē cã ke kai- nkãy ta, ke cĩinde yrã wãã nawee kē. Loo ne, ta Tuhufua Yãhã ke ke kai- yar ra na mii, n ke yar nawee- na koo syi.»

13

Yesu u kãnyãrwai tre yee

1 Te syayaha gbar te ba gbe taha, Yesu n cã u yale nõ wa, yale lii tuu ga yir driyē nge wo, u ka u Tuhufua Yãhã fla na. Driyēfa mpāy bye pe ntāŋ dye u tãy, pe n nii u wãm, u n ta pe ntāŋ n dye kuee yai u tãy.

2 Yesu pye u kãnyãrwai ne dir na yĩmper wo. Syikaryõtefa Syimu dya Yuda -sē nwo, sãndãpee yĩŋfua Setane ba Yesu wãyi wĩi le wa u laam wo, u Yesu yi u napĩ- kē.

3 Yesu ba cã, woo Yesu yi Yãhã fla na, u ga maha dur ga Yãhã fla na, tesē Yãhã kai- bye le soho u koho wo.

4 Yesu n yir dir na, ma nayroho fer, ma lawey fai laa gbe maha nsĩ wo.

5 Loo kur ye, u n loho le tasangbãŋ wo, ma nii u kãnyãrwai tre yee pe kē, ma te kluã lawey fai lii ne, tuu ba gbe maha nsĩ wo.

6 U n ba nõ Syimu Pyar na, u n u pye ma yee: «Yĩŋfua, mboo yai la ma ra tre yee?»

7 Yesu n u yē sya ma yee: «Lii tē n pye nde, ma sē le war ye, maa ba le war kur kue ye.»

8 Pyar n u pye ma yee: «Aye, n saa sya yãã ma n ta tre yee ye.» Yesu n u pye ma yee: «N ma yee n sē ma yee ye, ma saa ba ma lay yãã ra ye ye.»

9 Syimu Pyar n u pye loo na ma yee: «Yĩŋfua, le ma pye ke syi, ta tre yee, maha ra klue bya ne, ta yĩŋ bya ne.»

10 Yesu n u pye ma yee: «Wii ma wey laha, u tre ya ne te yai te yee, u n nii tãŋ gbegbe. Ye nii wa gbegbe, ye bye sē -sē me ye.»

11 Yesu ba cã wii u n pai u yi u napĩ- kē, koo kē u n yee pe bye sē me pe ma gbegbe ye.

12 Yesu tuu pe tre yee wa, ma u nayroho le wa, u n dur ga tege nii u niisaha wo, ma pe pye ma yee: «Tē lii pye ye na, ye le war la?»

13 Ye ra yee kaicãfua, ma maha ra yee yĩŋfua. Le sroŋ, n ma koo syi.

14 Ndoo wii n ma ye yĩŋfua, ma maha ma ye kaicãfua, ya'a yãã ndoo tē ye tre yee, ye bya ye yai ye naa ye tre yee yii kē!

15 Ye sē yãã, kai ne tē pye yar ye na ma yee tē ye pye mii, ye bya yai ye naa nii yii ne koo syi!

16 Ta n cĩinde nde pãã ye ye, tēntēle sē ter u yĩŋfua yaha ye, tesē tēnlehe sē ter u lehẽfua yaha ye.

17 Ye ma kai- ngĩ cã, ye wĩi n tãy, -tee -sē naa koo pye!

18 Ye bye sē me tē n yãŋ ye. Mpāy tē yãŋ yi, n pe cã. Lii le -sē cãã yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo, loo ne le n pye yagaa. Le ma le yrũhũ yaha

ma yee: «Wii u wãã n di ra ne, u wã klaha ma nii ra napĩ.»

¹⁹ N ga cãã naa ke kai- tōr ye ye, ke ma ba nii n pye, ye waha cã ndoo ma ngii, ye le sya cĩinde.

²⁰ Ta n cĩinde nde pãã ye ye: N ma nawee lehe wãã, wii ma ga u wĩ sya, ndoo ge wĩ kē tuu sya. Wii ma -sē ra wĩ sya, Yāhã gii ke ra lehe wãã, koo ge wĩ ne tuu sya.»

Yesu yee u kãnyārwe waa ga u yi u napĩ- kē

(Mat 26.20-25; Mar 14.17-21; Luke 22.21-23)

²¹ Yesu tuu koo kaplān ngĩ pãã wa, u laam bye n wlāhã, u n yee: «Ta n cĩinde nde pãã ye ye: Ye laam wo, waa ma u ga ra yi ta napĩ- kē.»

²² U kãnyārwai n nii pe ya yān n klaha, pe sē ba cã yoo kē u naa n yān ye.

²³ U Yesu kãnyārwebua -sē pye, u ba nii Yesu tãy.

²⁴ Syimu Pyar n koho yāhã wãã u ye, u Yesu yey yoo kē u n yān.

²⁵ Woo kãnyārwe nwo n u ya kãān Yesu kue ye, ma u pye ma yee: «Yĩnfua, yoo kē?»

²⁶ Yesu n u yē sya ma yee: «Tē ga dir pāhã wãã wii kē, woo kē.» U n dir raa gbe, ma te pāhã, ma te wãã Syikaryotefa Syimu dya Yuda kē.

²⁷ Yuda tuu te dir sya wa, sãndāpee yĩnfua Setane n dye u laam wo. Yesu n u pye ma yee: «Taa yee ma ga lii pye, le pye farfar.»

²⁸ Mpāy bye pe pye te dir na, pe sē le war nwa Yesu n le pãã Yuda ye ke dyañ ye.

²⁹ Mpāy naa le ga, a u Yuda tuu ma pe war sakole ne, laa na Yesu yee, wān tii bye wĩ te ga ba pye poo na te gbar nde na tē n pai, u te bye par. Pe maha naa le ga, a laa na Yesu Yuda pye u ngaa wãã nawām kē.

³⁰ Yuda tuu te dir sya wa, u n ta ter yi ma ter. Yĩmper ba wo wa.

Yesu kãnfuē laa yar u kãnyārwai na

³¹ Yuda tuu yi ter wa, Yesu n u kãnyārwai pye ma yee: «Yagaa, u

Nawee Puee miingbān ga yi, Yāhã miingbān bya ga yi u kãmay na.

³² Yāhã miingbān ma yi u kãmay na, Yāhã bya ga ba u miingbān yi ke ya kãmay na; ke ga ba le pye yagaa.

³³ Ta cĩifa, yalaale ga maha ra yãã ye ne. Loo kur ye, ye ga ba naa ra ke. Tē ba pe Yiifēe- yahaseefa yar lii ne, n ga maha ye yar loo wĩ nen ya ne. Tē n gaha na, ye saha ka ke fla na ye; n ga ye bya yar le ne yagaa.

³⁴ N ga kãnfuē laa yar ye na: Ye tyii ye ntān n naa n dye yii tãy; ye ntān pe dye ra tãy mii, ye bya ye tyii ye ntān n naa n dye yii tãy koo syi!

³⁵ Ye ntān ma dye yii tãy, nawee- bye ga cã pe yee ta kãnyārwai me ye ne.»

Yesu Pyar yar u ga ba woo wĩ kai tēhe tãã

(Mat 26.31-35; Mar 14.27-31; Luke 22.31-34)

³⁶ Loo kur ye, Syimu Pyar n Yesu yey ma yee: «Yĩnfua, ma n gaha na?» Yesu n u yē sya ma yee: «Tē n gaha na, maa ba taha ra na kur kue ye, yagaa sē -sē kē ye.»

³⁷ Pyar n u pye ma yee: «Yĩnfua nwa ma n yee, n saha taha ma na yagaa ye? N ma sya ga gbã yãã ma wĩ na, n yer le na.»

³⁸ Yesu n u yē sya ma yee: «Ma sē yee la maa ku ra wĩ na? Ta n -sē cĩinde nde pãã ma ye: Ngupuai saa kui wa ye, ma ga ba ta wĩ kai wa tēhe tãã, ma yee ma sē ndoo cã ye.»

14

Yesu ya kē u ma Yāhã fla kãnde

¹ Yesu n maha u kãnyārwai pye ma yee: «Ye ma syi ye laam n wlāhã ye ye ye! -Ye koho taha yaha Yāhã na, -tee -sē koho taha yaha ra bya na!»

² Ta Tuhufua Yāhã fla na, niisar nihi. Le ma ne pye cĩinde sē ne ye, n ne ga pye n le pãã ye ye. Ye sē yãã, n n gaha niisar gbihi ye kē ke fla na.

³ N ma ba ka, maa ye niisar gbihi wa, n ga dur ba ye ye, n ba ye gbe ga ta nii tãy koo fla na. Loo na, ndoo tē ma na, ye bya ga ba pye koo fla na.

⁴ Kānde lii le n gaha ta kasaha wo, ye loo kānde cã.»

⁵ Tema n u pye ma yee: «Yĩṅfua, too sē -sē ma kasaha cã ye, wo ga pye mii wo koo fla kānde cã?»

⁶ Yesu n u yě sya ma yee: «Ndoos tē ma le kānde; ndoo tē ma le cĩnde; ndoo tē ma le yrã. Waa saha ka Yãhã fla na mii ndoo kãmay sē ne ye.

⁷ Ye ma ndoo cã, ye ga ra Tuhufua Yãhã bya cã. Ke yagaa nge gɛ na, ye ke cã wa gɛ cã wa, ye maha ke yãã wa yĩnde ne.»

⁸ Filipe n yee: «Yĩṅfua, ma Tuhufua Yãhã yar wo na, loo ya ga tãy wo ye.»

⁹ Yesu n u yě sya ma yee: «N ma ye ne le yale syi ma na? Loo naa bye ne, ma sē maha ra cã ye Filipe! Wii ma ra yãã, ufua ta Tuhufua Yãhã yãã. Ma -sē pye mii ma yee, n ta Tuhufua Yãhã yar ye na?

¹⁰ Ma sē cã la ma yee, ndoo tesē ra Tuhufua Yãhã ne, wo ma nen? Ta Tuhufua Yãhã, tesē ndoo ne, wo ma nen. Kaplãṅ nkãy tē n pãã ye ye, ndoo yě kaplãṅ sē kē ye; ta Tuhufua Yãhã gii, koo ndoo ne, wo ma nen, koo kē ke koo kai- ngĩ bye pye.

¹¹ N yee, ndoo tesē ra Tuhufua Yãhã ne, wo ma nen, -ye le sya cĩnde! Ye ma yee ye sē ra kaplãṅ sya cĩnde ye, kai- nkãy ke n pye, -ye koo sya cĩnde!

¹² Ta n cĩnde nde pãã ye ye: Wii ma ra ta u Yater, kai- nkãy tē n pye, ufua bya ga waha koo pye. Tē nwo n n gaha ta Tuhufua Yãhã fla na, loo ga ta ufua n waha kai- nkãy pye, ke ter gɛ ter ra wũhũ yaha.

¹³ Kai- nkãy bye tee ga ba nar ra myaha ne, n ga ba ke pye ye kē, ta Tuhufua Yãhã miingbãṅ n yi ta kãmay na, ndoo wii n ma ke Dya.

¹⁴ Ye ma ngii nar ra myaha ne, n ga ke pye ye kē.»

Yesu yě ter Yãhã Yrã Fãnga wãncwãã ne

¹⁵ Yesu n maha yee: «Ta ntãṅ ma dye ye tãy, ye ga ra kaplãṅ le yaha ye laam wo, -ye naa koo pye!

¹⁶ N ga ra Tuhufua Yãhã nar ke Koholefua waa nc wãã ye kē. Woo kē Yãhã Yrã Fãnga ne. Le ga ba pye ye ne yalebye.

¹⁷ Loo cĩnde Yrã saha pye yãã driyěfa ye ye. Pe saha le yãã yĩnde ne ye, pe saha le cã ye, koo kē. Yii poo na, ye le cã; ye sē yãã, le ma ye ne, le ga dye ye laam wo, koo kē.

¹⁸ N saa ter n ye yaha yii ya mii ncir- wãṅ syi dyaṅ ye; n ga dur ba ye ye.

¹⁹ Yalaale wo, driyěfa saa ra yãã nantãṅ ye. Yii -sē ga ba naa ra yãã. Ye sē yãã, n ma yrãṅ na, koo kē ye bya ga ba nii yrãṅ na.

²⁰ Koo per ma nc, ye ga le war ye yee, ndoo tesē ra Tuhufua Yãhã ne, wo ma nen; tesē yii ndoo ne, wo ma nen; ndoo yii ne, wo ma nen.

²¹ Wii ma ra kaplãṅ le yaha u laam wo, ma nii u troho tãhã koo kānde na, woo kē ta ntãṅ dye u tãy. Woofua ntãṅ -sē ga dye ra Tuhufua Yãhã tãy, ndoo bya, u ntãṅ ga dye ra tãy, n ga ta u n ta yãã.»

²² Yuda wii, Syikaryotefa Yuda sē kē woo ne ye, u n Yesu pye ma yee: «Yĩṅfua, maa pye mii ma ta wii n ma yãã, pe driyěfa poo saa ma yãã ye?»

²³ Yesu n u yě sya ma yee: «Ta ntãṅ ma dye wii tãy, ufua ga ra kaplãṅ le yaha u laam wo; u ntãṅ -sē ga dye ra Tuhufua Yãhã tãy. Ta Tuhufua Yãhã tesē ndoo ne, waa pa ufua ye, wo ba wo niisaha ta u ye.

²⁴ Wii ma -sē yee ta ntãṅ sē dye u tãy ye, ufua saa ra kaplãṅ sya ye. Kaplãṅ nkãy bye tē n pãã ye ye, ndoo yě wũhũ sē kē ye, ta Tuhufua Yãhã gii ke ra nc wãã, koo yě kaplãṅ kē.

²⁵ Tē nwo n ma ye ne nantãṅ, n koo kaplãṅ ngĩ bye pãã ye ye.

²⁶ Yãhã Yrã Fãnga gii ke n pai nii ye Koholefua, Yãhã ga ba ke nc wãã ye ye ta draha wo. Loo Yãhã Yrã Fãnga nde ga ba naa ye klaha kai- bye ne, le ga ba naa ye laam too kaplãṅ nkãy bye ne tē pãã ye ye.

²⁷ Tē nwo n n ter, n ga yrĩṅ yaha ye na. Yrĩṅ mpãy pe ma ndoo wãm, n ga maha poo wãã ye kē. Ndoos yrĩṅ

wee mii driyêfa yrîŋ dyaŋ ye. Ye ma syi ye laam n wlâhã ye ye ye, ye ma n fya ye!

²⁸ Tê ye yar ma yee n ga ter, tê ba dur ba ye ye, ye le luhu wa. Ta ntân ma dye ye tây cîinde, ye ga ne naa nuhu di ta wãka wîi na ta Tuhufua Yâhã fla na. Ye sê yãã, ta Tuhufua Yâhã ter ndoo yaha.

²⁹ Yagaa, n ye cãã yar wa koo kai-ngîi ne. Loo na, ke ma ba nii n pye yaliile wo, ye ga le sya cîinde ne tê naa n pãã ye ye.

³⁰ Draha sê gboho ra ye nantân ta n ga kaplâmbuar pãã ye ne ye. Ye sê yãã, driyê yîŋfua Setane ma u n pai ra fla na. U saha yia ra na laa ne ye.

³¹ N -sê yai n ta, driyêfa n cã pe yee ta Tuhufua Yâhã ntân dye ra tây, ke kai- nkây bye yar ra na, koo kê tê n pye.

-Ye yir yi nwo, wo n ter!»

15

Yesu yee woo tuu ma cîinde defîi katyigi

¹ Yesu n maha u kãnyârwei yar ma yee: «Ndoo tê ma cîinde defîi katyigi tepen, ta Tuhufua Yâhã koo ke ma ke gbihifua.

² Kayay rii te ma ra na, te ma yee te sê n sa ye, ke re cer n kãã. Tii ma -sê n sa, ke too sã ma te gbihi, ma n ta kaa n taha te wãsa na.

³ Yii mpây tee mii kayay tii dyaŋ te gbihi wa, ta kapân ne le ye ta koo syi.

⁴ Loho ke sê waha n yi ra nsoho wo ye wîi ne ye mii, -ye bya ye nii ra wîi ne ke syi. Ye katyigi kyaŋ gaa yãã yãã la, pe cer miy yaha, ke n sa yãã? Yii ma yee ye sê ra yigi, wo n nii loho sê n yi wo nsoho wo ye, yaa nii koo kyaŋ nge wãŋ syi, ye saa sa yãã ye.

⁵ Ndoo tê ma ke tepen, yii -sê ma te kayay. Wii ma nii loho sê n yi u nsoho wo ra wîi ne ye, ta bya n -sê nii loho sê n yi ra nsoho wo u bya wîi ne ye, woofua nwo na u ga kayûhû sa gboho. Wii ma -sê u ya cer kãã ra na, woo saa waha naa n yigi laa ge ye ye.

⁶ Wii ma sye, u sê ta wo n nii loho sê waha n yi wo nsoho wo ye, woofua nwo ga nii mii ke kyaŋ wãŋ syi dyaŋ, kyaŋ gii pe ma ne cer, pe gbe ga miy yaha, ke n waha. Ke ma waha wa, pe ke pãã ga le naa wo, ke n suhu.

⁷ Ya'a ra wîi yigi, loho sê waha n yi ye nsoho wo ra ne ye, ya'a sya lii syi nar Yâhã ye, ke ga le pye ye kê.

⁸ Ya'a sya ma kayûhû sa gboho, loo nde ga ra Tuhufua Yâhã miingbãŋ yi. Nawee- ga maha cã pe yee, ye ma ra kãnyârwei.

⁹ Ta ntân pe dye ra Tuhufua Yâhã tây mii, ye bye ntân dye ra tây koo syi dyaŋ. Ye tyii ye ntân n dye kuee yai tâŋ ra tây!

¹⁰ Tê ra Tuhufua Yâhã kaplãŋ sya, loo le ta ra ntân n dye kuee u tây. Ye bya, ya'a ra kaplãŋ sya, ma nii ke pyefa, ye ntân ga dye kuee ra tây koo syi dyaŋ.

¹¹ N loo nde pãã ye ye, ye n waha ta nuhu ter syi yãã, ye laam bye n nii nuhu fla ye ye.

¹² Lii tê n ke ye ye loo ne nde: Ye ntân pe dye ra tây mii syi, ye tyii ye ntân n dye yii tây koo syi!

¹³ Ma'a ma naambiyâm gbã sya ma ku pe draha wo, ntân mpây wãdye saa waha ter loo nde yaha ye.

¹⁴ Lii tê n pãã ye ye, ye ma ke sya ma nii ke pyefa, ye ga kuee yai tâŋ ra naambiyâm.

¹⁵ N sê ye yãŋ ra tëntêbir ye, n ma ne pye tê ye yãŋ ta tëntêbir, n ga ne ta laam wûhû tîr naa n yar la ye na? N ye yãŋ ra naambiyâm, mii loo sê ne ye, n saa ne ta ye ne ta wîi laa ge cã ta Tuhufua Yâhã wîi ne ye.

¹⁶ Yii la tee ra yãŋ yi? Ndoo sê na tê ye yãŋ yi, ma yee kayay tii syi te sa n gboho, -ye nii koo syi dyaŋ, ye naa kayûhû pye, kayûhû nkây ke n ma-? Ye ma ngii ngii nar ra Tuhufua Yâhã ye ra myaha ne, ke ga ke pye ye kê.

¹⁷ N yee, ye tyii ye ntân na pe n dye ga pe ya tây, loo ne tê sron n ke ye ye.»

Yesu tesē u kändeyārfa ne, pe wīi sye driyēfa ye

¹⁸ Yesu n maha yee: «Driyēfa ma napīr le ye ne, ye le cā pe cāā napīr le wa ra ne, ma cā ba nɔ ye na.

¹⁹ Ke ma ne pye ye ma driyēfa ne yīmbui nen na, pe ga ne naa n tāy ye ne. Pe ga ne ye tōr naa n yigi pe ya ne. Tē -sē nwo, tē ye tyōr yi kāā driyēfa kuε koho ye, ye n nii ye sē n tōr pe ne ye, loo ne le pe ta ye wīi n fūhū pe ye.

²⁰ -Ye ye laam too nde na tē ba ye pye ma yee: Tēntēle sē ter u yīnfua yaha ye. Pe ma ra ka n nuhu, pe ga ba naa ye bya pye ke syi. Pe ma ra kaplāŋ sya, pe ga ba naa ye bya wūhū sya.

²¹ Ta myaha ga ta, pe n koo kai-ngī byε pye ye na. Pe tee mii pe sē Yāhā cā ye, koo gii ke ra lεhε wāā.

²² Ke ma ne pye n sē pa ma ba Yāhā laam wūhū tōr pe ye ye, kapee-saa ne pye pe yīŋ na ye. Yagaa tē -sē nwo tē Yāhā laam wūhū tōr pe ye, pe saha yee poo sē laa cā wa, ma naa kapee- pye ye.

²³ Ta wīi ma fūhū wii ye, ta Tuhufua Yāhā wīi bya fūhū ufua ye.

²⁴ Ke ma ne pye, n sē laanwɔ wūhū pye pe n yāā yīnde ne ye, nkāy syi nawee waa sē ke pye yāā ye, kapee saa ne pye pe yīŋ na ye. Yagaa n -sē nwo tē laanwɔ wūhū pye pe n yāā, wo wīi n maha fūhū pe ye, ndoo, tesē ra Tuhufua Yāhā ne.

²⁵ Kai- ngī byε n pye, kapān lii le bii cāā yrūhū ta Yāhā sabangbāŋ wo, loo ne le n pye. Loo kapān nde: <Ta wīi fīhī ka fūhū pe ye ke dyaŋ, laa sē ne laa ne ye.>

²⁶ Koholefua wii u ma paŋ na, woo kē Yāhā Yrā lii ne pe n yee Yāhā Cīinde Yrā. N ga ba le nɔ wāā ye kē Yāhā kāmāy na, le n ba ra wīi pāā.

²⁷ Ye bya, tee -sē mii ra ne ta tēn fegbesaha wo, ye ga ba naa ra wīi pāā yii ndoŋ.»

16

¹ Yesu n maha u kānyārwai pye ma yee: «N koo ngī byε tōr ma ye

yar, ke ma ba nii ye dye, ye ma n ba dur yi ra kur ye ye.

² Pe ga ba ye tā Yiifee- yawāhā nwey na. Yalaa ga ba nɔ, ye boofa gε ga ba naa le ga, a poo Yāhā laam wūhū pye ke syi.

³ Pe tee mii pe sē Yāhā cā war ye, pe sē maha ra bya cā war ye, pe ga ba tee naa n pye ke syi.

⁴ N koo ngī byε tōr ma ye yar, yalaale wo pe ma ba yir ke wāpyeŋ na, ye waha le cā ye yee, n ba le cāā tōr wa ye ye. N sē ba cāā koo ngī tōr ye ye ye, n pye ye ne yalebyε, koo kē.»

Yāhā Yrā Fānga tēn

⁵ Yesu n maha yee: «Yagaa, n nwo tē ga ter ra Tuhufua Yāhā fla na, koo gii ke ra nɔ wāā. Yii waa gε sē -sē ra yey ma yee ma n gaha na ye.

⁶ N le cā nkāy tē n pāā ye ye, koo kē ke ye laam wlāhā.

⁷ Cīinde -sē ne tē n yar ye na; n ma ter, ke ga puar ye na. N ma yee n sē ter ye, u Koholefua wii u yai u pa ye ye, u saa pa ye. N ma -sē ter, n n gaha u nɔ wāā ye ye.

⁸ Woo nwo ma ba pa, u ga ba driyēfa yar pe n cā pe plaha pe kapee- wāpyeŋ kuε ye, pe plaha nkāy kuε ye ke sron, pe maha plaha Yāhā kasāhā kuε ye.

⁹ Pe kapee- wāpyeŋ kuε ye, pe plaha. Pe sē ra ta pe Yater ye, koo kē.

¹⁰ Kai- nkāy ke sron, pe plaha koo kuε ye. N n gaha ra Tuhufua Yāhā tāy, waa saa ra yāā nantāŋ ye, koo kē.

¹¹ Yāhā kasāhā kuε ye, pe maha plaha. U driyē yīnfua Setane sāhā wa, u fānga pye klaha- wa, koo kē.

¹² Kai- busāā ma ra yē na wātōr wūhū ye ye, ye sē -sē ga waha ke yīntaha war yagaa ye.

¹³ Yāhā Yrā lii le ma cīinde ne, le ma ba pa, loo le ga waha ba naa ye sron ke cīinde byε wo. Le ya laam wūhū sē kē le n pai ta le naa n tōr ye ye ye. Kai- nkāy byε le luhu Yāhā

ye, koo kē le n pai tōr naa ye yar, tesē nkāy ne ke ga ba dye kur ye.

¹⁴ Le ga ba naa ra kai- sya ra ye, le ba tōr naa ye yar. Le ga ba ta ra myaha n yi koo syi ne.

¹⁵ Lii ma pye ra Tuhufua Yāhā wīl, le ma ra bya wīl. Loo ne ra n yee, Yāhā Yrā Fānga ga ba ra kai- sya ra ye, le ba tōr naa ye yar.»

Laanwlanj wā klaha nuhu

¹⁶ Yesu n maha yee: «Saa ma pye, ye saa ba ra yāā ye. Loo kur ye, saa ma maha pye, yaa ra yāā.»

¹⁷ U kānyārwai mpāy n pe ya yey le ne ma yee: «Ye nde yīntaha cā la u ne tuu n tōr, ma nii wo pye ma yee: <Saa ma pye, ye saa ba ra yāā ye. Loo kur ye, saa ma maha pye, yaa ra yāā.> Ma suhu nde ne tuu maha yee: <N n gaha ra Tuhufua Yāhā tāy.>

¹⁸ Tuu yee saa, saa gii gē kē koo ne u n yāñ? Nkāy ter tuu n tōr wo ye ngīl, waa sē ke yīntaha cā u ne ye.»

¹⁹ Yesu tuu cā pe u kaplāñ yīntaha ke u ye, u n pe pye ma yee: «Nde tē tōr yar ye na ma yee, saa ma pye, ye saa ba ra yāā ye. Loo kur ye, saa ma maha pye, yaa ra yāā. Loo nde syi wīl la tee nii yii yey le yīntaha ne?

²⁰ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Ye mii yaa ba naa kayaanj miyāhā wūn ta wīl na. Loo ga ba nuhu yigi driyēfa kē. Cīinde, ye laam ga ba wlāhā. Kur ye, ye laanwlanj ga ba wā klaha nii nuhu.

²¹ Ta n laa tōr yar ye na: Lai ma cōo yigi u n ga see, u ma u ya fēn yāñ, u laam ga wlāhā. U ma -sē waha see wa, ma ke pēyāhā yāñ, u ga faha te fēn bye yaha, tii tuu sya. U ma yāñ u ga yāā u nawee see le driyē wo, loo nde n nuhu yigi u kē.

²² Ye bye sē na ke syi yagaa, ye laam pe wlāhā ye ye? Waa maha ba wii yāā yahamba, ye laam n nii nuhu fla, waa gē saa waha poo nuhu yi kāā ye laam wo ye.

²³ Koo cāā nge ma ba nō, ye saa maha ba ra yey laa ne ye. Ta n cīinde yar ye na, ya'a ba nii nkāy

nar Yāhā ye ra myaha ne, ke ga ba naa ke pye ye kē.

²⁴ Ma sya ba waa yagaa na, ye sē ngaa nar yāā Yāhā ye ra myaha ne ye. -Ye naa ke nar, ke ga ye kē, ye laam n nii tāñ ye ye nuhu fla.»

Yesu driyē yia

²⁵ Yesu n maha yee: «N koo ngīl bye tōr ye ye kakuācranj ne. Yalaale -sē nde le n pai, le ma ba nō, n saa ba ra Tuhufua Yāhā wīl laa tōr ye ye kakuācranj ne nantāñ ye. N ga ba ke bye tōr naa n yi ye ye gbaa na.

²⁶ Koo cāā nge ma ba nō, ndoo ya sē kē tē ga ba naa ra Tuhufua Yāhā nar ye kē ye. Ye bye ga ba waha naa Yāhā nar yii ya ra myaha ne.

²⁷ Ye sē yāā, ye ntāñ dye ta Tuhufua Yāhā tāy. Ta ntāñ dye ye tāy, ye maha le sya n yi ke tāy, koo kē.

²⁸ N yi ra Tuhufua Yāhā tāy, ma pa driyē wo. N nwo, yagaa tē ga yir driyē wo, n dur ga ra Tuhufua Yāhā tāy.»

²⁹ U kānyārwai n u pye ma yee: «Yagaa woo sē na taa tyii kakuācranj wāpāā na, ma gbihi pāā n yi gbegbe?

³⁰ Yagaa woo, wo fihī le sronj cā laha taa kai- bye cā tāñ, nawee laam wīl laa sē wūhū ma na ye. Koo syi kē, wo n ma ta wo Yater, ma cā ma yi Yāhā tāy.»

³¹ Yesu n pe pye ma yee: «Yagaa woo la tee ra ta ye Yater?

³² N -sē cā, yale laa nde le n pai, le nō wa gē nō wa, ye bye ga ba fā cāāñ ter ra yaha, yii wuhu na, ra n kuee nii ya. N -sē cā, n saa ba kuee nii ya ye, ta Tuhufua Yāhā ga ba pye ra ne.

³³ N koo ngīl bye pāā ye ye, ye waha yrīñ yāā. Yaa fēn yāā driyē koho wo, -tee -sē tetege le yii na, n yia wa driyē na.»

17

Yesu kai- busāā pāā Yāhā ne, ma ke nar u nawee- wīl na

¹ Yesu tuu pāā wa ke syi, u n yīntaha kuā yir wāā ncha ye, ma u Tuhufua Yāhā pye ma yee:

«Ta Tuhufua, le yale nɔ wa, ta ma Dya miingbãŋ n yi, u bya n -sê ta ma miingbãŋ n yi.

² Ma nwo, taa fãnga bye wãã u kê, ma yee nawee- mpây taa wãã u kê, u waha pe ta pe n cĩnde yrã yãã, lii wãkuayãã wee le na ye.

³ Cĩnde yrã, le wĩ le ma lii ne loo ne nde: Nawee- n waha ma cã, mboo wii ya taa ma cĩnde Yãhã, pe maha Yesu Crise cã, woo wii taa nɔ wãã pe ye.

⁴ N ma myaha gboho kãtraha na. Taa ra taha lii na, n le bye yĩntaha yi.

⁵ Ta Tuhufua, cãã gii cãã driyẽ sê bii tãhã wa ye, n pye ma tãy ma nayõr wo. Yagaa, ta, ra miingbãŋ n yi, -taa ra gbe ga ta mii tãy too nayõr wo!

⁶ Nawee- mpây raa tyĩn sya driyẽ koho wo, pe ma ma wãm, ma pe wãã ra kê, pe n nii ra wãm. N ta pe n ma miingbãŋ cã. Pe ma kapãn le yaha pe laam wo.

⁷ Yagaa, pe cã ngii taa wãã ra kê, ke yi ma fla na.

⁸ Ma sê yãã, kaplãn nkãy taa pãã ra ye, n ba ke bye tõr pe ye, pe n ke sya. Pe mii pe le yãŋ cã ma yee, tẽ sron yi ma fla na, ma maha yee, a mboo taa ra nɔ wãã.

⁹ N ma nar poo nawee- mii wĩ na. N sê ma nar driyẽfa wĩ na ye. Mpây taa wãã ra kê, n ma nar poo wĩ na. Pe ma ma wãm.

¹⁰ Ta kla, ma kla; ma kla, ra bya kla kê. Ta miingbãŋ n yi poo kãmaya na.

¹¹ N nwo, yagaa tẽ ga ka ma fla na. N wee tẽ n tõr kãtrahafa ne nantãŋ ye, poo -sê mii pe n tõr kãtrahafa ne. Ta Tuhufua Yãhã, mboo wii ma kai- laha, koho paha tã pe na ma myaha wĩ na, myaha gii raa wãã ra kê, pe n waha wãã le, pe nii yĩmbui nen ne ma dyan ra ne.

¹² Tẽ pye pe ne, mpây taa wãã ra kê, n paha pe na ma myaha fãnga kãmaya na. Waa gɛ sê plaha ye, ma yi kãã wii na tuu ba yai wãplaha ne, loo ne Yãhã sabangbãŋ ke le cãã tõr yaha.

¹³ Yagaa tẽ ga ka ma fla na, koo syi kê ta nii n pãã ke syi, tẽ nwo nantãŋ kãtraha na pe ne. Loo n waha ta pe laam n nii tãŋ ta nuhu ne.

¹⁴ N ma kapãn tõr yar pe na, pe wĩ n fũhũ driyẽfa ye. Pe wee driyẽfa kãnde wo ye, mii ta dyan tẽ wee driyẽfa kãnde wo ye, koo kê.

¹⁵ N sê ma nar taa pe gbe yi kãã driyẽ wo ye, n ma nar, ma naa pe paha sãndãpee yĩnfua Setane na.

¹⁶ Pe wee driyẽfa kãnde wo ye, mii ta dyan tẽ wee driyẽfa kãnde wo ye.

¹⁷ Pe ta pe n sron nii ma wãm, ma cĩnde kãmaya na. Ma kapãn loo ne le ma cĩnde.

¹⁸ N pe lehe wãã driyẽ wo, mii taa ra lehe wãã driyẽ wo mii syi.

¹⁹ N nii wãã n tãŋ ma kê poo wĩ na, ke syi pe bye n waha sron nii ma wãm pe ya ndon, ma cĩnde kãmaya na.

²⁰ N sê -sê ma nar poo ya wĩ ne ye. Mpây bye pe ga ba poo kaplãn sya, pe ra ta pe Yater, n ma nar pe bya wĩ na.

²¹ N ma nar pe bye n waha wãã le, pe nii yĩmbui nen na. Too nii nen wii wo syãm ma ne, n ma nar pe waha nii koo syi dyan, poo tesê wo syãm ne. Driyẽfa n loo yãã, pe cã pe yee, mboo taa ra lehe wãã.

²² Nayõr rii taa wãã ra kê, n te syi wãã pe kê, pe n waha nii nen mii wo dyan too ma nen.

²³ Wo ma nen, mboo ra ne; tesê wo ma nen, ndoo poo ne. Loo ga ta pe n wãã le, pe nii yĩmbui nen na. Ke syi, driyẽfa ga cã pe yee, mboo ma ra lehe wãã, tesê ra ntãŋ pe dye ma tãy mii, ta nawee- bya ntãŋ dye ma tãy koo syi.

²⁴ Ta Tuhufua, mpây taa wãã ra kê, n n traha pe ba pye ra ne fla ngii na n n pai pye. Koo syi, pe ga waha ra nayõr yãã yĩnde ne, tii taa wãã ra kê. Driyẽ sê bii tãhã wa ye, ta ntãŋ bii dye ma tãy, koo kê.

²⁵ Ta Tuhufua, mboo wii taa sron, driyẽfa sê ma cã ye, ndoo - sê ma cã, ta nawee- bya cã mboo

taa ra lehe wāā.

²⁶ N ta poo n ma myaha cā, n ga ta kaa naa n taha ke wācāṅ na pe ye. Koo syi, ta ntāṅ pe dye ma tāy mii, pe bya n waha nii ke syi, ta wīl n maha nii pe laam wo.»

18

Yesu wāyigi

(Mat 26.47-56; Mar 14.43-50; Luke 22.47-53)

¹ Yesu tuu ba Yāhā nar wa, u n ka u kānyārwei ne Sedrō lankloṅ kundi ye. Katyir lankua waa pye ke fla na. Pe n dye u katyir lankua laam wo.

² Pe naa n gaha koo fla na soṳ. Yuda wii tuu yi Yesu kur ye, u bya ba ke fla saha cā. U n ke fla saha yar Yesu napīl- na.

³ U n ka Wōrmefa seraasyi ndreṅ ne, ma suhu ke Yāhā kangbāṅ sēṅfa ne u katyir lankua wo. Pe Yāhā yūndefa yīṅfa, tesē pe Farisyē ne, poo me pe ba pe lehe wāā. Terbuhu pye pe ye, tesē naaloho ndyan ne, ma suhu naanmiy wān ne.

⁴ Yesu tuu -sē ba cā wa lii le ga ba u dye, u n pe wāā ga, maa pe yey: «Yoo tee n ke?»

⁵ Pe n u pye ma yee: «Nasarētefa Yesu too n ke.» Yesu n yee: «Ndoō tē ma woo.» Loo yale wo Yuda pye u ba yer pe ne, Yuda wii tuu pye Yesu yifua u napīl- kē.

⁶ Yaliile Yesu le pāā ma yee, ndoo tē ma woo, pe n kūn dur kur kue ne, ma laha n too.

⁷ U n pe yey yahamba: «Ah yoo tee n ke?» Pe n maha u pye: «Nasarētefa Yesu.»

⁸ U n yee: «N sē le pāā wa la ye ye, ma yee ndoo tē ma woo? Ke ma pye ndoo tee n ke, ye tyii ta kānyārwei na, pe n ter.»

⁹ Tuu loo pāā ke syi, lii u naa n pāā Yāhā ye ke yīmper wo, loo ne le pye. Loo ne nde: «Yāhā, nawee-mpāy taa ba wāā ra kē, nawee nen gē sē plaha ra ye ye.»

¹⁰ Syimu Pyar -sē pye yūntrūhū ne. U n le tyīn yi yūnsyihi wo, ma Yāhā yūndefa yīṅfua tēntē Malsyii kāndigi nditye gbā cer.

¹¹ Loo na, Yesu n u Syimu Pyar pye ma yee: «Ma yūntrūhū le yūnsyihi wo. Ma sē cā la n yai n ke kayīhī sya, kii ra Tuhufua Yāhā tuu wāā ra kē?»

¹² Yesu tuu kāhā loo nde pāā wa, nawee- mpāy pe pye Yuda ne, pe n Yesu yigi, ma u pua,

¹³ ma cāā ka u ne Yana fla na, Yāhā yūndefa yīṅfa mpāy waa. Loo dye Kayifu woo tuu ba Yāhā yūndefa yīṅfar yāā. U ba Yana pueesya sya soṳ.

¹⁴ Woo kē tuu maha ba Yiifee-yahaseefa pye ma yee, a ter nawee nen ma ku nabuar wīl na, koo ke puar.

Pyar Yesu wīl kai

(Mat 26.69-70; Mar 14.66-68; Luke 22.55-57)

¹⁵ Syimu Pyar tesē Yesu kānyārwe waa ne, pe n taha Yesu na, ma ka Yana fla na. Yāhā yūndefa yīṅfua ba u kānyārwe nen nwo cā le wa, woo n waha dye u Yāhā yūndefa yīṅfua kangbāṅ ndyin wo.

¹⁶ Syimu Pyar ya n kuee kāndi wo kapahayē na. U kānyārwe wii tuu u Yāhā yūndefa yīṅfua cā, u n ka maa pāā u kapahayē sēṅsyale ne, ma Syimu Pyar yigi dye loo na.

¹⁷ Ke kapahayē sēṅsyale n u yey ma yee: «Ah ndee, dya nwo kānyārwei waa kē ma bya ne!» Pyar n yee: «Aye, poo waa sē kē ra ne ye.»

¹⁸ Wer tii naa n pai ke dyaṅ, pe tēntē- tesē pe Yāhā kangbāṅ sēṅfa mpāy ne pe pye ke fla na, pe ba naa tar, ma naa n waha. Pyar bya pye pe ne, ma naa naa waha.

U Yāhā yūndefa yīṅfua Yesu yey

(Mat 26.59-66; Mar 14.55-64; Luke 22.66-71)

¹⁹ U Yāhā yūndefa yīṅfua Yana n Yesu yey ma yee: «Mpāy poo pe ma ma kānyārwei? Kai- nkāy syi koo taa nawee- klaha?»

²⁰ Yesu n u yē wāā sya ma yee: «N ba naa nawee- klaha Yiifee- yawāhā nwey wo, tesē Yāhā kangbāṅ wo, Yiifee- bye naa pe ya wāā too fle nde wo. N ke kai- bye pāā naa n yi, n

sē kaplān nkāy wūhū naa n pāā ye, nawee- bye ke cā.

²¹ Nwa ta ma n nii le yey ndoo ye? Le ma pye ke dyaŋ, mpāy pe naa ta kaplān luhu, le yey poo ye, poo le cā.»

²² Tuu naa n pāā ke dyaŋ, pe Yāhā kangbān sēnfa mpāy pe pye ke fla na, poo nen waa n u fey, ma u pye ma yee: «Nwa ta ma n nii n pāā Yāhā yūndefa yīnfua ne ke dyaŋ?»

²³ Yesu n u pye ma yee: «N ma tee pāā, le tōr ra ye lii tē pāā wāpee. Ke ma -sē pye cīinde tē pāā, nwa ta ma n ta fey?»

²⁴ Loo kur ye, Yana n Yesu nō wāā u Yāhā yūndefa yīnfua Kayifu fla na. Ke namihi pye u na nantān, pe ba u pua yigi.

Pyar maha Yesu wī kai

(Mat 26.71-75; Mar 14.69-72; Luke 22.58-62)

²⁵ Pyar woo -sē pye u naa naa waha. Waa n u yey yahamba: «Ah ndee, u dya nwo kānyārwe waa kē ma ne?» Pyar n maha le kai ma yee: «Aye, poo waa sē kē ra ne ye.»

²⁶ U Pyar tuu -sē ba dya wii nditye gbā cēr Yesu yigiyale wo, u dya pye Yāhā yūndefa yīnfua tēntē waa nwonfua. Woo tēntē n Pyar yey yahamba: «Ah, n sē ma yāā la Yesu ne katyir lankua wo?»

²⁷ Pyar n maha le kai ma yee u sē Yesu cā ye. Ngupuai n -sē ta ter kui.

Pe ka Yesu ne fāngafua Pilati fla na

(Mat 27.1-2, 11-14; Mar 15.1-5; Luke 23.1-5)

²⁸ Ke yīnsyii sukūhüntāy yīn na, pe n Yesu yigi yi Kayifu fla na, pe bye n wāā ga u ne u fāngafua tēntēsaha wo, kangbān gaa ba kē. U fāngafua myaha ba kē Pilati. Pe Yiiffee- sē -sē ba dye ke kangbān laam wo ye, u fāngafua tee pye kulaafua. Pe ma ne dye, pe saa ne waha te syayaha gbar dir di ye.

²⁹ Loo na Pilati n yi u kaha wo, ma ka pe kuε ye, maa pe yey ma yee: «Lii kapee ne u dya tuu pye?»

³⁰ Pe n u yē wāā sya ma yee: «Dya nwo ma ne yee u wee kapeepyefua ye, wo saa ne pye too u yigi ba ma fla na ye.»

³¹ Pilati n pe pye ma yee: «Le ma pye ke dyaŋ, ye u sāhā ye klo kai-kānde na.» Pe n yee: «Ye kānde* na, wii Yiiffee-, wo sē yai wo nawee boo ye.»

³² Pe loo pāā ke syi, kai- nkāy Yesu tuu ba cāā pāā yaha faale wo u ya gbā wī na, koo kai- kē ke nii n pye loo yale wo.

³³ Pilati n dur dye ter u nangbān kaha wo, ma ta pe n Yesu yee ba. U n ba u yey ma yee: «Mboo la pe Yiiffee- yīnfua?»

³⁴ Yesu n -sē u yey: «Ma le cā mii ya laa, mpāy me pe le pāā ma ye?»

³⁵ Pilati n u pye ma yee: «N wee Yiiffee- terfua ye. Ma terfa Yiiffee-, tesē Yāhā yūndefa yīnfa ne, poo pe ma yigi ba wāā ra kē. Le pāā ra ye lii taa pye.»

³⁶ Yesu n u pye ma yee: «Ta yīnfar wee driyē nge wo ye. Le ma ne pye ke dyaŋ, ta nawee- ga ne naan miy ta draha wo, ta napīi- ma n waha ra yigi ye. Ta yīnfar sē -sē wee driyē nge wo ye.»

³⁷ Loo na Pilati n -sē u pye ma yee: «Jaha ma ma yīnfua?» Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Āwā, taa le pāā mii, n ma yīnfua. N see nawee, ma pa driyē laam wo, ma ba cīinde yar nawee- na. Cīinde le n tāy nawee- mpāy ye, pe n luhu ra ye.»

³⁸ Pilati n u pye ma yee: «Ah nwa kē cīinde ne?»

Pe Yiiffee- Pilati ta u n Yesu wāboo wī ta

(Mat 27.15-31; Mar 15.6-20; Luke 23.13-25)

Pilati tuu loo pāā wa, u n yi ga maa Yiiffee- wāā sya kāndi wo, ma pe pye

* **18:31 18.31** Koo cāā na, Wōrmefa fāngafa ya bii me pe ga waha nawee wāboo wī ta. Loo ne, pe Yiiffee- yahaseefa n ka Yesu ne Pilati fla na.

ma yee: «Ye dya nwo yigi ba ra kē, n sē -sē laa kapee yāā u na ye.

³⁹ Dyε- byε syayaha gbar na, ye sē ne pa la, ye yee ndoo n nwom-pihifua waa yi yaha ye kē? Ya'a sya, n ga Yiiffee- yīnfua yi yaha ye kē naandyε.»

⁴⁰ Pe Yiiffee- n nii n tē ma yee: «Aye, wo wee woo wī na ye, wo n traha ma Barebaa woo yi yaha wo kē.» U Barebaa -sē pye yuhu naboofua.

19

¹ Loo kur ye, Pilati n ta pe n Yesu gbā sāngblā ne.

² Pe seraasyi n nii u lεr, ma yīnfua nayreyāhā le u na, ma ngur maha ta u yīn na yīnfua nkifai dyaŋ,

³ ma dur ma nii yūhū n crā u na, ma nii u lεr yīnfua syaha ne ma yee: «Yiiffee- yīnfua wo ma syar», ma -sē maha nii u fey.

⁴ Loo kur ye, Pilati n maha yi ba pe Yiiffee- fla na, maa pe pye ma yee: «Ye tyii, pe n yi ba u ne kāndi wo. N n traha n -sē le pāā ye ye, ndoo sē laa kapee yāā u na ye.»

⁵ Loo na, Yesu n yi ke yīnfua nayreyāhā ne, tesē ke ngur nkifai ne u yīn na. Pilati n -sē pe pye ma yee: «U dya nwo.»

⁶ Yaliile pe Yāhā yūndefa yīnfa, tesē pe nawee- ne pe u yāā, pe nii n tē ma yee: «U kuey mar boo trā na! U kuey mar boo trā na!» Pilati n pe pye ma yee: «Ye u kuey mar boo yii ya, ndoo sē laa kapee yāā u na ye.»

⁷ Pe n u yē wāā sya ma yee: «Wo kānde na u yai u ku, u tee yee woo ma Yāhā Dya.»

⁸ Pilati tuu pe kaplāŋ luhu Yesu wī na, u n fya ma ta ter faale yaha.

⁹ U n dye ga u tēntēsaha kangbāŋ wo, maa Yesu yey ma yee: «Ah ma n yi na cigege?» Yesu sē -sē u yē wāā sya ye.

¹⁰ Pilati n -sē u pye ma yee: «Ah ma saa ndoo gε yē wāā sya la? Ma sē cā la fānga ma ra ye, ta n ga waha

ma yi yaha, le ma maha tāy ra ye, n ta pe n ma kuey mar boo trā na?»

¹¹ Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Ma saha fānga wī laa pye ra na ye, n sē sye Yāhā ma fīhī lii wāā ma kē. Koo syi, wii tuu ra yigi wāā ma kē, woo kapee ter ma wī yaha.»

¹² Loo yale wo, Pilati naa Yesu wāyiyaha wī kε. Pe Yiiffee- poo -sē nii n tē fānga ne ma yee: «Ma'a u dya miy yaha, ma wee fāngafa bye yīnfua naambiyā ye. Nawee nawee ma u ya ta yīnfua, u ma fāngafa bye yīnfua napī.»

¹³ Pilati tuu koo kaplāŋ luhu wa, u n ta pe n Yesu yigi ga kāndi wo. Pilati n pa, maa tege nii kasāhāfua niisaha wo, draha gii pe naa n yee ntēmbapai fla, pe naa ke yee Gabata yebere yor wo, Yiiffee- yor kē.

¹⁴ Te syayaha gbar ne ga dye koo per yīnsyii wo. Koo per yaiwlan yale ba kē, Pilati tuu pye u ba tege nii kasāhāfua niisaha wo, u n Yiiffee- pye ma yee: «Ye yīnfua nwo.»

¹⁵ Pe n -sē nii n tē ma yee: «U boo, u boo, u kuey mar boo trā na!» Pilati n pe pye ma yee: «Ah ye yīnfua kē, ye -sē yee, n u kuey mar mii syi?» Pe Yāhā yūndefa yīnfa n yee, a yīnfua waa wee poo ye, mii u fāngafa bye yīnfua sē kē ye.

¹⁶ Loo na, Pilati n pe laam wī pye, ma Yesu wāā seraasyi kē, pe ga u kuey mar yaha trā na.

U fāngafua seraasyi Yesu kuey mar yir yaha trā na

(Mat 27.32-44; Mar 15.21-32; Luke 23.26-43)

Pe seraasyi n Yesu yigi ter,

¹⁷ ma yi u ne le klo wo. U n u kueymartrā tēŋ u ya ya. Teelii fla pe n yee Gblegbeta Yiiffee- yor wo, le yīntaha kē yīnkluhu fla, pe n ka koo fla na.

¹⁸ Koo fla pe Yesu kuey mar yir yaha trā na, ma maha nawee- syām mpāy kuey mar yir yaha u kānkāy na pe ya wuhu na, Yesu pye pe telai wo.

¹⁹ Pilati n ta pe n wāŋ gaa gbe, ma yrūhū ke na, ma ga ke gbāā yaha

le trā na ncaha ye. Pe ba yrūhū ta ma yee: «nasarēTEFA YESU, YIIFEE-YĪŋfua kē.»

²⁰ Ke kaplāŋ ba yrūhū ta yor fle tãa wo, Yiifee- yor, tesē Wōrmefa yor ne, ma suhu Jrekefa yor ne. Draha gii pe ba Yesu kuey mar yir yaha trā na, ke fla pye klo tãy tũntũn. Ke n ta Yiifee-busãa n ke wãŋ yãa, ma kal.

²¹ Pe Yãhã yũndefa yĩŋfa n ka Pilati fla na, maa u pye ma yee: «Kaplāŋ ngĩ ke yrūhū ta nii ma yee, Yiifee- yĩŋfua kē u ne, ma sē yai ma tyii ke na ye, ma yai ma ta pe n yrūhū ta, a dya nwo yee woo ma Yiifee- yĩŋfua.»

²² Pilati n pe pye ma yee: «Tē lii yrūhū ta, le ga kuee loo na.»

²³ Pe seraasyi pe Yesu kuey mar yir yaha wa le trā na, pe n u nayre gbe, ma la fle resyar. Pe bye n fla nanen gbe. Pe n maha u nayrengbãŋ gbe, pãhãsa sē pye ke na ye. Ke ba tyĩn fai nen ya.

²⁴ Seraasyi n pe ya pye ma yee: «Wo ma syi wo ke nayrengbãŋ tyĩn jũu ye, -too pyer raa pye, wo cã ke ga nii wii wãŋ.» Pe koo pye wa ke syi, kapãn lii le bii cãa yrūhū ta nii Yãhã sabangbãŋ wo, loo ne le pye loo yale wo. Loo kapãn ne nde:

«Pe ra nayre la pe ya nsoho wo;
ta nayrengbãŋ koo na,
pe pyer raa pye, maa cã ke ga nii
wii wãŋ.»

Pe seraasyi -sē le pye koo syi.

²⁵ Yesu nahafua pye u ba yer Yesu kueymartrã tãy, tesē Yesu nahafuasyĩnde ne, ma suhu Klopa cōo Maari ne, tesē Madalafa Maari ne.

²⁶ Yesu tuu u nahafua yãa, tesē u kãnyãrwebua ne, pe yir yer u kueymartrã tãy, u n u nahafua pye ma yee: «Yaa, dya nwo woo ma ma dya yagaa.»

²⁷ U n u kãnyãrwe pye ma yee: «Nwo woo ma ma nahafua yagaa.» Koo per u kãnyãrwe n Yesu nahafua yigi ga ta u ya tãy u kuãŋ ne.

Yesu wãku
(Mat 27.45-56; Mar 15.33-41; Luke 23.44-49)

²⁸ Yesu ba cã kai- nkãy ke ne ga u dye, ke bye u yãa wa yagaa. U n yee: «Loho fãa ra yigi.» Tuu loo pãa wa ke syi, kapãn lii le ba cãa yrūhū ta nii Yãhã sabangbãŋ wo u wĩ na, loo ne le pye loo yale wo.

²⁹ Gblãhã gaa pye ke fla na, ke ba yĩ defĩtãhãpihi ne. Seraasyi n flũhũflũhũ wãŋ gaa gbe, ma kã le ke defĩtãhãpihi wo, ma ke wra ta katyigi gaa kayan na, ke katyigi myaha yisope. Pe n ke wãŋ kuã yir ta Yesu yẽ tãy.

³⁰ Yesu tuu ke defĩtãhãpihi wãr wa, u n yee: «Ke kai- bye kua wa,» ma yĩŋ kue tege, ma ku.

³¹ Pe Yiifee- yahaseefa sē naa n traha te nakur n yai kua ke trãŋ na ye, pe kani per ga ne fe gbe yainkōŋ wo, koo kē. Koo kani per ba wãa dye pe syayaha gbar ne. Koo syi kē, pe n ka klo laam wo, maa Pilati nar ma yee, a nawee- mpãy pe kuey mar nii trãŋ na, tuu kãnde wãa seraasyi kē, pe n ga pe tre gbã ka pe n ku farfar, pe n pe tege kãa ke trãŋ na. Pilati n kãnde wãa seraasyi kē.

³² Nawee- syãm mpãy pe ba kuey mar yir yaha trãŋ na pe ya wuhu na Yesu tãy, pe sē ba ku wa ye. Pe seraasyi n -sē ga pe tre gbã ka.

³³ Yaliile pe ga nō Yesu na, maa yãa tuu ku wa, pe sē woo tre gbã ka ye.

³⁴ Seraasyi nen waa n -sē Yesu mpỹ kã fer u nceŋ ne, ntõr n ta ter yi ma suhu loho ne.

³⁵ Wii tuu koo kai- ngĩ yãa, u ke yar nawee- na. Kai- nkãy tuu yar ke ma cĩinde, u cã u cĩinde pãa, loo na ye bye n waha Yesu wĩ sya cĩinde.

³⁶ Koo kai- pe seraasyi pe pye, kaplāŋ nkãy ke bii cãa yrūhū ta nii Yãhã sabangbãŋ wo, koo kē ke naa n pye loo yale wo. Koo kaplāŋ ngĩ: «Pe saa u kacrihi neŋ ge yoho ye.»

³⁷ Yãhã sabangbãŋ kapãn laa maha nde: «Wii pe kã fer, pe ga ba u yãa.»

Yesu wãlen gbĩ wo
(Mat 27.57-61; Mar 15.42-47; Luke 23.50-56)

³⁸ Dya waa pye, u myaha ba kē Yosēfe, Yarimatefa naa waa ba kē. U pye Yesu kānyārwei waa, u sē -sē ba ta waa n yi le cāŋ na ye, u tee naa n fya Yiifee- yahaseefa na. U n pa, maa Yesu nakugu nar Pilati ye. U n kānde wāā u kē. U Yosēfe n ka, maa ta pe n Yesu nakugu tege le trā na.

³⁹ Nikodemu wii u ba ka faale wo Yesu fla na yīmper wo, u n ka sēm-ter gbengbeyīhī syāŋ syi ne. Pe sēm-ba gbihi katyir sī wān ne, myer katyigi, tesē yaluee katyigi ne.

⁴⁰ U Yosēfe, tesē u Nikodemu ne, pe syām n Yesu nakugu gbe, ma nii ke tuhu pe miy ne, ma nii ke maha faasyīmbēhē ne. Yiifee- kānde wo, pe maa nakugu le, pe ne ke gbihi koo syi.

⁴¹ Draha gii pe ba Yesu kuey mar trā na, katyir lankua pye ke fla na. Gbīifuē pye ke fla na, le ba gbā fer* ntēmbłaha fla wo, pe sē ba nakugu gaa le yāā le wo ye.

⁴² Le pye tūntūn. Pe n dye Yesu nakugu ne, ma ke sāy ta le gbīifuē laam wo. Pe yai pe ne pye farfar, yainkōŋ wo kani per ga ne nō, koo kē.

20

Yesu wāyir gbā wo
(*Mat 28.1-8; Mar 16.1-8; Luke 24.1-12*)

¹ Ke cāwāā per cir* yīnwōŋ wo, Madalafa Maari ye n ka le gbīi fla na, maa yāā ntēmbangbāŋ gii ke ba tā le gbīi yē na, ke gbe kāā.

² Tuu le yāā ke dyaŋ, u n fā ga Syimu Pyar fla na, tesē u Yesu kānyārwebia ne, maa pe pye ma yee: «Eh, pe wo Yīnfua nakugu yi kāā le gbīi wo, wo sē cā pe u ta na ye.»

³ Pyar tesē woo kānyārwe ne, pe n yi, ma n gaha le gbīi fla na.

⁴ Pe naa n fā pe syām pe ya tāy, u kānyārwe nwo naa n fā farfar ma

ter Pyar yaha; woo n ga cāā dye le gbīi fla na.

⁵ U n kue tege, ma yāŋ le wāā ma faasyīmbēhē yāā le gbīi wo, nkāy pe ba Yesu nakugu maha tā ke ne. U sē -sē dye ye.

⁶ Syimu Pyar n pa u kur kue ye, maa ta ter dye le gbīi wo, ma ke faasyīmbēhē yāā ke fla na,

⁷ ma suhu fai lii ne pe ba maha Yesu yīŋ na, le pye le ya ya, le sē pye ngī ne ye.

⁸ Loo na, u kānyārwe wii tuu ba cāā dye le gbīi fla na, u bya n -sē dye le laam wo u ya ndoŋ. Tuu ke faasyīmbēhē yāā ke dyaŋ, u n Yesu wīi sya cīinde.

⁹ Pe kānyārwei sē -sē ba Yāhā sabangbāŋ kaplāŋ war wa ye, nkāy ke yee, a Yesu ga yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na.

¹⁰ Pe kānyārwei syām n dur ter pe fla na.

Yesu u ya yar Maari na
(*Mat 28.9-10; Mar 16.9-11*)

¹¹ Maari n dur ga le gbīi fla na, ma ga nii n wūn. Tuu naa n wūn, ma kuae yāŋ le n wāā le gbīi wo,

¹² u n yāhāyīŋ tēnlehe syām mpāy yāā. Pe kale wān pye wāfir. Pe ba tege nii teeli wo Yesu nakugu ba sāy ta. Nen pye yīŋ kue ye, u syāŋ wuhu -sē pye tre kue ye.

¹³ Pe n u pye ma yee: «Cōō, lii raa n wūn?» U n pe yē wāā sya ma yee: «Waa ra Yīnfua nakugu gbe kāā, n sē -sē cā u ke ta na ye.»

¹⁴ Yaliile Maari tuu naa n pāā, u n wā klaha, ma Yesu yāā tuu yir yer ke fla na, u sē -sē ba cā Yesu kē ye.

¹⁵ Yesu n u pye ma yee: «Cōō, lii raa n wūn, yoo raa n ke?» Maari n le ga ma yee katyir lankua sēnfua kē. U n u pye ma yee: «Ke ma pye mboo raa u nakugu gbe, le pāā ra ye taa ke ta na, ta n ga ke gbe ba le.»

¹⁶ Yesu n u myaha yee ma yee: «Maari.» Maari n klaha yāŋ, ma u

* **19:41 19.41** Le gbīi pye nkōŋ pe gbā fer yāŋ mpīy ntēmbłaha fla wo, ma le laam ta wlenwlen, le yē ne nwonyē dyaŋ. Le yē n tā ntēmbangbāŋ ne. * **20:1 20.1** Koo per kē jimaasyi per ne.

pye Yiifee- yor wo: «Arbuni,» koo yîntaha kê yînfua.

¹⁷ Yesu n u pye ma yee: «Ma'a n ta yigi yaha ye! Ma sê yâã, n sê dugu ga wa ra Tuhufua Yâhâ fla na ye. -Taa -sê ka ra nampyeŋ- fla na, maa pe pye, a ndoo ga dugu ga ra Tuhufua fla na, wii u ma ye bye Tuhufua, ma maha ma Yâhâ ra ye, tesê ye bya ye.»

¹⁸ Maari n ka, maa le pãã pe kãnyârwei ye, a woo u Yînfua Yesu yâã. U n maha Yînfua Yesu tēnlhe bye tōr pe ye.

Yesu u ya yar u kãnyârwei na
(*Mat 28.16-20; Mar 16.14-18; Luke 24.36-49*)

¹⁹ Koo per yîmper wo, ke pye cãwãã per cir, pe kãnyârwei ba pe ya wãã ta nwongbãŋ gaa wo, ma te kããnklee gbãã tã, pe tee naa n fya pe Yiifee- yahaseefa na. Yesu n fer gbe yi pe laam wo, ma pe syar ma yee: «Yâhâ n yrîŋ wãã ye kê.»

²⁰ Tuu ba pãã wa ke dyaŋ, u n u klue yar pe na, tesê u mpîy ne. Pe kãnyârwei n too yâã, ma u yãŋ cã, pe laam n fihî flege.

²¹ U n maha pe pye: «Yâhâ n yrîŋ wãã ye kê. Ta Tuhufua Yâhâ tuu ra lehe wãã mii syi, ndoo bya n -sê ga ye lehe wãã koo syi.»

²² Tuu loo pãã wa, u n tefay fua woo pe na, ma pe pye ma yee: «Ye tyii Yâhâ Yrã Fãnga n dye ye laam wo!»

²³ Ya'a mpây kapee- laha kãã pe na, ke ga kua pe na, ya'a -sê mpây kapee- sye yaha pe na, ke ga kuee pe na.»

²⁴ Yesu tuu ba u ya yar u kãnyârwei na, Tema wii pe naa n yee Didim, koo yîntaha wuhuwãã, woo sê pye pe laam wo ye. Pe kãnyârwei sēnsye syãm mii waa ba kê.

²⁵ Pe kãnyârwei mii n -sê le pãã u ye, poo u Yînfua yâã. U n -sê pe pye ma yee: «N ma yee n sê pe puēnte kueysar yãã u klue na, ma ta kãnde tē te na ye, tesê n ma yee n sê ra koho le u mpîy nadyaha fla na ye, n saa le sya u yir gbã wo ye.»

²⁶ Plii kuatãã n ba nɔ, pe kãnyârwei n maha ba pe ya wãã ta ke nwongbãŋ wo, Tema pye pe ne. Te kããnklee ba gbãã tã, Yesu n fer gbe yi pe nsoho wo, ma pe syar ma yee: «Yâhâ ke yrîŋ wãã ye kê.»

²⁷ U n Tema pye ma yee: «Tema, ta klue yãŋ, pa ma ba tē yãŋ te na! Ma koho yũhũ ba le ta mpîy fla na; ma tee ba yee ma sê ta wîi sya cîinde ye. Yagaa le sya cîinde, ndoo yir gbã wo!»

²⁸ Tema n u yē wãã sya ma yee: «Mboo ta Yînfua, mboo ta Yâhâ.»

²⁹ Yesu n u pye ma yee: «Taa ra yãã, koo kê ma n le sya cîinde. Mpây pe sê le yãã ye, ma -sê le sya cîinde, poo wîi n tãy.»

Yesu tuu kai- nkãy pye

³⁰ Cãã gii bye Yesu tuu pye u kãnyârwei ne, u ba laanwo wũhũ busãã pye, koo bye sê yrũhũ saba nwo wo ye.

³¹ Kai- ngîi -sê yrũhũ ta saba nwo wo, ma yee ye le sya cîinde Yesu woo kê u Yâhâ Yîndefua Crise. U maha ma Yâhâ Dya. Ya'a u ta ye Yater, ye ga cîinde yrã yãã, lii wãkuayãã wee le na ye.

21

Yesu laanwo wîi pye fuayigisaha wo

¹ Loo kur ye, Yesu n u ya yar u kãnyârwei na Galele langbãŋ yē na, klo laa tãy pe naa n yee Tyiberyati. Tuu u ya yar pe na mii syi, le nde.

² Per gaa, Syimu Pyar, tesê Tema ne wii pe naa n yee wuhuwãã, ma suhu Natanelu ne, u naa n yi Kana wo Galele kue ye, tesê Sewede dyam ne, ma suhu kãnyârwei syãm mpây ne pe pye pe ya ne.

³ Syimu Pyar n pe pye ma yee: «Ndoo n gaha fuayigisaha wo.» Pe n u pye ma yee: «Wo bya ga ka ma ne.» Pe n yi, maa dugu dye salangbãŋ wo, ma nii joo miy yahasee ye. Koo yîmper bye wo, pe sê ngaa yãã ye.

⁴ Yũhũ ke ba syii, Yesu n pa, maa yer langbãŋ yē na. Pe kãnyârwei n u yãã, pe sê -sê ba cã woo kê ye.

⁵ U n pe pye ma yee: «Ta cīfa, ye sē fua- yāã yigi la?» Pe n yee: «Aye, wo sē ngaa yāã ye.»

⁶ Tuu loo luhu, u n pe pye ma yee: «Ye u joo miy le yagaa ke salangbāŋ kāndigi kuε ye, ye ga yigi!» Pe n -sē u joo miy le, ma yāã pe saha u joo tyīn ba le ke salangbāŋ wo ye, u ba yī fua- ne, koo kē.

⁷ Pe loo yāã, u Yesu kānyārwebua n Syimu Pyar pye ma yee: «Eh, wo Yīnfua kē.» Pyar -sē pye kadyepua ne. Tuu loo luhu, u n u nayroho gbe le, ma too loho wo, ma ga ka farfar.

⁸ Loo yale wo, pe kānyārwai sē ba dey langbeŋ na ye. Pe n nii n pai ke salangbāŋ ne, ma nii u joo tyīn n taha pe ya na, u ba yī fua- ne.

⁹ Pe ga tege kāntraha na, pe n fua- yāã naankāhā na, bur ne kānkāy na.

¹⁰ Yesu n pe pye ma yee: «Ta cīfa, fua- mpāy tee yigi, -ye pa mpāy ne!»

¹¹ Syimu Pyar n dugu dye ke salangbāŋ wo, ma u joo fle yi. U ba yī fuababai gbeekuasī sēnsye tāã ne. Pe fua- wānihi naa byε ne, u joo sē cεr ye.

¹² Yesu n pe pye ma yee: «Ye pa yaa di!» Pe ba u yāŋ cā, waa sē u yey ma yee yoo kē u ne ye.

¹³ U n yūhū dye pe tāy, ma bur gbe ma naha ka la pe kē, fua- ne.

¹⁴ Tuu ku ma yir gbā wo, u tēhe tāã wuhu kē tuu u ya yar u kānyārwai na.

Yesu Pyar yey laa ne tēhe tāã

¹⁵ Yaliile pe ba di wa, Yesu n Syimu Pyar yey: «Nsān dya Syimu, ta ntāŋ dye la ma tāy, ma ta tεr mii mii yaha?» U n u yē wāã sya ma yee: «Āwā, Yīnfua, ma cā ma wī n tāy ra ye.» Yesu n -sē u pye ma yee: «Ta nawee- yigi yō mbanaha wāŋ syi dyaŋ u mbapīy ne!»

¹⁶ U n u yey tēhe syāŋ wuhu na ma yee: «Nsān dya Syimu, ta ntāŋ dye la ma tāy?» U n u yē wāã sya ma yee: «Āwā, Yīnfua, ma cā ma wī n tāy ra ye.» Yesu n u pye ma yee: «Naa ra nawee- yāŋ mbanaha wāŋ syi dyaŋ u mbapīy ne!»

¹⁷ Ke tēhe tāã wuhu na u n u yey: «Nsān dya Syimu, ta wī n tāy la ma ye?» Pyar laam n wlāhā, tuu u yey ke tēhe tāã wuhu na, a u wī n tāy la u ye. U n u pye ma yee: «Yīnfua, mboo taa kai- byε cā, ma cā ma wī n tāy ra ye.» Yesu n u pye ma yee: «Ta mbapīy yigi yō!»

¹⁸ Ta n kapān laa pāã ma ye, taa pye naanfuē, ma naa mii pua mii ya, ma naa n gaha teelii ma ma tāy. Ma'a -sē ba le, maa ba klue kuā naa n yir, waa n naa ma pua nayre wān ne, u naa n gaha ma ne teelii le sē n tāy ma ye ye.»

¹⁹ Kaplāŋ ngī le yar, Pyar ga ba gbā mpāy ter ku, u Yāhā myaha gboho ke syi. Yesu tuu loo pāã wa, u n u pye ma yee: «Naa n taha ra na ma kuāŋ ne!»

²⁰ Pyar n klaha yāŋ kur kuε ye, ma Yesu kānyārwebua yāã tuu n taha pe na. Per gii pe ba kur kuε digi wāã di Yesu n cā ku, woo kānyārwe kē tuu ba yūhū dye Yesu tāy, ma u pye ma yee tuu le pāã woo ye, a wii woo tuu ga ba yi kāã u kur ye.

²¹ Pyar tuu ba u yāã, u n Yesu yey ma yee: «Yīnfua, ah woo, lii loo le ga ba u dye?»

²² Yesu n u yē wāã sya ma yee: «N ma sya n traha u kuee driyē wo ta n sya ba dur ba, ma kalaa wee ye. Mboo, naa n taha ra na ma kuāŋ ne!»

²³ Yesu nawee- n nii le pāã pe ya nsoho wo, a u kānyārwe saa ku yāã ye. Yesu sē -sē ba le pāã Pyar ye, a u kānyārwe saa ku yāã ye. U ba yee, a le ma tāy woo ye u kuee driyē wo woo n sya ba dur ba, u kalaa wee ye.

²⁴ Woo kānyārwai kē tuu kai- ngī tōr nawee- ye, ma ke yrūhū ta. Wo byε, wo cā lii tuu pāã le ma cīnde.

²⁵ Yesu maha kai- busāã pye. Pe ma ne ke byε yrūhū naa n ta sabar wo, n sē le sya te tasar ga ne yāã driyē kur byε wo ye.

Yesu Tēnlēhe pe tēn nkāy tē faale wo

Yāhā yē wāter wū ke Yrā wākē ne pe Yesu tēnlēhe kē

¹ Ta naambiyā Tohofile, Yesu tuu fe yir, u naa nawee- klaha kai- busāā ne, ma maha naa yēkā wūhū pye, ma cā ba dugu ga yāhāyīn na. Koo ngī bye kē, tē yrūhū wāā ma kē ta saba cir laam wo.

² Per gii Yesu tuu ga ka yāhāyīn na, u kānyārwei mpāy tuu ba yān yi, koo per u pe ta u tēnlēhe ma pe klaha ta Yāhā Yrā Fānga kāmāy na. Tuu loo pye wa, Yāhā n u ta u n dugu ga yāhāyīn na.

³ Tuu fengbān tii sya ma ku, loo kur ye, u n ba naa u ya yar u tēnlēhe na, ma kānkai- sron pye pe waha cā pe yee, u yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye cīnde. Plii gbeesī tuu pye wāyi ne pe na, ma naa Yāhā Yai wī pāā pe ye.

⁴ Per gaa u pye pe ne, ma ba pe klaha ta nde ne ma yee: «Ta Tuhufua tuu yē ter kla gii wāwāā wī ne faa ye kē, koo kla ma yee ke sē yāā wa ye ye ye, ya'a n yi kāā Yurusalem wo ye, -ye ke sēn!»

⁵ Nsān woo nawee tāā yi loho wo, ndoo -sē ga ye tāā Yāhā Yrā ne plii nde na.»

⁶ Mpāy pe ba pe ya wāā ta Yesu tāy, pe n u yey ma yee: «Yīnfua, yagaa la, taa ga Yiisre terfa kar sya yaha nampay fānga koho wo?»

⁷ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Ke per wācān tesē le yale ne, ye kalaa wee le na ye. Yāhā ya kē, ke koo per ta tesē le yale ne, ke laam wātan.»

⁸ Tee yai lii ne loo ne nde: Yāhā Yrā ga ba tege dye ye laam wo. Loo nde ga ba fānga wāā ye kē, ye n ka ye ga naa ta yē kaplān tōr nawee- ye tesē kai- nkāy bye ne tē pye ter. Yii mpāy tee ke yāā yīnde ne, ma maha ke yāā luhu, ye ga ba naa koo ngī bye tōr Yurusalem wo, Yude kui bye

ne, Syamari kui ne, deydey kui bye ne kāntraha nge na.»

Yesu kuā yir ter yāhāyīn na

⁹ Yesu tuu loo pāā wa, Yāhā fānga n ta u n kuā yir ter fāā, yāhāyīn kue ye pe tēnlēhe bye yīnde na, pe n yer ma u waha yān n wāā, u n sya ga paha yāhāfyāhā gaa na pe na.

¹⁰ Pe sē yāā yīntar ge gbe kāā wa yāhāyīn wāyān na ye, nayrefirfa syām mpāy syi n fer gbe yi pe tāy,

¹¹ ma pe pye ma yee: «Galēle naam! Le ma mii ye n yer yāhāyīn tēn n yān? Tee u Yesu wāter yāā mii, u wādur ga ba nii ke syi.»

¹² Kai- ngī -sē pye yān gaa yīn na pe n yee wolifye katyir fla yān. Ke fla pye Yurusalem tāy tūntūn ya. Pe tēnlēhe, pe pe naam syām mii kaplān luhu wa, pe n yir ke yān yīn na, ma dur ga Yurusalem wo.

Yuda Syikaryote draha gbefua

¹³ Pe ga dye Yurusalem wo, pe ga dugu dye gbegebaha yīn nwongbān gaa wo. Yesu kāndeyārfa yawāhā fla ba kē ke ne. Mpāy pe ba pe ya wāā, pe myar nde: Pyar, Nsān, Syake, Andere, Filipe, Tema, Bateremi, Matehe, Alefe dya Syake ne, Syimu Selote, Syake dya Yudi ne.

¹⁴ Ca mpāy bya pye ke fla na, Yesu nahafua Maari ne, tesē Yesu cīfa bya ne. Pe bye naa pe ya wāā yīmbui nen na, ma naa n pāā Yāhā ne yalebye.

¹⁵ Per gaa, pe n ba pe ya wāā peplii wān syi, ma pe ya wānihi yāā nawee- gbeekuay. Pyar n yir yer pe telai wo

¹⁶ ma pe pye: «Wo nna, yii mpāy tee Yesu ta ye Yater, kai- ngī ke pye ngī, le sē pye wākuāter wī mii le sē pye ye. Yuda wii tuu sya nii terfua Yesu napī- yaha ye, pe n ga u yigi, Yāhā Yrā bii u wī cāā yar wo faale wādyaha Dawide na, u n le yrūhū le yaha Yāhā sabangbān wo.

¹⁷ Yuda pye wo nklān wo, ma ba u tēn lay yāā.

¹⁸ Yuda tuu -sē loo kapee pye Yesu na, ma wale lii yāā loo kur ye, u tar

sya le ne. Naniicā n u yigi, u n ga tege too yīŋ ne, ma lar waa crāhā yi u ya kē.

¹⁹ Yurusalemfa byɛ n le luhu, ma myaha taha te tar na pe yor wo ma yee: Hakeledam, ke yīntaha kē, ntōr tar.

²⁰ Yāhā sabangbāŋ wo, Yāhā wāsey yay fla wo, kapān laa ma, le yrūhū yaha ma yee: «U kaha ke too, nawee nen gɛ ma n nii ke wo ye.» Le maha ma le yrūhū yaha ma yee: «Waa ter u u draha gbe.»

²¹⁻²² Mpāy pe naa n taha wo na, ma gbe Yīŋfua Yesu wātāā cāā na loho wo Nsān ye, ma ba waa u wākuāyirter yale na yāhāyīŋ na, poo waa yai u Yuda draha gbe. Ufua tuu yāā yīnde ne, Yesu yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, u ga ba naa loo tōr nawee- ye wo wāŋ syi dyaŋ.»

²³ Pe n naam syām mpāy yāŋ yi: Matyase ma suhu Yosefe wii ne pe naa n yee Gbarsabaha, pe maha naa u yee Yituse.

²⁴ Pe Yesu kāndeyārfa byɛ n yīmbui wāā le, ma Yāhā nar ma yee: «Yīŋfua, mboo wii, ma'a nawee yāā, ma ne u laam wūhū byɛ yāā gbaa na, wo yar nde ne:

²⁵ Le nde Yuda le ke, ma yūhū kāā draha gii wo raa wāā u kē, ma ka u ya ya draha wo kii tuu ma yagaa. Naam syām mii mii, too yar ma na, wii raa yāŋ yi, u n ga Yuda draha gbe, ma n waha u lɛhe ma wī ne nawee- ye, u yar wo na.»

²⁶ Loo kur ye pe n ntīhī syāŋ wāā miy: Nen nde Matyase myaha wī, nen nde Yosefe myaha wī. Matyase myaha wī loo n cāā too. Pe n Matyase ta u Yuda draha wo.

2

Yāhā Yrā wāpan

¹ Yiiffee- gbar gii pe naa n yee pāānkoti, ke per ba nɔ, Yesu kāndeyārfa byɛ n pe ya wāā pe peplii yawāhā saha wo.

² Gbleŋ gaa ter n ba fe gbe yi yāhāyīŋ kue ye. Gbleŋ gii ma'a luhu

ke ye, maa yee teflahangbāŋ ke n gbā. Ke n gble ba dye taha pe na ke nwoŋ wo, ke n nii gbleŋ fla ya.

³ Pe Yesu kāndeyārfa n yāŋ ma yāā mii naa yīnkāmbɛhe dyaŋ ke wāā ta, ma nii n tar blayblay. Ke sē -sē maha wee cīinde naawraŋ ye. Ke n ba fe cāāŋ, ma too pe byɛ na nanem.

⁴ Yāhā Yrā n dye pe laam wo, ma pe nanem ta pe n nii yor tee nanen pāā gbeŋ, yor tii gɛ pe sē cā yāā faale wo ye.

⁵ Teebɛhe byɛ Yiiffee- mpāy pe naa Yāhā ke, pe byɛ ba pe ya wāā Yurusalem wo koo per, ke pāānkoti gbar wī na.

⁶ Ke gbleŋ ke yi ke syi, pe n ga pe ya wāā ta ke fla na. Laa n pe fe gbe, ma ga ta ter. Pe laam wo nawee nawee woo, ma naa n luhu u klo yor ye Yesu kāndeyārfa waa yē na, le n yē kā pe na.

⁷⁻⁸ Le n kacān faha pe kē, pe yīnde n yi too pe na, pe n nii n yee: «Galɛɛ gbentee nen nawee- sē na Yesu kāndeyārfa ne? Ah pe pye gɛ pye mii, wo byɛ n nii wo kui yor luhu pe yē wo wii wuhu na?»

⁹ Too yer mii, wo laam wo Patifa ma, Madefa ne, Lamitefa ne, Otamifa ne, Yudefa ne, Kapadafa ne, Pōnfafa ne, Yasyifa ne,

¹⁰ Firsyifa ne, Pāāfilefa ne, Syiptefa ne, Lebi kānkāyaha ngaafa ne kii ke crā Syirē na, ma suhu Wōrmefa ne, Kartifa ne ma suhu Arabifa ne. Wo laam wo mpāy ma pe see Yiiffee-, mpāy ter -sē maha ma pe pe ya le Yiiffee- kānde wo.

¹¹ Wo wānihi naa byɛ ne, wo byɛ -sē n luhu pe Yāhā kangbāhā pāā wo yor wo wii wuhu na.»

¹² Loo n fihī ga pe laam sroŋ wo, pe n nii, lii gɛ pe n ga, pe sē le cā ye, ma nii pe ya yey ma yee: Nde yīntaha gɛ kē lii ne?»

¹³ Pe laam wo, mpāy ter -sē maha pye, pe naa Yesu kāndeyārfa ler ma naa n yee: «Ye cā la, sēm me pe ter pe koho ne?»

Pyar yē kapān pāānkōti gbar per

14 Loo na, Pyar n yir yer u tēnlehewai sēnsye nen telai wo, ma u yimbui yir, ma pe nanihi pye ma yee: «Yiifee-, yii tē n yān ma suhu mpāy ne pe pa Yurusalem wo te gbar wīi na. -Ye ndityuhu yaha, ye nde luhu yō tē ga tōr ye ye!

15 Nwa ta ye n yee, a sēm ndoo tēnlehewai yigi? Yalii pe pe yāā ma wō wa, pe n sya pe yigi sukūhūntāy yīn nge syi na, ntān kuāyale gē sē yāā ta ter wa ye?

16 Ye yai ye le cā faale Yāhā kaplān tōrfua Yōwel tuu bii kai- nkāy cāā tōr yaha, koo kē ke n pye nanga. U bii yee:

17 Yāhā yee: <Lii le ga ba yāā driyē kuayale plii na, le nde:

N ga ba ta Yrā tege cāān le nawee-laam wo.

Ye pii tesē ye pueesyam ne,
pe ga ba naa kaplān tōr,
nkāy tē ga ba naa n yar pe na.
Ye naanfām ga ba naa kai- yāā wāytāā wo,
ye wāle ga ba naa kai- yāā mluē wo.

18 Mpāy bye pe ma ra tēn na,
pe naam tesē pe ca ne,
cīinde, n ga ba ra Yrā tege cāān le
pe laam wo.

Pe ga ba naa kaplān tōr too plii nde na,
nkāy tē ga ba naa n yar pe na.

19 Tē ta, laanwō wūhū n naa n pye yāhāyīn na,
yēkā wūhū ne kāntraha na.

Ntōr ga ba pye, naa ne,
naawur ne yāhāsyōr dyaᅇ.

20 Yai ga ba wō tā,
yroᅇ ga ba yrāhā cor ntōr dyaᅇ.
Loo na Yīnfua ga cā pa fānga ne tesē nayōr ne.

21 Loo yale wo, nawee wii nawee wii wōo
ma Yīnfua myaha yee ma u nar,
Yīnfua ga ufua yi le wo.>

22 Yiisrefa, -ye luhu, n ga nde pāā ye ye: Yāhā Yesu fānga yar ye na ma u ta, u n yēkā wūhū ter bye pye tesē

laanwō wūhū ter bye ne, ye n yāā yīnde ne. Ye koo bye cā.

23 Loo naa bye ne, ye Yesu yigi, ma sya u wāā mpāy kē pe sē Yāhā cā ye, pe n u kuey mar boo trā na. Ya'a yāā tee waha loo kapee nde pye, Yāhā bii loo nde cāā ta wa. Koo kē le n pye.

24 Yāhā gbā naankān gbe kāā u na, ma u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. U wāyigiyaha nakur klo wo, loo fānga sē pye gbā ye ye.

25 Wo wādyaha Dawide gē bii loo cāā pāā wa u wīi na faale wo ma yee: <N u Yīnfua yāā ra yahasee ye yalebye.

Tuu nwo ra tāy,
n sē n sege fyar koho wo ye.

26 Loo ne ta laam n tāy,
ta kaplān n nii nuhu fla.
Ta kadye ma sya ba fāy ma nii mlūhūmlūhū,
ta n sāy nii ta gbā kafēhe na,
le saa kai kua ra ye ye.

27 N cā, ma saa ra ta yaha nakur klo wo ye.

Ndoo wii raa yān yi, n cā,
ma saa sya ra n fūhū nii gbīi laam wo ye.

28 Kānde lii le cīinde yrā wāā nawee-kē,
ma loo yar ra na.

Tē ga ba pye ma tāy,
le ga ba nii ra ye nuhu wīi.>

29 Wo nna, ye cā n ga waha wo faale wādyaha Dawide wīi pāā laha ye ye. Tuu ku, pe u le gbīi lii wo, loo sē na nde nantān too n yān?

30 Dawide kai- ngīi cāā pāā yaha mii Yāhā kaplān tōrfua dyaᅇ u ne. U bii le cā ma yee, Yāhā bii yē ter u ye, koo ga ba u kur kue puee ta yīnfua u wān syi dyaᅇ.

31 Yāhā ke wii ta ke Yīndefua, u wāyir gbā wo tesē u wādurba yrān na gbaafa ye, Dawide bii loo cāā cā wa. Koo kē u n bii le cāā pāā yaha u wīi na ma yee:

<Yāhā sē u ta yaha nakur klo wo ye,
u kadye sē fūhū nii gbīi laam wo ye.>

32 U Yesu wii wīi tē n pāā, Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye, wo bye loo yāā yīnde ne.

33 Yāhā n u kuā yir, ma u ta ke kāndigi koho kue ye, u n nii kai- bye Yīnfua. Yesu ba yē ter nawee- ye Yāhā Yrā wākē ne, Yāhā n le wāā u kē, u n le tege le wo laam wo. Loo ne tee n yāā, ma maha n luhu.

34 Ye cā Dawide tuu bii ku, Yāhā sē u ta u n kuā yir ter yāhāyīn na ye. U -sē bii yee:

<Yīnfua Yāhā ra Yīnfua pye ma yee:
Pa tege nii ra kāndigi koho kue
ye

kai- bye yīn na,

35 ta n sya ba ma napīi- yīy kor
le ma kē,
pe n nii mii ma tānde fyāhā tā
pe na.>

36 Yiisrēfa, ye yai ye le cā laha, Yesu wii tee kuey mar boo trā na, woo kē Yāhā u ta Yīnfua, ma maha u ta ke Yīndefua.»

37 Mpāy pe Pyar kaplān ngīi luhu, kadye bye n muāy pe ye, pe laam n wlāhā nii. Pe n u Pyar yey u nampyeŋ- ne ma yee: «Wo nna, le nde le nii ke dyaŋ, wo yai wo lii loo pye?»

38 Pyar n pe yē wāā sya ma yee: «Ye le sya ye cā ye kapee- sē yō ye, -tee ke wāpyeŋ miy yaha, -tee sya pe n ye tāā yi loho wo Yesu myaha na. Loo na, ye kapee- ga yee laha kāā ye na, tesē Yāhā ga ke Yrā Fānga wāā ye kē.

39 Ye sē yāā, koo kate- syāŋ ngīi, Yāhā yē ter ke wākē ne nawee- mpāy kē, ke n pai yāŋ yi nawee- ter bye laam wo, yii tesē ye kur kue pii ne ma suhu mpāy bya ne pe n yi deydey kui wo.»

40 Pyar n maha kaplān nkāy tōr pe ye, nkāy syi ke ga waha pe ta, pe n Yesu kānyīi draha fla yāā, u ntāŋ n dye pe tāy u kānde wāgbe wīi n maha tāy pe ye. Pyar naa pe yar ma yee: «-Ye ye wāsyayaha kānde gbe! Mpāy pe sē Yāhā cā ye, ye ma n naa n yār poo kānde wo ye!»

41 Pe laam wo, mpāy pe yer Pyar kaplān kur ye, pe ba syar. Pe n sya pe n pe tāā yi loho wo Yesu myaha na. Koo per, mpāy pe Yesu kānde yāā cīinde, ma pe ya le taha u kāndeyārfa na, pe pye nawee- naha yīibua.

Yesu kāndeyārfa troho wātāhā

42 Pe nafām mii kur bye, pe naa pe ya yaha, ma naa ndityuhu cre Yesu tēnlehe kaklaha ye. Pe ba pe yīn wūhū wāā le, ma maha sya, ma Yesu wāku cāā dir syi wāā naa n di pe ya ne, ma naa pe ya laam too u wāku wīi na. Pe maha naa pe ya wāā, ma naa Yāhā nar, ma maha naa ke sey.

43 Pe Yesu tēnlehe naa laanwo wūhū pye busāā tesē yēkā wūhū ne. Pe nawee- naa koo ngīi bye yāā, ma sya naa n fya.

44 Pe Yesu kāndeyārfa bye ba wāā le, ma pe koho wān ta te n nii nanihi wān.

45 Pe maha naa pe tar par pe kle ne ma suhu pe koho wān ne, ma naa n pai pe war ne, pe bye n naa pe la pe ya kē pe gbāhā wuhu na.

46 Plii wuhu na, pe naa pe ya wāā Yāhā kangbāŋ wo. Pe naa n di pe ya ye pe kle wo, ma naa pe ya laam too Yesu wāku wīi na. Pe naa n di nuhu ne, pe sē pe kai- tyōr naa n pye ye.

47 Pe naa Yāhā sey, pe wīi naa n tāy nawee- bye ye. Mpāy pe naa Yesu wīi sya ma naa u ta pe Syayahafua, u Yīnfua poo le naa n taha Yesu kāndeyārfa na plii bye.

3

Tānkahafua waa wākāhāyir

1 Per gaa yaiyīn tratra, Pyar ye naa n gaha pe syām Nsān ne yaiyīn Yāhā narsaha wo Yāhā kangbāŋ wo.

2 Ke Yāhā kangbāŋ kapahayē neŋ gaa pye, pe naa n yee kapahayēyūhū. Tānkahafua waa pye, tuu naa n nii koo kapahayē na. U ba see ke dyaŋ. Plii wuhu na, pe u gbe ga naa n ta ke fla na, u n naa war nar nawee- ye, nawee- mpāy pe

naa n dye koo kapahayē ne ke Yāhā kangbāŋ wo.

³ Pyar ye n ba nɔ pe syām Nsān ne ke kapahayē na, ma yee poo ga dye, u tānkahafua n pe yāā ma pe nar.

⁴ Pyar ye n nii u waha n yāŋ pe syām Nsān ne. Pyar n ba u pye: Naa wo yāŋ!

⁵ U dya n nii pe kihi n yāŋ, u laam wo, a pe ma pe ga woo kē war ne.

⁶ Pyar n u pye: War pua nen ge wee ra ye. Ngii ke ma ra ye tē ga ma kē, ke nge: Nasaretēfa Yesu myaha na, yir naa n yār!

⁷ Loo na, Pyar n u yigi koho na, ma u ta u n yir. U dya tānkaha n ta ter sāhā u ye, te yīnyūhū bye ne.

⁸ U n fēŋ yir, ma tāhā yer u tre na, laa wee ye, ma nii n yār. U n dye Pyar ye ne pe syām Nsān ne ke Yāhā kangbāŋ wo, ma yār n tay, ma kur n ye, ma nii Yāhā sey.

⁹ Ke Yāhā kangbāŋ nabua n u yāā tuu n yār ma nii Yāhā sey.

¹⁰ Pe n u yāŋ cā, ma cā woo kē u tānkahafua wii ne tuu nii naa n nar ke Yāhā kangbāŋ kapahayēyūhū fla na. Pe u yāā ke dyaŋ, le n pe fe gbe, ma maha kacān kua pe na.

Pyar Yāhā wīl pāā nawee- ye Yāhā kangbāŋ wo

¹¹ U dya tuu kāhā yir, ma Pyar ye taha naa n naha pe syām Nsān ne, wācer wee pe na ye, le n kacān faha nawee- mpāy bye kē pe pye ke Yāhā kangbāŋ laam wo. Pe n fā taha ba pe na Yāhā kangbāŋ laankongbāŋ gaa flāhā tāy, pe naa n yee Salmuu laankon.

¹² Pyar tuu yāā ke dyaŋ, u n pe nawee- pye ma yee: «Yiisrefa, nwa ta u dya wākāhāyir wīl n yē kā ye na? Nwa ta ye n nii wo yāŋ mii wii koho fānga wīl laa dyaŋ le waha yia, ma u dya kāhā yir? Laa, ye le ga la ma yee, wo wālaha wīl loo kē Yāhā kānde wo, le waha u kāhā yir?

¹³ Faalefa Brama ye Yāhā, Yisyake ne, Dyakuba ne, wo wāle bye ne, koo kē ke ke tēntēle Yesu myaha kuā yir. Woo Yesu kē, tee yigi ga le nangbāy

koho wo, ma sya ka u ne fāngafua Pilati fla na. Pilati yee, woo ga u miy yaha, ye n sye.

¹⁴ Woo wii tuu ba sron, u kaimaha laha, ye u wāmiyaha wīl sye, ma dur ma u Pilati ta, u n nabooofua waa yi miy yaha.

¹⁵ Yesu wii tuu pa cīinde yrā ne, yii kē tee u boo koo syi. Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Wo bye loo yāā yīnde ne.

¹⁶ Yesu wāta Yater, koo kē ke ta, Yesu fānga n ta u tānkahafua n fānga yāā ma yir. Ye bye u cā laha, u nwo, tee n yāŋ nwo. Yesu wāta Yater, loo le u ta u n jaa ma nii korkor. Ye bye loo yāā, ma cā cīinde ne.

¹⁷ N -sē cā wo nna, yii ye yīŋfa ne, tee nde pye Yesu na, ye sē le war ye.

¹⁸ Lii Yāhā ke bii tōr yaha pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa yē ne ma yee, koo Yīndefua ga ba kayīhī yāā, loo ne le pye nde.

¹⁹ -Tee -sē le sya ye cā ye kapee- sē yō ye, tee ke wāpyeŋ miy yaha, tee ye yīntar sron Yāhā kue ye, ke n ye kapee- yee laha kāā ye na gbege.

²⁰ Yāhā -sē ga tefay tege ye na. Ke ga maha ke Yīndefua nɔ wāā ye kē, wii ke bii yāŋ yi ye myaha na, woo kē Yesu Crise ne.

²¹ Yagaa woo, Yesu ma yāhāyīŋ na. U yai u kuee ke fla na le yale n sya ba nɔ, yaliile Yāhā ga ba ke kai-bye yīntaha wā klaha. Faale Yāhā kaplāŋ tōrfa mpāy bii loo nde cāā pāā yaha.

²² Wo faale wādyaha Musa ge bii yee:

<Ye Yīŋfua Yāhā ga ba ta syi
Yāhā kaplāŋ tōrfua waa nɔ wāā
ye ye.

U ga ba nii ye ter,
ye ba naa n luhu nkāy bye ye
tuu ga ba tōr naa ye yar.

²³ Wii ma ba yee,
u sē n luhu woo Yāhā kaplāŋ
tōrfa nwo ye ye,
u ga tōr yi kāā Yāhā kāndefa
nawee- wo,
tuu gbā yāā le na.>

24 Pyar n maha yee: Ma gbe Samuyel na, Yāhā kaplān tōrfa mpāy pe taha pe ya na, pe bye naa too plii nde wīl pāā.

25 Yāhā ke lii pāā pe Yāhā kaplān tōrfa yē ne, loo nde ma ye wīl. Tesē Yāhā bii yē ter Brama ye ma yee:

«Kāntrahafa bye ga kaa wātaha yāā pe ya na
ra koho wo ma kur kue pii
kāmay na.»

Loo nde maha ma ye wīl.

26 Loo ne Yāhā n ke tēntēfua yi, ma u n wāā yii poo kē, ma yee u ba kaa taha ye na, u ye ta ye n ye kapee-wāpyen miy yaha.»

4

Pyar ye wāyigi pe syām Nsān ne

1 Pyar ye pye kapān na nantān ke Yāhā kangbān wo pe syām Nsān ne nawee- ye. Yāhā yūndefa n ba dye, Yāhā kangbān sēnfa yīnfua ne, ma suhu mpāy ter ne pe naa yee Sadusyē.

2 Pyar ye naa nawee- klaha, ma maha naa Yesu wīl pāā tuu yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. Loo na nawee- ga waha cā pe yee, nakur bye ga ba yir gbā wo. Pe kaplān ngīl naa pe Sadusyē laam war.

3 Pe n Pyar ye yigi Nsān ne. Yai ke ba kua wa, pe n pe tā nwompihi wo, ma yīnshii sēn.

4 Le -sē nde, mpāy pe ba ke Yāhā kaplān luhu ma yer le wīl na, pe ba nihi. Pe Yesu kāndeyārfa wo, pe naam pye nawee- nyersīl yīlbua.

5 Koo yīnshii wo, Yiifee- yahaseefa, Yiifee- wāle ne, ma suhu Yāhā kai-yarfa ne, pe n pe ya wāā Yurusalem wo.

6 Pe laam wo faale Yāhā yūndefa yīnfua Yana pye, yagaa wūū Kayifu ne, Nsān ne, Lesyāānder ne ma suhu u Yāhā yūndefa yīnfua kahafa ne.

7 Pe n Pyar ye le pe syām Nsān ne pe ya telai wo, ma pe yey ma yee: «Ye waha yia yoo fānga ne ma u dya kāhā yir? Ye u kāhā yir yoo myaha fānga ne?»

8 Pyar laam ba yīl Yāhā Yrā Fānga ne, u n pe pye ma yee: «Yiifee- klo yīnfa, Yiifee- wāle ne,

9 pe mii pe nii wo yey nanga kayīl wāpyen ne tānkahafua kē ma yee, le pye mii u n waha kāhā yir?

10 Ye yai loo nde wācān ne, Yiisrefa kur bye ne: U tānkahafua tuu jaa, ma sya n yār ye yahasee ye nwo korkor, Nasaretefa Yesu fānga kē, ke u kāhā yir. Yesu wii ree kuey mar boo trā na, Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. U tānkahafua jaa woo Yesu myaha kāmay na.

11 Yesu wīl ne, le pāā yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Ntēmlaha gii pe nwonfāāfa ba ke
sye yaha,
Yāhā ke gbe ma ke ta,
ke n dur yīn yāā ke nwonfāā
na.»

12 Nawee ga waha sya yaha Yesu ya myaha ne; driyē kur bye laam wo, Yāhā sē waa ter yān yi yāā wii tuu ga waha nawee ta, u n sya yaha mii woo ya sē kē ye.»

13 Le kapān yahaseefa pe yāā Pyar nii n pāā laanyīn ne, u kaplān n maha n sron, le n yē gbāā pe na. Pyar ye tee pye Nsān ne, pe sē pye nangbām ye, pe sē ba saba cā ga yaha ye ye. Le maha ba yān naa n cā pe na ma yee, pe pye Yesu kānyārwei.

14 Pe yīnde maha pye u tānkahafua na tuu jaa, ma yir yer pe tāy, pe yahaseefa n nii, pe saa waha laa ge wāā sya ye.

15 Loo na, pe n pe yigi yi kāā ke kasāhā nwon wo, ma dur nii pe ya yey

16 ma yee: «Nwa roo ga waha pye naam mii na? Yurusalemfa bye tee mii, pe pe laanwo wīl nde cā laha, le n nii wo saa waha le kai ye.

17 Wa'a -sē cā ma yee, wii ga ta le ma n cāān dye ga yahasee ye, nawee- bye n yi le cān na ye, wo yai wo yīntaha yrāhā pe na, -too sā waha pe na, wo pe tā Yesu wīl wāpāā na nawee- ye.»

18 Pe n pe dur yee dye ba, maa sã waha pe na ma yee, a pe ma syi naa Yesu wũhũ klaha nawee- ye ye, tesē u wĩ laa ma n yi yãã pe yē wo nantãj ye!

19 Pyar ye n -sē pe pye pe syãm Nsãn ne ma yee: «Yii gε, -ye yãj le yãj le laam wo, lii loo gε le ga yai Yãhã ye: Wo naa n luhu yii ye, -too tyii Yãhã wĩ na laa, wo yai wo naa n luhu Yãhã ye, -too tyii yii wĩ na?»

20 Wii poo na, wo saa waha ye wĩ sya wo loo ter yahasee ye, -too tyii Yĩnfua Yãhã wũhũ nkãy na too luhu, ma maha ke yãã ye.»

21 Pe kasãhã yahaseefa n maha yĩntaha yrãhã pe na, ma sã waha pe na ma cã pe miy yaha. Pe sē ba wãpee laa yãã pe wĩ na car gε, ma ga waha pe pēn ye. Ke fla gbenteefa bye tee naa Yãhã sey u tãnkahafua wãjaa wĩ na.

22 U dya wii tuu -sē ba ke laanwo wãjaa jaa, u pye dyε- gbeesĩ, tahar ne.

Yesu kãndeyãrfa Yãhã wãnar

23 Pe Pyar ye miy yaha wa pe syãm Nsãn ne, pe n ka pe nampyen- fla na, maa ke kai- tōr yar pe na, kai- nkãy Yãhã yũndefa yĩjfa naa n pãã pe ye ma suhu Yiifee- wãle ne.

24 Yesu kãndeyãrfa pe kaplãj ngĩ luhu wa, pe n yĩmbui wãã le, ma Yãhã nar ma yee: «Yĩnfua Yãhã, mboo kē raa yãhãyĩj tãhã kãntraha ne, muhulangbãj ne, tesē wãn tii bye ne te ma te laam wo.

25 Wo faale wãdyaha Dawide wii u ma ma tēntēle, mboo kē, taa le pãã woo yē wo Yãhã Yrã kãmay na ma yee:

<Nwa ta, mpãy pe wee Yiifee- ye,
pe n yataj ta pe ya na,
ma nii n wãã ma ne?
Nwa ta pe n maha yĩmbui wãã le,
ma nii Yãhã wãtoo wĩ ke wam
wo?

26 Kãntraha fãngafa yer naan wãmii na Yãhã na.

Kãntraha yĩjfa bya wo toho Yĩnfua Yãhã na
ke Yĩndefua ne.>

27 Tesē le cĩinde, loo ne le n pye nanga nge na, wo klo nde laam wo! Yĩnfua Yerote tesē fãngafua Pōsyi Pilati ne, tesē Wõrmefa bye ne, tesē Yiifee- bye ne, poo mii bye, pe wo toho ma Dya Yesu na, woo wii u ma ma tēntēle.

28 Ma laam wĩ lii taa bii cãã pãã yaha ma fãnga kãmay na, loo ne pe n pye yagaa.

29 Yĩnfua, naa n yãj, pe pee tã nii wo na yagaa. Wo ta wo laam n tege nii tee nen wo, wo n waha naa ma kapãn pãã laanyĩn ne.

30 Ma fãnga wãã wo kē, wo n waha naa nawee- jaa ma kãmay na, tesē wo n waha naa laanwo wũhũ pye, tesē yēkã wũhũ ne Yesu myaha ne, woo wii taa yãj yi u n nii ma tēntēyõ.»

31 Pe Yãhã nar wa, teelii fla pe ba pe ya wãã ta, ke fla n sege. Yãhã Yrã n maha pe laam yĩ, ma fãnga gaa taha pe na, pe laam n tege nii tee nen wo, pe n nii Yãhã kapãn pãã laanyĩn ne nawee- ye.

Yesu kãndeyãrfa pe koho wãn wãã le

32 Yesu kãndeyãrfa bye pye yĩmbui nen na laantee nen ne. Pe laam wo, waa sē naa u koho wãn yigi u ya ya ye, pe naa re ta te n naa n nii pe nanihi wãn.

33 Yãhã fãnga pye pe Yesu tēnlhe kaplãj na, pe naa Yesu wãyir wĩ pãã gbã wo nawee- ye, mii pe yĩnde le yãã mii. Yãhã n -sē naa kaa taha pe na yaryar.

34 Pe ba pe koho wãn ta nanihi wãn, pe laam wo ngaa sē naa n waha waa na ye. Tarfa naa pe tar par, klēfa naa pe klē par.

35 Pe bye naa n pai poo war mii bye ne, ma ba naa n wãã pe Yesu tēnlhe kē, pe n naa pe sya, ma pe la naa n cããj Yesu kãndeyãrfa bye nsoho wo gbãhã wuhu na.

36 Mpãy pe koho wãn kē ke syi, pe laam wo dya waa pye pe naa n yee Yosefe, Lewi kur kue puee waa. U naa n yi teelaa wo, pe n yee Syiper, kãntraha gaa kē muhulangbãj ke

gbeŋ le. Pe Yesu tēnlēhe ba yaseŋ myaha taha u Yosefe na, ma naa u yee Barnabaase; ke myaha yīntaha kē, wii u laantor le nawee- laam wo.

³⁷ Woo dya nwo, u ba u tar raa par, ma pa tāŋ pe war bye ne, maa wāa pe Yesu tēnlēhe kē.

5

Nanayase u cɔɔ Safra ne

¹⁻² Dya waa -sē pye Yesu kāndeyārfa ne u myaha Nanayase, u cɔɔ myaha Safra. Poo mii ba pe myaha tar raa par. Pe n yīmbui wāa le pe syām u cɔɔ ne, ma war mpāy cēr yi ta pe ya tāy. War mpāy pe kuee, Nanayase n poo gbe, maa wāa pe Yesu tēnlēhe kē, ma yee poo tar war bye me.

³ Pyar n u pye ma yee: «Nanayase, ma pye mii ma ta Setane n waha yia ma na? Taa sya war mpāy cēr yi ma tar war na, nwa ta ma n ba kawar fua Yāhā Yrā ye ma yee, pe war bye me?»

⁴ Ma ntraŋ kla, ma kla sē na? Nanayase, waa la tuu te wāpar wīi le ma laam wo? Taa sya maha te par wa, pe war, ma wām sē na, lii ma ne yai ma ye, ma naa n pye. Ma -sē pye mii ma waha kapee- nde syi ga yigi ma laam wo, ma yee pe war bye me? Kawar nde raa fua nde, ma sē re fua nawee- ye ye, ma re fua Yāhā Yrā ye.»

⁵ Nanayase n kaplāŋ ngīi luhu ma too, ma ku u kuāŋ ne. Mpāy pe pye ma naa n luhu, pe n sroŋ fya.

⁶ Naanfām mpāy pye ke fla na, pe n yir ma u maha tā, ma u gbe ga tugu le.

⁷ U Nanayase cɔɔ sē pye kai- ngīi pyeyale wo ye. Ler tāa syi n ter, u n cā ba dye. U sē ba cā lii pye ye.

⁸ Pyar n pāa u ne ma yee: «Ma puai yee, tee ye tar par yē nge na, cīinde la?» U n yee: «Āwā, koo yē kē.»

⁹ Loo na, Pyar n u pye ma yee: «Mboo, ma puai ne, ye pye mii ma yīmbui wāa le ma yee, yaa Yāhā Yrā

yē yigi yāŋ? Yāŋ, mpāy pe ga ma puai tugu le, pe mii kapahayē na, pe dur ba wa, pe n pai ma bya gbe ter.»

¹⁰ Le yalebya wo, u cɔɔ n too u Yesu tēnlēhe yaha ye ma ku. Pe naanfām n dye ma yāa u ku. Pe n u gbe ga tugu le u puai tāy.

¹¹ Mpāy pe pye ke fla na, tesē mpāy ne pe ba le luhu kur kue ye, pe bye n sroŋ fya.

Laanwo wūhū ba syar Yurusalem wo

¹² Pe Yesu tēnlēhe naa laanwo wūhū busāa pye tesē yēkā wūhū ne le klofa yīnde na. Pe Yesu kāndeyārfa ba pe ya wāa naa n ta Yāhā kangbāŋ laankōŋbāŋ nge flāhā tāy, laankōŋ gii pe naa n yee Salmuu laankōŋ.

¹³⁻¹⁴ Plii wuhu na, nafām mpāy naa Yesu ta pe Yater, naam tesē ca ne, ma ba pe ya le naa n taha pe Yesu kāndeyārfa na, pe n naa n syar. Mpāy pe sē ba Yesu ta wa pe Yater ye, pe sē ser naa pe ya wlāhā pe ne ye. Nawee- -sē naa pe Yesu kāndeyārfa sey.

¹⁵ Pe Yesu tēnlēhe pe naa laanwo wūhū pye yēkā wūhū ne, loo nde n ta, nawee- n sya nii pe yanfa gbe ba naa n ta kānde wo kasāy wān na, ma yee Pyar ma ba n ter, u yirfua yīm n waha paha tā mpāy na.

¹⁶ Nabuar raa naa n yir Yurusalem kānkāy kui wo, ma naa n pai yanfa ne ma suhu nawee- mpāy ne, sāndāpee naa pe fāy. Pe bye naa n jaa.

Pe wāfāy ta pe Yesu tēnlēhe na

¹⁷ Pe Yesu tēnlēhe wīi naa laanyar yigi u Yāhā yūndefa yīŋfua kē tesē mpāy ne pe naa n taha u na, poo me pe Sadusyē ne.

¹⁸ Pe n yir ma Yesu tēnlēhe yigi ga le nanihi nwompihi wo.

¹⁹ Yīmper n wo, yāhāyīŋ tēnlēhe waa n pa, maa ke nwompihi nwonyē yār pe Yesu tēnlēhe na, pe n yi, u n pe pye ma yee:

²⁰ «-Ye ka Yāhā kangbāŋ wo, ye ga naa nawee- klaha Yesu kānfuē wīi

ne, lii le ga waha ta, nawee n sukūhū yāā.»

²¹ Pe Yesu tēnlēhe n luhu u yāhāyīŋ tēnlēhe ye, ma yir ga dye sukūhūntāy pēmpēm na Yāhā kangbāŋ wo, ma nii nawee-klaha.

U Yāhā yūndefa yīŋfua -sē nwo, yīŋ ke syii wa, woo tesē mpāy ne pe pye u kur ye, pe n Yiifēe-wāle yee ba tesē pe kaplāŋ cērfa ne, pe n pe ya wāā Yesu tēnlēhe wīī na. Loo kur ye, pe n Yāhā kangbāŋ sēŋfa mpāy lēhe wāā, pe ga pe Yesu tēnlēhe yi ke nwompihi wo, pe pa pe ne.

²² Pe n ka ke nwompihi wo, ma ga pe Yesu tēnlēhe fla yāā wāwaha. Pe n dur maa le tōr pe yawāhāfa ye

²³ ma yee: «Wo ga ke nwompihi yāā te nwonyēr ne te sroŋ gbāā tā nii te ya kai na, pe nwompihi sēŋfa ne pe yer ga pe yersar wo te yēr na. Too te nwonyēr yār, wo sē -sē waa yāā te laam wo ye.»

²⁴ U Yāhā kangbāŋ sēŋfa yīŋfua tesē pe Yāhā yūndefa yīŋfa ne, pe nde luhu, pe ga lii pāā pe Yesu tēnlēhe wāplaha wīī na, pe sē le cā ye. Pe n nii pe ya yey ma yee, ncā nde n gaha yi lii na laa?

²⁵ Waa ter n sur ba dye ma pe pye: «-Ye yāŋ! Naam mpāy tee le nwompihi wo, pe ma Yāhā kangbāŋ wo pe nii nawee-klaha.»

²⁶ Pe Yāhā kangbāŋ sēŋfa n ka pe yīŋfua ne, pe n ga pe Yesu tēnlēhe yigi. Pe -sē ba fya, ma yee naweeteega pe miy ntēmbar ne. Loo n ta, pe sē sya ma fāŋga yar pe na ye.

²⁷ Pe n pa pe ne pe kaplāŋ cērfa yahasee ye, u Yāhā yūndefa yīŋfua n nii pe yey ma yee:

²⁸ «Wo sē ba sā waha la ye na, tee ma syi naa nawee-klaha dya nwo myaha ne ye? Le maha yigi mii ye n ye kaklaha nge ta, ke n cāāŋ Yurusalem bye wo, ma maha n ke, yii ga u dya wāboo wīī taha ta wo yīŋ na?»

²⁹ Pyar tesē u Yesu tēnlēhewai ne pe n yee: «Wo yai wo naa Yāhā laam wīī loo pye, -too tyii nawee-laam wūhū na.

³⁰ Yii kē, tee u Yesu kuey mar boo trā na. Wo wāle Yāhā -sē u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye,

³¹ ma u kuā yir ta ke kāndigi koho kue ye, ma u ta u n nii Kaiyahaseefua, ma maha nii Syayahafua. Woo kāmāy na Yiisrēfa ga waha le sya pe cā pe kapee- sē yō ye, pe ke wāpyeŋ miy yaha. Loo na pe kapee- ga yee laha kāā pe yīŋ na.

³² Wo yīnde taha koo ngīī na. Wo nii wo saa waha ke yaha le ye, wii tesē le Yāhā Yrā ne, Yāhā Yrā lii Yāhā le wāā mpāy kē pe n luhu ke ye.»

³³ Pe kaplāŋ cērfa pe kaplāŋ ngīī luhu, ncafūhū n pe yigi, pe n nii pe Yesu tēnlēhe wāboo ke.

³⁴ Pe laam wo, Yāhā kaiyarfua waa -sē pye, pe naa n yee Kamayel. U pye Farisyē, u wīī naa n tāy klofa bye ye. Woo n yir yer pe kaplāŋ cērfa telai wo, ma ta pe n pe Yesu tēnlēhe yigi, ma yi ga nkur ye pe ne.

³⁵ Loo na, u n pe yawāhāfa pye: «Yiisrēfa, heii! -Ye yii yigi naam mii ne!

³⁶ Ye sē yāā, le sē ma- sye ter ye, Teedasu sē ba yir la, ma u ya ta naweeyō waa. Nawee-yīisyām n sya yir taha u na, ma n luhu u ye. Loo kur ye, pe n ba u boo, pe nawee-yīisyām n fā cāāŋ. Kai lii tuu ba ga yigi, le sē too la?

³⁷ Woo kur ye, Galele naa waa pye pe naa n yee Yuda. U n ba yir u ya ndoŋ nayrūhū cāā na. Nabuar n yir taha u bya na. Loo kur ye, pe sē u bya boo la, mpāy pe ba taha u na, pe n cāāŋ. Kai lii tuu ba ga yigi, le sē too la?

³⁸ Yagaa wīī nde na, n ga ye yar laa ne: Ye tyii mii na pe n naa n pye, ya'a syi naa pe yāŋ ye. Le ma pye naweeteelaam wīī ne pe yigi, ma nii tēn nde tē, le ga ba klaha-.

³⁹ Le ma -sē pye Yāhā laam wīī ne pe yigi cīinde, -ye cā ye yee, ye saa waha le klaha- ye. Loo na, -ye yii yigi, le ma syi le ba nii mii Yāhā ge kē tee n wāā ke ne ye!»

⁴⁰ Pe kaplāŋ cērfa n u Kamayel yē

yor sya. Pe n pe Yesu tēnlēhe yee dur ba, ma ba ta pe n pe gbā. Pe n maha sã waha pe na, a pe ma syi Yesu wĩ laa n maha yi yãã pe yẽ wo ye. Loo na, pe n cã pe miy yaha.

⁴¹ Pe Yesu tēnlēhe n yi pe yawāhāfa telai wo ma tɛr. Yāhā ke pe yāŋ yi pe n wāfāy yãã Yesu myaha wĩ na, loo nde n nuhu yigi pe kē.

⁴² Loo kur ye, pe -sē maha naa nawee- klaha plii bye, ma maha naa le kapāyĩ wĩ pãã pe ye, kapāyĩ lii le u Yāhā Yīndefua Crise wĩ pãã. Pe naa koo pye ke Yāhā kangbāŋ laam wo tesē pe kle ne.

6

Pe koholefa kuasĩ yāŋ yi Yesu tēnlēhe kē

¹ Koo cãã na, Yesu kāndeyārfa naa n syar. Pe laam wo Yiiffee- terfa mpāy pe naa jrēke yor pãã, pe n pe ya tē pe klo Yiiffee- * na, ma le kuān ma yee, a plii bye dir layale ma nɔ, pe wee pe poo calangusyam gbihi n la ye.

² Loo na, pe Yesu tēnlēhe sēnsye syām n ke fla Yesu kāndeyārfa bye yee ba, ma pe pye ma yee: «Wii Yesu tēnlēhe, wa'a tyii Yesu kapāyĩ wāpãã na nawee- ye, ma taha kuee dir wĩ ya na, le sē yõ ye.

³ Wo nna, ye yai ye naam kuasĩ mpāy yāŋ yi ye laam wo. Mpāy pe miiyūhū ke n yee, tesē Yāhā Yrā maha pe laam yĩ, tesē laantor kacān ma pe ye. -Ye poosyifa yāŋ yi wo n pe taha dir wūhū na.

⁴ Loo nde ma pye ke syi wii poo na, waa waha nii yalebye, wo naa n pãã Yāhā ye, too naa le Yesu kapāyĩ yar nawee- na.»

⁵ Ke fla Yesu kāndeyārfa bye n yer loo nde wāpyen na. Pe n Yetyen yāŋ yi. U ba Yesu sron ta u Yater laantee nen ne. U laam maha ba yĩ Yāhā Yrā ne. Pe n Filipe yāŋ yi taha woo na, ma maha Perkua yāŋ yi, Niikanuhu ne, Tyihimu ne,

* **6:1 6.1** Yurusalem klo Yiiffee- yebere yor pãã.

Parpēna ne, ma suhu Niikluasu ne. U Niikluasu nwo naa n yi Yātɔɔsyi wo, u ba u ya le Yiiffee- kānde wo faale na.

⁶ Pe n poo yar pe Yesu tēnlēhe na, pe n klue taha pe na, ma Yāhā nar pe kē pe tēn wĩ na.

⁷ Yāhā kapān naa n cāāŋ plii wuhu na. Yurusalem wo pe Yesu kāndeyārfa n ba sron syar naa n gaha. Yāhā yūndefa mpāy bya naa n sya ma naa Yesu ta pe Yater.

Yetyen wāyigi

⁸ Yāhā ba ke laantār ta Yetyen na, ma maha ba ke Yrā Fānga le u laam wo, u n naa laanwo wūhū pye yēkã wūhū ne, pe klofa yīnde na.

⁹ U wĩ -sē ba sye naam mpāy ye. Poo pye Yiiffee- yawāhā nwon gaafa ne. Poofa mii pye yãã yāmpa faale wo, ma ba yi le wo. Mpāy pye Syirē kāntraha wo tesē Lesyāāndi kāntraha ne ma ba pa. Mpāy maha pye Sersyi kāntraha wo tesē kui nkāy ne, kāntraha gaa wo pe n yee Yasyi, ma ba pa pe ya ndon.

¹⁰ Pe sē -sē waha yia Yetyen na ma u pãã yigi ye. Yāhā Yrā naa laantor le u laam wo, u n naa kacān kaplāŋ ya pãã pe ne.

¹¹ Loo na, pe n naam mpāy dāã, ma pe ta pe n kawar fua taha u na ma yee: «Wo wo faale wādyaha Musa wāpee luhu u yẽ na ma suhu Yāhā bya ne.»

¹² Pe n klofa sūu le u na ke syi, pe Yiiffee- wāle ne ma suhu Yāhā kaiyarfa ne. Loo na, pe n sur dye u Yetyen na, ma u yigi ma ka u ne kaplāŋ cerfa yahasee ye.

¹³ Pe n maha ga pa mpāy ter ne, pe ba kawar fua taha u na. Pe n ba yee: «Naa nwo sē tyii wo Yāhā kangbāŋ miipihi wāyee na, ma suhu wo wādyaha Musa kānde ne ye, lii Yāhā le ta.

¹⁴ Wo luhu tuu n yee, a Nasarɛtefa Yesu ga ba Yāhā kangbāŋ traha, tuu dur u wo wādyaha Musa kānde yīntaha wã klaha wo kē.»

¹⁵ Mpāy bye pe pye pe ba tege nii ke yawāhā nwoŋ wo, pe yīnde pye u Yetyen na, pe n u yīntaha yāā ke n yehe palpal yāhāyīŋ tēnlehe yīntaha wāŋ syi dyaŋ.

7

Yetyen yē yor pe kaplāŋ cerfa yaha ye

¹ Yāhā yūndefa yīŋfua n Yetyen yey ma yee: «Cīinde la pe n pāā?»

² Yetyen n u yē wāā sya ma u pye: «Yii mpāy ye ma ra nampyeŋ-, ta tuhufa ne, -ye ndityuhu yaha ra ye! Ye cā ma yee, wo faale wādyaha Brama see kāntraha nge wo pe naa n yee Otami. Pe koo kāntraha ngefa yee Syadeefa. Tuu sē bii yir wa u kusey nde wo ma ka Syahara wo ye, Yāhā gii koo myaha gboho tāŋ myar bye na, ke n bii ke ya yar u na,

³ ma u pye ma yee:
 <Ma klo yāā,
 taa le ta yaha ma tuhufua nna ne,
 ma ga nii teelii wo,
 tē ga yar ma na.>

⁴ Loo na, Brama n -sē yir ke Otami wo, ma ga nii klo laa wo pe naa n yee Syahara. U tuhufua pye u ne. U tuhufua tuu bii ku ke Syahara wo, Yāhā n maha u ta, u n yir ke fla na ma pa kāntraha nge wo, kii ree mii ke laam wo yagaa.

⁵ Yāhā sē bii teelaa wāā u kē kāntraha nge wo ye. Ke sē bii teelaa ge wāā u kē u waha mploho ge fāā ye, ma -sē bii yē ter u ye, koo ga ba ke kāntraha kur bye wāā u kē, ke n nii pe wāŋ u kur bye ne. Koo cāā na, puee nen ge sē -sē pye Brama myaha na ye.

⁶ Loo nde kur ye, Yāhā n maha bii nde pāā u ye ma yee:

<Ma kur ga ba ka,
 pe ga nii nampay kāntraha gaa wo.
 Koo kāntraha ngefa ga ba pe ta yāmpa,
 pe pe nuhu dyε- yīisyāŋ.

⁷ Loo nde wīī na,

n -sē ga ba koo kāntraha ngefa sāhā.

N ga ba ta, ma kur n dur ba kāntraha nge na nwo,
 pe ba naa diŋ yi ra kē.>

⁸ Loo kur ye, Yāhā n naambiyār le Brama ne, ma u pye ma yee, loo nde wīī na Brama yai u wākūū wīī koho yigi. Loo na u n bii Yisyake see, plii kuatāā wuhu u n u kūū. Yisyake n bii le dye ma Dyakuba see, ma u kūū plii kuatāā wuhu u ya ndoŋ. Dyakuba n -sē u naam kicar sēnsye syām kūū. Poo me, pe nii wo ter sēnsye syāŋ ngīī wāle.

⁹ Laanyar bii Dyakuba pii yigi, pe n sya pe cīifua Yosefe yigi par yāmpuai Syiptefa ye.

¹⁰ Yāhā -sē pye u Yosefe kur ye. Ke n dye u kuε ye, ma u yīŋ yi kawlaŋ wo, ma ta koo fla kāntraha kui yīŋfua n u yee ba ta u yahasee ye. Yāhā n maha laantor le u laam wo ma u ta, u n kacāyor cā pāā u Syipte kāntraha yīŋfua yahasee ye. U wīī n sya tāy u ye. U Syipte yīŋfua n u ta, u n nii ke kāntraha kai- kur bye yahasee ye u kaha bya ne.

¹¹ Loo kur ye, fāā n dye ke Syipte wo, Kanaa bya ne, pe naa wo kāntraha yee koo syi. Fēn n gboho, ngaa sē yāā wo wāle ye wādi wāŋ ye. Wo faale wādyaha Dyakuba tuu luhu,

¹² a bur blokūū ma Syipte wo, u n u pii no wāā ke fla na pe n ga u bur blokūū waa ke ba.

¹³ Pe n maha bii dur ga ke tεhe syāŋ wuhu na, Yosefe n ga u yīŋ yi pe na, pe n u yāŋ cā pe cīifua. Le klo yīŋfua bya n -sē u Yosefe nna cā.

¹⁴ Loo na, Yosefe n kānde wāā pe n ga u tuhufua yigi ba u fla na u nna bye ne. U tuhufua kaha nawee- pye gbeetāā sēnsye nawee- bua.

¹⁵ Dyakuba ka koo syi Syipte wo. U n bii ku ke fla na, u pii sēnsye syām bya ne.

¹⁶ Pe pe nakur gbe ga naa n le klo nde wo pe n yee Sihisyem. Koo fla nge na, teelaa fla ma gbīī ne ke fla na, Brama tuu bii par Amuor pii ye.

17 Yāhā ke bii yē ter Brama ye lii ne, loo nde pyeyale le bii nɔ gbe taha, wo klofa pe pye ke Syipte wo, pe nii n syar.

18 Dyε- buar n ter, yīŋfa busāā n ku ter pe yai ne ke Syipte wo. Yīŋfua waa ter n bii yir u yai ne. Woo yīŋfua nwo cāŋ sē pye Yosēfe wī laa na ye.

19 U n wo wāɛ byε ta ma nii n nuhu, ma pee tā pe na, ma sya yee pe pe pēyār miy yaha, pe n naa n ku, pēyār ri te pye naam kicar.

20 Koo cāā nge kē, Musa tuu see yi u nayōr ne ma pye Yāhā laanfua. U nna n u yē woo yrey tāā.

21 Te yrey tāā kur ye, u nna n u gbe ga miy yaha, mii u Syipte yīŋfua bii le pāā ta mii. Ke kāntraha yīŋfua pueesya n bii u yāā, ma u ke gbe, ma u yigi mii u ya koho pesey dyaŋ.

22 Koo ke ta, pe n naa Musa klaha Syiptefa kai- ne tesē pe kacān ne. Tuu bii le dye, u fāŋga n gboho, kacān n maha gboho u ye.

23 U wāɛ ke bii nɔ dyε- gbeesī na, Musa n le ta woo ga ka, u ga u terfa Yiisrefa yāŋ.

24 U n ga Syiptefa naa waa yāā, tuu nii poo Yiisrefa naa waa nuhu; u n dye u dya kue ye, ma u Syipte naa boo u kē.

25 U naa n traha woo nampyeŋ- Yiisrefa n le cā, a woo kē Yāhā ke taha u pe sya yaha. Pe sē -sē le war ye.

26 Koo yīŋsyii wo, u Musa n ga Yiisrefa syām yāā, pe nii n wāā. U n yee, woo ga pe syii ma pe pye: <Naambiyām, ye ma klo nen yafa.

27 Nwa ke -sē maha ye taha yii wānuhu na.> Wii ruu -sē naa u nampyeŋ nuhu, u n Musa tra wāā ma u pye: <Yoo tuu ma ta wo yīŋfua, ma naa wo sāhā?

28 Maa ra boo la mii taa ne Syipte naa nwo boo mii niinge na?>

29 Musa tuu kaplāŋ ngī luhu, u n fā yi ke Syipte wo ma ga kuae kāntraha gaa na pe naa n yee Madaha. Koo fla nge na, u n cɔɔ yāā, ma kicar syām see u na.

30 Dyε- gbeesī n ter. Musa pye tēyāfūū fla wo yāŋ gaa tāy, pe n yee Senayi. Yāhāyīŋ tēnlɛhe waa n yi Musa na, wambule laa wo, naa naa n tar le laam wo, le sē -sē naa n suhu ye.

31 Loo nde wāyāā n Musa laam wo. Tuu yūhū crā ke na, woo ga gbihi yāŋ, u n luhu Yāhā yīmbui ne le n yee:

32 <Ndo kē, ma wāɛ Yāhā.

Ndo kē, Brama ye Yāhā,

Yisyake ne, Dyakuba ne.>

Fyar koho wo Musa n yer n sege, u sē ser naa n yāŋ nantāŋ ye.

33 Yāhā n u pye:

<Ma ntāy fer kāā,

draha gi raa yer nge,

ke ma gbegbe ma maha nii Yāhā wāŋ.

34 N ta nna wāfāy yāā Syipte wo, n luhu pe wāsī ne,

ta n tege pe wāsyayaha yīmbui ne.

Loo ne ta n yee,

n ga ma lehe Syipte wo.>

35 Woo Musa wii pe Yiisrefa pe bii sye yaha, ma bii u pye ma yee: <Yoo tuu ma ta wo yīŋfua, ma naa wo sāhā?> Woo Musa ceŋ ya kē, Yāhā u nɔ wāā pe kē syayahafua, ma maha u ta pe yīŋfua. Yāhā n ke yāhāyīŋ tēnlɛhe waa lehe wāā Musa ye loo nde wī na.

36 Woo Musa kē tuu laanwo wūhū pye yēkā wūhū ne Syipte laam wo, ma sya waha Yiisrefa yigi yi ke laam wo. U maha laanwo wūhū pye yēkā wūhū ne ke muhulangbāyāhā telai wo ma suhu le tēyāfūū klo ne, koo fla gi pe dyε- gbeesī pye.

37 Woo Musa kē tuu maha bii Yiisrefa pye ma yee: <Yāhā ga ba ke Yāhā kaplāŋ tōrfua waa nɔ wāā ye kē mii ra dyaŋ. U ga ba yi ye ter laam wo.>

38 Pe Yiisrefa pe bii pe ya wāā ta tēyāfūū klo wo, ke yāŋ nge flāhā tāy pe n yee Senayi, woo Musa maha kē tuu pye wo wāɛ ne ke fla na. Yāhāyīŋ tēnlɛhe waa naa n pāā u ne koo yāŋ yīŋ na. Kaplāŋ nkāy ke cīnde yrā wāā nawee kē, u yāhāyīŋ

tēnlēhe n ke yar u na, u n -sē pa, maa ke tōr yar wo na.

³⁹ Wo wāle n yee poo saa luhu u ye ye, ma u wīi sye, ma pe laam wīi ta ma yee, poo ga dur ter Syipte wo.

⁴⁰ Pe n maha bii Yarō * pye ma yee: <Wāŋ gaa fāā wo kē ke n nii wo yāhā, wo n ke ta wo yater. Musa wii tuu wo yigi yi Syipte wo, wo tee mii, wo sē cā lii u yāā ye.>

⁴¹ Pe n naancēŋ gaa fāā ta, ma ke tēŋ ma nuhu di ke wīi ne, koo gii pe fāā pe ya ya pe klue ne.

⁴² Yāhā n dur yi pe kur ye, ma tyii pe na pe n nii yāhāyīŋ wān tēŋ. Loo ne le yrūhū yaha Yāhā kaplāŋ tōrfa saba wo ma yee, Yāhā yee:

<Yiisrefa, tee pye u tēyāfūū klo wo, ke dye- gbeesīi ngīi na, ndoo la, tee naa n tēŋ yraha ne? Ye naa diŋ yi la ndoo kē?

⁴³ Ye cā ndoo sē kē ye.

Ye yāhā nge tee n yee Moloke, koo kē ree gbe naa n tay ke fai nwronge wo.

U yrompua nwo pe n yee Arefaha, ye maha ba usyi pye ma u ta ye yāhā.

Too wān nde ne, tee ba fāā ma naa te tēŋ.

Loo ne, n ga ye gbe ga miy yaha teelaa wo deydey, koo fla dey Babilōn ge na.>

⁴⁴ Tēyāfūū klo wo, wo wāle bii ke Yāhā nwronge gbihi. Kānde lii Yāhā le ta, le wūhū bii yrūhū ta ntēmbapai raa na. Too nde pye wo wāle pe bii gbe le yaha ke fai nwronge wo. Musa bii ke nwronge gbihi mii Yāhā bii u yar le ne mii. Ke nwronge pye pe ye. Yāhā naa n pāā pe ne ke laam wo.

⁴⁵ Mpāy pe yir wo wāle mii kur kue ye, pe bya n ke Yāhā nwronge yāā ma ke gbe ma ter ke ne. Yosua woo ruu pye pe yīŋ na. Yāhā ke bii yē ter Brama kur ye kāntraha gii ne, Yāhā n ta pe n bii waha koo kāntraha ngefa kar wāā; poo ter mii sē pye Yiifēe- ye. Koo Yāhā nwronge n kuee,

kur mpāy ma yir pe yai ne, pe ga ke yāā. Koo syi ya, ma sya ba Dawide yai cāā dye.

⁴⁶ Yāhā n kaa taha u Dawide na, u n -sē kānde nar ke ye, woo ga kaha fāā ke kē, koo gii ke ma Dyakuba Yāhā.

⁴⁷ Yāhā n sye, ma bii u dya Salmuu woo ta u n bii ke Yāhā kaha fāā †.

⁴⁸ Nwey tii nawee- pe n fāā pe klue ne, Yāhā sē n syā te laam wo ye, koo gii ke ma ncaha ye yāhāyīŋ na. Yāhā kaplāŋ tōrfua waa loo pāā ma yee, Yāhā yee:

⁴⁹ <Yāhāyīŋ kē ke ma ra nangbāŋ niisaha, kāntraha -sē ma kānamberge dyaŋ, tē tre taha ta.

Yii -sē ga waha koo nwoŋ fāā mii syi dyaŋ?

Draha gii syi -sē ma, ke ga waha ra niisaha kua?

⁵⁰ Ndoo sē na, tē too nde bye fāā, ke yāhāyīŋ tesē ke kāntraha ne?> »

⁵¹ Yetyen tuu pe faalefa wīi tōr yar wa pe na, u n maha le pāā pe ye ma yee: «Yii laangbānfa mii, ye laam waha, ye sye ma ye ndityuhu gbāā tā ye saa luhu Yāhā ye ye. Ye sye, ye sē n luhu Yāhā Yrā ye ye. Ye ma mii ye wāle dyaŋ.

⁵² Yāhā kaplāŋ tōrfua wii woo u kuee mii, pe sē u nuhu ye? Mpāy pe u kasroŋfua wāpa wīi pāā, pe pe boo. Yagaa u kasroŋfua tuu pa, ye u wīi sye ma sya ba u boo.

⁵³ Yii mpāy, Yāhā yāhāyīŋ tēnlēhe ta, pe n le kānde tōr yar ye na, kānde lii Yāhā le ta, ye sē -sē le yār ye.»

Yetyen wāboo wīi

⁵⁴ Pe kaplāŋ cerfa pe Yetyen kaplāŋ ngīi luhu, ncafūhū n pe yigi, pe n sya nii n sege.

⁵⁵ U Yetyen woo -sē nwo, Yāhā Yrā Fāŋga le u yīi, u n yāhāyīŋ tēŋ yāŋ, ma Yāhā nayōr yāā, Yesu ne tuu yir yer ke Yāhā kāndigi koho kue ye, kai- bye fāŋga ne u ye.

* **7:40 7.40** Yarō pye Musa lefua. † **7:47 7.47** Salmuu cāā kē, pe bii ke Yāhā kangbāŋ cir fāā.

⁵⁶ U n yee: «Ye luhu, n nwo, tē yāhāyīŋ yāā ke yār yaha nii. Nawee Puee yir yer Yāhā kāndigi koho kue ye.»

⁵⁷ Pe n tē sya, ma ndityuhu gbāā tā, ma sur dye u Yetyen na ma u yigi.

⁵⁸ Pe nawee- n u tyīn ga le klo kānkāy na, ma ga ntēambar ta, ma nii u miy u wāboo yīmbui ne. Mpāy pe ba cāā u miy, pe ba pe nayrengbāy fēr ma ta yaha dya waa kē pe naa n yee Sol, u naa te yāŋ.

⁵⁹ Pe sya naa Yetyen miy ntēambar ne, u Yetyen woo -sē pye, tuu naa Yesu nar ma n yee: «Yīnfua Yesu, ta yrā sya!»

⁶⁰ Loo na, u n kānklūy gbāā, ma tē sya fānga ne ma yee: «Yīnfua, ma’ a n tyii kapee nde na pe yīŋ na ye!» Tuu koo kaplāŋ ngī pāā wa, u n ku.

8

Yetyen wāboo wīi n tāy Sol ye.

Pe Yesu kāndeyārfa nuhu

¹ Koo per pe n yir Yesu kāndeyārfa wānuhu ne ke Yurusalem wo. Pe Yesu kāndeyārfa bye n fā cāāŋ ter Yude kui wo, Syamari kui ne. Pe Yesu tēnlēhe poo n kuee.

² Mpāy pe -sē naa n luhu Yāhā ye, pe n Yetyen nakugu gbe ga le, ma u gbā wīi wūn.

³ Sol woo -sē pye, tuu naa kaa taha u ya fānga na pe Yesu kāndeyārfa wīi wāpyeklahā- wīi ne. U naa n tay kle wo, ma Yesu kāndeyārfa fyāhā naa n yigi, naam tesē ca bya ne, ma ga naa pe le nwompihi wo.

⁴ Mpāy pe ba fā cāāŋ, pe naa n tay teebēhe bye wo, ma naa Yesu kapāyīi pāā nawee- ye.

Filipe Yesu Crise kapāyīi yar Syamarifa na

⁵ Filipe n ka Syamari kungbāy wo, ma ga u Yāhā Yīndefua Crise wīi tōr pe nawee- ye.

⁶ Pe nawee- pe Filipe kaplāŋ luhu, ma maha ke laanwo wūhū yāā tuu n pye, pe bye naa ndityuhu yaha, ma naa n luhu u kaplāŋ ye kayi ne.

⁷ Sāndāpee naa n tē, ma tege naa n kāā nawee- busāā yīŋ na, tānklahafa busāā maha naa n jaa.

⁸ Loo nde n pe klofa ta, nuhu n pe yigi.

⁹ Le klo wo, dya waa -sē pye le wa, pe naa u yee Syimu. Woo dya nwo pye caifua, ma naa pe Syamarifa laam wo kai- nkāy ne. U naa u ya yāŋ, usyi wee ye.

¹⁰ Ke fla nawee- bye, ma gbe pe kicar syīmbir na, ma ga waa pe wāle na, pe bye -sē naa nagboho ta u na cīinde, ma sya naa n yee: «Dya nwo, Yāhā fānga ge kē ke ma u ye, fānga gii pe n yee cīinde fāngangbāŋ.»

¹¹ U tee ba ma- ter le klo wo, ma naa pe nawee- laam wo u pyer ne, koo syi kē pe n naa u fya, ma maha naa nagboho ta u na.

¹² Pe klofa pe -sē ba le kapāyīi luhu Filipe yē na, kapāyīi lii le Yāhā Yai wīi tōr tesē Yesu Crise wīi ne, pe naa loo sya cīinde, ma naa Yesu ta pe Yater. Pe n -sē pe bye tāā naa n yi loho wo, pe naam tesē pe ca ne.

¹³ Syimu bya n Yesu kapāyīi sya cīinde. Loo kur ye, pe n u tāā yi loho wo, u n naa n kuee Filipe tāy. Filipe naa yēkā wūhū pye, ma maha naa laanwo wūhū pye Yesu myaha ne. Syimu naa koo ngī bya yāā, ke n -sē naa laam wo u kē.

¹⁴ Yesu tēnlēhe mpāy pe pye Yurusalem wo, pe n ba luhu, a Yesu kapāyīi ma, le dye Syamari laam wo, pe n Pyar ye no wāā ke fla na pe syām Nsān ne.

¹⁵ Pe syām pe ga dye ke Syamari wo, pe n Yāhā nar pe Yesu kāndeyārfa kē ma yee, Yāhā ke ta Yāhā Yrā n dye pe laam wo.

¹⁶ Pe tee ba tāā yi wātāāyi ya loho wo Yesu myaha ne, Yāhā Yrā sē ba dye wa pe laam wo ye, koo syi kē pe n ba Yāhā nar pe kē loo wīi na.

¹⁷ Loo na, Pyar tesē Nsān ne, pe n klue taha pe na, Yāhā Yrā n dye pe laam wo.

¹⁸ Syimu tuu yāā Yāhā Yrā le dye pe Yesu kāndeyārfa laam wo, yaliile wo Yesu tēnlēhe pe klue taha pe na,

u n war yi ma Pyar ye pye pe syām
Nsān ne ma yee:

19 «-Ye ra bya kē ke syi fānga ne
ta n nii, n ma klue taha wii na, Yāhā
Yrā le dye ufua laam wo.»

20 Pyar n u yē wāā sya ma yee:
«Ma war pe ka ma ne, ma tee le
wūū, a Yāhā laantār wīi n sya ke ye
wale ne.

21 Ma lay wee nwo ye, ma sē maha
yai loo nde syi wāyāā ne ye, ma laam
tee mii, pe wee gbegbe Yāhā ye ye.

22 Mii dur yi kāā ma kapee nde
wo, -taa Yāhā nar, ke ma sya ke ma
kapee nde kua kāā ma na. Ma pye
ge pye mii ma waha nde syi wūū, ma
sya le pāā yi.

23 Tē ma yāā mii, ngaa kapihi ma
ma yīŋ na, ma ta ma kapee- n nihi
ga ta ter, ma ta ma saha laa kayīi ge
pye ye.»

24 U Syimu n Pyar ye pye pe syām
Nsān ne ma yee: «Yii ge, -ye Yāhā
nar ra kē, laa ma n faha ra dye nde
kur ye tee pāā ye.»

25 Yesu tuu naa kai- nkāy pye pe
n naa n yāā yīnde ne, ma suhu
nkāy ne tuu naa n pāā pe naa n
luhu, Pyar ye pe loo kapāyīi tōr
yar wa pe nawee- ye, pe n dur
ter Yurusalem wo. Kānde wo, pe
le kapāyīi tōr naa n gaha Syamari
kāntraha kusyīmbehe busāā wo.

Filipe tesē Yetyopefa yīnfuangbān gaa ne

26 Yāhāyīŋ tēnlēhe waa n Filipe
pye: «Ka yainsaha dar kue kāndigi
koho kue ye. Kānde laa ma ke kue
dragba wo, le n yir Yurusalem wo
ma n gaha klo nde wo pe n yee
Gbasa. Ka loo kānde fla na.»

27 Filipe -sē yāā ta ter yir ter le
kānde kue ye. U n ga dya waa yāā
le kānde wo. U pye Yetyope ya-
haseefua waa, ma maha pye Yetyope
yīnfasya war kluhu yīŋ na. U ba ka
Yurusalem wo Yāhā seysaha wo, ma
dur naa n ter u niisaha wo.

28 U pye u ba dye nii u kafāŋ
wo, ma naa Yāhā kaplāŋ tōrfua Yisa
kaplāŋ kal ke Yāhā sabangbāŋ wo.

29 Yāhā Yrā n Filipe pye ma yee:
«Yūhū dye u dya kafāŋ tāy.»

30 Filipe n fā yūhū dye, ma luhu
u Yetyope naa tuu nii Yāhā kaplāŋ
kal, nkāy Yāhā kaplāŋ tōrfua Yisa
tuu yrūhū. Filipe n u yey ma yee:
«Kai- nkāy taa n kal ngīi, ma ke war
la?»

31 U dya n u yē wāā sya ma yee:
«N ga waha pye mii, n naa ke war,
waa ma yee u wee ma nii ke yīntaha
tōr ma ra yar ye?» U n Filipe nar, u
n dye nii u tāy ke kafāŋ wo.

32 Yāhā kaplāŋ nkāy u naa n kal,
koo kē ngīi:

«U nii mii mbua wii syi dyaŋ pe yigi
n gaha

boosaha wo.

U nii mii mbua wii syi dyaŋ pe u yor
kur,

u n yaha le tete.

U sē yē kua ma laa ge pāā ye.

33 Pe u kloŋ, dyefua sē yāā u kue ye
ye.

Pe mii, pe u boo kāntraha nge na,
kur wām ga ba yir na u ye pe
naa u wīi pāā?»

34 U Yetyope naa n Filipe yey ma
yee: «Dya, kace ra yar, yoo wīi -sē
kē, u Yāhā kaplāŋ tōrfua tuu tōr loo
ne? U ya koho wīi laa, waa wīi?»

35 Filipe n kapān gbe ma u Yāhā
kaplāŋ tōrfua kaplāŋ ngīi yīntaha
yar u dya na, ma sya ba le Yesu
kapāyīi tōr yar u na.

36 Pe naa n ter ke dyaŋ le kānde
wo, pe n ga nō loho fla gaa na. U
Yetyope naa n u pye: «Loho nge!
Nwa -sē maha ma ke kueue ta wātāāyi
na loho wo?» [

37 Filipe n u pye: «Ke ma pye
ma Yesu ta ma laam wo ma cīinde
Yater, ma ga waha tāā yi loho wo.»
U Yetyope naa n u pye: «N le sya
cīinde, woo kē tuu ma Yāhā Dya
cīinde.»]

38 Loo kur ye, u Yetyope naa n ta
pe n ke kafāŋ yer. U n tege woo tesē
Filipe ne. Pe n dye ke loho wo. Filipe
n u tāā yi ke loho wo.

39 Pe yi ke loho wo, Yāhā Yrā
Fānga n Filipe gbe ter. U Yetyope

nāa sē maha u yāā yāā nantāŋ ye, ma u kānde sya, ma n ter, nuhu fla.

⁴⁰ Filipe n ga u ya yāā klo laa wo pe naa n yee Asuhute. U n nii Yesu kapāyī tōr n gaha kui wo, ma sya ga dye Syesare wo.

9

Sol u troho wātāhā ter miy yaha ma Yesu kānde yār

(Tēnl 22.6-16; 26.12-18)

¹ Sol -sē nwo, u pye ma naa Yesu kāndeyārfua ke wāboo ya ne. U n ba yir ma ka Yiifēe- Yāhā yūndefa yīŋfua fla na,

² maa saba mpāy sya u ye, saba mpāy syi pe ga waha kānde wāā u kē u n ka Damasus na, te Yiifēe-yawāhā nwey wo. U maa nawee-mpāy yāā ke fla na, naam woo, ca woo, pe ma yee wa pe n yār Yesu kānde wo, u waha pe yigi, u pe pua, u pa pe ne Yurusalem wo.

³ U n yir koo na, ma kānde sya, ma n gaha ke Damasus na. Tuu ga nō gbe taha le klo na, u n yee woo ga yāŋ, ma yāā cāā- mpāy ter syi pe yi yāhāyīŋ kuē ye, ma ba yehe u na.

⁴ U kadye n sege, u n laha too kāntraha na, ma luhu yīmbui laa ne, le u pye ma yee: «Sol, Sol, n lii wāpee pye, ma n nii ra nuhu yīntayāhā ne?»

⁵ U n wāā sya ma yee: «Yīŋfua, mboo wii raa n pāā ra ne, ma myaha mii?» Le yīmbui n u yē wāā sya ma yee: «Ndoo Yesu kē taa n nuhu yīntayāhā ne.

⁶ Mboo, yir, ma dye le klo wo. Taa yai ma lii pye, pe ga le yar ma na.»

⁷ Nawee- mpāy pe wāā naa n yār Sol ne, pe bye ba yer pe sē sya naa laa pāā ye. Pe naa n luhu le yīmbui gbleŋ ne, pe sē -sē naa waa yāā ye.

⁸ Sol n yir, ma tāhā yer kāntraha na. U n yīmpē yār, u sē -sē waha ngaa yāā nantāŋ ye. Pe n u yigi koho na ma ka u ne ke Damasus na.

⁹ U n plii tāā pye, u sē waha naa n yāŋ ye, u sē ngaa di ye, u sē maha ngaa wo ye.

¹⁰ Ke Damasus wo, Yesu kāndeyārfua waa pye, pe naa n yee Nanayase. U pye mii wāytāā dyaŋ u na, ma Yīŋfua yāā tuu u yee ma yee: «Nanayase.» U n u yē wāā sya ma yee: «Yīŋfua, n nwo, n n luhu ma ye.»

¹¹ U Yīŋfua n u pye ma yee: «Yir yagaa, kānde lii pe n yee kāndigi, ma loo sya, ma ka Yuda kaha wo, maa Tarsufa naa waa wī yey, pe u yee Sol.

¹² U ma ge ma u nii Yāhā nar. U bya pye mii wāytāā dyaŋ u na, ma ma yāā, taa dye ga maa koho taha u na, ma yee u waha maha naa n yāŋ faale dyaŋ.»

¹³ Nanayase n loo wāā sya ma yee: «Yīŋfua, nawee- busāā dya nwo wī tōr ra ye. Tuu Yesu kāndeyārfua nuhu wānuhu gii ne Yurusalem wo, n le luhu.

¹⁴ Yāhā yūndefa yīŋfua kānde wāā u kē, u pa nwo wo, u ba nawee-yigi pua, poo mpāy pe koho taha yaha Yesu na.»

¹⁵ U Yīŋfua n -sē maha u pye ma yee: «Ka, n dya nwo yāŋ yi, ma yee u ta wī tōr yar driyēfa bye na tesē yīŋfa bye ne tesē Yiisrefa ne.

¹⁶ Tuu yai u wāfāy gii fāy ta wī na, u ta, nawee- n ra wī cā, n ga u yar koo bye na.»

¹⁷ Loo na, Nanayase n yir, ma ka Yuda kaha wo. Tuu ga dye ke kaha wo, u n klue taha Sol na ma u pye ma yee: «Sol, ma ma Yesu kāndeyārfua mii ta dyaŋ. Taa naa n pai kānde wo, Yīŋfua Yesu wii tuu ba yi ma na, woo u ra lehe wāā, n ba ma ta ma n waha naa n yāŋ faale dyaŋ, tē ma ta, Yāhā Yrā Fāŋga n ma laam yīi.»

¹⁸ Loo yalebya wo, wān raa n kuā kāā Sol yīmpē na mii sawor dyaŋ, u n nii n yāŋ faale dyaŋ. U n yir, pe n u tāā yi loho wo.

¹⁹ Loo kur ye, u n di, u kadye n cā fāŋga yāā.

Sol Yesu kānde wī yar Damasufana

Loo kur ye, Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Damasu na, Sōl n kuee pe ne, ma faa plii raa pye,

²⁰ ma nii Yesu wīl pāā nawee- ye Yiifēe- yawāhā nwey wo ma yee, Yāhā Dya kē Yesu ne.

²¹ Mpāy bye pe u kaplāŋ luhu, le n pe fe gbe, pe n nii le yey ma yee: «Dya nwo woo sē na, tuu naa Yesu kāndeyārfa ke wāboo ne yīntayāhā ne Yurusalem wo, poo mpāy pe koho taha yaha Yesu myaha na. U sē yir la ma pa nwo, woo n pai tee nde Yesu kāndeyārfa yigi pua, u ga pe yi Yāhā yūndefa yīnfua kē?»

²² Sōl -sē naa Yesu wīl pāā nawee- ye. Kaa naa n taha u kaplāŋ wālaha na tesē ke fānga ne. Yiifēe- mpāy pe pye Damasu na, Sōl pe gbihi yar naa n laha Yesu wīl ne ma naa pe yar, Yesu woo u ma u Yāhā Yīndefua Crise, le n sya naa yē gbāā pe na.

²³ Koo syi kē plii raa kur ye, Yiifēe- n pāā ta poo ga Sōl boo.

²⁴ Sōl n -sē loo nde yāā luhu. Le klo pye, pe ba ncaha fāā, ma le klaha tā. Nawee- naa le klo kapahayēr bye sēŋ, ke yai ke yīmper, pe ma u Sōl yāā pe u boo.

²⁵ Sōl pye Yesu kāndeyārfa mpāy ne nwoŋ gaa laam wo, ke ba fāā gbra le klo ncaha na. Fenaater gaa -sē pye ke nwoŋ wo ke ba yi ke ncaha ne. Pe n yir yīmper wo, ma u Sōl gbe le takūy laam wo, ma namihi pua le na, ma u Sōl yoŋ tege wāā fenaater ne le klo ncaha kur kue ye. Sōl n waha wloho yi ke syi, ma fā ter.

Sōl ka Yurusalem wo

²⁶ Sōl n ga dye Yurusalem wo, ma yee woo ga dye wlāhā Yesu kāndeyārfa ne. Pe bye -sē ba fya u na, pe sē ba le sya cīinde ma yee, u wā klaha ma nii Yesu kāndeyārfua ye.

²⁷ Yesu kāndeyārfua wii pe naa n yee Barnabaase, woo n Sōl yigi loo na, ma ka u ne pe Yesu tēnlēhe fla na. Sōl tuu ba u Yīnfua wāā sya mii le kānde wo, u n kaplāŋ nkāy pāā

u ye, Barnabaase n loo nde tōr pe Yesu tēnlēhe ye. Sōl tuu pye Damasu na, ma naa Yāhā kapān pāā Yesu myaha ne pe nawee- ye laanyīn ne, Barnabaase n maha koo bya tōr pe ye.

²⁸ Loo yale nde wo, Sōl n cā waha u ya wlāhā pe ne. U n nii n tay ke Yurusalem wo, ma Yāhā kapān pāā naa n laha Yīnfua myaha ne nawee- ye laanyīn ne.

²⁹ Yiifēe- mpāy pe naa jrēke yor luhu, u naa n pāā pe bya ne, ma naa kaplāŋ tyīn pe ne. Poo -sē naa u wāboo ke.

³⁰ Pe Yesu kāndeyārfa pe loo cā, pe n Sōl yigi ga Syesare na, maa u ta u n ka Tarsu na *

³¹ Loo na, Yesu kāndeyārfa yawāhāfa mpāy pe pye Yude wo, Galēle ne tesē Syamari ne, pe n cā yrīŋ yāā. Yīnfua Yesu wīl naa n gboho pe laam wo plii wuhu na. Pe maha naa u laam wūhū pye yalebye. Yāhā Yrā kāmāy na, kaa naa n taha pe yawāhāfa wānihi na.

Pyar yēkā wūhū pye Yesu myaha na

³² Pyar naa n tay kui bye wo, ma naa Yesu kāndeyārfa yāŋ. U n ba ka klo laa wo pe naa n yee Liide, Yesu kāndeyārfa yāŋsaha wo,

³³ ma ga dya waa yāā le klo wo. Pe naa u yee Yene. U dye- kuatāā ba kē tānkur yan ne kāntraha na.

³⁴ Pyar n u pye ma yee: «Yene, Yesu Crise ma, u ma jaa yagaa. Yir, ma ma kasāy wāŋ gbe!» Yene n ta ter yir.

³⁵ Liide klofa bye tesē Sarāŋ ngbāŋfa bye ne, pe n loo yāā, ma pe troho wātāhā ter wā klaha, ma nii Yīnfua kānde yār.

³⁶ Klo laa pye tūntūn, pe naa n yee Yope. Coo waa pye ke fla na, u myaha Tagbihita. U pye pe Yesu kāndeyārfa ne. Jrēke yor wo ke Tagbihita myaha nge n yee Dookase, ke yīntaha kē kafa. U coo naa kayīl pye yalebye, ma maha naa koho le nawām ye.

* 9:30 9.30 Pōl kusey ba kē Tarsu ne.

³⁷ U n ba too yan na, ma ku. Pe n u nakugu yee, ma ke gbe ga ta nwon gaa laam wo gbegbaha yīn na.

³⁸ Pe Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye ke Yopε wo, pe ba le luhu ma yee, Pyar ma tūntūn Liide na. Pe n nawee- syām lēhe wāā u ye pe ga u yar, poo ma pe u nar, u pa poo fla na, u ma n nii kuee ye.

³⁹ Pe n ga dye Pyar fla na, ma re tēnlēhe tōr u ye, u n yir wāā kūn pe ne le yalebya wo. Tuu ga dye, pe n u yigi ga ke nwon laam wo gbegbaha yīn na. Calangusyam mpāy pye ke fla na. Pe byε n ba yer Pyar tāy, ma nii n wūn. Dookase tuu pye yrān na, ma ba nayre tii gbihi, tesē nayrengbāy tii ne, pe n too nde gbe n yar Pyar na.

⁴⁰ Pyar n pe nawee- byε ta pe n yi nwon wo, u n dur ma kanklūy gbāā kántraha na, ma Yāhā nar. U n ba wā klaha ke nakugu kue ye ma yee: «Tagbihita, yir!» U n u yīmpe yār, ma Pyar yāā, ma yir nii.

⁴¹ Pyar n u yigi koho na, ma u ta u n yir yer. Loo kur ye, mpāy pe Yesu ta pe Yater tesē pe Yesu kāndeyārfa calangusyam ne, u n poo yee ba, maa u yar pe na yrān.

⁴² Pe n le cā tān ke Yopε wo, loo n ta, nawee- busāā n u Yīnfua ta pe Yater.

⁴³ Pyar n faa ma- Yopε na. U ba kuee ke Yopε wo sraha tēntēfua waa fla na, pe naa n yee Syimu.

10

Yāhāyīn tēnlēhe waa ba yi Kōrnee na

¹ Syesare laam wo, dya waa pye pe naa n yee Kōrnee. U pye seraasyi yīnfua, ma pye Wōrmefa seraasyi ndren gaa yīn na, pe naa n yee Yitale seraasyi ndren.

² U dya naa Yāhā kānde ke. U naa n gaha Yāhā narsaha wo u nna byε ne. Yiiffee- mpāy pe pye nawām, u naa koho le pe ye, ma naa Yāhā nar plii byε.

³ Per gaa yaiyīn yale wo, Yiiffee- Yāhā naryale ba kē, u n yāā mii

wāytāā dyan u na. U n yāhāyīn tēnlēhe waa yāā gbaa na, tuu dye ba u fla na, maa u pye ma yee: «Kōrnee».

⁴ U n u yāhāyīn tēnlēhe yān, ma fya, ma u pye ma yee: «Yīnfua, nwa ma?» U yāhāyīn tēnlēhe n u yē wāā sya ma yee: «Taa naa Yāhā nar, ma maha naa koho le nawām ye, Yāhā koo byε sya ma ye. Ke sē faha ma wīī ne ye.

⁵ -Taa -sē nawee- lēhe yagaa, pe n ka Yopε na, pe ga dya waa ta u n pa, u myaha Syimu, nawee- byε u yee Pyar.

⁶ U n syā sraha tēntēfua waa ye, u myaha Syimu. U kaha ma muhulangbān yē tāy.»

⁷ U yāhāyīn tēnlēhe n loo pāā u ye ma ter. Le yalebya wo, Kōrnee n u tēntē- syām mpāy yee ba tesē u seraasyi naa waa ne, tuu pye mpāy yīn na. Woo bya ba naa Yāhā kānde ke, u wīī ba waha Kōrnee ye.

⁸ Kai lii le pye, u n le gbe ma tōr pe ye, ma pe lēhe wāā ke Yopε na.

Mpāy pe wee Yiiffee- ye, Yāhā laa pāā Pyar ye pe wīī na

⁹ Ke yīnsyii wo, pe naa n gaha ma sya ga nō gbe taha ke Yopε na. Pyar -sē pye, u ba dugu u kaha gbegbaha yīn na yaiwlan yale wo, ma yee woo ga Yāhā nar.

¹⁰ Fāā n u yigi u n yee woo ga ngaa di. Yalii pe yee poo ga ngaa soho u kē, u n yāā mii wāytāā dyan u na.

¹¹ U n yāhāyīn yāā ke fe yār, kla gaa n nii tege n pai tāā ye kántraha na: Ke kla pye mii faangbān gaa dyan. Ke yēr resyar ba wāā tā.

¹² Ke laam wo treresyar wān ter byε pye tesē kahakaha wān ter byε ne ma suhu kānsyām ter byε ne.

¹³ Yīmbui laa n u pye ma yee: «Pyar, yir, ma wān nde boo, ma naa n kaa!»

¹⁴ Pyar n wāā sya le yīmbui ye ma yee: «Yīnfua, too wān nde sē yō ye; wo Yiiffee- kānde na, wo n fā wān nde na.»

¹⁵ Le yīmbui n maha u pye ma yee: «Yāhā yee te yō, ma tee n fā re na.»

16 Pyar tuu too wān yāā, ma luhu le yīmbui ne, saa te n tɛr. Saa, u n maha te yāā. Yāhā te gbe yi u na koo syi tɛhɛ tāā, ke faangbāŋ n cā dugu tɛr yāhāyīŋ na.

Pyar dye waa kaha wo, u wee Yiiffee ye

17 Pyar tuu koo yāā pe wāytāā wo ke syi, u sē -sē waha le yīntaha cā ye. Le yale -sē nwo, Kōrneee tuu ba nawee- mpāy lɛhɛ wāā u Pyar ye u Syimu kaha wo, pe ba ke kaha yey naa n gaha, ma sya ga nɔ ke kapahayē na.

18 Pe n yīmbui yir ma le yey ma yee: «Syimu wii pe n yee Pyar, u n syā la nwo?»

19 Yāhā ke ba wān tii gbe yi u Pyar na ke yīmbui lii ne tuu ba luhu, u Pyar pye nantāŋ u naa le ga. Yāhā Yrā n u pye ma yee: «Yāŋ! Nawee-tāā ma nwo, pe ma ke.

20 Yir, ma tege ke gbegbaha yīŋ na, ma ka pe ne, ma'a n laalaa pye ye, ndoo tē pe lɛhɛ wāā.»

21 Loo na, Pyar n tege ba pe nawee-mii fla na, maa pe pye ma yee: «Wii tee n kɛ, woo kē ra ne. Ah ye pa lii na?»

22 Pe n u yē wāā sya ma yee: «Seraasyi yīŋfua Kōrneee kē tuu wo lɛhɛ wāā. Nawee wii kē u ne, u n sron, Yāhā wīi gboho u laam wo, Yiiffee- byɛ u miiyūhū yee. Yāhāyīŋ tēnlɛhe waa kē, u u Kōrneee klaha, ma u yar ma yee, u ma ta ma n ka u fla na, maa ma yē kapān pāā u n luhu.»

23 Pyar n pe yigi dye u kaha wo, ma syāsaha wāā pe kē.

Ke yīŋsyii wo, pe n yir ma kānde sya, ma dur tɛr. Pyar pye pe ne. Yopɛ Yesu kāndeyārfa mpāy n yir ke Yopɛ wo, ma Pyar wār ga.

24 Ke yīŋsyii wo, pe n ga dye ke Syesare wo. Kōrneee naa u sēŋ u kaha wo. U ba u nwonfa mpāy yee ba loo wīi na, tesē u naambiyābuam mpāy ne.

25 Yaliile Pyar naa n pai dyesaha wo, Kōrneee n ka, maa u wāā, ma

kāŋklūy gbāā u yaha ye, ma yee woo ga u syar nangbāŋ syaha ne.

26 Pyar n sye ma u kuā yir, ma u pye ma yee: «Danda, yir! Taa yāā, nawee ya kē ra bya ne.»

27 U n nii n pāā Kōrneee ne, maa dye ke kaha wo, ma nabuar mpāy yāā pe wāā nii.

28 U n pe pye ma yee: «Ye cā ma yee Yiiffee- kānde na, Yiiffee naa sē yai u naa n crā nawee wii na u wee Yiiffee ye. U sē maha yai u naa n dye u kaha wo ye. Yagaa, Yāhā -sē ndoo klaha, ma ra yar ma yee, n sē yai n naa fā nawee waa ter na ye, n sē yai n naa waa ter yāŋ mii nawee wii syi dyaŋ, u sē yai pe naa n crā u na ye.

29 Koo kē, tee ra yee, n sē sye ye, n pa. Tee ra yee ba lii na, ye waha le pāā ra ye yagaa.»

30 Kōrneee n yee: «Ke plii resyar nanga, le pye yagaa syi yaiyīn na. N pye n naa Yāhā nar ta kaha wo. Dya waa n ba yer ra tāy u kale wān ne te n yehɛ palpal, ma ra pye ma yee:

31 «Kōrneee, taa naa Yāhā nar lii ne, ke le sya ma ye. Taa maha naa wān tii byɛ wāā nawām kē, le sē faha Yāhā na ye.

32 Loo nde na, waa lɛhɛ wāā Yope na, u n ga Syimu yee ba, Syimu wii pe n yee Pyar. U ma dya wii kaha wo, u bya myaha Syimu u ya ndon, u sraha tēn tē, u ma muhulangbāŋ yē tāy.»

33 Ta n ta tɛr waa lɛhɛ wāā ma ye, ma n le sya ma pa. Le yō. Wo byɛ mii Yāhā yaha ye yagaa. U Yīŋfua tuu ma pye, ma ba wo yar lii ne, le pāā wo ye, wo ma wo n luhu ma ye.»

Mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe le kapāyīi fe luhu Pyar yē na

34 Loo na, Pyar n yē kuā ma yee: «Cīinde ne, n cā Yāhā wee ke nawee waa puar nawee waa na ye.

35 Ma'a sya yi teelii teelii, ma'a pye wa ma n luhu Yāhā ye, ma maha kasron pye, ma wīi ga naa n tāy ke ye.

36 Yāhā le kapāyīi nɔ wāā Yiiffee-ye, kapāyīi lii le n yee nawee- byɛ

ga ba yrīn yāā Yesu Crise kāmāy na, woo wii u ma wo bye Yīnfua.

³⁷ Nsān tuu nawee- yee naa n pai, maa naa pe yar, pe le sya pe cā, pe kapee- wāpyeṅ sē yō ye, pe ke miy yaha, ma pe tāā naa n yi loho wo, ye koo ngī bye cā. Loo kur ye, lii le cāā pye Galēle kāntraha kur bye na, ma sya ka Yude kāntraha na, ye maha loo nde bya cā.

³⁸ Yāhā fānga wāā Yesu kē, Yesu wii u n yi Nasarete wo, ma maha Yāhā Yrā wāā u kē, u n waha naa n gaha tebehe bye wo, ma naa kayī pye nawee- kē. Mpāy pe pye, Setane naa pe fāy fānga ne, Yesu u Setane kar tege naa n kāā pe yīn na. Yāhā pye u kur ye. Ye maha koo bye cā.

³⁹ Tuu kai- nkāy bye pye Yiiffee- klo Yurusalem wo ma suhu pe Yiiffee- kui bye ne, wo ke yāā wo yīnde ne. Loo kur ye, pe Yiiffee- ge u kuey mar boo trā na.

⁴⁰ Ke plii tāā na, Yāhā n u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye.

⁴¹ U sē -sē u ya yar nawee- bye na ye, u u ya yar wii poo na, wii mpāy Yāhā wo yān yi, ma yee too u yāā wo yīnde ne. Yesu tuu dur ba yrān na gbaafa ye, wii kē too u yāā, ma sya wāā di u ne, ma loho bya wāā wo u ne.

⁴² U n wo pye ma yee, too ga naa le Yesu kapāyī pāā pe nawee- ye, wo pe yar laha wo yee, woo Yesu kē Yāhā u yān yi, u nawee- bye sāhā, mpāy pe ma yrān na tesē mpāy bya ne pe ma gbā wo.

⁴³ Faale Yāhā kaplān tōrfa bye bii le pāā u wī na ma yee, cīnde ne, wii ma u Yāhā Yīndefua ta u Yater, Yāhā ga ufua kapee- gbe kāā u yīn na Yesu myaha kāmāy na.»

Mpāy pe wee Yiiffee- ye, Yāhā Yrā dye pe laam wo

⁴⁴ Pe nawee- pye pe naa Pyar kaplān luhu, Yāhā Yrā n tege dye pe bye laam wo.

⁴⁵⁻⁴⁶ Yiiffee- mpāy pe ba Yesu ta pe Yater, ma pa Pyar ne, pe n yāā Yāhā Yrā tege dye pe nawee- mii laam wo,

mpāy pe wee Yiiffee- ye. Loo nde n pe Yiiffee- mii fe gbe. Yāhā Yrā ba pe laam yī, pe n sya naa yor ter raa pāā, ma naa Yāhā sey.

⁴⁷ Loo na, Pyar n le pāā ma yee: «Ah mpāy pe Yāhā Yrā yāā wo wān syi dyaṅ, pe bya sē yai la pe tāā yi loho wo pe ya ndon?»

⁴⁸ Loo na, u n yee, pe pe tāā yi loho wo Yesu Crise myaha na. Pe wātāāyi kur ye, pe nawee- n maha u nar, u kuee u plii raa pye poo ne. U n le sya.

11

Lii le Pyar yāā u n sya ka mpāy ye, pe wee Yiiffee- ye

¹ Mpāy pe wee Yiiffee- ye, poo bye Yesu kapāyī sya cīnde ke syi. Pe Yesu tēnlehe mpāy pe pye Yude wo tesē ke fla Yesu kāndeyārfa ne, pe n le luhu, a mpāy pe wee Yiiffee- ye, poo bya Yesu kapāyī sya cīnde.

² Pyar n ba dugu ba Yurusalem wo. Pe Yiiffee- mpāy pe pye Yesu kāndeyārfa, poo mii n le kuān u ye ma yee:

³ «Mpāy pe wee Yiiffee- ye, ma ga dye pe kaha wo, ma sya wāā di pe ne.»

⁴ Kai- nkāy ke pye, Pyar n dye ke laam wo, ma ke bye tōr pe ye.

⁵ U n pe pye ma yee: «N pye klo nde wo pe n yee Yope. N pye n naa Yāhā nar, ma ba yāā mii wāytāā dyaṅ ra na, ta n nii ngaa yāā: Ke kla pye mii faangbān gaa dyaṅ, ke yēr resyar ba wāā pua tā. Ke n yir yāhāyīn wo, ma sya tege ba no ra na.

⁶ Ta n nii ke waha n yān, ma kāntraha treresyar wān raa yāā ke laam wo, wlaha wān ne, kahakaha wān ne tesē syir wān ne.

⁷ Ta n luhu yīmbui laa ne, le ra pye ma yee: <Pyar, yir, ma wān nde boo, ma naa n kaa!>

⁸ Ta n sye ma yee: <Aye, Yīnfua, wān nde syi sē yō ye. Wo Yiiffee- kānde na, wo n fā re na. Te syi sē dye yāā ra yē wo ye.>

⁹ Le yīmbui n maha yir yāhāyīn wo ke tehe syān na, ma ra pye ma

yee: <Yāhā yee te yō, ma tee re yāŋ ma yee te sē yō ye.>

¹⁰ Tē too wān nde yāā ke syi, ma luhu le yīmbui ne, pe wāytāā n caa ra na, ma maha pa ra ye, ta n maha yāā koo syi ya. Ke n tā tēhe tāā, te wān bye n dugu ter yāhāyīŋ na, pe wāytāā n caa tāŋ ra na.

¹¹ Le yalebya wo, naam tāā n ba yer ke kaha kapahayē na, kaha gii tē pye. Pe ba pe lehe wāā ra na, pe n yir Syesare wo, ma pa ra fla na.

¹² Yāhā Yrā n ta pye, n ka pe ne, n ma n laalaa pye ye. Pe Yesu kāndeyārfa kuay mii tee yāā mii, pe ra wār ga wo n sya ga dye Kōrnee kaha wo.

¹³ Too ga dye u Kōrnee kaha wo, u n u yāhāyīŋ tēnlehe wīi pāā wo ye. U yāhāyīŋ tēnlehe tuu ba u ya yar u Kōrnee na mii syi dyaŋ, ma maha lii tōr u ye, u n dye ke laam wo, ma ke bye tōr wo ye. U yāhāyīŋ tēnlehe ba u pye ma yee: <Waa lehe wāā klo nde wo pe n yee Yopε, u n ga Syimu ta u pa ma fla na, Syimu wii pe n yee Pyar.>

¹⁴ Kai- nkāy ke ga waha mboo Kōrnee ta ma n waha sya yaha, mboo tesē ma kahafa bye ne, u ga ba ke yar ma na.>

¹⁵ Ndoo Pyar pye n naa n pāā nantāŋ pe nawee- ne, Yāhā Yrā n ba tege dye pe bye laam wo, mii wo wāŋ syi dyaŋ ke per cir na, per gii Yāhā Yrā ke fe tege, ma tege dye wo laam wo.

¹⁶ Ta laam n too Yīŋfua kapān nde na tuu ba yee: <Nsān ye tāā yi loho ya wo. Ndoo Yesu, n ga ye tāā yi Yāhā Yrā ge ne.>

¹⁷ Wii Yiiffee- mpāy too Yīŋfua Yesu Crise ta wo Yater, Yāhā n kayīi lii wāā wo kē, ke loo bya wāā mpāy kē, pe wee Yiiffee- ye. Ndoo ga waha Yāhā wīi sye la?>

¹⁸ Pe Yude Yesu kāndeyārfa, pe kaplāŋ ngīi luhu wa, pe n pe laam yīn, ma nii Yāhā sey, ma nii le pāā ma yee: <Le ma pye ke dyaŋ, mpāy pe wee Yiiffee- ye, Yāhā ta poo bya ma waha le sya ma cā pe kapee-

sē yō ye, ma ke wāpyeŋ miy yaha, ke ga cīinde yrā wāā pe bya kē, lii wākuayāā wee le na ye.>

Yesu kāndeyārfa yawāhā wāfeyir Yātōosyi wo

¹⁹ Cāā gii cāā na pe ba yir Yesu kāndeyārfa wānuhu na yīntayāhā ne, ma sya ba u Yetyen boo, mpāy ba fā cāāŋ, ma sya ka Fenise wo, Yātōosyi ne, Syiper ne. Ke Syiper nge, kāntraha gaa kē muhulangbāŋ ke gbey le. Pe n ga nii koo kui ngīi wo, ma nii le Yesu kapāyīi tōr Yiiffee-poo ya ye.

²⁰ Yesu kāndeyārfa mpāy pye pe naa n yi Syiper wo tesē Syirē ne, ma ba pa Yātōosyi wo. Poo mii -sē naa Yīŋfua Yesu Crise kapāyīi tōr mpāy ye pe wee Yiiffee- ye.

²¹ Yīŋfua fānga pye pe kaplāŋ na, nabuar n naa pe kaplāŋ sya cīinde, ma pe kānle miy naa n yaha ma naa pe ya le Yesu kānde wo.

²²⁻²⁴ Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Yurusalem wo, ma naa pe ya wāā, pe ba Yātōosyi Yesu kāndeyārfa wīi luhu. Pe n Barnabaase wo lehe wāā ke fla na. U pye naweeyō, Yāhā Yrā ba u laam yīi, u maha ba Yesu ta u Yater u laam bye ne. Tuu ga dye ke fla na ma yāā Yāhā kayīi lii pye, le n nii u ye nuhu. U n pe nawee-yar laha pe pe laam ta wācεŋ, pe pe ya waha pe ma n cer Yīŋfua na ye. Nabuar n maha naa n pai, maa pe ya le naa n soho Yīŋfua koho wo.

²⁵ Loo kur ye, Barnabaase n ka Tarsu wo Sol fla na.

²⁶ U n ga Sol yāā, ma u yigi ba Yātōosyi wo. Pe n kuee ke fla na dyewee, ma nii yawāhā pye ke fla Yesu kāndeyārfa ne, ma maha nii nawee- busāā klaha. Myaha cāā taha Yesu kāndeyārfa na ke Yātōosyi goo laam wo, ma nii pe yee Cretyē; koo yīntaha kē, Crise nna.

Pe war nō wāā Yesu kāndeyārfa kē Yurusalem wo

²⁷ Ke cāā na, Yāhā kaplāŋ tōrfa mpāy n yir Yurusalem wo, ma tege ga Yātōosyi na.

28 Poo nen waa pye, u myaha Agabise. Yāhā Yrā n u ta u n yir, ma le pāā nawee- ye ma yee, fāāpihi ga ba too Yude kue kāntraha kur bye na. Ke fāāpihi n ba dye, ma yai Klode woo ne tuu pye kāntre fāngafa bye yīŋfua.

29 Pe Yātōosyi Yesu kāndeyārfa n yir, ma yee poo ga war wāā, wii ma waha yia yē gii na u pa, pe n wāā le pe nō wāā Yudefa mpāy kē pe ma Yesu kāndeyārfa.

30 War mpāy pe yāā, pe n pe bye le soho Barnabaase koho wo tesē Sol ne, pe n ga pe wāā pe Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa kē Yurusalem wo.

12

Pyar wāleŋ nwompihi wo tesē u wāyiyaha ne

1 Koo cāā nsoho wo, fānga pye Yerōte Agiriba woo ye. U n nii Yesu kāndeyārfa nuhu yīntayāhā ne.

2 U n sya ta pe n Syake yīŋ gbā cer yūntrūhū ne; Nsān lefua ba kē woo ne.

3 Tuu yāā le tāy Yiiffee- ye, u n maha ta pe n Pyar yigi. Too plii pye Yiiffee- syayaha gbar plii, ncasur bur sē n di too plii na ye.

4 Yerōte n ta, pe n Pyar le nwompihi wo, ma seraasyi nawee- resyar yāŋ yi, poo syi fle resyar, pe n nii u Pyar yāŋ ma pe ya kē. Yerōte naa n traha te syayaha gbar plii ma ter, u ta pe n Pyar sāhā nanihi wo, pe u boo.

5 Pyar pye ke nwompihi laam wo pe seraasyi ne, mpāy pe naa u yāŋ. Pe Yesu kāndeyārfa sē naa n faha Yāhā wānar wīl ne u Pyar kē ye.

6 Ke pye yīmper, Pyar pye u ba sā wāy seraasyi syām mpāy nsoho wo, ntēn wān taa ne pe ta, ma u pua gbra pe ya na. Mpāy maha pye ke nwompihi nwonyē na, ma naa ke sēŋ. Pyar sāhāper -sē pye koo yīŋsyii wo.

7 Koo yīmper wo, Yīŋfua yāhāyīŋ tēnlehe waa n ba fe yi ke nwompihi wo, cāā- gaa n yehē palpal ke laam

wo. U n Pyar gbā yir, ma u pye ma yee: «Yir farfar!» Tuu ba loo pāā wa, te ntēn wān n -sē fer Pyar koho na ma laha too.

8 U yāhāyīŋ tēnlehe n maha u pye ma yee: «Ma sapaha pua, -taa ma ntāy gbe le.» Pyar n u sapaha pua, ma u ntāy gbe le. U yāhāyīŋ tēnlehe n maha u pye ma yee: «Ma nayrengbāŋ gbe le, -taa naa n taha ra na.»

9 Pyar n yi ke nwompihi nwompua laam wo, ma nii n taha u na. Lii u yāhāyīŋ tēnlehe tuu naa n pye nde, Pyar sē ba le sya wa ma yee cīinde ne ye. U naa le ga ma yee, wāytāā wīl laa syi ne.

10 Seraasyi mpāy pye pe naa tersaha sēŋ. Pe n ga ter pe tāy, ma maha ga seraasyi mpāy yāā yaha ye, ma maha ter pe tāy ma cā ga nō ke kapahayē na. Ke kāānklihi pye ntēn wāŋ. Nawee ma yi koo ne, u yi kua ke nwompihi wo. Pe n koo kāānklihi yāā ke yār ke ya ya. Pe n yi kua ke nwompihi laam wo, ma kāānde laa sya, ma faa yār, u yāhāyīŋ tēnlehe n plaha u na.

11 Pyar yīntaha n ba too, u n u ya pye ma yee: «Yagaa woo, n le cā laha ma yee, Yīŋfua kē tuu u yāhāyīŋ tēnlehe nō wāā, u n ba ra sya yaha Yerōte koho wo, tesē wānuhu gii ne pe Yiiffee- pe n ke maa ra nuhu.»

12 U n laam ga, ma Maari kaha kāānde sya ma ka. Nsān nahafua ba kē u ne, Nsān wii pe naa n yee Mareke. Nawee- busāā pye pe ba pe ya wāā ke kaha wo, ma naa Yāhā nar.

13 Tuu ga nō ke kaha na, u n ke kapahayē gbā, tēntēsya laale n pa loo n pai gbihi luhu, le myaha ba kē Ōrde.

14 Le tēntēsyaale n le yīmbui luhu, ma cā Pyar kē. Le n nuhu yigi ter Ōrde kē, u sē yer ge yer ma ke kapahayē yār Pyar kē ye, ma fā ter, maa cāā le pāā pe nawee- ye ma yee, Pyar ma kapahayē na.

15 Pe n u pye ma yee, u yīŋ wee ye. U n sye ma yee cīinde ne.

16 Pe n maha yee, a Pyar yirfua kē.

Pyar -sē pye u naa ke kapahayē gbā. Pe n ga ke yār ma yāā woo kē, le n pe bye fe gbe.

17 Pyar n koho kuā yir, ma yee pe yaha le. Yīŋfua tuu u yi yaha ke nwompihi wo mii, u n le tōr pe ye. U n maha pe pye ma yee: «-Ye ga le pāā Yesu cīfua Syake ye tesē Yesu kāndeyārfa mpāy ne pe ma u Syake ne.» Tuu koo pāā wa, u n yi ma ter kue ngaa ye.

18 Yīŋ n syii, seraasyi n nii fā gbey n klaha Pyar wī ne, ncā u pye mii laa?

19 Yerote n ta pe n u tay, pe sē u yāā ye. U n ta pe n pe seraasyi yey, seraasyi mpāy pe naa Pyar yāŋ, pe sē waha laa cā pāā ye. U n ta pe n poo seraasyi yigi ga boo. Loo kur ye, Yerote n yir Yude wo, ma tege ga Syesare wo, maa kuee ke fla na, ma faa ma-.

Yerote wāku

20 Yerote laam ba war Tyirfa ne tesē Syidōfa ne. Koo kui syāŋ ngī n pāā ta, ma pa poo n pai Yerote nar, pe n wāā le. Pe tee naa dir wān busāā gbe Yerote woo kāntraha na, ma naa n gaha te ne pe kui wo. Pe n cāā ka, maa Blatise woo nar, u n yer le na. Woo pye u ga waha kai yar Yerote na u n le sya. Woo kē u pye Yerote kaha tēntē- bye yīŋ na.

21 Pe ba per gii ta, pe n gaha pāā pe wāā le, koo per n ba nɔ. Yerote n u nangbān nayre le koo per, maa tege nii u nangbāŋ niisaha wo. U n kaplāntāhā pāā nanihi wo nawee-kē, nuhu n sya pe yigi.

22 Pe nawee- n nii n tē ma yee: «Yāhā kē ke nii n pāā, nawee ge sē kē ye.»

23 Le yalebya wo, Yīŋfua yāhāyīŋ tēnlɛhe waa n koho te u Yerote na. U tee ba Yāhā myaha sya, ma ke ta u wāŋ. Fyār n dye u wo u n ku.

24 Loo kur ye, le Yīŋfua kapāyī - sē naa n gaha deydey, tesē mpāy pe naa n dye Yesu kānde wo, pe naa n syar.

25 Barnabaase tesē Sol ne, pe ba poo war yīntaha yi wa, pe n yir ke Yurusalem wo ma dur ter ke Yātɔɔsyi wo. Pe ba Nsān yigi taha pe ya na, Nsān wii pe naa n yee Mareke.

13

Barnabaase wāyāŋyi Sol ne Yesu kapāyī wātōr wī na

1 Pe Yātɔɔsyi Yesu kāndeyārfa yawāhāfa nsoho wo, mpāy pye Yāhā kaplāŋ tōrfa. Mpāy maha pye pe naa nawee- klaha Yāhā kaplāŋ ne. Barnabaase pye pe ne, Syimu ne, Syimu wii pe naa n yee Nawɔ, ma suhu Lususe ne wii u n yi Sirene wo, Sol ne, Manayē ne, Manayē wii tuu ba wāā le fāngafua Yerote ne kaha neŋ wo.

2 Per gaa, pe ba pe yē tā digi na, ma pe ya wāā ta ma nii naa Yīŋfua sey, Yāhā Yrā n ba pe pye ma yee: «-Ye Barnabaase yāŋ yi ra kē tesē Sol ne. Tēn laa ma, n n yāŋ pe ga le tē.»

3 Pe n kuee koo yē wātā na digi na, ma klue taha pe na ma Yāhā nar pe kē, ma kānde wāā pe kē, pe n ter.

Barnabaase ye ka Syiper na Sol ne

4 Yāhā Yrā le Barnabaase ye lehe wāā Sol ne, pe n yi Yātɔɔsyi wo ma tege ga Seliise na. Pe n kuee ke fla na, ma salangbāŋ gbe, ma ka Syiper na. Koo kāntraha nge, muhulangbāŋ ke gbey le.

5 Pe ga nɔ ke Syiper na, klo lii pe cāā dye, pe naa le yee Salami. Pe n nii Yāhā kapān pāā ke fla na Yiifee-yawāhā nwey wo. Nsān Mareke pye pe ne, ma ba naa koho le pe ye.

6 Pe n ke kāntraha yār plan, ma sya ga nɔ ke kuasaha fla na. Klo laa pye ke fla na pe naa n yee Pafɔsu. Pe n caifua waa yāā loo klo nde wo, pe naa u yee Gbara Yesu. Jreke yor wo u myaha ba kē Yelimase. U pye Yiifee. U ba u ya ta, woo ma Yāhā kaicāfua.

7 U ba nii u kāntraha fāngafua tāy. U fāngafua myaha ba kē Sersye Pol. U ba kai- cā. Woo kē u ta, pe n

Barnabaase ye yee ba Sōl ne. U naa n traha u Yāhā kaplāŋ luhu.

⁸ U caifua Yelimase n nii n ke woo ga yer tã Barnabaase ye na Sōl ne, ma maha nii n ke woo ga u fāngafua yīŋ wā klaha u ma n le Yāhā kapāyīī sya cīinde ye.

⁹ Sōl wii pe maha u yee Pōl, yagaa Yāhā Yrā le u laam yīī, u n nii u caifua waha n yāŋ,

¹⁰ ma ba u pye ma yee: «Ma mii ta ter kacāŋ, ma pee ter, sāndūpee dya kē ma ne, ma wee yāā wāyīī wīī na ye! Yīŋfua Yāhā ke kai- nkāy ta, ma tee yee, maa ke pye klaha-.

¹¹ Naa n luhu yagaa: Yīŋfua Yāhā ga koho te ma na, ma n nii fūū, ma yalaale pye, ma cā maha ba naa yai cāā- yāā.» Le yalebya wo, Yelimase yīmpē n wo tã u na, u n u ya yāā yīmperwoho laam wo. U n nii figi gbey n klaha ke fla na ma nii waa ke u u yigi koho na.

¹² U kāntraha fāngafua tuu nde yāā le pye nde, u n Yesu ta u Yater. Ke kaklaha ter ngīī ba yē gbāā u na, kaklaha nkāy ke Yīŋfua Yesu wīī pāā nawee- ye.

Pōl, Barnabaase ne Yātōosyi wo, Pisidi kāntraha na

¹³ Pōl ye n salangbāŋ gbe u nampyeŋ- ne Pafōsu wo, ma ka klo laa wo pe n yee Pērsye. Loo klo nde pye kāntraha gaa na pe n yee Pāāfile. Nsān Mareke n pe yaha koo fla na, ma dur ter Yurusalem wo.

¹⁴ Pōl tesē Barnabaase ne, pe n ta ter pe yrāhā ye, ma yir ke Pērsye wo, ma ka klo laa wo pe n yee Yātōosyi. Loo klo nde pye kāntraha gaa na pe naa n yee Pisidi. Kani per, pe n ga dye nii ke Yiifee- yawāhā nwoŋ wo.

¹⁵ Mpāy n ba kaplāŋ kal Yāhā kānde katan saba wo tesē Yāhā kaplāŋ tōrfa saba ne. Loo kur ye, pe Yiifee- yawāhā nwoŋ yahaseefa n ta pe n ga Pōl ye yar ma yee: «Wo nna, laa ma pye ye ye, tee ga pāā pe yawāhāfa ye, ye laantor le pe laam wo tesē fānga ne, ye ga waha le pāā yagaa.»

¹⁶ Pōl n yir, ma koho kuā yir pe nawee- ye, pe yaha le. U n pe pye ma yee: «Yīī Yīisrēfa tesē yīī mpāy ne tee ba Yāhā nar yawāhā nwoŋ nge wo, ye bye -ye luhu ra ye!

¹⁷ Yīisrēfa, Yāhā bii wo wāle poo yāŋ yi. Ke pe yaha nampay Syipte kāntraha na, ma pe ta pe n syar ke fla na. Ke n maha bii yer ke fānga na, ma pe ta pe n waha fā yi ke Syipte wo.

¹⁸ Pe n ga dye- gbeesīī pye tēyāfūū klo wo, Yāhā n maha naa pe kē digi ne ke fla na.

¹⁹ Mpāy pye pe sē bii Yāhā cā ye, Yāhā n poo ter kuasīī wīī kua kāntraha nge na pe naa n yee Kanaa, ma koo kāntraha nge wāā ke nna kē, wo wāle me. Koo kāntraha n nii pe wāŋ.

²⁰ Koo kai- ngīī, ke gbe ma ga pye kua, ke waha dye- yīisyāŋ tesē dye- gbeesīī sēnsye syi kua. Loo kur ye, Yāhā n kaplāŋ cerfa ta wo wāle yīŋ na, ma sya ga waa u Yāhā kaplāŋ tōrfua Samuyel yai na.

²¹ Loo kur ye, pe n yee poo ma yīŋfua wīī na, wii tuu ga nii pe kāntraha kui kur bye yīŋ na. Yāhā n Sawile ta pe yīŋfua. Kisi dya bii kē u ne. Bēsyame kaha kur waa bii kē u ne. U n nii ye wāle yīŋ na dye- gbeesīī.

²² Yāhā n bii Sawile ta u saha nii pe yīŋ na ye, ma u miy yaha, ma Dawide ta pe yīŋfua. Yāhā n u wīī pāā ma yee:

«N Yisay dya Dawide yāŋ yi.

Ta laanfua kē u ne.

U ga ba ta laam wūhū bye pye.»

²³ Dawide kur waa kē Yesu ne. Yāhā bii yē ter Yīisrēfa ye, koo ga ba Syayahafua nō wāā pe kē, woo Syayahafua kē Yesu ne.

²⁴ Nsān n ba cāā yir Yesu yaha. U naa le pāā Yīisrēfa bye ye, pe le sya pe cā pe kapee- sē yō ye, pe ke wāpyeŋ miy yaha, pe cā pa u n ba pe tāā yi loho wo, nawee- bye yīnde na pe n cā.

²⁵ Nsān kuyale ke ba gbe taha, u naa nawee- yar ma naa n yee: «Wii

wāpaŋ tee n sēŋ, woo sē kē ndoo ne ye. Ufua ma u n pai ra kur ye. Ta syi sē yai u ntān sale wāfer ne u tre na ye.>

²⁶ Wo nna, yii mpāy tee ma Brama kur wām, ma suhu mpāy bye ne pe pa ke Yāhā nar yawāhā nge wo, yii me tee yai ye cāā le kapāyī luhu, le kapāyī lii le u Syayahafua wīl pāā.

²⁷ Ye sē yāā, Yurusalemfā tesē pe yahaseefa ne, pe sē ke kai- war ye, kai- nkāy wo faale Yāhā kaplāŋ tōrfa pe bii cāā yrūhū yaha u Syayahafua wīl na. Pe sē maha ba cā yoo kē u Yesu ne ye. Pe ta pe n u boo. Kai- ngī ke u Syayahafua dye yagaa poo pyer kāmāy na, koo kai- kē wo faale Yāhā kaplāŋ tōrfa pe bii cāā yrūhū yaha. Pe sē maha ke cā ye. Koo kai- sē kē pe n kal pe ye cāwāā cāwāā, Yiifee- kani per wo.

²⁸ Pe ba u sāhā, pe sē laa wāpee ge yāā tuu pye ye. Pe n sye ma yee, fāngafua Pilati n ta pe n u boo.

²⁹ Kai- nkāy bye, ke bii cāā yrūhū yaha u wīl na, ke n pai u dye, pe koo bye pye wa u na, pe n u tege u kueymartrā na, ma ga u le gbīl wo.

³⁰ Yāhā n -sē ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye.

³¹ Mpāy pe ba yir u ne Galēle kāntraha na ma ka u ne Yurusalemfā wo, u n plii buar raa pye wāyiŋ ne pe na. Yesu tuu naa kai- nkāy pye pe n naa n yāā yīnde ne, ma suhu nkāy ne tuu naa n pāā pe n naa n luhu nditye ne, koo kai- ngīl bye kē pe pāā n tay nawee- ye.

³² Koo kē wo n nii loo kapāyīl nde tōr n yar ye na. Yāhā ke bii yē ter wo wāle ye lii ne faale wo, loo ne le kapāyīl nde ne.

³³ Yāhā le pye wii poo kē, wii mpāy too ma pe kur kuε pii. Ke Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, wo cā yagaa, ke bii yē ter wo ye lii ne, ke le pye wa wo kē. Le ma le yrūhū yaha ke Yāhā wāsey yay syāŋ fla wo ma yee:

<Mboo kē, ma ma ra Dyapuai,
ma gbe nanga na, nawee- ga cā,
n ma ma Tuhufua.>

³⁴ Yāhā bii yee, koo ga ba u ta u n yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na gbaafa ye, tesē gbā ma n maha waha yia yāā u na ye. Ke naa loo pāā kaplāŋ ngīl ne ma yee:

<Tē bii yē ter Dawide ye kayūhū nkāy ne,
n ga ke wāā ye kē cīnde.>

³⁵ Le maha ma le yrūhū yaha ke Yāhā wāsey yay teelaa fla wo ma yee:

<Ma nawee wii raa yāŋ yi,
ma saa sya u n fūhū nii gbīl
laam wo ye.>

³⁶ Dawide woo na, tuu yir u yai ne, u u tēn lay tē le Yāhā laam wīl wāpye wīl na. Tuu -sē bii ku, pe n u le u wāle ne, u kuee gbīl laam wo ma fūhū.

³⁷ Yāhā ke -sē wii ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, woo sē kuee gbīl laam wo ma fūhū ye.

³⁸ Wo nna, -ye cā loo na ye yee, woo kāmāy ne, le kapāyīl n nii n tōr nawee- ye, lii le n yee, Yāhā pe kapee- gbe n kāā pe yīŋ na.

³⁹ Musa tuu le Yāhā kānde katan nkāy tōr, koo saha ye ta, ye n sron Yāhā yīnde na ye. Wii woo u -sē Yesu ta u Yater, Yesu ga ufua ta, u n sron Yāhā yīnde na.

⁴⁰ Yāhā kaplāŋ tōrfa pe lii pāā yaha, -ye yii yigi, ye ma syi ye wīl n nii koo syi ye! Pe bii le pāā yaha ma yee: Yāhā yee:

⁴¹ <-Ye yāŋ, yii mpāy tee tee n pāā
Yāhā wīl na,
-ye yāŋ lii ne tē ga ba pye,
le ga ba nii ye ye yēgbāā wīl,
ye ga ba kuee le wo.
N ga ba loo pye ye yīnde na,
ye saa ba ku wa ye.

Wātōr wīl syi dyaŋ pe ne ga ba loo nde tōr ye ye,
yaa yee, cīnde sē ne ye.> »

⁴² Pol tesē Barnabaase ne, pe ba pāā wa ma yi ke Yiifee- yawāhā nwoŋ wo, nawee- n pe nar, pe maha dur ba koo kaplāŋ ceŋ ya pāā kani per gaa, kii ke n pai.

⁴³ Nawetee- mpāy pe naa Yiifee- Yāhā kānde yār, poo busāā mpāy ma

suhu Yiiffee- busāã mpāy ne, pe n nii n taha Pɔl ye na Barnabaase ne. Pɔl tesē Barnabaase ne, pe n pāã pe ne, ma pe gbihi yar, ma pe pye ma yee, Yāhā ke laantār wīi lii pye pe kē, pe le yigi kluε sīi.

⁴⁴ Cāwāã gaa n taha. Koo cāwāã kanii per, pe klofa byε n nii mii, pe pa tāŋ pe n pai ke Yāhā kaplāŋ luhu.

⁴⁵ Pe Yiiffee- yahaseefa ma suhu Yiiffee- mpāy ne, pe pe nabuar yāã pe n luhu Pɔl ye ye, laanyar n pe yigi pe n nii Pɔl yē kaplāŋ kai, ma maha nii u tyehε.

⁴⁶ Pɔl tesē Barnabaase ne, pe n pe Yiiffee- yar laha laanyīn ne ma yee: «Le Yāhā kapāyīi yai le ne cāã tōr yii poo ye. Tee -sē le wīi sye ma yee, ye sē yai cīinde yrā wāyāã ne ye, wo mii, too wā klaha mpāy kue ye, mpāy pe wee Yiiffee- ye.

⁴⁷ Yīŋfua gε wo yar le ne ma yee:

<N ma yāŋ yi,
ma ma ta cāã- wāŋ syi dyaŋ
mpāy ye pe wee Yiiffee- ye.

N ma yāŋ yi,
ma yee ma le wāsyayaha
kapāyīi tōr ga yi
deydey kui byε ne kāntraha nge
na.> »

⁴⁸ Mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe kaplāŋ ngīi luhu, pe n nii nuhu di, ma nii le Yīŋfua kapāyīi sey. Yāhā ke mpāy ta, pe waha ba cīinde yrā yāã, poo byε n le kapāyīi sya, ma Yesu ta pe Yater.

⁴⁹ Le Yīŋfua kapāyīi naa n cāãŋ koo kue kāntraha byε wo.

⁵⁰ Canangbāy tii te naa Yiiffee- wāle kānde yār, ma suhu le klo yahaseefa ne, pe Yiiffee- n poo mii sūū le Pɔl ye na Barnabaase ne, pe n pe nuhu, ma sya pe kar yi kāã pe kāntraha wo.

⁵¹ Pɔl tesē Barnabaase ne, pe n pe tɾε mplēm kor yaha koo fla Yiiffee- na, ma tɾε klo laa wo pe n yee Yikō.

⁵² Pɔl ye pe tɾε, ma pe Yesu kāndeyārfa mpāy ta yaha ke fla na, Yāhā Yrā n pe laam yīi, pe n nii nuhu ya di.

14

Pɔl Barnabaase ne Yikō wo

¹ Pɔl ye n ga dye Yikō wo Barnabaase ne, ma ka koo fla Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo, ma Yāhā kapān pāã nawee- ye. Yiiffee- busāã tesē nawee- busāã mpāy ne pe sē pye Yiiffee- ye, Pɔl ye kaplāŋ n tāy pe ye pe n sya Yesu ta pe Yater.

² Yiiffee- mpāy -sē ba sye, poo saa Pɔl ye kaplāŋ sya cīinde ye. Poo mii n nawee- mpāy sūū, mpāy pe sē pye Yiiffee- ye, pe n sya nii wāpee ga pe Yesu kāndeyārfa wīi na.

³ Pɔl ye n kuee Barnabaase ne ke Yikō wo, ma faa ma-. Pe ba pe koho taha yaha Yīŋfua na, ma naa pe kaplāŋ pāã laanyīn ne. Yīŋfua naa fānga wāã pe kē, pe n waha naa laanwo wūhū pye tesē yēkā wūhū ne nawee- n waha naa n cā, kapāyīi lii pe n pāã nde Yīŋfua laantār wīi na, cīinde ne.

⁴ Pe kaplāŋ n pe klofa ta, pe sē nii yīmbui nen na ye. Mpāy n kuee Yiiffee- kur ye, mpāy n -sē taha pe Yesu tēnlehe na.

⁵ Pe Yiiffee- tesē pe naweete- mpāy ne pe sē pye Yiiffee- ye, poo mii tesē pe yahaseefa ne, pe naa pe ya gbihi, poo ga Pɔl ye nuhu Barnabaase ne, pe pe waa boo ntēmbar ne.

⁶ Pe naam syām n yi le cāŋ na, ma ta tɾε fā ga Liiser kue ye Darbu ne, ma suhu koo kui syāŋ ngīi kānkāy kusyīmbehe ne. Kāntraha gaa kui ba kē, pe naa ke yee Lakoni.

⁷ Pe n nii le Yesu kapāyīi tōr koo fla na.

Pɔl tesē Barnabaase ne Liiser wo

⁸ Loo klo nde wo pe naa n yee Liiser, tākurfua waa pye, u naa n nii wānii ya. U ba see u tākur ne ke dyaŋ, u sē ba yir yer yāã, ma yār yāã ye.

⁹ U naa Pɔl kaplāŋ luhu. Pɔl n u waha yāŋ, ma le yāŋ cā u dya yīntaha na ma yee, u dya laam wo u le sya wa laantee nen ne Yesu ga waha u jaa.

¹⁰ Loo na, Pɔl n yĩmbui yir, ma u pye ma yee: «Yir, ma gbihi tãhã yer ma trɛ na!» U dya n kur ye tãhã yer u trɛ na, ma nii n yãr.

¹¹ Pe nabuar pe yãã Pɔl lii pye, pe n tē sya Lakonifa yor wo ma yee: «Te mpar te ya wã klaha nawee-, ma tege ba wo ye!»

¹² Pe n nii Barnabaase yee Yeepeta, ma yee Pɔl woo ma kaplãŋ pããfua, ma nii u yee Makur, pe klo mpar myar ne.

¹³ Mpar rii pe n yee Yeepeta, te kangbãŋ pye le klo dyesaha fla na. Ke yũndefua n napa mpãy yãŋ yi ma faasyĩmbir raa gbihi maha pe na, ma ka pe ne, ke kapahayẽ kue ye. U naa n kɛ, u ga pe napa boo, u Pɔl ye tēŋ Barnabaase ne. Pe nabuar bya maha naa pe wãtēŋ wĩ kɛ.

¹⁴ Pe Yesu tēnlēhe syãm pe le luhu, le sē tãy pe ye ye, pe n sya pe ya nayrɛ tyĩn jũũ, ma fã dye pe nabuar laam wo, ma nii n tē, ma yee:

¹⁵ «Naambiyãm, nwa ye n nii loo nde pye? Naweete- ya me wo ne ye dyaŋ. Wo pa le Yãhã kapãyĩ ne ye kē, ma yee ye nekla wãn nde tee ta ye mpar ma n tēŋ, -ye re gbe ga miy yaha, tee ye yĩntar sron cĩnde Yãhã ya ye, cĩnde Yãhã gii ke ma yrãŋ na yalebye, koo gii ke yãhãyiŋ ta, kãntraha ne, muhulangbãŋ ne tesē wãn tii bye ne te ma te laam wo.

¹⁶ Nawee- terfa mpãy pe wee Yiifee- ye, faale wo Yãhã bii tyii pe na pe n naa pe laam kãnde yãr.

¹⁷ Ke sē -sē tyii ke ya wĩ wãyar na ye na ke kayũhũ wãpyeŋ ne ye kē ye: Yalebye ke ga ta sesaha n yir yãhãyiŋ na ke too, yĩwoho cãã n dye ye n dir yãã busãã. Koo kē ke ye yẽ digi yi, ma maha ye laam ta nuhu fla.»

¹⁸ Pe Yesu tēnlēhe pe sya kaplãŋ ngĩ pãã, pe -sē maha fãy, ma cã waha yer tã pe nabuar na, pe sē pe tēŋ ye.

¹⁹ Yiifee- mpãy -sē yir Pisidi Yãtɔɔsyi wo tesē Yikɔ ne, ma pa ke Liiser wo. Pe n pe nabuar sũũ, ma pe bye wlan taha pe ya na, pe n nii

Pɔl waa ntẽmbar ne, poo ga u waa boo. Pe n yee u ku, ma u fle ga miy yaha le klo kãnkãy na.

²⁰ Yaliile pe Yesu kãndeyãrfa poo ya pe ba wo tã u na, u n cã yir loo na, ma wlãhã dye pe ne le klo wo.

Pe wãdurbaŋ Syire kãntraha na, Yãtɔɔsyi wo

Ke yĩnsyii wo pe n yir Barnabaase ne pe syãm, ma ka klo nde wo pe n yee Darbu.

²¹ Pe n le Yesu kapãyĩ pãã koo fla na nawee- busãã n le luhu, ma Yesu ta pe Yater. Loo kur ye, pe n dur ga Liiser wo ma suhu Yikɔ ne, tesē Yãtɔɔsyi ne Pisidi kãntraha na.

²² Pe naa pe Yesu kãndeyãrfa laam yĩn, ma naa pe yar, pe pe ya plãhã Yesu wãta wĩ ne pe Yater. Pe naa pe yar ma yee: «Wii ma yee u ga dye Yãhã Yai wo, ufua ga cãã kayĩhĩ yãã wa.»

²³ Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa ma pye na, Pɔl tesē Barnabaase ne, pe ga mpãy yãŋ yi pe laam wo, pe pe ta pe yawãhãfa yahaseefa. Loo na, pe ga pe yẽ tã digi na pe Yãhã nar, pe pe le soho Yĩnfua koho wo, woo wii pe ta pe Yater.

²⁴ Loo kur ye, pe n dye yi ter Pisidi kãntraha kui nkãy wo, ma ga yi Pããfile kãntraha na.

²⁵ Pe n le Yãhã kapãyĩ pãã koo fla na, klo laa wo pe n yee Persye, ma ka tũntũn klo laa wo pe n yee Yatale.

²⁶ Pe n ga salangbãŋ gbe koo fla na, ma dur ga Yãtɔɔsyi wo, Syire kãntraha na. Loo klo nde ne, pe Yesu kãndeyãrfa ba Yãhã nar pe kē, ke naa laantãr wĩ pye pe kē, pe n waha le Yãhã tēn tē. Loo tēn ne, pe ga tē kua, ma dur ba.

²⁷ Pe ga dye ke Yãtɔɔsyi wo, pe n pe Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa yee wãã ta. Pe ba tēn lii tē Yãhã kãmay na, tesē mpãy pe wee Yiifee- ye, Yãhã ke ba pye mii, ma poo mii bya ta pe n waha Yesu ta pe Yater, pe n koo bye tɔr yar pe Yesu kãndeyãrfa na.

²⁸ Loo kur ye, Pɔl tesē Barnabaase ne, pe n faa nii ma- loo klo nde wo, pe Yesu kãndeyãrfa ne.

15

Yesu kāndeyārfa ma yawāhā na Yurusalem wo

¹ Yiifēe- Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Yude wo, pe n yir ma pa Yātōosyi wo, ma ba nii Yesu kāndeyārfa klaha nde ne, ma pe pye ma yee: «Ye ma yee ye sē kūū mii Musa kānde le yar wo na mii ye, ye saa waha sya yaha ye.»

² Pōl tesē Barnabaase ne, pe sē yer pe kaklaha nge na ye, le n sya nii kaplāŋ wātyīn pe nsoho wo. Pe n le pāā ta ma yee, Pōl, Barnabaase ne, ma suhu Yātōosyifa mpāy ne, pe ka Yurusalem wo pe ga le yey yāŋ pe Yesu tēnlēhe ye tesē pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne.

³ Pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa n pe wār wāā kānde wo. Pe n dye yi ter kui nkāy wo, kāntraha gaa na pe naa n yee Fenise, ma suhu Syamari kui nkāy ne. Mpāy pe wee Yiifēe- ye, ma ba dye Yesu kānde wo, pe poo wīī tōr naa n gaha nawee- ye, le n naa nuhu yigi Yesu kāndeyārfa bye kē.

⁴ Pe ga dye Yurusalem wo, pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa bye n pe wāā, pe Yesu tēnlēhe ne pe yawāhāfa yahaseefa ne. Yāhā ke ba Pōl ye ta ma tēn lii tē, Pōl ye n koo bye tōr pe ye.

⁵ Farisyē mpāy pe Yesu ta pe Yater, poo mpāy -sē pye ke fla na. Pe n yir ma yee: «Yesu kāndeyārfa mpāy pe wee Yiifēe- ye, poo yai wākūū ne. Pe maha yai pe naa n yār le kānde wo, lii Yāhā le yar Musa na.»

⁶ Pe Yesu tēnlēhe n pe ya wāā pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne, poo ga le fla yāŋ.

⁷ Pe n kaplāŋ tyīn ma-. Pyar n yir ma yee: «Wo nna, ye cā ma yee, Yāhā ba ra yāŋ yi le yale dey ma ra ta, ta n ga le Yesu kapāyīī yar mpāy na pe wee Yiifēe- ye, pe le luhu pe Yesu ta pe Yater.

⁸ Yāhā gii ke nawee- bye laam wūhū cā tāŋ, ke pe sya, ma sya Yāhā

Yrā le pe laam wo wo wāŋ syi dyaŋ. Loo nde ta wo n waha cā, Yāhā pe bya kue yāŋ.

⁹ Pe Yesu ta pe Yater, Yāhā pe bye ta wo ne koho neŋ na, ma pe kapee- yee laha kāā pe yīŋ na.

¹⁰ Ye -sē pye mii yagaa ma yee, yaa Yāhā pye yāŋ, ma n ke yii ga teger ta Yesu kāndeyārfa na, teger rii syi wo wāle tesē wii ge ne, waa sē waha te syi tēŋ yāā ye.

¹¹ Wo nanem bye sē n yee la, Yīŋfua Yesu laantār kāmay ne too sya yaha? Poo wīī bya wee la koo syi?»

¹² Loo na, pe nawee- bye n yaha le, ma n luhu Barnabaase ye kaplāŋ ye, Pōl ne. Yāhā ke ba Barnabaase ye ta Pōl ne, ma yēkā wūhū nkāy pye tesē laanwo wūhū nkāy ne, pe nawee- mpāy nsoho wo, mpāy pe wee Yiifēe- ye, pe n koo ngīī bye tōr yar pe nawee- na.

¹³ Poo nawee- syām mii pe ba pāā wa, Syake* n kapān gbe ma yee: «Wo nna, -ye luhu ra ye!

¹⁴ Mpāy pe wee Yiifēe- ye, Yāhā pe kue yāŋ faale wo, ma nawee- mpāy yāŋ yi pe laam wo pe nii u wām. Pyar loo nde tōr yar wo na ke yagaa nge na.

¹⁵ Pe Yāhā kaplāŋ tōrfa kaplāŋ ge maha n gaha koo kue ye. Ye cā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yīŋfua le pāā ma yee:

¹⁶ <Loo kur ye,
n ga ba dur ba.

Faale Dawide yīnfar wee nantāŋ
u kur kue pii ye ye,
mii kaha dyaŋ ke too.

N -sē ga maha ba too yīnfar nde wāā
u kur kue puee waa kē,
le n nii mii kaha dyaŋ ke ba too,
ta n ke gbihi fāā.

¹⁷ Loo na, nawee- mpāy pe kuee,
pe ga ba naa Yīŋfua fla ke,
pe naa n taha u na.

Nawee- terfa mpāy bye pe wee
Yiifēe- ye,

* **15:13 15.13** U Syake pye Yīŋfua Yesu cīfua; u pye Yurusalem Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yīŋ na.

poo mii, tē mpāy yān yi pe laam
wo,
pe nii ra wām,
pe bye ga ba naa Yīnfua fla ke,
pe naa n taha u na.

18 Yīnfua kapān ne nde.

U loo yar yaha le yale dey.> »

19 Syake n maha pe yar taha ma yee: «Loo ne, ta laam wo, mpāy pe wee Yiiffee- ye, ma nii Yesu kāndeyārfa, teger raa sē yai te taha pe na ye.

20 Wo ga waha saba waa yrūhū wāā pe kē, wo pe yar, waa ma kla gii boo le soho mpar koho wo, pe ma n ke kaa ye. Tesē, pe ma kla gii boo pe sē ke kuāy ye, pe ma n ke kaa ye. Tesē, pe ma n naa ntān kaa ye. Tesē, pe ma n naa tyatyāhā pye ca kue ye tesē naam kue ye ye.

21 Ye cā ma yee, ma gbe wo yahasee wāle mpāy cāā na, ma sya ba waa yagaa na, kānde lii Yāhā le yar Musa na, le n kal kani per kani per, wo Yiiffee- yawāhā nwon wo.»

Yesu kāndeyārfa mpāy pe wee Yiiffee- ye, saba ka pe ye

22 Loo na, Yesu tēnlēhe tesē Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne, ma suhu pe Yesu kāndeyārfa bye ne, pe n pāā ta ma yee, poo ga nawee- mpāy yān yi pe ya laam wo pe pe lēhe wāā Yātōosyi wo Pōl ye ne pe syām Barnabaase ne. Yudi wii pe naa n yee Gbarsabaha ma suhu Silaasyi ne, poo mpāy pe Yesu kāndeyārfa naa pe miyūhū yee, pe n poo yān yi, ma pe lēhe wāā Yātōosyi wo Pōl ne.

23 Pe ba pe lēhe wāā pe ga saba wii kē, u ba yrūhū ma yee:

«Wii Yesu tēnlēhe, wii Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa, wii mpāy too ma ye Yesu kāndeyārwai Yurusalem wo nwo, wo saba nwo yrūhū nō wāā ye kē, yii mpāy tee wee Yiiffee- ye, ma ma Yesu kāndeyārfa, ma nii Yātōosyi klo wo kāntre nde ne pe n yee Syire, ma suhu Sersyi ne.

Wo syaha ma ye ye.

24 Wo le luhu pe yee nawee- mpāy yir wo fla na, ma ga ye laam wlāhā ntāncer kaplān nkāy ne. Wii sē kē too pe lēhe wāā ye ye ye.

25 Loo ne, wo n yīmbui wāā le, ma nawee- mpāy yān yi ma pe lēhe wāā ye ye. Poo pe ga wo naam- biyābua syām mii wār ga, Pōl tesē Barnabaase ne,

26 poo mpāy pe gbā yē nder ma pe ya plāhā ma kuee Yesu tēn wo.

27 Yudi tesē Silaasyi ne, poo me too lēhe wāā ye ye. Nkāy too yrūhū saba laam wo pe ga ke gbihi pāā ye n luhu.

28 Ye sē yāā, le Yāhā Yrā ma suhu wii ge ne, wo yee wo saa teger raa ta ye na ye. Kai- ngī too ga yar ye na, nawee- bye yai pe koo gbihi yigi.

29 Koo kē ngī: Pe ma kla gii boo le soho mpar wān koho wo, ye ma syi ke kaa ye. Tesē, kla gii ne pe ma yee pe sē ke kuāy ye, ye ma n ke kaa ye. Tesē, ye ma n naa ntān kaa ye. Tesē, ye ma n naa tyatyāhā pye ca kue ye tesē naam kue ye ye. Ye ma koo ngī gbihi yigi, le yō.

Wo bye ye syar tān.»

30 Pe mpāy lēhe, pe n kānde wāā pe kē, pe n ka ke Yātōosyi wo. Pe n ga dye, ma pe Yesu kāndeyārfa bye wāā, ma u saba le soho pe koho wo.

31 Pe n u saba kal, ke kaplān n tāy pe ye ma maha pe laam yīn. Loo nde n nii pe ye nuhu.

32 Yudi tesē Silaasyi ne, pe pye Yāhā kaplān tōrfa, poo n kapān gbe, ma pāā ma- pe Yesu kāndeyārfa ne, ma pe laam yīn, ma maha pe laam gbihi ta.

33 Pe n faa ma- koo fla na. Loo kur ye, pe Yesu kāndeyārfa n ba Yāhā nar ke kānde yigi pe kē, pe n dur ga pe nna fla na Yurusalem wo, pe nna mpāy pe pe lēhe wāā. [

34 Silaasyi woo n kuee ke fla na, ma yee le tāy woo ye.]

35 Pōl tesē Barnabaase ne, poo bye n kuee ke Yātōosyi wo. Pe naa nawee- klaha, ma naa le kapāyī tōr nawee- ye, kapāyī lii le Yīnfua wī

pāā. Mpāy maha pye pe ne loo tēn nde na.

Pɔl ye cāāŋ pe ya na Barnabaase ne

³⁶ Per gaa, Pɔl n ba Barnabaase pye ma yee: «Too ba Yīnfua kapāyī pāā kui nkāy wo, -too dur ga, waa ke fla Yesu kāndeyārfa yāŋ, pe ma mij.»

³⁷ Nsān wii pe n yee Mareke, Barnabaase naa n traha u u yigi taha pe na.

³⁸ Pɔl n -sē yee: «Woo sē na, u ba ter wo yaha, per gii too pye Pāāfile kāntraha na. U sē maha ba kaa taha yāā wo na ma ka teelaa wo le tēn wī na ye.»

³⁹ Yēcroho n dye pe nsoho wo, pe n sya cāāŋ pe ya na. Barnabaase n Mareke yigi taha u ya na, pe n salangbāŋ gbe, ma ter Syiper kāntraha kue ye.

⁴⁰ Pɔl n Silaasyi yāŋ yi, pe Yesu kāndeyārfa n Yāhā nar ma pe le soho Yāhā laantār koho wo. Pe n ter.

⁴¹ Pɔl ye n ter Syire kāntraha na tesē Sersyi kāntraha ne, ma nii pe Yesu kāndeyārfa laam yīn, ma nii pe yar pe pe laam waha Yesu wāta wī ne pe Yater.

16

Timuti taha Pɔl ye na Silaasyi ne

¹ Pɔl n ga dye Darbu wo, ma yir ke fla na, ma ga dye Liiser wo. Loo klo nde wo, Yesu kāndeyārfua waa pye, u myaha ba kē Timuti; u nahafua pye Yiifeesya, ma Yesu ta u Yater, ma sroŋ le kānde wo. U tuhufua sē pye Yiifee ma ba wākūū kānde cā ye.

² Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Liiser wo tesē Yikō ne, pe naa u Timuti wāyī pāā.

³ U wī n tāy Pɔl ye, u n sya u yigi taha u ya na. Yiifee- mpāy pe -sē pye koo kue kāntrɛ na, pe byɛ ba cā ma yee, u tuhufua wee Yiifee ye. Loo n ta Pɔl n u kūū.

⁴ Kai- nkāy pe Yesu tēnlɛhɛ pe pāā ta Yurusalem Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne, Pɔl ye ma ga dye klo lii wo, pe ga loo byɛ pāā

pe Yesu kāndeyārfa ye, pe maha pe yar pe naa n pye koo syi.

⁵ Pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa naa pe ya plāhā Yesu wāta wī ne pe Yater. Kaa maha naa n taha pe wānihi na, plii wuhu na.

Yāhā Pɔl ta u ka Maseduan kāntraha na

⁶ Yāhā Yrā sē sya Pɔl ye n le Yāhā kapāyī pāā Yasyifa ye ye. Pe n dye yi ter Firsyi kāntraha ne tesē Galasyi kāntraha ne.

⁷ Pe ga nɔ gbe taha Miisiyi kāntraha na, pe n yee poo ga ka Bitini kāntraha na. Yāhā Yrā sē le sya pe ye ye.

⁸ Pe n dye yi ter Miisiyi kāntraha wo, ma ka klo laa wo pe naa n yee Toosa; le klo pye muhulangbāŋ tāy.

⁹ Yīmper wo, Pɔl n ba yāā mii wāytāā dyaŋ u na, u n Maseduanfa naa waa yāā tuu yir yer, ma nii u nar ma yee: «Pa Maseduan kāntraha na, ma ba wo sya yaha!»

¹⁰ Pɔl tuu u dya yāā pe wāytāā wo ke syi, poo, tesē ndoo Luke ne, wo n cā ma yee, Yāhā wo yee too ka wo ga le Yesu kapāyī yar Maseduanfa na. Wo n nii wākaŋ ke koo fla na.

Pɔl ka klo laa wo pe n yee Filipe

¹¹ Wo n salangbāŋ gbe Toosa na, ma sroŋ ka kāntraha gaa na pe naa n yee Samotraasi. Muhulangbāŋ koo kāntraha nge gbey le. Ke yīŋsyii wo, wo n ka klo laa wo pe naa n yee Naplosyi.

¹² Naplosyi wo, wo n yi ke salangbāŋ wo, ma ka Maseduan klo laa wo pe naa n yee Filipe; le ba gboho. Wɔrmefa maha ba nihi loo klo nde wo. Wo n plii raa pye ke fla na.

¹³ Kanii per, wo n yi le klo wo ma ka ke fla lafende fla na, ma yee laa na waa teelaa fla yāā Yiifee- pe pe ya wāā na, ma Yāhā sey. Wo n ga ca mpāy yāā pe pe ya wāā nii, wo n tege nii ma pāā pe ne.

¹⁴ Pe laam wo, cɔɔ waa pye, u myaha ba kē Liidi, u naa n yi klo laa wo pe naa n yee Tadir; u naa wangbāhā fahawān taa cāā troho, te

pye wāyēr. U naa Yāhā ke. U naa ndityuhu yaha wo kaplāŋ na, Yīŋfua n u laam ta u n nii Pōl kaplāŋ luhu kayi ne.

¹⁵ Loo kur ye, u n le sya u kahafa bye ne, pe n pe tãã yi loho wo. Loo le pye wa, u n wo yee ma yee: «Ye ma cã, n Yīŋfua ta ra Yater cīinde, -ye ba kuee ra kaha wo!» U n tãhã yer le na, wo n le sya u ye.

Pe Pōl ye tã nwompihi wo

¹⁶ Per gaa, too naa n gaha Yāhā narsaha wo, tēntēsya laale n wo wãã ba: Sāndūpee pye u yīŋ na, ma u ta u n waha kai- yāŋ naa n cã, ma waha ke cãã tōr naa n yaha. U naa loo pye, ma war busãã sya naa n gaha u yīŋfa kē.

¹⁷ U n nii n taha wo na, Pōl tesē wii ne, ma nii n tē ma n yee: «Yāhā gii ke ma ncaha ye, koo tēntē- me naam mii ne! Kānde lii ya le ga waha nawee sya yaha, loo kānde kapāyī ne pe n yar ye na.»

¹⁸ U naa loo pye plii bye. Per gaa, le n sya ba sye Pōl ye, u n wã klaha, ma sã u sãndūpee na ma yee: «Yesu Crise myaha na, n yee, ma tege kãã u yīŋ na!» U sãndūpee n tege kãã u tēntēsyaale yīŋ na le yalebya wo.

¹⁹ Le tēntēsyaale yīŋfa pe yãã, u saha laa yāŋ cã tōr nantāŋ u war sya pe kē ye, pe n Pōl ye yigi ga fānga na Silaasyi ne nanihi fla wo, pe klo yahaseefa fla na.

²⁰ Pe n ka pe ne pe klo fāngafa yahasee ye, ma ga le pãã ma yee: «Naam mii ma, pe kai- wlāhã wo klo laam wo. Yiifee- me pe ne.

²¹ Wii mpāy too ma Wōrmefa, wo kānde le yee lii sē yō ye, too ma n naa le pye ye, loo ne pe ta ma nawee-klaha.»

²² Pe nabuar bya n yee, pe tee pye. Pe klo fāngafa n ta, pe n Pōl ye nayre fer kãã pe na, Silaasyi ne, ma pe gbã sāngblã ne.

²³ Pe n pe kã gbã, ma pe tã nwompihi wo, ma u nwompihi sēŋfua pye, u pe yāŋ naa n yō.

²⁴ Pe u nwompihi sēŋfua yar waha ke syi, u n ga pe le wãã ke nwompihi nwonuŋ gaa laam wo, ma pe tre pua yigi yaha katyir wān taa laam wo.

²⁵ Yīndyaha nsoho wo, Pōl ye n nii Yāhā nar Silaasyi ne, ma nii yay le ma Yāhā sey. Pe nwompihifa bye naa pe yīmbuhu luhu.

²⁶ Yalaale wo, kãntraha n yehe fānga ne, ke nwompihi nakūy bye n sya yehe. Te kãānklee bye n ta ter yār te ya ya. Ntēn wān tii pe ba ta ma pe nwompihifa pua, te bye n ta ter sãhã te ya ya.

²⁷ U nwompihi sēŋfua n yir wāy na; tuu yãã ke nwompihi kãānklee te yār yaha, u n yee pe nwompihifa ga pye pe fã ter, ma u yūntrūhū tyīn kuã, woo ga u ya boo.

²⁸ Pōl n tē sya fānga ne ma yee: «Ma'a syi ma kapee pye mii na ye, wo bye ma nwo!»

²⁹ Ke pye yīmper wo, u nwompihi sēŋfua n naa nar sya, ma fã dye ke nwompihi nwonuŋ laam wo, maa too kãnklyū na, Pōl ye yahasee ye Silaasyi ne, ma nii n sege fyar koho wo.

³⁰ U n ta, pe n yi, u n pe yey ma yee: «Lefa, n ga waha pye mii, n waha sya yaha?»

³¹ Pe n u yē sya ma yee: «Yīŋfua Yesu ta ma Yater, maa sya yaha, mboo tesē ma nna bye ne.»

³² Loo na, pe n u Yīŋfua kapāyī pãã laha u ye, woo tesē u kahafa bye ne.

³³ U nwompihi sēŋfua n pe yigi ga ke yīmper wo le yalebya wo, maa pe nar yee pe kē. Pōl n ta ter u tãã yi loho wo, woo tesē u nna bye ne.

³⁴ U n Pōl ye yee, pe n dugu dye u ne u nwoŋ wo, ma di. U dya tuu Yāhā ta u Yater, woo tesē u nna bye ne, le n nii u ye nuhu.

³⁵ Yīŋ n syii, pe klo fāngafa n pe tēntē- mpāy lehe wãã, pe n ba u nwompihi sēŋfua pye ma yee, u naam mii yi yaha.

³⁶ U nwompihi sēŋfua n le pãã Pōl ye ma yee: «Pe klo fāngafa nawee-

lehe wāā, ma yee n ye yi yaha. Laa wee ye, ye ga waha yi ye ter pra.»

³⁷ Pɔl n -sē pe fāngafa tēntē- pye ma yee: «Pe ta pe n wo gbā nanihi laam wo, pe sē cāā wo sāhā laa ge ne ye, wii mpāy too n tōr Wɔrmefa ne! Pe n maha wo tā nwompihi wo. Yagaa, pe n traha pe wo yuhu yi yaha, waa ma n yi le cāŋ na ye. Wo saa le sya ye! Pe pa pe ya ya, pe ba wo yi yaha!»

³⁸ Pe tēntē- n ka, maa le pāā pe klo fāngafa ye. Pe le luhu ma yee, Pɔl ye ma Wɔrmefa Silaasyi ne, pe n fya. Pe Wɔrmefa kānde na, waa sē yai u Wɔrme naa gbā ye.

³⁹ Pe n pa loo na, maa kace nar Pɔl ye ye, ma cā pe yi yaha, ma pe nar pe ter le klo yaha.

⁴⁰ Pɔl ye, pe yi ke nwompihi wo Silaasyi ne, pe n ka Liidi kaha wo, ma ga Yesu kāndeyārfa yāā. Pe n pe laam yīn, ma pe yar pe pe ya plāhā Yesu kānde wo. Loo kur ye, pe n ter.

17

Pɔl ye ka Tesaloni wo Silaasyi ne

¹ Pɔl ye n ta ter Silaasyi ne kui nkāy wo pe naa n yee Amplɔsyi tesē Apoloni ne, ma ga dye klo nde wo pe naa n yee Tesaloni. Yiiffee- yawāhā nwoŋ gaa pye ke fla na.

² Pɔl pye, u ma ga dye klo lii loo wo, u ma ne ka koo fla Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo. Pe ga dye Tesaloni wo, pe n ka ke fla na. Kani per kani per, u ne ka ke fla Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo, u ga naa Yāhā kaplāŋ pāā pe ye. U loo pye cāwāy tāā syi, maa naa Yāhā kaplāŋ pāā nawee- mpāy ye, pe pye ke fla na.

³ Ke kaplāŋ ke yrūhū ta mii ke Yāhā sabangbāŋ wo, u naa pe klaha koo ne. U maha naa pe yar ma yee, u Yāhā Yīndefua Crise wī ma, le cāā yrūhū yaha ma yee, u yai u fāy gbaho, u ba ku, tuu ba yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na gbaafa ye. U maha naa pe yar ma yee: «Yesu nwo wii wī tē n pāā ye ye, woo kē u Crise ne.»

⁴ Yiiffee- car mpāy ya n le sya, ma taha Pɔl ye na, Silaasyi ne. Mpāy pe sē -sē pye Yiiffee- ye, ma naa Yāhā kānde ke, poo busāā n le Yesu kapāyī sya, ma taha Pɔl ye na, Silaasyi ne. Poo, ma suhu ca busāā mpāy ne nawee- naa nagboho ta pe na.

⁵ Yiiffee- mpāy pe sye, pe loo yāā, pe n nii mii, laanyar ga pe boo. Pe n natay taa yāŋ yi pe nabuar laam wo, ma pe ta pe n pe ya wāā, ma sya gbleŋ yir le klo wo. Loo na, pe n yir, ma ka Yasō kaha wo, poo n gaha Pɔl ye yigi Silaasyi ne, pe ga pe sāhā nanihi fla wo.

⁶ Pe ga dye, pe sē pe yāā ye, pe n u Yasō woo yigi, ma suhu Yesu kāndeyārfa mpāy ne, ma ka pe ne le klo yahaseefa fla na, ma ga nii n tē ma yee: «Naam mii driyē kur bye wlāhā tāŋ. Nanga, pe mii pe ba yi nwo!»

⁷ Yasō syāsaha wāā pe kē u kaha wo. Kāntre fāngafa bye yīnfua kānde na, lii le sē yai le pye ye, loo ne nawee- mii pe n pye. Ye sē yāā, pe yee yīnfua waa maha ma, pe n yee Yesu.»

⁸ Pe kaplāŋ ngī n pe nawee- laam war ma suhu le klo yahaseefa ne, le n sya nii gbleŋ.

⁹ U Yasō tesē mpāy ne pe ba yigi ba, pe n gblihi laa ma yē ter klo yahaseefa ye ma yee, poo ga Pɔl ye ta Silaasyi ne pe n ter; pe n cā pe miy yaha.

Pɔl ye ka Beree na Silaasyi ne

¹⁰ Yīmper ke ba wo, pe Yesu kāndeyārfa n Pɔl ye ta pe n yrāhā yi, ma ga ka klo laa wo pe naa n yee Beree. Pe ga dye, pe n ka ke Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo.

¹¹ Koo fla Yiiffee- laam ba yō ma ter Tesaloni klo Yiiffee- yaha. Pe n le Yāhā kapāyī sya laanfīr ne. Plii bye pe naa Yāhā kaplāŋ saba yāŋ kayi ne, pe cā Pɔl kaplāŋ ma wāā le ke saba kaplāŋ ne.

¹² Poo busāā n le kapāyī sya. Mpāy ter pe sē pye Yiiffee- ye, poo

tesē ca mpāy ne nawee- naa nag-boho ta pe na, poo busāā n le kapāyīi sya.

¹³ Yiifēe- mpāy pe pye Tesaloni wo, pe ba luhu ma yee, Pōl ma u le Yāhā kapāyīi pāā Beree bya wo, pe n ka ke fla na, maa nii pe klofa sūū, ma pe gblaha Pōl ye ne.

¹⁴ Loo n ta, pe Yesu kāndeyārfa n ta ter Pōl ta u n ter muhulangbāŋ kue ye, u ga salangbāŋ gbe u ter. Silaasyi ye poo n kuee ke Beree wo Timuti ne.

¹⁵ Beree Yesu kāndeyārfa mpāy pe Pōl wār ga, pe n ka u ne ma sya ga dye Aten wo. Pe wādur na, Pōl n pe lēhe, pe ma ga dye pe klo wo, pe ga Silaasyi ye yar Timuti ne pe pa u fla na, pe ma n nii kuee ye. Loo kur ye, pe Beree Yesu kāndeyārfa n dur ter.

Pōl ma Aten wo

¹⁶ Pōl naa Silaasyi ye sēŋ Timuti ne ke Aten wo. U n wān busāā yāā le klo laam wo nawee- pe fāā ta wātēŋ wān. Loo nde n nuhu bye kua kāā u laam wo.

¹⁷ Ke Yiifēe- yawāhā nwoŋ wo, u naa kaplāŋ pāā pe Yiifēe- ne ma suhu mpāy ne pe sē pye Yiifēe- ye ma naa Yāhā ke. Plii bye, nawee-mpāy tuu wāā naa n sya nanihi teebehe wo, u maha naa kaplāŋ pāā pe ne.

¹⁸ Mpāy kaklaha ke n yee nawee sē yai wāfāy ne ye, ma suhu mpāy kaklaha ne ke n yee nawee yai u naa u ya waha yīŋ wīi na, poo yīŋfa mpāy n pa maa nii kaplāŋ tyīn u ne. Mpāy naa n yee, a lii u kaplāmbuarfua u n pāā? Mpāy maha naa n yee, a yāhāfām mpāy wīi ne tuu n tōr. Poo ba luhu Pōl ye tuu naa Yesu wīi pāā pe ye tesē u wāyir wīi ne gbā wo, tuu yir ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, koo kē.

¹⁹ Le klo yawāhāfa mpāy pe naa pe ya wāā yāmpūnde lii yīŋ na pe n yee Yeropaase*, pe n Pōl yigi ga ke fla na, maa u pye ma yee: «Ma saa

wo yar la, kaklaha nkāy ter syi wīi taa n pāā wo ye?

²⁰ Ma sē yāā, kai- nkāy taa n tōr wo ye, wo sē ke cā ye, wo n traha wo ke yīntaha war.»

²¹ Pe Atenfa ma suhu nampay mpāy ne pe ba nii wlāhā pe ne, pe tēn pye wācēŋ: Loo ne pe nii naa kafūhū tōr pe naa n luhu pe ya ye.

²² Pōl n yir yer pe klo yawāhāfa telai wo ma yee: «Atenfa, tē ye yāā mii, Yāhā wīi gboho ye laam wo kacān wee ye.

²³ Ye sē yāā, n naa n tay ye klo wo ma naa ye katēŋ wān yāŋ, ma ga ye yāhā tēŋsaha fla gaa yāā pe yrūhū ta ke yīŋ na ma yee: «Yāhā gaa wāŋ kē, wo sē ke cā ye.» -Ye yāŋ! Yāhā gii ree n tēŋ ye sē ke cā ye; koo wīi ne tē n pai pāā ye ye.

²⁴ Yāhā gii ke driyē tāhā ke laam wān bye ne, ke ma yāhāyīŋ Yīnfua ma suhu kāntraha bya ne. Yāhā kangbāy tii nawee- te fāā, ke sē n syā te wo ye.

²⁵ Nawee- saa waha laale ge pye Yāhā kē, pe kaa taha ke na ye. Koo kē ke yrā wāā nawee- bye kē, wūū ne, ma suhu wān bye ne.

²⁶ Ke cāā nawee nen ya tāhā u n syar, nawee- ter bye n yi, ke n pe ta ta ga kāntraha teebehe bye na. Ke wān bye dyeyale ta dye laam wo, ma nawee- kāntrē yersar ta pe bye kē.

²⁷ Yāhā loo pye ma yee, nawee- pe koo fla ke. Pe pe ya waha pe naa ke ke, laa na pe ga ba ke yāā cā. Le cūinde -sē na, Yāhā sē dey wo bye na ye.

²⁸ Ye sē yāā, koo kē ke wo ta wo n nii yrāŋ na, wo n waha kai- pye, wo n nii kla. Ye kaicāfa mpāy sē loo nen ya pāā la ma yee: «Wo bye maha ma ke pii.»

²⁹ Too -sē ma ke pii, wo sē yai wo naa le ga wo yee, Yāhā ga waha nii kla gaa syi dyaŋ, nawee- pe laam ga ma pe klue ta ma ke gbihi sān ne, wargbe syi ne, ntēmlaha syi ne ye.

* **17:19 17.19** Yāmpūnde gaa myaha kē. Aten klo yahaseefa naa pe ya wāā ke fla na ma naa pe klo kai- pāā.

³⁰ Faale cāã na, nawee- pe sē ba laa cā ye, Yāhā sē loo yāŋ nantāŋ ye, yagaa ke n ke nawee- ter bye pe le sya pe cā pe kapee- sē yō ye, pe ke wāpyeŋ miy yaha.

³¹ Ye sē yāã, ke per gaa yāŋ yaha, ma maha nawee nen waa yāŋ yi u ba driyēfa sāhā koo per na. Ke loo nde yar nawee- bye na, ma woo nawee nen nwo ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye!»

³² Pe luhu Pɔl tuu wāyir wīl pāã gbā wo, wādurba wīl ne gbaafa ye, mpāy n nii u lɛr, mpāy n u pye ma yee: «Waa ba naa loo nde luhu ma ye per gaa.»

³³ Loo n ta, Pɔl n kānde nar pe ye ma tɛr.

³⁴ Nanem mpāy -sē u kaplāŋ sya cīnde, ma dye Yesu kānde wo. Pe laam wo, dya waa pye pe naa n yee Denisu. U pye le klo kaplāŋ cɛrfa waa. Cɔɔ waa pye pe naa n yee Damarisi. Nawee- mpāy maha pye.

18

Pɔl ka Kɔrnti wo

¹ Loo kur ye, Pɔl n yir ke Aten wo, ma ka klo laa wo pe naa n yee Kɔrnti.

² Yiiffee naa waa pye ke fla na, u myaha Yakilasu. U -sē ba see kāntraha gii wo, pe naa ke yee Pɔn. U ba yir u cɔɔ Persyile ne kāntraha nge na pe n yee Yitale ma pa ke Kɔrnti wo. Kāntre fāngafa bye yīŋfua* wii pe naa n yee Klode, u ba yee pe Yiiffee- mpāy bye pe ma Yitale kungbāy nde wo, pe n yee Wɔrme, pe yi kāã le klo wo. Pɔl n u Yakilasu yāã ke Kɔrnti wo, ma ka u kaha wo.

³ Pɔl tuu ba koho tēn lii tē cā, u bya naa loo tēn tē. Sraha tēn ba kē. Loo n ta, Pɔl n kuee pe fla na, pe n wāã naa n tē.

⁴ Kanii per ma nɔ, Pɔl ga ka Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo u ga naa le Yāhā kapāyīl pāã pe Yiiffee- ye tesē mpāy ne pe wee Yiiffee- ye. U naa n ke pe waha le kapāyīl cīnde war.

⁵ Silaasyi ye n ba yir ke Maseduan kāntraha wo Timuti ne ma pa Kɔrnti wo. Pɔl n waha fānga yāã loo na, ma nii le Yāhā kapāyīl pāã yalebye ma nii pe Yiiffee- yar ma yee, Yesu woo u ma u Yāhā Yīndefua Crise.

⁶ Pe Yiiffee- -sē u kapān sye ma nii u tyɛhe; Pɔl n u nayre mplēm kor yaha pe na, ma pe yar ma yee: «Ye ma ba ye yīŋ ke laa, yii gɛ ye le ke, ndoo kalaa wee ye. Ma gbe yagaa na, mpāy pe wee Yiiffee- ye, n ga naa n gaha poo kue ye.»

⁷ U n tyii pe Yiiffee- na ke yawāhā nwoŋ wo. Loo kur ye, u naa n gaha dya waa fla na pe naa n yee Yituse. U naa Yāhā myaha gboho, u kaha pye ke Yiiffee- yawāhā nwoŋ tāy.

⁸ Ke Yiiffee- yawāhā nwoŋ yahasee- fua Kirpusu n Yīŋfua Yesu ta u Yater, woo tesē u kahafa bye ne. Kɔrntifa busāã naa Pɔl kapān luhu, ma naa Yesu ta pe Yater, pe n pe tāã naa n yi loho wo.

⁹ Per gaa yīmper wo, Pɔl n yāã mii wāytāã dyaŋ u na, u n Yīŋfua yāã tuu u pye ma yee: «Ma'a n fya ye, naa le Yesu kapāyīl pāã, ma'a n yaha le ye!

¹⁰ Ma sē yāã, n ma ma ne. Waa saa waha ba ma yigi u kapee pye ma na ye, nawee- busāã ma klo nde wo, pe n pai ra ta pe Yater.»

¹¹ Pɔl n kuee dye nen gblihi ne ke Kɔrnti wo, ma nii nawee- klaha Yāhā kaplāŋ ne.

¹² Cāã gii cāã na Galyō pye Yakayi kāntraha fāngafua, pe Yiiffee- n yīmbuhu wāã le ma yee, poo ga wāã Pɔl ne, ma u yigi ga kaplāŋ cɛrfa fla na,

¹³ ma ga le pāã ma yee: «Dya nwo n traha u nawee- wlaŋ pe n naa diŋ yi Yāhā kē kaa ter syi, pe wo Yiiffee- kānde wūhū miy yaha.»

¹⁴ Pɔl ba yee woo ga yē kuã u pāã, u Galyō n pe Yiiffee- pye ma yee: «Yii Yiiffee- mii, le ma ne pye naboo wīl laa syi dyaŋ, kaa na kapee laa syi, n ne ga yee n ga luhu ye ye.

* 18:2 18.2 Koo cāã na, u kāntre fāngafa bye yīŋfua pye Wɔrme wo Yitale kāntraha na.

15 Le -sē nii kaplāņ ya tee n tyīn kapān nen laa wīī na tesē myar wīī ne, tesē ye Yiifēe- kānde wīī ne, ye yai ye waha loo nde war yii ya. Ndoosaa nii kai- ngīī syi sāhāfua ye!»

16 U n pe pye pe yir ke kasāhā saha fla wo pe naa n gaha.

17 Dya wii u pye ke Yiifēe- yawāhā nwoņ yahaseefua, u myaha ba kē Sohotān†, nawee- mpāy n yir loo na, ma u yigi, ma nii u gbā ke kasāhā fla na. U Galyō sē -sē le ta kai ye.

Pol dur ba Syire kāntraha na, Yātōosyi wo

18 Loo kur ye, Pol n maha kuee Kornti wo, ma faa ma-. U n ba kānde nar pe Kornti Yesu kāndeyārfa ye, ma salangbāņ gbe, woo tesē Persyile ne ma suhu Yakilasu ne. Pe n ter Syire kue ye. Pol tuu -sē ba yē ter Yāhā ye laa ne ma le pye wa, u n ta pe n u yīn kur Sāncrihi‡ wo, pe n cā ter.

19-20 Pe n ga dye klo laa wo pe naa n yee Yefesyī. Persyile ye n kuee loo klo nde wo u puai Yakilasu ne. Pol n ka le klo Yiifēe- yawāhā nwoņ wo, maa Yāhā kaplāņ pāā pe Yiifēe- ye. Pe n u nar u nii ma- pe ne, u n sye,

21 ma ter ma yee, Yāhā ma sya woo ga ba dur ba pe fla na. U n yir ke Yefesyī wo, ma salangbāņ gbe ma ter.

22 Tuu ga tege Syesare na, u n ka Yurusalem wo maa ke fla Yesu kāndeyārfa yawāhāfa syar, ma dur ter Yātōosyi wo.

23 U n plii yē gaa pye ke fla na, ma ter Galasyī kāntraha ne, Firsyī kāntraha ne, ma pe Yesu kāndeyārfa yar naa n gaha, pe naa pe ya plāhā le Yesu kānde wo.

Apolosu ka Yefesyī wo, ma ka Kornti wo

24 Yiifēe naa waa ba pa Yefesyī wo. U myaha ba kē Apolosu, u ba see Lesyāāndi wo. U yē naa n tāy kaplāņ ne, u maha ba Yāhā kaplāņ saba wūhū cā.

25 Pe ba u klaha Yīnfua kānde wūhū ne. Ke Yāhā kapāyīī wāpāā wīī naa n tāy u ye, u naa nawee-klaha kayi ne Yesu wūhū nkāy ne, u ba ke cā laha. Nsān nawee- wātāā wīī ya tuu -sē ba cā.

26 U n nii n pāā laanyīn ne ke Yiifēe- yawāhā nwoņ wo. Persyile ye n luhu u ye Yakilasu ne. Pe u kaplāņ luhu, pe n u yigi ga pe kaha wo, maa u Yīnfua kānde wūhū gbihi yar u na.

27 Loo kur ye, Apolosu n ba yee woo ga ka Yakayī kāntraha na. Pe Yesu kāndeyārfa n yee, le yō. Pe n sya saba waa yrūhū nō wāā pe Yakayī Yesu kāndeyārfa kē ma yee, u Apolosu ma ba ka pe fla na, pe u yigi yō. Tuu ka ke fla na, mpāy pe ba Yesu ta pe Yater Yāhā laantār kāmāy na, u naa laa yō pe kē.

28 Lii u naa n pye, u ba cīinde wūhū cā, ma naa ke pāā pe Yiifēe- ye, ma naa pe plahasaha fla yar pe na nawee- bye yīnde na. U naa Yāhā kaplāņ saba ta, ma pe yar naa n laha ma yee, Yesu woo u ma u Yāhā Yīndefua Crise.

19

Pol ka Yefesyī na

1 Apolosu pye nantāņ Kornti wo, Pol n yir Firsyī kāntraha na, ma Yasyī yāy fla yōr yi ma ka Yefesyī wo. U n ga Yesu kāndeyārfa mpāy yāā.

2 U n pe yey ma yee: «Tee Yāhā kaplāņ sya cīinde, ye Yāhā Yrā Fānga yāā la?» Pe n u yē sya ma yee: «Wo sē le Yāhā Yrā Fānga wīī gē luhu yāā gē luhu yāā ye.»

3 Loo na, Pol n pe yey ma yee: «Tee ba tāā yi loho wo, ye laam wo, ye ba yee le yīntaha liī ne?» Pe n u yē sya ma yee: «Nsān tuu naa liī pāā nawee- ye ma cā pe tāā naa n yi loho wo, loo ne too cā.»

4 Pol n pe pye ma yee: «Mpāy pe naa n sya, ma pe kāmpee- miy naa n yaha, Nsān poo tāā naa n yi loho wo. U maha naa Yiisrefa yar ma yee,

† 18:17 18.17 Yiifēe- yawāhā nwoņ yahaseefua Kirpusu tuu Yesu ta u Yater, Sohotān n u draha gbe.

‡ 18:18 18.18 Sāncrihi ba pye Kornti salangbāy yersaha.

wii u n pai pa woo kur ye, Yesu kē u ne, pe u ta pe Yater.»

⁵ Pe kaplān ngī luhu, pe n ta pe n pe tãā yi Yīnfua Yesu myaha ne.

⁶ Pōl n koho taha pe na, Yāhā Yrā Fānga n dye pe laam wo. Pe n nii n pāā yor ter taa wo. Kaplān nkāy Yāhā Yrā naa ke le pe laam wo, pe naa koo tōr.

⁷ Poo nawee- mii kur bye pye nawee- sēnsye syām syi.

⁸ Loo kur ye, Pōl n ka Yiiffee-yawāhā nwoŋ wo, ma ga nii Yāhā kapān pāā laanyīn ne. U n yrey tãā pye ma nii Yāhā Yai wūhū tōr ma naa n ke, nawee- n cā cīnde ne.

⁹ Yiiffee- mpāy pe -sē pye kasyerfa, pe sē naa ke kaplān sya cīnde ye, ma naa le pāā pe nanihi ye ma yee, Yīnfua kānde wee kayī ye. Pōl n tyii pe na, ma pe Yesu kāndeyārfa yigi ter ma ga nii Yāhā kaplān pāā pe ye plii bye, kaha gii wo Tyiranuhu u naa nawee- klahā na.

¹⁰ U n kuee loo na dye- syān, ma ta mpāy pe pye Yasyi kāntraha wo, pe Yiiffee- ma suhu mpāy ne pe sē pye Yiiffee- ye, pe bye n Yīnfua kapāyī yāā luhu.

Seewa pii

¹¹ Yāhā ba Pōl ta ma naa yēkā wūhū pye, nkāy syi waa sē ke yāā yāā ye.

¹² Pe n sya naa Pōl kadye nayre wān wāā yanfa kē tesē u fatar ne, pe n naa n jaa, sāndāpee n maha tege naa n kāā mpāy yīn na.

¹³⁻¹⁴ Yiiffee- mpāy pe naa n tay ma sāndāpee kar tege naa n kāā nawee-yīn na, pe n yee, poo ga le pye yān Yīnfua Yesu myaha ne. Mpāy pe naa loo nde pye, pe Yāhā yūndefa yīnfa waa pii kuasī ba me. Pe tuhufua myaha ba kē Seewa. Pe n sāndūpee waa pye ma yee: «Yesu wii Pōl u wīi pāā, n ga ma yar woo myaha na, tege kāā dya nwo yīn na!»

¹⁵ U sāndūpee n pe yē wāā sya ma yee: «N Yesu wīi cā, n maha cā yoo kē Pōl ne; ah yii, mpāy me ye ne?»

¹⁶ U dya wii sāndūpee pye u yīn na, u n fānga yāā ma ter pe bye yaha. U n pe tee pye wāpyen gaa ne, ma pe duai, pe n fā yi u kaha wo nayreyār ne.

¹⁷ Yiiffee- mpāy pe pye Yefesyi wo tesē mpāy ne pe wee Yiiffee- ye, pe bye n le luhu, ma fya. Pe n nii Yesu myaha gboho.

¹⁸ Mpāy pe ba Yīnfua Yesu ta pe Yater, poo busāā naa n pai, maa pe kapee- pāā naa n yi gbaa na, ma yee Yāhā n ke laha kāā pe yīn na.

¹⁹ Mpāy pe pye wamfa, sabar rii pe pe wam kai- yrūhū le yaha pe laam wo, poo busāā n pe sabar nde gbe ba suhu nawee- bye yīnde na. Te sabar nde bye dir ga waha war milyō gbeesī sēnsye kua.

²⁰ Yīnfua kapāyī cāān naa n yi koo syi dyan fānga ne, ma maha naa ke fānga wūhū yar nawee- na.

Wāhā yir Yefesyi wo

²¹ Koo kai- ngī kur ye, Pōl n yee woo ga Maseduan kāntraha kui yōr yi tesē Yakayi kāntraha kui ne u ka Yurusalem wo. U naa n yee: «N ma ba ka ke fla na, n yai n sya ba ka Wōrme bya wo.»

²² Loo na, u n u koholefa syām mpāy lehe wāā u yahasee ye Maseduan wo, Timuti ma suhu Yerasyi ne. Woo n maha faa nii kuee Yasyi kāntraha wo.

²³ Koo cāā na, wāhā n yir Yīnfua Yesu kānde wīi na.

²⁴ Yefesyi wo kangbān gaa pye, pe ba cōo waa fāā ta ma yee, yāhā kē, ma naa u tēn. U myaha ba kē Ndyan: Dya waa -sē pye wargbe wān fāāfua, u myaha ba kē Demetrise. U naa u Ndyan kangbān nge syi wāpuabir fāā wargbe ne, ma naa ke par nawee- ye. Mpāy bye pe naa tēn tē u ne, pe bye naa wangbāy yāā le na.

²⁵ U Demetrise n u tēntē- wāā ta, ma suhu mpāy bye ne pe naa loo tēn nde syi tē, ma pe pye ma yee: «Naambiyām, ye cā wo wale yīn n yi tēn nde wo.

²⁶ Dya nwo pe -sē n yee Pōl, tuu lii pye, ye le luhu ma maha le yāā. U

le pãã ma yee, wãn tii nawee- pe n gbihi, ma yee yãhã kē mii Ndyan ye dyan, Yãhã sē kē te ne ye. Nawee-busãã n sya yer le na wo klo wo, Yefesyi wo nwo, ma suhu kui nkãy bye ne ke ma Yasyi kãntraha nge wo. Ye cã kapee ne nde.

27 Ya'a yee ye sē cã ye, nde ga waha wo tēn klahã- wo kē, le maha ta yãhãsyã Ndyan kangbãñ myaha n too. Loo nde ga ta nagboho saa naa n ta Ndyan na nantãñ ye, woo wii Yasyi kãntraha bye u gboho tesē driyēfa bye ne.»

28 Pe nawee- pe kaplãñ ngĩ luhu, ncafũhũ n pe yigi pe n nii n tē ma yee: «Yefesyifa, Ndyan myaha koo yai ke naa n gboho!»

29 Koo gbleñ n cããñ le klo bye wo. Pe nawee- n fã ga ke nanihi fla yĩ, ma Pɔl yrãhãyrwai syãm mpãy yigi, Kayusu tesē Arisarkē ne; Maseduanfa ba kē pe ne.

30 Pɔl ba yee woo ga ka pe nabuar fla na, Yesu kãndeyãrfa n yer tã u na.

31 Yasyi kãntraha yahaseefa mpãy pye Pɔl naambiyãm, pe n lehe wãã u ye, u ma n ka ke nanihi fla wo ye.

32 Loo yale wo, pe nabuar pye pe ba pãã naa n wlãhã, ma nii n gble: Mpãy ga nde pãã, mpãy ga laa ter pãã. Pe fãnga ge sē ba ke yawãhã yĩñ cã ye.

33 Pe Yiifee- n dya waa tra naa n wãã yaha ye, u myaha Lesyããnder. Pe n woo yi u pãã pe nabuar ye. U n koho kuã yir pe nabuar ye, ma yee pe yaha le, woo ga pãã.

34 Pe nabuar pe ba u yãñ cã ma yee, u ma Yiifee, pe n yir gbleñ ne ler syãñ syi ma nii n yee: «Yefesyifa, Ndyan myaha koo yai ke naa n gboho!»

35 Wɔrme naa wii u pye Yefesyi klo yahaseefua, woo n pa ma ba pe nawee- ta, pe n yaha le. U n pe pye ma yee: «Yefesyifa, nawee-bye cã ma yee, Yefesyi ne le n sēñ Ndyanngbãñ kangbãñ na, woo wii u yirfua yir yãhãyĩñ na ma ba too kãntraha na.

36 Waa saha yee loo wee cĩnde ye. Loo na, ye yai ye ye laam yĩn, ye tyii ye ma n laa tee pye ye.

37 Tee naam mii yigi ba nwo, pe sē -sē Ndyanngbãñ kangbãñ kla gaa yuhu gbe ye, pe sē Ndyan wãpee pãã ye.

38 Demetrise tesē u tēntēfa ne, laa ma pye pe nsoho wo waa ne, kasãhã plii ma, kasãhãfa maha ma. Pe yai pe ga le pãã koo fla na!

39 Laa ma maha pye waa ye, waa ba le fla yãñ nanihi wo, le klo kãkãnde na.

40 Ye sē yãã, gbleñ wĩ na pe ga waha yee, wo ma too wãhã yir le klo yĩñfa ne. Too wii wãã mma, yĩñ wee le na ye, waa waha lii pãã?»

41 Tuu kaplãñ ngĩ pãã wa, u n pe nawee- dur wãã pe klē wo.

20

Pɔl yrãhã Maseduan na, ma suhu Jresyi ne

1 Ke gbleñ wĩ le ba kua wa gbegbe, Pɔl n pe Yesu kãndeyãrfa bye wãã, ma fãnga le pe laam wo kaplãyũhũ ne, ma pe syar, ma ter Maseduan na.

2 U Yãhã kapãyĩ pãã naa n gaha pe Yesu kãndeyãrfa ye ma sya ga ke fla kãntraha yi yaha. Loo kur ye, u n ka Jresyi kãntraha wo,

3 maa kuee yrey tãã. Tuu yrey tãã pye wa, u ba yee woo ga salangbãñ gbe u ka Syire na, ma -sē luhu Yiifee- ma, pe pãã ta poo ga kapee laa pye u na. Loo ne le ta, u n Maseduan kãnde dur gbe ma ga ka Syire na.

4 Yesu kãndeyãrfa mpãy naa Pɔl wãr u yrãhã na, pe laam wo Sopateri pye, Bereefa naa Perusu dya kē u ne; ma suhu Tesalonifa Arisarkē ye ne Sekunduhu ne; ma suhu Darbufa Kayusu ne, ma suhu Yasyifa Tesyihi ye ne Toofĩ ne; ma suhu Timuti bya ne.

5 Pe ba dye Filipe wo, pe n ter wo yaha ye Toosa na, ndoo Luke tesē Pɔl ne. Pe n wo sēñ yaha ke Toosa na.

6 Yiifee- syayaha gbar rii ncasur bur sē n di ye, too kur ye wo n salangbãñ gbe ke Filipe wo ma taha

pe na. Wo n fā plii bua ma ga pe yāā ke Toosa wo, ma plii kuasī pye ke fla na.

Pol Toosa na

⁷ Ke Yiifēe- cāwāā per cir* yainkoŋ wo, wo ba wii wāā ma ga Yesu wāku cāā dir syi di, wo wii laam too wo Syayahafua wāku wī na. Pol ne yai u ter koo yīŋsyii wo. U n pāā pe Yesu kāndeyārfa ne ma sya ga yīndyaha dye.

⁸ Ke kaha gbegbaha yīŋ na, too ba wii wāā nwoŋ gii laam wo, naalor pye te ba nihi.

⁹ Naanfuē waa pye, pe naa u yee Yeetuse. U ba tege nii fenaater na. Pol tuu ba pāā ma-, u n sā wāy faha. Le pye gbegbaha yīŋ tāā wuhu na, pe wāy n u ta u n tege too kāntraha na. Pe n tege ma u kuā yir, ma yāā u ku.

¹⁰ Pol n tege kāntraha na, ma kue tege, ma u gbe yigi u klue wo ma yee: «Ye ma n fya ye, u ma yrāŋ na!»

¹¹ Loo kur ye, u n dugu ga ncha ye maa bur la cer pe n di. U n maha pāā ma-, yai n sya ba dar, u n cā ter.

¹² Pe n ter u naanfuē ne yrāŋ u kaha wo, nawee- bye laam n yīn.

Pol yir Toosa na ma ka Meleti na

¹³ Per gii too yir Toosa wo, wo cāā salangbāŋ gbe Pol yaha ma ka Asosa na. Koo fla too ne ga Pol gbe. U ba yee woo ga naa n yār tre ne.

¹⁴ Tuu ga wo yāā Asosa na, wo n u gbe ke salangbāŋ wo ma ka Metilēni na.

¹⁵ Wo n yir koo fla na; ke yīŋsyii, wo n nō Syoho tāy. Koo yīŋsyii, wo n nō Samusi na; koo yīŋsyii, wo n tege Meleti na.

¹⁶ Pol ba yee woo ga ter Yefesyi tāy u saa yer ye, mii loo sē ne ye, u ga ma- ter Yasyi kāntraha na. U naa n gber woo ga cāā dye Yurusalem wo pāānkoti gbar per.

Pol n pāā Yefesyi Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne

¹⁷ Loo n ta, Pol n kuae Meleti na, ma tēnlēhe nō wāā Yefesyi Yesu kāndeyārfa yahaseefa ye pe pa.

¹⁸ Pe n pa u fla na, u n pe pye ma yee: «Per gii tē ka Yasyi kāntraha na, tē naa ra troho tāhā mii ye fla na ma sya ba waa yagaa na, ye le cā.

¹⁹ N naa nii tege tāā ye, ma naa Yīŋfua tēn tē. Pe Yiifēe- pe naa ra ke, ma pāā naa n ta, koo wāfāy nge bye pye ra na, ma suhu te laangar ne, yīntām n sya naa n yi ra ye.

²⁰ Nkāy ke ga waha laa yō ye kē, n sē ke wūhū ye na ye: N ke bye pāā ye ye, ma maha ye klaha ke ne nanihi fla wo tesē ye kle ne.

²¹ Pe Yiifēe- ma suhu mpāy bye ne pe wee Yiifēe- ye, n pe bye yar, pe pe kapee- wāpyeŋ miy yaha pe Yāhā kānde gbe, pe u Yīŋfua Yesu ta pe Yater.

²² N nwo, n n ter Yurusalem wo yagaa; Yāhā Yrā le yee n loo pye, n sē -sē cā lii le n pai ra dye ke fla na ye.

²³ Kui bye wo, Yāhā Yrā ra yar ma yee, nwompihi ra sēŋ ke fla na ma suhu wāfāy ne. Loo ya tē cā.

²⁴ N -sē cā ma yee, ta yrā wee ngaa ra ye ye. Lii tē n ke, n waha ra fyaha bye fā tāŋ. Ye sē yāā, wo Yīŋfua Yesu u tēn lii le soho ra koho wo, n waha le tē tāŋ. Loo tēn ne, Yāhā ke laantār wī lii pye wo kē, n loo kapāyī pāā nawee- ye.

²⁵ N ga yi ye bye na ma Yāhā Yai wī pāā ye ye. N -sē cā yagaa ma yee, yīi nawee nen waa ge saa maha ra yāā yāā nantāŋ ye.

²⁶ Loo ne, n ga le pāā ye ye nanga: Yīi nawee nen waa ma plaha, ndoo sē kē n u ta u n plaha ye.

²⁷ Ye sē yāā, n Yāhā wūhū bye tōr ye ye, n sē laa wūhū ye na ye.

²⁸ -Ye naa n sēŋ yīi na tesē nawee-mpāy bye ne Yāhā Yrā pe le soho ye koho wo, -ye pe gbihi naa n yigi mii mbanaha dyaŋ u mbaa ne. Poo mii, Yāhā pe par sya ke Dya ntāŋ wāwoo kāmāy na.

* 20:7 20.7 Yiifēe cāwāā per cir kē jimaasyi per ne.

29 N cā ma yee, n ma ba ter wa, nawee- mpāy ga ba dye ye laam wo. Pe ga ba pee tā ye na mii waygapyār dyaŋ mbaa na.

30 Yii gɛ laam wo mpāy ma, pe ga ba yir kawar wāfua ne poo ga pe Yesu kāndeyārfa wlaŋ taha pe ya na.

31 Ye ma n sã wāy faha ye, -ye naa ye laam too ke dye- tãã nkāy na tē pye ye ne ma naa yii nanem bye yar ke kai- ne ke yai ke yimper, ma sya naa yīntām gɛ yi.

32 Yagaa, n ye le soho Yīŋfua Yāhā koho wo. Ke kapān lii le Yāhā laantār yar nawee- na, le ga ye laam yīn. Koo ya ke ga waha fānga wāã ye kē ye n yii plāhā Yesu kānde wo, ke maha ke kayīi wāã ye kē, ke kayīi lii ke n wāã mpāy bye kē pe ma ke wām.

33 N sē naa waa wale yāŋ yīnde ne ye, tesē waa sãn ne ye, tesē waa kale wān ne ye.

34 Yii gɛ cā ma yee, n naa tēn tē ra klue ne, ma naa wo yē digi ke, ndoo tesē ra yrāhāyārwei ne.

35 N kai- bye pye ma yee, ye ra pyer yāŋ ye cā, wo yai wo naa tēn tē, koo syi wo ga waha naa kayīi pye fēnfa kē, too maha naa wo laam too Yīŋfua Yesu yē kaplāŋ ngīi na tuu yee: «Pe ma ma kē, le yō; mboo ma -sē waha yia ma waa kē, wāyīi ma le na ma ta ter.»

36 Pōl tuu kaplāŋ ngīi pāã wa, u n kãnkľüy gbāã pe ne, pe n Yāhā nar pe ya kē.

37 Pe bye naa n wūn ma Pōl wo naa n yigi pe klue ne, poo ga u wāter syaha wāã u kē.

38 Pōl tuu ba yee woo sē n pai maha pe yāã yāã nantāŋ ye, loo le ba pe laam wlāhā, le sē ba tãy pe ye ye. Loo kur ye, pe n u wār ga ke salangbāŋ fla na.

21

Pōl ka Yurusalem wo

1 Too cāãŋ wii na pe ne, wo n salangbāŋ gbe, ma sroŋ ka Kosyi na. Ke yīŋsyii wo, wo n ka Ordesyi na, ma yir koo fla na ma ka Patara na.

2 Koo fla na, wo n salangbāŋ gaa yāã ke naa n gaha Fenise wo; wo n dye ke wo ma ter.

3 Wo n ga nɔ Syiper tãy, kãntraha gaa kē muhulangbāŋ ke gbey le. Wo waha naa ke Syiper yāã ke salangbāŋ laam wo; wo n ter ke yainde dar kue kãndigi kue ye ma ka Syire kue ye. Wo n ga ke salangbāŋ yer Tyir langben na, pe n ke teger yi ke wo ke fla na.

4 Wo n Yesu kāndeyārfa fla ke, ma mpāy yāã ke fla na ma kuee pe ne plii kuasīi. Yāhā Yrā n ba pe yar laa ne Pōl yrāhā wīi na ke Yurusalem wo. Pe n Pōl pye, u ma n ka ke Yurusalem wo ye.

5 Too plii kuasīi te -sē ba ter, wo n wo yrāhā kānde gbe. Pe n wo wār pe ca ne, pe pii ne, ma sya ga le klo yi yaha. Wo n kãnkľüy gbāã muhulangbāŋ yē na ma wo laam wūhū tōr Yāhā ye.

6 Loo kur ye, wo n syaha wāã wii kē. Wo n dugu dye ke salangbāŋ wo, poo n -sē dur ter pe kle wo.

7 Too yir Tyir wo, maa dye Toole-masyi wo, wo muhulangbāŋ yrāhā n kua ke fla na. Koo fla na, wo n Yesu kāndeyārfa syar ma kuee pe ne per neŋ.

8 Ke yīŋsyii wo, wo n yir maa dye Syesare wo. Koo fla na, wo n ga syā Filipe kaha wo, Filipe wii u Yesu kapāyīi pāã nawee- ye. Naam kuasīi mpāy pe ba yāŋ yi Yurusalem wo, poo nen waa ba kē u ne.

9 U pye pueesyam resyar ne, pe sē pye wa naam ye ye. Kaplāŋ nkāy Yāhā Yrā naa ke le u pueesyam laam wo, pe naa koo tōr nawee- ye.

10 Wo ba plii raa yāã wa ke fla na, Yāhā kaplāŋ tōrfua Agabise n ba yir Yude na ma pa.

11 U n pa wo fla na, maa Pōl sapaha sya, ma u ya tre pua u klue ne ma yee: «Yāhā Yrā lii pāã, le nde: Yiifeega ba sapaha ngefua pua mma ma syi dyaŋ Yurusalem wo, pe dur pe u yi nampay kē.»

12 Too kaplāŋ ngīi luhu, wii gɛ ma suhu pe Syesarefa ne, wo n Pōl nar

u ma n ka Yurusalem wo ye.

¹³ U n sye ma yee: «Nwa ye n nii n wūn, ma n kɛ yii ga ra laam wlāhā? Ndoo na, n nii gbihi ta wa ra wāpuan na, ma suhu ra wāboo ne ke Yurusalem wo Yīnfua Yesu wī na.»

¹⁴ Too ba pāā laa u ne, wo n tyii u wānar na ma yee: «Yīnfua wī le naa n pye!»

¹⁵ Wo n plii raa pye ke fla na, ma wii cāāŋ, ma Yurusalem kānde sya.

¹⁶ Syesare Yesu kāndeyārfa mpāy n wo wār ga dye Yurusalem wo. Pe n ka wo ne dya waa kaha wo, wo n ga syā ke fla na. U myaha ba kē Menasūū, u naa n yi Syiper wo. U pye Yesu kāndeyārfua, le yale ba dey.

Pɔl ka maa yi Syake na

¹⁷ Too ga dye Yurusalem wo, pe Yesu kāndeyārfa n wo wāā nuhu ne.

¹⁸ Ke yīnsyii wo, Pɔl n ka wo ne Syake kaha wo; pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ba pe ya wāā ke fla na.

¹⁹ Pɔl n pe syar. Mpāy pe wee Yiiffee- ye, tuu ba tēn lii tē pe nsoho wo Yāhā kāmāy na, u n koo bye tōr pe yahaseefa mii ye.

²⁰ Pe u kaplāŋ luhu kua, pe n Yāhā sey. Loo kur ye, pe n Pɔl pye ma yee: «Ma ma wo Yesu kāndeyārwe; ma cā wo fla na nwo, Yiiffee- mpāy pe Yesu ta pe Yater, pe nihi tɛr, pe yē saha cā ye. Faale kānde lii Yāhā ke cāā bii le ta ma le le soho Musa koho wo, pe bye pua yaha le na.

²¹ Waa ma gblaha poo Yiiffee- mii ne ma yee, a Yiiffee- mpāy pe ma pe wlāhā nii ter raafa ne, mboo pe bye klaha, pe le Musa kānde miy yaha, pe ma n naa pe pii kūū ye, pe ma n Yiiffee- wāle kānde yār nantāŋ ye.

²² Waa pye mii pe n cā ma sē le syi pāā ye? Taa nwo, ma pa, pe ga le luhu.

²³ Yāŋ, too ga ma yar mii, pye koo syi! Ma sē yāā, naam resyar mpāy ma wo ne nwo*, pe yē gbe Yāhā ye ma nii ke wūhū pye. Te plii tā wa pe n ga wān boo Yāhā kē.

²⁴ Le Yiiffee- kānde na, nawee- yai pe lii pye, ka, maa le pye pe ne, ye n nii gbegbe. Ka maa war yi, ma te kaboo wān par pe kē, pe n pe yīy kur, ke yē wāgbe wī n kua. Loo na, nawee- bye ga cā pe yee, pe lii pāā ma wī na cīinde sē ne ye. Pe maha cā, mboo ge sē Musa kānde wūhū sye ye.

²⁵ Yesu kāndeyārfa mpāy na, pe wee Yiiffee- ye, wo saba yrūhū no wāā pe kē, ma pe yar kai- nkāy ne pe yai pe naa n pye. Pe ma n naa mpar kaboo wān kaa ye. Pe ma n naa ntāŋ kaa ye. Kla gii pe sē ke kuāy ye, pe ma n ke kar kaa ye. Tesē, pe ma n naa tyatyāhā pye ca kue ye tesē naam kue ye ye.»

²⁶ Loo na, Pɔl n pe naam resyar yigi ga pe ga Yiiffee- kānde wūhū pye, pe n nii gbegbe. Loo kur ye, u n ka Yāhā kangbāŋ wo u Yāhā yūndefa yīnfua fla na, u nawee- yar pe yē wāgbe plii ga kua per gii wo, u n waha diŋ yi pe nawee- resyar mii nanem bye myaha ne.

Pe Pɔl yigi Yāhā kangbāŋ wo

²⁷ Te yē wāgbe plii kuasī naa n gaha kuasaha wo, Yasyi kue kāntraha Yiiffee- n Pɔl yāā Yāhā kangbāŋ wo te diŋ wān war kēsaha wo. Pe n pe nabuar sūū, pe Pɔl yigi.

²⁸ Pe n nii n tē ma yee: «Yiisrɛfa, -ye ba wo sya yaha! Dya wii tuu Yiisrɛfa wāpee pāā n tay tebehe bye wo, ma suhu Musa kānde wāpee ne tesē Yāhā kangbāŋ nge wāpee ne, u nwo. Mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe sē yai pe dye Yāhā kangbāŋ teeli wo ye, u nwo yagaa tuu pe gbe ba le koo teele wo, ma ke wī pye klaha- Yāhā yīnde na!»

* **21:23 21.23** Yāhā ke bii kānde lii yar Musa na, koo cāā na Yiiffee- mpāy pe Yesu ta pe Yater, pe maha naa loo kānde wūhū nkāy yār. Poo laam wo mpāy naa n yee, Pɔl naa Yiiffee- mpāy klaha pe loo kānde wūhū miy yaha. Le sē -sē pye cīinde ye. Loo na, pe Yurusalem Yesu kāndeyārfa yahaseefa n Pɔl pye, u le yar pe n cā pe yee, u nagboho ta loo kānde wūhū na.

29 Toofīi wii u n yi Yefesyi wo, pe ba u yāā Pōl ne le klo laam wo, loo ne pe n naa koo kaplān pāā, ma naa le ga, Pōl ba dye u ne Yāhā kangbān wo.

30 Ke gbleŋ n ka le klo teebēhe bye wo, nawee- n yi teebēhe bye wo ma fā ba. Pe n Pōl yigi, ma u fle yi ke Yāhā kangbān wo, ma te nwonyēr bye tā tā.

31 Pe naa n ke pe Pōl boo; loo yale wo, Wormefa seraasyi yīnfa yīnfaungbān n le luhu, a gbleŋ ma ke yir Yurusalem bye laam wo.

32 Le yalebya wo, u n seraasyi yīnfa mpāy tyōr yi ma suhu seraasyi mpāy ne, pe n wāā kūn ga pe ya na pe nabuar fla na. Pe u yīnfaungbān yāā pe seraasyi ne, pe n tyii Pōl wāgbān na.

33 Loo na, u seraasyi yīnfaungbān n yūhū crā Pōl na ma ta pe n u yigi, ma u pua ntēn wān ne. U n u yey yoo kē u ne tesē u nwa pye pe n u yigi.

34 Pe nabuar laam wo, nawee- bye naa n tē; mii ma pe nde pāā, mii ma pe laa ter pāā. U seraasyi yīnfaungbān sē waha naa laa war ke wlāhāwlāhā nge laam wo ye. U n ta pe n Pōl yigi ga ke seraasyi kangbān laam wo.

35 Pōl tuu ga nō pe ne ke seraasyi kangbān dugudyesaha fla na, pe seraasyi n gblihi laa ma u tēn, pe nabuar tee ba pee ter.

36 Pe bye naa n taha u na ma naa n tē ma yee: «-Ye u boo!»

Pōl u seraasyi yīnfaungbān nar, u tyii woo n pāā

37 Yaliile pe ba dugu wa, ma yee pe ga dye Pōl ne ke seraasyi kangbān wo, Pōl n u seraasyi yīnfaungbān pye jreke yor wo ma yee: «N ga waha laa pāā la ma ye?» U yīnfaungbān n u yey ma yee: «Ma waha jreke yor pāā ke?»

38 Ke yagaa nge na, Syipte naa wii tuu nawee- ta pe n wāhā yir le klo yahaseefa ne, ma naboofa nyersīi

yigi ga dragba wo, ndoo cā woo sē kē ma ne ye rēhe?»

39 Pōl n u yē sya ma yee: «Syipte naa sē kē ra ne ye. Yiiffee naa kē ra ne, n see Tarsu na Sersyi kāntraha na; kungbāy laa kē. N ma nar, tyii ra n waha pāā pe nabuar ye.»

40 U seraasyi yīnfaungbān n le sya u ye. Pōl n yer ke kangbān dugudyesaha ncaha ye, ma koho yāhā wāā pe nawee- ye. Yaliile pe ba yaha le, Pōl n kapān gbe yebere yor wo ma yee:

22

Pōl u ya wīi pāā Yiiffee- ye, pe cā, u sē laa tee pye ye

1 «Yii mpāy ye ma ra nampyen- tesē ra tuhufa ne, -ye luhu ra ye, n ga ra wīi pāā ye ye, ye n cā, n sē laa gē tee pye ye.»

2 Pe nabuar pe yāā u n pāā pe ne pe klo yor wo, loo n ta pe n gblihi yaha le. Loo na, Pōl n pe pye ma yee:

3 «Yiiffee naa kē ra ne, n see Tarsu na Sersyi kāntraha wo, n le nwo wo, Yurusalem wo, Kamayel* woo u pye ra klahafua, ma wo wāle kānde gblihi yar ra na. Ta bya, n sē ba fāy sya Yāhā tēn wīi na mii ye dyan nanga ye.

4 Mpāy pe naa Yīnfua Yesu kānde yār, n naa pe nuhu yīntayāhā ne, ma sya naa pe boo. N naam mpāy yigi ca mpāy ne, maa pe le nwompihi wo.

5 U Yāhā yūndefa yīnfua ma suhu pe wāle ne, pe ga waha ye yar, cīinde ne tē n pāā. Per gaa, pe saba mpāy yrūhū wāā ra kē, n ga wāā Damasū Yiiffee- kē ma yee, ndoo ma n n gaha ke fla Yesu kāndeyārfa yigi, n pa pe ne Yurusalem wo, pe n ba pe pēn.

(Tēnl 9.1-19; 26.12-18)

6 N pye n naa n yār kānde wo, ma sya ba gbe taha Damasū na. Le pye yaiwlan yale. Yalaale wo, cāā- mpāy n fe gbe yi yāhāyīn na ma ba n yehe ra na palpal.

* 22:3 22.3 Kamayel pye Farisyē naa waa.

7 Ta n too kãntraha na ma luhu yĩmbui laa ne, le ra pye ma yee: <Sol, Sol, n lii wãpee pye, ma n nii ra nuhu yĩntayãhã ne?>

8 Ta n yey ma yee: <Yĩnfua mboo wii raa n pãã, ma myaha mii?> Le yĩmbui n ra pye ma yee: <Ndoo Nasaretefa Yesu kē taa n nuhu yĩntayãhã ne.>

9 Mpãy pe pye ra ne, pe ba pe cãã-yãã, yĩmbui lii le -sē naa n pãã ra ne, pe sē naa ke kaplãŋ war ye.

10 Loo na, ta n yey ma yee: <Yĩnfua, n yai n lii pye?> Yĩnfua n ta pye ma yee: <Yir, ma ka Damasu na. Yãhã yee taa ga lii pye, pe n pai ma yar le ne ke fla na.>

11 Pe cãã- palpal ke ba gboho ter, ma ba ra ta ra n fũũ, ta nampyeŋ- n ta yigi koho na, ma ka ra ne ke Damasu na.

12 Dya waa pye ke fla na, u myaha ba kē Nanayase. Yãhã wĩ ba gboho u laam wo, u naa Yãhã kãnde katan yãr kayi ne. U wĩ naa n tãy Damasu Yiiffee- bye ye.

13 U n pa ra fla na, maa tege nii ra tãy, ma ra pye ma yee: <Sol, ma ma Yesu kãndeyãrfua ra ne wãceŋ. Naa n yãŋ ma yĩmpe ne, ma faale dyaŋ!> Le yalebya wo, ta n waha n yãŋ.

14 U n maha yee: <Wo wãle Yãhã kē ke ma cãã yãŋ yi, ma ma ta ma n waha ke laam wĩ cã. Wii ya u sron, Yãhã ma ta ma n u yãã, ma maha u yē kapãn luhu.>

15 Taa lii yãã ma maha lii luhu nditye ne, mboo raa koo cã. Yãhã yee, ma koo tōr yar nawee- bye na.

16 Yagaa, maa maha nwa sēŋ? Yir, pe n ma tãã yi loho wo, -taa naa Yĩnfua Yesu nar u n ta Yãhã n ma kapee- laha kãã ma na.>

17 Loo kur ye, per gaa Yurusalem wo, n ba nii naa n pãã Yãhã ye Yãhã kangbãŋ wo, ma yãã mii wãytãã dyaŋ ra na.

18 Ta n Yĩnfua Yesu yãã u n ta pye ma yee: <Yir farfar, ma yi kãã Yurusalem wo, taa lii pãã ra wĩ na, pe klofa sē n pai le sya ye.>

19 Ta n u yē sya ma yee: <Yĩnfua Yesu, pe le cã laha ma yee, mpãy pe naa ma kãnde yãr, n naa n gaha Yiiffee- yawãhã nwey wo maa pe yigi naa n tã nwompihi wo, ma naa pe gbã.>

20 Yetyen wii tuu ma wĩ cã, pe naa u boo per gii, ta bya pye. N ba yee u boofa ma tēyĩ na, ma sya ba pe nayre sya maha yigi pe kē.>

21 Loo naa bye ne, Yĩnfua n -sē ra pye ma yee: <Ka, n ga ma lehe wãã deydey mpãy ter kue ye, mpãy pe wee Yiiffee- ye.> »

Pol ma Worme naa

22 Pe nabuar n Pol kaplãŋ ngĩ bye luhu ga kua; pe n maha sye, ma nii n tē ma yee: «-Ye dya nwo yigi kãã nawee- yahasee ye! -Ye u boo! U sē yai u kuee yrãŋ na ye!»

23 Pe naa n tē, ma pe nayre yãhã naa n wãã, ma tēyãhã pãã kuee miy naa n wãã ncaha ye.

24 U Wormefa seraasyi yĩnfuangbãŋ n yee, pe Pol yigi dye ke seraasyi kangbãŋ wo, pe u gbã u n le ciĩnde pãã, lii le ta pe nabuar n nii n tē u wĩ na.

25 Pe n u pua, ma yee pe ga u gbã sãngblã ne. Seraasyi yĩnfua wii u pye ke fla na, Pol n u pye ma yee: «Wii u ma Worme naa, ye ga waha ta ter la ye naa u gbã, mii ye sē u sãhã ge sãhã wa laa ne ye? Loo kãnde ma la ye ye?»

26 U seraasyi yĩnfua tuu kaplãŋ ngĩ luhu, u n ga le pãã u yĩnfuangbãŋ ye ma yee: «Ah maa le pye mii? Worme naa kē dya nwo ne!»

27 U yĩnfuangbãŋ n yir, ma pa Pol fla na, maa u yey ma yee: «Ta yar, Worme naa la ma ne?» Pol n u yē sya ma yee: «Ãwã».

28 Loo na, u seraasyi yĩnfuangbãŋ n yee: «Ndoo, n wangbãy yi pe n cã ra ta Worme naa.» Pol n yee: «Ndoo woo na, n see Worme naa.»

29 Le yalebya wo, mpãy pe ne ga u gbã pe u ta u n pãã, pe n tyii u na, ma yũhũ kãã. U seraasyi yĩnfuangbãŋ tuu ba cã Pol ma Worme naa, u n

fya. U tee ba ta pe n u pua ntēn wān ne.

Pōl pe kaplān cerfa yaha ye

³⁰ U seraasyi yīnḡuangbān naa n traha u cā, Pōl kai lii pye pe Yiifēe- n nii u ke yīntayāhā ne. Loo n ta ke yīnḡsyii wo, u n ta pe n te ntēn wān sāhā kāā u na, ma dur ma pe Yiifēe- yahaseefa wāā, pe Yāhā yūndefa yīnḡfa, ma suhu pe kaplān cerfa ne. U n Pōl yigi ga ta pe yahasee ye.

23

¹ Pōl n yīntaha sron pe yawāhāfa ne, ma pe pye ma yee: «Ta nampyeḡ-, n ta troho tāhā Yāhā yahasee ye; kai- nkāy tē cā ke sron, n naa koo pye, ma sya ba waa yagaa na.»

² U Yāhā yūndefa yīnḡfua myaha ba kē Nanayase. Mpāy pe pye Pōl tāy, u n yee pe Pōl gbā ke yē na.

³ Pōl n -sē u pye ma yee: «Yāhā gē kē, ke ga mboo gbā, ma mii ta naweeyō draha wo, ma laam -sē wo ma pee. Taa nwo, raa tege nii nwo, pe sē yee la, ma ra sāhā Yāhā kānde na? Taa -sē yee pe ra gbā, ma Yāhā kānde plaha!»

⁴ Mpāy pe pye Pōl tāy, pe n u yān yīhī ne ma u pye ma yee: «Ma sē cā la Yāhā yūndefa yīnḡfua kē raa n tyehē!»

⁵ Pōl n pe yē wāā sya ma yee: «Ta nampyeḡ-, n sē ba cā woo kē Yāhā yūndefa yīnḡfua ye. N cā ma yee, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee: «Ma sē yai ma ma klofa yīnḡfua wāpee pāā ye.» »

⁶ Pōl ba cā ma yee, pe yawāhāfa pye Sadusyē tesē Farisyē ne. Pe kaklaha ter sē ba wāā le ye. Loo ne, Pōl n le gbey pāā yi pe ye ma yee: «Ta nampyeḡ-, n ma Farisyē, Farisyē naa dya kē ra ne. N n yee, nakur ga ba yir gbā wo pe dur nii yrān na, loo ne pe ra sāhā.»

⁷ Tuu koo pāā, pe Sadusyē tesē pe Farisyē ne, pe n gbe kaplān wātyīn na pe ya nsoho wo, ke yawāhā n la cer fle sī.

⁸ Sadusyē n yee, a ku sē n pai yir pe nii yrān na ye, ma maha n yee, a yāhāyīn tēnlehe wee ye, ngii pe n yee sāndūū woo bya wee ye. Pe Farisyē -sē mii, poo n yee koo katē- tāā ngīi bye ma.

⁹ Kaa naa n taha pe nawee- gbleḡ na, Yāhā kaiyarfa mpāy pe -sē pye Farisyē ye kuē ye, pe n yir ma le sye waha ma yee: «Wo sē laa kapee yāā dya nwo yīn na ye. Sāndūū waa ga pye u laa pāā u ye, laa na yāhāyīn tēnlehe waa syi!»

¹⁰ Ke kaplān wātyīn yīntaha n ba kā pee, u Wōrmefa seraasyi yīnḡuangbān n sya fya, ma yee pe ga Pōl yoho pye klaha-. U n ta u seraasyi ye n tege ga ke yawāhā fla wo, maa Pōl yigi yi pe nawee- nsoho wo, ma dur ba u ne ke seraasyi kangbān wo.

¹¹ Koo per yīmper wo, Yīnḡfua n u ya yar Pōl na, ma u pye ma yee: «Mii plāhā, tē kai- nkāy pye ter, ma n ke yāā yīnde ne, tesē nkāy ne taa luhu nditye ne, ma ke pāā Yurusalem wo nwo. Ma yai ma ka, maa ke pāā Wōrme bya wo.»

Pe pāā ta poo ga Pōl boo

¹² Ke yīnḡsyii sukūhūntāy na, Yiifēe- mpāy n laa pāā ta: Pe ba yē ter ma yee, poo saa ngaa di, pe saa maha ngaa wo mii poo sē Pōl yāā boo wa ye.

¹³ Mpāy pe ba loo pāā ta, pe ba ter nawee- gbeesīi yaha.

¹⁴ Pe n ka Yāhā yūndefa yīnḡfa fla na ma suhu wāle ne, maa pe pye ma yee: «Wo yē ter ma le pāā waha ma yee, wo saa ngaa di mii, wo sē Pōl yāā boo wa ye.

¹⁵ Yii ma suhu pe kaplān cerfa bye ne, ye ga le pāā u Wōrmefa seraasyi yīnḡuangbān ye ye yee, ye n traha ye Pōl wīi gbihī sron yān Yāhā kānde na, u u yi wāā ye kē. Wii -sē ga wii gbihī ta, wo u boo kānde wo, u saa nō gē nō nwo ye.»

¹⁶ Pōl syafua dya n loo kapān nde yāā luhu. U n ka ke seraasyi kangbān wo, maa Pōl yar le ne.

17 Loo na, Pɔl n seraasyi yīnfua waa yee ba, maa u pye ma yee: «Ka naanfuē nwo ne u seraasyi yīnfuangbāŋ fla na, u n gaha laa pāā u ye.»

18 U seraasyi yīnfua n ka u ne pe yīnfuangbāŋ fla na, maa u pye ma yee: «Pɔl wii u ma nwompihi wo, woo u yee, n pa naanfuē nwo ne ma fla na, u n ba laa pāā ma ye.»

19 U seraasyi yīnfuangbāŋ n u naanfuē yigi koho na, ma ka u ne kānkāy na, maa u yey ma yee: «Ma yee maa lii pāā ra ye?»

20 U n u yē wāā sya ma yee: «Pe Yiifee- ma pe pāā ta, poo n pai ma nar, ma ka Pɔl ne sukūhū sukūhūntāy na, pe yawāhā yīnfa fla na, a ter poo n traha pe u wīi gbihi sron yāŋ Yāhā kānde na.

21 Ma'a n pe kapān sya cīinde ye! Ma sē yāā, poo mpāy ga ba wūhū kānde wo, pe u yigi boo; pe ter nawee- gbeesīi yaha. Pe yē ter ma yee, poo saa ngaa di, pe saa ngaa wo mii pe sē u yāā boo ye. Yagaa, pe pe ya gbihi ta wa, mboo yē kapān ya pe n sēŋ.»

22 U seraasyi yīnfuangbāŋ n u naanfuē pye, u ma n kapān nde pāā waa ye ye, ma kānde wāā u kē, u n ter.

Pe Pɔl nɔ wāā Syesare klo wo

23 Loo kur ye, u seraasyi yīnfuangbāŋ n u seraasyi yīnfa syām mpāy yee ba, maa pe pye ma yee: «-Ye seraasyi kure wāā, tesē seraasyi mpāy ne pe n dugu nsyāy na, poo nawee- gbeetāā sēnsye, tesē seraasyi kure mpāy ne sāŋ ne pe klue wo. Pe bye ma wāā le seraasyi yīnsyām gbeetāā sēnsye. Ye bye -ye yīi gbihi poo seraasyi mii ne, nanga yīmper wo, yaa ka Syesare wo.

24 -Ye nsyāy taa gbihi, ye Pɔl gbe ga wāwee wo kue kāntraha yahasee-fua Felise fla na.»

25 U n maha saba nwo yrūhū ma yee:

26 «Ndoo Klode Lesyase, n syaha nɔ wāā

mboo nangbāŋ Felise kē, mboo wii taa ma ke kāntraha yahasee-fua.

27 Yiifee- ba dya nwo yigi, ma yee poo ga u boo, ta n ba le cā ma yee, Worme naa kē u ne, ta n nii le le wo, ndoo tesē ra seraasyi ne, ma u sya yaha.

28 N ba yee ndoo ga cā, pe naa u wāboo wīi ke yīŋ gii na, ma u yigi ga pe yawāhā yīnfa fla na.

29 Ta n ga yāā pe ya koho Yāhā kānde wīi ne, pe naa u ke wāboo ne. Le sē nii mii kai laa u tee pye, le n nɔ u wāleŋ na nwompihi wo, u wāboo wīi syi ne ye.

30 Loo kur ye, ta n ba le luhu ma yee, Yiifee- ma, pe pāā ta poo ga u boo. Ta n ta ter yee, ndoo ga u nɔ wāā ma fla na, ma maha pe Yiifee-yar, tuu lii pye wāpee, pe ba le pāā ma ye.»

31 Tuu ba pe seraasyi yar pe pye mii, pe n pye koo syi: Pe n Pɔl yigi koo yīmper bya wo, ma ka u ne Yāampaterse ge na.

32 Ke yīnsyīi wo, seraasyi mpāy pe pye tre na, poo n dur ga ke seraasyi kangbāŋ wo, pe nsyāyfa n ta ter Pɔl ne ke yrāhā ye.

33 Pe nsyāyfa pe ga nɔ Syesare na, pe n u saba wāā kāntraha fāngafua kē, ma Pɔl le soho u koho wo.

34 U kāntraha fāngafua n u saba kal, ma dur, ma Pɔl yey u n yi na. Tuu le luhu u n yi Sersyi kāntraha na,

35 u n u pye ma yee: «Mpāy pe yee ma kapee pye, pe maa pa wa, n ga cā ba ma yey kai- ne.»

U n yee pe Pɔl le yaha faale fāngafua Yerote kangbāŋ wo.

24

Pe Yiifee- pe lii pāā taha Pɔl na

1 Plii bua kur ye, u Yāhā yūndefa yīnfua Nanayase n pa Syesare wo, ma suhu wāle mpāy ne, ma suhu kasāhāfua waa ne, u myaha Tetuhu. Pɔl u kapee lii pye, pe n ka pe n gaha le pāā u kāntraha fāngafua Felise ye.

² Pe n u Pɔl yee ba. Tɛtuhu n gbe, ma nii ke kai- pãã n taha Pɔl na u Felise ye ma yee: «Wo nangbãñ, mboo kãmay na, wo ma yrĩn na, kacãn wee ye. Ma kacãn tēn kãmay na, ma ta pe n kai- wã klaha pe kãntrahafa kur bye wãyõ wĩ na.

³ Koo ngĩi bye too n yãã yalebye teebɛɛɛ bye wo, ke wĩ sē n faha wo na ye.

⁴ N sē n traha n ma yigi yaha kaplãmbuar ne ye, n ma nar, ma yõ wo na, ma le kapãngberle luhu wo ye.

⁵ Wo ba le yãñ cã, ma yãã dya nwo tēn pee: U kai- wlãhã driyẽ Yiifee- kur bye nsoho wo, ma pe ta pe n cɛr pe ya na. Nasaretefa pe ma yĩmbui nen na pe kãmpɛe lii wo, woo u ma pe yĩnfua.

⁶ U sya ba yee woo ga ke Yãhã kangbãñ wĩ pye klaha- Yãhã yĩnde na, wo n u yigi. [Wo ba yee, wii ga u sãhã wo kãnde na,

⁷ u seraasyi yĩnfuangbãñ Lesyase n ba u tyĩn sya wo klue wo, fãnga na.

⁸ Mpãy pe yee u kapee pye, Lesyase n ba yee pe pa ma fla na.] Ma'a dya nwo yey, mboo gɛ maa cã ma yee, too yee u kapee- nkãy pye, cĩinde ne.»

⁹ Pe Yiifee- wãɛ n yee, u dya tuu nkãy pãã taha Pɔl na, ke bye ma cĩinde.

Pɔl u ya wĩ pãã Felise ye

¹⁰ U kãntraha fãngafua Felise n Pɔl ta u pãã. Pɔl n gbe ma yee: «N cã mboo raa ma kãntraha nge kur bye kasãhã yĩnfua, ke dye- yẽ nihi. Loo ne, ta n ga ra wĩ pãã ma ye laanyĩn ne.

¹¹ Mboo gɛ taa le yãã, tẽ ka Yãhã seysaha wo Yurusalem wo, ke sē tɛr plii sēnsye sũ yaha ye.

¹² N sē kaplãñ tyĩn waa ne ye. N sē maha gbleñ yir nabuar laam wo ye. Pe sē ra yãã yãã koo ngĩi pyesaha wo Yãhã kangbãñ wo, Yiifee- yawãhã nwoñ ne, klo teelaa fla ne ye.

¹³ Nawee- mii pe yee, n kapee pye, nwa ba le ta cĩinde? Pe ga waha koo kla yar la ma na yagaa?

¹⁴ Lii rē cã, loo ne tē ga pãã ma ye: N wo wãɛ Yãhã tēn tē le kãnfuẽ na, kãnfuẽ lii Yesu le yar wo na. Poo n yee, le wee cĩinde ye. Kãnde lii Yãhã le ta, ma suhu pe faale Yãhã kaplãñ tɔrfa kaplãñ ne, koo ngĩi ke yrũhũ le yaha Yãhã sabangbãñ wo, n cã cĩinde wũhũ kē.

¹⁵ Tẽ koho taha yaha lii na, poo bya gɛ koho taha yaha loo wĩ nen ya na ma yee, nawee- bye, pe wãyõm tesē pe wãpee- ne, pe bye ga ba yir gbã wo, pe nii yrãñ na.

¹⁶ Loo ne, ta n nii plãhã, lii le sroñ Yãhã ye nawee- ne, n loo pye, ta laam n nii ra ye tee nen wo.

¹⁷ N ba dye- nkãy pye, n sē pye Yurusalem wo ye. Ta n dur ba ndoo n pai ra klofa koho soho wale ne, n maha diñ yi Yãhã kē.

¹⁸ N pye nawee- mpãy yẽ wãgbe wĩ na Yãhã kangbãñ wo te diñ wãñ war kēsaha wo, pe n ba ra yãã ke fla na. Nabuar sē pye ra ne ye, ngaa gbleñ sē maha pye ke fla na ye.

¹⁹ Yasyi kue kãntraha Yiifee- mpãy ya pe pye ke fla na. Le ma ne pye n kapee pye cĩinde, poo me pe yai pe ne pye ma yaha ye nwo, pe yee n kapee pye.

²⁰ Pe kaplãñ cɛrfa pe ba ra sãhã, le ma pye, pe ba kapee laa yãã ra na, nawee- mii pe -sē ma nwo wo, pe le pãã.

²¹ N le gbey pãã pe yaha ye ma yee: «N le sya ma yee, nakur ga ba yir gbã wo, pe nii yrãñ na, loo ne pe n nii ra sãhã ma yaha ye!» Ma yi kãã loo na, pe sē kapee laa yãã ra na ye.»

²² Felise tuu -sē ba Yesu kãnde wũhũ yãã luhu, u n te kasãhã dur ta per gaa na, ma pe pye ma yee: «U seraasyi yĩnfua Lesyase maa dur ba, n ga ba laa pãã kapãn nde wĩ na.»

²³ Pɔl u pye seraasyi yĩnfua wii koho wo, Felise n u pye, u maha Pɔl le yaha ke nwongbãñ wo, tuu -sē naa kãnde wãã Pɔl kē, u n waha naa kai- nkãy pye, tesē u naambiyãm pe

waha ba naa u syar, pe waha naa kai-pye u kē.

Pol Felise yahasee ye u cɔɔ Dursile ne

²⁴ Plii raa kur ye, Felise n pa Pɔl yāŋsaha wo u cɔɔ Dursile ne, u pye Yiifeesya. U n ta pe n pa Pɔl ne, u n ba u kaplāŋ luhu Yesu Crise wāta Yater wīi na.

²⁵ Nawee yai u naa u troho tāhā mii le n naa n sron Yāhā kānde na, tesē u waha naa n yia u ya na mii, ma suhu Yāhā kasāhā tii ne te n pai, Pɔl n nii koo kate- tāā ngīi pāā pe ye. Felise n fya ma yee: «Maa waha ka yagaa. N ma ba draha yāā, n ga ma yee ba.»

²⁶ U maha naa le ga ma yee, laa na Pɔl ga ba war wāā u kē, koo kē u n Pɔl yee naa n pai, maa naa far yaha u ne yalebye.

²⁷ Dyε- syāŋ n tεr, koo syi ya. Loo kur ye, pe n ba Parsyu Fεhetuse ta u n ba pa Felise draha wo, maa nii kāntraha fāngafua. Felise tuu -sē naa n traha u Yiifee- laam yīn, u n tyii Pɔl na ke nwompihi wo.

25

Pol u ya wīi pāā Fεhetuse ye

¹ U Fεhetuse n pa koo fla kāntraha wo. Plii tāā n tεr, u n yir Syesare wo ma ka Yurusalem na.

² Koo fla na, pe Yāhā yūndefa yīŋfa ma suhu Yiifee- yahaseefa ne pe n yir, maa Pɔl wīi pāā u ye ma yee, a u ma u tee pye. Pe n Fεhetuse nar

³ u ta Pɔl n pa Yurusalem wo. Pe -sē mii, pe ba pāā ta ma yee, poo ga u boo kānde wo.

⁴ Fεhetuse n pe yē wāā sya ma yee, Pɔl ma wa nwompihi wo Syesare wo, woo gε ga ba dur tεr ke fla na yagaa. Pɔl ga kuee ke fla na.

⁵ U n maha pe pye ma yee: «Ye ma yee dya nwo kapee pye, ye tyii ye yīŋfa n ka ra ne Syesare wo pe ga le pāā.»

⁶ Fεhetuse n plii kuatāā, plii sēnsye syi pye pe ne, ma ba dur tεr Syesare wo. Ke yīŋsyii wo, u n ga

tege nii kasāhā saha wo ma yee, pe pa Pɔl ne.

⁷ Pɔl n pa, Yiifee- mpāy pe ba yir Yurusalem wo ma pa, pe n ba wo toho u na ma nii kapee- busāā kε gbe pāā n taha u na. Pe sē -sē waha naa le yar, nwa ke ta cīinde ye.

⁸ Pɔl n -sē u yē kapān pāā ma yee: «N sē laa tee pye yāā Yiifee- wāle kānde wīi laa kuε ye ye, n sē laa tee pye yāā Yāhā kangbāŋ wīi laa na ye, n sē laa tee pye yāā kāntre fāngafa bye yīŋfua na ye.»

⁹ Fεhetuse tuu ba yee woo ga pe Yiifee- laam yīn, u n Pɔl yey ma yee: «Ma n traha la ma ka ra ne Yurusalem wo, maa sāhā le kapān na?»

¹⁰ Pɔl n u yē sya ma yee: «Ye ra sāhā nwo wo kāntre fāngafa bye yīŋfua Wɔrme naa kānde na. Ye yai ye ra sāhā loo kānde na. Mboo gε le cā ma yee, n sē laa kapee pye Yiifee- na ye.

¹¹ N ma kapee laa pye, lii le ga waha ra wāboo wīi kua, n saa ra wāboo wīi sye ye. Pe Yiifee- pe yee n kapee- nkāy pye, le ma pye cīinde sē kē ye, waa saha ra wāā pe kē ye. N n traha n ga sāhā kāntre fāngafa bye yīŋfua Wɔrme naa fla na.»

¹² Loo na, Fεhetuse n wā klaha ma pāā u kasāhā koholefa ne, ma dur ma Pɔl pye ma yee: «Taa yee maa sāhā u kāntre fāngafa bye yīŋfua Wɔrme naa fla na, maa ka u fla na.»

Fεhetuse Pɔl wīi pāā Agiriba ye

¹³ Plii raa kur ye, yīŋfua Agiriba n pa u cɔɔ Berenise ne Syesare wo, u n pai Fεhetuse syar.

¹⁴ Tuu ba plii raa pye ke fla na, Fεhetuse n Pɔl wīi gbe, ma tōr u ye ma yee: «N pa Felise draha wo ma ba yāā, u tεr ma dya waa ta yaha nwompihi wo nwo.

¹⁵ Tē ba ka Yurusalem wo, pe Yāhā yūndefa yīŋfa ma suhu pe wāle ne, pe ba pa maa ra pye, a u ma u kapee- pye, a ndoo n u wāboo wīi ta.

¹⁶ Ta n pe pye ma yee: «Tee yee nawee kapee pye, pe ma yee pe sē kapān wāā ufua kē u n -sē u yē

kapān pāā ye yīnde na ye, ye ga waha yee la pe ufua pēn? Wōrmefa ye le wee koo syi ye.»

¹⁷ Loo na, pe n pa ra ne nwo. N sē maha taha kuee laa na ye, ke yīnsyii bya wo, ta n ga nii kasāhā saha wo, ma ta pe n pa u dya ne.

¹⁸ Mpāy pe yee u kapee pye, pe n pa. Tē naa u dya wīi ga kapee- nkāy syi ne, pe sē le syi laa tōr ye.

¹⁹ Kaplān wātyīn ya le pye pe nsoho wo u dya ne pe ya koho Yāhā kānde wāyār wīi na, ma suhu waa wīi ne pe n yee Yesu. U Yesu ku, Pōl n yee u ma yrān na.

²⁰ Tē ne ga kaplān ngīi syi yīntaha war mii, n sē le cā ye, ta n gblihi laa ma Pōl yey, u ma ga ka Yurusalem wo, u ga sāhā koo fla na, le kapān nde wīi na.

²¹ Pōl n sye ma yee, woo n traha kāntre fāngafa bye yīnfua n ba laa pāā woo wīi na. Ta n -sē yee, pe u tā yaha nwompihi wo, ta n ba u nō wāā u kāntre fāngafa bye yīnfua Wōrme naa fla na.»

²² Fehetuse tuu pāā wa, Agiriba n u pye ma yee: «Ndoo gē n traha u dya n pāā, ra n luhu.» Fehetuse n u yē wāā sya ma yee: «Sukūhū, maa luhu u yē kapān ye.»

²³ Ke yīnsyii wo, nawee- n Agiriba ye wār ga Berenise ne nangbān wāwār, pe n ga dye ke kasāhā nwoŋ laam wo, pe seraasyi yīnfa ne, ma suhu le klo nangbāy ne. Fehetuse n ta pe n pa Pōl ne.

²⁴ Loo kur ye, Fehetuse n kapān gbe ma yee: «Mboo yīnfua Agiriba, ma suhu yii mii bye ne, ye sē dya nwo yāā. Pe Yiifēe- kur bye pe ya wāā ba ra fla na Yurusalem wo ma suhu tee nde wo, maa yee, a ter u dya kapee pye, u yai wāboo ne.

²⁵ Ndoo ya dyan, n sē laa kapee yāā tuu pye, lii le u wāboo wīi kua ye. Woo gē tuu -sē yee woo n gaha sāhā kāntre fāngafa bye yīnfua fla na, n ga ba u nō wāā u fla na.

²⁶ Lii tē -sē ga yrūhū nō wāā u kāntre fāngafa bye yīnfua kē Pōl wīi na, n sē le cā laha ye. Loo ne, ta n

u yee ba yii mii bye yahasee ye, tesē mboo Agiriba ne, mboo wii raa ma yīnfua. Ye ma ba u yey, u n lii pāā, n ga waha laa cā u wīi na, n yrūhū nō wāā u kāntre fāngafa bye yīnfua kē.

²⁷ Maa waha nwompihifua nō wāā la waa fla na wāsāhā na, mii kai- nkāy pe pāā taha u na, ma sē koo cā laha ma ke yar ufua na ye? Ndoo laam wo, naklān tēn ne loo ne.»

26

Pōl u yē kapān pāā Agiriba yaha ye

¹ Agiriba n Pōl pye ma yee: «Maa waha ma yē kapān pāā, kai- ngīi wīi na pe pāā taha ma na.» Pōl n u koho kuā yir, ma kapān gbe ma yee:

² «Yīnfua Agiriba, pe Yiifēe- pe kai- nkāy pāā taha ra na, le tāy ra ye ta n ga waha ra yē kapān pāā nanga ma n luhu.

³ Taa nwo, raa Yiifēe- wūhū cā, pe kaplān tyīn kai- nkāy na, ma maha ke cā, loo ne ta n ga ma nar ma ra kaplān luhu laanyīn ne.

⁴ Ma gbe ra naanfān cāā na maa waa yagaa na, Yiifēe- bye ra troho wātāhā ter cā. N pye ra Yiifeewai ne Yurusalem laam wo.

⁵ Ta cāyale dey pe ye. Wāle Yāhā kānde na, n pye Farisyē ye ne, poo mpāy pe kapīi wūhū waha ma ga ta ter. Le ma tāy pe Yiifēe- ye, poo gē ga waha loo pāā ye ye.

⁶ Nanga, n nwo pe ra sāhā ma yee, n tee koho taha yaha kayīi lii na Yāhā bii yē ter wo wāle ye. Loo kayīi ne u Syayahafua wīi ne.

⁷ Pe Yiisrēfa ter sēnsye sīi ndefa bye loo kayīi nde wāpaŋ yehē ma nii Yāhā tēn tē pe laam fānga bye ne, ke yai ke yīmper. Yīnfua Agiriba, n koho taha yaha loo kayīi nde na, loo ne pe Yiifēe- n yee, ndoo kapee pye.

⁸ Ah yii Yiifēe-, nwa -sē ta ye n yee, ye sē le kayīi sya yagaa ye, kayīi lii Yāhā ga ba nakur ta pe n yir gbā wo pe dur nii yrān na?

⁹ Ndoo gē pye ye wān syi dyan; n naa le ga ma yee, mpāy, Nasarētefa

Yesu myaha n yi pe yē wo, n yai n kai- bye pye n pe kar naa n tã loo na.

¹⁰ Loo γε -sē ne tē naa n pye Yurusalem wo. Yāhā yūndefa yīŋfa ba fānga wāā ra kē, ta n Yesu kāndeyārfa busāā yigi naa n tã nwompihi wo. Pe ma naa pe wāboo wīī ta, n naa n yee le yō.

¹¹ N maha naa Yiiffee- yawāhā nwey bye tay. N ma mpāy yāā pe Yesu ta pe Yater, n ne naa pe pēn, ndoo ga pe ta pe n yi kāā Yesu kānde wo. Yiiffee- mpāy pe pye nampay kukui wo, ma pye Yesu kāndeyārfa, n poo bye tay naa n nuhu.

(Tēnl 9.1-19; 22.6-16)

¹² Loo syi laa pyesaha tē naa n gaha Damasu na. Pe Yāhā yūndefa yīŋfa ba loo fānga wāā ra kē, ma ra lēhe loo klo nde wo.

¹³ Yīŋfua Agiriba, ta n ma yar: N pye kānde wo ma naa n gaha, le pye yaiwlaŋ yale, cāā- mpāy n fe gbe yi yāhāyīŋ na, ma ba yehe palpal ra na, ndoo tesē ra yrāhāyārwai ne. Poo cāā- mii wāyehē ba ter yai wām yaha.

¹⁴ Wo bye n too kāntraha na, ta n luhu yīmbui laa ne, le ra pye yebere yor wo ma yee: <Sol, Sol, nwa ta ma n nii ra ka n nuhu? Ma'a yee ma sē tyii ye, ma ga mii duai mii kaha kla dyaŋ ke ne yer naan na, ke tre fēŋ ke yigifua kāi na, ke ke ya duai le kāi na.>

¹⁵ Ta n yey ma yee: <Yīŋfua, mboo wii raa pāā ra ne, ma myaha mii?> Yīŋfua n ta yē wāā sya ma yee: <Ndoos Yesu kē, Yesu wii taa ka n nuhu.>

¹⁶ Yir yer ncaha ye. N nii yar ma na, ma yee n ga ma ta ra tēntēle. Taa ra yāā wāyāā gii na nanga, ma suhu kai- nkāy ne taa n pai yāā yīnde ne, maa ba naa koo tōr nawee- ye.

¹⁷ Mpāy pe wee Yiiffee- ye, ma suhu pe Yiiffee- ne, n ga ba ma sya naa n yaha pe koho wo. Mpāy pe wee Yiiffee- ye, n ga ma lēhe wāā pe ye,

¹⁸ ma n ga kacān yar pe na, taa pe gbe yi wam wo, ma ka pe ne cāā- fla wo. Tesē, ma pe yi kāā Setane

sāndāpee yīŋfua fānga koho wo, ma pe le soho Yāhā koho wo. Ke syi pe ma ra ta pe Yater, Yāhā ga pe kapee- gbe kāā pe yīŋ na; pe ga tōr mpāy ne Yāhā pe yāŋ yi.>

¹⁹ Yīŋfua Agiriba, ma yāā, tē ba lii yāā wāytāā dyaŋ ma maha ba lii luhu yāhāyīŋ kue ye, loo ne tē n pye.

²⁰ N -sē cāā le Yāhā kapāyīī pāā Damasu Yiiffee- ye ma ba le pāā Yurusalemfa ye, Yude kue kāntrahafa ne, ma suhu mpāy ne pe wee Yiiffee- ye. N naa pe yar, pe le sya pe yee pe kapee- wāpyeŋ sē yō ye, pe ke miy yaha, pe pe yīntaha sroŋ Yāhā kue ye, pe naa kayūhū pye, nawee- n cā pe kapee- wāpyeŋ miy yaha cīinde.

²¹ Loo ne, yaliile wo tē pye Yāhā kangbāŋ wo, pe Yiiffee- n pa maa ra yigi, ma naa n traha pe ra boo.

²² Yāhā n -sē yer ra kur ye ma sya ba waa ke nanga nge na, nkāy bye tē yāā ma suhu nkāy ne tē luhu, ta n waha ke pāā wāle ye ma suhu kicar ne. Pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa ma suhu poo nen wii ne pe naa n yee Musa, pe yee kai- nkāy n pai dye, koo ya kē tē n pāā, n sē maha laa ter pāā n taha loo na ye:

²³ Pe naa le pāā ma yee, u Yāhā Yīndefua Crise yai u ba fāy gboho, woo kē u ga ba cāā yir gbā wo, u dur nii yrāŋ na gbaafa ye. Cāā- mpāy pe ga nawee- sya yaha, woo kē u n pai pe wīī pāā wii Yiiffee- ye, ma suhu terfa mpāy bye ne, pe wee Yiiffee- ye.»

²⁴ Pōl naa u yē kapān pāā Fehetuse n ba gbey pāā u ye ma yee: «Pōl, ma fāā! Saba wācā tēn ta ter ma ne, ma ma fāā!»

²⁵ Pōl n u yē sya ma yee: «Wo nangbāŋ, n sē fāā ye. Kaplāŋ nkāy tē n pāā ke ma cīinde, ma maha sroŋ.»

²⁶ Yīŋfua Agiriba γε kai- ngīī cā, n ga waha naa ke pāā laanyīn ne, u naa n luhu. N le cā laha ma yee, u ke nanen bye cā, ke kānkai- sē pye mii waa sē yi le cāŋ na ye.

²⁷ Yīŋfua Agiriba, ma laam wo, pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa pe kai- nkāy

pāā yaha, cīinde la ke ne? N cā, ma laam wo cīinde ne!»

²⁸ Agiriba n Pōl pye ma yee: «Le kuee car, ma ga ra ta ge ta ra n nii Yesu kāndeyārfua yagaa nge na!»

²⁹ Pōl n u yē wāā sya ma yee: «Le tāy le pye yagaa woo, le tāy le ma- le cā ba pye, lii rē n nar Yāhā ye, mboo tesē mii bye ne, yii mpāy tee n luhu ra ye nanga, ye nii ra wāŋ syi dyaŋ, n sē -sē yee pe ba ye le nwompihi wo ye.»

³⁰ U yīŋfua ma suhu u klo fāngafua ne, Berenise ne, ma suhu mpāy bye ne pe pye, pe bye n yir ga kānkāy na.

³¹ Pe n ga nii pe ya pye ma yee: «Dya nwo sē kapee pye lii le ga waha u wāboo wīi kua, tesē u wātā ne nwompihi wo ye.»

³² Agiriba n Fehetuse pye ma yee: «Dya nwo ma ne pye u sē yee, woo n gaha sāhā kāntre fāngafa bye yīŋfua fla na ye, u ne ga waha miy yaha.»

27

Pe Pōl nō wāā Wōrme wo

¹ Loo kur ye pe n ba yee, waa salangbāŋ gbe wo ka Yitale* kāntraha na. Pe nwompihifa ba le soho seraasyi yīŋfua waa koho wo, u myaha ba kē Yuluse. Pōl pye pe nwompihifa nen waa. U Yuluse pye Wōrmefa seraasyi ndreŋ gaa yīŋ na, pe naa ke yee fāngafa bye yīŋfua seraasyi ndreŋ.

² Salangbāŋ gaa ba yir Adar- mite wo ma naa n gaha Yasyi kāntraha kui kue ye, kui nkāy ke ma salangbāy yersaha fla ne. Wo n ke gbe ma ter. U Maseduan kāntrahafa naa ba pye wo ne, wii pe naa n yee Arisarkē. U naa n yi Tesaloni klo wo.

³ Ke yīŋsyii wo, wo n ga dye Syidō wo. Yuluse ba Pōl yigi naa n yō, u n kānde wāā u kē, u ga u naambiyām yāŋ, wān tii wīi te pye u na, u ga re sya pe ye.

⁴ Loo kur ye, wo n yir ke fla na. Teflaha ke -sē naa wo wāā, wo n klāŋ ter Syiper langben tāy, koo kue ba paha nii ke teflahangbāŋ na. Ke Syiper, kāntraha gaa kē muhulangbāŋ ke gbey le.

⁵ Ke muhulangbāŋ teelii fla ke ma Sersyi tāy, Pāāfile ne, wo n koo fla fā plaŋ, ma nō klo laa wo pe naa n yee Mira, le ma Lesyi kāntraha wo.

⁶ Koo fla na, u seraasyi yīŋfua n salangbāŋ gaa yāā, ke ba yir Lesyāāndi wo, ma naa n gaha Yitale kāntraha na. U n ta wo n dye ke wo.

⁷ Wo n plii buar pye, ma naa n fā yambaa, teflaha tee naa wo wāā. Wo n ba fāy ma cā nō klo laa na pe naa n yee Niide. Teflahangbāŋ ke naa wo wāā, wo saha ka yaha ye ye, wo n gblihi laa ma ka kur kāmaŋ kue ye, ma ter Samuni kāntraha tāy, ma ga ter Karti kāntraha kue gii ye, ke naa teflaha paha wo na. Karti kāntraha, muhulangbāŋ ke gbey le mii Samuni kāntraha bya dyaŋ.

⁸ Teflaha n maha nii n fua. Ke salangbāŋ wāfāŋ sē naa n tāy Karti langben na ye, wo n gblihi gblihi, ma sya ga nō teelaa fla na pe naa n yee salangbāy yersayūhū. Ke fla pye klo laa tāy pe naa n yee Lasehe.

⁹ Wo ba ma- ter ke yrāhā ne. Yisrefa yē wātā yale digi na, too plii ba ter wa. Werngbān cāā ba gbe taha. Koo cāā nge syi draha wo, salangbāŋ wāfāŋ muhulangbāŋ na, kapee- busāā ga waha dye. Loo n ta Pōl n pe yar waha ma yee:

¹⁰ «Naambiyām, n cā yrāhā nge ga pee wo na. Kapee- ga ke salangbāŋ dye ke laam wān bye ne. Ya'a yee ye sē cā ye, wii ge ga kuee le wo.»

¹¹ U seraasyi yīŋfua Wōrme naa sē Pōl kaplāŋ ta kai ye. U naa n luhu ke salangbāŋfua woo ye tesē ke fāfa ne.

¹² Salangbāy yersayūhū fla sē ba yō salangbāŋ ke kuee ke fla na werngbān cāā nge syi na ye. Loo nde n ta pe nawee- busāā mpāy pe pye ke salangbāŋ wo, pe n yee pe ter

* 27:1 27.1 Yitale kāntraha kungbāy ne Wōrme ne.

kāã ke fla yaha: Pe naa n ke, le ma ga waha pye, pe ga dye Fenise wo, pe kuee ke fla na, werngbān cāã n ter. Salangbāy yersaha gaa ba pye Fenise wo; ke bya pye Karti kántraha na, teflaha sē naa n fua fānga ne ke Fenise wo ye. Koo fla wer sē ba pee ter ye.

Teflahangbān muhulangbān yīn na

13 Per gaa, teflaha gaage ba yir yainde dyeter kue kändigi kue syi ye, ma fua naa n pai. Pe nawee- n yee, laa wee ye, lii poo ga yigi le ga waha pye. Pe n yir ke salangbān ne ma ke Karti kántraha langben yē sya, ma n ter.

14 Saa sē pye ge pye ye, teflahangbān gaa n yir. Pe ke yee yainsaha dar kue kaman kue teflahangbān. Ke n yir ke kántraha yāy yīn na, ma fua n pai.

15 Ke n ke salangbān tra n wāã ke muhulangbān yīn na, ke wāyer wīi n wo yia, wo n gblihi laa ma tyii ke n wo gbe n ter.

16 Wo n ga ter kántraha gaage yainsaha dar kue kändigi kue ye, muhulangbān ke gbey le. Pe naa ke yee Klada. Ke ba faa wo paha ke teflahangbān na. Salampuage† gii ke pua yaha ke salangbān na, ke wo fāy wo n cā waha yia ke na.

17 Ke salangbān fāfa n ke tyīn dugu ke salangbān wo, ma dur ma namihi nkāy pua maha klaha ke salangbān na ke ma n fe yoho ye. Ke teflahangbān naa ke salangbān teflaha fai fua fānga ne ma ke tra naa n wāã yainsaha dar kue kändigi kue ye. Pe naa n fya ma yee, laa na poo n gaha sugu gbāã fānga ne Libi kántraha langben flā mbui laa na le n nii kaklaha-. Pe n gblihi laa ma ke salangbān teflaha fai‡ tege, ma n gaha yambaa.

† 27:16 27.16 Ke salampuage wīi pye lii ne: Ke salangbān maa n gbe taha ngben na, ke fla sē cuhu yō ke salangbān n waha fā ga n kántraha na ye. Loo na, nawee- ga yi dye ke salampuage wo, koo n fā ga n pe ne kántraha na. ‡ 27:17 27.17 Ke salangbān teflaha fai pye faasren gaa, pe pua yaha trā laa na ke salangbān nचा ye. Teflaha ma nii le fai fua, ke salangbān ga naa n gaha. Teflaha ma -sē nii ke salangbān wāã, ke fāfa ga le fai tege.

18 Ke teflahangbān naa wo yehe fānga ne, pe n sya yir ke yīnsyii wo, ma ke salangbān teger bye gbe miy yi wāã ke muhulangbān wo, ke n waha ta naa n yir loho na.

19 Koo yīnsyii wo, pe n maha gblihi laa, ma ke salangbān laam wān taa gbe miy yi wāã.

20 Plii buar raa nsoho wo, waa sē naa yai yāã, yrompii ne ye. Ke teflahangbān -sē maha naa n fua fānga ne, wo n sya ba yee wo saa yi le wo ye.

21 Mpāy pe pye ke salangbān wo, le yale ba dey pe sē waha naa ngaa di ye. Pōl n yir yer pe yīn na, ma pe pye ma yee: «Naambiyām, ye ma ne pye ye yer ra kapān na, ma kuee Karti kántraha wo, wāfāy nge saa ne wo yāã tesē kaklaha- nde ne ye.

22 Yagaa, -ye ye laam waha, waa saa ku ye laam wo ye, ke salangbān ya ke ga klaha-.

23 Ye sē yāã, n ma Yāhā gii wūū, ma nii tēn tē ke myaha na, koo yāhāyīn tēnlehe waa yi ra na

24 ma ba ra pye ma yee: <Pōl, ma'a n fya ye, ma yai ma ka kántrē fāngafa bye yīnfua yahasee ye. Mpāy bye pe ma ma ne ke salangbān wo, le tāy Yāhā ye, ke n ga pe bye sya yaha.>

25 Ta naambiyām, loo ne ta n ye yar, -ye ye laam bye sāhā yaha, Yāhā lii yar ra na, n sē laalaa pye le ne ye.

26 Wo -sē n gaha sugu gbāã kántraha gaa langben na, muhulangbān ke gbey le.»

27 Le pye wo yīmplii sēnsye resyar wuhu, ke teflahangbān wo gbe naa n ter ke muhulangbān teelaa fla yīn na pe n yee Yadria. Yīndyaha wo ke salangbān fāfa n yāã mii, wo n gbe taha kántraha gaa na.

28 Pe n ntēn wān gaa miy le wāã ke muhulangbān wo, namii ne ke

na ma ke muhulangbāŋ wācuhu yāā miiter gbey sēnsye kuasī koo fla na. Pe n maha ga kaa miy le yahasee ye, ma ke fla wācuhu yāā miiter gbey tešē kuatāā.

²⁹ Pe naa n fya ma yee, laa na ke salangbāŋ n gaha sugu gbāā ntēmlaha syi na kii loho tā tā ke na. Pe n yee poo ga ke salangbāŋ yer ma ntēn wān taa tege le wāā ntēn namihi ne ke muhulangbāŋ laam wo ke salangbāŋ kur kue ye wāy resyar, too n ke ta ke n yer. Pe n kuee ke fla na, ma nii yīŋsyii sēŋ ke syii farfar.

³⁰ Ke salangbāŋ fāfa -sē naa n ke pe yi ke salangbāŋ wo, pe fā ter. Pe n ke salampuage yi tege le wāā ke muhulangbāŋ wo, ma yee ter poo ga tege, pe ga wān taa miy le ke muhulangbāŋ wo ke salangbāŋ yahasee kue ye ke n gbihi yer.

³¹ Pōl n cā pe ne, ma le pāā u seraasyi yīŋfua ye, ma suhu pe seraasyi ne ma yee: «Nawee- mii ma yee pe sē kuee ke salangbāŋ wo ye, ye saha sya yaha ye.»

³² Loo na, namihi nkāy ke ba ke salampuage yigi yaha ke wāngbāŋ na pe seraasyi n ke namihi cer ke n ter.

³³ Yīŋ wāsyii ba kuee car, Pōl n pe bye yar pe ngaa di, ma pe pye ma yee: «Ke plii sēnsye resyar nanga tee ma ke salangbāŋ wo, ye sē ngaa di ye.

³⁴ N ye nar -ye ngaa di, loo na, ye ga waha fānga yāā ye sya yaha, waa yīnyoho neŋ ge saa ke laa ye.»

³⁵ Pōl tuu koo kaplāŋ ngī pāā wa, u n bur gbe, ma syaha cāā wāā Yāhā kē, ma ke naha ka, ma nii n di.

³⁶ Pe bye n pe laam sāhā yaha loo na, ma di pe ya ndoŋ.

³⁷ Wo pye nawee- kure gbeetāā sēnsye kuay.

³⁸ Pe bye pe ba di yai wa, dir wān tii te naa ke salangbāŋ ndege, pe n te bye gbe miy wāā ke muhulangbāŋ wo.

Ke salangbāŋ wāpyeklah-

³⁹ Yīŋ ke ba syii wa, ke salangbāŋ fāfa sē waha cā kāntraha gii kē ye.

Pe n langben fla gaa yāā ke loho dye ga yahasee ye, ma yō nii trahatraha, flā ne ke fla na busāā. Pe n yee poo ga ka yāŋ ke salangbāŋ ne ke fla na.

⁴⁰ Kandege wān tii pe tege le wāā ntēn namihi ne ke muhulangbāŋ laam wo, te n ke salangbāŋ yer, pe n ke namihi sāhā yaha te wān ne ke langbāŋ laam wo. Pai tii te ke salangbāŋ sroŋ, pe n maha too bye sāhā yaha koo syi. Pe n teflaha fai laa yir ke salangbāŋ ncaha kue syi ye, teflaha n nii ke tra n wāā ke langben kue ye.

⁴¹ Pe yīŋ n pee, ke salangbāŋ n ga fā dye kuee flā mbui laam wo, loho tā tā le na. Ke salangbāŋ yahasee kue n dye kuee u flā mbui wo, ke saha yehe ge yehe ye. Ke muhulangbāŋ yir naa n pai fānga ne, ke n ke salangbāŋ kur kue sugu yoho pye klaha-.

⁴² Pe seraasyi n yee, poo ga pe nwompihifa bye boo, mii loo sē ne ye, pe ga yēy plaha pe na.

⁴³ Pe seraasyi yīŋfua -sē naa n ke u Pōl sya yaha, u n sye pe seraasyi ma n le pye ye. U n yee, mpāy pe yēy cā, pe cāā too pe yēy ga kāntraha na.

⁴⁴ Mpāy pe sē yēy cā ye, poo -sē ga sa tēmpai na tesē ke salangbāŋ katyir wān taa ne, pe taha pe na. Pe bye n waha ka kāntraha na koo syi, kapee laa sē waa dye ye.

28

Pōl, Malti kāntraha na muhulangbāŋ ke gbey le

¹ Yāhā ke wo sya yaha ke muhulangbāŋ wo ke syi, loo kur ye, wo n cā kāntraha nge, muhulangbāŋ ke gbey le, pe ke yee Malti.

² Ke flafa n wo yigi yō. Sesaha naa n too, wer n pye. Pe n naa tar wo kē, wo bye n ga nii klaha ke tāy.

³ Pōl n nankōyāhā raa gbe le ke naa laam wo, ke karwran n nwōpihi gaa ta ke n yi te nankōyāhā wo, ma seŋ kuee Pōl koho na nkāhā ne.

⁴ Ke flafa pe ke nwoho yāā ke seŋ kuee Pōl koho na, pe n nii pe ya

pye ma yee: «Naboofua kē dya nwo ne. Ye sē yāā, tuu sya waha yi ke muhulangbāŋ wo, te nasāhā yee u sē yai u kuee yrāŋ ye.»

⁵ Pɔl n u koho sege, ke nwoho n too dye ke naa wo, ngaa ge sē u yāā ye.

⁶ Pe nawee- n yee u ga tē, laa na u ku le yalebya wo. Le n ma-, pe n yāā ngaa ge sē u pye ye, pe n wā klaha ma nii n yee, a yāhā* gaa kē u ne.

⁷ Ke fla kāntraha nangbāŋ kaha sē ba dey ke fla ne ye. U myaha ba kē Pebuisu. U n wo yigi yō, ma syāsaha wāā wo kē plii tāā.

⁸ Too pye u Pebuisu kaha wo, u tuhufua pye u ba sāy nii. U kadye ba war u ye, tɔgɔtɔgɔni pye u na. Pɔl n ka maa u yāŋ, ma koho taha u na, ma Yāhā nar u n jaa.

⁹ Loo kur ye, koo fla kāntraha yanfa bye n pa, Pɔl n pe jaa.

¹⁰ Pe n nagboho ter bye ta wo na. Wo teryale n ba nɔ, wān tii bye te wīl ga ba pye wo na kānde wo, pe n te wāā wo kē.

Pɔl ga dye Wɔrme wo

¹¹ Salangbāŋ gaa pye ke fla na, pe naa ke yee Dyakuri, ke myaha yīntaha kē wuhuwāā. Ke salangbāŋ fāfa ba wuhuwāā fāā ta ke salangbāŋ yahasee ye, ma yee poo mpar. Koo salangbāŋ nge ba yir Lesyāāndi wo, ma ba te wer cāā bye pye ke Malti kāntraha fla na, ma ba yir koo ga ter Yitale kue ye. Wo ba yrey tāā pye wa ke fla na, wo n dye koo salangbāŋ wo, ma ter.

¹² Wo n ga dye klo laa wo pe n yee Syirakuse, ma kuee ke fla na plii tāā.

¹³ Wo n yir, ma langbenj sya, ma sya ga dye klo laa wo pe n yee Yersyio. Koo yīnsyii wo, teflaha naa n yir yainsaha dar kue kāndigi kue ye, ma wo fua naa n wāā, wo n plii sīl ya pye ke langbāŋ yīŋ na, ma dye klo laa wo pe n yee Pusole.

¹⁴ Too yi ke salangbāŋ wo, wo n Yesu kāndeyārfa mpāy yāā ke fla na, pe n wo ta wo n kuee poo ne plii

kuasīl. Loo kur ye, wo n yir tre ne ma n gaha ke Wɔrme wo.

¹⁵ Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Wɔrme wo, pe n wo wīl luhu. Mpāy n sya wo wāā ba klo laa cāā wo, pe le yee Apyusu. Loo kur ye, mpāy maha ba wo wāā ba klo laa wo, pe loo yee syāsar tāā klo. Pɔl tuu kāhā pe yāā, u n syaha wāā Yāhā kē, ma u laam sāhā yaha.

¹⁶ Too ga dye Wɔrme wo, pe n le sya ma kānde wāā Pɔl kē, u n ga nwoŋ gaa gbe, kaha gaa wo, seraasyi naa waa ne, woo n nii u yāŋ.

Pɔl le Yesu kapāyīl pāā Wɔrme wo

¹⁷ Plii tāā kur ye, Pɔl n Wɔrme Yiifee- yahaseefa yee ba yawāhā na u kaha wo. Pe n ba pe ya wāā, u n pe pye ma yee: «Ta nampyeŋ-, tē sē laa pye klaha- wo terfa na, ma suhu wo wāle wūhū ne ye, pe ra yigi Yurusalem wo, ma ra wāā Wɔrme kē.

¹⁸ Poo n ta yey, ma ra yē kapān luhu. Pe n yāā, n sē laa wāpee ge pye, pe n ga ra boo ye. Pe n yee poo ga ra miy yaha.

¹⁹ Pe Yiifee- poo n sye, ra n gblihi laa ma yee, n yai n ba sāhā kāntre fāngafa bye yīnfua Wɔrme naa fla na. Laa wāpee sē -sē ne tē ga pāā taha ra terfa na ye.

²⁰ Loo ne ta n yee, n yai n ye yāā, n pāā ye ne. Tee yāā, Yiifee- bye pe koho taha yaha wii wāpan na, woo wīl ge ne pe ra pua yigi ntēn wān nde ne.»

²¹ Pe n u pye ma yee: «Saba sē yir Yude kāntraha na, ma pa wo ye ma wīl na ye. Wo nampyeŋ waa sē maha yir ke fla na, ma ba ma wīl pāā wo ye, wāpee syi ye.

²² Wo n traha wo ma yē kapān luhu, wo cā lii le ma ma laam wo. Wo cā taa ma kaklaha lii kānde wo, tebehe bye wo, nawee- le sye.»

²³ Pe n per gaa yar Pɔl na, koo per n ba dye pe n pa nihi Pɔl fla na u syāsaha wo. Pɔl n gbe ke sukūhüntāy na, ma sya ga waa ke

* 28:6 28.6 Pe fla mpar raa ne pe naa n yee yāhā.

yainkɔŋ wo, ma nii ke Yāhā Yai wīi pāā pe ye. Nkāy ke yrūhū yaha le Yāhā kānde katan wo, tesē nkāy ne pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa pe yrūhū yaha, koo kaplāŋ tee syāŋ ngīi u pafua wīi pāā, wii u yai u pa. U naa koo flɛ yar pe na ma naa n yee, a Yesu kē u pafua ne. U naa koo ngīi pye ma naa n kɛ, pe Yesu wīi sya cīinde.

²⁴ Mpāy n u kaplāŋ sya cīinde, mpāy n sye.

²⁵ Pe Yiifee- yahaseefa n ba yir poo ga tɛr. Pe sē -sē ba wāā le yīmbui nen na ye. Loo na, Pɔl n kapān nde ya pāā pe ye, ma yee: «Yāhā Yrā le naa lii pāā ye wāɛ ye faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yisa yē na, le tāhā kē.

²⁶ Le ba pāā ma yee:

<Yāhā yē kapān nde:

Ka, maa nawee- mii yar ma yee:

Ye ga ba luhu naa n yō,

ye sē -sē ga ba naa laa war ye;

ye ga ba yāŋ naa n yō,

ye sē -sē ga ba naa ngaa yāā ye.

²⁷ Ye laam tee waha tɛr;

ye ndityuhu gbāā tā,

ma yīmpɛ tyīn tā,

ma yee ye yīmpɛ ma n ngaa yāā ye,

ye ndityuhu ma n laa luhu ye,

ye ma n laa war ye laam ne ye.

Mii loo sē ne ye,

ye ga faha ba ta kānde yigi,

ta n ye jaa ye kapee- wāpyeŋ na.> »

²⁸ Pɔl n pe yar taha ma yee: «Loo na, tee -sē le cā ye yee, Yāhā kapāyīi lii le nawee- wāsyayaha wīi pāā, mpāy pe wee Yiifee- ye, Yāhā le nɔ wāā poo ye. Poo ga le sya nuhu ne.»

[

²⁹ Pɔl tuu kaplāŋ ngīi pāā pe ye, pe Yiifee- n nii n tɛr, ma ke kaplāŋ gbihi tyīn n gaha pe ya ne.]

³⁰ Pɔl tuu ba nwoŋ gii gbe, u n kuee ke laam wo dyɛ- syāŋ. Pe ba le sya, nawee- n waha naa n pai u fla na.

³¹ U n naa Yāhā Yai wīi pāā pe bye ye, ma maha naa Yīŋfua Yesu Crise wūhū klaha pe ye. U naa koo ngīi

pye laanyīn ne, waa sē naa n sye u na ye.

Pol saba kaplāņ Wormefa ye

Syaha fla

¹ Ndoo Pol kē tē saba nwo yrūhū, ndoo wii n ma u Syayahafua Yesu tēntēle. Yāhā kē ke ra yāņ yi, ma ra yee, ma ra ta ke tēnlēhe, n naa ke kapāyī wūhū pāā nawee- ye.

² Faale cāā na, Yāhā bii yē ter ke kapāyī wūhū wāwāā ne nawee- kē. Yāhā kaplāņ tōrfa bii loo nde cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbāņ wo.

³ Koo kapāyī nde Yāhā Dya wīl pāā: Yāhā u ta u n nawee kadye gbe, ma u yīņ yi wo faale yīņfua Dawide nwoņ wo.

⁴ Yāhā Yrā le yar ma yee, Yāhā Dya kē u ne. Le yar fānga ne yaliile wo Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma nii yrāņ na gbaafa ye. Mpāy bye pe u ta pe Yater, u nii pe Yīņfua.

⁵ Yesu kāmāy na, Yāhā kayī wāā ra kē ma ra yāņ yi, ma ra ta Yesu tēnlēhe, ma yee n nawee- ter bye ta pe n naa n luhu Yesu ye, pe u ta pe Yater, u myaha n gboho.

⁶ Poo mpāy Yesu Crise pe yee yi ma pe ta u wām, ye bye n tōr pe ne.

⁷ N saba nwo yrūhū nō wāā ye bye kē, yii mpāy tee ma Worme wo, yii mpāy ye ntāņ dye Yāhā tāy, ke n ye yee yi ye naa ke laam wūhū pye ye kānkai- bye wo. Wo Tuhufua Yāhā, ma suhu wo Yīņfua Yesu Crise ne, ke ke laantār yar ye na, tesē ke yrīņ ne.

Pol n traha u ga yi Worme Yesu kāndeyārfa na

⁸ Yāhā gii n ma ke tēntēle, ta n cāā syaha wāā ke kē Yesu Crise kāmāy na ye bye wīl na. Tee Yesu sroņ ta ye Yater mii, nawee- bye le cā driyē kur bye wo, koo kē n syaha wāā Yāhā kē.

⁹ Yāhā ge le cā, cīnde ne tē n pāā, koo gii n ke tēn tē laantee nen ne ke Dya kapāyī wāpāā ne nawee- ye. Ke

cā yalebye n ma nii n pāā ke ne, n sē n faha ye wīl ne ye.

¹⁰ N ke nar, le ma tāy ke ye, ke ta ra n waha ka ye fla na. Loo ga tāy ra ye.

¹¹ Ye sē yāā, n n traha n ye yāā yīnde ne, n waha ye ta ye n Yāhā Yrā kayī laa yāā. Le ga ye ta ye n yii plāhā Yesu kānde wo.

¹² Lii tē sroņ n ke, wo naa nuhu le wii laam wo, ye Yesu wāta ye Yater n nii ra ye nuhu wīl, tesē ta Yesu wāta ra Yater bya n nii ye ye nuhu wīl.

¹³ Wo nna, n n traha ye le cā, n naa n ke yalebye n ka ye fla na, n sē -sē waha kānde yāā ma ka ye, ma sya ba waa yagaa na. Lii tē n ke ye kuēfa wīl na loo ne nde: Tē Yāhā tēn lii tē ye fla na, le ma n yi wāwaha ye, le waha pii sa, mii teebēhe nkāy dyaņ tē tēn tē ter na.

¹⁴ N yai n tay n le Yesu kapāyī pāā nawee- ter bye ye, Jrēkefa tesē mpāy bye ne, pe wee Jrēkefa ye, mpāy ne pe saba cā, tesē mpāy ne pe sē saba cā ye. Le ma mii fānga wīl dyaņ ta na.

¹⁵ Lii le gboho ra laam wo, loo ne n le Yesu kapāyī pāā ye bya ye, yii mpāy bye tee ma Worme wo.

Le Yesu kapāyī ma fānga gii ne?

¹⁶ Le Yesu kapāyī wāpāā nawee- ye, le ma ra ye yīnkuāyir wīl. Ye sē yāā, Yāhā fānga gaa kē le Yesu kapāyī ne; Yāhā koo fānga ta ma nawee- sya n yaha, nawee- mpāy bye pe Yesu ta pe Yater. Yiifee- cāā loo kapāyī luhu. Mpāy bye pe wee Yiifee- ye, poo le luhu kur kuē ye pe ya ndoņ.

¹⁷ Ye sē yāā, le Yesu kapāyī wo yar, nawee wii syi u sroņ Yāhā yīnde na. Yāhā ke kai- nkāy pye nawee- kē, wii ma koo sya cīnde, ma Yesu ya ta u Yater u kānkai- bye wo, woofua kē u sroņ Yāhā yīnde na. Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbāņ wo ma yee:

«Wii ma Yesu ta u Yater,
u sroņ Yāhā yīnde na.
Loo ga ta u n cīnde yrā yāā,
lii wākuayāā wee le na ye.»

Nawee- ma kapeepyefa

¹⁸ Ye sē yāā, Yāhā laam gɛ war kai- nkāy byɛ wīī na nawee- pe n pye, ke sē Yāhā myaha gboho ye, ma suhu kapee- nkāy wīī ne pe n pye. Mpāy pe koo kapee- ngīī pye, pe yer n tā le cīinde na, le saha ka yaha ye ye. Loo ne Yāhā n ke laam wāwar wīī yar wo na gbaa na.

¹⁹ Nawee ga waha kai- nkāy cā Yāhā wīī na, ke byɛ yar pe na; Yāhā gɛ kē ke ke yar pe na, pe sē -sē koo kai- ngīī yāŋ ngaa ye. Loo ne Yāhā n pe pēn.

²⁰ Ye sē yāā, Yāhā gii ke sē n yāā yīnde ne ye, koo kē ke driyē tāhā. Driyē kai- nkāy byɛ ke tāhā, nawee ga waha koo yāā yīnde ne. Yāhā wān tii byɛ tāhā tesē kai- nkāy byɛ ne, nawee ma te yāŋ, u ga cā kacān wee Yāhā fāngangbāŋ wāgboho na ye, wākuayāā maha wee ke na ye. U ga maha cā, koo neŋ ya kē ke ma Yāhā. Nawee- pe -sē le yāā ma cā wa Yāhā ma, pe ma yee pe sē laa cā ke wīī na ye, pe kawar fua.

²¹ Pe cā Yāhā ma, ke yai pe naa ke myaha gboho. Pe sē -sē ke myaha gboho ye, pe sē maha syaha wāā ke kē ye. Pe kai- nkāy ga, yīŋ wee ke na ye, pe laam byɛ nii wam fla ya, laantor wee pe laam wo ye.

²² Pe pe ya ta poo ma kai- cāfa, ma -sē nii nafāān.

²³ Yāhā gii wākuayāā wee ke na ye, pe sye pe sē ke myaha gboho ye; nawee wii u n ku, pe ga woo pye ta, pe kānsyām pye ta, pe trɛresyar wān pye ta, pe kahakaha wān pye ta, pe naa too nde roo tēŋ.

²⁴ Nawee- pe pe ya ta koo syi, loo ne Yāhā n koho kuā pe na, ma pe miy yaha pe kāmpee- wo, pe tyatyāhā wāpyeŋ ne, pe n nii ke pye pe laam wāpyeŋ. Pe pe ya myaha klaha- ke syi, pe sē pe ya koho kadye yāŋ ngaa gɛ ye.

²⁵ Pe Yāhā cīinde wūhū miy yaha, ma yīntaha sron kawar wūhū koo ye. Wān tii Yāhā te tāhā, pe too ta yīŋ ma sya nii te tēŋ, ma -sē tyii ke Yāhā koo na, pe sē ke ta ngaa gɛ ye.

Yāhā koo ya -sē kē, ke yai pe naa ke miingbāŋ sey yalebyɛ. Amen, le nii ke syi!

²⁶ Nawee- pe pe ya ta koo syi, loo ne Yāhā n koho kuā pe na, ma pe miy yaha pe laam wūhū wāpyeŋ ne, too rii te ma fyaryigi wūhū. Yāhā ke pe tāhā mii, pe wee koo syi nantāŋ ye: -Ye yāŋ, pe ca pe cawai poo yigi tāāndya.

²⁷ Pe naam bya, pe n tyii ca wāsāy na, pe naawai wīī loo le n tāy pe ye, pe n nii fyaryigi wūhū pye pe naawai ne. Pe Yāhā cīinde wūhū sye, koo kē pe n nii ke syi; le nii mii pe wāpēn draha dyaŋ ke fe gbe. Pe naa lii ke pe le yāā.

²⁸ Pe sē Yāhā ta ngaa ye, koo kē Yāhā n koho kuā pe na, ma pe miy yaha pe laam wūhū nkāy ne ke sē yō ye; loo ne kai- nkāy ke sē yō ye, koo kē pe n pye.

²⁹ Kai- nkāy ke sē n sron ye, koo kē ke nihi pe laam wo. Pe kapee- pye pe nampyeŋ- na. Wale wīī gboho ter pe laam wo. Pe laanyar pye. Naboofa me pe ne. Pe wāhā cɛr. Nagblahafa me pe ne. Pe nawee- wlaŋ. Pe pe nampyeŋ- yāŋ napee- draha wo.

³⁰ Pe yīnkāi pye. Pe pe nampyeŋ- wāpee pāā. Yāhā wīī fūhū pe ye. Nawee- wātyɛhɛ n tāy pe ye. Yatanfa me pe ne. Pe pe ya sey yalebyɛ. Pe kapee- wāpyeŋ kacān ke yalebyɛ. Pe sē n luhu pe seefa ye ye.

³¹ Lii le ma wāyīī, pe sē maha le cā nantāŋ ye. Nkāy ke n yi pe yē wo, pe sē koo pye ye. Nawee dugu wee pe na ye, pe nampyeŋ- fɛn sē pe yigi ye.

³² Pe cā Yāhā kasāhā na, nawee- mpāy pe kapee- ngīī pye, pe yai gbā ne. Pe loo nde cā, ma -sē maha sye ma ke kapee- pye. Pe ma maha mpāy yāā pe ke pye, pe ga yee le yō.

2*Yāhā kasāhā sron*

¹ Mboo nawee, ma'a sya pye mii, ma'a nii ma nampyeŋ kaa u kapee- wīī na, ma ma ntraŋ tey ma yee mboo sē laa kapee pye ye, cā, mboo wii taa ma nampyeŋ kaa, kapee-

nkāy tuu n pye, ma bya ke pye. Cā, ma saha mii pāā sya Yāhā koho wo ye. Loo ne, ma'a ma nampyeŋ kaa, ma ta Yāhā kasāhā ga too ma na, ma ga wāpēn yāā.

² Mpāy pe koo kapee- ngī syi pye, wo cā Yāhā ma pe sāhā, ma pe pēn, le sroŋ. Ke yē kaplāŋ ma cīnde.

³ Mboo wii taa ma nampyeŋ kaa u kapee- wī na, ma -sē ke syi pye mii ndoŋ, le cā ma yee, ma saa fēr sya Yāhā kasāhā wāpēn na ye.

⁴ Taa yāā, Yāhā laam n tāy kacān wee ye, ke yō, ke ke laam yīn ma sya ma- n ter. Ma yee la, ke saha yia ke nawee pēn ye, koo kē? Ma tee Yāhā laantār yāŋ mii ngaa gε sē me pe ne ye. Wāsēŋ kē ke ma sēŋ, ma le sya ma yee, ma bya kapee- pye, taa ke miy yaha, loo ne.

⁵ Ma -sē loo sye, ma ma ndityuhu tā tā ma saa luhu Yāhā ye ye, ma saa ma laam wā klaha ye. Ma'a kuee koo syi ya, kaa kē raa n taha ma wāpēn na per gii Yāhā ga ba driyēfa bye sāhā.

⁶ Yāhā kasāhā sroŋ, ke ga ba nawee- nanem bye dāā kai- nkāy bye wī na pe pye.

⁷ Yāhā ga ba cīnde yrā wāā mpāy kē, ke laam wūhū wāpyeŋ gboho pe laam wo. Poo n ke pe waha myaha yāā Yāhā ye tesē ke nayōr ter ne tesē cīnde yrā lii ne wākuayāā wee le na ye.

⁸ Yāhā laam war, ke kasāhā goo - sē ma ke mpāy sēŋ, pe n jar Yāhā ye ma maha ke cīnde sye, ma nii n luhu kai- nkāy ye ke sē sroŋ ye.

⁹ Mpāy bye pe kapee- pye, fēngbān ma pe wān, ma suhu wāfyāŋ ne. Koo wāpēn nge ga cāā Yiiffee- dye, mpāy pe wee Yiiffee- ye, poo n taha.

¹⁰ Mpāy bye pe kayī pye, pe ga ba myaha yāā Yāhā ye. Ke ga ba ke nayōr ter wāā pe kē ke yrīŋ ne. Pe Yiiffee- ga cāā koo kayūhū ngī yāā, mpāy bye pe wee Yiiffee- ye, poo n taha.

¹¹ Ye sē yāā, Yāhā sē nawee- yāŋ pe ter na tesē pe nangbān ne ma cā pe sāhā ye; pe bye ga sāhā, waa gε

saa kuee ye.

¹² Kānde lii Yāhā le ta ma le le soho Musa koho wo u n le yar Yiiffee- na, mpāy pe sē loo kānde nde wūhū luhu yāā ye ma kapee- pye, pe ga wāsāhā yāā wāpēn ne. Pe sē -sē ga sāhā le Yāhā kānde na ye. Mpāy pe - sē loo kānde nde wūhū cā ma kapee- pye, pe ga ba wāsāhā yāā wāpēn ne, mii loo kānde le yar mii.

¹³ Loo kānde nde lii Yāhā le ta, mpāy pe le luhu wāluhu ya, poo sē me pe sroŋ Yāhā yīnde na ye. Mpāy pe le yār, poo me Yāhā ga ba yee pe sroŋ ke yīnde na.

¹⁴ Mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe sē le kānde luhu yāā ye, poo mii troho wātāhā ter ma -sē n gaha le kānde kue ye, le ma mii pe laa cā le kānde wūhū na pe ya ya.

¹⁵ Loo nde le yar ma yee kānde lii Yāhā le ta, ke le troho wātāhā wī yrūhū le yaha pe laam wo, koo kē pe ma kayī pye, pe laam ga tege nii tee nen wo; pe ma kapee pye, pe laam saa tege nii tee nen wo ye.

¹⁶ Kai- ngī tē pāā, ke bye ga ba pye nawee- bye n le yāā per gii Yāhā ga ba nawee- bye sāhā Yesu Crise kāmāy na. Kapee- nkāy bye nawee- pe wūhū naa n pye, ke ga ba ke gbe yi gbaa na, ke pe sāhā ke ne. Lii tē pāā nde, le yi le Yesu kapāyī wo, lii tē n tōr nawee- ye.

Mpāy pe ma cīnde Yiiffee- ma ma Yāhā nawee-

¹⁷ Yii Yiiffee-, ye n yee Yāhā nawee- me ye ne, ma nii yii yi. Kānde lii le ta, ye laam wo, ye n yee tee le cā, loo nde ya yai ke dyaŋ; ye yii sey ma n yee, a yii ya me, tee ke cīnde Yāhā cā.

¹⁸ Ye n yee, yii ke laam wūhū cā; tee kaklaha yāā Yāhā kānde wūhū na, ye n yee kai- nkāy ke sroŋ Yāhā yīnde na, tesē nkāy ne ke sē sroŋ ye, ye ke bye cā.

¹⁹⁻²⁰ Kānde lii le ta, tee le cā, ma cā le laantor le nawee laam wo, ma maha le Yāhā cīnde wūhū yar nawee na, koo kē ye yii kar yaha ma yii ta le Yāhā kānyī yarpa mpāy ye

pe ma fũũ- dyaŋ, pe sē le kānyĩ cā ye. Ye maha yee, a ye cāã- wāã mpāy kē pe ma wam laam wo, pe waha le Yāhā kānyĩ yāã gbaa na pe naa le yār. Ye n yee, a mpāy pe sē n sroŋ ye, ye pe ta pe n sroŋ, tesē mpāy pe sē laa cā ye, ye pe klaha kai- ne.

21 Yii mpāy tee nawee- klaha kai- ne, nwa ye sē -sē koo kai- pye ye? Ye nawee- yar pe ma n naa n yuhu ye, yii -sē n yuhu!

22 Ye nawee- yar, waa sē yai u yĩnde n yi too waa cɔɔ na ye, cɔɔ sē maha yai u yĩnde n yi too waa puai na ye; yii -sē le pye! Ye nawee- yar ma n yee, mpar wān wee ngaa gɛ ye, nawee yai te wĩ le fũhũ u ye; yii -sē mpar wāfāã wān* yuhu n gbe re tēnsar wo, ma te par ma war kē te na!

23 Ye yii sey ma n yee, ye Yāhā kānde cā. Ye wātepye koo -sē Yāhā myaha klaha-

24 Loo ne le bii cāã yrũhũ yaha wa Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Yii Yiiffee-, ye troho wātāhā ter ta, mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe tee n pāã Yāhā kē.»

25 Yii Yiiffee-, ye wākũũ le yar ma yee, Yāhā naambiyār le ye ne. Ye ma pye ye Yāhā kānde yār cĩnde, yĩŋ ma ke wākũũ na. Ye ma -sē kapee- pye, ye sē Yāhā kānde yār ye, yĩŋ wee ke wākũũ na ye; le ga nii mii ye sē kũũ ye.

26 Wii u wee Yiiffee ye, u ma -sē Yāhā kānde katan yār, tuu sya ma u sē kũũ ye, Yāhā yĩnde na le ga nii mii u kũũ, le yĩntaha kē Yāhā naambiyār le u ne.

27 Yii Yiiffee-, Yāhā kānde wũhũ yrũhũ, ma le soho ye koho wo; ye maha n kũũ, mii Yāhā bii le yar ye na mii faale cāã na. Ye -sē kapee- pye, ye sē Yāhā kānde katan yār ye. Mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe ma -sē Yāhā kānde yār, Yāhā kasāhā per wo, pe ga ba ta ye wĩ n fyar yigi ye kē.

28 Wii u ma cĩnde Yiiffee, pe sē u yāŋ n cā yĩnde ya na ye; lii ke le yar u ma cĩnde Yiiffee, loo kayar sē ne lii ya ne, le n pye nawee koho ne kadye teelaa fla na ye.

29 Wii u -sē ma cĩnde Yiiffee, u ma Yāhā wũũ, u laam bya ne. Lii le le yar u ma cĩnde Yiiffee, loo kayar sē ne lii ne, le n pye nawee koho ne kadye teelaa fla na ye. Loo kayar ne lii ne, Yāhā Yrā Fāŋga le pye nawee laam wo. Kānde lii le yrũhũ ta, loo ya saha yia le Yāhā Yrā Fāŋga tēn syi tē nawee laam wo ye. Yāhā kē ke ga woo syi Yiiffee sey, nawee sē kē ye.

3

1 Le ma pye ke dyaŋ, mpāy pe ma Yiiffee-, Yāhā kayĩ laa wāã la poo kē ma tyii mpāy na pe wee Yiiffee- ye? Laa kayĩ laa ma la koho wākũũ na?

2 Āwā, Yāhā kayĩ lii wāã pe kē, le gboho. Yāhā bii cāã ke ya yĩmbui yaha poo ye ma yē ter pe ye, pe n naa ke yē kaplāŋ luhu.

3 Yāhā ke yē ter kaplāŋ nkāy ne, mpāy pe sē ke sya cĩnde ye, poo ya wĩ ga waha ta la, Yāhā n ke yē kaplāŋ dur?

4 Aye, le saha pye ke syi ye! Nawee- bye ma sya pye kawarfuafa, Yāhā koo na, ke n sroŋ ke yē wāter kaplāŋ ne yalebye. Loo ne le yrũhũ yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: «Yāhā, ma kaplāŋ bye n sroŋ.

Kai ma dye ye nsoho wo nawee ne, tāhā ga ba yāã mboo Yāhā ye.»

5 Kapee- nkāy too n pye, koo ma n ta nawee- n waha le yāŋ n cā ma yee Yāhā sroŋ, wo ga waha lii pāã? Yagaa, wo ma kapee pye Yāhā n wo pēn, waa waha yee la Yāhā wo pēn, tāhā wee ke ye ye? N n pāã nawee wāpāã.

6 Aye, wo saha yee ke syi ye! Ke ma ne pye, tāhā wee Yāhā ye ye, ke ga pye mii ke driyēfa sāhā?

7 Wo ma nii kawarfuafa, loo ga ta nawee- n le cā pe yee, Yāhā ya kē ke

* 2:22 2.22 Koo cāã na, nawee- mpāy pe sē pye Yiiffee- ye, pe naa mpar wān fāã wargbe ne, laa na sān ne ma te ta naa n yaha pe mpar yaha nwongbāŋ wo. -Ye Wormefa 1.23 fla yāŋ

ma cīndefua, pe naa ke miingbān sey. Loo ta nawee- mpāy nii n yee, Yāhā sē yai ke wo pēn wo kawar wāfua wīi na nantān ye.

⁸ Mpāy ter maha ma, pe ta myaha klaha- ma n yee, a ndoo n yee wo yai wo naa kapee- pye, loo nde n naa kayīi sa. Poofa mii ter bye, wāpēn gii pe n pai yāā, ke yai pe ne.

Waa wee u sronj Yāhā yīnde na ye

⁹ Le -sē nii ke syi, wii* mpāy too ma Yiiffee-, wo ga waha yee la wo puar mpāy na pe wee Yiiffee- ye? Aye! N le yar wa ma yee, nawee- ter bye, pe Yiiffee- ma wāā le mpāy ne pe wee Yiiffee- ye, pe bye tyīn n gaha kapee- wāpyeṅ kue ye fānga ne.

¹⁰ Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Nawee- ter bye wo,
nawee nen gē wee u sronj Yāhā
yīnde na ye.

¹¹ Waa wee u kai- cā ye,
waa wee u Yāhā kē ye.

Pe bye dur yi Yāhā kur ye ma plaha
kāmpee- wo,
pe saha Yāhā laanyīn wīi laa gē
pye ye.

¹² Nawee- ter bye wo,
nawee nen waa gē wee u kayīi
pye ye.

¹³ Pe yēr ma mii gbūhū dyaṅ, te yār
yaha.

Pe nawee- wlanj pe kaplān ne.
Pe ma mii nwoho sōr ma pe yēr wo,
pe ga waha nawee gē boo pe yē
kaplān ne.

¹⁴ Yoosēn kaplān ya ke n yi pe yē wo
tesē yēkuān ne.

¹⁵ Pe koho n fuhu nawee- wāboo ne.

¹⁶ Kaklaha- ya te n yāā pe tersar wo
tesē kapee- ter bye ne.

¹⁷ Pe sē nawee- le yrīn kānde wo ye.

¹⁸ Pe sē n fya gē fya Yāhā na ye.»

¹⁹ Wo -sē cā, kānde lii Yāhā le ta,
le cāā ta wii Yiiffee- myaha na, wii
mpāy le le soho wo koho wo. Loo
nde na, wo saha yē kuā wo laa pāā

nantān ye; wo yai wo cā nawee- ter
bye ma kapeepyefa Yāhā yīnde na.

²⁰ Mboo nawee, kānde lii Yāhā le
ta, ma'a le yān, ma ga kapee wūhū
cā. Ye sē yāā, waa wee u ga waha
u ya waha Yāhā kānde wāyār ne u
sronj Yāhā yīnde na ye.

*Yāhā nawee- ta pe n sronj ke yīnde
na*

²¹ Yagaa, Yāhā le yar nawee- na pe
ga waha pye mii pe sronj ke yīnde
na. Kānde lii le ta, le kalaa wee loo
na ye. Musa ma suhu pe faale Yāhā
kaplān tōrfa ne, poo gē bii loo cāā
yrūhū yaha wa Yāhā sabangbān wo.

²² Loo nde lii Yāhā le yar nawee-
na, pe ga waha pye mii pe sronj ke
yīnde na le nde: Nawee- mpāy bye
pe Yesu Crise ta pe Yater, poo me pe
sronj Yāhā yīnde na. Le tāy pe ma
Yiiffee- woo, pe wee Yiiffee- woo, Yāhā
sē loo yān ye.

²³ Nawee- bye kapee- pye, waa gē
sē kuee ye. Yāhā nayōr wee pe na
nantān ye.

²⁴ Yāhā laantār flāhā tāy, ke pe
ta pe n sronj ke yīnde na ke dyaṅ
Yesu Crise kāmāy na; Yesu Crise kē u
wo par sya kapee- wāpyeṅ yāmpar
koho wo.

²⁵ Woo kē Yāhā u yān yi, u n le
sya u ntān n woo. U nawee- ter bye
kapee- bye gbe kāā pe yīn na, ma
ke ta u ya yīn wūhū, ma koo wāpēn
draha bye sya tān. Mboo wii ma u
wāku wīi nde sya cīnde, ma kapee-
bye yee laha kāā wa ma yīn na. Yāhā
loo nde pye ma yee, nawee- n le yāā
pe cā ke yō, ma maha sronj. Faale
cāā na, Yāhā bii tyii ke sē nawee- pēn
pe kapee- wīi na ye; wāyīn kē ke ba
ke ya laam yīn, koo kē.

²⁶ Yagaa, Yāhā lii yar wo na, wo cā
ke sronj, ke maha n traha ke ta wo
n sronj ke yīnde na. Mpāy bye pe
Yesu ta pe Yater, ke pe ta pe n sronj
ke Yīnde na.

²⁷ Yāhā ke le ta ke dyaṅ, nawee ga
waha u ya sey la laa ne? Aye, waa
saha u ya sey laa gē ne ye. Kānde lii

* **3:9 3.9** Koo fla na, Pol ma yee wii Yiiffee-, le yīntaha kē, Yiiffee naa kē u ne. U sē yee u Yiiffee- wāle kānde yār ye.

le ta, waa ma ne pye u ga waha u ya waha le wāyār ne u sronj Yāhā yīnde na, ufua ga ne waha u ya sey. Yāhā -sē tersaha gaa ter ta nawee- kē pe waha sronj ke yīnde na. Koo tersaha kē pe Yesu ya ta pe Yater. Loo nde na, waa saha u ya sey laa ne ye.

²⁸ Ye sē yāā, nawee ma Yesu ta u Yater, koo kē u sronj Yāhā yīnde na; le sē nii mii kānde lii le ta, u u ya waha le wāyār ne koo kē ye.

²⁹ -Ye yāṅ, Yāhā ma la pe Yiiffee-poo ya wāṅ? Ke wee la nawee- ter bye wāṅ? Āwā, ye cā ma yee ke ma nawee- ter bye wāṅ.

³⁰ Koo neṅ ya kē ke ma Yāhā nawee- ter bye ye. Yiiffee- mpāy pe n kūū, pe ma Yesu ta pe Yater, Yāhā ga pe ta pe n sronj ke yīnde na. Mpāy bya pe wee Yiiffee- ye, poo mpāy pe sē n kūū ye, pe ma Yesu ta pe Yater, Yāhā ga pe ta pe n sronj ke yīnde na.

³¹ Too Yesu ta wo Yater, le yīntaha sē kē kānde lii le ta, yīṅ wee le na nantāṅ ye. N sē le syi pāā yāā ye. Too Yesu ta wo Yater, wo le yar, loo kānde nde ma yīṅ ma sya ta ter.

4

Brama bii pye mii Yāhā n ba yee u sronj ke yīnde na?

¹ Wo ga waha lii pāā wo bye faale wādyaha Brama wīī na, woo wii u ma Yiiffee- bye wādyaha? Yāhā bii nwa wāā u kē?

² Brama naa kayūhū pye. Le ma ne pye Yāhā loo yāṅ ma yee, Brama sronj ke yīnde na, u ne ga waha u ya sey. Laa sē -sē wee nawee ye, tuu ga waha u ya sey lii na Yāhā yaha ye ye.

³ Ye sē yāā, Yāhā sabangbāṅ ge laam wo le ma le yrūhū yaha ma yee:

«Brama bii Yāhā ta u Yater,
Yāhā n loo yāā ma yee,
Brama sronj ke yīnde na.»

⁴ Nawee ma tēn tē, u ga dāān yāā. Pe u dāā ngii ne, le sē nii mii wāyōṅ kē pe yō u na ma ke wāā u kē ke dyaṅ ye: U yai u ke yāā.

⁵ Wii ma yee u sē koho taha yaha kai- nkāy na u n pye ye, u ma -sē Yāhā koo ta u Yater, ma koho taha yaha ke na ke laantār ne, loo ne le ga ta Yāhā n yee u sronj ke yīnde na. Ye sē yāā, Yāhā n ke ke kapeepyefa bye ta pe n sronj ke yīnde na ke dyaṅ, le wee mii pe yai loo ne koo kē ye.

⁶ Wo faale wādyaha Dawide bya naa n yee, a mpāy pe sē yai Yāhā n dye pe ye ye, Yāhā n nii dye pe ye, ma pe ta pe n sronj ke yīnde na ke dyaṅ, pe wīī n tāy. U yē kaplāṅ kē ngī:

⁷ «Mpāy wīī le n tāy,
poo me mpāy ne Yāhā kace yaha pe wāteepyē wūhū na,
ma maha pe kapee- gbe kāā pe yīṅ na ke kuāṅ ne.

⁸ Wii wīī le n tāy,
woo kē wii ne Yāhā sē tyii u kapee- na u yīṅ na ye.»

⁹ Loo kayīī nde ma la Yiiffee- ya wīī, poo mpāy pe kūū? Mpāy pe wee Yiiffee- ye, le ma poo bya wīī. Wo cā ma yee, Brama bii Yāhā ta u Yater, Yāhā n loo yāā ma yee u sronj ke yīnde na.

¹⁰ Koo cāā -sē na, Brama bii kūū, laa u sē bii kūū ye? Aye, cāā gii cāā na Yāhā bii Brama yāā ma yee u sronj ke yīnde na, koo cāā na u sē bii kūū ye.

¹¹ Loo nde kur ye, Yāhā n cā bii yee, Brama n kūū le n nii puhu u na. Koo puhu nge n nii kayar, ke le yar Yāhā naambiyār le Brama ne ma yee u sronj ke yīnde na. U bii Yāhā ta u Yater, koo kē Yāhā n yee u sronj. Koo cāā na, u sē bii kūū ye. Loo na, Brama nii mpāy bye tuhufua pe wee Yiiffee- ye, ma -sē Yāhā ta pe Yater, Yāhā n yee pe bya sronj ke yīnde na mii Brama wāṅ ter syi dyaṅ, tuu sē bii kūū ye, Yāhā n yee u sronj ke yīnde na.

¹² Ye maha cā, Brama ma Yiiffee-tuhufua. Brama tuu -sē ma Yiiffee-mpāy tuhufua, poo me mpāy ne pe Yāhā ta pe Yater ma maha pe troho tāhā mii Brama wāṅ syi dyaṅ, cāā gii cāā na tuu sē bii kūū ye.

Yāhā yě ter mpāy ye pe ke ta pe Yater

¹³ Yāhā bii yě ter Brama ye tesē u kur kuε pii ne, ma yee koo ga kāntraha kur byε wāā pe kē ke n nii pe wāŋ. Kānde lii le ta, le sē nii mii loo wāyār ne le ta Yāhā n yě ter Brama ye ye; Brama naa Yāhā yě kaplāŋ sya cīnde, loo ne Yāhā n bii yee u sroŋ ke yīnde na, koo kē.

¹⁴ Kānde lii le ta, mpāy pe pe ya waha le wāyār ne, le ma ne pye poo me pe Yāhā klohodifa, Yāhā wāta Yater wīi ga ne pye wāwaha. Yāhā yě wāter wīi nde saa ne waha pye ye.

¹⁵ Ye sē yāā, kānde lii le ta, loo kānde nde kai- wāteepye kē ke n pai Yāhā laam wāwar ne; nawee waa wee u ga waha u ya plāhā u ke kai-byε pye naa n yō kayi ne ye; koo kē ke -sē n pai Yāhā laam wāwar ne. Kānde lii le ta, mpāy ter ma pye pe sē le wīi yāā luhu ye, waa saha yee pe ma pe kānde laa plaha ye.

¹⁶ Loo ne mpāy pe Yāhā ta pe Yater, poo me pe ma Yāhā klohodifa. Ke yě wāter wīi n nii mii kayī dyaŋ Yāhā le pye pe kē ke dyaŋ. Loo ne, koo yě wāter wīi nde n nii Brama kur kuε pii byε wīi. Le wee Yiifēe- ya wīi ye, poo mpāy Yāhā kānde lii ta, ke le le soho pe koho wo. Le ma mpāy bya wīi pe wee Yiifēe- ye, ma -sē Yāhā ta pe Yater, mii Brama bii Yāhā ta u Yater mii. Brama ma wo byε tuhufua; loo ne le bii cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

¹⁷ «N ma yāŋ yi,

n ga ta ma kur kuε pii n syar,
pe ter n sya nihi kāntraha na,
ma n nii pe kur byε tuhufua.»

Brama nii wo byε tuhufua Yāhā yīnde na, Yāhā giu u ke ta u Yater. Yāhā yě ter u ye kayī lii ne, u le sya cīnde. U bii cā ma yee, Yāhā ga waha nakugu ta ke n yir gbā wo, ke nii yrāŋ na gbaafa ye. U maha bii cā ma yee, Yāhā kē ke driyē wān ter byε tāhā, ngaa gε sē pye ye. Ke naa n pāā wāpāā ya, te wān -sē nii n yi wāyiŋ ya.

¹⁸ Yāhā bii yě ter Brama ye lii ne, le kai wāpyeŋ yugu ba ter Brama na. U bii cā u saha koho taha yaha u ya na loo kai- wāpye wīi na ye, loo naa byε ne u n sye ma koho taha yaha le na, ma Yāhā ta u Yater. U n -sē nii nawee- ter busāā tuhufua. Yāhā bii u cāā yar loo nde ne ma yee, u kur kuε pii ga ba syar pe nii mii yrompii dyaŋ pe syar mii.

¹⁹ Cāā giu cāā na Yāhā bii yě ter Brama ye, koo cāā na u pye dye-gbeebua syi ne, u bii cā ma yee u ba le ter syihi wāsee na; u cōō Sara bya bii ter syihi wāsee yaha. Brama tuu sya loo fla yāā, u sē -sē le Yāhā yě kapān miy yaha carle gε ye.

²⁰ U sē dur yi Yāhā kur ye, ma laalaa pye ke yě wāter wīi na ye. U Yāhā miingbāŋ wāsey goo n cā maha ta, kaa n taha u Yāhā wātaŋ na u Yater, u n fānga yāā.

²¹ U maha le sroŋ sya cīnde ma yee, Yāhā ma yě ter lii ne, le wāpyeŋ fānga ma ke ye.

²² Brama bii Yāhā ta u Yater koo syi dyaŋ, loo ne Yāhā n yee u sroŋ ke yīnde na.

²³ Le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Brama Yāhā ta u Yater koo kē Yāhā n yee u sroŋ. Le sē yrūhū Brama woo ya wīi na ye,

²⁴ le yrūhū wo bya wīi na. Yāhā ga ba yee wo bya sroŋ ke yīnde na, wii mpāy too ke ta wo Yater, ma cā koo kē ke wo Yīŋfua Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye.

²⁵ U yi napee- kē, u n le sya ma ku, ma wo kapee- laha kāā wo yīŋ na. Yāhā n u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Yāhā loo pye ma -sē yee wo sroŋ ke yīnde na Yesu kāmay na.

5

Kayūhū nkāy kē, mpāy pe sroŋ Yāhā yīnde na, pe ke yāā

¹ Too mii, yagaa wo sroŋ ke yīnde na wo Yesu wāta wo Yater wīi na, yrīŋ ma wo nsoho wo yagaa Yāhā ne, wo Yīŋfua Yesu Crise kāmay na.

² Yesu Crise woo kē, u kānde yi wo kē, wo n waha Yāhā laantār cā. Too Yesu ta wo Yater, wo loo kayīi nde yāā, ma le yigi klue sīi. Too koho taha yaha le na ma cā, Yāhā ga ba wo ta wo n niisayūhū fla yāā ke wāŋ syi dyaŋ, wo nuhu di loo nde ne.

³ Loo ya sē ne ye, wāfāy ge ma sya pye wo na, wo nuhu di le ne. Ye sē yāā, wo cā wo ma wāfāy yāā, waa cā waa wii plāhā le Yesu kānde wo mii.

⁴ Wo ma -sē wii plāhā ma kuee yai tāŋ le Yesu kānde wo, wo ga waha yia wātānyāŋ wūhū bye na. Wo ma -sē yia, waa koho taha yaha kayūhū nkāy bye na, Yesu ke pye wo kē.

⁵ Yāhā Yrā lii Yāhā le le wo laam wo, le Yāhā laam ter wāā wo kē wo n waha cā wo ntāŋ dye Yāhā tāy, cīinde. Loo ne, wo cā ma yee, too koho taha yaha lii na, le saa yi wāwaha ye, le ga pye.

⁶ Faale na, fānga sē pye wo ye laantor ne ye. Yāhā ke bii yaliile ta, loo yale le ba nɔ, Yesu n pa ma ba ku wo wīi na, wii mpāy too sē naa Yāhā myaha gboho ye.

⁷ Le ma nii laa dyaŋ, waa ga waha le sya la u gbā ku u nampyeŋ wīi na, u nampyeŋ wii u le kānde katan yār? Nde wāpye wīi sron war. Le ma pye mii wii syi dyaŋ u laantār gboho, laa na waa ga waha le sya u gbā ku woosyfua wīi na.

⁸ Wii too -sē pye kapeepyefa, Yāhā ta Yesu Crise n gbā ku wo kapee- wīi na. Yāhā loo nde pye ma le yar wo na ma yee, wo ntāŋ sron dye ke tāy.

⁹ Yesu Crise ntāŋ woo wo kapee- wīi na; tuu ku wo wīi na ke syi, Yāhā yee wo sron ke yīnde na. Yesu Crise tuu wo ta wo n sron Yāhā yīnde na, yagaa wo le cā laha ma yee, u ga maha ba Yāhā ncafūhū syii kāā wo na.

¹⁰ Faale na, wo pye Yāhā napīi-, ke n ta ke Dya n ku wo wīi na, ma wo wāā le ke ne. Yagaa, too wāā le Yāhā ne, wo le cā laha ma yee, u Dya tuu yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, u ga wo sya yaha wo kuāŋ ne.

¹¹ Loo ya sē ne ye. Yesu tuu wo wāā le Yāhā ne, wo seefar le ke ne, ma nuhu di ke wīi na. Yesu kē u ta wo nuhu di.

Dama wīi Yesu Crise wīi ne

¹² Faale cāā na, nawee nen wii tuu cāā kapee pye, u myaha Dama. Loo ne le ta kapee- wāpyeŋ n cāāŋ dye driyē nge wo. Kapee- wāpye wīi ne le ta nawee- n nii n ku. Nawee- bye kapee- pye, loo ne pe n nii n ku.

¹³ Cāā gii cāā na Yāhā sē bii ke kānde ta wa ma le yar Musa na ye, nawee- naa kapee- pye driyē nge wo. Kānde lii le ta, le ma yee le wee ye, wāpēn wee kapee- wāpyeŋ na ye.

¹⁴ Loo naa bye ne, ma gbe Dama cāā na, ma sya ba waa Musa cāā na, gbā pye nawee- bye yīŋ na. Ma wāā le mpāy bye ne, pe kapee- sē ba pee mii Dama wīi dyaŋ tuu bii Yāhā yē kapān miy yaha ye.

Dama wīi waa wīi tay, wii u wāpa wīi ba cā yaha wa driyē wo; woo kē Yesu Crise ne.

¹⁵ Pe syām wīi wee wācēŋ ye. Dama tuu kapee lii pye, le wee mii kayīi lii dyaŋ Yāhā le wāā wo kē ke dyaŋ ye. Dama woo nawee nen ya kapee wāpye wīi ta nawee- bye n ku. Yāhā laantār -sē gboho, kacān wee ye. Ke ke kayīi wāā nawee- bye kē ke dyaŋ, Yesu Crise woo nawee nen ya kāmāy na.

¹⁶ Le Yāhā kayīi wīi maha wee wācēŋ u Dama kapee wīi ne ye; nawee nen ya kapee wāpyeŋ pa wāpēn ne; kayīi lii le -sē wāā ke dyaŋ, le wīi ne nawee- bye ma sya kapee- pye, Yāhā ga yee pe sron ke yīnde na.

¹⁷ Cīinde ne, nawee nen ya kapee wāpyeŋ ta, gbā wāku n nii nawee- bye yīŋ na. Lii le -sē sron ma cīinde, loo ne Yesu Crise nen ya wīi ne: Mpāy bye pe Yāhā laantār cā, pe ke kayīi yāā gboho. Yāhā maha kayīi nde wāā pe kē ke dyaŋ ma yee pe sron ke yīnde na. Yesu Crise kāmāy na, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye, pe ga ba le yāā, pe sya nii yīŋ na Yesu Crise ne.

18 Lii le ma, Dama woo nawee nen ya kapee wāpyen le ta, nawee- bye n wāpēn yāā mii, Yesu Crise nen ya kasron wāpyen ta, nawee- bye ga waha kapee- foho wākuan yāā pe kapee- wīi na koo syi, pe cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

19 Ye sē yāā, nawee nen ya Yāhā yē kapān wāmiyaha ta, nawee- bye kapee- pye. Koo syi ya dyan, nawee nen ya Yāhā laam wīi wāpyen ta, nawee- bye ga waha sron Yāhā yīnde na.

20 Yāhā ke kānde ta, ma yee nawee- n le war pe cā kai- nkāy wāpyen koo ke ma kapee-, pe kapee- fānga cā, pe maha cā kapee- ter nihi. Kapee- wāpyen ma -sē syar mii, Yāhā laantār ga syar, te ta ter koo yaha.

21 Ye sē yāā, kapee- wāpyen fānga ta, nawee- n ku. Wo Yīnfua Yesu Crise kāmāy na, Yāhā laantār -sē maha ta nawee- bye ga waha sron ke yīnde na pe cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

6

-Too naa wo troho tāhā le kānfuē wo!

1 Yagaa, le sē nii la mii wo yai wo naa kapee- koo pye, kaa naa n taha Yāhā laantār na?

2 Aye, yii ge cā, le saha pye ke syi ye! Kapee- wāpye wīi kuē ye, le ma mii wo ku, ma cāān wii na kapee- ne. Le nii ke syi, wo ga maha pye mii wo dye kuee kapee- wāpyen wo?

3 Too tāā yi loho wo Yesu Crise myaha na, loo nde le yar ma yee wo seefar le Yesu ne. Le yīntaha kē, wo wātāāyi le yar ma yee wo bya wāā le ku Yesu Crise ne.

4 Too ba tāā yi loho wo, le nii mii wo bya ku pe n wo le gbīi wo Yesu Crise wān syi dyan, Yāhā n wo bya ta wo n yir gbā wo mii, ke Yesu Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na ke fāngangbān kāmāy na mii syi dyan. Ke wo ta wo n yir gbā wo, ma yee wo naa wo troho tāhā ke kānfuē wo.

5 Ye sē yāā, too -sē Yesu Crise gbā ter ku, loo nde ta woo tesē wii ne, wo gbra wii na mii katyir sīi dyan te wāā fiy nnempuai nen na. Wo ma nii u ne koo syi, wo bya ga ba yir gbā wo u wān syi dyan, wo nii yrān na u ne.

6 Wo yai wo cā wo yee, Yesu tuu ba kuey mar boo trā na, le yīntaha kē, too pye kapeepyefa faale wo, wo faale troho wātāhā ter bya kē ke kuey mar boo Yesu ne trā na. Le nii mii wo kapee- wāpyen laampee- me pe boo pye klaha- tān, kapee- wāpyen fānga saha yia wo na nantān ye.

7 Ye sē yāā, wii tuu ku wa, kapee- wāpye wīi saha nii u yīnfua, u n naa n luhu kapee- ye nantān ye.

8 Wo ma ku Yāhā Yīndefua Crise ne, wo cā wo ga ba wāā nii yrān na u ne.

9 Wo cā ma yee, Crise tuu yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye, u saa ku nantān ye. Gbā fānga saha yia u na nantān ye.

10 Tuu ku, u ku kapee- wāpye wīi na tēhe nen u kuān ne. Yagaa, u yir gbā wo ma nii yrān na Yāhā miingbān wāsey myaha na.

11 Loo ne, ye yai ye naa yii yān mii ye ku kapee- wāpyen kuē ye. Ye ma yrān na yagaa, ma nii Yāhā wām Yesu Crise kāmāy na.

12 Le nii ke syi, ye ma syi ye tyii kapee- wāpyen fānga n yia ye na ye. Kapee- nkāy ke n tāy ye kadye ye, ye ma syi ye ke wīi le naa n yaha ye laam wo ye, ye ma syi ye naa n luhu ke ye ye.

13 Ye ma syi ye ye kadye teebēhe ta ye naa kapee- pye ke ne ye, ye ma syi ye ke ta kapee- wāpye wān ye. Faale na ye pye mii nakur dyan, yagaa tee -sē nii yrān na, ye yai ye yii le soho Yāhā koho wo, ye kadye teebēhe bye ne ke n nii kayūhū wāpye wān.

14 Ye ga waha loo nde pye. Ye sē yāā, kānde lii le ta, ye wee le fānga koho wo nantān ye, koo gii ke n pai ye wāpēn wīi ne. Yagaa, ye ma Yāhā laantār roo koho wo, ke ye ta ye

n sronj ke yīnde na; loo ne kapee wāpyen saha yia ye na nantān ye.

Wo ma wii woo yāmpuai?

¹⁵ Kānde lii le ta, wo wee le koho wo nantān ye, wo ma Yāhā laantār roo koho wo yagaa. Laa na, waa ga waha yee, le ma pye ke dyanj yagaa, nawee ga waha kapee pye, laa wee le na ye. Aye, le wee koo syi ye.

¹⁶ Ye cā ma yee, ye ma nii waa laam wūhū koo pye, ye nii wa woofua yāmpuai. Ye ma nii kapee-pye, ye ma kapee-wāpyen yāmpuai, kapee- -sē n gaha ye ne gbā kue ye. Ye ma -sē pye ye Yāhā laam wūhū pye yalebye, ye ma Yāhā yāmpuai, ke ga yee ye sronj ke yīnde na.

¹⁷ Faale na, ye pye kapee-wāpyen yāmpuai, ma naa kapee-pye. Yagaa, ye Yāhā cīnde wūhū sya ma ke le yaha ye laam wo, ma nii n luhu Yāhā ya ye; -too naa Yāhā sey loo nde wī na!

¹⁸ Ye sē yāā, Yesu ye sya kāā kapee-wāpyen fānga koho wo, ye n nii Yāhā yāmpuai ma nii n sronj ye kānkai- bye wo.

¹⁹ Ye laam kacān sē le wa ye, koo ra n katε- ta ma nii ye klaha cīnde wūhū ne. Faale na, ye ba ye kadye tebehe bye ta ma naa kai- nkāy pye ke sē yō ye, tesē kapee- ter bye ne. Ye naa loo nde pye ye laam fānga bye ne ma ye kadye muāy tān kapee-wo. Yagaa, -ye maha ye laam fānga bye ta ye kadye tebehe bye ne, ye naa kai- nkāy koo pye ke sronj Yāhā yīnde na, ye nii kla gii syi dyanj ke laha kānkai- bye wo ma nii Yāhā wān.

²⁰ Ye sē yāā, faale na, tee pye kapee-wāpyen yāmpuai, kai- nkāy ke yō, koo sē kē ke naa ye troho wātāhā sronj ye kē ye.

²¹ Tee naa ke kapee-pye, ye ba naa nwa woo yāā ke na? Koo kai- ngī kē, ke fyar yigi ye kē nanga per wo. Ye cā ma yee koo syi kai- ngī pyefa yai gbā ne.

²² Yagaa, tee -sē sya kāā kapee-wāpyen fānga koho wo, ma nii Yāhā

yāmpa, ye kayī lii yāā le na loo ne nde: Yagaa, ye laha ye kānkai- bye wo ma nii Yāhā wām; Yāhā ga cīnde yrā wāā ye kē, lii wākuayāā wee le na ye.

²³ Ye sē yāā, kapeepyefua dāān ne gbā ne. Wii mpāy too -sē seefar le wo Yīnfua Yesu Crise ne, Yāhā ga kayī laa wāā wo kē ke dyanj ke laantār na. Loo kayī ne cīnde yrā lii ne lii wākuayāā wee le na ye.

7

Kānde lii le ta wo wee le fānga koho wo nantān ye

¹ Wo nna, kānde lii le ta, yii mpāy tee le wī cā, n ga nde pāā ye ye: Ye cā ma yee, kānde lii le ta nawee yai u naa le yār; nawee wii syi u ma yrān na, u sē ku wa ye, woo wī ne.

² Le ma mii cōō wān syi dyanj u puai ne. U wāsyān kānde na, u sē yai u u puai yaha yrān na u ka naa waa ye, mii u puai sē ku wa ye. U puai ma -sē ku, kānde laa ter maha wee nantān lii le ga waha u cōō gbra u puai na ye. Loo na, u cōō ga waha naa waa gbe yagaa.

³ U puai ma yee u sē ku wa ye, u n ter ma ga naa waa gbe, u kapee pye u puai na. U puai ma -sē ku wa, kānde laa ter wee nantān lii le ga waha yer tā u cōō na ye. Yagaa, u cōō ma pra, u ga waha naa waa gbe, kapee wee le na ye.

⁴ Wo nna, ye wī bya ma koo syi dyanj. Kānde lii le ta, ye pye le fānga koho wo. Yāhā Yīndefua Crise tuu gbā mpāy ku, le ma mii ye bya wāā le ku u ne, ye wee nantān le kānde fānga koho wo ye. Ye ma Crise woo koho wo yagaa, woo wii Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. Yagaa, too ma Crise woo koho wo, wo ga naa tēyī tē Yāhā kē, tēn lii syi le ga pii sa gboho.

⁵ Ye sē yāā, faale na too naa kai- nkāy ya pye ke n tāy wo ye, kānde lii le ta, le le yar wo na, wo n cā kapee- kē ke ne. Loo nde n ta ke wāpye laam n cā maha wo yigi wo n nii

kapee- pye, ma -sē nii nakur draha wo.

⁶ Yagaa, too -sē nii mii wo wāā le ku Yesu ne, kānde lii le ta le sē maha wo ta kapee wāpye laam n waha wo yigi mii faale dyaŋ ye. Koo syi kē, wo ga naa tēn tē Yāhā kē loo kānyīi nde wīi na, Yāhā Yrā Fānga kāmāy na. Le faale kānle wīi lii wo naa tēn tē Yāhā kē, le sē n tōr nantāŋ ye.

Kānde lii le ta, loo tesē kapee wāpyeŋ ne

⁷ Yagaa, wo ga waha yee la, kānde lii le ta, le ma kapee? Aye rēhē! Kānde lii Yāhā le ta, loo ne le ta ra n cā kai- nkāy wāpyeŋ kē ke ma kapee-. Ye sē yāā, kānde lii Yāhā le ta, le ma ne yee le sē yee nawee sē yai u naa yīnde pye ye, n saa ne cā n yee yīnde wāpyeŋ ma kapee laa ye.

⁸ Kānde lii le ta, yaliile le -sē ra yar kai- nkāy wāpyeŋ ma kapee-, kapee- n yia ra na, ta n yāā ke kai- bye wāpye laam ke ra yigi, ta n nii yīnde pye ke bye na. Ye sē yāā, kānde lii le ta, le sē ba pye wa ye, kapee- wāpye laam fānga sē ba gboho ye.

⁹ Faale na, kānde lii le ta, tē sē ba le cā wa ye, n naa nii yāŋ nawee wii syi draha wo u ma yrāŋ na. Tē -sē ba cā wa kai- nkāy wāpyeŋ koo ke ma kapee-, ta n yāā kapee- yia ra na, ke wāpye laam n ta yigi. Ta n nii yāā nakugu draha wo Yāhā yīnde na.

¹⁰ Kānde lii Yāhā le ta, le yi ma yee, le wo troho wātāhā sroŋ wo n kuee yrāŋ na. Le -sē ta ndoo n ku.

¹¹ Ye sē yāā, kānde lii le ta, tē ba le cā, ma cā kai- nkāy wāpyeŋ koo ke ma kapee-, ke kapee- wāpye laam n -sē ra yigi, ma ra wlaŋ le kapee-wo, ma ra ta ta n nii nakugu wāŋ syi Yāhā yīnde na.

¹² Kānde lii le ta, Yāhā kē ke le yi. Ke kaplāŋ bye ma Yāhā wūhū. Ke sroŋ, ma maha yō.

¹³ Kai lii le ma kayīi, loo la le maha ra ta ra n ku? Le saha pye loo ye. Kapee- wāpyeŋ koo kē, ke ra ta ra n ku Yāhā yīnde na. Kapee wāpyeŋ le ya yīntaha yar yagaa gbaa na; le Yāhā kānde lii le ma kayīi, kapee

wāpyeŋ loo ta ma ndoo ta ra n ku. Loo nde le yar wo na ma yee, kapee wāpyeŋ ma kapihi, kacān wee le wāpee na ye.

Wo ma kapee wāpyeŋ nsoho wo kayīi ne

¹⁴ Wo cā ma yee, kānde lii le ta, Yāhā Yrā fānga ma le na. Ndoosē nwo, nawee ya kē ra ne, ma nii kapee- wāpyeŋ yāmpuai.

¹⁵ N lii pye, n sē le war ye: Ye sē yāā, kai- nkāy ke wāpye wīi ma ra laam wo, koo sē kē tē n pye ye; kai- nkāy ke wīi fūhū ra ye, koo kē tē n pye.

¹⁶ Kānde lii le ta, le wāyār wīi ma pye ra laam wo, n ma sya yee n sē waha yia ma le pye ye, n cā le kānde yō.

¹⁷ Loo na, ndoo laam wīi sē ne le ra ta ra n kapee pye ye, kapee lii le ma wa ra laam wo, loo fānga ne le koo ngīi bye pye.

¹⁸ Ye sē yāā, n cā ma yee, tē ma wa nawee, kayūhū dugu wee ra na ye. Kayūhū wāpye wīi le sya ma ra laam wo, ke wāpyeŋ fānga wee ra ye ye.

¹⁹ Kayūhū nkāy ke wāpye wīi ma ra laam wo, koo sē kē tē n pye ye; kapee- nkāy ke wāpye wīi wee ra laam wo ye, koo -sē kē tē n pye.

²⁰ Kai lii wāpye wīi ma yee le wee ra laam wo ye, n ma -sē le pye, ndoo gē sē kē n le pye ye. Kapee lii le ma wa ra laam wo, loo fānga ne le koo pye.

²¹ Yagaa, n cā le ma mii syi dyaŋ: N ma yee n ga kayīi pye, n ga yāā kapee ya tē ga waha pye.

²² Ta laam wo, kānde lii Yāhā le ta, le wīi n tāy ra ye.

²³ Ta kadye teebehe bye n luhu kānde laa ter ye, le yer n tā le Yāhā kānde na, loo lii le yō ra laam wo. Loo kānde laa ter nde maha ra ta, ra n nii kapee- wāpyeŋ kānde yāmpuai, kapee- wāpyeŋ kānde lii le ma ta kadye teebehe bye wo.

²⁴ Ta wīi pee cīinde! Yoo ga ra sya yaha ta kadye koho wo, ta kadye gi

ke kapee- pye, kapee- nkāy ke n pai gbā ne?

²⁵ N syaha wāã Yāhā kē, ke ra sya yaha wo Yīnfua Yesu Crise kāmāy na.

Yagaa, n cā n ma mii syi dyaŋ. N ma nii yāŋ, n ga cā kānde lii Yāhā le ta, le wīi n tāy ra ye. Tē -sē ma wa nawee, kānde laa ter ma ta kadye teebɛɛ wo, ma ra ta ra n nii kapee-wāpyeŋ kānde yāmpuai.

8

Yāhā Yrā Fānga lii pye wo laam wo?

¹ Yāhā ke wo ta wo n sroŋ ke yīnde na Yesu wāku kāmāy na, loo nde na, mpāy pe seefar le Yesu Crise ne, pe saa wāpēn yāã yāã nantāŋ ye.

² Ye sē yāã, Yāhā Yrā Fānga lii le cīinde yrā wāã mpāy kē pe seefar le Yesu ne, koo kē ke ra tyīn sya kapee-wāpyeŋ fānga koho wo, ma suhu gbā ne.

³ Kānde lii le ta, wo sē waha yia ma naa le yār ye. Koo kē, le sē waha yia ma kapee- wāpyeŋ fānga pye klaha- wo na ye. Kānde lii le ta, le sē waha yia lii na ye, Yāhā loo pye wo kē ke Dya wānwāã ne driyē wo. Ke Dya n pa driyē wo nawee kadye ne mii wii kapeepyefa dyaŋ, ma ba ku wo kapee- wīi na. Kapee- nkāy too pye, Yāhā koo wāpēn draha gbe, ma ke taha Yesu yīŋ na.

⁴ Yāhā loo pye ma yee ke kānde lii ta, le lii yar ma yee loo le sroŋ, loo ga waha pye Yesu kāmāy na. Loo na, wo ga sroŋ ke yīnde na le kānde kuɛ ye. Yāhā Yrā ne le wo troho wātāhā sroŋ yagaa, wo koho fānga sē kē ye.

⁵ Mpāy, pe laampee- wūhū kē ke pe troho wātāhā sroŋ, pe ma pe ya laam wūhū wāke na yalebyɛ. Mpāy pe tyii Yāhā Yrā n nii pe troho wātāhā sroŋ pe kē, poo ma Yāhā Yrā laam wūhū wāke na yalebyɛ.

⁶ Mpāy pe ma pe ya laam wūhū wāke na yalebyɛ, gbā ma poo wīi. Mpāy pe -sē ma Yāhā Yrā laam wūhū wāke na yalebyɛ, poo ga cīinde yrā yāã yrīŋ ne.

⁷ Mpāy pe pe ya laam wūhū ya pye yalebyɛ, pe ma Yāhā napīi-. Kānde lii Yāhā le ta, pe le sye. Pe saha luhu gɛ luhu le ye ye.

⁸ Mpāy pe pe ya laam kānde yār, pe pyer sē n tāy Yāhā ye ye.

⁹ Yii poo na, ye sē ye troho tāhā ye laam wātāhā ye, Yāhā Yrā Fānga le ma ye laam wo, ye ye troho tāhā mii Yāhā Yrā le yar ye na mii. Wii woo, Yesu Crise Yrā Fānga wee u laam wo ye, ufua wee Yesu Crise wūu ye.

¹⁰ Tee sya mii ye kadye yai gbā wāku ne ye kapee- wīi na, Yāhā Yīndefua Crise wīi ma pye ye laam wo, ye yrā ga maha ba nii yrāŋ na le kuāŋ ne. Yāhā yee, ye sroŋ ke yīnde na, koo kē.

¹¹ Yāhā Yrā ma -sē pye ye laam wo, ye kadye gii ke yai gbā ne, Yāhā ga ba ke ta ke n yir gbā wo ke dur ba yrāŋ na ke Yrā kāmāy na. Ye sē yāã, koo Yāhā kē ke Yesu Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye.

¹² Wo nna, le nii ke syi, wo yai wo naa wo troho tāhā mii Yāhā Yrā le yar wo na mii, ma yee too tyii wii laam wūhū wāpyeŋ koo na.

¹³ Ye sē yāã, ye ma nii yii laam wūhū koo pye, ye ga ku. Ye ma -sē nii ye troho tāhā, mii Yāhā Yrā le yar ye na mii, ma ye laangapeer yi kää ye laam wo gbɛgbɛ, ye ga cīinde yrā yāã.

¹⁴ Mpāy byɛ pe ma Yāhā Yrā ne le pe troho wātāhā sroŋ, pe ma Yāhā pii.

¹⁵ Ye sē yāã, Yāhā Yrā lii Yāhā le le ye laam wo, loo sē ye ta ngaa yāmpuai ma maha ntāncɛr le ye laam wo ye. Loo Yāhā Yrā nde ye ta ye n nii Yāhā pii, loo ne wo byɛ ga waha Yāhā yee wo Tuhufua, wo yīmbui yir wo yee: «Ta Tuhufua».

¹⁶ Yāhā Yrā gɛ le yar wo na wo laam wo wo n le cā ma yee, Yāhā pii me wo ne.

¹⁷ Too nii ke pii, ke yē ter kayūhū nkāy wāwāã ne ke nawee- kē, wo bya ga ke yāã mii Yāhā Yīndefua Crise ke yāã mii. Ye sē yāã, wo bya

ma nii wāfāy yāā u ne, wo ga ba miingbāŋ yāā u wāŋ syi dyaŋ.

Kayūhū nkāy ke n pai

¹⁸ N cā, wāfāy tii bye too n fāy driyē nge wo, te kloŋ te sē n tān ge tān nayōr rii ne too ga ba yāā sukūhū gaa laam wo ye.

¹⁹ Per gaa ma ke n pai, koo per na Yāhā ga ba ke pii nayōr yar gbaa na, nawee- bye n ke yāā yīnde ne. Wān tii bye Yāhā te tāhā, koo per wāyāā laam te bye yigi.

²⁰ Ye sē yāā, wān tii bye Yāhā te tāhā, te bye ma gbā koho wo. Too sē kē te te ya ta gbā koho wo ye, Yāhā kē ke te ta ke syi. Ke sē -sē yee te kuee yai tāŋ ke syi ye. Te koho taha yaha per gi na, Yāhā ga ba ke pii nayōr yar.

²¹ Te koho taha yaha lii na, loo ne nde: Yāhā ga ba te yi kāā gbā fānga koho wo, te n Yāhā nayōr ter yāā, te saa maha pye yāā ngaa ter fānga koho wo nantāŋ ye, mii Yāhā pii wāŋ syi dyaŋ.

²² Wo bye cā ma yee, ma sya ba waa nanga per na, driyē wān bye n sīi wāfāy koho wo, mii cōo dyaŋ lai u yigi u n ga see ma nii n sīi wāfāy koho wo mii.

²³ Driyē wān ya sē ne ye: Wii mpāy too Yāhā Yrā yāā wa ke Yāhā kayūhū yaha ye, loo n nii le wācir, wii ge n sīi wo laam wo, ma yee Yāhā ke wo ta farfar wo n nii ke pii wo kuāŋ ne, wo kadye ma n maha pye wāfāy gaa ter fānga koho wo nantāŋ ye.

²⁴ Wo cā Yāhā wo sya yaha wa, wo sē -sē wo wāsyayaha kayūhū bye yāā wa yīnde ge ne ye, wo koho taha yaha ke na. Mboo nawee, taa koho taha yaha lii na, ma'a le yāā wa yīnde ne, ma saha yee nantāŋ ma koho taha yaha le na ye. Waa ma la, u ma le kai yāā yīnde ne, u maha yee woo koho taha yaha le na?

²⁵ Kai lii too sē le yāā yīnde ne ye, wo ma koho taha yaha le na, wo yai wo naa le kai sēŋ laanyīn ne.

²⁶ Yāhā Yrā bya maha koho le wo ye yalebye, fānga wee wo na ye, koo kē. Ye sē yāā, kai- nkāy ke yai wo ke nar Yāhā ye, wo sē ke cā ye. Yāhā Yrā -sē ma le n pāā Yāhā ye wo draha wo, ma ke nar kaplāŋ nkāy ne, ke yīŋ wūhū gbaha ter, ke saha cā tōr yē kaplāŋ ya ne ye.

²⁷ Yāhā ke -sē nawee- laam wūhū war, ke maha Yāhā Yrā laam wūhū cā. Kai lii Yāhā Yrā n pāā Yāhā ye, Yāhā loo bye cā. Kai- nkāy ke yō Yāhā ye ma maha n tāy ke ye, koo kē Yāhā Yrā n pāā Yāhā ye, mpāy wīi na pe ma koo wām.

Kacān wee wo ntāŋ wādyer na Yāhā tāy ye

²⁸ Mpāy Yāhā wīi gboho pe laam wo, kai- nkāy bye ke pe dye, Yāhā n ta ke n yi wāyūhū na. Poo mpāy Yāhā wīi gboho pe laam wo, poo me Yāhā pe yee yi pe nii ke wām.

²⁹ Ye sē yāā, mpāy bye Yāhā pe laam wīi yāŋ ma pe cāā yāŋ yi, ke yee pe nii ke Dya wāŋ syi dyaŋ, ke Dya n nii poo nabuar mii bye lefua.

³⁰ Mpāy Yāhā ba pe cāā yāŋ yi ta, ke pe yee pe nii ke wām. Ke -sē mpāy yee pe nii ke wām, ke pe ta pe n sroŋ ke yīnde na. Ke -sē mpāy ta pe n sroŋ ke yīnde na, ke poo ta wa ke niisayūhū fla wo.

³¹ Lii ya too ga maha pāā, loo ne nde: Yāhā ke ma wa wo ne, yoo ga waha laa pye wo na?

³² Ke sē sye ge sye ke ya koho Dya wākē na ye; ke ke Dya ta u n ku wo bye wīi na. Ke -sē loo pye, ye cā ma yee ke ga ba kai- bye wāā tāŋ wo kē Yesu ne.

³³ Yāhā ke wii mpāy yāŋ yi, waa ter saha yee wo sē n sroŋ ye, Yāhā yee wa wo sroŋ ke yīnde na.

³⁴ Yoo ga waha yee wo yai wāpēn gaa ter ne? Woofua wee ye. Yesu Crise ku wa wo wāpēn wīi na. Loo ya sē maha ne ye, u yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Yagaa u ma u nii Yāhā kāndigi koho kue ye kai- bye yīŋ na, ma nii Yāhā nar wo kē.

³⁵ Nwa syi ma, ke ga waha dye wo nsoho wo Yesu ne, ke wo ntāŋ yi kãã wo nsoho wo u ne? Wãfãý saha yia ye, ntāncer saha yia, wo wānuhu Yesu wĩ na, loo saha yia, fãã ma suhu nawān ne, te saha yia. Kapeema sya wo dye, pe ma sya wo boo Yesu wĩ na, koo ngĩ saha wo cããŋ wii na Yesu ne, wo ntāŋ saa dye u tãý ye.

³⁶ Koo wãfãý ngĩ bye wĩ ge ne le bii cãã yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Ma wĩ ta,

pe wo ke wãboo ne ke yai ke yĩmper.

Pe yĩnde na,

wo ma mii mbaa mpãy dyaŋ pe boo n kaa.»

³⁷ Koo wãfãý ngĩ bye laam wo, wo -sẽ sron n yia yalebye Yesu Crise kãmay na, woo wii wo ntāŋ dye u tãý.

³⁸ N le cã laha ma yee, wo ku woo, wo ma yrãŋ na woo, yãhãýiŋ tēnlehe woo, sãndãpee fãnga woo, yagaa wũhũ woo, sukũhũ gaa wũhũ woo,

³⁹ fãngafa woo, yãhãýiŋ fãnga wãn woo, kãntraha fãnga wãn woo, too wãn nde kur bye tii Yãhã te tãhã, kla gaa ter wee ke ga waha wo cer Yãhã laantãr na ye, koo gii wo ntāŋ sron dye ke tãý, ke n le yar wo na wo Yĩnfua Yesu Crise kãmay na.

9

Yãhã tesẽ ke nna mpãy ne ke pe yãŋ yi

¹ N ga ra nampyeŋ- Yiifee- wĩ pãã yagaa, pe myaha maha kē: Yiisrefa. Cĩinde ne tē ga pãã ye ye; tē ma Yãhã Yĩndefua Crise tēntēle, n saha kawar fua ye. Yãhã Yrã le maha ma ra laam wo, ma ra kaplãŋ sron, ndoo ge cã cĩinde ne tē n pãã.

² Ta nampyeŋ- Yiisrefa wĩ ta, ra laam bye n wlãhã nii ra ye, le n maha nii ra yaa, n sē waha sã n wãý le ne ye.

³ Pe nii ra terfa, le ma ne pye mii, n ga waha pe draha gbe, n nii mii Yãhã yoosēn ta ra na, ta n cer Crise

na, poo n -sē ra draha gbe, ma sya yaha, loo ne ga tãý ra ye.

⁴ Yiisre- terfa me pe ne: Yãhã poo yãŋ yi, ma nii pe yee ke pii, ma ke ya nayõr yar pe na; Yãhã naambiyãr le poo ne. Loo na, kãnde lii ke le ta, ke le le soho poo koho wo, ma ke wãsey kãnde yar pe na, ma -sē bii yē ter pe ye kayũhũ wãwãã ne pe faale wãdyaha kē.

⁵ Pe bye ma faale wãdyaha Brama kur kue pii. Yesu ge tuu see ba nawee, u see poo ter na, woo wii u ma kai- bye yĩŋ na. Yãhã miingbãŋ yai ke naa n sey yalebye. Le nii ke syi.

⁶ N sē yee Yãhã ke bii yē ter kai lii ne, le nii wãwaha ye. Lii le ma le na, mpãy bye pe ma Yiisre kur kue pii, pe bye sē me pe ma cĩinde Yiisre- ye, koo kē.

⁷ Pe sya maha nii Brama kur kue pii, pe bye sē -sē wee Brama pii cĩinde ye. Ye sē yãã, Yãhã ge bii Brama pye ma yee: «Ma dya Yisyake kur wãm poo me, pe ga ba nii ma cĩinde kur kue pii.»

⁸ Kapãn nde yĩntaha kē, mpãy bye, le tãý Brama ya ye u n pe see, poo sē me pe ma Yãhã pii ye; Yãhã bii yē ter mpãy wãwãã ne Brama kē, poo ya me pe ma Brama cĩinde kur kue pii.

⁹ Yãhã bii yē ter Yisyake wãsee wĩ na kaplãŋ nkãý ne, ke ngĩ: Yãhã bii Brama pye ma yee:

«Dye laa yagaa syi, n ga dur ba, n ba yãã ma cõõ naa kicar see.»

¹⁰ Le sē nii loo ya ye. Loo kur kue ye, Yerbeka wĩ bya pye koo syi dyaŋ. Wuhuwãm syãm mpãy tuu see naam kicar, pe see tuhufua nen na; pe tuhufua kē wo wãdyaha Yisyake ne.

¹¹⁻¹² Pe wuhuwãm pe sē bii see wa ye, ye cã pe sē ba kapee laa pye yãã kayĩ laa ne ye, Yãhã bii cãã poo nen waa yãŋ yi wa, ma pe nahafua Yerbeka pye ma yee:

«N ga ba ta, cĩifua woo n yahasee sya kai- wo u lefua yaha.»

Yāhā loo nde pye ma le yar wo cā, ke ma yee ke ga nawee yāŋ yi, ke sē ne ufua pyer yāŋ ye. Yāhā laam wīl ne loo ne.

¹³ Loo ne le bii cāā yrūhū yaha pe wuhuwām wīl na Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: «Dyakuba wīl n tāy ra ye, le ter Yesoo wīl yaha.»

¹⁴ Wo ma loo nde yāŋ, wo ga waha yee la, Yāhā sē n sron ye? Aye, wo saha yee ke syi ye!

¹⁵ Ye sē yāā, faale na, Yāhā bii Musa pye ma yee:

«N ma yee n ga wii fēn di,
n ga ufua fēn di.

N ma yee n ga yō wii na,
n ga yō ufua na.»

¹⁶ Yāhā ma yee ke ga nawee yāŋ yi, ye cā le sē nii mii ufua laam wīl ne koo kē Yāhā n loo pye ye; le sē maha nii mii ufua u ya plāhā laa wāpyeŋ ne koo kē ye. Le yai Yāhā ye, koo kē ke n ufua fēn di.

¹⁷ Yāhā sabangbāŋ wo le ma le yrūhū yaha ma yee, Yāhā bii Syiptefa yīŋfuangbāŋ pye ma yee:

«N ma ta Syipte kāntraha yīŋ na,
ma yee n ga ra fāngangbāŋ yar kai-
nkāy ne

tē ga pye ma na*,
ta miingbāŋ n yi kāntraha kur
bye na.

Koo kē ta n ma ta yīŋ na.»

¹⁸ Ye sē yāā, le ma tāy Yāhā ye, ke n yee ke ga wii fēn di, ke ga ufua fēn di; le ma tāy ke ye, ke n yee ke ga wii ta ufua laam n waha, ke ga ufua ta ke syi.

Yāhā ncafūhū tesē ke laantār ne

¹⁹ Laa na, waa ga waha ra yey u yee: «Yāhā ma ke nawee- ta ke syi, pe ga waha laa pye la mii Yāhā laam wīl ya sē ne ye? Pe ma -sē nii ke laam wūhū pye, nwa ke n maha n yee pe tee n pye?»

²⁰ Mboo nawee, ma kloŋ ter, ma tee n pāā Yāhā ne ke syi. Kla saha

ke fāāfua pye ke yee, ta fāāfua, nwa ma n ra fāā mma ma syi dyaŋ ye.

²¹ Ye sē gbāhā fāāfua yāā la, ke cuhu bye ma woo wāŋ; ngii wīl ma tāy u ye, u ga waha ke kla fāā ke cuhu ne. Le ma tāy ke gbāhā fāāfua ye, u ga waha u cuhu gaa kūū u gbāi laa fāā u naa kayōr le le laam wo. Le ma maha tāy u ye, u ga waha koo cuhu gaa kūū u gbāi laa fāā kafar wākuee wīl.

²² Ye sē yāā, Yāhā wīl bya ma koo syi dyaŋ; ke nawee- bye tāhā. Le ma tāy ke ye, ke ga waha nawee- mpāy ta ke ke ncafūhū yar nawee- bye na, ke fāngangbāŋ ne. Poo mii ge pe ta Yāhā n ke ncafūhū yar, pe yai wāpēn ne. Yāhā -sē maha ke laam yīn yaha pe wīl na.

²³ Le ma tāy ke ye, ke ga waha nawee- mpāy ta ke ke nayōr yar nawee- bye na, ke nayōr rii kacān wee te na ye. Poo mii bye, pe ta Yāhā n ke laantār yar nawee- bye na pe ga ke nayōr ter yāā.

²⁴ Wii Yesu kāndeyārfa me, Yāhā wo yāŋ yi Yiifēe- nsoho wo tesē mpāy bya ne pe wee Yiifēe- ye.

²⁵ Loo ne, faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yosee le yrūhū yaha ma yee, Yāhā bii yee:

«Mpāy pe wee ra nawee- ye,
poo me tē ga yee ra nawee-
Mpāy pe wīl sē naa n tāy ra ye ye,
yagaa n ga pe yee ra laanfa.

²⁶ Teelii wo nawee- naa pe pye ma yee:

Yāhā nawee- sē me ye ne ye,
loo teele ya wo, nawee- ga pe pye pe
yee:

Yāhā gii ke ma yrāŋ, koo pii me ye
ne.»

²⁷ Faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yisa bya maha nde yrūhū yaha Yiisrefa wīl na ma yee:

«Yiisrefa pe sya syar mii
flā dyaŋ muhulangbāŋ yē na,
mpāy pe ga sya yaha pe laam
wo,
pe ga pye carle ya.

* **9:17 9.17** Faale cāā na, pe Yiisrefa bii pye Syipte yīŋfuangbāŋ yāmpar koho wo. Yāhā bii fānga wāā Musa kē, u n waha naa laanwō wūhū pye ma naa Yāhā fāngangbāŋ yar Syiptefa na. Syipte yīŋfuangbāŋ laam -sē bii waha ter, u sē bii kānde wāā Yiisrefa kē fāhāfāhā ye.

28 -Ye yāŋ,
 Yīŋfua Yāhā ke kai- nkāy cāā
 pāā yaha,
 ke ga ke bye pye kua yagaa driyē
 wo.»

29 U Yisa maha le pāā poo Yiisrefa
 wī na ma yee:

«Yīŋfua Yāhā gii yersaha wee
 ke fāngangbāŋ na ye,
 ke ma ne pye ke sē tyii
 wo wāle kur kuε pii mpāy na
 driyē wo ye,
 wo wī ne ga pye le kua kāā
 driyē wo,
 Sodōfa wāŋ syi dyaŋ Gumorfa
 ne.»

Yiisrefa pe le Yesu kapāyī wī sye

30 Too ga waha lii ya pāā, loo ne
 nde: Mpāy pe wee Yiiffee- ye, ma
 maha pye pe sē naa n ke pe sroŋ
 Yāhā yīnde na ye, pe Yesu wāta pe
 Yater pe ta Yāhā n yee pe sroŋ ke
 yīnde na.

31 Yiisrefa poo na, pe yee kānde
 lii Yāhā le ta, poo ga pe ya plāhā le
 wāyār ne pe sroŋ Yāhā yīnde na. Pe
 sē -sē waha yia loo ne ma sroŋ ye.

32 Nwa ta? Pe sē naa n ke pe koho
 taha yaha Yāhā na, ke n pe ta pe
 n sroŋ ke yīnde na ye. Pe ba yee
 kānde lii le ta, poo ga pe ya plāhā
 le wāyār ne pe sroŋ ke yīnde na pe
 ya koho fānga ne. Ntēmlaha gii
 nawee- n kūn ke na, pe ga kūn koo
 na.

33 Koo ntēmlaha nge wī ne le bii
 cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo
 ma yee:

«-Ye yāŋ,
 n ga ntēmlaha gaa ta Yu-
 rusalem wo,
 nawee- n naa n kūn ke na;
 ntēmbangbāŋ kē ke ne,
 ke ga nawee- ta pe n cεr ter flε
 sīi.

Mpāy pe -sē koho taha yaha
 koo ntēmbangbāŋ nge na,
 poo saa too yāā ye.»

10

1 Wo nna, lii le sroŋ gboho ra laam
 wo, ta n nii le nar Yāhā ye ke yai

ke yīmper, loo ne ta terfa Yiiffee- n
 waha sya yaha.

2 Lii tē ga pāā pe wī na, pe n ke
 pe laam bye ne pe Yāhā tēn tē fānga
 ne. Yāhā laantor sē -sē wee pe ye ye.

3 Ye sē yāā, Yāhā nawee ta u n sroŋ
 mii syi dyaŋ ke yīnde na, pe sē le
 war ye, ma pe ya wī ta pe ya ya, a
 loo ne le ga waha nawee ta u n sroŋ
 Yāhā yīnde na. Yagaa, Yāhā wī lii
 ke le ta ma yee, loo ya ne le nawee
 ta u n sroŋ ke yīnde na, pe loo sye.

4 Kai- nkāy Yāhā yee wo ke pye
 wo sroŋ ke yīnde na, Yāhā Yīndefua
 Crise pa driyē nge wo loo na. Loo ne
 mpāy bye pe u ta pe Yater, Yāhā yee
 pe sroŋ ke yīnde na.

Mpāy bye pe Yesu ta pe Yater, Yāhā pe sya yaha

5 Kānde lii le ta, nawee ma n ke
 u sroŋ Yāhā yīnde na loo wāyār ne,
 Musa bii lii yrūhū yaha loo wī na,
 le nde: U bii yee:

«Kānde lii le ta,
 wii ma waha yia ma yār le katan
 kur bye wo,
 ma sroŋ, ufua ga cīnde yrā
 yāā.»

6 Mboo wii ma n ke ma sroŋ Yāhā
 yīnde na Yesu Crise wātaŋ ne ma
 Yater, ma sē yai ma naa le ga ma
 laam wo ma yee: «Yoo ga dugu ga
 yāhāyīŋ na, u ga tege ba Crise ne
 ye.»

7 Ma sē maha yai ma yee: «Yoo ga
 tege dye ku- klo wo, u ga Crise gbe
 nakur nsoho wo u pa u ne ye.»

8 Mboo wii taa Yesu ta ma Yater, cā:
 «Le Yāhā kapān ma nawee tāy, le fla
 sē dey ye. Le ma ma yē wo, ma maha
 ma ma laam wo.» Loo kapān ne too
 n pāā nawee- ye ma yee, pe yai pe
 Yesu Crise ta pe Yater.

9 Ma'a le pāā ma yē ne nawee- yīnde
 na ma yee, Yesu Crise kē u ma
 Yīŋfua, ma'a maha le sya cīnde ma
 laam wo ma yee, Yāhā u ta u n yir
 gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa
 ye, ma ga sya yaha.

10 Ma sē yāā, ma'a Yesu wī sya
 cīnde ma laam wo, Yāhā ga yee ma

sronj ke yĩnde na. Ma'a loo pãã ma yẽ ne nawee- yĩnde na, Yãhã ga ma sya yaha.

11 Loo ne le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Wii ma Yãhã ta u Yater,
ufua saa fyar yãã yãã ye.»

12 Loo ne, ngaa wee ke Yiiffee- war mpãy ne pe wee Yiiffee- ye: Pe bye ma Yĩnfua nen ya ne; mpãy bye pe u nar u koho le pe ye, u ga le pye, u laantãr wũhũ gboho.

13 Ye sã yãã, loo ne le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Nawee wii nawee wii woo
ma Yĩnfua myaha yee ma u nar,
ufua ga wãsyayaha yãã.»

14 Nawee- ma yee pe sã u ta pe Yater ye, pe -sã ga pye mii pe u nar u koho le pe ye? Pe ma -sã yee pe sã u wĩ luhu yãã ye, pe ga pye mii pe u ta pe Yater? Waa ma -sã yee u sã u wĩ pãã pe ye ye, pe ga pye mii pe le yãã luhu?

15 Le ma -sã pye mpãy sã lehe wãã le Yesu kapãyĩ wãpãã wĩ na nawee- ye ye, le kapãyĩ pããfa ga yir na? Yãhã mpãy lehe wãã wa; loo ne le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee: «Yãŋ, le kapãyĩ pããfa wãpan nuhu yigi nawee- kã.»

16 Mpãy pe le Yesu kapãyĩ yãã luhu, pe laam wo mpãy -sã ma pe sã ke kaplãŋ sya cĩinde ye. Loo ne faale Yãhã kaplãŋ tãrfua Yiisa n bii yee:

«Yĩnfua Yãhã,
nawee- busãã sã ma kaplãŋ sya
cĩinde wo ye ye?»

17 Ye sã yãã, ma'a le Yesu kapãyĩ luhu, loo ne maa Yesu ta ma Yater. Kaplãŋ nkãy taa luhu, Yãhã Yĩndefua Crise yẽ kaplãŋ kã.

18 Lii tã ga yey, loo ne nde: Yiiffee- sã loo kapãyĩ nde yãã luhu la? Pe le yãã luhu. Yãhã sabangbãŋ wo, le ma le yrũhũ yaha ma yee:

«Kãntrahafa kur bye
le kapãyĩ pããfa kaplãŋ luhu.
Pe yẽ kaplãŋ ka driyẽ teebche bye
wo.»

19 N ga maha nde yey: Yiisrefa sã le Yesu kapãyĩ wũhũ war la? Pe ke war, pe sã -sã ke sya ye. Musa yee Yãhã lii pãã pe ye, le nde:

«Mpãy pe wee ra nna ye,
n ga pe wĩ ta le n yĩnde yigi ye
kã.»

Mpãy pe sã ra cã ye,
n ga pe wĩ ta le n laam war ye
kã.»

20 Yiisa bya gẽ maha yee, Yãhã le pãã ma yee:

«Mpãy gẽ pe sã naa ra ke ye,
pe ra yãã; mpãy pe sã naa ta wĩ
ga ye,
n nii yar poo na.»

21 Ma -sã yee Yiisrefa wĩ na, Musa yee Yãhã le pãã pe wĩ na ma yee:

«Ke yai ke yĩmper,
n koho nã wãã pe ye ndoo ga pe
sya yaha.

Pe laam -sã waha ter,
pe sã n luhu ra ye ye ma ra
kaplãŋ kai.»

11

Yãhã sã Yiisrefa miy yaha ye

1 Loo na, n ga ye yey nde ne: Le nii ke syi, Yãhã pe Yiisrefa miy yaha la, poo mpãy pe ma ke nawee-? Aye, le saha nii ke syi ye! Ye sã yãã, Yiisrefa naa kã ndoo gẽ ne, wo faale wãdyaha Brama kur kue puee kã ra ne, n yi Bẽsyame terfa wo.

2 Yãhã sã ke nawee- miy yaha ye, poo mpãy ke pe yãŋ yi faale wo. Lii le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee, faale Yãhã kaplãŋ tãrfua Yeli laam bii war Yiisrefa wĩ na, u n le pãã Yãhã ye, ye koo kaplãŋ yãã kal. Ke ma ke yrũhũ yaha ma yee, Yeli Yãhã pye ma yee:

3 «Yĩnfua Yãhã, ma sã yãã, pe ma kaplãŋ tãrfa boo, ma ma diŋ yisar pye klaha-. Ndoo ya kã tã kuee, pe n maha ra wãboo wĩ ke.»

4 Yãhã ke -sã u yẽ sya lii ne, ye maha loo bya cã: Ke yee: «Yãŋ! Mboo ya sã kã taa ma ye. Nawee- nyertãã yĩbua ma, pe Bala wãtẽŋ sye, u Bala wii nawee- u fãã, ma u ta

ndoo draha wo, ndoo wii n ma Yāhā. Ta n poo yāŋ yi ma sēŋ pe na.»

⁵ Ye ma Yeli wīi nde yāŋ, le maha ma ke syi nanga nge na. Yiisrēfa mpāy maha ma car, Yāhā pe yāŋ yi ke laantār flāhā tāy.

⁶ Ke pe yāŋ yi ke dyaŋ ke laantār flāhā tāy, le sē nii mii pe kayūhū pye Yāhā n pe yāŋ yi ye. Le ma ne pye mii Yāhā nawee- yāŋ n yi pe kayūhū wāpye wīi na, loo myaha pe yai le ne, Yāhā laantār kalaa wee nantāŋ ye.

⁷ Lii ya le ma le na, pe Yiisrēfa pe naa n ke fāŋga ne pe sroŋ Yāhā yīnde na, pe sē ke yāā ye. Mpāy ya Yāhā pe yāŋ yi, poo ya me pe loo kayīi yāā. Pe busāā mpāy bye pe kuee, Yāhā pe laam tee ta, pe sē waha ke laam wīi laa war ye.

⁸ Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sa-bangbāŋ wo ma yee:

«Yāhā pe laam tee ta, pe n nii,
ke wīi sē kai kua pe laam wo ye;
ke pe ta, pe yīmpε lii yāā pe sē
le war ye,
pe ndityuhu lii luhu pe sē le war
ye,
ma sya ba waa nanga na.»

⁹ Wo faale wādyaha Dawide bya bii yee pe wīi na ma yee:

«Pe diŋ wāyi ter Yāhā kē,
pe kaboo wān ne tesē ke dir
wādiŋ ne,
te nii pe ye namihi wāŋ syi
dyaŋ,
jrāy ne, pe n too dye te laam wo,
Yāhā n pe pēn.»

¹⁰ Pe yīmpε, pe wam too,
pe ma n waha naa Yāhā kai-war
ye.

Kānde lii le ta, loo wāfāy
le pe ta kāntuhu n kur pe ye.»

*Mpāy pe wee Yiifēe- ye, pe bya le
Yesu kapāyīi yāā luhu*

¹¹ N ga ye yey lii ne le nde: Pe Yiisrēfa pe plaha ke syi, pe plaha la pe kuāŋ ne? Aye, pe sē plaha pe kuāŋ ne ye! Pe wāplaha koo -sē ta, terfa mpāy pe wee Yiifēe- ye, pe le Yesu kapāyīi yāā luhu, Yāhā n pe sya

yaha, pe wāsyayaha wīi n yīnde yigi pe Yiisrēfa kē.

¹² Pe wāteepye nii kayīi driyēfa ye, pe Yāhā kānde wāmiyaha bya nii kayīi mpāy ye pe wee Yiifēe- ye. Le nii ke syi pe Yiifēe- bye ma -sē ba pe yīntaha wā klaha Yāhā kue ye, -ye cā pe driyēfa kur bye ga ba kayīi lii yāā loo nde kur ye, le ga ba gboho ta ter.

¹³ Yagaa, n ga laa pāā yii ye, yii mpāy tee wee Yiifēe- ye: Ndo kē, u Yesu tēnlehe yii ye, yii mpāy ye wee Yiifēe- ye. Yāhā tēn lii le soho ra koho wo, le ma ra ye yīnkuāyir wīi.

¹⁴ Loo nde na, n n ke ta terfa Yiifēe- n ye wīi yāā, le n yīnde yigi pe kē, mpāy n yīntaha sroŋ Yāhā ye, ke n pe sya yaha ta tēn kāmāy na.

¹⁵ Yāhā koho wākuāŋ pe na, loo nde nii driyēfa kur bye wāwāāle wīi Yāhā ne. Le nii ke syi, Yāhā ma maha ba pe gbihi ta, pe n nii ke nawee-, loo kayīi nde ga ba gboho ta ter, le sya nakur raa ta, te n nii yrāŋ na.

¹⁶ Dir rii te cāā dye, pe ma diŋ yi te ne Yāhā kē te n nii ke wān, dir rii bye te ga dye kur kue ye, te bya ma Yāhā wān. Katyigi gii nnen ma nii Yāhā wān, te kayay bya ma Yāhā wān.

¹⁷ Yiisrēfa wīi ma mii kaha wolifye katyigi wāŋ syi dyaŋ pe sīi tar wo ke n le, pe n ba te kayay taa cer kāā. Mboo wii taa wee Yiifēe ye, waha wolifye katyigi gii ke fiy ke ya ya, waa sē ke sīi ye, ma wīi ma mii koo katyigi nge kyaŋ gaa dyaŋ pe gbā cer ma ba ke pua mar ke kaha wolifye kyaŋ cersaha fla na. Ke syi ne, ma n poho ke kaha wolifye katyigi nnen too kāmāy na.

¹⁸ Loo na, ma sē yai ma mii sey, ma naa too kayay nde yāŋ mii ngaa sē kē te ne ye. Ma saha mii sey ge sey ye; ma sē yāā, te nnen sē n poho mboo kāmāy na ye, mboo kē taa n poho too kāmāy na.

¹⁹ Ma ga waha yee: «Laa na, pe kayay nde cer kāā, ma yee ndoo yai n pua mar te draha wo.»

20 Pe wācerkāã wīl ma cīnde; pe sē Yesu ta pe Yater ye, koo kē Yāhā n pe cer kāã. Ma'a -sē yāã, Yāhā ma ta poo draha wo, ma Yesu ta ma Yater, koo kē. Ma'a syi ma naa mii sey loo nde ne ye, ma yai ma naa n fya Yāhā na.

21 Ma sē yāã, pe Yiiffee- poo mpāy pe ma te cīnde kayay, Yāhā sē kace yaha pe na ye, ma yai ma cā, mboo wii ma wee cīnde kayan ye, ma'a yee ma sē Yesu ta ma Yater ma kuān ne ye, Yāhā ga ma bya cer kāã.

22 Yān! Yāhā laam n tāy; nawee ma -sē laa tee pye ke ga maha waha ufua pēn. Mpāy pe ke kānde miy yaha, ke pe pēn, ma -sē ke laantār yar mboo na. Ma -sē yai, ma koho taha yaha ke laantār na ma laam bye ne, mii loo sē ne ye, ma bya ga cer kāã mii kayan dyan.

23 Pe Yiiffee- bya ma -sē yīntaha sron Yāhā ye, ma Yesu ta pe Yater, Yāhā ga pe gbihi ta pe pye na faale na. Yāhā fānga kāmāy na, ke ga waha yia ke maha pe gbihi pua mar pe cersadyaha fla na.

24 Mboo wii taa wee Yiiffee ye, ma ma mii wlaha wolifye katyigi kayan dyan pe gbā cer, ma ga ke pua mar kaha wolifye katyigi na; ma cā Yāhā fāngangbān kē ke yia loo nde na. Pe Yiiffee- poo na, pe ma mii ke kaha wolifye katyigi kayay dyan pe gbā cer; pe wāpuamar koo katyigi cer y na pe cersadyaha fla na, ma yee la, Yāhā fāngangbān saha yia loo nde syi ya na ye?

Yiiffee- bya ga ba sya yaha

25 Wo nna, kangbāy laa nde waa sē le cā yāã ye, n ga le yar ye na ye n cā, ye ma n naa yii sey ye kacān wīl ne ye: -Ye yān, Yiiffee- busāã mpāy pe ya laam tee ta pe sē waha Yāhā laam wūhū war ye. Pe ga kuee ke dyan, mpāy pe wee Yiiffee- ye, poo busāã n sya ba naa Yesu ta pe Yater ke n pe sya naa n yaha, pe yē n sya ba tā. Loo kur ye, pe Yiiffee- bye n cā pe laam gbihi ta pe Yesu ta pe Yater.

26 Pe Yiisrefa kur bye pe ga sya yaha mii, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«U Syayahafua ga ba yir Syō kue ye, u ba Dyakuba kur kue pii yee, mpāy pe Yāhā kānde miy yaha.

27 Yāhā yee too naambiyār nde ne ke n pai le pe ne, ke pe kapee- laha kāã pe yīn na.»

28 Pe Yiiffee- Yesu kapāyīl wīl sye ma nii Yāhā napīl. Loo n ta ye n kayīl yāã. Yāhā sē yi kāã ke yē wāter wīl kur ye ye, pe Yiiffee- wīl n tāy Yāhā ye pe wāle kāmāy na, pe wāle mpāy Yāhā bii pe yān yi faale cāã na, ma pe ta ke nawee-.

29 Ye sē yāã, Yāhā ma kla gii wāã, ke sē ke dur n sya ye, ke ma maha mpāy yān yi, ke pe yān yi ke kuān ne, ke sē ke yē dur ye.

30 Yii mpāy tee wee Yiiffee- ye, ye sē ba luhu Yāhā ye faale cāã na ye. Yagaa, Yiiffee- pe sē luhu Yāhā ye ye, loo nde ta Yāhā n ye fen di.

31 Pe Yiiffee- wīl bya ga ba nii koo syi. Poo mpāy pe sē luhu Yāhā ye nanga ye, Yāhā ga ba pe bya fen di. Ke ye fen di mii, ke ga ba pe bya fen di koo syi.

32 Ye sē yāã, Yāhā tyii nawee- ter bye na, pe n ke yē kaplān wāluhu wīl sye ma -sē wāfāy yāã. Loo kur ye, ke n ba pe bye fen di, pe n cā ke nawee fen di.

Kacān wee Yāhā wāgboho na ye

33 Kayūhū nkāy ke ma Yāhā wān, kacān wee ke na ye. Ke laantor tesē ke laam kacān ne, yersaha wee te na ye. Kai- nkāy ke ma Yāhā laam wo wāpye wūhū, waa saha ke cā ye, ke kai- gbihi n ta mii syi dyan, waa saha le war ye!

34 Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Waa saha Yāhā laam wūhū cā ye, waa saha laantor le ke laam wo ye.

35 Waa wee tuu waha yia, ma cāã ngaa wāã Yāhā kē, ke n ba le kayīl dur u kē ye.»

36 Cīnde ne, woofua wee ye.

Ye sē yāā, koo kē ke kai- bye ta,
 koo kē ke wān bye tāhā,
 te bye ma koo wān.
 Ke miingbāŋ yai ke naa n sey
 yalebye,
 wāyeryāā ma n pye le na ye!
 Amen, le nii ke syi.

12

Lii le ma cīnde Yāhā wāsey

¹ Wo nna, yii mpāy tee ma wo Yesu kāndeyārwei, ye cā Yāhā wo fēn di, ma sya wo yi kāā te wo. Loo nde wīi na, ye tyii ta n ye yar waha wīi nen ne: -Ye yii le soho Yāhā koho wo yrāŋ na, mii kla dyaŋ pe boo ke kē, ke kla n nii Yāhā wāŋ ke kuāŋ ne; ke wīi n maha naa n tāy ke ye. Loo ne le ma cīnde Yāhā wāsey.

² Ye ma syi ye naa driyēfa kai-yāŋ tesē pe laangar wūhū ne ye. Ye tyii Yāhā n ye laam wā klaha, ke kacānfān le ye laam wo, ye n ke laam wūhū war, ye naa ke pye, nkāy ke yō, ma n tāy ke ye, ma maha sron.

³ Yāhā kayīi wāā ra kē ma ra ta ke tēntē. Loo nde na, n ga ye nanem yar nde ne: Ye ma syi ye naa yii ta draha gii wo tee sē nō ke na ye. Tee ma mii, -ye naa yii yāŋ koo syi! Ye sē yāā, Yāhā kayīi ye ta ye n Yesu ta ye Yater mii, -ye naa yii yāŋ koo draha wo.

⁴ Ye cā nawee kadye nen ya ma teebēhe busāā ne; ke teebēhe nanem bye ma ke tēŋ ne ke ya wuhu na.

⁵ Wii mpāy too ma Yesu kāndeyārfa, wo wīi ma koo syi. Wo nihi; too -sē wāā le Yāhā Yīndefua Crise kāmāy na, wo ma kadye nen ya dyaŋ. Wo bye tēŋ ma ke ya wuhu na, mii kadye nen teebēhe dyaŋ ke tēŋ ma ke ya wuhu na mii.

⁶ Yāhā kaa taha wo nanem bye na. Ye sē yāā, ke fānga tii wāā wo kē, te ma te ya wuhu na. Le nii ke syi, wo nanem bye yai wo koo fānga ta wo naa tēn tē. Yāhā ma fānga wāā wii kē u n waha ke kaplāŋ luhu u laam wo, u -sē naa ke tōr nawee- ye ke n naa n sron Yesu kānde wūhū ne.

⁷ Yāhā ma fānga wāā wii kē u n nii koho le pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ye, u -sē naa le pye laantee nen ne. Yāhā ma fānga wāā wii kē u n nii u nampyeŋ- klaha Yāhā kaplāŋ ne, u -sē naa pe klaha nuhu ne.

⁸ Yāhā ma fānga wāā wii kē u n waha laantor le u nampyeŋ- laam wo, u -sē naa le pye. Yāhā ma fānga wāā wii kē, u n waha u ya koho wān taa ta ma kayīi pye te ne, u -sē naa le pye laanyōm ne. Yāhā ma fānga wāā wii kē u n nii yahaseefua Yesu kāndeyārfa yawāhā fla wo, u -sē u ya plāhā le tēn na. Yāhā ma fānga wāā wii kē u n waha fēnfa laam yīn, u -sē naa pe laam yīn nuhu ne.

Yesu kāndeyārfa troho wātāhā

⁹ Ye tyii nawee- ntāŋ n naa n dye ye tāy cīnde wādyen! Kai- nkāy ke sē yō ye, ye tyii koo wīi n fūhū ye ye! Kai- nkāy ke yō, -ye pua yaha koo na!

¹⁰ Ye tyii ye ntāŋ n naa n dye yii tāy mii tuhufua nen pii dyaŋ, -tee naa n tāy yii ne! -Ye naa yii kihi nagboho wātaŋ ne yii na!

¹¹ -Ye naa ye tēn tē ye laam fānga ne -tee tyii napar na! Ye tyii Yāhā Yrā n nii ye laam wo, -ye naa tēn tē Yīnfua Yesu kē!

¹² Tee koho taha yaha Yesu na, ye tyii le n naa nuhu yigi ye kē! -Ye naa yii plāhā wāfāy wo! -Ye naa n pāā Yāhā ne yalebye, ye ma n fāy sya le ne ye!

¹³ Ngii wīi ma pye ye Yesu kāndeyārwei na, -ye naa ke pye pe kē! -Ye nampay gbihi naa n yigi!

¹⁴ Mpāy pe kapee- ka n pye ye na ke dyaŋ, -ye naa Yāhā nar pe kē ke kaa taha pe na; ye ma syi ye yoosēn pāā naa n wāā pe kē ye.

¹⁵ Waa ma kayīi laa ter yāā ma nii nuhu di le na, -ye ye laam flege u ne, -ye naa ke nuhu di u ne. Kapee laa ma -sē waa dye u n nii wūn, -ye u fēn di cīnde, -tee wūn le tāŋ u ye.

¹⁶ -Ye naa nii yīmbui nen na yii ne. Ye ma syi ye naa yahasee fla ya ke ye, ye tyii yīnkorle tēŋ wīi bya n naa

n tãy ye ye. Ye ma syi ye naa le ga ye yee ye kai- bye cã tãŋ ye!

¹⁷ Wii ma kapee pye ye na, ye ma syi ye yee, yaa le dur u kē, ye kapee laa pye u na ye. -Ye naa kayĩ wãpyeŋ ya ke nawee- bye kē!

¹⁸ Yii poo na, le ma ga waha pye tesē le ma nii ye wĩ, -ye naa laanyĩn ke nawee- bye kē!

¹⁹ Ta naambiyãm, waa ma kapee pye ye na, ye ma syi ye yee, yaa le kafue yi u na ye! Ye tyii, Yãhã laam ga war ufua ne, ke n laa pye. Ye sē yãã, loo ne le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee: Yãhã yee:

«Ndoo kē tē ga ba kapee- bye kafue yi.

Ndoo kē tē ga ba kapeepyefa bye dãã pe kapee- ne, n ke dur wãã pe kē.»

²⁰ Le maha ma le yrũhũ yaha ma yee:

«Fãã ma ma napĩ yigi, ngaa wãã u kē u n di.

Loho fãã ma u yigi, loho wãã u kē u n wo.

Ma'a nii loo pye, fyar ga u sron yigi u kapee- nkãy wĩ na tuu pye ma na.»*

²¹ Ma'a syi kapee- wãpyeŋ n yia ma na ye. Kayĩ wãpyeŋ ta ma kapee yia le ne.

13

-Ye naa n luhu klo fãngafa ye!

¹ -Ye naa n luhu klo fãngafa ye, loo le sron. Ye sē yãã, koo fãnga wee mii ke sē yir Yãhã ye ye. Yahaseefa mpãy bye pe ma yĩŋ na, Yãhã kē ke pe ta.

² Loo ne, wii ma yee u saa yer fãngafa wĩ na ye, le nii mii Yãhã lii ta, ufua sye u saa yer le na ye. Mpãy pe sē n yer le na ye, pe wãpēn ke pe ya kē ke syi ne.

³ Kapeepyefa me pe n fya fãngafa na, kayĩpyefa sē me ye. Ma'a yee fãngafa ma n naa ma fãy yahaseefa ne ye, ma naa kayĩ pye, pe ga syaha ge wãã ma kē loo nde na.

⁴ Yãhã kē ke fãngafua taha u tēn na. U n ke ma naa n sron ma troho wãtãhã ne. Ma'a -sē kapee pye, ma yai ma naa n fya. Fãnga gii ke le soho u koho wo, ke sē ka wãã u kē ke dyan ye. Yãhã kē ke u taha le na; waa ma kapee pye u nampyeŋ na, woo kē u ga le kafue yi ufua na, u u pēn u nampyeŋ kē.

⁵ Loo ne, ye ma yee ye sē n luhu fãngafa ye ye, ye ga waha wãpēn yãã le na. Mii le wãpēn wĩ ge sē ne ye, yii ge le cã ye laam wo ma yee, ye yai ye naa n luhu pe ye, loo le sron.

⁶ Loo maha ne, ye kufar dãã. Ye sē yãã, fãngafa ma draha gii wo Yãhã kē ke pe ta koo fla na ma pe taha loo tēn na, pe n nii loo ya na.

⁷ Wii ma yai ngii ne, -ye koo wãã ufua kē! Tee yai kufar wãwãã ne wii kē, -ye naa te wãã ufua kē! Tee yai kla gii wãwãã ne wii kē, -ye naa ke wãã ufua kē! Tee yai ye naa n fya wii na, -ye -sē naa n fya u na! Tee yai ye naa wii myaha gboho, -ye -sē naa u myaha gboho!

-Ye naa ye troho tãhã cãã- wo!

⁸ Ye ma syi waa fue n nii ye na ye. Fue lii ya le ma ye na, ye tyii ye ntãŋ n naa n dye yii tãy yalebye. Ye sē yãã, wii nampyeŋ- ntãŋ ma dye u tãy, ufua ma tãŋ Yãhã kãnde wo.

⁹ Ye sē yãã, kãnde lii Yãhã le ta, le katan nkãy ma ke yrũhũ yaha ma yee: «Ma'a syi ma cayor le ma nampyeŋ ne ye! Ma'a syi ma nawee boo ye! Ma'a syi ma waa kla yuhu ye! Ma'a syi ma naa yĩnde yi waa kla na ye!» Koo katan resyar ngĩ, ma suhu le Yãhã kãnde katan nkãy ne ke sē yãã tōr nwo ye, ke bye ke ya wãã le Yãhã kãnde katan nde fla ya wo ma yee: «Ma ya wĩ le n tãy ma ye mii syi dyan, tyii ma nampyeŋ wĩ n naa n tãy ma ye ke syi.»

¹⁰ Ye sē yãã, mboo wii ma nampyeŋ- ntãŋ ma dye ma tãy, ma saha kapee laa ter pye pe na nantãŋ ye. Koo kē mboo wii ma le Yãhã

* **12:20 12.20** Jreke yor wo, le ma le yrũhũ ma yee: «Ma'a nii loo pye, le ga nii mii ma naankãn kuee ga woo u yĩndai wo.» Loo kapãn nde fyar wĩ pãã.

kānde katan nde fla yār, le nii mii ma ma tāj le Yāhā kānde katan bye wo.

¹¹ Ye yai ye naa le Yāhā kānde katan nde fla yār. Wo ma yale lii na yagaa, ye le cā: Ye yiryale ne yagaa woo wāy na. Yagaa, wo wāsyayaha wīi ga yi gbaa na. Loo yale gbe taha ma ter cāā gii cāā yaha too ba Yesu fe ta wo Yater.

¹² Ke yīmper n gaha kuasaha wo, yīn ga syii yagaa. -Too wo wam kapee- wāpyeṅ miy yaha, wo cāā-naaniy wān gbe!

¹³ -Too naa n sroṅ wo troho wātāhā ne mii cāāfa dyaṅ! -Too wamfa troho wātāhā ter miy yaha, poo mpāy pe tefen pye dir na, ma maha sēm wo n ter, ma tyatyāhā pye, ma wāhā cer, ma laanyar pye.

¹⁴ Ye ma syi ye laangapeer n naa ye troho wātāhā sroṅ ye kē, ye n naa koo wūhū ya pye ye! Yesu Crise tuu kayīi lii pye ye kē, -ye yii paha loo kayīi nde na mii nayroho dyaṅ tee le paha tā yii na.

14

Ye ma syi ye naa ye nampyeṅ- pyer yān ye

¹ Mpāy pe sē le Yesu kānde wo ma kai- cā ye, ye tyii pe n naa n pai ye ye! Ye ma syi ye maha yee ye ga naa kaplāṅ tyīn pe ne pe laam wūhū wīi na ye!

² Le ga waha pye, waa ma u yee woo Yāhā ta u Yater, woo sē n fā dir raa ter na ye. Waa ter -sē ma wii tuu sē le Yesu kānde wo ma kai- cā ye, woo wan wān ya di, u laam wo kar wākaa sē yō ye.

³ Wii u sē n fā dir raa ter na ye, u ma syi naa u nampyeṅ yān mii u wee ngaa ye, u nampyeṅ wii tuu yee woo n fā dir raa ter na. Wii tuu sē -sē dir bye di ye, u ma syi u yee u nampyeṅ wii tuu dir bye di u plaha ye. Ye sē yāā, woo nwo wīi yō Yāhā ye.

⁴ Mboo wii taa waa tēntēle yān, ma yee u tee n pye, ma kalii? U tēntēle u tēn tē n yō woo, u sē le tē

n yō ye woo, u yīnfua wīi ne. Yīnfua Yesu ga waha fānga wāā u kē, u n yia u tēn na.

⁵ Le ga waha pye, waa ma u laam wo plii bye wee wāceṅ ye, per gaa yō, kaa sē yō ye. Waa -sē ma u laam wo plii bye ma wāceṅ, kaa sē yō kaa na ye. Wii ma lii le yaha u laam wo, u loo sya cīnde.

⁶ Wii ma per gaa ta, ma yee koo kē ke yō, u loo pye Yīnfua Yāhā miingbāṅ wīi na. Wii u' dir bye di, u loo pye Yīnfua Yāhā miingbāṅ wīi na. U' syaha wāā ke kē te dir wīi na koo kē. Wii u sē dir bye di ye, u bya' loo pye Yīnfua Yāhā miingbāṅ wīi na. U bya' syaha wāā Yāhā kē u dir wīi na koo kē.

⁷ Ye sē yāā, wo bye too ma yrāṅ na yagaa, waa saha yee u ma yrāṅ na u ya kānkai- wīi na ye. Wii kuper ma nō, u saha yee u ma u ya wūū ye.

⁸ -Ye yān, wo ma pye yrāṅ na, wo ma yrāṅ na wo Yīnfua kānkai- wīi na, wo ma maha ku, wo ga maha nii wo Yīnfua wām. Wo ma yrāṅ na woo, wo ku woo, wo ma Yīnfua wām.

⁹ Ye sē yāā, Yāhā Yīndefua Crise ku ma yir gbā wo, ma dur ba yrāṅ na gbaafa ye. Loo nde ta u n nii yrāṅfa bye yīn na, tesē mpāy bye ne pe ku wa.

¹⁰ A nwa, mboo n nii ma nampyeṅ kaa ma n yee, u nde tee pye, ma nii u yān u wee ngaa ye? Ma sē cā la ma yee, Yāhā ga ba wo bye sāhā?

¹¹ Ma sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo ma yee, Yāhā yee:

«Ndoo kē Yāhā gii ke ma yrāṅ na,
n yee nawee- bye ga ba kānkliūy
gbāā
ra yaha ye;
pe bye ga ba cā, ndoo kē Yāhā,
pe naa ra miingbāṅ sey fānga
ne.»

¹² Ye yai ye cā nawee nawee woo ga ba u yīnwūhū tōr Yāhā yaha ye.

Ma'a syi ma nampyeṅ ta u n tee pye ye!

13 Wo ma syi wo naa wo nampyen-kaa nantāŋ, wo yee pe yai wāpēn nge syi ne ye. Too yai lii wāpyen ne le nde: -Wo naa wii troho wātāhā ter koo yāŋ. Too cā lii syi ga waha wo nampyen ta u n le Yesu kānde miy yaha, -too loo yāā wo le miy yaha.

14 Yīnfua Yesu kaklaha kāmāy na, n le cā laha ma yee, kai laa wee le ga waha pye nawee ye kapīi ye. Wii ma lii ta kapīi, le ma kapīi u ye.

15 Laa na, ma nampyen n fā digi gaa ter na. Ma'a ke dī ma nampyen yīnde na, le ga u laam wlāhā, u saa laa war nantāŋ ye. Ma'a le cā wa ma le pye, le ga nii mii ma nampyen ntāŋ sē dye ma tāy ye, koo kē. Loo nde ga waha ta u n plaha yi kāā le Yesu kānde wo, u saa wāsyayaha yāā ye. Digi gaa ter wīi ya na, ma'a syi ma nampyen ta u n plaha u kuāŋ ne ye; ma sē yāā, Crise ku woo bya wīi na u waha wāsyayaha yāā.

16 Kai lii ma sron mboo yīnde na, ma -sē pee mpāy ye, ma'a n le pye pe yīnde na, pe n naa wāpee pāā le na ye.

17 Ye sē yāā, wii u u troho tāhā Yāhā kānde wo, digi gaa ter wādin tesē kla gaa ter wāwōŋ, koo sē kē ke ma yīŋ ufua ye ye. U cā Yāhā u ta u n sron, ma yrīŋ wāā u kē, nuhu ne Yāhā Yrā kāmāy na, koo kē ke ma yīŋ u ye.

18 Wii ma nii Crise tēn tē koo wāsron nge ne u laam wo, pe yrīŋ ne, ke nuhu ne, le ga tāy Yāhā ye, nawee- ga maha yee u kayīi pye.

19 Lii le ga waha nii yrīŋ wīi ma nampyen- ye, ma suhu lii ne le ga waha pe ta kaa n taha pe Yesu wātan na pe Yater, -too naa koo kē!

20 Ma'a syi ma Yāhā tēn pye klaha-digi gaa ter wīi ya na ye! Le cīinde na, dir bye wīi ma gbegbe. Taa ga digi gaa ter di ma nampyen waa yīnde na, u saa le war ye, le n naa u laam wlāhā, u n dye kapee laa wāpyen wo, loo le sē yō ye.

21 Taa cā wa, ma'a kar raa ter kaa ma nampyen waa yīnde na, le saa nii kayīi u ye ye, laa na sēm wāwōŋ,

laa na ngaa ter ge, le puar ma'a n le syi laa pye u yīnde na, ma u ta u n dye kapee laa wāpyen wo ye.

22 Lii le ma ma laam wo koo kai-ngīi wīi na, le le yaha ma laam wo, Yāhā yīnde ma ma na. Mboo nawee, taa lii sya cīinde, ma'a ma troho tāhā loo kānde na, ma laam ga tege nii ma ye, ma wīi n tāy.

23 Wii ma -sē laalaa pye digi gaa ter wīi na, ma -sē ke di, le nii mii tuu lii sya cīinde ma le le yaha u laam wo, loo sē ne u n pye ye, u ga wāpēn yāā le na. Taa lii sya cīinde, ma le le yaha ma laam wo, le ma pye, loo sē ne taa n pye ye, kapee ne.

15

Ta, ma ntāŋ n dye ma nampyen tāy

1 Wii mpāy too le Yesu kānde wo ma kai- cā, wo yai wo naa wo laam yīn mpāy ne pe sē le wa le wo ma kai- cā ye. Tesē, wo yai wo naa koho le pe ye, -too tyii wii laam wūhū wāpyen koo na.

2 Wo nanem bye yai wo naa kai-wāpyen ke wo nampyen- kē, nkāy koo ke ga waha nii u ye kayūhū, ke ta kaa n taha u Yesu wātan na u Yater.

3 Ye sē yāā, u Yāhā Yīndefua Crise sē pye driyē wo ma naa u ya wīi pye ye; le ma ge ma le yrūhū yaha u wīi na ma yee:

«Pe naa Yāhā tyehē tyehē nkāy ne, ke dur too woo na.»

4 Kai- nkāy bye ke cāā yrūhū yaha faale na Yāhā sabangbāŋ wo, ke ma kaklaha wo ye; ke fānga le wo laam wo, ma maha wo laam yīn, wo n koho taha yaha Yāhā kayūhū wāyāā na.

5 Yāhā n sya, ke fānga le ye laam wo, ke maha ke laanyīn ter wāā ye kē. Ke ye ta ye ntāŋ n dye yii tāy mii Yesu Crise kānde le yar mii.

6 Loo na, ye n yīmbuhu wāā le, ye naa wo Yīnfua Yesu Crise Tuhufua Yāhā sey.

Le Yesu kapāyīi ma nawee- bye wīi

⁷ -Ye yii gbihi naa n yigi le Yesu kãnde wo, mii u Yãhã Yĩndefua Crise ye gbihi yigi mii Yãhã miingbãŋ wĩ na.

⁸ Ta n ye yar, ye sã yãã, Crise nii Yiiffee- tẽntẽle. Yãhã ke bii yẽ ter kayũhũ nkãy wãpyeŋ ne Yiiffee-wãle kã, Crise pa maa koo pye, pe cã Yãhã sã ke yẽ dur ye.

⁹ Tuu pa u maha yee mpãy pe wee Yiiffee- ye, pe naa Yãhã sey ke laantãr wĩ na, mii le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo mii, ma yee:

«Loo ne,
n ga naa ma miingbãŋ sey
mpãy nsoho wo pe wee Yiiffee-ye,
n ga naa ma miingbãŋ yay le.»

Le maha yrũhũ yaha ma yee:

¹⁰ «Mpãy pe wee Yiiffee- ye,
pe naa nuhu di pe Yãhã nawee-
ne.»

Le maha yrũhũ yaha ma yee:

¹¹ «Yii mpãy bye tee wee Yiiffee- ye,
-ye naa Yĩnfua Yãhã miingbãŋ
sey;
nawee- ter bye, pe naa ke myaha
gboho!»

Faale Yãhã kaplãŋ tãrfua Yisa maha bii yee:

¹² «Yisay* kur kue puee waa ga ba
yir
u nii mpãy yĩŋ na pe wee Yiiffee-
ye.

Mpãy pe wee Yiiffee- ye,
pe ga ba koho taha yaha u na.»

¹³ Yãhã kã ke nawee ta u n koho taha n yaha ke na. Tee ke ta ye Yater, ke nuhu le ye laam wo busãã, yrĩŋ ne, kaa n naa n taha ye koho wãtahayaha na ke na, Yãhã Yrã Fãnga kãmay na.

Pɔl u tẽn wĩ pãã

¹⁴ Wo nna, lii le ma ye wĩ, ndoo ge le cã laha ma yee, ye ye laam gbihi ta kayũhũ wãpye wĩ na, kacãn gboho ye laam wo, ye ga waha naa laantor le yii laam wo.

¹⁵ Tẽ -sẽ ye laam too kaplãŋ nkãy ne ke ma saba nwo wo, n ke yar ye na fãnga ne. Ya'a yãã, n koo kaplãŋ

ngĩ yrũhũ yar ye na fãnga ne ke syi, Yãhã kayĩ wãã ra kã,

¹⁶ ma ra ta Yesu Crise tẽntẽle mpãy ye pe wee Yiiffee- ye, loo ne. N ga le Yãhã tẽn tẽ, n le yar nawee ga waha wãã le Yãhã ne. Loo ne le Yesu kapãyĩ wãpãã ne mpãy ye pe wee Yiiffee- ye, pe n nii mii diŋ gi syi dyan ke nii Yãhã wãŋ ma maha n tãy ke ye, Yãhã Yrã kãmay na.

¹⁷ Loo n ta, n ga waha nii sey Yesu Crise kãmay na le Yãhã tẽn kue ye.

¹⁸ N saha laa pãã mii tẽn lii sã ne u Yãhã Yĩndefua Crise le tẽ ra koho ne ye. Mpãy pe wee Yiiffee- ye, u pe ta pe n nii n luhu Yãhã ye, ta kaplãŋ kãmay na ma suhu ta troho wãtãhã ne,

¹⁹ ma suhu yẽkã wũhũ ne tesẽ laanwo wũhũ wãpyeŋ fãnga ne, ma suhu Yãhã Yrã Fãnga ne. Koo kãmay kã tẽ waha le Yãhã Yĩndefua Crise kapãyĩ wĩ pãã nawee- ye, ma gbe Yurusalem na tesẽ koo kue kui ne, ma ga waa Yirii kãntraha kui na.

²⁰ Mpãy pe sã ba Crise myaha luhu yãã ye, n le kapãyĩ wĩ pãã poo ye. N sã naa n traha n ta tẽn tẽ taha tẽn lii na, waa ba cãã le nakũy ta wa ye,

²¹ mii le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Pe sã ba yee u ga pa mpãy ye ye,
poo ga u yãã.

Mpãy pe sã ba u wĩ luhu yãã ye,
pe ga ba u kai- luhu pe ke war.»

Pɔl n traha u ka Worme wo

²² Le Yesu kapãyĩ wãpããtay kã le ba yer naa n tã ra na, n sã yãã ka ye fla na ye.

²³ Yagaa, tẽn laa wee ra ye koo kui ngĩ wo ke ga waha yer tã ra na teelaa wãkan na ye. Ye fla kalaam pye ra na, naandyẽ ya sã kã ye.

²⁴ Yãhã ma sya, n ma ba n gaha Sepay kãntraha na, n ga klaha n ye yãŋ, n nii ye ne, n ye laam pye yai, ye n ba koho le ra ye ke yrãhã wãyi ne.

²⁵⁻²⁶ Yagaa, n n gaha Yurusalem wo. Ye sã yãã, Yesu kãndeyãrfa mpãy pe ma Maseduan kãntraha na,

* **15:12 15.12** Faale cãã Dawide tuhufua bii kã Yisay ne.

ma suhu Yakayi kântraha ne, pe war wãã, ma ga wãã Yãhã nawee- mpãy kē pe ma nawãm Yurusalem wo. N n gaha loo na ke fla na.

²⁷ Pe warwããfa me pe loo nde ta pe ya ya; kayĩ laa -sē ne, le fue pye pe na. Ye sē yãã, pe Yiiffee- Yesu kãndeyãrfa mpãy pe ma Yurusalem wo, kai- nkãy pe cã le Yesu kapãyĩ wũhũ kue ye, pe too kacãn la pe ya na mpãy ne pe wee Yiiffee- ye. Loo nde na, mpãy pe wee Yiiffee- ye, pe bya -sē yai pe waha naa pe koho wãn taa wãã pe kē pe n naa pe ya koho soho.

²⁸ N ma ba loo nde war wa, ma too wãn nde le soho pe koho wo, n ga ke Sepay yrãhã yi n ba klaha ye fla na.

²⁹ N cã n ma ba ka ye fla na, u Yãhã Yĩndefua Crise n gaha kaa taha wo bye na.

³⁰ Wo nna, n ga nde yar waha ye ye wo Yĩnfua Yesu Crise myaha na, ma suhu wo ntãŋ mpãy ne pe dye wii tãy Yãhã Yrã kãmay na: -Ye ra koho soho ta sesrãr wo ye naa Yãhã nar ra kē,

³¹ ke n ta sya yaha Yudefa mpãy koho wo pe sē Yesu wĩ sya cĩnde ye. Ye maha naa Yãhã nar, n n gaha wãn tii ne Yurusalem wo pe Yãhã nawee- kē, te ga pe laam yĩn.

³² Loo na, le ma tãy Yãhã ye, yaa ra yãã ye fla na nuhu ne ra laam wo, tesē ra n waha wũũ car ye nsoho wo.

³³ Yãhã kē ke yrĩŋ wãã. Ke pye ye bye kur ye! Amen, le nii ke syi.

16

Syaha fla

¹ N ga wo Yesu kãndeyãrwesya nwo wĩ cãã pãã ye ye, u myaha Feebe. U tẽn tē Sãncrihi Yesu kãndeyãrfa yawãhã fla wo.

² U ma ba ka ye fla na, -ye u yigi yõ wo Yĩnfua myaha na, u n cã Yĩnfua Yesu nawee- me ye ne. -Tee naa koho le u ye kãnkai- nkãy ne ye wĩ ma u na; ye sē yãã, u naa koho le nawee- busãã ye, ndoo ge ne.

³ -Ye Persyila syar ra kē u puai Yakila ne, poo pe le Yesu Crise tẽn tē naa n tay ra ne.

⁴ Pe ba ra sya yaha gbã koho wo, ma sya ne ga kuee le wo. Ndooyã sē kē, n syaha wãã pe kē ye, Yesu kãndeyãrfa mpãy pe wee Yiiffee- ye, pe yawãrfa bye syaha wãã pe kē.

⁵ Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa mpãy pe pe ya wãã pe kaha wo, -ye pe bye syar! -Ye Yẽpanehẽ syar, u ntãŋ sron dye ra tãy, woo kē Yesu kãndeyãrfua cir Yasyi kântraha na.

⁶ Maari wii u u ya fãy ye wĩ na, -ye u syar!

⁷ -Ye Yããndurkuse syar tesē Yuniase ne, ta klofa me pe ne, pe maha pye ra ne nwompihi wo. Pe wĩ n tãy pe Yesu tẽnlehe ye, pe maha cãã dye ge cãã dye ra yaha le Yesu kãnde wo.

⁸ -Ye Yãmpelase syar ra kē, u wĩ n tãy ra ye le Yĩnfua Yesu kãnde na.

⁹ -Ye Wurbã syar, u naa n tay wo ne le Yãhã Yĩndefua Crise tẽn wĩ na, -ye Setaase bya syar, u ntãŋ sron dye ra tãy.

¹⁰ -Ye Yapele syar, u wãfãy yãã le Yesu kãnde wo ma -sē u ya plãhã ma kuee le wo. -Ye Yartobule kahafa syar!

¹¹ -Ye Yerodãã syar, ta klofua kē u ne. -Ye Narsisi kahafa syar! Pe le Yesu kãnde yigi klue sũ.

¹² -Ye ca syãm mii syar pe n yee Terfehẽ ma suhu Terfoho ne, pe ma Yĩnfua tẽn na. -Ye cõõ nwo syar pe n yee Persidi, u tẽn tē gboho Yĩnfua kē, u ntãŋ dye pe Yesu kãndeyãrfa tãy.

¹³ -Ye Wurfuu syar, Yĩnfua u yãŋ yi; -ye u nahafua syar, u ma ra bya nahafua, u kayĩ laa pye yãã ra kē, koo kē.

¹⁴ -Ye Yasãykerte syar, Flegõ ne, Yermese ne, Paterbase ne, Yarmase ne, tesē Yesu kãndeyãrfa mpãy ne pe ma pe ne.

¹⁵ -Ye Filohoke syar u cõõ Yuuli ne, -ye Neere syar u syafua ne, Woliipe ne, ma suhu pe Yãhã nawee- mpãy bye ne pe ma pe ne.

¹⁶ -Ye yii syar yõ Yãhã nawee-

syaha ter ne. Yesu Crise kãndeyãrfa yawãrfa bye ye syar.

Kur kuε kayar

¹⁷ Wo nna, n ga ye yar waha nde ne: -Ye yii yigi nawee- mpãy ne! Ye sã yãã, kaklaha nkãy pe ye klaha ke ne, pe koo kaklaha sye, ma nii yẽcroho le pe Yesu kãndeyãrfa nsoho wo, ma pe plaha n le kãmpee wo.

¹⁸ Ye sã yãã, poosyifa mii, wo Yĩnfua Yãhã Yĩndefua Crise tẽn sã ne pe n tẽ ye, pe ya laam wĩ ne pe n kar. Pe ga pe yẽr ta sĩsĩ, pe kaplãntãhã ta pe nawee- wlan, nawee- mpãy syi pe wãkaryaha sã n sye ye.

¹⁹ Yii poo na, nawee- bye cã ma yee ye n luhu Yĩnfua ye. Loo nde nuhu le ra laam wo. N n traha ye kacãn yãã kayĩ wãpyen kuε ye, -tee naa n nii kapee- wãpye wĩ ma n naa n dye ye laam wo ye.

²⁰ Yãhã gii ke yrĩn wãã, ke ga sãndãpee yĩnfua Setane kai- tãhã pye klaha- migimigi ye tre flãhã tãy. Yagaa, le yale gbe taha. Wo Yĩnfua Yesu Crise, u u laantãr yar ye na.

²¹ Ta tẽntẽwai Timuti ye syar, woo ma suhu ta klofa Lususe ye ne, Jasoho ne, Sosipatehe ne.

²² Ndoo Tehetise wii tẽ Pol yẽ kaplãn ngĩ yrũhũ, n ye syar Yĩnfua myaha na.

²³ Kayusu wii n n syã u fla na, tesẽ pe Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa pe ya wãã u fla na, u ye syar. Yerasyi wii u ma le klo nanihi war yĩn na, ma suhu wo Yesu kãndeyãrwe Kartisi ne, pe ye syar. [

²⁴ Wo Yĩnfua Yesu Crise, u u kayĩ wãã ye bye kã. Amen, le nii ke syi.]

U saba kuasaha Yãhã wãsey ne

²⁵ -Too naa Yãhã sey, koo ke ga waha ye ta ye n ke sron ta ye Yater, mii le Yesu kapãyĩ le yar mii, le kapãyĩ lii tẽ n pãã nawee- ye. Yesu Crise wũhũ nkãy tẽ tõr n yar nawee- na, koo kã ke ma Yãhã laam wĩ lii le sã ba yi yãã gbaa na ye.

²⁶ Pe Yãhã kaplãn tõrfa bii loo nde yrũhũ yaha saba wo. Yagaa, le gbe yi gbaa na. Yãhã gii wãkuayãã wee ke na ye, koo ke loo nde ta, ma maha ta pe n koo kai- ngĩ yar mpãy bye na pe wee Yiiffee- ye, pe n Yesu ta pe Yater pe naa n luhu u ye.

²⁷ Yãhã nen ya kã ke ma kai- bye cãfua. Yesu Crise kãmey na, koo nen ya myaha yai wãsey ne yalebye, wãyeryãã ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi!

Pɔl saba cir kaplāŋ Korntifa ye

Syaha fla

¹ Ndoo Pɔl kē ma suhu wo Yesu kāndeyārwe Sohotān ne, too saba nwo yrūhū nɔ wāā. Ndoo Pɔl kē, le tāy Yāhā ye ke n ta yee, n ba nii Yesu Crise tēnlehe.

² Wo u saba yrūhū nɔ wāā Yesu kāndeyārfa yawāhāfa kē Kornti wo. Yāhā pe yee, ma pe ta ke wām, pe n wāā le Yesu Crise kāmāy na. Wo u yrūhū nɔ wāā mpāy bya kē pe ma teebehe bye wo, ma -sē wo Yīnfua Yesu Crise miingbāŋ gboho. Woo kē pe Yīnfua tesē wo bye Yīnfua.

³ Wo Tuhufua Yāhā ma suhu wo Yīnfua Yesu Crise ne, ke ke laantār wīi pye ye kē, tesē pe pe yrīŋ wāā ye kē.

Korntifa Yāhā laantār wūhū yāā Yesu Crise kāmāy na

⁴ Yāhā laantār wīi lii pye ye kē Yesu Crise kāmāy na, yalebye n syaha wāā ke kē loo wīi na.

⁵ Ye cā tee wāā le Yesu Crise ne, Yāhā ta ye n kayūhū yāā ye kānkai-bye wo. Koo kayūhū kē ye le Yāhā kapāyī cā, ye le war.

⁶ U Yāhā Yīndefua Crise kapāyīi nnen gbāā ye laam wo,

⁷ ye n sya ke Yāhā kayūhū yāā. Koo ke ye ta ye n waha wo Yīnfua Yesu Crise wādurbaŋ sēŋ.

⁸ Woo kē u ga ye ta ye n yii plāhā yaha, u ma ba dur ba, waa ma n ba yāā ye plaha laa ne ye.

⁹ Yāhā ma yē ter lii ne, ke le pye, koo gii ke ye yee, ye seefar le ke Dya Yesu Crise ne, woo wii u ma wo Yīnfua.

Pe Yesu kāndeyārfa tee ma creŋcreŋ Kornti wo

¹⁰ Wo nna, n ga le nar waha ye ye wo Yīnfua Yesu Crise myaha ne: -Ye wāā le, ye ma syi ye nii creŋcreŋ

ye! -Ye nii yīmbui nen na, -tee nii laantee nen ne!

¹¹ Wo nna, ye sē yāā, cɔɔ nwo pe n yee Klowee, u kahafa mpāy ra yar ma yee, wāhā ma ye nsoho wo.

¹² Lii le ma le na, ye kaplāŋ ma ke ya wuhu na: Nwo ga yee woo ma Pɔl kur ye, waa ter ga yee woo ma Apolosu kur ye, waa ga yee woo ma Pyar kur ye, waa ga yee woo ma u Yāhā Yīndefua Crise kur ye.

¹³ Tee le cā laha ma yee, u Crise sē la cer fle fle ye, ye tee nii creŋcreŋ. -Ye yāŋ, ndoo Pɔl sē kē tē ku trā na ye wīi na ye. Ye sē maha tāā yi loho wo ndoo myaha na ye.

¹⁴ N syaha wāā Yāhā kē tē sē ye tāā yi loho wo ye, ma yi kāā Kirpusu na, Kayusu ne.

¹⁵ Loo na, waa saha yee ndoo kē n ye tāā yi loho wo ta myaha na ye.

¹⁶ Cīinde, n maha Tefanase kahafa tāā yi loho wo. N sē -sē le sya n maha waa tāā yi yāā loho wo nantāŋ ye.

¹⁷ U Crise sē ra lehe wāā nawee-wātāā myaha na ye. U ra lehe wāā, n ba naa le kapāyīi wūhū yar nawee-na. U sē ra lehe wāā, n ba naa le kapāyīi wūhū pāā mii pe nawee-kacān wūhū pāā mii syi dyaŋ ye. U Crise wāku wīi trā na, n ma le pāā nawee-kacān yor ne, le saa pii sa ye.

Yesu Crise ma Yāhā laantor ne, tesē ke fāngangbāŋ ne

¹⁸ Ye sē yāā, mpāy pe wīi ga ba klaha-, ma'a Yāhā Yīndefua Crise trā wāku wīi pāā pe ye, pe ga yee, a yīŋ wee le na ye. Ma -sē yee wii poo na too sya yaha u Crise kāmāy na, wo cā Yāhā fāngangbāŋ kē u Crise trā wāku wīi ne.

¹⁹ Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee:

«Mpāy pe ma laantorfa,

n ga pe laantor wūhū pye klaha-pe kē.

Mpāy pe ma kaicāfa, n ga pe kacān wūhū sye.»

²⁰ Loo na, ma'a nii laantorfa, laa na kaicāfua, laa na kaplāntāhā pāāfua driyē wīi na, le wāyīi -sē ma

na ma ye? Yāhā gɛ le yar ma yee yīŋ wee driyēfa kacān na ye.

21 Ye sē yāā, driyēfa laantor pe ta pe sē waha Yāhā laantor war ye. Loo ne, mpāy pe Yesu ta pe Yater, Yāhā yee ke ga poo sya yaha le Yesu kapāyī kāmāy na, lii le n pāā driyēfa ye, pe n yee yīŋ wee le na ye.

22 Yiifēe- n kɛ laanwɔ wūhū n pye pe n yāā yīnde ne. Jɛkɛfa n kɛ pe kacān yāā driyē wūhū wī na.

23 Wii poo na, wo u Crise trā wāku wī pāā nawee- ye. Loo nde ncafūhū yigi pe Yiifēe- kē; mpāy pe wee Yiifēe- ye, poo n yee yīŋ wee le na ye.

24 Yesu kāndeyārfa byɛ, mpāy pe ma Yiifēe-, tesē mpāy ne pe wee Yiifēe- ye, poo ye u Crise ma Yāhā fāngāngbāŋ, ma maha ma ke laantor.

25 Yāhā wūhū nkāy nawee- n yee yīŋ wee ke na ye, ke ter gboho nawee- laantor wūhū na. Tesē, Yāhā wūhū nkāy nawee- n yee fānga wee ke na ye, ke ter gboho nawee- fānga na.

26 Wo nna, tee wee ngaa driyēfa yīnde na ye, Yāhā n -sē ye yāŋ yi, - ye loo yāŋ! Ye laam wo, kaicāfa sē nihi ye, fāngafa sē nihi ye, nangbām sē nihi ye.

27 Mpāy pe wee kaicāfa driyēfa yīnde na ye, Yāhā poo yāŋ yi, ma fyar yaha mpāy na pe ma kaicāfa driyēfa yīnde na. Mpāy pe wee fāngafa driyēfa yīnde na ye, Yāhā poo yāŋ yi, ma fyar yaha mpāy na pe ma fāngafa driyēfa yīnde na.

28 Mpāy pe ma naflam, driyēfa sē pe yāŋ nawee draha wo ye, ma suhu mpāy ne pe wee ngaa driyēfa yīnde na ye, Yāhā poo yāŋ yi, ma -sē pe driyēfa fānga wī kua,

29 nawee waa ma n waha u ya sey Yāhā yaha ye ye.

30 Yāhā -sē ye ta ye n seefar le Yesu Crise ne, woo kē u laantor le nawee laam wo. Woo kāmāy na wo sron Yāhā yīnde na, wo nii Yāhā wām, wo maha wāsyayaha yāā.

31 Loo ne, le yrūhū yaha Yāhā sabāngbāŋ wo ma yee:

«Waa sē yai u naa u ya sey ye,
u yai u naa Yīŋfua Yāhā koo sey.»

2

Yesu Crise trā wāku wī loo le ma yīŋ

1 Wo nna, tē ba ka ye fla na, maa le Yāhā kapāyī wī pāā ye ye, ta yē kaplāŋ pye yaayaa, ta kacāyor sē maha ba ter ye kacān fla yaha ye.

2 Ye sē yāā, tē pye ye nsoho wo, n ba yee n saa laa pāā ye ye mii Yesu Crise wī ya sē ne, tesē u trā wāku wī ne ye.

3 Tē pye ye fla na, fānga sē pye ra na ye, n naa n fya ma sya naa n sege.

4 Kaplāŋ nkāy tē naa n pāā ke pye gbɛgbɛ, ke sē pye kacāyor kaplāntāhā ye. Yāhā Yrā Fānga pye ra kaplāŋ na, ma ta nawee- n naa ke kaplāŋ sya.

5 Loo na, driyēfa laantor ter sē ne te ye ta ye n Yesu ta ye Yater ye, Yāhā Fānga koo kē.

Yāhā laantor

6 Mpāy pe yīntar too Yesu Crise kānde wo, wo laantor raa wī pāā pe ye. Driyēfa laantor ter sē ne ye, driyē yīŋfa laantor ter sē maha ne ye, poo mpāy pe fānga ga ba pye klaha- pe ye.

7 Yāhā laantor wī ne too n pāā, tii driyēfa sē te war ye, te wūhū pe na. Driyē sē bii tāhā wa ye, Yāhā bii too laantor cāā gbihi ta wa wo kē, wo nayōr wāyāā wī na.

8 Too laantor wee driyē yīŋfa ye ye. Mii loo sē ne ye, pe saa ne pye pe Yesu Crise kuey mar boo trā na ye, woo wii u ma nayōr ter byɛ Yīŋfua.

9 Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabāngbāŋ wo ma yee:

«Kai- nkāy nawee waa sē ke yāā yāā yīnde ne ye,
waa sē maha ke luhu yāā ye,
ke sē pye yāā waa laam wo ye,
Yāhā koo cāā gbihi ta
mpāy kē ke ntāŋ dye pe tāy.»

¹⁰ Koo kai- ngĩ Yāhā ke yar wo na ke Yrā kāmāy na. Ye sē yāā, Yāhā Yrā Fānga kai- bye cā, Yāhā wūhū nkāy gē ne ke sē n yi gbaa na ye.

¹¹ Ye cā, waa saha nawee laam wī cā ye. Nawee yrā lii le ma u laam wo, loo ne le u laam wī cā. Ke syi, waa saha Yāhā laam wī cā mii Yāhā Yrā sē ne ye.

¹² Wii poo -sē na, driyē nge yrā ter sē ne le ma wo laam wo ye. Yāhā Yrā ter loo ne too yāā; Yāhā le wāā wo kē, ma yee wo waha ke kayūhū cā, kayūhū nkāy Yāhā ke wāā wo kē.

¹³ Wo koo kayūhū ngĩ wī pāā nawee- ye. Wo sē ke pāā driyēfa kacāyor kaplāntāhā ne ye; Yāhā Yrā kaplān nkāy le wo yē wo, koo too n pāā. Yāhā Yrā kaplān kē ke ne ke Yāhā Yrā wūhū pāā.

¹⁴ Nawee wii Yāhā Yrā wee u laam wo ye, u saha Yāhā Yrā wūhū yāā ye; woo ye, yīn wee ke na ye. U saha ke war ye, ke n war Yāhā Yrā kāmāy ya na, koo kē.

¹⁵ Nawee wii u Yāhā Yrā yāā, lii le sron lii ne le sē sron ye, u koo war. Woo na, nawee waa ter saha u wūhū war ye, nawee wii u sē Yāhā Yrā yāā ye.

¹⁶ Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Yoo Yāhā laam wūhū cā,
ma ga waha naa ke klaha kai-
ne?»

Wii poo -sē na, wo ma Yāhā Yīndefua Crise laam ter ne.

3

Yāhā tēntē- wī

¹ Wo nna, n sē ba naa kai- pāā ye ye, mii mpāy dyan Yāhā Yrā laantor ma pe ye ye. Ye naa ye laam wūhū ya pye, ye pye mii pēyār dyan le Yāhā Yīndefua Crise kānde wo.

² Kai- nkāy tē naa n pāā ye ye, ke pye mii yīm dyan tē naa n wāā ye kē; ke ma ne pye mii wāle digi dyan, ye saa ne waha yia ye. Yagaa gē na, ye saha yia ye, ye tee mii, ye laam wūhū ya tee n pye nantān.

³ Ye sē yāā, tee laanyar pye yii na, wāhā ke maha ma ye nsoho wo, koo

ngĩ le yar ma yee, ye ye laam wūhū ya pye, ye ma mii driyēfa dyan.

⁴ Ye laam wo, nwo ga yee woo ma Pōl kur ye, waa ter ga yee woo ma Apolosu kur ye. Loo nde le yar ma yee ye ma mii driyēfa dyan.

⁵ Apolosu wī ma lii ne? Ndoo Pōl, ta wī ma lii ne, ye n nii n wāā wo wī na? Yāhā tēntē- ya me wo ne, ke wo tēn la wo kē. Wo kāmāy na ye Yesu ta ye Yater.

⁶ Le ma mii ndoo Pōl ngaa sī wāsī ya, Apolosu n loho ya woo ke na, Yāhā koo n -sē ke ta ke n yir.

⁷ -Ye yān, u sīfua wee ngaa ye, u lawoofua wee ngaa ye. Yāhā gii ke ke ta ke n yir, koo kē ke ma yīn.

⁸ U sīfua ma suhu u lawoofua ne, pe ma wācēn. Pe pe tēn tē mii syi dyan, Yāhā ga ba pe dāān wāā pe kē koo syi, pe ya wuhu na.

⁹ Ye sē yāā, ndoo ma suhu Apolosu ne, wo ma mii tawarfa dyan Yāhā ye. Yii -sē ma mii tar dyan Yāhā ye. Ye maha ma mii kangbān dyan ke fāā yir Yāhā kē.

¹⁰ Yāhā ndoo ta ra n waha yia, ma ke kangbān nakūy kā mii kaha fāāfuayō dyan. Yāhā ke laantār wī nde pye ra kē. Waa ter n -sē ba fāā taha koo kaha nge nakūy na. Mpāy bye pe -sē ga ba fāā naa n taha ke na, pe pe ya yigi pe wāfāā ter ne.

¹¹ Koo kangbān nakūy lii le ta wa, loo ne Yesu Crise wātan ne ye Yater. Yīn wee kangbān gaa ter nakūy na Yāhā ye ye.

¹² Nawee- mpāy fāā n taha ke kangbān nakūy na sān wān ne; mpāy, wargbe wān ne; mpāy, ntēambar raa ter ne kacān wee te dir na ye. Mpāy ter maha ma, pe fāā n taha katyigi ne; mpāy, nyēfar ne; mpāy, nyōr ne.

¹³ Yesu Crise kasāhā per maa nō, naa ga ba ta le n cā mpāy poo wān yō, naa saha te pye klaha- ye, wān tii pe fāā naa n taha te ne. Mpāy, naa ga waha pe wān pye klaha-, le bya ga ba cā.

¹⁴ Naa ma yee ke sē wii tēn klaha- kāā koo kangbān nakūy na ye, ufua

ga dāān yāā.

¹⁵ Naa ma -sē wii tēn klaha- kāā, koo kangbāŋ nge nakūy na, ufua saa dāān yāā ye. U ga nii mii nawee wii dyaŋ, naa u wān bye suhu, woo ya n yi le wo.

¹⁶ Ye sē cā la ma yee ye kadye ma Yāhā niisaha, Yāhā Yrā Fānga ma ye nanem bye laam wo?

¹⁷ Nawee wii ma koo Yāhā niisaha pye klaha-, Yāhā ga woofua bya pye klaha-. Ye sē yāā, Yāhā niisaha ma Yāhā wāŋ. Ye bye -sē ma Yāhā niisaha.

¹⁸ N ga laa pāā ye ye, waa ma syi u u ya kar yaha le ne ye, loo ne nde: Ye laam wo, waa ma yee woo ma driyēfa laantor ter ne, u too miy yaha. -Tuu Yāhā laantor ter gbe, too tii yīŋ wee te na driyēfa ye ye. Loo na, u ga nii cīnde laantorfua Yāhā ye.

¹⁹ Ye sē yāā, yīŋ wee driyēfa laantor ter na Yāhā ye ye. Le ma gε ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: «Driyē laantorfa, Yāhā pe yigi pe ya koho kacān namihi ne.»

²⁰ Le maha ma le yrūhū yaha ma yee:

«Yāhā nawee laantor ter wūhū cā. Ke cā too nde saha laa yō ye.»

²¹ Loo nde na, ye ma syi ye naa naweete myaha gboho ye! Ye sē yāā, kai- bye ma ye wān:

²² Ndo Pōl woo, Apolosu woo, Pyar woo, driyē wān woo, yrāŋ wīl woo, gbā wīl woo, yagaa wūhū woo, sukūhū gaa wūhū woo, too nde bye ma ye wān.

²³ Ye -sē ma u Yāhā Yīndefua Crise wām, u Crise -sē ma Yāhā wūhū.

4

Yesu Crise tēntē-

¹ Ye yai ye cā u Yāhā Yīndefua Crise tēntē- me wo ne. Yāhā wūhū nkāy nawee- sē ke cā yāā ye, koo wo n yar nawee- na.

² Wii u -sē ma Yāhā wūhū yarfua nawee- ye, lii le ma u wīl, u yai u sroŋ.

³ Le tāy ye yee ta wīl yō, laa na ye yee ta wīl sē yō ye, le tāy le pye

kasāhāfa gε pe ra wīl pāā ke syi dyaŋ, le sē kai kua ra ye ye. Ndo gε sē laa pāā nii wāpee wīl na ye;

⁴ n sē laa yāā tē tee pye ye. Loo sē -sē ne le ga ta ra n sroŋ Yāhā ye ye. Wii u ma ra kasāhāfua, woo kē Yīnfua Yesu ne.

⁵ Loo ne, ye ma syi ye cāā naa laa pāā waa wīl na mii le yale sē nō wa ye, yaliile Yīnfua Yesu ga ba dur ba. U ga ba wam wūhū gbe yi gbaa na, nawee laam wūhū bya ne. Loo na, nawee nawee woo, u ga ba u miyūhū lay yāā Yāhā ye.

⁶ Wo nna, n wo wīl pāā ye ye, ndoo tesē Apolosu ne, ma yee ye waha ke kai- war. N yee n ga wo wīl pāā ye ye, ye n naa ye troho tāhā mii le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo mii. Ye ma syi ye naa n yee nwo wāklaha ter puar nwo wāklaha na, le n nii ye n yataŋ ta yii na ye.

⁷ Ye sē yāā, yoo nawee- ta pe wee wācεŋ pe ya ne mii Yāhā sē kē ye? Mboo nawee, kayī lii ma ma ye, mii Yāhā sē kē ke loo wāā ma kē ye? Taa -sē loo yāā, ma tee mii sey mii Yāhā sē kē ke le wāā ma kē ye.

Yataŋ gboho ter Korntifa na

⁸ Ye sē yee la, a yii kai- cā yai wa, a ye ngbāŋ yai wa kacān ne, a wii ma sya yee wo wee ye, ye ga waha yahasee gbe? Ye ma nii yahasee ye cīnde, le yō; ye ga waha wo bya ta wo n nii yahasee ye.

⁹ Ye sē yāā, wii Yesu tēnlεε, le wee la mii Yāhā wii ta nawee- bye kur kue ye, mii mpāy dyaŋ pe yai wāboo ne? Driyē nge wo, pe nabuar, ma suhu pe yāhāyīŋ tēnlεε ne, pe yīnde ma wo na ke kai- bye wo.

¹⁰ U Yāhā Yīndefua Crise wīl ta pe n nii n yee yīŋ wee wo na ye. Yii poo -sē na, ye sē yee la ye ma laantorfa le Crise kānde wo? Fānga wee wii ye ye, yii poo -sē na, ye sē yee la fānga ma ye ye? Ye sē yee la nawee- ye myaha sey, wii poo -sē na, pe sē wo yāŋ nawee draha wo ye?

¹¹ Ma sya ba waa yagaa na, wo n fāy fāā ne, loho fāā ne, faha wān

sē maha yai wo ye ye, pe wo nuhu, niisar wee wo ye ye.

¹² Wo wo yē digi yāā wii koho kasyā na. Mpāy pe wo tyehē, wo Yāhā nar ke kaa taha pe na. Mpāy pe wo nuhu Yesu Crise wī na, wo sē n fya koo wāfāy na ye, ke ma sya pye mii.

¹³ Nawee wii ma wāpee pāā wo wī na, wo u yē wāā n sya kayī ne. Ma sya ba waa yagaa na, wo ma kafar wāṅ syi dyaṅ driyēfa ye, wo wī fūhū nawee- ye.

¹⁴ N sē koo kaplāṅ ngī yrūhū ye kē ma yee, n ga fyar yaha ye na ye. N yee n ga ye cāā yar ke kai- ne, mii waa dyaṅ u pii ne pe ntāṅ dye u tāy.

¹⁵ Ye sē yāā, mpāy pe ye klaha le Crise kānde wāyār ne, pe ma sya nawee- nyerbua tā, tuhufa buar wee ye ye ye. Tee fe dye le Yesu kānde wo, ndoo kē n cāā ye klaha le Yesu Crise kapāyī wī ne, koo kē ndoo kē ye tuhufua le Yesu kānde wo.

¹⁶ N ga ye nar waha nde ne, -ye ra pyer ter gbe!

¹⁷ Loo ne ta n Timuti nō wāā ye ye. U ma ta dya le Yīṅfua Yesu kānde wo, u ntāṅ dye ra tāy, u n sroṅ le Yesu tēn ne. U ga ba ye gbihi yar ta troho wātāhā ter ne le Yesu Crise kānde wo, tesē ta kaklaha ter ne Yesu kāndeyārfa yawār teebehe bye wo.

¹⁸ Ye laam wo, mpāy ta yi yataṅ ne ma n yee, a ndoo saa ka ye fla na ye.

¹⁹ Yāhā ma sya, n ga ka ye fla na, le saa ma- ye. Mpāy pe yee poo ta yi pe yataṅ ne, n sē n gaha pe kaplāṅ ya luhu ye, n n gaha yāṅ pe ma waha n yia, ma pe troho tāhā le Yesu kānde wo fānga ne.

²⁰ Ye sē yāā, Yāhā Yai wī na, kaplāṅ koo sē kē ke ma yīṅ ye; ma waha yia, ma naa ma troho tāhā le Yesu kānde wo fānga ne, loo le ma yīṅ.

²¹ Lii loo le n tāy ye ye? N ka ye fla na ye wāpēn yīmbui ne laa, n ka ye fla na laantār ne mii waa dyaṅ u pii ne pe ntāṅ dye u tāy?

5

U kapeepyefua yai u cer yi kāā ye yawāhāfa wo

¹ Pe le pāā, a ye yawāhāfa wo tyatyāhā wī laa ma, le wāpee! Mpāy gē pe sē cīnde Yāhā cā ye, poo kānde na le syi sē yai le pye ye. Le nde, ye laam wo, waa ma u u tuhufua cōo di.

² Loo naa bye ne, ye yataṅ gboho, ma sya ta yi. Ye ma ne pye fyar ye yigi, le n nii ye fāy, ye ne ga u tyatyāhāfa cer yi kāā ye yawāhāfa wo.

³ Ndoos woo na, tē sya dey ye na, ta laam ma ye fla na. Wii tuu kapee nde pye, ndoo woofua sāhā wa wo Yīṅfua Yesu kāmāy na, mii n ma ye fla na.

⁴ Ye ma yii wāā Yīṅfua Yesu myaha na, ta laam bya ga ba pye ye nsoho wo, Yīṅfua Yesu fānga ne.

⁵ Ye ga ba u kapeepyefua cer yi kāā ye yawāhāfa wo, Setane n u fāy u kadye sraha na, u tyatyāhā laampee n sya ba pye klaha-. Loo na, u ga ba sya yaha wo Yīṅfua Yesu wādurba per.

⁶ Ye yii ka n sey ke dyaṅ, yīṅ wee le na ye ye ye. Ye cā ncasur car ya kē, ke ke bur loho bye ta ke n fua n yir busāā.

⁷ Kapee- wāpyeṅ ma mii ncasur wāṅ syi dyaṅ ke le nii nawee laam wo. -Ye ye ncasur yi kāā yii wo, ye nii mii bur loho wāfāṅ dyaṅ ke ma gbegbe, ncasur wee ke laam wo ye. Āwā, ye -sē ma gbegbe koo syi dyaṅ; ye sē yāā, pe u Yāhā Yīndefua Crise boo mpar draha wo wo kapee- wī na. Woo kē wo syayaha gbar.

⁸ -Too naa wo syayaha gbar gbar, wo naa wo troho tāhā Yesu kānde wo, wo wo napeer miy yaha, wo tyatyāhā ne te ma mii ncasur wāṅ syi dyaṅ! Loo na, wo ga naa wo troho tāhā Yesu kānde wo cīnde, wo nii gbegbe mii bur loho gi syi dyaṅ ncasur wee ke wo ye.

⁹ Tē ba cāā saba wii yrūhū nō wāā ye ye, n ba le yrūhū u laam wo ma

yee, -ye cɛr mpāy na pe tyatyāhā pye.

¹⁰ Driyēfa mpāy pe tyatyāhā pye, mpāy ne pe yīnde yi n too nawee-wān na, pe fufordifa ne, pe mpar yahafa ne, n sē -sē yee -ye cɛr pe na ye kuāŋ ne ye. Mii loo sē ne ye, ye ga waha yi kãã la pe yaha ke driyē wo?

¹¹ N ba le yrūhū ma yee, -ye cɛr ye kuāŋ ne mpāy na pe pe ya ta Yesu kãndeyārfa, ma -sē tyatyāhā pye, tesē mpāy ne pe yīnde yi n too nawee-wān na, mpāy ne pe mpar yaha, pe nagblahafa ne, pe sēnwɔ nafān ne, pe fufordifa ne. Ye ma n wāã naa n di gɛ di pe ne ye.

¹²⁻¹³ Driyēfa mpāy pe wee Yesu kãnde wo ye, ta wī sē ne poo wāsāhā ne ye. Yāhā kē ke ga ba pe sāhā. Mpāy pe -sē ma le Yesu kãndeyārfa yawāhā fla wo ye ne, ye yai ye naa poo sāhā, -ye naa ke kai-gbihi! Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee: «-Ye u napee cɛr yi kãã ye nsoho wo!»

6

Ye ma syi ye ga naa yii sāhā driyēfa ye ye!

¹ Ye yawāhāfa laam wo, kai ma wii dye u Yesu kãndeyārwai ne, u yai la u ga u sāhā kasāhāfa mpāy fla na pe sē cīnde Yāhā cā ye? U ma ka u ne u Yesu kãndeyārwai poo yahasee ye, koo sē puar la?

² Ye sē cā la, mpāy pe ma Yāhā wām, poo me pe ga ba driyēfa sāhā sukūhū gaa laam wo? Tee -sē ga ba driyēfa sāhā, ye yai ye waha naa ye kasyĩmbehe gbihi ye nsoho wo yii ya.

³ Ye sē cā la ma yee, wo n pai yāhāyīŋ tēnlɛhe sāhā sukūhū gaa laam wo? Ye -sē pye mii ye saa waha driyē nge kai-gbihi ye?

⁴ Kai ma -sē dye ye nsoho wo, driyē nge kasyĩmbehe wī na, ye tee n gaha kasāhāfa mpāy fla na pe sē cīnde Yāhā cā ye.

⁵ Loo nde yīntaha kē, ye laam wo, laantorfua waa wee wii syi

tuu ga waha kai war yi u Yesu kãndeyārwai nsoho wo ye. Fyar yai te ye yigi!

⁶ Tee kai-pāã n taha yii na, le sē yō ye. Ye tee maha n gaha ke kai-ne kasāhāfa mpāy fla na pe sē cīnde Yāhā cā ye, loo cā pee.

⁷ Tee yii yee ga n sāhā kasāhā yīŋfa fla na, loo nde ma wa wāpee ye wī na. Waa ma kapee laa ter pye ye na, ye tyii le n kua kãã ye laam wo gbɛgbɛ, kayī ne. Waa ma ye koho kla gaa gbe, -ye yaha le le n kua kãã ye laam wo gbɛgbɛ, kayī ne.

⁸ Le -sē nde, yii gɛ me tee kapee-pye ye nampyeŋ- na, ma maha pe koho wān gbe. Ye Yesu kãndeyārwai gɛ me tee nde pye pe na.

⁹ Ye sē cā la ma yee mpāy pe kapee-pye, pe saa ba yāã dye Yāhā yai klo wo ye? Ye ma n yii kar yaha le ne ye: Mpāy pe tyatyāhā pye, ma suhu mpar yahafa ne, tesē cayɔr lefa ne, tesē mpāy ne pe n sāy pe naawai ne, pe cawai ne,

¹⁰ tesē fufordifa ne, tesē mpāy ne pe yīnde yi n too nawee-wān na, tesē sēnwɔ nafān ne, mpāy ne pe pe nampyeŋ- laam war, mpāy ne pe ma yuhu- naboofa, poo mii byɛ saa ba yāã dye Yāhā yai klo wo ye.

¹¹ Ye laam wo, mpāy pye ke syi. Ye kapee- -sē yee laha kãã ye na, ye nii Yāhā wām, ye sronj Yāhā yīnde na Yīŋfua Yesu Crise kāmāy na, tesē Yāhā Yrā Fānga kāmāy ne.

Ye kadye ma Yāhā niisaha

¹² Pe n yee, a nawee laam wūhū byɛ wāpyeŋ kãnde ma u ye. Cīnde ne, ke byɛ sē -sē kē ke yō ye. Nawee laam wūhū byɛ wāpyeŋ kãnde ma sya pye u ye, u sē -sē yai u nii u laam wī laa yāmpuai ye.

¹³ Pe n yee, a dir ma laha myaha na, laha ma dir myaha na. Tee -sē le cā ye yee, Yāhā ga ba te byɛ wī kua. Nawee kadye sē -sē nii tyatyāhā myaha na ye. Nawee kadye ma Yīŋfua Yesu myaha na; tesē Yīŋfua Yesu ma nawee kadye myaha na.

14 Yāhā fāngangbāŋ kāmāy na, ke ba wo Yīŋfua Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye mii, ke -sē ga ba wo kadye ta ke n yir gbā wo, ke nii yrāŋ na koo syi.

15 Ye sē cā la ma yee, ye kadye ma Yāhā Yīndefua Crise kadye teebehe nkāy? Ye kadye ke -sē ma u Crise kadye teebehe nkāy, ye sē yai syi syi ye ke wāā le canaandi kadye ne ye.

16 Ye sē cā la ma yee, mboo wii ma ka canaandile ye, mboo tesē woo ne, ye ga wāā le, ye nii kadye nen? Loo syi ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: «Naa ma suhu cōō ne, pe ma pe ya gbe, pe ga nii kadye nen.»

17 Wii ma -sē wāā le Yīŋfua Yesu ne, u ga nii laantee nen na Yesu ne.

18 -Ye naa n fā tyatyāhā na! Kapee-nkāy ter ma ke pee, ke sē -sē laa pye nawee kadye sraha na ye. Wii u -sē tyatyāhā pye, u le pye u ya koho kadye sraha na.

19 Ye sē cā la ma yee, ye kadye ma Yāhā Yrā Fānga niisaha? Yāhā le wāā ye kē, le ma ye nanem bye laam wo, ye wee yii wām ye.

20 Ye sē yāā, tee par sya yē gii na kacān wee ke na ye. Koo yē kē Yesu Crise ntāŋ wāwoo ne. Ye tyii ye kadye pyer n ta, nawee- n naa Yāhā sey!

7

Cōō wāsya wīī, naa wāgbe wīī ne

1 Tee ba saba wii yrūhū nō wāā ra kē, ye ba ra yey kai- nkāy ne. N ga koo kai- yīntaha yar ye na. Ndoō ye, naa ma yee u sē cōō gbe ye, koo puar.

2 Tyatyāhā wīī na, naa -sē yai u cōō sya, cōō -sē yai u nii puai ye. Loo ga waha ta tyatyāhā wūhū saa naa n pye ye.

3 Naa yai u naa u cōō wīī pye, cōō bya -sē yai u naa u puai wīī pye.

4 Cōō kadye wee u ya wāŋ ye, ke ma u puai wāŋ. Puai kadye wee u ya wāŋ ye, ke ma u cōō wāŋ.

5 Cōō tesē naa ne, ye ma n naa n tyii yii na ye! Ye -sē ga waha pāā ta

ye tyii yii na plii raa nsoho wo, ye draha yāā ye pāā ma- Yāhā ye. Loo kur ye, -ye dur nii yii ne, mii loo sē ne ye, tee saha yia yii na ye, Setane ga waha yia ye na, u ye ta ye n ga tyatyāhā pye kue ngaa ye.

6 Tē ye yar lii ne, n sē yee fānga wīī ne ye. Le ma yai wii ye, u ga waha le pye.

7 Cōō wee ra ye ye. Nawee- ma ne pye ta wāŋ syi dyaŋ, loo le yō. Yāhā ke -sē fānga tii wāā nawee- kē, te ma te ya wuhu na. Nwo ma fānga gaa ne, nwo fānga ter -sē ma ke ya ya.

8 Mpāy pe ma naandar, tesē mpāy ne pe ma cabelar, ma suhu calangusyam ne, pe ma kuee ta wāŋ syi dyaŋ pe ya ya, loo le yō.

9 Pe ma -sē yee pe saha yia pe ya na ye, pe pe ya sya, pe nii pe ya ye. Koo puar, pe kuee ke dyaŋ le n naa pe fāy.

10 Yīŋfua Yesu kānde nde yar ra na ma yee, cōō ma pye puai ne, u sē yai u u puai sye ye.

11 Tesē, cōō ma u puai sye, u -sē nii ke dyaŋ, u ma n naa waa gbe ye. Mii loo sē ne ye, u yai u ga wāā le u puai ne. Tesē, naa sē yai u u cōō sye ye.

12 Ndoō yē kaplāŋ kē tē ga pāā yagaa. Yesu kāndeyārfua waa ma pye cōō ne, cōō wii u sē Yesu ta u Yater ye, u cōō ma yee u ga kuee u ne, u ma syi u u cōō sye ye.

13 Yesu kāndeyārfua ma pye puai ne, puai wii u sē Yesu ta u Yater ye, u puai ma yee u ga kuee u ne, u ma syi u u puai sye ye.

14 Ye sē yāā, puai wii u sē Yesu ta u Yater ye, u cōō tuu -sē ma Yesu kāndeyārfua, u cōō kāmāy na u crā Yāhā na. Tesē, cōō wii u sē Yesu ta u Yater ye, u puai tuu -sē ma Yesu kāndeyārfua, u puai kāmāy na u crā Yāhā na. Mii loo sē ne ye, pe kicar ga nii mii mpāy dyaŋ pe sē cīinde Yāhā cā ye; pe -sē mii pe crā Yāhā na pe seefa nen kāmāy na, pe seefua wii u ma Yesu kāndeyārfua.

15 Puai wīī na, u cōō ne, wii u sē Yesu ta u Yater ye, woo ma yee u ga

u nampyen sye, le ga waha pye. Loo nde na, laa wee pe nsoho wo nantān ye. Wii u ma Yesu kāndeyārfua u tefay yāā. Yāhā wo yee wo nii wii ne yīmbui nen na, yrīn ne.

¹⁶ Ma sē yāā, mboo naa, ma saha le cā ma yee ma ga waha ma cōo ta u n dye Yesu kānde wo, u wāsyayaha yāā ma wān syi dyaŋ ye. Ma sē yāā, mboo cōo, ma saha le cā ma yee ma ga waha ma puai ta u n dye Yesu kānde wo, u wāsyayaha yāā ma wān syi dyaŋ ye.

-Ye kuee draha gii wo tee pye Yāhā n ba ye yee!

¹⁷ Lii le ma yīn, tee pye draha gii wo Yāhā n ba ye yee, -ye kuee koo draha wo; loo ma Yīnfua Yesu laam wī. Loo kānde nde ne tē n yar Yesu kāndeyārfu yawāhāfa bye na, teebēhe bye wo.

¹⁸ Wii ma pye u ba kūū le wa Yāhā n ba u yee, u ma syi u yee u ga dur u u ya ta mii u sē kūū ye. Wii ma pye u sē kūū ye Yāhā n ba u yee, u ma syi u yee u ga u ya ta mii u kūū ye.

¹⁹ Ma kūū woo, yīn wee le na ye; ma sē kūū woo, yīn wee le na ye. Lii le ma yīn, ma naa n sron Yāhā kānde kataŋ wāyār ne.

²⁰ Taa pye draha gii wo Yāhā n ba ma yee, kuee koo draha wo!

²¹ Ma'a pye yāmpuai Yāhā n ba ma yee, ma'a syi ma naa laam ga ma yāmpar wī na ye. Ma'a -sē ga waha yi le wo, ma yi!

²² Yān, yāmpuai wii u yee Yesu kānde wo, Yīnfua Yesu u yi wa u kapee- wāpyen yāmpar wo. Wii u wee yāmpuai ye, u ma yee Yesu kānde wo, u ma Yesu yāmpuai.

²³ Ye bye, ye par sya yē gii na kacān wee ke na ye. Koo yē kē Yesu Crise ntān wāwoo ne. Loo na, ye ma syi ye nii nawee- laam wūhū yāmpa ye!

²⁴ Wo nna, ye nanem bye tee pye draha gii wo Yāhā n ba ye yee, -ye kuee koo draha wo Yāhā yaha ye!

Naandar wī, cabelar wī ne, tesē calangusyam wī ne

²⁵ Ye ba ra yey naandar wī na, tesē cabelar wī ne. Yīnfua Yesu sē kapān laa yar ra na poo wī na ye. Tuu -sē yō ra na, ma ra ta ta n sron, n ga waha ta laam wī yar ye na ye kayey nde wī na.

²⁶ Kayīhī nihi ter yagaa. Loo nde wī na, lii le yō ndoo ye, le puar naa na u kuee ke dyaŋ.

²⁷ Ma'a pye cōo ne, kuee u ne! Ma'a yee ma wee cōo ne ye, ma'a syi ma waa sya ye!

²⁸ Ma'a cōo sya, kapee sē ne ye. Capua ma nii puai ye, kapee sē ne ye. Pe ma pe ya sya, wāfāy ga ba naa pe dye, n -sē n traha n wāfāy nge kuā ter pe na.

²⁹ Wo nna, lii tē ga pāā ye ye, loo ne nde: Yale sē gboho kuee wo ye nantān driyē nge wo ye. Ma gbe yagaa na, mpāy pe ma ca ne, pe pe laam miy yaha mii mpāy dyaŋ ca wee pe ye ye.

³⁰ Mpāy pe ma miyāhā na, pe nii pra mii mpāy dyaŋ pe wee miyāhā na ye. Mpāy pe ma nuhu na, pe pe ya ta mii mpāy dyaŋ pe wee nuhu na ye. Mpāy pe ma klafa, pe pe ya ta mii mpāy dyaŋ pe wee klafa ye.

³¹ Mpāy pe ma driyē kai- yahasee ye, pe pe ya ta mii mpāy dyaŋ pe wee driyē kai- yahasee ye ye. Ye sē yāā, wākueeyaitān wee driyē kai- na ye.

³² N n traha ye ma syi ye naa laam ga ye. Cōo wee wii ye ye, u laam ga Yīnfua Yesu wī na, u ga pye mii u pyer n naa n tāy Yīnfua Yesu ye.

³³ Cōo ma pye wii ye, u laam ga driyē nge wān na, u ga pye mii u pyer n naa n tāy u cōo ye.

³⁴ U laam ma fle sī. Tesē, cōo wii u wee puai ye ye, capua wii ne u wee puai ye ye, pe laam ga Yīnfua Yesu wī na, pe ga pye mii pe pyer n naa n tāy u ye. Pe n ke pe kadye ma suhu pe laam wūhū ne, te naa n laha. Wii u ma puai ye, u laam ga driyē nge wān na, u ga pye mii u pyer n naa n tāy u puai ye.

³⁵ N n traha ye kayūhū yāā, koo kē ta n ye yar kai- ngī ne. Le sē nii

mii fānga wīi laa ne ye. N n traha ye naa ye troho tãhã kãnyīi wo, ye ye laam gbihi ta, ye naa n nii Yīnfua Yesu myaha na.

³⁶ Yagaa, naanfuẽ syi tuu ma capua ne, u ga waha le ta u yee, woo saa u sya ye. Kur kue ye, u naanfuẽ ma ba yee woo tee pye u capua na, u ma maha yee u saha yia naandar na ye, ma yee woo ga u capua sya, le ga waha pye. Kapee sē ne ye.

³⁷ Wii ma -sē yee, woo saa cɔɔ sya ye, woo ga kuee naandaha, le ma pye u ya laam wīi ne, waa yē kapān sē ne tuu luhu ye, u ma cã u ga waha yia u ya na, u ma kuee naandaha, loo yō.

³⁸ Loo na, naanfuẽ tuu kicar yigi, u ma ba u sya cɔɔ, le yō. Wii ma -sē ba sye, u sē u wūū sya cɔɔ ye, ma kuee naandaha, loo cã maha yō.

³⁹ Cɔɔ wii puai ma pye yrāŋ na u sē ku ye, u cɔɔ yai u kuee u puai ye. U puai ma -sē ba ku u yaha, u ga waha nii puai waa ye. Le -sē yai le pye Yesu kãnde na.

⁴⁰ U cɔɔ ma -sē kuee ke dyaŋ calangusya, le ga puar u na. Lii le ma ra ye, loo ne nde: Ta laam wo, n yee Yãhã Yrã Fānga kē ke loo yar ra na.

8

Wān tii pe boo mpar wān na

¹ Ye maha ba ra yey wān tii wīi na pe boo mpar wān na. Tee le pã mii, wo bye kacān yãã. -Tee -sē le cã ye yee, wii ma u ya ta kaicãfua, yataŋ ma ufua na. Wii ma -sē yee u nampyeŋ- ntāŋ dye u tãy, u koho le pe ye pe laantor wãyãã ne.

² Wii ma u ya ta kaicãfua waa syi ter, ufua sē cīinde laantor yãã wa ye.

³ Wii ma -sē yee Yãhã wīi gboho u laam wo, ufua cīinde laantor yãã, Yãhã woo cã yō.

⁴ Ye ra yey ma yee wān tii pe boo mpar wān na, Yesu kãndeyãrfua ga waha te kaa laa, u saha te kaa ye. Wo cã ma yee Yãhã neŋ ya kē ke ma, mpar wān wee ngaa ye.

⁵ Nawee- mpãy ma sya plaha ma n yee, a yãhã busãã ma, yīnfua busãã ne yãhãyīŋ na kãntraha ne,

⁶ wo cã ma yee Yãhã neŋ ya kē ke ma; koo kē wo bye Tuhufua. Kai-bye yir koo ye, wo bye ma koo wãm. Yīnfua nen ya kē u ma; woo kē Yesu Crise ne. Kai- bye tãhã woo kãmay na, wo bye n poho woo kãmay na.

⁷ Too kacān nde wee Yesu kãndeyãrfa bye ye ye. Mpãy ma pe sē cer wa mpar wān na ye. Loo na, poosyifa ma mpar wān kar kaa, pe laam saa sya ye, pe ga naa pe ya yāŋ mii pe tee pye, pe wee gbegbe ye.

⁸ Kar saha nawee ta u n crã Yãhã na ye. Wii ma yee u sē te kaa ye, laa kayīi sē ne le ter u yaha ye. Wii ma te kaa, laa kayīi sē ne tuu ga yãã ye.

⁹ -Tee -sē yii yigi, lii tee cã ma n pye, le ma syi le mpãy ta pe n dye kãmpree wo ye, mpãy pe sē wlaha le Yesu kãnde wo ye!

¹⁰ Poo nen waa syi ma ma yãã, mboo wii taa ma kaicãfua, ma maha nii kar kaa mparyaha kangbãŋ wo, u saha le war ye. U laam wo kapee ne. Tuu -sē ma yãã le na, u bya ga dye le wo, u naa te mparyaha wān kar kaa.

¹¹ Loo nde na, u Yesu kãndeyãrwe nwo wii u sē wlaha le Yesu kãnde wo ye, mboo kacān ta u n dye kãmpree wo. Le -sē nde, u Yãhã Yīndefua Crise ku woo bya wīi na.

¹² Ye Yesu kãndeyãrwai mpãy pe sē wlaha le Yesu kãnde wo ye, ye ma tee n pye pe na, ma pe laam wlãhã, ye kapee pye u Crise ge na ke syi ne.

¹³ Loo ne, tē cã n ma nii mpar wān kar kaa, ta Yesu kãndeyãrwe ma ra yãã, le ga u laam wlãhã, u n dye kãmpree wo, n ga yi kãã too syi kar nde wãkaa wo ta kuãŋ ne; n ma syi n ba ra nampyeŋ waa ta u laam n wlãhã u ye, u n dye kãmpree wo ye.

9

Pol yee Yesu ge kē u woo lehe wãã

¹ Ta laam wee la pra driyē nge kue ye? N wee la Yesu Crise tēnlehe?

N sē wo Yīnfua Yesu yāā la yīnde ne? Ndoosē na tē Yīnfua Yesu tēn tē ye fla na, ma ye ta ye n nii Yesu kāndeyārfa?

² Mpāy ter ma sya yee ndoo wee Yesu tēnlēhe ye, yii poo yai ye cā ye nii Yesu kāndeyārfa ndoo kāmāy na. Loo nde le yar, n ma Yīnfua Yesu tēnlēhe.

³ Mpāy pe ra wāpee pāā, tē ga lii yar pe na, le nde:

⁴ Too ma wo tēn na, wo bya sē yai la wo wo yē digi yāā, tesē wo lawōn ne?

⁵ Wo sē yai la le ma tāy wii ye, u Yesu kāndeyārwaissya waa ta u cōō, u n naa n taha u na u tēn na, mii Yesu tēnlēhe mpāy wān syi dyaŋ, tesē u Yīnfua Yesu cīifa ne, tesē Pyar ne?

⁶ Wii wo syām ya la ta tēntēwe Barnabaase ne, too yai wo naa tēn tē, wo cā naa wo yē digi yāā?

⁷ Ye le luhu yāā la pe yee, nawee ma dye seraasyiya wo, woo tuu u ya dāā u ya ya? Laa, nawee ma katyir tar le, u sē yai u te katyisan di ye? Laa, yanaha tuu yar tii naha, u sē yai u too nayīm wo ye?

⁸ Ye ma syi ye yee naweete laam wūhū kē tē n pāā ye ye ye! Yāhā kānde katan gē koo ngī yar.

⁹ Ye sē yāā, kānde lii Yāhā bii le le soho Musa koho wo faale wo, le fla ngaa le yar ma yee:

«Pe naha gii ta ma yee
ke dir pua tāhā naa n yi te syir
wo,
pe sē yai pe koo naha yē pua tā
too dir nde na ye.»

Ye yee la, yar ya wī ne Yāhā bii naa n pāā koo fla na?

¹⁰ Wii bya sē na Yāhā naa n yān, wii mpāy too ma ke tēntē-? Āwā, le kapān nde pāā wii gē wī na. Wii u tar war, tesē wii ne u te dir sege ma u pua yi, pe bye pe tēn tē, ma yee pe ga ba pe dir lay yāā.

¹¹ Wo le Yesu kapāyī pua tāhā le ye laam wo. Loo nde na, wo sē yai la wo -sē ye koho wān taa yāā ke draha wo?

¹² Mpāy ter ma, pe ye koho wān taa sya ye ye. Wii poo sē cā yai la, wo ye koho wān yāā, wo ta ter poo yaha? Wii sē -sē wo dāān yey yāā ye ye ye. Wo yer wāfāy ter bye wāsyān na, ma yee wo saa laa ta lii syi le ga waha yer tā le Yāhā Yīndefua Crise kapāyī wākan na yaha ye ye.

¹³ Ye sē cā la ma yee, mpāy pe tēn tē Yāhā kangbān wo, pe yē digi n yi koo fla na? Mpāy pe tēn tē Yāhā diŋ yisaha wo, pe ne pe lay yāā ke diŋ na.

¹⁴ Yīnfua Yesu gē maha le yar ma yee, mpāy pe ma le kapāyī pāāfa, pe yai pe naa pe dāā loo tēn na.

¹⁵ N sē -sē ta tēn dāān wī yey yāā waa ye ye. N sē maha saba nwo yrūhū nō wāā ye ye ma yee, n ga ye yey loo ne ye. Loo nde ma ta ye miiyūhū. N ma sya ga ku loo wī na, n ga yer le na.

¹⁶ Tē sya le kapāyī pāā, n saha nii sey loo wī na ye. Ye sē yāā, n taha loo tēn nde na; n ma sye n sē le kapāyī pāā ye, ta wī ga pee.

¹⁷ N ma le tēn tē yō nuhu ne, n ga le dāān yāā. Le ma -sē nii mii tēn dyaŋ pe ra taha le na, n yai n le tē wātē ya.

¹⁸ Ta dāān -sē ma lii ne? Loo ne, n naa le kapāyī pāā nawee- ye faa, n ma n naa le tēn dāān sya ye.

¹⁹ Tē sya ma pra, n wee waa yāmpuai ye, n nii ta nawee- ter bye yāmpuai draha syi wo. Loo na, n ga waha nawee- busāā yāā, pe n dye le Yesu kānde wo.

²⁰ Tē pye Yiifēe- nsoho wo, n ba nii ta pe wān syi dyaŋ. Loo ga ta ra n pe yāā pe n dye le Yesu kānde wo. Mpāy pe Yiifēe- kānde yār, tē pye pe nsoho wo, tē sē -sē wee n pe kānde yār ye, n ba nii ta pe wān syi dyaŋ. Loo ga ta ra n pe yāā pe n dye le Yesu kānde wo.

²¹ Mpāy pe wee Yiifēe- ye, pe sē Yāhā kānde yār ye, tē pye pe nsoho wo, tē -sē ma Yāhā kānde wo, ma Yesu Crise kānde yār, n ba nii ta pe wān syi dyaŋ. Loo ga ta ra n pe yāā pe n dye le Yesu kānde wo.

22 Mpây pe sê wlaha le Yesu kânde wo ye, n ba nii ta pe wâŋ syi dyaŋ. Loo ga ta ra n pe yâã, n pe ta pe n wlaha le Yesu kânde wo. N naa nii ta nawee- ter bye wâŋ syi dyaŋ, ma yee le ma sya klaha mii, nanem mpây ga wâsyayaha yâã pe laam wo.

23 N kai- bye pye le kapâyî wîi na, ma yee ta bya ga ba ta lay yâã.

-Ye yii plâhã, ye yahasee fla yâã le Yesu kânde wo!

24 Ye cã ma yee, mpây bye pe pe ya kihî fee ne nantrangbãŋ fla wo, pe bye n fã, nen ya -sê kê tuu ga yahasee fla yâã pe laam wo, u dããn yâã. Yii mpây tee -sê ma le Yesu kânde wo, -ye yii plâhã ye yahasee fla yâã le laam wo!

25 Mpây bye pe n pai le fee fã, pe ga cãã naa pe ya gbihi, pe naa pe ya plâhã kai- bye ne. Pe ga naa koo bye pye pe ba waha yahasee fla yâã, pe te dããn yâã. Pe dããn -sê pye driyê kla, ke ga ba klaha-. Wii mpây too -sê ma le Yesu kânde wo, wo ma yahasee fla yâã, dããn tii too ga yâã, driyê kla sê kê koo ne ye, koo ma wãklahayãã wee ke na ye.

26 Loo ne, ndoo ra fee fã le Yesu kânde wo, ma yahasee fla wîi ya yâŋ. N maha ma mii mpây dyaŋ pe pe ya sugu kãntakloŋ ne; ndoo sê -sê sugu faa n laa ye.

27 N n yia ta kadye na, n ta kadye wãyigi cã. Mii loo sê ne ye, ndoo wii n nawee- klaha le Yesu kânde wãyãr ne, n ga ba kuee kur ye.

10

Ye ma syi ye Yiifee- wãle wãŋ syi pye ye!

1 Wo nna, ye ma syi ye faha wo faale wãle wîi na, pe pye yrãhã na tãyãfũũ klo wo, wo faale wãdyaha Musa ne ye. Yãhã bii yãhãsyõr raa ta pe yîŋ na, pe bye n naa n taha too yãhãsyõr na. Yãhã bii pe ta pe bye n waha dye yi ter muhulangbãŋ telai wo, loho sê nɔ gɛ nɔ pe na ye.

2 Te yãhãsyõr wîi, ke muhulangbãŋ wîi ne, le bii nii pe bye ye wãtãã gaa dyaŋ Musa myaha na.

3 Digi gii ke pye pe ye, pe bye n naa n di, ke naa n yir yãhãyîŋ na.

4 Yãhã naa loho ta ke n naa n yi ntẽmbangbãŋ gaa wo, pe bye n naa n wo. Koo ntẽmbangbãŋ wîi bii nii mii Yãhã Yĩndefua Crise dyaŋ, tuu pye pe ne, ma naa n taha pe na.

5 Loo naa bye ne, pe nawee- fãnga busãã sê naa n luhu Yãhã ye ye, ma ku le tãyãfũũ klo wo.

6 Koo kai- ngîi ke wo klaha kai-busãã ne, wo ma syi wo nii wo wãle wãŋ syi dyaŋ, wo naa wo lampee wũhũ ke ye.

7 Ye ma syi ye nii poo mpây wãŋ syi dyaŋ ye naa mpar wãn tẽŋ ye. Le ma le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo pe wîi na ma yee: «Pe nawee-tege nii, ma di, ma wo. Loo kur ye, pe n yir, ma gbar.»

8 Ye ma syi ye dye tyatyãhã wo ye, mii wo wãle mpây dyaŋ pe bii pe ya le le wo. Nawee- nyer sãnsye nen yĩbua n sya bii ku pe laam wo, per neŋ loo nde wîi na.

9 Ye ma syi ye Yĩnfua Yãhã tãn yãŋ ye, mii poo mpây dyaŋ pe bii le syi pye le tãyãfũũ klo wo. Yãhã n nwɔr ta te n nabuar nɔ boo pe laam wo.

10 Ye ma syi ye tee naa pãã Yãhã wîi na ye, mii wo wãle mpây dyaŋ pe bii le syi pye. U gbãfua n bii pe boo.

11 Koo kapee- ngîi ke wo wãle dye, ke wo klaha kai- ne. Ke yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo wii wîi na, wo waha wii wãyigi cã, wo ma syi wo naa n pye pe wãŋ syi dyaŋ ye. Ye sê yãã, wo ma cãã gii na yagaa, driyê kuayale gbe taha.

12 Loo nde na, wii ma yee woo wlaha yõ le Yesu kânde wo, u naa u ya yigi, u ma syi u ba tra yi kãã le wo ye.

13 Fãnga gii ke ye tyĩn n gaha kapee- wãpyeŋ kue ye, ma sya ba waa yagaa na, ke ga waha nawee-bye dye. Yãhã yẽ ter koho wãleŋ ne wo ye, ke n sron, ke saa sya koo

fānga nge n ter nawee fānga na ye. Koo fānga nge ma nii ye tyīn n gaha kapee- wāpyen kuε ye yaliile wo, loo yale wo, Yāhā ga fānga gaa wāā ye kē ye n waha yia, ke maha ye ta ye n yi le wo.

¹⁴ Ta tāāfa, loo nde na, ye ma syi ye naa mpar wān tēn ye!

¹⁵ Tee ma kaicāfa, lii tē n pāā, -ye yān le le wo!

¹⁶ Wo ma wii wāā, ma nii defīi wāā n wo sekui wo, syaha wāwāā wīi na Yāhā kē, loo yīntaha kē nde: Wii mpāy bye too wāā wo, wo bye seefar le u Yāhā Yīndefua Crise ntōr kāmāy na. Wo ma bur la cer, ma nii wāā n di, loo yīntaha kē nde: Wii mpāy bye too wāā di, wo bye seefar le u Crise kadye kāmāy na.

¹⁷ Bur neŋ ya kē ke ma. Too sya nihi mii koo bur na, wo bye wāā le, ma nii mii kadye nen dyaŋ. Ye sē yāā, bur neŋ ya kē wo bye too wāā n di.

¹⁸ Ye maha cā ma yee, wān tii Yiisrefa pe boo, ma diŋ yi Yāhā kē, mpāy pe too wān kaa, pe seefar le ke Yāhā diŋ yisaha fla ne.

¹⁹ N sē -sē yee pe ma wān boo mpar na, yīn ma too mpar na, tesē wān tii ne pe boo ye. Aye, le wee ke syi ye.

²⁰ N yee, wān tii pe boo mpar na, te ma sāndāpee wān, Yāhā wān sē ne ye. N sē -sē n traha ye naa too wān nde kaa, ye seefar le sāndāpee ne ye.

²¹ Ye saha naa n wo Yīnfua Yesu sekui ne, -tee maha ga naa n wo sāndāpee sekui ne ye. Ye saha naa Yīnfua Yesu dir di, -tee maha ga naa sāndāpee dir di ye.

²² Wii ma loo pye, le sē sron Yīnfua Yāhā ye ye, le saa tāy ke ye ye. Ye yee la ye fānga ter Yāhā wān yaha?

-Ye naa Yāhā miingbān ke ye kānkai- bye wo!

²³ Mpāy n yee, a kai- bye wāpyen kānde ma nawee ye. Cīnde ne, kai- bye sē -sē yō ye. Kai- bye sē maha kē ke laa yō Yesu kāndeyārfa kē ye.

²⁴ Waa ma syi u naa u ya diŋ wīi loo kar ye. Lii le ga nii kayīi u nampyen- bye ye, u naa loo ke.

²⁵ Kar rii bye pe n par kar parsaha wo, ye ga waha te bye kaa. Loo kur ye, ye ma syi ye -sē waa yey te kar yisaha ne ye! Mii loo sē ne ye, laa na ye laam saa sya ye ye ye.

²⁶ Ye sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee: «Driyē nge ma suhu ke wān bye ne, te ma Yīnfua Yāhā wān.»

²⁷ Wii u wee Yesu kānde wo ye, woosyifua ma ye yee dir na u kaha wo, le ma tāy ye ye, ye ka. Pe ma dir rii wāā ye kē, ye te di. Ye ma syi ye -sē waa yey nwa syi dir ne ye! Mii loo sē ne ye, laa na ye laam saa sya ye ye ye.

²⁸ Waa ma -sē ye cāā yar ma yee, mpanyaha kar ne pe soho, woofua wīi na, ye ma syi ye te dir di ye! Ke syi, waa laam saa wlāhā u ye ye.

²⁹ Ye laam ma sya yee pe sē wlāhā ye ye ye, wii u te mpanyaha kar wīi pāā ye ye, woo laam ga waha wlāhā u ye. Laa na, waa ga yee, a woo kalaa ma la waa ter laam wāwlāhā wīi ya na, a woo sē yai la u waha u ya laam wīi pye,

³⁰ a woo ma cāā syaha wāā Yāhā kē te dir wīi na, nwa pe n ga maha yee woo tee pye te dir wādi wīi ne?

³¹ Loo nde na, digi kē tee n di woo, ngaa kē tee n wo woo, ngii ngii tee n pye woo, -ye naa Yāhā miingbān koo ke ye kānkai- bye wo!

³² Mpāy pe ma Yiifee-, mpāy ne pe wee Yiifee- ye, mpāy ne pe ma Yesu kāndeyārfa yawāhāfa, ye ma syi ye ta ye wīi n nii pe ye ntēmlaha gi syi dyaŋ pe n kūn ke na, ma n too ye!

³³ -Ye naa n pye ra dyaŋ! N nii plāhā, ma n ke ta wīi n naa n tāy nawee- bye ye, ta kānkai- bye wo. Nii wīi sē ne tē n kar ye, nawee- bye kayīi ne tē n ke pe kē, pe n wāsyayaha yāā.

11

¹ Tē n yān u Yāhā Yīndefua Crise

na mii, ye bye ye naa n yāŋ ra na ke syi, -ye ra pyer gbe!

Cɔɔ yai u naa u ya yigi mii

² Ye sē n faha ra wīi na kānkai- wo ye. Tesē, tē ye klaha kai- nkāy ne, ye ke pye. N ye sey koo ngīi wīi na.

³ N -sē n traha ye maha nde cā taha: U Crise woo u ma naa yīnfua, naa woo u ma u cɔɔ yīnfua, Yāhā koo -sē ma u Crise yīnfua.

⁴ Yawāhā fla wo, naa ma nii n pāā Yāhā ye, laa na Yāhā ke kapān laa le u laam wo, u n nii le tōr pe yawāhāfa ye, u ma -sē pye u u yīŋ tā tā ngaa ne, u u Yīnfua Yesu myaha klaha- ke syi ne.

⁵ Le ga waha pye cɔɔ kē tuu n pāā Yāhā ye ke yawāhā fla wo, laa na Yāhā ke kapān laa le u laam wo, u n nii le tōr pe yawāhāfa ye. Woo ma pye u sē u yīŋ tā tā ngaa ne ye, u u puai myaha klaha- ke syi ne. U ma wācɛŋ cɔɔ wii ne u yīŋ bye kur kāā.*

⁶ Cɔɔ wii ma yee, u sē u yīŋ tā n tā ngaa ne ye, u yai u yīŋ kur kāā. U ma -sē cā ma yee, yīŋ wākur wīi ma fyaryigi wīi, u -sē ke tā naa n tā ngaa ne.

⁷ Naa woo na, u sē yai u u yīŋ tā naa n tā yawāhā wo ye, Yāhā woo ta u n ke tay, koo kē. Naa woo u ga waha Yāhā myaha gboho. Cɔɔ woo -sē kē u ga waha u puai myaha gboho.

⁸ Ye sē yāā, Yāhā sē cɔɔ tāhā ma u teelaa yi ma naa tāhā ye. Naa woo kē Yāhā u tāhā, ma u teelaa yi ma cɔɔ tāhā le ne.

⁹ Tesē, Yāhā sē naa tāhā cɔɔ wīi na ye, cɔɔ woo kē Yāhā u tāhā naa wīi na.

¹⁰ Loo ne, cɔɔ yai u ngaa tā naa n tā yīŋ na yawāhā wo, pe n cā u yīŋ kor le u puai ye. Yāhāyīŋ tēnlehe ma loo yāā, le n tāy pe ye.

¹¹ Too -sē ma Yīnfua Yesu kānde wo, naa wīi ma cɔɔ na, cɔɔ wīi bya ma naa na.

¹² Ye sē yāā, Yāhā ke naa teelaa yi ma cɔɔ tāhā mii, Yāhā maha ta, naa

see n yi cɔɔ wo koo syi. Koo kai- bye yir Yāhā ye.

¹³ Yii γε, -ye le waha yāŋ! Le sron la cɔɔ u naa n pāā Yāhā ye yawāhā wo, mii u sē u yīŋ tā tā ngaa ne ye?

¹⁴ Naa u ma mii, u ma u yīnyor ta te n tyīi ga far ter, le ga nii fyaryigi wīi.

¹⁵ Cɔɔ woo -sē nwo, u ma u yīnyor ta ke syi, le ga nii myaha ne. Ye sē yāā, cɔɔ yīnyor n tyīi, ma u yīŋ tā n tā.

¹⁶ Kaplāŋ wātyīn wīi ma pye wii laam wo yīŋ wātā wīi nde na, u cā wācāŋ ya u yee, wii tesē teebɛhe bye Yesu kāndeyārfa yawārfa ne, troho wātāhā gaa ter wee wo ye ye.

Yīnfua Yesu digi wādi

(Mat 26.26-29; Mar 14.22-25; Luke 22.15-20)

¹⁷ Kai- nkāy tē ga pāā yagaa ye wīi na, n saha ye sey ke wīi na ye. Ye ma yii wāā, ye sē kayūhū pye ye, ye kapee- koo kē ke cā pee n gaha ye ye.

¹⁸ Pe ra cāā yar ma yee, ye ma yii wāā yawāhā na, ye yīmbuhu sē wāā le ye, ye ma cɛŋcɛŋ. Ta laam wo, le ga waha pye cīinde.

¹⁹ Ye ma nii cɛŋcɛŋ, loo γε ga ta le n cā mpāy poo me pe n sron le Yesu kānde wāyār ne ye laam wo.

²⁰ Ye ma yii wāā, ma yee yaa Yīnfua Yesu digi wādiŋ di, loo sē ne tee n pye ye.

²¹ Ye sē yāā, ye ma yee yaa di yaliile wo, wii ma pa digi gii ne, ufua ga ke kur di u ya ya. Mpāy ga kuee fāā ne, mpāy -sē ga di, pe maha defīi wo u n sya pe yigi.

²² Klɛ wee la ye ye, ye n ga naa n di, ye naa n wo te wo? Ye yee la Yāhā kāndeyārfa yawāhāfa wee ngaa ye? Ye n ke la ye naa fyar yaha mpāy na ngaa wee pe ye ye? Ye yee n maha lii pāā ye ye? Ndoo woo na, n saha ye sey kueekuee loo nde wīi na ye.

²³ Kaklaha gii tē yāā Yīnfua Yesu ye u dir wādiŋ wīi na, n le cāā yar wa ye na, loo ne nde: Yīmper gii

* 11:5 11.5 Cɔɔ wii pe u yīŋ kur kāā, canaandile kē Korntifa ye koo cāā na.

laam wo, pe ba Yīnfua Yesu yi u napī- kē, koo yīmper wo, u ba cā bur gbe,

²⁴ ma syaha wāā Yāhā kē, ma ke bur la cēr, ma u kānyārwei pye ma yee: «-Ye sya di, ke ma ta kadye draha wo, ta kadye gii ke wāā ye wī na. -Ye naa ke syi pye ye naa ye laam too ra wī na!»

²⁵ Pe di wa, u n defī sekui gbe, ma u kānyārwei pye ma yee: «Defī nwo ma ta ntōr draha wo, ta ntōr rii kāmay na Yāhā naambiyārfān le nawee- ne. -Ye naa defī wō koo syi ya dyaŋ yalebye, ye naa ye laam too ra wī na!»

²⁶ Ye sē yāā, yalebye ye ma nii bur di, ma nii defī wō koo syi ya dyaŋ, Yīnfua Yesu wāku wī ne tee n yar, u wādurba per n sya ba nō.

²⁷ Loo ne, ye yawāhā wo, wii ma Yīnfua Yesu digi wādiŋ syi di, ma u defī wāwōŋ syi wō, u laam yai pe sroŋ. Mii loo sē ne ye, u kapee pye Yīnfua Yesu kadye na, tesē u ntōr ne.

²⁸ Nawee yai u u ya yāŋ wa, tuu cā Yīnfua Yesu digi wādiŋ syi di, u defī wāwōŋ syi ne.

²⁹ Ye sē yāā, wii ma Yīnfua Yesu digi wādiŋ syi di, u defī wāwōŋ syi ne, u yai u cā digitrihi ya sē kē u n di ye. U yai u cā ke ma Yīnfua Yesu kadye gē draha wo. Mii loo sē ne ye, Yāhā ga u pēn.

³⁰ Ye sē naa loo yāŋ ngaa ye; loo ne, ye laam wo nawee- busāā ma pe kadye teelaa klaha- pe ye, mpāy ma pe n yaa, mpāy ne pe ku.

³¹ Wo ma -sē yāŋ n le wo kapee- wāpyeŋ wo, wo saa pēn nantāŋ ye.

³² Yāhā ma -sē wo pēn, ke laantor le wo laam wo. Loo nde na, wo wī saa ba pye klaha- driyēfa ne ye.

³³ Wo nna, loo ne ye ma yii wāā ma yee yaa Yīnfua Yesu dir di, -ye naa yii sēŋ!

³⁴ Ye ma cā fāā ye yigi, -ye cāā di ye kle wo! Loo na, ye saa ba tee naa n pye laa ne ke yawāhā wo, ye wāpēn yāā le na ye. Kai- nkāy ke kuee, n ma ba ka ye fla na, n ga ke war yi.

12

Yāhā Yrā le fānga tii wāā nawee- kē

¹ Wo nna, Yāhā Yrā le fānga tii wāā nawee- kē Yāhā tēn wī na, n n traha ye ke bye cā.

² Ye cā ma yee, tee sē ba cīnde Yāhā cā wa ye, fānga gaa ter ba ye tyīn naa n gaha yalebye mpar wān kue ye, too tii te sē n pāā ye.

³ N n traha ye le cā laha ye yee, Yāhā Yrā Fānga ma pye wii laam wo, u saha yoosēn pāā Yīnfua Yesu kē ye. Tesē, wii ma yee Yesu ma Yīnfua, Yāhā Yrā Fānga ma u laam wo, koo kē u n waha le pāā.

⁴ Yāhā tēn fānga ter ma te ya wuhu na. Yāhā Yrā nen ya -sē ne, le te wāā nawee- kē.

⁵ Yīnfua Yesu nawee- taha tēŋ nkāy na, ke tēŋ wee wācēŋ ye. Ke tēŋ bye -sē n tē woo ya kē.

⁶ Kai- busāā n pye, koo Yāhā neŋ ya -sē kē ke n ta nawee- n waha koo kai- pye.

⁷ Nawee nawee woo, Yāhā Yrā fānga gaa wāā u kē, fānga gii ke ga waha laa yō Yesu kāndeyārfa kē.

⁸ Ye sē yāā, Yāhā Yrā ga fānga wāā waa kē u n waha naa laantor kaplāŋ pāā. Le ga maha waa ter ta u n Yāhā wūhū cā yigi, u naa ke pāā nawee- ye.

⁹ Loo Yāhā Yrā nen ya kē, le ga maha fānga wāā waa ter kē u n Yīnfua Yesu sroŋ ta u Yater kānkai- bye wo. Le ga maha waa ter ta u n waha naa yanfa jaa.

¹⁰ Le ga maha waa ter ta u n waha naa laanwō wūhū pye. Le ga maha waa ter ta u n waha naa Yāhā kaplāŋ luhu u laam wo, u naa ke tōr nawee- ye. Le ga maha waa ter ta u n Yāhā Yrā kai- cā war naa n yi, kai- nkāy ne ke wee Yāhā Yrā wūhū ye. Le ga nwo ta u n waha naa yor raa ter syi pāā. Le -sē waa ta u n waha too yor ter nde kaplāŋ cā naa n tōr nawee- ye.

¹¹ Loo Yāhā Yrā nen ya ne, le koo kai- ngī kur bye pye. Nawee nawee woo, Yāhā Yrā ga fānga wāā ufua kē

le laam wāwāā, fānga gii syi ke saa pye wācɛŋ u nampyeŋ wāŋ ne ye.

Yesu Crise ma mii syi u kāndeyārfa ne?

¹² Ye cā kadye nen ma teebɛɛ busāā ne. Ke teebɛɛ wee wācɛŋ ye, ke kur byɛ -sē kē ke wāā le, ma nii kadye nen. Yesu kāndeyārfa yawāhāfa kur byɛ wī ma koo syi dyaŋ. Yāhā Yīndefua Crise kāmāy na, pe byɛ wāā le, ma nii mii kadye nen ya dyaŋ.

¹³ Wo kur byɛ, mpāy pe ma Yiifee-, mpāy ne pe wee Yiifee- ye, mpāy ne pe ma yāmpa, mpāy ne pe wee yāmpa ye, wo byɛ tāā yi loho wo, ma wāā le, ma nii kadye nen dyaŋ loo Yāhā Yrā nen ya kāmāy na. Le maha wo laam yī.

¹⁴ Kadye ma teebɛɛ busāā ne, tee nen ya sē ne ye.

¹⁵ Troho ga waha yee, koo wee koho draha syi wo ye, a loo nde na koo wee kadye teelaa ye. Ke ma sya loo pāā, loo kapān nde ga waha ta la ke saa nii kadye teelaa ye?

¹⁶ Ndityɛ ga waha yee, koo wee yīnde draha syi wo ye, a loo nde na koo wee kadye teelaa ye. Ndityɛ ma sya loo pāā, loo kapān nde ga waha ta la le saa nii kadye teelaa ye?

¹⁷ Kadye teebɛɛ byɛ ma ne pye tāŋ yīmpɛ fla, kadye ne ga pye mii ke naa n luhu? Ke ma -sē ne pye tāŋ ndityuhu fla, kadye ne ga pye mii ke naa dugu luhu?

¹⁸ Ye sē yāā, Yāhā kē ke kadye teebɛɛ byɛ ta te drɛ wo, ke laam wātaŋ.

¹⁹ Kadye ma ne pye teele nen laa ya ne, ke saa ne pye kadye ye.

²⁰ Lii ya le ma cīinde, teebɛɛ busāā kē ke ma kadye nen ya na.

²¹ Yīnde saha koho pye le yee, koho wī wee loo na ye. Tesē, yīŋ saha trɛ pye ke yee, trɛ wī wee koo na ye.

²² Aye, loo saha pāā ye. Kadye teebɛɛ nkāy gɛ fānga wee ke na ye, ke ma yee ke wee ye, kadye saha poho ye.

²³ Tesē, kadye teebɛɛ nkāy gɛ waa sē ke yāŋ ngaa ye, wo sē n faha ke wī ne ye. Loo ne, kadye teebɛɛ nkāy waa sē ke yāŋ ye, wo ke gbihi n yigi.

²⁴ Teebɛɛ nkāy wo ke yāŋ, ke wāgbihiyigi wī wee wo na ye. Kadye teebɛɛ nkāy waa sē naa ke yāŋ ngaa ye, Yāhā ta wo koo bya yāŋ kadye teebɛɛ byɛ ne wācɛŋ.

²⁵ Loo nde na, kadye teebɛɛ saa naa n wāā ke ya ne, ke cɛr ke ya na ye. Ke ga wāā le, ke ke ya gbihi naa n yigi.

²⁶ Tesē, teele nen ma n yaa, le ga nii mii kadye teebɛɛ byɛ dyaŋ ke n yaa. Tesē, kadye teele nen ma miyūhū yāā, le ga nii nuhu wī kadye teebɛɛ byɛ ye.

²⁷ Ye byɛ ye ma u Crise kadye, ye nanem byɛ ma u kadye teele laa.

²⁸ Loo ne, Yesu kāndeyārfa yawār teebɛɛ byɛ wo, Yāhā cāā Yesu tēnlɛɛ poo ta. Syāŋ wuhu, ke mpāy ta pe waha naa ke kaplāŋ luhu pe laam wo, pe naa ke tōr nawee- ye. Tāā wuhu, ke mpāy ta pe naa le Yesu kapāyī klaha nawee- ye. Loo kur ye, ke fānga wāā mpāy kē pe n waha laanwo wūhū pye, ma mpāy ta pe n waha yanfa jaa, mpāy ne pe koho le nawee- ye, mpāy ne pe ga waha nii yīŋfa, mpāy ne pe ga waha naa yor raa ter syi pāā.

²⁹ Pe byɛ wee Yesu tēnlɛɛ ye, Yāhā sē pe byɛ ta pe n waha ke kaplāŋ luhu pe laam wo, ma ke tōr nawee- ye ye. Pe byɛ wee le Yesu kapāyī klaha ya ye. Pe byɛ wee laanwo wūhū pyefa ye.

³⁰ Pe byɛ wee yanfa wājaa fānga ne ye. Pe byɛ sē me pe ga waha naa yor raa ter syi pāā ye. Pe byɛ sē me pe ga waha naa too yor ter nde kaplāŋ cā naa n tōr nawee- ye ye.

³¹ Yāhā tēn fānga tii te sron yō, -ye naa too ke! N ga kānde laa yar ye na, lii le yō tāŋ too Yāhā tēn fānga nde byɛ na.

Lii le ma yīŋ, ma ter kai- bye yaha

¹ N ma sya waha driyē yor ter bye pāā, tesē yāhāyīŋ tēnlehe yor bya ne, n ma -sē yee nawee- ntāŋ sē dye ra tāy ye, ta yē kaplāŋ ga nii yīŋ saa pye ke na ye. Ke ga nii mii gbleŋ ya dyaŋ yīŋ wee ke na ye, gbengbeŋ gbleŋ dyaŋ.

² Laa na, n ga waha fānga yāā, n naa Yāhā kaplāŋ luhu ta laam wo, n naa ke tōr nawee- ye. Tesē, n ga maha waha Yāhā wūhū war, n ke kai- bye cā. Tesē, n ga maha waha Yesu ta ra Yater, n sya waha naa yāy ta te n yūhū naa n kāā. N ma sya waha koo kai- ngīi bye pye, n ma -sē yee nawee- ntāŋ sē dye ra tāy ye, n wee ngaa ye.

³ N ga waha ta koho wān bye la klaha nawee- kē, n ga waha le sya n nii wāā pe n ta kadye sraha suhu naa laam wo le kapāyīi wīi na; n ma -sē yee nawee- ntāŋ sē dye ra tāy ye, koo bye saa laa yō waa kē ye.

⁴ Wii, nawee- ntāŋ n dye u tāy, ufua ma laanyīn ne, u laam n tāy, u yīnde sē yi n too waa kla na ye, u sē u ya sey ye, yataŋ wee u na ye.

⁵ U sē fyaryigi wūhū pye ye, u sē u ya ya diŋ ya ke ye, u sē ncafūhū di ye. Nawee ma laa tee pye u na, u ga tyii le n kua kāā u laam wo gbegbe.

⁶ Kai- nkāy ke sē sroŋ ye, ke sē n tāy u ye ye. Kai- nkāy ke sroŋ, koo ke n tāy u ye.

⁷ Wii, nawee- ntāŋ n dye u tāy, u n tyii nawee- kapee- foho na u kuāŋ ne. Kānkai- bye wo, u Yesu ta u Yater, u koho taha n yaha Yāhā na, u laanyīn yāā.

⁸ Wākuayāā wee ntāŋ wādye wīi loo na ye. Yāhā kaplāŋ nkāy nawee ga waha ke luhu u laam wo, loo nde ga ba kua per gaa. Yāhā kaplāŋ wāpāā yor raa ter syi wo, loo nde ga ba kua per gaa. Kacān wūhū ga ba kua per gaa.

⁹ Ye sē yāā, wo saha kacān wūhū bye cā tāŋ ye. Yāhā kaplāŋ nkāy le wo laam wo, ke nanen ya too n war, ma ke tōr nawee- ye.

¹⁰ Kai lii le le ya kua, loo ma ba pa yaliile wo, kai- nkāy ke sē ke ya kua ye, koo wūhū -sē ga ba kua kāā.

¹¹ Tē pye kicar, n naa n pāā, ma naa laam ga, ma naa kai- yāŋ kicar wāŋ syi dyaŋ. Tē ba le wa, n kicar wāŋ miy yaha.

¹² Nanga nge na, le ma mii wo ke Yāhā wūhū yāā yirfayāŋ ya wo, cāā- biibiile ya na. Sukūhū gaa laam wo, wo ga ba ke yāā gbegbe wo yaha ye. Nanga nge na, n sē ke kai- bye cā tāŋ ye. Sukūhū gaa laam wo, n ga ba ke bye cā, mii Yāhā ra cā laha mii.

¹³ Loo na, kate- tāā kē ke ma, wākuayāā wee ke na ye. Koo kē ngīi: Yesu wāta Yater kānkai- bye wo, tesē koho wātahayaha ne Yāhā na, tesē ntāŋ wādye wīi ne. Koo kai- ngīi wo, lii le cā ma yīŋ, loo ne ntāŋ wādyen ne.

14

-Ye naa Yāhā Yrā tēn fānga wūhū koo ke!

¹ -Ye naa n ke nawee- ntāŋ poo n naa dye ye tāy! -Ye maha naa Yāhā Yrā tēn fānga wūhū koo ke! Lii tee cā ga maha naa n ke, loo ne nde: Ye waha naa Yāhā kaplāŋ luhu ye laam wo, ye naa ke tōr nawee- ye.

² -Ye yāŋ, wii u waha yor raa ter syi pāā, tii nawee waa sē te cā ye, ufua sē ne ke pāā nawee- ye ye, u ne ke pāā Yāhā koo ya ye, koo kē. Yāhā Yrā Fānga kē ke ne ufua ta u n waha kai- nkāy pāā, nkāy syi ke wūhū nawee- na.

³ Wii u -sē Yāhā kaplāŋ luhu u laam wo, ma ke tōr nawee- ye, woo n pāā nawee- ne. U n ke pe naa n gaha yaha ye le Yesu kānde wāyār ne, pe maha pe ya plāhā pe kuee le laam wo, tesē pe maha naa laanyīn yāā.

⁴ Wii u -sē Yāhā wūhū pāā yor raa ter syi wo, woofua n ke u ka yaha ye u ya ya le Yesu kānde wāyār ne. Wii woo u -sē Yāhā kaplāŋ luhu u laam wo, ma ke tōr nawee- ye, u n ke Yesu kāndeyārfa yawāhāfa bye pe naa n

gaha yaha ye le Yesu kãnde wãÿãr ne.

⁵ Ye bye ma waha n pãã yor raa ter syi wo, le yõ. Lii tẽ cã n ke loo ne nde: Ye waha naa Yãhã kaplãn luhu ye laam wo, ye naa ke tõr nawee- ye. Loo nde yõ ke wãpãã na yor raa ter syi wo, tii waa sã te cã ye. Waa ma fihĩ pye, u too yor ter war, ma ke kaplãn yĩntaha yar nawee- na, pe n naa n gaha yaha ye le Yesu kãnde wãÿãr ne, n sã sye loo na ye.

⁶ Wo nna, loo nde na, n ga ye yey nde ne: N ma ba ka ye fla na, ma ga nii n pãã ye ne yor raa ter syi wo, tii ye sã te cã ye, le ga laa yõ la ye kẽ? N ma -sã ba nii n pãã ye ne ye yor wo, ye ga naa ra kaplãn war. Loo na, n ga waha Yãhã wĩ laa syi yar ye na, laa na laantor wĩ laa, laa na Yãhã kapãn laa tẽ luhu ta laam wo, laa na kaklaha wĩ laa. Koo ga waha laa yõ ye kẽ.

⁷ Too fle wãwuu yãñ, kornjon wãpãn ne, too rii te ma kapãn wãn. Te wãpãn mii ma yee te sã n yi te ya wuhu na gbegbe ye, waa saha ke yaa war ye.

⁸ Wii u tũtũtũ syi wuu, ma nawee- yee naan wĩ na, ke wãwuu mii ma yee ke sã n war ye, yoo ga waha cã u naa u ya gbihi te naan wĩ na?

⁹ Koo syi, ye bya ye ma nii n pãã yor raa ter wo, tii waa sã te cã ye, ye kaplãn ga pye mii ke naa n war? Le ga nii mii wãgbleñ ya dyan tee n gble.

¹⁰ Yor ter nihi driyẽ wo, te bye -sã ma te yĩntaha ne te ya wuhu na.

¹¹ Nawee waa ter ma n pãã ra ne, n ma yee n sã u yor ter kaplãn war ye, u ga naa ra yãñ kulaafua; ta bya -sã ga naa u yãñ kulaafua.

¹² Tee -sã Yãhã Yrã tẽn fãnga wũhũ ke ye laam bye ne, fãnga wũhũ nkãy ke ga waha pe Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa ta pe n ka yaha ye, -ye naa koo ke!

¹³ Loo ne, wii u waha n pãã yor raa ter wo, u yai u Yãhã nar, ke n u ta u n maha waha naa ke kaplãn yĩntaha yar nawee- na.

¹⁴ Ye sã yãã, ufua ma nii n pãã Yãhã ne yor raa ter wo, yor rii tuu sã te cã ye, u laam wo u cã u n pãã Yãhã ye, u sã -sã u ya yẽ kaplãn war ye.

¹⁵ U yai u lii pye? U ga naa n pãã Yãhã ye kaplãn nkãy ter syi ne, nkãy tuu sã waha ke war ye, -tuu maha naa n pãã Yãhã ye kaplãn nkãy ne, nkãy u koo war. U ga naa yay le Yãhã ye kaplãn nkãy ne u sã ke war ye, -tuu maha naa yay le kaplãn nkãy ne u koo war.

¹⁶ Ye sã yãã, ma'a nii Yãhã sey ma laam ya wo, pe yawãhãfa saha ke kaplãn war ye. Pe -sã ga ba pye mii, pe le cã pe ma yẽ wãã sya pe yee, «Amen, le nii ke syi?»

¹⁷ Taa Yãhã sey kaplãn nkãy ne, ke ma sya yõ, ma nampyen saha ke war ke n laa yõ u kẽ ye.

¹⁸ Ndoo waha n pãã yor raa ter syi wo, ma ta ter ye bye yaha. N syaha wãã Yãhã kẽ loo nde wĩ na.

¹⁹ N ma -sã pye Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa nsoho wo, n ma pe klaha kate- bua ya ne pe yor wo, koo puar n naa kaplãmbuar pãã pe ye yor raa ter wo, tii waa sã te cã ye.

²⁰ Wo nna, ye ma syi ye naa kai- yãñ mii kicar me ye ne ye. -Ye nii pëÿãr wãñ syi dyan kapee- wãpyen kue ye, -tee -sã naa kai- yãñ wãle yĩntaha ne!

²¹ Ye sã yãã, le ma le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãñ wo ma yee, Yãhã yee:

«N ga ba ta,
yor raa terfa n ta kaplãn pãã
Yiisrefa ye.

N ga ba kulaafa yër ta,
n naa n pãã pe Yiisrefa ne.

Loo naa bye ne,
pe saa ba naa ta kaplãn luhu
ye.»

²² Loo ne, wãpãã yor raa ter syi wo, le ma kayar mpãy ye pe sã cĩnde Yãhã cã ye, n sã yee Yesu kãndeyãrfa poo ye. Waa Yãhã kaplãn wãluhu u ya laam wo, tesã ke wãtõr ne nawee- ye, loo nde ma

kayar pe Yesu kãndeyãrfa poo ye, n sê yee mpãy pe sê cĩinde Yãhã cã ye.

²³ Le ga waha pye ye Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa bye pe ya wãã. Ye bye ma nii n pãã yor raa ter wo, tii waa sê te cã ye, naweeteempãy pe pa pe sê cĩinde Yãhã cã ye, tesê mpãy ne pe pa kaplãn luhusaha wo, pe ga yee nafããn ne ye ne.

²⁴ Le ma -sê pye Yãhã kaplãn nkãy dye ye laam wo, ye n nii ke tãr yii wuhu na nawee- ye, koo puar. Loo na, mpãy pe pa pe sê cĩinde Yãhã cã ye, tesê mpãy ne pe pa kaplãn luhusaha wo, pe ma ye yẽ kaplãn war, loo ga ta pe n le cã laha pe yee pe kapee- wãpyeñ sê yõ ye. Ye kaplãn ga nii pe ye kasãhã dyañ.

²⁵ Pe ga pe ya laam wũhũ bye yãã gbaa na. Pe ga kãnkũy gbãã kãntraha na, pe Yãhã sey, pe ye pye, a Yãhã ma ye ne cĩinde.

Ye yai ye naa n pye mii yawãhã wo

²⁶ Wo nna, tee yai ye naa n pye mii, le nde: Ye ma yii wãã yawãhã wo, laa na, ye laam wo waa ma Yãhã wãsey yaa gaa ne; waa -sê ma kaklaha wĩ laa ne; waa -sê ma Yãhã kapãn laa dye u laam wo, wãtãr wĩ; waa -sê ma u ga Yãhã wĩ laa pãã nawee- ye yor raa ter wo; waa ter -sê ma wii tuu ga waha too yor ter nde kaplãn wã klaha, nawee- bye n ke war. Pe Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa ma koo kai- ngĩ bye luhu, ke yai ke waha pe ta pe n ka yaha ye le Yesu kãnde wo.

²⁷ Ye ma yee ye ga Yãhã wũhũ nkãy pãã pe yawãhãfa ye yor raa ter syi wo, ke pããfa ma n ter nawee- tãã yaha ye. Pe maha naa ke pãã pe ya wuhu na. Nawee waa ter yai u maha pye, wii tuu ga waha ke kaplãn wã klaha, pe yawãhãfa bye n ke war.

²⁸ Le ma -sê pye koo kaplãn ngĩ wãklahafua wee ye, waa ma n yĩmbui yir pe yawãhãfa n naa n luhu u ye ye. Wii ma nii kaplãn pãã yor raa ter syi wo, u naa ke pãã u ya ya Yãhã ye.

²⁹ Mpãy poo na pe Yãhã kapãn laa luhu pe laam wo, poo syãm syi, laa na tãã ya, ga waha kapãn gbe, pe ke tãr nawee- ye. Pe yawãhãfa -sê ga yãñ le pe kaplãn wo.

³⁰ Waa ma pye kapãn na, loo yale wo Yãhã kapãn laa ma dye waa ter laam wo, u n yee u ga le tãr; wii u ma kapãn na, u yai u yaha le.

³¹ Loo nde na, Yãhã wũhũ ma dye ye laam wo, ye ga waha naa ke tãr yii ye koo syi, yii wuhu na. Loo ga ta ye yawãhãfa ga kaklaha yãã, pe maha plãhã nii le Yesu kãnde wo.

³² Mpãy pe koo Yãhã kaplãn luhu, ma ke tãr nawee- ye, pe yai pe pe ya wãyigi cã ke wãpãã yale ne.

³³ Ye sê yãã, Yãhã sê n traha nawee- pe nii wãplanpyefa ye. Ke n ke pe naa n nii yrĩñ na.

Mii le ma mii syi dyañ Yesu kãndeyãrfa yawãr wo, tebehe bye wo,

³⁴ ye ca yai pe yaha naa n le ye yawãr wo, pe sê yai kaplãn wãpãã ne koo fla na ye. Ye sê yãã, Yãhã sabangbãñ wo, le ma le yrũhũ yaha ma yee, ca yai pe yĩy kor naa n le.

³⁵ Pe ma yee pe ga laa yey, pe ga naa le yey pe pa ye kle wo. Le sê yõ cõcõ u naa n pãã Yesu kãndeyãrfa yawãhã wo ye.

³⁶ Tee n pye ke syi, yii fla la le Yãhã kapãn yir laa, yii ya la tee le yãã?

³⁷ Wii ma yee Yãhã kaplãn n dye woo laam wo, u n ke tãr nawee- ye, laa na u ma le ga, a Yãhã Yrã Fãnga ma u ne, ufua yai u cã Yĩñfua Yesu kãnde wũhũ kẽ tẽ yrũhũ n yar ye na.

³⁸ Wii ma loo sye, Yãhã bya ga ba ufua sye.

³⁹ Wo nna, lii le ma le na, -ye naa n ke Yãhã kaplãn n naa n dye ye laam wo, ye n naa ke tãr nawee- ye! Ye ma syi ye sê Yãhã kaplãn wãpãã sye yor raa ter syi wo ye!

⁴⁰ -Ye naa ke kai- pye yĩntaha ne, ye ma n plan naa n pye ye!

15

Yesu Crise wãyir wĩ gbã wo

¹ Wo nna, le Yesu kapāyī lii tē pāā ye ye, ye le sya le yaha ye laam wo, ye yī plāhā le wo. N n traha n maha le gbihi pāā ye ye.

² Tē ba le yar ye na mii, ye ma le le yaha ye laam wo koo syi, le ga ta ye n sya yaha. Mii loo sē ne ye, le ga nii mii ye le ka sya ke dyaŋ.

³ Kai lii le ma yīŋ, pe ra klaha le ne mii syi dyaŋ, ta bya, n ba ye klaha le ne koo syi dyaŋ. Loo ne nde: U Yāhā Yīndefua Crise ku wo kapee-wī na, mii le bii cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo mii.

⁴ Pe u le gbī wo. Ke plii tāā wuhu, u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, mii le bii cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo mii.

⁵ U n u ya yar Pyar na. Loo kur ye, u n u ya yar pe kānyārwei sēnsye syām na.

⁶ Loo kur ye, u n u ya yar u kānyārwei yīsyām gbeebua mpāy na. Pe fāŋga ma nantāŋ yrāŋ na, nanem mpāy ya me pe ku pe laam wo.

⁷ Loo kur ye, u n u ya yar Syake na, ma ba u ya yar pe Yesu tēnlēŋe bye na.

⁸ Poo mii bye kur ye, u n u ya yar ta bya na, ndoo wii n ma mii pe bye nambuange dyaŋ.

⁹ Ye sē yāā, ndoo kē n ma pe Yesu tēnlēŋe bye nakūntāŋ. N sē yai gē yai pe naa ra yee Yesu tēnlēŋe ye, n tee naa Yesu kāndeyārfa ke wāboo ne.

¹⁰ Yāhā laantār kāmāy na, tē ma ngii n nii koo. Ke kayī lii pye ra kē, le laa yō ra kē, ma sya ra ta gē ta ra n tēn tē ma ta ter pe Yesu tēnlēŋe bye yaha. Cīnde -sē na, ndoo sē kē n waha yia loo tēn nde na ye, te Yāhā laantār roo fāŋga kē, laantār rii ke te wāā ra kē.

¹¹ Loo nde na, le tāy le pye ndoo woo, le tāy le pye poo woo, loo wī nen ya ne wo bye too n pāā ye ye Yesu Crise wī na, ye n u ta ye Yater.

Wo wāyir wī gbā wo

¹² Loo ne too n pāā nawee- ye ma yee, u Yāhā Yīndefua Crise yir gbā

wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Yī mpāy -sē maha pye mii ma le pāā, a mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbā wo, pe nii yrāŋ na ye?

¹³ Le ma pye cīnde, le yīntaha ne u Crise sē yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na ye.

¹⁴ Le ma -sē pye u Crise sē yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye ye, too u wī pāā ye ye, wo ka n pye; tee u ta ye Yater, ye ka pye.

¹⁵ Tesē, le ga nii mii wo kawar fua taha Yāhā na, ma yee ke u Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na. Āwā, le ma pye cīnde, Yāhā sē nakur ta te n yir gbā wo, ma n nii yrāŋ na ye, le yīntaha ne, ke sē u Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye ye.

¹⁶ Ye sē yāā, le ma pye nakur saa ba yir gbā wo, te nii yrāŋ na ye, le yīntaha ne, Yesu Crise sē yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na ye.

¹⁷ Le ma pye u Crise sē dur ba yrāŋ na ye, ye u ka ta ye Yater ke dyaŋ; kapee- nkāy tee pye, ke sē laha kāā ye na ye.

¹⁸ Tesē, Yesu kāndeyārfa mpāy bye pe ku, pe saa sya yaha ye.

¹⁹ Wo ma koho taha yaha u Crise na, ma yee u koho le wo ye driyē nge ya wo, wo wī ga pee le ta ter nawee- bye wī na.

²⁰ Lii le ma cīnde, loo ne nde: U Yāhā Yīndefua Crise woo kē u cāā yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na. Woo wī le yar, mpāy pe ku pe bya ga ba yir gbā wo, pe nii yrāŋ na.

²¹ Ye sē yāā, nawee waa wī bii ta, gbā n dye nawee- bye nsoho wo. Nawee waa ter wī kē le ta yagaa, nawee- bye ga ba yir gbā wo, pe dur nii yrāŋ na.

²² Dama wī le ta nawee- bye n nii n ku mii, mpāy bye pe -sē wāā le u Crise ne, poo bye ga ba yir gbā wo, pe nii yrāŋ na koo syi.

²³ Le ga ba nii mma ma syi dyaŋ: Yesu Crise woo u cāā yir wa pe bye yaha. Kur ye, mpāy pe ma u wām, poo ga ba yir pe ya ndoŋ gbā wo, pe nii yrāŋ na u durbaper.

²⁴ Loo kur ye, driyẽ kuayale ne. U Crise ga ba yĩnfar ter bye kua kãã, tesẽ yahasee fle ne, tesẽ fãnga ter bye ne. Loo kur ye, u ga kai- bye le soho u Tuhufua Yãhã koho wo.

²⁵ Ye sã yãã, u Crise yai u nii kai- bye yĩn na, Yãhã n sya ba u napĩ- bye yia, ke pe ta u n troho fyãhã tã pe na.

²⁶ Napĩ wii u ga pye klaha- kur ye, woo kã gbã ne.

²⁷ Ye sã yãã, le ma le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee: «Yãhã ta u n troho fyãhã tã wãn kur bye na.» Pe ma yee wãn kur bye, pe sã -sã yee Yãhã bya ne ye. Koo kã ke wãn kur bye yia, ma ta u Crise n troho fyãhã tã te na.

²⁸ Kai- bye fãnga ma ba le soho u Crise koho wo, woo wii u ma Yãhã Dya, u ga u ya le soho Yãhã koho wo. Loo nde na, Yãhã ga nii ke kai- kur bye yĩn na.

²⁹ Tee n yee, mpãy pe ku wa pe saa ba yir gbã wo, pe nii yrãŋ na ye, nwa ta ye laam wo, mpãy pe ya tãã n yi loho wo mpãy kã pe ku wa?

³⁰ Ndoo tesẽ ra tẽntẽwai ne, nwa ta kayĩhĩ n wo yãã yalebye le Yesu kapãyĩ wãpãã wĩ na?

³¹ Wo nna, plii bye gbã ma ra tã y tũntũn. Ye wĩ ma ra ye yĩnkuã yir wĩ, wo Yĩnfua Yesu Crise kãmay na. Loo ne, n kai- ngĩ pãã ye ye.

³² Tẽ le sya, ma nii srã waygapyãr ne Yefesi wo, le ma ne pye nawee- tee laam wĩ ya ne, le ga ba lii yõ ra kã? Le ma pye mpãy pe ku wa, pe saa ba yir gbã wo, pe nii yrãŋ na ye, ah -too naa wo troho tãhã plãhã nge yor wo ke n yee:

«-Too naa n di, wo naa n wo;
ye sã yãã, sukũhũ gaa laam wo
waa ku.»

³³ -Ye yii yigi, ye sã plãhã nge yãã ke n yee: «Mboo wii ma pye naweeyõ, ma -sã nii n taha naweepee- na, pe ga ma le pe yor wo.»

³⁴ -Ye laantor yãã, loo le yõ, tee tyii kapee- wãpyen na! Ye laam wo, mpãy ma pe sã Yãhã wũhũ cã ye. Le yai le naa fyar yigi ye kã!

Nakur kadye wã yir wĩ gbã wo

³⁵ Waa ga waha le yey u yee, a mpãy pe ku wa, pe ga ba pye mii pe yir gbã wo, pe nii yrãŋ na? Pe kadye ga ba nii mii syi dyaŋ?

³⁶ Naplege kã ufua ne. Ye sã yãã, ma'a ngaa pua le kãntraha wo, le pua yai le ku wa le cã fiy.

³⁷ Ngaa pua ya ne taa le kãntraha wo. Le ga waha pye sepua syi, laa na ngaa ter pua. Ke digi wãŋ gii ke fiy wa ma nii wan, koo sã kã taa le kãntraha wo ye.

³⁸ Pua woo pua woo, Yãhã ga u ta u n fiy koo laam wãfiy. Pua woo pua woo, u yai u fiy u nii ngii, Yãhã ga u ta u n fiy u nii koo kla.

³⁹ Yãhã ke wãn tii bye tãhã, tesẽ nawee ne, te bye kadye wee wãcẽŋ ye: Nawee kadye ma ke ya ya; treresyar kla kadye ma ke ya ya; kãnsyã kadye ma ke ya ya; fua kadye ma ke ya ya.

⁴⁰ Yãhã yĩn wãn bya ma, tesẽ kãntraha wãn ne. Yãhã yĩn wãn nayõr ma te ya ya, kãntraha wãn nayõr ma te ya ya.

⁴¹ Yai nayõr ter ma ke ya ya, yron nayõr ter ma ke ya ya, yrompii nayõr ter ma ke ya ya. Pe yrompii bye gẽ, pe nayõr ma pe ya wuhu na.

⁴² Mpãy pe ku wa, pe ma ba yir gbã wo, ma nii yrãŋ na, le ga ba nii koo syi dyaŋ. Nakugu kadye ma le wa gbũ wo, ke ga fũhũ. Ke ma yir gbã wo, ma nii yrãŋ na, ke saa ku nantãŋ ye.

⁴³ Nakugu ma le kãntraha wo, ke wee ngaa ye, fãnga wee ke na ye. Ufua ma ba yir gbã wo, ma nii yrãŋ na, u ga nayõr yãã, u maha nii fãnga ne.

⁴⁴ Nakugu ma le kãntraha wo, ke ma kãntraha kla ya dyaŋ. Ufua ma -sã ba yir gbã wo, ma nii yrãŋ na, u ga nii Yãhã Yrã kla. Yagaa, wo ma kãntraha kadye ne, wo ga ba nii Yãhã Yrã kadye ne.

⁴⁵ Ye sã yãã, le ma le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee: «Dama wii u ma nawee cir, Yãhã kã ke bii ta u n nii yrãŋ.» Yesu Crise wii u

ma mii Dama syāṅ wuhu waa dyaṅ, woo ma Yāhā Yrā lii le cīnde yrā wāā nawee kē.

⁴⁶ Yāhā Yrā kla koo sē kē ke cāā n pai ye. Kāntraha kla kē ke cāā n pai, Yāhā Yrā kla n cā taha.

⁴⁷ U Dama cir Yāhā bii u tāhā cuhu ne, u n nii kāntraha kla. U Dama syāṅ wuhu woo ma yāhāyīṅ kla.

⁴⁸ Mpāy pe ma kāntraha wām, pe ma mii wii dyaṅ Yāhā bii u tāhā cuhu ne. Mpāy pe ma yāhāyīṅ wām, poo wīi ma mii wii dyaṅ u ma yāhāyīṅ wūū.

⁴⁹ Yagaa, wo ma mii wii dyaṅ u pye kāntraha kla. Wo ga ba nii mii wii dyaṅ u ma yāhāyīṅ kla.

⁵⁰ Wo nna, lii n n traha n pāā ye ye le nde: Wii u ma kāntraha kla, kadye ne u ye ntāṅ ne, u saha dye Yāhā yai klo wo ye. Kāntraha kadye ma gbā koho wo, kadye nge syi saha kuee yai tāṅ yrāṅ ye.

Gbā saa ba pye yāā nantāṅ ye

⁵¹ Yagaa, n ga kai laa pāā ye ye, lii tee sē cā ye. Wo bye saa ba ku tāṅ ye. Mpāy pe ku wa, tesē mpāy ne pe ga ba pye yrāṅ na, pe bye kadye ga ba wā klaha.

⁵² Le ga ba pye le yalebye wo, teele nen ya, yaliile wo tūūtūū ma ba yer wāwuu ne. Tūūtūū ma ba wuu, mpāy pe ku ter wa, pe ga yir gbā wo, pe kuee yai tāṅ yrāṅ na. Wii mpāy wo ma yrāṅ na, wo bye kadye ga ba wā klaha.

⁵³ Ye sē yāā, kadye nge gii ke ga waha fūhū, ke yai ke ba nii ke saha fūhū yāā ye; koo gii wākuyāā ma ke na, ke yai ke ba nii wākuyāā wee ke na ye.

⁵⁴ Kadye nge gii ke ga waha fūhū, wākuyāā ma ke na. Sukūhū gaa laam wo, ke ga ba nii ke saha fūhū yāā ye, wākuyāā saa pye ke na ye. Loo yale wo, Yāhā sabangbāṅ kaplāṅ ngīi ga nii cīnde. Koo kaplāṅ kē ngīi:

«Gbā wīi kua, gbā yia tāṅ!

⁵⁵ Gbā saha yia wāboo na nantāṅ ye. Gbā fānga kua.»

⁵⁶ Gbā fānga yi kapee- wāpyeṅ wo. Kapee- wāpyeṅ fānga -sē yi Yāhā kānde katanṅ wo.

⁵⁷ Yāhā kē ke fānga wāā wo kē Yesu Crise kāmay na, wo n waha n yia. Ke miingbāṅ yai ke naa n sey yalebye!

⁵⁸ Loo nde na, wo nna, -ye yii plāhā, Yesu wīi n nii gbāā ye laam wo, ye n u tēn tē naa n yō. Ye le cā ma yee, le Yīṅfua Yesu tēn lii tee n tē woo ge kāmay na, tēwai sē ne ye.

16

-Ye naa koho le ye Yesu kāndeyārwei ye!

¹ Pe war wāwāā wīi na mpāy kē pe ma Yāhā nawee-, tē ba Galasyi Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yar pe naa n pye mii, ye bya -ye naa n pye koo syi!

² Jimaasyi jimaasyi, nawee nawee woo, tuu ga waha yia kii na, u koo cer yi ta yaha u ya tāy teelaa wo. Loo na, n ma ba pa ye fla na, ye saa naa yii fāy war wāwāā wīi ne ye.

³ N ma ba ka ye fla na, ye ga naweeyōm mpāy yāṅ yi, ye pe war bye le soho poo koho wo. Ndoo -sē ga sabar yrūhū, n le soho pe koho wo. Ke syi, pe ma ga dye Yurusalem wo, ke fla Yesu kāndeyārfa ga pe wāpa yīṅ cā.

⁴ Ta bya ma -sē yai n ka Yurusalem wo, waa ke yrāhā yi wii na pe ne.

Kai- nkāy Pōl n traha u pye

⁵ N ma ba ka Maseduan kāntraha na, n ga ta ter ga ye fla na. N n traha n ga yi Maseduan Yesu kāndeyārfa na.

⁶ Laa na n ga ba faa ma- ye fla na, laa na n ga ba wer cāā bye pye ye fla na. Loo na, teelaa fla wākaṅ ma ba yi ra na, ye ga waha koho le ra ye, ta n ka ke fla na.

⁷ Yagaa woo, n sē n traha wo n wii yāā wāyāā ya, ta n ta ter ye. N n traha n ba yalaa dye ye fla na, Yīṅfua Yesu ma le sya.

⁸ Pāānkoti gbar -sē ga ra yāā Yefesyi na nwo.

⁹ Ye sē yāā, ta yīŋ tǎy tēngbāy laa ne nwo, koo kē. Napīī- wānihi naa bye ne, n ga loo tēn nde tē.

¹⁰ Timuti ma pa ye fla na, -ye u yigi yō! Ye sē yāā, woo bya ma le Yīŋfua Yesu tēn na ta wāŋ syi dyaŋ.

¹¹ Ye ma syi ye ga naa u kloŋ ye! -Ye koho le u ye u n waha u yrāhā yi yrīŋ ne, u pa ra fla na. Wo u sēŋ, ndoo tesē pe Yesu kāndeyārfa ne.

¹² Wo tēntēwe Apolosu woo wīī na, n naa u nar u ka ye fla na, pe Yesu kāndeyārfa mpāy ne. Le sē -sē pye u laam wo yagaa ye. U ma ba draha yāā, u ga ba ka.

Kaplāŋ kuasaha, syaha ne

¹³ Ye ma n faha yii na ye, -ye ta Yesu wīī n nii gbāā fāŋga ne ye laam wo! -Ye naa tetege le yii wo, -ye naa yii plāhā le Yesu kānde wo!

¹⁴ Ye tyii ye ntāŋ n dye yii tǎy ye kānkai- bye wo!

¹⁵ Wo nna, ye Tefanase cā u kahafa ne. Ye cā poo me pe cāā dye le Yesu kānde wo Yakayi kāntraha na. Le tǎy pe ye, pe n nii koho le pe Yesu kāndeyārwai ye.

¹⁶ -Ye naa nagboho ta poosyifa na, tesē mpāy bye ne pe ma le Yīŋfua Yesu tēn na!

¹⁷ Tefanase ye wāpa wīī tǎy ra ye, Fartinase ne, Yakakuse ne; tee sē pye ye, poo me pe pye ra ne ye draha wo.

¹⁸ Pe pa ma ba ra laam yīn, le n maha ye bya laam yīn ye kē. Ye yai poosyifa wīī n naa n tǎy ye ye!

¹⁹ Yasyi kāntraha Yesu kāndeyārfa yawārfa bye ye syar. Yakila u cōō Persyile ne, ma suhu Yesu kāndeyārfa mpāy ne pe pe ya wāā pe kaha wo, pe ye syar Yesu kāndeyārfa syaha ne.

²⁰ Wo teende Yesu kāndeyārfa bye ye syar. -Ye yii syar naambiyār syaha ne!

²¹ Ndoo Pōl, n ga kaplāŋ ngīī kuasaha yrūhū nii ya: N ye syar.

²² Wii ma yee Yīŋfua Yesu wīī sē n tǎy u ye ye, yoosēn te pye ufua na. Maranata: Wo Yīŋfua Yesu, pa!

²³ Wo Yīŋfua Yesu, u u laantār yar ye na.

²⁴ Ye bye ntāŋ dye ra tǎy. Wo bye wāā le Yesu Crise kāmāy na.

Pɔl saba syān wuhu kaplān Korntifa ye

Syaha fla

¹ Ndoo Pɔl kē, ma suhu wo Yesu kāndeyārwe Timuti ne, too saba nwo yrūhū nɔ wāā. Ndoo Pɔl kē, le tāy Yāhā ye ke n ta ta Yesu Crise tēnlɛɛ. Wo u saba yrūhū nɔ wāā yii Yesu kāndeyārfa yawāhāfa kē Kornti wo, ma suhu yii mpāy bya ne, tee ma Yāhā wām ke Yakayi kāntraha kur bye wo.

² Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīnfua Yesu Crise ne, ke ke laantār yar ye na tesē ke yrīn ne.

Yāhā Pɔl flaŋ u wāfāy wo

³ -Too wo Yīnfua Yesu Crise Tuhufa miingbān gboho, Tuhufua wii kacān wee u laantār na ye, woo kē Yāhā ne, Yāhā gii ke nawee flaŋ yalebye.

⁴ Wāfāy gii syi ter ma sya wo dye, ke wo flaŋ. Koo syi kē, mpāy bye pe ma wāfāy wo, wo bya ga waha pe flaŋ wii ndon wāflaŋ gii syi ter ne Yāhā ke wo flaŋ.

⁵ Ye sē yāā, le ma mii wo dyaŋ u Yāhā Yīndefua Crise ne. Wāfāy tii te u dye ter, te syar. Wāfāy busāā ga ba wo dye ke syi dyaŋ. U -sē wo flaŋ koo syi dyaŋ.

⁶ Wo ma nii n fāy, wo n ke yii poo na, ye wāflaŋ yāā, wāsyayaha ne, koo kē. Wo ma -sē wāflaŋ yāā, ye bya ga wāflaŋ yāā, ke n ye ta, per gaa ye n waha naa wo wāfāy ter syi fāy laanyīn ne.

⁷ Loo ne, wo koho taha yaha ye wī na fānga ne. Wo cā ma yee, tee wo wāfāy ter syi yāā, ye ga ba wo wāflaŋ ter syi yāā.

⁸ Wo nna, ye sē yāā, wāfāy tii bye te wo dye Yasyi kāntraha kui wo, wo n traha ye te cā. Te wāfāy ba gboho ter wo na. Wūūsaha ge sē pye wo

na ye. Wo sē ba cā ge cā waa kuee yrān na nantān ye.

⁹ Wo n sya ba yee pe ba wo wāboo wī pāā ta. Koo wāfāy nge -sē wo ta wo n cā ma yee, wo sē yai wo koho taha yaha wii na, mii Yāhā ya sē kē ye, koo gii ke nakur ta te n yir gbā wo, ma n nii yrān na.

¹⁰ Koo kē, ke wo sya yaha gbā koho wo; ke ga wo sya naa n yaha koo syi. Āwā, wo koho taha yaha ke na, ma cā ke ga wo sya naa n yaha koo syi.

¹¹ Wo maha cā, yii ge ga koho le wo ye Yāhā wānar ne. Nawee- busāā ma nii Yāhā nar wo kē ke syi, ke ga luhu pe ye, ke loo kayī pye wo kē, nawee- busāā n syaha wāā ke kē wo wī na.

Nwa Pɔl sē yāā dur ga Kornti wo ye?

¹² Lii le ma wo ye yīnkuāyir wī, loo ne nde: Wo laam wo, wo le cā laha ma yee, driyēfa nsoho wo, tesē ye bya nsoho wo, wo naa wo troho tāhā Yāhā cīnde yor wo, ma maha naa wii ta prafa mii Yāhā le yar mii. Wo sē waha yia koo troho wātāhā ter nge na nawee laam kacān syi kāmāy na ye, Yāhā laantār kāmāy ne.

¹³ Yii ge le cā ma yee, kaplān nkāy too yrūhū nɔ n wāā ye kē, ke yīntaha ma gbegbe, ke wee sī ye.

¹⁴ Tee ke yīntaha war cacar yagaa, ta laam wo ye ga ba ke war tān. Koo kē nge ne: Yīnfua Yesu durbaper, wo wī ga ba nii ye ye yīnkuāyir wī, tesē ye wī bya ga ba nii wo ye yīnkuāyir wī.

¹⁵ Loo nde gboho ra laam wo, ta n sya ba yee, n ga cāā ka ye fla na, wo n wii yāā, wo maha ba wii yāā taha tɛɛ syān gaa na, le n nii ye ye kayī laa.

¹⁶ Ye sē yāā, n ba naa n yee, ndoo ga cāā ka ye fla na, n cā ta ter ga Maseduan kāntraha na, n ma ga dur, n maha ba yi ye fla na, ye n koho le ra ye ra yrāhā wāyi na Yude kāntraha kue ye.

¹⁷ Tē ba loo nde le yaha ra laam wo, laa na yii mpāy le ga ma yee, tē

sē ba le ta kai ye? Ye yee la, n laam ga naweete wāṅ syi dyaṅ, n naa yē klaha, n waha naa n yee «āwā», tē maha naa n yee «aye» le yalebya wo?

¹⁸ Yāhā gii ke sroṅ, n ga waha le pāā ke yīnde na n yee: Kapān lii too ba ye yar, wo sē yee «āwā» ma maha wā klaha ma wo yē klaha le yalebya wo ye.

¹⁹ Ye sē yāā, ndoo, Silaasyi ne, Timuti ne, Yāhā Dya Yesu Crise wii, wo u wīl pāā ye ye, u sē pa u n pai nii u naa n yee «āwā» tuu dur naa yē klaha le yalebya wo ye. Yesu wīl le yar, Yāhā sē dur n yi le kapān kur ye ye.

²⁰ Ye cā u wāpaṅ wo ta wo n cā, Yāhā ke bii yē ter kayūhū nkāy wāwāā ne wo kē, waa ke bye yāā. Yesu wīl wo ta wo n cā, Yāhā sē yēklahaṅ cā ye. Loo ne, too ne yee le nii ke syi Yesu Crise myaha na, Yāhā miingbāṅ kē too n gboho loo nde ne.

²¹ Wii tesē ye ne, wo seefar le Yesu Crise ne, Yāhā gē kē ke wo ta wo n waha wii plāhā wo Yesu wātaṅ ne wo Yater. Koo kē ke wo yāṅ yi.

²² Ke ke myaha puhu gbāā wo na, ma Yāhā Yrā le wo laam wo, loo n ta wo n cā waa ba ke kayūhū yāā, kayūhū nkāy ke ke ta yaha wo kē.

²³ Ya'a yāā n sē dur ga ye fla na ke Kornti wo ye, n sē naa n traha n wāfāy ta ye na ta kaplāṅ ne ye, koo kē. Yāhā yīnde ma ra na, le ma pye kawar, ke ra ta ra n ku.

²⁴ Wo cā ye Yesu sroṅ ta ye Yater; le sē nii miu wo n ke wo ye le le wo fānga na ye. Ye nii nuhu ne, loo ne too n ke ye ne.

2

¹ Loo ne ta n yee, n saa maha ka ye fla na n ga maha wāfāy gaa taha ye na ta kaplāṅ ne ye.

² Ye sē yāā, n ma wāfāy ta ye na ke syi, yoo ga ba nuhu le ta laam wo?

³ Loo ne, ta n ba saba waa yrūhū nō wāā ye kē, ma yee n sē naa n traha n ka ye fla na ye n wāfāy yāā, le n nii ra bya ye wāfāy ye. Ye cā ye

wīl ne, le ga waha nuhu le ra laam wo. N maha cā ma yee, nuhu ma pye ra laam wo, le ga nii nuhu wīl ye bye ye.

⁴ U faale saba wāyrūhū wīl nii ra ye wāfāy wīl laa, ma suhu laam wlāhā wīl, tesē yīntām wāyi wīl. N sē yee le nii ye ye wāfāy ye, n n traha ye cā, ye ntāṅ dye gboho ra tāy kacān wee ye, koo kē ra n ba u faale saba yrūhū nō wāā ye kē.

Ye naa n tyii kapee- foho na!

⁵ Ye laam wo, waa ma pye u laa tee pye, le n nii laam wāwlāhā wīl, ye cā ndoo laam sē me ufua wlāhā ye. Yii mpāy laam me u wlāhā, le ma sya pye ye bye sē me ye.

⁶ Yii busāā ma -sē u pēn wa, le yai u ne ke dyaṅ.

⁷ Yagaa, ye -sē yai ye tyii u kapee-fue na, ye nuhu le u laam wo; miu loo sē ne ye, woo gē laam ga waha wlāhā ter u ye, le sya kacān bye kua u na.

⁸ Loo ne, n ga ye nar nde ne: -Ye u yigi yō u n cā u yee, u ntāṅ dye ye tāy.

⁹ Ya'a yāā, n ba u faale saba yrūhū nō wāā ye kē, n maha naa n traha n yāṅ, ye ma pye ye n luhu ra kaklaha ye yalebye.

¹⁰ Waa ma laa tee pye, ye n tyii u kapee-fue na, ndoo bya ga tyii ufua kapee-fue na. Ta wīl ma pye laa ne kapee-foho wātyii wīl laa na, n ma tyii koo kapee-foho na, n le pye yii wīl na u Yāhā Yīndefua Crise yīnde na.

¹¹ Wa'a yee, wo sē tyii ufua kapee-fue na koo syi ye, sāndāpee yīṅfua Setane ga waha fānga yāā wo na, woo wii wo u laam wūhū cā yō.

Pōl ka Toosa na

¹² Tē ga dye Toosa wo, ma yee ndoo ga le Crise kapāyīl pāā ke fla na, Yīṅfua Yāhā ba ke fla draha cāā gbihī ta wa ra yaha ye.

¹³ Tē -sē ga dye ke fla na, n sē wo Yesu kāndeyārwe Tyite yāā ye, ta ntāṅ n nii ra cer busāā. Loo n ta,

ra n ba kānde nar Toosafa ye, ma ter Maseduan kāntraha na.

Wo ga waha yia kai- bye na u Crise kāmāy na

¹⁴ Yāhā miingbāḡ yai ke naa n gboho, koo gi ke wo ta wo n yia kai- bye na u Yāhā Yīndefua Crise kāmāy na. Ke wo ta wo Crise wīl pāā nawee- ye teebehe bye wo mii lasekole dyaḡ too n yār teebehe bye wo.

¹⁵ Ye sē yāā, Yāhā ye, wo ma Crise lasekole dugu dyaḡ mpāy nsoho wo pe wāsyayaha yāā wa, tesē mpāy ne pe plaha kāmpee- wāyār wo.

¹⁶ Mpāy pe plaha kāmpee- wāyār wo, koo lasekole dugu nge ma gbāku dugu ne, ke n pai gbā ne. Mpāy pe wāsyayaha yāā wa, koo dugu nge ma cīinde yrā dugu ne, ke cīinde yrā wāā nawee kē. Yoo syi ga waha yia tēn nde na?

¹⁷ Ye sē yāā, wo wee mpāy dyaḡ pe le Yesu kapāyīl wā klaha, ma le ta wake wīl ye. Yāhā kē ke wo lehe wāā. U Crise tēntē- me wo ne, wo yē kaplāḡ sroḡ Yāhā yīnde na.

3

Te naambiyārfān tēntē-

¹ Wo ma n pāā ke syi, le sē nii mii wo wii sey ye. Wo sē maha n ke mpāy dyaḡ, wo saba yar ye na, wii syi u wo sey ye. Wo sē maha woo syi saba ke, ye u gbihi wāā wo kē ye.

² Yii me, tee ma woo syi saba wo ye, saba wii syi u yrūhū yaha wo laam wo. Nawee- bye ga waha le yāḡ cā, pe naa le kal ye troho wātāhā na saba ge dyaḡ.

³ Āwā, ye wīl ma mii saba dyaḡ u Yāhā Yīndefua Crise le yar wo na, wo n le yrūhū yar nawee- na. U sē yrūhū cīinde sabakāi ne ntēmbapai na ye. U yrūhū Yāhā Yrā ne nawee- laam wo.

⁴ Wo ma n pāā ke syi, wo koho taha yaha Yāhā na Crise kāmāy na, koo kē.

⁵ Wo -sē cā wo saha yee, wo ga waha yia yāā tēn nde syi na wii ya

kāmāy na ye. Wo ma waha yia lii na, Yāhā kē.

⁶ Ye sē yāā, koo kē ke wo ta, wo n waha nii ke naambiyārfān tēntē- , loo ma Yāhā Yrā wīl. Kānde lii le ta, le tēn kalaa wee ke naambiyārfān wīl na ye. Loo kānde nde lii le yrūhū yaha, le nawee- yar pe yai gbā ne pe kapee- wāpye wīl na. Yāhā Yrā loo -sē cīinde yrā wāā nawee kē.

⁷ Le Yāhā kānde katanḡ bye bii yrūhū yaha ntēmbapai na wii Yiifēe- faale wādyaha Musa kē. Tuu naa ke yar nawee- na, le yalebya wo Yāhā nayōr n yehe Musa yīntaha na, pe Yiisrēfa sē waha u yāḡ ge yāḡ ye. Ke wāyehe palpal nge sē -sē ma- ye. Kānde lii le ta, loo lii le tēn n gaha nawee ne gbā kue ye, nayōr ge ma le na.

⁸ Loo na, ye yai ye cā ye yee, Yāhā Yrā tēn nayōr ga gboho, kacān saa pye ye.

⁹ Tēn lii le naa n gaha nawee ne gbā kue ye, nayōr te -sē pye le na, ye yai ye cā ye yee, tēn lii le nawee ta u n sroḡ Yāhā yīnde na, loo nayōr ga gboho faale wān na, kacān saa pye ye.

¹⁰ Loo na, wo ma ke yagaa naambiyārfān nayōr wāyehe palpal nge wāgboho yāḡ, waa cā ke faale cāā naambiyār nayōr wee ngaa ge ye.

¹¹ Ye sē yāā, kai lii le n ma- carle ya, le nayōr ma yehe ke syi, ye yai ye cā ye yee, kai lii wākuayāā wee le na ye, kacān saa pye loo nayōr wāyehe wāgboho na ye.

¹² Wo koho taha yaha loo nde na, koo kē wo n waha le Yesu kapāyīl wūhū pāā n yigi nawee- ye laanyīn ne.

¹³ Wo wee Musa wāḡ syi dyaḡ ye, woo wii u bii u yīntaha tā tā fai ne, pe Yiisrēfa ma syi pe u yīntaha wāyehe palpal wākuanḡ yāā, ke n kua ye.

¹⁴ Pe Yiisrēfa bya pye mii fai paha tā pe kacān na, pe sē waha Yāhā wūhū war ye. Ma sya ba waa ke yagaa na, Yiisrēfa ma nii ke faale Yāhā sabangbāḡ kaplāḡ kal, le ga

nii mii fai paha tā pe kacān na, pe saha naa ke kaplāṅ yīntaha war ye*. Mboo wii ma -sē wāā le u Yāhā Yīndefua Crise ne, loo fai nde ga gbe kāā ma kacān na, ma n waha naa ke Yāhā wūhū war.

¹⁵ Ke nanga nge na, pe Yiisrefa ma nii Musa saba kaplāṅ kal, le ga nii mii fai paha tā pe kacān na, pe saha naa ke kaplāṅ yīntaha war ye.

¹⁶ Wii ma -sē u ya le soho Yīṅfua koho wo, loo fai nde gbe kāā u kacān na.

¹⁷ Ma'a luhu Yīṅfua, Yāhā Yrā ne. Yāhā Yrā ma tēn tē nawee wii laam wo, u wee fānga gaa ter koho wo nantāṅ ye.

¹⁸ Fai laa wee le tā tā wii yīntar na ye. Yīṅfua nayōr n yehe wo bye yīntar na palpal. Loo na, wo wā n klaha ma ga naa n nii Yīṅfua wāṅ syi, kaa n naa n taha wo nayōr na. Ye sē yāā, Yāhā Yrā tēn ne loo ne.

4

Tēntēle wii u sron

¹ Yāhā loo tēn nde le soho wo koho wo ke laantār na, loo ne wo wii plāhā le wo.

² Fyar wūhū nkāy ke n pye wam wo, wo koo wīi sye. Wo sē nawee-wāwlan kacān ter ke ye, wo sē le Yāhā kapān wā n klaha ye, wo le cīinde loo yar n laha nawee- na. Too wo troho tāhā gbaa na ke syi Yāhā yīnde na, mpāy pe sron, poo gε ga waha naa wo sey loo nde na.

³ Le Yesu kapāyīi nde lii too n yar nawee- na, mpāy pe plaha kāmpee- wo, pe saha le wīi war ye.

⁴ Ya'a yāā, pe sē le Yesu kapāyīi wūhū sya cīinde ye, driyē nge yīṅfuapee pe laam kacān wlāhā pe ye, koo kē. Woo yīṅfuapee nwo sye pe na, pe saha le kapāyīi cāangbāṅ yāā ye, le kapāyīi lii le Crise miingbāṅ wīi pāā, woo wii u ma Yāhā ke ya kai na.

⁵ Wii wīi sē ne too n pāā ye, Yīṅfua Yesu Crise wīi ne too n pāā. Wo yee

wo ma ye tēntē-, ma ga naa le Yesu kapāyīi wūhū tōr ye ye.

⁶ Ye sē yāā, Yāhā bii yee: «Cāā- pe naa yehe wam laam wo!» Koo kē, ke n ke cāā- ta pe n yehe wo laam wo, ma wo ta wo n cāā- yāā ke miingbāṅ wācāṅ na, ke miingbāṅ gii ke n yehe Yesu Crise yīntaha na.

Wāfāy tii te Yāhā tēntē- dye

⁷ Wo le Yesu kapāyīi wūhū cā, le kacān cāā- n nii wo laam wo. Wo ma mii poor gbāhā dyaṅ wangbāy kla ne ke laam wo. Loo nde le yar gbaa na ma yee, fāngangbāṅ nge gii ke syi wee yāā ye, Yāhā wāṅ kē, wii wāṅ sē kē ye.

⁸ Wāfāy ter bye wo dye, ke sē -sē waha wo boo ye. Ntāncer ma wo na, loo naa bye ne, wo koho taha yaha Yāhā na.

⁹ Pe wo nuhu le Yesu kapāyīi wīi na, Yāhā sē -sē koho kuā wo na ye. Pe wo gbā cāār yaha kāntraha na, wo sē -sē ku ye.

¹⁰ Wo kadye crā gbā ne mii Yesu Crise dyaṅ tuu gbā yāā mii. Wo kadye ma -sē nii yrāṅ na, Yesu Crise cīinde yrā ter ne le ma wo ye.

¹¹ Too ma yrāṅ na, gbā wo ke yalebye Yesu wīi na. Koo ga ta Yesu Crise cīinde yrā ter n waha naa n yāā wo kadye na, koo gii ke ga waha gbā yāā.

¹² Loo nde na, wo tyii gbā wo ke, ma yee cīinde yrā le naa yii ke, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye.

¹³ Yāhā sabangbāṅ wo, wo wādyaha gii ke Yāhā wāsey yay saba yrūhū, ke le yrūhū ta teelaa wo ma yee, woo Yāhā ta u Yater, loo ne woo n pāā ke ye ma ke sey. Wo bya, wo Yāhā ta wo Yater, loo ne wo ke wīi pāā. Wo Yāhā ta wo Yater kānkai- bye wo, wo wāle wāṅ syi.

¹⁴ Ye sē yāā, wo cā ma yee, Yāhā wo Yīṅfua Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāṅ na gbaafa ye. Ke ga ba wo bya ta ye ne, wo n yir gbā wo,

* **3:14 3.14** Yiisrefa Musa kānde saba cā tesē pe faale Yāhā kaplāṅ tōrfa saba ne. Ma sya ba waa yagaa na, pe sē -sē le sya ma yee, Yesu Crise kē u Yāhā Yīndefua ne ye.

wo nii yrāṅ na Yesu ne, ke maha wo ta wo n nii ye ne Yesu yaha ye.

¹⁵ Kai- ngī bye n pye yii wī na. Te Yāhā laantār wāā nawee- busāā kē, ma yee pe nawee- fānga pe naa n pāā Yāhā ye, pe naa syaha wāā ke kē, pe naa ke miingbāṅ gboho.

Kayī lii too ga ba yāā

¹⁶ Loo ne, wo sē fāy n sya ye. Wo kadye sraha ma sya pye n klaha-cacar, wo laam poo na, pe fānga yāā plii wuhu na.

¹⁷ Wāfāy gii ke wo dye, ke ma car ya, ke sē maha n ma- ye. Koo wāfāy nge n pai wo kē kayī lii syi ne wākuayāā wee le na ye, kacān sē maha wee le wāgboho na ye. Le wī sē n tān ge tān ke wāfāy wī ne ye.

¹⁸ Ye sē yāā, kai- nkāy ke n yāā yīnde ne, wo sē koo yāṅ ye; nkāy ke sē n yāā yīnde ne ye, koo roo n ke. Kai- nkāy ke n yāā yīnde ne, koo n ma- carle ya, nkāy ke sē n yāā yīnde ne ye, wākuayāā wee koo na ye.

5

¹ Ye sē yāā, wo cā ma yee, driyē nge wo, wo ma kadye sraha gii laam wo, ke ma mii nwonge dyaṅ too dye nii. Wo ma ba ku, koo kadye sraha n pye klaha-, Yāhā ga ba yāhāyīṅ nwoṅ gaa wāā wo kē yāhāyīṅ na. Wāklahayāā wee koo na ye. Yāhā ge kē ke koo nwoṅ nge gbihi, nawee sē kē ye.

² Too ma teelii wo yagaa, wo n sī cīinde wāsī, ma n ke wo pye wo yāhāyīṅ nwoṅ nge wo.

³ Ye sē yāā, wo yāhāyīṅ nwoṅ nge, koo gii ke ma wo kadyefāṅ, ke ma ba gbihi wa, kadye saa maha ba ke laa yāā wo ye ye.

⁴ Āwā, too ma wo kāntraha nwonge nge wo, wo n sī wāsī ya woo, mii tegengbān dyaṅ te ma wo yīṅ na. Le sē nii mii wo n ke wo wo kāntraha kadye miy yaha ye. Wo yee, wa' a ba ke yāhāyīṅ kadye le, loo le ga tāy wo ye. Loo na, kla gii ke ga waha ku, koo ga draha yaha kla gii

kē ke ma cīinde yrā ne, lii wākuayāā wee le na ye.

⁵ Yāhā ge kē ke wo ta, wo ba koo wāwāklaha nge syi wā klaha. Ke ke Yrā wāā wo kē, ma yee le wo ta wo n cā, waa ba ke kayūhū yāā, kayūhū nkāy Yāhā ke ta yaha wo kē yāhāyīṅ na.

⁶ Loo ne wo sē fāy n sya ye. Wo cā ma yee, too ma kadye sraha nge wo, wo fla dey Yīṅfua fla ne.

⁷ Ye sē yāā, too sē kla gii yāā yīnde ne ye, wo koo ta wo Yater ma n yār.

⁸ Wo sē fāy n sya kueekuee ye. Wo ma ne ga waha kadye sraha nge yaha, wo ga nii kuee Yīṅfua tāy, loo le ne ga tāy wo ye.

⁹ Le tāy wo ma kadye sraha nge wo woo, wo wee ke wo ye woo, lii too cāā n ke kai- bye yaha ye, loo ne wo wī le tāy Yīṅfua ye.

¹⁰ Ye sē yāā, u Yāhā Yīndefua Crise ga ba wo bye sāhā, u wo nanem bye dāān wāā wo kē kayūhū nkāy wī na, tesē kapee- nkāy wī ne, too pye cāā gii cāā na wo pye wo kāntraha kadye sraha wo.

Yesu Crise wo wāā le Yāhā ne

¹¹ Wo n fya Yīṅfua na, kacān wee ye. Loo ne, wo n traha nawee- bye pe Yāhā wūhū cā pe ke sya cīinde. Yāhā wo cā. Too ma mii, ye bye le cā ye laam wo.

¹² Myaha sē kē too n ke ye ye ye, wo n ke wo wī le nii ye ye yīnkuāyir wī. Loo na, mpāy pe kalaa wee laanyōm na ye, ma pe ya sey gbaa wūhū koo ne, tee ga pe yē wāā naa n sya lii ne, yaa cā.

¹³ Le ma pye cīinde, wo yīṅ wee ye, Yāhā ya wī ne le ne. Le ma -sē pye wo yīntar ma gbegbe, le nii ye ye yīnkuāyir wī.

¹⁴ Ye sē yāā, wo ntāṅ pe dye gboho Yesu tāy, loo ya le tāy ter wo ye, ma wo ta wo n nii woo ya tēn tē. Wo le cā laha ma yee nawee nen ya ku nawee- bye wī na; le nii mii nawee- bye u gbā ter syi ku.

¹⁵ U ku nawee- kur bye wī na. Loo na, mpāy bye pe ma yrāṅ na, pe wee yrāṅ na pe ya kānkai- wī na nantāṅ

ye, pe ma yrāṅ na Yesu ya kānkai-wīi na, woo wii u ku, ma dur ba yrāṅ na poo wīi na.

¹⁶ Loo nde ta, driyēfa pe nawee yāṅ u kadye sraha na mii syi dyaṅ, wii sē nawee yāṅ koo syi ye. Faale wo, wo ma sya pye wo naa u Yāhā Yīndefua Crise yāṅ driyēfa wāyāṅ u kadye sraha na, yagaa wo sē u yāṅ ke syi nantāṅ ye.

¹⁷ Nawee woo ma kāhā seefar le wa Crise ne, u nii nafuē waa Yāhā yīnde na. U faale kānkai- kua u yīṅ na; u kānkai- bye nii tāṅ kafūhū fla.

¹⁸ Yāhā kē ke koo ngīi bye ta. Koo kē ke wo wāā le ke ya ne Crise kāmāy na, ma wo taha wo naa nawee- ta pe ba wāā na n le ke ne.

¹⁹ Ye sē yāā, Yesu Crise kāmāy na, Yāhā tēn tē, ma ga nawee- bye wāā le ke ya ne, ke pe kapee- gbe kāā pe yīṅ na. Ke wo taha, wo koo wāwāāle tēn nde wīi pāā nawee- bye ye.

²⁰ Wo kapān gbe Crise woo myaha ne; le nii Yāhā gē kē ke pāā n wāā ye ye wii yē ne: Wo le nar n waha ye ye Yesu Crise myaha na, ye tyii ye wāā le Yāhā ne!

²¹ Kapee laa sē pye Yesu Crise yīṅ na ye. Yāhā -sē wo kapee- bye taha woo yīṅ na, ma yee woo nen ya kāmāy na, wo sroṅ ke yīnde na.

6

¹ Le nii ke syi, wii mpāy too ma le Yāhā tēn na, waa ye yar waha nde ne: Yāhā laantār wīi lii wāā ye kē, ye ma syi le n yi wāwaha ye.

² Yii gē le cā ma yee, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo ma yee, Yāhā yee:

«Yaliile le ba yai n' luhu ma wānar ye,

loo yale le ba nɔ,

n luhu ma wānar ye.

Per gii ke ba yɔ n' ma sya yaha,

koo per ke ba nɔ, n ma sya yaha.»

Ke Yāhā wānar yaleyīi -sē kē yagaa. Ke wāsyayaha peryūhū -sē kē nanga.

Yāhā tēntēle wii u ke tēn ya kar

³ Lii too n ke, laa wāpee ma syi le yāā le Yāhā tēn kuε ye ye. Loo ne, kai lii syi le sē sroṅ ye, wo sē n traha wo le syi laa pye waa na ye.

⁴ Kānkai- bye wo, wo le yar Yāhā tēntē- me wo ne: Wo wii plāhā laanyīn ne wāfāy ter bye wo tesē laam wāwlāhā ter bye wo tesē ntāncer ter bye wo.

⁵ Ye sē yāā, pe wo gbā, pe wo tā nwompīhi wo, pe klofa ta pe n wāhā cer wo ne; tēṅ nkāy ke waha, wo sē fya ke wātē ne ye. Wo naa wāy fāā sya Yesu tēn wīi na, wo naa wo yē tā digi na.

⁶ Wo kapyeṅ ter le yar Yāhā tēntē- me wo ne, tesē wo kacān ter ne, wo laanyīn ne, wo laantār ne, tesē le Yāhā Yrā ne le tēn lii tē wo laam wo, tesē wo Yesu kāndeyārwai ntāṅ wādye wīi ne wo tāy,

⁷ tesē wo Yesu kapāyīi wāpāā ter ne nawee- ye, ma suhu Yāhā fānga ne. Ya'a yāā wo yia kai- ngīi bye na, Yāhā ke wo ta wo n sroṅ, loo ne le n paha wo na; loo maha ne, le ma wo naanmiy kla.

⁸ Mpāy' wo sey, mpāy -sē' wo tyehε. Mpāy' wo miyūhū yee, mpāy -sē' wo miipihi yee. Mpāy' wo tōr kawarfuafa ne, wo -sē' cīinde pāā.

⁹ Pe' wo yāṅ mii pe sē wo cā ye, pe bye -sē' wo cā tāṅ. Pe n yee too ku; wo -sē mii yrāṅ na, nawee- bye yīnde ma wo na. Pe' wo yāṅ mii wāpēn gaa ter dyaṅ ke wo dye; wo sē -sē ku le wo ye.

¹⁰ Mpāy ma pe n ke wo laam n naa n war; wo laam -sē ma nuhu fla yalebye. Pe' wo yāṅ nawām, wo -sē' kayūhū wāā nawee- busāā kē. Pe wo yāṅ mii ngaa wee wo ye ye, kayūhū bye -sē ma wo ye.

¹¹ Korntifa, yii mpāy ye ma wo naambiyām, nkāy ke pye wo laam wo, koo kē too pāā ye ye, wo sē laa wūhū ye na ye. Ye wīi laanfīr yigi wo kē.

¹² Wii laha ye ye, yii me tee sē laha wo ye ye.

¹³ Loo ne, n ga ye yar mii ta pii gē dyaṅ ye ne: Ye ntāṅ pe dye wo tāy

mii, ye tyii wo ntāṅ n dye ye t̄y koo syi, -tee tyii wo wīi n laanfir yigi ye kē.

-Ye yii yigi mpāy ne pe wee Yesu kānde wo ye!

¹⁴ Mpāy pe wee Yesu kānde wo ye, ye ma syi ye naa n gbra pe ne kai- wo ye. Ye sē yāā, kai lii le sron, le saha wāā le lii ne le pee ye; tesē kai lii le ma cāā- wīi, le saha wāā le lii ne le ma wam wīi ye.

¹⁵ Ye cā u Yāhā Yīndefua Crise saha wāā le sāndāpee yīṅfua Setane ne ye; loo na, wii u Yesu Crise ta u Yater, u saha wāā le wii ne u wee Yesu kānde wo ye.

¹⁶ Yāhā kangbāṅ ma suhu mpar wān ne, te dey te ya ne. -Ye yāṅ, Yāhā gii ke ma yrāṅ na, koo kangbāṅ kē wo ne. Yāhā gē bii loo pāā ma yee:

«N ga ba pye pe nsoho wo,
n naa n yār pe ne.

N ga nii Yāhā pe ye,
pe n -sē nii ra nna.»

¹⁷ Loo ne Yīṅfua Yāhā n maha bii yee:

«-Ye yii cēr yi kāā pe nsoho wo!

Ngii ke wee gbegbe ye,
ye ma n tē ke na ye,
n -sē ga ye gbihi yigi.

¹⁸ N ga nii Tuhufua ye ye,
ye n -sē nii ra dyam tesē ra pueesyam ne.»

Yīṅfua Yāhā kapān ne, koo gii ke ma tāṅ kai- bye fāṅga ne.

7

¹ Ta naambiyām, Yāhā yē ter kayūhū ngīi wāpyeṅ ne wo kē. Loo na, wo yai wo wo kadye yee yi naa n kāā, wo laam ne kai- nkāy wo ke wee gbegbe ye, -too naa n fya Yāhā na, loo na waa laha kai- bye wo, wo nii cīinde Yāhā nawee-.

Lii le Pol laam flege

² Ye tyii wo wīi n laanfir yigi ye kē! Wo sē kapee pye waa na ye, wo sē waa koho kla pye klaha- u kē ye, wo sē fufor pye waa na ye.

³ Le sē nii mii ye wīi laa sē yō, koo ra n pāā ke syi ye. Yii gē le cā, n ba

le pāā wa ye ye ma yee, ye wīi gboho wo laam wo, le t̄y wo ma yrāṅ woo, wo ku woo, ngaa saha wo cāāṅ wii na ye ne ye.

⁴ N sē cēr ye na ye, ye wīi ma ra ye yīnkuāyir wīi. Wo wāfāy bye wo, ye wīi ra flaṅ ma maha nuhu le ra laam wo.

⁵ Ye sē yāā, too ga dye Maseduan kāntraha wo, wo sē wūūsaha yāā ye, wo wāfāy ter bye yāā: Nawee- wāfāy ta wo na, wo maha naa ntāṅ cēr.

⁶ Yāhā gii ke -sē wāfāyfa flaṅ, ke wo flaṅ Tyite wāpaṅ ne,

⁷ tesē u yē kaplāṅ ne: Tee u laam yīn kaplāṅ nkāy ne, ma fāṅga le u laam wo, u ke pāā ra ye. Ta wāyāā laam ke ye yigi mii, ye laam pe wlāhā ye ye ra wīi na, tesē ye n kē ye dye ra kuē ye mii, u koo tōr ra ye. U kaplāṅ bye nuhu le gboho ra laam wo.

⁸ Saba wii tē ba yrūhū nō wāā ye kē, ke kaplāṅ ma sya pye, ke ba ye laam wlāhā, yagaa u saba wāyrūhū wīi t̄y ra ye. Ke kaplāṅ ke ba ye laam wlāhā yaliile wo, le ba ra fāy loo yale wo.

⁹ Nanga nge na, le nii ra ye nuhu wīi, n sē yee ye laam wāwlāhā wīi ye. Tee waha cā, ma koho klaha, ma le kānyīi gbe ye laam wāwlāhā flāhā t̄y, loo ne le t̄y ra ye. Ya'a yāā ye laam pe wlāhā ye ye, Yāhā wīi ne. Koo fla na, wo sē laa tee pye ye na cīinde ye.

¹⁰ Ye sē yāā, laam wāwlāhā Yāhā kānde na, le n pai kānyīi wāgben ne, kānyīi lii le n gaha nawee ne u wāsyayaha kuē ye. Loo yō. Driyēfa laam wāwlāhā ter, loo nde n pai gbā ne.

¹¹ Yāhā ke ye laam wāwlāhā ta, ma tēn lii tē ye laam wo, ye sē le tēn fla yāā la? Kai lii le pye ye fla na, ye sē na, ye le ta kangbāy? Ye sē na, ye n kē ye le yar, nawee- n cā ye wīi wee laa ne loo kai nde wo ye? Le sē na, le fyar yigi ye kē? Ye sē na, ye n fya Yāhā na? Ye sē na, ye n kē ye ra yāā farfar? Ye sē na, tee fāṅga yāā? Ye sē na, ye n kē ye loo kai nde pyefua

pēn? Yagaa, ye le yar laha ke syi ma yee, ye wīi wee laa ne kai nde wo ye.

¹² Ya'a yāā, tē ba u saba yrūhū nō wāā ye kē, n sē ba u yrūhū u kapeepyefua wīi na ye. Le kapee le pye wīi na, n sē maha ba u yrūhū woo wīi na ye. N naa n kē, ye bye ye le cā Yāhā yīnde na ye yee, wo wīi gboho ye laam wo.

¹³ Loo ne, le wo flaᅇ. Ye bye tee Tyite laam yīn u kē, u n nii nuhu ne, loo nde maha nuhu le gboho wo laam wo, ma sya ta ter.

¹⁴ N ba faa nii sey ye wīi na Tyite yīnde na. Ye -sē ga ta, le n nii mīi tē ba naa nii sey u yīnde na mīi. Too cīinde ya pāā ye ye yalebye, loo ne too ba ye wīi sey Tyite ye mīi, u ga le yāā koo syi.

¹⁵ Yalēbye u u laam too ye wīi na; tee naa n luhu u kaplāᅇ ye, tee ba u gbihi yigi ma naa nagboho tii syi ta u na busāā, koo ngīi kaa taha ye ntāᅇ wādyeᅇ na u tāy.

¹⁶ Tē cā n ga waha koho taha yaha ye na kai- bye wo, loo nde ra laam yīi nuhu ne.

8

War wāwāā Yesu kāndeyārfa fēnfa kē

¹ Wo nna, Yāhā kayīi lii le pye Maseduan kāntraha wo, pe Yesu kāndeyārfa yawār teebehe wo, wo n traha ye le cā.

² Wāfāy tii bye te pe Yesu kāndeyārfa dye, loo naa bye ne, nuhu ba gboho pe laam wo, pe n sya laantār wīi laa pye gboho, pe sē pe nawān ge yāᅇ ye.

³ Ta n cīinde nde pāā ye ye, pe ga waha ngii kē, pe pe laam flege, ma koo kē pe ya ya ma sya ta ter.

⁴ Poo -sē me, pe ba wo nar waha, too tyii poo ngaa nō wāā Yesu kāndeyārfa mpāy kē pe ma Yude kāntraha wo, pe pe koho soho*. Pe yee, loo nde ga nii pe ye nuhu wīi.

⁵ Too ba kla gii syi wīi ga yigi pe ne, pe kē ma ter koo yaha. Pe -sē ba

cāā pe ya le soho Yīnfua koho wo. Loo kur ye, Yāhā n maha pe ta pe n pe ya le soho wo bya koho wo.

⁶ Loo ne, wo n Tyite nar, u ka ye fla na. U ba koho wāyi tēn lii koho yigi, u ga ta ter le ne, u ye ta, ye n loo laantār wīi nde pye kua.

⁷ -Ye yāᅇ, kayūhū bye ma ye ye: Ye Yesu ta ye Yater, ye le Yesu kapāyīi wūhū pāā cā, ma maha ke wāwar cā, ye sē maha wāfāy ge cā le tēn wo ye; wo ntāᅇ maha dye ye tāy. Kayīi wīi nen lii ya le -sē kuee ye na, waa ye yar le ne: -Ye laantār wīi nde pye kua!

⁸ Le sē nii mīi fānga wīi laa ne tē yee ye pye ye. N ma mpāy laantār wīi tōr ye ye, n n traha ye yāᅇ, le ma pye ye Yesu kāndeyārwai ntāᅇ sronᅇ dye ye tāy cīinde.

⁹ Yii ge wo Yīnfua Yesu Crise laantār ter cā: Woo wii tuu pye cīinde nangbān wān bye ne, u u ya ta nawūū draha wo yii wīi na, ma yee ye waha kayūhū yāā woo nawān flāhā tāy.

¹⁰ Ta n ta laam wīi pāā ye ye: Tēn lii ye le koho yigi dyalaa na, le yō; -ye ta ter le ne! Yii me tee cāā yir le wāpyeᅇ ne; yii me le maha cāā tāy ye laam wo.

¹¹ -Ye ta ter yagaa, ye le tēn pye kua! Tee ba ye laam gbihi ta mīi syi ma le koho yigi, -ye ye laam gbihi ta koo syi, ye le pye kua ngii ne, tee ga waha yia ye kē.

¹² Ye sē yāā, mboo wii ma koho yi nuhu ne, loo ne le n tāy Yāhā ye, ma'a sya yee ma sē waha yia, ma kē gboho ye.

¹³ Pe sē yee, ye ye koho kla bye kē tāᅇ ye mpāy yi pe fēn wo, yii tee too ye. Ye bye, ye nii wācēᅇ, le yai le nii koo syi.

¹⁴ Yagaa, ye sē na, kla ma ye ye? Loo na, ye ga waha koho le mpāy ye, ngaa wee pe ye kueekuee ye, ye pe yi kāā fēn wo. Per gaa, ye bya ma -sē ba pye wāfāy na, kla n yāā poo ye, pe bya ga waha koho le ye ye, pe

* **8:4 8.4** Koo cāā na, fāāngbāᅇ pye Jude kāntraha na.

ye yi kãā fen wo. Ye ma nii koho le yii ye ke syi, yaa yii yi naa n kãā fen wo, ye naa n nii wãcɛŋ.

¹⁵ Loo ne le yrūhū Yāhā sabangbāṅ wo ma yee:

«Wii tuu ba yāā, ma gbe dege,
ngaa sē kuee ma ba fūhū u ye
ye.

Wii tuu sē ba yāā gboho ye,
ma gbe carle ya,
ngaa sē -sē naa n waha u na ye.»

Tyite u tēntēwai ne

¹⁶ Yāhā miingbāṅ yai ke naa n sey, koo gii ke Tyite ta ye wīi n gboho u laam wo wo wāṅ syi dyaṅ.

¹⁷ Too Tyite nar lii ne, u le sya nuhu ne, ma sya le pāā ta woo ga ka ye fla na.

¹⁸ Wo Yesu kāndeyārwei nwo, wii Yesu kāndeyārfa yawārfa bye u tēyīi wīi pāā le Yesu kapāyīi wāpāā ne, waa woo ta u n ka Tyite ne.

¹⁹ Woo maha kē, pe yāṅ yi u ke yrāhā yi wo ne, wo n ga ke kohole kla wāā, kaa n taha Yīṅfua miingbāṅ na, tesē le n waha cā wo laantār gboho.

²⁰ Wo n traha, waa ma n ba wāpee laa yāā wo na le wangbāy nde kue ye pe le soho wo koho wo ye.

²¹ Lii le yō, wo sē n ke wo loo pye Yīṅfua ya yīnde na ye, wo maha n ke wo loo pye nawee- bye yīnde na.

²² Waa maha wo Yesu kāndeyārwei waa le taha poo nawee- syām mii na. Wo u pye yāṅ tēṅ busāā ne, u n ke tē yō nuhu ne. Yagaa, tuu yee woo cā, yaa ye tēn pye kua, loo u nuhu wāgboho wīi yar.

²³ Yagaa, le nii mii, Tyite woo nii wo tēntēwai too lehe wāā ye ye. Pe Yesu kāndeyārwei syām mii na, pe yawārfa me pe poo lehe wāā; pe tēn tē u Yāhā Yīndefua Crise miingbāṅ wīi na.

²⁴ -Ye le yar pe na tesē pe Yesu kāndeyārfa yawārfa ne, pe n le yāā pe ntāṅ dye ye tāy, pe n maha cā wo tāhā kē too wii sey ye wīi na.

9

¹ War mpāy syi pe yai pe ka Yude kāntraha wo koho wāle wīi na ke fla Yāhā nawee- ye, n ma sya yee, n sē pe wīi pāā ye ye ye, laa wee le na ye.

² N cā, ye ye laam gbihi ta loo na, ta n sya nii sey ye wīi na Maseduan kāntrahafa ye. Ye sē yāā, n pe pye ma yee, yii Yakayi kāntraha kuifa, ye yii gbihi ta wa dyalaa na, le yale syi ma na. Ye laantār wīi nde n -sē laantār le gboho poo busāā laam wo.

³ N ga Yesu kāndeyārfa nawee- tāā mii lehe wāā ye fla na, too ye sey lii na, le ma n yi wāwaha ye, ye n yii gbihi ta cīinde, mii n ba le pāā mii.

⁴ Mii loo sē ne ye, Maseduan kāntrahafa ma ba pa, wo n ka ye fla na ma ga yāā, ye sē yii gbihi ta wa ye, le ga fyar sron yigi wo kē, too ba ye wīi sya ter cīinde. Yii fyar -sē ga waha pye la wātōr wīi?

⁵ Loo ne, ta n Yesu kāndeyārwei mii nar pe cāā ka ye fla na ra yaha ye, pe ga koho le ye ye, ye n ye laantār kohole kla gbihi ta, koo gii ye yē ter ke wīi ne. Loo na, n ma ba ka, n n gaha yāā ke gbihi ta wa; loo ga ta le n cā ye ke kē yay ne, ke wākē wīi sē ye yaa ye.

Laantār wūhū

⁶ Yii ge le cā laha ma yee: Wii ma digi tāhā car ya, ufua ga ba gbe car ya. Wii ma digi tāhā busāā, woofua u ga ba yāā gbe busāā.

⁷ Loo ne, ye nanem bye yai ye kē ye laam wākē, le ma syi le waa yaa ye, le ma syi le nii waa ye fānga wīi ye; ye sē yāā, wii u n kē nuhu ne, woofua wīi ne le n tāy Yāhā ye.

⁸ Yāhā ga waha ye kē kayūhū ter bye ne busāā, ke n yai ye ye, te gber n sya kuee ye ye, ye n waha naa kayūhū busāā pye te ne.

⁹ Le yrūhū Yāhā sabangbāṅ wo loo wīi na ma yee:

«U u koho wān kē n gboho laantār
ne.

U nawūū kē.

U kasron wāpyeṅ saa kua yāā ye.»

¹⁰ Yāhā kē ke yēy wāā yēy tāhāfua kē, u yē digi ne. Yēy gii wīi ke -sē

ma ye na, ke ga koo wāā ye kē, ke ke ta ke n fīy, ke ɛ, ke pii sa, tesē ke ta kaa naa n taha ye kasroṅ na.

¹¹ Yāhā ma -sē yii ta ye n nii yai klafa ke syi, ye ga waha naa laantār wūhū pye nawee- busāā kē yalebye. Loo ga ta, pe n syaha wāā Yāhā kē pe naa ke miingbāṅ gboho.

¹² Ye sē yāā, ye kayīī nde, le ga pe Yude Yesu kāndeyārfa wīī yō, loo ya sē -sē ne ye; le ga maha ta syaha busāā n kē Yāhā ye, ke miingbāṅ n naa n sey.

¹³ Ye kayīī nde ga ye ter yar nawee- na gbaa na. Le ga maha ta, nawee- busāā n Yāhā miingbāṅ sey yii wīī na, tee Yesu Crise sroṅ ta ye Yater, ma maha n luhu le Yesu Crise kapāyīī wūhū ye, mii ye le pāā nawee- ye mii. Tee kayūhū pye ye koho wān ne laantār ne, pe Yude Yesu kāndeyārfa kē ma suhu nawee- bye ne mii, pe ga maha Yāhā miingbāṅ sey loo nde wīī na.

¹⁴ Le ga nii kayīingbāy Yāhā pye ye kē. Loo nde ga ta ye ntāṅ n dye gboho pe tāy, pe ga naa Yāhā nar ye kē, pe maha naa syaha wāā ke kē ye wīī na.

¹⁵ Yāhā miingbāṅ, ke naa n sey ke kayīī wīī na wo kē, ke kayīī lii kacān wee yāā le wāyōṅ na le wāgboho ne ye.

10

Pol u tēn wāsroṅ wīī pāā

¹ Pe n yee, ndoo Pol ma pye ye nsoho wo, ta laam ga naa n tāy, n ma yee n wee ye nsoho wo ye, n ga ra laam waha ye ne. Loo ne, n ga wīī nen laa pāā ye ye: N ga yii nar nde ne u Yāhā Yīndefua Crise laanyīn ter ne, u laantār ter ne:

² Ye ma syi ye ra ta, ra n ba naa fānga wūhū pye ye na, n ma ba pa ye fla na ye. Mpāy pe n yee, wo n pye naweete- wāpyeṅ, n cā n ga waha ra laam waha poo ne, kacān ge saa pye ye.

³ Wo cā ma yee, nawee- me wo ne; too -sē ma tēn lii wo, le wee mii naweete naan dyaṅ too n miy ye.

⁴ Wii, wo naanmiy wān wee driyēfa wān ne wāceṅ ye: Yāhā wān ne wii ye, te ma fāngangbāṅ ne, ma ga waha yia fānga wān ter bye na.

⁵ Koo kē ke wo ta, wo n waha n yia kawar wūhū na. Wo n yia yataṅ wūhū nkāy na, ke yer n tā nawee na u Yāhā wācāṅ na. Wo n ke nawee- pe naa n luhu u Yāhā Yīndefua Crise woo ye pe kānkai- bye wo.

⁶ Yii poo ma luhu n wa Crise wūhū ye, mpāy pe yee poo sē n luhu ke ye ye, wo wii gbihi ta wa pe wāpēn na.

⁷ Ye ma, ye ma kai yāā yīnde ya ne mii syi, ye ne le ta koo syi. Loo nde ya na, wii ma cā u ma Crise wūū, u maha le cā u yee, wo bya ma Crise wām u wāṅ syi.

⁸ Ye sē yāā, Crise fānga wāā ra kē ye yawāhā wāgbihita wīī na, ke wāklaha- wīī sē ne ye. N ma sya pye, n nii sey koo fānga nge wīī na, loo saha nii ra ye fyar wīī laa ye.

⁹ N sē n traha n naa ye ta, ye n naa n fya ta saba mpāy ne tē yrūhū nō n wāā ye kē ye.

¹⁰ Ye sē yāā, pe n pāā ma yee: «Pol saba kaplāṅ n dege, u laam maha waha n ter ke wo; le ma -sē nii mii woo ge kadye kē u ma wo nsoho wo, u ma ter muuu, u yē kaplāṅ sē maha wee ngaa ge ye.»

¹¹ Mpāy pe nde syi pāā, pe le cā pe yee, wo ma dey ye na, kaplāṅ nkāy too n yrūhū wo saba wo, koo tesē nkāy ne too ga ba naa n pye, wo maa pye ye fla na, ke bye wāceṅ.

¹² Ye cā ma yee, wo saa wii tān mpāy ne pe pe ya sey ye. Poo pe ya yāṅ, ma pe ya tān kla gii ne poo ya pe le cā; le nii mii pe pe ya tān pe ya ne, wāklāṅ kē pe klāṅ.

¹³ Wii na, wo saa wii sey ta ter yīṅ gii na wo ma ye. Yāhā ke wo ta yīṅ gii na, ma sya ta wo n ka ye fla na, waa wii sey yer too yīnfar nde draha wo.

¹⁴ Ye sē yāā, Yāhā kē ke ta, wii n cāā ka le Crise kapāyīī ne ye fla na. Wii ma sya u ya ta yīṅ gii na ye fla na, wo wīī sē nii mii, wo wii ta ter wo draha fla na mii mpāy ter dyaṅ

ye. Poo sē me pe cāā pa le kapāyī ne ye fla na ye, ma -sē pe ya ta too yīnfār nde draha wo, ma sya ta ter.

¹⁵ Wii sē wii sey waa ter tēn ne ye, tēn lii le wee wo wīi ye. Kaa ma n taha ye Yesu wātan na ye Yater, Yāhā ma sya, le Yāhā tēn ga ka yahasee ye ye fla na, wii koho tēn laam wo.

¹⁶ Loo ga ta, le Yesu kapāyī ga naa n pāā ye kue kānkāy kui bye wo; wii sē wii sey waa tēn na ye.

¹⁷ Le -sē ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo ma yee:

«Waa sē yai u naa u ya sey ye,
u yai u naa Yīnfua Yāhā koo sey.»

¹⁸ Ye sē yāā, wii u u ya sey u ya ya, woo sē kē u ma myaha ne ye. Yīnfua u wii sey, woo kē u ma myaha ne.

11

Pe kawar Yāhā tēntē- wīi

¹ Ta kaplāṅ ma sya nii mii yīṅ wee ke na ye, ye -sē yīi plāhā, ye ye laam yīn ye naa ke luhu ra ye.

² -Ye yāṅ, Yāhā ta ra yeysyar n gboho ye wīi kue ye, koo kē. Ye sē yāā, ye ma ra ye mii capua dyaṅ, tē yigi tāāndya u Yāhā Yīndefua Crise kē u sya cōo, capua wii syi u sē naa cā yāā ye. Le yīntaha kē, u Crise woo nen ya ntāṅ me pe yai pe dye ye tāy.

³ Tee Yesu ta ye Yater laantee nen ne, n ntāṅ cēr, pe ma n ba ye wlan yi kāā u kur ye mii Awa wāṅ syi dyaṅ ye, ke nwoho ke ba u wlan ke kaplāntāhā ne.

⁴ Ye sē yāā, waa ma pa, ma ba Yesu waa ter wīi pāā ye ye, Yesu wii syi u wee wo wūū ye, yaa le sya. Waa ma yee u ga kapān laa ter le ye laam wo Yāhā Yrā wīi na, kapān lii le wee wācēr lii ne too le ye laam wo ye, yaa maha yer le na. Waa ma kapāyī laa ter wīi pāā ye ye, lii le wee Yāhā kapāyī lii too yar ye na ye, yaa maha loo bya sya.

⁵ Mpāy pe pe ya ta poo ma Yāhā tēntēyōm, ye n luhu pe ye, n sē le sya pe ter ra yaha laa ne ye.

⁶ Le ga waha pye, kaplāṅ sīsīi wāpāā ra yia, n sē yee kacān ye. Ye loo yāā wo na yalebye, kānkai- bye wo.

⁷ Tē ba le Yesu kapāyī pāā ye ye, n le pāā ye ye ke dyaṅ, n sē ngaa sya ye ye le na ye. Tē le sya, ma nii tege tāā ye ke syi, ma nagboho ta ye na, a ye yee la, n tee pye loo ne?

⁸ N yer le na, ma dāān sya Yesu kāndeyārfa yawār teebehe nkāy ye. Le nii mii, n poo koho wān sya pe ye, ma ba tēn tē ye kē Yesu kapāyī wāpāā ne.

⁹ Tē pye ye fla na, war wīi naa n pye ra na, n sē -sē teger ta yāā waa yīṅ na ye. Yesu kāndeyārwai mpāy pe ba yir Maseduan na, ma pa ra fla na, pe ba ra kē wān bye ne, tiī wīi te pye ra na. N sē ba nii ta teger ye ye kai laa wo ye. N ga naa n nii koo syi ye ye.

¹⁰ Crise cīinde lii le ma ra laam wo, loo kāmāy ne. Loo nde nii ra ye yīnkuāyir wīi Yakayi kāntraha kui bye wo, waa saha loo sya ra ye ye.

¹¹ N ma kaplāṅ ngīi pāā, le sē nii mii ye ntāṅ sē dye ra tāy ye; Yāhā ge le cā ye ntāṅ dye ra tāy.

¹² N ga naa n pye koo syi, n saa naa teger ta ye yīṅ na ye. Loo na, mpāy pe n ke pe naa pe ya tān wo ne, a poo n tē wo dyaṅ, pe saa pāāsaha yāā ye.

¹³ Poo mii, kawar Yāhā tēnlehe me pe ne, pe sē n sron pe tēn wo ye, ma pe ya ta nawee- yīnde na, poo ma Yesu Crise tēnlehe.

¹⁴ Nde sē yai le nawee fe gbe ye; sāndāpee yīnfua Setane ge sē ne u ya ta la cāā- yāhāyīṅ tēnlehe dyaṅ u ne?

¹⁵ U tēntē- bya ma pe ya ta kasron tēntē-, loo wee kafuē ye. Pe dye yer tēn lii wo, pe ga ba pe tēn wāpēn draha yāā.

Pōl wāfāy, le Yāhā tēn wo

¹⁶ N ga maha ye yar, waa ma syi u ra yāṅ mii ra yīṅ wee ye. Ye ma -sē yee, ra yīṅ wee ye, ye -sē tyii ra n faa nii sey ye ye car.

17 N cā, nkāy tē n pāā yagaa, Yīnfua kaplān sē kē koo ne ye; le sya nii ra ye fānga wī, n nii sey, n ma -sē le pye, ta kaplān ma mii wii kaplān dyaŋ u yīn wee ye.

18 Mpāy ma pe pe ya sey driyēfa wāsey; ndoo bya ga nii sey nii ndoŋ.

19 Yii mpāy tee ma kacān-, mpāy pe yīn wee ye, pe wī sē sye ye ye laa gē ne ye.

20 Pe ma ye yigi yāmpa dyaŋ ye ne, le sē sye ye ye ye. Pe ye koho kla sya ye ye fufor na woo, pe kawar fua ye ye woo, pe ye yān nafla draha wo woo, pe ye fey yīntaha na woo, laa gē sē sye ye ye ye.

21 Le nii mii ndoo sē naa fānga yāā ma naa koo kapee- ngī pye ye na ye. Le wāpāā gē fyar yigi ra kē.

Nawee tuu ga ser kai- nkāy pye, ta bya ga waha ser koo pye. N kapān nde pāā mii ra yīn wee ye.

22 Pe ma yee poo ma Yeberefa, Yeberefa naa kē ra bya ne. Pe ma yee poo ma Yiisrefa, ta bya ma Yiisrefa naa. Pe ma yee Brama kur kue pii me poo ne, Brama kur waa kē ra bya ne.

23 Pe ma yee u Yāhā Yīndefua Crise tēntē- me poo ne, ndoo gē ga nii sey mii ra yīn wee ye. N ga le yar n yee, ndoo ma Crise tēntēle, ma ter pe yaha: Tēn kue ye, n ter pe yaha. Gbār kue ye, n gbār sya ma ter pe yaha le Yesu Crise tēn wī na. Wātā wān syi nwompihi wo, pe ndoo tā nwompihi wo ma ter poo yaha le Yesu Crise tēn wī na. Gbā kue syi ye, n pye gbā tāy tūntūn ma ter poo yaha.

24 Tēhe bua Yiifee- ra gbā yāā sāngblāyīhī gbeblee sesānsyihi kuaresānsyar ne.

25 Tēhe tāā Wormefa ra gbā yāā kāi ne, tēhe nen pe ra waa yāā nīhī ne. Tēhe tāā, salangbān yoho pye klaha- loho wo wo ne, kaa gē na ra n sya per wihi pye loho laam wo.

26 Ta yrāhā busāā wo, tēhe buar lafey lafir ra pey yāā, yuhu- naboofa maha ra pey yāā. Ta terfa ra pey

yāā. Mpāy pe sē cīinde Yāhā cā ye, pe ra pey yāā. N wāpey yāā kungbāy wo, n wāpey yāā drawar wo tēyāfūū klo wo, n wāpey yāā muhulangbān wo. N maha wāpey yāā kawar Yesu kāndeyārfa nsoho wo.

27 Tēn nkāy ke waha, n koo tē yāā; kawlan ta dye yāā; tēhe busāā n sē wāy yāā sā wāy ye; fāā ra pey yāā loho fāā ne; tēhe busāā, n ta yē tā digi na; kalen wān wāyōr sē pye ra ye ye, ta n naa n fāy wer koho wo.

28 Ke bye saha tōr tān ye. Plii bye, n n fāy laangar koho wo, ma yee pe Yesu kāndeyārfa yawār tebehe ngī bye ga pye mii ke gbihi ta, ke naa yīn yāā.

29 Wii ma pye fen wo, le ga naa ra bya fāy. Wii ma kapee plaha pye, le ga naa ra yaa fānga ne.

30 N ma yai n nii sey, n ga nii sey ta wāfāy wī na.

31 Yāhā gii ke ma wo Yīnfua Yesu Tuhufua, ke myaha yai ke naa n sey yalebye. Koo gē cā, n sē kawar fua ye.

32 Cāā gii cāā na n pye klo nde wo pe n yee Damasu, fāngafua Yaretase kāntraha kai- yahaseefua ba u ser- aasyi ta pe ra yigi. Le klo bye le ba fāā gbey le klaha tā ncahajruhu ne, pe seraasyi ba yer tā te kapahayēr bye na.

33 Le klo wo, nwoŋ gaa ba fāā mar ke ncaha na, fenaater ne pe yi wāā ke ncaha ne. Pe n ta yi koo fenaater ne, ma ra yoŋ tege wāā nkur ye takuē ne pe namii pua le na, ta n wloho yi.

12

Yāhā fāngangbān wāgblihilaafa ye

1 N yai n nii sey, le ma sya pye le sē yō ye. N -sē ga laa pāā ye ye Yesu kāndeyārfa waa wī na, ndoo gē u cā. Yīnfua u ta, u n kai- nkāy yāā wāytāā wo, kai- nkāy ke wūhū.

2 Ke dye- sēnsye resyar kē yagaa, u ba kuā yir ga ta yāhāyīn na Yāhā tāy. N cā woo gē u kuā yir ga ta cīinde

laa, n cā u u ya yāā wāytāā wo ke fla na laa, Yāhā ya le cīinde cā.

³ Āwā, n le cā laha ma yee, u ba kuā yir ga ta Yāhā niisayūhū fla wo. N cā woo ge u pye ke fla na cīinde laa, n cā u u ya yāā wāytāā wo ke fla na laa, Yāhā ya le cīinde cā.

⁴ Koo fla na, u kai- nkāy luhu, kai- nkāy u saha ke pāā ye. Ke syi sē yai ke yi naweeteē yē wo ye, koo kē.

⁵ Woosyifua wīī na, wii Yāhā ke ke ya yar u na, n ga waha nii sey. Mii loo sē ne ye, n saha nii sey laa ne mii ta wāgblihilaa wīī loo ya sē ne ye.

⁶ N ma ne yee n ga nii sey koo ngīī bye wīī na, tē ba yāā wāytāā wo, ta kaplāṅ ga ne pye cīinde, le saa ne nii mii ra yīṅ wee ye. N sē -sē ga nii sey ye. Ye sē yāā, nawee- pe ra yāā, ma ra kaplāṅ luhu ma -sē ra ta draha gii wo, n sē n traha pe ra ta ter koo fla yaha ye, koo kē.

⁷ Koo kai- ngīī ke ba yar wa ra na wāytāā wo ke syi, n ne ga waha naa nii sey ke ne. Yāhā -sē laa ta ra na, lii le ra ta n saha yataṅ ta nii na koo kai- ngīī wīī na ye. Le ma mii ngaa sān dyaṅ le ra kā ta kadye wo. Le n nii n pye mii Setane sāndūpeeē waa dyaṅ u ra gbā.

⁸ N Yīṅfua nar yāā tēhe tāā u koo wāfāy nge dey kāā ra na.

⁹ U n ta pye ma yee: «Ta laantār roo ya re yai ma ne. Ma sē yāā, ta fāngangbāṅ tēn tē gbaa na ma wāgblihilaa flāhā tāy.» Le nii ke syi, n ga naa nii sey ta wāgblihilaa wīī na tesē ta wāfāy wīī ne. Ye sē yāā, u Yāhā Yīndefua Crise fāngangbāṅ tēn tē ra wāgblihilaa flāhā tāy.

¹⁰ Loo ne Crise wīī ma ta ra n gblihi laa, tesē pe ma nii ra tyehē u wīī na, n ma nii fēn yāā u wīī na, pe ma nii ra nuhu u wīī na, pe ma nii ra laam wlāhā u wīī na, n koo ngīī bye sya nuhu ne. N cā n ma gblihi laa loo yale ne, n ne pye fānga ne Yesu kāmay na.

Pōl ntāṅ cēr Korntifa wīī na

¹¹ Yii me tee ra ta, ra n nii n pāā mii ra yīṅ wee ye. Yii -sē me tee yai

ye naa ra sey. N ma sya yee n wee ngaa ye, ye cā n sē kloṅ laa ne pe Yesu tēnlehe mii na ye, poo mpāy pe pe ya ta kacān wee poo na ye.

¹² Kai- nkāy ke le yar n ma Yesu tēnlehe, koo kai- ngīī bye pye yar ye na gbaa na. N naa laanyīn yāā kānkai- bye wo, n Yāhā laanwo wūhū pye yar ye na, yēkā wūhū ne, ma suhu kayar wūhū ne.

¹³ N ye Yesu kāndeyārfa yawāhāfa tee yigi la laa ne, ma tyii pe Yesu kāndeyārfa yawārfa nde bye na? Lii ya le ma, n sē ye koho kla gaa nar sya yāā ye ye ye. Ye ga waha yee le sē tāy ye ye ye. Ye tyii ra n ye nar, ye kace yaha ra na loo na.

¹⁴ Le nde, ta tēhe tāā wuhu kē yagaa, tē ga ka ye fla na. N sē -sē n gaha nii ta teger ye ye ye. Ye sē yāā, ye koho wān sē ne tē n ke ye, yii ge me tē n ke. Ye le cā ma yee, kicar sē me pe yai pe wale ke naa n ta pe seefa kē ye. Pe seefa poo me, pe yai pe naa loo nde pye pe kē.

¹⁵ Loo ne, le ga tāy ndoo ye, n ta koho wān bye yi ye wīī na, tesē n nii ta yāmpuai ye wīī na, ye n waha naa n gaha yaha ye le Yesu kānde wo. Kaa ma n taha ye ntāṅ wādyenṅ na ra tāy, loo la le ga ta, ra wīī saa naa n tāy ye ye nantāṅ ye?

¹⁶ Ye le sya ma yee, n sē ba nii ta teger ye ye ye; waa -sē ga waha yee, a ndoo kacān taa ter yāā, ma ye wlaṅ kawar raa ne.

¹⁷ Tē mpāy lehe wāā ye ye, ye yāā la n pe ta, pe n ngaa sya ye ye ra kē?

¹⁸ N Tyite ta u n ka ye fla na, woo tesē u Yesu kāndeyārwei nwo ne. Tyite ba ngaa sya la ye ye ma ta woo wāṅ? Woo tesē ndoo ne, wo kānkai- wee la wāceṅ, wo troho wātāhā ne?

¹⁹ Laa na, ye ma, ye le ga wo sē sron ye ye ye, koo kē wo n nii kaplāmbuar ngīī bye pāā ma ga tāhā sya. Aye, le wee ke syi ye. U Yāhā Yīndefua Crise laam kaplāṅ kē, too n pāā ye ye Yāhā yīnde na. Ye ntāṅ dye gbogo wo tāy koo kē, wo kai- ngīī bye pāā ye ye ma yee, ke ye

ta kaa n taha ye Yesu wātaṅ na ye Yater.

²⁰ N ma ba ka ye fla na, n n traha n ga ye yāā mii syi tesē ye n traha ye ba ra yāā mii syi, n ntāṅ cēr, le ma n ba nii koo ye. N ntāṅ cēr, n ma n ga ye yāā wāhā na, laanyar ne, ncafūhū ne, sānker ne, yii wātyeḥe ne, yii wāḡblaha ne, yataṅ ne, wāwlāhāpye ne ye.

²¹ N ma ba ka ye yāṅsaha wo, n ntāṅ cēr, Yāhā ma n ga ta ye wīi n fyar yigi ra kē ye. N maha ntāṅ cēr, laa na, n n gaha ye yāā, ye laam wo, mpāy pe naa kapee- pye, pe sē le sya ke wāpyeṅ sē yō ma ke miy yaha ye; loo nde ga ba ra ta miiwūn na. Koo kapee- kē, tyatyāhā wāpyeṅ ne, cayor ne, tesē fyaryigi wūhū nkāy ne.

13

Kur kus kaplāṅ

¹ Ta teḥe tāā wuhu kē yagaa, tē ga ka ye fla na. Ye yai ye cā, kawlāhā nkāy ke pye ter, ke yai ke war yi, ke gbihi ta nawee- syām yīnde na, laa na nawee- tāā syi, mii le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo mii.

² Mpāy pe ba kapee- pye faale wo, kayar wīi laa ma tē ga pe yar, poo ma suhu ye bye ne. Tē pye ye fla na ke teḥe syāṅ wuhu na, n ba ye yar wa le ne, loo ne nde: Yagaa tē ga ka ye fla na, mpāy pe sē naa n sron ye, n sē n gaha tyii pe na mii pe sē pe kapee- wāpyeṅ wāpēn draha yāā ye.

³ Ye yee ye n ke ye le cā laha ye yee, u Yāhā Yīndefua Crise woo ḡe kaplāṅ kē ke n yi ra yē wo; yaa le yāā. Crise sē gblihi laa ye wāpēn na ye, wāke kē u n ke u fāngangbāṅ ke waha naa n yāā ye nsoho wo.

⁴ Āwā, le nii mii u kadye sē pye fānga ne ye, pe n u kuey mar boo trā na. Yāhā fāngangbāṅ kāmāy -sē na, u ma yrāṅ na. Wii mpāy too seefar le u ne, fānga wee wo bya na ye. Too -sē wo troho tāhā ye ne mii syi dyaṅ, ke le yar wo bya ma u ne yrāṅ na Yāhā fāngangbāṅ kāmāy na.

⁵ -Ye yii yāṅ yāṅ, le ma pye ye Yesu sron ta ye Yater ma ye troho tāhā u kānde wo cīnde. -Tee kai laa pye le n waha yāṅ cā ye na, ye Yesu ta ye Yater. Ye cā Yesu Crise ma ye nsoho wo; ye ma yee ye sē loo cā ye, ye fīhī wee u kānde wo ye.

⁶ Ta laam wo, ye ga ba le yāṅ cā wii na ye yee, wii sron ma Yesu tēnleḥe.

⁷ Wo Yāhā nar, ye ma n naa kapee- pye, wo n naa ye pēn, wo naa wo fānga yar ye na ye. Wo n ke wo naa ye yāā kayūhū ya wāpyeṅ koo na yalebye, wo ma n ye pēn yāā laa ḡe ne ye, le ma sya ga nii mii wāḡblihilaa dyaṅ too gblihi laa ye wāpēn na.

⁸ Ye sē yāā, kai lii le sē n gaha Yāhā cīnde kue ye ye, loo wāpyeṅ fānga wee wo ye ye. Wo kānkai- bye n gaha le Yāhā cīnde kue koo ye.

⁹ Ye ma nii kayūhū koo ya pye, wo saha ye pēn laa na ye, le ma sya nii mii fānga ma ye na, wo n gblihi laa ye wāpēn na, loo nde ma wo ye nuhu wīi. Loo ḡe ne too n nar Yāhā ye, ye waha yō naa n gaha.

¹⁰ Tē sē ka wa ye fla na ye, ya'a yāā tē kaplāṅ ngī yrūhū nō wāā ye ye, n n traha, n ma ba ka ye fla na, n ma n ga naa ra laam waha ye ne ta fānga flāhā tāy ye, fānga gi Yīṅfua Yesu ke le soho ra koho wo. Koo kē ta n ye cāā yar kaplāṅ ngī ne. Koo fānga nge le soho ra koho wo Yesu kāndeyārfa wāḡbihita wīi na, pe sē yee pe wāklaha- wīi ye.

Syaha fla

¹¹ Wo nna, ta kaplāṅ kua; -ye ta ter ye faale nuhu ne! -Ye ye troho gbihi naa n tāhā le Yesu kānde wo, -tee naa yii laam yīn le wo. -Ye naa n nii yīmbui nen na tesē yrīṅ ne yii ne. Loo na, Yāhā ga pye ye ne, koo gi nawee- ntāṅ dye ke tāy, ke maha yrīṅ wāā nawee- kē.

¹² -Ye naa syaha wāā yii kē, mii tuhufua nen pii wāṅ syi dyaṅ pe ntāṅ dye pe ya tāy. Pe Yāhā nawee- nanem bye pe syaha nō wāā ye ye.

¹³ Yīṅfua Yesu Crise u u kayĩ wãã
ye byε kē. Yāhã ke ke laantār ter
wãã ye kē. Yāhã Yrã le nii ye laam
wo, ye n nii yĩmbui nen na le ne.

Pɔl saba kaplāņ Galasyifa ye

Syaha fla

¹ Ndoos kē Yesu tēnlēhe Pɔl. Yesu ye me pe ra yāņ yi u Tuhufua Yāhā ne, koō gii ke ba u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāņ na, tuu ba ku kii na. Koo kē ke ra yāņ yi ma yee, n nii Yesu tēnlēhe, nawee sē kē ye. Nawee sē maha kē, u ra nō wāā ye ye ye.

² Ndoos ma suhu Yesu kāndeyārfa mpāy ne pe ma ra ne wo teende wo, wo u saba nwo yrūhū, ma nō wāā Yesu kāndeyārfa yawār tii bye kē te n wāā Galasyi kāntraha wo.

³ Lii tē n nar wo Tuhufua Yāhā ye wo Yīņfua Yesu ne, ke kayī pye ye kē, ke yrīņ wāā ye kē.

⁴ Yesu ku mpar draha wo wo kapee- wī na, Yāhā n waha wo kapee- gbe kāā wo na, wo n waha cer kāā kāntrahafa pyerpeer nde na. Loo ne, le ma wo Tuhufua Yāhā laam wī.

⁵ Yāhā miingbāņ yai ke naa n gboho yalebye, wāyeryāā ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi.

Yesu kapāyī ma wī nen

⁶ Yāhā ke laantār wī pye ye kē ke Yīndefua Crise kāmāy na, ma ye yee ye n nii ke wām. Yagaa, ye pye mii, ma loo laantār wī nde miy yaha, ma ye yīntar wā klaha kānfuē laa ter ye? Loo nde fihī yē kā ra na!

⁷ Cīinde n tāy, kānfuē laa ter wee le maha n sroņ ma ter le Crise kapāyī wī yaha ye, kapāyī lii tē ye klaha. Ya'a yāā, tē pāā wāā ye ye ke syi, mpāy ma pe ye wlāhā ma n ke circir, poo ga loo kapāyī nde yīntaha wā n klaha.

⁸ Wii ma yee woo ye klaha kānfuē laa ter ne, le sē -sē wāā le lii ne too klaha ye, ke ma sya pye ufua yi wo nklāņ wo woo, u yi Yāhā nawee-

nklāņ wo woo, Yāhā yoosēn te pye ufua na.

⁹ Ta n maha le gbihi pāā: Wii ma nii kānfuē laa ter klaha, lii le sē wāā le lii ne tee luhu ye, Yāhā yoosēn te pye ufua na.

¹⁰ Myaha sē kē tē n ke nawee- ye ye. N myaha yāā Yāhā ye, loo tē n ke. Mii loo kai sē ne ye, n saa ne pye Yesu tēntēfua ye.

Pɔl pye mii ma nii Yesu tēnlēhe

¹¹ Wo nna, yii mpāy ye ma Yesu kāndeyārfa, ta n le pāā yi ye ye: Yesu kapāyī lii tē n klaha, nawee kacān wī sē ne ye, nawee waa sē kē u le le soho ra koho wo ye,

¹² nawee kaklaha sē maha kē tuu ra klaha ye. Yesu kadye kē tuu le yar ra na.

¹³ Yii ge cā luhu ta pyer ne, tē naa n pye cāā gii cāā na tē pye Yiifee- kānde wo. Ke cāā na, ah ndee n ba naa Yesu kāndeyārfa nar-, ma naa kerker ndoo ga pe wī kua.

¹⁴ N ba cer yaha ra Yiifeewai kē wo Yiifee- kānde wāyār wo, ma maha ba wo Yiifee- wāle kānde yigi pe ne kayi ne.

¹⁵ Jaha, Yāhā -sē kayī pye ra kē. Ke bii ra yāņ yi wa ke wūū, ta n cā ba see; ke n ba ra yee ba, ta n nii ke tēntēfua.

¹⁶ Ke n ba ke Dya yar ra na, ra n nii u wī pāā nawee- mpāy ye pe wee Yiifee- ye. N sē waa yey loo tēn nde wī na ye.

¹⁷ Mpāy pe cāā nii ra yaha Yesu tēnlēhe, n sē maha ka poo fla na Yurusalem wo ye. N ba ter Arabi kāntraha wo, ma cā dur ga Damasus wo.

¹⁸ Dyε- tāā kur ye, ta n ka Yurusalem wo, wo n cā wii cā Pyar ne, ta n kuee u tāy plii sēnsye resyar.

¹⁹ Ma yi kāā u Pyar na, ma suhu wo Yīņfua cīifua Syake ne, ta yīnde sē maha taha Yesu tēnlēhe waa na ye.

²⁰ Cīinde tē n tōr ye ye nde. Kawar sē ne tē n fua ye, Yāhā le cā.

²¹ Loo kur ye, n ka Syire kui wo tesē Sersyi kui ne.

²² Koo cãã na, Yesu kãndeyãrfa mpãy pe pye Yude kui wo, ma ba yawãr ta, pe sê ba ra yãã cã wa yĩnde ne ye.

²³ Nawee- pe naa nkãy tõr pe ye ra wĩ na, koo ya pe ba cã. Nawee-naa n yee: «Dya wii tuu bii naa Yesu kãndeyãrfa nar- faale wo, ma sya naa pe boo Yesu wĩ na, u nwo, tuu dur, ma nii Yesu wĩ tõr nawee- ye.»

²⁴ Loo nde n ta, pe n naa Yãhã sey ma yee, ke waha yia ra na, ma Yesu wĩ yar ra na.

2

Pol u Yesu tẽnlehewai ne

¹ Dye- sênsye resyar kur ye, ta n ka Yurusalem wo Barnabaase ne. N ba ka Tyite bya ne.

² Yrãhã nge wãyi yĩn ba gbaha. Yãhã kē ke ba yee, n ka ke fla na, n ga yi Syake na Pyar ne ma suhu Nsãn ne. Poo pe pye le Yesu kapãyĩ yahaseefa. Too ga dye, wo n wii yãã pe ne. Yesu kapãyĩ lii tē n klaha mpãy ye pe wee Yiiffee- ye, ta n le tege ta pe kē, pe n yãn le le laam wo. Tēn lii tē tē ter wa, ma suhu lii ne tē yigi yagaa, n sē naa n traha ke nii wãwaha pe yĩnde na ye.

³ Tyite wii tuu ba ka ra ne, Yiiffee naa sē kē ye. Pe sē -sē u crãhã le wãkũũ kãnde wo, tuu kũũ ye*.

⁴ Nawee- mpãy pe sē Yesu kãnde yãr cĩnde ye, ke ma ne pye mii, poo mpãy sē ba yuhu dye wlãhã wo ne, ma pe ya yē le kapãn wo ye, wãkũũ wĩ nde ge saa ne kuã yir ye. Cĩnde dawarfa ba me poo ne. Pe ba pa yuhuyãnsaha wo wo ye, ncã wo wee too wo wãle Yiiffee- kãnde yãr nantãn laa? Poo ga wo yi kãã Yesu kãnde wo, lii too sya, tefay n wo fua. Poo ga wo dur le wo wãle Yiiffee- kãnde yãmpar wo.

⁵ Wo le sye yaha pe na, wo sē yĩn kor le pe kē laa ge wo ye. Wo wii waha ma yee, le Yesu kapãyĩ cĩnde ma syi le wã klaha ye fla na ye!

⁶ Nawee- pe naa mpãy yãn ma yee, poo pe ma kaiyahaseefa, ta kalaa sē pye loo na ye, nawee- bye ma wãcɛn Yãhã ye. Poo kaiyahaseefa sē laa yãã le kuee le Yesu kapãyĩ na, pe n tõr ra kē kafuē ye.

⁷ Tē Yesu kapãyĩ pãã nawee- mpãy ye pe wee Yiiffee- ye, pe yahaseefa ge le yãã ma yee, Yãhã kē ke ra taha loo tēn na mii Pyar wãn syi dyan pe Yiiffee- ne.

⁸ Yãhã Pyar ta Yesu tẽnlehɛ, Yiiffee-myaha na. Ke -sē ta bya ta Yesu tẽnlehɛ Pyar wãn syi dyan, nawee-mpãy myaha na pe wee Yiiffee- ye.

⁹ Mpãy pe ma le Yesu kãnde yĩn na, Syake, Pyar tesē Nsãn ne, pe n pe klue le ra wãn laam wo, Barnabaase wãn bya ne, too waha cã wii tesē poo ne, too ma yĩmbui nen na, too ga waha ka nawee- mpãy ye pe wee Yiiffee- ye, poo pe -sē kuee Yiiffee- ne.

¹⁰ Lii ya pe ta wo kē, loo ne nde ne: Pe yee, fenfa mpãy pe ma Yesu kãndeyãrfa yawãhã wo Yurusalem wo, too ma n naa n faha poo wĩ ne ye! Cĩnde na, n sē -sē faha pe wĩ ne ye.

Pol laa kuãn Pyar ye

¹¹ Wo sē ba pãã wãã le la Pyar ne yĩmbui nen na? Loo nde naa bye ne, Pyar n ba kaa pa Yãtɔɔsyi wo, ma ba tee pye, ta n u tē gbe yi le ne nanihi wo.

¹² Tuu ba dye, u wãã naa n di nayõr saha na Yesu kãndeyãrfa mpãy ne pe sē pye Yiiffee- ye. Syake n ba nawee- mpãy ter lehɛ wãã pe n pa. Poo pye le wãkũũ kãnde wo. Pyar tuu poo yãã, u n fya yagaa, ma u ya yi kãã pe naweete- nsoho wo, u sē maha wãã n di pe ne ye.

¹³ Pyar tuu tee pye, Yesu kãndeyãrfa mpãy pe pye Yiiffee- pe naweete- nklãn wo, pe bye n taha u Pyar na, ma sya ta Barnabaase bya n yãn pe wãteepye na.

¹⁴ Tē ba yi le cãn na, ma le yãã, le sē sron Yesu kãnde wo ye, ta n Pyar tē gbe yi le ne pe nawee- bye yĩnde

* 2:3 2.3 Mpãy pe sē pye Yiiffee- ye, ma naa n gaha pe Yiiffee- yawãhã nwey wo, pe ne yai pe kũũ.

na ma u pye: «Ah dya! Yagaa woo la, taa cã laa cã Yiiffee- kãnde na? Ah ndee, ma ba mii wlãhã naweetee- ne, mpãy pe wee Yiiffee- ye. Lii kuee mii, ye sã naa le pye yii na ye? Yagaa ma yee, mboo mii dur yi. Mboo gɛ cã, ma saha naweetee- ta, pe n pe pyer miy yaha pe dur pe Yiiffee- pyer gbe ye.»

Nawee- ter bye ma wãcsɛŋ Yãhã ye

¹⁵ Cĩnde ne, wii poo na, wo see Yiiffee-, wo wee pe naweetee- dyaŋ ye, poo mpãy pe sã Yãhã cã ye.

¹⁶ Wo -sã le cã, wii u Yesu Crise ta u Yater, woofua tuu sroŋ Yãhã yĩnde na. Ke sã nii mii kãnde lii Yãhã le ta u loo yigi u ya koho fãnga ne ye. Koo syi kã wo bya n Yesu Crise ta wo Yater ma cã sroŋ Yãhã ye. Ke sã nii mii kãnde lii Yãhã le ta, wo loo yigi wii koho fãnga ne ye. Kãnde lii Yãhã le ta, waa saha le yigi u ya koho fãnga ne u waha sroŋ yãã Yãhã ye ye.

¹⁷ Wii too sya nii Yiiffee-, ah ndee u Yãhã Yĩndefua Crise woo too ta wo Yater ma cã sroŋ Yãhã yĩnde na? Pe ma yee, too u Crise ta wo Yater, wo nii kapeepyefa, le ga nii mii yagaa, Crise woo, u wo le kapee wãpyeŋ wo. Le sã -sã wee koo syi ye.

¹⁸ Le ma mma ma syi dyaŋ: Waa ma u ga Crise ta u Yater, tuu ba dur u yee, a u wãku wĩ saha ta woo n sroŋ Yãhã ye ye. Woosyifua kã u u ya dur n le kapee- wãpyeŋ wo.

¹⁹ Kãnde lii le ta, n ma yee n ga nii waha, n le yãr, n sroŋ Yãhã yĩnde na, n saha yia ye. Kãnde lii le ta le yee, tã yai gbã ne. Koo syi kã, ndoo na, n sã n kɛ tã ga nii waha, n sroŋ koo wãyãr ya ne nantãŋ ye. Yagaa loo kua ra ye. Loo wĩ na, n ma mii nakugu dyaŋ, ma -sã nii Yãhã wũũ.

²⁰ N ma mii pe ba ra wãã le kuey mar boo Crise ne trã na. Yagaa, n ma sya pye yrãŋ na, ndoo gɛ sã kã ye, u Crise woo kã, u ma yrãŋ na ta laam laam wo. Ta troho gii tã n tãhã yagaa kãntraha nge na, u Yãhã Dya Yesu woo tuu ma ra Yater, ta n ke

tãhã n taha u na. Woo wii ta ntãŋ dye u tãy u n sya ku ra wĩ na.

²¹ Yãhã ke -sã kayĩ lii pye wo kã, loo ne nde: Ke yee, wo ma le sya ma yee, Crise ku mpar draha wo wo kapee- wãyeelahakãã wĩ na, wo sroŋ wa koo yĩnde na. Ndoo saa loo kayĩ sye ye. Kãnde lii le ta, ke ma ne pye nawee ga waha u ya waha le wãyãr ne u sya ba sroŋ Yãhã yĩnde na, koo myaha u Crise ka ku wãwaha.

3

Yesu wãta wo Yater loo le ma yĩŋ

¹ Wo nna Galasyifa, nwa syi nayãn ye na too ne? Yoo tuu koo tekãŋ yoo ye na ke syi? N sã Yesu wãboo wĩ tãr laha la gbegbe ye ye, kii pe ba u boo trã na wo kapee- wĩ na?

² Ye tyii ra n ye yey katɛ nen ya ne: Kãnde lii le ta, ye yii waha le wãyãr ne laa, Yesu kapãyĩ loo tee sya cĩnde, Yãhã Yrã n cã dye ye ye?

³ Ye cã la kacãn ye laa? Ye sã fe gbe la Yãhã Yrã ne, yagaa ma loo sye, ma n kɛ yii ga naa le Yãhã kãnde yãr yii koho fãnga ne?

⁴ Ke n ta kangbãy nde tee yãã Yesu wĩ na, ye yĩmpɛ sã maha yãr wa la? Loo nde saha nii wãwaha ye.

⁵ Yãhã kã, ke ke Yrã laha ye kã. Ke maha laanwo wũhũ pye yar ye na. Ye yee la kãnde lii le ta, tee le gbihi yigi koo syi? Aye, ye Yesu kapãyĩ wĩ sya le ye laam wo, koo syi Yãhã n koo pye ye kã.

⁶ Ye sã yãã, Brama wĩ ne le yrũhũ le yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee: «Brama bii Yãhã ta u Yater ma ke kaplãŋ sya le yaha kaplãŋ bye yaha ye.

Yãhã n -sã u yãŋ ma yee, u sroŋ.»

⁷ Ye yai ye cã ye yee, mpãy pe Yãhã ta pe Yater Brama wãŋ syi dyaŋ, poo pe sroŋ ma Brama kur wãm.

⁸ Ye sã yãã, le bii cãã yrũhũ ta nii ke sabangbãŋ wo ma yee, mpãy ma pe wee Yiiffee- ye, pe ga ba Yãhã ta pe Yater, ke n sya yee pe sroŋ. Loo le ta, Yãhã n bii cãã Brama yar yaha le

ne ma yee: «Ma wĩ ta, Yāhā ga ba kaa taha kāntrahafa kur bye na.»

⁹ Brama Yāhā ta u Yater, ma -sē yāā kaa taha u na. Koo syi kē, mpāy bye pe Yāhā ta pe Yater, ma ke kaplāṅ sya pe laam wo, Yāhā ga kaa taha pe na Brama wāṅ syi dyaṅ.

¹⁰ Kānde lii le ta, wii ma u ya kar yaha le wāyigi ne u ya fānga ne, Yāhā kasāhā ma u yīṅ na. Le ma le yrūhū ta nii ma yee:

«Kānde lii le ta,
wii ma yee u sē le bye gbihi yigi
tāṅ ye,
Yāhā kasāhā ma woofua yīṅ
na.»

¹¹ Ma'a Yāhā sabangbāṅ yāṅ, maa cā, nawee saha u ya waha le kānde wāyigi ne, Yāhā n sya ba yee u sroṅ ye. Le ma le yrūhū ta ke laam wo ma yee:

«Wii ma Yāhā ta u Yater,
u sroṅ Yāhā yīnde na.

Loo ga ta u n cīinde yrā yāā.»

¹² Kānde lii le ta, wii ma yee woo ga le yigi u ya fānga ne, u cā ba sroṅ Yāhā yīnde na, woofua sē koho taha yaha Yesu wĩ na Yater wāṅ syi ye. Kānde lii le ta, wii ma u ya gbe le le laam wo, u -sē ke bye yigi tāṅ, mii loo sē ne ye, u yai gbā ne.

¹³ Kānde lii le ta, wo saa waha le bye yigi tāṅ ye, koo syi kē, Yāhā kasāhā ma wo yīṅ na. Yesu n -sē pa ma wo sya yaha Yāhā kasāhā koho wo. Tuu loo pye ke dyaṅ, u Yāhā ncafūhū sya taha u ya na wo draha wo. Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbāṅ wo ma yee:

«Wii ma kuey mar yaha trā na,
loo yīntaha kē,
Yāhā kasāhā too u na.»

¹⁴ Yesu wĩ nde ta yagaa, Yāhā ke bii yē ter Brama ye ma yee, u wĩ ta koo ga kaa taha kāntrahafa kur bye na, nawee- bye ga waha koo kaa wātaha yāā yagaa. Loo ne Yāhā bii yē ter Yiifee- ye, tesē mpāy ne pe wee Yiifee- ye, ma yee wii ma Yesu ta u Yater, Yāhā Yrā ga dye woofua laam wo. Yesu wĩ ta, wo ga waha loo yāā.

*Kānde lii Yāhā le ta, le saha yer
tā Yāhā yē wāter na ye*

¹⁵ Wo nna, ye tyii ta n laa pāā ye ye: Gbā kafēhe na, nawee ma ga ku, ma lii pāā ta yaha, waa ga waha laa pāā suhu la le na laa, waa ga waha laa pāā cer yaha le na? Tuu lii pāā, loo le yai le pye.

¹⁶ Le ma ke dyaṅ Yāhā yē wāter ne. Yāhā yē ter Brama ye ma suhu u kur ne, le yale dey. Le sē yrūhū ta Yāhā sabangbāṅ wo ma yee u kur wām bye ye. Lii le yrūhū ta loo ne nde ma yee: «U kur.» Kur nawee nen ya wĩ ne. Woo nawee nen nwo, u Yāhā Yīndefua Crise kē.

¹⁷ Kaplāṅ ngī yīntaha kē ngī: Yāhā yē wāter wĩ ma koo syi. Yāhā yē ter Brama ye. Loo kur ye, dye- yīsyāṅ gbey sēnsye n ter, ke n cā ba le kānde ta. Koo syi, kānde lii le ta, le saha laa yi kāā ke yē wāter wĩ na ye.

¹⁸ Yāhā laantār wĩ pye wo kē. Kloho kē too n di. Kānde lii le ta, le ma pye wo yai wo wii waha le wāyigi ne wo cā koo kloho nge yāā, koo myaha kē Yāhā ke yē ter Brama ye lii ne, ke sē le yigi ye. Kānde lii le ta, le wāyigi wii ya fānga ne, loo saha nii Yāhā laantār wĩ wo ye ye. Yāhā ke yē ter Brama ye lii ne, loo ne Yāhā laantār wĩ wo ye.

*Kānde lii Yāhā le ta, le wāyi yīṅ
lii ne*

¹⁹ Kānde lii le ta, ah le wāyi yīṅ lii ne? Yāhā le yi ma yee nwa? Kānde lii le ta, Yāhā le yi ma yee, too waha naa kai- war, nkāy wāpyeṅ ke n tāy ke ye tesē nkāy wāpyeṅ ne, ke sē yō ke laam wo ye. Ke loo kānde ta, le n kuee yatata u fua n sya ba pa, wii Yāhā bii yē ter u wĩ ne. Yāhā ke bii le kānde ta wa, ke n ke yāhāyīṅ tēnlēhe ye ta poo n le le soho kāntraha nawee waa koho wo, u sya u tōr u kāntrahafa yar.

²⁰ Kānde lii Yāhā le ta, le wĩ na, nsohofa pye Yāhā nsoho wo nawee- ne. Yāhā yē wāter wĩ fla na, nsohofua sē bii pye ye. Le pye Yāhā ya wĩ Brama ne.

²¹ N ma n pãã ke syi, kãnde lii le ta, ke sê nii mii le sê wãã le Yãhã yê wãter ne ye. Le wãã le. Lii le ma, Yãhã sê le kãnde ta ma yee, nawee ma waha le yigi, u ga sron Yãhã yĩnde na ye.

²² Yãhã sabangbãñ sê yee la, wo kapee- wãpyen wo bye fyãhã yigi yaha? Koo syi kē, Yãhã bii yê ter kayĩ lii wãpyen ne, ke ga naa le pye mpãy kē pe Yesu Crise ta pe Yater. Pe Yesu Crise wãta pe Yater koo kē, le ga ta pe n loo kayĩ nde yãã, pe sron Yãhã yĩnde na.

²³ Faale cãã na, Yesu yai ke sê bii dar wa ye, kãnde lii le bii ta koo cãã na, le bii wo ta yãmpar wãñ syi yatata Yesu yai n cã ba yi. Koo yai kē Yesu wãtañ ne Yater.

²⁴ Ke syi, kãnde lii le ta loo ne le naa wo yãñ, ma naa wo kapee- yar wo na, Yesu Crise n cã ba pa. Yagaa u Yãhã Yĩndefua Crise tuu pa wa, wa'a woo ta wo Yater, loo ya le ga wo ta, wo n sron Yãhã yĩnde na.

²⁵ Yagaa tuu pa wa, wo n u ta wo Yater, wo wee le kãnde yãmpar wo nantãñ ye.

²⁶ Ye sê yãã, tee Yesu ta ye Yater, ye bye yii wãã le u ne. Loo na ye nii Yãhã pii.

²⁷ Ye wãtãã na u Crise myaha ne, loo nde le yar ma yee, ye seefar le u ne. Ke syi ye u pyer gbe, ma nii u wãñ syi dyañ.

²⁸ Ye ma Yiiffee- woo, ye wee Yiiffee- woo, ye ma yãmpa woo, ye wee yãmpa woo, ye ma naam woo, ye ma ca woo, ye bye wãã le Yesu Crise ne, koo ke ta ye bye ma wãcɛñ Yãhã yĩnde na.

²⁹ Ke ma pye ye ma u Crise wãm, ye ma Brama kur. Ye -sê ga u Brama kloho di, kloho gii wĩ Yãhã bii yê ter yaha u ye.

4

Wo wee yãmpa nantãñ ye, wo nii yagaa Yãhã pii

¹ Yãhã kloho wãdi, le ma mii tuhufua kloho wãdi dyañ, ke ne yi

kicar waa na, ke u ta yaha wãpuale. Woo nwo ma wãcɛñ yãmpuai ne, u ma sya nii klohodifua.

² Cãã gii u tuhufua tuu yar yaha, u ma ba le nɔ koo cãã na, u ga cã waha ke kloho di. Koo cãã ma yee ke sê nɔ wa ye, ah ndee u ma ne dye kuee mpãy koho wo, pe n naa u yê woo, u yĩntaha n sya ba syii, u n nɔ ke kloho wãdi na?

³ Wo bye wĩ ma ke syi; faale na, too sê pye wa Yesu kãnde wo ye, wo pye mii kicaabir dyañ, wo pye wam kãnde fãnga koho wo kãntaha nge na.

⁴ Cãã gii Yãhã ke bii tɔr yaha, ke cãã ke ba nɔ, ke n ke Dya nɔ wãã kãntaha na. U n see ba naweete wãñ syi dyañ. Kãnde lii le ta, u pye le fãnga koho wo mii nawee- bye wãñ syi dyañ.

⁵ U le pye ke syi, ma waha nawee- yĩñ wloho yi le kãnde fãnga koho wo. Ke syi wo n waha nii Yãhã pii wii ndoñ.

⁶ Lii le ta Yãhã n ke Yrã le ye laam wo, loo lii le ma Yesu bye wo, ye le cã la? Kayar kē, ke ye yar tee fĩhĩ ma koo pii. Ke Yrã n ta ye n waha naa ke yee: Tuhufua.

⁷ Le ma nii ke syi mboo wii ye, ma wee yãmpuai nantãñ ye, ma -sê ga naa n tɔr ke pii ne. Taa -sê ma ke puee waa, maa waha ke kayũhũ bye yãã, kayũhũ nkãy ke ta yaha ke pii bye kē.

Pɔl fya Galasyifa wĩ ne

⁸ Faale na, tee sê ba yi Yãhã cãñ na ye, ye ba naa wãn taa ter ta Yãhã draha wo.

⁹ Yagaa ye mii, tee yi Yãhã cãñ na, Yãhã bye -sê yi ye cãñ na. Ah le maha ba yigi mii ye ye, ye n maha yĩntaha sron kai- nkãy ter wãpyen ne? Koo kai- ter ngĩ fãnga sê nɔ Yãhã wãñ na ye. Nwa ye n ke yii ga maha nii yãmpa kai- nkãy ter wãpyen kue ye.

¹⁰ Ye tee mii, ye plii raa yãñ yi yrey raa ne, yabɛɛ nkãy ne, ma suhu dye- nkãy ne, ma nii kai nkãy ter pye

koo na ma yee, wii ma ke yigi, u ga sronj Yāhā ye.

11 N fya ye wīi nde na, tēn lii koho tē yigi ter ye fla na, ma le Yesu kapāyīi yar ye na, le yāā ga yi wāwahale?

12 Wo nna, n ye nar nde ne: Tēn nii ta ye dyaŋ, ma Yiiffee- kānde miy yaha mii Yiiffee naa sē kē ra ne ye, ye bya ye -sē nii ra wāŋ syi dyaŋ. Ye sē laa wāpee pye yāā ra na ye.

13 Ye sē ye laam too la, cāā gii cāā tē ba le Yesu kapāyīi fe yar ye na? Ta yan cāā sē na, tē le tōr ye ye?

14 Ye fēn sya ta wīi na. Tēn sya ba naa n yaa, ye sē ba ra laha ye, ye sē maha ba ra sye ye. Ye -sē mii, tee ba ra yigi mii Yāhā nawee dyaŋ ra ne, ma maha ba ra yigi, maa yee Yesu Crise dyaŋ ra ne.

15 Koo cāā na, ye laam ba flege cīinde. Ah nwa ke ye yigi yagaa wo, ye sē ye laam flege ra ne ye? N -sē cā ke cāā na, yīmpε ma ne pye wākuāyi wūhū dyaŋ, yaa ne yee tee ga ye wūhū kuā yi wāā ra kē.

16 Ah koo myaha, cīinde lii tē n tōr ye yar, loo wīi la, le sye ye ye, ma ta wo n nii napīi-?

17 Nawee- mpāy pe mii, pe pua yaha ye na mii, pe laam wūhū sē yō ye. Pe n traha pe ye cεr ra na, ye naa n taha poo na.

18 Āwā, nawee ma pua yaha kai lii na u kuāŋ ne, le ma pye wa kayīi, le yō. N sē yee, ye pua yaha le na yaliile ya, n ma ye fla na ye.

19 Waa u pii ne, n nwo tē maha fēn gbihi n sya ye kur ye mii capeseesya dyaŋ, lai u yigi. N ga kuee too fēn nde wo yatata, ye n sya ba u Yāhā Yīndefua Crise laam ter yāā.

20 Mii ngaa dyaŋ, waa u fīhī ne ta gbe ta yagaa ye tāy, ta n ne ta laam wūhū byε gbihi tōr kaa syi dyaŋ ye ye, ye n ke kai- war. Ta laam sronj wlāhā ye wīi na.

Yānsya puee tesē casyaŋ wūū ne

21 Ye sē kai- cā ye, ma nii le kānde kue koho kε, kānde lii le ta. Ye sē loo kānde nde wūhū war ye, koo kē.

22 Ye sē le kānde wīi luhu la Brama wīi na? Brama bii pii syām see, u nen see u yānsya Yegar na, ma u syām wuhu see u casyaŋ Sara na.

23 U yānsya puee wāyāā wīi nii nawee laam wīi. Wii u ma casyaŋ, Yāhā kē ke ta, woo n u wūū yāā see. Yāhā sē bii yē ter la u puai Brama ye puee wīi ne?

24 Poo ca syām mii wīi gbaha; laa kē Yāhā ke tōr yar wo na pe wīi ne, loo kai ne nde: Poo ca syām mii wīi ma mii katε- syāŋ dyaŋ, Yāhā ke yar nawee- na. Le katε cir wīi ne Yegar wīi ne.

25 Yegar wīi ma mii ke yāŋ nge wīi dyaŋ, pe n yee Senayi. Kānde lii Yāhā le ta, koo fla kē Yāhā bii le yar wo wādyaha Musa na. Mpāy ma yīŋ le yaha loo kānde wo, poofa ma yāmpa mii yānsya Yegar dyaŋ tesē u yāmpua ne. Le ma ke syi dyaŋ le Yurusalem klo ne, lii Yiiffee- pe ma le laam wo yagaa. Koo flafa ma Yiiffee- wāle kānde yāmpa.

26 Yāhāyīŋ Yurusalem gii ke ma, ke wee yānsya ye, ke ma nangbāŋ puee wāŋ syi dyaŋ. Koo ma wo nahafua mii Sara wāŋ syi dyaŋ.

27 Le ma le yrūhū ta Yāhā sa- bangbāŋ wo ma yee:

«Naa nuhu di, Yurusalem klo*,
mboo wii, cōo dyaŋ
kicar sē kē u myaha na ye.

Naa laanfīr tēŋ tē, mboo wii,
taa sē pesee yan cā ye.

Cōo wii pe ta yaha,
u pii -sē ga ba nihi ta ter wii
wām yaha
tuu ma puai ne.»

28 Wo nna, ma -sē yee yii na, ye wīi ma mii Sara dya Yisyake wīi syi dyaŋ. Yāhā bii yē ter Yisyake wāsee wīi na. Yāhā yē ter ye byε wāsee wīi na, koo syi ye ma Yāhā pii cīinde.

29 Faale cāā na, kicar wii tuu bii see ke dyaŋ nawee laam wīi ya na,

* 4:27 4.27 Yāhā bii Yurusalem klo miy yaha yalaale nsoho wo. Le klo ntāŋ -sē ba dye Yāhā tāy, ke n sya yē ter le ye pii buar wīi ne.

u bii sye kãã kicar nwo na, ma naa u fãý, kicar wii Yãhã ke ta u n see. Loo nde -sẽ n gaha ke syi yagaa. Nawee-mpãy pe ma Yãhã pii, pe n fãý mpãy koho wo, pe wee Yesu kãnde wo ye.

³⁰ Yãhã sabangbãñ -sẽ lii pãã pe wĩ na? Ke yee:

«Brama, yãnsya nwo kar wãã u dya ne.

U yãnsya puee sã yai tuhufua kloho wãwããdi ne

u casyañ wũũ ne ye.

Casyañ wũũ ya,

u yai u tuhufua kloho wãdi ne u ya ya.»

³¹ Wo nna, ke syi dyañ, wo wee yãnsya pii ye, wo ma casyañ pii.

5

Yesu wo le tefay kãnde wo

¹ U Yãhã Yĩndefua wo yĩñ yi kãã kai- wo, too fĩhĩ naa tefay sya. -Ye kuee poo tefay wãsyañ wo, ya'a syi ye maha yii dur le yãmpar wo ye!

² -Ye luhu ra ye! Ndoo Põl tẽ n pãã ye ne. Ya'a yee, a wãkũũ wĩ loo le nawee ta u n sroñ Yãhã ye, u Crise gbã wĩ sã -sẽ wee ngaa ye ye ye.

³ Ta n le gbihi tõr laha ye ye: Wii ma sya ma kũũ, ah kãnde lii le ta, ufua u -sẽ le bye yigi tãñ, u ma syi faha wĩ nen laa ge yaha ye.

⁴ Yii mpãy tee yee, ye ga waha yia, ye le kãnde tebehe bye yigi tãñ, ye ba sroñ ke yĩnde na, le nii mii, ye yii cẽr u Crise na. Ke syi ne Yãhã ke laantãr wĩ lii pye ye kã, ye le sye.

⁵ Wii poo na wo yee, wa'a Syayahafua Yesu ta wo Yater, wo ga sroñ Yãhã yĩnde na. Loo nde ne, too koho taha yaha le na. Yãhã Yrã -sẽ ma wo laam wo, le fãnga wãã wo kã loo nde wãseñ na.

⁶ Mboo wii ma sya ma yĩmbui wãã le Yesu ne, ma kũũ woo, ma sã kũũ woo, laa wee le na ye. Lii le ma yĩñ, ma u ta ma Yater. Loo nde yãñ n cã ma nampyen- ntãñ wãdye wĩ na ma tãý.

⁷ Tee naa ye troho tãhã le cĩnde kãnde wo, ah yagaa yoo ye ta, ye sã n luhu le cĩnde kãnde wũhũ ye ye.

⁸ Kaplãñ nkãy penefa mii pe tõr ye ye, poo ga ye ta ye n dye wãkũũ kãnde wo, koo kaplãñ ngĩ Yãhã wũhũ sã kã ye, Yãhã gii ke ye yee, tee pa koo ye.

⁹ -Ye ncasur wĩ yãñ: Te car ya, te ga waha bur miy ta pe n fua yir. Yãhã kãnde kaklaha ma too ncasur dyañ. Lii ma kããñ yi car ya cĩnde wo, le ga waha nawee laam wlãhã, le u yi kãã cĩnde wo.

¹⁰ Wo bye too -sẽ mii Yĩñfua Yesu koho wo, n cã ma yee, yaa ba ta yẽ wĩ sya. Ma -sẽ yee wii woo na, tuu nii ye laam kãñ n wlãhã, u ma sya pye mii syi, Yãhã ga ufua sãhã.

¹¹ Wo nna, ke ma ne pye mii, n wãkũũ wĩ le ta kaklaha wo, nawee-ga ne naa ra fãý lii ne? Tẽ -sẽ nwo, n Syayahafua Yesu trã wãku wĩ pãã ma yee, loo ya le ga waha wo ta wo n sroñ Yãhã ye, loo nde ne le ncafũhũ yigi pe kã.

¹² Mpãy pe ye laam kãñ n wlãhã, le ma tãý pe ye, pe kaa taha pe wãkũũ pyer na, pe sya naa pe ya sã mii pe pe yar sã mii syi.

¹³ Wo nna, yii na, Yãhã ye yee yi, ma ye le tefay kãnde wo. Pe ma yee tee nii pra mii nangbãñ pii dyañ, pe sã -sẽ yee, tee naa ye laam kapee-koo pye ye. -Ye laantãr roo le ye laam wo, -ye naa koho le yii ye!

¹⁴ Kãnde lii Yãhã le ta, ke katan bye ba ke ya wãã sya katan nen nde wo, lii le n yee: «Ma ya wĩ le n tãý ma ye mii syi dyañ, tyii ma nampyen wĩ n naa n tãý ma ye ke syi.»

¹⁵ Ya'a yii pyer ta te n nii way-gapyãhã wãñ, waa ma nii waa nar-, waa ma nii waa duai, -ye -sẽ yii yigi, mii loo kai sã ne ye, yaa yii wĩ kua.

-Ye naa n luhu Yãhã Yrã loo ye!

¹⁶ Lii le ba pye ra ye wãtõr wĩ ye ye, le nde: Ye tyii Yãhã Yrã n naa ye troho wãtãhã sroñ! Ke ma pye ke dyañ, ye laam kapee- saa naa ye troho wãtãhã sroñ ye ye nantãñ ye.

¹⁷ Wo ya laam wũhũ nii, ke wee wãcẽñ Yãhã Yrã wũhũ ne ye. Yãhã Yrã wũhũ bya nii, ke wee wãcẽñ wo

ya laam wūhū ne ye. Too flɛ sīi nde n wāā te ya ne, koo syi kē wo saa waha wo laam kayūhū pye ye.

¹⁸ Yāhā Yrā ma -sē nii ye troho wātāhā sronj ye ye, kānde lii le ta, ye wee le fānga koho wo nantānj ye.

¹⁹ Nawee laam wūhū ke u le kapee- nkāy wāpyenj wo, ke ngīi: Ke u ta u n nii tyatyāhā, ke u ta u n nii worfua, ke u le cayor wo.

²⁰ Ke u le mpar kānde wo, tekānj kānde ne; ke maha u le nalaha kānde wo, wāhā kānde ne, laanyar ne, ncafūhū ne, kaplānj wātyīn kānde ne u nampyenj ne, wācāānj wo pe ya ne,

²¹ waa koho kla wāyānj ne, sēnwor ne, tefen ne. Ke maha nawee le kapee- nkāy wāpyenj wo mii nkāy syi dyanj, too yāā ter. N ba le pāā wa ye ye, n ga maha le dur pāā yagaa: Mpāy pe koo syi nkāy pye, pe saa dye Yāhā Yai klo wo ye.

²² Yāhā Yrā le wo le kayūhū nkāy wāpyenj wo, koo kē ngīi: Le wo ta, nawee- ntānj n dye wo tāj, wo n nii laanfīr ne, Yāhā yrīnj ne, laanyīn ne, laantār ne, laanyōm ne, ma n sronj, ma n nii prafa, ma waha n yia wii na.

²³ Mpāy pe kai- ngīi syi pye, kānde lii Yāhā le ta, pe sē le sye ye.

²⁴ Mpāy pe ma Yesu kānde wo, pe pe laam kapee- miy yaha. Ke nii mii pe ke kuey mar boo Yesu ne trā na.

²⁵ Yāhā Yrā ne, le wo laam wā n klaha wo kē, koo syi kē wo yai wo tyii le na, le n naa wo troho wātāhā sronj wo kē.

²⁶ Wa'a syi wii gbe le yatanj kānde wo ye. Wa'a syi maha naa nawee laam war ye. Wo yīnde ma syi maha naa n yi wo nampyenj- wān na te n naa laam yigi wo kē ye.

6

¹ Wo nna, wii ma tā yigi kapee wāpyenj wo ye fla na, yii mpāy, Yāhā Yrā ke ye troho wātāhā sronj kānyīi wo, -ye pāā u ne, ye u yi le kapee wo, ye u dur le kānyīi wo sūū laanyīn ne! Ta n maha nde pāā yii nanem bye ye: -Ye yii yigi, mii loo kai sē

ne ye, yaa waha gbe kapee- wāpyenj namihī wo yii ndonj.

² -Ye naa koho le yii ye ye yīnj tejer wātēnj wo. Loo nde ma n pye ke syi ye nsoho wo, ye Yesu laam wīi pye.

³ Wii ma ntranj ka n gbā, a woo ma ngaa, u sē u ya kar yaha la u ya ya?

⁴ Nawee nawee woo, u naa u ya troho wātāhā yānj. U ma cā le yō, u ga waha yay di loo na. U ma syi u naa u ya tōr waa ne, u naa re di ye.

⁵ Nawee nawee woo, u yīnj wīi ne: Wii ma ba nii u kapyenj tōr Yāhā ye, waa saa ba pye u ne ye.

⁶ Wii ma nii ye klaha le Yāhā kaplānj ne, ye -sē yai ye naa ye klue wān taa wāā u kē. Tuu ga waha u ya ntranj wīi lii pye, le ma tāj u laam wo, u n le pye u klahafua kē, le yō.

Ma'a ngii tāhā, koo kla maa yaa

⁷ Ya'a syi yii kar naa n yaha ye, waa wee u Yāhā ler ye. Mboo nawee, ngii raa tāhā, koo raa n pai yaa.

⁸ Mboo wii ma nii ma laam kapee- wūhū tāhā, koo raa ga ba yaa, ke n ta ma sukūhū wāyāā n klaha-, ma n kuae yai tāj gbā wo ma kuānj ne. Mboo wii ma -sē Yāhā Yrā wūhū tāhā, koo raa ga ba yaa, ke n ta ma n sukūhū yāā, ma cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

⁹ Le yai wo naa kayūhū pye, wa'a n fāj sya ke wāpyenj ne ye. Wo ma yee, wo sē n fāj le ne ye, Yāhā per ma ba no, waa ba wāyīi yāā loo kur ye.

¹⁰ Ke ma pye ke syi, kayīi pyesaha ma pye mboo wii ye nawee- kē, naa le pye pe bye kē! Ma'a syi naa n faha Yesu kāndeyārfa wīi loo ne ye.

Te kaklaha kuasaha

¹¹ -Ye yānj, ye sē ta koho yrūhūsaha fla yāā la nwo gbaagbaa, tē yrūhū.

¹² Mpāy pe n ke poo ga ye gbihi le wākūū wo, myaha kē pe n ke. Lii le pe ta le na, loo ne nde: Pe ma yee, nawee ga waha sukūhū yāā u Yāhā Yīndefua Crise ya gbā myaha ne trā na, pe ga kayīhī yāā nawee-

koho wo. Pe sē -sē n traha pe koo yāã ye.

¹³ Poo mpāy pe wākūũ kānde yār, kānde lii Yāhā le ta, pe n yār la le teebēhē byē wo? Lii ya pe n kē pe n traha ye kūũ, pe n waha naa pe ya sey, pe naa n yee, a poo waha yia, ma ye ta, ye n nde pye ye kadye na.

¹⁴ Ma -sē yee ndoo woo na, n sē nii sey laa ne, mii Yesu Crise wāku wīi ya sē ne trā na wo wīi na ye. U gbā wīi na, n ma driyē nge kai- byē yāñ, n sē ma ne yāã ke kla kua ra ye ye. Koo kai- ngīi ma nii ra wlan, koo ga ra par- yigi, n ma ne nii ke ye nakugu dyan, n saa cā gē cā n naa n gaha koo kuē ye ye.

¹⁵ Ma kūũ woo, ma sē kūũ woo, yīñ wee laa na ma ter laa yaha ye. Lii le ma yīñ ne, Yāhā n ma ta nafuē laanfāyōm ne.

¹⁶ Mpāy byē pe n yār poo laanfāyōm ter syi ne, poo pe ma Yāhā pii, Yāhā pe yee Brama kur pii. Yāhā yrīñ wāã poo kē, ke maha pe fēn di.

¹⁷ Ye ma n ba naa ra fāy nantāñ kai nde syi ne ye! Narfar tii pe re yi ra kadye na, te le yar, nawee- me pe ra nuhu Yesu wīi na.

¹⁸ Wo nna, wo Yīñfua Yesu u u laantār yar ye na. Amēn, le nii ke syi.

Pɔl saba kaplāŋ Yefesyifa ye

Syaha fla

¹ Ndoos Pɔl kē tē saba nwo yrūhū, ndoo wii le t̄y Yāhā ye ke n ta ta Yesu Crise tēnlɛhɛ. N u yrūhū nɔ wāā Yefesyifa mpāy kē pe ma Yāhā wām, ma sronj te seefar rii ne pe le Yesu Crise ne.

² Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīnfua Yesu Crise ne, ke laantār yar ye na tesē ke yrīŋ wāā ye kē.

Yāhā kayūhū wāā wo kē, -too ke sey!

³ -Too wo Yīnfua Yesu Crise Tuhufua Yāhā sey! Ke kaa taha wo na wo seefar na, wo seefar rii too le Yesu Crise ne, ma yāhāyīŋ fla kayūhū wūhū byɛ le wo laam wo.

⁴ -Ye yāŋ, Yāhā sē ba driyē tāhā wa gɛ tāhā wa ye, Yesu Crise kāmāy na ke ba wo yāŋ yi wa, wo nii ke wām, wo ba nii ke yaha ye wo laam ne gbɛgbɛ, kapee laa ma n pye wo yīŋ na ye.

⁵ Wo ntāŋ pe ba dye wa Yāhā t̄y, koo kē ke n ba cāā le ta wa, koo ga ba wo ta, wo n nii ke pii Yesu Crise kāmāy na. Le t̄y Yāhā ye, koo ke n le ta ke dyaŋ

⁶ ma yee, wo ba naa loo laantār wīi nde miingbāŋ gboho, laantār wīi lii ke le yar wo na ke dyaŋ wo seefar wīi na too le ke Dyabua ne.

⁷ Too seefar le Yesu Crise ne, wo par sya kapee- wāpyeŋ yāmpar koho wo Yesu Crise ntāŋ wāwoo kāmāy na. Yāhā wo kapee- gbe kāā wo yīŋ na. Yāhā laantār te gboho mii, ke -sē koo ngī byɛ pye wo kē koo syi ke dyaŋ.

⁸ Ke ke laantārngbāŋ yar wo na, ma laantor le gboho wo laam wo, tesē kacān ne busāā:

⁹ Koo n wo ta, ke laam wīi lii le sē yi yāā gbaa na ye, ke le yi yagaa, wo n le cā. Ke ba le cāā ta wa, koo ga

ba ke laam wīi yar wo na Yesu Crise kāmāy na.

¹⁰ Yāhā ke yale lii ta, le ma ba nɔ, ke ga ba ke laam wīi nde pye yi t̄ŋ; loo ne ke ga ba yāhāyīŋ wān byɛ wāā le kāntraha wān byɛ ne, u Yāhā Yīndefua Crise n nii te byɛ yīŋ na.

¹¹ Too seefar le u Crise ne, wo bya nii klohodifa. Ye sē yāā, Yāhā ba cāā wo yāŋ yi wa ke laam wīi na. Lii ma t̄y Yāhā ye, ke ga le ta wa, ke cā ba le pye kur kuɛ ye.

¹² Ke wo yāŋ yi ke syi, ma yee -too naa ke miingbāŋ gboho wo kānkai-byɛ wo, wii mpāy too cāā seefar le u Crise ne ma koho taha yaha u na.

¹³ Le cīinde kapān lii le ye wāsyayaha wīi pāā, ye byɛ le luhu ma Yesu Crise ta ye Yater. Loo ne, Yāhā n ke puhu mar gbāā ye na ke Yrā wāwāā ne ye kē, ke Yrā lii ke ba yē ter le wāwāā ne nawee- kē.

¹⁴ Yāhā yē ter ke kloho kayūhū nkāy wāwāā ne ke nawee- kē, too Yāhā Yrā yāā wa, wo cā yagaa ma yee, waa ba koo kloho kayūhū ngī yāā. Waa ba yi kāā kapee- wāpyeŋ yāmpar wo wo kuāŋ ne. Wii mpāy wo ma Yāhā wām, -too naa ke miingbāŋ gboho!

Pɔl Yāhā nar Yefesyifa wīi na

¹⁵ Nkāy byɛ tē t̄r ye ye koo ngī byɛ wīi na, ma suhu tē luhu ye Yīnfua Yesu ta ye Yater mii, tesē mpāy pe ma Yāhā wām pe ntāŋ dye ye t̄y mii,

¹⁶ yalebyɛ n syaha wāā Yāhā kē ye wīi na. N ma n pāā Yāhā ne, n sē n faha ye wīi ne ye.

¹⁷ N ke nar, ke laantor le ye laam wo, tesē ke maha ke laam wūhū yi gbaa na ye kē ye n ke cā. Ye sē yāā, wo Yīnfua Yesu Crise Yāhā kē, koo gii ke ma wān byɛ Tuhufua. Koo gii myaha ke gboho.

¹⁸ N maha ke nar, ke ye laam gbihi ta ye n waha cā, lii ne ke ye yee ma yee, tee koho taha yaha le na. Ye maha waha cā, kacān wee ke kayūhū nayōr na ye, kayūhū nkāy ke ta yaha mpāy kē pe ma ke wām.

¹⁹ Ye maha cã, kacãn wee ke fãnga wãgboho na ye, fãnga gii ke n wãã wii mpãy kê, too Yesu Crise ta wo Yater.

Koo fãngangbãŋ nge ge kê Yãhã ke yar wo na. Yãhã fãnga wo ta wo n Yesu ta wo Yater.

²⁰ Koo fãnga maha u Yãhã Yĩndefua Crise ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãŋ na gbaafa ye, ma maha u kuã yir ga ta yãhãyĩŋ na ke ya kãndigi koho kuɛ ye.

²¹ Koo fla nge na, Yãhã u ta u n nii fãnga ter byɛ yĩŋ na, yĩnfãr ter byɛ ne, sãndãã ter byɛ ne pe fãnga ne. U miingbãŋ ter myar tii byɛ yaha te yi wa yagaa, ma suhu tii byɛ ne te ga ba yi kur kuɛ ye nantãŋ.

²² Yãhã wãn byɛ ta kai- byɛ ne u troho flãhã tãy, ma maha u taha mpãy byɛ yĩŋ na pe n yãr u kãnde wo. Woo nii yĩŋ

²³ u kãndeyãrfa -sẽ nii kadye; woo wii u ma teebɛɛ byɛ wo, u tẽn tẽn u nawee- laam wo, ma u ya yar pe flãhã tãy.

2

Ye sã n tãr nakur ne nantãŋ ye, ye n tãr yrãŋfa ne

¹ Faale wo, tee sya pye yrãŋ na, ye naa n tãr nakur ne Yãhã ye, ye wãteepyẽ wĩ na tesẽ ye kapee-wãpyeŋ ne.

² Ye naa ye troho tãhã mpãy dyan pe sã Yãhã laam wĩ pye ye, ma naa n luhu driyẽ nge yĩnfua ye, woo wii u fãnga ma yãhãsyõr nsoho ya wo tesẽ kãntraha ne. Nawee- mpãy pe sã luhu Yãhã ye ye, u pe le kãmpee wo.

³ Faale wo, wo byɛ pye pe wãŋ syi dyan, ma naa wii laam wũhũ ya kar. Wo laam wũhũ nkãy ke pee, koo ya too naa n pye. Lii too naa n ga wo laam wo, loo ne too naa n pye. Koo ngĩ wĩ na, wo ba yai wãsãhã ne Yãhã ye mii mpãy dyan pe sã Yãhã cã ye.

⁴ Yãhã -sẽ nge, ke laam tãy n ter, ke n wo fɛn dí, wo ntãŋ maha dye ke tãy.

⁵ Too sya naa n tãr nakur ne ke ye wo kapee- wãpye wĩ na, ke wo ta wo n seefar le ke Yĩndefua Crise ne, ma n tãr yrãŋfa ne ke ye. Tee sya yaha, Yãhã laantãr roo ne te ta.

⁶ Too seefar le Yesu Crise ne, Yãhã wo ta wo bya n yir u ne gbã wo, ma dur ba yrãŋ na gbaafa ye; ke n maha wo bya kuã yir ga ta yãhãyĩŋ na u ne u niisaha wo.

⁷ Ke loo pye ma yee, nawee- nde cã yaha pe kuãŋ ne pe yee: Dye- nkãy byɛ wo ke n pai, kacãn wee ke laantãr wãgboho na ye. Ke laantãr flãhã tãy, ke yõ wo na, wo seefar wãle wĩ na Yesu Crise ne.

⁸ Ye sã yãã, Yãhã laantãr ne, te ye sya yaha. Ye Yesu Crise ta ye Yater, ma waha loo kayĩ nde yãã. Yii sã me tee waha yia ma koo wãsyayaha nge yãã ye; Yãhã kê ke loo nde wãã ye kê ke dyan.

⁹ -Ye yãŋ, ye wãsyayaha wĩ nde sã nii mii wãplãhã gaa dyan tee waha yia ma yii plãhã ma le yãã ye. Waa saha u ya sey loo nde ne ye.

¹⁰ Ye sã yãã, Yãhã kê ke wo tãhã; ke wo gbihi tãhã laanfãyõm ne wo seefar wãle kãmay na Yesu Crise ne, wo naa kayũhũ pye. Yãhã bii cãã koo kayũhũ ngĩ wĩ gbihi ta yaha wa wo kê, wo ba naa ke pye.

¹¹ Yii mpãy tee sã see Yiiffee- ter na ye, Yiiffee- naa ye yee, mpãy pe sã kũũ ye. Pe n kũũ naweete- wãkũũ ter ya na, pe kadye teelaa fla ya na, loo ya; ma nii n yee, a poo kũũ. Yii poo na, tee pye mii syi dyan faale wo, -ye ye laam too le na!

¹² Faale cãã na, ye ba dey u Yãhã Yĩndefua Crise na; ye sã naa n tãr Yãhã nawee- ne ye, ye pye nampay draha wo. Yãhã ke bii yẽ ter ke nawee- ye kayũhũ nkãy wãwãã ne, ye yẽ sã pye le laam wo ye. Ye pye driyẽ laam wo, laa sã ne tee koho taha yaha le na ye, ye sã maha pye Yãhã ne ye.

¹³ Ye ba dey Yãhã na. Yagaa, tee seefar le Yesu Crise ne, u ntãŋ wãwoo kãmay na, ye yũhũ crã Yãhã na.

¹⁴ Ye sê yāā, Yesu Crise ge kē tuu pa yrīn ne, ma pe Yiiffee- wāā le mpāy ne pe wee Yiiffee- ye, pe n nii koho neŋ na. Faale wo, le pye mii nkūnklāhā dyaŋ pe nsoho wo, ma pe war yi pe ya wo, ma pe ta napī-pe ya ne. Yesu Crise tuu u ya wāā gbā kē, loo nde kāmāy na, u koo nkūnklāhā nge tra cāār,

¹⁵ ma Yiiffee- wāā kānde ta le n nii, yīn wee le na ye, loo tesē le kānde katan ne, ma suhu ke kayi bye ne. Yesu Crise loo pye, ma poo nawee-ter syān mii ta, pe n seefar le u ne, ma wāā le nii yīmbui nen na, ma nii nwonfān neŋfa.

¹⁶ Yesu Crise tuu ku trā na, u napeer fānga pye klaha-, ma ta nawee-ter syān mii n nii mii kadye nen ya dyaŋ, ma wāā le Yāhā ne.

¹⁷ Yesu Crise pa koo syi, ma ba le kapān pāā, kapān lii le n pai yrīn ne Yāhā nsoho wo nawee- ne. Yii mpāy tee wee Yiiffee- ye, ma pye ye ba dey Yāhā ne, u ba loo kapān nde pāā ye ye; yii ma suhu pe Yiiffee- ne, poo mpāy pe ba crā Yāhā na.

¹⁸ Ye cā ma yee wo kur bye, pe Yiiffee- ma wāā le mpāy bye ne pe wee Yiiffee- ye, Yesu Crise kāmāy na, wo bye ga waha dye ga wo Tuhufua Yāhā tāy ke Yrā Fānga na.

¹⁹ Loo nde ta, yii mpāy tee wee Yiiffee- ye, ye wee nampay draha wo nantān ye, ye wee mii kulaafa wān syi dyaŋ nantān ye. Ye bye n tōr Yāhā nawee- ne yagaa, ye bye ma Yāhā nwonfa.

²⁰ Ye bya ma mii ntēmbar rii dyaŋ pe fāā n yir ke nwongbān nakūy na, ke nakūy lii pe Yesu tēnlēhe pe ta, poo ma suhu pe faale Yāhā kaplān tōrfa ne. Ntēmlaha gii ke -sē ma yīn ke nwon wāfāā wo, koo kē Yesu Crise ne.

²¹ Woo u fānga wāā ke nwon wāfāā na ma yee ke waha naa n fāā, ke jruhu naa n gaha ke ba nii Yāhā kangbān, ke nii Yāhā wān. Yīnfua niisaha kē ke ne.

²² Tee seefar le Yesu Crise ne, ye bya ma mii ntēmbar raa dyaŋ ke

nwon wāfāā wo, loo na, yii ma suhu pe Yesu kāndeyārfa bye ne, ye nii mii nwon dyaŋ Yāhā ma ke laam wo ke Yrā kāmāy na.

3

Pōl tēn mpāy ye pe wee Yiiffee- ye

¹ Loo ne, n Yāhā nar ye kē, ndoo Pōl wii pe tā nwompīhi laam wo Yesu Crise tēn wī na, mpāy kē pe wee Yiiffee- ye.

² N cā, ye ra wī yāā luhu, Yāhā kē ke yō ra na, ma ke kaplān wāpāā tēn le soho ra koho wo, n le tē ye kē.

³ Yāhā Yesu Crise yar ra na, ma loo tēn nde le soho ra koho wo. Yesu Crise wii n sē u wī cā yāā ye, ke le gbe yi ra ye gbaa na. N kaplān nkāy tōr wa ye ye loo nde wī na, u saba nwo laam wo.

⁴ Ye ma koo fla kal, yaa cā ye yee, Yāhā laantor le ra laam wo u Yāhā Yīndefua Crise wī na, loo lii waa sē le cā yāā ye.

⁵ Faale cāā na, nawee- sē bii le cā ye; yagaa Yāhā Yrā kāmāy na, Yāhā le gbe yi Yesu tēnlēhe ye gbaa na ma suhu u kaplān tōrfa ne, poo mpāy pe ma Yāhā wām.

⁶ Yāhā ke lii gbe yi gbaa na yagaa, loo ne nde: Yesu Crise kāmāy na, mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe bya ga ba ke Yāhā kayūhū yāā pe Yiiffee- ne wācēn, kayūhū nkāy Yāhā ke ta yaha ke nawee- kē. Yesu kāndeyārfa mpāy pe wee Yiiffee- ye, ma suhu mpāy ne pe ma Yiiffee-, pe bye nii kadye nen dyaŋ, Yesu Crise woo nii pe yīn. Yāhā ke bii yē ter kai- nkāy wāpyeŋ ne ke nawee- kē, mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe yē ma le wo wācēn pe Yiiffee- ne. Le Yesu kapāyī loo yar wo na.

⁷ Yāhā yō ra na, ma kayī laa wāā ra kē, ma ra ta ra n nii le Yesu kapāyī tēntē. Loo nde wī na, ke fānga wāā ra kē, fānga gii ke tēn tē nawee laam wo.

⁸ Wii pe yān n kloŋ Yāhā nawee- bye laam wo, n sē no ge no u na ye. Yāhā -sē yō ra na, ma ra taha, n naa u Crise kayūhū yar mpāy na pe wee Yiiffee- ye. Koo kayūhū ngī, yīn ma

ke na. Ke n dege, kacān wee ke na ye.

⁹ Ke maha ra taha, n nawee- yar laha pe n ke laantor wīi cā u Crise wīi na. Ke laantor wīi lii ke bii cāā ta, waa sē le cā yāā ye. Yāhā gii ke kai- bye tāhā, ke sē ke laam wīi nde yar yāā waa na mii yagaa sē kē ye.

¹⁰ Loo na, sāndāā ter bye pe ma yāhāyīn na, pe fānga ne, pe bye n waha le yān cā Yesu kāndeyārfa yawāhāfa kur bye na pe yee, Yāhā laantor wūhū yō ma maha nihi, kacān gē wee te na ye.

¹¹ Yāhā ke bii lii ta, kacān wee yāā le yale wādey na ye, loo ne ke pye yagaa, wo Yīnfua Yesu Crise kāmāy na.

¹² Too seefar le u ne, ma maha u ta wo Yater, kānde ma wo ye, wo n ga waha crā Yāhā na laanyīn ne.

¹³ Loo nde na, n ye nar, ye ma syi ye yee a ndoo ka n fāy ye, ye laam ma n naa n wlāhā ye ye ye! -Ye yii plāhā: Wākafāy sē kē ye, miingbān wīi ne ye ye.

Pol naa Yāhā nar ma ke miingbān gbobo

¹⁴ N ma Yāhā laam wīi nde wāgbobo yān tesē le nayōr ne, n ne too kānklūy na wo Tuhufua Yāhā yaha ye, n u sey

¹⁵ woo wii u ma wān bye Tuhufua yāhāyīn na tesē kāntraha ne, koo ke re ta yrān na.

¹⁶ N ke nar, ke miingbān nayōr ke gbobo mii syi dyaŋ kacān wee ke na ye, ke ye laam gbihi ta koo syi dyaŋ, pe n nii fānga ne Yāhā Yrā Fānga kāmāy na.

¹⁷ N maha ke nar, tee u Yāhā Yīndefua Crise ta ye Yater, loo nde n ta u n nii kuee yai tān ye laam wo. N ke nar, ye cā ye ntān dye Yesu tāy fānga ne.

¹⁸ N ke nar, yii ma suhu pe nawee- mpāy bye ne, pe ma Yāhā wām, ye waha cā ye ntān dye gbobo u tāy, kacān wee u laantār wāpaha na, ke wātyīi ne, ke wājruhu ne, tesē ke wācuhu ne ye. Ye ntān pe dye Yesu

tāy mii pe saha tān gē tān laa gē ne ye.

¹⁹ Tē sya le cā ma yee, nawee saha u Crise laantār ter syi cā tān ye, n -sē Yāhā nar yii n waha cā ye ntān dye u tāy kacān wee ye. Ye ma Yesu laantār cā mma ma syi, ye ma mii katyigi gii dyaŋ ke nnen dye kāntraha laam wo fānga ne, ke saha yehe ye.

²⁰ Ye sē cā la too ke nar nkāy ne, ke ga waha ke pye wo kē, ke n ter wo laam wīi yaha. Ye sē yāā, Yāhā fānga gii ke ma wo laam wo, ke sron gbobo.

²¹ Ke miingbān yai ke naa n gbobo Yesu kāndeyārfa bye yē wo Yesu Crise kāmāy na, dye- nkāy bye na ke n pai kur kue ye, wāyeryāā ma n pye le na ye! Amen, le nii ke syi.

4

Yesu kāndeyārfa kur bye ma mii kadye nen ya dyaŋ

¹ Loo ne, ndoo wii pe tā nwompihi wo Yīnfua tēn wīi na, n ga ye yar waha nde ne: -Ye naa ye troho tāhā, nawee- n waha le yān cā pe yee, Yāhā kē ke ye yān yi cīinde, ma ye ta ke wām.

² Ye ma syi ye naa yii puar waa na ye, -ye naa n nii laantār ne, laanyīn ne! Ye tyii ye ntān n naa n dye yii tāy, ye n waha naa ye laam yīn yii ne!

³ Yāhā Yrā Fānga ke ye wāā le mii, -ye yii waha yrīn n pye ye nsoho wo, ye n kuee koo wāwāāle nge na.

⁴ Ye sē yāā, ye bye ma mii kadye nen ya dyaŋ, Yāhā Yrā nen ya le ma. Yāhā ye yān yi ye koho taha yaha kate nen nde na, ye cā ye ma Yāhā wām.

⁵ Yīnfua nen ya u ma. Ye bye woo ta ye Yater. Loho wātāāyi neŋ ya kē ke ma woo myaha na.

⁶ Yāhā neŋ ya kē ke ma, koo ya kē ke ma ye bye Tuhufua nen ya, ma ma ye bye yīn na, ke tēn tē ye bye laam wo, ma ma ye nanem ne.

7 Wo byε -sē wo kayūhū yāā ke ya wuhu na, wii wuhu na. U Yāhā Yīndefua Crise kē u koo la wo kē.

8 Loo ne le cāā yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo u Yesu wīī na ma yee:

«Tuu waha yia,
u kuā yir ma dur ga yāhāyīŋ na,
u yāmpa kar sya, ma ka pe ne
yāhāyīŋ na;
u kayūhū wāā nawee- kē.»

9 Le yrūhū ma yee, u kuā yir ma dur ga yāhāyīŋ na. Le yai le waha cā u ba cāā tege ba wa kāntraha na.

10 Wii tuu ba tege, woo ya kē tuu dugu ga yāhāyīŋ ncaha ye; loo n ta, u ma tebehe byε wo, ma maha ma wān byε Yīnfua.

11 Woo kē tuu fānga wāā nawee- kē ke ya wuhu na pe tēn wīī na: U ta mpāy n nii u tēnlehe. U ta Yāhā kaplāŋ nii n dye mpāy laam wo ma maha pe ta ke pāāfa. U ta mpāy n nii le wāsyayaha kapāyīī pāā nawee- ye. U ta mpāy n nii u kāndeyārfa yawāhāfa naha. U ta mpāy n nii ke Yāhā kaplāŋ klahafa.

12 U loo pye, ma yee mpāy pe koo fānga ngīī yāā, pe pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa kur byε ta pe troho wātāhā n sron naa n gaha Yāhā yor wo; poo mpāy pe ma mii kadye nen ya dyaŋ u Yāhā Yīndefua Crise kāmāy na.

13 Loo na, wo byε ga kacān nen ya yāā u Yāhā Dya wīī na, wo u ta wo Yater wāceŋ, wo n sya ba wāā le wo nii mii nawee nen dyaŋ, nawee wii syi u yīntaha too, u n kua mii Crise wāŋ syi dyaŋ.

14 Loo na, wo saa nii mii kicar wāŋ syi dyaŋ, teflaha gii ma yir ke wo gbe ter mii waŋ dyaŋ, wo n nii wo naa nawee- byε kaklaha ter byε sya farfar ye, mpāy pe nawee- wlaŋ ma pe yīŋ wūhū klaha-.

15 Wo ma -sē cīinde pāā laanyīn ne, cīinde lii Yāhā ke yar wo na, wo ga yi kāā kicar draha wo, wo le naa n gaha wo ba nii u Crise wāŋ syi dyaŋ, woo wii u ma u kāndeyārfa byε Yīnfua.

16 Woo kāmāy na, ke kadye tebehe byε gbra ke ya na fānga ne te sohosar fla na, ma ta ke kadye nii katε nen ya. Loo na, teele lii teele lii loo ma nii le tēn tē n yō, ke kadye -sē ga le yir naa n gaha, wo ntāŋ wādye kāmāy na wii tāy.

Faale laam wūhū, yagaa laam wūhū ne

17 Lii tē ga pāā n ye yar le ne Yīnfua myaha na, le nde: Ye ma syi ye naa ye troho tāhā nantāŋ mii mpāy dyaŋ, pe sē cīinde Yāhā cā ye, ma nii pe yataŋ wūhū ya ga, yīŋ wee le na ye.

18 Pe ma fūū-, pe sē laa cā cīinde wīī na ye. Pe pe troho tāhā deydey Yāhā ne; pe sē laa gε war le cīinde yrāŋ wīī na ye, pe maha sye, pe saa Yāhā kai cā ye, koo kē.

19 Pe kapee- nkāy pe n pye, ke sē pe fāy pe laam wo nantāŋ ye. Pe tyatyāhā wāpye wīī yigi klue sīī, ma maha wale wīī loo ta kānkai- byε yaha ye.

20 Yii poo -sē na, ye sē u Yāhā Yīndefua Crise wīī cā koo syi ye.

21 N cā, ye u wīī yāā luhu, tee ba dye Yesu kānde wo, pe ye klaha u cīinde wūhū ne.

22 Pe ye klaha, ye n cā ye yai ye ye faale pyer miy yaha. -Ye ye faale laam wūhū miy yaha! Ke naa ye ta, ye n naa ye laam wūhū ya kar. Ke naa ye ta, ye n naa n plaha ma naa n yār kāmpee- wo, kāmpee- nkāy ke n gaha nawee ne u klahasaha wo.

23 Ye tyii Yāhā Yrā Fānga n laanfām wāā ye kē tesē laantorfān ne.

24 -Ye laanfām gbe le yii na mii nayrefān dyaŋ; Yāhā poo laanfām mii ta, pe ma yāā mboo wii ye, maa naa ma troho tāhā Yāhā yor wo. Yāhā cīinde kaplāŋ ga ma ta ma n sron, ma nii Yāhā wūū.

25 Loo ne, ye tyii kawar wāfua na! Wo byε ma kadye nen ya. Yii nanem byε, -ye naa cīinde pāā ye nampyeŋ- ye!

26 Ncafũhũ ma ye yigi, -ye yii yigi, ye ma syi ye ba kapee pye ye; ye ma syi ye laam n war ke yai kua ye.

27 Ye ma syi ye ta sãndãpee yĩnfua n waha dyesaha yãã ye laam wo u dye ye.

28 Wii ma pye u naa n yuhu, u loo miy yaha, u naa tẽn tẽn, u naa u ya yẽ digi yãã u ya koho kasyã na, u maha waha naa koho le nawũũ ye.

29 Ye ma syi kaplãn pee n naa n yi ye yẽ wo ye! Kaplãn nkãy ke yai wãpãã ne ke ngĩ: Nkãy ke ga waha ye nampyeŋ ta, u n ka yahasee ye u Yesu wãtaŋ ne u Yater, ma suhu kaplãn nkãy ne ke yõ wãluhu ne. -Ye naa koo pãã ke pããsaha wo ke yale ne!

30 Ye ma syi ye naa kai- nkãy pye, ke n naa Yãhã Yrã yaa ye! Ye sã yãã, Yãhã ke puhu mar gbãã ye na ke Yrã wãwãã ne ye kã. Le Yãhã Yrã n ye ta ye n cã, per gaa ye ga ba sya yaha ye kuãŋ ne.

31 Ye ma syi ye kayaaŋ le naa n yaha ye laam wo ye! Ye ma syi ye naa laam war ye! Ye ma syi ye naa ncafũhũ di ye! Ye ma syi ye naa n gble ye nampyeŋ- na ye! Ye ma syi ye naa nawee- tyehẽ ye! Kai lii ma pye kapee, -ye le yãã ye le gbe yi kãã ye telai wo!

32 -Ye naa n yõ yii na! -Ye fẽn wũn naa n le yii ye! Ye naa n tyii ye kapee- foho na yii kã ye kuãŋ ne, mii Yãhã tyii ye kapee- foho na ke kuãŋ ne mii, Crise gbã kãmay na.

5

-Ye naa ye troho tãhã gbaa na!

1 Tee nii Yãhã pii, ye ntãŋ n dye ke tãy, -ye naa yãŋ Yãhã na, ye naa ye troho tãhã.

2 Ye cã wo ntãŋ dye u Yãhã Yĩndefua Crise tãy, u n sya le sya, ma gbã ku wo wĩ na, ma nii diŋ Yãhã ye, diŋ gii syi ke dugu yõ, ma maha n tãy ke ye. -Ye naa n yãŋ woo na ye troho wãtãhã ne, ye ta ye ntãŋ n naa n dye yii tãy u Crise wãŋ syi dyaŋ.

3 Ye bya ma Yãhã wãm; loo nde na, ye ma syi pe n tyatyãhã wĩ laa yãã pãã ye wĩ na ye, tesẽ pe yee ye laam wee gbegbe ye; ye ma syi pe n yee ye yĩnde yi n too nawee- wãn na ye.

4 Ye ma syi ye naa tyatyãhã kaplãn pãã, kaplãmpee- ne, tesẽ kaplãn nkãy ne yĩŋ wee ke na ye. Ye tyii koo ngĩ na, miiklaha- wũhũ kã. -Ye naa syaha koo wãã Yãhã kã ke kayũhũ nkãy wĩ na, ke n pye ye kã.

5 -Tee le cã ye yee, nawee wii u tyatyãhã pye, wii ne u laam wee gbegbe ye, wii ne u koho waha ter wale kue ye, u wale ga nii mpar wãŋ dyaŋ u n tẽn, poosyifa mii saa yãã dye Yãhã yai klo wo ye, koo fla nge na, Yesu u ma yĩŋ.

6 Ye ma syi waa n ye wlaŋ kaplãn nkãy ne, yĩŋ wee ke na ye: Koo syi kã, Yãhã laam n war mpãy ne, pe n sye pe sã n luhu ke ye ye, ke n pe pẽn.

7 Ye ma syi ye nii poosyifa wãŋ syi, laa ge ne ye. Ye ma n naa wlãhã pe ne kai wo ye!

8 Faale na, ye naa ye troho tãhã wam wo. Yagaa, tee seefar le Yĩnfua ne, ye nii cããfa. Loo nde na, ye yai ye naa ye troho tãhã cããfa dyaŋ.

9 Ye sã yãã, cããfa poo me pe ma laanyõm ne, pe n sroŋ, pe cĩnde pãã.

10 Lii le n tãy Yĩnfua ye, -ye waha yii na, ye le war.

11 Mpãy pe pe kai- pye wam wo, yĩŋ wee ke na ye; ye ma n naa wlãhã pe ne ke pyesaha wo ye, ye ke gbe yi ge gbe naa n yi gbaa na, nawee- yĩnde na.

12 Kai- nkãy pe wũhũ n pye, ke wãpãã ge maha fyar yigi.

13 Loo syi kai nde pyefua ma -sẽ le sya ma yee kapee ne, ma le gbe yi gbaa na nawee- yĩnde na,

14 u ga klaha nii cãã- nawee. Loo ne, le ma le yrũhũ ma yee:

«Mboo wii raa sã wãy, yir!

Yir kãã mpãy wo pe ma nakur Yãhã ye,

u Crise n cãã- le ma laam wo.»

15 -Ye yii yigi ye troho wātāhā ne!
-Ye naa ye troho tāhā mii mpāy dyaŋ
pe yīntaha too, ye ma syi ye nii mii
mpāy dyaŋ, pe sē laa cā ye.

16 Ya'a yāā, ye ga waha laa pye, le
Yāhā tēn n waha ka yahasee ye, ye
ma n tyii le n kuā ter ye na ye; ye sē
yāā, yagaa yai pee ter.

17 Loo ne, ye ma syi ye nii mii
mpāy dyaŋ, pe sē laa cā ye; Yīnfua
tuu n traha ye naa lii pye, -ye yii
waha, ye le war, ye naa le pye!

18 Ye ma syi ye sēm wo naa n ter
ye, mii loo sē ne ye, ye ga plaŋ naa
n pye. Ye tyii Yāhā Yrā Fānga koo n
ye laam bye yī tāŋ.

19 -Ye naa fānga le yii laam wo
Yāhā wāsey yay ne, ma suhu Yesu
kāndeyārfa yay ne, tesē yay taa ne
tii Yāhā te le ye laam wo. -Ye naa
koo yay ngī le, ye naa Yīnfua sey ye
laam fānga bye ne.

20 -Ye naa syaha wāā wo Tuhufua
Yāhā kē yalebye kai- bye wī na, wo
Yīnfua Yesu Crise myaha na.

Naa tesē u cōo ne

21 Yesu tuu ma ye Yīnfua, loo nde
wī na -ye naa n luhu yii ye!

22 Ca, -ye naa n luhu ye pa ye, mii
ye n luhu Yīnfua ye mii.

23 Ye sē yāā, puai woo kē, u
ma u cōo yīŋ na, mii u Yāhā
Yīndefua Crise dyaŋ tuu ma pe Yesu
kāndeyārfa bye yīŋ na mii. Poo ma
mii u kadye dyaŋ, woo -sē ma pe
Syayahafua.

24 Ca yai pe naa n luhu koo syi
pe pa ye kānkai- bye wo, mii Yesu
kāndeyārfa wāŋ syi dyaŋ pe n luhu
u Crise ye mii.

25 Naam, ye tyii ye ca ntāŋ n dye
ye tāy, mii u Crise wāŋ syi dyaŋ,
u kāndeyārfa yawāhāfa ntāŋ dye u
tāy u n sya gbā ku pe wī na.

26 U loo pye ma yee, pe waha nii
Yāhā wām pe kuāŋ ne. Pe kapee-
bye yee laha kāā pe yīŋ na. U koo
ngī pye wātāāyi kāmāy na loho wo
tesē le Yāhā kapān ne.

27 Ye sē yāā, u ba yee, woo ga pe
Yesu kāndeyārfa kur bye yawāhāfa

ta pe n nii cāā- nawee-, pe naa nayōr
yāā, pe pyer n nii gbegbe, teepee laa
ma n pye pe na ye, kapee wāpye wī
laa ma n pye pe na ye, pe n sroŋ pe
nii Yāhā laam wām.

28 Loo ne, naam yai pe tyii pe ca
ntāŋ n dye pe tāy, mii pe ya koho
kadye ntāŋ pe dye pe tāy mii syi
dyaŋ. Wii cōo ntāŋ ma dye u tāy,
u ya koho ntāŋ kē pe dye u tāy.

29 Ye cā, woofua wee wii u ya
koho kadye wī fūhū u ye ye; nawee
nawee woo, u u ya kadye digi ge yi,
ma maha ke gbihi n yigi, mii u Crise
dyaŋ tuu u kāndeyārfa gbihi n yigi
mii.

30 Wii mpāy too -sē ma u
kāndeyārfa, wo ma u kadye teebēhe
bye, loo ne, u n wo gbihi yigi.

31 Le ma le yrūhū ge yrūhū yaha
Yāhā sabangbāŋ wo, ma yee:

«Koo syi kē, naa kicar koho ma ba
dye,
u n cōo sya,
u ga u ya yē yi kāā u seefa tāy,
u ke wāā le u cōo wāŋ ne
pe n nii nawee nen dyaŋ.»

32 Kapān nde ndege, waa saha le
yīntaha cā tāŋ ye. Naa ya wī sē ne
u cōo ne ye. U Crise wī bya ne u
kāndeyārfa ne.

33 Ye wī bya ma koo syi: Naa yai u
tyii u cōo ntāŋ naa n dye u tāy, mii u
koho ntāŋ dye u ya tāy mii; tesē cōo
yai u naa nagboho ta u puai na.

6

Kicar tesē seefa ne

1 Kicar, ye yai ye naa n luhu ye
seefa ye, mii Yīnfua u le ke mii, loo
le sroŋ.

2 Yāhā kānde na katan laa ma, le
n yee: «Naa nagboho ta ma tuhufua
na, ma nahafua ne!» Yāhā kānde
katan bye wo loo katan ya ne, Yāhā
le pāā ma yē ter kayī laa ne ma le
pāā taha le na:

3 «Naa nagboho ta ma tuhufua na,
ma nahafua ne!
Loo na, ma laam ga yīn,
ma ga maha ma- driyē wo,
ma cā ba ma nandee gbā ku.»

4 Yii mpây tee ma tuhufa, ye ma syi ye naa ye pii yě yigi ye! -Ye pe gbihi yigi, ye Yesu pyer ter gbe, -tee naa pe yar kai- ne.

Tëntē- pe yīnfa ne

5 Tëntē-, -ye naa n luhu ye yīnfa ye kántraha nge na! -Ye naa n fya pe na! -Ye naa nagboho ta pe na! -Ye naa n laha pe ye! -Ye naa n luhu ye yīnfa ye koo syi, mii ye n luhu u Yāhā Yīndefua Crise gε ye mii.

6 Ye ma syi ye yee, ye ga naa ye troho tāhā ye tēn wo koo syi pe yīnde ya na, ye wīl n tāy pe ye ye. Pe yīnde ma ye na woo, pe yīnde wee ye na woo, -ye naa ye troho tāhā koo syi yalebyε! -Ye naa ye yīnfa laam wūhū pye koo syi, laantār ne, mii u Crise tēntē- dyaŋ pe Yāhā laam wūhū ya pye yalebyε, laantār ne, nuhu ne.

7 -Ye naa tēŋ tē ye yīnfa kē laantār ne; ye ma syi ye yee ye le tē naweete- kē ye, ye le tē u Yīnfua woo gε kē.

8 Ye sē yāā, ma ma yāmpuai woo, ma wee yāmpuai woo, taa kayī lii pye, Yīnfua ga ba ma dāā loo ne.

9 Yii mpây, tee -sē ma yīnfa, -ye naa ye troho tāhā koo syi ye tēntē- ne yii ndoŋ; ye ma syi ye naa napeer pye pe na ye! Ye sē yāā, yii ma suhu ye tēntē- ne, ye byε Yīnfua ma yāhāyīŋ na. Woo ye, waa sē ter waa yaha ye. Ye ma n faha loo na ye.

Yesu kāndeyārfa naanmiy wān

10 Ta kaplāŋ kuasaha wīl nde: Tee seefar le Yīnfua Yesu Crise ne, -ye ye fāŋga kε re wo, -ye ye fāŋga kε u fāngangbāŋ ye.

11 Yāhā naanmiy wān tii byε wāā ye kē, -ye te sya ye yii paha re ne, Setane sāndāpee yīnfua secir ma n waha laa pye ye na ye!

12 Naweete- sē me pe n wāā wo ne ye. Sāndāpee mpây pe ma driyē nge wān byε yīŋ na, poo me pe n wāā wo ne. Poo tesē sāndāpee mpây ne pe ma driyē nge kai- byε yahasee ye, tesē sāndāpee mpây ne pe ma driyē nge wam wūhū yīŋ na, tesē

sāndāpee mpây ne pe ma yāhāyīŋ na.

13 Loo ne, Yāhā ke naanmiy wān tii byε wāā ye kē, -ye te gbe yigi yagaa nge gε na! Loo na, le ma ba nii perpīhi gaa syi dyaŋ, pe n nii n wāā ye ne, ye ga waha naa yii paha, pe saha nɔ ye na pe laa pye ye na ye; tesē koo perpīhi wāhā ma ba ter wa, pe naa n wāā ye ne kayūhū nkāy wīl na, ye ga yāā, pe sē waha loo wīl nen laa gε tyīn sya ye ye ye.

14 -Ye yii gbihi naa n ta yalebyε te Yāhā naanmiy wān ne ye ye: -Ye naa cīinde loo pāā, le n nii ye ye mii sapaha dyaŋ tee pua nsī wo. Tee sroŋ Yesu kāmāy na, -ye loo ta, le n nii ye ye mii ntēn nayroho dyaŋ tee le paha tā kadye na.

15 Yāhā yrīŋ kapāyī lii le ye wāā le Yāhā ne, -ye naa n kε ye naa loo nde pāā nawee- ye. Le ga nii ye ye mii ntāy dyaŋ tee le ye trε na.

16 Tee Yesu ta ye Yater, -ye naa loo pye laantee nen ne kānkai- byε wo. Le ga nii ye ye, mii sāŋtoho wāŋ dyaŋ ye n naa sāndāpee yīnfua Setane naa sāŋ sēŋ ke ne, ke ga maha ke naa fege.

17 Tee maha cā, ye sya yaha wa, loo nde ga nii ye ye mii ntēn yīncigi dyaŋ ye yīŋ na. -Ye Yāhā kapān sya yigi, ye le ta le n nii yūntrūhū dyaŋ, Yāhā Yrā le soho ye koho wo.

18 -Ye naa koo ngīl byε pye, ye naa n pāā Yāhā ne, ye naa ke nar ke n koho le ye ye! -Ye naa n pāā Yāhā ne kānkai- byε wo, tee tyii Yāhā Yrā n naa ye yar le ne! -Ye naa n gaha yaha ye loo ne! -Ye naa Yāhā nar Yāhā nawee- byε kē!

19 -Ye naa Yāhā nar ra bya kē, n ma ga le Yesu kapāyī pāā nawee- ye, n waha le pāā naa n yigi pe ye, loo lii waa sē le wīl cā yāā ye. Tesē, n ma n naa fya nawee waa yīnde na ye.

20 Tē sya ma nwompīhi wo yagaa, n taha le kapāyī wāpāā na. -Ye Yāhā nar ra n waha le pāā naa n yigi laantee nen ne. Ta tēn ne loo ne.

Kuasaha fla, syaha ne

²¹ Tesyihi wii u ma wo Yesu kãndeyãrwaibua, ma maha ma koholefua wo ye Yĩnfua tẽn wo, ma n sron le wo, woo kẽ tẽ ga lɛɛ wãã ye ye, u n ga ra wũhũ pãã ye ye, ye n waha cã, n ma mii yagaa.

²² N ga u lɛɛ wãã ye ye, u n ga ye yar wo ma mii, tuu ye laam yĩn ye kẽ.

²³ Tuhufua Yãhã tesẽ Yĩnfua Yesu Crise ne, n ke nar, ke yrĩn wãã ye fla Yesu kãndeyãrfa byɛ kẽ, ke ta pe ntãŋ n dye pe ya tãy, ke ta pe n Yesu Crise ta pe Yater kãnkai- byɛ wo.

²⁴ Wo Yĩnfua Yesu Crise ntãŋ dye mpãy byɛ tãy pe kuãŋ ne, Yãhã ke ke laantãr yar pe na.

Pɔl saba kaplāŋ Filipefa ye

Syaha fla

¹ Wii mpāy too ma Yesu Crise tēntē-, ndoo Pɔl tesē Timuti ne, wii me too saba nwo yrūhū nɔ wāā. Wo u yrūhū nɔ wāā yii Filipefa mpāy bye kē, tee yii le soho Yesu Crise koho wo, yii ma suhu ye Yesu kāndeyārfa yahaseefa ne tesē pe koholefa ne ye yahaseefa ye.

² Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīnfua Yesu ne, ke ke kayī wāā ye kē tesē ke yrīŋ ne.

Pɔl Yāhā nar Filipe Yesu kāndeyārfa wī na

³ Yalebye, n ma ye wī ga, n ne syaha wāā Yāhā kē ye bye wī na.

⁴ Yalebye, n ma nii n pāā Yāhā ne ye wī na, le ma ne nii ra ye nuhu wī.

⁵ Ye sē yāā, ma gbe per gii na tee le Yesu kapāyī wī sya, ma sya ba waa nanga na, ye sē yi kāā le kur ye ye; ye maha koho le ra ye le wāpāatay wī na tebehe bye wo, koo kē.

⁶ N le cā laha, Yāhā kayī lii wāpyeŋ koho yigi ye laam wo, ke ga le pye ga kua ye bye kē, Yesu Crise n cā pa.

⁷ -Ye yāŋ, ye wī yai le gboho ra laam wo. Ye wī -sē gboho ra laam wo cīnde. Ye sē yāā, Yāhā ke kayī lii wāā ra kē, ye bya taha le na. Ma gbe cāā gii cāā na, tē le Yesu kapāyī tēn koho yigi ye fla na, ma sya ba waa yagaa na, tē ma nwompihi wo. N sē naa n sya le kapāyī wāwlāhā wī na ye, ma naa nawee- yar, le ma cīnde, ma naa pe le le wo.

⁸ Yāhā gē cā cīnde ne tē n pāā ma yee, ye ntāŋ dye gboho ra tāy. Yesu kē u ra ta ke syi.

⁹ Tē Yāhā nar ye kē lii ne, le nde: Kaa ke naa n taha Yāhā ntāŋ

wādyeŋ na ye tāy, tesē ye maha cīnde kai- cā ye ke war naa n yō.

¹⁰ Loo ga waha ye ta, ye n wāyī cā wāpee ne, ye naa wāyūhū pye. U Yāhā Yīndefua Crise durbaper, ye ga ba nii gbege, kapee laa saa pye ye yīŋ na ye, waa saa ba wāpee laa yāā ye wī na ye.

¹¹ Yesu Crise kāmāy na, kai- nkāy ke sron, ye ga naa koo pye Yāhā miingbāŋ n yi, nawee- bye n naa ke gboho.

Yesu Crise woo, u ma cīnde yrā

¹² Wo nna, yii mpāy tee n yār Yesu kānde wo, n n traha ye le cā ye yee, lii le ra dye nde, loo gē maha nii yīŋ, nawee- busāā n le Yesu kapāyī wī cā.

¹³ Ye sē yāā, mpāy pe ke klo yīnfua kangbāŋ sēŋ tesē nawee- mpāy bye ne pe ra wī luhu, pe bye le cā tāŋ ma cā, n tēn tē u Yāhā Yīndefua Crise kē. Pe cā u Crise tēn wī ne tē ma nwompihi wo.

¹⁴ Yesu kāndeyārfa mpāy pe ra yāā nwompihi wo, loo nde poo busāā ta, pe n nii kaa taha pe koho wātahayaha na Yīnfua Yesu na, ma maha nii kaa taha le Yesu kapāyī wāpāā na nawee- ye, pe sē n fya gē fya ye.

¹⁵ Poo nanem mpāy -sē ra laanyar yigi, ma nii Crise wī pāā kaa ter syi, ma nii ra yē yigi. Mpāy -sē ma, pe Crise wī pāā laanyōm ne.

¹⁶ Ta ntāŋ dye poo tāy, koo kē. Pe cā, Yāhā ra taha le Yesu kapāyī na ma yee, n ma n naa n sya le wī ne ye.

¹⁷ Mpāy pe -sē ra laanyar yigi, pe ma sya Crise wī pāā, pe n ke pe pe ya tyīn ra ne. Pe maha n ke, pe kaa taha ra wāfāy na ke nwompihi laam wo.

¹⁸ Nkāy poo naweepee- mii pe n pye, le sē ra gbe ye. Le tāy, pe wāpee ga ra wī na woo, pe wāyī ga ra wī na woo, pe Yesu kapāyī loo pāā n wa, loo nde nuhu le ra laam wo, nanga tesē sukūhū ne.

¹⁹ Ye sē yāā, n cā ma yee, ye Yāhā wānar kāmāy na tesē Yesu Yrā koho

wāleŋ ne ra ye, n ga ba wloho yi koo ngĩ bye laam wo.

²⁰ Tē loo cā wa, ma koho taha yaha le na ta laam bya ne, fyar saha ra yigi laa ne ye. Tē ma gε ma na, laanyīn mpāy pe ma ra laam wo, wākuayāā wām sē me pe ne ye. Loo na, n ma yrāŋ woo, n ku woo, n le cā laha, nawee- ga u Crise miingbāŋ cā ra kāmāy na.

²¹ Ye sē yāā, n ma kuee yrāŋ na, u Crise woo u ma ra kānkai- bye. N ma ku, le ga nii ra ye kayĩ.

²² N ma -sē yai n kuee yrāŋ na, n tēn laa tē ga yaha ye u Crise myaha na, le bya ma wāyĩ. Koo kate- syāŋ ngĩ laam wo, tē ga lii yāŋ gbe, n sē le cā ye.

²³ Le ma mii, n ma kate- syāŋ nsoho wo. N ma ga waha ne yi kāā driyē nge wo, n ga nii Yesu tāy, loo le ne ga tāy ra ye.

²⁴ Lii le puar, n kuee driyē laam wo ye wĩ na, loo le ma yīŋ.

²⁵ Loo ne tē ga yigi. N cā n ga kuee yrāŋ na. N cā n ga kuee ye ne, n naa koho le ye ye, ye n naa nuhu yāā Yesu kur ye, ye naa kaa taha u wātaŋ na ye Yater.

²⁶ Loo na, n ma maha ba dur ga ye fla na, le ga ba nii ye ye yīnkuāyir wĩ, ye troho wātāhā na Yesu kānde wo.

Ye troho wātāhā yai ke wāā le le Yesu kapāyĩ wūhū ne

²⁷ Lii le ma yīŋ, ye tyii ye troho wātāhā ter n wāā le le Yesu kapāyĩ wūhū ne. Loo na, n ka maa ye yāŋ woo, n sē yāā ka ye woo, n ga cā, ye yii plāhā kuee le Yesu kānde wo. N ga maha cā, ye bye, ye wāā le yīmbui nen na, ma yer laantee nen na mii naan dyaŋ tee ga miy Yesu wāta Yater wĩ na. Le kapāyĩ loo le wo laam wo.

²⁸ Ye ma syi ye fya ye napĩ- na laa gε ne ye. Ye ma pe yē nder, le ga nii kayar dyaŋ, Yāhā pe yar ma yee, pe n gaha pe ya wĩ klahasaha wo, ma -sē yii yar ma yee, ye n gaha ye wāsyayaha saha wo. Yāhā wĩ ne loo ne.

²⁹ Ye sē yāā, Yāhā kayĩ wāā ye kē ma ye ta, ye n Yesu ta ye Yater; loo ya sē ne ye, ke maha ye ta ye n wāfāy yāā Yesu kur ye. Yāhā wĩ ne loo ne.

³⁰ Yagaa, ta tēn laam wo, sesrār rii tē naa n srā, ye bya dye ra kue ye too sesrār nen ya ne. Tee naa ra yāā sesrār rii na faale wo, too ne. Ye maha cā ma yee, too sesrār ya ne tē n srā ma sya ba waa yagaa na.

2

-Ye yii tege tāā ye Yesu Crise wāŋ syi dyaŋ!

¹ Tee seefar le u Yāhā Yīndefua Crise ne, ye sē cā la ma yee loo nde ye laam yīn? Ye ntāŋ pe dye u tāy, ye sē cā la ma yee loo nde kaa taha ye fāŋga na? Yāhā Yrā le ma ye laam wo, ye sē cā la ma yee ye ma yīmbui nen na le ne? Ye sē cā la ma yee ye ntāŋ dye yii tāy, ye n nii kayūhū pye yii kē?

² Koo kai- ngĩ wĩ na, n ga laa nar ye ye: -Ye yīmbuhu wāā le, ye tyii ye bye ntāŋ n dye yii tāy, ye n naa n nii laantee nen ne, ye naa kate nen ya kar! -Ye naa koo ngĩ pye, loo na ta laam ga yīn.

³ Ye ma syi ye naa yii kihi ye nampyeŋ- ne ye! Ye ma syi ye yee yii ga laa pye ye myaha yāā le na ye! -Ye naa yii tege tāā ye ye nampyeŋ- yīnde na! -Ye naa ye nampyeŋ yāŋ mii u ter ye yaha!

⁴ Waa ma syi u naa u ya wĩ ya kar ye! -Ye naa ye nampyeŋ- wāyō wĩ bya kar!

⁵ -Ye naa n nii yii ne Yesu Crise laam ter ne.

⁶ Yesu Crise tuu sē bii pa wa kāntraha na ye, u pye Yāhā tāy, ma pye Yāhā wāŋ syi kānkai- bye wo.

U sē yigi ke niisayūhū wĩ na, ma kuee yai tāŋ yāhāyīŋ na ye.

⁷ U koo niisayūhū nge gε yāā, ma ke ta yaha, ma ba nii tēntēle syi ya draha wo.

U ba nii nawee wāŋ syi dyaŋ,

- ma nii nawee- bye ne wācɛŋ.
⁸ U le sya ma u ya tege tāā ye,
 ma nii n luhu Yāhā ye
 ma sya ga gbā yāā le na, fyar gbā
 trā na.
⁹ Loo ne, Yāhā n u kuā yir ga ta
 ncaha ye,
 kai- bye yīŋ na, ma miingbāŋ
 wāā u kē,
 miingbāŋ gii ke tɛr myar bye
 yaha.
¹⁰ Loo na, yāhāyīŋfa, kāntrahafa ne,
 tesē kāntraha tāāfa ne,
 pe bye yai pe naa kānklūy gbāā
 Yesu yaha ye.
¹¹ Pe bye ga le cā, pe sya le pāā yi pe
 yee,
 a Yesu Crise woo u ma Yīŋfua.
 Loo na, Yāhā miingbāŋ ga yi.

*Ye yai ye nii naalɔr wāŋ syi dyaŋ
 wam wo!*

¹² Ta naambiyām, cāā gii cāā na
 tē pye ye tāy, ye naa n luhu ra ye
 yalebye. Yagaa tē wee ye tāy ye, ye
 yai ye gbihi naa n luhu ra ye! Ye
 yai ye fya yigi Yāhā na, ye naa n
 luhu ke ye! -Ye yii waha ye naa ye
 wāsyayaha wīi yar gbaa na!

¹³ Ye sē yāā, Yāhā ma ke tēn tē ye
 nsoho wo yalebya, ma ga ye ta, ke
 laam wīi n tāy ye ye tesē ye n naa
 loo pye.

¹⁴ -Ye naa koo kai- ngīi bye pye ye
 kānkai- bye wo! Ye ma syi ye naa
 n sē laa wo ye! Ye ma syi ye naa
 kaplāŋ tyīn laa wo ye!

¹⁵ Loo na, kapee laa saa pye ye yīŋ
 na ye, ye laam ga nii gbɛgbɛ, ye ga
 nii naweeyōm. Ye ga nii Yāhā pii
 driyēfa laam wo, driyēfa mpāy pe sē
 n sroŋ ye, ma maha pee. Ye yai ye
 naa n yehe palpal pe laam wo, mii
 yrompii dyaŋ yāhāyīŋ na.

¹⁶ -Ye naa n nii pe laam wo koo syi,
 ye naa le kapān yar pe na, kapān
 lii le cīinde yrā wāā nawee kē. Ye
 ma nii n pye koo syi, ye wīi ga ba
 ra yīŋ kuā yir u Yāhā Yīndefua Crise
 durbaper. Loo nde ga ba le yar ta
 tēn sē yi tēwai ye, n sē fen ka naa n
 sya ye.

¹⁷ Tee Yesu ta ye Yater, le ma mii
 diŋ dyaŋ tē yi Yāhā kē. Laa na, ta
 ntāŋ bya ga ba woo, ta n ku dye taha
 koo diŋ nge na. Le ma pye ke dyaŋ,
 n ga nuhu di le na, n maha nuhu di
 ye wīi na.

¹⁸ Ye bya, -ye naa nuhu di ra wāŋ
 syi dyaŋ, tee maha naa nuhu di ra
 wīi na!

Timuti ye wīi, Yepaflohodi ne

¹⁹ N koho taha yaha Yīŋfua Yesu
 na, u ta ta n Timuti lehe wāā ye fla
 na plii nde na, u n dur ba ye wīi pāā
 ra ye, ta laam n yīn.

²⁰ Woo ya kē u laam ga ra ne
 wācɛŋ, ma maha ye wīi le yaha u
 laam wo.

²¹ U nampyeŋ- bye pe ya wīi ya
 kar, pe sē Yesu Crise wīi ga ye.

²² Timuti tuu tēn lii tē ra ne mii
 dya dyaŋ u tuhufua ne le Yesu
 kapāyīi wīi na, tesē wāfāy gii bye ke
 u dye, ye koo ngīi bye yāā yīnde ne,
 ma cā u sroŋ.

²³ N ma ba laa cā wa ra wīi na, n
 n yāŋ n u nō wāā ye fla na.

²⁴ N koho taha yaha Yīŋfua na, u
 ta ndoo gɛ n ka n ga ye yāŋ plii nde
 na.

²⁵ Ma yee wo Yesu kāndeyārwe
 Yepaflohodi wīi na, u koho le ra ye
 Yāhā tēn laam wo, ma suhu ra sesrār
 ne le tēn wīi na. Ye cā, woo kē tee
 lehe wāā ra ye, u n ba ye diŋ nge wāā
 ra kē, ma yee ye yii wāā ma koho le
 ra ye ta fen wo. Yagaa le yai, n u dur
 wāā ye kē.

²⁶ U n traha u ye bye yāā. Tee le
 luhu ma yee, u sē pye wāwee ye, loo
 nde u fāy gboho.

²⁷ U ba yaa cīinde, ma sya ba kuee
 wale nen. Yāhā n -sē u fen di, woo
 ma suhu ra bya ne. Ye sē yāā, ta
 laam ba wlāhā. Yāhā ma ne yee ke
 sē wo fen di ye, n ga ne ku fen ne.

²⁸ Ndoo gɛ n kɛ n u nō wāā ye kē
 farfar, ye laam n dur nii nuhu ne. U
 ma ga yi ye na, le ga nuhu yigi ye kē,
 ra bye ne.

²⁹ Loo na, -ye u wāā ye sya cīinde
 nuhu di u wādur wīi na ye ye. Ye sē
 yāā, Yīŋfua kāmāy na, u ma ye ne

mii tuhufua nen pii dyaŋ. Ye yai ye naa nagboho taha poosyifa na.

³⁰ Ye sē yāā, u ba yer gbā wāku na u Yāhā Yīndefua Crise tēn kur ye: Diŋ gii tee yi ma yee, yaa koho le ra ye, ye saa ne waha pa ra kē ke ne ye; woo le sya, ma pa ke ne ra kē, ma sya ne ga ba gbā yāā le na.

3

Wo ga waha sron Yesu woo kāmāy na

¹ Wo nna, yagaa tee ye laam wāā le Yīnfua ne, -ye naa nuhu di loo nde wīi na! Tē lii yrūhū yar wa ye na, n ga maha waha loo wīi nen ya yrūhū yar ye na; loo nde sē wāfāy kua ra ye ye, le ga maha laa yō ye kē.

² Napee- mpāy ma pām wāŋ syi dyaŋ, ma pe ya ta Yesu Crise tēntē- . Poo wākūū wīi loo ya ta yīŋ Yāhā kānde wo.

³ Koho gii ke nawee kūū, ke saha nawee sya yaha ye. Yāhā Yrā Fānga ke -sē tēn lii tē nawee laam wo, loo ne le ga waha u sya yaha. Ye sē yāā, wo Yāhā sey Yāhā Yrā Fānga kāmāy na. Yesu Crise woo, u ma wo ye, wo yīnkuāyir wīi. Wo sē koho taha yaha nawee- koho kai- ngīi na ma yee, koo ga waha wo ta, wo n sron Yāhā yīnde na ye.

⁴ Wii ma yee, nawee koho kai ga waha nawee sya yaha, u cā, ndoo wlaha koo kai- ngīi wo, ma sya ta ter. Nwa ta ndoo sē -sē ra koho taha yaha koo kai- ngīi na ye?

⁵ -Ye yāŋ, tē see ra plii kuatāā wuhu, pe n ta kūū. Yiisrefa naa maha kē ra ne, Bēsyaᵐ terfua kē ra ne. Yeberēfa naa kadye kē ra ne, too yor ne tē n pāā. Yiifēe- kānde na, ye cā Farisyē poo kē pe cā loo kānde yigi klue sīi; n -sē pye poo ne.

⁶ N ba Yiifēe- kānde nde yigi ter klue sīi, ma sya naa Yesu kāndeyārfa ke yīntayāhā ne, ma naa pe boo. Kānde lii le ta, wii ma yee le wāyār ga waha nawee ta u n sron Yāhā yīnde na, le wāyār fue sē pye ra na ye.

⁷ Faale na, n ba naa koo kai- ngīi bye yāŋ mii kayīi laa dyaŋ ra ye. Yagaa, u Yāhā Yīndefua Crise wīi ta, n le cā laha ma cā, yīŋ wee ke na ye.

⁸ Koo kai- ngīi, ma suhu kai- nkāy ne nawee- n pye ma yee, Yāhā ga kayīi wāā pe kē, yīŋ wee koo ngīi bye na ra ye ye. Tē cā Yesu Crise woo kē ta Yīnfua, loo le ma yīŋ, ma ter koo ngīi bye yaha. U wīi na, n sē n traha n naa koo kai- ngīi luhu ye. N ke yāŋ mii kāntraha kafar rii syi dyaŋ pe pe n kāā. N n ke n u Crise yāā,

⁹ n nii loho ma n waha yi wo nsoho wo u ne ye. N Yesu Crise ta ra Yater; loo ne, le ra ta ra n sron Yāhā yīnde na. Yāhā koo kē, ke ga waha ta nawee wii u Yesu Crise ta u Yater, u sron ke yīnde na.

¹⁰ Lii yatē n ke, n u Crise cā, n maha u fānga cā, fānga gii ke u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. N maha n ke, n naa wāfāy yāā u ne, n nii nakugu wāŋ syi dyaŋ kapee- wāpyeŋ kue ye, mii tuu ku mii syi dyaŋ trā na.

¹¹ N koo ngīi ke ma yee, ta bya n ba yir gbā wo, n dur nii yrāŋ na.

-Too naa le wāyīi fla ya kar!

¹² N sē yee n nō wa le wāyīi fla na ye. Koo yīntaha kē, n sē yee n nii wa nawee wii syi Yāhā ke n ke ye. N -sē nii plāhā, ma fā n gaha le wāyīi yāāsaha wo; ye sē yāā, Yesu Crise ra yāā wa.

¹³ Wo nna, n sē yee n le wāyīi yāā wa ye, aye! Lii tē -sē n pye, loo ne nde: Ta kalaa wee ta faale kai- na ye; lii le ma ra yahasee ye, loo ne tē n kar.

¹⁴ N fā n gaha koo syi le wāyīi yāāsaha wo, wāyīi lii Yāhā yee too fā ga le yāā yāhāyīŋ na, Yesu Crise kāmāy na.

¹⁵ -Too laantee nen nde yāā, wii mpāy, wo yīntar too Yesu Crise wīi na. Ye laam wo, mpāy ma -sē pye, pe laam wīi ma le ya ya, Yāhā ga ba le cīinde fla yar pe na gbaa na.

¹⁶ Kānde lii ya wo bye le sya laantee nen ne ma n gaha, ma sya

ba waa yagaa na, -too naa n gaha loo ne!

¹⁷ Wo nna, -ye naa n yāŋ ta na! Nawee yai u naa u troho tãhã mii le Yesu kãnde wo, wii loo pye ma yee, nawee- bye n yāŋ gbe wo na. Mpãy pe pe troho tãhã koo syi, -ye naa poo yāŋ!

¹⁸ Laa ma tẽ n pãã ye ye yalebye. N nwo, tẽ maha le pãã ye ye yagaa yĩntãm ge ne: Nawee- busãã mpãy ma, u Yãhã Yĩndefua Crise tuu ku trã na lii na, pe loo sye, ma sya pe ya ta loo nde napĩĩ-

¹⁹ Pe n gaha pe ya wĩ klahasaha wo. Ye sã yãã, pe sã laa ge wũ Yãhã kue ye mii pe laha wĩ sã ne ye. Lii le yai le nii pe ye fyar wĩ, loo le ma pe ye yĩnkuãyir wĩ. Tesẽ driyẽ wãn ya ne, poo pe n kar.

²⁰ Ma sã yee, wii poo na, wo nisaha ma Yãhã tãy! Wo Syayahafua wii u ma wo Yĩnfua Yesu Crise, wo u wãdur sãn, u dur ba farfar.

²¹ Fãnga gii ke ma u ye, u n ga waha nii wãn bye yĩŋ na, u ga ba koo fãnga ta, u wo driyẽ kadye napõrge nge wã klaha ta, ke n nii woo kadyeyũhũ wãŋ syi dyaŋ, woo kadye gii wãklahayãã wee ke na ye.

4

Kayar fla

¹ Wo nna, loo ne, ye yai ye yii plãhã ye troho wãtãhã ne. Ye sã yãã, ye ntãŋ dye ra tãy. Ye wãyãã wĩ gboho ra laam wo. Ye ra laam yĩn. Ye wĩ ma kayĩ lii tẽ yãã ta tẽn kur ye. Ye wĩ ma yĩnkuãyir wĩ ra ye. Tee yai ye yii plãhã ye troho wãtãhã ne Yesu wĩ ne mii, n ga loo nde yar ye na.

² Yewudihhi ma suhu Sentihhi ne, yii ca syãm mii, n ga ye nar waha nde ne: Ye yai ye yĩmbuhu wãã le, ye nii yĩmbui nen na. Ye wee la mii cĩifua dyaŋ lɛfua ne Yĩnfua kãmay na?

³ Mboo wii taa -sẽ ma ra tẽntẽwaihua, n ma nar ma koho le pe ye. Ma sã yãã, pe pye ra ne te sesrãr na le Yesu kapãyĩ wãpãã wĩ na nawee- ye, poo ma suhu Klemaa

ne tesẽ mpãy bye ne pe pye ra ne le tẽn laam wo. Pe myar yrũhũ wa u cĩinde yrã yããfa saba laam wo.

⁴ Tee ye laam wãã le Yĩnfua ne, -ye naa nuhu di loo nde wĩ na! Ye sã luhu la? -Ye naa nuhu di loo nde wĩ na!

⁵ -Ye naa n tãy nawee- bye ne! Yĩnfua ga dur ba yagaa.

⁶ Ye ma syi ye naa ntãŋ cɛr laa ne ye! Le ma nii laa dyaŋ, ngii wĩ ma pye ye na, -ye le pãã Yãhã ye, ye ke nar le ne! Ya'a lii nar Yãhã ye, -ye ke syaha taha le na!

⁷ Ye ma nii n pye ke syi, yrĩŋ mpãy Yãhã ga wãã ye kẽ, pe ga Yesu Crise wĩ ta le n nii gbãã ye laam wo, ye n nii ye saa naa laam yigi laa ge ne ye.

⁸ Wo nna, lii le kuee, ta n ye yar le ne: Kai- nkãy ke yõ, ma maha yai pe naa ke sey, -ye ye laam bye yaha koo na; koo kẽ, cĩinde wũhũ ne, tesẽ kai- nkãy ne nawee- nagboho ta ke na, tesẽ kai- nkãy ne ke sron, ma maha laha, ma yõ nawee- ye, ma ma yĩnkuãyir wũhũ.

⁹ Tẽ ye klaha ma ye yar kai- nkãy ne, -ye naa n pye koo syi! Tee kai- nkãy luhu ra yẽ na, ma suhu kai- nkãy ne tee ra yãã pyesaha wo, -ye naa n pye koo syi! Loo na, Yãhã -sẽ ga pye ye ne, Yãhã gii ke yrĩŋ wãã nawee- kẽ.

Pɔl syaha wãã Filipefa kẽ pe diŋ wĩ na u kẽ

¹⁰ N nuhu busãã yãã Yĩnfua kãmay na, tee waha le yar ra na yagaa ma yee, ta wĩ gboho ye laam wo. N ba cã ye sã ba ra wĩ faha ye, pyesaha koo ke sã ba yãã ye na ye.

¹¹ Le sã nii mii fen ma ra na, koo ra n pãã ke syi ye. -Ye yāŋ, tẽ ma fen tii syi wo yagaa, n te yẽ nder wa, laa ge saha sye ra ye ye.

¹² N ga waha nii yigi fen laam wo, n ga maha waha nii yigi nangbãn laam wo. Teebɛɛ bye wo, n nii wãyigi cã, fãã wo tesẽ wãdiyai ne. Kla ma ra ye busãã woo, kla ma ra ye car ya woo, n kacãn yãã ma nii wãyigi cã.

13 N ga waha yia koo ngĩ bye na Yesu Crise kāmāy na, woo wii u kaa taha ra fānga na.

14 Tee -sē ra fēn di, ye le pye yō.

15 Cāā gii cāā na pe ba fe yir le Yesu kapāyī wāpāā ne nawee- ye, ta n yir Maseduan kāntraha na, ma n tay kui wo, yii gē le cā laha ma yee, ye Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ya me pe koho le ra ye. Tē naa le kapāyī pāā nawee- ye, yii ya me tee le wāyī dur ra kē, ma koho le ra ye.

16 Tē pye Tesaloni wo, ngii wī ke pye ra na, ye koho le ra ye, ma ke kla nō wāā ra kē. Ye loo pye ke tē tē nen yaha.

17 Le sē nii mii n n ke ye naa koho le ndoo ya ye wāleŋ ya ye. Lii loo tē n ke, ye Yesu wāta ye Yater wī n waha ye ta, ye n naa kayī pye. Loo na, ye n waha kayī yāā Yāhā ye busāā.

18 Āwā, tee ngii nō wāā ra kē, n ke bye yāā. Ke yai ra ye ma sya ta tē. Yagaa, Yepaflohodi tuu pa wa ye kohole kla ne ra kē, ngaa wī sē maha wee ra na ye. Ye kohole kla wī n tāy Yāhā ye, ke ma mii diŋ kla gii syi dyaŋ ke dugu n tāy Yāhā ye, ke n ke sya.

19 Wān tii wī te ma ye na, wangbāy le ma Yāhā ye mii syi dyaŋ, ke ga ba te bye wāā ye kē koo syi, Yesu Crise kāmāy na mii ke le pye ra kē mii syi dyaŋ. Loo wangbāy nde, kacān wee le nayōr na ye.

20 Wo Tuhufua Yāhā miingbāŋ yai ke naa n gboho yalebye, wāyeryāā ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi.

Kuasaha fla, syaha ne

21 Nawee- mpāy pe ma Yāhā wām, -ye pe bye syar Yesu Crise myaha na! Yesu kāndeyārfa mpāy pe ma wo ne nwo, pe ye syar.

22 Nawee- mpāy bye pe ma Yāhā wām, ma ma nwo, tesē mpāy gē ne pe ma u fāngafa bye yīŋfua kangbāŋ wo, pe bye ye syar.

23 Yāhā, ke Yesu Crise laantār wī pye ye bye kē!

Pɔl saba kaplāŋ Kolosyifa ye

Syaha fla nge

¹ Ndoo Pɔl kē, ndoo wii Yāhā ra yāŋ yi, ma ra ta Yesu Crise tēnlɛhɛ. Ndoo, ma suhu wo Yesu kāndeyārwe Timuti ne, wii me too saba nwo yrūhū nɔ wāā ye kē,

² yii mpāy tee yii le soho Yesu koho wo Kolosyi wo. Ye ma wo Yesu kāndeyārwai, ma maha n sron le kānde wo. Wo Tuhufua Yāhā, ke ke laantār yar ye na tesē ke yrīŋ ne.

Syaha tesē wānar ne Kolosyifa wīna

³⁻⁴ Ye sē yāā, tee wo Yīŋfua Yesu ta ye Yater mii, tesē mpāy bye pe nii Yāhā nawee-, pe ntāŋ pe dye ye tāy mii, wo koo bye luhu. Koo kē, yalebye wo ma nii ye wī pāā Yesu Crise Tuhufua Yāhā ye, wo ne syaha wāā ke kē ye wī na.

⁵ Pe le Yesu cīinde kapāyī yar ye na, kayūhū nkāy tee ga waha yāā Yāhā tāy, pe koo bye yar ye na ma yee, ye ga waha koho taha yaha ke na. Loo ne, ye n Yesu Crise ta ye Yater, tesē Yāhā nawee- ntāŋ n dye ye tāy.

⁶ Le Yesu kapāyī n cāāŋ driyē kur bye wo, nawee- busāā n nii Yesu ta pe Yater. Tee ba le kapāyī fe luhu ye fla na, le sē ba pye la koo syi dyaŋ? Loo na, ye ba Yāhā laantār wī war cīinde.

⁷ Wo tēntēwe Yepafarsyi wii u ntāŋ dye wo tāy, woo kē tuu ye klaha le kapāyī wī ne. U loo pye wo draha wo, u ma Yesu Crise tēnlɛhɛ, u sron.

⁸ U wo yar ma yee, Yāhā Yrā Fānga kāmāy na, Yesu kāndeyārfa ntāŋ dye ye tāy.

⁹ Ma gbe per gii na too ye wī luhu, yalebye wo n pāā Yāhā ne ye wī na. Wo ke nar, ye yai ye naa ke laam wūhū nkāy pye, ke koo yar ye na. Loo na, ye ga laantor yāā, Yāhā Yrā

Fānga kāmāy na, tee maha ke kai-cā.

¹⁰ Wo Yāhā nar ke ye ta, ye n waha naa ye troho tāhā Yīŋfua Yesu yor wo, tesē kai- nkāy ke n tāy u ye, ye n waha naa koo pye. Loo na, ye ga naa kayūhū ter bye pye; kaa ga maha naa n taha ye kacān na, Yāhā kue ye.

¹¹ Wo Yāhā nar ke ye ta ye n waha naa yii plāhā ke fāngayūhū kāmāy na. Loo na, ye ga waha naa wāfāy ter bye sya laanyīn ne, tesē nuhu ne.

¹² Ye ga waha syaha wāā wo Tuhufua Yāhā kē nuhu ne. Ye sē yāā, ke ye ta ye ga waha kayūhū yāā ke cāā- fla wo, kayūhū nkāy ke ta yaha mpāy kē pe ma ke wām.

¹³ Wo Tuhufua Yāhā kē ke wo tyīn sya wam fānga koho wo, ma wo le ke Dyabua Yesu yīnfar yai wo.

¹⁴ Woo kē u wo sya yaha, ma wo kapee- laha kāā wo yīŋ na.

Yoo kē Yesu Crise ne?

¹⁵ Yesu Crise ma Yāhā yirfua, wo woo yāā.

Yāhā koo na, waa saha ke yāā ye.

Kai- nkāy bye Yāhā ke tāhā,

Yesu Crise woo u ma ke bye yaha ye.

¹⁶ Woo kāmāy na kai- bye tāhā, yāhāyīŋ na tesē kāntraha ne, kai- nkāy nawee ga waha ke yāā yīnde ne, tesē nkāy ne nawee saha ke yāā yīnde ne ye.

U fānga ter bye tāhā, yīnfar ter bye ne,

sāndāā ter bye ne pe fānga ne.

Kai- bye tāhā woo kāmāy na,

ke maha tāhā woo kē.

¹⁷ Kai laa sē bii tāhā wa ye, woo pye. Woo kāmāy na, kai- bye ma ke wānii na.

¹⁸ Ye cā, yīŋ koo kē

ke ma kadye teebehe bye yaha ye.

Koo syi dyaŋ Yesu Crise ma

u kāndeyārfa yawār bye yīŋ na.

Woo kē u ke kai- bye fegbesaha ta,

woo kē tuu cāā yir gbā wo,

ma dur ba yrāŋ na.

Loo ne, u ma yaha ye kai- bye wo.

19 Le tãy Yãhã ye,
ke n nii ke ya yar woo ya na,
u n nii Yãhã yirfua.
20 Wãn tii byε te ma kãntraha na,
yãhãyiñ ne, tesε nawee- ter byε
ne,
Yãhã yee koo ga te wãã le
ke ya ne ke Dya kãmay na.
Loo ne, Yãhã n pa yrĩñ ne,
ke Dya ntãñ kãmay na,
ntãñ mpãy pe woo yaliile wo
pe ba u kuey mar boo trã na.
Yagaa, nawee- ga waha wãã le Yãhã
ne.

21 Faale wo, ye bya ba dey Yãhã
ne, ye sε ba ke cã ye. Ye pye gε pye
ke napĩ-, ma naa kapee- ga ye laam
wo, ma naa ke pye.

22 Yagaa, Yãhã ye ta ye n wãã le ke
ne ke Dya gbã kãmay na, yaliile wo
u pye kãntraha na, pe n ba u boo.
Loo na, Yãhã ta ye ga waha crã ke na,
ye laam ne pe laha, tee maha sron,
kapee laa saa maha pye ye yiñ na ye.

23 Koo ngĩ byε ga waha pye, ye
ma nii le Yesu kapãyĩ wũhũ sya
cĩnde, ye ma waha yii na, ma kuee
le Yesu kãnde wo, ye ma nii koho
taha n yaha le kapãyĩ kayũhũ na.
Loo kapãyĩ nde pãã ye ye, tesε
kãntrahafa byε ne, ndoo Pɔl ma le
tẽnlehe.

*Pɔl ma Yesu kãndeyãrfa
yawãhãfa tẽnlehe*

24 Yagaa, kadye wãfãy gii tẽ n sya
ye wĩ na, n ke sya nuhu ne. N cã
le ga ba laa yõ ye kẽ. Koo wãfãy
nge, u Yãhã Yĩndefua Crise ke cãã
yar yaha wa, n ga koo wãfãy nge byε
sya tãñ, le n laa yõ Yesu kãndeyãrfa
yawãhãfa kẽ, poo mpãy pe ma mii
Yesu kadye dyañ.

25 N nii Yesu kãndeyãrfa
yawãhãfa tẽnlehe, Yãhã ra taha loo
na, ma yee n ke Yãhã kaplãñ byε pãã
tãñ nawee- ye.

26 Koo kaplãñ ngĩ, Yãhã sε le yar
yãã faalefa na ye, ke le yar yagaafa
mpãy na pe ma ke koho wo.

27 Koo kai- ngĩ, waa sε ke war yãã
faale wo ye, ke sron yõ. Ye sε yãã, le
tãy Yãhã ye, ke n yee koo ga ke yar

nawee- ter byε na. Koo kẽ ngĩ: Tee
seefar le u Crise ne, ye ga cã ye yee,
ye ga ba ye Yãhã nayõr lay yãã.

28 Loo ne, wo u wĩ pãã nawee-
ter byε ye, ma pe yar n waha le ne,
ma le klaha pe ye laantor busãã ne.
Mpãy pe seefar le u Crise ne, wo n
ke pe laam pe plãhã u kãnde wo, wo
n ba pe yar u na.

29 Ta tẽn ne loo ne. N nii waha, ma
le tẽ Yesu Crise fãngangbãñ kãmay
na.

2

1 N n traha ye cã, n n fãy cĩnde
wãfãy Yãhã wãnar ne ye wĩ na, tesε
Yesu kãndeyãrfa byε ne Ladusyε
wo, tesε Yesu kãndeyãrfa mpãy byε
ne, pe sε ra cã yãã ye.

2 N wãfãy nge sya ma yee, ye byε
laam n wãflañ yãã Yesu kãnde wo,
tesε ye n seefar le yii ne, ye ntãñ
n dye yii tãy. N loo pye ma yee, ye
waha laantor yãã, ye Yãhã kaplãñ cã
laha, kaplãñ nkãy waa sε ke cã yãã
ye. Koo kaplãñ ngĩ u Yãhã Yĩndefua
Crise wĩ pãã.

3 Woo kẽ u Yãhã wũhũ byε cã tãñ,
u maha ma Yãhã laantor ne. U ga
waha koo byε yar ye byε na.

4 N kai- ngĩ byε yar ye na, ye ma
syi waa n ba ye wlañ yigi u dawar
kaplãntãhã ne ye.

5 Ta fla ke sya dey ye ne mii, ta
laam poo -sε ma ye ne yalebyε. Tee
yii plãhã, ma kuee le Yesu kãnde wo,
le tãy ra ye nuhu ne.

Yesu Crise woo u ma yiñ

6 Tee Yesu Crise ta ye Yater, -ye naa
n yãr u kãnde wo, nawee- n le yãñ
cã ye na, ye seefar le u ne.

7 Katyigi ke ke nnen gbãã
kãntraha na mii, -ye ye laam nnen
gbãã Yesu na koo syi! Ye tyii Yesu
n yiñ yãã ye kãnkai- byε wo! -Ye
naa yii plãhã, ye naa n kuee u kur
ye. Koo kai- ngĩ kẽ pe naa ye klaha.
Yãhã ke ke laantãr wĩ lii pye ye kẽ,
ye ma n faha le na ye, -ye naa syaha
wãã ke kẽ!

8 -Ye yii yigi, waa ma syi u ye wlañ
dawar kaplãñ ne ye! Nawee laam

kaplāŋ kē koo ne, yīŋ wee ke na ye, nawee- kapīī wūhū kē. U Yāhā Yīndefua Crise wīī sē kē koo ngīī ne ye.

⁹ Yāhā ke ya wūhū bye yar tāŋ gbaa na u Crise kāmāy na.

¹⁰ Tee seefar le u ne, ye Yāhā wūhū bye yāā tāŋ. Ye sē yāā, woo ma fāŋga ter bye yīŋ na, yīnfā ter bye ne.

¹¹ Tee seefar le u ne, ye nii mii ye kūū. Koo yīntaha kē Yesu Crise ye yi kākā kapee- wāpyeŋ wo. Koo kē Crise wākūū, naweete wākūū sē kē ye.

¹² Ye sē yāā, tee tāā yi loho wo, ye le sya ma cā Yāhā fāŋga kē ke Yesu Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Ye wātāāyi yīntaha kē nde: Le ma mii, ye bya ba wāā le u ne gbīī laam wo nakur, Yāhā n ye ta ye n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye.

¹³ Faale wo, ye pye nakur draha wo Yāhā ye, ye kapee- wāpye wīī na. Ye sē ba cīinde Yāhā cā ye, ye sē maha ba kūū Crise wākūū ter na ye, koo kē. Yagaa -sē na, Yāhā ye ta ye n yir poo gbā wo, ma dur ba yrāŋ na woo kāmāy na, ma ye kapee- bye laha kākā ye yīŋ na.

¹⁴ Le nii mii saba dyaŋ le yrūhū le na ma yee, Yāhā fue ma wo na wo kapee- wāpye wīī na. Yāhā n woo saba wīī kua kākā wo yīŋ na, yaliile wo Yesu Crise ku wo wīī na trā na.

¹⁵ Yāhā u gbā ta, ma sāndāpee ter bye fāŋga pye klaha- tāŋ, pe yīnfā ne. Ke yia pe fāŋga na nawee- bye yīnde na Crise gbā kāmāy na. Ke syi u nii yiafua fāŋga ter bye na.

¹⁶ Loo na, ye ma syi ye naa waa kapān luhu ye dir wīī na, tesē wān tii ne tee n wo ye. Ye ma syi ye naa waa kapān luhu kapīī- nkāy wīī na, tee yai ye pye gbargbar per syi wo, yronfuē yīmper ne, tesē kani per ne ye.

¹⁷ Koo kai- ngīī ma mii u Yāhā Yīndefua Crise kayūhū yīm ya dyaŋ. Yīm ya wee kla ye, Crise woo gē kē tuu ga waha u kayūhū wāā ye kē.

¹⁸ Ye ma syi ye naa kawarfuafa kaplāŋ luhu ye Yesu kānde wāyār wīī na ye. Ye ma syi ye yii tege tāā ye, ye naa yāhāyīŋ tēnlehe sey poosyifa wāŋ syi dyaŋ ye. Poo ma yāā mii wāytāā dyaŋ pe na, ma ngaa yāā, pe ga le ta kangbāy pe laam wo. Yīŋ wee ke na ye, yataŋ gboho ter pe na, naweete kacān ter ya te ma pe laam wo.

¹⁹ Pe sē Yīnfua Yesu wīī klaha nawee- ye ye. Woo -sē kē u n ta, u kāndeyārfa yawāhāfa n gaha yahasee ye, loo le n tāy Yāhā ye. Le ma mii yīŋ wāŋ syi dyaŋ, ke ma kadye teebehe kur bye yaha ye, ke kadye n nii n le. Ke kadye teebehe bye gbra te ya na, sohosar fla na, tesē nnen ne.

²⁰ Nawee ma ku, u yīŋ yi kākā kapīī- wūhū wo. Tee -sē nii mii ye ku u Crise ne, le ma mii ye yi kākā kapīī- wūhū wāfāy wo. Nwa ye n maha yii le yaha kapīī- wūhū kānde wo?

²¹ Pe ma ye pye ma yee, ye ma digi nge di, kapīī ne; ye ma digi nge ter pye di yāŋ wāpyediyāŋ ya, kapīī ne; ye ma te kla nge na, kapīī ne; nwa ye n nii ke sya cīinde?

²² Nawee- kaklaha ya kē koo ne. Yīŋ wee ke na ye, ke ga ba kua kākā.

²³ Koo kapīī- wūhū pyefa, pe pe ya ta poo ma kacāŋ-, pe sē -sē wee ngaa gē ye. Pe pe kai- pye pe ya koho fāŋga na ma yee, poo pe ya tege tāā ye. Pe pe ya kadye ka n fāy, pe koo ngīī bye pye pe yataŋ kānde na.

3

-Ye naa Yāhā wūhū ke, koo ke ma yīŋ!

¹ Tee nii mii ye yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye u Yāhā Yīndefua Crise ne, ye yai ye naa yāhāyīŋ wūhū koo ke. Koo fla na, Yāhā u Crise ta u n nii ke kāndigi kue ye kai- bye yīŋ na.

² Ye ma syi ye kāntraha wūhū ta yahasee ye ye, -ye Yāhā wūhū koo ta yahasee ye!

³ Ye sē yāā, le ma mii ye wee driyē nge laam wo nantāŋ ye, ye n poho

Crise ne Yāhā fla na, nawee- saha loo yāā yīnde ne ye.

⁴ Yagaa, tee n poho Crise ne Yāhā tāy, per gii Yāhā ma ba u ta u n dur ba kántraha na nawee- bye yīnde na, woo wii too n poho u ne, wo bye ga ba wāā nii u ne kai- bye yīn na u nayōr fla wo.

Kolosyifa faale wūhū, pe yagaa wūhū ne

⁵ Nawee ma ku, u yi kāā kapee- wāpyeŋ wo. Tee -sē nii mii ye ku Yesu Crise ne, ye tyii ye kapee- wāpyeŋ na mii tyatyāhā ter bye dyaŋ, tesē katār rii bye ne te sē yō ye, ma suhu yīnde wān bye wāke ne, tesē koho wāwahater ne wale kuŋ ye. U wale ga nii u ye mpar wāŋ dyaŋ.

⁶ Mpāy pe kapee- ngī pye, Yāhā laam ga ba war pe ne, ke n pe pēn.

⁷ Faale wo, tee pye kapee- koho wo, ye naa koo kapee- ngī pye.

⁸ Yagaa, ye tyii kapee- ngī wāpyeŋ na mii laam wāwar dyaŋ, ncafūhū wādiŋ ne, tesē napeer ne. Ye ma syi tyehē n naa n yi ye yē wo, tyatyāhā kaplāŋ ne ye!

⁹ Ye ma syi ye kawar fua naa n taha yii na ye! Ye sē yāā, ye ye faale kapee- wāpyeŋ miy yaha,

¹⁰ ma klaha nii nafām. Ye ga naa n nii koo syi ya, ye sya ba nii mii Yāhā wāŋ syi dyaŋ, Yāhā gii ke nawee tāhā. Ke syi, ye ga ke cā cīnde.

¹¹ Ye ma Yāhā cā cīnde, loo le ma yīŋ. Ma -sē yee, ye ma Yiifēe- woo, ye wee Yiifēe- woo, ye kūū woo, ye sē kūū woo, ye ma yāmpa woo, ye wee yāmpa woo, le tāy ye ma kulaafa woo, ye ma nyēfigifa woo, yīŋ wee koo kate- ngī wī nēn laa na ye. U Yāhā Yīndefua Crise woo u ma yīŋ kai- bye wo, ye bye n poho woo kāmāy na.

¹² Ye ma Yāhā wām. Ye ntāŋ dye Yāhā tāy, ke n ye yāŋ yi, ye nii ke wām. Loo nde na, ye yai ye naa koho le yii ye, -ye naa laantār yar yii na, -ye naa yii tege tāā ye, -ye ta ye wī naa n tāy nawee- ye, -ye naa nii laanyīn ya ne!

¹³ -Ye naa n nii pra yii ne, ye nampyeŋ wii ma laa tee pye ye na, ye yai ye tyii le kapee fue na ye kuāŋ ne. Ye yai ye naa n tyii ye kapee- foho na yii kē, mii Crise tyii ye kapee- foho na u kuāŋ ne mii.

¹⁴ Lii le ma yīŋ, ye tyii ye ntāŋ n dye yii tāy, loo ga ye ta ye n sroŋ wāā le.

¹⁵ Crise tuu yrīŋ mpāy wāā ye kē, ye tyii poo wī n naa n nii ye laam wo, -ye n naa ye troho tāhā loo kānde na yalebye! Ye ma nii koo syi, ye bye ga naa n nii yīmbui nēn na, yii mpāy tee ma Yesu kāndeyārfa. - Ye naa syaha wāā Yāhā kē kai- bye na!

¹⁶ Ye tyii u Crise kapān n nii gbāā ye laam wo, le cīnde wūhū bye ne. Loo na, ye yai ye laantor yāā, -ye naa yii klaha le Crise kapān ne, -tee naa yii laam too kai- na! -Ye naa syaha wāā Yāhā kē, -ye naa yay le nuhu ne ke kē! -Ye naa koo ngī pye Yāhā wāsey yay ne, tesē Yesu kāndeyārfa yay taa ne, ma suhu yay taa ne tii Yāhā te le ye laam wo.

¹⁷ Kaplāŋ nkāy bye tee ga naa n pāā, -ye naa ke pāā Yīŋfua Yesu miyūhū n yi le na. Tesē, kai- nkāy bye tee ga naa n pye, -ye naa ke pye u miyūhū n yi le na! Yāhā ke ke laantār wī lii pye ye kē, ye ma n faha le na ye, -ye naa syaha wāā ke kē Yīŋfua Yesu kāmāy na!

Yesu kāndeyārfa pe nampyeŋ- ne

¹⁸ Cōō, yīnfara wāā ma puai kē, taa naa n luhu u ye! Loo ne le sroŋ Yesu kānde na.

¹⁹ Puai, tyii ma cōō ntāŋ n dye ma tāy, ma'a syi ma ma laam waha ter u ne ye.

²⁰ Kicar, -ye naa n luhu ye seefa ye kai- bye wo! Loo ne le yō Yesu kānde na.

²¹ Seefa, ye ma syi ye laam n waha ter ye pii ne ye! Mii loo sē ne ye, pe ga waha yee, pe wī sē n tāy ye ye.

²² Tēntē-, -ye naa n luhu ye yīŋfa ye kai- bye wo, kántraha nge na. Pe yīnde ma ye na woo, pe yīnde wee

ye na ye woo, -ye naa pe wĩ pye yalebye! Ye ma syi ye yee, ye ga naa pe wĩ pye, ye wĩ n tã̄y pe ye loo wĩ na ye. Tee n ke ye wĩ n naa n tã̄y Yĩ̄nfua Yesu ye, -ye naa ye yĩ̄nfa wĩ pye laanyõm ne.

²³ Le ma pye tẽn lii tẽn lii, -ye le tẽ yõ nuhu ne! Ye sẽ yãã, ye le tẽ Yĩ̄nfua Yesu kẽ, ye sẽ le tẽ naweete kẽ ye.

²⁴ -Ye ye laam too nde na: Yãhã kayũhũ nkã̄y ta yaha ke nawee- kẽ, Yĩ̄nfua Yesu Crise ga ba ye dãã ke ne. Ye sẽ yãã, ye tẽn tẽ woo kẽ.

²⁵ Wii tuu -sẽ kapee- pye, Yãhã ga ba u pẽn u kapee- wĩ na. Yãhã -sẽ nge, le tã̄y ma ma nangbã̄n woo, ma ma nafla woo, nawee- bye ma wã̄cɛ̄n ke yahasee ye.

4

¹ Yii mpã̄y tee ma yĩ̄nfa, -ye naa n srōn ye tẽntẽ- ne, -ye pe yigi naa n yõ! -Ye ye laam too nde na: Ye bya, ye Yĩ̄nfua ma yã̄hã̄yĩ̄n na, wii tee yai ye naa n luhu u ye.

Pɔl Kolosyifa yar kai- ne

² -Ye naa n pãã Yãhã ne yalebye! Ye ma syi ye naa n faha loo ne ye! -Ye naa syaha wãã Yãhã kẽ, ke laantãr wũhũ nkã̄y wĩ na ke n pye ye kẽ.

³ -Ye naa Yãhã nar ta bya wĩ na, ta n waha nii yãã, n naa u Yãhã Yĩ̄ndefua Crise cĩ̄nde wĩ yar nawee- na, cĩ̄nde wĩ lii pe sẽ le cã yãã ye. Ye sẽ yãã, loo cĩ̄nde nde wĩ ne tẽ ma nwompihi wo.

⁴ N taha loo cĩ̄nde nde wã̄pãã na. -Ye Yãhã nar ta n waha le pãã laha nawee- ye.

⁵ Mpã̄y pe wee Yesu kã̄ndeyãrfa ye, -ye naa ye troho tãhã pe ne laantor ne. Ye ma kãhã yãã tee ga waha Yesu wĩ pãã pe ye, -ye naa le pye.

⁶ -Ye naa kaplã̄yũhũ pãã pe ne, laantor ne! Wii ma ye yey lii ne, -ye ufua klaha cĩ̄nde ne!

U saba kuasaha fla, syaha ne

⁷ Kai- nkã̄y ke ma ra wũhũ, Tesyihii wii u ma wo Yesu kã̄ndeyãrwēbua, u n gaha naa ke tõr ye ye. U ma ra tẽntẽwē Yesu tẽn na; u koho le ra ye.

⁸ N u lehe wãã ye ye, u ga wo wũhũ pãã ye ye, tuu ye ta ye n waha laanyĩn yãã.

⁹ Pe ma pe syã̄m ye klofua Wonasyimu ne. U bya ma wo Yesu kã̄ndeyãrwēbua, u srōn le kã̄nde wo. Poo pe syã̄m, pe n gaha ye yar kai- nkã̄y bye ne, ke n pye wo fla na nwo.

¹⁰ Arisarkɛ̄ wii u ma nwompihi wo ra ne, u ye syar, woo tesẽ Barnabaase cĩ̄fua Mareke ne. N ba u Mareke wĩ cãã pãã wa ye ye. U ma ba ka ye fla na, -ye u yigi yõ!

¹¹ Yesu wii pe n yee Yituse, u bya ye syar. Poo naam tãã mii ya me pe ma Yiifee-, ma Yesu kã̄nde yãr, ma nii tẽn tẽ ra ne Yãhã Yai myaha na. Pe wĩ nuhu le ra laam wo, ma maha ra laam yĩn.

¹² Yepafarsyi wii u bya n yi ye klo wo, u bya ye syar. U ma Yesu Crise tẽntẽle. Yalebye u Yãhã nar ye wĩ na cĩ̄nde wãnar, ma yee ke wãle laantor wãã ye kẽ Yãhã wũhũ kue ye, ye n ke laam wũhũ cã, ye naa ke pye.

¹³ -Ye yã̄n, n cã ye wĩ srōn gboho Yepafarsyi laam wo cĩ̄nde, yii Kolosyifa, tesẽ Ladusyefa bya ne, tesẽ Yeraplosyifa ne.

¹⁴ Wo naambiyã̄bua Luke wii u ma dohotar, woo tesẽ Demasu ne, pe ye syar.

¹⁵ -Ye Ladusyɛ̄ Yesu kã̄ndeyãrfa syar, -ye Nehɛfaa syar, woo tesẽ Yesu kã̄ndeyãrfa mpã̄y ne, pe pe ya wãã u kaha wo.

¹⁶ Ye ma ba saba nwo kal tã̄n wa ye yawãhãfa bye ye, ye ta pe n u kal Ladusyɛ̄ Yesu kã̄ndeyãrfa yawãhãfa bya ye. Saba wii tẽ -sẽ yrũhũ wãã Ladusyefa ye, pe ma u no wãã ye kẽ, -ye u kal yii ndōn!

¹⁷ -Ye Arisyipe yar, pe u taha Yĩ̄nfua Yesu tẽn lii na, u le tẽ yõ!

¹⁸ Kaplã̄n nkã̄y ke ga taha yagaa, ndoo ge kẽ tẽ ke yrũhũ ta koho ne: Ndoo Pɔl, n ye syar. N ma nwompihi

wo, ye ma n faha le ne ye. Yãhã ke
ke laantãr wũhũ pye ye byε kē.

Ɔol saba cir kaplān Tesalonifa ye

Syaha fla

¹ Ndoos Ɔol tesē Silaasyi ne, Timuti ne, wii kē too saba nwo yrūhū nō wāā ye kē, yii mpāy ye ma Tesaloni wo, ma seefar le wo Tuhufua Yāhā ne tesē wo Yīnfua Yesu Crise ne. Wo syaha ma ye ye. Yāhā ke ke kayī wāā ye kē tesē ke yrīn ne.

Tesalonifa troho wātāhā tesē pe Yesu wāta wī ne pe Yater

² Wo syaha wāā Yāhā kē yalebye ye bye wī na. Wo ma maha nii n pāā Yāhā ne, wo sē n faha ye wī ne ye. Wo loo pye yalebye.

³ Ye Yesu ta ye Yater, ma nii woo laam wī ya pye. Ye ntān dye yii tāy, loo maha ye ta ye n nii tēn tē yii kē. Ye maha koho taha yaha Yesu na. Wo ma nii n pāā Yāhā ne, wo sē n faha koo kai- ngī bye wī ne ye.

⁴ Wo nna, waa u Yesu kāndeyārwei ne, wo cā ye ntān dye Yāhā tāy ke n ye yān yi, ma yee ye nii ke wām.

⁵ Too Yesu kapāyī pāā ye fla na, wo sē le pāā ye ye wo yē kaplān ya ne ye. Yāhā Yrā pye wo ne, koo kē fānga n nii wo kaplān na. Wo ba le cā laha ma yee, le Yesu kapāyī ma cīnde. Too pye ye ne ma naa wo troho tāhā kii syi, ma yee ye waha kayī loo yāā, ye le cā.

⁶ Ye wāfāy yāā gboho Yesu wī na, ma sye ma le Yāhā kaplān sya nuhu ne, nuhu tii syi Yāhā Yrā Fānga te le nawee- laam wo. Tee loo nde pye ke syi, ye ye troho tāhā wo wān syi dyaŋ tesē wo Yīnfua Yesu ne.

⁷ Loo nde ta, Yesu kāndeyārfa mpāy pe ma Maseduan kāntraha kui wo, tesē Yakayi kāntraha kui ne, poo mii bye ga waha yān ye na.

⁸ Le Yesu wī gbe ye fla na, ma cāān n gaha Maseduan kāntraha kui bye wo, tesē Yakayi kāntraha kui ne.

Loo ya sē ne ye, tee Yāhā ta ye Yater kii syi na, nawee- le luhu teebehe bye wo. Wii gē saha laa pāā taha le na nantān ye.

⁹ Too ba ka ye fla na, ye n ba wo yigi yō mii, nawee- bye loo pāā. Ye mpar wān tii tee ba ta too ma yāhā, ye too nde bye miy yaha. Cīnde Yāhā gii ke wān bye tāhā, ye ye yīntaha sroŋ koo ya ye, ma ke tēn tē. Yagaa ye ke Dya wādurbaŋ sēn. Nawee- bye maha loo pāā.

¹⁰ Yesu woo kē u ma Yāhā Dya, Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. Woo kē, tuu wo sya yaha, Yāhā ma n ba wo sāhā wo kapee- wī na ye. Yagaa, ye woo wādurbaŋ sēn, yaliile tuu ga ba yir yāhāyīn na u dur ba kāntraha na.

2

Ɔol troho wātāhā Tesalonifa fla na

¹ Yii mpāy tee ma wo nna Yesu kānde wo, yii gē le cā ma yee wo wākaŋ ye fla na, ke sē yi wāwaha ye, mpāy Yāhā kapāyī sya cīnde.

² Ye maha cā ma yee, too ba yir klo lii wo pe n yee Filipe ma cā pa ye fla na, pe ba wo tyehē ma wo nuhu ke fla na. Le sē -sē ba kai kua wo ye ye. Yāhā fānga wāā wo kē, wo n pa maa le kapāyī pāā ye ye. Nawee- busāā n yee poo ga sye wo na; loo naa bye ne, wo waha naa n gaha le kapāyī wāpāā ne.

³ Kapāyī lii too n pāā nawee- ye, wo sē le wā klaha ta kawar wī ye, wo sroŋ le wāpāā ne ye ye, wo sē maha n ke wo nawee- plaha le kāmpee laa ter wo ye. Aye, kaplān nkāy ke sroŋ Yāhā ye, koo kē too n pāā.

⁴ Koo kē, ke wo yān yi ma wo taha ke kapāyī wāpāā na nawee- bye ye. Wo sē n ke wo wī n naa n tāy nawee- ye ye, wo n ke wo wī le naa n tāy Yāhā ye, koo gii ke wo laam wūhū yān.

⁵ Ye le cā laha ma yee, wo sē wo yē ta sīisī kawarfuafa dyaŋ ye, wo yē kapān laa sē le yar ma yee, wo koo

ngĩ pye war wĩ na ye. Yāhā yĩnde ma wo na.

⁶ Wo sē myaha ke ye ye ye, wo sē maha myaha ke waa ter ye ye.

⁷ Too sya mii Yesu Crise tēnlehe, wo sē wii ta fāngafa ye laam wo ye. Aye, ye ntān ba dye wo tāy, nahafua wān syi dyaŋ tuu ne u pii gbihi n yigi.

⁸ Ye ntān pe dye wo tāy, loo nde ta, wo n ba yer le Yāhā kapāyĩ wāyar wĩ na ye ye. Loo ya sē ne ye, wo ba yer wāku wĩ na ye kē. Ye wĩ ba gboho ter wo laam wo, koo kē!

⁹ Yii mpāy ye ma Yesu kāndeyārfa, tēn lii too naa n tē, ma naa wāfāy gii fāy, ye le cā: Too pye ye ne ma naa le Yāhā kapāyĩ yar ye na, wo naa tēn tē ke yai ke yĩmper. Wo sē naa ye fāy laa ge ne ye.

¹⁰ Yii mpāy tee Yesu ta ye Yater, too pye ye ne, wo troho wātāhā ter pye gbege ma maha ba sron, wāteepyē sē maha pye le na ye. Ye bye le yā yĩnde ne, le maha pye Yāhā yĩnde na.

¹¹ Ye cā ma yee, wo pye yii nanem bye ne, mii tuhufua dyaŋ u pii ne.

¹² Wo naa ye laam gbā, wo naa ye laam yĩn ye kē, wo naa ye nar ye naa ye troho tāhā Yāhā yor wo, Yāhā koo kē ke ye yee dye ke Yai wo, ma maha ye ta ye n ke nayōr yā.

Wāfāy sē waha Tesalonifa ta pe n le Yāhā kapāyĩ sye ye

¹³ Wo maha syaha wā Yāhā kē yalebye laa ter ne, loo ne nde: Too le Yāhā kaplān pā ye ye, ye le luhu. Ye sē le sya mii naweeteē yē kapān ya dyaŋ ye, ye le sya ma cā Yāhā yē kapān ne. Le -sē ma cĩnde, Yāhā yē kapān ne. Loo kapān nde tēn tē ye laam wo, yii mpāy tee Yesu ta ye Yater.

¹⁴ Yesu kāndeyārfa yawārfa mpāy pe ma Yude kui wo, poofa mii, pe seefar le Yesu Crise ne. Pe wāfāy yā gboho le Yāhā kapāyĩ wĩ na. Wo nna, ye yān pe na, koo kē wāfāy gii ke ye dye yagaa, ye ke sya laanyĩn ne. Wānuhu gii ye terfa pe ye

nuhu yagaa, Yiifēe- naa pe Yude Yesu kāndeyārfa nuhu koo syi.

¹⁵ Poo Yiifēe- ya kē, pe naa pe faale Yāhā kaplān tōrfa boo, ma sya ba wo Yĩnfua Yesu boo. Yagaa, pe maha mii pe wo kar teebēhe bye wo. Pe wĩ sye Yāhā ye, pe ma nawee- bye napĩ-!

¹⁶ Koo kē, pe n nii n sye wo na fānga ne ma yee, mpāy pe wee Yiifēe- ye, wo ma n le Yāhā kapāyĩ pā pe ye pe n sya yaha ye. Pe yagaa kapee- nkāy pe n pye, ma le taha faale cā wūhū na, koo ngĩ bye n ta, Yāhā laam n war pe ne.

Pōl n traha u maha Tesalonifa yā

¹⁷ Wo nna, wo cān wii na, ma dey wii na, wo laam sē -sē faha ye na ye. Loo ne, le sē ma- ye, ye wāyā laam n wo yigi fānga ne.

¹⁸ Wo naa n traha wo dur ga ye fla na. Tehe syān bye, ndoo Pōl yee, n ga ka ye fla na, Setane sāndāpee yĩnfua n yer tā wo na.

¹⁹ Wo Yĩnfua Yesu ma'a dur ba per gii, ye wĩ sē na, le ga ba nii nuhu wĩ wo ye, le ba wo myaha gboho wo Yĩnfua Yesu ye. Āwā, wo koho taha yaha yii poo na, wo myaha n waha ba gboho Yesu ye.

²⁰ Yii me tee ga ba ta wo n cā wo yee, wo yia wo naa nuhu di.

3

¹ Ye wāyā wĩ le gboho ter wo laam wo, wo n gblihi laa ma kuee wii ya klo nde wo pe n yee Aten,

² ma wo nampyeŋ Timuti nō wān ga ye yān. Timuti tēn tē wo ne Yāhā kē, le Yāhā Yĩndefua Crise kapāyĩ wāyar ne nawee- na. Tee mii Yesu kāndeyārfa, wo u lehe wā ye ye, u ga ye ta ye n fānga yā ye naa le Yesu kānde yār, tuu maha ye ta ye n naa n gaha yahasee ye le wo nuhu ne.

³ Loo na, pe napĩ- pe wo bye fāy wāfāy gii ne, koo wāfāy nge ma n waha yia ke ye laam wlāhā ye. Yii ge le cā ma yee, koo wāfāy nge saha

ke laa wii Yesu kãndeyãrfa yĩn na ye. Yãhã kê ke loo ta.

⁴ Ye cã, too pye ye fla na nantãñ, wo ba ye cãã yar yaha ma yee, pe napĩ- ga ba naa wo bye fãý. Loo le n pye yagaa wo bye na, ye n nii le yãã.

⁵ Loo ne, ye wãýãã wĩ le gboho ter ta laam wo, ta n gblihi laa ma Timuti lehe wãã ye ye u ga ye yãñ, ye ma ye n pye mii le Yesu kãnde wãýãr ne. N ba fya ma yee, laa na sãndãpee yĩnfua ga pye u ye tyĩn yi kãã le Yesu kãnde wo, wo tẽn bye n nii tẽwai ye fla na.

Pɔl laam yĩn Tesalonifa ne

⁶ Yagaa, Timuti tuu ka maa ye yãñ, ma dur ba wo ye, u kayũhũ pãã wo ye, ye troho wãtãhã wĩ na le Yesu kãnde wo, tesẽ ye ntãñ wãdye wĩ ne yii tãý. U wo pye ma yee, wo wĩ ma le tãý nii ye laam wo. U maha yee ye wãýãã laam ke wo yigi mii, wo wãýãã laam bya ye yigi ke syi dyañ.

⁷ Wo nna, kapee- nkãy ke wo dye, ma suhu wãfãý gii ne ke ma wo na, too -sẽ Timuti kaplãñ ngĩ luhu ye wãýãr wĩ na le Yesu kãnde wo, loo nde wo laam yĩn.

⁸ Yagaa, too cã ye yii plãhã ma kuee le Yesu kãnde wo, loo nde wo kadye sãhã wo kê, ma maha fãnga gaa taha wo na.

⁹ Yãhã wĩ gboho wo laam wo, ke maha ta ye wĩ n nii wo ye nuhu wĩ ma sya ga ta ter. Wo syaha kloñ ter Yãhã na loo nde ne.

¹⁰ Ke yai ke yĩmper, wo ke nar wo laam bye ne, ke le sya wo ye, wo n waha ka wo ga ye yãã yĩnde ne. Laa ma pye, le ye wlãhã ye Yesu kãnde wãýãr wĩ ne, wo n ga le gbihi ye kê.

¹¹ Wo Tuhufua Yãhã koo ge tesẽ wo Yĩnfua Yesu ne, pe le sya pe kãnde gbihi ta, wo n waha ka wo ga ye yãã!

¹² Wo Yĩnfua u ta kaa n naa n taha ye ntãñ wãdyen na yii tãý tesẽ nawee- bye ntãñ wãdyen ne ye tãý, le n sya ba nii mii ye ntãñ pe dye gboho wo tãý mii.

¹³ Tee wo Yĩnfua ta ye Yater, u ta u wĩ n nii gbãã kuee ye laam wo, laa wãpee ma n pye ye laam wo ye. Loo na, wo Yĩnfua Yesu ma ba dur ba mpãy bye ne pe ma u kur ye, ye laam bye ga ba nii gbegbe wo Tuhufua Yãhã yahasee ye. Ngaa ma n waha wo cer Yãhã na ye.

4

Troho wãtãhã gii syi ter ke n tãý Yãhã ye

¹ Wo nna, yagaa too ye klaha ye yai ye naa ye troho tãhã mii le n waha naa n tãý Yãhã ye, wo cã loo ne tee n pye. Yagaa, waa ye nar waha wĩ nen nde ne wo Yĩnfua Yesu myaha na: Tee ye troho tãhã mii, -ye kaa gbihi taha naa n gaha ke wãtãhã na!

² Kai- nkãy wo Yĩnfua Yesu yee tee yai ye naa n pye, wo ke yar ye na. Ye ke cã.

³ Lii le ma Yãhã laam wĩ loo ne nde: -Ye ye troho wãtãhã ter ta, ke n naa n yõ, ke naa n nii gbegbe, -tee yii yigi tyatyãhã kue ye.

⁴ Ye bye, -ye naa kacãn yãã ye ca kue ye, -ye naa nagboho ta pe na. Lii le yõ Yãhã ye, -ye naa loo pye!

⁵ Ye ma syi ye flefle n gboho ter ye na mii nawee- mpãy dyañ pe sã cĩnde Yãhã cã ye.

⁶ Waa ma syi u kapee pye u nampyen na loo nde ne ye! Waa ma syi u dugu u nampyen na kai laa wo ye. Wo ye yar waha wa loo nde ne ma yee, mpãy pe koo kapee- ngĩ ter pye, Yĩnfua ga ba pe pẽn.

⁷ Ye sã yãã, Yãhã sã wo yee ma yee, wo naa wo troho tãhã tyatyãhã yor wo ye, ke wo yee ma yee, wo wo troho wãtãhã ter ta ke n naa laha kãnkai- bye wo. Loo le n tãý Yãhã ye.

⁸ Loo ne, wii ma loo kaklaha wĩ nen nde sye, naweete kaklaha sã kê tuu sye ye, Yãhã kaklaha kê tuu sye, Yãhã gii ke ke Yrã le ye laam wo.

⁹ Tee mii Yesu kãndeyãrfa, ye ntãñ wãdye wĩ na yii tãý, laa kafuẽ wee tẽ ga maha yrũhũ yar ye na ye. Yãhã

ge ye yar wa, tee ga pye mii, ye wī naa n t̄ay yii ye, ye le cā.

¹⁰ Loo ge ne tee n pye ye Yesu k̄andeyārwei mp̄ay bye ne pe ma Maseduan k̄antraha kui kur bye wo. Wo nna, wo maha le nar ye ye, -ye maha kaa taha loo nde wāpyen na.

¹¹ -Ye naa n ke ye naa ye troho t̄ahā laanyīn ne, ye sē yai ye nii teger waa ye ye, ye yai ye naa ye yīn kai- gbihi yii ya. -Ye naa tēn tē yii ya ye naa ye yē digi ke, mii too ba ye yar wa le ne mii.

¹² Ye ma nii koo pye, waa saa naa n f̄ay ye yē wāwoo wī ne ye, tesē mp̄ay pe wee Yesu k̄andeyārfa ye, pe ma n laa yāā ye na ye.

Yesu ga dur ba k̄antraha na mii

¹³ Wo nna, mp̄ay pe ku ter wa, lii le ga ba pe dye, wo n traha ye cīnde cā loo nde na. Loo na, ye laam saa wlāhā naa n nii yalebye mii mp̄ay dyan, pe sē koho taha yaha cīnde yrā na ye, cīnde yrā lii wākuayāā wee le na ye.

¹⁴ Wo cā ma yee, Yesu ku ma dur, ma yir gbā wo, ma pa yrān na gbaafa ye. Loo ta wo n maha cā ma yee, mp̄ay pe Yesu ta pe Yater ma sya ba ku, Yāhā ga ba poo bye ta pe n yir gbā wo, pe dur ba yrān na, pe ba nii Yesu ne.

¹⁵ Wo Yīnfua wo yar kai- nkāy ne, waa ke p̄āā ye ye: Yīnfua ma ba dur n pai, wii mp̄ay too sē ku wa ye, wo saa ba pye mp̄ay yahasee ye pe ku ter wa ye.

¹⁶ Wo ga ba luhu tēn gaa ne mii waa dyan tuu gbey fānga ne. Wo ga ba luhu yāhāyīn tēnlehe yīnfua waa yīmbui ne. Wo ga ba luhu Yāhā tūūtū wāwuu ne. Yīnfua ge ga ba yir yāhāyīn na u tege ba. Mp̄ay pe ba Yesu ta pe Yater ma sya ba ku, poofa ga ba yir wa gbā wo, pe dur ba yrān na, pe yahasee sya.

¹⁷ Loo kur ye, wii mp̄ay too ga ba pye nantān yrān na le yale wo, wo bya waa ba yir taha pe na yāhāsyōr wo, wo ga Yīnfua wāā ncaha ye. Loo na, wo ga ba kuee yai t̄an Yīnfua ne.

¹⁸ Tee mii ye kaplān ngī luhu, -ye naa ke p̄āā yii ye, ye naa ye laam yīn loo nde ne!

5

-Ye yii yigi, Yīnfua wādurban ga ba ye fe gbe!

¹ Wo nna, kai- ngī pyeyale tesē ke pyeper ne, ye sē n ke n koo yrūhū yar ye na ye.

² Yii ge le cā laha ma yee, waa saa ba Yīnfua durbaper cā ye. Koo per ga ba pye mii yuhu wān syi dyan tuu ne pa yīmper wo, waa ge saa cā ye.

³ Yaliile nawee- ga ba naa n yee: Yagaa woo, laa wāpee wee ye, ntānc̄er wī laa wee nantān ye, loo yale -sē ne, le kapeengbāy ga pe fe gbe le pe dye. Pe saa ba wloho yi le wo ye, le ga ba nii mii calaifua wān syi dyan, laha ke ne u fe gbe wāyaa ne.

⁴ Yii poo na, wo nna, tee laa cā Yāhā wī na, ke per saa waha ye fe gbe yuhu wān syi dyan ye.

⁵ Ye sē yāā, ye bye ye ma cāā- nawee-, ye ma yai nawee-, kai nkāy ke yō gbaa na, ye koo pye. Wii mp̄ay too Yesu ta wo Yater, yīmper wohofa sē me wo ne ye, wamfa sē me wo ne ye.

⁶ Loo na, wo ma syi wo naa napar pye wo s̄ā wāy naa n faha wo Yīnfua Yesu wī ne mii mp̄ay dyan pe sē cīnde Yāhā cā ye. Wo yai wo naa wo laam too yalebye wo Yīnfua Yesu wī ne, wo yai wo naa kacān yāā wii na.

⁷ Yīmper kē nawee- pe s̄ā n wāy, yīmper maha kē nawee- pe sēm wo n ter, ma n faha pe ya yaha.

⁸ Wii na, wo ma yai nawee-, wo yai wo naa kacān yāā wii na. Wo ma Yesu ta wo Yater ma maha ta, wo ntān nii n dye wii t̄ay, le ga nii wo ye mii ntēn nayroho dyan naan miyfa pe le paha t̄ā kadye na. Wo ma wo koho taha yaha wo wāsyayaha wī na, le ga nii wo ye mii ntēn yīncigi dyan naan miyfa pe le paha t̄ā yīn na.

⁹ Ye sē yāā, Yāhā sē wo yān yi ma yee, ke kasāhā te ba too wo na ye.

Ke wo yāŋ yi, ma yee wo wāsyayaha yāā wo Yīŋfua Yesu Crise kāmāy na.

¹⁰ U Syayahafua ku wo wīi na, ma yee wo ba nii u ne yaliile wo u ma ba dur ba. U dur ba wo yāā yrāŋ woo, u dur ba wo yāā too ku woo, loo wīi nen ya ne, wo ga ba nii u ne.

¹¹ Loo na, -ye naa ye laam gbā, -tee naa koho le yii ye, ye naa kaa taha ye troho wātāhā na Yesu Crise kānde wo!

Ke kai- wāyar kuasaha

¹² Mpāy pe Yīŋfua tēn tē ye kē, ma ye troho wātāhā sron ye kē Yesu kānde wo, ma ye yi n kāā kapee-wāpyeŋ kānde wo, wo nna, wo ye nar, -ye naa nagboho ta pe na!

¹³ Pe tēn lii tē ye kē, ye tyii loo nde n ta, pe wīi n naa n tāy ye ye. -Ye naa laanyīn wūhū pye yii kē tesē ye nampyeŋ- bye ne!

¹⁴ Wo nna, wo ye bye nar, mpāy pe tēn wīi sye, -ye pe yar le ne ye yee, kayīi sē ne pe dye yer ye. Mpāy pe ma, laa le pe fāy, -ye naa pe laam yīn! Mpāy laam pe ma fāhāfāhā kapee- wāpyeŋ kuε ye, -ye naa pe yāŋ ye naa laantor kaplāŋ le pe laam wo. -Ye naa ye laam yīn poo mii bye ne!

¹⁵ -Ye naa yii yigi: Ye nampyeŋ- ma kapee pye ye na, ye ma syi ye le dur u kē ye! -Ye naa kayīi loo ke, ye naa n pye yii kē tesē nawee- bye ne.

¹⁶ -Ye yāŋ, -ye naa nuhu di yalebya,

¹⁷ -tee naa n pāā Yāhā ne yalebya,

¹⁸ -tee naa syaha wāā Yāhā kē kānkai- kur bye wo! -Ye naa ye troho tāhā koo syi Yesu Crise kānde wo, yii mpāy tee seefar le Yesu Crise ne. Koo ke ma Yāhā laam wūhū.

¹⁹ Yāhā Yrā lii Yāhā le le ye laam wo, le ma mii naa dyaŋ Yāhā ke tar ye laam wo. -Ye naa n luhu le yīmbui nde ye, ke naa ma n fege ye!

²⁰ Wii ma Yāhā kapān laa luhu u laam wo ma le tōr, ye ma syi ye yee, yīŋ wee le na ye.

²¹ -Ye yāŋ naa n le kai- bye wo, lii ma sron, -ye loo gbe!

²² Lii le -sē pee, -ye loo yāā ye le ta yaha!

Syaha tesē Yāhā wānar fla ne

²³ Yāhā gii ke n pai yrīŋ ne, ke ta ye n kuee yai tāŋ ke koho wo. Ke ye laam bye ta pe n kuee yai tāŋ gbεgbε, ye yrā ne, ye kadye bya ne, wo Yīŋfua Yesu Crise n sya ba dur ba!

²⁴ Yāhā koo ke ga le pye ye kē. Ye sē yāā, Yāhā sē n yi ke kapān kur ye ye.

²⁵ Wo nna, ye bya, -tee naa Yāhā nar wo kē yii ndoŋ!

²⁶ Yesu kāndeyārfa mpāy bye pe ma ye fla na, ye pe bye gbihi syar wo kē, ye pe yar wo bye ma tuhufua nen pii, wo ntāŋ dye wii tāy.

²⁷ N ye nar Yīŋfua myaha ne, -ye saba nwo kal Yesu kāndeyārfa bye n luhu.

²⁸ Wo Yīŋfua Yesu Crise u kaa taha ye na.

Pɔl saba syāŋ wuhu kaplāŋ Tesalonifa ye

Syaha fla

¹ Ndoɔ Pɔl tesē Silaasyi ne, Timuti ne, wii me too saba nwo yrūhū nɔ wāā ye kē, yii Yesu kāndeyārfa yawāhāfa mpāy tee ma Tesaloni wo, ma seefar le wo Tuhufua Yāhā ne tesē wo Yīŋfua Yesu Crise ne. Wo syaha ma ye ye.

² Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīŋfua Yesu Crise ne, ke ke kayī wāā ye kē tesē ke yrīŋ ne.

Wāfāy naa bye ne, Tesalonifa ka yahasee ye Yesu kānde wo

³ Wo nna, yii mpāy ye n yār Yesu kānde wo, kaa n taha ye Yesu wāta wīi na ye Yater, kaa maha n taha ye bye ntāŋ wādye wīi na yii tāy. Wo yai wo naa syaha wāā Yāhā kē yalebye loo nde wīi na. Le sroŋ wo naa loo pye.

⁴ Loo ne, wo ne naa ye wīi pāā Yesu kāndeyārfa yawār teebehe wo, wo naa ye sey wo yee, nawee- pe sya ye nuhu le Yesu kapāyī wīi na, wāfāy ke maha ma ye na, loo naa bye ne, ye ye laam yīn, ma n yār le Yesu kānde wo laantee nen ne.

⁵ Wii ma loo yāŋ u ga cā u yee, Yāhā ga ba nawee- sāhā ke kasāhā tii ne te sroŋ. Tee mii, ye wāfāy sya le kapāyī wīi na, Yāhā ga ba yee ye wīi na ke yee, ye yai Yāhā Yai ne.

⁶ Ye sē yāā, lii le sroŋ, loo ne Yāhā ga ba pye: Mpāy pe ye nuhu yagaa Yesu wīi na, Yāhā ga ba pe bye pēn.

⁷ Yii mpāy tee ma wāfāy wo Yesu wīi na yagaa, Yāhā ga ba wū wāā ye kē, wo bya ne. Yāhā ga ba loo pye yaliile wo Yīŋfua Yesu ga ba yir yāhāyīn na, u naa n pai u yāhāyīn tēnlēhe ye ne, u yāhāyīn tēnlēhe mpāy pe ma fāŋga ne.

⁸ U ga ba naa n pai mii naa dyan ke u gbey le, kacān wee ke wāyēhe

na ye. U ga ba pa nawee- wāpēn wīi na. Mpāy pe sē n ke pe Yāhā cā ye tesē mpāy ne pe sē wo Yīŋfua Yesu kapāyī sya ye, u ga ba poo pēn.

⁹ Pe wāpēn ga ba pye lii ne Yāhā ga ba pe wīi pye klaha- tāŋ, pe saa maha yō yāā ye. Yāhā ga ba yer tā pe na, pe saa waha crā Yīŋfua na ye, pe saa waha u fāŋga nayōr yāā ye.

¹⁰ Koo ngīi ga ba pye per gii Yīŋfua ga ba dur ba; u ga ba pa pe n ba naa u sey u fāŋga wīi na, u fāŋga gii ke n yāā mpāy na pe ma u wām. U ga ba pa pe n ba naa u miingbāŋ yee mpāy bye wīi na, pe u ta pe Yater, tesē yii bya ne, tee wo yē kaplāŋ sya ma Yesu ta ye Yater.

¹¹ Loo ne le wo ta wo Yāhā nar ye wīi na yalebye. Yāhā ke ye yee, ye naa ye troho tāhā mii syi, wo ke nar, ke fāŋga le ye laam wo, ye n waha naa ye troho tāhā koo syi. Wo maha ke nar, ke ke fāŋga ter wāā ye kē, ye n waha naa ke laantār wīi pye. Tee Yesu ta ye Yater, kai- nkāy tee yai ye naa n pye, n Yāhā nar, ye waha naa ke pye Yesu fāŋga kāmāy na.

¹² Ye ma loo pye, pe ga ba Yīŋfua Yesu myaha sey ye wīi na. Pe ga maha ba naa ye bya sey u wīi na. Yāhā tesē wo Yīŋfua Yesu Crise ne pe kayī lii pye ye kē, loo ne tē ye yar.

2

Kai lii le ga cāā pye Yesu wādurbaŋ yaha

¹ Wo nna, wo Yīŋfua Yesu Crise wādurba wīi na tesē wii wāwāā wīi ne u tāy, waa ye yar waha nde ne:

² Ye ma syi waa n waha ye kar yaha u yee, Yīŋfua wādur per no wa, u ye ta ye laam n wlāhā nii ye ye, ye n maha kuee naa ntāŋ cer yalebye ye. Waa ma sya loo nde pāā ye ye ma yee, Yāhā kapān ne le dye u laam wo, ye ma n luhu u ye ye! Waa ma sya maha loo nde pāā ye ye yaliile wo, tuu ma u nawee- klaha Yāhā kaplāŋ ne, ye ma n luhu u ye ye! Waa ma sya maha yee, wii ge kē

too loo nde yrūhū le saba waa wo, ye ma n luhu u ye ye!

³ Ye ma syi waa ter n ye kar yaha kapān laa syi ter ge ne ye! Ye sē yāā, nawee- busāā ga Yāhā wīi sye. Tesē, wii u ma napee ma yee, woo kalaa wee Yāhā na ye, woo ga yi wa, woo wii u wīi ga ba pye klaha- tāṅ. Koo katε- syāṅ ngīi ga cāā pye wa, Yīṅfua n cā pa.

⁴ Wii u ma napee, u ma ba yi, u ga ba sye, nawee- ma n naa diṅ yi ngaa ter kē ye, pe ma n maha naa Yāhā sey ye. U ga ba u ya ta Yāhā ge draha wo, u sya ga dye Yāhā kangbāṅ laam wo, u tege nii nangbāṅ dyaṅ, tuu yee woo ge kē tuu ma Yāhā.

⁵ Yaliile tē pye ye ne, n sē naa kai- ngīi pāā la ye ye?

⁶ Laa -sē ma le ta kai- ngīi saha pye yagaa ye, ye le cā. Yāhā ke yaliile ta, u napee ga ba yi loo yale wo.

⁷ Sāndāpee yīṅfua tuu ta yagaa nawee- n nii Yāhā kānde wāyār sye, ye sē le yāā la? Wii tuu -sē ta u napee saha yi yagaa ye, u ga kuee loo na Yāhā n ba u gbe kāā.

⁸ Yāhā ma ba woo gbe kāā, ke ga ta u napee n yi, wii tuu Yāhā kānde sye kueekuee. Yīṅfua Yesu ga ba u boo u yē tefay ne. U ga ba u wīi pye klaha- tāṅ u wāpaṅ nagboho nayōr ne.

⁹ U napee ma ba yi, sāndāpee yīṅfua ga ba fānga wāā u kē, u n naa yēkā wūhū ter bye pye tesē kangbāhā ter bye ne, u naa nawee- wlaṅ pe n sya yee, u ke pye Yāhā kāmāy na.

¹⁰ U ga ba kawar ter bye ta u naa nawee- plaha le ne. Poo nawee- mii, le cīinde kapān sē naa n tāy pe ye ye, cīinde kapān lii le ne ga waha pe sya yaha. Pe le sye, koo kē u napee ga waha naa pe plaha.

¹¹ Pe le cīinde kapān sye, loo ne Yāhā ga ba fānga gaa ter ta ke n yia pe na, ke pe ta pe n kuee yai tāṅ u napee kawar wo, kawar rii pe ba te sya ma yee cīinde ne.

¹² Loo na, mpāy pe le cīinde kapān loo sye, tesē lii le sē sroṅ ye, pe ma

maha loo yigi klue sīi nuhu ne, Yāhā ga ba pe pēn.

Pɔl u lii ke Tesalonifa wīi na

¹³ Ma -sē yee yii poo na, wo nna, ye wīi n tāy wo Yīṅfua ye. Wo syaha wāā Yāhā kē yalebye ye wīi na; wo yai wo naa loo pye. Ye sē yāā, ke kai- bye fegbecāā na, Yāhā bii ye yāṅ yi wa, koo ga ye sya yaha. Yāhā Yrā ye laam ta pe n nii gbεgbε, ye maha le cīinde kapān yigi klue sīi, Yāhā koo katε- syāṅ ngīi ta, ma ga ba ye sya yaha.

¹⁴ Yāhā ye yee ye wāsyayaha wīi na le kapāyīi kāmāy na, Yesu kapāyīi lii too pāā ye ye. Loo na, ye ga ba ye Yīṅfua Yesu nayōr ter yāā.

¹⁵ Wo nna, -ye yii plāhā, ye kuee Yesu kānde wo! Too ye klaha kai- nkāy ne too yrūhū nō wāā ye kē saba laam wo, tesē kai- nkāy ne too naa ye klaha yaliile wo too pye ye fla na, ye ma n tyii koo wīi nen laa ge n faha ye na ye!

¹⁶ Wo wīi n tāy wo Tuhufua Yāhā ye tesē wo Yīṅfua Yesu Crise ne. Ke ke laantār wīi pye wo kē ma wo laam yīn. Ke maha wo ta wo n koho taha yaha cīinde yrā na, lii wākuayāā wee le na ye.

¹⁷ Wo ke nar, koo tesē wo Yīṅfua Yesu ne, ke nuhu le ye laam wo, ke ye ta ye n naa kayūhū pye, kaplāyūhū ke maha naa n yi ye yē wo.

3

Yāhā wānar fla

¹ Wo nna, -ye naa Yāhā nar wo kē, nawee- busāā n waha wo Yīṅfua kapān yāā luhu, pe le sya pe naa pe troho tāhā le yor wo, nawee- n naa le miingbāṅ sey.

² Nawee- mpāy pe sē n sroṅ ye, ma maha pee, -ye naa Yāhā nar, ke n wo yi kāā pe fānga koho wo. Ye sē yāā, nawee- bye sē me pe Yesu ta pe Yater ye.

³ Wo Yīṅfua sroṅ, u sē u yē kapān dur ye. U ga ba ta, ye n naa yii plāhā u kānde wo. U ga ba naa n sēṅ wo

na, wo ma n gbe Setane sãndãpee yĩṅfua namihi wo ye.

⁴ Yĩṅfua tuu lii pye ye kē, le wo laam yĩn. Wo cã too ye yar lii ne, loo ne tee n pye, ye saa dur yi yãã le wo ye.

⁵ Wo Yĩṅfua nar, u ta ye n cã ye ntãṅ dye Yãhã tãy tesē ke wĩ gboho ye laam wo. Wo maha u nar, u ye ta ye n naa ye laam yĩn wãfãṅ laam wo u Yãhã Yĩndefua Crise wãṅ syi dyaṅ.

Ye yai ye naa tẽn tẽ!

⁶ Wo nna, waa ye yar waha nde ne wo Yĩṅfua Yesu Crise myaha ne: Ye nampyeṅ- mpãy pe nii napar ya pye, ma maha yee, pe saa naa pe troho tãhã le kãnde wo ye, kãnde lii too yar ye na, ye ma n ye kai- wãã naa n pye pe ne ye.

⁷ Tee yai ye naa lii pye ye troho wãtãhã ter n nii wo wãṅ syi dyaṅ, ye le cã. Too pye ye ne, ye cã ma yee wo sē naa napar pye ye.

⁸ Wo sē ba ta, waa n naa wo yẽ woo faa ye. Wii gε naa tẽn tẽ wii ya ma sya naa n fãṅ cĩnde wãfãṅ, wo sē naa n ke yii waa gε n naa n fãṅ wo yẽ wãwoo wĩ ne ye.

⁹ Wo ne ga waha tyii, ye n naa koho le wo ye, ye naa kai- nkãy pye wo kē faa. Ya'a yãã too loo sye, wo naa n ke wo kãnyĩ yar ye na, ye n yãṅ wo na, ye naa ye troho tãhã wo wãṅ syi dyaṅ.

¹⁰ Ye cã ma yee, too pye ye fla na, wo naa ye yar ma yee, wii ma yee, u saa naa tẽn tẽ ye, woofua sē yai u naa n di ye.

¹¹ Ya'a yãã wo kai- ngĩ pãã ye ye, wo le luhu ma yee, ye laam wo, mpãy ma pe napar pye, pe sē waha pe ya yẽ gε woo pe ya ya ye, ma -sē pe yẽ le nawee- kai- wo.

¹² Poofa mii, waa pe yar waha wĩ nen nde ne: Pe naa tẽn tẽ yalebye pe naa pe yẽ digi ke pe ya ya, pe waha naa n di yaryar.

¹³ Yii poo na, wo nna, ye ma n fãṅ yãã kayĩ wãpyeṅ ne ye!

¹⁴ Kai- nkãy too yrũhũ yar ye na saba nwo laam wo, wii ma yee u sē

koo pye ye, ye bye ye naa u pyer yãṅ, ye ma n naa u yẽ le ye kai- wo ye, fyar n u yigi le ne.

¹⁵ Ye ma n -sē yee, yaa u tee naa n pye mii u ma ye napĩ dyaṅ ye, ye nampyeṅ kē u ne, -ye naa u yar laanyĩn ne.

Syaha tesē Yãhã wãnar Tesalonifa kē

¹⁶ Yãhã gii ke ma yrĩṅ kēfua, ke naa yrĩṅ wãã ye kē yalebye wãwãã ya woo. Yĩṅfua u naa n nii ye ne yalebya.

¹⁷ U saba kaplãṅ kuasaha nge, ndoo Pɔl, n ke fla yrũhũ nii ya, koho ne: N ye bye syar. Ye ma ra syaha kaplãṅ yãã, yaa cã ndoo n u saba yrũhũ cĩnde. N ta saba kuasaha bye yrũhũ koo syi.

¹⁸ Wo Yĩṅfua Yesu Crise, u kaa taha ye bye na.

Pol saba cir kaplān Timuti ye

Syaha fla

¹ Ndoos Pol kē, ndoo wii n ma Yesu Crise tēnlehe. Yāhā gii ke ma wo Syayahafua, koo ke ra taha le na, koo tesē Yesu Crise ne, woo wii too koho taha yaha u na.

² N saba nwo yrūhū nō wāā mboo Timuti kē. Ma ma ra cīinde dya Yesu Crise kānde wo. Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīnfua Yesu Crise ne, ke ke kayī wāā ma kē tesē ke yrīn ne, ke ma fēn di.

Mii yigi kawarfuafa kaklaha ne!

³ Tē naa n gaha Maseduanfa kāntraha na, ma ba ma yar lii ne, n ga ma laam too loo wīi nen ya ne: Kuee Yefesyī wo, mpāy ma ke fla Yesu kāndeyārfa yawāhā wo, pe nawee- klaha kaklaha nkāy ter ne. Ma yai ma pe yar pe tyii.

⁴ Nkāy ke wee yīn ne ye mii ngbāy dya, pe yar pe tyii koo wāpāā na tesē faale wāle myar rii ne te yrūhū ta buarbuar. Koo ngī sē laa yō mii kaplān wātyīn ya sē kē ye. Koo kaklaha ter sē n gaha Yāhā wīi wācān ne yaha ye ye. Yāhā n ke nawee- pe Yesu ta pe Yater pe waha sya yaha.

⁵ Ma 'a yāā tē yee, ma pe yar pe tyii koo kaklaha ngī ter na, n n traha nawee- ntān pe naa n dye pe ya tāy. Pe laam ma nii gbegbe, kai- nkāy pe cā ke sron, pe ma n gaha koo kue ye, pe ma Yesu ta pe Yater laantee nen ne, loo na pe ntān ga dye pe ya tāy.

⁶ Mpāy ma pe loo nde sye ma kuee kaplān tyīn kai- nkāy na, yīn wee ke na ye.

⁷ Poofa mii, kānde lii Yāhā le ta, pe n traha pe nii nawee klahafa le ne. Kai- nkāy pe -sē n pāā, poo ge sē ke war ye, kai- nkāy pe n traha pe naa nawee- klaha, pe sē maha ke war ye.

⁸ Wo cā kānde lii Yāhā le ta, kayī ne, le ma pye pe nawee- klaha le ne, mii Yāhā le yar mii.

⁹ Wo cā ma yee, mpāy pe sron, kānde lii Yāhā le ta, le sē yi poo myaha ne ye. Le yi mpāy myaha ne pe ma kapeepyefa, mpāy ne pe sē n luhu Yāhā ye ye, mpāy ne pe pee, mpāy ne pe kāmpee yār, mpāy ne pe sē Yāhā gboho ye, pe sē maha Yāhā kai- yān ye, mpāy ne pe pe tuhufa boo pe nahafa ne, mpāy ne pe ma naboofa,

¹⁰ mpāy ne pe sē fyar cā ye, mpāy ne pe n sāy pe naawai ne mpāy pe sē le wa ye, mpāy ne pe yāmpa cāā troho, mpāy ne pe kawar fua, mpāy ne pe Yāhā ka n di, mpāy ne pe kai- nkāy pye ke sē wāā le cīinde kaklaha wūhū ne ye.

¹¹ Koo cīinde kaklaha ngī, le Yesu kapāyī ke yar wo na, Yesu kapāyī lii le wāā ra kē, n naa le tōr nawee- ye. Le Yāhā nayōr yar wo na, Yāhā gii ke ma kānkai- bye ne.

Laantār rii Yāhā te pye yar Pol kē, te gboho

¹² N syaha wāā wo Yīnfua Yesu kē, woo wii tuu fānga wāā ra kē ta tēn laam wo. N syaha wāā u kē, woo wii tuu yee tē yai u tēn wātē ne, ma ra yān yi n naa le tē.

¹³ N -sē nwo, faale wo, n sē naa wāyī pāā u wīi na ye. Mpāy pe naa n taha u na, n naa pe nuhu, ta laam ba waha ter. Loo naa bye ne, u ra yān yi. Tē sē ba Yesu ta ra Yater ye, n sē ba cā kapee kē tē naa n pye ye, Yāhā n ra fēn di.

¹⁴ Wo Yīnfua n kayī pye ra kē, le n sya gboho ter. Woo kē tuu ra ta ta n u ta ra Yater. Woo kē u ta ta ntān n dye u tāy, ma yee nawee- bye ntān pe waha dye ra tāy.

¹⁵ Kapān laa nde, cīinde ne; nawee- bye yai pe le sya nuhu ne: Yesu Crise pa driyē wo kapeepyefa syayahasaha wo. Kapeepyefa laam wo, ndoo tē pee pe bye na.

¹⁶ Yāhā n le sya, ma ra fēn di. Loo nde yai wo le cā: Yāhā Yesu Crise ta u le yar nawee- na, pe n waha

cā Yāhā ke laam yīn nawee- ne. Ta dyaŋ tē pye, kapeepyefua waa sē ba ter ra yaha ye, ke sē ke laam yīn la ra ne? -Ye cā ye yee, ke ke laam yīn nawee- ter bye ne. Loo na, mpāy pe ga ba Yesu ta pe Yater, pe cīnde yrā yāā, cīnde yrā lii wākuayāā wee le na ye, pe ga waha ra wīi yāŋ, Yāhā ke laam yīn ta ne mii, pe cā pe yee Yāhā ke laam yīn nawee- ter bye ne.

17 Yīŋfuangbāŋ wii u ma wākuayāā wee u yīnfar na ye, woo wii wākuyāā wee u na ye, woo nwo nawee saa waha u yāā yīnde ne ye, woo nen ya kē u ma cīnde Yāhā, u miingbāŋ yai ke naa n yee yalebye, u yai u naa n sey yalebye, wāyeryāā ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi.

18 Timuti, ma ma ra dya Yesu Crise kānde na. N ga ma yar waha laa ne. Yāhā kāmāy na, kai- nkāy ke ba pāā yaha ma wīi na, koo ma suhu lii ne tē ga yar ma na, ke wāā le. Loo ne nde: Taa Yesu ta ma Yater mii, naa loo cīnde wīi yāŋ, kawar wūhū nkāy ma n wlāhā le wo ye.

19 Ma'a n traha ma waha yia, taa Yesu ta ma Yater mii, u ta yaha tāŋ ma Yater koo syi! Kai- nkāy taa cā ke sroŋ, naa koo ya pye! Mpāy pe koo wāpyeŋ sye, loo pe ta pe n plaha, ma Yesu kānde miy yaha.

20 Yiime pye pe ne tesē Lesyāānder ne. Poo nawee- syām me, n tyii Setane na u waha pe fāy, pe n waha cā pe yee kaplāmpee- wāpāā Yāhā kē, le sē yō ye.

2

Wo yai wo naa Yāhā nar nawee- bye kē!

1 N ga ye bye yar waha nde ne: Kai lii le ma yīŋ, -ye naa n pāā Yāhā ye, ye naa ye yīŋ wūhū nar ke ye, -tee naa ke nar ye nampyeŋ- kē. Ke kayūhū nkāy pye nawee- bye kē, -ye naa syaha wāā ke kē koo ngīi wīi ne! -Ye naa Yāhā nar koo syi nawee- ter bye kē!

2 -Ye naa Yāhā nar ke syi klo yahaseefa kē tesē fāngafa ne, wo n waha naa wo troho tāhā laanfīr ne, yrīŋ wo, too maha naa Yāhā myaha gboho, too naa wo troho tāhā Yāhā kānde wo laanyīn ne.

3 Loo nde yō, ma maha n tāy wo Syayahafua Yāhā ye.

4 Ye sē yāā, Yāhā n ke nawee- bye pe waha sya yaha, pe maha waha le Yāhā cīnde wīi cā.

5 Ye sē yāā, Yāhā neŋ ya kē ke ma, kusyiifua nen ya kē u ma Yāhā nsoho wo nawee- ne, woo kē Yesu Crise ne, u pye nawee wo wāŋ syi dyaŋ.

6 U le sya ma gbā ku, loo n nii wo bye wāsyayaha dir tuu dāā. Loo nde ta, Yāhā ke bii yale lii yar yaha Yesu gbā wīi na, loo yale le ba no, poo gbā mii ta nawee- bye n cā ma yee, pe wāsyayaha wīi ma Yāhā laam wo.

7 Loo ne, ta n nii Yesu tēnlēhe, ma maha nii Yāhā tēntē, ma ga naa nawee- klaha, mpāy pe wee Yiifee- ye, pe n waha Yesu ta pe Yater, pe le Yāhā cīnde wīi cā. N sē kawar fua ye, cīnde ne tē n pāā.

8 N n ke Yesu kāndeyārfa yawāhā teebehe bye wo, pe naam pe naa n pāā Yāhā ne. Pe ma nii n pāā Yāhā ne, pe laam yai pe nii gbegbe, pe ma n naa ncafūhū di ye, wāhā wīi laa ma n pye pe laam wo ye!

9 N maha le ke ca ye, pe naa faha wān le, faha wān tii syi nawee saa waha yīnde yi too pe na ye. Pe ma syi pe pe yīnde le yaha yīŋ wāfan wo, nsāāsugu ne, sān wān ne, tesē faha wān tii ne te dir te sroŋ gboho ye.

10 Too nde wāleŋ sē kē ke ma yīŋ ye. Kayīi wāpyeŋ loo le ma yīŋ. Kayīi wāpyeŋ loo le yai ca mpāy ne pe yee, poo Yāhā myaha gboho.

11 Ca yai pe yaha le, pe yīŋ kor le, pe naa n luhu Yāhā kaplāŋ ye; pe yai pe tyii ke n naa n dye pe laam wo.

12 Coo woo sē yai u naa naa klaha Yāhā kaplāŋ ne ye, u sē yai u kuā tā naa na ye, u yai u naa laanyīn yāā.

¹³ Ye sē yāā, Yāhā cāā Dama tāhā, ma ba Awa tāhā kur kue ye.

¹⁴ Dama sē kē tuu tyii u sândāpee yīñfua n u wlañ ye, cōō kē tuu tyii u sândāpee yīñfua n u wlañ. Yāhā ke bii yee, pe ma n lii pye ye, u n le pye.

¹⁵ Ca -sē ga waha sya yaha kicar waa wāsee wīī na. Pe -sē yai pe Yesu ta pe Yater pe kuāñ ne, pe tyii nawee- ntāñ naa n dye pe tāy yalebye, pe laam n nii gbegbe, pe naa n laha pe kānkai- bye wo.

3

Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa

¹ Kapān laa nde, cīinde ne: Wii ma yee u Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefua tēn syi ke, tēyīī ne u n ke.

² Wii ma loo tēn tē, u yai u sroñ kai- bye wo; u yai u pye cōō nen ya ne, u yīnde ma n pye cōō waa ter na ye. U yai u u ya wāyigi cā. U yai u kai- cā. U yai u pyer n yō. U yai u nampay wāyigi cā. U yai u le Yāhā kaplāñ wāklaha cā nawee- ye.

³ U sē yai u tar sēm na ye. U sē yai u naa fānga yar nawee- na ye. U yai u naa n tāy nawee- ne. U sē yai u naa wāhā cer ye. U sē yai u ta, war wīī n gboho u laam wo ye.

⁴ U yai u u kahafa wāyigi cā, u yai u ta u pii naa n luhu u ye, pe maha naa u gboho.

⁵ Ma sē yāā, nawee ma yee u sē u kahafa wāyigi cā ye, u ga waha pye mii, u waha Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yigi yō, poo mpāy pe ma Yāhā wām?

⁶ U sē yai u pye nafuē le Yesu kānde wo ye, mii loo sē ne ye, u ga waha yatañ ta u ya na sândāpee yīñfua Setane wāñ syi dyañ, Yāhā n u pēn.

⁷ U yai, mpāy pe wee Yesu kāndeyārfa ye, poo n cā pe yee u troho wātāhā ter yō. Mii loo sē ne ye, u wīī ga sye pe ye, u n waha gbe sândāpee yīñfua namihi na.

Koholefa Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa ye

⁸ Mpāy pe koho le Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa ye, pe yai pe laha. Pe yai pe naa cīinde pāā. Pe sē yai pe tar sēm na ye. Pe sē yai pe naa wale ke dawar ne ye.

⁹ Pe Yesu ta pe Yater, le Yāhā kapāyīī cīinde wīī lii le yar pe na, pe yai pe le yigi klue sīī laantee nen ne. Kai- nkāy pe cā ke sroñ, pe naa koo pye.

¹⁰ Ye yai ye pe troho wātāhā ter yāñ, pe ma n sroñ, ye cā pe taha loo tēn nde na.

¹¹ Pe ca bya, pe yai pe laha. Pe sē yai pe naa nawee- wāpee pāā ye. Pe yai pe pe ya wāyigi cā. Pe yai pe naa n sroñ kai- bye wo.

¹² Naa wii u koho le Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa ye, u yai u pye cōō nen ya ne, u yīnde ma n pye cōō waa ter na ye. U yai u u pii wāyigi cā tesē u kahafa bye ne.

¹³ Mpāy pe koho le Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa ye, pe ma sroñ pe tēn wo, nawee- ga naa pe gboho. Yesu cīinde wīī lii pe sya laantee nen ne, pe ma nii loo pāā nawee- ye, pe ga waha le pāā naa n laha laanyīn ne nawee- ye.

Yāhā cīinde wīī lii waa sē le cā yāā ye

¹⁴ N saba nwo yrūhū no wāā ma kē, ma -sē n traha n ga ma yāñ plii nde na.

¹⁵ N ma ma- kuae ter, saba nwo ga ma klaha laa ne: Yesu kāndeyārfa yai u naa u troho tāhā mii u Yesu kāndeyārwei ne, maa le cā. Poo ma mii tuhufua nen pii dyañ. Poo me, pe ma ke Yāhā kāndeyārfa yawāhāfa, Yāhā gii ke ma yrāñ yalebye. Poo me, Yāhā wām. Ya'a yāā, le Yāhā cīinde le soho Yesu kāndeyārfa koho wo, poo me pe n sēñ le na.

¹⁶ Cīinde ne, kai lii le wo ta wo n Yāhā ta wo Yater, waa saha le war ye. Le yīñ wīī gbaha, waa saha yee kangbāy sē ne ye.

U tege ba wo ye nawee kadye ne.

Yāhā Yrā le yar gbaa na u sron.
 U u ya yi yar yāhāyīn tēnlehe na.
 Kapāyī lii le u wīl pāā,
 driyē kui bye le luhu.
 Driyē kur bye wo,
 nawee- ter bye u ta pe Yater.
 Yāhā u kuā yir ga ta niisayūhū wo
 yāhāyīn na.

4

Kawar kaklahafa

¹ Yāhā Yrā le yar laha ma yee:
 Mpāy ga ba dur yi kāā Yesu kānde
 wo driyē kuayale wo. Pe ga ba naa
 n luhu yīmbuhu nkāy ye, ke n pe
 kar naa n yaha. Pe ga ba naa n luhu
 sāndāpee kaplān ye.

² Loo ga ba pe ta, dawarfa tesē
 kawarfuafa ne, pe n pe plaha, pe n
 naa kāmpee yār. Poo dawarfa mii
 tesē pe kawarfuafa mii ne, pe ga ba
 nii, pe naa kapee- pye, pe kalaa saa
 pye ke na ye. Pe ga ba nii mii, Setane
 pe kayī wāpyen suhu boo pe kē.

³ Poo kawar kaklahafa mii, pe
 nawee- klaha ma yee, cō wāsyān
 sē yō ye, ma maha yee dir raa ma
 te wādin sē yō ye. Ah too dir nde,
 Yāhā sē na ke re tāhā? Mpāy pe Yesu
 ta pe Yater, ma cīinde cā, pe ga waha
 syaha cāā wāā Yāhā kē, pe too dir di.

⁴ Ye sē yāā, Yāhā ke dir wān tii bye
 tāhā, te bye yō; taa ter sē yai mboo
 Yesu kāndeyārfa ma te sye ma yee,
 te ma tā ye. Te bye yai ma waha te
 di, taa -sē cāā syaha wāā Yāhā kē.

⁵ Yāhā kapān tesē syaha wāwāā
 ne Yāhā kē, koo ke n pai wān bye
 wāyōn ne Yāhā ye.

Wii syi u ma Yesu Crise tēntēyō

⁶ Ma'a koo kaklaha ngī yar pe
 Yesu kāndeyārfa na, maa nii Yesu
 Crise tēntēyō. Ma'a loo pye, nawee-
 ga cā pe yee, ma n poho Yāhā
 kapāyī ne, ma suhu cīinde kaklaha
 nkāy ne raa yigi. Koo kate- syān ngī
 ke kaa taha ma kacān na Yāhā wūhū
 kue ye mii digi dyan, ke ne kaa taha
 ma kadye fānga na.

⁷ Ngbāy rii te sē cīinde Yāhā wūhū
 pāā ye, ma yai ma te wīl sye.

⁸ Ma'a yīn le Yāhā kai- na, maa
 ke cā laha, ma nii yīmbui nen na
 Yāhā ne. Kadye wāsāhā gbar nawee
 kadye ya sāhā, yīn sē -sē wee re na
 ke syi ye. Ma'a -sē nii yīmbui nen na
 Yāhā ne, loo nde ma yīn ne. Ma sē
 yāā, loo nde nawee ta u n nii yrān
 na nanga, sukūhū gaa bye ne.

⁹ Kapān nde ma cīinde, nawee-
 bye yai pe le sya nuhu ne.

¹⁰ Loo ne, wo n nii Yāhā tēn tē
 yalebye, ma maha sron n kān ke
 wīl ne. Ye sē yāā, wo koho taha
 yaha Yāhā na, Yāhā gii koo ney ya
 ke ma yrān, ma maha ma nawee-
 Syayahafua, nawee- mpāy bye pe
 Yesu ta pe Yater.

¹¹ Kai- ngī bye klaha pe Yesu
 kāndeyārfa yawāhāfa ye, taa pe yar
 waha, pe naa koo ngī pye.

¹² Taa ma naanfuē, ma'a syi ta
 waa n naa ma kloṅ loo nde wīl
 na ye. Ta, ma pyer n naa n yō,
 Yesu kāndeyārfa n te yān naa n gbe
 ma ye, ma yē kaplān ne, ma troho
 wātāhā ter ne. Ta, nawee- bye ntān
 n dye ma tāy, -taa tyii ma laam n yō,
 Yesu kāndeyārfa n naa n yān ma na,
 ma Yesu wātan ter ne ma Yater, ma
 laam gbege ter ne.

¹³ Naa ke Yāhā kaplān kal Yesu
 kāndeyārfa yawāhāfa telai wo
 nawee- bye yīnde na! Naa pe yar
 pe naa kānyī yār! Naa pe klaha
 Yāhā kaplān ne! Koo ngī yigi ma
 naa ke pye, ta n sya ba dur ba.

¹⁴ Per gii Yesu kāndeyārfa wāle pe
 ba klue taha ma na, Yāhā ba kaplān
 nkāy le waa laam wo ma wīl na u n
 ke tōr, ma yee Yāhā fānga gaa wāā
 ma kē. Koo fānga nge ta, ma naa
 Yāhā tēn tē!

¹⁵ Loo nde ya ta ma tēn, ma naa le
 tē yalebye kayi ne, nuhu ne, le n naa
 n gaha ma ye yaha ye, nawee- bye n
 waha le yāā yīnde ne.

¹⁶ Kacān yāā mii na, taa ta ma
 troho wātāhā ter n naa n yō, ma
 kaklaha ke naa n nii cīinde kaklaha.
 Ma'a mii plāhā, ma nii ngī pye
 yalebye, ma ga sya yaha. Mpāy pe
 n luhu ma ye plii bye, pe bya ga naa

pe troho tãhã ma wãŋ syi dyaŋ pe ba sya yaha.

5

Yãhã tẽntẽ yai u Yesu kãndeyãrfa yigi mii?

¹ Ma'a syi ma naa n sã wãle na ye. Ma'a yee, mboo ga laantor le pe laam wo, ma naa pe yar mii nawee dyaŋ u tuhufa ne. Naa laantor le pe naanfãm laam wo mii nawee dyaŋ u cĩfa ne ma suhu u lefa ne.

² Naa laantor le pe cale laam wo mii ma nahafa dyaŋ, pe cabii tesẽ pe capiŋ ne mii nawee dyaŋ u syafa ne, -taa -sẽ mii wãyigi cã pe ne.

³ Calangusyam mpãy nawee wee pe na ye, naa nagboho ta pe na, ma naa koho le pe ye!

⁴ Calangusya wii ma pye kicar ne tesẽ kur kuẽ pii ne, pe yai pe naa pe troho tãhã pe nahafua ne mii Yesu kãnde le yar mii. Pe yai pe naa kayũhũ pye pe nwonfa kẽ, pe seefa pe kayĩ lii pye ter pe kẽ, pe naa le kayĩ dur pe kẽ. Loo ne, le n tãy Yãhã ye.

⁵ Calangusya wii ma -sẽ pye, waa wee u na ye, u yĩntaha ma maha syii, u u koho taha yaha Yãhã na, u naa n pãã Yãhã ne ke yai ke yĩmper, u naa ke nar ke naa u koho soho.

⁶ Calangusya wii ma -sẽ kuee u laangapee wũhũ ya pye, tuu sya nwo u sã ku wa ye, u ma mii nakugu dyaŋ u kapee- koho wo.

⁷ Naa pe bye klaha kai- ngĩ bye ne, pe troho wãtãhã ter n yõ naa n tãŋ pe ye gbegbe.

⁸ Yesu kãndeyãrfua wii ma yee u sã u nwonfa yãŋ ye, u Yesu kãnde miy yaha. Woosyifua nwo pee wii na, u sã Yesu ta yãã u Yater ye.

⁹ Calangusya wii syi u myaha yai ke yrũhũ koho wãle wĩ na Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa tẽn laam wo, u yai u pye dye- gbeetãã syi. U yai u pye tuu nii ter puai nen ya ye.

¹⁰ U yai u pye miyũhũ ne kayũhũ kuẽ ye: Kicar wãyigiyõ syi, nampay wãgbihi ne, u pye u Yesu

kãndeyãrwai tẽntẽle, u pye koholefua fenfa ye, kayĩ wĩ le naa n tãy u ye.

¹¹ Calangusyam mpãy yĩntaha ke sã syii ye, ma'a syi naa pe syi myar yrũhũ Yãhã tẽn wãtẽ wĩ na ye. Mii loo sã ne ye, naa waa wãgbe laam ma pe yigi, pe ga waha le Yãhã tẽn miy yaha loo nde wĩ na.

¹² Pe ma yẽ ter Yãhã tẽn wãtẽ wĩ ne, ma ba le sye, le ga nii kapee pe ye.

¹³ Pe mii, laa tẽn wee pe na ye, pe ga pe ya ta nawee- kle kafa. Lii le cã pee, pe yẽ kaplãŋ ga nihi ter, pe kalaa wee kai lii na ye, pe ga pe yẽ le le wo. Lii le maha wee wãpãã wĩ ye, pe ga naa loo pãã.

¹⁴ Loo ne ta n yee, calangusya wii u sã le ter syihi wãsee na ye, n n ke naa waa ma yi usyi na, ma u gbe ta cõõ, le puar. U ma syihi yãã see, u ma u kaha yigi yõ, wo napĩ saa waha laa wãpee yãã wo wĩ na u naa le pãã ye.

¹⁵ Ye sã yãã, calangusyam mpãy mii, pe le Yesu kãnyĩ miy yaha, ma Setane kãmpee gbe.

¹⁶ Yesu kãndeyãrfua wii ma pye u nawee waa ne tuu nii calangusya, u yai u naa koho le u ye, u ma n tyii u na u n nii teger Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa ye ye. Calangusyam mpãy pe ma, waa wee pe na ye, pe yawãhãfa ga waha naa koho le poo ye.

¹⁷ Wãle mpãy pe ma pe Yesu kãndeyãrfa yawãhã yahasee ye, pe Yesu kãndeyãrfa yai pe naa nagboho ta pe na tesẽ pe naa pe dããn wãã pe kẽ. Poo me mpãy ne pe Yãhã kaplãŋ pãã pe Yesu kãndeyãrfa ye ma maha pe klaha.

¹⁸ Ye sã yãã, Yãhã sabangbãŋ wo, kapãn laa ma le yrũhũ ta mii nde dyaŋ:

«Pe naha gii ta ma yee
ke dir pua tãhã naa n yi te syir
wo,
pe sã yai pe koo naha yẽ pua tã
too dir nde na ye.»

Le maha yrūhū ta ma yee: «Tētēfua yai u dāā u dāān ne.»

¹⁹ Pe ma wāpee laa pāā taha yahaseefua waa na, nawee- syām laa na nawee- tāā syi ge ma yee, pe sē le yāā yīnde ne ye, ma'a n le sya ye.

²⁰ Yahaseefa mpāy ma pua yaha kapee- wāpyeŋ na, ma naa le kuān pe ne pe Yesu kāndeyārfa bye yīnde na. Loo ga ta pe bye n naa n fya.

²¹ Lii tē ga pāā waha ma ye Yāhā yīnde na, Yesu Crise ne tesē pe yāhāyīŋ tēnlēheyōm ne, loo ne nde: Nkāy tē ma yar, naa n pye ke syi, ma'a n yee maa dye waa kue ye taa tyii waa na ye, ma'a n yee waa wīi n tāy ma ye ma ter waa yaha ye! Naa cīinde fla loo yāŋ!

²² Ma'a Yāhā nar waa kē, ma'a n koho taha u na farfar ye. Wii ma kapee pye, ma'a n dye u kue ye ye, naa miī yigi yalebye kapee- kue ye!

²³ Ma laha ke ma yaa, ma'a syi loho ya ta ma lawōŋ ye; defīi wō naa n wlāhā cacar, u ga ta dir saa naa n syā ma laha wo ye, ma n naa nii korkor.

²⁴ Mpāy kapee- ma, ma'a sya yee ma sē le fla naha ye, maa ke kapee- yāā gbaa na ufua tuu pye. Mpāy kapee- -sē ga waha pye ke sē n yāā gbaa na ye, ma'a le fla naha, maa cā ba ke yāā kur ye, ufua kapee- pye cīinde.

²⁵ Kayūhū pyefa bya ma koo syi. Wii ma kayūhū pye, ke n yāā gbaa na. Ke ma sya yee, ke sē yāā gbaa na ye, ke saha kuae wam wo ye, ke ga ba naa n tōr nawee- bye n ke luhu per gaa.

6

¹ Mpāy pe ma yāmpa, pe yai pe naa cīinde nagboho ta pe yīŋfa na. Mii loo sē ne ye, nawee- mpāy ter ga waha naa Yāhā miipihi yee ma suhu wo kaklaha ne.

² Yāmpa mpāy yīŋfa pe ma Yesu kāndeyārfa, poo yāmpa mii sē yai pe yee, poo tesē pe yīŋfa ne, poo ma miī Tuhufua nen pii dyaŋ, pe sye pe saa naa nagboho ta pe yīŋfa na

nantāŋ ye. Le wee koo syi ye, pe yai pe cā pe tēn tē pe yīŋfa mpāy kē pe ma Yesu kāndeyārfa, pe yīŋfa ntāŋ maha dye pe tāy. Loo nde yai le waha pe yāmpa ta pe n pe yīŋfa wīi gbihi pye naa n yō.

Kawar kaklaha tesē wale wātāyter wīi nawee- ye

Kai- nkāy taa yai ma naa n pāā nawee- ye, -taa naa pe klaha, koo kē tē tōr yar ma na.

³ Wii ma nii kaklaha gaa ter klaha ma nii n yee, woo sē yer wo Yīŋfua Yesu Crise kaplāŋ na ye, koo kaplāŋ ngīi ke nawee- troho wātāhā ter sroŋ, ma maha yee, woo sē yer koo kaklaha nge na ye, koo giī ke sroŋ wo Yīŋfua Yesu wāta wīi ne wo Yater,

⁴ woofua nwo ta yi u yataŋ ne, u sē maha laa ge cā ye. Nafāā kaplāŋ wātyīn ter u koho ne, u maha nawee- yē ke yalebye. Loo nde n pai laanyar ne, wāhā wācer ne, tyehē ne, nagblaha ne, nampyeŋ wāpee wāga ne.

⁵ Mpāy kacān te kāā yi le Yāhā cīinde kānde wo, wāyer wee pe kaplāŋ wātyīn na ye. Pe le ga ma yee, wii ma Yāhā ta u Yater, ufua ga waha wale ke loo nde flāhā tāy.

⁶ Cīinde ne, Yāhā laam wīi wāpyeŋ ma gboho nawee laam wo, wangbāy laa sē ter loo nde yaha ye. Ufua saa naa laa ke nantāŋ ye.

⁷ Ye sē yāā, wo sē see ba ngaa ne driyē wo ye, wo maha wee too ga waha ngaa gbe ke laam wo wo ter ke ne wo kuper ye.

⁸ Wa'a nii wo yē digi yāā, tesē nayre ne ma le n tā wo kadye na, laa sē maha kuae nantāŋ ye.

⁹ Mpāy pe yee poo n traha pe wangbāy ke, loo ne le pe tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kue ye. Pe laam wūhū pee, ma nihi, yīŋ maha wee ke na ye. Koo ngīi syi kē, ke nawee ta u n gbe namihi na, u wīi n klaha- tāŋ, u n maha u yīŋ ke laa.

¹⁰ Ye sē yāā, wale wīi ma gboho ter mboo wii laam wo, loo nde n pai

kapee- ter bye ne. Mpāy wale wīi ba gboho ter pe laam wo, ma pe ta pe n le Yāhā kānyīi fla miy yaha, ma maha pe laanyīn bye pye klaha- pe ya kē.

Pɔl Timuti yar kai- ne

¹¹ Mboo woo na Timuti, Yāhā nawee kē ma ne. Kai- nkāy tē pāā ter, ke bye yāā ma ke ta yaha. Ma yai ma kai- nkāy ke ke ngīi: Kasroŋ wāpyeŋ, wāpuayaha Yāhā wīi na, Yesu wāta wīi ne ma Yater le n naa le ma laam wo, nawee- ntāŋ wādye wīi ne ma tāy. Naa ma laam yīn yalebye, -taa ta pe naa n tāy.

¹² Taa Yesu ta ma Yater, loo fānga gbe ma kapee- wāpyeŋ yia. Ma'a nii loo pye, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye, maa le yāā. Yāhā ma yee yi loo nde na. Mboo ge sē le pāā la nawee- busāā yīnde na ma yee, ma Yāhā Dya Yesu ta ma Yater.

¹³ Yāhā gii ke yrā le wān bye wo, koo tesē Yesu Crise ne, woo wii tuu le pāā Pōsyi Pilati yīnde na pe nawee- bye ne ma yee, woo kē Yāhā Dya, n ga nde pāā ma ye ke syāŋ yīnde na:

¹⁴ Le Yāhā kānde yigi klue sīi ne, -taa naa le yāŋ, ma'a syi kawar kaklaha n wlāhā le ne ye, wo Yīŋfua Yesu n sya ba dur ba.

¹⁵ Yāhā yale lii ta, le ma ba nɔ, ke ga u ta u n dur ba. Yāhā kē ke ma cīinde yahaseefua kai- bye wo, koo ya kē ke n pai yrīŋ ne. Koo kē ke ma fāngafa bye Fāngafua, ke ma yīŋfa bye Yīŋfua.

¹⁶ Ke ma, gbā saha crā ge crā ke na ye. Yāhā niisaha ma cāā- wo, cāā- mpāy syi nawee saha crā pe na ye. Nawee saha Yāhā yāā yīnde ne ye. Yāhā myaha yai nawee- ter bye pe naa ke gboho, koo gii wākuayāā wee ke fānga na ye. Amen, le nii ke syi.

¹⁷ Mpāy pe ma driyē nge wale ne, pe yar pe ma syi pe yataŋ ta pe ya na ye. Pe yar pe ma n koho taha naa n yaha pe wale ya na pe yee le gboho ye; wākuayāā ma le na, wāklahayāā bya ne. Pe yai pe koho taha naa n yaha Yāhā koo na, koo gii ke wo kē

wān bye ne busāā, ma yee te naa wo wīi yō.

¹⁸ Pe yar pe naa kayīi pye, pe naa ke pye ke n gboho naa n nɔ pe wale wāgboho syi na, pe nii laantār ne, pe naa pe koho wān la nawee- ne laanfīr ne.

¹⁹ Pe ma koo pye yalebye, nangbān kē pe ke n ta Yāhā Yai wo; too nangbān wān nde syi sē waha n klaha- ye. Loo na, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye, pe ga ba loo yāā.

²⁰ Dya, Yesu kapāyīi kaklaha wūhū nkāy tē ma yar, ke ma ma koho wo, ke yigi yō. Kaplāŋ nkāy syi yīŋ wee ke na ye, nkāy syi ke ga maha waha nawee ta, u saa Yesu ta u Yater ye, ma'a n naa ma yē le ke syi wo ye! Kawar wūhū nkāy pe ta kacān wūhū, koo nkāy ke n yee, le Yāhā kapān wīi wee cīinde ye, ma'a n naa ke syi luhu ye!

²¹ Ma sē yāā, mpāy pe yee poo ma too kacān nde syi cāfa, pe Yesu wāta pe Yater wīi miy yaha.

Yāhā n laantār yar ma na, mboo tesē mpāy ne pe ma ma ne.

Pɔl saba syāŋ wuhu kaplāŋ Timuti ye

Syaha fla

¹ Ndoos Pɔl kē, ndoo wii Yāhā ra ta Yesu Crise tēnlēhɛ. Yāhā ke bii yē tēr nawee- ye, koo ga ba cīinde yrā lii wāā pe kē Yesu Crise kāmāy na, ke ra taha, n naa loo nde yar nawee- na.

² N saba nwo yrūhū nɔ wāā mboo Timuti kē, ma ntāŋ dye ra tāy, ma ma ra dya Yesu kānde na. Wo Tuhufua Yāhā tesē wo Yīŋfua Yesu ne, ke ke kayī wāā ma kē tesē ke yrīŋ ne, ke ma fɛn di.

Pɔl laantor le Timuti laam wo

³ N syaha wāā Yāhā kē ma wī na, Yāhā gii n ma ke tēn na. Kai- nkāy tē cā ke sron, koo tē n pye le Yāhā tēn na mii ra faale wāle wāŋ syi dyaŋ. Yalebyɛ ke yai ke yīmper, n ma nii n pāā Yāhā ye, n sē ne faha ma wī ne ye, n ne ke nar ma kē.

⁴ Too naa n cāāŋ wii na per gii, ma ba yīntām yi. N ma nii loo nde ga, ma laam bya ma ne ra yigi, ta n sya naa n kɛ, n ma yāā yīnde ne, n naa nuhu di.

⁵ Ma nahafuadyaha Loyise tesē ma nahafua Yinisi ne, poo mii cāā Yesu sron ta pe Yater ma yaha. N le cā, ma bya Yesu ta ma Yater laantee nen ne pe wāŋ syi dyaŋ. Koo kē, n syaha wāā Yāhā kē ma wī na.

⁶ Tē ba koho taha ma na, ma naa Yāhā nar ma kē, koo kē, Yāhā n wāyī wāā ma kē; loo le ma ta, ma n ke tēn wātē fāŋga yāā. Ma'a syi ma loo wāyī nde faha ye!

⁷ Ma sē yāā, Yāhā Yrā lii Yāhā le le wo laam wo, le sē wo ta wo n nii fya le cīinde wāpāā ne nawee- yīnde na ye. Le wee koo syi ye. Yāhā Yrā fāŋga le wo laam wo; le wo ta, nawee- ntāŋ n dye wo tāy, le wo ta, wo n wii wāyigi cā.

⁸ Loo na, ma'a syi ma yee, Yīŋfua Yesu kapāyī wāpāā wī fyar yigi ma kē ye. Tē nwo nwompihi wo Yesu wī na, ma'a n yee, a loo maha fyar yigi ma kē ye. Ma bya, naa mii gbihi wāfāy kur ye ra ne le Yesu kapāyī wāpāā ne. Ma'a syi fya ye, ma koho taha yaha ke fāŋga na, fāŋga gii Yāhā ke wāā.

⁹ Yāhā koo kē ke wo sya yaha, ma maha wo yee too nii ke nna; le sē nii mii, wo kayūhū pye koo syi ye, ke ya laam wī ne, ke le pye wo kē laantār tāy. Ke bii loo kayī nde ta yaha wa wo kē Yesu Crise kāmāy na, driyē sē bii tāhā wa ye.

¹⁰ Ke le yar wo na yagaa wo Syayahafua Yesu Crise wāpaŋ ne driyē nge wo. Yesu Crise ta, gbā saha kapee pye wo na nantāŋ ye, tesē cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye, u maha loo yar wo na le Yāhā kapāyī wo.

¹¹ Yāhā ra yāŋ yi ma yee, n naa le kapāyī tōr nawee- ye, n nii Yesu tēnlēhɛ. Loo ne, ta n nii nawee- klaha le kapāyī kai- ne.

¹² Loo le ra ta, ra n nii wāfāy nge fāy. Le sē fyar yigi ra kē ye. Wii tē ta ra Yater, n ufua cā. N maha le cā, le Yāhā kapāyī wūhū nkāy tē klaha nawee- ye, u ga waha yia u naa n sēŋ ke na, u wādurba per n sya ba nɔ.

¹³ Cīinde kaplāŋ nkāy tē yar ma na, naa koo ya yāŋ ma naa nawee- klaha ke ne. Ma seefar le Yesu ne, koo syi kē Yesu n nii ma Yater; nawee- ntāŋ n dye ma tāy, kuee yai tāŋ ke syi!

¹⁴ Kaklaha nkāy tē yar ma na, ke gbihi yigi, ma'a n tyii waa n ke wā klaha ye! Naa loo pye Yāhā Yrā kāmāy na, Yāhā Yrā lii le ma wo laam wo.

Mpāy dur yi Pɔl kur ye, mpāy -sē kuee u kur ye

¹⁵ Ma cā Yasyi kuee kāntrahafa bye dur yi kāā ra kur ye, Fisyel dyaŋ Yermosyɛn ye ne.

¹⁶⁻¹⁷ Yɔnesyifɔr woo na, tē nwo ke nwompihi wo, fyar sē u yigi ra wī ne ye. Yāhā ke kaa taha u kahafa na.

Tuu ba pa Wōrme wo nwo, u ba ra fla ke farfar, ma sya ba ra saha cā, ma naa n pai ra fla na, ma ba naa laanyīn kaplān pāā ra ye.

¹⁸ Faale wo, tē sē ba pye wa nwompihi wo ye, ma pye Yefesyi wo, tuu naa koho le ra ye mii, ma le cā. Wo Yīnfua Yesu u ba u fen di Yāhā kasāhā per wo.

2

Wii u Yesu kānde yigi klus sī

¹ Ta dya, mboo na, ma cā too seefar le Yesu Crise ne, wo kayī yāā. Naa mii plāhā Yesu kānde wo loo kayī nde kāmāy na!

² Kaplān nkāy raa luhu ra yē na, tē naa nawee- klaha ke ne nawee-yīnde na, mpāy raa cā pe sron, ma cā pe ga waha nawee klaha ke ne pe ya ndon, pe klaha ke ne!

³ Ma ma mii seraasyiyō dyan Yesu Crise ye. Wāfāy ma ma dye, naa ma fen lay sya ra wān syi dyan!

⁴ Seraasyi naa wii u n gaha naan miysaha wo, u n ke u wī le naa n tāy u yīnfua ye. Loo na, kai- nkāy ke wee naanmiy wūhū ye, u saa naa u ya wlāhā ke ne ye.

⁵ Ma maha cā, kaa na pe ma ne yee, nawee- pe pe ya kihi; wii ma yahasee gbe, u ga ngaa yāā. Pe kānde lii yar pe yakihifa na, wii ma yee u sē n ter ke syi ye, u ma sya yahasee gbe, u saa ngaa yāā ye.

⁶ Tawarfua wii tuu le tēngbāy tē, te dir ma ba gbe, woo tuu ga cāā u lay yāā.

⁷ Kaplān nkāy tē pāā ma ye, ke le yaha ma laam wo, wo Yīnfua ga ba kacān wāā ma kē, ma n ke war.

⁸ Ma sē Yesu Crise wī yāā la, tuu sya ba ku, u ba yir gbā wo, ma dur ba yrān na gbaafa ye. U faale wādyaha gaa kē Dawide ne. Le ma Yāhā kapāyī wo, Yāhā kapāyī lii wī tē tōr n yar nawee- na.

⁹ Loo wī wātōr kē, le ra le wāfāy nge wo, ta n sya nwo, pe ra pua yaha nwompihi wo kapeepyfua wān syi

dyan. Le Yāhā kapān loo na, le saha pua yaha ye.

¹⁰ Loo ne, ta n nii wāfāy nge fāy mpāy wī na, Yāhā pe yān yi. Pe ma waha sya yaha Yesu Crise kāmāy na tesē nayōr rii syi wākuayāā wee te na ye, pe ma maha too bye yāā, ta wāfāy nge saa kai kua ra ye ye.

¹¹ Kaplān ngī tē ga tōr ma ye, cīnde wūhū kē:

«Wo ma sya fāy mii waa gbā yāā, wo ga ba nii yrān na u ne wii ndon.

¹² Wo ma wii plāhā le Yesu kānde wāyār ne, waa ba nii fānga na u ne wii ndon.

Wa'a yee wo sē Yesu cā ye, u bya ga ba yee, woo sē wo cā ye.

¹³ Wa'a sya yee, wo sē n sron Yesu kānde wo ye, u Yesu woo na, tuu yē ter wo ye lii ne, u n sron le ne.

Ye sē yāā, tuu lii pāā, u saha dur u le sye u ya ye ye.»

Tētē wii u u yīnfua laam yīn

¹⁴ Kaplān ngī tē pāā ma ye, ke gbihī yar nawee- bye na. Le pāā waha pe ye Yāhā yīnde na, pe tyii kaplān wātyīn na Yesu kāndeyārfa yawāhā fla wo. Ke n pai wāhā ne, ke ga waha ta Yesu kāndeyārfa mpāy n dur yi le kānde wo.

¹⁵ Mii waha, ma nii tētē wii syi dyan, u tēn tē n yō Yāhā yīnde na, le sē fyar yigi u kē ye. Naa ke Yāhā kaplān cīnde tōr gbe gbe nawee- ye!

¹⁶ Kaplān nkāy yīn wee ke na ye, ke sē maha sron Yesu kānde ne ye, ma'a n naa yē le ke wo ye! Mpāy pe koo pāā, loo nde pe troho dur yi n kāā le Yāhā kānde wo.

¹⁷ Pe yē kaplān ma mii nahapihi dyan nawee troho na, nahapihi gi syi ke ga ke troho bye pye klaha- tān ufua kē. Mpāy pe koo kaklaha ngī syi klaha, Yiminee ma pe ne, Fileti ne:

¹⁸ Pe le pāā ma yee, a wii Yesu kāndeyārfa, wo yir wa gbā wo, ma

dur ba wa gbaafa ye yrān na. Loo nde na, pe le cīinde fla miy yaha, ma maha nawee- mpāy ta pe n yi n kãã le Yesu kãnde wo.

¹⁹ Cīinde wūhū nkāy ke ma yīn Yesu kãndeyārfa ye, koo nkāy Yāhā ke pāã ta yaha, ke wee wāyehε wūhū ye. Koo kaplān kē ngīi: «Mpāy pe ma Yāhā wām, Yāhā pe cã.» Ma suhu «Wii ma yee Yesu ma woo Yīnfua, ufua yai u dur yi kapee kur ye.»

²⁰ Nangbān kaha wo, didiwān kur byε sē kē te fāã sān ne tesē wargbε ne ye. Taa ma, te fāã poor ne, taa -sē ma, katyigi pe ta. Te sān wān tesē te wargbε wān ne, pe roo gbe n yi cīinde wūhū ma ga pye. Te poor wān tesē te katyigi wān ne, pe roo gbe n yi plii byε, te n maha n wluhu.

²¹ Kapee- nkāy tē tōr yar ma na, wii ma yee u sē ke syi pye ye, u ga nii mii didikla gii dyan, pe ke gbe n yi cīinde wūhū ma ga pye. Wii ma nii koo syi, u sron ma u Yīnfua myaha na. U ga waha laa yō u Yīnfua kē, u gbihi ta kayūhū wāpyen na.

²² Taa ma naanfuē, naanfāndi wūhū nkāy ke sē yō ye, ke yāã ma ke ta yaha. Naa ma wāsron wīi loo kε, naa Yesu ta ma Yater yalebyε, tyii ma nampyen- ntān n naa n dye ma tãy yalebyε! Mpāy laam pe ma gbεgbe, ma Yīnfua Yesu ta pe Yater pe kãnkai- byε wo, nii yīmbui nen na poo ne!

²³ Kaplān wātyīn nkāy ke sē kaa taha nawee kacān na ye, ke yāã ma ke ta yaha! Ke syi n pai wāhā ne.

²⁴ Ma cã, wii u Yīnfua Yesu tēn tē, u sē yai u naa n wāã ye. U yai u naa laantār kaplān pāã nawee- byε ye. U yai u waha naa nawee- klahā Yāhā kaplān wūhū ne, u yai u pye laanyīnfua.

²⁵ Mpāy pe u yē kai, u yai u waha pe gbihi naa n yar kaplāntāhā ne: Laa na, Yāhā ga ba pe ta pe n le sya pe cã pe yē kaplān sē yō ye, pe ke miy yaha. Loo na, pe ga waha cīinde kaklaha cã.

²⁶ Loo na, pe ga maha waha pe faale laantor kacān yāã, pe waha fer sya sãndāpee yīnfua Setane namihi wo, Setane wii u pe yigi kawar kaklaha nkāy ne ma pe ta pe n nii u laam wīi pye.

3

Driyē kuayale wo, nawee- kapee-ga ba gboho ter

¹ Ma laam too nde na: Driyē kuayale cãã ga ba pee naa n gaha.

² Nawee- ga ba naa pe ya yīn ya kε. Wale wīi ga ba gboho ter nawee-laam wo. Pe ya wāsey wīi ga ba naa n tãy pe ye. Yatan ga ba gboho pe na. Pe ga ba yīnde le Yāhā wo. Pe saa ba naa n luhu pe seefa ye ye, pe sya naa n wāã pe ne. Mboo wii ma kayīi pye pe kē, pe ga ma dāã kapee ne. Pe saa ba naa Yāhā wīi yān cīinde ye.

³ Nawee dugu saa ba pye pe na ye. Wāhā ma pe le nawee ne, pe saa sya pe wāã le yāã u ne ye. Pe ga ba nii nagblahafa. Pe saa ba naa pe ya wāyigi cã ye. Pe ga ba naa fānga yar nawee- na. Kayīi wāpyen saa ba naa n tãy pe ye ye.

⁴ Pe ga ba yār naa n yaha pe nampyen- na. Yēkuān wīi ga ba naa n tãy pe ye. Yatan ga ba ter pe koho ne. Pe ya laam wūhū ga ba naa n tãy pe ye Yāhā wīi na.

⁵ Pe ga ba le ka naa n pāã yē ya ne, poo ma Yesu ne, pe laam wo pe -sē u fānga wīi sye, u ma n pe troho wātāhā ter wāklaha pe kē ye. Ma'a n naa mii le pe kãnde wo ye!

⁶ Poo mpāy gε ga ba naa n tay kakle wo, pe naa ca mpāy wlan pe kawar kaklaha ne, ca mpāy syi pe wākaryaha sē n sye ye; poo ca mii cã pe pe ya le gboho ter kapee- wo, pe laam wūhū ma maha gboho.

⁷ Pe n kε pe naa pe klahā, pe sē -sē n kε pe cīinde cã ye.

⁸ Poo nawee- mii ga ba naa pe syi ca wlan. Kawar wūhū ya ke ma pe laam wo, pe ga ba naa kawar fua, poo Yesu ta pe Yater. Pe kawar kaklahafa mii, pe ga ba yee, poo ga

yer tā le cīnde na mii faale dyan Sypite caifa Yanese tesē Yamrese ne pe bii yee, poo ga yer tā Musa cīnde wūhū na mii.

⁹ U Yanese tesē u Yamrese ne, pe sē waha bii yia ye, nawee- n bii cā dawarfa me pe ne. Pe kawar kaklahafa mii, pe bya wī ga ba nii koo syi, te kawar saa ba ka yahasee ye pe ye ye.

Pɔl Timuti yar kai- ne

¹⁰ Ma -sē yee mboo na, ma ra kaklaha sya, ma ra troho wātāhā ter gbe. Lii tē n ke driyē wo, ma bya le cā. Tē Yesu ta ra Yater mii, ma bya u ta ma Yater koo syi. Tē ra laam yīn mii, ma bya ma laam yīn koo syi. Nawee- ntān pe n dye ra tāy mii, pe naa n dye ma bya tāy koo syi.

¹¹ Tē ta laam plāhā le Yesu kānde wāyār wo mii, ma le cā. Pe naa ra nuhu le Yesu kapāyī wī na mii, ma le cā. Tē naa wāfāy gii bye sya, ma ke cā. Wāfāy gii ter sē maha kuee mii pe sē ra fāy ke ne Yātɔɔsyi wo ye, Yikō ne, Liiser ne? U Yīnfua -sē ra yīn wloho naa n yi koo bye wo.

¹² Ma cā mpāy bye pe yee, poo ga seefar le Yesu ne, pe naa pe troho tāhā Yāhā yor wo, pe ga ba naa pe bye nuhu loo nde wī na.

¹³ Nawee- mpāy pe pee ma yee, poo ga naa nawee- wlan kawar kaklaha ne, kaa ga ba taha naa n gaha pe pyer wāpee na; pe ga ba yee poo ga nawee- wlan le kāmpee lii wo, poo ge me pe ga ba too dye le wo.

¹⁴ Mboo na, taa ma klahafa cā, kai- nkāy pe ma klaha, ma cā cīnde wūhū kē. Mii plāhā, ma kuee ke wo!

¹⁵ Ma kicar cāā ge na, ma ba Yāhā sabangbān kaplān cā. Koo kaplān ngī ga waha kacān wāā ma kē, ma n Yesu Crise ta ma Yater ma ba sya yaha.

¹⁶ Kaplān nkāy ke ma Yāhā sabangbān wo, Yāhā kē ke koo ngī bye le nawee- mpāy laam wo, pe n -sē ke yrūhū yaha. Ke yō, ke ga waha nawee klaha Yāhā wūhū ne; ke ga waha nawee kapee- yar u na, u n cā ke sē yō ye. Ke ga waha

nawee klaha, u n kāmpee miy yaha, u kānyī gbe. Ke ga waha nawee klaha, u n naa n sron.

¹⁷ Nawee wii u Yāhā kānde yār ke syi, Yāhā kaplān ga u ta u n nii naweeyō, kayūhū wāpye wī ya n nii u laam wūhū.

4

¹ N ma nar, Yāhā yān tesē Yesu Crise ne, Yesu Crise wii u n pai yrānfa sāhā ma suhu mpāy ne pe ku wa, woo wii u n pai dur ba kāntrahafa ye u yīnfar ne,

² Yāhā kapān pāā naa n yigi nawee- ye yalebye! Le wāluhu laam ma pye pe na woo, le wāluhu laam ma maha yee le wee pe na ye woo, naa le pāā pe ye! Pe gbihi naa n yar le ne! Wii ma kapee pye, u yar u n le sya u cā, le sē yō ye. Wii ma kapee pye, u sē yer le na ye, ma le kuān u ye, -taa fānga le ufua wo. Ma laam yaha koo ngī bye na, ma naa pe klaha laanyīn ne!

³ Ma sē yāā, yalaa wo, Yesu cīnde kaklaha wāluhu saa ba naa n tāy nawee- ye ye. Lii le n tāy pe ye, loo ya pe ga ba naa n pye. Pe ga ba pe laam kaklahafa ge yān yi busāā, pe pe ta pe ya tāy, pe n naa pe laam wūhū tōr pe ye, pe n naa n luhu.

⁴ Pe saa ba naa Yesu cīnde kaklaha luhu ye, pe ga ba ke sye pe naa ngbāy ya luhu.

⁵ Mboo na, mii wāyigi cā kai- bye wo, naa mii waha wāfāy wo! Ma tēn ne Yesu kapāyī wāpāā ne nawee- ye, le tē naa n yō! Tēn nkāy bye pe le soho ma koho wo, naa ke bye tē!

⁶ Ndoo na, n le sya ma ga nii yrā le soho Yāhā koho wo. Le yale ge no wa tē ga ku.

⁷ Driyē nge wo, n le sya ma naa nii srā kayī wī na. N fā fā fā, yagaa woo n no ra fee yersaha na. Yesu kē tē ta ra Yater ma sya ba waa yagaa na.

⁸ Yagaa tē waha yia, n cā n ga dāān yāā: Too dāān nde, kayīngbāy ne, kayīngbāy lii, wii ma n sron u ga le yāā. Yīnfua wii u ma kasāhāfua,

woo wii u sronṅ, u ga le wāā ra kē kasāhā per wo. Ndoo ya sē kē tē ga loo kayīṅgbāy yāā ye, mpāy bye pe u Yīṅfua wādurbaṅ sēṅ nuhu ne, pe bya n pai le yāā.

Yesu kāndeyārfa mpāy wū

⁹ Mii waha, ma ba yi ra na, ma'a n nii kuee ye!

¹⁰ Ma sē yāā, Demasu tuu yi kāā ra kur ye, driyē nge wūhū tāy n ter u ye, koo kē. U ka Tesaloni na. Karsā ye poo na, Tyite ne, poo ma ra kur ye. Karsā ka Galasyi na, Tyite -sē ka Dalamasyi na.

¹¹ Luke ya u kuee ra ne. Ma'a n pai, ma Mareke yigi ba, u n ba naa ra koho soho tēṅ ne.

¹² N Tesyihi lehe Yefesyi wo.

¹³ Ta nayrengbāṅ gii ke ma Karpasu fla na Toosa wo, ma'a n pai, ma ke gbe naa n pai ra kē, te sabar bya ne. Ma'a n faha te sre wān yaha ye, tii tē kaplāṅ yrūhū yaha te na, ma re kur ta yaha.

¹⁴ Ntyasāā naa Lesyāānder kapeengbāy pye ra na. Tuu lii pye, u Yīṅfua ga ba loo dāān wāā u kē.

¹⁵ Ma bya, naa mii yigi u ne; ma sē yāā, Yāhā kaplāṅ nkāy bye too pāā, u naa n ke woo ga yer tā ke bye na fānga waha na.

¹⁶ Ta kasāhā na, tē fe yir per gii ma naa ra yīṅ ke, waa ge sē pye ra ne ke fla na ye; pe bye ba ra miy yaha. Yāhā ma syi ke loo ta kapee pe yīṅ na ye.

¹⁷ U Yīṅfua -sē pye ra tāy, ma ra laam plāhā, ta n waha le Yesu kapāyīī pāā mpāy bye ye pe wee Yiifēe- ye, pe n le luhu. Yīṅfua n maha ra yīṅ wloho yi jar koho wo, kapee sē ra yāā ye.

¹⁸ U Yīṅfua ga ra yīṅ wloho yi kapee- ter bye wo, u ga ra ta, ra n dye u Yai wo yāhāyīṅ na. Woo myaha ya ke naa n sey yalebye, wāyeryāā ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi.

Ke kaplāṅ kuasaha, syaha ne

¹⁹ Persyile syar ra kē, Yakila ne, ma suhu Yoneisyifor kahafa bye ne.

²⁰ Yerasyi kuee Kornti wo. Toofī sē pye wāwee ye, ta n u ta yaha Meleti wo.

²¹ Mii waha, ma cāā pa te werngbān cāā yaha. Yeblusi, Pudānsyi ne, Linusu ne, Kladya ne ma suhu pe Yesu kāndeyārfa bye ne, pe ma syar.

²² Yāhā ke ta, u Yīṅfua n pye ma kur ye. Yāhā ke ke laantār yar ye na.

Pol saba kaplāņ Tyite ye

Syaha fla

¹ Ndoo Pol kē, tē saba nwo yrūhū. N ma Yāhā tēntē, ma maha ma Yesu Crise tēnlēhē. U ra lēhē ma yee, Yāhā ke mpāy yāņ yi, n pe yar le Yesu Crise kapāyī wī ne, pe n waha u ta pe Yater, pe waha le cīnde cā, cīnde lii le n pai Yāhā kānde wāyār ne.

² Loo ga pe ta, pe n koho taha yaha le cīnde yrā wī na, cīnde yrā lii wākuayāā wee le na ye. Yāhā sē kawar fua ye, ke bii yē ter wo ye loo cīnde yrā wī nde ne, driyē sē bii tāhā wa ye.

³ Le yale n ba nō, Yāhā n koo bye yar gbaa na ke yē kapān ne. Wo Syayahafua Yāhā ke yē kapān le soho ra koho wo ma yee, n le pāā naa n yi nawee- bye ye.

⁴ Ndoo Pol kē tē saba nwo yrūhū nō wāā mboo Tyite kē. Ndoo kē tē ma yar fūū le Yesu kānde wāyār ne, ma n u ta ma Yater mii tuhufua dyaņ u ne u puee yar kai- ne mii. Yagaa, wo nii nwoņ nenfa le Yesu kānde wo. Wo Tuhufua Yāhā ma suhu wo Syayahafua Yesu Crise ne, ke ke kayī wāā ma kē tesē ke yrīņ ne.

Pe Tyite taha tēn lii na Karti kāntraha na

⁵ N ma ta yaha Karti kāntraha na ma yee, kai- nkāy ke kuee wāpye wūhū, ma ke pye gbihi ta. Ma yai ma pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ta, pe n mpāy yāņ yi pe ya wo. Poofa ga nii pe Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa. Ma yai ma loo pye Karti kāntraha kui bye wo. Tē ba ma yar kai- nkāy ne loo nde wī na, ma'a n faha ke ne ye:

⁶ Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefua yai u sroņ kai- bye wo, u yai u pye cōō nen ya ne. U pii bye yai pe naa Yesu kānde yār, pe sē yai

nawee- n naa n yee pe troho wātāhā ter sē yō ye, pe maha naa n yee pe sē n luhu nawee- ye ye.

⁷ Ma sē yāā, Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefua woo kē, u ga naa ke yawāhā kai- bye yāņ ma suhu ke wale wūhū bye ne; loo ne, u yai u naa n sroņ kai- bye wo. U sē yai u nii yataņfua ye, u ma syi u naa ncafūhū di farfar ye! U sē yai u tar sēm na ye, u sē yai u naa fānga pyer pye ye, u sē yai u naa fufor wale sya nawee- ye ye.

⁸ U yai u nampay gbihi naa n yigi nuhu ne, u yai kayī wī loo n naa n tāy u ye. U yai u waha naa kacān yāā, u yai u sroņ, u yai u pua yaha tāņ Yāhā wūhū na. U yai u u ya wāyigi cā.

⁹ Pe Yesu tēnlēhē pe le Yāhā yē kapān klaha nawee- ye mii, loo kapān nde ma cīnde. U yawāhā yahaseefua yai u naa loo yāņ cigege. Loo na, u ga waha naa pe Yesu kāndeyārfa bye klaha le cīnde kaklaha ne, u maha naa pe yar kayi ne. Tesē, mpāy pe yee poo ga yer tā le cīnde kaklaha na, u ga maha waha pe yar pe plahasaha fla ne.

¹⁰ Ma'a yāā, tē ngī pāā ma ye, pe Yiifēe- mpāy pe dye Yesu kānde wo, pe busāā ma pe sye ma nii nawee- wlaņ pe kaplāmbuar ne, yīņ wee ke na ye.

¹¹ Pe fufor wale sya nawee- ye, ma pe klaha kai- nkāy ne ke sē sroņ ye, ke sē wāā le cīnde kaklaha ne ye, ma klefa busāā laam wlāhā ke syi. Ma yai ma poosyifa yēr tā.

¹² Pe Kartifa naa waa pye tuu kai- cāā pāā naa n yaha, woo gē ba le pāā ma yee: «Kartifa ya dyaņ, pe ma kawarfuafa, pe pee mii wlaha wān dyaņ, pe napar pye ma maha di cā. Pe see ke dyaņ.»

¹³ Tuu lii pāā, cīnde ne. Loo na, le pāā naa n waha pe ye, pe n pe troho tāhā naa n sroņ Yesu kānde wo.

¹⁴ Pe ma n naa Yiifēe- ngbāy yāņ ye, tesē nawee- mpāy pe le cīnde kapān sye ma pe laam kāmbehe ta,

pe ma n naa koo kāmbehe ngĩ yāŋ ye.

¹⁵ Mpāy laam pe ma gbegbe, pe kai- bye yāŋ laantee nen ya ne. Mpāy laam pe wee gbegbe ye, pe sē maha Yesu wĩ sya cĩnde ye, pe kai- bye yāŋ laantee- sānsyām ne. Ma sē yāā, poo laanga ter sē yō pe kacān ter ne ye, koo kē.

¹⁶ Pe n yee poo ma Yāhā ne, ma'a -sē pe pyer yāŋ, maa cā kawar ne. Pe wĩ klaha-, pe sē n luhu waa ye ye, pe saha laa kayĩ ge pye ye.

2

Yesu kāndeyārfa yai pe naa pe troho tāhā mii

¹ Mboo na, kai- nkāy tē ma klaha ke ne, naa nawee- klaha koo ya ne! Koo kē ke nawee- wāsyayaha wĩ pāā.

² Pe nanle yar pe pe ya wāyigi cā kai- bye wo, pe ma syi pe naa miiklaha- wūhū pye ye, pe naa kacāwūhū pye! Taa maha pe yar pe naa Yesu ta pe Yater, pe tyii nawee- ntāŋ n naa n dye pe tāy, pe naa pe laam yīn kānkai- bye wo, mii Yāhā cĩnde le yar mii.

³ Taa pe cale bya yar, pe naa pe troho tāhā nawee- n cā, Yesu kāndeyārfa me pe ne. Pe yar, kaplāmbuar rii te sē yō ye, pe ma n koo syi pāā naa n tay teebehe bye wo ye, pe sē yai pe pua yaha sēm na ye. Pe yai pe laantor kaplāŋ cā,

⁴ pe naa capīy klaha, pe pa ntāŋ n naa n dye pe tāy pe pii ne.

⁵ Pe maha pe yar pe laam pe naa nii gbegbe pe naa kacāwūhū pye, pe naa pe kle tēŋ tē kayi ne, pe laam pe naa n tāy, pe naa n luhu pe pa ye. Pe yai pe naa koo ngĩ bye pye. Loo ga ta, waa saa waha wāpee laa yāā u pāā le Yāhā kapān wĩ na ye.

⁶ Taa maha pe naanfām yar, pe naa kacāwūhū pye kānkai- bye wo.

⁷ Mboo na, naa kayūhū pye kānkai- bye wo, pe n yāŋ naa n gbe ma na. Naa n laha, taa maha naa n sron ma kaklaha ne!

⁸ Kaplāŋ nkāy ke sron, waa saha laa wāpee yāā ke kaplāŋ na ye, naa koo pāā. Loo ga ta, fyar ga wo lahafa yigi, pe saha laa wāpee yāā pe pāā wo wĩ na ye.

⁹ Yāmpa yai pe naa n luhu pe yīŋfa ye, pe maha naa pe laam yīn kānkai- bye wo. Pe yīŋfa ma yee pe lii pye, pe yai pe le pye, pe ma n kaplāŋ tyīn le na ye.

¹⁰ Pe sē yai pe naa pe wān yuhu ye. Pe yai pe naa n laha pe yīŋfa ye yalebye, pe maha naa n sron pe ye. Loo na, Yāhā gii ke ma wo Syayahafua, ke kaklaha myaha ga yi.

¹¹ Ma'a yāā, tē kai- ngĩ pāā ma ye, Yāhā ke laantār wĩ yar, loo lii le ma nawee- bye wāsyayaha wĩ.

¹² Le wo klaha wo yi kāā kāmpee wo, wo kāntraha ngefa laam wūhū yāā wo ke ta yaha. Loo na, waa naa wo troho tāhā kacān ne, wo naa n sron, wo naa Yāhā laam wĩ pye yagaafa nsoho wo.

¹³ Wo yai wo naa koo ngĩ pye, wo naa koo yay diper sēŋ, koo gii wo koho taha yaha ke na. Koo per nge na, wo Syayahafua Yesu Crise wii u ma wo Yāhāngbāŋ, u nayōr ga ba yi gbaa na.

¹⁴ Wo Syayahafua gbā ku wo wĩ na, ma wo par sya yi kāā kapee- wāpyeŋ koho wo. Loo na, wo nii woo ya wām. Wo kapee- bye laha kāā wo na. Wo ga naa kayūhū pye laanfīr ne.

¹⁵ Kai- nkāy taa yai ma naa nawee- klaha ke ne, koo kē tē yar ma na. Taa cā nkāy raa n pāā, cĩnde ne, naa ke pāā fānga ne, ma'a n naa laalaa pye laa ge ne ye! Wii ma plaha pye, le pāā war yi u ne. Ma'a n tyii waa n ma kloŋ ye!

3

Laanfāyōm ma suhu troho gii wātāhā ne ke yō

¹ Pe Yesu kāndeyārfa yar, pe yai pe yīŋ kor le kāntraha yahaseefa ye tesē fāngafa ne, pe naa n luhu pe ye,

pe naa n yi nanihi tēn na, tēn nkāy yīn ma ke na.

² Pe yar pe sē yai pe naa waa wāpee pāā ye, pe ma n naa wāhā cēr ye, pe tyii pe laam naa n tāy, pe naa pe laam yīn nawee- bye ne yalebye.

³ Ma sē yāā, wo bya, faale wo too sē pye wa Yesu kāndeyārfa ye, wo sē ba laa cā ye, wo sē naa n luhu waa ge ye ye, wo plaha naa n pye yalebye. Wo pye kapee- wāpyeñ koho wo, yīnde wūhū ne, tesē wo tyatyāhā ne. Wo pye napee- ne kānde nen wo, tesē laanyarfa ne; nawee- wīi ba fūhū wo ye, wo bya wīi -sē ba fūhū pe ye.

⁴ Wo Syayahafua Yāhā n ba ke laantār yar gbaa na nawee- na, ma maha pe yar pe n cā pe ntān dye ke tāy. Yagaa, ke wo sya yaha koo kapee- ngīi wāpyeñ koho wo.

⁵ Le sē nii mii wo naa n sron ye. Ke wo fen di, loo ne ke n wo sya yaha ke dyañ. Ke wo sya yaha ma maha wo kapee- laha kāā wo yīn na. Loo na, wo nii mii wo maha gbihi dur see laanfāyōm ne Yāhā Yrā kāmāy na, Yāhā Yrā lii le wo laam wā klaha.

⁶ Ma sē yāā, too wo Syayahafua Yesu Crise ta wo Yater, Yāhā ke Yrā tege le wo laam wo busāā.

⁷ Loo na, u laantār wīi wo ta wo n sron Yāhā ye ma ga ba ke kloho di, wo cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye, loo lii wo koho taha yaha le na.

⁸ Kaplāñ ngīi tē pāā ter, ke ma cīinde. N yee ma naa ke pāā fānga ne nawee- ye, ma'a n naa laalaa pye laa ge ne ye! Loo ga ta mpāy pe Yāhā ta pe Yater, pe ga naa kayūhū pye yīntaha ne. Lii le yō ma maha puar nawee- na, loo ne nde tē pāā ma ye.

⁹ Kaplāñ wātyīn nkāy syi yīn wee ke na ye, ke yāā ma ke ta yaha, tesē faale wāle myar rii ne pe yrūhū ta buarbuar, tesē sānker ne, ma suhu wāhā ne le Yāhā kānde wīi na. Koo ngīi sē puar nawee ne ye, yīn maha wee ke na ye.

¹⁰ Ma'a yāā, nawee wii syi u Yesu kāndeyārfa yawāhāfa klaha kaklaha nkāy syi ne, ke nawee- ta pe

n cēr pe ya ne, u yar u ma tēmpēe wo. U ma sye, maha u yar taha le ne, ke n tehe syāñ tā. U ma maha sye, u cēr yi kāā pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa wo!

¹¹ Ma cā usyifua tuu plaha lii ne, u sē yer le na ye, Yāhā kasāhā ga ba too u na kapee- nkāy wīi na u n pye.

Pɔl Tyite yar kai- ne

¹² N ma ba Yartemasu nɔ wāā ma ye, laa na Tesyihī, pe ma nɔ ma fla na, mii waha ma ba yi ra na Nikɔplosyi wo. N ga werngbān cāā pye koo fla na.

¹³ Senosu wii u kasāhā wūhū cā, woo tesē Apolosu ne, ma'a n faha pe wīi ne ye, koho le pe ye, pe n waha pe yrāhā yi, ma'a n ta ngaa n ke laa pe ye ye!

¹⁴ N sē -sē yee, mboo nen ya wīi ne ye, wo Yesu kāndeyārfa yawāhāfa, pe bya yai pe kayūhū wāpyeñ cā, pe waha naa pe ya gbe pe cīinde kānkai- bye wo. Pe troho wātāhā Yesu kānde wo, le yai le yāñ naa n cā pe kayūhū wāpyeñ na.

¹⁵ Mpāy bye pe ma ra ne, pe ma syar. Wo naambiyām mpāy pe Yesu ta pe Yater, pe syar wo kē. Yāhā ke ke kayīi wāā ye bye kē.

Pɔl saba kaplāŋ Filemu ye

Syaha fla

¹ Ndoɔ Pɔl kē, tē saba nwo yrūhū, ndoo tesē wo cīifua Timuti ne. Pe ndoo Pɔl tā nwompihi wo Yesu Crise tēn wīi na.

Wo u saba yrūhū nɔ wāā mboo Filemu kē, mboo wii raa ma wo naambiyā, ma maha ma wo tēntēwai.

² Mboo, ma suhu Yesu kāndeyārfa mpāy bye ne pe pe ya wāā ma kaha wo, ma suhu wo syafua Yappa ne, ma suhu Arisyipe ne, woo wii u tēn tē wo ne Yesu Crise kē.

³ N le nar Yāhā ye, tesē ke Dya Yesu Crise ne, ke kayīi pye ye kē, ke maha laanyīn wāā ye kē.

Filemu troho wātāhā Yesu kānde wo

⁴ Filemu, ma wīi gboho ra laam wo. Yalebye n ma nii n pāā Yāhā ye, n ne laa yāā ma wīi na n pāā ke ye, tē syaha wāā ke kē loo wīi na.

⁵ Pe ba ma wīi pāā ra ye ma yee, a Yesu kāndeyārfa bye ntāŋ dye ma tāy cīinde, a raa maha Yesu sronj ta ma Yater. Koo kē n syaha wāā Yāhā kē.

⁶ Taa Yesu ta ma Yater wo n wāā le, n le nar Yāhā ye, ke waha ta Yesu myaha n gboho, kayūhū nkāy bye Yesu tuu n pye wo kē, ma n waha ke cā naa n yō.

⁷ Taa ta Yesu kāndeyārfa bye ntāŋ n sronj dye ma tāy, loo nde pe laam yīn yalebye. Le nii ra ye nuhu wīi, ma maha fānga gaa taha ra na.

Pɔl Filemu nar u yāmpuai Wonasyimu wīi na

⁸⁻⁹ Taa nwo, Yāhā ntāŋ sronj dye gboho ma tāy, koo syi kē, n ga ma nar laa ne. Le yō ma maha sronj Yāhā ye Yesu kānde na. Too mii, wo wīi n tāy wii ye, n saha yee ma le pye ra kē fānga na ye. N ga ma nar wānar le ne, ndoo wii n ma

wādyaha Yesu kānde na, ndoo wii pe yigi tā nwompihi laam wo ma yee, tē tee n yār Yesu Crise kānde wo, ma nii u kapān pāā nawee- ye.

¹⁰ Wo dya Wonasyimu wīi ne tē ga ma nar. Nwompihi nge laam wo, Wonasyimu dye Yesu kānde wo. Loo nde na, n ga waha u yee ra dya.

¹¹ Faale na, u sē pye ngaa ma ye ye. Yagaa, u ga waha laa yō wo bye kē, ndoo tesē mboo ne.

¹² N ga u nɔ wāā ma kē. Yagaa, taa -sē cā ma yee, u wīi gboho ra laam wo, u ma mii ndoo ge kadye dyaŋ.

¹³ N ma ne pye n ga waha ne tyii u na nii tāy, ke nwompihi wo nwo, u n naa koho le ra ye tēŋ nkāy wo ma draha wo, le ga ne tāy ra ye.

¹⁴ N le wūū ma yāā, n sē yai n kai pye ma kur ye mii ma sē yer le na ye. N sē maha n ke ma kayīi pye ra kē fānga na ye. N n yāŋ, ma'a ga kayīi pye ra kē, le -sē pye ma laam wīi.

¹⁵ Ncā, laa na Yāhā ke le ta ma yee, u Wonasyimu u fā ter ma yaha u ga yalaa pye, tuu maha dur ba yi ma na, ye n nii yii ne.

¹⁶ Ma sē yāā, Wonasyimu u ma na yagaa, u puar yāmpuai na. U sē n tōr ge tōr yāmpuai ne nantāŋ ye. U sronj ma wo cīinde nampyeŋ Yesu kānde wo. U wīi sronj gboho ndoo ye. U wīi yai le nii ma bya ye koo syi, le sya ter ra wīi yaha. U ma ma yāmpuai, ma maha ma ma cīinde nampyeŋ Yesu kānde wo.

¹⁷ Ke ma pye n ma ma naambiyā cīinde, taa ne ga ndoo ge yigi mii, u yigi ke syi!

¹⁸ Ke ma pye u laa pye ma na, ke ma maha pye u fue syi gbe ma ye, le ta ra yīŋ wīi. N ga ke draha dur ma kē, ma'a n naa ntāŋ cer ye.

¹⁹ Ndoɔ Pɔl kē tē u saba yrūhū. N ga ke bye dur ma kē. -Taa -sē cā mii ndoŋ, tē lii pye ter ma kē, le ter ma yrā yaha.

²⁰ Āwā, ma'a wo Yīŋfua yāŋ, ma ra laam wīi nde pye ra kē, le ga tāy ra ye, le ra laam yīn.

²¹ Lii tē nar ma ye nde saba nwo wo nanga, n cã ma n gaha le pye ra yor wo, le n sya ta tər koo yaha.

²² Taa maha naa syāsaha gbihi ra kē, ta laam wo n le ga ma yee, Yāhā ga ba luhu ye wānar ye, ke ra yi yaha ye kē.

Syaha fla

²³ Yepafarsyi wii u ma ra ne nwompihi wo nwo Yesu Crise wĩ na, u syaha ma ma ye.

²⁴ Marsarke ye bya ne, ma suhu Arisarke ne, Demasu ne, Luke ne, poo mpāy pe ma ra tēntēwai, pe bye ma syār.

²⁵ Wo Yīnfua Yesu Crise, u kaa taha ye na.

Yesu tēnlɛɛ waa saba kaplāŋ Yeberɛfa ye

*Yesu ter faale Yāhā kaplāŋ tōrfa
bye yaha*

¹ Faale cāā na, Yāhā naa n pāā wo wāle ne. Ke ke kaplāŋ tōrfa busāā lɛɛ naa n wāā pe ya wuhu na, pe n bii naa ke yē kaplāŋ pāā, pe bye pe kaplāŋ ter ne ke ya wuhu na.

² Yagaa sē na, Yāhā ke yē kapān pāā wo ye ke Dya kāmāy na; Yāhā driyē kai- bye le soho woo koho wo. Yāhā driyē kai- bye tāhā woo kāmāy na.

³ Yāhā nayōr n yāā Yesu na, tesē ke nagboho ne. Yāhā ke ma mii, Yesu ma koo syi. U kaplāŋ ma fānga ne, koo kē ke driyē gbā yigi. U nawee- kapee- yee laha kāā pe na. Loo kur ye, u n ka yāhāyīŋ na, maa nii Yāhā kāndigi koho kue ye, koo gii ke ma wān bye yīŋ na.

Yesu ter yāhāyīŋ tēnlɛɛ yaha

⁴ Yāhā myaha wāā Yāhā Dya kē, ke n ter yāhāyīŋ tēnlɛɛ wāŋ yaha. Koo kē, u n ter yāhāyīŋ tēnlɛɛ yaha.

⁵ Ye sē yāā, Yāhā sē kapān nde syi pāā yāā yāhāyīŋ tēnlɛɛ waa ye ye ma yee:

«Mboo kē ma ma ra Dyapuui,
ma gbe nanga na, nawee- ga cā,
n ma ma Tuhufua.»

Ke sē maha nde pāā yāā yāhāyīŋ tēnlɛɛ waa wī na ye ma yee:

«N ga nii u ye Tuhufua draha wo,
u -sē ga nii ra ye Dya draha wo.»

⁶ Yaliile wo Yāhā yee koo ga ke Dyapuui nen nō wāā driyē wo, woo wii tuu cāā pye wa wān bye yaha, ke le pāā ma yee:

«Yāhāyīŋ tēnlɛɛ bye yai
pe naa u myaha sey.»

⁷ Yāhā lii pāā yāhāyīŋ tēnlɛɛ wī na, loo ne nde: Ke yee yāhāyīŋ tēnlɛɛ mii ge pe sya nii koo wām, pe ma

koo ye tefay wāŋ syi dyaŋ. Ke tēntē- ma ke ye naayīn wāŋ syi dyaŋ.

⁸ Ke Dya wī loo na, Yāhā le pāā ma yee:

«Ma ma Yāhā, ma Yīŋfua niisaha yāā.

Too yīnfar nde wākuayāā wee te na ma ye ye.

Kasroŋ koo kē, taa ga naa n pye ma Yai wo.

⁹ Kasroŋ wī tāy ma ye,
kapee- wī sē tāy ma ye ye.

Loo ne, ma Tuhufua Yāhā n mboo yāŋ yi

ma nagboho ta ma na ma nampyeŋ- yaha.

Nuhu n -sē ma laam yī.»

¹⁰ Yāhā maha yee:

«Yīŋfua, mboo kē
taa kāntraha tāhā ke kai- bye
fegbecāā na.

Mboo kē taa maha yāhāyīŋ bya tāhā.

¹¹ Too nde bye ga ba kua.

Mboo woo na, maa naa n nii yalebye;

kāntraha tesē yāhāyīŋ ne,
te ga ba le te pye klaha-

¹² ma n te kur ta yaha te kuāŋ ne.

Taa ter ga ba te draha gbe mii
nayrefān dyaŋ pe n le wāler
draha wo.

Mboo woo na,
maa naa n kuae ma wānii na
yalebye,
wākuayāā saa pye ma dye- na
ye.»

¹³ Yāhā sē maha nde pāā yāā yāhāyīŋ tēnlɛɛ waa ye ye ma yee, u nii koo kāndigi koho kue ye kai- bye yīŋ na, ke n sya ba u napī- yīy kor le u kē, pe n nii mii, u tānde fyāhā tā pe na.

¹⁴ Pe yāhāyīŋ tēnlɛɛ ya dyaŋ, pe wee la tēntē- ya Yāhā ye, ke n nii pe lɛɛ pe ga naa n paha mpāy na, pe yai pe ba sya yaha pe ga nii Yāhā tāy?

2

*Wo yai wo naa wo wāsyayaha wī
wūū*

¹ Ke Dya kāmāy na, Yāhā ke lii pāā wo ye wo wāsyayaha wī na, wo yai

wo yīntaha sron loo nde ne, kapuar ne. Mii loo sē ne ye, waa le kānyī plaha, wo saa yāā dye Yāhā Yai wo ye.

² Kānde lii Yāhā le ta pe yāhāyīn tēnlēhe n bii le yar nawee- na, le pye kla. Le pye, wii ma loo kānde katan nen laa sye ma le miy yaha, Yāhā ga u pēn loo nde wīi na.

³ Wo wāsyayaha kaplān nkāy ke -sē ma yīn, ye yai ye cā, wa'a yee ke wee kla ye, wo saha kuee mii wo sē pēn ye. Yīnfua gē kē u cāā wo wāsyayaha wīi pāā. Mpāy pe -sē le yāā luhu u yē na, poo n ba le pāā wo ye wo n cā, cīinde ne.

⁴ Yāhā kē, ke fānga taha pe yē kaplān na, pe n waha laanwo wūhū pye ke n yō ta ter ma suhu yēkā wūhū ter bye ne. Yāhā Yrā kāmāy na, Yāhā maha fānga ter bye wāā pe kē pe ya wuhu na pe n waha naa ke tēn tē. Yāhā naa le pye ke syi, nawee- n waha naa n cā pe kaplān ma cīinde. Yāhā Yrā fānga wūhū koo na, Yāhā ke wāā ke laam wākē.

Wii woo kē u ga waha ta, nawee n sya yaha

⁵ Driyēfān gii wīi too n pāā, Yāhā sē yee pe yāhāyīn tēnlēhe poo pe ba nii koo driyē yīn na ye.

⁶ Aye rēhe, waa gē ma u le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Yāhā, nawee ma nwa, ma n nii, ma sē n faha u wīi ne ye?
Woo wii u see yi nawee, u ma nwa, ma n nii u gbihi n yigi?

⁷ Ma u ta ma yee yāhāyīn tēnlēhe pe puar u na yalaale nsoho ya wo.

Ma maha ba miingbān wāā u kē, ma nagboho ta u na.

⁸ Ma u ta kai- bye yīn na.»

Le yar ma yee Yāhā nawee- ta ke wātāhā wān bye yīn na. Le yīntaha kē, Yāhā nawee- ta pe n yia kai- bye na, laa gē sē kuee ye. Wo ma -sē yee wii ga yān yagaa, wo saa kai- bye yāā ke n pye pe myaha na ye.

⁹ Lii ya too yāā, Yesu wii Yāhā ba u dur ta, ma yee ke yāhāyīn tēnlēhe pe puar u na yalaale nsoho ya wo,

yagaa wo yāā, Yāhā miingbān wāā u kē ma maha nagboho ta u na. Tuu wāfāy gii fāy ma sya ba ku nawee- bye wīi na, koo syi kē, Yāhā n u gbihi ta ke syi. Yāhā laantār tāy, Yāhā yee koo ga nawee- sya yaha, koo kē Yesu n wāfāy nge fāy.

¹⁰ Yāhā wān bye tāhā te nii ke wān. Ke naa n ke nawee- busāā pe sya yaha pe waha ke nayōr syi yāā. Loo ne, ke n ta Yesu n koo wāfāy sya, ma cā nii wo Syayahafua. Laa sē kuee mii u sē le pye ye. Loo nde ma wāyīi. Mpāy pe ga sya yaha, Yesu woo tuu ga ter pe yahasee ye, pe n dye Yāhā Yai wo.

¹¹ Yesu woo kē, tuu nawee- kapee- laha n kāā pe na, pe n nii Yāhā laam wīi ya pye. Woo tesē mpāy ne tuu sya n yaha, pe bye ma tuhufua nen pii. Loo ne, u pe yee u cīifa, fyar sē u yigi le ne ye.

¹² Woo gē le pāā ma yee:

«Yāhā, n ga ba naa ma wīi pāā ta cīifa ye;

n ga ba naa ma miingbān gboho yay ne

ma nawee- bye nsoho wo.»

¹³ U maha yee: «N nii le soho ma koho wo.» U maha yee:

«N nwo, ndoo tesē pe kicar bye ne, kicar mpāy Yāhā pe wāā ra kē.»

¹⁴ Ye sē yāā, pe kicar see yi nawee- bye wān syi dyan, ntān ne pe kadye wo. Koo kē Yesu bya see ba wācēn wo wān syi, ntān ne u kadye wo. U ku wo kadye ter syi ne. Koo kē u gbā kāmāy na, sāndāpee yīnfua Setane wii u ma gbā fānga ne, Yesu u fānga pye klaha- u kē.

¹⁵ Tuu loo pye, u nawee- bye sya yaha gbā fyar koho wo, mpāy pe pye yāmpa ntāncēr koho wo gbā wīi na yalebya.

¹⁶ Ye cā Yesu sē loo nde pye wāā yāhāyīn tēnlēhe kē ye, u le pye wii driyēfa kē, wii mpāy too ma Brama kur kue pii.

¹⁷ Koo kē, u n see ba nawee ntān ne u kadye wo wo wān syi dyan, ma nii u nampyen wān syi wācēn, fla ngaa gē sē kuee u na ye. Mii loo sē

ne ye, u saa ne waha u cīfa fen cā u naa pe fen di ye. U ga ba nii pe ye Yāhā yūndefa yīnfua, u naa n sron le Yāhā tēn ne, u u nampyeŋ- kapee-laha kāā pe na.

¹⁸ Ye sē yāā, tuu pye driyē wo, woo γε ba wāfāy yāā gboho; sāndāpee yīnfua Setane maha naa n κε, u u tyīn ga kapee- wāpyeŋ kuε ye. Loo na, nanga wo ma nii tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kuε ye, Yesu ga waha koho le wo ye.

3

Yesu Crise ter Musa yaha

¹ Wo nna, Yāhā ye bya yāŋ yi, ye nii ke wām, ye ba dye ke Yai wo. Wii mpāy too ma ke wām, too lii sya cīnde ma nii le pāā nawee- ye, loo ne nde: Yesu woo kē u ma Yāhā tēnlehe, u maha ma Yāhā yūndefa yīnfua ma wo wāā le Yāhā ne. Ye yai ye naa woo yāŋ yalebye.

² Yāhā u yāŋ yi, ma u taha tēn lii na, u sron le ne mii Musa dyaŋ, tuu bii sron u tēn ne Yāhā kahafa kē mii. Yāhā sabangbāŋ wo, loo yrūhū yaha Musa wīī na ma yee: «U bii sron Yāhā kaha bye wo.»

³ Nawee ma kaha fāā, u ga myaha yāā u ter ke kaha yaha. Yesu tesē Musa ne, pe ma koo syi, Yesu myaha yai ke gboho ta ter Musa myaha yaha.

⁴ Ye cā kle ma te fāāfa ne te ya wuhu na; Yāhā koo -sē kē, ke driyē bye fāā. Ke Dya kē Yesu ne.

⁵ Musa woo na, Yāhā nna bye wo, Yāhā sē naa u taha laa wāpyeŋ na u n naa n faha le ne ye. U pye tēntē Yāhā ye; lii le ga ba pye kur kuε ye, Yāhā bii u ta u n le cāā pāā yaha.

⁶ U Yāhā Yīndefua Crise -sē ma Yāhā kahafa bye yīŋ na. U sē laa sye Yāhā ye ye. Woo ma u Yāhā Dya. Wo ma wii plāhā, ma Yesu ta wo Yater wo kuāŋ ne, tesē wo ma koho taha yaha woo ya na yalebye, wo ga sron nii koo kaha ngefa.

-Ye naa ye troho tāhā Yāhā yor wo nanga nge bya na!

⁷ Ye cā wo yai wo wii plāhā Yesu kānde wo. Loo ne, Yāhā Yrā wo yar ma yee:

«Ye ma Yāhā yē kapān luhu nanga, -ye le sya nuhu ne!

⁸ Ye ma syi ye nii nditēŋ Yāhā kapān ye mii

ye wāε dyaŋ faale cāā na ye!
Tēyāfūū klo wo pe bii yee poo jar Yāhā ye,

ma yee poo ga ke pye yāŋ.

⁹ Ye wāε bii le tēyāfūū klo plaŋ cer naa n ter

ma naa n gaha kāntraha gii wo, Yāhā ke bii yē ter, koo ga ke wāā pe kē.

Pe bii dye- gbeesīī pye yrāhā na;

Yāhā naa yēkā wūhū pye pe kē,
loo naa bye ne, pe maha naa n jar Yāhā ye,

ma ke pye naa n yāŋ

ke dye- gbeesīī ngīī bye wo.

¹⁰ Loo ne,

Yāhā laam n bii war koo cāā wāε ne,

ke n bii le pāā ma yee:

Pe laam wūhū kē, ke pe plaha yalebye,

pe sē n κε pe naa pe troho tāhā ra yor wō ye.

¹¹ Yāhā laam n bii war pe ne,

ke n le sron pāā pe ye ma yee:

Tē kāntraha gii gbihi ta pe myaha na pe ga naa n wūū,
pe saa dye yāā ke wo ye!»

¹² Wo nna, yii mpāy ye ma Yesu kāndeyārfa, ye naa yii yigi, ye laam ma n ba waha ter ye ye ye! Mii loo sē ne ye, ye ga ba yee Yāhā yē kapān wee ngaa ye, ye sya le Yāhā kānde miy yaha, Yāhā gii ke yrā le wān bye laam wo.

¹³ Ye ma n nii koo syi ye! Too ma yrāŋ na nanga, Yāhā n traha ke naa ke yē kapān pāā wo ye plii wuhu na. Ye naa yii yar kayīī ne, kapee laa ma n ba waa ta, u n plaha u sya nii nditēŋ Yāhā kapān ye ye.

¹⁴ Ye cā wo seefar le u Yāhā Yīndefua Crise ne. Too ba u fe ta wo Yater wo laam bye ne mii, wo ma wii plāhā ma kuee yai tāŋ koo syi, wo seefar le u ne cīnde.

15 Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Ye ma Yāhā yě kapān luhu nanga,
-ye le sya nuhu ne,
ye ma syi ye nii nditēŋ Yāhā ye
mii ye wāle dyaŋ ye, poo bii jar
Yāhā ye.»

16 Mpāy pe pye yāmpa Syipte kāntraha wo, Musa n ga pe sya yaha ma pe yigi yi ke kāntraha wo, poo ya sē na, pe bii le Yāhā yě kapān luhu ma dur ma jar Yāhā ye?

17 Poo ya sē na, Yāhā laam bii war pe ne, ke n pe ta pe n tay dye- gbeesī tēyāfūū klo wo ma sya ba ku ke fla na. Poo sē na, pe naa kapee- pye ke dye- gbeesī ngī wo?

18 Mpāy pe le Yāhā yě kapān luhu ma dur ma jar ke ye, poo sē na, Yāhā le sroŋ pāā pe wī na ma yee:

«Tē kāntraha gii gbihi ta pe myaha
na
pe ga naa n wūū,
pe saa dye yāā ke wo ye.»

19 Yii ge le yāā, pe sē le Yāhā kapān ta ngaa ye, koo kē Yāhā ke bii kāntraha gii gbihi ta pe myaha na pe ba naa n wūū, pe sē yāā dye ke wo ye.

4

Yāhā nawee- ga cīnde wāwūū yāā

1 Yāhā bii yě ter, koo ga cīnde wāwūū wāā ke nawee- kē. Koo yě wāter nge ma wii wī nanga. -Tee - sē naa yii yigi, yii waa ma n ba kuee mii, u sē koo wāwūū nge yāā ye.

2 Ye sē yāā, wo bya le Yāhā kapāyī luhu mpāy dyaŋ pe pye le tēyāfūū klo wo faale wo. Pe le Yāhā kapāyī luhu, le sē -sē laa yō pe kē ye. Ye sē yāā, pe le luhu, pe sē le sya cīnde ye, koo kē, pe sē ke cīnde wāwūū yāā ye.

3 Wii poo na, wo ke kaplāŋ sya cīnde. Wo ma wii waha, ma ke le yaha wo laam wo, cīnde wāwūū gii Yāhā yee, ke n pai ke wāā ke nawee- kē, waa koo yāā. Koo cīnde wāwūū kē, Yāhā laam ke bii war wo wāle ne, ke n le sroŋ pāā pe wī na ma yee:

«Cīnde wāwūū gii ke bii gbihi ta pe myaha na,

pe saa ke yāā yāā ye.»

Yāhā ke loo nde pāā yaliile wo, koo ge bii kai- tāhā wa ma dye cīnde wāwūū wo.

4 Ye sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Yāhā kai- bye tāhā kua plii kuay
nsoho wo,
ke plii kuasī wuhu, ma -sē
wūū.»

Ye yai ye cā, wāwūū ma Yāhā tāy.

5 Wo maha le yāā wa, le ma le maha yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Cīnde wāwūū gii Yāhā bii gbihi ta pe myaha na, pe saa ke yāā yāā ye.»

6 Mpāy -sē ga waha koo cīnde wāwūū nge yāā. Mpāy pe sē ke cīnde wāwūū nge yāā ye, poo tee bii le Yāhā kapāyī yāā cāā luhu, pe sē le sya cīnde ye.

7 Mpāy pe -sē ga waha koo cīnde wāwūū nge yāā, loo ta Yāhā n per gaa ta, ma ke myaha taha nanga. Yāhā wo faale wādyaha Dawide ta, u n koo nanga nge wī pāā, le n yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo; koo syi kē, ta n cāā ye yar wa le ne ma yee, Yāhā yee:

«Ye ma Yāhā yě kapān luhu nanga,
-ye le sya nuhu ne,

ye ma syi ye nii nditēŋ le ye ye!»

Wo faale wāle pe bii le Yāhā yě kapān sye tēyāfūū klo wo, dye- buar ter loo kur ye, Dawide n cā ba ke nanga per kapān nde pāā.

8 Ye sē yāā, Yāhā bii wii yāŋ yi Musa draha wo, u myaha Yosua. Woo ka pe wāle pii ya ne koo kāntraha nge wo, kāntraha gii Yāhā bii ke gbihi ta pe bye myaha na, pe ga naa n wūū. Ke ma ne pye ke cīnde wāwūū kē pe yāā loo klo nde wo, Yāhā saa ne maha ba naa per gaa wī pāā ye.

9 Koo syi kē, wāwūū per gbihi ta Yāhā nawee- kē. Koo wāwūū wī ma mii Yāhā wāwūū wī dyaŋ, ke wūū driyē wātāhā kur ye.

10 Yāhā ke driyē tāhā wa, ke -sē wūū. Wāwūū per gii Yāhā ke gbihi ta wo kē, wii ma koo wāwūū yāā, u tēn tē ma n pai wūū mii Yāhā wāŋ syi dyaŋ.

11 -Too wii waha, wo koo cīnde wāwūū nge yāā! Mpāy pe pye tēyāfūū klo wo, waa ma syi u le Yāhā kapāyī sye poo wāŋ syi dyaŋ, u ba kuee u saa ke cīnde wāwūū yāā yāā ye.

12 Ye sē yāā, Yāhā yē kapān tēn tē wo laam wo, le maha ma fānga ne. Yūntrūhū gii ke ma yēr sī ne, ke ga waha kā dye ga kadye laam wo. Yāhā yē kapān -sē ter koo yūntrūhū nge syi yaha. Le ga waha kā dye le sya ga nō nawee laampua gε wo. Le ga waha kā dye le ga nō kacrihi na, le sya ga yi u kilue na. Yāhā yē kapān kā dye n gaha nawee laampua gε wo. Kai- nkāy byε ke wāpye laam ma u na tesē kai- nkāy byε ne u n ga u laam wo, le Yāhā kapān ga ke byε yi yaha gbaa na u n yāŋ ke ma pye ke sronj.

13 Nawee saha laa pye le n wūhū Yāhā na ye. Yāhā ke wān tii byε tāhā, ke te byε yāā gbaa na, ma maha te byε laam wūhū cā tāŋ. Too kai- nkāy byε pye driyē wo, ke n pai wo yey ke ne per gaa.

Yesu kē wo Yāhā Yūndefa Yīnfua

14 Ye cā Yāhā Yūndefa Yīnfua ma wo ye. Yāhā Dya Yesu kē. Woo, u dugu ga yāhāyīŋ na, ma sya ka Yāhā yahasee ye. Loo ne, too Yāhā cīnde wūhū nkāy pāā mii, -too -sē tyii ke n pye wo laam wo ke syi, wo n plāhā kuee ke wo!

15 Sāndāpee yīnfua Setane ma wo tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kue ye, Yesu cā wo saha yia Setane na wii ya ye, wo fen ga maha u yigi. Ye sē yāā, Yesu wii u ma wo Yāhā Yūndefa Yīnfua, Setane ba u bya tyīn naa n gaha kapee- ter byε wāpyeŋ kue ye mii wo wāŋ syi dyaŋ, u sē -sē kapee nen laa gε pye ye.

16 Loo na, -too wo laam miy yaha, wo yūhū crā laanyīn ne Yāhā na, wo cā ke laantār gboho. Ke ga wo fen

di, ke maha laantār wīi pye wo kē, ke wo sya yaha yaliile wo Setane wo tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kue ye.

5

1 Yāhā pe Yiisrefa Yāhā yūndefa yīnfua yāŋ naa n yi wuhu na, pe Yiisrefa laam wo, ma naa pe taha ke tēn na nawee- kē. Pe naa diŋ yi Yāhā kē, ma maha naa wān boo ke kē, ke n naa tyii nawee- kapee- foho na.

2 Pe Yāhā yūndefa yīnfua -sē pye nawee- wo wāŋ syi dyaŋ; pe bya pye, sādāpee yīnfua Setane ga waha pe tyīn ga kapee- wāpyeŋ kue ye, pe n sya waha dye le wo. Koo syi kē, wii ma kapee pye, u sē cā wa ye, tesē pe ma wii wlaŋ u n kapee pye, Yāhā yūndefa yīnfua ga waha u fen di, u koho le u ye laanyīn ne.

3 Tuu ga waha dye kapee- wāpyeŋ wo, u yai u naa wān boo Yāhā kē u ya koho kapee- wīi na, mii u yai u le pye nawee- kapee- wīi na mii.

4 Waa saha Yāhā yūndefa yīnfua miyūhū nge syi taha u ya na ye. Yāhā kē, ke ne ufua yāŋ yi, ke u ta u n nii ke yūndefa yīnfua mii Yarō dyaŋ, Yāhā bii u yāŋ yi mii.

5 U Yāhā Yīndefua Crise bya gε sē kē, u Yāhā Yūndefa Yīnfua myaha taha u ya na ye. Yāhā koo kē ke u yāŋ yi, ma u pye ma yee:

«Mboo kē ma ma ra Dya;

ma gbe nanga na, nawee- ga cā n ma ma Tuhufua.»

6 Yāhā maha le pāā u wīi na ma yee: «Ma ga nii ta yūndefua ma kuāŋ ne mii Malsyidaku wāŋ syi dyaŋ.»

7 Yesu tuu pye nawee kāntraha na, u naa n pāā Yāhā ye, ke woo sya yaha gbā koho wo. U naa loo nar Yāhā ye, kule ne, ma sya naa yīntām gε yi. Tuu -sē ba yer Yāhā laam wīi ya wāpyeŋ na, Yāhā n luhu u kaplāŋ ye, ma kaa taha u fānga na u fen wo, ma maha ba u yir gbā wo.

8 U pye Yāhā Dya, u -sē ba yer Yāhā laam wūhū ya wāpyeŋ na, ma sya fen yāā le kur ye. Loo na, Yāhā n le cā, u n luhu ke ye cīnde.

⁹ Tuu Yāhā laam wūhū bye pye ga kua, u nii nawee- Syayahafua u kuān ne. Nawee- mpāy pe n luhu u ye, poo mii ga waha cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

¹⁰ Yāhā n yee, u ma ke Yūndefa Yīnfua mii Malsyidaku wān syi dyaŋ.

Kaa ke naa n taha wo laantor na Yāhā kai- kue ye

¹¹ Kai- busāā ma, too ga yar ye na loo nde wīi na. Tee -sē mii tee nii yagaa, ke kai- wāluhu sē n tāy ye ye ye, ye maha wee tee waha ke war farfar ye. Loo nde ye ta ye saha klaha ye.

¹² Pe ye klaha ma- Yāhā kaplān ne, ye ne ga pye yagaa kaicāfa. Ye -sē mii, pe ye fe gbe wāklaha ne kainkāy ne, ye yai pe maha dur pe naa ye klaha ke ne. Ye ma pēyār wān syi, ye saha wāle dir di ye, ye maha yai ye maha naa yrā wār.

¹³ Wii u yrā ya wār, pēyāhā kē u ne; u saha wāyīi war wāpee ne ye, u tee ma pēyāhā nantān.

¹⁴ Wii tuu -sē le wa, pe ga naa wāle dir wāā u kē. Yāhā wīi ma koo syi. Kai- nkāy ke sroŋ Yāhā yīnde na, tesē nkāy ne ke sē sroŋ ye, wii ma u laam kacān ta, ma waha koo war ma ke cā, woofua nii wādyaha Yāhā kai-wo. Pe ga naa woosyifua klaha Yāhā kai- nkāy ne ke waha. U ga waha ke cā.

6

¹ Loo ne, u Yāhā Yīndefua Crise kaplān nkāy pe nawee fe n klaha ke ne, wo ma syi wo taha kuae koo ya na ye. Yāhā kai- nkāy ke nawee le, -too ka koo ye yagaa. Kai- nkāy ke ma Yāhā kaplān fegbesaha wo, wo saa maha dye ke wo ye. Koo kai- kē ngīi: Kai- nkāy ma, nawee ma ke pye, ke n gaha u ne u klahasaha wo. Nawee yai u koo miy yaha u yīntaha sroŋ Yāhā kue ye, u ke ta u Yater.

² Koo kai- nkāy maha kē, nawee wātāāyi ne loho wo Yesu myaha na, ma suhu klue wātaha ne nawee- na,

ma suhu nakur wīi ne, Yāhā ga ba pe yir gbā wo ke pe sāhā.

³ Yāhā wūhū fegbesaha kai- ngīi, waa koo ta yaha, wo ka yahasee ye, Yāhā ma sya.

⁴⁻⁶ Mpāy pe kapee- wāpyeŋ miy yaha, ma maha dur n dye ke wo, pe poo ter yān mii? Ye sē yāā, pe ba Yesu ta pe Yater, Yāhā n cāā- le pe laam wo, pe n kacān yāā. Pe yāā, Yāhā kaa taha pe na, ma maha Yāhā Yrā Fānga wāā pe kē. Pe le yāā, ma cā Yāhā kapān ma kayīi, ma maha cā cīnde yrā lii wākuayāā wee le na ye, fānga ma le na. Poosyifa ma yi kāā Yesu kānde wo, pe saha le sya pe yee, kapee- wāpyeŋ sē yō pe ke miy yaha ye. Le ma mii, poosyifa maha dur, ma Yāhā Dya kuey mar trā na, ma nii u ler nawee- ye.

⁷ Kaplān ngīi ma mii plāhā nge dyaŋ: Ye sē yāā, sesaha ma n too kāntraha gii na yalebye, ke n nii dir yō ke warfa kē, Yāhā ga kaa taha koo kāntraha nge na.

⁸ Sesaha ma n too yalebye kāntraha gii na, ke n -sē nii ngur wān ya fīy tesē nyēpihi ya ne, koo kāntraha nge sē yō kueekuee ye. Yāhā yoosēn ga too ke na, ke n ba suhu kāā ke kuān ne.

⁹ Ta naambiyām, wo ma sya n pāā mma ma syi dyaŋ, wo laam -sē yīn ye wīi na: Wo cā ma yee, ye ma le kānyīi wo, lii le ga ye sya yaha.

¹⁰ Ye cā Yāhā sroŋ. Kai- nkāy bye tee n pye ye Yesu kāndeyārwei kē, ma suhu tēn nkāy ne tee n tē Yāhā kē, Yāhā cā ke ntān dye ye tāy. Ke saa faha ye wīi ne koo kai- ngīi ne ye.

¹¹ Lii too -sē n ke yii nanem bye ye, tee ma tēn lii wo, -ye le yigi klue sīi, tee koho taha yaha lii na, ye n sya ba le yāā.

¹² Ye ma n gaha le tēn ne koo syi, ye saa nii mii mpāy wān syi dyaŋ, Yāhā wīi sē pe gbe laa ne ye. Mpāy pe -sē Yesu ta pe Yater, ma naa n yār Yesu kānde wo laanyīn ne, Yāhā ke yē ter pe ye lii ne, pe ga le yāā. -Ye naa n yān poosyifa na!

Yāhā ke yē ter lii ne, le wāpyen ma

¹³ Yāhā ke bii yē ter Brama ye per gii, ke bii yee, koo ga ngaa myaha di taha le na. Ngaa ke sē -sē wee ke ter Yāhā yaha ye, ke n ke ya myaha di.

¹⁴ Ke bii Brama pye ma yee:
«N ga kaa taha ma na,
tē ma kur kue pii ta pe n syar.
Ndoo tesē ra miingbāṅ ne,
n ga loo nde pye ma kē.»

¹⁵ Brama n Yāhā sēṅ laanyīn ne. Yāhā ke -sē bii yē ter u ye lii ne, ke n le pye u kē.

¹⁶ Nawee- ma pye kaplāṅ wātyīn na, pe ga ngaa yāṅ, ngii ke ter pe yaha, pe ke myaha di, le kapān n kua pe nsoho wo.

¹⁷ Yāhā ke -sē bii yē ter lii ne, ma ke ya myaha di taha le na, ke naa n traha, mpāy pe ga ba ke yē wāter wīi nde yāā, pe cā wāwāklahayāā wee ke na ye. Loo ne, Yāhā ke bii yē ter Brama ye, ke n ke ya myaha di taha le na.

¹⁸ Loo ne, Yāhā ke bii yē ter Brama ye, ma maha ke ya myaha di taha le na, yagaa koo kate- syāṅ ngīi wāwāklahayāā wee ke na ye, Yāhā saha ke yē dur ye. Loo ne, wii mpāy too n ke Yāhā ke paha wo na, wo cā ma yee, too koho taha yaha lii na, le ga pye wo kē cīinde.

¹⁹ Wo koho wātahayaha Yāhā yē kapān na, le ma wo ye mii ngaa dyaṅ ke wo laam ta tee nen wo. Cīinde wīi ne, ngaa wee ke nnen gbāā ma ter loo yaha ye. Wo koho wātahayaha nge, le wīi nō ncaha ye, Yāhā yaniisaha ge laam wo.

²⁰ Yesu nii wo Yater, ma ka koo fla na wo wīi na. U nii Yāhā yūndefa yīṅfua u kuāṅ ne Malsyidaku wāṅ syi dyaṅ.

7

Malsyidaku pye Yāhā yūndefa yīṅfua

¹ Faale cāā na, dya waa pye pe naa n yee Malsyidaku. U pye klo laa yīṅfua, pe naa le klo yee Salem. Yāhā gii ke wān bye tāhā, u pye koo

yūndefua. Wo wādyaha Brama bii ka, ma ga yia kubehē resyar yīṅfua na. Tuu dur naa n pai, Malsyidaku n ka maa u wāā, ma yee woo kaa taha u Brama na, Yāhā myaha na.

² Wān tii bye, Brama tuu ga yāā naan miysaha wo, u n te la fle sesānsyihi, ma fle naney wāā u Malsyidaku kē. U Malsyidaku myaha yīntaha kē, yīṅfua wii u n sroṅ. U maha pye Salem yīṅfua, koo yīntaha maha kē, yīṅfua wii u n pai yrīṅ ne.

³ Yāhā sabangbāṅ wo, pe sē Malsyidaku tuhufua wīi cā u nahafua wīi ne ye, pe sē maha u wādyaha waa wīi cā ye. Waa sē u wāsee wīi pāā yāā tesē u wāku wīi ne ye. Tuu nii Yāhā yūndefa yīṅfua u kuāṅ ne, u ma mii Yāhā Dya wāṅ syi dyaṅ.

⁴ -Ye yāṅ, Malsyidaku ma yīṅ na Yāhā ye. Wo wādyaha Brama tuu ga wān tii yāā naan miysaha wo, u te la fle sesānsyihi, ma fle naney wāā u kē.

⁵ Brama dyasyīnde Lewi kur kue pii ma Yāhā yūndefa pe ter na. Musa kānde na, pe ga waha Yiisrefa nar, pe pe koho wān bye la fle sesānsyihi, pe fle naney wāā poo Lewi terfa kē, pe n waha naa n di. Ye cā ma yee, pe nampyeṅ- kē pe n nar, pe pe kē pe n di. Pe bye ma Brama kur kue pii.

⁶ Malsyidaku woo na, u sē pye Lewi terfua ye, Brama -sē bii u wān la fle sesānsyihi, ma fle naney wāā u kē. U kaa taha Brama na, Brama wii Yāhā bii yē ter u ye.

⁷ Ye -sē le cā laha ma yee, wii tuu kaa taha waa na, u ter ufua yaha.

⁸ Lewi kur kue pii me, pe Yiisrefa koho wān fle naney yāā te fle sesānsyihi wo; pe ma nawee-, ma n ku, ma ke Yāhā yūnde tēṅ yaha pe pii kē. Malsyidaku wīi sē na, wii tuu te wān fle naney yāā te fle sesānsyihi wo, le ma le yrūhū Yāhā sabangbāṅ wo u wīi na ma yee, u ma yrāṅ na, ma kuae le Yāhā yūnde tēn na u kuāṅ ne.

⁹ Lewi kur kue pii me, pe Yiisrefa koho wān fle naney yāā te fle

sesānsyihi wo. Yaliile wo Brama u koho wān la fle sesānsyihi, ma fle naney wāā Malsyidaku kē, le nii mii Lewi bya bii te wāā Malsyidaku kē.

¹⁰ Tuu sē sya bii see wa ye, le ma mii u pye u tuhufuadyaha Brama kadye wo, ma te wān wāā u Malsyidaku kē. Le yīntaha kē Malsyidaku ter Lewi yaha.

Yāhā yūndefa yīnfua Yesu ter Lewi pii yaha

¹¹ Yāhā bii kānde lii tōr yar Musa na, loo ne le pa Yāhā yūndefa ne pe tēn ne. Lewi kur kue puee Yarō nwonfa kē pe yūndefa ne. Pe tēn pye lii ne, pe nawee- kapee- yee laha kāā pe na, pe n waha wāā le Yāhā ne. Pe tēn sē -sē waha yia, ma nawee-wāā le Yāhā ne pe kuāᅇ ne ye. Loo ne, Yāhā yūndefa yīnfua waa ter n yi. U sē yi Yarō terfa wo ye, u yi Malsyidaku wāᅇ syi dyaᅇ.

¹²⁻¹⁴ Wo Yīnfua Yesu Crise kē u ne. Wo cā ma yee, tuu nawee kadye gbe, u see Yuda terfa* wo. Musa kānde sē yee Yuda terfa ga waha naa Yāhā yūnde tēn tē Yāhā kangbāᅇ wo ye. Yuda terfa waa sē Yāhā yūnde tēn tē yāā ye. Yesu tuu sē sya yi Lewi terfa wo ye, Yāhā le ta u n Lewi terfa draha gbe, ma nii Yāhā Yūndefa Yīnfua. Loo ne, Yāhā n kaplāᅇ nkāy wāā wo kē, kaplāᅇ nkāy ke Musa kānde kaplāᅇ draha gbe.

¹⁵ Kai lii le ke cīmbēhe bye yar wo na, loo ne nde: Yāhā Yūndefa Yīnfua waa yi Malsyidaku wāᅇ syi dyaᅇ.

¹⁶ Waa kloho sē kē, u gbe ma nii Yāhā yūndefua mii Lewi kur kue pii wāᅇ syi dyaᅇ ye. Yāhā fāᅇga kāmāy na, wākuayāā wee u yrā na ye. Loo le u ta, u n nii Yāhā Yūndefa Yīnfua u kuāᅇ ne.

¹⁷ Ye sē yāā, le ma gē ma, le yrūhū Yāhā sabangbāᅇ wo ma yee:

«Maa ba nii Yāhā Yūndefa Yīnfua ma kuāᅇ ne Malsyidaku wāᅇ syi dyaᅇ.»

¹⁸ Faale kānde sē pye fāᅇga ne ye, le sē maha waha laa yō ye. Koo kē, laa n ba le draha gbe.

¹⁹ Ye sē yāā, faale wo, Musa kānde sē waha nawee- wāā le Yāhā ne pe kuāᅇ ne ye. Lii le -sē yi yagaa, le ter Musa kānde yaha. Wo ga waha koho taha yaha le na, wo yūhū crā Yāhā tāy ke wānar ne.

²⁰ Ye maha cā ma yee, Yāhā bii ke ya myaha di taha le na; Lewi terfa naa n nii Yāhā yūndefa, Yāhā sē -sē ke ya myaha di le na ye.

²¹ Yesu woo na, Yāhā u ta ke Yūndefa Yīnfua, ma dur ma ke ya myaha di taha le na, ma le pāā ma yee:

«Ndoo Yāhā, n ma kai- bye yīᅇ na; ndoo tesē ra miingbāᅇ ne,

ma ga nii Yāhā Yūndefa Yīnfua ma kuāᅇ ne.

N saa ra yē dur ra kapān na ye.»

²² Loo nde ta, Yesu woo kāmāy na, wo cā naambiyārfān tii te ma wo nsoho wo Yāhā ne, te ga yō faale wān na.

²³ Laa maha ma, le faale Yāhā yūndefa ta pe wee wācēᅇ Yesu ne ye. Pe sē waha naa n kuee le tēn na pe kuāᅇ ne ye; pe naa n ku, pe pii n naa pe draha gbe. Loo n ta pe n bii nihi.

²⁴ Yesu woo -sē ma yrāᅇ na u kuāᅇ ne. U Yāhā Yūndefa Yīnfua tēn sē wāā yāā waa ter kē ye.

²⁵ Loo ne, mpāy pe yūhū n crā Yāhā na u kāmāy na, u ga waha pe sya yaha le yalebya wo pe kuāᅇ ne. Ye sē yāā, u ma yrāᅇ na yalebye, ma nii Yāhā nar pe kē.

²⁶ Ye cā Yesu woo kē, u ma Yāhā Yūndefa Yīnfua wii, u wīi ma wo na. U kai- laha, u laam ma gbēgbe, kapee laa wee u yīᅇ na ye. U wee kapeepyefua ye. Yāhā u kuā yir ga ta yāhāyīᅇ na ncaha ye.

²⁷ U wee faale Yāhā yūndefa ne wācēᅇ ye. Pe ma kapeepyefa. Pe cāā naa wān boo Yāhā kē plii bye pe ya kapee- wīi na, ma cā naa taa boo nawee- kapee- wīi na. Yesu tuu -sē

* **7:12-14 7.12** Yuda terfa, Dyakuba dya Yuda kur kue pii me pe ne.

u ya wāā, ma le sya, ma ku mpar draha wo wo bye kapee- wīi na, koo yīntaha kē, kla gaa wāboo maha wee nantān waa kapee- wīi na ye. Yesu loo pye kua tēhe nen u kuān ne.

²⁸ Musa kānde na, mpāy pe naa n ta Yāhā yūndefa yīnfa, pe pye naweete, ma pye kapee- wāpyeņ fānga koho wo. Yāhā ke -sē yē ter, ma ke ya myaha di kapān lii ne, loo kapān nde pa Musa kānde kur ye. Loo le Yāhā Dya ta Yāhā Yūndefa Yīnfua. U ma naweeyō u kuān ne.

8

Yāhā yūndefa yīnfua tēntēsaha

¹ Nkāy too pāā ter, lii le ma yīn, loo ne nde: Yāhā Yūndefa Yīnfua wii syi u ma wo ye, u ma u nii yāhāyīn na, Yāhā niisayūhū kāndigi kue ye, Yāhā gii ke ma kai- bye yīn na.

² U u Yāhā Yūndefa Yīnfua tēn tē Yāhā fla wo. Faale wo, Yāhā yūndefa naa pe tēn tē fai nwonge wo, nawee- pe ke gbihi. Yesu tuu -sē u tēn tē na, cīnde fla kē ke ma yāhāyīn na. Yāhā kē ke koo fla gbihi.

³ Pe Yāhā yūndefa yīnfa bye ta pe n naa diņ yi, ma naa wān boo Yāhā kē. Wo Yāhā Yūndefa Yīnfua bya yai u waha naa ngaa wāā Yāhā kē.

⁴ Yesu ma ne pye driyē nge wo, u saa ne pye ge pye Yāhā yūndefua ye. Yāhā yūndefa mpāy ma wa; pe diņ yi Yāhā kē, ma maha wān boo ke kē, mii Yiifēe- wāle kānde le yar mii.

⁵ Nwoņ gii pe Yāhā tēn tē ke wo, ke gbihi mii ke yāhāyīn nwoņ dyaņ, koo sē -sē kē ke cīnde yāhāyīn nwoņ ye. Ye sē yāā, driyē nge Yāhā yūndefa tēn ma mii Musa wīi dyaņ. Yaliile wo Musa bii yee woo ga fai nwonge gbihi, Yāhā bii u yar ma yee: «Tē naa kii ter syi yar ma na ke yān yīn na,

ke nwonge fāā koo syi.»

Le yīntaha kē, fai nwonge gii Musa bii fāā, ke ba pye kaa yirfua dyaņ ke ma yāhāyīn na.

⁶ Yagaa, Yesu taha tēn lii na, le ter poo tēn yaha, le sē n tān ge tān ye.

Naambiyārfān tii te ma yagaa Yāhā nsoho wo nawee- ne, te yō faale wān na. Yesu woo kē, u ma kusyiifua. Ye sē yāā, Yāhā ke yē ter kaplān nkāy ne yagaa naambiyār wo, ke yō ma ter faale naambiyār kaplān yaha.

⁷ Faale naambiyār ma ne pye te ga waha nawee- sya yaha, naambiyārfān taa saa ne pye te ta yagaa te faale wān draha wo ye.

Yāhā naambiyārfān le nawee- ne

⁸⁻⁹ Faale naambiyār cāā na, nawee- sē bii pe kapee- wāpyeņ miy yaha ye. Yāhā n le kuān pe ye ma yee:

«Tē bii naambiyār tii le Yuda terfa ne,

ma suhu pe Yiisrefa ter bye ne, pe too naambiyār pye klaha-

Loo ne, ta n kur waa pe na.

Cāā gaa ma ke n pai,

n ga ba naambiyārfān taa le pe kur kue pii ne.

Too naambiyārfān nde saa ba pye te faale wān syi dyaņ ye.

Faale wo, n bii pe wāle sya yaha yāmpar koho wo Syipte

kāntraha wo,

ma dur ma pe yigi yi ke kāntraha wo,

ma ba te naambiyār le pe ne.

N ga ba naambiyārfān taa le

pe kur kue pii ne,

te saa ba pye wāceņ pe faale wāle wān ne ye.

Ndoo pe Yīnfua Yāhā kē,

tē yee ke syi.

¹⁰ Yāhā n maha yee:

Too plii nde kur ye, n ma ba dur,

ma yīntaha sroņ pe ne,

n ga ba te naambiyārfān le

pe ne yīn gii na, ke nge:

N ga ba ra kaplān le pe kacān wo,

n ga ba ke yrūhū yaha pe laam wo.

N ga ba nii pe Yāhā,

pe n -sē nii ra nawee-

¹¹ Waa saa ba yee,

u ga u nampyeņ klaha u n Yīnfua cā ye.

Ye sē yāā, pe bye ga ba ra cā,

ma gbe pe kicaabir na ma ga waa pe wãle na.

¹² Lii le -sẽ ma yĩn

koo ngĩ bye na, loo ne nde:

N ga ba pe kapee- gbe kãã pe yĩn na. Kapee- nkãy pe pye ter, n ga ta, ke wĩ n faha ra na ta kuãñ ne.»

¹³ Yãhã ke ke naambiyãrfãn wĩ pãã ke syi, le nii mii, ke ke faale naambiyãr ta kadyaha. Ye -sẽ cã, kla gii ma nii kadyaha, ke le, ke wãkuãñ ya ke kuee.

9

Lewi pii tẽn

¹ Faale cãã na, Yãhã bii pe yar, pe yai pe naa diñ yi koo kẽ mii syi dyañ te naambiyãr kãnde na. Nawee- n nwonj gaa fãã, ma ke myaha taha ke na, ma naa diñ yi ke kẽ ke laam wo.

² Ke fai nwonge bii la cẽr nwomp̄ii syãm fai laa ne. Ke nwomp̄ua cir wo, naalor kuasĩ wãñ gaa pye ma suhu tabal gaa ne bur ne ke yĩn na, bur rii te bii kẽ Yãhã kẽ. Pe naa koo fla yee Yãhã nwonj.

³ Pe naa ke nwonuñ goo yee Yãhã yaniisaha.

⁴ Koo fla na, sãn tabal gaa pye, pe naa wusuna suhu ke yĩn na. Katyigi kluhu gaa maha pye, ke nkur kue bye bii tuhu sãn ne tesẽ ke laam bye ne. Pe naa koo kluhu yee, naambiyãr kluhu. Koo naambiyãr kluhu nge laam wo, kate- tãã pye: Sãn pelaale pye yãhãyĩn digi ne le laam wo, pe naa re yee man. Loo pele pye ke kluhu laam wo. Yarõ kããwai lii le bii wampẽn fe ma fyãr yigi faale cãã na, le bya pye koo kluhu laam wo. Ke naambiyãr kaplãñ ke bii yrũhũ yaha ntẽmbapai sĩ* tii na, te bya pye ke naambiyãr kluhu nge laam wo.

⁵ Pe bii sãn yãhãyĩn tẽnlehe syãm mpãy gbihi ta ke naambiyãr kluhu yĩn na. Loo yĩntaha kẽ, ke kluhu ma pye teelii wo, Yãhã ma koo fla na. Pe sãn yãhãyĩn tẽnlehe pye nkaasyir

* **9:4 9.4** Kaplãñ nkãy ke bii yrũhũ yaha too ntẽmbapai sĩ nde na, ke pye ke Yãhã kãnde katan sẽnseye. Yãhã bii ke wãã Musa kẽ yãñ nge yĩn na pe n yee Senayi.

sãnsĩ ne te tey yaha. Yãhã yũndefa yĩnfua ma kla boo Yãhã kẽ nawee- kapee- wĩ na, u ga pe ntõr woo ke kluhu yẽtãñ yĩn na. Ke kai- nihi ter, n saha ke bye pãã tãñ nwo ye.

⁶ Ke fai nwonge pye koo syi. Pe Yãhã yũndefa naa n dye ke nwomp̄ua cir wo plii wuhu na, ma naa pe tẽn tẽn.

⁷ U Yãhã yũndefa yĩnfua ya tuu ga waha dye ke nwonuñ laam wo tẽhe nen ya dye nen laam wo. U ma yee u ga dye, u ga dye kla gaa ntõr ne u ga woo Yãhã kẽ u ya kapee- wĩ na tesẽ nawee- bye kapee- wĩ ne, kapee- nkãy pe sã wa ye, ma ke pye.

⁸ Ke Yãhã nwomp̄ii syãm mii yĩntaha ma. Ke yĩntaha kẽ, ke nwomp̄ua cir nii tã nawee saha dye ga ke nwonuñ wo ye, koo gii ke ma Yãhã yaniisaha. Ke yĩntaha kẽ, nawee saha crã Yãhã na ye. Loo ne Yãhã Yrã le yar wo na.

⁹ Loo nde pye mii yagaa kai- yirfua dyañ. Le yĩntaha kẽ, wii u diñ yi, ma wãn boo Yãhã kẽ, koo ngĩ saha ufua laam ta pe n wã klaha nii gbegbe ye.

¹⁰ Mpãy pe diñ yi, ma wãn boo Yãhã kẽ, pe kapĩ wũhũ busãã kãnde yãr. Kapĩ wũhũ nkãy n yee, nawee ma n digi nge syi di ye, nawee ma n kla nge syi wo ye, nawee yai u nde pye nde ne, u kai- n laha gbegbe. Pe koo kapĩ wũhũ ngĩ kãnde yãr, ke sã -sẽ nawee laam wã klaha n ta wãfãm ye. Loo naambiyãr kãnde kai- ngĩ pye yĩn ne, ma sya ba waa per gii na, Yãhã ke kai- yĩntaha wã klaha Yesu wãpañ ne.

U Yãhã Yĩndefua Crise tẽn

¹¹ Yagaa, u Yãhã Yĩndefua Crise n pa, ma ba nii Yãhã Yũndefa Yĩnfua le kãnfũ nde kayũhũ yĩn na, kayũhũ nkãy ke nii wo wũhũ. U u tẽn tẽn Yãhã nwonge gii laam wo, koo ma yĩn, ma maha yõ faale wãñ na, kii Musa bii fãã. Ke yagaa wãñ nge,

nawee sê kē tuu ke fāā ye, driyē kla sê kē koo ne ye.

¹² Faale na, dye loo dye loo u Yāhā yūndefa yīnfua naa n dye pe fai nwonge wo, ke Yāhā yaniisaha fla wo, ma naa u tēn tē. Yesu woo na, u dye ke yagaa Yāhā yaniisaha fla wo, tēhe nen ya u kuān ne. U sē dye ma ngapa ntōr woo tesē napa ntōr ne ye, u yer u ya ntān wāwoo na, nawee-bye kapee- wīī na. Loo na, nawee-bye ga par sya yi kāā kapee- wāpyen yāmpar wo pe kuān ne.

¹³ Pe ma ngapuai ntōr gbe tesē napuai ntōr ne, ma naancen suhu naa laam wo migimigi, ma koo tyōr kuee, ma te wlāhā poo ntōr nde ne ma suhu loho ne, pe ma koo loho nge yār woo mpāy na pe sē laha kapīī wūhū kue ye ye, le ga nii mii yagaa, pe laha ke kapīī wūhū kue ye. Pe laam sē -sē laha ye.

¹⁴ Le ma pye ke dyan, ye yai ye cā Crise ntōr too ma yīn. Ye sē yāā, u sē kapee nen laa ge pye yāā ye. Yāhā Yrā Fānga kāmāy na, u le sya ma ku mpar draha wo. U u ya wāā Yāhā kē koo syi. Loo ne, kapee- nkāy bye too pye ter, Yesu ntōr ga waha koo kapee- ngīī yee laha yi kāā wo laam wo gbege. Wo laam ga tege nii tee nen wo, wo n waha naa tēn tē cīinde Yāhā kē.

Yāhā naambiyārfān le nawee- ne

¹⁵ Loo ne, Yesu Crise n nii te naambiyārfān kusyiifua, Yāhā nsoho wo nawee- ne. U gbā kāmāy na, u nawee- par sya yi kāā pe kapee- wāpyen koho wo, kapee- nkāy pe bii pye te faale naambiyār cāā na. Yāhā ke bii yē ter kayūhū nkāy wāwāā ne nawee- kē, ke mpāy yee pe n luhu ke ye, pe ga waha koo kayūhū ngīī yāā pe kuān ne Yesu Crise gbā kāmāy na.

¹⁶ Nawee ma saba yrūhū ma yee, woo ma ku, pe yai pe u kloho la mma, le yai u ku wa, pe n cā waha u kloho la.

¹⁷ Tuu -sē ma yrān na nantān, pe saha u koho wān la ye. U ma ba ku, loo na, pe ga cā u koho wān la.

¹⁸ Yāhā naambiyār ma koo syi dyan, naambiyār tii ke le nawee- ne. Loo ne, ke faale naambiyār na, Yāhā n bii yee, a ngaa yai ke boo, ke kla ntōr n woo, te naambiyār n waha le.

¹⁹ Musa tuu pa le Yāhā kānde ne, u le kānde katan bye kal nawee- bye n ke luhu. Loo kur ye, u n naampiy ntōr gbe, ma pe wlāhā loho ne, ma katyigi gaa ter kayange gbe, pe ke katyigi yee Yisope. U n koo kayange gbe, ma kuryār raa ter maha ke yīn kue nen na, ma koo kue kē le pe ntōr wo, ma pe yār woo nawee- na, pe n waha nii gbege Yāhā yīnde na. U n maha too ntōr raa yār woo le Yāhā kānde saba bya na.

²⁰ Tuu nii loo nde pye, u n pe nawee- pye ma yee:

«Yāhā ke naambiyār tii le ye ne, too ntōr ne nde.

-Ye naa ke kānde katan bye yār, koo nkāy ke yrūhū ta nwo.»

²¹ Musa n maha too ntōr raa yār woo ke fai nwonge na tesē ke Yāhā diŋ yi wān bye ne, te n nii gbege Yāhā yīnde na.

²² Yāhā kānde na, wān busāā waha n nii gbege Yāhā yīnde na ntān wāwoo ya ne. Kapee- foho bya waha gbe n kāā nawee- yīn na ke kuān ne ntān wāwoo ya ne.

Yesu wāku kapee- bye yee laha n kāā

²³ N ye cāā yar wa ma yee, faale Yāhā diŋ wāyi kai- pye mii ke cīinde kai- yīm ya dyan, cīinde kai- nkāy ke ma yāhāyīn na. Too faale Yāhā diŋyi wān nde waha naa n nii gbege Yāhā yīnde na yraha ntān ya ne. Ke yāhāyīn cīinde kai- kānde na, Yāhā yai ke diŋ n yi ngaa ntān ne, kla gii syi ke ter yraha yaha.

²⁴ -Ye yān, nawee- pe fai nwonge gii fāā ta, u Yāhā Yīndefua Crise sē n dye koo laam wo ye, koo ma mii ke cīinde Yāhā nwonge yīm ya dyan. Crise ka yāhāyīn ge na, ma yer wo yīn wīī ne Yāhā yaha ye.

²⁵ Dye loo dye loo, Yāhā yūndefa yīnfua naa n dye ke Yāhā yaniisaha wo yraha kla gaa ntōr ne. Crise woo

dye tɛhɛ nen ya, ma ku mpar draha wo.

²⁶ Mii loo sɛ ne ye, ma gbe driyɛ wātāhā na, Crise ga ne pye u koo wāfāy neŋ ka kur n sya yalebyɛ. Yagaa sɛ na, u driyɛ tuu kua gbe taha, Yesu Crise u ya yi kāntraha na tɛhɛ nen u kuāŋ ne, ma le sya ma ku mpar draha wo, ma nawee- kapee- kua kāā pe yīŋ na.

²⁷ Nawee nawee woo, u tɛhɛ nen gbā ku. U gbā kur ye, Yāhā ga u sāhā.

²⁸ Crise bya ku mpar draha wo tɛhɛ nen, ma nawee- busāā kapee- kua kāā pe yīŋ na. U ga maha ba yi ke tɛhɛ syāŋ wuhu na, le sɛ -sɛ ga ba nii nawee- kapee- wālahakāā wī na ye. Mpāy pe u wādurban sēŋ, u ga ba cīnde yrā wāā pe kɛ pe kuāŋ ne.

10

Crise gbā ku tɛhɛ nen mpar ter byɛ draha wo

¹ Musa kānde sɛ kɛ ke Yāhā cīnde kai- ne ye. Le Musa kānde ma mii koo cīnde kayūhū yirfa ya dyaŋ, cīnde kayūhū nkāy, u Yāhā Yīndefua Crise ga ba ke pye nawee- kɛ. Ye sɛ yāā, Musa kānde na, Yāhā yūndefa yīŋfa naa wān boo dye- byɛ, loo nde sɛ -sɛ waha naa pe nawee- ta pe n naa n sroŋ Yāhā yīnde na ye, nawee- mpāy pe naa n crā Yāhā na.

² Mpāy pe naa diŋ yi Yāhā kɛ Musa kānde na yraha wāboo ne, pe kapee- ma ne waha yee laha kāā pe na teele nen pe kuāŋ ne, koo kapee- ngī wī saa ne kuee pe laam wo, ke naa pe fāy, pe n maha naa yraha boo dye- byɛ ye.

³ Dye- byɛ yraha wāboo nge pe laam too ke kapee- wī na dye- byɛ.

⁴ Ye sɛ yāā, napa ntōr tesɛ ngapa ntōr ne, pe saha nawee kapee- yee laha kāā u na ye.

⁵ Loo ne, yaliile Crise tuu ba gbe taha wāpaŋ na driyɛ wo, u n Yāhā pye ma yee:

«Ma sɛ n kɛ pe naa diŋ yi ma kɛ ye,

ma sɛ maha n kɛ pe naa wān boo ma kɛ ye,

ma -sɛ nawee kadye wāā ra kɛ.

⁶ Nawee- pe wān boo, ma te suhu migimigi wān suhusaha fla na ma kɛ, loo saha ma laam yīn ye.

Nawee- pe wān boo, ma te ntōr woo ma kɛ pe kapee- wī na, loo saha ma laam yīn ye.

⁷ Loo ne, ta n yee:

<Yāhā, n nwo,

n pa n n pai ma laam wī pye, mii le yrūhū yaha ta wī na Yāhā sabangbāŋ wo mii.> »

⁸ -Ye yāŋ, kānde lii le ta, loo ne le te yrɛ wāboo wī nde yar Yāhā kɛ. Loo naa byɛ ne, Yesu cāā le pāā ma yee, Yāhā yee, koo sɛ n kɛ pe naa wān boo ke kɛ ye, tesɛ pe naa diŋ yi ke kɛ ye, tesɛ pe naa wān boo pe naa te suhu migimigi wān suhusaha fla na ke kɛ ye, tesɛ pe naa wān boo pe naa pe ntōr woo ke kɛ pe kapee- wī na ye. Koo ngī byɛ saha ke laam yīn ye.

⁹ Loo kur ye, Yesu Crise maha le pāā ma yee, a woo nwo, u pa u n pai ke Yāhā laam wī pye. Yesu kaplāŋ le yar ma yee, faale na, pe naa yrɛ boo Yāhā kɛ, yagaa Yāhā loo sye, ma Yesu Crise wāku wī ta te draha wo.

¹⁰ Yesu Crise Yāhā laam wī pye, ma le sya ma ku mpar draha wo tɛhɛ nen u kuāŋ ne. Loo nde kāmāy na, wo kapee- yee laha kāā wo yīŋ na ke kuāŋ ne.

¹¹ Plii byɛ, Yāhā yūndefua ga ka Yāhā kangbāŋ wo, u ga yir yer, u u tēn tē. U ne naa wān ya boo Yāhā kɛ nawee- kapee- wī na. Too mpar nde sɛ -sɛ ga waha pe kapee- yee laha kāā pe na ye.

¹² Yesu Crise woo na, u ku mpar draha wo nawee- kapee- byɛ wī na tɛhɛ nen ya, u kuāŋ ne. Loo kur ye, u n ga tege nii Yāhā kāndigi koho kuɛ ye.

¹³ Yagaa, u nii ma Yāhā sēŋ, ke ba u napī- yīy kor le u kɛ, pe n nii mii u tānde fyāhā tā pe na.

14 Tuu poo gbã ku mpar draha wo loo tehe nen nde ya na, u u nawee-ta gbegbe Yãhã yĩnde na pe kuãŋ ne, pe n nii Yãhã wãm.

15 Yãhã Yrã Fãnga maha loo pãã wo ye. Ye sã yãã, le bii le cãã pãã ma yee:

16 «Yãhã le pãã ma yee:

Tẽ ga naambiyãr rii le ta nawee- ne too plii nde kur ye, too naambiyãr yĩŋ kã nge:

N ga ba ta kaplãŋ tãhã le pe laam wo,
ke saa faha yãã pe na ye.»

17 Yãhã n maha le pãã taha ma yee:

«Kapee- nkãy pe pye ter tesẽ kai- nkãy ne pe plaha pye, n ga ba ke bye gbe kãã pe yĩŋ na.»

18 Ye cã, kapee- ma gbe kãã nawee yĩŋ na, yĩŋ maha wee wãn wãboo na kapee- nkãy wĩ na nantãŋ ye.

-Too naa n crã Yãhã na!

19 Wo nna, le nii ke dyaŋ, kãnde ma wo ye, wo n ga waha dye ga ke Yãhã yaniisaha gẽ laam wo Yesu ntãŋ kãmay na, u ntãŋ mpãy pe woo wo kapee- wĩ na.

20 Nwonuŋ gii ke ma Yãhã yaniisaha, Yesu koo nwonuŋ fai jũũ, ma kãnfuẽ yi wo kã, kãnfuẽ lii le n gaha wo ne cĩnde yrã fla na, cĩnde yrã lii wãkuayãã wee le na ye. Ke nwonuŋ fai nde, u ya koho kadye kã.

21 Yãhã Yũndefa Yĩŋfua ma wo ye. Woo u ma ke Yãhã kaha yĩŋfua.

22 Loo nde na, -too crã Yãhã na laantee nen ne, -too maha ke ta wo Yater laanyĩn ne! Ye sã yãã, wo laam mpãy pe sã tege naa n nii wo kapee-wĩ na ye, Yesu ntãŋ pe ta pe n tege nii tee nen wo. U ntãŋ wo kapee-laha kãã wo na mii wo kadye dyaŋ, too ne ke yee laha layũhũ ne mii.

23 Yãhã yẽ ter wo ye kayũhũ nkãy ne, wo n koho taha yaha ke na, ma maha nii ke pãã nawee- bye ye, wo ma syi wo faha yãã ke wĩ ne ye! Ye sã yãã, Yãhã ga ba koo kayũhũ ngĩ pye wo kã cĩnde.

24 -Too naa n sãŋ wii na, wo naa n ta wo ntãŋ n naa n dye wii tãy, tesẽ

kayũhũ n naa n tãy wo ye, wo n naa ke pye wii kã!

25 Yesu kãndeyãrfa mpãy ma, pe sã n pai nantãŋ yawãr fla wo, ma ba Yãhã kaplãŋ luhu ye. Wo ma n nii pe wãŋ syi dyaŋ ye! -Too naa n yi yalebye wo yawãr fla wo, wo naa wii klaha, wo naa wii laam too Yãhã wũhũ ne. Ya'a yãã, tẽ ye yar ye naa n pye koo syi, wo Yĩŋfua Yesu durbaper nã gbe taha, koo kã.

26 Wo nna, too Yesu cĩnde wĩ cã war, loo kur ye, wo ma u wĩ sye, ma kapee- wãpyeŋ kãnde yãŋ gbe, ma dye le wo, mpar raa ter maha wee te ga waha koo kapee- ngĩ yee laha kãã wo na ye.

27 Wo -sã ga fya nii, wo naa le kur sãŋ, loo lii le ma te Yãhã kasãhã tesẽ ke naa gii ne wãfegeyãã wee ke na ye, ke naa gii ke n pai pe Yãhã napĩ- bye suhu kãã migimigi.

28 Musa kãnde na, kai- nkãy ma, wii ma loo syi laa tee pye, nawee-syãm ma ga le pãã kasãhãfa ye ma yee, poo u yãã yĩnde ne, kaa na nawee- tãã syi, pe ga ufua boo, waa gẽ saa u fen di ye.

29 Wii tuu sã -sã Yãhã Dya yãŋ ngaa ye, woofua wĩ ga ba pee ter loo yaha. Le ma mii, Yesu ntãŋ mpãy pe woo Yãhã naambiyãr wĩ na, ma u kapee- yee laha kãã u yĩŋ na, u sã poo ntãŋ yãŋ ngaa ye. Le ma mii, u le Yãhã Yrã tyehẽ, Yãhã Yrã lii le Yãhã kayĩ wãã wo kã. U wãpẽn ga ba pee u na, ke ta ter wii yaha, u Musa kãnde wĩ sye.

30 Lii le ma le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo, le nde: Yãhã yee:

«Mpãy pe koo sye,

koo ga ba le fue yi pe na,

koo ga ba pe pẽn pe napeer wĩ na.»

Ke maha le pãã taha ma yee, koo ga ba ke nawee- sãhã.

31 Yãhã nge ke kai- bye tãhã, ke kasãhã ma too nawee wii na, le ga pee ter ufua na.

32 Lii le ba ye dye faale na, -ye ye laam too le na! Tee ba ke Yãhã cãã-sya cãã gii cãã na, ye ba wãfay yãã

gboho koo cãã na, ye sê -sê tyii koo wãfã y nge n yia ye na ye.

³³ Ye laam wo, mpãy pe sê naa wãfã yãã ye, pe sê dur yi naa n kãã pe nampyeŋ- mpãy kur ye ye, pe nampyeŋ- mpãy pe naa wãfã yãã, poo mpãy pe naa pe tyehɛ, ma naa pe nuhu nanihi tebehe wo.

³⁴ Ye nampyeŋ- mpãy pe yigi tã nwompihi wo Yesu wĩ na, ye yer pe kur ye, ye napĩ- n sya ye koho wãn sya kãã ye ye, le n maha nii ye ye nuhu wĩ. Ye ba cã wa ma yee, nangbã wãn taa ter ma ye ye, te yõ, wãkuayãã maha wee te na ye, koo kē.

³⁵ Tee koho taha yaha Yãhã na mii, -ye naa n gaha koo syi! Yãhã ga ba ye dãã.

³⁶ Ye yai ye naa yii plãhã koo syi, ye naa ke Yãhã laam wĩ pye! Loo na, ke yẽ ter ye ye kayĩ lii ne, ke ga ba le pye ye kē.

³⁷ Ye sê yãã, le ma le yrũhũ ta Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Saa ga faa pye, carle ya,
wii tuu ma wãpaŋ na,
u ga pa, u saa ma- kuee ye.

³⁸ Wii ma ra ta u Yater, u sroŋ ra yĩnde na.

Woofua yai u ra ta u Yater kãnkai- bye wo.

Wii ma -sê dur n yi ta kur ye,
woofua wĩ saa naa n tã y ra ye ye.»

³⁹ Mpãy pe dur n yi Yãhã kur ye, pe wĩ ga ba klaha-. Poosyifa sê me wo ne ye. Mpãy pe n kuee Yãhã kur ye, pe ga ba sukũhũ yãã. Poosyifa me wo ne.

11

Mpãy pe bii Yãhã ta pe Yater faale wo, -ye naa n yãŋ pe na!

¹ Ma 'a yee ma Yãhã ta ma Yater, ke yĩntaha kē nge: Yãhã ke yẽ ter kainkã y wãpyeŋ ne, ke sê -sê ke pye wa ye, ma laam wo ma cã ma yee, Yãhã ga ba koo kai- ngĩ pye cĩinde. Ma maha cã nawee saha Yãhã wũhũ yãã yĩnde ne ye, ke -sê ma cĩinde wũhũ.

² Faalefa mpãy bii Yãhã ta pe Yater koo syi, pe wĩ n -sê naa n tã y Yãhã ye.

³ Yãhã wãta Yater ne le wo ta, wo n cã Yãhã kē ke yãhã yĩŋ tãhã kãntaha ne ke yẽ kapãn ne. Wãn tii too yãã yĩnde ne, te -sê tãhã kla gii ne, wo saha koo yãã yĩnde ne ye.

⁴ Faalefua Abel Yãhã wãta Yater ne le bii ta, u diŋ n yõ Yãhã ye ma ter Kayẽ diŋ yaha. Abel Yãhã wãta Yater ne le ta, Yãhã n yee, Abel sroŋ ma yee woo diŋ yõ. Abel tuu sya ku, u Yãhã wãta u Yater ta, u wĩ saha faha yãã wo na ye.

⁵ Faalefua Yenoke Yãhã wãta u Yater ne le bii ta, u n ka Yãhã tã y, u sê yãã ku gɛ ku ye. Yãhã u gbe ga ta ke ya tã y, waa sê maha u yãã yãã nantãŋ ye. Yãhã sabangbãŋ wo, le ma le yrũhũ yaha ma yee, Yenoke wĩ tã y Yãhã ye ke n u gbe ter.

⁶ Waa wĩ ga waha tã y la Yãhã ye mii, u sê ke ta u Yater ye? Ye sê yãã, wii u n crã Yãhã na, u yai u cã Yãhã ma cĩinde, tuu maha cã mpãy pe ke fla ke, ke ga ba pe dãã.

⁷ Faalefua Nuwe Yãhã wãta Yater ne le bii ta, u n luhu Yãhã kaplãŋ ye. Yãhã ke bii nawee- yar yaha kainkã y ne, ke n pai pe dye, Nuwe tuu sê sya bii ke yãã wa yĩnde ne ye, u ke Yãhã kaplãŋ sya cĩinde. Nuwe tuu le Yãhã kapãn luhu, u n salangbãŋ gaa fãã mii Yãhã bii u yar mii. U n bii dye ke wo, woo tesẽ u kahafa bye ne, pe n wloho yi te lafir wo. Nuwe tuu lii pye, loo nde le yar ma yee, nawee- mpãy bye pe pye Nuwe cãã na, pe bii tee pye. Nuwe Yãhã wãta u Yater n maha ta, Yãhã n yee u n sroŋ.

⁸ Brama Yãhã wãta Yater ne le bii u ta, u n luhu Yãhã yẽ kapãn ye, ma ter klo laa wo Yãhã bii yẽ ter le wãwãã ne u kē. U n u kusey ta yaha, ma ter. Tuu naa n gaha na, u sê bii ke saha gɛ cã ye.

⁹ U Yãhã wãta Yater ne le u ta, u n ga waha nii nampay le klo lii wo, Yãhã bii yẽ ter le wãwãã ne u kē. U pye nampay, ma naa n syã fai nwoŋ gaa laam wo u nna ne. U

puee Yisyake bya syā ke syi nwon laam wo u nna ne. U Yisyake puee Dyakuba bya syā ke syi u nna ne. Yāhā bii yē ter Brama ye lii ne, ke maha bii yē ter loo ya ne poo syām mii bya ye.

¹⁰ Ye sē yāā, klo lii te nwey nakūhū ta yō ma nii fānga ne, klo lii Yāhā ke te nwey fāā ke laam wāfāā, loo klo nde syi ne Brama u naa n ke.

¹¹ Brama Yāhā wāta u Yater ne le ta, tuu sya bii le ter wa, u n waha kicar yāā, woo tesē u cōō Sara ne; u cōō -sē nwo, u bii le ter wa syihi wāsee na. U bii cā ma yee, Yāhā yē ter u ye lii ne, ke ga le pye u kē.

¹² Brama bii le ma sya ba gbe taha wāku na, u Yāhā wāta u Yater n -sē ta, u n syihi yāā. U kur kue pii n nihi mii yrompii dyaŋ, ma syar tēyāfūū dyaŋ muhulangbāŋ yē na.

¹³ Brama tesē u pii ne, pe bye bii Yāhā ta pe Yater, ma sya ba ku. Yāhā ke yē ter kayūhū nkāy wāwāā ne pe kē, pe sē ke yāā ye. Pe ke yāŋ wāā yīnde ya ne deydey, ma ke syar wāā syaha ya ne. Pe naa le pāā ma yee, poo cā pe ma mii nampay wāŋ syi dyaŋ driyē nge wo, poo ma mii, yrāhā gaa dyaŋ pe yār ba yi driyē nge wo, ma n pai ter ke yaha.

¹⁴ Mpāy pe koo kaplāŋ ngī ter syi pāā, pe le yar ma yee, pe pe Tuhufua Yāhā klo ke.

¹⁵ Pe bii ter klo lii yaha, loo mii sē ne pe naa n wūn ye. Mii loo sē ne ye, pe ne ga waha dur ga nii le wo.

¹⁶ Tuhufua klo lii le yō, loo lii le ma yāhāyīŋ na, loo pe naa n ke. Loo nde n ta, le n tāy Yāhā ye, pe naa ke yee Brama ye Yāhā, Yisyake ne, Dyakuba ne. Yāhā n sya klo laa gbihi ta pe kē.

¹⁷ Brama Yāhā wāta u Yater ne le u ta u n Yāhā kapān sya, ma sya yer u dyasey Yisyake wāboo na u diŋ yi

Yāhā kē. Yāhā kē ke bii yee, u loo nde pye koo kē; wātānyāŋ wī bii ne. Yāhā bii yē ter wa Brama woo ye ma yee, ke ga kayī wāā woo kē; loo naa bye ne, Brama bii yer u dyasey Yisyake wāboo na.

¹⁸ Yāhā -sē bii pāā u ye, ma yee:

«Tē yē ter ma ye kur kue pii mpāy wī ne,
pe ga see ma dya Yisyake woo na.»

¹⁹ Brama bii cā ma yee, Yāhā ga waha Yisyake ta u n yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Loo wātānyāŋ kur ye, Brama n nii u Yisyake yāŋ mii, u yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye.

²⁰ Yisyake Yāhā wāta u Yater ne le bii u ta, u n Yāhā nar ke kaa taha Dyakuba ye na Yesōō ne, kai- nkāy wī na ke n pai pe dye.

²¹ Dyakuba Yāhā wāta u Yater ne le bii ta, yaliile wo tuu naa n ku, u n Yāhā nar ke kaa taha Yosefe pii nanem bye na. U n fyāhā u kāi na, ma Yāhā sey.

²² Yosefe Yāhā wāta u Yater ne le bii ta, u kuyale le ba gbe taha, u n Yiisre pii wāyi yale cāā pāā yaha ke Syipte kāntraha wo, ma maha le yar yaha, a pe ma ba yi ma n ter, pe woo kacer gbe ter*.

²³ Musa seefa Yāhā wāta pe Yater ne le bii pe ta, Musa tuu bii see wa, pe n u wūhū yrey tāā. Pe bii yāā u kicar yō, koo kē, pe sē bii fya u Syipte kāntraha yīŋfua kapān na ye, ma u kicar gbe ga wūhū. Koo cāā na, u kāntraha yīŋfua bii yee pe pēyār bye boo kāā, mpāy pe see naam.

²⁴ Musa Yāhā wāta u Yater ne le bii ta, yaliile wo tuu ba le dye u n sye, a pe ma n naa woo yee Syipte kāntraha kui yīŋfua pueesya dya ye†.

* **11:22 11.22** Cāā gii cāā na Yosefe pye yrāŋ na, fāāngbāŋ bii dye pe klo wo. Loo n ta, u tuhufua Dyakuba tesē u pii bye ne, pe n ka maa nii Syipte kāntraha wo. Yosefe tuu ba gbe taha wāku na, u bii le cā laha pe kur kue pii ga ba dur ga klo lii wo, Yāhā bii yē ter le wāwāā ne pe kē. † **11:24 11.24** Musa tuu bii see pēyāhā, u seefa ga u wūhū lakue gaa wo, sakūle wo. U Syipte kāntraha yīŋfua pueesya n le pēyāle yāā ke fla na, le fen n u yigi, u n le gbe ga u kaha wo. Koo syi kē, Musa n le Syipte kāntraha yīŋfua pueesya kaha wo.

²⁵ Musa bii le yāŋ yi, ma ka pe Yāhā nawee- ne, ma ga nii n fāy pe ne. U bii cā koo puar u nii u nuhu di mpāy ne, pe wee Yāhā ne ye.

²⁶ U laam wo, u bii cā ma yee, u nii waa ma n naa u yāŋ ngaa ye mii u Yāhā Yīndefua Crise wāŋ syi dyaŋ, koo puar Syipte kāntraha wale wān bye na. Yāhā kayī lii le ma kur ye, u yīnde pye loo na, koo syi kē u n le pye ke syi.

²⁷ Musa Yāhā wāta u Yater ne le bii u ta, u n yi Syipte klo wo, u sē fya u kāntraha kui yīŋfua ncafūhū na ye. U Musa bii tāhā yer wī nen na mii u naa Yāhā yāā yīnde ne, Yāhā gii waa saha ke yāā yāā ye.

²⁸ U Yāhā wāta Yater ne le bii u ta, u n Yiisrefa yar ma ta, pe n mbaa boo, ma pe ntōr pye ta pe nwonyēr na, u gbā yāhāyīŋ tēnlēhe ma syi u pe Yiisrefa pii cir boo ye. Pe bye n sya yaha koo syi. Dye loo dye loo pe pe wāsyayaha wī nde gbar, ma te yee syayaha gbar.

²⁹ Yiisrefa Yāhā wāta pe Yater ne le bii pe ta, pe n waha muhulangbāyāhā dii ter kāntraha na, pe tre sē dye loho wo ye. Pe Syiptefa pe yee, pe ga pye pe Yiisrefa wāŋ syi dyaŋ, pe pe kar taha ga, pe n kuee ke loho wo ma ku.

³⁰ Yiisrefa Yāhā wāta pe Yater ne, le Yerekōo klo nkūnklāhā ta ke n too, nkūnklāhā gii ke bii le klo klaha tā. Pe Yiisrefa bii ke nkūnklāhā nge fā gbey klaha plii kuasī, ke n cā too.

³¹ U canaandile Arabe Yāhā wāta Yater ne, le u ta, u sē ku mpāy ne pe bii sye pe sē luhu Yāhā kapān ye ye. Ye sē yāā, nawee- mpāy Yosua bii lēhe wāā, pe ga yuhu dye ke Yerekōo wo, u Arabe woo kē, u bii pe wūhū u kaha wo, koo kē.

³² N ga waha ke syi kai- bye tōr tāŋ la? Draha ga waha yāā la, ta n waha faalefa Jedeyō ye wūhū pāā, Barka ne, Samsō ne, Yefte ne, Dawide ne, Samuyel ne tesē pe Yāhā kaplāŋ tōrfa ne?

³³ Poo mii, pe Yāhā wāta pe Yater kāmāy na, pe kāntre yāā fāŋga na,

pe naa n sroŋ pe yīnfar ne, ma -sē kayūhū yāā, kayūhū nkāy Yāhā bii yē ter ke wāwāā ne. Pe jar yēr gbra tā fāŋga na,

³⁴ naangbāy sē waha ngaa ge pye mpāy na ye, pe sē waha mpāy yāā boo yūntruē ne ye. Kadye fāŋga nge sē pye mpāy na ye, pe -sē pye fāŋga ne ma sya kui nkāy naan miyfa yia.

³⁵ Ca mpāy Yāhā wāta pe Yater ne, le ta, nawee- mpāy pe bii ku pe ye, Yāhā n pe ta pe n yir gbā wo, ma dur ba pe ye yrāŋ na.

Pe mpāy nuhu pe Yāhā wāta wī na pe Yater, ma sya pe boo. Pe sē naa pe ya yīŋ ke ye, pe bii cā pe ga ba yir poo gbā wo, pe cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

³⁶ Pe mpāy ler ma pe gbā sāngblāŋ ne, ma mpāy pua ntēn wān ne, ma pe tā nwompihi wo.

³⁷ Pe mpāy waa boo ntēmbar ne, pe mpāy la cer fle sānsī, pe mpāy nuhu, pe mpāy boo yūntruē ne. Niisaha sē pye mpāy ye ye, pe naa n tay teebēhe bye wo, mbasre ya te pye pe kalen, sēngaa sre ne. Pe pye nawām, pe naa pe fāy pe Yāhā wāta pe Yater wī na, ma naa pe nuhu.

³⁸ Driyēfa sē bii yai Yāhā n poo nawee- mii syi nō wāā pe ye ye. Pe naa n tay drawar wo tesē yāy ne, pe naa n syā yāwuhu wo tesē wuhu wo kāntraha wo.

³⁹ Mpāy wī too pāā nde, pe Yāhā wāta pe Yater pe kānkai- bye wo, koo ke ta, pe wī n tāy Yāhā ye. Ke -sē bii yē ter kayī lii wāwāā ne pe kē, pe sē bii le yāā wa ye.

⁴⁰ Ye sē yāā, Yāhā ke ba cīnde kayī lii ta wo kē, loo ba yō ma ta ter; loo ne, Yāhā n ba tyii, ma yee wo bye, poo ma suhu wo ne, wo ba sroŋ wo kuāŋ ne sukūhū gaa laam wo.

12

-Ye naa n yāŋ Yesu woo na!

¹ Wii poo na, nawee- mii bye pe Yāhā ta pe Yater, ma sya gbā yāā loo kur ye, wo pe wī cā laha. Le ma mii pe ma wo ne, ma wo gbey le.

Loo na, -too naa n yār le Yesu kānde wo, wo laam wūhū nkāy bye ke wo wlāhā wo yrāhā wo, wo yai wo ke miy yaha, tesē kapee- nkāy wāpye ne, ke gbe n kuee wo na. -Too wii waha, wo naa n yār Yesu ne le kānde wo.

² -Too naa Yesu woo ya yān, woo wii tuu cāā yir wo yaha Yāhā wātan ne u Yater, ma le kānde yar wo na, ma Yāhā ta u Yater kānkai- bye wo, laa ge sē kuee ye, ma sya fyarngbān gbā ku trā na, u sē maha le ta kai ye. U ba cā ma yee, nuhungbān ma loo nde kur ye, koo kē. Yagaa u ma, u nii Yāhā niisayūhū kāndigi koho kue ye, kai- bye yīn na.

³ Kapeepyefa pe Yesu wīi sye, ma u nuhu wānuhu gii ne, -ye loo yān ke! Ye bya, ye ma syi wāfāy n waha yia ye na ye, -ye naa yii plāhā yalebye!

Yāhā ke ya koho pii pēn

⁴ Ye sē yāā, kapee- wāpye wīi ma mii napīi wān syi dyaŋ, tuu ye ke wāboo ne. Tee sya kapee- wāpye wīi sye mii ye napīi- dyaŋ, ma wāfāy yāā le na, ye cā ye sē -sē wāfāy yāā ma sya nii mii yaa ku ye.

⁵ Yāhā ke kaplān nkāy yar waha ye na mii ke pii dyaŋ, ke faha la ye na? Yāhā yee:

«Ta dya, ma'a kai tee pye,
ma Yīnfua Yāhā n ma pēn,
ma'a syi ma yee ma kalaa wee ye.

Le ma pye, laa tuu n kuān ma ye,
ma'a syi ma mii miy yaha ye.

⁶ Ye sē yāā,
wii wīi ma n tāy Yīnfua ye,
u ga naa woofua pēn u
wātepye wūhū na.

U ma wii yān u dya, u ma tee pye,
u ga gbār taha ufua na,
u n le sya u cā, u tee pye.»

⁷ -Ye naa ye wāfāy sya laanyīn ne! Ye sē yāā, ye Tuhufua Yāhā kē, u ye pēn koo wāfāy ngīi ne. Loo nde le yar ma yee, Yāhā ye yigi yō ke pii dyaŋ. Puee waa ma la mii, u tuhufua sē u pēn u kai- cā ye?

⁸ Yāhā ma yee ke sē ye pēn ke pii bye wān syi dyaŋ ye, le nii mii ke sē ye yān ke ya koho pii dyaŋ ye.

⁹ -Ye yān, too ma wo tuhufa ne kāntraha na, pe wo pēn, wo maha n luhu pe ye. Wo Tuhufua Yāhā gii ke ma yāhāyīn na, a nwa -sē ga ba wo ta, wo saa yīn kor le koo kē, wo ba cīinde yrā yāā ye, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye?

¹⁰ Wo tuhufa mpāy pe ma wo ne kāntraha na, cāā gaa na, pe ne wo pēn kai- nkāy wīi na, ke yai poo ye. Yāhā koo na, ke wo pēn wo wāyōn wīi na, wo n naa nii mii ke wān syi dyaŋ kānkai- bye wo.

¹¹ Koo wāpēn nge ma pye wo na yaliile wo, le ga nii wo ye laanwlan wīi, le saa nii wo ye nuhu wīi ye. Mpāy pe -sē koo wāfāy nge sya, loo kur ye, pe laam ga yīn, pe n naa pe troho tāhā Yāhā yor wo kānkai- bye wo.

Kayaryaha

¹² Ye laam ma wlāhā ye ye, ye ma syi ye klue n ku ye na ye, -ye yii waha ye te kuā yir! Ye ma syi ye nklūy n fāy ye na ye, -ye yii waha, ye ta ter ke yrāhā ne le Yesu kānde wo.

¹³ Kāmbēhe nkāy ke sron, -ye naa n yār koo wo! Loo na, mpāy bye yrāhā ke sē n sron pe ye ye, pe bye yrāhā ga sron. Pe ga nii mii tānklahafa dyaŋ, pe kāā naa n yi kānsron wo, ma ba jaa pe yrāhā n sron pe ye.

¹⁴ -Ye yii plāhā ye naa yrīn ke nawee- bye ne, -tee naa ye troho tāhā mii mpāy dyaŋ, pe ma Yāhā wām. Mii loo sē ne ye, waa saha Yāhā yāā yīnde ne ye.

¹⁵ -Ye yii yigi, waa ma syi u ba te Yāhā laantār wīi miy yaha ye! Waa ma syi u kayaan wūhū ya le naa n yaha u laam wo, u naa ke pāā nawee- ye, u pe pye klaha- ta u wān syi ye!

¹⁶ Waa ma syi u naa tyatyāhā pye ye! Waa ma syi u nii Yesoo wān syi dyaŋ ye, woo wii u sē Yāhā kai- ta ngaa ye. Ye sē yāā, Yesoo u lēfar tur

tehe nen digi ya ne u ciifua Dyakuba ye.

¹⁷ Loo kur kuse ye, u n bii yee, woo ke u ma lefua, woo yai u tuhufua u Yāhā nar ke kaa wātaha wīi na woo ke, koo gii wīi pe n nar lefa ya ke; u tuhufua n sye. U n kai- bye pye, ma sya wūn, yē dursaha sē pye u na ye.

¹⁸ Tee yūhū crā Yāhā na mii, Yisrefa sē yāā yūhū crā Yāhā na ke syi ye: Poo pe yūhū crā ngii na, nawee ga waha te ke na; pe naa n crā yān gaa na, pe ke yee Senayi*. Ke yān yīn naa n yehē palpal mii naa dyan ke yīn na. Ngaa ne mii naawur dyan, wam ne kacān wee ye, sesaha teflahangbān miy ne,

¹⁹ tūūtū wāwuu miy ne, tesē yīmbungbāy laa ne, le naa n pāā pe ye, pe n sya fya, ma yee poo saha le yīmbui nde kaplān luhu nantān ye.

²⁰ Le yīmbungbāy kaplān nkāy ke bii pe ta pe n fya, ke ngīi:

«Wii ma te yān nge na,
le ma sya pye yraha kla ge,
ufua yai u waa boo ntēambar
ne.»

²¹ Koo per wīi nde bii pe nawee- ta pe n fya ter, Musa n sya yee: «N fya, ma n sege fyar koho wo!»

²² Yii poo na, tee yūhū crā Yāhā na, le nii mii ye yūhū crā yān gii na, pe ke yee Syō† le Yāhā kungbāy wo, loo lii le ma yāhāyīn Yurusalem, koo fla gii yāhāyīn tēnlēhe busāā ma, pe Yāhā sey, yē wee pe na ye.

²³ Tee yūhū crā Yāhā na, ye yūhū crā Yāhā nawee- mpāy na pe myar yrūhū yaha wa yāhāyīn wo; ye yūhū crā Yāhā na, koo gii ke ga ba nawee- bye sāhā; ye yūhū crā Yāhā nawee- mpāy na, pe ku ter wa, poo mpāy Yāhā yee pe sron.

²⁴ Ye yūhū crā Yesu Crise na, woo wii u ma kusyiifua te naambiyārfān wo, naambiyārfān tii Yāhā le nawee- ne woo kāmāy na. U ntān mpāy pe woo, pe puar Abel wām na. Yesu ntān sē woo ma yee loo kafue le yi

mii Abel wīi dyan ye. Yesu ntān woo, ma nawee- wāā le Yāhā ne.

²⁵ -Ye yii yigi, wii u n pāā ye ne yagaa, ye ma syi ye yee, ye saa luhu u ye ye. Ye sē yāā, faale wo yān nge tāy pe n yee Senayi, nawee- mpāy pe bii sye, pe saa luhu wii ye, u naa pe yar ke Yāhā kayar ne ye, pe bye bii gbā yāā loo kur ye. Ye yai ye cā, wii u -sē ma ke yāhāyīn ge laam wo, ma pāā n wāā wo ye, waa yee wo saa luhu u ye ye, lii le bii faalefa mii yāā, le syi ga wo yāā, le sya pee ter.

²⁶ Faale wo, Yāhā yīmbui nde bii kāntraha ta ke n yehē fānga ne. Yagaa, ke maha wo yar ma yee:

«N ga maha ba kāntraha ta,
ke n yehē fānga ne,
koo ma suhu yāhāyīn bya ne.»

²⁷ Yāhā ma yee koo ga maha ba nde pye, le yīntaha ke, driyē nge gii ke ke tāhā, ke ga ba ke yehē pye klaha- tān ke kuān ne. Loo na, wān tii wāklahayāā wee te na ye, too ya ga kuee.

²⁸ Wii poo na, Yāhā ga driyēfān wāā wo ke, kii wāklahayāā wee ke na ye. -Too le cā ke ne, wo naa syaha wāā ke ke, wo naa ke sey yalebye, wo naa n fya ke na, wo naa nagboho ta ke na! Wo ma nii Yāhā myaha gboho ke syi, le ga naa n tāy ke ye.

²⁹ Ye sē yāā, wo Yāhā ma mii naa gii dyan, wān tii bye te sē yai te crā ke na ye, ke te suhu n kāā.

13

Troho wātāhā gii syi ke n tāy Yāhā ye

¹ Yii mpāy tee koho taha yaha Yesu na, ye tyii ye ntān n naa n dye yii tāy yalebye!

² Ye ma syi ye faha nde ne ye: Nampay ma pa ye fla na, -ye pe yigi naa n yō! Ye sē yāā, mpāy naa n pye koo syi ma ba yāhāyīn tēnlēhe mpāy ge yigi yō, pe sē cā ye.

³ Mpāy pe ma nwompihi wo Yesu Crise wīi na, ye ma n faha pe wīi ne

* **12:18 12.18** Yān gii pe ke yee Senayi, koo fla ke le kānde bii yar Musa na, kānde lii Yāhā le ta.

† **12:22 12.22** Yān gii pe ke yee Syō, ke Yāhā laantār wīi pāā, laantār rii ke yar wo na Yesu kāmāy na.

ye. -Ye pe wĩ le yaha ye laam wo mii ye bya ma ke nwompihi wo pe ne. Pe mpāy nuhu Yesu Crise wĩ na, ye ma n faha pe wĩ ne ye. -Ye pe wĩ le yaha ye laam wo mii pe ye bya nuhu pe wāŋ syi dyaŋ.

⁴ Naa tesē cɔɔ ne, pe pe ya sya wa, Yāhā ke kānde lii ta pe wĩ na, ye bye yai ye naa le yār. Cɔɔ wii ma pye wa puai ne, u sē yai u maha naa naam ke ye. Tesē, naa wii u cɔɔ sya wa, u sē yai u maha naa ca ke ye. Mpāy pe loo nde pye, tesē mpāy ne pe sē pe ya sya wa ye, ma nii tyatyāhā pye, Yāhā ga ba poo mii bye sāhā.

⁵ Ye ma syi ye naa ye troho tāhā mii mpāy dyaŋ, wale wĩ gboho pe laam wo ma ter kai- bye yaha ye. Ngii ke ma ye koho wo, ye ma syi ye yee ke kloŋ ye. Ye sē yāā, Yāhā yee:

«N saa ma miy yaha ye,
n saa kur waa yāā ma na ye.»

⁶ Loo ne, wo n waha koho taha yaha Yāhā na ma yee:

«Wii u koho le ra ye, woo kē Yīŋfua ne,
n ga naa Yīŋfua kānde yār laanyīn ne,
n saa fya ngaa na ye;

nawee tee ga waha nwa pye ra na?»

⁷ -Ye ye laam too ye faale yahaseefa wĩ na, poo mpāy pe naa le Yāhā kapān pāā ye ye. Pe naa pe troho tāhā mii, ma sya ba ku, -ye ye laam too loo nde na, -tee yāŋ pe na, ye Yāhā ta ye Yater pe wāŋ syi dyaŋ.

⁸ Yesu Crise tuu pye mii faale wo, u ma koo syi ya ke nanga nge na, tesē ke sukūhū ne; u ga kuee yai tāŋ koo syi ya u kuāŋ ne.

⁹ Kaklaha nkāy ke n yir kue ngaa ye ma n pai, ye ma syi ye ta ke n ye plaha ye n dye kāmpee wo ye. Wo yai wo tyii Yāhā laantār roo n fānga le wo laam wo, too tyii kaklaha ngī na ke dir ta kapī wūhū. Mpāy pe koo kapī wūhū ngī pye, pe sē laa kayī yāā le na ye.

¹⁰ Yesu ku mpar draha wo wo kapee- wĩ na. Mpāy pe yee poo n kuee ma nii wān boo Yāhā kē faale

Yiiffee- Yāhā yūndefa dyaŋ, pe saha Yesu mpar kayī yāā ye.

¹¹ Yiiffee- Yāhā yūndefa yīŋfua ma kla boo per gii nawee- kapee- wĩ na tesē u ya kapee- wĩ ne, u ga pa te ntōr ne ke Yāhā nwonge wo teelii fla wo pe n yee, Yāhā yaniisaha fla, u ba pe kapee- yee laha kāā. Loo kur ye, kla gii pe boo, pe ga yi ke ne le klo wo, pe ga ke suhu.

¹² Koo syi kē, Yesu bya n ku le klo nkur ye kānkāy na, ma nawee- bye kapee- yee laha kāā pe na, u ya koho ntāŋ kāmāy na.

¹³ -Too wo faale kānde miy yaha, wo yi le klo wo, wo ka Yesu ye le klo kānkāy na, wo ma sya ga fyarngbān yāā loo kur ye Yesu wāŋ syi dyaŋ.

¹⁴ Ye sē yāā, kāntraha nge na, klo laa wee wo ye lii syi wākuayāā wee le na ye. Klo lii wo n pai nii le wo sukūhū gaa laam wo, loo ne wo n ke.

¹⁵ -Too naa Yāhā sey yalebye Yesu Crise kāmāy na, mii diŋ dyaŋ too n yi. Loo yīntaha kē, wo ke sey naa n plan wo yēr ne.

¹⁶ Ye ma syi ye faha kayī wāpye wĩ ne ye, -ye naa koho le yii ye; koo syi diŋ kē ke n tāy Yāhā ye.

¹⁷ -Ye naa n luhu mpāy ye, pe ma ye yahaseefa Yesu kānde wo, ye yīŋ kor le pe kē. Ye sē yāā, poo kē, pe n sēŋ ye yrā na yalebye; Yāhā ga ba pe yey ye wĩ ne. Ye ma n luhu pe ye, pe ga naa pe tēn tē nuhu ne; mii loo sē ne ye, pe saa le tē nuhu ne ye, loo nde -sē ga lii yō ye kē?

¹⁸ -Ye naa n gaha yahasee ye ye Yāhā wānar ne wo kē. Wo cā ma yee, wo tēn tē yō, wo n ke wo troho wātāhā ter le naa n yō kānkai- bye wo.

¹⁹ Ndoo le ke ye ye, ye Yāhā nar ra kē, ta n waha dur ga ye fla na farfar.

Yāhā wānar fla

²⁰ Yāhā wo Yīŋfua Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye u ntāŋ wāwoo kāmāy na. Woo kē, u n sēŋ Yesu kāndeyārfa na mii cīnde mbanaha dyaŋ, u n sēŋ u mbaa na. U ntāŋ mpāy pe woo yaliile wo, u ku

mpar draha wo wo bye kapee- wĩ na. Loo nde ta, Yāhā naambiyār tii le wo ne, wo cā wākuayāā wee te na ye.

²¹ Yāhā koo kē ke n pai yrīŋ ne; ke ye ta ye n waha naa kayūhū bye pye, ye naa ke laam wūhū pye. Ke ye ta lii le n tāy ke ye, ye n naa loo ya pye Yesu Crise kāmāy na. Yesu Crise miingbāŋ yai ke naa n gboho yalebye, wāyeryāā ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi.

Kuasaha fla syaha ne

²² Wo nna, kaplāŋ ngī tē pāā waha ye ye u saba nwo laam wo, -ye ke luhu yō, ye ke le yaha ye laam wo; ye sē yāā, ke sē tyī sye ter ye.

²³ N n traha ye le cā, pe wo Yesu kāndeyārwai Timuti miy yaha ke nwompihi wo. U ma cāā pa ra fla na, n ga ka u ne ye fla na n ga ye yāŋ.

²⁴ -Ye ye yahaseefa bye syar tesē pe Yesu kāndeyārfa mpāy bye ne, pe ma ye fla na. Mpāy pe ma Yitale kāntraha na, pe bye ye syar.

²⁵ Yāhā ke naa ke laantār yar ye kur bye na. Amen, le nii ke syi.

Syake saba kaplāŋ

Syaha fla

¹ Ndoos Syake kē, n ma tēntēfua Yāhā ye, ma suhu wo Yīŋfua Yesu Crise ne. Yii Yiisrefa mpāy, ye ma Yesu kāndeyārfa ma cāāŋ kāntraha kui bye wo, n syaha wāā ye kē.

Tee Yesu ta ye Yater, ye ma n naa laalaa pye laa ne ye!

² Wo nna, yii mpāy tee Yesu ta ye Yater, wāfāy ma ye dye, ye cā ye yee, wātānyāŋ wīi laa ne, -tee le ta nuhu wīi!

³ Ye ma Yesu ta ye Yater, ma kuee le wo ke wātānyāŋ wūhū naa bye ne, Yesu wīi ga nii gbāā fānga ne ye laam wo.

⁴ Yesu wīi le -sē nii gbāā wa fānga ne ye laam wo, loo ga ta ye n naa yia wātānyāŋ wūhū ter bye na. Loo na, ye ga ba nii nawee- mpāy syi Yāhā n ke, ye ga le le Yesu kānde wo, ye saa naa n kūn ngaa na ye.

⁵ Kai ma waa dye ye laam wo, tuu ga lii pye, u ma yee u sē le cā ye, u le kacān nar Yāhā ye. Koo gii ke n yō nawee- na ke sē ke laam war ye, ke ga te kacān wāā ufua kē.

⁶ U naa too syi kacān nar Yāhā ye. Awa, te syi -sē n nar Yāhā ye laantee nen ne, u ma n laalaa pye u yee, Yāhā saa re wāā u kē ye. Wii ma laalaa pye, ufua ma lagblaha wāŋ syi dyaŋ, teflaha ke gblaha kue bye ye.

⁷ Usyi laalaafua ma syi u ngaa wāyāā wīi wūi Yīŋfua koho wo ye.

⁸ Usyifua, ma'a u ta kāmbehe syāŋ nsoho wo, lii tuu ga sya, u saa le cā ye. Laalaa tee gboho ter u na.

Nawūi tesē nangbāŋ ne

⁹ Mboo nawūi, taa Yāhā ta ma Yater, naa nuhu di, Yāhā ma kuā yir wa ncaha ye.

¹⁰ Mboo nangbāŋ wii ma Yāhā ta ma Yater, naa nuhu di, ma ma yagaa

Yāhā koho wo, koo gii ke ma ta ma n ma wale yāŋ mii ngaa ge sē kē ye.

Ye sē yāā, nyēfyār yō, te wātoo sē -sē n sye ye. Nangbāŋ wīi ga ba kua mii nyēfyār wāŋ syi dyaŋ:

¹¹ Yai ga yir, ke ba war, ke nyē suhu waha, ke fyār n too, te nayōr n kua. Koo syi dyaŋ nangbāŋ ga ba ku kāā u waker laam wo, u wīi n kua.

Nwa ke wo tyīn n gaha kapee-wāpyeŋ kue ye?

¹² Yāhā ma wii tān yāŋ wāfāy ne, ufua ma -sē u ya waha ma kuee Yesu kur ye, ma tyii Yesu wīi n nii gbāā u laam wo, nuhu ma ufua wān. Tuu waha yia loo na, u ga yiafua nkifai yāā. Loo ne cīinde yrā ne, lii wākuayāā wee le na ye. Loo yrā ne, Yāhā ke bii yē ter ma yee, koo wīi ma n tāy mpāy ye, ke ga ba loo yrā wāā poo kē.

¹³ Wii ma kōŋ n gaha kapee-wāpyeŋ kue ye, u ma syi u yee: Yāhā kē, ke woo tyīn n gaha kapee-wāpyeŋ kue ye ye. Yāhā koo na, kapee- wee ke troho tāy ye; ke syi, ke saha nawee- tyīn le kapee- wo ye.

¹⁴ Nawee nawee woo, u yīnde wīi ne, le u tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kue koho na.

¹⁵ Yīnde wīi ma gboho nawee laam wo, loo le kapee pua see. Le kapee pua ma kuee u laam wo, loo le n paī gbā ne.

¹⁶ Ta laanfa, ya'a syi ye plaha nde ne ye.

¹⁷ Ye yai ye cā kayūhū ya kē, ke n yir yāhāyīŋ na. Yāhā kē ke re tege n wāā, koo gii ke yāhācāā- pye. Yāhā sē -sē wee yāhācāā- wāŋ syi, ma gbā n tā ye. Yāhā ke ma mii, ke ma koo syi yalebye.

¹⁸ Le tāy Yāhā ye, ke n ke cīinde kapān pāā wo ye. Loo kapān ta, wo n nii yrāŋ na, ma nii wān kur bye yahasee ye, wān tii ke tāhā.

Yāhā kaplāŋ ngūi: -ye ke luhu yō, -tee -sē naa ke kānde yār!

¹⁹ Wo nna, -ye ye laam yaha kaplāŋ ngūi na, tē ga ye yar: -Ye naa ndityuhu yaha ye nampyeŋ kaplāŋ

ye yalebye! -Ye naa laam ga ye cã naa n pãã! Ye ma syi ye maha naa ncafũhũ di farfar ye!

²⁰ Nawee laam ma war, kai- nkãy syi ke sron Yãhã ye, u saha koo pye nantãñ ye.

²¹ Kai lii le ga waha wor ta nawee na carle ge tesẽ kai- nkãy ne ke ma wãpee-, -ye koo bye yi kãã ye laam wo. Yãhã ke kapãñ lii tãhã le ye laam wo, -ye yii tege tãã ye, ye le sya. Sukũhũ gaa laam wo, le ga waha ye sya yaha.

²² Ya 'a syi ye naa Yãhã kaplãñ luhu wãluhu ya ye! -Ye ke yigi, -tee naa le kãnde yãr! Mii loo sã ne ye, ye plaha.

²³ Mboo wii ma Yãhã kaplãñ luhu wãluhu ya, ma sã -sã le kãnde yãr ye, ma ma mii wii dyan tuu ma ne yirfayãñ gbe, u u ya yãñ u yãã, u yai u u ya gbihi mii.

²⁴ U ma u ya yãñ wa, u yai u u teebɛɛ nkãy gbihi, u ga ta ter ke faha. U saa ke gbihi ye.

²⁵ Yãhã kãnde sron, le ga waha nawee yi kãã u kapee- wãpyeñ yãmpar wo. Koo syi kã, u ma syi u le luhu wãluhu ya, tuu le faha ye. Mboo wii ma -sã Yãhã kãnde wãcã wĩ ke, ma le yigi klue sĩ ne, ma sã faha le kãnde wũhũ wãpyeñ ne ye, Yãhã ga kaa taha ma na ma kãnkai- bye wo.

²⁶ Wii ma yee woo ma Yãhã kãnde wo, u sã -sã waha u yĩnkãi yigi ye, u plaha u ya ya, yĩñ wee u Yãhã kãnde wãyãr ter na ye.

²⁷ Yãhã kãnde wãyãr gii ke ma gbeɛɛ, ma maha sron wo Tuhufua Yãhã ye, le nde: Ma naa ncir- kue yãñ, calangusyam ne pe fen wo. Tesẽ driyẽ kapee- nkãy ke nawee wĩ pye n klaha-, ma 'a n tyii koo n waha yia ma na ye.

2

Ye ma syi ye naa waa puar waa na ye!

¹ Wo nna, yii mpãy tee Yĩnfua Yesu Crise ta ye Yater, ye cã ma yee,

nagboho tesẽ wãsey ne, te klon ter u na. Loo na, ye yai ye cã, ye sã yai ye nawee waa gboho, tee waa klon ye.

² Yagaa dyan woo; waa, sãñ kãncrã ne kãnde na, nangbãñ nayreyũhũ ne tuu le, ma ba dye ye yawãhã nwon wo; fenfua waa bya n -sã pa, nayreyraha ne tuu le.

³ Ye ga waha yir, ye nagboho ta u nayreyũhũfua ya na, ye u pye: «Dya, nangbãñ niisaha nge, nii!» Tee -sã dur ye u nayreyrhafua pye ye yee: «Ho, dya, yir yer kuee!» Laa na, ye ga u pye: «Niisaha ma wo tre tãñ kãntraha na.»

⁴ Le ma -sã pye ke syi, ye ga waha yee la ye yii yãñ wãcɛñ? Aye! Ye cã, ye laangapeer me pe ye ta, ye mpãy puar mpãy na.

⁵ Wo nna, -ye yãñ: Yãhã driyẽ nge fenfa yãñ yi, ma yee pe Yesu ta pe Yater, u wĩ n nii pe ye wangbãñ laa dyan. Loo n ta pe n ba dye Yãhã Yai wo, koo fla gii Yãhã bii yẽ ter ke wãwãã wĩ ne nawee- mpãy kã, ke wĩ gboho pe laam wo.

⁶ Yii sã -sã nawũũ yãñ nawee draha wo ye. Ha ndee, pe walefa poo pe ye fãñ? Poo sã na, pe ne ye tyĩn ga, pe ga ye sãhã pe fãngafa yahasee ye?

⁷ Poo sã maha na, pe ne naa Crise miyũhũ nge sar, ke miyũhũ gii ke taha ye na?

⁸ Yãhã sabangbãñ wo, kãnde lii Yãhã le ta, le katan lii le ma ke katan bye yahasee ye, le yrũhũ yar ma yee: «Ma ya wĩ le n tãñ ma ye mii syi dyan, tyii ma nampyeñ wĩ n naa n tãñ ma ye ke syi!»

Ya 'a pye, tee le Yãhã kãnde katan nde yãr, le yõ.

⁹ Ya 'a -sã waa puar waa na ye kãnkai- wo, kapee ne tee n pye. Yãhã kãnde na, ye tee pye. Ye ga wãpãn yãã le na.

¹⁰ Mboo nawee, taa le Yãhã kãnde katan nen laa miy yaha, le ma mii le Yãhã kãnde katan kur bye kã taa miy yaha.

11 Ye sē yāā, Yāhā kānde katan laa yee: «Ma'a n cayor le ye!» Katan laa maha yee: «Ma'a n nawee boo ye!» Kānde lii Yāhā le ta, ke katan syān ngī bye ma wācēn. Ma'a sya yee, ma sē cayor le ye, ma -sē ga nawee boo, ma yai ma cā, ma le Yāhā kānde miy yaha.

12 Loo na, ye yai ye ta, ye yē kaplān n naa n yō ye ye tesē ye pyer bye ne. Ye sē yāā, ye ga ba kasāhā yāā le Yāhā kānde na. Le sron, le ga ba nawee- yi kāā kapee- wāpyen yāmpar wo.

13 Mboo wii taa sē ma nampyen fen di ye, sukūhū gaa laam wo, Yāhā sē -sē ga ba ma fen di ma wāsāhā na ye. Ye yai ye -sē le cā ye yee, fen wādin n tāy ma ter kasāhā yaha.

Yāhā wāta Yater tesē Yāhā laam wī wāpyen ne

14 Wo nna, nde ma la yīn ne nawee ye, u ma yee yē ya ne, «Yāhā koo, ke ma ra Yater,» u sē -sē Yāhā laam wī pye ye? Woosyifua ga waha sya yaha la u kapee- wāpyen wo le syi ne?

15 Ngaa dyan, taa ma Yesu kāndeyārwe waa yāā fen wo, faha wān wee u ye ye, digi wī maha waha u na,

16 ma'a u pye ma yee: «Wo kuee per gaa na, Yāhā n sya ma n kuee wāwee, Yāhā n ma kē kale wān ne tesē dir ne busāā, ma n di naa n yai, segber n naa n kuee.» Ma'a -sē yee, ma sē u kē too wān nde ne ye, ma yē kaplān sē nii la tefay dyan?

17 Yāhā wāta Yater wī ma koo syi. Ma'a Yāhā ta ma Yater, ma sē -sē ke laam wī pye ye, ma Yāhā wāta Yater ma wāwaha.

18 Mboo nawee wii taa Yāhā ya ta ma Yater, ma sē -sē Yāhā laam wī pye ye, n ga waha ma pye: «Mboo, ma Yāhā ya ta ma Yater, ndoo -sē Yāhā laam wī ya pye. Ke syi waa ma ndoo yāā, tē nii Yāhā laam wī pye, u ga cā u yee, n Yāhā ta ra Yater. A mboo, waa ma ma yāā, ma sē Yāhā

laam wī pye ye, u ga pye mii u cā u yee, ma Yāhā ta ma Yater?»

19 Ma sē yee la, a Yāhā neŋ ya kē ke ma? Le sron yō; sāndāpee bye le cā ke syi, ma n sege fyar koho wo. A mboo, ma lii pye loo nde wācā wī ne?

20 Mboo nawee wii taa sē laam ga ye, ma n traha la le yar ma na, taa ma Yāhā ya ta ma Yater, ma sē -sē Yāhā laam wī pye ye, le ma wāwaha?

21 Ma laam faha la wo faale wādyaha Brama wī na? U bii sron Yāhā yīnde na. Ah ndee u Yāhā laam wī wāpyen kē le bii ta, u n sya bii u puee Yisyake yigi woo ga din yi Yāhā kē?

22 Ma sē le yāā, u bii Yāhā ta u Yater, ma maha naa ke laam wūhū bye pye. Loo le bii ta u Yāhā wāta u Yater n pye u ye yīn ne.

23 Loo nde n ta, Yāhā sabangbān kapān nde n nii cīnde, lii le n yee: «Brama bii Yāhā ta u Yater, ma ke kapān sya le yaha kaplān bye yaha ye.

Yāhā n -sē yee, u sron koo yīnde na.» Yāhā n u ta ke naambiyā.

24 Ye sē le yāā, nawee wii ma nii Yāhā laam wī pye, loo ga ta u n sron Yāhā yīnde na. Le sē yai ma ke ta ma Yater yē ya ne ye.

25 Faale canaandile Arabe* wī ma ke syi. Woo kē tuu bii koho le Yiisrefa tēnlehe ye, ma bii pe ta, pe n bii fāsaha yāā kānde laa ter ne. Yāhā laam wī nde tuu bii pye, le bii ta Yāhā n yee, u sron.

26 Ma'a kadye yāā, wūū wee ke wo ye, kakugu kē. Taa Yāhā ta ma Yater, ma sē -sē ke laam wī pye ye, le ma mii kakugu dyan ma ye.

3

-Ye ye yīnkāi wāyigi cā!

1 Wo nna, nawee- wāklaha, ye ma syi ye naa loo ke buarbuar ye. Ye sē cā la kasāhā per wo, wii mpāy too

* 2:25 2.25 Yerekoo klo yahaseefa naa Yiisrefa tēnlehe nawee- syām ke le klo laam wo. U Arabe n pe wūhū u nwoŋ wo. Kur ye, u n pe ta pe n yi fenaater ne le klo nkur ye ma ter.

nawee- klaha, Yāhā ga ba wo sāhā kayi ne nawee- bye na.

² Wo bye wāteepye ter syar. Wii ma yee u sē tee n pāā ye, woo ter le le Yesu kānde wāyār ne. U ga waha yia u ya koho kadye kur bye na, u naa u ya yigi.

³ Nsyāñ yē sē na too ne karfee le, ke naa n luhu wo ye, wo n cā waha yia, wo naa ke sron.

⁴ Ye sē maha salangbāñ wī wūū yāñ la? Ke wāgboho naa bye ne, teflahangbāñ ma ke tra, ke n fā. Ke sronsaha -sē ma wāpuage ya, ke fāfa n ke sron kue ngii ma pe tāy.

⁵ Yīnkāi ma ke syi nawee yē laam wo. Le klon, ma -sē le ya sey kangbāhā ne.

Ye kāhā cāā kataha nyēfigi wī wūū yāñ. Ke sron gboho. -Ye yāñ, naancremuu ya -sē ga waha ta, ke bye n suhu tāñ.

⁶ Yīnkāi ma mii naa dyañ. Kapee-ter bye n yi nawee yē wo. Yīnkāi ga waha kapān nen laa pāā yi, le n ka yaha ye mii kataha naa dyañ pe le, le le kapān pāāfua wī bye pye klaha-tāñ. Koo naa nge n yi ke naangbāñ fla wo sāndāpee pe ma na.

⁷ Nawee waha n yia wlaha wān ter bye na, ma te klaha n ta kaha wān: Treresyar wān woo, kānsyām woo, kahakaha wān woo, fua- woo, te bye.

⁸ Waa sē -sē waha n yia u yīnkāi na, ma le ta le n yaha n le ye. Le pee. Yalebye, loo ne, le ma le wā n klaha ke yē laam wo. Sōr sāñ fla te ma yīnkāi wo.

⁹ Loo roo n ta, ma wo Tuhufua Yāhā sey. Loo yīnkāi nen ya roo maha n ta, ma nawee- sē yoosēn ne, nawee- mpāy Yāhā pe tāhā, pe n sya ke tay.

¹⁰ Kaplāyūhū wāā n yi wāceñ kaplāmpee ne yē tee nen wo. Wo nna, ya'a n sya le n nii ke syi ye!

¹¹ Waa sē lapihi yāā tesē layūhū ne te wāā n yi plege neñ wo ye.

¹² Wo nna, waa sē nasar nkugu katyigi yāā yāā ke kasyāhā sa ye. Waa sē maha defīi katyigi yāā yāā

ke nkugu sa ye. Waa sē maha tetege loho yāā yāā ke klaha nii lawon ye.

Yāhā laantor

¹³ Kacāñ yīntatoo waa ma la ye laam wo? Le ma pye āwā, u ta wo n u yāñ cā u yīntatoo troho wātāhā ter na, tuu maha u ya tege tāā ye, u kayūhū nkāy pye.

¹⁴ Ye ma yee kacāñ yīntatoo me ye ne, ya'a -sē laanyar pye, ma maha yii laam wī ya kar, cīinde sē ne ye, ye kawar fua, kacāñ yīntatoo sē me ye ne ye.

¹⁵ Too kacān ter nde syi sē n yir yāhāyīñ na ye, te syi n yir nawee-ye kāntraha na, Setane sāndāpee yīnfua koho wo.

¹⁶ Ye sē yāā, laanyarfa ma pye teeli wo, ma nii pe ya laam wī ya kar, kapee- ter bye ga naa n pye ke fla na, kawlāhā ter bye ne.

¹⁷ Laantor tii te -sē n yir yāhāyīñ na, te ma gbegbe, te n pai kusyir ne, laanyīn ne, nampyen fen wādiñ ne, kayūhū wāpyen ne. Te sron, ma maha ma yaayaa. Kacāñ laantorfua sē n dye kue ngaa ye, ma kue ngaa ta n yaha ye, u sē maha u nampyen wlañ ye.

¹⁸ Laanfirfa poo pe n pai kusyir ne tesē yrīñ ne pe kānkāyfa kē. Le ma mii yēy dyañ pe n tāhā, yēy gii ke wī n tāy Yāhā ye. Ke yēy n le ma n pai wāson ne Yāhā yīnde na.

4

Ye tee driyē wūhū ta yaha ye, Yāhā wūhū na

¹ Nwa ke sesrār yir ye nsoho wo tesē wāhā ne? Ye laam kapee- koo sē na ke syar, ma nii ye fāy ye laam wo?

² Ye ma ngaa klāñ, ye sē -sē ga waha ke kla yāā ye, ye ga yer nawee wāboo na, koo kla wī na. Ye kāāñ n yāñ gbegege, ke ne pye ye wāñ, ye sē -sē ga waha ke syi yāā ye. Koo syi ke n pai sesrār ne ye nsoho wo. Ye sē Yāhā nar ye, koo kē ye sē ne ke kla yāā ye.

³ Ye ma sya Yāhā nar, ye wānar ter sē ne tāy ke ye ye, koo kē, ye sē ne ngaa yāā ye. Yatan wūhū ya tee ne naa n nar.

⁴ Ye cā ye yee, wii, driyē nge wān n tāy u ye, Yāhā napī kē u ne. Wii ma n ke, woo ga u ya ta driyē naanfān difua, u u ya ta Yāhā napī. Ye sē cā la, driyē wūhū tesē Yāhā wūhū ne, ke saha ke ya gbe ye.

⁵ Yāhā sabangbān wo le yrūhū ta ma yee: Yāhā ke Yrā le wo laam wo. Ngaa ter ma gboho wo laam wo Yāhā Yrā na, le ga naa ke yaa, ke n naa ke Yrā wī yey wo ye. Wo yai wo wii wāā tān Yāhā kē. Ye yee la, kapān nde ka yrūhū yaha ke dyan?

⁶ Yāhā -sē maha ke laantār yar wo na; loo ne, le yrūhū ta Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Yatanfa wī sye Yāhā ye.
Mpāy pe -sē pe ya tege tāā ye,
Yāhā ke laantār yar poo na.»

⁷ Koo kē, -ye yīn kor le Yāhā kē! -Ye yii waha, ye Setane sāndāpee yīnfua kar naa n wāā, u -sē ga fā naa n dey ye na.

⁸ -Ye crā Yāhā na, ke bya -sē ga crā ye na. Kapeepyefa mii, -ye ye klue yee yi kāā kapee- wāpyen wo! -Tee ye laam ta pe n nii gbεgbe, yii laantesānsyānfā mii!

⁹ Ye cā ye yee, ye ma kāmpee wo, -tee kayaan yigi, ye naa ke wūn; -tee ye tetyehē ta, te n wā klaha miyāhā, ye laanfīr wūhū, ke n wā klaha nii kayaan wūhū!

¹⁰ -Ye yii tege tāā ye Yīnfua kē, u -sē ga ye kuā yir.

*Waa ma syi naa u nampyen miip-
ihi yee ye!*

¹¹ Wo nna, ya'a n naa yii wāpee pāā ye! Wii ma nii u nampyen wāpee pāā, ma maha nii u miipihī yee, ufua Yāhā kānde wāpee pāā, ma maha le miipihī yee. Kānde lii Yāhā le ta, mboo wii taa -sē le miipihī yee, ma wee le yārfua ye. Le miipihī wāyee, loo ya taa pye cā.

¹² Yāhā gii ke le kānde ta, koo ya ke ga waha naweeyō cā naweepee

ne. Koo ya ke ga waha nawee sya yaha; koo ya ke ga waha nawee pēn. Ah mboo ma nwa, mboo wii raa ma nampyen miipihī yee?

*-Ye ye kānkai- le naa n soho Yāhā
koho wo!*

¹³ -Ye luhu ra ye yagaa, yii mpāy tee ne yee: «Wa'a yee, wo sē ka klo nde syi wo nanga ye, sukūhū waa ka le wo, wo ga dye nen pye cātroho na, wo wale yāā.»

¹⁴ Ye -sē ye wāyir yāā wa la sukūhū? Ye wee la kāmbla wān syi dyan, u tāyale ne, yalaale ma ba n, u caa.

¹⁵ Ye yai ye yee: «Yāhā ma sya, wo n kuee wāwee, waa nde pye nde ne.»

¹⁶ Yatan -sē gboho ter ye na, ye n sya yii sey. Too syi yatan sē yō ye.

¹⁷ Wii ma kayī lii yāā, u yai u lii pye, u ma -sē ke wāpyen sye, le fue ma ufua na, le ma kapee ne wāceŋ.

5

Katōryar nangbān wī na

¹ Yagaa, -tee -sē luhu ra ye, yii mpāy tee ma nangbāy! Ye cāā naa ye mii wūn kule ne, kawlan ma, ke n pai ye dye.

² Ye nangbān wān nde, te fūhū. Waytōrbir maha ye fahawān le fer.

³ Ye sān tesē ye war ne, too nde bye te ma korfyāhā gaa ter syi ne. Yāhā kasāhā per wo, koo korfyāhā nge ga ba le yaha ye na, ke dur too ye kadye na, ke ye pye gbai naa wān syi. Ye nangbān wān wāā ta, le -sē nde driyē plii kua kua wa.

⁴ Ye sē yāā ye tar tēntēfa war dāā pe kē ye. -Ye naa n luhu pe yēkuān ye! Poo mpāy pe ye tar dir war gbe naa n yi ye kē, pe tēn ga dye Yāhā ndityuhu wo, Yāhā gii ke ma tān kai-bye fānga ne.

⁵ Ye nangbān wān yāā kāntraha nge na, sīsī wān ne, ma di gboho mii naha gii syi dyan pe n pai boo gbā na.

⁶ Mpāy pe sē wāpee pye ye, yii -sē wāpee yāā pe na ma pe boo; pe sē waha kān gē kān ye koho wo ye.

Yāhā kānde troho n tāhā mii?

⁷ Wo nna, -ye ye laam yīn wo Yīnfua Yesu n sya ba yir yāhāyīn na, u dur ba. Ye sē tawarfua yāā la, tuu ma ne u laam yīn, u sya ba u tar digi yāā gbe? Ah ndee, u ne cāā u laam yīn, u sesafān sēn u cā digi tāhā, -tuu u laam yīn, u blokūūyār sesar sēn te n too. U blokūū ga ba sesyar kūū, u pua too, u n cā u yaa.

⁸ -Ye ye laam yīn ke syi yii ndon, tee kaa taha yii na Yāhā kānde wīī ne, ye naa wo Yīnfua wādurbañ sēn, koo gii ke gbe taha.

⁹ Wo nna, ye ma n nii kapirfa yii nsoho wo ye. Mii loo sē ne ye, Yāhā ga ba ye sāhā kayi ne. U wāpañ gbe taha.

¹⁰ Wo nna, ye Yāhā kaplāñ tōrfa wīī wūū yāñ, poo mpāy pe naa n pāā Yāhā myaha ne. -Ye yāñ pe na, pe laam wāyīn ter ne pe fēn wo.

¹¹ Pe bii waha pe ya na too fēngbān wo. Koo kē nanga wo n yee, pe wīī n tāy. Ye sē faale Syobe wīī luhu la, tuu pye fēngbān wo, ma -sē bii u laam yīn. Yāhā ke ngii wāā u kē loo kur ye, ye maha loo bye cā. Ye sē yāā, Yāhā nawee fēn di busāā ma maha kayīī pye u kē.

¹² Wo nna, lii le maha pee, ya'a syi naa Yāhā di yāhāyīn myaha ne, tesē kāntraha myaha ne ye. Lii ma pye cīinde, -ye yee āwā, ya'a n Yāhā di taha le na ye! Lii ma pye kawar, -ye yee aye, ya'a n Yāhā di taha le na ye! Mii loo sē ne ye, Yāhā kasāhā ga ba ye yigi.

¹³ Ye laam wo, wii ma pye tuu fēn sya, u naa Yāhā nar le ne. Wii ma pye nuhu wo, u naa Yāhā wāsey yay le.

¹⁴ Wii ma pye yan kafēhe na, u Yesu kāndeyārfa yahaseefa yee, pe n ba Yāhā nar u kē pe sēm- ta, pe u tuhu Yīnfua Yesu myaha ne.

¹⁵ Pe ma Yāhā nar laantee nen ne, pe ma yee pe sē laalaa pye ye, ma yee Yāhā ga waha u jaa cīinde, Yāhā ga u yīnwēr dur u kē. Kapee- ma pye u yīn na, ke ga kua kāā u na.

¹⁶ -Ye le sya, ye ye kapee- pāā naa n yi yii ye, -tee maha naa Yāhā nar yii kē ye wākāhāyir wīī na. Nawee wii ma sya, ma koo pye, u -sē ga nii temm Yāhā yīnde na. Ke syi u ma Yāhā nar laantee nen ne, le ga fla sya u ye.

¹⁷ -Ye yāñ le yāñ faale cāā Yāhā kaplāñ tōrfua Yeli wīī wo. U sē pye la nawee wo wāñ syi dyañ? Ma -sē nwo, tuu bii Yāhā nar sesaha wāyigi wīī na. Sesaha n yer cīinde, dyc- tāā yrey kuay ne.

¹⁸ Loo kur ye, u n maha bii Yāhā nar ke wāmiyaha wīī na, yāhāyīn n yār sesar n nii n too, kāntraha wān n maha nii n sa.

¹⁹⁻²⁰ Wo nna, ye laam wo, wii ma le cīinde kānde miy yaha ma plaha, u nampyeñ waa ma waha yia, ma u plahasaha yar u na, ma u dur le le kānde laam wo, ye cā ye yee, u nampyeñ u yrā tyīn sya gbā koho wo, ma maha paha tā u kapee- busāā na, ke wīī saa naa n pāā nantāñ ye.

Pyar saba cir kaplāņ

Syaha fla

¹ Ndoos Pyar kē, ndooos wii n ma Yesu Crise tēnlehe. N saba nwo yrūhū ye kē, yii mpāy Yāhā ye yāņ yi, yii mpāy ye cāāņ nii Pōn kāntraha na, Galasyi kāntraha ne, Kapada kāntraha ne, Yasyi kāntraha ne, ma suhu Bitini kāntraha ne. Ye ma nampay mpāy wo, pe wee Yesu kānde wo ye.

² Faale wo, Yāhā bii ye wāyāņyi wī ta, ma -sē bii ye yāņ yi. Yāhā Yrā kāmāy na, Yāhā ye laam wā klaha, ye n nii ke wām. Loo na, ye n waha naa n luhu Yesu Crise kaplāņ ye, tesē u ntāņ n waha ye kapee- yee laha kāā ye na gbegbe. Yāhā ke ke laantār wī pye ye kē, ke maha yrīņ wāā ye kē.

Yesu kāndeyārfua u ya wāsyayaha wī cā wa

³ Yāhā gii ke ma wo Yīņfua Yesu Crise Tuhufua, -too naa ke sey! Yāhā wo fen di, ma wo ta wo n gbihi dur see laanfāyōm ne. Ke Yesu Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāņ na gbaafa ye. Loo ne, wo n koho taha yaha Yesu na, ma yee wo ga ba cīnde yrā yāā Yesu kāmāy na, cīnde yrā lii wākuayāā wee le na ye.

⁴ Yāhā ke kloho gii gbihi ta yaha ke pii kē, wo ga maha ba ke yāā gbe yāhāyīņ fla wo. Koo kloho nge, wāfūhūyāā wee ke na ye, wāwluhuyāā wee ke na ye, ke nayōr saa maha kua yāā ye.

⁵ Yii mpāy tee Yesu ta ye Yater ma yee u fānga gboho, Yāhā fānga -sē ga naa n sēņ ye na driyē n sya ba kua, nawee- bye n ye wāsyayaha yāā yīnde ne.

⁶ Koo ngī wī na, -ye naa nuhu di! Wāfāy ter bye ma sya pye ye na, ma nii ye laam wlāhā ye kē yagaa nge na, ke saa ma- ye.

⁷ Koo wāfāy nge, ke ma mii ke ye tān n yāņ, ye ma pye ye Yesu ta ye Yater cīnde. Sān ge, u wī le ga waha kua kāā, u wī -sē waha nawee- ye. Ta n yee pe yai pe u le naawraņ wo, pe wor yēy yi u wo, u n nii sānyō? Tee Yesu ta ye Yater, le ma kayī, ma ter sān ge yaha, le sē n tōr ge tōr ye. Kawlaņ tesē wāfāy ne, ke ye dye ma ye tān n yāņ, le ma pye ye Yesu wāta wī ye Yater, le waha ye laam wo cīnde. Le ma gboho ye laam wo cīnde, Yesu ma ba dur ba per gii, ye ga ba sey tee miingbāņ yāā.

⁸ Ye sē Yesu yāā yāā yīnde ne ye, u ntāņ -sē dye ye tāy. Yagaa nge ge na, tuu sē sya wee gbaa na ye, ye u ta ye Yater, ma nii nuhu di kacān wee te na ye.

⁹ Tee too nuhu di ke syi, ye cā ye Yesu ta ye Yater yīņ gii na, ye ga ba koo yīņ wī yāā, koo kē. Koo yīņ wī ne, ye ga ba sukūhū gaa yāā, ye yrā bya ne.

¹⁰ Yāhā ke ga ba ye sya yaha koo wāfāy nge wo mii syi dyaņ, faale Yāhā kaplāņ tōrfa bii le fla ke. Yāhā ke ga ba kayī lii pye ye kē, pe bii le cāā tōr yaha.

¹¹ U Yāhā Yīndefua Crise Yrā le -sē pye pe laam wo, le naa pe yar ma naa n yee, u Crise ga ba fāy gboho u cā u miingbāņ yāā tesē u nayōr ne. Koo kai- ngī ke yai ke pye mii syi dyaņ tesē ke wāpyeņ cāā ne, pe Yāhā kaplāņ tōrfa bii koo bye ke kayi ne.

¹² Yāhā n -sē bii pe yar ma yee, kairkāy koo ke yar pe na u Crise wī na, koo kai- ngī saa pye pe yīnde na ye, ke ga ba pye yīi poo yai na. Ke pye wa yagaa. Mpāy pe ma loo kapāyī tōrfa nawee- ye, Yāhā Yrā Fānga ma pe ne, Yāhā Yrā lii Yāhā ke no wāā pe ye. Koo kē pe n waha nii le Yesu kapāyī tōr ye ye. Pe yāhāyīņ tēnlehe ge naa loo nde wācāņ ke.

-Too naa wo miingbāņ kānde yār!

¹³ Loo ne, ta n ye yar: -Ye ye laam gbihi ta, ye naa Yāhā wūhū pye! -Ye naa yersaha ta ye pyer na! Yesu

Crise tuu ga ba dur ba ye kē kayĩ lii ne, -ye koho taha yaha loo ya na!

¹⁴ -Ye naa n luhu Yāhā ye mii kicar dyaŋ pe tuhufua ne! Tee sē ba Yesu cā wa ye, ma naa kapee- nkāy pye, -ye ke miy yaha!

¹⁵ Yāhā gii ke ye yee, ke kai- laha. -Ye naa n laha ye kānkai- bye wo mii Yāhā wāŋ syi dyaŋ!

¹⁶ Le sē yrūhū la Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee:

«Ta kai- laha, ye bya -ye naa n laha ye kānkai- bye wo ta wāŋ syi dyaŋ!»

¹⁷ Ye ma nii n pāā Yāhā ne, ye ne naa ke yee wo Tuhufua Yāhā. Tee ke yee ke syi, -ye naa ke myaha gboho ye kānkai- bye wo, ye ta ye pyer naa n sroŋ ke kaplāŋ ne! -Ye naa n nii koo syi ya driyē wo, ye kuper n sya ba na. Ye sē yāā, Yāhā wo nanem bye sāhā wo pyer wī na wii wuhu na, nawee- wātyōr wee ye.

¹⁸ Ye cā Yesu ye par sya yi kāā ye wāle wākapyen kānde wo, kānde lii pe bii yar ye na. Yesu Crise u ye par sya ngii ne, ke syi sē n tōr wale ne ye, ke sē waha n tōr kla gii goo syi ne ke n klaha- ye.

¹⁹ U ntāŋ wāwoo u ta ma ye yīŋ par sya. U Yāhā Yīndefua Crise gbā ku mpar draha wo mii mbapēŋ gii syi dyaŋ ke teelaa sē klaha- ye, ke sē maha wee teele laa ne fla ngaa na ye.

²⁰ Driyē ge sē bii tāhā wa ye, Yāhā -sē bii u Crise yāŋ yi ta wa. Yagaa, driyē ke n gaha kuasaha wo, Yāhā u gbe yi yar ye na, u ye sya yaha.

²¹ Yesu woo kē u ye ta ye n Yāhā ta ye Yater, ma maha koho taha yaha ke na. Yāhā kē ke Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Loo kur ye, ke n nagboho ta u na, ma u ta u n dugu ga nii yāhāyīŋ na ke tāy ke kāndigi koho kuē ye. Le nii Yāhā ge kē, tee ta ye Yater, ma maha koho taha yaha koo ya na.

²² Tee Yāhā cīnde kapān maha yigi, ye ye laam yee laha wa gbegbe. Loo nde ye ta, mpāy bye pe Yesu kānde yār, pe ntāŋ ga waha dye ye

tāy. Ta n ye yar, ye tyii ye ntāŋ n sroŋ naa n dye yii tāy, ye wī n gboho yii laam wo!

²³ Ye sē yāā, ye ma mii ye gbihi dur see laanfāyōm ne. N sē yee, ye see yi nawee pua wo ye. Ye see yi cīnde yrā pua wo, loo lii le ma Yāhā kapān, lii le cīnde yrā wāā nawee kē. Yāhā kapān loo na, wākuayāā wee le na mii nawee kadye dyaŋ ye.

²⁴ Yāhā sabangbāŋ ge wo, le ma le yrūhū yaha ma yee:

«Nawee- bye ma mii nyē wāŋ ter syi dyaŋ,
pe nayōr ma mii katyigi fyār dyaŋ.

Nyē sē ne ba waha tāŋ la ke ku?

Katyigi fyār sē ne ba too la te nayōr ne,
te wī n kua kāā?

²⁵ Ma sē yee, wo Yīnfua kapān loo na,
le ga naa n nii yalebye,
wākuayāā wee le na ye.»

Loo kapān nde ne, le ma Yesu kapāyī lii le tōr yar ye na.

2

Yāhā ke ntēmlaha gii ta

¹ Loo na, -ye ye laampee wūhū bye miy yaha, ye ma n fufor pye ye, ye ma n ye nampyen wlaŋ le kapee wo ye, ye ma n nii yīnkāhā sānsyāŋ ne ye, ye ma n naa yīnde pye ye, ye ma n wāpee pāā waa wī na ye!

² Ye cā yīm n tāy pēyāhā ye, u yīm wār ma n le. Ye bya, -ye nii pēyāhā wāŋ ter syi dyaŋ, -tee ta Yāhā kapān wī naa n tāy ye ye, le Yāhā kapān lii le sroŋ, ma laha, kapee carle laa ge sē wlahā le wo ye. -Ye le le naa n yaha ye laam wo yalebye! Loo na, Yāhā cīnde wī ga gboho ye laam wo, ye n le Yāhā kānde wo.

³ Ye Yīnfua wī cā, ma maha u laantār wūhū yāā gboho, ma cā ye wī gboho u laam wo.

⁴ -Ye yūhū dye Yīnfua Yesu tāy! U sē ku ye, u ma yrāŋ na, woo kē nwoŋ nakūy ntēmlaha Yāhā ye. Nawee- u sye, pe sē u ta ngaa ye. Yāhā -sē

cãã bii woo yãŋ yi, ma yee u ter wãn bye yaha.

⁵ -Ye yũhũ dye Yesu tãŋ, tee tyii Yãhã n ye ta ke kangbãŋ fãã ye ne, Yãhã Yrã n dye nii ke wo. Yii tee ga maha ba nii koo Yãhã kangbãŋ nge yũndefa, ye naa ke sey ye laam fãnga bye ne, tee yii le soho ke koho wo ye kuãŋ ne mii diŋ wãŋ syi dyaŋ. Ye ga ba naa koo pye Yesu Crise myaha ne, loo le ga naa n tãŋ Yãhã ye.

⁶ Yãhã sabangbãŋ wo, le ma le yrũhũ ta ma yee, Yãhã yee:

«Ye yãŋ, n nwo,
tẽ cãã nwonfãã ntẽmbangbãŋ
gaa yãŋ yi ta
klo nde wo pe n yee Yurusalem.
Koo ke ma ke nwoŋ yĩŋ.
Ntẽmbar nde bye ga ba fãã tã taha
koo na.
Ke ter wãn bye yaha.
Koo kẽ tẽ yãŋ yi.
Wii ma koo ntẽmbangbãŋ nge wĩ
sya cĩnde,
fyar wĩ laa saa ufua dye yãã
ye.»

⁷ Yii mpãy tee ke wĩ sya cĩnde, ke ma ye ye yĩŋ ne, ke ter wãn bye yaha. Ma -sẽ yee mpãy na, pe sã ke wĩ sya cĩnde ye, yĩŋ wee ke na poo ye ye. Le ma le yrũhũ ta Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Ntẽmblaha gii nwonfããfa ke sye,
Yãhã ke gbe ma ke ta,
ke n sya yĩŋ yãã ke nwonfãã na.»

⁸ Le maha yrũhũ ta ma yee:

«Koo ntẽmblaha kẽ,
nawee- mpãy n pai naa n kũn ke
na,
pe laha naa n too.»

Pe Yãhã kapãyĩ sye, loo ne pe n kũn ke na, ma n too. Yãhã le ta ke syi.

⁹ Yii poo na, tee Yesu wĩ sya cĩnde, Yãhã ye yãŋ yi. Ye ma u Yĩŋfua yũndefa. Yãhã ye ter yãŋ yi ma ye ta ke wãm, ye kãnkai- n naa n laha. Yãhã ye yee yi wam wo, ma ba ye le ke cãã- wo, cãã- mpãy kacãn wee pe nayõr na ye. Ke ye yãŋ yi, ma yee ye naa Yãhã kayũhũ yar nawee- na.

¹⁰ Faale wo, ye sã pye Yãhã wãm ye. Yagaa woo, ye ma Yãhã wãm. Faale wo, ye sã ba cã ma yee Yãhã ye fen di ye. Yagaa tee -sẽ le cã, ye Yãhã kayĩ yãã.

Yãhã tẽntẽfua yai u naa n pye mii?

¹¹ Ta naambiyãm, n ye nar laa ne. Ye cã ye ma nampay driyẽ nge wo, plii raa ya tee ga pye ke wo. Loo na, ye laam wũhũ nkãy ke sã n gaha Yãhã kue ye ye, -ye ke miy yaha, ke ma n naa ye wlãhã ye saha Yãhã laam wĩ pye ye.

¹² Mpãy pe sã Yãhã cã ye, tee mii ye wlãhã nii pe laam wo, -ye ta ye pyer n yõ! Pe ma sya kawar fua n taha ye na, ma yee ye ma kapeepyefa, pe yĩnde ma ye kayũhũ na tee n pye. Ke syi ne, Yãhã ma ke yĩŋ yi pe ye per gi, ye kayũhũ ga ta pe n ke sey.

¹³ Tee mii tee Yĩŋfua Yesu kãnde yãr, -ye yĩŋ kor naa n le yĩŋfa ter bye ye kãntraha nge na! Tee naa n luhu ye kãntraha yĩŋfua ye, woo wii fãnga kur bye ma u koho wo!

¹⁴ U yĩŋfua tuu mpãy yãŋ yi, ma pe taha yĩŋ na u kãntraha kui bye wo, -ye naa n luhu pe bya ye! Poo mpãy, nawee ma kapee pye, pe ga u pãn, wii ma -sẽ kayĩ pye, pe ga u sey.

¹⁵ Ye sã yãã, Yãhã n ke ye naa kayũhũ pye, ye ta, mpãy pe sã n ke pe kai- cã ye, tesẽ mpãy ne pe plege, pe ma n waha naa wãpee pãã ye wĩ na ye.

¹⁶ Yagaa, ye yi kãã yãmpar raa ter fãnga koho wo. Loo na, lii ma tãŋ ye ye, ye ga waha loo yãŋ gbe. N sã -sẽ yee, ye kapee- wãpyen kãnde loo gbe ye wãsyayaha flãhã tãŋ ye. -Ye naa ye troho tãhã nawee- n waha cã, cĩnde Yãhã tẽntẽ- me ye ne.

¹⁷ -Ye naa nagboho ta nawee- bye na; mpãy bye pe ma Yesu kãndeyãrfa, ye tyii pe ntãŋ n naa n dye ye tãŋ; -ye naa n fya Yãhã koo na, -ye naa n luhu nawee- yĩŋfuangbãŋ ye!

-Ye naa n yãŋ ye Yãhã Yĩndefua Crise na!

18 Tëntē-, -ye yīŋ kor naa n le yīŋfa kē, -tee naa n fya pe na! Mpāy pe ma ye yīŋfa, pe ma naweeyōm woo, -ye naa n luhu pe ye, pe wee naweeyōm woo, -ye naa n luhu pe ye!

19 Ye sē yāā, taa sē yai wāfāy gii ne ye, pe ma ma fāy koo wāfāy nge ne, ma sē le ta kai ye, cā ma n luhu Yāhā ye. Ma'a n pye ke syi, ma pyer n tāy Yāhā ye.

20 Ye sē yāā, ke ma pye ye kapee pye cīinde, pe n ye yigi ma nii ye fāy le wīī na, le yai ye ne, ye saha laa wāyīī yāā koo wāfāy na ye. Ke ma -sē pye ye kayīī pye, pe n ye yigi ma nii ye nuhu le wīī na, ye n yii ta le sē kai kua ye ye ye, ye ga wāyīī yāā le na Yāhā ye.

21 Ye sē yāā, Yāhā lii ke ye ye, ye naa ye laam yīn wāfāy wo. -Ye yāŋ, u Yāhā Yīndefua Crise ge ke syi wāfāy yāā ye wīī na, ma yee tee naa n yāŋ woo na, ye naa ye troho tāhā u wāŋ ter syi dyaŋ.

22 U sē kapee laa syi ge pye yāā ye, kawar wīī laa sē yi yāā u yē wo ye.

23 U pye, wii ma u tyehε, u saa kapāmpee dur wāā ufua kē ye. U pye, pe ma sya u nuhu mii, u saa yee u ga wāpee pye pefa na ye, u ga u ya le soho Yāhā koho wo, Yāhā gii ke nawee sāhā cīinde ne.

24 U Crise wo kapee- kur byε sya, ma tēŋ u yīŋ na, pe n sya ga u kuey mar trā na, u n ku ke ne. U loo pye ma wo ta, wo n nii nakur wāŋ syi dyaŋ kapee- wāpyeŋ kue ye, ma -sē nii yrāŋ na, ma ga waha naa kai nkāy pye nkāy ke sroŋ. Pe Yesu tee duai, u n le sya laanyīn ne. Loo ta, kapee- nkāy byε pe tee pye wo na faale wo, koo kayaan n kua wo laam wo, wo n maha kadye korkor yāā.

25 Ye sē yāā, faale wo, ye pye mii mbaa dyaŋ pe yi kāā u mbanaha kur ye ma -sē plaha. Yagaa, ye wee ke syi nantāŋ ye. Ye dur ba u mbanaha ye, u n nii n sēŋ ye na.

3

Ca tesē pe pa ne

1 Ca, yii nanem byε, -ye yīnfar wāā ye pa kē, -ye naa n luhu pe ye! Loo ga ta, ye pa mpāy ma sya Yāhā kaplāŋ sye, pe ma ye troho wātāhā ter yāā ke yō, ma maha sroŋ, loo ga waha pe ta pe bya n Yāhā kaplāŋ sya cīinde. Ye saa yii fāy yē kapān ge ne ye.

2 Poo ge ma ye troho wātāhā ter yāā, mii le Yāhā kānde le yar mii, ma maha yāā ye nagboho ya ta pe na, pe ga sya pe naa pe troho tāhā Yāhā yor wo pe ya ndoŋ.

3 Ye ma syi yii ta ye naa ye kadye ya wāgbihi ke, nawee- yīnde n yi naa n too ye na ye, mii ye yīnyor wāgbihi dyaŋ nsāāsugu ne, sān kāncrāŋ ngīī syi wāleŋ ne tesē nayreyōr wāleŋ ne.

4 Ye yai ye ye laam poo gbihi, pe n yō pe ter ye kadye sale yaha. Ye laam ma pye pe yō, ma maha ma laanyīn, too syi nayōr nde wee wākua wān ye. Loo le ma kayīī Yāhā ye.

5 Faalefasyam mpāy pe naa Yāhā kānde yār, ma Yāhā ta pe Yater, pe naa pe nayōr ke koo syi; pe ba pe yīnfar wāā pe pa kē, ma naa n luhu pe ye.

6 Faalefasya Sara pye koo syi. U naa u troho tāhā u puai Brama yor wo, ma sya naa u yee: «Ta yīŋfua.» Yagaa ya'a nii n sroŋ, ye ma woo Sara pueesyam. Ye saa naa n fya laa na ye.

7 Pa, yii byε, -ye laantor yāā ye ca kue ye kānkai- byε wo, tee cā wa fāŋga wee pe na ye. -Ye naa nagboho ta pe na; Yāhā kayīī lii wāā ye kē, ke le wāā poo byε kē, loo kayīī ne le cīinde yrā wāyāā ne. Mboo wii ma yee ma sē laantor yāā ma cōo kue ye kānkai- byε wo ye, ye ma ba nii Yāhā nar ye syām, ke saa luhu ye kaplāŋ ye ye.

Yesu kāndeyārfa yai pe naa kas-roŋ pye wāfāy wo

8 Yagaa, tē ga lii pāā ye byε ye, -ye naa nii yīmbui nen na, tee naa n nii laantee nen ne. Ye byε, ye tyii ye ntāŋ n naa n dye yii tāy mii tuhufua

nen pii wāŋ syi dyaŋ. Ye tyii ye laam n naa n tãy yii ne, waa ma syi u naa u ya puar u nampyeŋ na ye!

⁹ Waa ma kapee laa pye ye na, ye ma syi ye le dur ufua kê ye. Wii ma ye tyehɛ, ye ma syi ye le dur ufua kê ye! Ye tyii le n kua kãã ye laam wo, -tee maha Yãhã nar, ke n kaa goo taha u na. Yãhã ye yãŋ yi ye naa ye troho tãhã koo syi, ma yee ke ga ba kaa taha ye na.

¹⁰ Le ma le yrũhũ yaha Yãhã sabbangbãŋ wo ma yee:

«Wii ma yee driyẽ ke tãy woo na,
yay diplii n syar u ye,
ufua yai u kaplãmpɛe- wãpãã
miy yaha
tesẽ kawar wãfua ne.

¹¹ U yai u kur waa kapee- na,
tuu kayĩ loo maha yĩŋ klue sũ,
tuu naa yrĩŋ poo ke u nampyeŋ-
ne yalebyɛ.

¹² Ye cã,
Yĩŋfua yĩnde ma mpãy na pe kasron
pye.

U pe Yãhã wãnar yĩmbui luhu
yalebyɛ.

Mpãy pe -sẽ kapee- pye,
Yãhã yer n tã poo na.»

¹³ Yoo ga waha yee, ye ma kasron
pyefa, tuu kapee laa pye ye na loo
nde wĩ na?

¹⁴ Ye ma kasron wãpyeŋ maha
yigi, ma -sẽ ba wãfãy yãã loo kur ye,
ye cã ye yee, Yãhã ga kaa taha ye na.
Ye ma syi ye naa n fya nawee- na laa
ne ye, ye ma syi waa n naa ye laam
wlãhã ye!

¹⁵ -Ye naa u Yãhã Yĩndefua Crise
woo ya gboho ye laam wo, woo kê u
ma ye Yĩŋfua. Tee koho taha yaha
Yesu na, mpãy ga ba naa ye yey kai-
ne le wĩ na. Ye yai ye pe yẽ wãã
sya, ye pe yar ye koho wãtahayaha
wĩ ne Yesu na.

¹⁶ Ye ma ga pe yẽ wãã sya, -ye -sẽ
naa nagboho ta pe na ye yẽ kaplãŋ
ne, ye naa ye laam yĩn pe ne, ye pe
gbihi yar! Ye tyii ye laam n tege
nii! Ke syi ne, kãnsron lii Yesu le
yar ye na, ye n nii le yãr woo kãmay
na, mpãy ma yee ye tee pye, ma nii

wãpee pãã ye kãnsron wãyãr wĩ
na, fyar ga pe yigi pe kaplãŋ ne.

¹⁷ Le ma pye, Yãhã laam wĩ ne
wo wãfãy yãã, wo -sẽ koo wãfãy yãã
kayĩ wãpyeŋ kur ye. Koo puar wo
koo wãfãy yãã kapee wãpyeŋ kur
ye.

¹⁸ Ye sã yãã, u Crise ge le sya ma
ku wo kapee- wĩ na. U poo gbã ku
tehɛ nen ya, ma -sẽ wo kapee- kuã
kãã wo yĩŋ na u kuãŋ ne. Woo wii
tuu sron, u le sya ma ku kapeepyefa
wĩ na, ma yee pe waha wãã le Yãhã
ne. Pe u kadye boo, Yãhã Yrã n u ta
u n yir gbã wo, ma dur ba yrãŋ na
gbaafa ye.

¹⁹ Loo Yãhã Yrã ne, le u ta u n ka
maa le Yãhã kapãyĩ pãã mpãy ye pe
ku ter wa, pe pye mii nwompihifa
dyaŋ fla ngii na pe ma.

²⁰ Poo nawee- pye faale wo Nuwe
cãã na. Pe bii sye pe sã luhu Yãhã
ye ye. Ke pe kue yãŋ yãŋ laa,
Nuwe n sya bii ke salangbãŋ fãã kua.
Mpãy pe bii luhu Yãhã kapãn ye, pe
pye nawee- kuatãã ya. Poo nawee-
kuatãã mii n dye ke salangbãŋ wo,
ma sya yaha ke loho wo.

²¹ Koo loho nge sã nii la mii yagaa
wãtããyi dyaŋ loho wo, ke ye sya
yaha wa: Ye sã tãã yi koo loho wo
ma yee ye ga ye kadye wey laha ye.
Ye loo pye ma yee ye Yãhã nar, ke
ye laam yee laha ye kê gbɛgbɛ. Yesu
Crise tuu ku ma yir gbã wo, ma dur
ba yrãŋ na gbaafa ye, loo ya le ta,
koo wãtããyi loho nge n waha ye sya
yaha.

²² Yesu Crise ka yãhãyiŋ na, u ma
u nii Yãhã kãndigi koho kue ye, kai-
byɛ yĩŋ na. Yãhãyiŋ tẽnlehɛ, sãndãã
ter byɛ ne tesẽ fãnga ter byɛ ne, pe
byɛ yĩŋ kor le u kê.

4

*-Ye ye faale laampee miy yaha, -tee
laanfãyõm gbe!*

¹ Ye cã ma yee, Yesu Crise kadye
sraha wãfãy sron yãã. Ye bya -ye ye
laam gbihi ta, ye yii waha koo wãfãy
ter syi nge na, ye naa n yãŋ Yesu

na! Ye sē yāā, wii woo tuu yer u ya kadye sraha wāfāy wī na ma fāy, woofua koho yi kāā kapee- wāpyeŋ wo.

² Ma gbe nanga na, ye laam wūhū nkāy ke sē yō ye, -ye koo miy yaha, ye naa Yāhā laam wūhū koo pye, ye sya ba ku!

³ Mpāy pe sē Yāhā cā ye, cāā ngii cāā tee sē ba Yesu cā wa ye, ye naa ye troho tāhā pe wāŋ ter syi dyaŋ. Ye sē waha naa yii yigi ye, ye laam wūhū sē ba yō ye. Ye pye sēnwōnafāān. Plii bye ye naa yii wāā gbar na, ma ga naa sēm wō. Nkāy syi ke fūhū Yāhā ye, ye naa koo pye, ma naa ye mpar wān tēŋ. Ye tyii ye koo ngī bye wāpyeŋ miy yaha, ye ma- ter ke wāpyeŋ na.

⁴ Yagaa, mpāy pe sē Yāhā cā ye, pe yāā tee ye troho yi kāā pe kāmpee wo, loo nde pe fe gbe, pe n sya nii ye tyehē.

⁵ Per gaa -sē ma ke n pai, le yale nō wa gē nō wa, Yāhā ga ba pe yee, ke pe yey pe naa kapee- ngī bye pye, ma maha naa ye tyehē yīŋ gii na. Yāhā ke per gii ta, ke n pai nakur sāhā tesē yrāŋfa bye ne, ye cā koo per sē dey kuee ye.

⁶ Ye sē yāā, mpāy bya pe ku wa pe bii le Yāhā kapāyī luhu pe ya ndoŋ. Kai- nkāy pe bii tee pye, pe wāpēn yāā koo wī na. Yāhā Yrā - sē wāsyayaha wī yar pe na le Yāhā kapāyī kāmāy na, le n waha pe ta pe n cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

-Ye ye Yāhā kayī ta Yesu kāndeyārfa wāyōŋ wī na!

⁷ Driyē wākua yale nō gbe taha. Loo na, -ye kacān yāā, ye yersaha ta ye pyer na, ye waha naa Yāhā nar.

⁸ Kai lii le -sē ma yīŋ, loo ne nde: Ye tyii ye ntāŋ n sroŋ naa n dye yii tāy busāā. Ye sē yāā, wii ntāŋ ma dye ma tāy, ufua ma sya lii tee pye ma na, u ntāŋ wādye wī ga ta, ma n le wāpee yee yi kāā ma laam wo, le n kua gbegebe.

⁹ Wii ma ka ma kaha wo, niisaha wāā u kē, loho ne u n wō, ma'a n yīntaha tāhā u ne ye, ma'a n maha yee, u wāpa wī sē tāy ma ye ye.

¹⁰ Yāhā ke fānga tii la ye nanem bye kē, -ye cā ye yee, ye yai ye te ta, te n laa yō Yesu kāndeyārfa bye kē. Ya'a nii koo pye, ye te wāyigi cā cīnde.

¹¹ Wii ma kaplāŋ tersaha cā, ma nii Yāhā kaplāŋ tōr n yar nawee- na, fānga gaa kē Yāhā wāā u kē. U ma nii Yāhā kaplāŋ tōr nawee- ye, u - sē naa Yāhā kaplāŋ ya tersaha yar nawee- na. Wii ma koho wāleŋ cā u nampyeŋ ye, ma nii koho le nawee- bye ye, fānga gaa kē Yāhā wāā u kē. U -sē naa koho le u nampyeŋ ye koo syi. U -sē naa n pye koo syi, Yāhā myaha n gboho kānkai- bye wo Yesu Crise kāmāy na. Ye sē yāā, kai- bye fānga ma tāŋ Yāhā koho wo nayōr ne. Wākuayāā wee yāā koo ngī na ye. Amen, le nii ke syi.

Ye ma wāfāy yāā Yesu wī na, ye tyii le n naa n tāy ye ye!

¹² Ta naambiyām, Yāhā ke ye tān n yāŋ wāfāy gii ne yagaa, ye ma syi le n ye fe gbe, le nii ye ye kafuē laa ye, lii syi le sē yai le ye dye ye.

¹³ Tee mii, ye wāfāy yāā, ye tyii le n nii ye ye nuhu wī! Ye sē yāā, u Yāhā Yīndefua Crise wāfāy ter kē tee n sya. Loo na, u maa dur ba u nayōr ne nawee- bye yīnde na, le ga ba nii ye bya ye laanfīr wī.

¹⁴ Ya'a yāā, pe ye tyehē Yesu kānde wāyār wī na, -ye ta le n nuhu yigi ye kē. Ye sē yāā, Yāhā Yrā ma ye na, ma ta Yāhā nayōr yirfua ma ye na.

¹⁵ Yii waa ma syi u wāfāy yāā kapee laa wāpyeŋ kur ye mii nawee wāboo dyaŋ, laa na kla gaa wāyuhu, laa na kapee laa ter wī na tesē nagblaha wī laa ne ye.

¹⁶ Pe ma -sē nii yii waa fāy, ma yee u ma Yesu kāndeyārfa, ufua ma syi u yee fyar woo yigi loo nde ne ye. U -sē naa Yāhā sey, koo gii ke u ta, u n waha u troho tāhā Yesu kānde wo.

17 Yale nɔ wa, Yāhā kasāhā ga yir yagaa. Ke ga cāā fe gbe Yāhā pii poo na. Wii mpāy too ma Yāhā pii, le ma -sē cāā fe gbe wii na mma ma syi dyaŋ, mpāy pe le Yāhā kapāyī sye, poo wīī -sē ga ba nii mii?

18 Ye sē yāā, mpāy pe sron, pe yīŋ wāwlohoyi wīī ma war, mpāy pe pee tesē kapeepyefa ne, poo wīī -sē ga ba nii mii?

19 Loo na, mpāy pe wāfāy yāā Yāhā kue koho na, pe yai pe kuee kayūhū ya wāpyeŋ wo, pe pe ya le soho pe kuāŋ ne Yāhā koho wo, Yāhā gii ke wān kur bye tāhā, koo gii ke ma yē ter wo ye lii ne, ke ga le pye wo kē.

5

-Ye Yesu kāndeyārfa yigi yō, ye naa n sēŋ pe na!

1 Yii mpāy tee ma Yesu kāndeyārfa yahaseefa, yii me tē n yāŋ yagaa. Ta bya, n ma Yesu kāndeyārfa yahaseefua nii ndoŋ. U Yāhā Yīndefua Crise tuu wāfāy gii fāy, n ke yāā yīnde ne. U ma ba dur ba u nayōr ne tesē u fānga ne, ta bya ga ba koo yāā u flāhā tāy nii ndoŋ. Tē yee n ga lii pāā ye ye, loo ne nde:

2 Yāhā ke Yesu kāndeyārfa mpāy le soho ye koho wo, -ye pe yigi yō! -Ye naa pe yāŋ ye naa n sēŋ pe na, mii mbanaha dyaŋ u mbaa ne. Tee le ta le n nii ye laam wīī, ye ma syi ta le n nii ye ye fānga wīī laa ye. Loo le n tāy Yāhā ye. -Ye naa koo ngīī pye pe kē ke dyaŋ laantee nen ne, ye ma n naa wale wīī wūū le wo ye!

3 Yesu kāndeyārfa mpāy pe ma ye koho wo, -ye naa n sēŋ pe na! Ye ma syi ye yii ta ye kuā tā pe na ye, -ye nii pe ye cīinde yahaseefayōm, pe n waha naa n yāŋ ye na.

4 Ye ma nii ye troho tāhā ke syi, Yesu Crise wii u n sēŋ wo bye na, mii mbanaha dyaŋ u mbaa ne, u ma ba dur ba, u ga ba kayūhū gaa wāā ye kē, kii syi ke ma myaha ne, wākuayāā wee ke nayōr na ye.

5 Naanfām, -ye yīŋ kor naa n le yahaseefa kē! Ye bye, yii naanfām tesē wāle ne, waa ma syi u naa u ya puar waa na ye; -ye naa kayūhū pye yii kē! Yāhā sabangbāŋ ge laam wo, le ma le yrūhū ta nii ma yee: «Yatanfa wīī sye Yāhā ye.

Mpāy pe -sē pe ya tege tāā ye, Yāhā ke laantār yar pe na.»

6 Loo na, -ye yii tege tāā ye Yāhā yīnde na, koo gii ke ma fānga ne. Ye ma loo pye, Yāhā ga ba yalaale yāŋ, ke ye kuā yir ncaha ye.

7 Ye laam wūhū nkāy bye ke ye fāy, -ye ke bye ta ke n nii koo yīŋ wūhū. Ye sē yāā, koo kē ke n sēŋ ye na.

8 -Ye naa ye laam wūū, ya'a n faha yii yaha ye! Ye sē yāā, ye napīī Setane ma mii jar wāŋ syi dyaŋ, tuu n syii ma gbey n klaha, ma n ke u ma wii yāā yigi u u kaa.

9 -Ye yii waha ye u wīī sye, -ye Yesu ya ta ye Yater, Setane ma n ye yāā yigi ye! Ye cā ma yee driyē kur bye wo, ye nampyeŋ- mpāy pe n yār Yesu kānde wo, pe bya ma koo wāfāy nge na ye wāŋ syi dyaŋ.

10 Ye ma faa fāy car, yalaale ma ba nɔ, Yāhā gii ke kayūhū ter bye wāā nawee kē, ke ga dye ye ye, ke ye ta ye n kuee yai tāŋ ke nayōr wo, ye seefar rii wīī na tee le Yesu ne. Yāhā ga ye ta ye n nii nawee- mpāy syi ke n ke. Ke ga ye ta ye n le ke kānde wo. Ke ga fānga wāā ye kē. Ke ga maha ye ta ye n kuee le Yesu kānde wo laantee nen ne.

11 Yāhā ya kē, ke ma fāngafua, wākuayāā wee ke fānga na ye. Amen, le nii ke syi.

Ke kaplāŋ kuasaha fla tesē syaha ne

12 Silaasyi kē tuu ra koho soho, ta n waha sabagberle nwo yrūhū ma nɔ wāā ye kē. Tē lii yāā u kue ye, u n sron Yesu kānde wo. N kaplāŋ ngīī yrūhū ye kē ma yee, n ga ye laam gbā, tē ye yar, ye n cā ye yee, lii tē tōr yar ye na saba nwo laam wo, loo ne le ma le cīinde Yāhā laantār wīī. Yāhā loo wāā wo kē, -ye le gbihi le yaha ye laam wo!

¹³ Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa mpãy pe ma Babilon wo, poo mpãy Yãhã pe yãŋ yi ye wãŋ syi dyaŋ, pe bye ye syar. Mareke wii u nii ra dya Yesu kãnde wo, u bya syaha wãã ye kã.

¹⁴ -Ye naa syaha wãã yii kã, mii tuhufua nen pii wãŋ syi dyaŋ pe ntãŋ dye pe ya tãy. Yãhã ke yrĩŋ wãã ye bye kã, yii mpãy tee seefar le u Yãhã Yĩndefua Crise ne.

Pyar saba syāṅ wuhu kaplāṅ

Syaha fla

¹ Ndoos Syimu Pyar kē, tē saba nwo yrūhū nō wāā ye kē, ndoo wii tē ma Yesu Crise tēntēle, ma maha ma u tēnlēhe. N u saba yrūhū nō wāā yii kē, yii mpāy tee Yesu Crise ta ye Yater mii wo wāṅ syi dyaṅ. Too Yesu ta wo Yater mii, ye bya u ta ye Yater koo syi wācēṅ. Yesu kē u loo nde ta, woo wii u sroṅ, woo kē u ma wo Yāhā, ma maha ma wo Syayahafua.

² Tee Yāhā wūhū cā n gaha yaha ye mii, tesē wo Yīṅfua Yesu wācāṅ ne, Yāhā ke naa kaa taha ke kayūhū wāpyeṅ na ye kē tesē yrīṅ wāwāā ne ye kē.

Yesu kāndeyārfa troho wātāhā ter

³ Yāhā fāṅga gii ke ma wo Yīṅfua ne, koo ke wo ta wo n u cā; woo wii tuu wo yāṅ yi, ma yee too u miingbāṅ nayōr yāā yīnde ne, u laantār ne. Too u cā, u kai- bye wāā wo kē, wo waha naa Yesu kānde yār, wo maha naa ke laam wīi pye.

⁴ Koo kē, Yāhā ke bii yē ter wo ye kayūhūngbāhā nkāy wīi ne, ke koo wāā wo kē. Ke ye ta ye n nii ke pii ma nii ke laantār ne. Loo nde ga ta, ye n yii waha ye yi kāā yīnde wāpyeṅ wo, loo lii le nawee- kai- bye pye n klaha-.

⁵ Loo nde wīi na, ye ma Yesu Crise ta ye Yater, -ye yii waha ye naa ye troho tāhā kānyī wo! Ye ma -sē ye troho tāhā kānyī wo, ye yii waha ye Yāhā wūhū cā.

⁶ Ye ma -sē Yāhā wūhū cā, -ye yii waha ye naa yii wāyigi cā. Ye ma -sē yii wāyigi cā, -ye yii waha ye naa yii plāhā wāfāy wo. Ye ma -sē yii plāhā wāfāy wo, -ye yii waha ye Yāhā wūhū yigi klue sīi.

⁷ Ye ma -sē Yāhā wūhū yigi klue sīi, -ye yii waha ye Yesu kāndeyārwai wīi naa n tāy ye ye. Ye Yesu

kāndeyārwai wīi ma -sē n tāy ye ye, -ye yii waha nawee- ter bye ntāṅ naa n dye ye tāy.

⁸ Koo kayūhū ngīi bye yai ye ke yigi. Ye ma nii n gaha yaha ye koo kayūhū ngīi wāpyeṅ ne, ke saa ye ta ye n nii naa n yāṅ ke dyaṅ ye. Ke ga ta kaa n naa n taha ye Yīṅfua Yesu Crise wācāṅ na, ye n u cā war. Loo ga ta ye saha cēr u na ye.

⁹ Wii ma -sē yee u sē koo kayūhū ngīi yigi ye, ke ma mii ufua n yāṅ tūntūn u ya tāy, u ma fūū ne wācēṅ. U faale kapee- nkāy ke sya yee laha kāā u na, u loo wīi faha.

¹⁰ Wo nna, loo ne, n ga ye yar nde ne: Yāhā ye yee, ma maha ye yāṅ yi, ye n nii ke wām. -Ye naa n ta loo kayīi nde n waha yāṅ naa n cā ye pyer bye na. Ye ma nii koo pye, ye saa yi kāā Yāhā kānyīi wo ye.

¹¹ Loo na, wo Syayahafua Yesu wii u ma wo Yīṅfua, Yāhā ga kānde sroṅ wāā ye kē ye n dye u Yai wo, u Yai gii wātooyāā wee ke na ye.

Mpāy pe u Yāhā Yīndefua Crise nayōr yāā pe yīnde ne

¹² N ga nii waha n kai- ngīi gbihi naa n yar ye na. Ke ma sya pye ye ke cā wa, ma sya Yesu cīinde wūhū ngīi gbihi yigi wa klue sīi ne.

¹³ N ma pye wa yrāṅ na, n loo nde yāṅ ta tēn, n naa ye laam too ke ne, ye ma n naa faha ke wāpyeṅ ne ye.

¹⁴ Ndoos ge le cā, ta yirfua ntīhī ge kua kua wa. Wo Yīṅfua Yesu ba ra cāā yar yaha wa le ne.

¹⁵ N ga nii kuā yir, n naa ye yar le Yesu kānde wūhū ne. Ke syi n ma ba yee n wee ye, ye laam n waha naa n too koo kai- ngīi bye na yalebye.

¹⁶ Wo ye yar ma yee, kacān wee wo Yīṅfua Yesu fāngangbāṅ na ye, u ga ba dur ba kāntraha nge na. Cīinde ne. Nkāy too ye yar ngīi, nawee waa laam wūhū sē kē tuu gbihi pāā ta mii ngbāy dyaṅ ye. Nkāy too ye yar, cīinde ne. Wii ge Yesu nayōr yāā yīnde ne.

¹⁷ Wo Tuhufua Yāhā ba nagboho ta Yesu na ma ba ta, cāā- mpāy n

yeḥe u na palpal; wo ba pye loo nde pyesaha wo. Yāhā yīmbui n yi cāā-mpāy laam wo ma yee: «Ta Dya kē nwo ne, u ntāṅ dye gboho ter ra tāy. Woo u ra laam yīn yalebye.»

¹⁸ Wii ge le yīmbui nde luhu, le ba yir yāhāyīṅ kue ye. Loo yale nde wo, wo pye Yesu ne ke yāṅ yīṅ na. Koo yāṅ nge nii Yāhā yāṅ.

¹⁹ Loo nde n ta, Yāhā kaplāṅ tōrfa pe bii kai- nkāy cāā yar yaha faale cāā na, wo n ke cā laha ma cā cīnde wūhū kē. -Ye ndityuhu yaha ke na ye ke luhu yō! Ye sē yāā, koo kaplāṅ ngī ma wo ye mii naaloho cāā- dyaṅ wam fla gaa wo, ke nii n tar yainsaha n sya ba dar, yīṅ yē yrompua* n yi u cāā- le wo laam wo.

²⁰ Lii le ma yīṅ, ye cā ye yee, Yāhā kaplāṅ tōrfa pe kaplāṅ nkāy yrūhū yaha Yāhā sabangbāṅ wo, waa saha ke yīntaha cā u ya ya, u waha ke tōr yar waa na ye.

²¹ Ye sē yāā, koo kaplāṅ ngī, nawee waa laam wūhū sē kē ye. Ke yi mpāy yē wo, Yāhā Yrā pye pe ne, ma naa pe yar ke Yāhā kaplāṅ ne pe n naa ke tōr nawee- ye.

2

Mpāy ma pe Yāhā kaplāṅ cīnde wūhū le kawar wo (Judi 4-13)

¹ Faale cāā na, kawar Yāhā kaplāṅ tōrfa pye yāā Yiifee- laam wo. Koo syi dyaṅ, kawar kaklahafa ga ba pye ye laam wo. Pe ga ba pay yir kawar kaklaha nkāy ter ne ye laam wo, ye saa cā ge cā ye. Koo kawar kaklaha ngī ga ba nawee- yīntar figi pe kē. U Yīṅfua wii ge tuu ba pe kawar kaklahafa mii sya yaha, pe ga ba dur pe u wī sye. Loo kapee nde wī na, pe wī ga klaha- kirkir.

² Nawee- busāā ga ba naa n taha pe na pe naa n yār pe laampee kānde wo pe ne, pe maha naa tyatyāhā pye mii pe dyaṅ. Poo mii ga ba ta nawee- n naa n yee, a Yesu

cīnde sē n tāy ye, u kānde sē maha yō ye.

³ Pe ga ba naa kawar wūhū pāā ye ye, pe ye war wlaṅ naa n sya ye ye. War wī ya le n tāy pe ye. Yāhā gii ke nawee- sāhā, ke pe sēṅ yaha, ma n pai pe pēn; ke sē sā wāy ye.

⁴ Ye sē yāā, faale cāā na, yāhāyīṅ tēnleḥe mpāy ge pe bii kapee pye, Yāhā sē tyii pe na ye. Ke pe yigi ma pe ta yaha wam teele laam wo, pe n nii kasāhā per sēṅ ke fla na.

⁵ Ye -sē maha yāā, faale wo, Nuwe cāā na Yāhā sē bii tyii koo cāā driyēfa na ye. Ke bii langbāṅ yi tā koo cāā driyē naweepee- kur bye na ma pe boo. Nuwe woo ya, u naa kānsroṅ yar nawee- na. Yāhā n ta woo yīṅ n waha wloho yi le wo, woo tesē nawee- kuasī mpāy ne.

⁶ Ye sē maha yāā, faale Sodōfa tesē faale Gumorfa ne, Yāhā kasāhā too pe na, ke n pe pēn, ma pe wī kua naa ne. Yāhā ke koo ngī pye, ke le yar, ke ga ba naweepee- bye pye ke syi.

⁷ Yāhā n Lote woo ta, u n wloho yi le wo. Lote naa kasroṅ pye. Ke fla naweepee-, pe naa pe troho tāhā mii, le naa Lote yaa.

⁸ Lote bii naa n sroṅ. Tuu -sē pye naweepee- mii laam wo, ma naa kaplāmpēe- luhu pe yē na, ma maha naa pe kapee- yāā pe naa n pye, loo nde sē naa n tāy Lote ye ye, le naa u laam wlāhā ma sya naa u fāy.

⁹ Ye ma koo ngī bye yāṅ, yaa cā mpāy pe n taha Yāhā na, Yāhā cā ke ga waha lii pye pe n waha wlohoyisaha yāā wāfāy wo. Mpāy pe kapee- pye, Yāhā maha cā ke ga lii pye, ke ba pe pēn ke kasāhā per wo.

¹⁰ Mpāy pe pe ya laam wūhū ya pye, ke wee gbegbe ye, mpāy ne pe n yee waa ter wee poo yīṅfua ye, Yāhā ga ba poosyifa mii pēn.

Kawar kaklahafa mpāy wī tē pāā ye ye, pe bye ma koo syi; pe sē n fya ngaa na ye. Yataṅ gboho pe na. Pe sē maha n luhu waa ye ye. Pe sē n fya

* 1:19 1.19 Woo yrompua nwo wāyi, Yesu wādurba yale kē.

ge fya yāhāyīŋ naweeyōm wātyehē na ye.

¹¹ Yāhāyīŋ tēnlehe ge pe sya ma fānga ne, ma maha waha n yia kai- busāā na, ma ta ter pe kawar kaklahafa mii na, poo mii ge sē n sya yāhāyīŋ naweeyōm tyehē Yīŋfua tāy ye.

¹² Poo kawar kaklahafa mii, pe sē laam ga ma cā nkāy pe n pye kapee kē ye. Pe ma wlaaha wān ne wāceŋ, kacān wee pe ye ye. Te wīī ma lii ne, nawee- pe te par- yigi naa n boo. Poo kawar kaklahafa mii tyehē nkāy pe n tyehē, pe sē ke yīntaha cā ye. Pe wīī ga ba klaha- mii too wlaaha wān nde wāŋ ter syi dyaŋ.

¹³ Kapee- nkāy bye pe n pye, ke ga ba dur cīn tā pe na. Tefen ya re n tāy pe ye. Pe re pye yaiwaha na nawee- yīnde na. Ya'a nanihi dir soho, poo mii ma pye ye nsoho wo, fyar ga ye yigi pe wīī ne. Le ne nii mii faafīī dyaŋ teewole ne le na.

¹⁴ Pe ma cōō yāā yīnde ne, pe ga naa u yāŋ, pe naa u wāke wīī loo ga. Pe sē kapee- pye n yai ye. Mpāy pe sē waha kānde nen yār ye, pe pe wlaŋ n le kapee- wāpyeŋ wo. Pe ga waha pye mii pe wale yāā, loo ya le ma pe laam wo. Yāhā kasāhā too wa pe na!

¹⁵ Kānde lii le sron, pe loo miy yaha ma -sē plaha. Bosor dya Balaam tuu bii kāmpee lii yār faale cāā na, loo kāmpee ne pe gbe. Wale wāyāā wīī biī gboho Bosor dya Balaam laam wo, u n sya kapee pye le wale kur ye.

¹⁶ Tuu sē luhu Yāhā ye ye, Yāhā -sē le kuān u ne. Ye cā kānkoŋ sē n pāā ye rehe? U Balaam tuu naa n gaha u kānkonsyoho ne u nafāā tēntēsaha wo, Yāhā n ta u kānkonsyoho n nawee yīmbui gbe ma kuān u kaicāfua Balaam na, ma u ta u n u nafāā tēn nde wīī miy yaha.

¹⁷ Poo kawar kaklahafa mii ma mii plii rii syi dyaŋ te waha, loho wee te wo ye. Pe maha ma mii sesaha dyaŋ ke wo, teflaha n ke gbe ter, ke sē yāā

pa ye. Wam teele lii le ma kacān wee pe wam ter na ye, Yāhā ga ba pe ta koo fla na.

¹⁸ Yataŋ kaplāŋ ya ke n yi pe yē wo, kaplāŋ nkāy yīŋ wee ke na ye. Pe kawar kaklahafa mii pe yār n tāy pe ye. Pe pe kaplāntāhā ta ma nawee- wlaŋ n le pe kapee- wāpye kānde wo, nawee- mpāy pe fe dye Yesu kānde wo.

¹⁹ Pe pe wlaŋ, a loo ga ta pe n wloho yi yāmpar ter bye wo. Poo ge -sē mii, pe saha fer sya kapee- wāpyeŋ koho wo ye, kapee- nkāy ke pe le gbā wo. Ye cā ma yee, kai lii wīī ma gboho ter mboo wii laam wo, maa nii loo kai yāmpuai.

²⁰ Ye sē yāā, Yesu Crise wii u ma wo Syayahafua, ma maha ma wo Yīŋfua, nawee- mpāy ma u wīī cā, u wīī ga pe ta, pe n driyē wūhū ngīī yāā pe ke miy yaha. Pe ma ke kapee- wāpyeŋ miy yaha, ma -sē maha ba pe ya dur ta, koo kapee- ngīī n maha yia pe na, pe wīī ga pee le ter faale yaha, faale gii pe sē ba u Syayahafua Yesu Crise cā wa ye.

²¹ Pe ma ne yee, pe sē le kānsron yāā cā ge yāā cā ye, loo ne ga puar pe na, le ta ter ke yagaa na, pe le kānsron cā, ma le sye, poo saa luhu Yāhā yē kaplāŋ ye ye, kaplāŋ nkāy ke cāā yar pe na.

²² Pe wīī ga ba nii kra plāhā nge ne ke n yee: «Pūū tuu ba ngii tu yi yaha, u dur ba ke gbe di.» Ma suhu ke nampyeŋ nge ne ke n yee: «Tye wii tuu yi layūhū laam wo ma nii gbegbe, u nwo tuu dur ga nii u ya kloŋ far wo.»

3

U Syayahafua wādurbaŋ

¹ Ta naambiyām, ta saba syāŋ wuhu kē yagaa tē yrūhū wāā ye kē. Ya'a yāā, tē nii ye laam too ke kai- ngīī ne pe saba syāŋ mii bye wo, n n traha ye kacān yāā ye waha naa laam wūū.

² Loo na, ye ga naa ye laam too faale cāā Yāhā kaplāŋ tōrfa kaplāŋ na, nkāy pe bii cāā pāā yaha; ye ga

maha naa ye laam too wo Yīṅfua kaplāṅ na, woo wii u ma wo Syayahafua. Koo kaplāṅ kē, Yesu tēnleḥe naa nawee- klaha ke ne. N n traha ke bye ma n faha ye na ye.

³ Lii le ma yīṅ, ye cā driyē kuayale wo, nawee- mpāy ter ga ba yir, pe naa pe troho tāhā pe ya laam yor wo. Pe ga ba naa ye ler, pe naa n yee:

⁴ «Ye Syayahafua sē naa n yee la, woo ga dur ba? Ha u -sē maha kuee na? Mpāy pe pye ye wāle, ma naa u Yesu wādur sēṅ, pe bye sē ku tāṅ la? Ke driyē -sē nge nantāṅ ke ya kai na, mii ke wātāhā cā dyaṅ!»

⁵ Kai laa -sē nde, pe le sye, ma yīmpē tyīn tā ma yee poo sē le cā ye, loo ne nde: Kai- bye fegbecā na, Yāhā kapān ne le ta yāhāyīṅ n nii kāntraha ne, ma maha ta loho n nii ke ya ya, kāntrawaha ne ke ya ya.

⁶ Yāhā kapān n bii ta sesangbāṅ gaa n too ma sya langbāṅ yi, ma pe kāntrahafa bye wī kua.

⁷ Yagaa yāhāyīṅ tesē kāntraha ne, too nde maha ma le Yāhā kapān koho wo, per gaa n sya ba nō, per gii te n pai suhu naa wo. Ke per, mpāy pe sē n luhu Yāhā ye ye, Yāhā kasāhā ga ba too pe na, pe wī n pye klaha- tāṅ.

⁸ Ta naambiyām, katē nen laa ma, ye ma syi le n faha yāā ye na ye: Ye sē yāā, Yāhā ye per neṅ wātyī ma mii dye- yīibua dyaṅ; dye- yīibua wātyī -sē ma mii per neṅ dyaṅ.

⁹ Yāhā yē ter lii ne, le sē n too mii mpāy dyaṅ pe le wātōo wī wū mii ye. Yāhā ke koho ta ke n yīn yii wī na. Ye sē yāā, ke sē n traha nawee nen waa wī ge n klaha- ye. Ke n ke nawee- bye n waha yāṅ cā, pe le sya pe cā pe kapee- sē yō ye, pe ke wāpyeṅ miy yaha.

¹⁰ Yīṅfua wādurba per -sē ma ke n pai, koo per nge ga ba nawee- fe gbe mii yuhu wāṅ syi dyaṅ. Koo per nge na, yāhāyīṅ ga ba gbe tā gbleṅ gaa ter syi ne, kii syi ke ga nawee- ta pe n fya. Naa ga ba yāhāyīṅ wān nde bye suhu muu, ngaa ge saa ba

pye ye. Kāntraha tesē ke wān bye ne, ngaa saa ba pye ye.

¹¹ Tee cā wān nde bye ga ba suhu, -ye kacān yāā ye troho wātāhā na! -Ye naa Yāhā ke ye laam fānga bye ne! -Ye naa n laha ye kānkai- bye wo!

¹² -Ye naa koo pye, ye naa ke Yāhā per sēṅ. Tee ga waha yia nkāy bye na, -ye yii waha, ye naa koo bye pye, koo per n pa farfar. Koo per nge gii, naa ga ba yāhāyīṅ kua, ke naa karwran n yāhāyīṅ wān nde bye yēy tāṅ.

¹³ Yāhā -sē yē ter wo ye ma yee, ke n pai yāhāyīṅfāṅ gaa tāhā wo kē tesē kāntrafāṅ gaa ne. Koo kāntrafāṅ nge na, kai- nkāy ke sron, nawee- bye ga ba naa koo ya pye. Koo kē too n sēṅ.

¹⁴ Ta naambiyām, ke per ke nge ke sē nō wa ye, -ye yii yigi, ye ye troho wātāhā ter ta ke n yō Yāhā yīnde na. Ke per ma nō, laa wāpee ma n pye ye kue ye ye. Loo ga ba ta, ye laam n tege nii teele nen wo.

¹⁵ Ya'a yāā, wo Yīṅfua u nii kuee wādurbaṅ ne, -ye cā ye yee, u n ke nawee- bye pe waha syayahasaha yāā. Yāhā laantor wāā Yesu tēnleḥe Pōl kē. Woo wii u ma wo Yesu kāndeyārwebua. Woo bya Yīṅfua wādurba wī yāā yrūhū yar ye na saba wo.

¹⁶ Saba mpāy bye wo tuu yrūhū nō wāā nawee- kē, u ma ga Yīṅfua wādurba wī pāā, u ma ne loo nde ya pāā, lii tē pāā yar ye na nde. Pōl saba wo, kaplāṅ nkāy ma ke wāwar sē n tāy ye. Mpāy -sē koo kaplāṅ ngū figi le pe yor wo, ma nii ke tōr pe laam wātōr. Loo nen ya pe maha n pye Yāhā sabangbāṅ kaplāṅ nkāy ne, ke bii cāā yrūhū yaha wa. Poofa mii, pe sē laa cā ye, pe laam wo pe sē Yāhā ta pe cīnde Yater ye. Pe ya wī ne, pe n klaha- ke syi.

¹⁷ Ta naambiyām, yii poo na, n ye yar laha yagaa. -Ye yii yigi, mii loo sē ne ye, mpāy pe sē cīnde cā ye, pe kawar kaplāṅ ga ba ye ta, ye n plaha

ye le kānyĩ miy yaha, kānyĩ lii tee
ba cãã maha yigi kluε sũ.

¹⁸ Tee yai ye naa lii pye, le nde:
-Ye naa n gaha yahasee ye, wo
Syayahafua maha wo Yĩŋfua Yesu
Crise wĩ wãcãŋ ne tesē u laantār ter
wāyar ne nawee- na!

U myaha yai nawee- byε pe naa ke
sey yagaa, ke maha kuee yai tãŋ koo
syi ke kuãŋ ne. Amen, le nii ke syi.

Nsân saba cir kaplân

¹ -Ye yân, kai- nkây tẽ ga yar ye na, ke wii wĩ pãã tuu cãã pye wa kai- bye fegbecãã yaha. Woo kẽ Yãhã Dya Yesu Crise ne, tesẽ u kaplân nkây ke cĩnde yrã wãã nawee kẽ. Tuu pye kãntraha na, wo ba naa u yẽ kaplân luhu, wo naa u yãã yĩnde ne, wo sẽ u yân naa n yai ye, ma sya naa koho tẽ u na.

² Woo kẽ u cĩnde yrã wããfua. Wo u yãã yĩnde ne, koo kẽ wo u wĩ pãã ye ye. Woo kẽ u pye Yãhã tãy, ma pa cĩnde yrã ne, lii wãkuayãã wee le na ye.

³ Woo wii too yãã yĩnde ne, ma u yẽ kaplân luhu, wo u wĩ yar ye na. Wo n traha ye seefar le wo ne. Ye sẽ yãã, wii seefar le Yãhã ne, tesẽ ke Dya Yesu Crise ne, ke syi ne ye ga nii wo wãñ syi dyan.

⁴ Wo kai- ngĩ yrũhũ n yar ye na, le ma wo ye nuhungbã.

Yesu kãnde wãyar cãã- wo

⁵ Yesu tuu wo klaha lii ne, le nde, waa le yar ye na. Yãhã ma cãã-, wam wee yãã ke na ye.

⁶ Wo ma yee wo seefar le Yãhã ne, ma -sẽ maha n yãr wam wo, wo sẽ laha ye. Wo ma kawarfuafa, wo sẽ cĩnde ke ye.

⁷ Yãhã ke -sẽ ma cãã- wo, wo ma -sẽ n yãr ke cãã- wo, wo wãã le wii ne. Yãhã Dya Yesu ntãñ mpãy pe woo, pe wo kapee- bye yee laha n kãã wo yĩñ na gbegbe.

⁸ Wo ma yee wo sẽ kapee laa gẽ pye yãã ye, wo plaha wii ya, cĩnde wee wo wĩ laa na ye.

⁹ Kapee- nkây too pye, wo ma -sẽ ke pãã yi Yãhã ye, ke ga tyii wo kapee- foho na ke kuãñ ne. Awã, Yãhã yee, ke ga wo kapee- bye yee laha kãã wo yĩñ na. Yãhã sron, ke sẽ dur n yi ke kapãn kur ye ye.

¹⁰ Wo ma -sẽ yee wo sẽ kapee- pye ye, wo Yãhã ta kawarfuafua, ke kapãn sẽ nii gbãã wo laam wo ye.

2

¹ Waa u pii ne, n kai- ngĩ yrũhũ n yar ye na, ye ma syi ye ba naa kapee- pye ye. Wii ma -sẽ kapee pye, koholefua ma, u sẽ kapee pye yãã ye, u ga ba dye ye kuẽ ye u Yãhã syii ye kẽ. Woo kẽ Yesu Crise ne, woo wii u sron.

² U ba ku mpar draha wo wo kapee- wãpye wĩ na. Loo n ta, Yãhã n ga wo wãnar sya wo ye wo kapee- wãpye wĩ na. N sẽ yee wii ya kapee- ye, nawee- kur bye kapee-.

Wii u seefar le Yãhã ne

³ Kãnde lii Yãhã le ta, wo ma le katan yãr, wo ga cã wo ma Yãhã ne.

⁴ Wii ma yee woo ma Yãhã ne, u sẽ -sẽ le kãnde katan yãr ye, woofua ma kawarfuafua. U Yãhã cĩnde fla sye.

⁵ Wii u -sẽ Yãhã laam wĩ pye, Yãhã wĩ sron n tãy woofua ye cĩnde. Wo laam wo, nawee tuu ga waha pye mii u cã u seefar le Yãhã ne, loo ne nde:

⁶ Wii ma yee woo seefar le Yãhã ne, u yai u naa u troho tãhã Yesu yor wo.

Yãhã kãnde katanfuẽ

⁷ Naambiyãbuam, lii tẽ ga yrũhũ yar ye na, Yãhã kãnde katanfuẽ laa sẽ ne ye; katan lii le bii cãã yar ye na, loo ne. Loo katandyaha nde kapãn laa ne; ye le luhu yãã:

⁸ Le ma katandyaha, ma maha ma katanfuẽ. Lii le ta le n nii katanfuẽ le nde: Yesu Crise u troho tãhã le wo, ye bye ne. Ye sẽ yãã, wam ter n kãã, le Yesu Crise cĩnde cãã- n nii n yehe wo kẽ.

⁹ Wii ma yee woo u troho tãhã ke cãã- na, ma -sẽ tyii u nampyen wĩ n fũhũ u ye, ufua ma wam wo nantãñ.

¹⁰ Wii nampyen ntãñ ma dye u tãy, ufua ma cãã- wo. Waa ter saha kapee wãpyen yãñ gbe woofua pyer na ye.

11 Wii ma -sē tyii u nampyeŋ wīi n fūhū u ye, ufua ma wam wo, u u troho tāhā wam wo, u sē u ya kakue cā ye, pe wam u ta u n nii fūū wāŋ syi dyaŋ.

Driyē wūhū, Yāhā wūhū ne

12 Waa u pii ne,
n saba nwo yrūhū ye kē, ye le cā ye yee,

ye kapee- yee laha kāā wa
ye yīŋ na gbegbe Yesu kāmāy na.

13 Yii mpāy tee ma wāle,
n saba nwo yrūhū ye kē, ye cā ye yee,

wii tuu pye ke kai- bye fegbeyale wo,
ye u wīi cā yigi.

Yii mpāy tee ma naanfām,
n saba nwo yrūhū ye kē, ye cā ye yee,

Setane wii u ma sāndāpee yīŋfua, ye u yia.

14 Waa u pii ne,
n saba nwo yrūhū ye kē, ye cā ye yee,

ye wo Tuhufua Yāhā wīi cā yigi.

Yii mpāy tee ma wāle,
n saba nwo yrūhū ye kē, ye cā ye yee,

wii tuu pye ke kai- bye fegbeyale wo,
ye u wīi cā yigi.

Yii mpāy tee ma naanfām,
n saba nwo yrūhū ye kē, ye cā ye yee,

laam ma ye ye Yāhā wūhū kue ye.

Ye Yāhā kapān sya le yaha ye laam wo,

ye maha sāndāpee yīŋfua yia.

15 Ye ma syi ye taha kuee driyē wūhū na ye faha Yāhā yaha ye. Ye ma syi ye yīnde n yi too driyē ngaa na ye. Driyē wīi ma n tāy wii ye, wo Tuhufua Yāhā wīi saha tāy ufua ye ye.

16 Driyē wān nde bye nde: Kapee- nkāy bye nawee tuu ga n yigi u laam wo, tesē yīnde wīi ne, ma suhu yataŋ ne wale wān kue ye, too nde sē n yir Yāhā fla na ye, te n yir driyē nge goo laam wo.

17 Ke driyē -sē nge, ke n pai kua kāā ke wān ne te yīnde yigi nawee- kē. Mboo nawee, ma'a -sē Yāhā laam wīi pye, maa cīinde yrā yāā Yāhā Yai wo, wākuayāā wee loo na ye.

Wii u ma kawar Crise

18 Waa u pii ne, ke driyē kuayale nō wa. Ye le luhu yāā, u kawar Crise yai u yi ke driyē kuayale wo. Yagaa, nawee- mpāy ma wa, pe nihi. Wo ga waha poo mii bya yee kawar Crise. Mboo wii ma koo fla yāŋ, maa cā ke driyē kuayale nō gbe taha.

19 Poo nawee- mii, pe yi wo nklāŋ wo, pe laam sē -sē pye wo wāŋ ne wācēŋ ye. Pe laam ma ne pye wo wāŋ ne wācēŋ, pe ne ga kuee wo ne. Pe pe ya cēr yi wo nklāŋ wo, wo sē le cā laha la yagaa ma yee, pe sē pye wo ne cīinde ye?

20 Yii poo na, Yāhā gii ke laha ke kānkai- bye wo, ke Yāhā Yrā le ye laam wo, koo kē ye n Yāhā cīinde cā.

21 Ya'a yāā, tē saba nwo yrūhū ye kē, le sē nii mii, ye sē le Yāhā cīinde cā ye. Ye Yāhā cīinde cā, ye maha cā ma yee, kawar sē n yi cīinde wo ye, loo ne ta n u saba yrūhū ye kē.

22 Nawee wii syi -sē kē u ma kawarfuafua? Woo kē wii ne u n yee, a Yesu sē kē u Yāhā Yīndefua Crise ne ye. Woo kē u ma u kawar Crise, u wo Tuhufua Yāhā wīi sye, ma maha ke Dya sye taha le na.

23 Ye cā ma yee, wii ma Yāhā Dya sye, u Yāhā bya sye. Wii ma le sya u laam wo, ma maha le pāā nawee- yīnde na ma yee, Yāhā Dya kē Yesu ne, ufua ma Yāhā bya ne.

24 Loo ne, yii, Yāhā kaplāŋ nkāy tee cāā luhu, -ye ke le yaha ye laam wo! Koo ngīi ma kuee yai ye laam wo, yaa nii loho saa naa n yi ye nsoho wo, Yāhā Dya ne tesē Yāhā ne ye.

25 Yāhā Dya tuu -sē yee woo ga ba ngii wāā wo kē, koo kē cīinde yrā ne, lii wākuayāā wee le na ye.

²⁶ Mpāy pe n ke pe ye wlāhā le pe kāmpee wo, n kaplāṅ ngī yrūhū ye kē poo wī na.

²⁷ Yii poo na, Yesu Yāhā Yrā le ye laam wo, le n kuee yai ye laam wo. Yāhā Yrā le -sē ma ye laam wo, ye maha yai la, ye naa waa ter kaklaha luhu? Aye rēhē! Ye cā Yāhā Yrā ne, le ye klaha kai- bye ne. Cīnde wūhū ya le ye klaha, kawar wūhū sē kē ye. Loo na, ye nii loho ma n naa n yi ye nsoho wo Yesu ne ye, mii Yāhā Yrā le ye klaha le ne mii.

Yoo syi u ma Yāhā puee?

²⁸ Āwā, waa u pii ne, ye nii loho ma n naa n yi ye nsoho wo Yesu ne ye! Wo ma nii loo pye, Yesu ma ba fe gbe yi per gii, wo laam ga ba tege nii tee nen wo, fyar saa ba wo yigi u yīnde na ye.

²⁹ Tee cā u Yesu Crise sron, u sē kapee pye yāā ye, ye yai ye maha cā ye yee, nawee wii kānde ma sron, Yāhā puee kē woo ne.

3

¹ Ye cā wo wī le n tāy wo Tuhufua Yāhā ye mii, wo ntāṅ sron dye ter ke tāy, ke n sya wo yee ke pii. Cīnde ne, Yāhā pii me wo ne. Nawee- bye sē le cā ye. Ya'a yāā, mpāy sē wo yāṅ Yāhā pii ye, -ye cā ye yee, pe sē cāā wo Tuhufua Yāhā cā ye, koo kē.

² Naambiyām, nanga nge na, Yāhā pii me wo ne. Too -sē ga ba nii ngii sukūhū gaa laam wo, waa sē loo cā wa ye. Too lii ya cā, loo ne nde: U Yesu Crise ma ba dur ba, waa nii u wāṅ syi dyaṅ, wo ba u sron yāā yīnde ne.

³ Wii u koho taha yaha u Yesu wāpaṅ na ke syi, u u laam gbihi n ta yalebye, pe n yō mii Yesu laam dyaṅ.

⁴ Mboo wii ma dye kuee kapee-wāpyeṅ wo, ma wee yīmbui nen na Yāhā ne ye, kānde lii Yāhā le ta, ma loo sye. Ma sē yāā, kānde lii Yāhā le ta, le wāsyen ma kapee.

⁵ Ye cā Yesu woo wii u sē kapee pye yāā ye, u pa maa wo kapee- yee laha kāā wo na.

⁶ Loo na, wii ma nii loho sē n yi pe nsoho wo Yesu ne ye, ufua saa naa kapee- pye nantāṅ ye. Wii ma -sē nii kapee- pye, ufua sē Yesu cā cīnde ye, u sē maha u wī war ye.

⁷ Waa u pii ne, ye ma syi waa n ba ye wlaṅ u ye le u kāmpee wo ye! Wii ma kasron pye, woo ge sron mii Yesu wāṅ syi dyaṅ.

⁸ Wii ma nii kapee- pye, sāndāpee yīṅfua Setane puee kē ufua ne. Ye sē yāā, u sāndāpee yīṅfua yir ma nii kapee- fla ya pye. Yāhā Dya -sē pa u n pai u sāndāpee yīṅfua tēmpēe pye klaha- tāṅ.

⁹ Wii Yāhā u ta u n dur see laanfāyōm ne, u saa naa kapee- pye ye. Ma sē yāā, ma'a dur see laanfāyōm ne, fānga gii Yāhā Yrā ke wāā ma kē, ke ga kuee yai tāṅ ma laam wo. Yāhā ke ma ma Tuhufua, ma saa naa kapee- pye ye.

¹⁰ Lii le Yāhā pii war n yi sāndāpee yīṅfua pii ne, loo ne nde: Wii ma yee u sē kasron pye ye, tesē u nampyeṅ wī sē maha n tāy u ye ye, Yāhā puee sē kē usyifua ne ye.

Ye tyii ye ntāṅ n naa n dye yii tāy!

¹¹ Yāhā kapān lii tee cāā luhu loo ne nde: Ye tyii ye ntāṅ n naa n dye yii tāy!

¹² Ye sē yāā, faalefa Kayē bii u ya ta sāndāpee yīṅfua puee, ma u cīfua gbā boo. Wo ma syi wo nii Kayē wāṅ syi dyaṅ ye. Nwa ta u n bii u cīfua gbā boo? Kayē pyer bii pee. U cīfua woo pyer -sē bii yō.

¹³ Wo nna, ya'a yāā driyē ngefa pe ye laha, ye ma syi le n ye fe gbe ye!

¹⁴ Wo cā ma yee, yagaa wo sē maha wee mii wo ku ye, wo ma cīnde yrāṅ na Yāhā yīnde na. Ya'a yāā too le pāā ke syi, wo nampyeṅ- ntāṅ me pe dye wo tāy, loo ne. Wii ma yee u nampyeṅ ntāṅ sē dye u tāy ye, u maha ma mii u ku Yāhā yīnde na.

¹⁵ Wii ma u nampyeṅ- laha, na- boofua kē u ne. Ye le cā, cīnde yrā lii wākuayāā wee le na ye, le wee usyifua ye ye.

16 Ye sē yāā, Yesu tuu wo gbā sya ma ku, koo syi kē pe n yee, nawee ntāŋ sronŋ dye u nampyeŋ tǎy cīinde. Loo ne, Yesu tuu yar wo na ke syi, wo bya yai wo yāŋ Yesu na. Wo sē wee yrāŋ na wii ya wīi na ye, wo ma yrāŋ na wo nampyeŋ- wīi na.

17 Mboo walefua, taa ma nampyeŋ yāā fēn laam wo, ma'a yīmpē tyīn tā u fēn na, maa waha yee la, Yāhā ntāŋ dye ma tǎy?

18 Waa u pii ne, ye sē yāā, ma'a yee ma nampyeŋ ntāŋ dye ma tǎy, pe sē yee ma naa le pāā yē ya ne ye. Ma'a ma nampyeŋ yāā fēn wo, maa waha yia lii na, le pye u kē, u n cā u ntāŋ dye ma tǎy cīinde.

19 Wo ma nii loo pye, waa cā wo ma Yāhā ne cīinde. Wo ma nii loo pye, wo laam ga tege nii tee nen wo, wa'a n pāā Yāhā ne.

20 Wo laam ma sya n wlāhā wo kapee- wāpye wīi na, wo yai wo cā wo yee, Yāhā ter wo laam wāwlāhā wīi yaha, ma maha kai- bye cā wo na.

21 Naambiyām, loo na, wo laam ma yee pe sē n wlāhā ye, wo laam ga tege nii tee nen wo, wo n waha pāā Yāhā ne.

22 Wa'a lii nar ke ye, ke ga le kai pye wo kē. Wo ke kānde katanŋ yār ma maha n luhu ke ye. Lii le n tǎy ke ye, loo ya too n pye; koo kē ke -sē ne le kai pye wo kē.

23 Ke yee ke kānde lii ta, wo naa le yār le nde: -Too ke Dya Yesu ta wo Yater, too tyii wo ntāŋ naa n dye wii tǎy mii Yesu wo yar le ne mii.

24 Kānde lii Yāhā le ta, wii ma le katanŋ gbihi yigi klue sīi ne, ufua ma Yāhā ne, Yāhā bya ma ufua ne, loho saa waha naa n yi pe nsoho wo ye. Wo -sē ga waha pye mii wo cā wo yee, Yāhā ma wo ne? Yāhā Yrā lii le ma wo laam wo, loo le wo ta wo n le cā.

4

Yāhā laam wīi pyefa tesē ke napīi laam wīi pyefa ne

1 Naambiyām, mpāy bye pe n yee, a Yāhā Yrā ma poo laam wo, ye ma n cāā le sya pe ye cīinde ye! -Ye pe naha yāŋ, ke ma pye Yāhā Yrā ma pe laam wo cīinde. Ya'a yāā tē ye yar le ne, kawarfa mpāy pe pe ya yee Yāhā kaplāŋ tōrfa, pe tee mii pe yi driyē nge tebehe bye wo, ma sya nihi ter.

2 Tee ga pye mii ye waha naa n cā Yāhā Yrā ma pe laam wo, le nde: Wii u nawee- yar ma yee, Yāhā Dya Yesu woo kē, u see ba wo ye nawee, ye ga cā Yāhā Yrā ma woofua laam wo.

3 Wii ma -sē loo sye, ye ga cā Yāhā Yrā wee woofua laam wo ye. U kawar Crise laam ter pe ma u ye. Ye u kawar Crise wāpa wīi luhu driyē wo. Tee -sē cā yagaa, u pa wa.

4 Waa u pii ne, yii mpāy tee ma Yāhā wām, ye yia pe kawarfuafa mpāy na pe pe ya yee Yāhā kaplāŋ tōrfa; pe sē waha ye wlāhā, ma ye le pe kāmpee wo ye. Ya'a yāā ye waha yia pe na, ye cā Yāhā Yrā ma ye laam wo, koo kē. Loo fāŋga ter fāŋga gii yaha ke ma poo laam wo.

5 Poo me mpāy syi ne pe sē Yāhā cā ye, driyē nge pii me poo ter mii ne. Koo kē pe n nii driyē nge ya yor pāā, driyē difa n nii n luhu pe ye.

6 Wii poo na, Yāhā pii me wo ne. Wii ma Yāhā wīi cā yigi, woosyifua wo kaplāŋ luhu. Wii ma yee u wee Yāhā ne ye, usyifua saa naa n luhu wo kaplāŋ ye ye. Mpāy pe ma cīinde Yrā ne pe laam wo, tesē mpāy ne pe kawar wīi yigi yaha pe ya laam wo, waa waha naa pe war koo syi.

Wo ntāŋ wādye Yāhā tǎy

7 -Too tyii wo ntāŋ n naa n dye wii tǎy! Ye sē yāā, nawee- ntāŋ wādye wīi pe ya tǎy, Yāhā kē ke n pai loo nde ne. Wii nampyeŋ ntāŋ ma dye u tǎy tesē Yāhā ntāŋ ne, Yāhā puee kē ufua ne, Yāhā ma u ne.

8 Wii ma waa ntāŋ wādye wīi sye u ya tǎy, ufua wee Yāhā ne ye; Yāhā koo -sē ma nawee- wāyōŋ wīi na.

9 Wo ntāŋ dye Yāhā tǎy, ke n le yar wo na mii, le nde: Ke ke Dyapuui nen ya nō wāā kāntraha na, ma yee

too ba cīnde yrā yāā u Dya kāmāy na, lii wākuayāā wee le na ye.

¹⁰ Poo ntāṅ wādye wīi ne nde: Yāhā ntāṅ sē me pe dye wo tāy ye, wo ntāṅ poo me pe dye Yāhā tāy. Loo ne ke n ke Dya nō wāā u n ba ku mpar draha wo, ma wo kapee- gbe kāā wo yīṅ na.

¹¹ Naambiyām, le ma pye wo ntāṅ dye Yāhā tāy koo syi, wo bya wo yai wo ntāṅ naa n dye wii tāy.

¹² Waa sē Yāhā yāā yāā yīnde ne ye. Wo ntāṅ ma -sē dye wii tāy, nawee- bye ga le yāā gbaa na pe yee, Yāhā ke niisaha ta wo laam wo, pe maha ke ntāṅ wādye ter yāā wo ye.

¹³ Yāhā ke Yrā wāā wo kē. Loo ne wo ma Yāhā ne, Yāhā bya ma wo ne, loho sē waha n yi wo nsoho wo ke ne ye.

¹⁴ Wo Tuhufua Yāhā ke Dya nō wāā, u ba nii driyēfa Syayahafua. Wii poo na, wo le yāā yīnde ne, koo kē wo n nii le pāā nawee- bye ye, pe n le cā pe ya ndoṅ.

¹⁵ Wii ma yee u sē le wūhū ye, ma le pāā nawee- ye ma n yee, Yesu ma Yāhā Dya, Yāhā ma woosyifua nwo ne, woosyifua bya ma Yāhā ne, loho sē waha n yi pe nsoho wo ye.

¹⁶ Wii poo na, wo le war ma le cā, wo ntāṅ sroṅ dye Yāhā tāy, wo koho taha yaha loo nde na.

Yāhā ma nawee wāyōṅ wīi na. Wii u ntāṅ wādye wīi ke, ufua ma Yāhā ne, Yāhā bya ma ufua ne, loho sē waha n yi pe nsoho wo ke ne ye.

¹⁷ Wo ntāṅ dye Yāhā tāy. Loo nde ma wo ta Yāhā bye ntāṅ n dye wo tāy, tesē wo nampyeṅ ntāṅ ne, wo ga nii mii Yesu wāṅ ter syi dyaṅ. Yāhā laam wīi ne loo nde ne. Le ma nii ke syi, kasāhā per ma ba nō, wo laam ga tege nii tee nen wo.

¹⁸ Wāfya wīi ma suhu ntāṅ wādye wīi ne, ke sē wāā le ye. Ma sē yāā, ma'a fya per gii, ma cā ma yee, ma kapee- foho ma ma yīṅ na nantāṅ. Ma'a yāā raa fya kuee, ma le cā ma sē le sya cīnde, ma ntāṅ dye Yāhā tāy ye, Yāhā bya ntāṅ sē maha dye ma tāy ye.

¹⁹ Wo ntāṅ poo me pe cāā dye Yāhā tāy, koo syi kē, Yāhā ntāṅ n dye wo tāy, tesē wo nampyeṅ- ntāṅ ne.

²⁰ Wii ma yee Yāhā ntāṅ dye woo tāy, ma -sē u nampyeṅ laha, ufua ma kawarfuafua. Ye sē yāā, u nampyeṅ wii tuu n yāā yīnde ne, u ma yee woo ntāṅ sē dye u tāy ye, Yāhā gii tuu sē -sē yāā ye, u ga waha pye mii u yee, ke ntāṅ dye woo tāy?

²¹ Yāhā ke bii lii yar wo na ke kānde na, le nde: Yāhā ntāṅ ma dye wii tāy, ufua yai u tyii u nampyeṅ ntāṅ bya n dye u tāy.

5

Driyē wūhū saa waha yia wo na ye

¹ Nawee wii woo ma le sya wa cīnde ma yee, Yāhā Yīndefua kē Yesu ne, ufua ma Yāhā puee. Wii ma yee Tuhufua Yāhā ntāṅ dye u tāy, ufua yai ke pii bya ntāṅ n dye u tāy.

² Too ga waha pye mii, wo cā Yāhā pii ntāṅ dye wo tāy, le nde: Ke ma pye Yāhā ntāṅ dye wo tāy, tesē ke kānde lii ta, wo ma le katan bye yār, waa cā Yāhā pii ntāṅ dye wo tāy.

³ Ye sē yāā, Yāhā ntāṅ wādye wo tāy, loo ne, wo naa ke kānde katan yār. Ke kānde katan wāyār saa kai kua wo ye ye.

⁴ Ye sē yāā, wii woo tuu ma wa Yāhā puee, driyē wūhū saha yia usyifua na ye. Wa'a Yesu ta wo Yater, loo fānga ga waha wo ta, wo n yia driyē wūhū na.

⁵ Nawee wii ter syi ga waha yia driyē nge wūhū na? Wii tuu le sya cīnde ma yee, Yāhā Dya kē Yesu ne, woosyifua ga waha yia ke na.

Cīnde lii le yar wo na Yesu Crise wīi na

⁶ Yesu Crise kē wii ne tuu pa driyē wo. U pa pe n ba u tāā yi loho wo, u n maha ba u ntāṅ woo wo wīi na. U sē pa ma ba dye loho ya wo ye; u pa maa dye loho wo, ma maha ba u ntāṅ woo taha le na. Wo laam wo, Yāhā Yrā wo yar ma yee, cīnde ne

le ne. Yāhā Yrā ne le cīinde ya pāa wo ye.

⁷ Kate- tāa wo yar Yesu ma Yāhā Dya, cīinde.

⁸ Koo kate- kē ngī: Yāhā Yrā tesē loho ne tesē ntān ne. Ke kate- tāa ngī bye ke yīn ma neŋ.

⁹ Nawee ma yee woo lii yāa yīnde ne ma ba wo yar, wo sē ne le sya la cīinde? Yāhā ke -sē wo yar lii ne, loo wee la cīinde ma ta ter? Koo sē na, ke ke Dya wīi yar wo na?

¹⁰ Loo nde na, wii ma Yāhā Dya ta u Yater, ufua le cā laha u laam wo ma yee, Yāhā ke wo yar lii ne ke Dya wīi na, cīinde ne le ne. Wii ma -sē yee u sē Yāhā Dya ta u Yater ye, Yāhā ke wo yar lii ne ke Dya wīi na, u sē le sya cīinde ye. Ke nii mii ufua Yāhā ta kawarfuafua.

¹¹ Yāhā ke wo yar lii ne ke Dya wīi na, loo ne nde: Yāhā cīinde yrā ta wo myaha na, lii wākuayāa wee le na ye. Wo -sē ga waha loo cīinde yrā yāa ke Dya kāmāy na.

¹² Yāhā Dya wīi ma pye wii laam wo, ufua ga waha loo cīinde yrā yāa. Wii ma -sē yee, ke Dya wīi wee u laam wo ye, ufua saha loo cīinde yrā yāa ye.

Yāhā pii laam tege nii tee nen wo

¹³ N kaplān ngī yrūhū ye kē, ye n waha cā cīinde yrā ma ye ye, lii wākuayāa wee le na ye, yii mpāy tee Yāhā Dya ta ye Yater.

¹⁴ Wa'a n pāa Yāhā ne, wo laam ne tege nii tee nen wo. Nwa ta? Wo ma lii nar Yāhā ye, le kai ma pye ke laam wīi, ke ga wo wānar luhu, koo kē.

¹⁵ Wo ma -sē cā, ke ne wo wānar luhu, wo cā ma yee, wa'a ngii ngii nar, ke ne le kai pye wa wo kē.

¹⁶ Wii ma u Yesu kāndeyārwe yāa tuu kapee laa pye, kapee lii le sē u cer cīinde yrā na u kuān ne ye, ufua n Yāhā nar u kē, Yāhā n cīinde yrā wāa u kē, lii wākuayāa wee le na ye. Mpāy kapee- ke sē pe cer cīinde yrā na pe kuān ne ye, poo wīi ne tē n pāa. Ma -sē yee wii na, u kapee u cer kāa cīinde yrā na u kuān ne, n

sē yee ye Yāhā nar u kē ye. Ye yai ye cā kapee laa ma, le nawee cer n kāa cīinde yrā na u kuān ne.

¹⁷ Kai- nkāy bye ke sē sron ye, kapee- kē Yāhā yīnde na. Kapee- nkāy -sē ma, ke sē nawee cer n kāa cīinde yrā na ye, lii wākuayāa wee le na ye.

¹⁸ Wii ma nii wa Yāhā puee, u saha kuee naa kapee- pye ye. Yāhā Dya n sēn ufua na, koo kē. Ke syi ne, sāndāpee yīnfua Setane saha laa pye u na ye.

¹⁹ Driyēfa bye ma sya yee pe wee Yāhā pii ye, ma nii sāndāpee yīnfua koho wo, wii poo na wo cā ma yee, wo ma Yāhā wām.

²⁰ Wo cā Yāhā Dya pa, ma ba cāa- le wo laam wo, wo n waha Yāhā cā koo gii ke ma cīinde. Wo wāa le wo Tuhufua Yāhā ne ke Dya Yesu Crise kāmāy na. Ye sē yāa, Yesu woo kē u ma cīinde Yāhā, ma maha ma cīinde yrā, lii wākuayāa wee le na ye.

²¹ Waa u pii ne, ye ma syi ye naa mpar wān yān Yāhā ye! Te saha nii Yāhā ye.

Nsân saba syāŋ wuhu kaplāŋ

Syaha fla nge

¹ Ndoo kē ye Yesu kāndeyārfa yahaseefua. N saba nwo yrūhū ye Yesu kāndeyārfa yawāhā gii kē ke ma ye fla na tesē pe yawāhāfa bye ne. Ye bye ntāŋ dye ra tāy cīnde, ndoo ya sē kē ye, mpāy bye pe le cīnde Yāhā kapān cā, ye ntāŋ dye pe bya tāy.

² Wo Yāhā cīnde wīi sya le yaha wo laam wo, le n kuee yai tāŋ wo ye. Koo kē ye ntāŋ n dye wo tāy.

³ Wo Tuhufua Yāhā tesē ke Dya Yesu Crise ne, ke ke laantār yar wo bye na, ke wo fen di, ke ke yrīŋ wāā wo kē. Ke yō wo na koo ngīi ne, wo n waha taha Yāhā cīnde wīi na, wo ntāŋ n maha dye wii tāy.

⁴ Wo Tuhufua Yāhā tuu wo yar wo naa n pye mii, n ba ye yawāhāfa mpāy yāā pe n pye koo syi, ma nii n taha Yāhā cīnde na. Loo tāy ter ra ye.

-Too tyii wo ntāŋ naa n dye wii tāy!

⁵ Yii Yesu kāndeyārfa yawāhāfa bye, ya'a n faha kapān nde na ye: -Too tyii wo ntāŋ naa n dye wii tāy! Kapān nde tē yrūhū yar ye na, kānfuē sē ne ye. Le ba cāā yar wa wo na.

⁶ Yāhā wīi ma n tāy wo ye, kānde lii Yāhā le ta, wo le yār, koo kē. Loo kānde nde ne, pe ba ye klaha le ne. Ye yai ye naa loo yār; ye tyii ye ntāŋ naa n dye yii tāy!

Kawar Crise

⁷ Ya'a yāā, tē ye yar kai- ngīi ne, -ye cā ye yee, kawarfuafa yi nihi driyē wo, ma sye ma yee, Yesu sē pa driyē wo nawee kadye ne cīnde ye. Wii ma yee ke syi, ufua nawee- kar n yaha, u maha ma kawar Crise.

⁸ -Ye yii yigi, ye ma syi ye ba ta, wo tēn n yi wāwaha na ye. Ya'a yii yigi, ye ga ba ye tēn dāān bye yāā.

⁹ Wii ma Yesu kaklaha gbe, ma -sē nkāy ter le taha ke na, nkāy syi ke wee Yesu kaplāŋ ye, ufua wee Yāhā ne ye. Wii ma kuee kaplāŋ nkāy wo Yesu wo klaha, ufua ma Yāhā ne tesē Yāhā Dya bya ne.

¹⁰ Wii ma pa ye ye, kaklaha nkāy ter syi ne ke wee Yesu kaklaha ne wācēŋ ye, ye ma syi ye usyifua gbihi yigi ye, ye ma syi ye naa u kue ge yāŋ ye.

¹¹ Ye ma usyifua kue yāŋ, le ma mii ye wlāhā n yār u ne u kāmpee wo.

Kaplāŋ kuasaha

¹² Kai- busāā ma ra ye wātōr wūhū ye ye. N sē n ke n ke bye yrūhū le saba wo ye. N n ke ndoo ge n ba ka ye fla na, n ga ke kai- pāā ye ye yē ne, le n nii wo bye ye nuhu wīi.

¹³ Yesu kāndeyārfa yawāhāfa mpāy pe ma nwo, pe ye syar.

Nsân saba tãã wuhu kaplãn

Syaha fla

¹ Ndoo kē ye Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa yahaseefua. N saba nwo yrũhũ mboo Gayise kē, mboo wii ntãŋ pe dye ra tãy cĩnde.

² Ta naambiyãbua, Yãhã n sya ma kai- n naa n yõ ma ye. Ma laam pe yõ Yãhã kãnde wãyar ne mii, ma kadye bye ke tefay yãã naa n gaha ke syi.

³ Yesu kãndeyãrfa mpãy yi ma fla na ma pa nwo, maa le pãã ra ye ma yee, ma ma Yãhã cĩnde wĩ kur ye yalebya, ma n sron Yãhã kãnde wãyar ne. Tē loo luhu pe yē na, le ba tãy ter ra ye.

⁴ Tē le luhu pe n yee ta pii ma pe le kãnde yãr, kãnde lii le cĩnde yar nawee- na, laa sē tãy ra ye, ma ter loo nde yaha ye.

Lii le yõ Yesu kãnde wãyar ne

⁵ Ta naambiyãbua, ma naa kayũhũ pye Yesu kãndeyãrfa mpãy kē pe ma ye fla na, ma suhu mpãy ne pe pye nampay.

⁶ Pe n sya pa, maa le pãã wo fla nge Yesu kãndeyãrfa yawãhã wo ma yee, ma n yõ poo na yalebye. N ma nar le ne, naa koho le ke syi pesyifa ye, pe n waha naa pe yrãhã yi Yãhã tēŋ wĩ ne, mii kii syi dyan ke yai Yãhã ye.

⁷ Pe yir ma yee, poo ga tay naa nawee- klaha, Yesu myaha n waha yi driyē wo. Mpãy pe sē Yesu kãnde wãyar cã ye, pe sē ngaa sya poo ye ma pe ya koho soho ye.

⁸ Wii mpãy too -sē ma Yesu kãndeyãrfa, wo yai wo naa pesyifa koho soho pe tēn wo. Ke syi ne, le ga nii mii wo wãã le n tē pe ne Yãhã cĩnde tēn wĩ na.

⁹ N ba kapãngber laale yrũhũ saba waa wo, ma no wãã ye fla Yesu kãndeyãrfa yawãhã ye. Dyotresu -sē sye u sē luhu ra kaplãn ye ye. Lii tuu

n ke, u nii Yesu kãndeyãrfa yawãhã yahaseefua.

¹⁰ Koo kē, n ma ba ka ye fla na, kapee- nkãy bye tuu n pye u kaplãmpee- ne tuu pãã n taha wo na, tesē u kawar rii bye ne tuu fua n taha wo na, n ga ke bye pãã nawee- bye yĩnde na. Koo bye ya sē maha kē ye: Yesu kãndeyãrfa mpãy ma ka pe fla na nampay, u sē ne pe yigi gē yigi ye. Mpãy ma yee pe ga pe gbihi yigi, u ga maha sye pe na, u sya yee woo ga pe kar yi kãã ke Yesu kãndeyãrfa yawãhã wo.

¹¹ Ta naambiyãbua, mpãy pe ma kapeepyefa, ma'a n naa n yãŋ pe pyer na ye! Mpãy pe ma kayũhũpyefa, naa n yãŋ poo pyer roo na! Wii ma nii kayũhũ pye, Yãhã puee kē ufua ne. Wii tuu -sē nii kapee- pye, ufua sē Yãhã yãã cã wa ye.

¹² Demetrise woo na, nawee- bye wãyĩ pãã u wĩ na. Tuu cĩnde pãã Yãhã kãnde wo mii, u -sē Yãhã kãnde yãr ke syi, koo u myaha n yi. Wo bya, wo u yãã yĩnde ne, koo kē wo u miyũhũ yee nawee- ye. Mboo gē le cã, wo sē kawar fua ye, cĩnde loo roo n pãã.

Kaplãn kuasaha

¹³ Kai- busãã ma ra ye wãtõr wũhũ ye ye. N sē n traha n ke bye yrũhũ le saba wo ye.

¹⁴ N n ke n ma yãã draha nge wo, wo n waha yē kaplãn pãã wo syãm.

¹⁵ Yãhã n ke yrĩŋ wãã ma kē. Ma naambiyãm mpãy pe ma nwo, pe syaha no wãã ma kē. Wo naam- biyãm mpãy pe ma ma fla na, pe nanem bya syar wo kē.

Yudi saba kaplāņ

Syaha fla

¹ Yii mpāy, Yāhā ye yāņ yi, ye ntāņ dye wo Tuhufua Yāhā tāy. Ke n sēņ ye na, ma ye ta ye n kuee yai tāņ Yesu Crise myaha na. Ndoos Yudi kē tē saba nwo yrūhū nō wāā ye ye. N ma Syake cīfua, ma maha ma Yesu Crise tēntēle.

² Yāhā ke ye fēn di, ke yrīņ wāā ye kē, ye ntāņ ke dye ke tāy. Yāhā ke kaa taha koo ngī wāpyeņ na ye kē.

*Mpāy ma pe Yāhā kaplāņ wā klaha n le kawar wo
(Pyar syāņ wuhu 2.1-17)*

³ Ta naambiyām, saba nwo laam wo, n sroņ naa n ke ndoo ga wo wāsyayaha wī yrūhū le u laam wo, Yāhā ke wo sya yaha mii syi dyaņ tesē wo sukūhū wāyāā wī ne. Kur ye, ta n yāā le puar, n loo nde ta yaha, n ye yar nde ne: Tee yii waha, ma Yesu Crise ta ye Yater mii, ye naa loo cīnde wī yāņ, kawar wūhū nkāy ma n wlāhā le wo ye!

⁴ Ye sē yāā, napī- mpāy ma pe pay dye wo nsoho wo, wo sē cā ye. Ye sē yāā, Yāhā kapān lii le Yāhā laantār wī pāā, poo le wā klaha ta, ma nii pe ya paha le ne pe tyatyāhā wāpye kānde wo. Pe pyer nde le ta, nawee- n cā pe Yesu Crise wī sye, woo wii u ma wo klahafua, ma maha ma wo Yīņfua. Le -sē ma le yrūhū ta nii Yāhā sabangbāņ wo ma yee, Yāhā kasāhā too wa pe na. Le yrūhūyale dey.

⁵ Yīņfua Yāhā ke bii koho le Yisrefa ye mii syi dyaņ pe n waha fā yi Syipte klo wo, faale cāā na, ye le cā. Kur ye, mpāy pe bii sye, pe sē Yāhā ta pe Yater ye, Yīņfua Yāhā ke poo mii boo mii syi dyaņ, ye maha le cā. Tee yāā, n nii ke pāā ye ye, n n traha n ye laam too ke na.

⁶ Ye sē maha sāndāā mii wī yāā la? Yāhā ke pe taha yīņ gii na pe

n yee ke kloņ ter poo na, ma pe niisaha sye, Yāhā poo sāndāpee mii yigi pua yaha, wam teepee laa wo, wāsāhāyahayāā wee pe na ye. Pe n nii ke kasāhā per sēņ.

⁷ Ye sē maha faale Sodōfa wī yāā la Gumorfa ne, ma suhu pe kānkāy kuifa bya wī ne. Pe pe ya le tyatyāhā wāpyeņ gaa syi wo, le saa waha pāā ye. Yāhā n naa gaa ta ke n tege too pe na, ma pe suhu tāņ. Poo wī nde nii kayar mpāy ye, pe n pye pe wāņ syi dyaņ. Naa gii wāfegeyāā wee ke na ye, ke ma ke pe sēņ yaha.

⁸ Ta n ye yar, nawee- mii pe Yāhā kaplāņ yīntaha figi n le kawar wo, pe kapee- wāpyeņ ma wāceņ mpāy wī ne too pāā ter. Pe kai- nkāy wūū ga n ta pe laam wātaņ, koo kai- ngī kē ke pe le tyatyāhā wāpyeņ wo kapee- nkāy ne. Pe pe ya ta, poo saa waa yor luhu ye. Pe maha yāhāyīņ naweeyōm ge tyehē.

⁹ Yāhāyīņ tēnlehe yīņfua wii ge pe n yee Minsyel, woo nwo ge sē n sya, ma sāndāpee yīņfua Setane tyehē ye. Yēcroho ke sya bii dye pe nsoho wo u sāndāpee yīņfua ne faale wādyaha Musa nakugu wī na, u u sāndāpee yīņfua pye kapān ya ne ma yee: «Yāhā ke ma pēn!»

¹⁰ Poo nawee- mii poo na, ngii pe sē cā war yīnde ne ye, koo pe n tyehē. Kai- nkāy ke wī ma pe na, pe ke pye mii wlaha wān dyaņ, laam kacān ge wee car ge pe ye ye. Koo ke -sē ga pe wī kua.

¹¹ Kapee ga pe gbe! Faalefa Kayē tuu pye kānde lii wo, loo ne pe gbe. Wale wāyāā wī pe ta pe n maha tee n pye faalefa Balaam wāņ syi dyaņ. Pe jar, ma sye, poo saa pe yīņfua kaplāņ luhu ye mii faalefa Kore wāņ syi dyaņ. Loo nde ga ba pe wī kua.

¹² Yii mpāy tee ma yii ne Yesu kānde wo, ye ma nanihi dir soho, poo mii ter ma pe yē le ye ne, loo nde ne nii mii faafī dyaņ teewole ne le na. Pe ga nii ye telai wo, pe naa nuhu di, pe naa pe ya laam wūhū ya pye, pe saa kur naa n syihi laa ge na ye. Pe ma mii sesaha gii syi dyaņ

ke ma ne wo, teflaha n ke gbe ter, ke saa yãã pa ye. Pe ma mii katyir rii syi dyaŋ, te sacãã ma no, te saa sa ye; ma maha ma mii katyir rii syi dyaŋ te kuã cãär, ma waha.

¹³ Poo nawee- mii ma mii lagblaha dyaŋ teflaha ke ke gblaha. Pe pyer ma mii ke lagblaha gbũhũfir rii syi dyaŋ te nayãn yigi, ke loho n tege ter, te wor n kuee ke fla na. Pe maha ma mii yrompii mpãy dyaŋ pe ka n tay, kakue wee pe na ye. Yãhã teepee laa gbihi ta yaha pe myaha na, wam fla ya.

¹⁴ Yenoke tuhufuadyaha tuhufuadyaha bii kã Dama ne. Faale cãã na, woo Yenoke kã tuu bii le cãã pãã yaha poosyifa wĩ na ma yee: «-Ye yãŋ! U Yĩnfua ga ba pa u yãhãyĩŋ tẽnlehe ye ne, kacãn saa ba pye pe wãnihi na ye.

¹⁵ Pe ga ba nawee- bye sãhã. Naweepee- mpãy bye pe yee poo jar, ma Yãhã kãnde miy yaha ma nii kapee- pye, ma maha nii kaplãmpee- pãã n wãã Yãhã kã, Yãhã ga ba koo kapee- ngĩ bye yar pe na gbaa na, pe n ke yãã pe waha cã pe pẽn lii na.»

¹⁶ Poofa mii, yalebye pe laanyar pe ta pe n nii n kuã. Kai- nkãy ke n tãye pe ye, koo ya pyelaam ke ma pe na. Yatan kaplãŋ ya pe n pãã. Pe maha nawee wlan kaplãntãhã ne ma war sya.

Yesu kãndeyãrfa yai pe naa pe ya yigi

¹⁷ Ta naambiyãm, yii poo na, ye tyii ye laam n too ke kaplãŋ na, kaplãŋ nkãy wo Yĩnfua Yesu Crise tẽnlehe ba cãã ke tõr yaha.

¹⁸ Pe sã ba ye pye la ma yee: «Driyẽ kuayale wo, nawee- mpãy ter ga ba naa ye ler. Pe ga ba naa pe troho tãhã pe laam kapee- yor wo.»

¹⁹ Poo me, pe ga ba Yesu kãndeyãrfa gblaha, pe n dur yi pe ya kur ye. Yãhã Yrã ge wee pe laam wo ye, lii le gboho pe laam wo, loo ya pe ga ba naa n pye.

²⁰ Yii poo na, ta naambiyãm, tee Yesu wĩ sya cĩnde, loo kayĩ nde ma

gbegbe kai- bye na. -Ye loo ta, ye naa fãnga le yii laam wo yalebye. Yãhã Yrã le ye yar le ne mii, ye naa Yãhã nar koo syi.

²¹ -Ye naa yii laam too yalebye, ye ntãŋ wãdye wĩ ne Yãhã tãye. -Tee tyii ye bya ntãŋ naa n dye yii tãye koo syi dyaŋ, koo per nge n ba no, per gii wo Yĩnfua Yesu u ta ma n pai u laantãr yar ye na, ye n kuee yai tãŋ yrãŋ na u ne.

²² Mpãy pe laalaa pye Yesu wãta wĩ ne pe Yater, -ye naa kayĩ pye pe kã, ye pe ta pe n le sya pe Yesu ta pe Yater cĩnde.

²³ Ye ma waha loo pye pe kã, ye pe sya yaha. Ye maha pe tyĩn yi kãã naa wo. Mpãy ter maha ma, -ye naa poo bya fẽn di, -tee -sã ye yigi pe ne, pe ma n ba ye le pe kapee- wãpyeŋ wo ye. Pe laam kapee- ma mii nayroho dyaŋ ke wo degedege wor ne. Ke syi sã ye ye te ge te ke na, ye ke wor raa mar gbe ye.

Kaplãŋ kuasaha fla tesã Yãhã wãsey ne

²⁴ Yãhã koo kã ke ga waha sãŋ ye na, ye ma n ka kapee- wãpye koho kue ye ye. Koo maha kã ke ga waha ba ye ta ye n nii gbegebe, per gii tee n pai pye ke ne nayõr fla wo. Koo per, ye laam ga ba pye nuhu fla.

²⁵ Koo ya kã ke ma Yãhã, ke ga waha wo sya yaha wo Yĩnfua Yesu Crise kãmay na. Nayõr ma Yãhã ya wãn, koo ya myaha ke gboho, fãnga ma koo ya ye, koo ya ke ma niisar bye yĩn na. Ke pye le nii wa ke syi, ma sya ba waa nanga na. Ke ga kuee yai tãŋ ke syi! Amen, le nii ke syi.

Kayar

U saba fegbesaha

¹ Kai- nkāy ke n pai dye farfar, Yāhā ke wīi yar Yesu Crise na, tuu ke yar u tēntē- na. Koo kayar kē ke yrūhū le yaha saba nwo laam wo.

Yesu Crise u yāhāyīn tēnlehe lehe wāā, u n ba koo kai- yar ndoo Yesu tēntēle Nsān na.

² Ndoo Nsān tē kai- nkāy bye yāā, n ke tōr. Yāhā kaplān kē tē yrūhū yar saba nwo laam wo, ma suhu cīinde lii ne Yesu Crise le yar.

³ Kai- nkāy ke n pai dye, saba nwo koo wīi pāā. U kalfua tesē ke kaplān luhufa ne, pe ma pe troho tāhā ke yor wo, pe wīi n tāy. Ye sē yāā, le yale nɔ wa ge nɔ wa.

Syaha pe Yesu kāndeyārfa yawār kuasīi ye

⁴ Ndoo Nsān kē tē syaha nge nɔ wāā Yesu kāndeyārfa yawār kuasīi tii ye te ma Yasyi kāntraha na. Yāhā ke ke laantār yar ye na, ke maha ke yrīn wāā ye kē, koo gii ke pye le nii wa Yāhā, ma maha ma koo, ma maha ga nii yai tān koo. Tesē, pe Yāhā Yrā tēnlehe kuasīi mpāy pe ma ke nangbān niisayūhū yaha ye, pe pe laantār yar ye na, pe maha pe yrīn wāā ye kē.

⁵ Tesē, Yesu Crise wii ne u sronj le Yāhā kapān wāpāā ne, woo ya maha kē u cāā yir gbā wo, ma nii yrān na u kuān ne, woo ya maha kē, u ma yīnfa bye yīn na; u u laantār yar ye na, u maha u yrīn wāā ye kē.

Wo ntān dye Yesu Crise tāy; u wo tyīn yi kāā kapee- wāpyen koho wo u ntān kāmāy na,

⁶ woo kē u wo yee dye u yīnfar wo, ma wo ta wo n nii Yāhā tēntē-, ma nii tēn tē u Tuhufua Yāhā kē. U miingbān ke yi, u maha fāngangbān yāā, te n nii wākuayāā ma n pye te na ye! Amen, le nii ke syi!

⁷ -Ye yān, u ma u n pai yāhāsyōr laam wo. Nawee- bye ga ba u yāā

yīnde ne, tesē mpāy bya ne pe ba u kā fer. Driyē terfa bye ga ba pye miyāhā na woo wīi na. Āwā, amen, le nii ke syi!

⁸ Yīnfua Yāhā yee: «Ndoo kē ke Alefa tesē ke Womega ne, n pye kai- bye fegbesaha na, tesē ndoo kē n ga ba pye ke kai- bye kuasaha na.» Koo kē ke pye le nii wa Yāhā, ma maha ma koo, ma maha ga nii yai tān koo. Koo kē ke ma tān kai- bye fānga ne.

Yesu u ya yar Nsān na, u nayōr ne

⁹ Ndoo, ye Yesu kāndeyārwe Nsān kē. Too wāā le Yesu Crise kāmāy na, ta bya ma ye ne ke wāfāy na, n ma ye ne Yesu yīnfar na, n ma n nii plāhā le Yesu kānde wo ye ne. Pe ba ra yigi ga ta kāntraha gaa na, muhulangbān ke gbey le, ke myaha Pamōsyi, ma yee n tee Yāhā kaplān pāā nawee- ye, tesē cīinde lii ne Yesu Crise le yar.

¹⁰ Jimaasyi per gaa na, Yāhā Yrā Fānga ba ra laam yīi, ta n yīmbungbān gaa luhu ra kur kue ye mii tūūtūū dyan.

¹¹ Le n ta pye ma yee: «Kai- nkāy taa n yāā, ke yrūhū saba laam wo, ma nɔ wāā Yesu kāndeyārfa yawār kuasīi nde wo, tii te ma Yefesyi wo, Semine wo, Pergam wo, Tadir wo, Sardi wo, Filahadi wo, Ladusyε ne.»

¹² Ta n wā klaha, ndoo ga yān yoo u n pāā ra ne, ma sān naalor kuasīi yāā.

¹³ Te telai wo, ta n nawee waa ter syi yāā. U ba nayrengbān le; sān sapaha gaa pye u ntran na.

¹⁴ U yīnyor ter pye wāfir kur dyan, ma naa n yehe palpal sesantīhī dyan, u yīmpe naa n yehe naa wān syi.

¹⁵ U tre naa n yehe mii ntēn taa ter dyan, pe te yēy ntēn wo, te n nder waha, pe n te dyoho. U yīmbui tēn pye mii langbān dyan.

¹⁶ Yrompii kuasīi pye u kāndigi koho wo, yūntrūhū yēr sīi gaa naa n yi u yē wo, te yēr sīi ba dyoho yō, u yīntaha naa n yehe palpal mii yai wān syi dyan ke dye yīndai wo.

¹⁷ Tē u yāā, ta n too sāy u yaha ye mii n ku. U n u kāndigi koho taha ra na ma yee: «Ma'a n fya ye! Ndoō kē n ma kai- bye fegbesaha na, ndoo maha kē n ma kai- bye kuasaha na.

¹⁸ Ndoō kē yrā wāāfua. N ba ku, yagaa n ma yrāᅇ na ta kuāᅇ ne, wākuyāā wee ra na ye. N yia gbā na tesē le nakur klo yīᅇfua ne.

¹⁹ Kai- nkāy taa n yāā yagaa, ke yrūhū yaha! Yagaa kai- kē tesē nkāy ne ke n pai dye kur kuᅇ ye.

²⁰ Pe yrompii kuasī mii pe ma ra kāndigi koho wo, n ga pe yīntaha tōr ma ye, tesē te sān naalor kuasī yīntaha bya ne, waa sē le cā yāā ye. Ke yīntaha nge: Ke yrompii kuasī ngī, koo kē pe Yesu kāndeyārfa yawārfa kuasī yahaseefa, te sān naalor kuasī -sē ne te yawār teebehe kuasī.»

2

Yesu kaplāᅇ nkāy pāā Yefesyī yawāhāfa ye

¹ U n maha ra pye ma yee: «Mpāy pe ma Yesu kāndeyārfa Yefesyī wo, le yrūhū pe yawāhāfa yahaseefua ye mā yee:

Ndoō wii n ma pe yrompii kuasī ne ta kāndigi koho laam wo, ma n yār te sān naalor kuasī telai wo, ta yē kaplāᅇ ngī:

² Kayūhū nkāy tee pye, n ke cā, n ye tēn cā, tesē ye yī plāhā wāfāy gii wo, n le cā. N cā ma yee kapeepyefa wī sē n tāy ye ye ye. Mpāy pe wee Yesu tēnlēhe ye, ma -sē n yee, a poo ma Yesu tēnlēhe, ye pe yāᅇ kayi ne, ma yāā kawarfuafa me pe ne.

³ N cā ye yī plāhā, ye wāfāy yāā ta myaha wī na, ye sē -sē fāy sya ye.

⁴ Ye wī lii le sē yai ra ye ye, loo ne ta ntāᅇ sē dye ye tāy faale dyaᅇ ye.

⁵ Tee lii tee pye, -ye ye laam too le na, -ye le sya, -tee le miy yaha, -tee naa kayūhū pye faale dyaᅇ! Mii loo sē ne ye, n ga pa ye ye, n ba ye sān naaloho gbe kāā ke fla na.

⁶ Lii le -sē ma wāyī ye ye, loo ne nde: Mpāy pe n yee Niikluafa, pe

pyer sē n tāy ye ye ye. Ta bya, pe pyer sē n tāy ra ye ye.

⁷ Yāhā Yrā le kaplāᅇ nkāy pāā pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ye, wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!

Wii ma ba waha yia, ma kapee-wāpyeᅇ miy yaha, n ga ba u ta u n waha naa pe katyipi di, mpāy pe yrā wāā nawee kē, Yāhā niisayūhū fla wo yāhāyīᅇ na.»

Yesu kaplāᅇ nkāy pāā Semine yawāhāfa ye

⁸ U n maha ra pye ma yee: «Mpāy pe ma Yesu kāndeyārfa Semine wo, le yrūhū pe yawāhāfa yahaseefua ye mā yee:

Ndoō wii n ma kai- bye fegbesaha na, ma maha ma kai- bye kuasaha na, ndoo wii n ba ku, ma ba yir gbā wo, ma nii yrāᅇ na, ta yē kaplāᅇ ngī:

⁹ N ye wāfāy cā, n cā ye ma nawām, cīnde -sē na ye ma nangbām Yāhā ye. Mpāy pe wee cīnde Yiifee- ye, ma nii Setane kānde yawāhāfa, ma -sē n yee, a poo ma Yiifee-, pe wāpee nkāy pāā ye wī na, n ke cā.

¹⁰ Wāfāy gii ke n pai ye yāā, ye ma n fya ke na ye! Setane kē u n pai ta pe n mpāy yigi ye laam wo, pe pe tā nwompihi wo. Le ga nii wātānyāᅇ ye ye, ye n wāfāy yāā plii sēnsye. Ye ma sroᅇ ma sya ga ku, n ga cīnde yrā wāā ye kē. Yīᅇfua nkifai ga ta ye yī na.

¹¹ Yāhā Yrā le kaplāᅇ nkāy pāā pe Yesu kāndeyārfa yawārfa ye, wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!

Wii ma ba waha yia, ma kapee-wāpyeᅇ miy yaha, ufua saa maha ba ke tēhe syāᅇ gbā ku ye.»

Yesu kaplāᅇ nkāy pāā Pergam yawāhāfa ye

¹² U n maha ra pye ma yee: «Mpāy pe ma Yesu kāndeyārfa Pergam wo, le yrūhū pe yawāhāfa yahaseefa ye mā yee:

Ndoo wii n ma ke yüntrühü yër sīi ne te dyoho yō, ta yē kaplān ngīi:

¹³ N cā ma yee ye ma klo lii wo, Setane niisangbān kē ke fla ne. Ye pua yaha ra na, ye sē yi kãã ra kur ye ye. Ye fla gii ke nii Setane niisaha, pe ba Yātīpasyi boo ra wīi na, woo wii u ba sron ta kãnde wo. Loo naa bye ne, ye sē ba yi kãã ra kur ye koo cãã na ye.

¹⁴ Ye wīi laa -sē ma le sē yai ra ye ye. Ye laam wo, mpāy tee ma pe faalefua Balaam kaklaha ter syi gbe. Faale na, Balaam naa Balaki klaha u Yiisrefa ta pe n dye kapee-wāpyen wo, pe naa mparyaha kar kaa, pe naa tyatyāhā wūhū pye.

¹⁵ Ye laam wo, mpāy ma koo syi dyan, pe Niikluafa kaklaha ter syi gbe.

¹⁶ -Ye le cā ye le sya ke sē yō ye, -tee ke miy yaha! Mii loo sē ne ye, n ga pa yagaa ye fla na, n ba pe kapeepyefa mii gbā ta yüntrühü gii ne ke ma ra yē wo.

¹⁷ Yāhā Yrā le kaplān nkāy pãã pe Yesu kãndeyārfa yawārfa ye, wii ma n traha u ke yīntaha cã, u luhu yō!

Wii ma ba waha yia, ma kapee-wāpyen miy yaha, yāhāyīn digi gii Yāhā ke gbihi ta yaha, n ga ba ke wāã ufua kē, tesē ntēmbale ne wāfīi, miifān gaa ne ke yrūhū ta le na. Waa ter saha koo miifān nge cã, mii wii ya sē kē u loo ntēmbale yāã ye.»

Yesu kaplān nkāy pãã Tadir yawāhāfa ye

¹⁸ U n maha ra pye ma yee: «Mpāy pe ma Yesu kãndeyārfa Tadir wo, le yrūhū pe yawāhāfa yahaseefua ye ma yee:

Ndoo wii n ma Yāhā Dya, ndoo wii ta yīmpε n yehe palpal naa wān syi dyan, ta trε ne te n yehe palpal mii ntēn taa ter dyan, ta yē kaplān ngīi:

¹⁹ Kayūhū nkāy tee n pye, n ke cã, n cã ye nampyen- ntān dye ye

tāy, n cã ye n sron ye tēn ne ra kē, n cã kaa sē yi n kãã ye wāplāhā na ye, n cã kaa n taha ye kayūhū na plii wuhu na.

²⁰ Ye wīi lii le sē yai ra ye ye, ye tee n luhu cōo nwo ye pe n yee Syesahabε. U u ya ta Yāhā kaplān n dye woo laam wo, ma -sē nii ra tētē- wlan u kaklaha ter ne, ma pe le tyatyāhā wāpyen wo, tesē mparyaha kar wākaa ne.

²¹ N tyii u na, ma yee u cã u le sya u yee u kapee- sē yō ye, u ke miy yaha; u sē -sē n ke u yi kãã u tyatyāhā wo ye.

²² -Ye yān, n ga u sāy fεn kasāy wān gaa na, mpāy pe tyatyāhā pye u ne, n ga fεngbān taa taha pe na. Pe ma cã, ma yi kãã pe kapee- wāpyen wo, loo ne.

²³ N ga ba u pii bye boo. Loo nde na, pe Yesu kãndeyārfa yawāhāfa bye ga cã pe yee, ndoo kē wii ne u nawee laam wūhū cã, ma maha u laanga wūhū cã. N ga ba ye nanem bye dāã kai- nkāy wīi na tee n pye.

²⁴ Yii Tadir yawāhāfa mpāy tee sē pua yaha ke kapee- wāpyen kaklaha nge na ye, ke pyefa pe kainkāy yee Setane wūhū nkāy ke sē n yi gbaa na ye, ye sē ke yāã cã ye. N ga yii poo yar n yee, n saa laa taha ye na ye.

²⁵ Kayūhū nkāy tee n pye, -ye kuee koo wāpyen ne ta n sya ba pa!

²⁶ Wii ma ba waha yia, ma kapee- wāpyen miy yaha, ma n luhu ra ye ma sya ga waa u wāku na, n ga ba fānga wāã u kē, u n nii kãntrefa yīn na.

²⁷ U ga ba naa pe le u kãnde wo fānga na, ntēn kãi ne. Mpāy pe saa ba naa n luhu u ye ye, u ga ba naa pe yoho poor wān dyan. Ta Tuhufua Yāhā u fānga gii wāã ra kē, koo syi fānga kē tē ga wāã u kē.

²⁸ N ga ba yīn yē yrompua wāã u kē.

²⁹ Yāhā Yrā le kaplān nkāy pãã pe Yesu kãndeyārfa yawāhāfa ye, wii ma n traha u ke yīntaha cã, u luhu yō!»

3

Yesu kaplāṅ nkāy pāā Sardi yawāhāfa ye

¹ U n maha ra pye ma yee: «Mpāy pe ma Yesu kāndeyārfa Sardi wo, le yrūhū pe yawāhāfa yahaseefua ye ma yee:

Ndoo wii n ma pe Yāhā Yrā tēnlēhe kuasī ne, ma suhu pe yrompii kuasī ne, ta yē kapān nde: Kai- nkāy tee n pye, n ke cā. Pe n yee, a cīinde yrā ma ye ye, ye yawāhā fla wo. Cīinde -sē na le wee ye ye ye, ye ma nakur ne wācēṅ.

² Ya'a syi ye sā wāy ye, ye ma n faha yii na ye; mpāy pe wee nakur ne wācēṅ ye, ye ma syi poo bya n ba nii ke syi ye, -ye pe ta pe n cīinde yrā fānga yāā! Kai- nkāy tee n pye, n sē ke yāā ke sroṅ Yāhā ye ye.

³ Yāhā kaplāṅ nkāy tee luhu ma ke sya ye laam wo, -ye ye laam too ke na! -Ye ke le yaha ye laam wo, -tee ye kapee- wāpyeṅ miy yaha! Ye ma sā wāy ma faha yii na, n ga ba pa yuhu wāṅ syi dyaṅ, ye saa yi le cāṅ na ye, le n ye fe gbe.

⁴ Ye fla na Sardi wo, ye yawārfa mpāy ma pe sē pe ya wluhu koo kapee- ngī wāpyeṅ ne ye, ma nii gbēgbē. Pe ga ba wāā naa n yār ra ne nayrefir ne. Pe yai te ne.

⁵ Wii ma ba waha yia, ma kapee- wāpyeṅ miy yaha, nayrefir ga ba le u na ke syi. N saa ba ufua myaha yi kāā u cīinde yrā yāāfa myar saba wo ye. N ga ba u myaha yee ta Tuhufua Yāhā yaha ye, tesē ke yāhāyīṅ tēnlēhe bye ne, n yee u ma ra wūū.

⁶ Yāhā Yrā le kaplāṅ nkāy pāā pe Yesu kāndeyārfa yawārfa ye, wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

Yesu kaplāṅ nkāy pāā Filahadi yawāhāfa ye

⁷ U n maha ra pye ma yee: «Mpāy pe ma Yesu kāndeyārfa Filahadi wo, le yrūhū pe yawāhāfa yahaseefua ye ma yee:

Ndoo wii n ma Yāhā wūū, n maha ma cīindefua, ndoo wii n ma faale Dawide yīnfar karndohopua ne, n ma nwonyē gii yār, waa saha ke tā ye, n ma kii tā, waa saha ke yār ye; ta yē kapān nde:

⁸ Kayūhū nkāy tee n pye, n ke cā. N cā ye fānga sē gboho ye, n cā ye sē faha ra kaplāṅ na ye, ye sē yi kāā ra kānde wo ye. N nwonyē gaa yār ye kē, ke wātāṅ fānga wee waa ye ye.

⁹ Setane yawāhāfa mpāy pe wee cīinde Yiifēe- ye, ma nii kawar fua, a poo ma Yiifēe-, n ga lii pye pe na le nde: N ga ba pe ta pe n ba kānklūy gbāā ye yaha ye fānga na, pe naa ye sey. Loo na, pe ga cā pe yee ye ntāṅ dye ra tāy.

¹⁰ Ta kaplāṅ nkāy ke n yee ta kāndeyārfa yai pe pe ya plāhā ra kānde wo, ye sē n faha ke na ye. Loo nde na, Yāhā ga ba driyēfa bye pye yāṅ fēngbān tii ne, n ga ba ye yi kāā too fēngbān nde wo.

¹¹ N ga pa yagaa. Ye ma kuee yii wāplāhā na, waa saa ba ye dāān sya kāā ye koho wo ye.

¹² Wii ma ba waha yia, ma kapee- wāpyeṅ miy yaha, n ga ba u ta tēmpuai wāṅ syi dyaṅ ta Tuhufua Yāhā kangbāṅ wo, u n kuee yai tāṅ Yāhā tāy ke fla na. N ga ba ta Tuhufua Yāhā myaha yrūhū u na, u n nii le kungbāy klofua waa, loo lii le ma yāhāyīṅ Yurusalemfāṅ gii ke ma Yāhā wāṅ, ma n pai tege ba kāntraha na. N ga maha ba ta miifāṅ yrūhū u na, u n nii ra wūū.

¹³ Yāhā Yrā le kaplāṅ nkāy pāā pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ye, wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

Yesu kaplāṅ nkāy pāā Ladusyē yawāhāfa ye

¹⁴ U n maha ra pye ma yee: «Mpāy pe ma Yesu kāndeyārfa Ladusyē wo, le yrūhū pe yawāhāfa yahaseefua ye ma yee:

Ndoo wii n ma u Amēn, ndoo wii n n sroṅ cīinde le Yāhā kapān

wāpāā ne, ndoo wii Yāhā kai- bye tāhā ta kāmāy na, ta yē kapān nde:

¹⁵ Kai- nkāy tee n pye, n ke cā. N cā ta wīl sē yīn ye laam wo ye, le sē maha war ye laam wo ye. N n traha ye ma yee ye saa yīn yōgōgō ta wīl na ye, ye -sē naa n yir puipui lawlan wān syi ta wīl na!

¹⁶ Tee nii kurkur, ye sē yīn ye, ye sē war ye, loo nde ga ta, ta n ye tu yi wāā ra yē wo!

¹⁷ Ye n yee, a yii ma kaicāfa, ma nii nangbām, ngaa wīl wee ye na ye. Ye sē -sē cā ma yee Yāhā ye ye wīl pee ye, ye ma fēnfa, ye ma nawām, fūū- me ye ne, kalen wee ye kadye na ye.

¹⁸ Loo ne n yee, -ye ba sān par ndoo ye, ye nii cīnde nangbām, sān tii te cāā yēy wa naa wo, ma nii gbegbe. -Ye ba nayrefir par ra ye, too ne cīnde kalen tii tee ga le paha tā ye kadyepua na, fyar saa ye yigi ye. -Ye ba cīnde yīmpē tyin par ra ye, -ye tuhu ye yīmpē na, loo na ye ga waha naa n yān gbegbe.

¹⁹ Mpāy, pe ntān dye ra tāy, pe ma tee pye, n ga sā pe na, n pe pēn. -Ye tetege le yii na Yāhā wūhū kuē ye, -tee le sya ye cā ye kapee- sē yō ye, ye ke miy yaha!

²⁰ -Ye yān, n ma nwonyē na, ma kāānklihi gbā. Wii ma ra yīmbui luhu, ma nwonyē yār, n ga dye ufua nwoŋ wo, wo n wii wāā wo di.

²¹ Wii ma ba waha yia, ma kapee- wāpyeŋ miy yaha, n ga ba u ta u n nii yīn na ra ne, mii ta wān syi dyaŋ tē ba yia, ma ba nii yīn na ta Tuhufua Yāhā ne, u nangbān niisayūhū wo.

²² Yāhā Yrā le kaplān nkāy pāā pe Yesu kāndeyārfa yawārfa ye, wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!»

4

Yāhā nangbān niisayūhū, ke wāsey ne yāhāyīn na

¹ Loo kur ye, ta n yee ndoo ga yān, ma yāā nwonyē gaa ke yār yaha

yāhāyīn na. Yīmbui lii tē ba cāā luhu mii tūūtū dyaŋ le n ba naa n pāā ra ne, le n maha ra pye ma yee: «Dugu ba nwo, ta n ba ma yar kai- nkāy ne, ke n pai dye kur kuē ye.»

² Le yalebya wo, Yāhā Yrā n ba ra laam yīl. Ta n nangbān niisayūhū gaa yāā yāhāyīn laam wo, Yāhā ba tege nii ke na.

³ Yāhā nayōr pye mii ntēmbayōr raa dyaŋ te myar yaspe, sahaduan ne, kacān wee te wāyēhe palpal na ye. Ke nangbān niisayūhū bya ba gbey klaha yāhāyīn calele ne, le wāyōn pye mii ntēmbēhe nkāy ter nayōr dyaŋ pe n yee yemerote, kacān wee te wāyēhe palpal na ye.

⁴ Nangbāniisar gbey tesē wāy tesyar raa maha pye, te ba koo nangbān niisayūhū nge gbey le. Too nangbāniisar nde wo, nanler gbey tesē wāy tesyar mpāy pye, te ba nii nayrefir ne te le, tesē yīnfua sān nkifaha ne te yīy na.

⁵ Yāhā wāyēhe kalkal naa n yi ke nangbān niisayūhū fla wo, tesē yīmbuhu nkāy ne, ma suhu yāhāgbāā tēn ne. Ke nangbān niisayūhū yaha ye, terbuhu kuasī raa ter pye te ba tar yaha. Too ne te ma pe Yāhā Yrā tēnlēhe kuasī.

⁶ Ke nangbān niisayūhū fla na, ke fla kāntraha ma mii ntēmlaha gaa ter dyaŋ pe n yee crisale. Ke ma yelyel sesantīhī dyaŋ.

Ke nangbān niisayūhū fla yahasee kuē ye, tesē ke nkur kuē ne, yāhāyīn yrān wān taa ter ma, wāy tesyar. Te ma yīmpē busāā ne teebēhe bye na yaha ye, kur kuē bya ne.

⁷ Ke wācir jar tay, ke syān wuhu naampēn tay, ke tāā wuhu ma nawee yīntaha ne, ke resyar wuhu ma mii fle dyaŋ u yir ncaha ye.

⁸ Too yāhāyīn wān wāy tesyar nde, te naney bye ma nkaasyir kānkuay ne, te bye ma yīmpē ne te teebēhe bye wo, te laha kuē ye, tesē te nkur kuē bya ne. Yalebye, ke yai ke yīmper, te ma te n yee:

«Wo Yīnfua Yāhā kai- laha, ma laha, ma laha.

Koo kē ke ma tãŋ kai- bye fãnga ne,
koo gii ke pye le nii wa Yãhã,
ma maha ma Yãhã,
ma maha ga nii yai tãŋ koo.»

⁹ Koo gii ke nii ke nangbãŋ niisayũhũ wo, koo kē ke ma yrãŋ yalebye, wãkuyãã wee ke na ye. Te yãhãyiŋ yrãŋ wãn nde ga naa ke miingbãŋ gboho, te maha naa ke miyũhũ yee, te maha naa syaha wãã ke kē.

¹⁰ Loo yale laam wo, te nanler gbey tesē wãý tesyar nde ga kãnkũy gbãã koo yaha ye, koo gii ke tege nii ke nangbãŋ niisayũhũ wo, koo gii ke ma yrãŋ yalebye, wãkuyãã wee ke na ye. Te nanler ga naa ke miingbãŋ gboho, te te yĩnfua sãn nkifaha miy ta ke nangbãŋ niisayũhũ yaha ye, te naa n yee:

¹¹ «Wo Yĩnfua Yãhã,
ma yai ma miingbãŋ n naa n
gboho,
ma yai ma miyũhũ n naa n yee,
ma yai ma pye kai- bye fãnga
ne.

Mboo kē taa kai- bye tãhã.

Le tãý ma ye, koo kē ma n te tãhã,
te n nii.»

5

U Yãhã Mbapẽnge Yesu Crise tesē u saba ne

¹ Loo kur ye, ta n saba waa yãã Yãhã koho wo, ke ba u kur, ma maha yigi. Ke ba nii ke nangbãŋ niisayũhũ fla wo. U saba ba yrũhũ laam wo tesē nkur kue ne. Puhu kuasĩ raa pye u saba na, te ba u mar yigi.

² Ta n yãhãyiŋ tẽnlehe fãngafua waa yãã, tuu le gbey pãã fãnga ne ma yee: «Yoo syi yai u te puhu kuã u u saba yãr?»

³ Waa sē yãã yãhãyiŋ na, tesē kãntraha ne, tesē kãntraha flãhã tãý, wii syi u yai u saba wãýaryãŋ ne ye.

⁴ Tē yãã waa wee wii syi u yai u saba wãýaryãŋ ne ye, ta n wũn gboho.

⁵ Te nanler neŋ gaa n ta pye ma yee: «Ma'a n naa n wũn ye; Yuda terfua wii u fãnga ma jar wãŋ syi,

woo wii u ma yĩnfua Dawide kur, u yia wa kai- na. Woo yai u te puhu kuasĩ kuã, u u saba yãr.»

⁶ Ke nangbãŋ niisayũhũ nsoho wo, te yrãŋ wãn wãý tesyar ne, te nanler ne, ta n Mbapẽnge waa yãã u yir yer. U pye mii pe ba u boo. U Mbapẽnge pye yĩhĩ kuasĩ ne, yĩmpẽ kuasĩ ne, too ne pe Yãhã Yrã tẽnlehe kuasĩ mpãy ne, pe pe lehe wãã kãntraha kur bye tebehe na.

⁷ Wii u ba tege nii ke nangbãŋ niisayũhũ wo, u Mbapẽnge n pa, ma ba u saba sya u kãndigi koho wo.

⁸ Tuu u saba sya wa, te yrãŋ wãn wãý tesyar, ma suhu te nanler gbey tesē wãý tesyar ne, te n kãnkũy gbãã u Mbapẽnge yaha ye. Te naney bye ba kornjongbãŋ maha yigi, tesē sãn crãŋ ne ke yĩ wusuna ne u n suhu. Woo wusuna naawur kē ke ma mii pe Yãhã nawee- Yãhã wãnar dyaŋ.

⁹ Te n nii yaanfãŋ le ma yee:

«Ma yai ma u saba gbe, ma te puhu kuã.

Mboo kē pe ba ma boo mpar draha wo.

Ma ntãŋ wãwoo kãmay na,
ma nawee- ter bye par sya Yãhã kē,
yor ter bye nawee- ne, kui bye nawee- ne,
tesē kãntre bye nawee- ne.

¹⁰ Ma pe ta pe n nii yĩnfã,
ma nii tẽn tē wo Tuhufua Yãhã kē.

Pe ga ba nii yĩŋ na kãntraha na.»

¹¹ Ta n yee ndoo ga yãŋ, ma yãhãyiŋ tẽnlehe busãã yãã, yē wee pe na ye. Ta n pe yĩmbuhu luhu. Pe ba ke nangbãŋ niisayũhũ gbey le, tesē te yrãŋ wãn ne, tesē te nanler ne.

¹² Pe n nii le gbey n pãã fãnga ne ma yee:

«U Yãhã Mbapẽnge wii u ba ku mpar draha wo,
woo u yai u nii kai- bye yĩŋ na,
u yai u nangbãŋ yãã, laantor ne,
fãnga ne, nagboho ne, wãsey ne, miingbãŋ ne.»

¹³ Yāhā wātāhā wān tii bye te ma yāhāyīn na, kāntraha ne, kāntraha flāhā tāy, te muhulangbān laam wān ne, tesē teebēhe bye wān ne, ta n luhu te bye te n pāā ma yee:

«Wii u tege nii ke nangbān niisayūhū wo,
ma suhu u Mbapēnge ne,
pe yai pe miingbān yāā,
nagboho ne, wāsey ne, fānga ne,
wākuayāā ma n pye te na ye.»

¹⁴ Te ba ke kaplān pāā wa, te yrān wān wāy resyar naa n yee: «Amēn, le nii ke syi!» Te nanler n kānklūy gbāā, ma Yāhā sey tesē u Mbapēnge ne.

6

Te puhu wūhū kuay wākuān

¹ U Yāhā Mbapēnge tuu te puhu kuasī wācir kuā, ta n yee ndoo ga yān, ma luhu te yrān wān wāy tesyar ne n gaa yīmbui ne mii yāhāgbāā tēn dyan, ke n yee, pa!

² Ta n yee ndoo ga yān, ma nsyān gaa yāā ke yi wāfī. Wii u ba dugu ke na, u pye sētēn ne. Pe n yīnfua nkifai ter syi wāā u kē. U naa n yia kai- na. U n ta ter koo wāyian ne.

³ U n ke puhu syān wuhu kuā. Ta n luhu te yrān wān syān wuhu gaa ne ke yee, pa!

⁴ Nsyān gaa n yi, wāyāhā. Wii u ba dugu ke na, pe n fānga wāā u kē u yrīn gbe kāā kāntraha na, nawee- n pe ya tee naa n boo. Pe n yūnrūhū wātrūhū gaa wāā u kē.

⁵ U n ke puhu tāā wuhu kuā. Ta n luhu te yrān wān tāā wuhu gaa ne ke yee, pa! Ta n yee ndoo ga yān, ma yāā nsyān gaa yi wāwoho. Wii u ba dugu ke na, u pye dir wādege wātān wān ne u koho wo.

⁶ Te yrān wān wāy tesyar nsoho wo, yīmbui laa n yee: «Yagaa, yīnkuai sekuiyī nen dir ne per ne n tēn ne. Sye sekuyīhī tāā dir ne per ne n tēn ne. Sēm- poo na defī ne, kaa saa taha te dir na ye.»

⁷ U Mbapēnge n ke puhu resyar wuhu kuā. Ta n luhu te yrān wān tesyar wuhu ne ke yee, pa!

⁸ Ta n yee ndoo ga yān, ma yāā nsyān gaa yi blem. Wii u ba dugu ke na, u myaha gbā, tesē u nakur klo yīnfua ne u n taha u na. Pe n kāntraha la flē resyar, ma fānga wāā pe kē fla ne n na, pe n waha naa nawee- boo yūnrūē ne, fāāngbān ne, yan ne, tesē waygapyār ne.

⁹ U n ke puhu bua wuhu kuā. Mpāy, pe bii pe boo le Yāhā kapān wāpāā wī na, tesē le Yesu kapāyī wāpāā wī ne kāntraha na, ta n pe yirfa yāā Yāhā di n yisaha fla flāhā tāy, kii ke ma yāhāyīn na.

¹⁰ Pe n tē sya fānga ne ma yee: «Yīnfua Yāhā, ma kai- ma cīnde, ma maha laha. Ma ga ma- ma yaliile dye ma cā ba kāntrahafa sāhā, ma wo ntōr wāwoo kafue yi pe na?»

¹¹ Pe n nayrefir wāā pe nanem bye kē. Pe n pe yar pe maha yalaale wūū pe nampye n- bye yē n ba tā, pe nampye n- mpāy pe ga ba boo pe wān syi dyan.

¹² U n ke puhu kuay wuhu kuā. Ta n yee ndoo ga yān, ma yāā kāntraha yehē, yai n wo degedege mii naankānwoho dyan. Yron n yrāhā, ma nii ntān dyan.

¹³ Ke yāhāyīn yrompii bye n tege too kāntraha na, mii katyipi dyan teflahangbān te sā cer.

¹⁴ Yāhāyīn n ter kāā mii sabapaha dyan pe kur kāā kafēhe wān syi. Te yāy, ma suhu kāntre rii ne muhulangbān te gbey le, te bye n yūhū kāā te niisar wo.

¹⁵ Pe kāntraha yīnfa woo, pe nangbām woo, pe seraasyi yīnfa woo, pe walefa woo, pe fāngafa woo, pe yāmpa woo, mpāy pe wee yāmpa woo, pe bye n fā wūhū yāy nkuay wo, tesē yāy ntēmbangbāy nsoho wo.

¹⁶ Pe n nii n pāā te yāy ne, tesē te ntēmbangbāy ne ma yee: «-Ye too, -ye paha tā wo na, wii u ma ke nangbān niisayūhū wo, u ma n wo yāā yīnde ne ye; woo tesē u

Mbapēnge ne, pe ncafūhū ma n wo yāā ye.

¹⁷ Wo cā pe ncafūhū perngbāŋ kē ke nō; yoo ma u ga waha yi le wo?»

7

Yiisrefa nawee- nagbeetāā sēnsye syām

¹ Loo kur ye, ta n yāhāyīŋ tēnlēhe resyar mpāy yāā, pe ba yir yer ke kāntraha ndyen resyar na. Pe ba ke kāntraha ndyen resyar teflē resyar yigi yaha, teflaha ma n naa n fua kāntraha na, muhulangbāŋ na, tesē katyigi gaa ge na ye.

² Ta n maha yāhāyīŋ tēnlēhe waa yāā, tuu dugu n gaha yainde dar kuē ye; Yāhā gii ke ma yrāŋ, ke puhu pye u ye tuu maha yigi. Fānga ke ba wāā pe yāhāyīŋ tēnlēhe resyar mpāy kē, pe kapee- pye kāntraha na, muhulangbāŋ ne, u nen n tē sya pe resyar ye ma yee:

³ «-Ye ma n kapee pye kāntraha na, muhulangbāŋ ne, katyir ne, mii wo sē puhu gbāā wa pe Yāhā nawee- bye wakuhu na ye.»

⁴ Mpāy bye puhu ba gbāā pe na, ta n pe yē luhu; Yiisre pii terfa wo, pe pye nawee- nagbeetāā sēnsye syām.

⁵ Yuda terfa wo, pe pye nawee- nyerkuay pe ba Yāhā puhu gbāā pe na.

Wurbāā terfa wo, pe pye nawee- nyerkuay.

Ngaade terfa wo, nawee- nyerkuay.

⁶ Yaser terfa wo, nawee- nyerkuay. Nataale terfa wo, nawee- nyerkuay.

Manasye terfa wo, nawee- nyerkuay.

⁷ Syimu terfa wo, nawee- nyerkuay.

Lewi terfa wo, nawee- nyerkuay. Yisasyar terfa wo, nawee- nyerkuay.

⁸ Sabuloho terfa wo, nawee- nyerkuay.

Yosefe terfa wo, nawee- nyerkuay.

Bēsyame terfa wo, nawee- nyerkuay.

Pe ba Yāhā puhu gbāā poo mii bye na.

Nabuar raa Yāhā yaha ye

⁹ Loo kur ye, ta n yee ndoo ga yāŋ, ma nabuar raa yāā, tii syi waa wee u ga waha te tōr ye. Kāntre bye nawee- mpāy pye, nawee- ter bye mpāy pye, kui bye nawee- mpāy ne, yor ter bye nawee- mpāy ne. Pe ba yer ke niisayūhū yaha ye, tesē u Yāhā Mbapēnge yaha ye. Pe ba nayrefir le, mpēŋ kayay ne pe koho wo.

¹⁰ Pe n nii n tē fānga ne ma yee: «Wo Yāhā gii ke tege nii ke nangbāŋ niisayūhū wo, tesē u Yāhā Mbapēnge ne, poo me pe wo sya yaha.»

¹¹ Pe yāhāyīŋ tēnlēhe bye pye pe ba yer, ma ke nangbāŋ niisayūhū gbey le, tesē te nanler ne, te yrāŋ wān wāy tesyar ne. Pe n kānklūy gbāā, pe yīntar ne kāntraha na ke nangbāŋ niisayūhū yaha ye, ma nii Yāhā sey

¹² ma yee: «Amen, wo Yāhā ke miingbāŋ yāā, wāsey ne, laantor ne, syaha ne, nagboho ne, ke nii kai- bye yīŋ na, ke fānga yāā, wākuayāā ma n pye te na ye. Amen, le nii ke syi!»

¹³ Nandyaha neŋ gaa n kapān gbe ma ra pye ma yee: «Mpāy pe nayrefir le, mpāy me pe ne? Pe yir na, ma pa?»

¹⁴ Ta n u yē sya ma yee: «Ta yīŋfua, ma le cā.» Ke n ta pye ma yee: «Poo me pe yir fēngbān wo, ma pa. Pe pe nayrengbāy yee, ma ga te flege u Yāhā Mbapēnge ntāŋ wo.

¹⁵ Loo ne, pe ma Yāhā nangbāŋ niisayūhū yaha ye, ma nii tēn tē ke kē, ke yai ke yīmper, ke niisaha fla na. Yāhā koo gii ke ma ke nangbāŋ niisayūhū wo, ke ga naa n paha pe na.

¹⁶ Fāā saa pe yigi yāā ye, loho fāā saa pe yigi yāā ye, yai saa pe suhu yāā ye, karwran taa ter saa pe yāā ye.

17 Ma sē yāā, u Mbapēnge wii u ma ke nangbāṅ niisayūhū telai wo, u ga naa n gaha pe ne pe disaha fla na, tesē plii tii fla na, te loho cīnde yrā wāā nawee kē. Yāhā ga maha pe yīntām tēn kāā pe kē.»

8

Ke puhu kuasī wuhu wākuāṅ

1 U Mbapēnge tuu ke puhu kuasī wuhu kuā, yāhāyīṅ laam n nii seyī yalaale wo.

2 Ta n yee ndoo ga yāṅ, ma pe yāhāyīṅ tēnlehe kuasī yāā, pe ba yer Yāhā yaha ye. Pe n tūūtūū kuasī wāā pe kē.

3 Yāhāyīṅ tēnlehe waa ter n pa, ma ba yer ke sān Yāhā diṅ yisaha yahasee ye, sān wusuna cī ne u koho wo. Pe n wusuna le u kē dege, u ga u suhu Yāhā kē pe Yāhā nawee-bye Yāhā wānar ne, ke Yāhā diṅ yisaha yīṅ na, ke ma ke nangbāṅ niisayūhū yaha ye.

4 Ke wusuna naawur n yir le cī wo u koho wo, pe Yāhā nawee- Yāhā wānar ne, ma dugu ga Yāhā yaha ye.

5 U n le wusuna sān cī gbe, ma le yī ke Yāhā diṅ yisaha fla naa ne, ma le miy yaha driyē kāntraha na. Pe n luhu gbleṅ nkāy ne, yāhāgbāā tēṅ ne, Yāhā wāyehē kalkal ne, kāntraha n yehe.

Te tūūtūū

6 Pe yāhāyīṅ tēnlehe kuasī mpāy pe pye te tūūtūū kuasī ne, pe n pe ya gbihi te wāwuu na.

7 U yāhāyīṅ tēnlehe wācir n u tūūtūū wuu. Sesantīhī ma suhu naa ne ke wlahā ntōr ne, pe n too kaha woo driyē kāntraha na. Kāntraha wālan fle tāā, ke fla neṅ n suhu. Katyir wālan fle tāā, ke fla neṅ katyir n suhu, nyēpēn bye n suhu.

8 U yāhāyīṅ tēnlehe syāṅ wuhu n u tūūtūū wuu. Ngaa, mii yāṅ dyaṅ naa ke yigi tāṅ, ke n miy le wāā muhulangbāṅ laam wo. Ke muhulangbāṅ wālan fle tāā, ke fla neṅ n wā klaha nii ntōr.

9 Yrāṅ wān tii bye te ma ke muhulangbāṅ wo, te wālan fle tāā, fla neṅ wān n ku. Te salangbāy wālan fle tāā, fla neṅ wān n pye klaha-.

10 U yāhāyīṅ tēnlehe tāā wuhu n u tūūtūū wuu. Yrompua wāngbāṅ gaa n yir yāhāyīṅ na, ma ba too. Naa pye u na mii terbui dyaṅ. Lafey wālan fle tāā, u n too fla neṅ syi lafey na, tesē lor yisar ne.

11 Woo yrompua myaha kasruhu. Te lor wālan fle tāā, fla neṅ syi lor n wā klaha kasruhu. Nawee- busāā n te lor wo, ma ku. Te tee ba sruhu naa n ter.

12 U yāhāyīṅ tēnlehe resyar wuhu n u tūūtūū wuu. Yai wālacer fle tāā, yroṅ wālacer fle tāā, pe yrompii wālan fle tāā, too nde bye fle naney n wā klaha, ma nii wam. Yai yāhācāā- wālan fle tāā, fla neṅ syi cāā n yi kāā. Kaa n yi kāā yīmper cāā- na koo syi.

13 Ta n yee ndoo ga yāṅ, ma luhu fle waa ne tuu n yir yāhāyīṅ laam wo, ma le gbey n pāā fānga ne ma yee: «Kayīhī ma, kayīhī ma, kayīhī ga kāntrahafa dye pe yāhāyīṅ tēnlehe tāā mpāy tūūtūū wuuyale wo, poo pe n pai!»

9

1 U yāhāyīṅ tēnlehe bua wuhu n u tūūtūū wuu. Ta n yrompua waa yāā u too nii kāntraha na. Pe n kāntraha wuhungbāṅ yē karndohopua wāā u yrompua kē.

2 U yrompua n ke wuhungbāṅ yē yār. Naawur gaa n yi ke wuhungbāṅ wo mii naangbāṅ gaa naawur dyaṅ. Ke wuhungbāṅ naawur n ke yai wo tā, ma tefay bya wo.

3 Jīmble raa n yi ke naawur laam wo, ma ke kāntraha bye gbe tā. Pe n fānga gaa ter wāā te kē mii kāntraha sānam fānga ter syi dyaṅ.

4 Pe n te yar ma yee, te ma n kapee pye kāntraha nyē na tesē wān tii bye ne te n fīy, ma suhu katyir ne ye. Te naa kapee pye nawee- mpāy na Yāhā puhu sē gbāā pe wakuhu na ye.

⁵ Pe sê -sê pe wāboo fānga wāã te kē ye, te naa kadye wāyaa ya taha pe na yrey bua nsoho wo; koo wāyaa gīi te ga naa n taha nawee- na, ke ga pye mii sānuē wānoŋ wāyaa dyaŋ.

⁶ Too plii nde na nawee- ga ba naa gbã ke, pe saa ke yāã ye. Pe ga ba naa n ke pe ku, gbã -sê ga ba fã naa n dey pe na.

⁷ Too jĩmble nde ba nsyāy tay, nsyāy tii syi pe te gbihi naan wāmiy na. Te yĩy na nkifaha taa pye mii sãn dyaŋ, te yĩntar pye mii nawee yĩntaha dyaŋ.

⁸ Te yĩnyor ba tyĩ mii ca yĩnyor dyaŋ, te nkāhã pye mii jar nkāhã dyaŋ.

⁹ Te pye mii ntēn kalen dyaŋ te ntray na, te nkaasyir gbleŋ naa n yi mii naanmiy wootorngbāy dyaŋ, nsyāy buar ke tyĩn n gaha naan na.

¹⁰ Too jĩmble nde pye fihĩ ne te nanaha na mii sãnam dyaŋ. Te nanaha koo -sê kē ke ma fānga ne, ma ga naa kapee- pye nawee- na yrey bua nsoho wo.

¹¹ Ke wuhungbāŋ sãndũpee woo u ma te yĩnfua. Yebere yor wo u myaha kē Abadāŋ, jreke yor wo u myaha kē Apoloho, te yĩntaha kē wāpyeklahafua.

¹² Le kayĩhĩpee cir ter. Loo kur ye, kayĩhĩpee- syāŋ kuee nantāŋ.

¹³ U yāhāyĩŋ tēnlehe kuay wuhu n u tũütũũ wuu. Ta n luhu yĩmbui laa ne, le yi ke sãn Yāhã diŋ yisaha yĩhi resyar fla wo, Yāhã yaha ye.

¹⁴ U yāhāyĩŋ tēnlehe wii u pye u tũütũũ ne, le yĩmbui n u pye ma yee: «Yāhāyĩŋ tēnlehe resyar mpāy pe pua yaha lafengbāŋ nge tãy pe n yee Yefrahate, pe sãhã yaha.»

¹⁵ Poo yāhāyĩŋ tēnlehe resyar mii ba cãã gbihi ta, ma yee loo dye nde ma ba no, ke yron ne, koo per ne, le yale ne cigege, pe boo driyēfa wo; driyēfa wālaŋ fle tãã, pe fla neŋ nawee- boo. Pe n poo yāhāyĩŋ tēnlehe resyar sãhã yaha.

¹⁶ Pe seraasyi nsyāy dugufa pye nawee- milyõ kure; ta n pe yē luhu.

¹⁷ Ta wāytãã wo, ta n te nsyāy yãã tesē mpāy ne pe dugu te na. Pe ntray na pe naanmiy kalen pye wāyēr naa dyaŋ, taa pye wāwɔr yāhāyĩŋ wāŋ dyaŋ, taa pye nnan wāŋ dyaŋ. Te nsyāy yĩy pye mii jar yĩy dyaŋ. Naa naa n yi te yēr wo, naawur ne naatarmiy ne.

¹⁸ Nawee- wālaŋ fle tãã, fla neŋ syi nawee- n ku ke naa koho wo, ke naawur ne, ke naatarmiy ne, too nde tii te naa n yi te nsyāy yēr wo.

¹⁹ Te nsyāy fānga pye te yēr na, te nanaha ne. Te nanaha pye mii nwɔr dyaŋ yĩy ne, ma kapee- pye nawee- na too yĩy ne.

²⁰ Nawee- mpāy kayĩhĩ ngĩ sē pe boo ye, pe sē pe kapee- wāpyeŋ miy yaha ye. Pe sē tyii sãndāpee wātēn na, tesē sãn mpar wãn ne, wargbe mpar wãn ne, ntēn taa ter mpar wãn ne, ntēmbar mpar wãn ne, katyigi mpar wãn ne ye, too rii te sē n yāŋ ye, te sē n luhu ye, te sē n yār ye.

²¹ Pe sē maha pe naboar miy yaha, pe tekāy ne, pe tyatyāhã ne, pe yuhur ne ye.

10

Yāhāyĩŋ tēnlehe waa sabalaale wãã Nsãn kē

¹ Ta n yāhāyĩŋ tēnlehe fāngafua waa yãã, tuu yir yāhāyĩŋ na ma tege n pai, yāhāsyõr ne te u gbey le. Yāhāyĩŋ calele pye u yĩŋ ncaha kue ye. U yĩntaha naa n yehe palpal yai dyaŋ. U tre pye mii ntēn dyaŋ naa ne te na.

² Saba waa pye u koho wo, u sē ba u kur yigi ye. U n u kãndigi troho tãhã ta muhulangbāŋ yĩŋ na, ma u kãman troho tãhã ta kãntraha na.

³ U n tē sya fānga ne jar wāŋ syi dyaŋ. Tuu tē sya ke syi, te yāhāgbãã tēŋ kuasĩ n u yē sya.

⁴ Te yāhāgbãã tēŋ kuasĩ te pãã wa, ta n yee ndoo ga te kaplāŋ yrũhũ, ma luhu yĩmbui laa ne, le yir yāhāyĩŋ na ma yee: «Te yāhāgbãã tēŋ kuasĩ te kaplāŋ nkāy pãã, ma'a n ke yrũhũ ye, ke le yaha ma laam wo, waa ma n yi le cãŋ na ye!»

⁵ U yāhāyīn tēnlēhe wii tē yāā u yir yer muhulangbān na, kāntraha ne, u n u kāndigi koho kuā yir yāhāyīn kuē ye.

⁶ Yāhā gii ke ma yrān yalebye, wākuyāā wee ke na ye, koo gii ke yāhāyīn tāhā ke laam wān ne, kāntraha ne ke wān ne, muhulangbān ne ke laam wān ne, u yāhāyīn tēnlēhe n koo myaha di, ma le pāā ke ye ma yee, yale laa saa maha kē taha ye,

⁷ a u yāhāyīn tēnlēhe kuasī wuhu ma ba u tūūtūū wuu, Yāhā wīi lii waa sē le cā ye, loo le ga pye. Loo ne ke bii le yar ke kaplān tōrfa na, poo mpāy pe pye ke tēntē-.

⁸ Yīmbui lii le ba yi yāhāyīn kuē ye, ta n luhu le n maha pāā ra ne ma yee: «U yāhāyīn tēnlēhe wii u yir yer muhulangbān yīn na, kāntraha ne, sabale ne u koho wo le sē kur ye, ka, ma ga le sya!»

⁹ Ta n ka u fla na, maa u pye u le sabale wāā ra kē. U n ta pye ma yee: «Sya le sabale ne, ma le di le wāā. Le ga naa n sruhu ma laha wo, ma yē -sē na, le ga pye sīsī sōr dyan.»

¹⁰ Ta n le sabale sya u yāhāyīn tēnlēhe koho wo, ma le di le wāā. Ta yē na le pye sīsī mii sōr dyan. Tē le di le wāā wa, ta laha n yīi kasruhu ne.

¹¹ Loo kur ye, waa n ta pye ma yee: «Yāhā ga ba kai- nkāy pye kui buar nawee- wīi na, kāntrē buar nawee- wīi ne, yor ter busāā nawee- wīi ne, yīnfa busāā wīi ne, ke ga ba ke yar ma na. Ma yai ma koo bye yar nawee- na.»

11

Pe Yāhā kaplān tōrfa syām

¹ Waa n kipua kāi laa wāā ra kē, wātān wīi, ma ra pye ma yee: «Yir, ma ke Yāhā kangbān tān, ke Yāhā diŋ yisaha fla ne, mpāy pe Yāhā sey ke fla na, pe tōr!

² -Taa -sē tyii ke Yāhā kangbān ndyin na, ma'a n ke tān ye! Koo wāā mpāy kē pe wee Yiifēe- ye, pe ga

ba le Yāhā kungbāy tāhā pye klaha- yrey gbeesī, tesē yrey sī ne.

³ N ga fānga wāā pe kaplān tōrfa syām mii kē, pe n waha naa Yāhā kaplān pāā nawee- ye, plii yīikuay gbeetāā, wram nayre ne pe le.»

⁴ Poo me te wolifye katyir sī ne, poo maha me te naalor sī ne. Poo me pe ma kāntraha Yīnfua Yāhā yaha ye.

⁵ Pe napīi- ma yee pe ga kapee pye pe na, naa ga yi pe yē wo, ke pe napīi- suhu boo. Mpāy pe n ke pe kapee pye pe na, pe ga poo syi gbā ku.

⁶ Fānga ma pe ye, pe n ga waha yāhāyīn tā sesaha ma n too plii rii na pe Yāhā kaplān pāā nawee- ye ye, kaplān nkāy Yāhā ke le pe laam wo. Fānga maha ma pe ye, pe n ga waha lor wā klaha ntōr, tesē pe ta kayīhī ter bye n driyēfa dye yaliile ma tāy pe ye.

⁷ Pe ma ba ke Yāhā kaplān pāā wa nawee- ye, ke waygapyāhā wān gii ke ma ke wuhungbān wo, ke ga dugu yi ba naan cer pe na, ke yia pe na, ke pe boo.

⁸ Pe nakur ga ba kuee le kungbāy nanihi fla wo, kungbāy nde le miipihi yi Sodō klo dyan, Syipte kāntraha ne. Loo kungbāy ne, pe Yīnfua Yesu kuey mar boo le wo.

⁹ Kui bye nawee- mpāy, nawee- ter bye mpāy ne, yor ter bye nawee- mpāy ne, kāntrē ter bye nawee- mpāy ne, poo mii bye ga pe nakur yāā plii tāā nsoho wo gblihi ne, pe sye waa ma n te le ye.

¹⁰ Pe Yāhā kaplān tōrfa syām mii ba ta kayīhī busāā n driyēfa dye. Pe wāku wīi ga tāy pe driyēfa ye, le nuhu yigi pe kē, pe n sya kayūhū pye naa n wāā pe ya kē.

¹¹ Te plii tāā kur ye gblihi ne, Yāhā n yrā tefay fua le wāā pe Yāhā kaplān tōrfa syām mii nakur laam wo, pe n nii yrān na, ma yir. Nawee- mpāy pe pe yāā yīnde ne, pe n fya.

¹² Pe Yāhā kaplān tōrfa syām n luhu yīmbui laa ne, le yir yāhāyīn na, ma pe pye ma yee: «-Ye dugu ba

nwo!» Pe n dugu ga yāhāyīn na te yāhāsyōr wo. Pe napī- n pe yāā.

¹³ Loo yale wo, kântraha n yehē fānga ne. Le klo wālacer fle sēnsye, fla neŋ syi n too. Nawee- nyertāā yībua n kuee le wo. Nawee- mpāy pe sē yāā ku ye, pe n fya, ma Yāhā sey.

¹⁴ Le kayīhīpee syān wuhu ter. -Ye naa n yān, le tāā wuhu ga dye yagaa!

Ke tūūtūū kuasī wuhu

¹⁵ U yāhāyīn tēnlehe kuasī wuhu n u tūūtūū wuu. Yīmbuhu nkāy n yir fānga ne, yāhāyīn na ma yee: «Yīnfua Yāhā tesē ke Yīndefua Crise ne, pe ma driyē yīn na yagaa. Wākuayāā saa pye pe yīnfar na ye.»

¹⁶ Te nanler gbey tesē wāy tesyar tii te ba nii pe nangbāniisar wo Yāhā yaha ye, te n too kânklūy na, ma yīntaha gbāā kântraha na, ma Yāhā sey ma yee:

¹⁷ «Wo syaha wāā ma kē Yīnfua Yāhā.

Mboo kē taa ma tān kai- bye fānga ne.

Ma ma Yāhā, ma pye le nii wa Yāhā. Taa tēn tē ma fāngangbān ne, taa nii yīnfar na,

wo syaha wāā ma kē loo wī na.

¹⁸ Kāntrefa ba pe laam war ma ne.

Yagaa mboo -sē kē pe wī ncafūhū yigi ma kē.

Mpāy pe ku wa, le yale nō ma pe sāhā.

Le yale nō ma dāān wāā ma kaplān tōrfa kē,

poo mpāy pe ma ma tēntē-.

Le yale nō ma dāān wāā ma nawee- kē,

mpāy ne pe ma miingbān gboho,

pe kicar, pe wāle ne.

Mpāy pe -sē kântraha kai- pye naa n klaha-

le yale nō ma pe wī pye klaha-tān.»

¹⁹ Loo kur ye, ke yāhāyīn Yāhā kangbān n yār, Yāhā naambiyār kluhu n yāā ke Yāhā kangbān wo. Yāhā wāyehē pye, gbleŋ ne, yāhāgbāā miy ne, kântraha wāyehē ne, sesantīhī n too fānga ne.

12

U cōō, tesē ke nwōngbān wātrūhū ne

¹ Kayar wī laa n yi yāhāyīn wo, wāngbāy! Le pye cōō waa, yai u maha tā, yron ne u tre tāā ye. Yīnfua nkifai laa pye u cōō yīn na, le pye yrompii sēnsye syām ne.

² U cōō pye lai ne, ma naa n kui. Le ba u yigi, ma naa u yaa.

³ Kayar wī laa ter n maha yi yāhāyīn na. Loo pye nwōngbān gaa wātrūhū, ke pye wāyāhā naa dyan. Ke pye yīy kuasī ne, yīhī sēnsye ne. Yīnfua nkifaha kuasī pye te yīy na.

⁴ Yāhāyīn yrompii wālan fle tāā, ke nanuē naa fla neŋ syi yrompii pe tege naa n yaha kântraha na. Le lai le u cōō yigi, ke nwōngbān wātrūhū n ga yer u cōō yaha ye, koo ga u puee kaa, puee wii u ga see.

⁵ U cōō n naa kicar see. U puee n kuā yir ga ta Yāhā yaha ye, ke nangbān niisayūhū tāy. Woo puee kē u ga ba yīnfar gbe kântrefa bye na, fāngangbān ne.

⁶ U cōō n fā ga tēyāfūū klo wo. Yāhā ba teele laa gbihi yaha u kē ke fla na, u waha naa u yē digi yāā plii yīlkuay gbeetāā nsoho wo.

⁷ Loo kur ye, naan taa n yir yāhāyīn wo. Yāhāyīn tēnlehe yīnfua waa pe n yee Minsyel, woo ma suhu u tēnlehe ne, pe n naan cer ke nwōngbān ne ke sândāpee ne.

⁸ Pe n yia ke nwōngbān na, pe sândāpee ne, ma pe kar kāā yāhāyīn wo.

⁹ Ke nwōngbān n miy tege wāā. Koo kē nwoho gii ne ke pye faale wo, koo kē pe n yee sândāpee yīnfua, pe maha ke yee Setane; koo kē ke driyēfa bye wlan. Ke n miy tege wāā kântraha na, ke sândāpee bye ne.

¹⁰ Ta n luhu yīmbui laa ne, le yir yāhāyīn na fānga ne, ma ra pye ma yee:

«Yagaa, syayahayale nō wa,

Yāhā fāngangbān ne, ke yīnfar ne;

te yīnfar wāā ke Yīndefua Crise kē.

Ye sē yāā, wo nampyeᅇ- wāpee
pāāfua
Setane miy tege yaha;
woo kē u naa pe wāpee pāā
Yāhā yaha ye,
ke yai ke yīmper.

¹¹ Wo nampyeᅇ- yia u na,
u Yāhā Mbapēnge ntāᅇ kāmāy
na,
tesē Yāhā cīnde lii ne pe naa n
pāā,
ma sya pe yrā kē ma ku.

¹² Loo ne yāhāyīᅇ yai ke naa nuhu
di,
tesē yii yāhāyīᅇfa ne.
Kāntrahafa, yii poo na, muhu-
langbāᅇfa ne,
kayīhī ma ke n pai ye ye.

Ye sē yāā, u sādāpee yīᅇfua tege ga
ye kuᅇ ye.
Tuu cā draha sē gboho u ye ye,
ncafūhū n u yigi.»

¹³ Ke nwōᅇgbāᅇ ke yāā ke miy tege
yaha kāntraha na, ke n u cōo kar,
cōo wii u u naa kicar see.

¹⁴ Fle nkaasyir sīi raa n wāā u cōo
kē, u waha yir u ka le tēyāfūū klo
wo, u niisaha wo. Koo fla na, u ga
naa u yē digi yāā dyᅇ- tāā gblihi ne,
ke nwōᅇgbāᅇ saa maha waha nō u
na ye.

¹⁵ Ke nwōᅇgbāᅇ n langbāᅇ gaa pur
yi wāā ke yē wo, u cōo kur kuᅇ ye,
ma ga u gbe tᅇr mii lafeᅇ dyaᅇ.

¹⁶ Kāntraha n u cōo sya yaha, ma
ke yē yār, ma ke lafeᅇ loho byᅇ le
wāā tāᅇ, loho gii ke nwōᅇgbāᅇ ba
pur yi ke yē wo.

¹⁷ Ke nwōᅇgbāᅇ laam n sroᅇ war
u cōo ne, ke n sya tᅇr ma ga naan cᅇr
u cōo pii na. Poo me pe Yāhā kānde
yār, ma maha le cīnde le yaha pe
laam wo, cīnde lii Yesu le yar.

¹⁸ Loo kur ye, ke nwōᅇgbāᅇ n yir
yer muhulangbāᅇ yē na.

13

*Ke waygapyāhā wāᅇ gii ke yi
muhulangbāᅇ wo*

¹ Loo kur ye, ta n waygapyāhā wāᅇ
gaa yāā, ke pye muhulangbāᅇ wo,
ma yi naa n pai. Ke pye yīhī sēnsye

ne, yīy kuasīi ne. Yīᅇfua nkifaha
sēnsye pye ke yīhī na. Te yīy na
myar raa pye, te ba yrūhū yaha,
myar rii te Yāhā tyᅇᅇ.

² Ke waygapyāhā wāᅇ gii tē yāā,
ke pye mii tyē dyaᅇ. Ke tᅇr pye te ba
jruhu fāᅇga ne, ke yē ne mii jar yē
dyaᅇ. Ke nwōᅇgbāᅇ wātrūhū n ke
fāᅇgaᅇgbāᅇ wāā ke kē, ke nangbāᅇ
niisaha ne, ma kānde wāā ke kē ke
naa kai- busāā pye.

³ Ke waygapyāhā wāᅇ yīᅇ neᅇ gaa
ba kuāy fāᅇga ne, mii ke ga ku.
Ke kuāysaha fla n -sē jaa. Loo n
kāntrahafa byᅇ fe gbe, pe n sya nii
n luhu ke ye.

⁴ Pe n nii ke nwōᅇgbāᅇ sey. Ke
ba yīᅇfar wāā ke waygapyāhā wāᅇ
kē, koo kē. Pe n maha nii ke
waygapyāhā wāᅇ sey ma yee: «Yoo
syi ga waha nii ke waygapyāhā wāᅇ
dyaᅇ? Yoo syi ga waha naan cᅇr ke
ne?»

⁵ Yē n wāā ke waygapyāhā wāᅇ kē,
ke n nii yataᅇ kaplāᅇ pāā, ma nii
Yāhā tyᅇᅇ. Fāᅇga n wāā ke kē, ke
waha naa kai- pye yrey gbeesīi wāy
sīi nsoho wo.

⁶ Ke n yē yār ma Yāhā tyᅇᅇ, ma
ke miingbāᅇ tyᅇᅇ, ma ke niisaha
tyᅇᅇ, tesē pe yāhāyīᅇfa byᅇ ne.

⁷ Pe n ke ta ke n waha naan miy
Yāhā nawee- ne, ma pe yia. Pe n
ke ta ke n yīᅇfar yāā nawee- ter byᅇ
na, kui byᅇ nawee- ne, yor ter byᅇ
nawee- ne, kāntᅇr byᅇ nawee- ne.

⁸ Kāntrahafa byᅇ ga ba naa ke
sey. Ma gbe driyē fegbecāā na,
poo kāntrahafa myar sē yrūhū u
cīnde yrā yāāfa saba wo ye. U Yāhā
Mbapēnge saba kē, u Mbapēnge wii
pe ba boo mpar draha wo.

⁹ Wii ma n traha u kai- ᅇᅇ
yīntaha cā, u luhu yō!

¹⁰ Wii ma pye u yai u napīi- n u
yigi, pe ga ba ufua yigi. Wii ma pye
u yai pe u boo fāᅇga na, pe ga ba
ufua boo fāᅇga na. Loo ne, koo kai-
ᅇᅇ wo, mpāy pe n tōr Yāhā nawee-
ne, pe yai pe pe ya plāhā pe Yesu
sroᅇ ta pe Yater.

Ke waygapyāhā wāŋ gii ke yi kântraha wo

¹¹ Loo kur ye, ta n maha waygapyāhā wāŋ gaa yāā, ke yi kântraha wo. Ke pye yīhī syāŋ ne mbapēnge dyaŋ, ma naa n pāā mii ke nwoŋgbāŋ wātrūhū dyaŋ.

¹² Ke naa ke waygapyāhā wāŋ wācir yīnfar kangbāhā pye ke yīnde na. Ke n kântrahafa bye ta pe n ke waygapyāhā wāŋ wācir sey, koo gii ke ba kuāy fāŋga ne, ma ba jaa.

¹³ Ke naa kangbāhā pye ma sya naa n ta, naa n naa n yir yāhāyīŋ na, ma tege naa n too kântraha na nawee- yīnde na.

¹⁴ Ke naa kântrahafa wlaŋ koo syi, ke kangbāhā ne. Pe ba ke ta ke n waha naa ke pye ke waygapyāhā wāŋ wācir yīnde na. Ke n kântrahafa ta pe n ke waygapyāhā wāŋ wācir yirfua gbihi ta, koo gii ke ba kuāy yūntrūhū ne, ma ba jaa, ma nii yrāŋ na.

¹⁵ Pe n ke ta ke n waha yrā tefay fua le ke waygapyāhā wāŋ wācir yirfua na, ke nii n pāā. Nawee-mpāy bye pe sē naa kânklūy gbāā ke waygapyāhā wāŋ wācir yirfua yaha ye ye, ke n ta pe n pe boo.

¹⁶ Pe kicar, pe wāle ne, pe nangbām ne, pe nawām ne, pe yāmpa ne, mpāy ne pe wee yāmpa ye, ke n ta pe n puhu gbāā poo bye na, kāndigi koho na, kaa na wakui na.

¹⁷ Loo na, waa saha ngaa par ye, waa saha ngaa cāā troho ye, mii ke waygapyāhā wāŋ puhu wee u na ye. Ke puhu kē ke myaha ne, kaa na ke myaha limor.

¹⁸ Laantor wīi ne nde: Wii ma pye kacān ne, u ke waygapyāhā wāŋ limor cā. Ke limor ma wāceŋ waa myaha limor ne, koo kē yīitāā gbeetāā, tesē kuay ne.

14

U Yāhā Mbapēnge tesē mpāy ne u sya yaha

¹ Ta n yee ndoo ga yāŋ, ma u Yāhā Mbapēnge yāā ke yāŋ nge

yīŋ na pe n yee Syō. Nawee-nyerkuay fle sēnsye syām pye u ne. U Mbapēnge myaha ma suhu u Mbapēnge Tuhufua myaha ne, te ba yrūhū pe wakuhu na.

² Ta n luhu yīmbui laa ne, le yir yāhāyīŋ na mii langbāy tēŋ dyaŋ, mii yāhāgbāā tēŋ dyaŋ. Yīmbui lii tē luhu, le pye mii kornjongbāyfa dyaŋ pe te pēn.

³ Pe nabuar naa yaanfāŋ le ke Yāhā nangbāŋ niisayūhū yaha ye, te yrāŋ wān wāy tesyar yaha ye, te nanler ne. Waa sē pye u ga waha koo yaa cā mii pe nawee-nyerkuay fle sēnsye syām sē me ye, poo mpāy pe ba sya yaha kântraha na.

⁴ Poo me mpāy ne, pe sē pe ya wluhu tyatyāhā wāpyeŋ kue ye ye, ma kuae gbegbe. U Mbapēnge ma n gaha teelii teelii, pe ma u ne. Nawee-bye wo, poo me nawee-mpāy ne pe cāā sya yaha Yāhā kē u Mbapēnge ne.

⁵ Kawar sē n yi pe yē wo ye. Wāpee laa wee pe na ye.

Yāhāyīŋ tēnlēhe tāā Yāhā kasāhā wīi pāā

⁶ Ta n maha yāhāyīŋ tēnlēhe waa yāā, u n yir yāhāyīŋ telai wo. Yāhā kapāyī lii wākuayāā wee le na ye, le pye u ye wāpāā wīi driyēfa ye, kântrē bye nawee- ne, nawee-ter bye ne, yor ter bye nawee- ne, kui bye nawee- ne.

⁷ U naa le pāā fāŋga ne ma yee: «Ye naa n fya Yāhā na, -ye naa ke mi- ingbāŋ gbobo! Ye sē yāā, ke kasāhā yale no wa. Koo gii ke yāhāyīŋ tāhā, kântraha ne, muhulangbāŋ ne, lor yisar ne, -ye naa ke sey!»

⁸ Yāhāyīŋ tēnlēhe syāŋ wuhu waa ter n taha, ma nii n yee: «Le too, le kungbāy Babilon too, loo lii le kui bye nawee- ta pe n dye tyatyāhā wo, mii defīi wofa dyaŋ wāwoyai wee pe na ye.»

⁹ Yāhāyīŋ tēnlēhe tāā wuhu waa ter n taha mii na, ma nii le pāā fāŋga ne ma yee: «Wii u ke waygapyāhā wāŋ sey ke yirfua ne, ma maha ke

puhu gbãã u wakui na, kaa na u koho na,

¹⁰ ufua -sẽ ga ba Yāhā ncafūhū defī wo ke ncafūhū sekui wo, ngaa gɛ saa le wlāhā woo defī nwo wo u n nii yaayaa ye. U ga naa fengbān sya naa laam wo, maha naatarmiy ne ke wo, pe yāhāyīn tēnlēhēyōm yaha ye, u Yāhā Mbapēnge ne.

¹¹ Mpāy pe ke waygapyāhā wān sey ke yirfua ne, tesē mpāy ne ke puhu gbãã pe na, pe fengbān naawur n yir yalebye wāyeryāã wee ye. Wūū saa pye yāã poo na kueekuee ye, ke yai ke yīmper.»

¹² Loo ne, mpāy pe n tōr Yāhā nawee- ne, pe yai pe pe ya plāhā ke Yāhā kānde katan wāyār ne, tesē pe Yesu wātan ne pe Yater.

¹³ Ta n luhu yīmbui laa ne, le yir yāhāyīn na, ma ra pye ma yee: «Ma yai ma nde yrūhū ma yee: Ma gbe yagaa na, mpāy pe n ku le Yesu kānde wo, poo wī n tāy!» Yāhā Yrā bya n yee, āwā cīinde ne, a loo na pe ga wūū pe tēn ne, a pe kayūhū ma ke n taha pe na.

Driyē wāsāhā yale

¹⁴ Ta n yee ndoo ga yān, ma yāhāsyōr raa yāã wāfir. Waa ba tege nii te yāhāsyōr na. U pye mii nawee dyan. Yīnfua sān nkifai laa pye u yīn na; yūnklūhū gaa pye u koho wo, ke yē wātāy!

¹⁵ Yāhāyīn tēnlēhē waa n yi ke yāhāyīn Yāhā kangbān wo, ma pāã fānga ne wii ye u ba nii te yāhāsyōr na, ma u pye ma yee: «Yir, ma kāntrahafa pēn! Ma sē yāã, pe wī ma mii dir dyan te gbeyale nō wa. Ma yūnklūhū gbe, ma re dir wān kuāy!»

¹⁶ Wii u ba tege nii te yāhāsyōr na, u n u yūnklūhū gbe kāntrahafa myaha na; kāntrahafa n gbe mii dir wān dyan pe ne gbe.

¹⁷ Yāhāyīn tēnlēhē waa n maha yi ke Yāhā kangbān wo. Yūnklūhū pye u bya ye, ke wātāy!

¹⁸ Yāhāyīn tēnlēhē waa n maha yi ke Yāhā din yisaha fla na.

Naa fānga pye u ye. U n pāã fānga ne yāhāyīn tēnlēhē wii ye yūnklūhūtāhā pye u ye, ma u pye ma yee: «Ma yūnklūhūtāhā gbe, ma kāntraha defī katyisan kuāy; ma sē yāã, kāntraha defī katyipir nō wa wāgben na.»

¹⁹ U n u yūnklūhū gbe kāntrahafa myaha na, ma tēn tē pe na mii defī katyipir dyan tuu kuāy, ma miy le wāã tyahangbān wo, pe pii pe n tāhā na. Yāhā ncafūhū tyahangbān kē koo ne.

²⁰ Pe n pe kāntrahafa tāhā defī pii dyan le klo kānkāy na. Ntōr n cāān yi ga deydey, kilo kure gbeebua syi. Pe wācuhu ga waha nsyān yigi ke yē tāy.

15

Yiafa yay

¹ Loo kur ye, ta n kayarngbāy laa yāã yāhāyīn na, fānga wī! Le pye yāhāyīn tēnlēhē kuasī; kayīhī kuasī wāpyen fānga ba le soho pe koho wo. Koo kayīhī kuasī ngī kē ke ma kur kue wūhū. Koo ma kua, te Yāhā ncafūhū -sē kua.

² Loo kur ye, ta n ke yāhāyīn fla kāntraha yāã ke laha, ma nii yelyel sesantīhī dyan, ma maha nii mii ke wlāhā naa ne. Mpāy pe ba ke waygapyāhā wān yia, ma ke yirfua sye, ke myaha limōr ne, ta n maha poo yāã. Pe ba yir yer ke kāntraha nge na, ke ma yelyel mii sesantīhī dyan. Yāhā kornjuey pye pe ye koho wo.

³ Yaa gii u Yāhā tēntē Musa naa ke le, tesē u Yāhā Mbapēnge yaa ne, pe naa koo le ma yee:

«Yīnfua Yāhā,

mboo wii taa ma tān kai- bye

fānga ne,

nkāy taa pye ke gbaha,

ma maha laam wo nawee- kē.

Kāntrē bye nawee- Yīnfua,

ma sron kai- bye ne,

ma maha ma cīinde!

⁴ Yīnfua, yoo syi ma u saa fya ma miingbān na ye?

Yoo syi ma u saa ma miingbāṅ gboho ye?

Ma sē yāā, mboo ya kē ma kai- laha. Kāntrɛ byɛ nawee- ga ba naa kānklūy gbāā ma yaha ye, kai- nkāy taa n pye nawee- na, pe cā ke sron.»

⁵ Loo kur ye, ta n yāhāyīṅ yāā ke yār, ma maha ke yāhāyīṅ Yāhā kangbāṅ yāā ke yār. Ke Yāhā niisaha ma koo laam wo.

⁶ Pe yāhāyīṅ tēnlɛɛ kuasī mpāy ke kayīhī kuasī ba le soho pe koho wo, pe n yi ke yāhāyīṅ Yāhā kangbāṅ wo. Pe kalen pye faafī, ma maha n yɛɛ palpal. Pe ba sān sapaha pua pe ntray wo.

⁷ Te yrāṅ wān wāy resyar wāṅ neṅ gaa n Yāhā ncafūhū sān cāyīhī kuasī wāā pe yāhāyīṅ tēnlɛɛ kuasī kē, Yāhā gii ke ma yrāṅ yalebyɛ, wākuyāā wee ke na ye.

⁸ Yāhā nayōr tesē ke fāngangbāṅ ne, too n ta naawur n ke yāhāyīṅ Yāhā kangbāṅ yī, waa saha dye ke wo mii pe yāhāyīṅ tēnlɛɛ sē ba ke kayīhīpee kuasī pye wa ye.

16

Yāhā ncafūhū cāyīhī kuasī

¹ Loo kur ye, ta n luhu yīmbui laa ne, le yir ke yāhāyīṅ Yāhā kangbāṅ laam wo fānga ne, ma pe yāhāyīṅ tēnlɛɛ kuasī pye ma yee: «-Ye ka, yaa ke Yāhā ncafūhū cāyīhī kuasī woo kāntraha na!»

² U yāhāyīṅ tēnlɛɛ cir n ka, ma ga u cāyī woo kāntraha na. Narpeer raa n yi nawee- na, te wāyaa! Poo me nawee- mpāy ne, ke waygapyāhā wāṅ puhu pye pe na, pe n naa ke yirfua sey.

³ U yāhāyīṅ tēnlɛɛ syāṅ wuhu n u cāyī woo muhulangbāṅ wo. Ke loho n nii mii nakugu ntōr dyaṅ. Yrāṅ wān tii byɛ te pye ke muhulangbāṅ wo, te byɛ n ku.

⁴ U yāhāyīṅ tēnlɛɛ tāā wuhu n u cāyī woo lafey lor wo, tesē lor yisar byɛ ne. Te lor byɛ n nii ntōr.

⁵ Loo na, yāhāyīṅ tēnlɛɛ wii u ma lor byɛ yīṅ na, ta n luhu tuu yee: «Ma sron, taa kasāhā nde ta le sron, mboo wii taa ma Yāhā, ma maha pye le nii wa Yāhā, ma kai- byɛ laha.

⁶ Pe ma nawee- ntōr woo cīnde, ma suhu ma kaplāṅ tōrfa bya ntōr ne. Yagaa, ma ntōr wāā pe kē pe wo. Le yai pe ne.»

⁷ Ta n luhu yīmbui laa ne, le yir ke Yāhā diṅ yisaha fla na ma yee: «-Awā, Yīṅfua Yāhā, mboo wii taa ma kai- byɛ fānga ne, ma kasāhā ma cīnde, ma maha sron!»

⁸ U yāhāyīṅ tēnlɛɛ resyar wuhu n u cāyī woo yai na. Kānde n wāā yai kē ke nawee- suhu ke naa ne.

⁹ Karwrampihi gaa n nawee- suhu, pe n nii Yāhā miingbāṅ tyɛɛ, koo gii kayīhīpee ngī wāpyeṅ fānga ma ke ye. Pe n maha sye, pe sē pe kapee- wāpyeṅ miy yaha ma Yāhā miingbāṅ sey ye.

¹⁰ U yāhāyīṅ tēnlɛɛ bua wuhu n u cāyī woo ke waygapyāhā wāṅ nangbāṅ niisaha na, wam mpāy syi n too tā ke waygapyāhā wāṅ kāntraha na. Ke wāyaa n ta, nawee- n nii pe yīnkāhā no.

¹¹ Pe n Yāhā tyɛɛ ke wāyaa wī na, pe supleṅ wī ne. Pe n maha sye, pe sē yi kāā pe kapee- wāpyeṅ kānde wo ye.

¹² U yāhāyīṅ tēnlɛɛ kuay wuhu n u cāyī woo lafengbāṅ gaa na, pe n yee Yefrahate. Ke loho byɛ n waha kāā, ma tersaha yaha yīṅfa mpāy kē pe n yi kāntraha yai darkue ye.

¹³ Loo kur ye, ta n sāndāpee tāā mpāy yāā mii ncasār dyaṅ, ma nii n yi te ya wuhu na, nen ke nwongbāṅ wātrūhū yē wo, nen ke waygapyāhā wāṅ yē wo, nen u kawar Yāhā kaplāṅ tōrfua yē wo.

¹⁴ Poo me sāndāpee mpāy ne pe yēgbāā wūhū pye. Poo sāndāpee tāā mii n gaha kāntraha yīṅfa wāā, pe n ga te naan miy Yāhā na ke perngbāṅ per na, Yāhā gii ke ma tāṅ kai- byɛ fānga ne.

15-16 Pe sândāpee n pe kântraha yīnfa wāã ta teelaa fla wo pe n yee yebere yor wo Yarmajedõ.

U Yīnfua Yesu yee: «Luhu, n ga pa yuhu wān syi dyaŋ, waa saa yi le cān na ye. Wii u n kuee yrān na yalebye, u nayre ne u kadye na, woo wī n tāy, u saa ba yi naa n yār naploho ne, pe n u yāã fyar n u yigi ye.»

17 U yāhāyīn tēnlēhe kuasī wuhu n u cāyī woo wāã ncaha kue ye. Yīmbui laa n yir fānga ne ke yāhāyīn Yāhā kangbān wo, ke Yāhā nangbān niisayūhū fla wo ma yee: «Le kua yagaa.»

18 Yāhā n yehe tēhe yē gaa, yīmbuhu nkāy ne, yāhāgbāã tēn taa ne, kântraha n yehe fānga ne. Ma gbe nawee wātāhā cāã na, ke syi kântraha wāyēhe nge syi sē yāã yāã ye, ke fānga ba gboho ter.

19 Le kungbāy n la cer fle tāã, kântraha kui bye n yoho tān. Le kungbāy lii pe n yee Babilon, Yāhā sē faha le yaha ye. Ke n ta pe Babilonfa n ke defī cāyī wo, ke ncafūhūngbān defī.

20 Kāntre rii syi langbāy te gbey le, te bye n plaha, yāy ge sē maha yāã nantān ye.

21 Sesantīhīngbāy taa n yir yāhāyīn na, ma ba too nawee-na. Pe nawee- n Yāhā tyēhe ke sesantīhīngbāy kapee- wī na, le wī nen wāndege pye mii yīnkuai gbengbeyīhī syān dyaŋ gblihi ne. Le kapee fānga ba gboho ter.

17

Le kungbāypihi lii le ma mii canaandile wān syi dyaŋ

1 Pe yāhāyīn tēnlēhe kuasī mpāy ke cāyīhī kuasī ba le soho pe koho wo, poo nen waa n pa, maa ra pye ma yee: «Pa, ra n ma yar le kungbāypihi nde ga pēn mii syi dyaŋ, le kungbāypihi lii le fāã lafey buar tāy, loo lii le ma mii canaandile wān syi dyaŋ.

2 Kântraha yīnfa dye tyatyāhā wāpyen wo le ne, kântraha nawee-

bye le tyatyāhā wo mii defī wofa dyaŋ, wāwoyai wee pe na ye.»

3 Yāhā Yrā Fānga n ra yigi, u yāhāyīn tēnlēhe n ra gbe ga tēyāfūū klo laa laam wo. Ta n ga cōo waa yāã, tuu tege nii ke waygapyāhā wān gaa na wāyāhā, myar raa ne te yrūhū ke kadye na, Yāhā wātyēhe myar. Koo waygapyāhā wān nge pye yīy kuasī ne, yīhī sēnsye ne.

4 U cōo pye nangbān nayre ne tuu ba le wāyār, sān wān ne u kadye na busāã, kāncrān nkāy ter ne nawūū sē ke dir yey ye. Sāncī laa pye u koho wo, le ba yī u tyatyāhā wor ne.

5 Myaha gaa ba yrūhū u wakui na ma yee Babilon, waa sē ba ke yīntaha cā yāã ye. Le ba yrūhū ma yee: «Kungbāy nde pe n yee Babilon, canaandi n yi le wo, driyē kapee- ter bye ne.»

6 Yāhā nawee- busāã ntōr woo le kungbāy nde wo, tesē mpāy ntōr ne pe ba sroŋ le Yesu kānde wo. Ta n le kungbāy yāã mii le poo ntōr wo, pe n le yigi mii canaandile dyaŋ, tuu sēm wo pe n u yigi. Tē le yāã ke syi, le n yē gbāã ra na.

7 Loo na, u yāhāyīn tēnlēhe n ta pye ma yee: «Nwa ta le n yē gbāã ma na? U cōo tuu tege nii ke waygapyāhā wān na, yīy kuasī ne, yīhī sēnsye ne, waa sē le yīntaha cā yāã ye, n ga le tōr ma ye.

8 Ke waygapyāhā wān nge raa yāã nge, ke pye faale na, ma ba nii ke wee nantān ye. Ke -sē yai ke ba yi ke wuhungbān wo, ke wī n kua ke kuān ne. Ma gbe driyē wātāhā na, driyēfa mpāy pe myar sē yrūhū u cīinde yrā yāãfa myar saba wo ye, pe ma ba ke waygapyāhā wān yāã, le ga pe fe gbe, le sya yē gbāã pe na. Ke waygapyāhā wān ke dur ba, ke sē pye la faale na, ma ba nii ke wee nantān ye?

9 Kai- nkāy tē ga tōr ma ye, wii ma yee u ga ke war u yai u kacān yāã, maha laantor ne. Te yīy kuasī nde, yāy kuasī ne, le kungbāy le fāã yāy tii yīn na, loo lii le ma mii canaandile

wāŋ syi dyaŋ. Te yīy kuasīi nde, yīŋfa kuasīi maha me.

¹⁰ Yīŋfa wām bua too wa, nen ma yīŋ na, u nen yīnfar yale sē nɔ wa ye. Le ma ba nɔ, u ga nii yīŋ na yale laale ya.

¹¹ Ke waygapyāhā wāŋ gii ke pye faale na, ma ba nii ke wee nantāŋ ye, koo gɛ ma mii yīŋfua kuatāā wuhu dyaŋ, ma maha ma pe yīŋfa kuasīi mii dyaŋ. Ke wīi ga ba kua ke kuāŋ ne.

¹² Ke yīhī sēnsye ngīi raa yāā, yīŋfa sēnsye me, pe yīnfar yale sē nɔ wa ye: Pe ga ba yīnfar yāā, pe n nii yīŋ na ke waygapyāhā wāŋ ne yale laale ya.

¹³ Poo sēnsye mii, wīi nen ya ne le ma pe bye laam wo: Pe pe fāŋga wāā le pe yīnfar ne, pe ke waygapyāhā wāŋ laam wīi pye.

¹⁴ Pe ga ba naan miy u Yāhā Mbapēnge na, u Mbapēnge -sē ga pe yia, woo wii u ma yīŋfa bye Yīŋfua, ma maha ma fāŋgafa bye Fāŋgafua. U Mbapēnge ga ba yia pe na, woo, ma wāā le u nawee- ne. U nawee-mpāy pe naa n sroŋ u kānde wo, pe n pe yāŋ yi, ma pe yee.»

¹⁵ U yāhāyīŋ tēnlɛhe n maha ra pye ma yee: «Lɔr rii taa yāā le kungbāy fla na, loo lii le ma mii canaandile dyaŋ, too lɔr nde, kui nawee- me, nabuar raa ne, kāntre nawee- ne, yor ter bye nawee- ne.

¹⁶ Le kungbāy nde, lii le ma mii canaandile dyaŋ, le wīi ga ba fūhū ke yīhī sēnsye ngīi ye raa yāā, koo ma suhu ke waygapyāhā wāŋ ne. Te ga ba loo canaandile nde wān bye yi kāā u ye, u n kuee wāwahale. Te ga ba u kar kaa, te u gber suhu kāā migimigi naa laam wo.

¹⁷ Ma sē yāā, lii le ma Yāhā laam wīi, Yāhā loo le ke yīhī sēnsye laam wo, ke le pye. Ke bye ga ba yīmbuhu wāā le, ke ke yīnfar wāā le, ke te bye wāā ke waygapyāhā wāŋ kē, ke kai- nkāy bye n sya ba pye, kai- nkāy Yāhā ke yar yaha.

¹⁸ Canaandile wii taa -sē yāā nwo, le kungbāy ne, loo kungbāy lii le ma

kāntraha yīŋfa bye yīŋ na.»

18

Le kungbāypihi wātoo

¹ Loo kur ye, ta n yāhāyīŋ tēnlɛhe waa ter yāā, u yir yāhāyīŋ kue ye, ma tege ba. Fāŋgangbāŋ pye u ye, u nayɔr cāā- n kāntraha bye gbe tāŋ.

² U n gbey fāŋga ne ma yee: «Le kungbāy Babilɔn too, le too! Le nii yagaa sāndāpee niisaha, sāndāpee ter bye dyeniisaha; kānsyāpeer rii te wīi sē yō ye, te ma koo fla na.

³ Ma sē yāā, le kungbāypihi le tyatyāhāpihi defīi wāā kāntre bye nawee- kē pe n wɔ. Kāntraha yīŋfa dye tyatyāhā wāpyeŋ wo le ne, pe kāntraha cātrohofa n ngbāŋ le nangbān wān flāhā tāy.»

⁴ Ta n maha luhu yīmbui laa ne, le yir yāhāyīŋ na ma yee: «Ta nawee-, - ye yi kāā le klo wo, ye ma n ba wlāhā pe Babilɔnfa ne pe kapee- wāpyeŋ wo, ke kayīhī n ba ye dye pe ne wācɛŋ ye, kayīhī nkāy ke ga ba pe dye.

⁵ Ye sē yāā, pe kapee- wāpyeŋ taha ta ke ya na, ma sya ga nɔ yāhāyīŋ na. Yāhā sē maha faha pe pyerpeer yaha ye.

⁶ Pe ba naa nawee- pye mii, pe ga ba naa pe bya pye koo syi. Pe ba naa nkāy pye nawee- na, pe ga ke syi fle sīi pye pe na. Pyerpeer cāyīi lii pe ba wāā nawee- kē, too syi pyerpeer cāyīhī syāŋ ga wāā pe kē.

⁷ Pe miingbāŋ gii yāā, nangbān tii ne, ma naa nuhu di le na, koo syi wāfāy ga ta pe na, koo syi wram ne. Ye sē yāā, le kungbāy lii le ma mii canaandile dyaŋ, le laam ga ma yee, loo nii ke fla na yīŋfasya dyaŋ, calangusya sē kē loo ne ye, loo saa maha wram cā yāā syisyi ye.

⁸ Loo ne, kayīhī nkāy ke ma ke le kungbāy nde sēŋ, ke bye ga dye per neŋ: Koo kē yampeer rii syi ne re n boo, wram ne, fāāngbāŋ ne. Naa ga le suhu tāŋ. Ye sē yāā, Yīŋfua Yāhā gii ke ga le pēn, ke ma fāŋgangbāŋ ne.»

9 Kāntraha yīnfa mpāy pe dye tyatyāhā wāpyeŋ wo le kungbāypihine, ma maha pye nangbān na le ne, pe ma ba le kungbāypihine wāsuhu naawur yāā, loo yale laam wo, pe ga le kungbāypihine mii wūn, pe sya naa yīntām yi.

10 Pe ga ba fya le kungbāypihifafen na, pe dey yer, pe naa n yee: «Kapee laa syi! Kapee laa syi! Eh Babilon, klo nde ba gboho, ma maha pye fānga ne! Yale laale ya nsoho wo, ma ma wāpēn yāā tāŋ!»

11 Kāntraha cātrohofa bye le mii wūn, ma sya yīntām yi, waa wee nantāŋ tuu ga naa pe wān par pe ye ye:

12 Too ne sān ne, wargbe ne, kāncrāŋ nkāy ter ne nawūū sē ke dir yey ye; nangbān faha ter bye ne, katyiyōr ter rii ne te sē n yāā farfar ye, syenkāhā wāta wān ter bye ne, nangbān katyiyōr wān ne, deyē wān ne, ntēn wān ne, ntēmbayūhū wān ne;

13 tyūhū wān ter bye ne, lasekole wān ter bye ne, myer ne, wusuna ne, defū ne, sēm- ne, miy ne, bur sye ne, yar ne, mbaa ne, nsyāy ne, wootorngbāy ne, nawee- ge ne.

14 Pe ga ba naa n pāā pe kungbāypihifaye pe yee: «Wān tii bye tee ba ke ta ye wān, te wī kua; ye wangbāy ma suhu ye nangbān wān ne, te bye wī kua ye ye, ye saa te yāā yāā nantāŋ ye!»

15 Cātrohofa mpāy pe naa cāā troho le kungbāy nde wo, ma gbāŋ, pe ga ba fya le kungbāypihifafen na, pe dey yer; pe ga ba naa pe mii wūn, pe naa yīntām yi, pe naa n yee:

16 «Kapee laa syi! Kapee laa syi! Faayūhū naa n yāā kungbāy nde wo, nangbān faha ne wāyār; sān wān pye, kāncrāŋ nkāy ter ne nawūū sē naa ke dir yey ye.

17 Yale laale ya nsoho wo, too nangbān wān nde bye wī kua kāā, ngaa ge wee nantāŋ ye.»

Te salangbāy yīnfa, ma suhu mpāy ne pe gbe ma n gaha yrāhā ye, pe salangbāy tēntēfa ne, mpāy ne pe

pe yē digi ke muhulangbāŋ yīn na, pe bye ba dey yer.

18 Pe naa le kungbāypihine wāsuhu naawur yāŋ, ma naa n tē ma yee: «Kungbāy nde syi ter sē pye yāā ye!»

19 Pe naa wram wī pye, ma naa le mii wūn, ma naa yīntām yi, ma nii n tē ma yee: «Kapee, kapee le kungbāy dye! Mpāy bye pe ma salangbāy ne muhulangbāŋ yīn na, poo bye gbāŋ kungbāy nde wale wān flāhā tāy. Yale laale ya nsoho wo, too wale wān nde bye kua kāā, ngaa ge wee nantāŋ ye!»

20 Yāhāyīnfa yai pe naa nuhu di le kungbāypihine wāsuhutāŋ wī na! Yāhā wām, Yesu tēnlehe ne, Yāhā kaplāŋ tōrfa ne, pe naa nuhu di! Ye sē yāā, kapee- nkāy le kungbāypihifaye pe naa n pye pe na, koo wī ne Yāhā pe pēn.

21 Loo na, yāhāyīn tēnlehe fāngafua waa n ntēmbangbāŋ gaa gbe, ke wāgboho tra dyaŋ, ma ke miy le wāā muhulangbāŋ wo ma yee: «Kungbāypihine nde pe n yee Babilon, le ga ba miy tege wāā tāā ye fānga ne, ntēmbangbāŋ nge wāŋ syi dyaŋ, waa saa maha ke yāā yāā nantāŋ ye.

22 Waa saa maha kornjongbāyfa wāpēn mii luhu yāā nantāŋ le klo wo, yay lefa ne, fleŋ wuufa ne, tūūtūū wuufa ne ye. Waa saa maha koho tēn tēfua waa ter yāā yāā nantāŋ le wo, sege wāsege mii ne ye.

23 Waa saa maha terbuhu cāā- yāā yāā nantāŋ le klo wo ye. Waa saa maha cafān yigifa yīmbuhu luhu yāā le klo wo ye. Ye sē yāā, loo klo nde cātrohofa me, pe ba gbāŋ ma ter driyē wām bye yaha. Tekāŋ wūhū naa n pye le klo wo, ma naa nawee- plaha naa n le kāmpee wo.

24 Ke Babilon laam wo, Yāhā kaplāŋ tōrfa ntōr yāā ke laam wo, Yāhā nawee- ntōr ne. Nawee- mpāy bye pe pe boo fānga na kāntraha na, pe ntōr yāā le kungbāypihine wo. Loo ne le kungbāypihifaye n pēn.»

19

1 Loo kur ye, ta n luhu nabuar raa yĩmbui ye yāhāyīn na, le naa n yee fānga ne ma yee:

«Aleluya, -ye naa Yāhā sey!
Koo kē ke nawee- sya n yaha;
ke miingbān gboho, fāngangbān
ma ke ye.

2 Ke kasāhā ma cīinde, ma maha sron.

Ye sē yāā, le kungbāypihī lii le pye canaandile dyaŋ,
ma naa nawee- klaha- le ty-
atyāhā ne,
Yāhā le pēn.

Le bii Yāhā tēntē- boo; koo kē Yāhā n le pēn.»

3 Le nabuar yĩmbui n maha yee: «Aleluya, -ye naa Yāhā sey! Wākuayāā wee le kungbāypihī wāsuhu naawur na ye!»

4 Te nanler gbey tesē wāy tesyar, ma suhu te yrān wān wāy tesyar ne, te n kānklūy gbāā, ma Yāhā sey ke nangbān niisayūhū wo ma yee: «Amēn, le nii ke syi! Aleluya, -ye naa Yāhā sey!»

U Yāhā Mbapēnge tesē u cafuē ne

5 Yĩmbui laa n yir ke nangbān niisayūhū fla wo ma yee: «-Ye naa Yāhā sey, yii mpāy bye tee ma ke tēntē-, mpāy ne pe nagboho ta ke na, pe wāle, pe kicar ne!»

6 Loo kur ye, ta n luhu nabuar raa yĩmbui ne, mii langbāy tēn dyaŋ, maha yāhāgbāā tēn dyaŋ. Pe naa n yee:

«-Too naa Yāhā sey!
Ye sē yāā,
wo Yīnfua Yāhā gii ke ma kai-
bye fānga ne,
ke ke yai ta ke n pa!

7 -Too naa nuhu di laantār ne,
wo naa Yāhā miingbān gboho!
Ye sē yāā, u Yāhā Mbapēnge nuhu
yale nō wa,
u nuhu tii te ma mii casyar nuhu
dyaŋ,
u cafuē n u ya gbihi ta wa.

8 Pe kānde wāā u cafuē kē
u n nangbān nayroho le,
koo gii ke ma wāfī perper,

teele laa wee ke na ye,
ma maha n yehe palpal.»

Le nangbān faafīi nde, Yāhā nawee-
kasron kē le ne.

9 U yāhāyīn tēnlehe n ta pye ma yee, n le yrūhū, a mpāy pe yee u Mbapēnge casyar dir na, poo wīi n tāy. U n maha yee, a Yāhā yē kaplān kē cīinde.

10 Ta n too kānklūy na u yaha ye, ndoo ga u sey, u n sye ma ra pye ma yee: «Ma'a n le pye ye! Naa Yāhā koo sey! Yāhā tēntēle kē ra ne ma wān syi dyaŋ, tesē ma Yesu kāndeyārwei mpāy ne pe ma cīinde lii ne Yesu Crise le yar. Loo maha ne kaplān nkāy ne Yāhā Yrā ke le nawee laam wo, Yesu wīi na.»

Yiafua wii u dugu nii nsyānfīi na

11 Loo kur ye, ta n yāhāyīn yāā ke yār, nsyān gaa n yi, wāfīi. Wii u ba dugu nii ke na, u myaha Kasronfua, maha Cīindefua. U nawee- wāsāhā ter sron, u naan miy kasron myaha ne.

12 U yĩmpe n yehe naa wān syi. Yīnfua nkifaha nkāy pye u yīn na. Myaha gaa pye ke ba yrūhū u na, waa sē ke cā mii woo ya sē kē ye.

13 Nayroho gii tuu ba le, ntōr teebehe pye ke na. U myaha kē: Yāhā Yē Yor.

14 Yāhāyīn seraasyi ndrey naa n taha u na. Pe seraasyi ba dugu nsyānfīi na, ma nangbān nayre le wāfīi perper, teele laa wee te na ye.

15 Yūntrūhū gaa naa n yi u nsyānfīi dugufua yē wo fēnfēn. U ga ba kāntre bye nawee- gbā le ne. U ga ba nii pe yīn na fānga ne. Mii pe defīipii tāhā, ma pe yī tyahangbān wo mii, u ga ba driyēfa tāhā koo syi Yāhā ncafūhūngbān tyahangbān wo, Yāhā gii ke ma tān kai- bye fānga ne.

16 Myaha gaa ba yrūhū u nayroho na, u troho ne, ma yee: «Fāngafa bye Fāngafua, maha yīnfa bye Yīnfua.»

17 Loo kur ye, ta n yāhāyīn tēnlehe waa yāā, tuu yir yer yai laam wo. Kānsyām mpāy bye pe naa n yir

ncaha ye, u tēnlehe n tē fānga ne te ye ma yee: «-Ye ba yii wāā te Yāhā dingbān na!

¹⁸ -Ye ba yīnfa nakur kar kaa, naanmiy yīnfa nakur kar ne, pe fāngafa kar ne, te nsyāy kar ne, te nsyāy dugufa kar ne, nawee- bye kar ne: Yāmpa, mpāy ne pe wee yāmpa ye, pe wāle ma suhu pe kicar ne.»

¹⁹ Loo kur ye, ta n ke waygapyāhā wān yāā, ma suhu kāntraha yīnfa ne, pe seraasyi ndrey ne, pe pe ya wāā, ma ga naan miy u nsyānfī dugufua na, woo tesē u seraasyi ndren ne.

²⁰ Too naan wāmiy na, pe n ke waygapyāhā wān yigi, ma suhu u kawar Yāhā kaplān tōrfua wii ne u naa kangbāhā pye ke waygapyāhā wān myaha ne. Woo kē tuu ba nawee- wlan koo kangbāhā ngī wāpyen ne, pe n ke waygapyāhā wān puhu gbāā, ma naa ke yirfua sey. Ke waygapyāhā wān, ma suhu u kawar Yāhā kaplān tōrfua ne, pe n pe miy le wāā yrān ke naangbān laam wo, maha naatarmiy ne ke wo.

²¹ Mpāy pe kuee, ke yūntrūhū n poo boo, yūntrūhū gii ke n yi u nsyān dugufua yē wo. Pe kānsyām bye n pe nakur kar kaa yai.

20

Setane pua yigi yaha dye- yībua

¹ Loo kur ye, ta n yāhāyīn tēnlehe waa yāā, tuu yir yāhāyīn na, ma tege n pai. Ke wuhungbān karndohopua pye u ye koho wo, tesē ntēn nam- ingbān gaa ne.

² U n ke nwōngbān wātrūhū yigi, koo kē ke faale nwoho ne, koo kē u sāndāpee yīnfua ne, koo kē Setane ne. U n ke pua yigi yaha dye- yībua.

³ U yāhāyīn tēnlehe n ke miy le wāā ke wuhungbān wo, ma ke yē gbāā tā u karndohopua ne, ma maha ke mar yigi. Loo na, ke nwōngbān wātrūhū saha naa kāntre kui nawee- wlan nantān ye, ke dye- yībua n sya ba tā. Ke dye- yībua

kur ye, ke yai ke ba yār yaha yalaale ya.

⁴ Ta n maha niisayōr raa yāā. Mpāy pe nii te na, fānga n wāā pe kē pe naa nawee- sāhā. Ta n maha mpāy yāā pe naa le Yesu cīnde pāā nawee- ye, tesē ke Yāhā kaplān ne, pe n pe boo fānga na loo wī na. Poo me, pe sē ba ke waygapyāhā wān sey ke yirfua ne ye, pe ba sye, pe sē ke waygapyāhā wān puhu gbāā pe wakuhu na pe klue ne ye. Poo n yir gbā wo, ma nii yrān na, ma nii yīn na u Yāhā Yīndefua Crise ne dye- yībua.

⁵ Loo ne ke wāyir cir ne gbā wo. Ma yi kāā poo na, mpāy bye pe bii ku, pe saa dur ba yrān na mii ke dye- yībua sē tā wa ye.

⁶ Mpāy pe koo wāyir cir nge yir gbā wo, poo wī n tāy. Poo saa ke tēhe syān gbā ku ye. Pe ga ba nii tēntē- Yāhā ye, u Yāhā Yīndefua Crise bya ye. Pe ga ba nii u Crise ne kai- bye yīn na dye- yībua.

Setane wī kua u kuān ne

⁷ Ke dye- yībua maa kua, Setane ga yi yaha ke wuhungbān wo.

⁸ U ga yi ga u ga kāntre kui bye nawee- wlan, poo me pe Gokefa tesē pe Magokefa ne. U ga pe wāā, pe n naan miy Yāhā na. Pe ga syar flā wān syi, yē wee pe na ye.

⁹ Pe n kāntraha bye gbe tā, ma pe Yāhā nawee- gbey le, tesē le Yāhā kungbāy ne, loo lii le wī n tāy Yāhā ye. Naangbān n yir yāhāyīn na, ma ba pe bye suhu boo.

¹⁰ Loo na, u sāndāpee yīnfua wii u pe wlan naa n le kāmpee- wo, woo n miy le wāā ke naangbān laam wo, maha naatarmiy ne ke wo. Ke waygapyāhā wān, tesē u kawar Yāhā kaplān tōrfua ne, poo bii cāā miy le wa ke laam wo. Pe ga naa n fāy ke wo yalebye, wākuayāā saa pye le na ye.

Te kur kue kasāhā

¹¹ Loo kur ye, ta n ke nangbān niisayūhū yāā, ke pye wāngbān, wāfigi. Wii u yai koo fla wānii ne,

u ba tege nii ke wo. Kāntraha tesē yāhāyīn ne, te wīi n kua kāā te kuān ne, waa sē maha te yāā yāā ye.

¹² Loo kur ye, mpāy pe ku wa, ta n pe yāā, pe yir yer ke nangbān niisayūhū yaha ye. Sabar raa n yār. Saba waa ter n maha yār, wii, cīinde yrā yāāfa myar yrūhū le yaha u laam wo. Mpāy pe ku wa, pe wāle, pe kicar ne, kai- nkāy pe bii pye pe yrān cāā na, ke bii yrūhū le yaha te sabar wo.

¹³ Mpāy pe bii ku kuee loho wo, pe n yi te wo. U gbā yīnfua, tesē u nakur klo yīnfua ne, pe n pe nawee-bye yi wāā, mpāy pe bii ku wa. Pe bye n wāsāhā yāā, kai- nkāy wīi na pe bii pye pe yrān cāā na.

¹⁴ U gbā yīnfua, tesē u nakur klo yīnfua ne, pe n miy le wāā ke naangbān laam wo, koo gii wāfegeyāā wee ke na ye. Koo kē ke tēhe syān gbā wāku ne.

¹⁵ Mpāy pe myar sē yrūhū le u cīinde yrā yāāfa saba wo ye, poo bye n miy le wāā ke naangbān laam wo pe kuān ne.

21

Ke yāhāyīnfān tesē ke kāntrafān ne

¹ Loo kur ye, ta n yāhāyīnfān gaa yāā, kāntrafān gaa ne. Ke faale yāhāyīn, ke faale kāntraha ne, te wīi ba kua kāā gbegbe, ngaa sē maha pye yāā ye. Muhulangbān loho gaa ter sē maha pye yāā nantān ye.

² Yāhā n ke kungbāy nō wāā, ke Yurusalemfān, ke n yir yāhāyīn na ma tege n paī. Ta n le kungbāy yāā, pe le gbihi mii cafuē dyañ pe u gbihi, ma n gaha u ne u puai wāāsaha wo.

³ Ta n luhu yīmbui laa ne, le yir fānga ne ke nangbān niisayūhū fla na ma yee: «Le nde, Yāhā ke niisaha ta nawee- nsoho wo. Ke ga ba nii pe ne, pe n -sē nii ke nawee-. Yāhā gē ga ba pye pe ne.

⁴ Ke ga ba pe yīntām bye tēn pe kē. Nawee- saa ba naa n ku nantān ye, wram saa ba pye yāā ye, miuwūn ne

ye, wāfāy gaa ter ne ye. Faale wūhū saa ba pye yāā nantān ye.»

⁵ Loo na, wii u ba nii ke nangbān niisayūhū wo, u n yee: «Yagaa, n ga kai- bye ta ke n nii kafūhū.» Loo kur ye, ta n luhu, a n ke kai- yrūhū, a ke pāā mii le ga pye koo syi.

⁶ Wii u ba nii ke nangbān niisayūhū wo, u n maha yee: «Le kua! Ndoo kē ke Alefa tesē ke Womega ne. N pye kai- bye fegbesaha na, tesē ndoo kē n ga ba pye ke kuasaha na. Loho fāā ma pye wii na, n ga ba plege loho wāā u kē faa u n wo, plege loho gii ke cīinde yrā wāā nawee kē.

⁷ N ga ba loo kayīi nde wāā wii kē u yia, ma kuee yai tān le Yāhā kānde wo. N ga ba nii Yāhā u ye, u n nii ra puee.

⁸ Ma -sē yee mpāy na, pe le Yāhā kānde wāyār wāfāy wīi sye, mpāy ne pe Yāhā wīi sye, mpāy ne pe plaha kāmpee- wo, naboofa ne, ty- atyāhā pyefa ne, tekānfa ne, mpar wān tēnfa ne, kawarfuaafa bye ne, poo niisaha ga ba pye ke naangbān laam wo, maha naatarmiy ne ke wo. Koo fla kē ke ma pe gbā tēhe syān wuhu fla.»

Le Yāhā kungbāyfuē nayōr

⁹ Pe yāhāyīn tēnlehe kuasīi mpāy pe pye ke kur kuē kayīhī cāyīhī kuasīi ne pe koho wo, poo nen waa n pa, maa ra pye ma yee: «Pa, ra n ba u Yāhā Mbapēnge cafuē yar ma na!»

¹⁰ U yāhāyīn tēnlehe n ta gbe ga yānjruhu gaa yīn na, Yāhā Yrā Fānga ne. U n le Yāhā kungbāy Yurusalem yar ra na. Le ba yir yāhāyīn na Yāhā tāy, ma tege ba.

¹¹ Le naa n yehe palpal Yāhā nayōr ne. Le naa n yehe mii ntēmbayōr raa ter dyañ, pe n yee yaspe, kacān wee te dir na ye, ma nii yelyel sesantīhī dyañ.

¹² Le kungbāy ba gbey le nca- hajruhu gaa ne, kapahayēr sēnsye syān ne, yāhāyīn tēnlehe sēnsye

syām ne pe te kapahayēr sēṅ. Pe Yisrefa faale wāle sēnsye syām myar ba yrūhū te kapahayēr na.

¹³ Kapahayēr tāā pye yāhāyīṅ kuε ye, tāā ne yāhāyīṅ kāmaṅ kuε ye, tāā ne yāhāyīṅ kāndigi kuε ye, tāā ne yainde dyeter kuε ye.

¹⁴ Le kungbāy ncaha ba fāā nii ntēmbangbāy sēnsye syāṅ na. U Mbapēnge tēnlehe sēnsye syām myar ba yrūhū te ntēmbangbāy na te ya wuhu na.

¹⁵ U yāhāyīṅ tēnlehe wii u naa n pāā ra ne, sān kipua kāi laa pye u ye, lii tuu ga ta u le klo tān, te kapahayēr ne, ke ncaha ne.

¹⁶ Le klo wātyī pye le wāpaha dyaṅ. U tēnlehe n le klo tān u kipua kāi ne, ma yāā le wātyī pye kilo naha yīisyāṅ. Le wātyī pye wācεṅ le wāpaha ne, le wājruhu ne.

¹⁷ U tēnlehe n maha ke ncaha bya tān. Ke wājruhu pye koho wātān tēhe gbeeressar, tēhe resyar ne, nawee wātān na.

¹⁸ Ke ncahajruhu ba fāā ntēmbayōr raa ne pe n yee yaspe. Le klo pye cīinde sān klo, ma naa n yehε palpal fānga ne.

¹⁹ Ntēmbangbāy rii ke ncaha ba fāā nii te na, te byε pye ntēmbayōr rii byε kacān wee te dir na ye. Ke ntēmbangbāṅ cir pye yaspe, koo faa wo. Ke syāṅ wuhu pye safir, koo wo yāhāyīṅ wāṅ syi dyaṅ. Ke tāā wuhu pye yagate, koo yrāhā mii gbargbarsyoho cīi dyaṅ. Ke resyar wuhu pye yemerote, koo wo nyēpēṅ wāṅ syi dyaṅ.

²⁰ Ke bua wuhu pye wōnise, koo pye mii yāhāyīṅ calεle dyaṅ. Ke kuay wuhu pye sahaduan, koo yrāhā ntōr dyaṅ. Ke kuasī wuhu pye kersole, koo pye sān dyaṅ. Ke kutāā wuhu pye gberile, koo ma nnan wāṅ. Ke kuaresyar wuhu pye topasi, koo ma sōr wāṅ syi dyaṅ. Ke sēnsye wuhu pye kersoprase, koo wo wam dyaṅ. Ke sēnsye nen wuhu pye yasani, koo pye bleble. Ke sēnsye syāṅ wuhu pye yametise, koo wo kakra wāṅ syi.

²¹ Te kapahayēr sēnsye syāṅ pye sāmuuyōm mpāy ter. Ke nanen byε pye sāmuuyōngbāṅ wāṅ neṅ. Le kungbāy kāmbεhe pye cīinde sān, ma maha n yehε palpal fānga ne.

²² N sē Yāhā kangbāṅ yāā le kungbāy wo ye. Yīṅfua Yāhā gii ke ma tāṅ kai- byε fānga ne, koo kē ke ma le kungbāy wo, koo tesē u Yāhā Mbapēnge ne.

²³ Yai cāā- wīi wee le kungbāy na, yron cāā- ne ye. Yāhā nayōr cāā- le le kungbāy wo, tesē u Mbapēnge bya cāā- ma le wo.

²⁴ Kāntre byε nawee- ga ba naa n yār pe cāā- wo, kāntre yīṅfa ga ba naa Yāhā sey, pe pe nayōr wān gbe ba ke kē.

²⁵ Le kungbāy kapahayēr ga ba yār naa n yaha yai na. Yīmper ke sē wee yāā le kungbāy wo ye, te kapahayēr ga yār yaha yalebyε.

²⁶ Pe ga pa kāntre kui byε kayōr ne, te nangbān wān ne, le kungbāy wo.

²⁷ Nawee- mpāy pe wee gbεgbe ye, pe saa yāā dye le kungbāy wo ye, tesē ngii ngii ne ke wee gbεgbe ye, tesē tyatyāhā pyefa ne, kawarfuafa ne. Mpāy pe myar yrūhū u Yāhā Mbapēnge cīinde yrā yāāfa saba wo, poo ya me pe ga ba dye le kungbāy wo.

22

¹ U yāhāyīṅ tēnlehe n lafengbāṅ gaa yar ra na, ke loho cīinde yrā wāā nawee kē. Ke loho pye yelyel sesantīhī dyaṅ, ma naa n yi ke Yāhā nangbāṅ niisayūhū fla wo, u Yāhā Mbapēnge nangbāṅ niisayūhū fla ne.

² Ke loho naa n fā le kungbāy nanihi fla telai wo. Katyigi gii ke cīinde yrā wāā nawee kē, te syi ma ke lafengbāṅ ngbey sīi byε na. Ke n sa tēhe sēnsye syāṅ dye nen wo, yrey byε na. Ke wan yīnwer wāā kāntre byε nawee- kē.

³ Yoosēn saa pye nantāṅ le kungbāy nde wo ye. Yāhā nangbāṅ niisayūhū ga ba pye le wo, u Yāhā Mbapēnge nangbāṅ niisayūhū ne.

Pe Yāhā tēntē- ga ba naa tēn tē Yāhā ye.

⁴ Pe ga ba Yāhā yīntaha yāā, ke myaha ga ba yrūhū pe wakuhu na.

⁵ Yīmper saa ba pye yāā nantān ye, terbui cāā- wīi saa ba pye yāā pe na ye, yai cāā- wīi ne ye. Yīnfua Yāhā ga ba ke cāā- ta pe na. Pe ga ba nii yīn na yalebye, wākuayāā saa pye le na ye.

Yīnfua Yesu wāpan

⁶ Loo kur ye, Yīnfua Yesu n ta pye ma yee: «Kaplān ngīi ma cīinde, pe le pāā mii le ga nii ke syi. Yīnfua Yāhā gii ke n ta ke kaplān tōrfa n pāā ke Yrā Fānga kāmāy na, ke ke yāhāyīn tēnlēhe lehe wāā, u ba ke nawee- yar lii ne le ga dye yagaa.

⁷ N ga pa yagaa. Kai- ngīi ke ga dye yagaa, mpāy pe n luhu ke kayar kaplān ngīi ye, poo wīi n tāy.»

⁸ Ndoos Nsān, n kai- ngīi yāā yīnde ne, ma ke luhu nditye ne. Tē ke yāā wa, ma ke luhu wa, ta n too kānklūy na, ndoo ga u yāhāyīn tēnlēhe sey, wii tuu ke kai- yar ra na.

⁹ U n sye, ma ra pye ma yee: «Ma' a n le pye ye! Ta bya ma Yāhā tēntē waa ma wān syi dyaŋ, mii ma nampyeŋ- pe Yāhā kaplān tōrfa dyaŋ, tesē mpāy bye ne pe n luhu saba nwo kaplān ye. Naa Yāhā koo ya sey!»

¹⁰ Yīnfua Yesu n maha ta pye ma yee: «Kai- ngīi ke ga dye yagaa, ta, nawee- bye n ke cā. Koo kē ke yrūhū le yaha saba nwo wo. Ma sē yāā, kai- ngīi bye dyeyale gbe taha.

¹¹ Wii u sē sroŋ ye, u naa kaa taha u napeer na. Wii u sē laha ye, u naa kaa taha u pyerpeer na. Wii u n sroŋ, u naa kaa taha u wāsroŋ na. Wii u n laha, u naa kaa taha u wālaha na.

¹² N nwo, n ga pa yagaa. N ga pa dāān ne, n ba la klaha ye kē yii wuhu na, kai- nkāy bye wīi na tee pye.

¹³ Ndoos kē ke Alefa tesē ke Wom- ega ne. Ndoos kē n cāā pye, ndoo kē

n ga pye kur kuε ye. N pye kai- bye fegbesaha na, tesē ndoo kē n ga ba pye ke kuasaha na.

¹⁴ Mpāy pe laam ma mii nayre dyaŋ pe yee laha, poo wīi n tāy. Pe ga ba kānde yāā pe dye le kungbāy wo, te kapahayēr ne, pe ba ke katyigi pua di, katyigi gii ke cīinde yrā wāā nawee- kē.

¹⁵ Mpāy pe ma kapeepyefa, poo ga kar wāā le Yāhā kungbāy nkur ye, poo tesē tekānfa ne, tesē ty- atyāhā pyefa ne, mparyahafa ne, tesē kawarfuafa ter bye ne.

¹⁶ Ndoos Yesu, n ta yāhāyīn tēnlēhe lehe wāā, u ga kai- ngīi bye yar ra kāndeyārfa yawārfa na. Ndoos kē u Dawide nwoŋ kur waa. Ndoos kē u yīn yē yrompua ne, u n yehe palpal.»

¹⁷ Le Yāhā Yrā tesē pe Yesu kāndeyārfa yawārfa ne, pe ma mii u cafuē dyaŋ, pe n yee: «Yīnfua Yesu, pa.» Wii ma kai- ngīi luhu, u bya yai u yee, a Yīnfua Yesu u pa. Loho fāā ma wii yigi, u pa. Loho gii ke cīinde yrā wāā nawee kē, wii ma pye ke wīi na, u ga ke yāā faa.

U saba kuasaha

¹⁸ Kayar kaplān nkāy ke ma saba nwo laam wo, mpāy pe ke yāā luhu, ndoo Nsān, n ga nde pāā waha pe ye. Wii ma kapān laa le taha koo kaplān ngīi na, Yāhā ga kayīhī ngīi bye le taha u wāpēn na, kayīhīpee nkāy ke wīi pāā saba nwo wo.

¹⁹ Wii ma maha kaa yi kāā saba nwo kayar kaplān ngīi na, Yāhā saa u katyipua lay wāā u kē ye, katyigi gii ke cīinde yrā wāā nawee kē. Yāhā saa maha ufua ta u n dye le Yāhā kungbāy wo ye. Le Yāhā kungbāy wīi pāā saba nwo wo, ke katyigi wīi bya ne.

²⁰ Yīnfua Yesu yee kai- ngīi ma cīinde, u yee woo ga pa yagaa.

«Amen, le nii ke syi! Pa, wo Yīnfua Yesu!»

²¹ Wo Yīnfua Yesu u u laantār wīi pye wo bye kē.